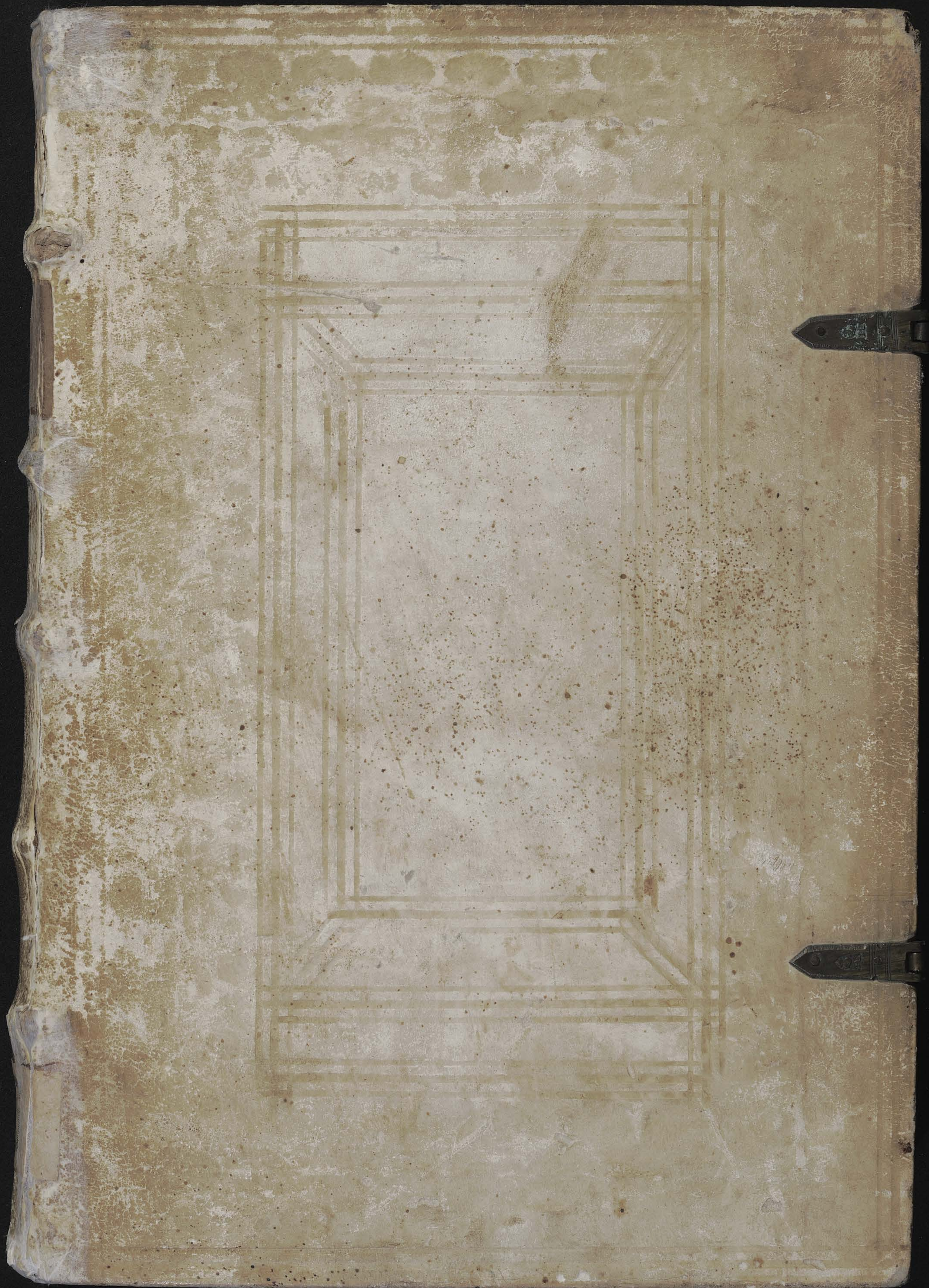


fr[atru]m Cartus[ien]: Lapidis Refugii

Statuta ordinis cartusi ensis a domno Guigone priore cartusie edita.

Congr[egation]is Eremitaru[m] Camaldul. Montis Argent[ini] apud Cracovia[m]

Modus legendi statuta

¶ Primo singul' annis · scđa ps statutoꝝ legit' in ꝯuē
tu mōachoꝝ ex ītegro · cū · xiij · caplis t'tie cōpilatiōis ·
incipiēdo in festo oīm sctōꝝ · et finiēdo añ pascha;

¶ Itē oī anno ab octauis pasche vsq ad festū omniū
sanctoꝝ · dñicis et festis capli · legunt' q̄ttuor euange
lia ex integro · exceptis passiōib⁹ et sermone cene dñi;

¶ Eodē tpe et eisdē dieb⁹ legit' vna lectio de euāgelijs
et alia de statutis illius ptis q̄ occurrit legēda · vt in-
fra · sꝫ in ferijs q̄ntis legit' tantū de statutis;

¶ Anno bisextili ab octa · pasche vsq ad festū oīm sā-
ctoꝝ · dñicis et festis capli · post lectionē euāgelij · ⁊ fe
rijs q̄ntis · legunt' statuta domni guigonis et statuta
noua · ita q̄ p⁹ vnā lectionē de euāgelijs · legit' alia de
statutis doni guigonis · Et eis finitis · legūt' statuta
noua · scilꝫ pma et scđa ps · et pmū caplm tertie ptis ·
Sꝫ in ferijs q̄ntis nō legit' nisi de statutis;

¶ Trib⁹ ānis p⁹ bisextū · legit' pma ps statutoꝝ · q̄ di-
uidit' ī tres ptes · Et iō pmo āno p⁹ bissextū · ab octa ·
pasche p⁹ lectionē euāgelij īcipit' a pncipio pme ptis ·
et legit' vsq ad caplm de die pētecostes · Et ea finita ·
(eodē anno legūt' statuta noua

¶ Scđo āno p⁹ bis-
sextū ab octauis pasche · p⁹ lectionē euāgelij · incipit'
a caplo de die pētecostes · et legit' vsq ad caplm đ of-
ficio sacriste · deinde legunt' statuta noua ·

¶ Tertio āno p⁹ bissextū ab octa · pasche · p⁹ lectionē
euāgelij · īcipit' a caplo de officio sacriste · et legit' vsq
ad finē · deīde legunt' statuta noua · Et sp dñicis et fe-
stis capli · ē vna lectio de euāgelio · alia de statutis ·

¶ Qñ legūt' statuta ātiq̄ dr̄ sic; Incipit pma ps ꝯsue-
tudinū ordis cartusieñ · de diuio officio ⁊c̄ · caplm pri
mū; Ex pma pte ꝯsuetudinū ordis cartusieñ · de aduē
tu dñi ⁊c̄ · caplm scđm; Qñ nō incipit' caplm a pnci-
pio · dr̄ sic; Ex pma pte ꝯsuetudinū ordis cartusieñ · đ
(aduētu dñi ⁊c̄ · ex caplo scđo;

¶ Qñ legunt' statu-
ta noua · dr̄ sic; Ex pma pte nouarū ꝯstitutionū ordis
cartusieñ · đ officio festiuitatū ⁊c̄ · caplm scđm; Vel ex
(caplo scđo;

¶ Qñ legit' t'tia cōpilatio statutoꝝ · dr̄
sic; Incipit t'tia cōpilatio statutoꝝ ordis cartusieñ · đ
diuino officio ⁊c̄ · caplm pmū; Qñ vo nō incipit' ca-
pitulū a pncipio · dr̄ sic; Ex tertia cōpilatōe statutoꝝ
ordis cartusieñ · đ diuio officio ⁊c̄; Ex caplo pmo;

Prologus Guigonis

Incipit prologus consuetudinū domni gui-gonis prioris cartusie.

Micis ꝛ fratrib⁹ ī christo dilectissimis. bernardo portarū. hūberto scti sulpicij. miloni maioreui. p̄oribus. et vniuersis q̄ cū eis deo seruiūt fr̄ibus: cartusie prior vocatus guigo. et qui secū sunt fr̄es: ꝑpetuā in dn̄o salutē;

Charissimi ac reuerendissimi nob p̄ris hugonis grānopolitani epi. cui⁹ volūtati resistere fas nō habem⁹. iussis et monitis obtēperātes: q̄d vr̄a nō semel dilectio postulauit: cōsuetudies dom⁹ nr̄e scptas. mēorie mādare curauim⁹; A q̄ negocio. rōnabilib⁹ vt putam⁹ de causis: diu dissimulauimus; Videlicet. qꝛ vel in epl̄is bt̄i hieronymi. vel in regula bt̄i bn̄dicti. seu in ceteris scripturis autēticis. oīa pene q̄ hic religiose agere ꝯsueuim⁹. ꝯtineri credebamus: et nos q̄ tale aliq̄d facere possem⁹ vel deberemus. dignos minime putabamus;

Huc accedebat. qꝛ doceri magis q̄ꝫ docere. ad hūilitatis nr̄e ꝓpositū ꝑtinere noueram⁹: tutiusq̄ꝫ esse. aliena poti⁹ bona q̄ꝫ sua p̄dicare. scriptura dicente. laudet te alienus. et non os tuū: extrane⁹. et nō labia tua: dn̄o q̄ꝫ in euāgelio p̄cipiēte; Videte ne iusticiā vr̄am faciatis corā hoībus: vt videamini ab eis; Verū qꝛ tātorū p̄cib⁹. et auctoritati siue dilectioni resistere nō debem⁹: q̄d dn̄s dederit. eodē ipso iuuāte dicamus: a digniori parte. officio videlicet diuino sumentes exordiū: in quo cū ceteris monachis multū. maxime in psalmodia regulari. cōcordes inueniamur;

Prouer.27.a.

Matth.6.a

Explicit prologus;

Incipiūt capl'a consuetudinū domni guigonis prioris cartusie.

Annotatio capl'orũ statutorũ guigonis

Expliciũt capitula.

Incipiũt cõsuetudines domni guigonis prioris cartusie.

De officio diuino; Caplm I

1 Kalendis itaqꝫ nouembris vsqꝫ ad a
octauas pentecostes. oĩ die exceptis
a duodeci lectionũ solẽnitatibus. tres
lectiões cum tribus respõsorijs dici-
mus: illud obseruãtes. vt si ante qn-
tam feriã pdicti mẽsis kalende ꝯtige-
rint. in pcedenti dñica. responsoria et pphetas inci-
piamus: sequẽti et deinceps feria. tres lectiones cũ
2 respõsorijs de libris eisdem recitãtes; ¶ Sin autẽ
quinta vel post quintã. sequẽti dñica eosdẽ pphetas
cũ suis respõsorijs inchoemus: dierꝫ q̃ inter kalen-
das et dominicã sunt. alterꝫ cũ tribus pter marty-
res: alterꝫ cũ vna lectione transigẽtes;

a ¶ A kalẽdis. Idem ca.21. pime ptis an. §.8

Item de eadem re; Caplm II

1 Sabbãto pme aduẽtus dñice coherẽti. cõmẽo- a
rationẽ de cruce vsqꝫ secundã post octauas pa-
sche feriã: de sãcta vo maria vsqꝫ ad pmã post octa-
2 uas epiphanie diẽ intermittimus; ¶ In pdicta do-
minica finitis ezechiele et duodecim pphetis. nã da-
nielẽ in refectorio legim⁹: esaiãm incipimus: vsqꝫ b
ad vigiliã natiuitatis. eo ꝯtẽti; In quo toto spacio.
caplis. vsibus. et orõnibus ad aduentũ ptinẽtibus
vtimur: gloria in excelsis vsqꝫ ad pmã in natiuitate
3 missam tacẽtes; ¶ Antiphõnas. o sapiẽtia. cũ alijs c
sex. et antiphonas pprias ad matutinas laudes. ita
incipimus: vt die ante vigiliã natalis dñi finiant;
4 ¶ Singule aduẽtus dñice: pprijs respõsorijs ꝛ an- d
tiphonis. ad matutinas laudes decorant; Sꝫ et ce-
teris diebus semp ad magnificat. et bñdictus: anti-
phonas de aduẽtu dicimus;

a ¶ Sabbato. Idem ca.2. pime partꝫ an. §.3.

b ¶ Esaiã inci. Idem ca.2. priẽ partis an. §.5

c ¶ Antiphõas. Idẽ ca.2. priẽ partis an. §.8

d ¶ Singule. Idẽ ca. 2. pime partis an. §.9

Item vnde supra; Caplm III

1 In sabbãto ieiuniorꝫ tempaliũ. sextã et missam a
cũ quinqꝫ excepta epla lectionibus: et deinde
nonã cõtinuatim in ecclia. cãtamus: idẽ in ceteris
ieiunijs similibus faciẽtes: nisi ꝙ in mẽse pmo post

a ¶ In sabbato. Idẽ ca.3. priẽ partis an. §.8

b nōnam ꝓpter quadrageſimam; ¶ In ſabbato infra 2
c octauas pētecoſtes·inter tertiā et ſextam: et in mē
d ſe ſeptimo poſt ſextam·miſſam ipſam celebramus:
nonam vſqꝫ poſt dormitionem in cellulis dicendā·
differentes;

Item vnde ſupra; Caplm IIII

a Quarto nonas ianuarij vſqꝫ ad ſeptuageſimā: 1
b beati pauli apoſtoli epiſtolas legimꝰ; ¶ Ab al- 2
tera poſt octauas epiphanie die·vſqꝫ ad ſeptuageſi-
mam·ferialia dicimꝰ reſpōſoria: p̄ma poſt ipſas do-
c minica·dn̄e ne in ira tua incipientes·¶ In ſabba- 3
to qđ p̄mā ſeptuageſime dominicā antecedit·ad veſ-
peras tm̄ dicimus alleluia: ad miſſam ſimiliter ſan-
d cti ſabbati recepturi; ¶ Ab ipſā aūt dominica·vſqꝫ 4
ad dominicā de paſſiōe dn̄i·heptaticū tam in eccle-
ſia qꝫ in refectorio legimꝰ: p̄ma et ſecūda domini-
ca·in p̄ncipio: ceteris vo dominicis·vſitata reſpō-
e ſoria decantantes; ¶ In capite ieiunij·capitula no- 5
f cturna et diurna·et orationes mutamus: ſextam et
g miſſam et nonam in eccleſia cantamus; ¶ Hac die 6
cruces coop̄imus: in paraſceue detegēdas; ¶ An- 7
h te miſſe initium: cinis poſt cōfeſſionē ſacerdoti be-
nedicendus offert; Quo benedicto·et aqua ſancta
reſperſo·omnes ꝑ ordinem genibus ante p̄ſbyterū
flexis·participant: dicente ipſo·recognoſce homo
quia puluis es·et in puluere reuerteris: ceteris ve-
ro antiphonas iſtas canentibꝰ; Exaudi nos dn̄e:
iuxta veſtibulum·et cetera; Quibꝰ finitis·ſubdit ſa-
cerdos·dn̄s vobiſcum: et iſtam orationem·conce-
de nobis dn̄e; Eadē hora: duobꝰ ſequētibꝰ diebus·
i miſſas facimꝰ; ¶ Sabbatum ſequens·miſſa caret; 8
k ¶ In hoc ſabbato: dn̄icalia capitula mutamus ad 9
l veſperas; ¶ Caplm·domine miſerere noſtri·in qua- 10
drageſima et in aduentu feſtiuis diebꝰ·ad p̄mā dici-
m mus; ¶ A ſequenti ſecūda feria vſqꝫ ad cenam dn̄i· 11
ſeptē pſalmos cū letania·poſt p̄mā in cellulis quo-
tidie·exceptis duodecim lectionum feſtis exoluimꝰ;
n ¶ Nonam et miſſam cum p̄fatione de quadrageſi- 12
ma: et veſperas omni die in eccleſia cātamus·ſi ſa-
cerdotū adſit copia: vel qui adſunt·aliqua rationa-

b ¶ Poſt nonā. Idē ca. 11. p̄rie partꝫ an. §. 10
c ¶ In ſabbato. Idē ca. 19. p̄rie partꝫ an. §. 7.
d ¶ Poſt ſextā. Idem ca. 27. p̄rie partꝫ an. §. 5.
a ¶ Quarto no. Idem ca. 5. p̄rie partis an. §. 56
b ¶ Ab altera. Idem ca. 7. p̄rie partis an. §. 1.
c ¶ In ſabbato. Idē ca. 9. p̄rie partis an. §. 1.
d ¶ Ab ipſa. Ibidem §. 2.
e ¶ In capite. Idē ca. 10. prime p̄tis an. §. 1
f ¶ Sextā. Ibidē §. 3
g ¶ Hac die. Ibidem §. 2.
h ¶ Ante. Ibidē §. 4.
i ¶ Sabbatū. Idē ca. 11. prime p̄tis an. §. 1
k ¶ In hoc ſab. Ibidem §. 2
l ¶ Caplm. Ibidē §. 3.
m ¶ A ſequenti. Ibidem §. 5
n ¶ Nonā. Ibidē §. 10

13 bili nō impediantᷣ de causa; ¶ Dominica de passio- o
ne capitula mutamꝰ: consueta suffragia vsqꝫ ad se-
cūdam post octauas pasche feriam· intermittimus;
A quo die vsqꝫ ad cenā: hieremiam partim in eccle-
sia: partim in refectorio· propter noctium breuita-
tem legimus; In quo temporis spacio: nisi duode-
cim lectionum solēnitas intersit: ad inuitatorium· ⁊
ad respōsoria· et ad introitum· gloriam nō dicimus;
14 ¶ De festo trium lectionum: cōmemorationem tm̄ p
15 facimus; ¶ Sabbato qd dominice palmarum iun- q
16 gitᷣ: missam nō dicimꝰ; ¶ Ad vesperas capitulū: r
hoc sentite; Responsorium· fratres mei: vsqꝫ ad ce-
17 nam; ¶ Dominica in palmis· cātata tertia: et indu- s
to casula sacerdote: post confessionē rami benedicū-
tur: aspersiqꝫ aqua bn̄dicta· oībus a sacerdote tradū-
tur: et interim cantatᷣ antiphona· collegerūt; Seq-
tur dn̄s vobiscū: et oratio ista; Omp̄s sempiterne
18 deus; ¶ Si annūnciatio vel festiuitas sancti bn̄di- t
cti: quartā huiꝰ hebdomade trāsierint feriam: nul-
19 lam postea de ipsis facimꝰ mentionem; ¶ In cena v
festū facimus: nouē sicut clerici lectionibꝰ contēti;
Ad bn̄dictus lucernā extinguimꝰ: ecclesie morē tā- x
20 tilla ex pte imitātes; ¶ Ad p̄mam cōuenimꝰ: post y
capitulū tertiā in cellis dicimꝰ: et mūdicias singuli ꝫ
facimꝰ: sextā quoqꝫ ibidē cātātes; Nonā et missam
21 et vespas: in ecclesia celebramꝰ; ¶ In missa hostia a
dn̄ici corporis: integra in parasceue a sacerdote sumē-
22 da seruatᷣ; ¶ Post refectionē oēs inq̄ntū possibile b
est: mōachi et laici ad mandatū in capitulū cōueni-
mus; Ibiqꝫ pedes cūctis a p̄ore: vl' cui hoc ipse in-
iūxerit: ipsiqꝫ ab eo q̄ p̄or est ordine· abluuntᷣ: ter-
guntᷣ· osculantᷣ: ceteris congruas antiphonas cō-
cinentibus; Dehinc p̄ore aquā infundente: lotis
omniū manibus: accensa candela· euāgeliū legitᷣ:
stantibus cūctis· vsqꝫ ad id: cū recubuisset iterum;
23 ¶ A quo loco· eandē lectionē sedētes audimꝰ: vsqꝫ c
dū dicatᷣ· surgite eamꝰ hinc; Tūc em̄ p̄cedēte diaco-
no· in refectoriū pgimꝰ: qd supest lectionis sedentes
audituri; Qua finita: vinum a ministris apponi-
tur singulis; Dataqꝫ a sacerdote benedictione: bi-

o ¶ Dn̄ica. Idē ca. 11. p̄ime partis an. §. 18.
p ¶ De festo. Idē ca. 11. p̄ime partis an. §. 20
q ¶ Sabbato. Ibidē §. 22
r ¶ Ad vespas. Ibidem. §. 25.
s ¶ Dn̄ica. Idē ca. 11. p̄ime partis an. §. 26
t ¶ Si ānūciatio. Idē ca. 12. p̄me partꝫ an. §. 6
v ¶ In cena. Idē ca. 13. p̄ime partis an. §. 1.
x ¶ Ecclie morē. Ibidem. §. 4
y ¶ Ad p̄mam. Ibidem. §. 5
ꝫ ¶ Tertiā. Ibidē. §. 7.
a ¶ In missa. Idē ca. 13. p̄ime ptis an. §. 9.
b ¶ Post refectionē. Ibidē. §. 15
c ¶ A quo. Idē ca. 13. p̄ime partis an. §. 20

d. ¶ Hac die. Idē ca. 13. prime partis an. §. 11.

d bimus et abimus; Post que: nudat altare; ¶ Hac 24
die post prandiū siue post mandatū: duoꝝ sequē
tiū lectiōes et respōsoria ꝓuident frēs: tanq̃ vsq̃
ad sabbatū post refectionē. ad claustrū nō reuersuri; 25

e ¶ Cōpletoriū. Ibidem. §. 22.
f ¶ In parasceue. Ibidem. §. 23.
g ¶ Totisq̃. Ibidem §. 4

e f ¶ Completorium poste sonat; ¶ In parasceue ge 26
g nua flectimus: miserere mei deus dicimus; ¶ To 27
tisq̃ his trib⁹ diebus ꝑces singuli quiq̃ in silentio
dicimus: in oībus horis hac vna orōne cōtēti: re
spice q̃sumus dn̄e: totūq̃ fere officiū iuxta clericoꝝ

h ¶ Psalteriū. Idem ca. 13. prie ptis an. §. 24.

h morē exeq̄mur; Psalteriū alijs omissis opibus fre
quētamus: a sacrista. laicis iuuātibus mūdat eccle

i ¶ Signo. Ibidē. §. 26

i sia; Signo aliquāto tardi⁹ q̃ solet dato: sexta et no
na cōtinuatim in cellis dicunt: et interim sacerdos
induit; Datoq̃ iteꝝ signo: ad ecclesiā cōuenietes:
officiū ex more celebram⁹; Precedit lectio: sequit
tractus: et oratio. de⁹ a quo et iudas; Item alia le
ctio: ⁊ tractus; Deinde passio: absq̃ dn̄s vobiscū;
Post quā: oratiōes; Quibus finitis: exuit sacer
dos casula. nudam⁹ pedes: oblatāq̃ a diacono cru
cem: venerabilit osculamur: dicētes intra nos sin
guli: adoram⁹ te christe. et bn̄dicim⁹ tibi: q2 ꝑ san
ctā crucē tuā redemisti mundū; Interim couentus
cātat antiphonā: nos aūt gl'iari oportet: et respō
soria. popule me⁹. et expādi man⁹ meas; Post q̄ ad
locū pristinū cruce relata. sacerdos lotis manibus
casulaq̃ indutus: calicē cū vino corpe dn̄i suppo
sito. a diacono suscipit: inchoāte eodē cōmunionē.
hoc corpus; Quib⁹ in altare cōpositis: post modi
cū silentiū incipit sic: orem⁹. ꝑceptis salutarib⁹ mo
niti; Agnus dei nō dicit: nec in sabbato; Percepto
aūt a sacerdote dn̄i corpe: vespas alterutrū cū silen

k ¶ Cātatis. Idē ca. 13. ꝑme partis an. §. 42.

k tio dicim⁹; ¶ Sabbato cātatis in cellul' sexta et no 28
na: et interim sacerdote induto. ad ecclesiā congre
gati: ꝑmissis q̃ttuor lectionib⁹ cū tribus tractibus.
et letania ꝑbreui: missam a kyrieleison solēniter in
choam⁹: gloria in excelsis deo dicim⁹: duas cāde
las accēdimus: pacē accipimus: incēsum vo non
adolemus; Quib⁹ expletis: pulsato tintinnabulo:
vespas iuxta morē monachicū solēnissime cātam⁹;

l ¶ In die. Idē ca. 14 prime partis an. §. 2

l ¶ In die scō pasche. int matutinas et ꝑmā: cūctis 29

ingꝛtū eoꝝ sinūt obediētie· laicis pn̄tib⁹ et cōmunicā
tib⁹: ea celebritate q̄ dn̄icis solet dieb⁹ missa cātat:
30 duob⁹ vel trib⁹ mōachoꝝ sacerdotē iuuātib⁹; ¶ In
maiori missa cōicat ꝯuentus: et q̄ de laicis cōmuni- m
31 caturi sunt; ¶ Tōtos q̄ttuor hos dies: celeberri- n
mos ducim⁹; Feria scd̄a· tertia· q̄rta· in matutīs lau- o
dib⁹· duas cādelas accēdim⁹· incensumq̄ offerim⁹;
Feria q̄rta recedūt laici; Quīta· sexta· sabbato: sex-
tā in eccl'ia cātātes: simul reficim⁹; Hebdōaꝝ pasche p
et pētecostes· ꝓorib⁹ dieb⁹ q̄ttuor: nullū oīno sctōꝝ
festū celebram⁹; Trib⁹ vo posteriorib⁹· si triū lectio-
nū festū occurrerit: solā cōmeōratiōnē: sinaūt duo
decim: totū facim⁹; Respōsoria paschalia: q̄ttuor-
32 decī dieb⁹ cātam⁹; ¶ Actus aplōꝝ trib⁹ hebdoma- q
dib⁹: canōicas vo eplas exinde vsq̄ ad ascēsionē:
et ab ascēsiōe vsq̄ ad pētecostē· apocalypsim tantū- r
modo· parti in eccl'ia· parti in refectorio ꝑlegimus;
33 ¶ Feria tertia rogationū semel reficim⁹: sꝫ coquinā s
34 facim⁹; ¶ In vigiliā ascēsiōis: sextā et missam in ec- t
clesia cantam⁹; Ascēnsionem celeberrime colimus; v
35 ¶ In vigiliā pētecostes: nonā et missā in eccl'ia di- x
cimus: tōtāq̄ hebdōam sicut paschalē decurrim⁹: y
nisi q̄ feria q̄rta et sabbato: sextā post missam sine
interuallo cantamus; Hac quippe hebdomada: ie-
iunia quattuor tempoꝝ facimus;

Item vnde supra; Capl'm V

1 Post hebdōmadā hāc: die q̄cūq̄ festū occurre- a
rit: libros regū incipim⁹; Responsoria vo eius-
2 dē historie: sequēti dominica; ¶ A kalēdis augusti b
vsq̄ ad kalēdas septēbris: parabolas· ecclīasten· li-
brū sapiētie: et de eccl'iastico q̄ztū tēpus ꝑmittit: le-
3 gimus; ¶ A kalēdis septēbris: iob duab⁹ septima- c
nis siue trib⁹; Duab⁹ sequentib⁹: tobiā· iudith· he-
4 ster; ¶ A kalendis octobris· vsq̄ ad nouembrem: d
5 machabeorum libros; ¶ Tōtoq̄ hoc tempore: id- e
est a pentecoste· vsq̄ ad nouembris kalendas: vna
nisi festum intersit lectione· sicut ceteri monachi cō-
6 tenti sumus; ¶ Nūnq̄ autē ꝓ trium lectionū festo· f
lectiōes historie dimittim⁹: nisi i vigilia natal' dn̄i:
et trib⁹ post festū innocētū dieb⁹: et hebdomadib⁹

m ¶ In maiori. Idē ca.14. ꝑme ꝑtis an.§.10
n ¶ Totos. Ibidē.§.13
o ¶ Feria scd̄a. Ibidē §.20
p ¶ Hebdomadarū. Idē ca.14. prime partꝫ an.§.23
q ¶ Actus aplōrum. Idē ca.15. prime partis an.§.4
r ¶ Apocalypsim. Idē ca.17. prime partꝫ an.§.12
s ¶ Feria tertia. Ibidem.§.6.
t ¶ In vigilia. Ibidē §.7.
v ¶ Ascensionē. Ibidem.§.10.
x ¶ In vigilia. Idem ca.18. prime partis anti.§.1.
y ¶ Totāq̄. Idē ca.19. prime ꝑtis an.§.1.
a ¶ Post hebdomadā. Idem ca.21. prime partis an.§.1
b ¶ A kalēdis augusti. Ibidē.§.2
c ¶ A kalēdis septēbris. Ibidē.§.3.
d ¶ A kalēdis octobris. Ibidē.§.4.
e ¶ Totoq̄. Idē ca.20. ꝑme ꝑtis an.§.1
f ¶ Nunq̄ aūt. Idē ca.21. prime partis anti.§.13.

paſche et pētecoſtes: et infra octauas aſſumptionis

g ¶ Inuitatoriū. Idē ca.30. prime ptis an. §.1

g btē marie; ¶ Inuitatoriū igit tātū. et vſiculi. et rñ- 7
ſoria: et orōnes. et matutine laudes: ſz et ad primā
antiphona: ad tertiā q̄z et ſextā ſi ſemel prandendū
eſt: ſin autē bis. ad tertiā tātū. antiphone: vſus et

h ¶ Dñs regnauit. Idē ca.5. prime ptis an.§.42. et ca.4.§.4

h orōnes: p tali feſto dicunt; ¶ Dñs regnauit. nō ſo 8
lū in talib⁹ feſtis: ſz etiā a natiuitate vſq3 ad octauas
epiphanie: ⁊ a paſcha vſq3 ad octauas pētecoſtes:
ad matutinas laudes quotidie dicimus;

Item vnde ſupra; Capl'm VI

a ¶ Et hoc. Idē ca.2. prime partis an.§.16

a T hoc ſciendum: q̄ in nulla ſolennitate pro-
ceſſionem facimus: nec vllum feſtum vel vigi-
liam tranſmutamus;

De officio dominicali; Capl'm VII

a ¶ Omni ſabbato. Idē ca.35. prime partis an.§.1.

a Omni ſabbato. poſt nonā in clauſtrum conueni 1
mus: lectiones et cetera neceſſaria recolimus;

b ¶ Et quia. Idē ca.11. ſcđe partis an.§.1

b ¶ Et quia tota hebdomada ī cellis ſilētiū tenem⁹: 2
pctā noſtra priori. vel q̄bus ab eo iniunctū eſt: cfite-

c ¶ Qđ ſi no. Idem ca.20. prime partis anti.§.12.

c mur; ¶ Qđ ſi noua reſponſoria inchoanda eſt: ma- 3

d ¶ Dñica. Uide ca.34. prime ptis an.§.3

d gnum rñſum in veſpis cātamus; ¶ Dominica. poſt 4
primā. capl'm tenemus; Inde fratrib⁹ ad cellas redeū-
tib⁹: ſi miſſa ea die cātanda eſt: id eſt ſi ſacerdos vl'
ſacerdotes rōnabili nō impediant de cauſa: ſtatim
ſignum pulſat; Alias em̄: vſq3quo tertia ſit dicen-
da differt; Qđ ſpacium quantum infirmitas neceſ-
ſitaſve permittit: ſpiritalibus profectibus attribui-

e ¶ Poſt hec. Idē ca.43. prime ptis an.§.5

e tur; ¶ Poſt hec. ſacerdos tempore congruo ad ec- 5
cleſiam reuerſus: induitur; Signoq3 tertia inciſio-
ne pulſato: p̄ſentibus cunctis aqua ſacrat; Quā
ſacerdos ſpargēdo altare circūiens: ante ipm altare
monachis: ad oſtiū chori laicis diſpgit: canentib⁹
ceteris antiphonā. aſpges me; Reuerſuſq3 ad lecto-
riū: addit pcē. oñde nobis dñe miſcdiam tuā: dein-
de dñs vobiſcū: et orōnē hāc: Exaudi nos dñe ſan
cte pater; Poſt. tertiā inchoat: quam ſequit miſſa;

f ¶ Glia in excelſis. Uide ca.32. p̄me partis an.§.3. et ca.34.§.12.

f ¶ Gloria in excelſis deo: in oībus ſolennitatibus. 6

g ¶ Credo. Idē ca.34 prime partis an.§.13.

g p̄ter aduentum et ſeptuageſimā cātamus; ¶ Credo 7
in vnum deum. tam in dñicis diebus q̄z in ceteris:
exceptis cfeſſor̄ et martyr̄ feſtiuitatibus: et tribus

h ¶ Poſt miſſā. Idē ca.34. p̄me ptis an.§.3.

h dieb⁹ paſche et pentecoſtes dicim⁹. ¶ Poſt miſſam 8

ad cellas aquā sanctā ferentes: paruū facimus inter
uallū; Deinde signo pulsato: ad eccl'iam redeūtes:
sextā cātamus: et sic in refectoriū ꝑgimus: animarꝝ
pariter et corporꝝ escā sumpturi; Exeūtes aūt de refe
ctorio: a kalēdis nouēbris vsqꝫ ad purificationem
beate marie: stati nonam cātamus; Ex q̊ die vsqꝫ ad
pascha: spacium qd̉ ibi· id est inter prandiū et nonā
facimus: lectioni vel aliq̄bus talibus exercitijs de
putaẜ; Exinde tota estate: pro dierum quantitate:
9 nunc breuius· nunc longius· quieti daẜ; ¶ Pōst no i — i ¶ Post nonam. Vi de ca. 34. prime partis an. §. 7.
nam in claustrum cōuenimus: de vtilibus locuturi;
In hoc spacio: incaustū: pergamenum: pēnas:
cretā: libros seu legendos seu transcribendos· a sa
crista: a coquinario vero legumina: sal et cetera hu
10 iusmodi poscimus: et accipimus; ¶ Pōst cenā sin k — k ¶ Post cenā. Idē ca. 34. prime partis an ti. §. 10.
gulas tortas: tanqꝫ christi mendici accipientes:
11 cellas repetimus; ¶ In oībus aūt similibus festis: l — l ¶ In omnib⁹. Ibi dem. §. 9.
12 pene simiłr facim⁹; ¶ Dñicis ām̄t q̄ sunt infra octa m — m ¶ Dñicis. Idē ca. 6. prime partis an. §. 6. et ca. 17. §. 19.
uas natalis: apparitiōis: ascensionisve dñi: anti
phonas· respōsoria· v̄sus· et octo ꝑores lectiones·
de ipsis solēnitatibus dicimus: q̄ttuor posteriores
de homelijs dñicaliū euāgeliorꝝ; Euangeliū quoqꝫ
ipsum post te deū laudamus: et antiphonas ad bn̄
dictus et magnificat: et oratio · et missa: dñicalia
sunt; Sed postea fit cōmēoratio de solēnitatibus;
Similiter agiẜ dñica q̄ inter octauas natalis dñi et
apparitionem est: nisi qꝫ ꝑores etiā octo lectiones
dñicales: id est de epistolis beati pauli legimus: et
13 cōmēorationē de natiuitate nō facimus; ¶ Dē san n — n ¶ De sancto. Idem ca. 5. prie ꝑtis an. §. 43.
cto siluestro: cōmēoratio tantū fit; Verū de his que
quadā speciali dignitate solēnia celebramus: specia
liter quoqꝫ dicendū putamus;

Itē de officio diuino; Capl'm VIII

1 Igitur omnium sanctorꝝ· natalis dñi: pasche· a — a ¶ Igiẜ omnium. ca. 14. scd̉e ꝑtis an. §. 1.
ascensionis: pētecostes· sancti iohannis: bea
torū apostolorū petri et pauli: assumptionis beate
marie: vigilias in pane et aqua facimus: missasqꝫ
in estate quidem cum sexta: in hyeme vero nonam
supponentes cōtinuamus: altare paramus: in ves
peris et matutinis et missa· itemqꝫ vesperis· duas

b ¶ Porro. Idē ca. 4 p̄ime partis an. §. 4.
b candelas accendimus: incēsum ponimus; ¶ Por- 2
ro in vigilia natalis dominici: in matutinis laudi-
bus genua non flectimus: dn̄s regnauit dicimus:
miserere mei deus. tacemus: duas ad missam cande-
las accēdimus: sed thus nō adolemus: pacē sumi-
c ¶ Si dn̄ica. Idem ca. 4. p̄me ptis an. §. 10.
c mus; ¶ Si dn̄icā in hac vigilia occurrerit: versum 3
ante euāgeliū. et totū deinceps officiū de vigilia di-
cim⁹: cōmeōrationē tātū de dn̄ica faciētes; Eodem
modo in vigilijs pasche et pentecostes: missas cele
d ¶ In matutinis. Uide ca. 5. p̄ime partis an. §. 2
d bramus; ¶ In matutinis: q̄ttuor vltias lectiōes d̄ 4
e ¶ Primā missam. Ibidem. §. 3.
e euangelijs legim⁹; Primā missam int̄ nocturnū et
laudes: celeberrimā facim⁹; Scdam post matutias
laudes incipiēte luce: sicut fieri solet in dn̄icis dieb⁹
cātamus; In q̄ laici cōmunicāt; In hac etiā. cōmeo-
f ¶ In maiori. Idem ca. 5. p̄ime ptis an. §. 19
f ratio fit d̄ sctā anastasia; ¶ In maiori missa. cōmuni 5
cat ꝯuētus: paceq̄ȝ a sacerdote et abinuicē oēs mo-
nachi accipiūt; Hoc ip̄m in oībus festis talibus agi
mus: excepta circūcisiōe dn̄i: et natali btōꝝ aplōꝝ
petri et pauli: et dedicatiōis. et sācti michaelis; Se
quētes tres dies: fere similiter celebramus; Die q̄r-
g ¶ Reliquis. Idem ca. 5. p̄ime partis anti. §. 38.
g ta laici recedūt: sicut in pascha et pentecoste; ¶ Re- 6
liquis tribus diebus. sextā in ecclesia dicimus et no
h ¶ Circūcisionem. Uide ca. 32. p̄ime partꝫ an. §. 1.
h nam: prandium et cenam simul faciētes; ¶ Circum 7
cisionem. apparitionem: purificationē. annūciatio
nem: ascensionē. natalē sancti iohānis: btōꝝ apo-
stoloꝝ petri ⁊ pauli: assumptionē. dedicationē: na
tiuitatē btē semp v̄ginis: festū angeloꝝ: simili coli
i ¶ Porro. Uide ca. 8 p̄ime partis an. §. 4.
i mus ritu; ¶ Porrō in purificatione btē marie: ante 8
missam post confessionem: candelas benedictas de
manu sacerdotis. monachi et qui de laicis adsunt ac
cipimus: cātantes antiphonā. lumē ad reuelationē
gētiū: et euāgeliū nūc dimittis: ac p̄ versus singu-
los antiphonā repetētes; Sequit̄ dn̄s vobiscū: et
oratio. erudi q̄sumus dn̄e: Deinde missa; Cande-
las aūt: post euangeliū offerimus;

Quotiēs radamur in anno; Ca. IX

a ¶ Radimur. De rasura vide ca. 15. secunde partis an. §. 16.
a Exies in āno rādimur: seruato silētio; In vigi 1
lijs pasche. pētecostes: assūptiōis. oīm sctoꝝ: na-
b ¶ In vigilijs. Idē ca. 14. secūde partis anti. §. 4.
b tal' dn̄i: ⁊ i capite ieiunij; ¶ In vigilijs btōꝝ iacobi. 2
laurētij. bartholomei: matthei. simōis ⁊ iude. ⁊ an-

dree: semel q̄dē reficim⁹: sȝ coq̄nā si talis dies ē faci
3 mus: missasq̄ȝ nō cātam⁹; ¶ In cēteris duodeci le- c
ctionū festis· q̄bus caplm nō tenemus: nec missam
dicimus: in vigilia tantū post nonam in claustrū ꝓ
recordatione conuenimus;

c ¶ In ceteris. De h̄ vide mutatione. ca. 29. prime partis anti. §. 1. et sequentibus

Quales hospites introducātur in chorum; Capitulum X

1 In chorū nostrū· hospites tantū religiosos ītro- a
ducim⁹: cū q̄bus in claustro cōmunē licet habe b
2 re sermonē; ¶ In ptē vo ducere aliquē vl' duci: aut
q̄si secreto aliq̄d ītinare · aut mādare aliq̄b⁹ nō licet:
nisi licentiā dāte priore; Quā licentiam· non ad nos
sed ad eos: si tanti habent· attinet petere; Nūc de
his que ꝓ defunctis vel circa defunctos gerimus:
aliquid est dicendum;

a ¶ In chorū. Idem ca. 9. secunde partis anti. §. 1.
b ¶ Cū quibus. Ibidem. §. 28.

De officio defunctoꝝ; Ca. XI

1 Altera itaq̄ȝ post omniū sanctoꝝ festum die: ni- a
si in dominica euenerit: ꝓ defunctis vniuersis
agendam post nocturna cum nouem lectionibus di
cimus: hac vna tantū oratione contenti: fidelium
deus omniū; Dehinc post primā: missam p̄ñte con
2 uentu celebramus; ¶ In nullo aūt duodeci lectionū b
festo: vel infra octauas natalis dñi: pasche vel pēte
costes: defunctoꝝ officiū facimus: nisi forte defun
ctus pñs fuerit: vel tricēnariū agi cōtigerit; Qđ tñ
trib⁹ dieb⁹ añ pascha: et ipso die pasche· vel pēteco-
stes seu natalis dñi: si forte eueniret· q̄tū ad missam
3 attinet: minime faceremus; ¶ Ab hōc igit' die: id c
est a q̄rto nonas nouēbris· vsq̄ȝ ad septuagesimā:
agendā in ecclesia post nocturna dicimus; A septua
gesima vero vsq̄ȝ ad p̄dictā diem: post vesperas ie-
iunij die: alias post cenam· idem officium in cellis
exoluimus; Qđ si anniuersarium fuerit: in ecclesia
statim post vesperas cum nouem lectionibus et an-
4 tiphonis agitur; ¶ In quadragesima tamen ne fra- d
tres grauentur: post refectionē in cellis dicit';

a ¶ Altera itaq̄ȝ. Vide ca. 28. prime ptis anti. §. 5. et ca. 49. §. 1
b ¶ In nullo. Idem ca. 49. prime partis anti. §. 14.
c ¶ Ab hoc. Idē ca. 49. prime partis anti. §. 7.
d ¶ In quadragesima. Idē ca. 49. prime partis an. §. 11

De visitatione egroti; Caplm XII

1 Cum aūt frat' egrotus morti ꝓpinquare putabi a
tur: congregat' conuentus ad visitandū eum:

a ¶ Frater egrotus. Idē ca. 46. prime ptis an. §. 1. et ꝑ totū caplm.

et dicit sacerdos: pax huic domui. et omnibus ha-
bitantibus in ea: spargens aquam sanctam: respō-
detur. amen; ¶ Tūc confitetur peccata sua: et post ab- 2
solutionem dicit idem sacerdos; Saluum fac seruū
tuum: esto ei domine: nihil pficiat: dominus vo
biscum: deus qui famulo tuo: deus qui p apposto-
lum tuum; ¶ Deīde dicitur psalmus: dn̄e ne in furo- 3
re. p̄m9; Post cuius finem: inungitur ei visus: et di-
citur; Per istam vnctionem et suam piissimam mise-
ricordiam: indulgeat tibi deus quicquid peccasti p
visum; ¶ Et ita post singulorum psalmorum septē 4
finem: repetitur hec eadem oratio. ad singula in qui
bus inungitur loca. id est ad auditum: ad odora-
tum: ad gustum. siue loquelam: ad tactum. id est
ad manus: ad incessum. id est ad plantas: ad ardo-
rē libidinis. id ē ad renes; ¶ Postea tergitur os ei9: 5
et ab omnibus tanq̄ profecturus pie exosculat9 cō-
municat: cantantibus qui adsunt cōmunionē. hoc
corpus; ¶ Post hec dicuntur orationes iste; Respi- 6
ce domine: deus qui facture tue: deus qui huma-
no generi;

Quō tractādus sit qui moritur; Ca. XIII

a ¶ Jam mori. Idem ca. 47. prime partis an ti. per totū capl'm.

a Um iām mori videbitur: ab his qui ei seruiunt. 1
signo dato: postposita omni occasione accur-
runt cuncti: nisi cum diuinum in ecclesia contige-
rit officium celebrari; ¶ Tunc em̄ prior vel cui ipse 2
iniunxerit: cum duobus aut tribus ad morientē fe-
stinat; Depositoq̄ eo super benedictum cinerem:
letaniam prout res patitur: longam vel breuem fa-
ciunt; Sequitur pater noster. et preces: saluū fac:
esto ei: nihil proficiat: deinde oratio hec: miseri-
cordiam tuā; Post hāc. quinq̄ psalmi: verba mea:
domine ne in furore. p̄mus: dilexi quoniam: credi-
di: de pfundis: pater noster: a porta īferi: oratio:
deus cui pprium est; Exinde agēda plenaria: cum
laudibus et vespis; Post hāc. psalteriū; ¶ Interea 3
defunctus abluitur: et induitur; Monachus ci-
licio et cuculla: caligis ⁊ pedulibus; Laicus. tunica
et caputio: caligis et pedulibus; Inde imponitur
feretro: et intermissa psalmodia. dicit sacerdos; In

memoria eterna: ne tradas bestijs: ne intres in iu-
diciū; Post hec· orationem istam: deus cui omnia
4 viuūt; ¶ His expletis: fert in ecclesiā: et cantatur
responsoriū· credo q̄ redemptor; Post hec dicit sa-
cerdos; A porta inferi: nihil proficiat: ne intres:
5 oremus: suscipe dn̄e animā; ¶ Posito autē in ec-
clesia defuncto: repetit psalmodia· vbi fuerat inter-
missa: et hoc omnino procurat· vt duo ad minus
psalteria dicant; Unum in ecclesia: alterum in cel-
lis cū venijs; Si vero de eo q̄d in ecclesia dicendū
est restiterit aliquid: reddit in cellis; Nam si tēpus
permittit: eadem die· non tamen nisi post missam p̄
eo cantatā· sepelit; Sin autem· seruat in crastinū:
noctē q̄z ipsam· monachi cū laicis· et p̄ sui numero-
ꝛ p̄ ipsius quātitate diuidūt: circa corpus psalteriū
6 frequētātes; ¶ In crastino aūt missa cūctis p̄sentibꝰ
cantata: sepelit hoc modo; Stat chorus iuxta cor-
pus: et dicit sacerdos· pater noster: p̄cem· a porta
inferi: oratio: deꝰ vite dator; Responsoriū· credo q̄
redēptor: kyrieleison· pater noster: p̄cē· ne intres:
oratio: deus qui animaꝝ; Respōsoriū· ne abscōdas
me: kyrieleison· pat̄ noster: p̄cē· ne tradas bestijs:
oratio: nō intres in iudiciū; Respōsoriū· ne intres:
kyrieleison· pater noster: precem· requiem eternā:
7 oratio· fac quesumus domine; ¶ Tunc portatur ad
tumulum: cum his psalmis; In exitu israel· misere-
re mei deus: confitemini: quemadmodum: me-
mento: domine p̄basti me: inclina: laudate domi-
num de celis: bn̄dictus dominus deus israel: ma-
8 gnificat; ¶ Cum ventum est ad sepulchrum: dicit
sacerdos; Pater noster: a porta inferi: oratio· tibi
domine cōmendamus; Tunc benedicit fossam: et
aspergit aqua sancta: et thurificat; Deinde poni-
tur corpus in ea; Et dum operitur: dicit sacerdos
orationes ipsas: ceteris predictos psalmos canen-
tibus; Obsecramus: deus apud quem: te domi-
ne: oremus fratres: deus qui iustis: debitum
humani: temeritatis quidem: omnipotentis dei:
9 inclina domīe; ¶ Quibus pariter et psalmis exple-
tis: sequitur pater noster: et orationes: tibi domīe

cōmendamus: et deus cuius miseratione; Dehinc
a sepulchro redeunt: cantantes·miserere mei deus:
et in ecclesia hac oratione totum complent officiū:
fideliū deus;

Item de cura mortuoꝝ; Ca. XIIII

a ¶ Ab ipso. Idē ca. 48. p̄rie partis an.§.1

a B ipsō autē sepulture·die vsqꝫ ad tricesimū: 1
quotidie pro eo non tamen in conuentu missa
cantatur: et prima in agendis oratio ei specialiter
deputatur; Notatoqꝫ in martyrologio obitus eius
die: semper anniuersaria in conuentu pro eo missa:

b ¶ Eo aūt. Idem ca. 47. p̄rie partis an.§.28

b hyeme post·estate ante primam celebraᷓ; ¶ Eō au- 2
tem die quo defunctus sepelitur: cellas fratres te-
nere non coguntur: et consolationis gratia·bis ni-

c ¶ Et hoc. Idē ca. 48 p̄me partis an.§.8

c si precipuū ieiuniū fuerit·simul vescunᷓ; ¶ Et hoc 3
sciendum: qꝫ sine vlla personarum acceptione·pro
omnibus defunctis nostris·idem et par officium
facim⁹: nihil pro monacho plus qꝫ pro laico·vel

d ¶ Pro bn̄factorib⁹ Idē ca. 48. p̄ime partꝭ an.§.13

d pro prelato qꝫ pro subdito; ¶ Prō benefactoribus 4
vero nostris: excepta assidua cōmemoratione·que
fit semper in precibus ecclesiastici officij: penulti-
ma in omnibus agendis oratio dicitur: et per sin-
gulas hebdomadas·tam pro eis qꝫ pro omnibus
huius loci habitatoribus: et vniuersaliter pro cun-
ctis fidelibus defunctis: ab hebdomadario estate
ante primā: hyeme post·missa vna cantatur; ¶ Ra- 5

e ¶ Quoniā. Idē ca. 9. scd̄e partis an.§.26.

e rō quippe hic missa caniᷓ: quoniam precipue stu-
dium et propositum nostrum est·silentio et solitu-
dini celle vacare: iuxta illud hieremie; Sedebit so-
litarius et tacebit; Et alibi; A facie manus tue so-
lus sedebam: quia cōminatione replesti me; Ni-
hil eñ laboriosius in exercitijs discipline regula-
ris arbitramur: qꝫ silentium solitudinis et quietē;
Unde et beatus augustinus dicit: amicis hui⁹ mū-
di nihil esse laboriosi⁹: qꝫ nō laborare; Sꝫ hec hacte-
nus: nūc cetera ꝓsequamur;

De ordinatione prioris; Ca. XV

a ¶ Cū p̄orē. Ad hoc ca. 5. scd̄e partis an.§.1. et sequētibus.

a Cum priorem domus huius obire contigerit: 1
post eius sepulturam cōuocatis fratribus·tri-
duanum cunctis indicitur ieiunium: maneqꝫ et ves-
pere in ecclesia·psalmus·ad te leuaui·expleto officio·

cõmuni deuotione cantatur; Procumbentibus super formas omnibus: kyrieleison. pater noster. et preces: saluos fac seruos tuos: mitte eis domine auxilium de sancto: nihil pficiat inimicus in eis: et oratio: pretende domine. supponuntur; Quarta autem die: mane missa de spiritu paracleto in conuentu deuotissime celebratur; Inde in capitulũ conuenientes: maiorum meliorũq3 consilio: ex seipsis vnũ eligũt: aut sacerdotem. aut ad sacerdotiũ promouendũ: statimq3 in predecessoris transferũt locũ; Totamq3 diem illam gaudio dedicãtes: bis nisi precipuũ ieiunium fuerit: in refectorio comedũt;

2 ¶ Qui[b] q̃uis omnib⁹ verbo et vita pdesse debeat: b
et cũctorꝝ sollicite gerere curam: monachis tamen ex q̃bus sumptus est. quietis et stabilitatis. et ceterorꝝ que ad eorꝝ vitam pertinent exercitiorꝝ: exemplũ maxime prebere debet;
3 ¶ Quattuor[c] itaq3 septimanis. in cella cum ceteris monachis exactis: q̃ntam facit cum laicis; Quo spacio: eius erga fratres officium: aliquis ab eo iussus exequit; c
4 ¶ Ipse[d] tamen heremi terminos. non egredit; Sedes[e] ei⁹ vbilibet. vel vestitus: nulla quasi dignitate. vel preciositate differt a ceteris: nec quicq3 gestat. vnde q sit prior appareat; Supplicatur[f] ei. et hoc modice: solũmodo ad lectionem eunti vel redeunti: vel cum ante eum transit: et cum ad aliquos venit: assurgitur; d e f
5 ¶ In natiuitate[g] quoq3. et pascha. et pentecoste. et cum frater aliquis pfessionem facturus est: missam cantat maiorem; Quod idcirco scribimus: ne quis forte posterorꝝ. cornua sibi velit assumere: vel nomen suũ. quacũq3 gloria vel eminentia celebrare; g
6 ¶ In aduentu[h] autem et quadragesima pter artiorem sui custodiam: a predicta etiam abstinet visitatione: nisi aliqua magna necessitas coegerit vel vtilitas; Sed et ceteris tempibus non passim aut leuiter. et p quacũq3 vel persona vel causa: ad domũ descendit inferiorem; h

b ¶ Qui q̃uis. Idẽ ca. 6. scde partis an. §. 1

c ¶ Quattor. Idẽ ca. 6. scde partis an. §. 23

d ¶ Ipse. Ibidẽ. §. 30.

e ¶ Sedes. Idẽ ca. 6 scde partis an. §. 1.

f ¶ Supplicat. Ibidem. §. 2

g ¶ In natiuitate. Ibidem. §. 3

h ¶ In aduẽtu. Idẽ ca. 6. scde part3 an. §. 24.

De pcuratore dom⁹ iferioris; Ca. XVI

1 Preficitur[a] em̃ ab eo eidem domui vnus e monachis diligens pcurator: sic em̃ eum volumus a

a ¶ Preficit. Idẽ ca. 8. scde partis an. §. 1

appellari; Qui vniuersorum strenue curam gerens: si magnū aliqd aut pter consuetudinē agendū est. ad prioris recurrit semper consiliū: nec grande aliquid

b ¶Sed et ipse. Idē ca.8.scde ptis an.§.33

b pter ei9 licentiam donare presumit aut agere; ¶Sed 2
et ipse qūuis exemplo marthe cuius suscepit officium. circa multa sollicitari et turbari necesse habeat: silentiū tamen et qetem celle nō penitus abijcere aut abhorrere solet: sed potius quantū domus negocia patiunt. quasi ad tutissimū et qetissimū portus sinū ad cellam semper recurrit: vt legendo. orando. meditando. et turbulentos animi sui motus ex rerum exteriorum cura vel dispositione surgentes sedare: et in arcanis sui pectoris aliquid salubre. qd fratribus cōmissis in capitulo suauiter et sapiēter eructuet. possit recondere; Tanto em frequentioribus predicationibus indigent: quanto minus litteras

c ¶Qui si. Idem ca.8 scde partis an.§.33

c norūt; ¶Qui. si qd absit negligens. aut prodigus. 3
aut contumax inuentus fuerit: sepiusqz correptus emēdare noluerit: surrogato in locū ei9 meliore: ad celle protin9 custodiā reuocat: vt q negt alienā: suam saltem operet salutem;

De infirmo qui mittitur ad inferiorem domum; Caplm XVII

Uod si quem aliū ex monachis ad inferiorem 1
domū fecerit prior descēdere: fit aūt raro: ma-

a ¶Ad importabile. Idem ca.4.4.prie partis an.§.8.

a gna qdam et pene ineuitabili necessitate: vel ad importabile tediū releuandū: vel ad periculosam aliquando temptationem sedandam: vel ad gen9 aliqd morbi grauissimi mitigādū; Si quem ergo taliū inferius descendere prior fecerit: de dispositionib9 et negocijs totiusqz domus cura: nulla se curiosita-
te intromittet; ¶Non em expedit habitatori celle 2
nosse huiusmodi: cū etiam totius domus paci contrariū est; Extraneis nisi iussus non loquetur: nec conuersis passim et qbuslibet: sed his tm quibus priori vel dispensatori placuerit: vt si talis est qui erudire et consolari potens sit: cum his loquatur qui erudiri et consolari egent; Sin autem ipse consolatione vel eruditione opus habet: cū his q hec prestare nouerūt;

Item de procuratore; Ca. XVIII

1 Hoc etiam omittendū non est: qd pene tamen obliti fueramus: quia predictus procurator in domo inferiori vices prioris exercēs: hospites suscipit: osculatur: et si tali. id est circa sextam venīūt tempore: et tales persone. hoc est religiose sunt: et precipuū non est ieiuniū: prandet cū eis. abstinentie cēsura soluta: et ad priorem quos dignos iudicat. congruēter transmittit; a

a ❡ In domo. Idem ca. 8. scde ptis an. §. 34.

De equitaturis hospitum; Ca. XIX

1 Prior autem hospitum pērsonas tm: non etiam equitaturas pcuramus: talesqz lectos eis et cibos qualibus ipsi vescimur. preparamus; Qd videlicet qz equos non pcuramus: ne cui forte videatur austerum: et non discretioni sobrie. sed duricie poti⁹ et auaricie imputet vitiose: consideret qs. qz arta. qz dura. qz pene sterili maneamus in heremo: et quod nihil. hoc est nullas possessiones: nullosqz redditus extra possideamus; Preterea frequētiam attendat hospitum: quibus nequaqz pasture. nedum annone possent nostre sufficere; Quippeque nec nostris sufficiunt animalibus; Nam et saginarios nostros et oues: extra mittimus hyematum; a

a ❡ Personas. Idem ca. 9. scde ptis an. §. 22

2 ❡ Accēdit etiam ad hoc. qz vagandi et quesitandi horrem⁹ omnino tanqz periculosissimam consuetudinem: quam in multis quorz pios labores et sanctam in christo conuersationem satis laudare non sufficimus: occasione misericordie. vt scilicet qd superuenientibus tribuat acqrant: multum inoleuisse dolemus; b

b ❡ Accedit. Idē ca. 9 scde partis an. §. 25

3 ❡ Sēd et ipsis hospitibus non parum hoc expedire putamus: qui nostris spiritalibus seu corporalibus ita debent bonis cōmunicare: vt nos ad mala nō cogāt declinare; Ad mala aūt declinare tunc faciunt: si suis nos expensis ad vagandū querendūqz compellūt; c

c ❡ Sed et ipsis. Idē ca. 9. scde ptis an. §. 25.

De paupibus et elemosynis; Ca. XX

1 Pauperibus seculi: panem vel aliud aliquid qd vel facultas offert vel volūtas suggerit dam⁹: raro tecto suscipimus: sed ad villam magis mittim⁹ a

a ❡ Paupibus. Idē ca. 26. scde ptis an. §. 1

hospitatum; Non em̄ propter alienoꝝ temporalem
curam corporū. sed pro nostrarum sempiterna salute 1
animarū: in huiꝰ heremi secessus aufugimꝰ; Et ideo
mirandū non est: si plus familiaritatis et solatij his
qui ꝓ animabꝰ ꝙ̄ q̄ ꝓ suis huc corporibus veniūt ex-
hibemus; Alioq̄n non in tam asperis et remotis et
pene inaccessibilibus locis: quo q̄cūqꝫ corporalis so-
latij venerit gratia: plus patiat̃ laboris ꝙ̄ assequat̃
remedij: sed in strata potiꝰ publica olim debueramꝰ
vtiqꝫ consedisse; ¶Habeat itaqꝫ martha laudabile
q̄dem. sed tamen non sine sollicitudine et ꝑturbatio- 2
ne ministeriū: nec sororem sollicitet christi vestigijs
inherentem: et quoniam ipse est deus vacando vi-
dentē: spiritū suū scobētem: suamqꝫ orationem in
sinū suū conuertētem: et quid sibi in se loquat̃ do-
minus audiētem: sicqꝫ ex quātula per speculū et in
enigmate parte potest. ꝙ̄ est suauis gustantem et
videntem: et tam ꝓ ipsa ꝙ̄ ꝓ cūctis taliter laborā-
tibus exorantem; ¶Qđ si sollicitare non desinit: 3
habet illa non solū iustissimū iudicē: sed etiam fi-
delissimū aduocatū: ipsum videlicet dominū: q̄ ꝓ-
positū eius non solū defendere: sed etiam cōmeda-
Luc.10.8 re dignat̃. dicens; Maria optimam partem elegit:
que non auferet̃ ab ea; Dicendo optimā. non tantū
cōmēdauit: sed et sororis laboriosis actibus pretu-
lit; Dicendo. nō auferet̃. defendit: et ne sollicitudi-
nibus eius et ꝑturbationibus quālibet pijs sese in-
sereret excusauit; ¶Ergo ego relicta cella mea. clau- 4
stro meo: et q̄d ꝓposuerim oblitus: ꝓpter gyroua-
gos gyrouagus: ꝓpter paltonarios paltonarius:
et ꝓpter suscipiendos pascendosqꝫ seculares: effici-
ar secularis: Illi. illi ipsi eāt. potiꝰ vt ceperūt: mū-
dūqꝫ circūeant: ne si et ego iero. ipsoꝝ de me nume-
rositas augeat̃; Aut si vrgent penitus vt eā ego:
cessent ipsi. faciātqꝫ qđ ego facio: vt merito religio-
soꝝ labore pascantur. atqꝫ periculo; ¶Hic fortasse 5
dixerit q̄spiam; Quid ergo de his q̄ vobis superāt
facitis: Qui mordētis hoc q̄rit animo: audiat sui se
potius trabē: ꝙ̄ alieni oculi curare debere festucā;
Qui aūt amica hoc dicūt volūtate: nouerint abū-

dare sanctos viros vel congregationes: quorum inopie
multomagis quam secularium compati debeamus: secundum
illud apostoli: operemur bonum ad omnes: maxime Gal.6.c.
6 autem ad domesticos fidei; ¶ Sunt etiam hic ville proxi-
me: notis nobis plene pauperibus quo portari di-
stribuique possit: si quid nobis reliquum fuerit; Hoc
enim melius rectiusque putamus: vt si quid plusculum
distribuendum est. illuc magis quicquid est deportetur:
7 quam inde huc multitudo vocetur; ¶ Verum qui domus
huius expensas nouerit: non de superfluis queret quid
faciamus: sed potius stupebit quare non egeamus;
8 ¶ Hec fratres dilectissimi si prolixius forte quam decuit prosecu-
ti loquaciusque sumus: patimini et indulgete nobis;

De mulieribus; Capitulum XXI

1 Mulieres terminos intrare nostros nequaquam si- a — a ¶ Mulieres. Idem ca.26. secunde partis an.§.3
nimus: scientes. nec sapientem: nec prophetam:
nec iudicem: nec hospitem dei: nec filios: nec ipsum
dei formatum manibus protoplastum: potuisse blan-
2 ditias euadere vel fraudes mulierum; ¶ Salomon.
dauid. sanson. loth. et qui acceperunt sibi vxores quas
elegerant: et adam in mente veniant; Nec posse ho-
minem. aut ignem in sinu abscondere. vt vestimenta Prouer.6.d
illius non ardeant: aut ambulare super prunas plan-
tis illesis: aut picem tangere. nec inquinari; ¶ His Eccli.13.a
5 expletis. de celle obseruantijs disseramus; Et quoniam
incipientes nouitios vocamus: de ipsis primo que
occurrerint intimemus;

De nouitio; Capitulum XXII

1 Nouitio itaque misericordiam postulanti: dura propon- a — a ¶ Dura. Idem ca.23 secunde partis an.§.5
tur et aspera: totaque vilitas et asperitas vite quam su-
bire desiderat: prout fieri potest: ante oculos ponitur; Ad
quam si imperterritus manserit. et immotus: elegeritque iuxta bea-
tum iob suspendium. a temporalium videlicet amore anima eius: Job.7.c.
et mortem de qua dicitur. si commorimur et conuiuemus. ossa 2.Timoth.2.b.
eius: promptissime spondens: propter verba labiorum domini para- Psal.16.
tum se custodire vias duras: tunc demum suadetur ei: omnibus
qui aduersus eum aliquid habent iuxta euangelium. reconciliari: Matth.5.d.
et si quid aliquem defraudauit: et si non quadruplum vt za- Luc.19.b
cheus: simplum saltim si habet vnde restituere; Et
quia congregationis huius quotus esse debeat certus

numerus: cert⁹ ei vsq₃ ad quem venire debeat da-
b ¶ Ad datū. Idē ca. 23. scde partis an. §. 9
b tur et terminus; ¶ Ad datum autem terminum ve- 2
niens: post supplicem in cōuentu postulationem:
in examinatione ad minus annua ponit: suis om-
nib⁹ integre vsq₃ ad diem pfessionis omnino reser-
uatis; Qd ei non nisi sub tali sponsione conceditur:
vt si forte nostrū nequierit aut noluerit tolerare pro-
positū, ad seculū nequaq₃ redeat: sed aliquod poti⁹
aliud religionis gen⁹, qd ferre possit accipiat; Qd si
in ipsa examinatione laudabiliter se habens mortu⁹
fuerit: quicqd pro professo et sacrum habitum ge-
c ¶ Cui in cellā. Idez ca. 23. scde ptis an. §. 16
c stante facimus: pro eo similiter faciemus; ¶ Cui in 3
cellam introducto: senioꝝ aliquis deputatur: q eum
per vnam vel si amplius opus fuerit hebdomadā:
horis competentib⁹ visitans: de necessarijs instru-
d ¶ Qui tn. Idez ca. 23. scde ptis an. §. 20
d at; ¶ Qui tamen blande leniterq₃ maxime tractatur 4
in pmis: nec ei totam subito institutionis asperita-
tem subire conceditur: sed paulatim et vt ratio vl ne-
cessitas postulare videtur; Nam et cū cognario quan-
doq₃ loquendi licentiam habet: et a pore sepi⁹ visi-
e ¶ Cū aūt. Idem ca. 24. scde ptis an. §. 1.
e tatur; ¶ Cum aūt tempus quo benedici debeat insti- 5
terit: si probabilis apparuerit, et in petendo mise-
ricordiam sedulus fuerit: dies ei quo si pseuerauerit
in totū suscipi debeat certus constituitur; In quo cū
in capitulo itidem misericordiam humiliter postu-
lauerit: facultas ei seu recedendi si voluerit: seu sua
omnia quomodo vel qbus placuerit, distribuēdi li-
bera tribuitur; Qd si pseuerauerit pulsans: optat⁹ ei
tribuitur assensus: et tūc vel ipse vel ali⁹ si scribere ne-
scit, hāc ei pfessionē scribet;

Professio nouitij; Caplm XXIII

a ¶ Ego frat. Idē ca. 24. scde ptis an. §. 4.
a Ego frater ille, promitto stabilitatem, et obediē- 1
tiam, et conuersionem morū meoꝝ: corā deo et
sanctis eius: et reliquijs istius heremi: q constru-
cta est ad honorem dei, et beate semper virginis ma-
rie: et beati iohannis baptiste: in presentia domni
b ¶ In ipsa. Idem ca. 24. scde partis an. §. 5.
b illius prioris; ¶ In ipsā autem missa qua suscipi- 2
endus est: post offerendam ad gradum ante altare
venit: inclinatusq₃, versum hunc tertio repetit:
choro respondente eundem; Suscipe me domine

scdm eloquiū tuū et viuam: et non confundas me Psal. 118.
ab expectatione mea; Post cuius tertiam repetitio-
nem: addit gloria patri: kyrieleison. pater noster;
Interim nouitius: ante singulos monachos genua
flectens dicit; Ora p me pater; Post hec rediens:
in eodem q̄ prius inclinatus stat loco; Tūc sacerdos
ad illū conuersus: sbdit; Et ne nos inducas: sal-
uū fac seruū tuū: mitte ei: esto ei: dn̄s vobiscū;
Sicqz cucullā super gradū ante nouitiū positam.
benedicit: dicens;

Oratio super cucullā; Ca. XXIIII

1 Dominē iesu christe q̄ tegimen nostre mortali- a — a Dn̄e iesu. Idē ca. 24. scd̄e partis an. §. 5
tatis induere dignatus es: obsecramus immēsam
tue largitatis abūdantiam: vt hoc genus vestimenti
qd̄ sancti patres ad innocentie vel humilitatis in-
diciū seculo abrenūciantes ferre sanxerūt. ita bene-
dicere digneris: vt hic famulus tuus q̄ hoc vsus fu-
erit. te induere mereat; Qui viuis et regnas cum
deo patre; Dehinc capa detracta: cucullam nouiti-
um induit; Sicqz ad cornu accedens altaris: pfes-
sionem suam aperte et distincte audientibus omni-
bus legit: lectamqz sup exosculatū offert altare; In-
clinatusqz ad sacerdotis pedes: tali depcatiōe susci-
pit benedictionem;

Oratio super nouitium; Ca. XXV

1 Dominē iesu christe. qui es via sine qua nemo a — a Dn̄e iesu. Idē ca. 24. scd̄e ptis an. §. 6
venit ad patrem: quesumus benignissimam
clementiam tuam: vt hunc famulum tuum a car-
nalibus desiderijs abstractum: per iter discipline
regularis deducas: et quia peccatores vocare di-
gnatus es. dicens: venite ad me omnes qui one- Matth. 11.
rati estis. et ego vos reficiam: presta vt hec inuita-
tionis tue vox ita in eo conualescat: quatenus pec-
catorū onera deponens: et q̄z dulcis es gustans:
tua refectione sustentari mereat: et sicut attestari de
tuis ouibus dignatus es. agnosce eū int oues tuas: vt
ipse te sic cognoscat. vt alienū nō sequat: sz neqz au-
diat vocem alienorum: sz tuā q̄ dicis. q̄ mihi ministrat Joh. 12. d
2 me sequat; Qui viuis et regnas. et cetera; Ex hoc b — b Ex hoc. Ibidē. §. 7

tempe· qui susceptus est ita se ab omnibus que mū-
di sunt intelligit alienū: vt nullius prorsus rei· nec
sui q̄dem ipsius sine prioris licentia habeat pote-
statem; Cum em̄ ab omnibus qui regulariter viue-
re decreuerūt· obediētia magno studio sit seruāda:
ab his tñ tāto deuotius ac sollicitius: quāto distri-
ctius asperiusq̄ sbiere ꝓpositū: ne si qd absit ista de-
fuerit: tanti labores nō solū careant p̄mio: ſ3 et sup-
1. Reg. 15. e. plicium damnatiōis incurrāt; ¶ Hic em̄ samuel; Me- 3
lior est em̄ obediētia q̄ victime: ⁊ auscultare magis
q̄ offerre adipē arietū: qm̄ q̄si pctm̄ ariolandi est re-
pugnare: et q̄si scelus idolatrie: nolle acquiescere;
Qd vnū testimoniū· et obediētie laudē: et inobediē-
tie sufficientē habet vituperationē;

De ordine cōgregationis; Ca. XXVI

a ¶ Ordinē. Idē ca. 24. sc̄de p̄tis an. §. 9.

a Rdinē aūt siue in refectorio siue vbicūq̄ eū cū- 1
cti tenem⁹: quē singulis suus dedit aduētus:
nisi quem forte prior aliquā vel supposuerit vel p̄po-
suerit ob causam;

De etate suscipiendorum; Ca. XXVII

a ¶ Pueros. Idē ca. 23. sc̄de partis an. §. 1

a Ueros siue adolescentulos nō recipim⁹: quia 1
per eos monasteriis multa cōtigisse dolemus ⁊
magna· spiritalia simul et corpalia p̄icula formidan-
Numeri. 26. a. tes: ſ3 viros q̄ iuxta preceptū dn̄i p manum moysi·
viginti ad minus annorū sacra possint ad bella pro-
cedere; His expletis: qd de cella promisimus exe-
quamur;

De vtensilibus celle; Ca. XXVIII

a ¶ Accipit. Idem ca. 16. sc̄de p̄tis an. p totū.

a Ccipit itaq̄ celle incola· ad lectū paleā: filtrū: 1
puluinar: cotū vel coopertoriū de grossissimis
ouium pellibus: et panno rustico coopertū; Ad ve-
stitū aūt duo cilicia: duas tunicas: duas pellici-
as: vnam deteriorem· alteram meliorem: duasq̄ si-
militer cucullas: tria paria caligarū: paria peduli-
um q̄ttuor: pelles: capam: sotulares nocturnos et
diurnos: sagimen quoq̄ ad vngendum: lumbaria
duo: cingulum: omnia canabina et grossa; Et q̄c-
q̄d prorsus ad lectū vestimentūve ptinet: cui⁹ gros-
situdinis colorisve sit· nō curabit; Cū em̄ ad omnes

monachos: tū maxime ad nos· humilitatem attri-
tionēq̄ʒ pannoꝝ et vniuersoꝝ quibus vtimur: vili-
tatem· paupta̅te· et abiectionē certū est ptinere; Ha-
bet etiam acus duas: filū: forfices: pectinē: no-
uaculā ad caput: cotē vel calculū: et corrigiam ad
2 acuendū; ¶ Ad scribendū vo· scriptoriū: pennas:
cretā: pumices duos: cornua duo: scalpellū vnū:
ad radēda pergamena nouaculas siue rasoria duo:
pūctoriū vnū: subulā vnā: plūbū: regulā: postē
ad regulādū: tabulas· graphiū· Qꝫ si frat alteri⁹ ar-
tis fuerit· qđ apud nos raro valde cōtingit: oēs em̄
pene quos suscipimus· si fieri potest scribere doce-
mus: habebit artis sue instrumenta cōuenientia;
3 ¶ Adhuc etiam libros ad legendū de armario ac-
cipit duos: quib⁹ omnē diligentiā curāq̄ʒ pbere iu-
bet: ne fumo· ne puluere vel alia q̄libet sorde ma-
culent; Libros q̄ppe tanq̄ʒ sempitnū aīaꝝ nr̄aꝝ ci-
bū· cautissime custodiri ⁊ studiosissime volumus fie-
ri: vt quia ore nō possum⁹: dei verbū manib⁹ p̄di-
4 cemus; ¶ Quot em̄ libros scribim⁹: tot nobis ve-
ritatis p̄cones facere videmur· sperātes a dn̄o mer-
cedem: p oībus qui p eos vel ab errore correcti fue-
rint· vel in catholica veritate pfecerint: p cunctis
etiā q̄ vl' de suis peccatis et vitijs compūcti: vel ad
5 desideriū fuerint patrie celestis accēsi; ¶ Et qꝛ sicut
cetas necessitates q̄ ad vilitatem et humilitatē pti-
nēt· coq̄nam etiam ipsi nobis facimus: dant ei olle
due: scutelle due: tertia ad panē: vel p ea mantile;
Quarta grādiuscula ē: ad faciēdas mūdicias; Co-
chlearia duo: cultellus ad panē: iusta: cyphus:
vas aquariū: salaria: patella: duo ad legumīa sac-
culi: manutergiū; Ad ignē focile: esca: lapis igni-
tus: ligna· securis; Ad opa vo: dolabrū; Hec q̄ lege-
rit nec irrideat q̄s nec rep̄hēdat: nisi forte pus ī cel-
la· int tantas niues et tam horrida frigora: lōgiore
6 fuerit tempe cōmoratus; ¶ Jdcircō em̄ vni tāta cō- b
cedimus: ne qđ illicitū ducimus: exire de cella cō-
pellatur; Hoc em̄ nequaq̄ʒ cōcedit: nisi cū ad clau-
strum aut ecclesiam cōuenit; Quod hoc ordine fie-
ri consueuit;

b ¶ Jdcirco. Jdē ca. 16. scđe partis an. §. 12

Quo tempore de cella exeat̃. ⁊ de vigilijs. ⁊ distinctione horaꝝ; Ca.XXIX

a Omni tēpe. Uide ca.41. p̄rie ꝑtis an.§.4.

b Scd̄o aūt. Idem ca.41. p̄rie partꝫ an.§.9

c Cātatis. Idē ca. 41. p̄rie partis an.§.10

a Omni tēpe exceptis duodecim lectionū festiṡ: 1
et natalis dn̄i. pasche quoqꝫ et pētecostes heb-
domadib⁹: signo pulsato. nocturnū ecclesie officiū.
congruis vigilijs in cella ꝯuenimus; Que ab idib⁹
septēbris sensim paulatimqꝫ crescēdo in kalēdis no-
uēbris ꝑfecte: quinquaginta psalmis nō nimis fe-
stine cantandis sufficiūt; A quo tempe: vsqꝫ ad fe-
bruarij kalendas taliter ꝑseuerāt; Inde vsqꝫ ad pa-
scha decrescendo paulatim: ad tantū spaciū qd̄ ma-
tutinis sācte marie sufficiat. rediguntᷣ; Ex quo vsqꝫ
ad p̄dictas septēbris idus: in eadē quātitate ꝑdu-
b rant; Secundo autē signo pulsato: ad eccl'iaz fe- 2
stinantes: tertij signi fine ꝯuenire satagimus; Ubi
sup formas ꝯueniēte p̄ore. vel cui hoc intuxerit ꝓ-
cūbentes: et ter pater noster. ceteris semel horis:
grauiter deuoteqꝫ ꝑsoluimus; Surgētesqꝫ: psalle-
c re diuino cū timore incipimus; Cantatis aūt no- 3
cturnis: breue facimus interuallū: qd̄ ad plus septē
penitētiales psalmos cape valeat; Sequuntᷣ dein-
de matutine laudes: quas a kalēdis octobris vsqꝫ
pascha lux terminat: exinde inchoat; Ad lectos au-
tem: post matutinas nullo redditᷣ tempe; A p̄dictis
kalēdis similiter vsqꝫ pascha. p̄mā lux inchoat: ex-
inde solis ortus expectat: exceptis tātū diebus so-
lēnibus vsqꝫ ad kalēdas nouēbris: in q̄bus reliq̄s
dies imitatᷣ estatis; Sed et in quadragesima. dieb⁹
itidē solēnibus vt diutius orationi vacari possit:
pene vsqꝫ ad ortū differtᷣ solis; Ceteris v̄o diebus
quibus tenetᷣ capitulū: a kalēdis nouēbris vsqꝫ q̄-
dragesimā: donec possit in libro legi ꝓtelatᷣ; Qua
aūt hora a pascha vsqꝫ ad kalēdas octobris p̄ma:
eadē a kalēdis octobris vsqꝫ quadragesimā tertia
pulsatᷣ: sole videlicet sūmos irradiāte mōtes; Spa-
ciū aūt vl' a p̄ma vsqꝫ ad tertiā hyemis tempe: vel a
matutinis vsqꝫ ad p̄mā estate: exercitijs spiritalib⁹
mācipatᷣ; A tertia v̄o vsqꝫ ad sextā hyeme. et a p̄ma
vsqꝫ ad tertiā estate. manuū deputatᷣ opib⁹: que tn̄
opa breuib⁹ volum⁹ orationib⁹ interrūpi; Et q̄ sibi

vicinitate in hyeme sexta et nona: eadē in estate ter-
tia sextaq; cōueniunt; Tali autē inter se spacio sepa-
rant: quo regularis hora: ⁊ due de sancta maria va-
leant explicari; Spacium vero qđ sexte noneq; in-
terest: nunc breuius. nūc longius: quieti deputa-
tur estate; Et qđ nonā vesperasq; disterminat: ma-
nualibus occupat operibus; Semperq; in operan-
do: ad breues et quasi iaculatas licet orationes re-
currere; A vesperis vsq; ad completoriū: spiritali-
4 bus opera datur; ¶ In cōmpletorio autem pulsan- d
do illud attendit: vt quādo plus differt: cum ad-
huc legi potest. pulset; Post cuius finem. oratione
dominica ter tantū cum deuotione finita: nequaq;
5 vltra differimus accubare; ¶ Non eñ monemur so- e
lum. sed et iubemur: horis ad quietem deputatis.
dormitioni magnū impendere studium: quo tem-
6 poribus ceteris alacriter vigilare possimus; ¶ Ge-
neraliter autē in ecclesia. matutinas et vesperas: in
cellis vero semp completoriū dicimus; Alias enim
nisi festiuis diebus. aut vigilijs. aut anniuersarijs:
ad ecclesiā non venimus;

d ¶ In cōpletorio. Idem ca. 41. pme ptis an. §. 22.

e ¶ Non eñ. Idē ca. 41. pme ptis an. §. 23.

De his qui in cella manētib⁹ impor tune se ingerūt. ⁊ de coqnario; XXX

1 Si aliquis importun⁹ ad cellā venerit: vel nu- a
tibus. vel si nō intelligit. verbis: ad coquina-
rium eum mittimus; Amplius cum illo nisi iussi nō
2 loquimur: nec si sit german⁹; ¶ Coquinarius au- b
tem portam seruat: aduenientibus respondet: ele-
mosynā petentes ad inferiorem transmittit domū:
domos. et vniuersa que ad cōmunes vsus pertinēt
custodit; Porro coquine terminos: ostiū videlicet
refectorij. quo ad eam tendit: nemo nisi iussus trā-
gredit; ¶ Quod si ex nostris ad cellā venerit aliqs. c
3 voles loqui nobis: interrogat prius. si prior iusse-
4 rit; Aliter ad colloquiū nō recipitur; ¶ Ipsi quoq; d
coquinario in cellis residere et fabulari nō licet: nisi
quem forte egrotare contigerit;

a ¶ Si aliqs impor. Idē ca. 17. secunde partis an. §. 5.

b ¶ Coqnarius aūt. Idem ca. 10. tertie partis an. §. 1.

c ¶ Quod si ex nr̄is. Idē ca. 17. secunde partis an. §. 6.

d ¶ Ipsi quoq;. Idē ca. 10. tertie ptis an. §. 1.

Item de cella; Capitulū XXXI

1 His ita prelibatis: ad cellā redeamus; Cuius a

a ¶ Cui⁹ habita. Idē ca. 17. secūde ptis an. §. 1. et sequētibus.

habitatorē diligenter ac sollicite decet inuigilare:· ne quas occasiones egrediendi foras vel machineť vel recipiat:· exceptis his que generaliter institute sunt: sed poti⁹ sicut aquas piscibus et caulas ouibus. ita sue saluti et vite. cellam deputet necessariā; In qua quanto diutius. tanto libētius habitabit:· et quā si frequēter et leuibus de causis exire insueuerit: cito habebit exosam; Et ideo statutis ad hoc horis. petenda iubetur petere: et accepta. tota diligentia custodire; ¶ Qr si qualibet vel sua vel al- 2
terius negligentia. pane. vino. aqua. igneve caruerit: vel insolitū strepitum aut clamorem audierit:· vel periculum ignis extiterit:· licebit exire. et subsidium prestare. vel petere: et si periculi magnitudo poposcerit. silentiū etiam soluere; ¶ Soli enim de- 3
gentes:· signa cenobiorum aut nulla aut pauca nouimus: sufficere putantes linguā solam. nō etiam ceteros artus reatibus implicare loquēdi; Et ideo si tanta necessitas vrget: vno vel duobus aut certe paucissimis verbis. quod res postulat maluimus indicari;

De fratribus qui aliquo opere occupantur; Capitulū XXXII

a ¶ Cum aliq̄. Idem ca.18. scđe ptis an.§.2.

a Um aliqui ex monachis. emendādis vel ligā- 1
dis libris. vel alicui tali operi mancipanť: ipsi quidē loquunť adinuicē:· cum superuenientibus vero nequaq̄: nisi priore p̄sente aut iubente;

De ieiunijs atq3 cibis; Ca. XXXIII

a ¶ Secūda. Idē ca. 14. secūde ptis an.§.5.

b ¶ Tertia. Idem ca. 14. scđe ptis an.§.6.

c ¶ Ab idibus. Idē ca.14. scđe ptis an.§.9.

d ¶ A pascha. Ibidē §.10.

e ¶ Ad cenam. Ibidem.§.11.

Unc de ieiunijs cibisq̄ dicendum est; Secūn- 1
da. quarta. sextaq̄ feria: pane et aqua. et sale si
b cui placet. cōtenti sumus; ¶ Tertia. quinta. et sab- 2
bato: legumina vel aliq̄d huiusmodi. ipsi nobis coquimus:· a coq̄nario vinū accipim⁹. et in q̄nta feria
caseum: vel aliq̄d cibi lautioris accipientes; ¶ Ab 3
c idibus septembris vsq̄ ad pascha. exceptis solenni
d tatibus: nō nisi semel in die māducamus; ¶ A pa- 4
scha autē vsq̄ ad predictū terminū: tertia et quinta feria. necnō et sabbato. iterato reficimus; ¶ Ad
e cenām vel ad prandiū cum semel edimus: herbas 5

crudas vel fructus si adsint accipimus; Que retinē
tes. q̄diu sufficiunt: alia eiusdem duntaxat gene-
ris. nō accipimus; De caseo nanq̄ȝ seu piscibus aut
ouis. vel si quid eiusmodi que pitātias vocamus.
6 semel sumimus: quod superest reddimus; ¶ Ui-
7 nūm. nō nisi in prandio vel cena potam⁹; ¶ Quod f
pānis et vini superest: sabbato redditur; Quando g
in refectorio reficimus: caseus vel aliqua talis pi-
tantia. oleribus vel leguminibus superaddit: et in
cena vel fructus vel herbe crude si affuerint appo-
8 nunt; ¶ In aduentu. nec ouis. nec caseo vescimur; h

f ¶ Uinum. Idē ca. 14. scd̄e ptis an. §. 13.
g ¶ Panis et vini. Ibidem. §. 17.
h ¶ In aduētu. Ibidem. §. 19.

De mensura vini et casei; XXXIIII

1 Ensura vini. siue in cellis siue in refectorio. ea-
dem perseuerat: eodemq̄ȝ modo temperatur;
2 ¶ Nām puro nō vtimur; ¶ Pānis q̄uis de triti- a b
3 co. torta est; Album enim panē nō facimus; ¶ Ca- c
4 seus. eodem tam in cellis q̄ȝ in refectorio pondere
datur;

a ¶ Nam puro. Idē ca. 14. scd̄e ptis an. §. 15.
b ¶ Panis q̄uis de. Ibidem. §. 16.
c ¶ Caseus. Ibidem §. 18.

Quod nulli liceat maiora exercitia facere. nisi fauente priore; Ca. XXXV

1 Bstinēntias vo vel disciplinas. vel vigilias: a
seu quelibet alia religionis exercitia. que no-
stre institutionis nō sunt: nulli nostrum nisi priore
2 sciēte et fauente facere licet; ¶ Sēd et si cui pitanti- b
am aliquā. seu cibi seu somni. vel alterius cuiuslibet
rei facere. aut durum et graue aliquid imponere vo-
luerit: repugnare fas nō habemus: ne cum ei resti-
terimus. non ei sed domino cuius erga nos agit vi-
3 ces. restitisse inueniamur; ¶ Licēt enim multa sint c
et diuersa que obseruam⁹: vno tamē et solo obedi-
entie bono: cūcta nobis fructuosa futura speram⁹;

a ¶ Abstinētias vero. Idem ca. 14. secunde ptis an. §. 25.
b ¶ Sed et si cui. Idē ca. 14. scd̄e ptis an. §. 27.
c ¶ Licet enī. Idē ca. 14. scd̄e ptis an. §. 28.

De hospitibus suscipiēdis; XXXVI

1 Ro episcopis et abbatibus et cunctis in reli-
gioso habitu cōstitutis: tales enim a priore ad
mensam suscipiūntur: si tali hora venerint: ieiuni- a
um ab eodem nisi sit precipuū soluitur; Non enim
vel gyrouagi. vel a religione refuge vel persone lai-
2 ce: ad eius mensam suscipi consuerūt; ¶ Episcōpi b
autē et abbates: etiam sedem prioris tam in ecclesia

a ¶ Suscipiunt. Idē ca. 9. scd̄e ptis an. §. 27.
b ¶ Episcopi āt. Idē ca. 9. scd̄e ptis an. §. 3.

q̃z in ceteris tenent locis; Sed episcopi benedictio-
nes etiam dant; Abbates sola sedis honorificentia
sunt contenti: benedictiones aũt iuxta morem sacer
c ❡ Quos adest. Idẽ ca.9.scde ptis an.§.2. — c dos hebdomadarius tribuit; ❡ Quos id est epi- 3
scopos et abbates cum veniunt inclinati: et vsq̃z
ad terram flexis genibus: ceteros autem reuerenter
d ❡ In supiori. Idẽ ca.9.scde ptis an.§.28. — d tantũ supplicantes osculamur; ❡ In superiori au- 4
tem domo: non nisi religiosi hospites iacere con-
sueuerunt; Et quoniã de priore sermo se intulit: ad-
dendum est qualem se in suscepte domus negocijs
soleat exhibere;

De tractãdo cõsilio; Ca. XXXVII

a ❡ Si qd igit. Idẽ ca.7.scde ptis an.§.1. — a Si quid igitur magnum vel graue tractandum 1
fuerit: priores in vnũ monachos precipit cõ-
uenire; Ibiq̃z cum omnes quid sentiant libere pro-
nunciauerint: quod melius rectiusq̃z existimat si-
ne vlla personarũ acceptione exequitur; ❡ Et hoc 2
omnino tanq̃z vtilissimum rectissimumq̃z seruatur:
vt nemo vel alterius vel suam contẽtiose presumat
defensare sententiam: ne bonum quod absit consi-
lij in discordiam furoremq̃z vertatur; ❡ In leuiori- 3
bus vero rebus et magis consuetis: suo tantum et
maturiorum est contentus consilio; ❡ Qui ne for- 4
te temporaliũ cura rerum ac sollicitudine pregraua-
tus spiritalibus minus possit intẽdere: tales sin-
gulis obediẽtijs fratres satagit deputare: quorum
eas fidei secure valeat credere;

De cura infirmorũ; Ca. XXXVIII

a ❡ Qui cũ er. Idem ca.44.pme ptis an.§.1. — a Qui cũm erga omnes precipue tamẽ erga infir- 1
mos ac debiles atq̃z in temptationibus posi-
tos: sollicitum benignum atq̃z misericordem: de-
bere se nouerit existere; Non enim scdm sententiam
Matth.9.b. — domini sanis est opus medicus: sed male haben-
tibus; Qui tamen et ipsi scdm beati benedicti di-
cta: ne superflua vel impossibilia petendo: vel for-
te murmurando seruientes sibi contristent: diligen
tius admonentur attendere: et vt memores arrepti
propositi vt sanos a sanis: ita egrotos ab egrotis
secularibus debere cogitent discrepare: nec illa in

heremis: que vix in vrbibus inueniantur. exposce-
2 re; ¶ Isti igitur christi passiones: illi suadentur at-
tendere miserationes; Hinc isti fortes ad ferēdum:
illi prompti ad subueniendū; Dumqꝫ propter chri-
stum et isti sibi seruiri. et illi seruire cōsiderant: nec
isti superbiūt. nec illi deficiunt: ab eodem vtriqꝫ do
mino mercedem sui prestolantes officij: isti patien-
3 di: illi miserēdi; ¶ Propter hos solos. si tanta fue b
rit egritudo: pisces emere solemus;

b ¶ Propter hos so. Idem ca.44. pme partis an.§.4.

De minutione; Capitulū XXXIX

1 Edicinis autem. excepto cauterio et sanguinis a
minutione: perraro vtimur; Minuimur autē
in anno quinquies; Post octauas pasche: post so
lennitatē apostolorū petri et pauli: secunda hebdo
mada septembris: septimana ante aduentū: et heb
domada ante quinquagesimam; In quo tempore.
munitionis scilicet: per tres continuos dies bis re
2 ficimus: aliquid cibi melioris accipientes; ¶ Pri-
maqꝫ die. ne quid aduersi ex minutionis occasione b
cōtingat: ad colloquium refecti cōuenimus: post
prandium etiam vinum bibendi licentiā habemus;
3 Non tamen in alterius cella; ¶ Nihil enim vnqꝫ ali c
mentorū: in aliena licitum habemus sumere cella;
4 ¶ Per hos tres dies. mane redimus ad lectos: ne-
cessaria dicimus coquinario: a quo duobus prio-
ribus diebus: etiam tria ad cenandum oua susci-
pimus;

a ¶ Medicinis aut. Idem ca.15. secūde partis an.§.3.

b ¶ Primaqꝫ. Idem ca.15. scde ptis an.§.6.

c ¶ Nihil enī. Idem ca.15. scde ptis an.§.7.

De ornamentis; Capitulū XL

1 Rnamenta aurea vel argentea. preter calicem a
et calamum quo sanguis domini sumitur. in ec
clesia non habemus: pallia tapetiaqꝫ reliquimus;
2 ¶ Feneratorū et excommunicatorū munera nō ac- b
3 cipimus; ¶ Cartulam quoqꝫ quā de quibusdam ta
libus rebus conscripseramus: huic scripture inie-
cimus;

a ¶ Ornamēta aut. Idem ca.32. secūde partis an.§.1.

b ¶ Feneratorū. Ibidem.§.12.

Vt nulla extra heremum possideantur. et de sepultura peregrinorū; XLI

1 Upiditatis occasiones nobis et nostris po- a

a ¶ Cupiditatis. Idem ca.19. scde ptis an.§.1.

steris quantum deo iuuante possumus preciden-
tes: presentis scripti sanctione statuimus: quate-
nus loci huius habitatores. extra sue terminos he-
remi nihil omnino possideant; Id est non agros:
non vineas: nō hortos: non ecclesias: non cimi-
teria: nō oblationes: non decimas: et quecūq3 hu

b ¶ Simili etiā. Idē ca. 4 9. p̄me ptꝭ an. §. 20

b iusmodi; ¶ Simili etiā tenore sancitum est: vt ne- 2
minem prorsus. siue intra. siue extra heremū istam
defunctum: suo sepeliant in cimiterio: nisi forte ali

c ¶ Sed et ceterarū. Idē ca. 4 9. prime par- tis an. §. 21.

c quē huius propositi. hic obire contigerit; ¶ Sed 3
et ceterarum religionum siquis hic defunctus fue-
rit: quem sua cōgregatio hinc asportare aut nequi

d ¶ Nomē vero. Vide ca. 4 9. prime partis an. §. 17.

d uerit aut neglexerit: hunc sepelient; ¶ Nomen ve- 4
ro cuiusq3 in suo non scribent martyrologio: nec cu
iusq3 anniuersarium. ex more facient; Audiuimus
enim quod non probamus. plerosq3 totiens splen-
dide conuiuari: missasq3 facere paratos: quotiens
aliqui pro suis eis voluerint exhibere defunctis;
Que consuetudo. ⁊ abstinentiam tollit: et venales
facit orationes: dum quotus pastuum numerus.
totus est et missarum; Nec vllum ibi vel ieiunandi
certum vel obsecrandi constat propositum: vbi nō
deuotione facientis: sed de pascentis potius pen-
det arbitrio; Nulla quippe die conuiuium vel missa
deerit: si qui pascat nunq3 defuerit; Quod si quis
talem consuetudinē contentiose iurat laudabilem:
non resistimus: agat vt libet redditurus illi ratio-
nem: qui scrutans corda et probans renes. reddet
vnicuiq3 iuxta viam: et iuxta fructum adinuentio-

e ¶ Nostrū q̄lecūq3. Idē ca. 14. secūde par- tis an. §. 20.

e num suarum; ¶ Nostrum qualecūq3 vile proposi- 5
tum: penuriā deo gratias. raro sentit aut abundan-
tiam; Nam si quisq3 nobis pisces. aut huiusmodi
miserit aliquid: ea mensura et die reficiendis infer-
tur fratribus: qua ꝓpositū poscit et institutio;

De diuino officio fratrum laicorum; Capitulū XLII

a ¶ Que ad mona. Idē ca. 1. tertie ptis an. §. 1. et sequētibus.

a Quē ad monachorū pertinent consuetudines. 1
prout potuimus explicatis: ea que laicorum

sunt· quos cōuersos vocamus· domino iuuante di
camus; Semper cum ad matutinas surgēdum est:
bis paruo interposito spacio signum pulsatur; Pri
mo preparantur: secundo ad ecclesiam seruata gra
uitate concurrunt; Et siquidem monachus qui eis
prepositus est· adest presens: diuinum eis officium
pene vt supra scriptum est· festinantius tamen per
soluit; Quem ipsi summo studio· silentium· quietē
q₃ seruātes: ad inclinationes et ceteros religiosos
2 corporis motus· sedulo imitant; ¶ Ex q̄bus in vi
gilijs solennitatum in quibus capitulum tenetur·
medietas prout eorum patiūtur obedientie· ad ve
sperum cum a suis disiunguntur laboribus· ad su
periorem conscendunt ecclesiam· matutinas et cete
rum sacrum officiū audituri; Ibiq₃ post monacho
rum capitulū· verbum dei a priore· vl' ab eo cui hoc
ipse iniunxerit audiūt: et si quas habent cōfitentur
5 offensas; ¶ Ascensuri autem· ad coquinarium ve
niunt· et cum eius licentia seruato pergunt silentio·
quod preceperit portaturi; Ibi quoq₃ id est superi
us· sicut vbiq₃ a completorio vsq₃ post primam· et
a capitulo vsq₃ post nonam· in silentio permanen
4 tes; ¶ Coquinario tamen· et adiutori siue adiuto
ribus eius · de necessarijs loqui licet; Cum silen
tio etiam descendunt· quod iussi fuerint reportan
tes: vesperas in capella a deputato sibi monacho
audituri;

Item de eadem re· et quo tēpore ad lectos redeant; Capl'm XLIII

1 Uotiēs autem sunt sine clerico· orationem do- a
minicā pro psalmis habēt: et de ea horas om
2 nes· et totum vbicūq₃ sint complent officiū; ¶ In
matutinis igitur si duodecim lectionum festum est·
inclinati tātum: alias enim super formas· semel pa
ter noster cum magna dicūt attentione; Deinde ere
cti· eandem sexies repetūt orationem: per singulas
supplicantes· ⁊ gloria patri dicentes; Deinde con
sidunt: et eandem orationem bis ⁊ vigies repetūt;

a ¶ Quotiēs autē. Idē ca. 2. tertie partis an. §. 1.

Et postea surgentes· eandem cum supplicatione· et gloria patri· sexies iterant; Ac deinceps in stando perseuerantes· ipsam eandem sine gloria et supplicatione· viginti et duabus vicibus dicunt; Quam etiā pro collecta· semel subiungunt; ¶ Post matuti 3
nas· ad orationem cōstitutam festinant; Quā ideo scribere nolum⁹: quia vulgaribus verbis· alijs ab alijs insinuatur; ¶ Et quia a kalēdis octobris vs- 4
q3 ad pascha non reditur ad lectos: in spacio quod vsq3 ad primam remanet· pro quantitate noctium longum vel breue· vestes suas suunt· vel sotulares vngunt· vel rapas radunt· vel siquid aliud eis iniunctum est· sine strepitu dumtaxat operātur; Si nihil tale vrget· intēdūt orationi quantū possunt;
¶ A pascha vsq3 ad kalendas octobris· ad lectos 5
redeūt; In quo toto temporis spacio: orto sole· prima pulsatur; In messe tamen· ꝓut necessitas postulat: citi⁹; Ab inde vsq3 pascha· summo mane: primā ita incipiunt; Adiutorium nostrum in nomine domini· qui fecit celum et terram; Deinde· pater noster· cum gloria patri et venia· vel supplicatione· secundū tempus: tertio· quarto etiam pro collecta; In ceteris horis similiter· excepto ꝙ in vesperis vnum additur pater noster; Post completorium lectos adeunt· et vt dormiāt satagunt· ne forte cum vigilare debuerint: dormire compellantur; ¶ Siue 6
autē dormiant siue vigilent· quiete ac sine vllo quātum potest fieri strepitu manere iubent;

Qui presidere vel respondere debeat; Capitulum XLIIII

a ¶ Vnq3 absente. Idem ca.3. tertie ptis an.§.1.

a Vnq3 absente qui sibi prelatus est monacho· 1
ad ecclesiam conueniunt: is preest officio· qui preest ordine; Similiter et in ceteris locis vel operibus· nisi forte obediētia in qua fuerint· alicui specialiter sit iniuncta; Tunc enim cui proprie iniuncta est· ceteris presidet: tacentibusq3 alijs· aduētantibus vel obuiantibus respondet; ¶ Non em̄ pas- 2
sim· vel sine licentia licet eis· ꝙ vel cū quibus· vel ꝙ3diu voluerint loqui; ¶ Unde obuiātes· vel sup- 3

uenientes· inclinato tantum licet capite resalutare·
viam ostēdere:· ad interrogata· est vel nō· respōde-
re: et ꝙ amplius loquendi cum eis licentiā non ha-
bent· excusare;

Quod cum prelato suo fratribus lo-
qui liceat; Capitulū XLV

1 A qualibet autem constituti obedientia· cum
prelato sibi possūt de necessarijs loqui fratres·
petita per signum licentia; Habent enim signa ple-
raqꝫ rusticana· et ab omni facetia vel lasciuia aliena·
per que de his que ad sua ptinent officia· rebus vel
instrumētis possunt adinuicē sine voce cōmemora-
2 ri; ¶ Aliena autem discere signa· vel sua docere alie-
nos· licitum nō est eis;

De coquinario; Capitulū XLVI

1 Unc per singulas curramus obedientias; Co-
quine presidet vnus e fratribus· qui solitos ci- a
bos· legumina scilicet et huiusmodi· fratribus pre-
parat et dispensat: horis competentibus signū pul
sat; A quo etiam· panem· vinum· statutis diebus·
sal· cochlear· scutellas· lumbaria· acum· filum· ce-
ram ad cerandum accipiunt; Aliud autem quicqꝫ·
preter procuratoris licentiam eis dare non potest;
Qualia autem alijs generaliter ministrat: talia su-
2 mit et sibi; ¶ Dare vel accipere ab his qui domus b
huius non sunt: sine procuratoris precepto nihil
audet; Qui si forte absfuerit· et aliqua interim neces-
sitas acciderit: ita faciet· quēadmodū ipsum si ad-
esset facturum fuisse existimarit· redeuntiqꝫ· quid et
quomodo egerit indicabit; Fratrum aliquē in co-
quinam nisi iustec ausa necessitatis inducere nō po-
test:· inductūqꝫ transacta necessitate statim emittit:
3 inuiolato quātū res sinit silentio; ¶ Ecclesiā custo c
dit:· porte preest: aduenietibus respōdet:· ferramē
ta cōmunia seruat: domus et vniuerse cōmunis su-
pellectilis curam gerit; Ex quibus omnibus si ali-
quid deperierit: ꝓstrat⁹ humi· reum se culpabileqꝫ
clamabit; Hec eadē seruat· ꝙ cūqꝫ vices ei⁹ exeqt̄ur;
4 ¶ In dieb⁹ solēnibus· vel ipse vel qui supplet locū

a ¶ Nunc per singu
las. Idem ca. II. tertie
partis an. §. I.

b ¶ Dare vel accipe
re. Idē ca. II. tertie par-
tis an. §. 2.

c ¶ Ecclesiam custo
dit. Idē ca. II. tertie par
tis an. §. 4. et. 5.

eius aduenientibus de villa pxima nihil habet dare vel commodare. sed tantū vt recedant iubetur respondere: ne per tales dies assuescant inquietudinem et molestiam facere;

De pistore; Capitulū XLVII

a ¶ Pistor an. Idem ca. 12. tertie ptis an. §. 1.

a Pistor annonā recipit. siccat. custodit. ventilat. molit. panes cōficit. et dato adiutorio coquit. et coquinario in pistrino reddit; 1

De sutore; Capitulū XLVIII

a ¶ Sutor. Idem ca. 13. tertie ptis an. §. 1.

a Sutor coria tenet. incidit. sotulares facit. ac reficit; 1

De preposito agriculture; XLIX

a ¶ Qui pest agri. Idem ca. 17. tertie partis an. §. 1.

a Qui preest agriculture. grangie et boum. et cunctorum que ad illam pertinet obedientiam: diligentiam habet; 1

De magistro pastorū; Ca. L

a ¶ Pastorū. Idem ca. 18. tertie ptis an. §. 1.

a Pastorum magister. cūctas illius obediētie res et instrumenta custodit. et emendo et vendendo. ad suum pertinentia ministeriū: cum extraneis licomerciū facit; De rebus alijs fabulandi cum eis licentiam non habet; Cui negocio vel verbis. sociorum nisi quem aduocauerit nullus se intermisceat; 1

b ¶ Ipse vero. Ibidem. §. 1.

b ¶ Ipsē vero iuramenta. mendacia. fraudes. et cetera que talibus interesse solent negocijs. vitare precipitur mala: sempiternāqꝫ anime sue salutem temporalibus rebus et commodis anteferre; Ipse etiā et socij eius. grangiā magna ex parte custodiūt; Domus in qua fiunt casei. quā vocamus arcellam. ad eorum proprie curam pertinens. sicut aliqua de cellis seruanda precipitur; Generaliter autem. in alterius cellam nullus nisi iussus ingreditur; Cum ad hyemandum foras exeunt. nihil vel accipere vel dare preceptum habent; A puero mercennario qui est cum eis. ad molendinum itur. panis coquitur. vinum emitur. ne ipsi quod periculosum est. ad villas inquantū vitari potest ire cogantur; Tertia feria et sabbato. vltra communem fratrum morem. vinum habent; Ea quoqꝫ die qua locum mutant. 2

quia cibos sibi preparare non possunt· vinum acci-
piunt; Hec autem misericordia propter continuos
labores· et multa que ibi patiuntur incommoda·
eis impenditur;

Quo tēpore vinū habeāt fratres; LI

1 Cēteri enim fratres qui domi sunt· quinta tan- a
tum feria· et in solēnitatibus que capitulū ha-
bent: semel in die vinum accipiūt; In natali tamen
domini diebus quattuor· circūcisione· apparitione·
purificatione· annūciatione si dominica die cōtige-
rit· pasche diebus quattuor· ascēsione· pentecostes
diebus tribus· solennitate sancti iohannis· aposto
lorum petri et pauli· assumptiōis· dedicationis· na
tiuitatis beate marie· sancti michaelis· omniū san-
2 ctorum· bis habēt vinum; ¶ Ascendētibus etiam
ꝑpter aliquod festum in crastino celebrandū· si mo-
nachos in refectorio cenare contigerit: vinū datur;
Hoc autē nō euenit· nisi duo festa quibus in refecto
rio comedit sibi coheserint;

a ¶Ceteri em. Idem ca.19.tertie ꝑtis an.§.1.

De ieiunio fratrum; Ca. LII

1 Sextā semper feria· pane· et aqua· et sale· conten a
ti sunt· exceptis solēnitatibꝰ; In aduētu quo-
qꝫ et quinquagesima· et ieiunijs quattuor tempo-
rum· quarta etiam feria eādem abstinētiam faciunt;
Vigilijs pasche· ascensionis· pentecostes· sancti io
hannis· petri et pauli· assumptionis· omniū sancto
2 rum· natalis domini similiter viuūt; ¶ In vigilijs
vo apostolorū· iacobi· bartholomei· matthei· simo
nis et iude· andree· scti laurētij martyris· semel qui-
dem comedunt: sed pulmentū habent; Ceteris au-
tem diebus· ne nimio labore frangantur· bis come-
3 dunt: sed semel tantū pulmentū accipiūt; ¶ Gene-
raliter autem cōmunes huius domus cibi sale tan-
tum condiuntur; Quinta feria et solennitatibus ca
pituli: vltra consuetum aliquid melioris esce susci-
piunt; Pasche tamē· et pentecostes· feria quinta· et
altera post festum innocentum die· si hec id est quin
ta feria ibi contigerit: vinum sine alia pitantia su-
4 mūt; ¶ Herbas crudas· fructus· aut radices cum

a ¶Sexta semꝑ feria. Idem ca.20.tertie partis an.§.1.

adsunt. in cena tantū. vel in prandio si semel comedunt: accipiunt; Pulmenti vel pitantie. quicquid vni prandio superfuerit: reddunt; Uinum datum. non nisi in prandio vel cena bibunt; ¶ Quicquid ex pitantijs remanet vel pulmentis. qd̄ vsui aptum sit. coquinario redditur: ne quis forte nō cōcessam. occulte faciat abstinentiam; 5

Quo tempore vescantur auenatio pane; Capitulū LIII

a ¶ A kalēdis. Idē ca. 20. tertie pt̄s an. §. 12.

a Kalēdis nouembris vsq͂ ad pascha. auene vescuntur pane; In aduentu tamē et quadragesima. p singulas hebdomadas. singulas triticeas ex pitantia recipiunt tortas; 1

De munitione eorum; Ca. LIIII

a ¶ Circa kalendas. Idē ca. 21. tertie partis an. §. 5.

a Quater in anno minuunt; Circa kalēdas maij. circa idus iulij. circa kalēdas octobris. circa kalendas februarij; Minutis. tribus diebus pitantia mane: vinū autē bis datur; Duobus postremis diebus. tria si adsunt oua. addunt cene; ¶ Si sitierint post prandiū. vinum bibunt; Non tamē in alterius cella; Hoc enim nequaq͂ cōcedit. vt quilibet in cuiuslibet cella quicq͂ vel bibat vel comedat; A laboribus vacāct: ad lectos redeunt; A post prandium vsq͂ ad vesperas: colloquiū de bonis faciūt; Qui vero non minuitur. eandem quā minuti compellitur accipere refectionem. 1 2

De silentio ad prandiū; Ca. LV

a ¶ Edentes vbicū. Idem ca. 3. tertie partis an. §. 8.

a Edentes vbicūq͂ sint. silentium tenent; Quod licet et prius. tamē post exemplum reuerēdissimorum ac deo dilectorum cisterciensium monachorum. quos et religione et numero in breui multum creuisse gaudemus: perfectius custodimus; Ipsorum enim laici siue monachi. nō loquuntur in prandio; ¶ Nostri etiā in quacūq͂ obediētia constituti. cum alterius obediētie fratribus loqui nō habēt; 1 2

b ¶ Nostri etiā. Idē ca. 3. tertie pt̄s an. §. 3.

Quid agendū sit in periculis; LVI

a ¶ Si alicubi. Idē ca. 22. tertie pt̄s an. §. 1.

a Si alicubi. vel morbi subitanei. vel ignis. vl' alicuius talis periculi necessitas ingruerit. soluto silentio. qui prius potest succurrit; 1

De vestitu fratrum. ⁊ vtẽsilibus celle. Capitulum LVII

1 D vestitũm habent tunicas tres: caligarũ pa- a
ria tria. pedulium duo. Sotulares nocturnos
et diurnos: pelliciam. pelles. mantellum. caputiũ.
mitanas laneas vnas: lumbaria duo. cingula duo.
2 Sotulares eorum. de bouina pelle fiunt. ¶ A ka-
lendis nouembris. vnam tunicam veterem reddũt:
vnamq; nouam accipiunt. Similiter par caliga-
rum reddunt: et par caligarum parq; pedulium su-
munt. Pelles et pellicias accipiunt veteres. eas
videlicet quas reddunt monachi: cum nouas ac-
cipiunt. Habent adhuc ad lectum paleam: filtrũ:
3 puluinar. cotum. ¶ A pascha vsq; ad festum sancti b
michaelis. a prima vsq; ad completorium. noctur-
nis sotularibus non vtuntur. In superiori etiam
dormitorio. cõmunes lectos. pellicias. sotularesq;
nocturnos habent. In omnibus huiusmodi aliud
nihil curatur. nisi vt frigus arceatur: et nuditas te-
gatur. Nam et ligaturas sotularium. et renum cin-
gula. de cruda gerunt canabe: lumbariaq; ipsa ca-
nabina sunt. Adeo non quid vanitas aut volu-
ptas: sed quod sola necessitas aut vtilitas postulet.
4 cogitatur. ¶ Habent et scutellas duas ad cibos: c
ad panem vnam mantilis loco: ad mundicias vnã
grandiorem: iustam. cyphũ. salariam. cochlear. et
cultellum: vas aquarium. Ferramenta etiam. secu-
rim. fossoriũ. dolabrũ: subulam. falciculam: acus
duas: filum. forfices. terebrum. Hec quicũq; lege-
rit. ridere vel rephendere non festinet: nisi prius vi-
tã huiusmodi. in tali solitudine et inter tanta duxe-
rit frigora.

a ¶ Ad vestitũ. Idem ca.23. tertie partis an.§.1. et sequẽtibus

b ¶ A pascha. Idẽ ca.23. tertie ptis an.§.4.

c ¶ Habẽt. Idẽ ca.23. tertie partis an.§.5

Quod loquendi cum extraneis licentiã non querunt. Caplm LVIII

1 Olloquẽndi simul cum his qui domus hu- a
ius non sunt. licentiam non querunt: nec cum
2 germano quidem. ¶ Nihil õmnino nisi cum licen- b
3 tia apud se tenent. ¶ Accusati. sine mora ꝓstrati ve-

a ¶ Colloquẽdi. Idẽ ca.3. tertie ptis an.§.4.

b ¶ Nihil omnino. Ibidẽ ca.23. tertie partis an.§.5.

c ¶Rephensorē. Idē ca.12.scđe ptis an.§.13

c niam petunt: reprēhensorem in eadem die non re-
prehendūt;

Quid fiat de re alicui nostrum missa;
Capitulum LIX

a ¶Si alicui. Idē ca. 22.scđe ptis an.§.vltio

a Si alicui nostrum· siue laico siue monacho· ab 1
aliquo · vel amico vel propinquo· vel vestis·
vel aliquid huiusmodi missum fuerit: non ei sed alij
potius datur: ne quasi propriū habere videat;

Quid de re inuenta faciendum sit;
Capitulum LX

a ¶Si intra. Idē ca. 22.tertie ptis an.§.2

a Si intrā terminos nostros aliquid inuentum 1
fuerit: ei protinus cuius est· si adest ·sinautem
procuratori redditur; Si autem extra terminos ali-
quid a nostris inuentum fuerit fratribus· aut suo
domino statim si fieri potest reddit: aut ei per quē
melius et fidelius reddi posse putatur ·commenda-
tur: alias intactū dimittitur; ¶Vestiti singulis tu- 2
nicis et cincti iacent· in cellis et dormitorio;

De brachis et paruulis pellicijs fra-trum; Caplm LXI

Astores autē habēt brachas canabinas· quas 1
tunc induunt cum caseos faciunt; Aliter line-
is omnino non vtuntur vestibus: ne feminalibus

a ¶Cōcessimus. Idē ca.18.tertie ptis an.§.17

a quidem; ¶Cōncessimus adhuc pastoribus pellici- 2
as paruulas· que duabus fere veruecinis pellibus
possint fieri· quibus nisi cum hyematum foras ex-

b ¶In mulgēdo Idē ca.3.tertie ptis anti.§.2. Et ca.18.§.18

b eunt non vtunt; ¶In mulgendo vbicūq; sint· sem 3
per silentiū tenent;

De fratre qui saginarios curat;
Capitulum LXII

a ¶Frater. Idē ca.26 tertie partis an.§.1

a Frater q̄ saginarios curat· quando foras egre- 1
ditur· in culcitra nō iacet: nihilq; nisi hospi-
tium querit: nisi vel prior vel procurator aliquid ei
specialiter iniunxerit; ¶Nullius nostrum · vel ver- 2
ba· vel salutes ad aliquem exteriorem· nulliusq; ex-
terioris ad aliquem nostrū· nisi priore vel procura-
tore iubēte· fert· aut refert; Seculares rumores vbi
audit· ibi iubet dimittere;

De horto; Capl'm LXIII

1 Hortus et que ad eum pertinent · vni deputatur a
e fratribus: q̄ de omnibus ad procuratorē recur-
rit: eiq; de cūctis rationē reddit;

a ¶ Hortus. Vide ca. 15. tertie partis an. §. 1

1 De custode pontis; Capl'm LXIIII

Pontis custos cum nullo prorsus nisi specia- a
liter iussus: fabulandi licentiam habet; Nuti-
bus tantū · vel si non intelligitur · etiam verbis · eos
qui non debent transire: repellit; Idipsum seruare
2 iubetur: quicūq; vices eius exequitur; ¶ Et om- b
nino quicūq; in quacūq; obedientia cuiuslibet agit
vices: nihil omnino in ea sine licentia mutare per-
mittitur; In cellis quoq; ipsis siue superius siue in-
ferius · nihil nisi prius ostensum et iussum · mutari fie-
ri ve sinit: ne domus laboriose facte · curiositate de-
teriorent vel destruant;

a ¶ Pontis custos. Vide ca. 27. tertie partis an. §. 1

b ¶ Et omnino. Idē ca. 28. tertie ptis an. §. 30

De disciplinis fratrū; Capl'm LXV

1 In aduentu et quinquagesima · per singulas heb- a
domadas singuli singulas accipiunt discipli-
nas; ¶ Qd si domi nō fuerint: septies pro disciplina
pater noster cū venijs dicūt;

a ¶ In aduētu. Idē ca. 4. tertie ptis an. §. 1.

De cinere; Capl'm LXVI

1 Cinerem qui adsunt in inferiori capella · de ma- a
nu procuratoris accipiūt; Qui nō adsunt: ter pa-
ter noster cū venijs dicūt;

a ¶ Cinerē. Idē ca. 5. tertie partis an. §. 1

Quid faciāt pro missa; Capl'm LXVII

1 Item ter pater noster · a capite ieiunij vsq; ad pa- a
scha · post nonā prostrati pro missa soluūt;

a ¶ Itē. Idē ca. 6. tertie partis an. §. 1.

De cena domini; Capl'm LXVIII

1 In cena domini qui inferius remanent · veni- a
unt post prandium ad coquinam: et ab eo qui
prior est ordine · lauant ceteris pedes: offerturq; sin-
gulis vinū: et bibētes recedūt;

a ¶ In cena. Idē ca. 7. tertie partis an. §. 3

De parasceue; Capl'm LXIX

1 In crastino · hoc est in parasceue · qui ibidē hoc a
est inferius sunt · post nonam que plus ea die q̄
ceteris differt · veniūt ad ecclesiam: ibiq; pater no-

a ¶ In crastino. Idē ca. 7. tertie ptis an. §. 4.

ster semel pro ecclesia·semel pro papa·pro episcopis et cunctis sacris ordinibus·pro imperatore·pro cathecuminis·pro cunctis afflictionibus et periculis·pro hereticis·pro iudeis·pro paganis· venijs· exceptis iudeis ad singula subiũctis·dicũt; ❡ De- 2
inde oblatã a coquinario crucẽ·venerabiliter osculant: dicentes intra se; Adoramus te christe·et benedicim⁹ tibi: quia per sanctam crucem tuam redemisti mundum; Qui hoc non scit: dicit semel pater noster;

Quomodo se habeant in solennitatibus; Capl'm LXX

a ❡ Omni toti⁹. Idẽ ca. 8. tertie partis an. §. 1

a Omni totius anni die quo capitulum tenetur: 1
qui sursum non ascendunt·nisi prohibuerint obediẽtie·cellas tenent: et spaciũ quod inter tertiã et sextã est·orationi impendũt;

Quid faciãt pro defunctis; Ca. LXXI

a ❡ Pro recẽter. Idẽ ca. 9. tertie partis an. §. 1

a Pro recenter defuncto·trecentas orõnes domi- 1
nicas debent·quarum medietatẽ cum venijs reddunt; Et in singulis anniuersarijs·nouem cum totidem venijs;

De rasura fratrum; Capl'm LXXII

a ❡ Quotiẽs. Idẽ ca. 21. tertie ptis an. §. 1

b ❡ Obuiãtes. Idem ca. 3. tertie ptis an. §. 2. et ca. 21. eiusdẽ partis an. §. 4.

a Quotiens monachi· totiens raduntur et laici; 1
Sed laici insuper etiam capita lauant; Omnia autem obsequia quamlibet priuata·que sibijpsis singuli non occurrunt aut possunt facere· ab alijs humiliter deuoteque complent: ita vt felicem se putet·cui tale quicque fuerit imperatum; b ❡ Obuiantes etiam sibi inuicẽ·amica alacritate·et humili supplicatione mutuo locũ dantes: seruato pertranseũt silẽtio; In quo iuniores·id est q̃ posterius venerũt· satagũt p̃uenire maiores; 2

De nouitio suscipiendo; Ca. LXXIII

a ❡ Laicis ad. Idem ca. 24. tertie partis anti. §. 1.

a Laicis ãd conuersionem suscipiendis·idipsum 1
pene fit qđ et clericis; Nam similiter dura proponũtur eis et aspera; ❡ Iubentur etiam aduersum 2
se habentibus aliquid·reconciliari; Et in quãta priori placuerit·nõ minus tamen q̃ annua admittunt

probatione: et ad eorum inter quos cōuersati sunt laicorū scilicet. suscipiunt testimonium: sicut cleri-
3 ci ad testimonium monachorum; ℂ Ea autem die qua eorum professionem facturus est aliquis: ad capitulum perducitur monachorum; Ubi de stabilitate et obedientia ceterisq; necessarijs audiens: cum immobilis imperterritusq; permāserit: rogat aliquem ore proprio. vt suam sibi scribat professionem; In cuius fine. ipsemet manu propria signum crucis depingit; Quam etiam manu gestans. post euangelium et offerēdam. ad cornu dextrum appropinquat altaris. eamq; sicut est in eius dextera. diaconus cūctis audiētibus legit ita dicēs;

Professio laici; Caplm LXXIIII

1 Ego frater. ille. promitto obedientiam. et cōuersionem morum meorum. et perseuerātiam omnibus diebus vite mee in hac heremo. coram deo et sanctis eius. et reliquijs istius heremi: que constructa est ad honorem dei. et beate semper virginis marie. et sancti iohannis baptiste: pro timore domini nostri iesu christi. et remedio anime mee: in presentia domni illius prioris; Qd si aliquo tempore vnq; hinc aufugere vel abire temptauero: liceat seruis dei qui hic fuerint. me plena sui iuris auctoritate requirere: et coacte ac violenter in suum
2 seruitium reuocare; ℂ Post hec. hanc ipsam chartulam offert super altare. et osculato altari incuruatur ad pedes sacerdotis: tali obsecratione benedicendus; Saluum fac. mitte ei. esto ei. dominus vobiscum. oremus. domine iesu christe qui es via; Require superius; a

a ℂEgo frat. Idē ca. 24. tertie ptis an. §. 5.

Quomodo se habeat frater postq; susceptus est; Caplm LXXV

1 Ab hoc tempore nouerit se nihil omnino. ne baculum quidem quo per viam gradiens innititur. sine prioris habere licentia; Quippe. cum nec ipsemet suus sit. Erga quem idipsum qd superius de monacho diximus. seruabitur: vt scilicet pro eo nihil minus fiat. si intra examinationis tempus a

a ℂAb hoc. Idē ca. 25 tertie partis an. §. 1

acceptabiliter agens · mortuus fuerit · q̄ȝ si profes-
sus esset;

De hospitio fratrum qui foras mittū-tur; Capitulum LXXVI

a ¶ Cū aliq̄. Idem ca. 26. tertie ptis an. §. 4.

a Um aliquā foras mittuntur · in vicinis monta- 1
nis · id est ad cornelione superius · et a bocoro-
ne · et ab inter mōtes · et a scalis · nec escam a quoq̄ȝ
nec hospitium accipiunt: nisi aut specialiter iussi ·
aut aliqua ineuitabili et inopinata necessitate co-
acti;

¶ De fugitiuis vide ca. 32. tertie ptis an.

De fugitiuis siue expulsis; Capitulum LXXVII

I quis habitatorū loci huius vel aufugerit · 1
vel pulsus fuerit: et ductus penitentia redie-
rit · promittens suarum emendationem peruersita-
tum · et eius proprie vitij · propter quod pulsus fu-
erat · vel aut fugerat: tractabit prior causam eius cō-
muni consilio: et sicut vel fratrum numerus · vel do-
mus vtilitas · vel etiam salus ipsius postulare vi-
debitur: faciet ei; Et si consilium recipiendi placue-
rit: ad probationē humilitatis in vltimo constitu-
etur loco; Sin autem · dabitur ei licētia · ad aliquam
aliam religiosam eūdi domū: in qua suā possit ani-
mā saluam facere;

De numero habitatorum; Capitulum LXXVIII

a ¶ Nūerus. Idē ca. 25. scđe ptis an. §. 1

a Umerus habitatorum huius heremi: mona- 1
chorum quidem tredecim est; Non q̄ semper
tot simus: nunc enim non sumus tot: sed q̄ tot
si deus eos miserit suscipere instituimus; Sed et si
talis aliquis vnus · cuius vtilitas ⁊ honestas vide-
atur vix posse recuperari: misericordiam postulaue-
rit · addet et quartusdecimus: si tamen facultas do-
b mus tolerare posse putabitur; ¶ Laicorum autem 2
numerus quos conuersos vocamus: sedecim statu-
tus est; Nūc vero plures sunt; Nonnulli nāq̄ȝ eorū
senes ac debiles erant: et laborare non poterant: et
ob id alios sumꝰ coacti suscipe; Unde ꝑ his q̄ nunc
fragiles sunt · cū obierint: alios nō accipiemꝰ;

b ¶ Laicoꝝ. Idē ca. 25. scđe partis an. §. 3. et ca. 34. tertie partis anti. §. 2.

Quare tam paruus sit numerus; Capitulum LXXIX

1 Hanc autem numeri paucitatem eadem conside- a
tione delegimus: qua nec hospitum equitatu-
ras procuramus: nec domũ elemosynariam habe-
mus: videlicet ne ad maiores q̃ locus iste pati-
tur expensas coacti: querere et vagari quod horre-
2 mus incipiamus; ¶ Qr si posteri nostri hunc ip-
sum tam paruum numerum aliquibus occasioni-
bus quas ignoramus. hoc in loco sine querendi et
vagandi odibilibus officijs procurare nequiue-
rint: si nostris voluerint acquiescere consilijs: ad
eam redibunt quantitatem: quã sine predictis pos-
sint portare periculis; Nos em̃ q̃ in presentiarũ hic
degimus: q̃uis pauci simus. multo pauciores esse
mallemus: q̃ ad illa mala seruato vel multiplicato
3 numero peruenire; ¶ Attendentes igit̃ non mune-
ra que mittunt̃: neq̃ em̃ propter incerta beneficia
onera certa. que nec portari nec deponi sine grandi
possint periculo. subeunda nobis vident̃: nõ ergo
munera considerantes: sed quid hec ipsa in qua su-
mus heremus. siue ex agricultura. siue ex pecorũ nu-
trimento reddere possit. putamus prefatum nume-
rum hominum hic viuere posse: si tamen humilita-
tis. paupertatis. sobrietatis. in victu et vestitu. et ce-
teris ad vsum pertinentib9 rebus: idẽ qd̃ hucusq̃
fuit studiũ perseueret: et si postremo mundi con-
tẽptus. et dei amor. ꝓpter que ferri et fieri oĩa debẽt:
profectũ indies accipiat;

a ¶ Hãc aũt. Idẽ ca. 25. icde partis an. §. 5

De cõmẽdatiõe solitarie vite. Ca. LXXX

1 Habetis dilectissimi sicut petistis consuetudi-
nes qualescũq̃ nostras quoquo modo descri-
ptas: in quibus multa vilia sunt et minuta: que
scribi forsitan non oportuerat: nisi quia vestra di-
lectio compellebat. nihil iudicare: sed cuncta poti-
2 us parata complecti; ¶ Non tamen ita omnia. vt
nihil omnino remanserit: putamus nos hoc scri-
pto potuisse concludere; Sed facile si quid effugit:
3 collocutione presenti poterit indicari; ¶ De com- a

a ¶ De cõmendatione. Idem ca. 27. secunde partis anti. p totũ

mendatione autem huius vite solitarie. scilicet pe
ne tacuimus: a multis sanctis et sapientibus. et tā
te auctoritatis vt eorum vestigia non simus calca
re digni. copiose commendatam scientes: et vobis
q̄d eque aut melius nostis. ostendere superfluū iu
dicantes; ¶ Nostis enim in veteri et in nouo ma 4
xime testamento: omnia pene maiora et subtiliora
secreta: non in turbis tumultuosis. sed cum soli es
sent dei famulis reuelata: ipsosq3 dei famulos. cū
vel subtilius aliquid meditari. vel liberius orare:
vel a terrenis per mentis excessum alienari cupe
rent: fere semper multitudinis impedimenta vitas
se: et solitudinis captasse cōmoditates; ¶ Hinc est 5
Gen.24.g. vt aliquid inde tangamus: quod in agrum ad me
ditandum isaac solus egreditur: quod ei non ca
suale sed consuetudinarium fuisse credendum est;
Gen.32.f.g. Or iacob premissis omnibus solus remanet. fa
cie ad faciem deum videt: benedictione simul et no
minis in melius mutatione felix efficitur: plus as
secutus vno momento solus. q̄3 toto vite tempore
comitatus; ¶ Moyses quoq3. helias atq3 heliseus. 6
solitudinē testis est scriptura quantū diligant: quā
tūve per eam diuinorum secretorum reuelationibus cre
scant; Quoq3 modo et inter homines periclitentur
assidue: et a deo cū soli sunt visitent; ¶ Sed et hie 7
Hiere.15.d. remias q̄d et superius cōmemorauimus solus sedet:
quia dei cōminatione repletus est; Poscens etiam
Hiere.9.a dari aquā capiti suo. et oculis suis fontem lachry
marum: vt lugeat interfectos populi sui: locum
quoq3 vbi se tam sancto possit in opere liberius ex
Ibidem. ercere postulat dicens: quis dabit mihi diuerso
rium viatorum in solitudine: tanq̄3 hoc eum in ciui
tate facere nō vacaret; Hoc modo indicans: q̄3 im
pediant socij. gratiam lachrymarum; Qui etiam cū
dixisset. bonum est prestolari cum silentio salutare
Thren.3.c. dei: cui negocio maximum prestat solitudo suffra
Ibidem gium: addidissetq3. bonum est viro cum portauerit
iugū dn̄i ab adolescētia sua: vbi nos plurimū con
solatur. qui propositum istud pene omnes a iuuen
Ibidem.d. tute subiuimus: adiecit et ait: sedebit solitarius

et tacebit· quia leuabit se supra se: omnia pene que
in hac nostra institutione sunt optima· quiete et so-
litudine· silentio et superiorum appetitione signifi-
8 cans; ¶ Que studia suos alumnos quales effici-
ant: postea manifestat dicens; Dabit percutienti se Ibidem.
maxillam: saturabitur opprobrijs; Quorum in al-
tero patiētia summa: in altero perfecta refulget hu-
9 militas; ¶ Johānes quoq; baptista· quo inter na- Matth. 11. d
tos mulierum iuxta saluatoris preconiū maior ne-
mo surrexit: quid solitudo securitatis· quidve vti-
litatis afferat: euidenter ostendit; Qui nec diuinis
oraculis quibus predictum fuerat· qđ ab vtero spi-
ritusancto repletus· in spiritu et virtute helie· chri- Luc. 1. b.
stum foret dominum preuenturus: nec mirabili na-
tiuitate· nec parentum sanctitate securus: frequen-
tiam hominum fugiens tanq; periculosam· deser-
ta solitudinis tanq; tuta delegit: tamdiu pericula
mortemq; nesciens: q̄diu heremum solus incolu-
it; Ubi quid virtutis lucratus· quidve sit meriti:
christi baptismus et pro iusticia mors suscepta mō-
strauit; Talis est em̄ factus in solitudīe: vt dignus
esset lauantem omnia· christum solus lauare: et pro
10 veritate nec carcerem nec mortem declinare; ¶ Je-
sus ipse deus et dominus· cuius virtus nec secreto
iuuari· nec publico poterat impediri: vt suo tamen
nobis consuleret exemplo: priusq; predicaret vel
signa faceret: temptationibus atq; ieiunijs quasi
probatus est in solitudine; De quo scriptura refert·
q; relictis turbis discipulorum: in mōtē solus ascēde-
ret orare; Qui et iminētis iā tpe passionis: aplos Matth. 14. c
reliquit· solus exoraturus: isto vel maxime insinu-
ans exēplo: quantū solitudo ꝓsit orationi: qn̄ co-
11 mitibus licet aplis nō vult mixtus orare; ¶ Jā vos
ipsi sancti ac venerabiles patres· paulus· antoni9·
hilarion· benedictus: et ceteri nobis innumerabi-
les· quantū in solitudine mente profecerint· per vos
considerate: et probabitis suauitates psalmodiarum:
studia lectionum: feruores orationum: subtilita-
tes meditationū: excessus contemplationum: ba-
ptismata lachrymarum: nulla re magis q̄ solitudine

posse iuuari; ¶ Non autem hec vobis pauca que 12
diximus sufficiant exempla ad suscepti laudem pro-
positi: sed ipsi potius vobis plura coaceruate: vel de
rerum vsu presentium. vel de sanctarū paginis scri-
pturarum: quanq̃ ipsum tali cōmendatione non
egeat: quoniam et sua raritate. et suorum sectatorum
paucitate: sufficienter sese cōmendat; Si enim iuxta
Matth. 7. b. domini verba. arta est via q̃ ducit ad vitam: et pau-
ci inueniunt eam: et econtra ampla est que ducit ad
mortem: et multi vadunt per eam: inter christiane
religionis instituta: tanto se vnūquodq̃ melioris
et sublimioris ostendit meriti. quanto pauciores:
et tanto minoris et inferioris. quāto plures admit-
tit; Bene vos semper valere: et nostri meminisse op-
tamus;

¶ Expliciūt cōsuetudines domni Guigonis pri-
oris cartusie;

Statuta antiqua ordinis cartusiensis in tribus partibus comprehensa.

Domno

Guigoni quinto pri
ori cartusie/qui pre/
missas cartusieñ. or/
dinis cõsuetudines/
seu statuta succincte
in formã redegit:suc
cessit i p̃oratu dom/
nus Hugo: qui bi/
ennio cõpleto/amo/
re solitarie vite cessit
p̃oratui. Et instituit
domn⁹ Ancelinus/
claris natalibus or/
tus/scientijs secula/
ribus et diuinis ap/
prime eruditus:qui
post aliquot annos
compellit assumere
episcopatum bellua
ceñ. eccl'ie: pphetie
spiritu/et miraculis
clarus. Huic succe/
dit in prioratu dom
nus Basili⁹: statut
Guigonis/ nõnulla
vtilia ad ordinẽ spe
ctãtia adijciẽs. Hic
sctm̃ hugonem ep̃m
lincolnieñ. ad ordi
nez recepit. Basilio
successit in prioratu
domn⁹ Hugo/q̃ ela/
psis duob⁹ annis/ad
celle solitudinem re
dijt. Eo tempore flo
ruit dñs bernardus
olim prior portarũ:
postea ep̃us dieñ. q̃
mortuos suscitauit:
leprosos mũdauit:⁊
innumeris alijs cla/
ruit miracul. Hugo
ni substituit domn⁹



Jacelin⁹/ vir magne sanctitatis ⁊ meriti:q̃ defunctũ quẽdã cartusie monachũ p̃cepto obe/
dientie cõpescuit:vt a miraculorũ ostensione cessaret. Huic successit domn⁹ martin⁹/et ipse
magne sciẽtie ⁊ meriti. Post quẽ preficit cartusie domnus Bernardus. Cui successit dom/
nus Risferus/vir om̃ib⁹ lr̃is admodũ erudit⁹/doctrina/ingenio/⁊ exhortatiõe efficacissim⁹.
Hic cartusieñ. ppositi ɔsuetudines et statuta augmẽtauit/cõpilauit/correxit: pulchroqꝫ sti/
lo exornans:ac per capitulũ generale:anno dñi/millesimo ducẽtesimo quinquagesimono
no cõfirmata/ad subsequentẽ formam vsqꝫ perduxit.

Incipiunt capitula prime partis cōsuetudinū antiquarū ordinis cartusieñ.

Incipit prima pars ꝯsuetudinū ordi/nis cartusieñ. de diuino officio vno eo/démqȝ modo ab omnibus celebrando: et de libris corrigendis. ꝛ consuetudinibꝰ non immutandis. Caplm I

1 PRimū caplm hāc habet ꝑtinētiā: vt diuinū officiū p oēs domos vno ritu celebret. Neqȝ priori cartusie. neqȝ ceteris q̄buslibet. de his oībꝰ q̄ ad diuinū officiū. vl ad ceteras q̄slibet hu/ a
ius ordinis generales cōsuetudines
ꝑtinēt: sine cōi generalis capli cōsilio: demere ali/ b
qd. vel additiōe. seu alteratiōe aliq̄: occasiōe q̄libet
2 liceat imutare. ¶ Ea vo q̄ nō sunt expssa in aliq̄ triū
partiū cōsuetudinū. relinquunt ordināda priorū arbi c
trio: ita tñ q ea q̄ ordinauerint nō dissonēt a statu/ d
3 tis. vl cōsuetudinibꝰ ordinis generalibꝰ. ¶ Hac tñ
occasione vel alia. nolumꝰ domorū cōsuetudines. q̄
cōtrā statuta vel scripta capli nō sunt: leuiter a priori/ e
4 bꝰ imutari. ¶ Libros qȝ veteris ac noui testamēti
cos ve cū q̄bus diuina celebrant officia: sine eiusdē
capli cōsilio. nullus emēdare p̄sumat: nisi cū exēm/ f
plarijs in ordine nr̄o emēdatis: nisi iudicio prioris
et monachorū discretorū. error aliq̄s manifestus ap
5 pareret. ¶ Hoc ipm p oīa dicimꝰ de libris eccliasti
6 corū doctorū. ¶ Porro si q̄ i p̄dictis libris mēdosa
vl emēdatione digna videant: priores prouideāt q̄n/ g
tū potuerint: vt ad libros qui correcti sunt in ordi/ h
ne corrigantur.

a ¶ Officiū. Idē. ca. 3. scđe ptis an. §. 1. et. ca. 1. p̄me ptis nouorū. §. 1.

b ¶ Demere. Idē ca. 3. scđe partis anti. §. 1.

c ¶ Ordināda. Idem ca. 3. scđe partis an. §. 2.

d ¶ Statutis. Statuta ꝛ cōsuetudines ordinis generales/ idē sunt: ca. 28. huiꝰ ptis an. §. 4. ꝛ ca. 34. eiusdē ptis anti. §. 7.

e ¶ Cōtra. Si contra statuta sit ꝯsuetudo: nō debet tolerari. ca. 22. secūde ptis an. §. 13.

f ¶ Exēplarijs. Cum libris domus cartusie emēdatis. Aliter libros corrigere p̄sumētes dicāt culpā suā: ꝛ districtā suscipiāt disciplinā. ca. 1. p̄me ptis nouorū. §. 3.

g ¶ Prouideāt. Idē ca. 3. scđe ptis anti. §. 6.

h ¶ Correcti. Cum libris domus cartusie: ca. 1. p̄me ptis nouorū §. 2. et. §. 4

De aduētu dñi ꝛ de officio festiuitatū transmutādo in aduentu: ꝛ a septuagesima vsqȝ ad pascha. Caplm II

1 DOminica q̄ festo sācti andree magis ꝓpinq̄ est:
aduētus dñi celebrat. Cū vo idē festū accidit a
2 i dñica: ibidē celebrat aduētꝰ. ¶ Per totū aduētū
ad vespas hymnus. conditor: exceptis festis duo/
3 decim lectionū. ¶ Sabbato p̄me aduētus dñice b
coherēti: cōmemoratione de cruce vsqȝ scđam post

a ¶ Aduētus. In aduētu nec ouis nec caseo vescimur. ca. 14. scđe ptis an. §. 19

b ¶ Sabbato. Ex statutis guigōis ca. 2. §. 1.

c ¶ Cōmēorationē. De cōmēoratiōibus etiam habet ca. 31. prime ꝑtis an. §. 16.
d ¶ Esaiā. Ex statutis guig. ca. 2. §. 2. Et legit tot⁹ in ecclesia. ca. 21. huius ꝑtis an. §. 14.
e ¶ Gloria in excelsis. Nisi in festo cōceptionis beate marie. ca. 1. tertie cōpil. §. 17.
f ¶ In aduentu. In aduētu et quinq̄gesima ꝑ singlas hebdomadas ꝯuersi singuli singulas accipiūt disciplinas. ca. 4. tertie ꝑtis an. §. 1. Et duas faciūt abstinētias. ca. 20. tertie ꝑtis an. §. 2.
g ¶ Caplm. Idem ca. 11. huius partis an. §. 3.
h ¶ O sapientia. Ex statutis guig. ca. 2. §. 3.
i ¶ Singule. Ex statutis guig. ca. 2. §. 4.
k ¶ Hec eadē. Idem ca. 3. hui⁹ partis an. §. 6.
l ¶ Usqz. Idē. ca. 43 huius ꝑtis an. §. 77.
m ¶ Tricennarij. In missa funerali q̄ dicit ꝓ p̄n̄te defūcto ichoat ei⁹ tricēnariū. d quo habet ca. 48. hui⁹ ꝑtis an. §. 1.
n ¶ Prioris. Qui pōt qn̄qz disponere vt alia missa dicat ca. 43. hui⁹ ꝑtis an. §. 74.
o ¶ Caplo. 36. huius partis an. §. 4. et. §. 11.
p ¶ In festo. Qn̄ vigilia sancti ādree venit in dn̄ica: fit i sabbato p̄cedēti: ⁊ tūc in missa btē marie bis dr oro: qm̄s oп̄s de⁹. Prio ꝓ cōmemoratiōe vigilie. Scdo ꝓ sctō silea. ca. 2. prime ꝑtis nouoꝝ. §. 38.
q ¶ Habem⁹. Idē fit i ceterꝫ festꝫ capli i aduētu occurrētib⁹. ca. 5. tertie cōpil. §. 1. In ferijs tn̄ q̄ntis in ip̄o aduētu colloquiū cōuentuale nō habetur. ibi. §. 1.
r ¶ Processionē. Ex statutis guig. ca. 6. §. 1.
s ¶ Festū. Festiuitates cādelarū trāsferunt cū caplo. cādelis ⁊ refectorio q̄ ad monachos. ca. 2. prime ꝑtis no. §. 2.
t ¶ Annūciationē. Qd festū cū totali solē

octauas pasche feriā: de sancta vo maria vsqz ad p̄-
c mā post octauas ephie diē intermittim⁹; ¶ Cōmē 4
morationē vo de sctō iohāne. et de oībus sanctis.
vsqz ad vigiliā natalis dn̄i more solito facimus: ex
cepto ꝙ de oībus sctis dicit orō. cōsciētias nr̄as;
d ¶ In p̄dicta dn̄ica. esāiā incipim⁹: vsqz ad vigiliā 5
natiuitatis eo ꝯtēti; ¶ In q̊ toto spacio. caplis. vsi 6
e bus. ⁊ orōnib⁹ ad aduētū ꝑtinētib⁹ vtimur: glīā in
excelsis. et ite missa est. vsqz ad primā in natiuitate
f missam tacētes; ¶ In āduētu ⁊ q̄dragesima. tā die 7
g bus dn̄icis q̄z alijs duodecī lectionū festis: cāplm
ad p̄mā. dn̄e miserere nr̄i; ¶ Sextodecio kalendas 8
h ianuarij. antiphonā o sapīa cū alijs sex: et ātipho
nas ꝓprias ad matutinas laudes incipim⁹; ¶ Sin 9
i gūle āduētus dn̄ice: ꝓprijs rn̄sorijs. et antiphōis.
ad matutinas laudes decorant; Sed et ceteris die
bus semꝑ ad magnificat. et bn̄dictus. antiphonas
de aduētu dicim⁹; ¶ De trib⁹ orōnibus q̄ in aduē 10
tu ad laudes ⁊ horas dicunt hoc obseruamus: vt
excita dn̄e potētiam. diebus dn̄icis ad sextā: feria
scda et q̄nta. ad laudes: diebusqz singulis suꝑ heb
domadā nisi festū occurrerit. ad tertiā dicat; ¶ Pro 11
pe esto. dn̄icis diebus ad nonā: feria tertia et sexta
ad laudes: et quotidie ad sextā; Preces ppli. feria
q̄rta et sabbato ad laudes: et quotidie ad nonam;
k Hec eādē dicit ad laudes feria q̄nta. q̄ occurrit iter
ieiunia tp̄alia; ¶ Orōnes ieiunioꝝ tp̄aliū: ad solas 12
laudes et missam dicunt; ¶ Itē oī sexta feria aduē 13
l tus. et ab eo ūsqz ad q̄nq̄gesimā. nisi festi. tp̄alis ie
m iunij. tricēnārij ob p̄n̄tē mortuū inchoādi. vel anni
uersarij missa occurrat: de p̄cedēti dn̄ica missam si
n ne tractu cātamus: vel ꝑ dispositiōē p̄oris; ¶ De 14
o missa btē marie in aduentu dicēda: q̄re infra cāplo
p xxxvi; ¶ In festō bti andree. cū infra aduentū suꝑ 15
hebdomadā euenerit: tertiā. missam. et sextā in ec
clesia cōtinuam⁹: ad nonā ad primū signū in eccl'ia
cōuenimus; Qua dicta. semel in refectorio comedi
q mus: et post prādiū. colloquiū de bonis hābem⁹;
r ¶ Et hoc sciendū: ꝙ in nulla solēnitate ꝓcessionē 16
s t facimus: nec vllū festum ꝑter ānūciationē trāsmu

17 tam⁹; ¶ Officiū tñ festi· ad diē sequentē sine caplo
trāsferimus: qñ in aduētu· et a septuagesima vsq̄
ad pascha festū duodecim lectionū hñs vel nō hñs
caplm occurrerit die dñico: nec fit cōmemoratio de
festo· donec in dñice vespis cāplm· et deinceps totū v
18 dicat de festo; ¶ Vita tñ vl' passio scti cui⁹ est festū:
in eadē dñica legi poterit in refectorio; Excipit aūt
festū purificatōis· qd semp agit die suo: et annūcia
tionis· qd trāsfert cum caplo· cādelis et refectorio; x
19 ¶ Silr facim⁹ in dñicis ab octauis pētecostes· vsq̄
ad kalēdas nouēbris· qñ rñsoria inchoanda est: q̄
in alia dñica inchoari nō pōt· si festū duodecī lectio
20 nū in eis occurrat; ¶ Qz si festū exaltatiōis sctē cru
cis· vel octaue natiuitatis btē marie· venerint ī dñi
21 ca: fiet sicut ifra· ca· xxvi· cōtinet; ¶ Si vo festū cu
ius officiū trāsfert· ieiuniū hēat: ipm ieiuniū et cō
mēoratio de vigilia nihilominus in sabbato fiet ad
missam tm· vel missa ppria si vigilia hēat dicet: ex y
cepta vigilia natalis domini;

De ieiunijs tempalibus; Ca. III

1 Eiunia tempalia de aduētu: semp fiūt in tertia
hebdomada aduētus; Alia vo: in pma q̄dra
2 gesime; Itē alia: ī hebdomada pētecostes; ¶ Qñ
aūt festū bti matthei ī dñica accidit: in hebdomada
pcedenti fiūt ieiunia tpalia; Qñ sup hebdomadā: a
3 in ipa fiūt; ¶ In q̄z oīm q̄rta feria· ad lectiōis oro
nē quā legit vltimus: dicim⁹ dñs vobiscū; Oro se
cūda· suā habet cōclusionē: nec dr ad eā dñs vo
4 biscū: sz orem⁹ tm; ¶ Porro in aduētu q̄rta et sex
ta feria· missa d ieiunio dr mane: nisi festum bti tho b
me· vel pñs mortu⁹ obstet: de q̄bus missa mane ce
lebrāda· et post· nudū officiū de ieiunio ē dicendū; c
Fit aūt cōmēoratio de ieiunio in missa bti thome· et
in oī missa de viuis: et dr in cōmēoratiōe pma oro; d
5 ¶ Si vo in pdictis dieb⁹· nō festū sz anniuersarium
occurrerit: ei⁹ missa puatim dicet: et de ieiunio in
6 cōnētu; ¶ Feria q̄nta q̄ occurrit iter ieiunia tpalia:
dr ad laudes oro· pces ppli; Orones autē ieiuniorum e
7 tpaliū: ad solas laudes et missam dicunt; ¶ Sab
bato ieiuniorum tpaliū de aduētu· ante sextā fit parua

nitate trāsfert· et ab oib⁹ opibus cessat: ca· i· tertie cōpil· §.21.

v ¶ Caplm. Nisi illd festū sit cādelarum. ca. 29. prime ptis an. §.8.
¶ De festo cōceptionis beate marie habet ca. 2. prime ptis no. §.8. et ca. i. tertie cōpil. §.17. et §. 46. et ca. 2. tertie partis no. §.17.

x ¶ Refectorio. Et festū dedicatiōis ecclesie supiorus. ca. i. tertie cōpil. §.47.

y ¶ Vigilia. Que vigilia natalis in ipsa dñica cū missa vigilie celebrabit. De hoc plenius habet ca. 4. huius ptis anti. §.10.

a ¶ hebdomadam. Semp fiūt feria q̄rta et sequētibus post festum exaltationis sctē crucis ca. 7. tertie cōpil. §.2.

b ¶ Festū. In vigilia bti thome fit cōmeoratio. ca. 31. prime partis an. §.8. et ca. 7. tertie cōpil. §.1.

c ¶ Officiū. De q̄ habet ca. 5. prime ptis no. in fine. §.31.

d ¶ Cōmemoratiōe. De festo bti thome occurrēte feria q̄rta vel sexta ieiuniorum tēpaliū: fit sicut de festo sancti matthei. ca. 27. huius ptis an. §.3. quia modo est festū capli qd tūc nō erat.

e ¶ Ad laudes. Idem caplo precedenti. §.11.

pulsatio: deinde sextã· et missaz· et nonã in ecclia cõ
f tinuamus; ¶ Itẽ in oĩ sabbato ieiunioꝝ tpalium:
missam cũ qnq; excepta epla lectiõibus· cãtam⁹: et 8
g stati post qntã lectionẽ quã legit por vel vicarius:
vnã solã ad quã tm̃mõ dñs vobiscũ dr· ante eplam
dicimus orõnẽ: nisi festũ occurrat de q̃ fiat cõmẽo
h ratio: vel por aliq̃ ex causa iusserit; ¶ Qz si festũ bti 9
thome· vel pñs mortu⁹ in sabbato ieiunioꝝ aduen-
i tus occurrat: de festo missa mane cãtat· et post tpe
cõgruo ante sextã fit parua pulsatio: deinde dicim⁹
sextã· et missam cum feriali kyriel· et nonã cõtinue;
Fitq; in missa festi· et in oĩ missa de viuis cõmẽora-
tio de ieiunio: sicut in missa de ieiunio· et in oĩ mis-
sa de viuis cõmẽoratio fit de festo: diciturq; in cõ-
mẽoratiõe ieiunij pma orõ; ¶ Si vo in pdicto sab- 10
bato nec festũ duodecĩ lectionũ· nec pñs defunct⁹·
k anniuersariũ fuerit: eius missã puatim dicet post
missam btẽ marie· q̃ celebrabit in cõuẽtu: et in ea vt
dictum est de ieiunio cõmemoratio fiet; ¶ De ieiu- 11
l nijs alijs: in suis plenius continet locis;

De vigilia natalis domini; Ca. IIII

a b N vigiliã natalis dñi· q̃ seruiturus est ad mis- 1
c sam: legit homeliã in matutinis· etiã si secũn-
dã lectionẽ lecturus erat: et q̃ pmã lecturus erat· le-
d get scdaz: tertiã leget prior nisi sit dñica: tũc em̃ di
cit homeliã cui ɔtingit ex ordine; ¶ In hac vigilia 2
finitis nocturnis· more solito dr officiũ defũctoꝝ:
et si fuerit anniuersariũ· post pmã de ipo missa cãta-
bit in cõuẽtu· nisi fuerit sabbatũ: tũc em̃ anniuersa-
e rij missa puatim dicet· post missam btẽ marie q̃ cãta
f bit in couentu; ¶ Missã q̃z bñfactorũ· si ante vigi- 3
liã hãc dici nõ potuit in eadẽ hebdomada: in ipsa
vigilia si cõmode fieri poterit puati reddet; ¶ Itẽ 4
in hac vigilia finitis nocturnis· et interuallo pulsa-
g to: in matutinis laudibus· et exindẽ vsq; post octa
h uas apparitiõis genua nõ flectimus: dñs rẽgnauit
dicim⁹: miserere mei de⁹· tacem⁹; ¶ In hac vigilia 5
ad laudes non sedem⁹ ad psalmos: cõmẽoratiõnẽ
de sctõ iohãne· ⁊ de oĩbus sctis in matutinis laudi
bus· et cõsueta ad missam suffragia: vsq; ad sequẽ-

f ¶ Sabbato ieiunioꝝ. Ex statutis guig. ca. 3. §. 1. Et qñ feria qrta ⁊ sabbato ieiunioruz hebdomadari⁹ nõ celebrat: nõ dicit lectionẽ in missa. Et idẽ de vltimo ĩ ordine. si missam de mane celebrauit in cõuẽtu. ca. 1. tertie cõpil. §. 7.
g ¶ Vicarius. Licet mane celebrauerit in cõuẽtu: aut vicari⁹ seruierit in ɔuẽtu ⁊c̃. ca. 2. prime ptis no. §. 40.
h ¶ Iusserit. Misse tres dicunt in sabbato ieiunioꝝ tẽpaliũ qñ ibi occurrit festũ. xij. lectionũ ⁊ pñs defunct⁹. ca. 1. tertie cõpil. §. 71.
i ¶ Mane. Fit vt ĩfra ca. 27. hui⁹ ptis an. §. 7. qz mõ est capli festũ qd tũc non erat.
k ¶ Missa. Idẽ caplo sequẽti. §. 2. et ca. 27. huius ptis an. §. 8. et ca. 48 huius ptis an. §. 7
l ¶ Loc. Scilicet. ca. 11. hui⁹ ptis an. §. 6. ⁊ ca. 19. hui⁹ ptis an. §. 3. ⁊ ca. 27. hui⁹ ptis an. §. 1. ⁊ sequẽtibus. et ca. 2. prime ptis nouo. §. 40.

a ¶ In vigilia. Qñ vigilia natalis dñi accidit in feria scda. in dñica pcedente fit recordatio d homelia ipsius vigilie. ca. 35. huius ptis anti. §. 10.
b. ¶ Seruiturus. Etiam impeditus legit homeliã. ca. 43. huius partis anti. §. 86.
c ¶ Secũdã. De hoc clarius habet ca. 1. tertie cõpil. §. 6.
d ¶ Prior. Et priore absente: vicarius etiã si debeat seruire ad missã. Sz tũc prima lectio ad vicariũ eiusdem vicarij deuoluet. ca. 5. prime ptis nouoꝝ. §. 23.
e ¶ Priuatim. Idem ca. pcedenti. §. 10.
f ¶ Missa. Idem ca. 48. hui⁹ ptis an. §. 14.
g ¶ Exinde. Ex statutis guig. ca. 8. §. 2. Idez ca. 37. hui⁹ ptis an. §. 3.
h ¶ Dñs regnauit. Idẽ ca. sequẽti. §. 42.

6 tē post circūcisionē diē·intermittimꝰ; ¶ Itē in vigi
lia natal' dñi ad primā caplm· dñe miserere nr̄i:· orō
7 in hac hora·nisi sit dñica: tunc em̄ dr̄ omps; ¶ In
hac vigilia ad tertiā añ·hodie scietis: versus·con
stātes; Ad·vi·añ·crastiā: v̄sus·hodie scietis; Ad
8 nonam añ·vocabit: v̄sus·crastina; ¶ Itē in vigi
lia natalis dñi ante sextā fit parua pulsatio:· ad sex
tā in eccl'iam cōuenimꝰ: et cātat hymnus solēnit;
Dñicale kyriel' dr̄:· lection et ep'la simul ab vno di i k
cunt:· thus nō adolemus: pacē sumimꝰ; Orō ad
sextā q̄cūqꝫ die occurrat·excita dñe potētiā: ad nō l
9 nā· prope esto; ¶ In hac vigilia pꝰ recordationē·
semꝑ cōfessiōnes comunes facimꝰ: nisi sit dñica·vl' m
feria scda; Tūc em̄ facimꝰ eas in sabbato subseque
10 ti; ¶ Cū aūt hec vigilia diē dñico occurrit·totū offi n
ciū est de dñica: vsqꝫ ad v̄siculū q̄ dr̄ añ lectionē euā
gelicā·scz·hodie scietis:· et tūc ad matutinas· pri
mo legunt octo lectiōes de esaia: et cātant octo pri
ma rēspōsa de rn̄soria·nō auferet; Deinde ꝓnūcia o
to v̄siculo hodie scietis· legit homelia vigilie:· de
q̄ tūc fiūt q̄ttuor lectōnes: et cātāt tria rn̄sa vigilie:
quibꝰ addit hoc rn̄soriū· saluatorē; Totūqꝫ dein
ceps officiū cū missa de vigilia facimꝰ:· cōmeoratio
nē de dñica ad matutinas ⁊ ad missam tm̄ faciētes:
et cōsueta suffragia dimittētes·et ad matutiās et ad
missam; Ad hāc missam· all'a excita cātamus: post
11 missaꝫ dr̄ officiū de dñica; ¶ Hac etiā die·cū post p̄ p
mā audimꝰ in caplo ꝓnūciari·iesus christꝰ filiꝰ dei
in bethleē iude nascit: in nr̄as stati ruentes facies·
12 terrā osculamur; ¶ Itē qn̄ hec vigilia die dñico oc
currit:· post nonā frībus laicis caplm tenet: alias
tenet post vespas:· nec disciplinant hac die ꝓ cul
pa silentij: ꝫ arbitrio p̄oris eis iniūgit aliq̄d ꝓ disci q
13 plinis; ¶ Itē ī vigilia natalis dñi:· et ab ea vsqꝫ ad
octauas ephie·exceptis duodecim lectionū festis:
hymnꝰ ad vespas·veni redēptor:· et fit diuisio ad
14 matutiās in h̄ v̄su: egressus eiꝰ a p̄re; ¶ A vespis
vigilie natal' dñi·porte chori p̄nte ꝯuetu apte sunt:
vsqꝫ post vespas diei sequētis; Altare quoqꝫ para
tum est: ꝑ totas octauas;

i ¶ Kyriel. Glo'a in ex
celsis tacet.ca.34.huiꝰ
ꝑtis an.§.12.
k ¶ Ab vno. Idē ca.
43.huiꝰ ꝑtis an.§.64.
l ¶ Ad nonam. Que
nona post missam dicit
in ecclesia.ca.2.prime ꝑ
tis nouoꝝ.§.9.
m ¶ Cōfessiōes. Idē
ca.11.scde ꝑtis an.§.2.
n ¶ Die dñico. Ex sta
tutis guig.ca.8.§.3.

o ¶ Responsa. Post
quartā lectionē dicit re
spōsoriū: ecce dies ve
niūt. Et post octauā le
ctionē dicit respōsoriuꝫ
aue maria.ca.2.prime
ꝑtis no.§.9.

p ¶ Officiū. scilꝫ nu
dum.de quo habet ca.
5.prime ꝑtis nouorū in
fine.§.31.

¶ Uide ca.18.huius ꝑ
tis an.§.9.

q ¶ Silentij. De hoc
habet in ca.28.tertie ꝑ
tis anti.§.29.

De natali domini: et exinde vsq3 ad apparitionem; Caplm V

a In natali dn̄i: totius diei officiū p̄oris ē; ¶ In 1
b c matutinis. euāgelice bn̄dictiones sunt: diuini 2
vbi: euāgelica doctrina: euāgelica lectio. sit nobis
salus et ptectio: sectatores sancti euangelij: faciat
d nos misericordia christi; ¶ Primām missam int̄ no 3
e cturnū et laudes celeberrimā facimus: et dr̄ p̄fatio
diei: cātatq3 eā prim⁹ in ordine. nisi sit hebomada-
rius: tūc em̄ cātat scd̄a3. in q̄ cōmunicāt fr̄es: et p̄-
mā cātat secūdus in ordine; ¶ Dū autē homelie le- 4
gunt̄: debet sacerdos egredi ad p̄parādū se: et dia
conus sil̄r; ¶ Te deum laudam⁹ inchoato. diacono 5
f p̄cedēte et lumē ferēte: sacerdos or̄ōne facta vestia-
g riū igredit̄: et anteq3 finiat̄. egredit̄ cāsula īdut⁹:
puidēs vt anteq3 euāgeliū ichoet̄. altari p̄parato:
ad sedes suas ipse et diaconus reuertant̄; ¶ Stās 6
aūt sacerdos ad cathedrā. euāgeliū audit; Quo le-
cto: nō dat̄ ei tūc liber ad osculandū; Orōne aūt di
cta. ad ↄfessionis tēdit locū: et sub altaris ḡdu hu-
miliato ad cōfessionē priore: stati sacerdos incipit.
h pone dn̄e custodiā ori meo; Ad hāc missam cōicāt
diacon⁹; ¶ Post primā missā. prior stati laudes in- 7
i cipit: q̄bus finitis. mox sequit̄ missa dē luce: si sa-
k crista tn̄ ita poterit ordinare; ¶ Hēc missa fit dn̄ica- 8
l lis. et fit cōmēoratio de sctā anastasia: p̄fatiō diei di
cit̄: incēsum adolet̄; ¶ Ad hāc missam cōicato dia 9
m n cono. cōicāt laici fr̄es. et r̄edditi: flexis p̄us ad grā-
dū altaris genibus: vbi et oēs genua flectim⁹. qn̄
o vel oēs vel aliq̄ cōicamus; ¶ Hēc missa est hebdo- 10
madarij: vinūq3 ministrat pcurator cōicatis; Expe
ditq3 sacerdote ip̄m egredi ad p̄parandū se. laudate
dn̄m de celis inchoato. vel ante: et diaconū sil̄r; In
p cēptoq3 laudate dn̄m in sctis ei⁹: diacono p̄ceden-
te et lumē ferēte. facta solita or̄one vestiariū ingredi
debet: vt inde etiā casula indutus egrediēs. anteq3
hymn⁹ finiat̄ p̄paret altare si pōt: et ip̄e et diaconus
ad sedes suas reuertant̄; ¶ Thurificato altari: thu 11
rificat̄ et sacerdos; ¶ Sedesq3 dū p̄ces dicunt̄: an- 12
teq3 ichoet̄ or̄o ad locū cōfessiōis vadit: scilicet dū

a ¶ Prioris. Idē ca. 6. s. de ptis an. §. 3.
b ¶ In matutinis. Uide in statutis guig. ca. 8. §. 4. Itē in natali dn̄i qn̄ incipit̄ inuitatoriū: veniā accipim⁹. ca. 36. hui⁹ ptis an. §. 24.
c ¶ Benedictiones. In die natiuitatis. pasche ⁊ pētecostes ad lectionē prioris vicarius benedictionē largit̄. ca. 10. scd̄e ptis anti. §. 3.
d ¶ Primā missā. Ex statutis guig. ca. 8. §. 4. Itē kyriel̄ et gl̄ia i excelsis solēniter dicunt̄. ca. 32. huius ptis an. §. 3.
e ¶ Prefatio. Lectio ⁊ ep̄la simul ab vno dicunt̄. ca. 43. huius partis anti. §. 64.
f ¶ Oratione. De q̄ habet̄ ca. 43. huius partis an. §. 1.
g ¶ Casula. Ide3 ca. 43. huius ptis anti. §. 1.
h ¶ Cōicat diacon⁹. Hac die nullus ppt̄ fragilitatē celebrare/seruire vel cōmunicare phibet̄. ca. 43. huius part3 anti. §. 87.
i ¶ Missa de luce. Si non apparuerit aurora ipsa missa post laudes nō ↄtinuat̄. ca. 2. prime partis nouor̄. §. 10.
k ¶ Hec missa dicit̄ aurora patēte. ca. 2. prime partis no. §. 10.
l ¶ Prefatio. lectio ⁊ ep̄la simul ab vno dicūtur. ca. 43. huius part3 anti. §. 64
m ¶ Redditi et donati. ca. 3. tertie ptis no. §. 10. Et famuli. ca. presenti. §. 21.
n ¶ Gradū. Ide3 ca. 43. huius ptis an. §. 52.
o ¶ Hec missa. Simile q̄d habet̄ ca. 14. hui⁹ partis anti. §. 4.
p ¶ Inceptoq3. Huic misse om̄es monachi debēt interesse. ca. 1. tertie cōpil̄. §. 26.

13 dī·pro fratribꝰ nr̄is absentibus; ¶ Missa finitā: fit q
14 interuallū ad cātandū primā btē marie; ¶ Post pri-
mā·in caplo legimꝰ loco lectiōis pauli: ppl's q̄ am-
15 bulabat i tenebris; ¶ Cū aūt natiuitatis hebdoma
da priori accidit: missā de nocte dicit primꝰ in ordi
16 ne: de luce secūdus; ¶ Itē si in hebdomada natiui-
tatis prior hebdomadariꝰ fuerit·et pn̄s ep̄s vel ab-
bas celebrare voluerit: missa i q̄ cōicāt frēs laici·ꝓ- r
oris est: et fit spaciū int̄ laudes et missam: vt prior
cātatis matutinis·possit idonee preparari: et tūc ad
17 missam pulsat̄ signū; ¶ Qn̄ aūt int̄ laudes et missā
18 fit spaciū: ea cātata·statī pulsat̄ ad primā; ¶ Si aūt
pn̄s ep̄s vel abbas celebret·et prior hebdomadariꝰ
19 non sit: prior missa caret; ¶ In maiori missā cōicāt s s
cōuētus·et q̄ de laicis cōicaturi sunt: vinūqꝫ mini-
20 strat āntiq̄or·ex his q̄ ante cōicauerūt; ¶ Ad dextrū t
cornu altaris·tā clerici qꝫ laici cōicāt: et vinū recipi-
21 ant cū aliquo calice post cōiōnē; ¶ Clericos hone-
stos·⁊ etiā laicōs de familia nr̄a: si de peccatis recte v
22 cōfessi fuerint·cōicare possumꝰ post couentū; ¶ Et
sciendū: q̄ hostijs ītegris ad dextrū cornu altaris·
23 tā clerici qꝫ laici cōicamus; ¶ Sz et hostiā q̄ vsqꝫ ad
sequentē dn̄icā reponēda est·nō frāgimus: nec sede x y
mus dū fratres cōicāt·ob reuerentiā dn̄ici corporis;
24 ¶ Tota hebdomada natalis dn̄i etiā in festis occur
rētibus·hymnos solēniter cantamus: et ad primā
dicimꝰ caplm·regi autē·et orōnē·in hac hora: exce-
25 pta dn̄ica·q̄ orōnem suā nunqꝫ variat; ¶ Primā die z
natalis dn̄i·pasche·ac pētecostes·vel qn̄cūqꝫ aliq̄s
cōicaturus est: nō debet noīatim aliq̄ reprehēsione
inq̄etari: nisi ꝓ graui et intolerabili offensa: ꝓstra-
26 tus tn̄ spōte veniā petere potest; ¶ Primā die·scd̄a· a
et tertia natalis dn̄i·cōuersis ꝑdicare debēt post no
27 nā: hi q̄bus a priore iniūgit̄; ¶ Item scd̄a et tertia
die legunt̄ eis cōsuetudines·post caplm monacho-
28 rū: et post nonā recedūt; ¶ Prefatio de natiuitate·
et cōicātes·dicunt̄ infra octauas: qn̄ celebrat̄ de na
29 tiuitate; ¶ Sequentes tres dies post natalē dn̄i·cū b
cādelis celebramꝰ: tn̄ nisi dn̄ica fuerit·nō cōicāt dia c
30 conus; ¶ Ad vespas die natalis: fit cōmemoratio

q ¶ Missa finita. Statim pulsat̄ ad primā. ca. 2. prime ptis no. §. 10.

r ¶ Celebrare. Maiorē missam celebrat et cōuētū cōicat. ca. 9. secunde partis an. §. 12.

s ¶ Missa. Que prioris est. vel eo absente vel nō valēte vicarij. ca. 10. secūde ptis an. §. 1.

s ¶ Cōicat. Ex statutis guig. ca. 8. §. 5.

t ¶ Antiq̄or. Idē ca. 8. secūde ptis an. §. 19

v ¶ Laicos. Uide ca. 3. tertie ptis no. §. 3.

¶ Prioribꝰ ⁊ ceteris ꝑsonis ordinis aliūde veniētibꝰ ac seruitoribꝰ suis pn̄t priores et alij sacerdotes nr̄i ordinis / ecclesiastica ministrare sacramēta q̄tiēs opus fuerit ex priuilegio vrbani pape quinti.

x ¶ Nō frangi. Si tn̄ ꝓpt̄ infirmū cōicandū fracta fuerit: mutare licebit. ca. 43. huius partis anti. §. 51.

y ¶ Nec sedemꝰ. Nec surgimꝰ ꝓut dicit statutū. ca. 43. huiꝰ ptis an. §. 47. sed flexis genibꝰ ꝑseueramꝰ. ca. 1. tertie cōpil. §. 56.

z ¶ Prima. Idē qꝫ tū ad ꝯuersos. ca. 31. tertie partis an. §. 5.

a ¶ Prima. Die natal dn̄i mēsas bn̄dicit in refectorio priore absente: ille q̄ agit vices prioris. ca. 6. tertie cōpil. §. 24.

b ¶ Sequentes. In festis sanctoꝝ stephani et innocentum nō dicit̄ credo: nisi veniat in dominica. ca. 34. huiꝰ partis anti. §. 13. Et ca. 1. tertie cōpil. §. 77.

c ¶ Non cōicat. Idē ca. 32. huiꝰ ptis an. §. 3.

de sctõ stephano; ¶ In festo aũt sancti stephani. et 31
trib⁹ diebus seqntibus: fit ad laudes. et ad missam
et ad vespas cõmẽoratio de natiuitate; ¶ Liceat aũt 32
monachis. trib⁹ dieb⁹ post natale. sedere ad noctur-
nos; Qñ vo dñica in festo sancti stephani. sancti io-
d hãnis. ĩnocẽtũ. thome martyris occurrit: nullã fit
cõmẽoratio de dñica; ¶ In festo sancti stephani. dr 33
e bñdictiõ. diuini vbi: et in caplo lector sic pnũciet:
f cõmẽoratio bñfactoꝝ nroꝝ; ¶ Pro qbus dicit de 34
pfundis: requiem eternã: pater noster: et ne nos.
a porta inferi: dñs vobiscum: oremus: inclina fa-
muloꝝ et famularũ tuaꝝ: omps qui viuoꝝ: reqe-
g scãt in pace; ¶ Post circũcisionẽ aũt qcitiꝰ diẽs va 35
cãs occurrit: p eis agẽda dr in cõuẽtu: et singuli sa-
h cerdotes singulas reddũt missas: qꝝ primã reddit
i in cõuentu a priore vel antiqore: in q dr tractꝰ. de p-
fundis; Cetere aũt misse. priuati a sacerdotibus cete
ris psoluunt; Orões aũt he sunt; Inclina famulo
rũ et famularũ: deinde vsitate: et omps q viuoꝝ;
k In agẽda silr: vltimã excepta; ¶ Monachi vo qui 36
nõ celebrãt. p eis dicũt psalteriũ vnũ: laici singuli.
l trecẽtis vicibꝰ pat noster; ¶ In festo sancti iohã- 37
m nis. et feria scda pasche: in caplo legunt mõachis.
ea q ptinẽt ad eos d charta visitatoꝝ: et silr cõuersis
n in caplo ipsoꝝ; ¶ Tribꝰ diẽbus post festũ innocen 38
tũ. dr missa mane; Sextã in ecclia dicimus: et post
o p prãdiũ nõnã; Qua dicta: cẽllas repetimꝰ nisi sit fe-
q stũm capli: tũc em differt nona donec a lectore pul
set: sicut habet infra. xxxiiij. caplo; ¶ His tribꝰ di- 39
r ebus in refectorio: det pitãtia monachis; ¶ Duó- 40
bus diebꝰ post festũ bti thome martyris: cãtat mis
sa de natiuitate; Introitus. puer natꝰ est et cetera:
s kyriel dñicale dicit. et gliã ĩ excelsis: suffragia nõ
dicũtur; Epla. apparuit benignitas: euãgeliũ. pa-
t v stores: incẽsum nõ adólet: stãtes oramꝰ: pãcẽ su-
mimus; Lectiões vo legunt in ecclia: hi qbus h ex
sua cõtingit hebdomada; ¶ Quotiẽs mẽsoria nata 41
lis dñi dr in officio duodeci lectionũ: totiẽs cũ pri
us postea dici debet in officio triũ lectionũ: a capi-
x te reincipit; ¶ Dñs regnauit. a natiuitate vsqz ad 42

d ¶ Nulla. Idem ca. 31. huius ptis an. §. 5.
e ¶ Bñdictio. Idem ca. 42. huiꝰ ptis an. §. 4
f ¶ Pronũciet. Idẽ ca. 12. scde ptz anti. §. 6.
g ¶ Dies. Propter illud officiũ inchoandũ: põt anniuersariũ transferri. ca. 4. prime partz nouoꝝ. §. 22.
h ¶ Prima. Propter missam in cõuẽtu dictã: non dimittit alia missa bñfactoꝝ q p singulas hebdomadas currere cõsueuit. ibi. §. 27.
i ¶ Tractus. Idẽ ca. 48. huiꝰ partis an. §. 5.
k ¶ Ultima. Quia in nulla agẽda dicit omnipotẽs q viuoꝝ. ca. 4. prime ptis no. §. 9.
l ¶ Pat noster. Redditi trigita pr nr. ca. 33. tertie ptis anti. §. 18.
m ¶ In caplo. Idem ca. 14. huius partis anti. §. 14. et ca. 30. secũde partis an. §. 28.
n ¶ Tribus die. Ex statutis guig. ca. 8. §. 6. Itẽ qñ aliq duoꝝ dieꝝ post festũ innocẽtũ accidit dñica: in ipsa dñica fit recordatio de tribꝰ lectiõibꝰ ĩ crastio legẽdis. ca. 35. prime ptz an. §. 10.
o ¶ Nonã. Ad quam pulsat nouicius. ca. 34. huius partis an. §. 6.
p ¶ Cellas. Idez ca. 34. huius ptis an. §. 6.
q ¶ Festũ. Sz in festo scti thome hebdómadario fragilitas acciderit: totũ officiũ suuz vicariꝰ eiꝰ exequit. ca. 43. pme partis an. §. 81.
r ¶ Duobꝰ diebꝰ. Qz si duobꝰ sequẽtibꝰ diebꝰ id sibi acciderit: nihilominꝰ totũ officiũ suũ facit: nisi rc. ca. 1. tertie cõpila. §. 76.
s ¶ Glia in excelsis. Idẽ ca. 34. huius partis anti. §. 12.
t ¶ Adolet. Prefatio r cõicãtes de natiuitate dicunt. ca. pñti. §. 28.
v ¶ Pacẽ. Idẽ ca. 34 huius ptis an. §. 14.
x ¶ Dñs regna. Ex statutis guig. ca. 5. §. 8. Idẽ ca. pcedẽti. §. 4.

octauas epiphanie: ad matutinas laudes quotidie
43 dicimus; ¶ De sctō siluestro fit tantū cōmemoratio y
ad vespas et laudes et missam: sed vita illi⁹ legit in
44 refectorio; ¶ Si horū duorū dierū. vn⁹ dñicus fue
rit: sermo diei deputatus eidē. in refectorio legitur; z
45 ¶ Sicut etiā in omi duodecim lectionū festo: ita et
infra natiuitatis octauas. nec quinqginta psalmo a
46 rum vigilias: nec septē facimus interuallū; ¶ Do b
minica que est infra octauas natiuitatis: tamē post
festū beati thome: eundem quē post hymnū. dici
mus in cōmemoratiōe versiculū; Legimus autē in
ecclesia lectiōes octo. de sermone beati leonis: qui
47 sic incipit; Sepe vt nostis. et cetera; ¶ In sabbato
tamē hanc dñicam precedēte: ad vespas totū offi
cium est de natiuitate: et fit cōmemoratio de dñica;
48 In cui⁹ cōmemoratione dicit añ. erat ioseph; ¶ Qr
si in eodē sabbato sit festiuitas beati thome marty
ris: tunc vespe vsq ad capitulū sunt de beato tho
ma: fitq prius cōmemoratio de beato thoma. et po
49 stea de dñica; ¶ In ipsa vero dñica. dicit responso
ria de natiuitate: et euangeliū. erat ioseph: et fit cō
memoratio ad laudes. et missam. et vespas. de nati
50 uitate; ¶ Ad missam introit⁹. dum mediū silentiū:
oratio. omipotens sempiterne deus dirige: episto
la. quāto tempore: dñicale kyriel dicit: ad sextā. et c
51 nonā sicut in natiuitate; ¶ Si circumcisio in dñica d
fuerit: totum officiū est de circūcisione. et fit cōme
moratio ad vesperas. et laudes. et missam. et vespe
ras. de dñica: legiturq in refectorio qd in ecclia erat
legendum: et primo die vacante post circūcisionē.
cantat officiū. dum mediū silentiū; Qua nón vacā e
te: in die circūcisionis post missam nudū illius mis
52 se officium audietur; ¶ Quādo autē inter circūcisi f
onem et apparitionē est dñica: totum officium de
dñica fit. nulla de natiuitate facta cōmemoratione:
53 et cantat hymnus solēniter; ¶ Sabbato hanc do
minicā pcedēte: ad magnificat. añ. erat ioseph; In
ipsa vero dñica. legūtur octo lectiones de epistolis
pauli: et dicit ad laudes. antiphona. sup psalmos.
dum mediū silentiū; Ad bñdict⁹. antiphona: erat

y ¶ Siluestro. Ex sta tutis guig. ca. 7. §. 13.

z ¶ Legitur. Infra octauas natiuitatis dñi pasche et pētecostes/ missam vel aliud officiū defunctorū nō facim⁹/ nisi psens defunct⁹ fuerit: vel tricēnariū agi contigerit etc. ca. 49. huius ptis an. §. 14. tamē breues soluunt. ca. 4. pme partis no. §. 12. Quādo natiuitas dñi venit in dñica: missa benefactorū nō dicit in ipsa hebdomada. ca. 48. huius ptis an. §. 13.

a ¶ Octauas. Idem ca. 41. huius partis anti. §. 6. et. 10.

b ¶ Interuallū. Infra octauas natiuitatis dñi/ pasce et pētecostes dicta oratiōe ad nocturnū/ sacerdos versa facie ad altare dicit: deus in adiutorium: et statim redit ad misericordiā. ca. 42. huius ptis an. §. 12. Et de hoc habet clari⁹. ca. 1. tertie cōpil. §. 69.

c ¶ Ad sextā. Prefatio et cōicantes de natiuitate/ nō dicunt. ca. 1. tertie compil. §. 8.

d ¶ Si circūcisio. Prefatio et cōicantes in circūcisione/ de natiuitate dicunt. ca. 2. prime ptis no. §. 11.

¶ Quādo circūcisio occurrit feria sexta/ sabbato sequēti fit abstinētia ca. 7. tertie compil. §. 6.

e ¶ Nō vacā. Missa āniuersarij nō impedit: quin dñicalis dicat super hebdam. ca. 3. pme ptis no. §. 3.

f ¶ Officiū audiet. De isto nudo officio habet ca. 43. hui⁹ partis an. §. 57. et ca. 5. prime partis no. §. 31.

iosepħ; Ad sextā dicit̄ oratio · largire:· ad nonā · de-
us qui p̄ beate marie: cetera oīa dicunt̄ sicut in dñi-
ca: que post festum thome martyris · infra octauas
natalis occurrit; ¶ Si tamē eandē dominicā in vi- 54
gilia apparitionis esse cōtingat: tunc vespere sunt
de apparitione:· et de dñica fit tantū cōmemoratio
in eis: et dicit̄ vsiculus post · antiphona · oēs de sa
g ba; ¶ In vespis circūcisionis · fit cōmemoratio de 55
sancto stephano: añ · stephan⁹ autē; ¶ Ab octauis 56
h sctī stephani · vsq3 ad septuagesimā: beati pauli ep̄i
i stolas legimus; In ipso die · vigilias · et interuallū ·
ad matutinas recuperamus:· et cōmemorationē de
sancto iohāne · ⁊ de omibus sanctis: ⁊ suffragia ad
missam; ¶ In octauis sancti stephani · dicit̄ ad no- 57
cturnū · et ad sextā · secūdū caplm:· ad laudes tertiū:
ad tertiā p̄mū; Oratio secūda dicit̄ ad nocturnū · et
k sextā: prima ad laudes · et tertiā; ¶ In octauis san- 58
ctorum iohānis · et innocētū · primū caplm ad vespas ·
et tertiā:· secūdū ad nocturnū · et sextā: tertiū ad lau
des; Prima oro ad vespas · et laudes · ⁊ tertiā: scda
l ad nocturnū · et sextā; ¶ De his etiā octauis missa 59
cātat̄: et dicit̄ officiū sicut in natalitijs eorūdē:· ni-
m si sabbatū · vel dñica · vel p̄sens mortuus · vel missa
n dominicalis que dicta nō est impediat: nō tamē di-
cit̄ gloria in excelsis · nec p̄fatio aplorum; ¶ Siue aūt 60
bis siue semel · his tribus diebus comedēdum sit:
o sextā cantatur de octauis;

De apparitiōe et octauis · et festis occurrentibus; Capitulū VI

Uando apparitio in dñica occurrit:· ad vespe- 1
ras · et laudes · et missam · et vespas · cōmemora
a tio fit de dñicā: et infra hebdām primo die vacāte ·
b cātat̄ missa dñicalis; ¶ In octauis · totū officiū est 2
de apparitiōe:· et fit cōmemoratio de dñica: et mis-
sa dñicalis infra hebdām cantat̄ vt supra; ¶ Infra 3
octauas apparitiōis ad nocturnū quotidie oro · pre
sta q̄sum⁹:· ad laudes · deus illuminator:· ad tertiā ·
deus cui⁹ vnigenit⁹:· ad sextā · omps:· ad nonā · illu
mina: ad vespas · deus qui hodierna; Scdm caplm
ad nocturnū:· tertiū ad laudes: primū ad vespas;

g ¶ In vespis. Idē ca. 31. huius partis an. §. 2. et. 11.
h ¶ Epistolas. Ex statutis guig. ca. 4. §. 1.
i ¶ Legimus. In ecclesia tantū. ca. 21. hu⁹ partis an. §. 14.
k ¶ Et tertiā. Quando octaue sācti stephani occurrūt in dñica: in cōmemoratione / da nobis / q̄ dicit̄ ad laudes: nō dicit̄ / qui tecū / sed finit̄ sic / dñm nr̄m iesum christū filiū tuum: et respondet̄ / amē. ca. 31. huius ptis an. §. 3.
l ¶ Octauis. Idē ca. 30. huius ptis an. §. 12.
m ¶ Nisi sabbatum. Si in sabbato vl̄ dñica occurrāt ip̄e octaue / de ipsis missa dicit̄ in p̄uato. ca. 3. p̄me pt̄s no. §. 5.
n ¶ Missa dñicalis. Qñ circūcisio occurrit in dñica: ⁊ dies non vacat p̄ missa dñicali dicenda: ipsa missa dñicalis dicet̄ in cōuētu / ⁊ de octauis ī priuato. ca. 1. tertie cōpil. §. 63.
o ¶ Sexta cātatur. Concordat cum caplo 30. huius ptis an. §. 1.
a ¶ De dñica. Et pro cōmēoratione dñice dicunt̄ antiphone dñice infra octauas / sc3 / cum factus esset / ⁊ cetere. ca. 2. p̄me ptis no. §. 12.
b ¶ Missa dñicalis. In qua p̄fatio ⁊ cōmunicantes de epiphania non dicunt̄. ca. 2. prime partis no. §. 13.

4 ¶ Quotiens responsoria apparitiõis dicit in offi-
cio duodecim lectionū: totiens cū prius postea di-
ci debet ĩ officio trium lectionū. a capite reincipit:
5 nec dimittit bñdictꝰ qui venit. licet mutuet. ¶ In
octauis apparitiõis et infra. dicet prefatio appari-
tionis qñ cantabit de solẽnitate: et diebꝰ vacantibꝰ
poterit missã dici de ipsa solẽnitate: que tūc nõ erit c
hebdoarij. sed eius cui cõtinget ex ordine: et dicetur
6 omps qui viuorū; ¶ Dñicã infra octauas appariti d
onis: eundẽ quẽ post hymnū dicimus in cõmemo
ratione versiculū; Sabbato hanc dñicam pcedẽte:
vespe de apparitiõe sunt: et fit in eis cõmemoratio
de dñica; In ipsa vo dñica. antiphonas. rñsoria. ca
pitula. vsus. et octo priores lectiões de ipsa solẽni-
tate dicimꝰ: qttuor posteriores de homelia dñicali;
Euãgeliū quoqȝ ipsum post te deum laudamus. et
antiphone ad benedictꝰ et magnificat. et oratio. et
missã dñicalia sūt: sed postea fit cõmemoratio de so e
7 lennitate; ¶ Ad laudes in cõmemoratione appari-
tionis. oratio. deus illuminator: ad tertiã dicit ora f
tio dñicalis: ad sextam et nonam sicut in apparitio
ne: ad vespas in cõmemoratione apparitionis. ora
8 tio. deꝰ qui hodierna; ¶ Dominica infra octauas.
9 et in ipis octauis: cantat hymnus solẽniter; ¶ In
vigilia octauarū apparitiõis ad vesperas. antipho
na ad magnificat: eadem que in vigilia festi; Cetera
quantū ad respõsoria. et antiphonas. sicut in die:
excepto qꝫ in vesperis nõ dicuntur magna respõso-
10 ria: ad missam etiam nõ dicitur credo; ¶ Cum autẽ
octaue iste sabbato occurrunt: in sabbati vesperis
a capitulo et deinceps totum cantat de dñica: et di
citur hymnus. deus creator: vsiculus. eleuatio: et
fit cõmemoratio de octauis: versiculꝰ. oẽs de sabã; g
11 ¶ Cum vero predicte octaue veniunt in dominica. h
et non restat alia in qua possit incipi respõsoria. dñe
ne in ira: totū officiū de octauis fiet in sabbato pre i
cedẽti per oĩa sicut fieri solet quãdo ipse octaue oc
currūt in sabbato: ĩ ipsa vero dñica. nulla fiet cõme-
12 moratio de octauis; ¶ Infra octauas apparitiõis:
de festo triū lectionū tm̃ cõmẽoratio fiet; Qñcunqȝ

c ¶ Missa dici. Cum
feriali kyriel. sine glia
in excelsis. ca. 2. prime
ptis no. §. 12.
d ¶ Dñica. Itẽ vide
statuta guig. ca. 7. §. 12.
¶ Qñ festū duodecim
lectionū occurrit in dñi
ca ĩfra octauas epipha
nie/ totū officiū est de fe
sto/ ⁊ tūc in sabbato ad
vespas primo fit cõme-
moratio de epiphania
et postea de dñica. In
dñica vo pus fit cõme-
moratio de dñica/ ⁊ po
stea de epiphãia. Et in
refectorio legit qd erat
ĩ ecclia legẽdū: ⁊ missa
dñicalis dicit sup heb-
domadã. ca. 1. tertie cõ-
pil. §. 12.
e ¶ Et missa dñica.
In qua nõ dicunt pfa-
tio ⁊ cõicantes de epi-
phania. ca. 2. prime par
tis no. §. 13.
f ¶ Deus illu. Et tūc
nõ dicit in ea: qui tecū/
sed dicto/ mentibꝰ aspi
rasti/ dñm nostrū iesum
christū filiū tuū: rñdet/
amen. ca. 31. huius par-
tis an. §. 3.
¶ Vide ca. 17. huiꝰ par
tis an. §. 25.
g ¶ De saba. In hym
no cõpletorij dr vltimꝰ
vsus/ gloria tibi dñe q
natus es. ca. 1. tertie co
pil. §. 11.
h ¶ Octaue veniūt.
In cõmẽoratiõe dñice/
dicūt vsiculi d vsu feria
li: scȝ: eleuatio/ dñs re-
gnauit/ et dirigat. ca. 1.
tertie compil. §. 10.
i ¶ In sabbato. Si-
militer/ qñ ipse octaue
quocūqȝ die occurrãt/ ⁊
non restat dñica in qua
possit icipi rñsoria/ dñe
ne: fient in sabbato pce
denti. ca. 2. prime ptis
no. §. 14.
¶ Qñ octaue epipha-
nie anticipãt missa dñi-
ce infra octauas dr sup
hebdam ante octauas.
Et lectiões dñice leget
ĩ refectorio/ die epipha
nie. Et festū scti hilarij
fiet cū tribꝰ lectionibꝰ ⁊
tribꝰ rñsorijs/ sibi ex or-
dine tabule ɔtingẽtibꝰ.
ca. 1. tertie cõpil. §. 9.

autẽ de his octauis. et de festo trium lectionũ cõme
k moratio simul faciẽda occurrit: de octauis primũ.
et postea de festo fit cõmemoratio.

De prima die post octauas appariti-onis. et de dñicis exinde vsq ad septuagesimã. et de festis occurrẽtibus. et specialiter de cõuersiõe scti pauli; Ca VII

a Rimã die post octauas epiphanie vsum ferialẽ 1
repetimus: et cõmemorationẽ beate marie: et
exinde vsq ad septuagesimã ferialia dicim9 rñsoria:
pma post ipas octauas dñica. dñe ne in ira tua inci
piẽtes: et quotidie ad laudes. et vespas. vsq ad ca
put ieiunij nisi festũ occurrat. orõnẽ dñicalẽ dicẽtes;
b ¶ In oñi sabbato dicit ad vespas. oratio dñice sub 2
sequẽtis; ¶ De dñicalibus inuitatorijs. qre in offi- 3
cio cãtoris hebdõarij: ca. xxxviij. ¶ Dñica post octa 4
uas apparitiõis. et vsq ad qdragesimã diebus dñi
cis. ad sextã dicit orõ. deus qui cõspicis: ad nonã.
gratie tue; ¶ In hebdomadib9 ab apparitiõe vsq 5
ad septuagesimã. sũt tres antiphone: quar due in
dñica: tertia i sabbato sequẽti dicit; ¶ Si dñicalia 6
officia ante septuagesimã nõ sufficiũt: totiẽs itera-
tur adorate: quousq ad ipsam septuagesimã venia
c tur; Si vero superfluunt: illud officiũ qd supest in-
d fra hebdõam dicet: si vacauerit dies; ¶ Orationes 7
autẽ dñicales. et euangelia. eorũq homelie: in no-
stris libris sufficiẽter habent: nisi quinariũ nume-
rum dñici dies excedãt; Tunc in sexta dñica. et in se
ptima. si forte cõtingeret: euangeliũ quinte cũ sua
homelia repetit: et dicit oratio. cõserua populũ. in
septima dñica; ¶ Quãdo autẽ euãgeliorũ homelie 8
superfluũt: dñica ante septuagesimã legũtur in refe
ctorio; ¶ Si post octauas apparitionis vsq ad se- 9
ptuagesimã. die dominico festum duodecim lectio-
e num occurrat: totum officiũ est de festo. et fit cõme-
moratio de dominica: cuius missa cantatur prima
f die postea vacante; Qua non vacante: post missam
festi. dicit officiũ misse dñicalis; Legitur autẽ in re-
g fectiorio primũ homelia dñicalis: deinde qd remã-
net de homelia festi. nisi dictum sit vel dici debeat

k ¶ De octauis. Idẽ ca. 30. hui9 ptis an. §. 9.

a ¶ Prima die. Ex statutis guig. ca. 4. §. 2.

b ¶ Oratio dñi. Idẽ ca. 20. hui9 ptis an. §. 4.

c ¶ Superfluũt. Eorũ misse dicunt in puẽtu. Et si nõ vacat dies anniuersaria / dicũt in priuato. ca. 3. pme ptis no. §. 4.

d ¶ Dies. Missa dñicalis nõ dicit sup hebdomadã: qñ ante aduẽtũ z septuagesimã sunt plures dñice in qb9 idẽ officiũ misse est dicẽdũ: nec homelia dñicalis legitur in refectorio. ca. 1. tertie cõpil. §. 44.

e ¶ De festo. Si festũ sancti antonij occurrit in dñica pma post octauas epiphanie / z nõ restat alia dñica ante septuagesimã / ad diem sequẽtẽ transfert sine capitulo. ca. 1. tertie cõpil. §. 13. Et in missa dicti festi: dicit euãgeliũ: si qs venit ad me zc. ibi. §. 13.

f ¶ Vacante. Etiã si nõ vacauerit dies: missa dñicalis dr sup hebdomadã / z de anniuersarijs in priuato. ca. 3. prime ptis no. §. 3.

g ¶ Remanet. Simile habet. ca. 20. huius partis an. §. 7.

in alio festo: et postea legi poterit vita vel passio san
10 cti de quo celebrat; ¶ In cõuersione sancti pauli. le
gunt octo lectiones de actib' aplorũ: quarũ prima
incipit. saul' adhuc spirãs; Homelia et rñsoria. et ca
pitula. et officiũ misse. sicut cõmemoratiõis eiusdẽ:
pter eplam q̃ est. ad galathas; Fratres. notũ vobis
facio euãgeliũ: finit. et i me clarificabãt deũ; In pri
mis vespis ad magnificat antiphona. damasci: in
secũdis vesperis añ. reposita est;

De purificatiõe btẽ marie. et de modo ꝓnunciandi benedictiões. exorcismũ et orationes ad horas; Caplm VIII

1 Quando festũ purificatiõis occurrit in septuage
sima: totũ officiũ fit de festo: de septuagesima a
vo fit tm̃ cõmemoratio; Homelia aũt de septuage
sima legit in refectorio: deinde historia; Eodẽ mo
do fit: cũ dñica in sexagesima. vel quinq̃gesima oc
2 currit; ¶ Dum aũt casulã sacerdos induit: portas
chori aperit ꝓcurator: et vsq̃ ad finẽ misse sũt apte;
Facta cõfessione ante benedictionẽ candelarũ: sacer
dos solitã facit ante altare orationẽ; Cũ cãdelis be
nedicẽdis. cãdela accẽsa mittit in laterna: et ponit
3 sup altare; ¶ Benedictionẽ cereorũ. pcedit dñs vo
biscũ; Quãdo aũt benedicunt. tenet eas diaconus
ad dextrũ cornu altaris: ceteriq̃ sup misericordias
inclinant: et interim ꝓcurator portat aquã benedi
4 ctã in aspersorio sacerdoti; ¶ Benedictis autẽ can
delis. et aqua sancta cõspersis: cãtore incipiẽte can
tamus antiphonã. lumẽ ad reuelationẽ: et euange
lium. nunc dimittis. et gloria patri. per vsus singu b
los antiphonã repetẽtes; Primoq̃ epus vel abbas
si affuerint: deinde prior ad gradũ altaris genua fle
ctens: de sacerdotis manu candelã accipit. et oscu c
lat manũ sacerdotis: et postea religiosi hospites si
adsint. postmodũ primus in ordine. et sic per ordi
nem: postea laici fratres. et redditi; Diaconus vlti
mus duas simul candelas porrigit sacerdoti: qua
rum vnã de ipsius manu accipit: alterã retinet sacer
dos sibi. quã tenet ante altare: et cũ se vertit ad po

a ¶ De festo. Nunc q̃ istud festũ trãsfert. ca. 2 huius partis an. §. 18.

b ¶ Et gloria patri. Ad gloria patri nõ inclinamus. ca. 36. huius partis an. §. 27.

c ¶ De sacerdotis. Ex statutis guig. ca. 8. §. 8.

pulũ. et dum dicit̃ euangeliũ: et donec abluat ma-
nus volẽs sumere corporalia; Diaconus tamẽ can-
delã nõ tenet. cum euãgeliũ legit; ¶ Benedictis cã- 5
delis: cerei altaris et lampades. de igne bñdicto ac-
cendunt̃; ¶ Post receptionẽ cãdelarũ: sequit̃ dñs 6
vobiscũ. et orõ. erudi q̃sum⁹ dñe: deinde missa; Dũ
autẽ introit⁹ dicit̃: sacerdos digitos abluit; ¶ Can
delas autẽ offerim⁹. ante thuris oblationẽ; Diaco- 7
nus suã et sacerdotis candelã primus offert: dein-
de epũs vel abbas si adsint. deinde prior suã: et po
stea ceteri eo ordine quo acceperunt; Accipiendo et
offerẽdo candelas. genua flectimus: et manũ sacer-
d dotis osculamur; ¶ A purificatiõe vsq; ad pascha: 8
vigilie paulatim decrescunt;

d ¶ Ad pascha. Dic vsq; ad cenã dñi. ca. 41 huius ptis an. §. 7.

Quomodo pnunciant̃ benedictiões;

T sciendũ: q benedictio cereoꝝ. cineris. et ra- 9
morũ. atq; orõnes q̃ istas bñdictiones sequun
tur: lectio mense: euãgeliũ mãdati: lectio post no-
nã in claustro: oratio sup nouiciũ: orõnes exorcis-
mi salis et aque: et orõ post eius aspersionẽ: et ca-
pitula oĩa: atq; orõnes q̃s ad horas exoluimus:
e sicut lectiones ad matutinas. vel ad missam pnun-
ciant̃; Exorcismus aũt salis et aque. nõ habet in fi-
ne versum: sed circũflexum;

e ¶ Ad missam. De alijs punctuatiõib⁹ habet̃. ca. 50. hui⁹ partis an. §. 2. 3. 4.

De septuagesima et festis occurrentibus; Caplm IX

a A sabbato qd primã septuagesime dñicã ante- 1
cedit: ad vespas tm̃. sed nõ ad cõpletoriũ dici-
mus alla: ad missã similit̃ sancti sabbati recepturi;
b ¶ Ab ipsã autẽ dñica. vsq; ad dñicã in passiõe dñi: 2
heptaticũ tam ĩ ecclesia q̃ in refectorio legim⁹: pri-
ma et scda dñica. rñsoria in pncipio: ceteris vo do-
minicis vsitata in eis rñsoria decantantes; ¶ Cum 3
aũt a septuagesima vsq; ad pascha. festũ duodecim
lectionũ occurrit die dñico: fit de eo sicut continet̃
supra. scdo caplo; ¶ Porro ĩ septuagesima. gloria 4
in excelsis dimittit̃. et ite missa est: vsq; ad sabbatũ
sanctũ; ¶ In ipsa vo septuagesima primũ legit̃ in 5
refectorio qd remanet de homelia septuagesime: et

a ¶ Septuagesime. Ex statutis guig. ca. 4. §. 3.
¶ Si contingat dubiũ oriri in celebratione septuagesime. q̃libet domus ordinis cõformet se ecclie cathedrali sue diocesis. ca. 1. tertie cõpil. §. 14.
b ¶ Ab ipsa. Ex statutis guig. ca. 4. §. 4.

postea historia; Silit fit p totū annū: qn historia le
6 git in refectorio; ¶ Ab hac die vsq ad quadragesi- c
mam. dicit agēda post vespas: in ecclesia quidem
si anniuersariū fuerit. vel tricennariū inchoandum:
7 alias dicit in cellis; ¶ De antiphonis aūt. cōuētio- d e
ne. ite et vos. et huiusmodi. que supra hebdomadā
a septuagesima vsq ad caput ieiunij in euāgelio di-
cunt. hoc obseruamus: vt antiphona q̄ ꝓpter festū
occurrēs omittit: die crastina. vel alia q̄ p̄ma sine fe
sto occurrit. repetat; Tñ oīs plebs. feria tertia añ ci-
8 neres. ad vespas debet dici; ¶ A septuagesima vsq
ad pascha. qn cātabit de spūsancto: dicet officium
dū sanctificatus fuero; Orō. deus q̄ corda: epl'a. cū
audissent: R. btā gēs. euāgeliū. si qs diligit: offer-
toriū. emitte: cōio. factus ē. Introitū. et R. q̄re feria
quarta. post dn̄icā q̄rtā q̄dragesime: offertoriū in vi
gilia pentecosten; f

De capite ieiunij; Ca. X

1 In capite ieiunij. capl'a nocturna z diurna muta a
mus: sed nō versiculos; Ad sextā tñ et nonam.
nō mutant infra hebdomadā oratiōes consuete su-
2 per annū: vsq ad cenā domini; ¶ Hac die ante se- b
xtam cruces coopimus: in parasceue detegendas;
3 ¶ Hac etiā die et duobus sequētibus. ante sextam
fit parua pulsatio: deinde secūdo signo pulsato: sē- c
xtam et missam et nonam. in ecclesia cantamus; Dū
sacerdos induit casulam. porte chori aperiunt: et
4 vsq post perceptionem cineris sunt aperte; ¶ An-
tē misse initium. cinis post confessionem et oratione d
ante altare sacerdoti benedicendus offert: tenente
ipsum diacono. ad dextrum cornu altaris: cuius be
nedictionē p̄cedit dominus vobiscum; Quo bene-
dicto et aqua sancta resperso. incipit diaconus anti-
phonam exaudi: et flectens genua ad gradum alta-
ris. primus aspergit cinere a sacerdote: dicente ipso
per singulos; Recognosce homo quia puluis es:
et in puluerem reuerteris; Deinde episcopus vel ab-
bas si affuerint: deinde prior aspergitur cinere: de- e
inde sacerdos a priore: et ab ipso sacerdote hospi-
tes religiosi si adsint. et postea qui i choro sunt: de-

c ¶ Ab hac die/vsq ad kl'as nouēbris: die/bus festiuis ad agendā nō tenemur. ca. 4. p̄me ptis no. §. 11.

d ¶ Alias d. scz agēda cōis cū trib' lectiōib' de q̄ habet ca. 49. h' ptis anti. §. 10. z ca. 4. prime ptis no. §. 11.

Qn̄ festū capl'i feria. ij. iij. vl' sabbato hebde qn q̄gesime occurrit: fit de eo p oīa sicut de festo sācti ādree occurrēte i ad/uētu. ca. 1. t'tie cōpi. §. 15.

e ¶ De antiphonis. Qn̄ festū cathedre scti petri occurrit i die q̄ est missa ieiunij. missā festi de mane dicit hebdari' i ꝯuētu. ca. 3. prime ptis no. §. 6. Si tñ occurrat in aliq̄ sabbato q̄drage/sime: missam de ieiunio dicit hebdari' i ꝯuētu: z d festo vicari' ei' i priuato. ca. 1. t'tie cōpil. §. 16.

¶ Festum sancti ma/thie nō obstāte statuto ca. 31. hui' ptis anti. §. 8. vigiliā hz. ca. 7. t'tie cō/pil. §. 1. et ca. 4. prime p/tis no. §. 29. et de ipa vigilia fit cōmēoratio: z ieiunat sic in q̄libet diocesi ē ꝯsuetū. ibi. §. 29. Vide ca. 4. t'tie cōpil. §. 6.

f ¶ Pētecostē. In fe/stis capl'i occurrētib' in q̄nq̄gesima colloquium habet: sz nō in ferijs q̄ntis. ca. 5. tertie cōpil. §. 1.

a ¶ In capite. Ex statutis guig. ca. 4. §. 5. Itē a capite ieiunij vsq ad cenā dn̄i/in missis de viuis/pri' fit cōmēoratio de festo triū lec. q̄ de ieiunio. ca. 31. hui' ptis an. §. 10. Itē missa festi triū lec. venietis in die cine/rū z deiceps: in q̄dragesima mane in cōuētu si/ne tractu ab hebdario celebrat. ca. 3. prime ptis nouor. §. 6.

b ¶ Hac die. Ex statutis guig. ca. 4. §. 6

c ¶ Sextā et missā. Ex statutis guig. ca. 4 §. 5.

d ¶ Ante misse. Ex statutis guig. ca. 4. §. 7

e ¶ Prior. Si prior celebret in cōuētu: dato p eū cinere diacono: reci/

inde conuersi; Et postea laici hospites si adsint· cete
ris antiphonã p̄dictã canẽtibus: et istã· iuxta vesti
bulum; Quibus finitis: r̄ndit sacerdos· dominus
vobiscum: et istam orationẽ· concede nobis domi
ne; Deinde sequit̃ missa; Dũ aũt introitus dr̄: sacer
dos digitos abluit; ¶ Ab hac die· siue ad lectionis 5
orationẽ seu ep̄le: in missa vsq; ad cenã ferialibus di
ebus dr̄ flectamus genua· ⁊ humiliate: excepta tm̃
orōne ep̄le· in sabbato ieiunioꝝ q̄ttuor tēpoꝝ: in q̄
f etiam nec humiliate dr̄; ¶ Suffragia ad missam hac 6
die· et seq̄nti feria sexta: cōcede: oīps deꝰ christiani:
deꝰ largitor; Feria q̄nta: cōcede: oīps deꝰ christiani:
oīps sempit̃ne deꝰ edificator; Prefatio q̄dragesimal̃
nō dr̄ in hac hebdōa; ¶ In his tribꝰ diebꝰ· si festũ du 7
odecim lectionum nō habens cap̄lm occurrat: dr̄ de
eo missa mane ante tertiam; Si vō cap̄lm habeat· dr̄
post tertiã: ad quã citius cōsueto pulsãdum est: et
fiet interuallũ inter missam et sextã; Deinde fit parua
pulsatio: et cũ pulsat̃ ad sextã· iteꝝ ad ecclesiã redeũ
tes: sextam et missam de ieiunio· et nonam continue
audiemus; Siue autem festum· cap̄lm habeat· siue
non: ad missam ieiunij dr̄ feriale kyriel̃· sed stãtes ora
mus: et fit cōmemoratio de festo· sicut in missa de fe
sto· et in qualibet alia missa de viuis cōmeōratio fit
de ieiunio: et in missa de festo dicunt̃ suffragia cōsue
ta in festis: sc3· concede: omnipotēs deus christia
ni: deus largitor;

De quadragesima· et dñica de passio ne· et dñica in palmis; Cap̄lm XI

a Abbãtum quadragesimam precedēs· missa ꝓ 1
pria caret: et cantatur missa beate marie in con
uẽtu· nisi festum occurrat duodecim lectionum: nec
tamen fit ipso die commemoratio de ieiunio ad mis
sam: et inter sextam et nonam· que nisi sit festum ca
pituli dicunt̃ in cellis: nullũ ꝓmissa facimus inter
b uallum; ¶ In hoc sabbato dominicalia capitula· 2
et versiculos· mutamus ad vespas: et vsq; ad domi
nicam de passiōe· exceptis festis duodecim lectionũ·
dicit̃ hymnus tm̃ ad vespas· audi benigne: in quo
c dicit̃ · nostras preces cum fletibus; ¶ Capitulum· 3

pit eũ stati a vicario. vicarius vero ab eodē priore in ordine suo. Si vero vicarius priore absēte in ꝯuẽtu celebret: dat post diaconũ cinerē antiquiori: et īmediate eũ ab ipso antiquiore recipit. ca. 1. tertie compil̃. §. 68.

f ¶ Suffragia. His tribus diebus nō dicit̃. omnipotēs qui viuoꝝ. ca. 43. huius partis anti. §. 77.

¶ Septima marcij / festũ sancti thome de aq̄no p totũ ordinē cũ tribus lectiōibus celebret̃ sicut vnius ꝯfessoris nō ep̄i. ca. 1. tertie compil̃. §. 19.

a ¶ Sabbatũ. Ex statutis guig. ca. 4. §. 8.

b ¶ In hoc sabbato. Ex statutis guig. ca. 4. §. 9. Itē in q̄dragesima post recordationē. licet cuiq; ire circa cellas suas vsq; ad cōpletorium qñ sup hebdomadã recordamur. ca. 35. huius ptis anti. §. 13. Similiter in oī festo cap̄li. p totã q̄dragesimã vsq; ad cōpletoriũ pōt q̄ vult egredi de cella. ca. 12. huius ptis anti. §. 5.

c ¶ Cap̄lm. Ex statutis guigonis. ca. 4. §. 10. Idē ca. 2. huius partis anti. §. 7.

dn̄e miserere nostri· in q̄dragesima et ī aduētu:· dn̄i-
4 cis dieb⁹ et festiuis ad primā dicimus; ¶ In q̄dra
gesima aūt dieb⁹ dn̄icis· ad sextā et nonā· ille dicūt
orōnes:· q̄ p̄cedētibus feria quinta et sexta dicte fue
5 rūt ad vesp̄as; ¶ A seq̄ūti scd̄a feria p⁹ p̄ma dn̄icā d
q̄dragesime· vsq̄ʒ ad cenā dn̄i:· septē psalmos cū le
tania post p̄mā· siue post tertiā:· ī cellulis quotidie
6 exceptis duodecim lectionū festis exoluim⁹; ¶ In
hebd̄a p̄ma q̄dragesime· fiunt ieiunia tp̄alia:· in q̄ꝝ
q̄rtā feria· ad lectiōis orōnē quā legit vltim⁹:· dicit̄ e
dn̄s vobiscū; Ad scd̄am orōnē· nō dr̄ dn̄s vobiscū·
sed oremus tm̄:· et habet suā cōclusionē; Ad vtrāq̄ʒ
7 orōnē· dr̄ flectam⁹ genua; ¶ Sabbato· eadē hora
q̄ ceteris dieb⁹ q̄dragesime:· missā cātam⁹; Ad oēs
orōnes· q̄ quintā lectionē p̄cedūt· dicit̄ flectam⁹ ge
nua:· nō p̄missō dn̄s vobiscū· sed orem⁹ tm̄:· et sta
tim post q̄ntā lectionē quā legit p̄or vel vicarius:· f
vnā solam ad quā tantūmodo dn̄s vobiscū dr̄ sine g
flectam⁹ genua· ante ep̄lam dicim⁹ orōnē:· nisi festū h
occurrat de quo fiat comemoratio· vel prior aliq̄ ex
causa iusserit; In fine etiā misse· nō dicit̄ orō sup po
8 pulū:· nec humiliate; ¶ Itē feria q̄rta et sabbato ie-
iunioꝝ· si alia missa de viuis occurrat:· in cōmemo-
9 ratione de ieiunio dicit̄ p̄ma orō; ¶ Per totā vero
q̄dragesimā cū pulsat̄ ad sextā sup hebd̄am· rep̄cu- i
10 titur signū:· excepto sabbato ramos p̄cedēti; ¶ In
q̄dragesima· nonā· et missā cū p̄fatiōe de q̄dragesi- k
ma et vesp̄as:· om̄e die feriali· cōtinue in eccl̄ia cāta
11 mus; ¶ In q̄dragesima post refectionem· a sacrista l
q̄dē in ecclesia:· a ceteris vō dr̄ in cellis agēda· etiā m n
anniuersarij· vel inchoandi tricenarij· pro nō p̄sente o
defuncto:· nisi q̄ placebo et exultabūt· in eccl̄ia mo
12 re solito p̄soluūt; ¶ In missis vsq̄ʒ ad cenā p̄ totā
q̄dragesimā· solita q̄dragesime suffragia dicim⁹:· ex
ceptis sabbato ieiunioꝝ tp̄alium· et dn̄ica in ramis
13 palmarū:· et feria tertia et q̄rta sequētibus; ¶ Feria
scd̄a· et q̄rta· et sexta:· dicim⁹· cōcede:· de⁹ largitor:·
omp̄s sempiterne de⁹ qui viuoꝝ:· et his diebus in
missa· dicat̄ tract⁹· dn̄e nō scd̄m; Feria tertia· q̄nta·
et sabbato:· cōcede:· omp̄s deus christiani:· omp̄s

d ¶ A sequēti· Ex sta
tutis guig· ca· 4· §· 11·

e ¶ Quarta fe· Hac
feria q̄rta et sexta dicit̄
orō omp̄s qui viuorū·
ca· 3· prime p̄tis no· §· 7·
¶ Colloquiū cōuētua-
le nō habet̄ in claustro
ferijs quintis in q̄dra-
gesima· ca· 5· 3· cōpil· §· 1·

f ¶ Prior vel· Uide
ca· 3· huius p̄tis an· §· 8·
g ¶ Sine flectam⁹·
De hoc habet̄· ca· p̄ce-
denti· §· 5·
h ¶ Ante epistolam·
Que reseruat̄ penulti-
mo sicut dieb⁹ in q̄bus
vna sola lectio precedit
ep̄lam· ca· 2· prime p̄tis
no· §· 41·

i ¶ Repercutit̄· Idē
ca· 41· prime partis an·
§· 25·
k ¶ Nonā· Uide statu
ta guig· ca· 3· §· 1· et ca· 4·
§· 12·
l ¶ Post refectionē·
Licet manualia op̄art·
ca· 41· hui⁹ p̄tis an· §· 21·
m ¶ In ecclesia· Idē
ca· 49· hui⁹ p̄tis an· §· 11
n ¶ In cellis· Ne fra
tres grauent̄· ibi· §· 11·
o ¶ Pro nō p̄sente·
Quia si p̄ p̄sente defun
cto / dicit̄ circa funus·
ca· 47· hui⁹ p̄tis an· §· 5·

sempiterne de⁹ edificator: fitq̧ in missa ieiunij. et in
p omni missā de viuis. cōmemoratio occurrētis festi;
Similiter fit cōmemoratio de ieiunio in missa de fe-
sto. et in oī missa de viuis: et nihilomin⁹ ad vespas.
ad matutinas. et itē ad vespas de ieiunio fit come-
moratio; Ad missam vō de festo cōsueta in festis suf
fragia dicunẗ: scilicet. ꝯcede: omēs de⁹ christiani:
deus largitor; ¶ Cātaturq̧ p totā q̄dragesimā vsq̧ 14
ad cenam. missa festi duodecim lectionū nō habētis
caplm: añ tertiā; Qr si caplm habeat: ad tertiā pul
saẗ sicut dieb⁹ dn̄icis: et dr̄ cōtinuatim tertia. missa.
et sexta: q̄ dicta reuertimur ad cellas. nonā postea.
missam et vespas in eccl'ia cōtinuatim audituri: sed
q ante nonā p̄cedit parua pulsatio; In vtriusq̧ misse
canone stātes oram⁹: sed nec thus adolem⁹. nec pa
r cem sumim⁹: nisi in missa de festo; ¶ Sciēdū aūt: 15
q̄ quādocūq̧ p anni circulū due misse dicunẗ in cō-
s uētu. vna de festo. altera de ieiunio: missa festi ē heb
domadarij. et missa de ieiunio est vicarij ei⁹: qui ho
rā p̄cedentē missā de ieiunio. et subsequentē. qn̄ cō-
t tinuatim dicēde sunt. semp inchoat: et in missa de
ieiunio diciẗ feriale kyriel: hebdarius tm̄ in refecto-
v x rio benedicit. si ea die celebrauit; ¶ Cum aūt nō fe- 16
stū sed anniuersariū. in die ieiunij missā habētis. oc
currit: missā de ieiunio cātat hebdarius. et missam
y anniuersarij cantat vicari⁹ eius in ꝯuentu: exceptis
sabbatis; ¶ In q̄rta feria ante dn̄icā de passione. ad 17
lectionis oratione quā legit vltim⁹. dicim⁹ dn̄s vo-
biscū: scd'a oȯo suā habet conclusionē: nec dr̄ ad eā
dn̄s vobiscū. sed orem⁹ tm̄; Si vero alia missa de vi
uis occurrat: in cōmemoratiōe ieiunij dr̄ oȯo p̄ma;

De dn̄ica de passione;

18
z Sabbato dn̄ica de passiōe p̄cedēte: capl'a et vsi-
culos mutam⁹ ad vespas; Hymnū. vexilla re-
gis. ad vespas et matutinas vsq̧ ad cenā dicimus:
et fit diuisio ī hoc vsu: arbor decora; Et dum diciẗ
a vsus. o crux aue. veniā sumim⁹: consueta suffragia
vsq̧ ad scd'am p⁹ octauas pasche feriā. ītermittim⁹:
in vespis et matutinis; ¶ A quo die. vsq̧ ad cenā:
hieremiā parti ī eccl'ia parti ī refectorio. ꝓpẗ noctiū 19

p ¶ Missa de viuis. In qua prius fit cōmemoratio de festo triū lectionū si occurrat q̄z de ieiunio. ca. 31. hui⁹ partis an. §. 10.

q ¶ Pulsatio. Idem ca. 41. hui⁹ ptis an. §. 25

r ¶ De festo. In q̄dragesima vsq̧ ad cenā dn̄i exclusiue, nō hēẗ colloquiū i festis capl'i occurrētib⁹ sup hebdam. ca. seq̄nti. §. 5. Nec in die sepulture fratrū nostroꝝ. ca. 47. hui⁹ partis an. §. 29.

s ¶ Festi est. Etiam si sit festū triū lectionū tm̄ ca. 3. prime partis no. §. 5. et. 6.

t ¶ Inchoat. Et etiā cantat. ca. 43. hui⁹ partis an. §. 89.

v ¶ Benedicit. Idē ca. 43. hui⁹ partis an. §. 90.

x ¶ Celebrauit. Alioquin vnus ex alijs q̇ celebrauerūt. ibi. §. 90.

y ¶ Vicarius eius. Nō currēte tricēnario. ca. 2. tertie cōpil. §. 31.

z ¶ Sabbato. Ex statutis guig. ca. 4. §. 13.

a ¶ Veniā sumim⁹. Idē ca. 36. huius partis an. §. 24.

20 breuitatē legim⁹; ¶ Itē sabbato dn̄icam de passiōe
p̄cedēte: et vsq3 ad sabbatū sanctū. ad q̄dragesima-
lis officij R̷soria. vel R̷siuncula in vespis: ad ve-
te. R̷soria. vel R̷siuncula. in matutinis: ad introi-
tus missarū q̄dragesimaliū. gl'ia patri nō dicimus:
sed eoꝝ p̄ncipia. ꝓ gl'ia patri iterato cantamus; Si
tn̄ duodecim lectionū festū occurrerit: in eiusdē fe-
sti officio. gl'ia pr̄i more solito dicim⁹: de fēsto triū b
lectionū vsq3 ad cenā. cōmemoratione tm̄ faciētes;
21 ¶ Dn̄ica de passione. cū venite dr̄: finito p̄mo v̄su.
nō incipit īuitatoriū: sed dr̄. et dixi sp̄; Hoc ip̄m fit
vsq3 ad cenā: nisi festū duodecī lectionū occurrat;

De dn̄ica in ramis palmarū;

22 Sabbāto q̄d dn̄ice palmarū iungit. de ieiunio c
missam nō dicim⁹: tn̄ ad quālibet missam de vi
uis. de ipso cōmemoratiōe facim⁹; ¶ Sabbāto an̄ d
23 dn̄icā in pālmis. cantat missa btē marie in ꝯuētu: e
nisi festū duodecim lectionū occurrat: et missa bn̄fa
ctoꝝ ab hēbdōario p̄uatim; Si v̄o ānniuersariū occur f
rat: missam anniuersarij cantat ip̄e p̄uatim: et infra
hebdām. a vicario eius missa benefactorū cantat;
24 ¶ Sabbato ante ramos. sextā et nonā in cellis dici g
mus: deinde pulsata nona. ꝑmissa fit spaciū: po-
stea nō fit parua pulsatio: sed in tertio signo ꝓ can-
25 tandis vespis. ad ecclesiā cōuenimus; ¶ Hoc sab-
bato ad vespas. et in dn̄ica ad laudes. et tertiā. et ve
speras. cāpitulū hoc sentite: ad alias horas dicūt h
capl'a. sicut ī dn̄ica p̄cedēti; R̷soriū. fratres mei: ad
vespas vsq3 ad cenā; Dum aūt dicit hoc R̷soriū:
excepto sabbato stāmus versa facie ad altare: sicut i
26 ad cetera R̷siuncula; ¶ Dn̄ica in palmis. p̄sentib⁹
clericis et laicis in capl'o senioꝝ. ꝓprietarij excōmu
nicantur: et de hoc plenius habet in scd̄a parte. cā k
27 pitulo. xxij; ¶ Item dōminica in palmis cantata l
tertia. porte chori aperiunt: et vsq3 ad finem misse
sunt aperte; Et induto casula sacerdote: post con-
fessionem et orationē ante altare. rami p̄cedente do-
minus vobiscum benedicunt: tenente eos diaco-
no ad dextrum cornu altaris. supposita sella gran-
di; Dum autē benedicunt. portat aqua benedicta

b ¶ De festo triū. Ex statut3 guig. ca. 4. §. 14.

c ¶ Sabbato. Ex statutis guig. ca. 4. §. 15.

d ¶ Sabbato. In hoc sabbato fit festū cō passionis btē marie. de q̄ habet. ca. 1. t̄tie cōpil̄. §. 22. et. 23.

e ¶ In palmis. Idē ca. 48. hui⁹ pt3 an. §. 17.

f ¶ Hebdomadario. Nō currēte tricēnario. ca. 2. tertie cōpil̄. §. 31.

g ¶ Sextā et nonā. Ad sextā nō repercutit signū. ca. presenti. §. 9. et ca. 41. hui⁹ pt3 an. §. 25.

h ¶ Capl'm hoc sen. Ex statutis guig. ca. 4. §. 16.

i ¶ Stamus versa. Idē ca. 38. hui⁹ partis an. §. 7.

k ¶ Capitulo. xxij. scd̄e ptis an. §. 19. et ca. 5. scd̄e ptis no. §. 14.

l ¶ Dn̄ica. Ex statutis guig. ca. 4. §. 17.

sacerdoti: et interim ceteri sup̄ miscōdias inclinant̄;
¶ Bn̄dicti vo rami. aspsiqꝫ aq̄ bn̄dicta: incipiente 28
cantore antiphonā. collegerūt. tradunt̄ a sacerdote
eo ordine quo et candele: p̄mo scꝫ ep̄o. vel abbati si
adsint: deinde p̄ori. ad gradū altaris genua flectē-
ti. et manū sacerdotis osculanti: deinde religiosis
hospitibꝰ si adsint: deinde p̄ ordinē ceteris oībus:
et interim cantat̄ añ. supradicta; ¶ Et sciendū: q̄ 29
accipiēdo ramos. genua flectimus oēs. et manū sa
cerdotis osculamur: eosqꝫ per totū spaciū misse te-
nemꝰ; Diaconꝰ vltimꝰ duos simul ramos porrigit
sacerdoti. quoꝝ vnū de ip̄ius manu accipit: alterū
retinet sacerdos sibi. que tenet añ altare. et cū se ver-
tit ad pplm. et dum dicit̄ euāgeliū: et donec abluat
manꝰ volēs sumere corp̄alia; Diaconꝰ tñ dum legit
passionē: ramos nō tenet; ¶ Post ramoꝝ p̄ceptio 30
nē. sequit̄ dn̄s vobiscū: et oīo ista. omp̄s sempiter
ne deꝰ: et postmodū missa. ad quā nō dicunt̄ suffra
gia: nec feria tertia. nec q̄rta sequētibus; Tamē in
feria scd̄a dicunt̄; Dum aūt introitꝰ dicit̄: sacerdos
digitos abluit; ¶ Passiōes. sicut cetera euāgelia di 31
m cimus; Ad oēs passiones. diaconꝰ bn̄dictiōnē pe-
tit a sacerdote: sicut qn̄ alia euangelia est lecturus;
¶ Qn̄ tres p̄me legunt̄ passiōes. dn̄s vobiscū dr̄: 32
n sinē glīa tibi dn̄e; In q̄rta. in parasceue. nec dn̄s vo
biscū dr̄: nec glīa tibi dn̄e; ¶ Post palmaꝝ dn̄icā. 33
o dicūt̄ infrā hebd̄am capl̄a et oīones: sicut ī hebd̄a
p̄cedēti; ¶ Feria q̄rta post palmaꝝ dn̄icā. vltīe tres 34
p lectiōes de hieremia terminant̄ cū tū aūt: et si tunc
q fuerit festū capl̄i. legent̄ in refectorio; ¶ Ipso die ad 35
lectionis oīonē quā legit vltimꝰ. dn̄s vobiscū dici-
mus: scd̄a oīo suā habet ꝯclusionē: nec dicit̄ ad eā
dn̄s vobiscū. sed tm̄ oremus; Si alia missa de viuis
occurrat: in cōmemoratiōe ieiunij dr̄ oīo p̄ma;

De festo beati bn̄dicti. et annūciatiōe dn̄ica. et festis sctōrū hugonis. ambrosij et marci euāgeliste; Caplm XII 1

a Uando festū beati bn̄dicti occurrit die dn̄ico.
nō fit de ip̄o cōmeōratio: sed eiꝰ officiū trāsfert
b ad sequēte die sinē caplo; In refectorio autē legimꝰ

m ¶ Benedictionē. Idem ca. 13. huius par tis an. §. 27.

n ¶ Sine gloria tibi. In oībus passiōibꝰ audito/tradidit spiritū: vl expirauit. p̄strati dicimus adoramꝰ te christe rc̄. et sacerdos accedēs ad cornu altaris/modice inclinat: et diaconus añ lectorū euāgelij genibus flexis pauset. ca. 5. prime ptis no. §. 16.

o ¶ Infra hebd̄am. Tria rn̄soria mutuata dicūt̄: scꝫ saluū me fac. deus isrl̄. vide q̄ tribulor. ca. 20. huius partis an. §. 11.

p ¶ Tu autē. Idē ca. 21 huius ptis an. §. 12. et ca. 35. huiꝰ pt̄ an. §. 17.

q ¶ In refectorio. In ip̄a feria q̄rta dū icipit̄ introitꝰ misse ꝯcūbimꝰ sup̄ formas: nec surgimus donec sex dictiōes prime sint finite. ca. 1. 3. cōpil. §. 24.

a ¶ Beati bn̄di. In hoc festo ad primas vespas sup̄ psalmos antiphōa: sint lūbi: rn̄sorū. beatꝰ seruꝰ. ca. 2. prime ptis no. §. 15.

b ¶ Sine caplo. Cū caplo cādelis ꝛ refectorio quo ad monachos trāsfert̄. Et in missa nō dicit̄ credo: nec cōicat diaconꝰ. ibi. §. 15.

primū. si q̄d remanet de homelia dn̄icali: et post. qđ
supest de vita ipsius: ptermissis octo lectionibus. q̄
in sequēti die legende sunt; Si tn̄ in ramis palmarꝝ.
vel dn̄ica de passione occurrit: residuū homelie dn̄i-
calis legit in refectorio. et hieremias;

De anūciatione dominica;

2 In vigiliā annūciationis ante nonā pparat al- c
tare; Finita vo missa. si ea die post nonā dicēda
est: sacerdos deposita veste sacerdotali. et retēta cu-
culla qua ad missam induit. vel alia indutus: facit
orōnē ad gradū altaris: et post cū dicta cuculla. se-
dē ingredit servitoris; Prior tn̄ et tūc et semp. post
altaris thurificationē: nisi adsit ep̄us vel abbas. ad
sedem suā revertit: eis em̄ p̄ntib⁹. ād sedē regredit d
3 servitoris; Quocūq; die in caplo pnūciari audi-
mus. ānūciatio dn̄ica: in nr̄as ruim⁹ facies. et terrā
4 osculamur; Cū aūt ānūciatio occurrit ī dn̄ica. nō e
fit de ipa comēoratio: sz trāsfert ad diē sequentē. cū
5 caplo. cādel. et refectorio; In oī festo hn̄te caplm f
p totā q̄dragesimā: a post prandiū vsq; ad cōpleto-
riū. q̄uis colloquiū in claustro nō hābeam⁹: pōt q̄ g
6 vult egredi de cella. sicut tpe recordatiōis; Si vō h
ānūciatio a die cene vsq; ad q̄rtā pasche feriā occur-
rit: plēarie fiet feria q̄ntā seq̄nti. cū cādel. caplo. z re i
fectorio; Et tūc in vigilie vespis. q̄ erūt de solēnita- k
te. fiet de pascha comēoratio: et in die ad laudes. et l
missā. et vespas: et post missā dicet officiū de resur- m
rectiōe; In ipa aūt solēnitate plenarie dicet ānūcia-
tiōis officiū: scz invitatoriū: antiphōe: vsiculi. et
Rsoria: et cetera oīa: sz all'a couenienter apponent.
excepto invitatorio. et officio misse;

De festis sctōꝝ bn̄dicti. hugonis. ambrosij et marci;

7 Uod si festa sanctorꝝ benedicti. hugonis. am-
brosij. et marci euangeliste. a die cene vsq; ad
octauas pasche occurrerint: eorum officia singil-
latim sine capitulo trānsferentur ad dies primo va- n
8 cantes post octauas; In officio autem sancti
benedicti. quando fiet post octauas pāsche: di- o

c In vigilia. De h festo vide plenius ca. p̄senti. §. 7. Si hec vigilia occurrat feria secunda vel tertia hebdomade sancte: abstinētia fit ī parasceue. ca. 7. tertie cōpi. §. 54

d Ad sedē. Idē ca. 13. huius ptis an. §. 47. z ca. 33. hui⁹ ptis an. §. 10

e Annūciatio. In missa hui⁹ festi. dr̄ gl'ia in ex. ca. 1. tertie cōpi. §. 17

f Et refectorio. Et cū totali solēnitate trāsfert q̄ ad oēs. ca. 2. hui⁹ ptis an. §. 16. et ca. 1. tertie compil. §. 21.

Si h festū in sabbato ramis palmarꝝ occurrat de annūciatiōe fit festū. ca. 1. tertie cōpil. §. 23.

g Nō habeamus. Nisi in cena dn̄i. ca. sequēti. §. 12

h Si vero. Uide statuta guig. ca. 4. §. 18.

i Quinta. Et tūc ipsi⁹ vigiliā nō ieiunam⁹: nec a lacticinijs abstinemus. ca. 7. tertie cōpil. §. 5. Et in hymnis diurnis dr̄ vltim⁹ vsus. gl'ia tibi dn̄e q̄ nat⁹ es. ca. 1. tertie cōpil. §. 21.

k De solēnitate. Dicent psalmi de octa. pasche. scz dixit dn̄s cū ceteris sub antiphōa missus ē. ca. 2. prime partis novorꝝ. §. 17.

l Et missam. In q̄ dr̄ rn̄soriū ppe ē. z All'a surrexit. ibi. §. 18.

m Officiū. scz nudū. de q̄ habet ca. 5. prime ptis no. §. 31.

n Transferent. Sz festū scti bn̄dicti cū capitulo cādel et refectorio. ca. 2. prime ptis no. §. 2. Et in singul festꝫ dicet euāgeliū. ego sum vitis cū sua homelia z ad missā officiū ptexisti. ibi. §. 16. Et officiū maioris festi prio fit. etiā si vltio eveniat. ibi. §. 1.

o Pasche. Dicetur rn̄soriū btūs vir q̄ invētus. ca. 1. tertie cōpil. §. 20. Ad missā officiū ptexisti. euāgeliū ego sū vitꝫ. ca. 2. prime ptis no. §. 16.

cet responsoria sicut sancti ambrosij tēpe paschali:
nisi ꝙ loco responsoꝝ q̄ ꝓpria sunt confessoris epi.
dicent rn̄sa ꝯfessoris nō epi: in quibus. alleluia con-
uenienter inserentur;

De cena dn̄i. et duobus diebus sequē- tibus. et festis occurrētibus; Ca. XIII

In vigilia dn̄ice cene. ad recordationem cōueni- 1
a mus: in cena festū facim⁹: nouē sicut clerici le-
ctiōibus cōtēti; In eadē vigilia. nisi fuerit tūc festū
b annūciatiōis: ad vespas capl̄m. attēde dn̄e; ¶ Itē 2
ī vigilia dn̄ice cene. ꝑsoluto more solito cōpletorio:
nec de⁹ in adiutoriū ad cōes horas diuini officij vsq̄
ad vespas sabbati. nec glia pri. nec ꝑ ea aliq̄d facim⁹:
exceptis tertijs rn̄sorijs. q̄ ꝑ glia iterꝝ decantamus;
c ¶ Cēne matutias ab an̄. zel⁹ dom⁹ tue incipim⁹; Ho- 3
re hac die in ecclia cātāde. a p̄ore et a suis psalmis in
cipiunt: exceptis matutis et vespis. q̄ hac die et du
ob⁹ seq̄ntib⁹ in choro cātoris hebdomadarij et a suis
antiphōis icipiunt; Pr̄ nr̄ qd̄ lectiōes p̄cedit. termi
d nat p̄or: eo em̄ dicto. assidet p̄or ip̄e. et nos silr̄; Lecti
ones vo finiunt. sic̄ v̄siculi dierꝝ istoꝝ; ¶ His trib⁹ 4
dieb⁹. nec iube dōne dicim⁹. nec tu āt: nec sedem⁹ ad
psalmos; Diacon⁹ tn̄ bn̄dictionē petit: cū euāgeliū
lectur⁹ ē. vl̄ passionē; Nonis rn̄sorijs post suos v̄sus
iterꝝ decātatis: laudes a suis antiphōis inchoam⁹;
Laudate dn̄m ī sctīs ei⁹ ichoato. sacrista lumē abscō-
dit: cū vo ꝓnūciat an̄. ad bn̄dict⁹. lāpadē extiguit:
e morēq̄ ecclie tātilla ex ꝑte imitamur; Kyriel. pr̄ nr̄.
cū p̄cib⁹ et orōne. sub silētio dictis: nō p̄misso dn̄e ex
audi. nec dn̄e de⁹ v̄tutū. nec dn̄s vobiscū. nec orem⁹:
et ī fine orōnis nō dicto dn̄s vobiscū. nec dn̄e exau-
di. nec bn̄dicamus: et a p̄ore dato signo: sacrista lu-
f men afferēs. lāpadē accēdit; Totis his trib⁹ dieb⁹ p̄-
ces singuli quiq̄ in silētio dicim⁹: in oīb⁹ horis hac
orōne contēti: respice q̄s dn̄e; Totūq̄ fere officiū:
g iuxta clericoꝝ morē exeq̄mur; ¶ Ad p̄mām in ecclia 5
cōuenim⁹: psalmi ad p̄mā sunt. de⁹ in noīe. btī ima-
culati. vsq̄ legē pone. et q̄cūq̄ vult: et eo modo can-
tat q̄. q̄cūq̄ vult dn̄icis diebus; Kyriel. pr̄ noster.
et credo in deum. cum p̄cibus vsq̄ ad confessionem

a ¶ In cena. Ex sta- tutis guigo. ca. 4. §. 19.

b ¶ Annūciationis. vel sancti bn̄dicti: q̄ est festū cādelarū. ca. 2. pri- me ꝑtis no. §. 15.

c ¶ Cene. In die cene dn̄i. totū diei officium. prioris est. vel eo absen te vicarij. ca. 5. prime ꝑ- tis nouoꝝ. §. 18.

d ¶ Lectiōes. oēs tā ad matutinas q̄ ad mis sam. ca. 35. hui⁹ ꝑtis an. §. 18.

e ¶ Moremq̄ ecclie Ex. statutis guig. ca. 4. §. 19.

f ¶ Totis his. Ex sta tutis guig. ca. 4. §. 27.

g ¶ Ad primā in ec- clesia. Ex statutis gui- go. ca. 4. §. 20.

sub silentio dictis:· confessionẽ audimus a priore.
eamq; facim⁹: ceteris p̃cibus cũ orone. sub silentio
6 sicut supra dictũ est finiẽdis; ❡ Prima dicta. ingre-
dimur caplm:· et dicit̃ more solito sine iube domne.
lectio martyrologij: et post eã. preciosa:· sancta ma
ria. vsq; glia patri:· cetera scz. kyriel. pat̃ noster. re-
spice. et oronẽ dirigere digneris: acclini. et sub silẽ-
tio dicimus; Deinde sedẽtes. audimus lectionem
apli: quam sine tu autẽ. sicut ceteras terminamus;
7 ❡ Post caplm pulsat̃ ad tẽrtiã. quã ĩ cellis dicim⁹. h
et mũdicias singuli facimus: sextã quoq; cũ pulsat̃
ad eam. ibidẽ cantãtes:· qua pulsata. repercutit̃ si-
gnũ: deinde nonã. et missam. et vespas in ecclia ce-
lebram⁹; Ad tertiã psalmi. legẽ pone vsq; defecit:·
ad sextã defecit. vsq; mirabilia: ad nonã mirabilia.
8 vsq; ad dñm cũ tribularer; ❡ Nona autẽ inchoata.
sacerdos ad gradũ altaris accedit:· et facta oroneve
stiariũ intrat: indeq; indutus ex toto. etiam casula.
egrediẽs:· statim cũ diacono p̃parat altare: et post-
modũ sessum ꝑgit; Anteq; psalmodia finiat̃: diaco
nus candelas accedit; In fine autẽ psalmodie acce-
dit sacerdos ad locũ vbi de more facit confessionẽ:·
ibiq; p̃ces et oronẽ sicut ceteri sub silẽtio dicit. spa-
ciũq; illud ipse sacerdos terminat: incipiẽdo cõfes-
9 sionẽ. quã cunctis audiẽtibus dicit; ❡ Ad missam
dñicale kyriel dicit̃: flectamus genua tacet̃:· suffrã i
gia nõ dicunt̃:· credo canit̃. trẽs hostie ministrãt̃:· k
incẽsum adolet̃. p̃fatio dñicalis dicit̃: cõicantes.
hãc igit̃. qui p̃die. ꝓpria habent̃; Agn⁹ dei canit̃:·
pax sumit̃:· comunicat diacon⁹: et hõstia dñici cor l
poris integra. in parasceue a sacerdote sumẽda ser-
uat̃; Finita missa: vespas ab añ. calicẽ inchoam⁹;
10 ❡ Fratrib⁹ aũt ad prandiũ cõgregatis:· nõ dr̃ bñdi
cite. sed tm̃. edẽt paupes. incipit̃ a p̃ore: nec sequit̃
glia pr̃i; Dictoq; sub silẽtio. kyriel. pr̃ nr̃:· sacẽrdos m
more solito dicit. et ne nos ĩducas:· et rñdet̃. sed libe
ra nos a malo: de hinc nõ p̃mittẽs orem⁹. prandiũ
bñdicit dicẽs:· bñdic dñe. et cetera: rñdet̃. amẽ; Le
ctor aũt sine iube domne. et titulo p̃termisso ĩchoat
lectionẽ: quã etiã signo dato. tẽrminat sine tu aũt; n

h ❡ Ad tertiã. Ex statutis guig. ca. 4. §. 20.

i ❡ Suffragia. Nec de⁹ a quo dr. ca. 5. prime ptis no §. 12. nec ecclesie tue.

k ❡ Tres. Amodo ministrant̃ hostie ꝓ oib⁹: tam monachis: clericis redditis: cõuersis et redditꝫ laicis: qr est cõio generalis. ca. 5. prime partis no §. 18.

l ❡ Hostia. Ex statutis guig. ca. 4. §. 21.

m ❡ Sacerdos. scilicet prior: vel eo absente vicarius: vt supra. ca. p̃senti. §. 3.

n ❡ Terminat/ sicut versiculos dierũ istorũ. ca. p̃senti. §. 3.

In fine vero prãdij. finito versu memoriã fecit. sine
gloria patri: dicit sacerdos. agimus tibi gratias. et
cetera: et respõdet. amẽ; Incipiẽtesqꝫ. miserere mei
deus: ipm sine gloria patri. in ecclesia finimus: ky
riel. pater noster. et cetera que sequunt inclinati sup
misericordias sub silentio psoluentes; Eodẽ modo
prãdiũ bñdicimus. et gratias agimus in die sequẽ
o ti: nisi qꝫ veniã accipimus; ¶ Expleta autẽ hac die 11
gratiarũactione. claustrum ingredimur: dictoqꝫ a
priore benedicite. duoꝝ dierũ sequentiũ lectiones.
et respõsoria puidẽt fratres: tanqꝫ vsqꝫ ad sabbatũ
post refectionẽ ad claustrũ nõ reuersuri; ¶ Facta au 12
tem recordatiõe: de vtilibus loqui possumus vsqꝫ
ad mandatũ; Hac die. et duobus seqũtibus. si nu
mer' monachorũ excedit nouenariũ: sacerdos heb
domadarius nisi sit prior. lectionẽ nõ legit ad matu
tinas; Si excedit denarium: vacat diaconus; Si
vndenariũ: lector refectorij; Si duodecimum: qui
lecturus est epistolã; Si tertiũdecimum: vacat can
tor hebdomadarius; ¶ Ad completoriũ hac die et 13
sequenti: psalmi. cum inuocarẽ. in te dñe. qui ha
bitat. ecce nunc: nũc dimittis; ¶ Matutinas autẽ 14
beate marie. primã. vesperas. et cõpletoriũ: eodeꝫ
modo cãtam' his trib' dieb': quo in ceteris dieb'
anni; Ad tertiã aũt dicimus psalmos. ad dñm cum
tribularer: leuaui: letatus sum; Ad sextã. ad te leua
ui: nisi quia: qui cõfidunt; Ad nonã. in conuerten
do: nisi dñs: beati omnes;

De pedum ablutione;

p In die cene facta recordatiõe. õmnes iqũtũ pos 15
sibile est. monachi. et laici. ad mãdatũ i capłm
cõgruo tẽpore cõuenim': et calciamẽta deponim';
Prior vero deposita pellicia. et nudatis pedibus. et
cinct' lintheo: intrat post cõuẽtũ; Procurator vo.
et duo de laicis fratribus antiquiorib': depositis
pellicijs et calciamẽtis: intrãt post ipsuꝫ; Ibiqꝫ pe
des cũctis a priore. ipiqꝫ a vicario abluunt: tergũ
tur. et tm̃ desuper osculant: ceteris cõgruas anti
q phonas cõcinẽtib': ipsas incipiẽte cãtore. ad in
troitũ prioris; Et est pcurator a dextris prioris:

o ¶ Expleta autem. Ex statutis guig. ca. 4. §. 24.

p ¶ Omnes. Ex statutis guig. ca. 4. §. 22.

q ¶ Cantore. Idem ca. 38. hui' ptis an. §. 9.

tenens peluē cum aqua· quā infundit pedib⁹ singu
loꝝ: postq̄ loti sunt a priore; Ministri vō laici sunt
a sinistris ipsius: quoꝝ vnus tenet vas in quo la-
uant pedes· alius p̄parat alteꝝ vas cū aqua: et ad
singulos aqua mutat; Quotiens autē prior ingre-
16 dit capl'm· et egreditur: oēs assurgim⁹ ei; ¶ Lotis
igit pedibus per ordinē in vtroq̄ choro: ministri
laici vadūt ad sedes suas· vt lauent eorū pedes: et
alij duo de antiq̄oribus surgūt pro eis; Lotis autē
ministroꝝ pedib⁹· redeūt ipsi ad officia sua: et ꝓ-
curator tendit ad sedē suam· vt sibi lauent pedes:
cuius officiū vicarius supplet· dum sibi lauant pe-
17 des; ¶ Loto vero ꝓcuratore· egredit prior capl'm·
et vicarius post eū: et deponit prior lintheū· et re-
dit ad sedē suam: et sequit eum vicarius· p̄cinctus
18 lintheo: a quo lauant ei pedes; ¶ Lotis igit prio
ris pedibus: iterū prior egredit· oēs calciamenta
resuminus: et prior calciat⁹ assumpto alio lintheo
intrat· vt aquā manibus infundat; De hinc· priore
aquā infundēte: manus eodē ordine quo et pedes
lauant· nisi q̄ stādo man⁹ lauamus: et vas quo aq̄
recipit· per singulos nō mutat: et ꝓcurator mini-
strat aquā priori infundēti manibus: vno de laicis
19 fratribus· ipsam recipiēte in vase; ¶ Lotis igit om
niū manibus· diaconus et sacrista egrediūtur capi-
tulū: et iuuāte sacrista· p̄parat se diaconus ad legen
dum euangeliū: deniq̄ p̄cedēte sacrista· cum accē-
sa cādela in laterna: sequit eum diaconus cū libro·
indutus cuculla ecclesiastica· et stola: et cū intrat ca
20 pitulū· omes ei assurgimus; ¶ Postmodū ab eo-
dem legitur euāngeliū: stantibus cunctis nudatis r
capitibus· et versa facie ad euangeliū· vsq̄ ad id: cū
recubuisset iterum; A q̄uo loco· eandem lectionē se- s
dentes audimus: vsq̄ dum dicatur· surgite eamus
21 hinc; ¶ Tunc em̄ p̄cedente sacrista cum laterna· se-
quēte diacono cum libro: priore quoq̄ subsequē-
te et ceteris per ordinē· in refectoriū pergimus: q̄d
superest lectionis sedentes audituri· quā legit dia-
conus stans ante mēsam prioris: libro posito in le
ctorio· sup mensam: et clerici sedēt hinc inde iuxta

r ¶ Euangeliū. Et legit sicut legunt lectiones ad matutinas. ca. 8. hui⁹ partis an. §. 9.
s ¶ A quo loco. Ex statutis guig. ca. 4. §. 23.

priorē·ad mēſam ꝓoris:˙ et ex vtraqꝫ parte ad men-
ſas ſedēt laici; ¶ Finita ṽo lectione·diaconus egre 22
ditur p̄cedente ſacriſta:˙ et nos aſſurgimus ei donec
egrediaꝶ oſtium refectorij; Depoſito vero libro in
eccleſia et cuculla·et ſtola:· redeūt ad ſedes ſuas in

t ¶ Vinū. Nectar et cōfectiōes ꝓhibenꝶ.ca.4.ſcđe ptis no.§.30.

t refectorio:˙ et interim vinum ꝗ miniſtris apponitur

v ¶ A miniſtris. Id eſt laicꝭ.ca. p̄ſenti.§.16.

v ſingulis·etiā ipſis miniſtris; Quo facto·ſurgit ſa-

x ¶ Sacerdos/ſcꝫ prior.vel vicari⁹.vt ſupra ca.p̄ſenti.§.3.

x cerdos hebđarius:· dataqꝫ ab eo benedictione·ſcili
cet·potū ſeruorꝫ ſuorū filius dei benedicat:˙ incipi-
ente ꝓore·bibim⁹·et abim⁹; Poſt q̄ nudaꝶ altare:·
licetqꝫ de cella egredi vſqꝫ ad completoriū:˙ ſicut tp̄e

y ¶ Cōpletoriū. Ex ſtatutꝭ guig.ca.4.§.25.

y recordationis; Cōmpletoriū ṽo poſte ſonaꝶ;

De paraſceue;

z ¶ In paraſce. Ex ſtatutꝭ guig.ca.4.§.26

z In paraſceue·et die ſequēti·genua flectimus:· 25
miſerere mei deus dicimus:· ad matutinas q̄ꝫ
pulſaꝶ a ſacriſta per ſingulas cellas·ſingulis dum
euigilanꝶ ſignū faciētibus:˙ vt ſciat eos excitatos;
Et ſurgētes:˙ cātam⁹ matutinas beate marie; Qui-
bus cantatis·iterū pulſaꝶ a ſacriſta·ſicut fit in cete-
ris horis:˙ et tunc venimus ad eccleſiā; ¶ In para 24

a ¶ Pſalteriū. Ex ſtatutis guig.ca4.§.27.

a ſceue·pſalteriū alijs omiſſis opibus frequētamus:˙
et a ſacriſtia·fratribus laicis iuuātibus·mundaꝶ ec-

b ¶ Eccleſia. Clauſtrū et capl'm. ca.41.huius ptis an.§.37.

b cleſia; ¶ Hac die in paraſceue ſcꝫ ad officiū·altare 25
vna tm̄ lata mapula·et palla cooperiꝶ:· ſuppoſitis
duabus minoribus mapulis·in locis ſcꝫ vbi ponē
dum eſt miſſale:˙ mapulis alijs·et manutergijs in
alijs locis neceſſarijs extenſis; ¶ Hac die et ſequē- 26
ti·premonito a ſacriſta hebđario ſacerdote:˙ ſexta et
nona ante horā ab eodē ſacerdote et a ſacriſta·vel a
diacono quādo ſacriſta paratus nō eſt·p̄ſoluunꝶ:·

c ¶ Signoqꝫ. Ex ſtatutis guig.ca.4.§.27.

c ſignoqꝫ aliquāto tardius q̄ꝫ ſolet dato:˙ ſexta et no-
na cōtinuatim in cellis dicunꝶ; Dum ṽo ipſarū ho
rarꝫ p̄ſolutio fit in cellis a ceteris·ſacerdos induiꝶ:·
ſic vt facto ſpacio cōgruo poſt eum indutū·ſtatim
ſcđm ſignū poſte pulſetur per galileas:˙ indutuſqꝫ
monachos ſedendo donec ingredi incipiant·expe-
ctat; ¶ Quibus cōgregatis·accenſiſqꝫ candelis:· 27
facit confeſſionē et orationē ante altare:˙ deinde ſeſ-
ſum vadit; Poſtea ſequiꝶ lectio·in tribulatiōe:˙ quā
dicit vltimus titulo p̄termiſſo·et ſine hec dicit dn̄s;

Tractus: domine audiui; Finito tractu· non dici-
tur dominus vobiscum· nec flectamus genua: sed
oremus· deus a quo et iudas; Post orationem se-
quitur secūda lectio: in qua nō dicitur titulus· sed
in diebus illis: diciturqꝫ a procuratore; Secūda le-
ctio· in diebus illis: dixit dominꝰ ad moysen; Tra-
ctus· eripe me; Sequit͛ passio· ad quā diaconus pe
tit benedictionē: sed nō dicitur dominꝰ vobiscum·
nec gloria tibi domine; Deinde orationes: quarū
dum ꝓme dicunt͛ · stāmus versa facie ad altare: ad se d
cūdas vo· sup misericordias inclinamur: ad quas·
scꝫ ad scdas· dicit͛ flectamꝰ genua: ꝑter orōnē iude-
orū; Finitis orōnibus· calciamēta deponimꝰ: do-
28 nec finite sint vespe nō resumpturi; ¶ Sacerdos vo
exuta casula· vestiariū ingredit͛ cum diacono: ibiqꝫ
ambo calciamēta deponūt: et vsqꝫ post vespas nō
resumūt; Quibꝰ depositis· lotisqꝫ manibꝰ exeunt:
et sacerdos iuxta cathedrā stat: donec crux in gradi
bus altaris vbi adorāda est· sup ciliciū et lintheū q̄ a
sacrista et ꝓcuratore preparant͛ · a diacono collocet͛ ;
29 ¶ Diaconus aūt genua flectēs: crucē discooperit;
Qua discooperta: incipit͛ ab eodē aā· nos aūt glo
riari: et ponit͛ vt dictū est· in gradibꝰ altaris; Quo
incipiēte: veniā accipimꝰ; Lignū vero dn̄i: a sacri- e
30 sta discooperit͛ ; ¶ Deinde crucē venerabiliter ado-
rantes: osculamur eandē· dicētes intra nos singu-
li: adoramꝰ te christe· et benedicimꝰ tibi: qꝛ per cru
31 cem tuā redemisti mundū; ¶ Adorat͛ autē crux pri-
mū a sacerdote· deinde adorat diaconus: post quē
episcopus vel abbas si adsint: deinde prior· et sic ꝑ
32 ordinē; ¶ Diaconus adorata cruce· vinum mini-
strat: et cooperit; Interim vero dum adorat͛ crux·
cantat cōuentus predictā antiphonā: deinde inci-
piente cantore respōsoria· pōpule meus: expādi: f
ecce vidimꝰ: tradidit in mortē: ego quasi agnus;
33 ¶ Dum autē crux adoratur: nec nobis nec sacerdo
ti sedere licet; Sacerdos aūt stat in sede: et nos ver-
34 sa facie ad altare; ¶ Adorata vero cruce· et in loco
suo a diacono reposita: lauat sacerdos manus· et ca
sulam induit: qua induta· ponit missale ad sinistrū

d ¶ Stamꝰ. Idē ca. 36. huius ptis an. §. 29.

e ¶ Veniā accipimꝰ Idem ca. 36. huiꝰ partis an. §. 24.

f ¶ Popule meus. Per oīa rn̄soria stamꝰ versa facie ad altare. vt infra. §. 33.

cornu altaris: digitos abluit: et tunc offeruntur ei
corporalia; ¶ Quibus expansis: diaconus obla- 35
turus calicē cum vino. ponit eum sup altare: posi-
toqꝫ a sacerdote super patenā corpore dñi. et digi-
tis excussis in calice: accipit diaconus. et offert sa-
cerdoti; Cum autem offert ista diaconus: incipit
submissa voce cōmunionē. hoc corpus. et omnes
veniā sumimus: deinde accipiens vrceū. infundit
aquā in calicē; Moxqꝫ sacerdos oblaturus: dicit.
ĩ spiritu humilitatis et cetera; ¶ His itaqꝫ more so- 36
lito cōpositis. patena prius excussa cum digito su-
per calicē: expandit sacerdos manus. et orat in silē
tio pro omni sancta ecclesia dicens: oremus. et ora
tionē. pietate tua; In hoc spacio nos stantes ora-
mus: versa facie ad altare; ¶ Oratione cum sua cō 37
clusione cōpleta: incipit sacerdos voce submissa.
et manibus expansis. oremus. pceptis salutarib⁹:
et nos sup misericordias inclinamur; Finito pater
noster: respondet. sed libera nos a malo: sequitur
oratio. libera nos q̄sum⁹ dñe; Qua finita. partitaqꝫ
hostia in tres partes: dicit similiter voce submissa.
per om̄ia secula seculorũ: et surgētes respōdemus.
amen; ¶ Et notandũ: qꝫ dicendo per omnia secu- 38
la seculorũ. semel cum particula hostie corpis chri-
sti. signũ crucis facit infra ambitum calicis: eamqꝫ
nihil amplius dicendo. vel faciendo in vinum de-
ponit; Dictoqꝫ amen. nō dicit pax domini. nec ag-
nus dei: sed cōfestim. in terrā ꝓsternimur; ¶ Post 39
perceptionē autē surgentes: nec pater noster pre-
mittimus. nec veniā sumimus: sed vesperas ab an
g tiphona. calicē incipiētes. eas alterutrũ. id ēst bini
vel trini. submissa voce dicimus sine cantu; ¶ Sci- 40
endum vero: qꝫ prior post magnificat. primus su-
per formas incumbit: deinde ceteri; Ibiqꝫ vespe-
ris finitis: priore surgente. omnes surgunt; Sacer
dos in vestiario. cum diacono vespas dicit; ¶ His 41
h ita consummatis: maior crux discōoperitur a sacri-
sta: vespere poste pulsantur: denuo nudatur alta-
re: mapule de suis locis tolluntur vsqꝫ in sabbatũ:
in cuius officio. oĩa plenarie pparantur;

g ¶ Id est bini. Pre-
ces tñ dicit q̄libet p se
in silētio. ca. psenti. §. 4.

h ¶ Discooperitur. Et
alie cruces. ca. 10. hui⁹
partis an. §. 2.

De sabbato sancto;

42 In sabbato sancto · cantatis in cellulis sexta et i
nona: et interim sacerdote induto · nobisque in
ecclesia cōgregatis · et duabus candelis accensis:
pcedit cōfessio: et sacerdos facta oratione ante alta-
re · sessum vadit; ¶ Sequitur prima lectio · in princi-
43 pio: deinde statim oratio · deus qui mirabiliter: nec
dicitur dn̄s vobiscū · sed tm̄ oremus: vsque ad oratio-
nem quā epistola sequitur; Hac etiā die · nō dicitur fle-
ctamus genua: lectiones hac die · sine titulis dici-
mus: sed hec dicit dn̄s · vel in diebus illis dicitur: et
incipiūt legere antiquiores per ordinē; Secūda le- k l
ctio · factū est in vigilia: post scdam lectionē pmus
tractus dicitur · scilicet cantemus: oratio · deus cuius
antiqua; Tertia lectio · apprehēdēt: tractus · vinea:
oratio · deus qui nos ad celebrādū; Quarta lectio ·
hec hereditas: tractus · sicut ceruus: oratio · deus
44 qui ecclesiā; ¶ Deinde sequitur letania perbreuis · q̄
dicitur ab eo cui iniunctū est a priore: qui vero dicit
eam · nō legit lectionē vel epistolā: si adsit copia mo
nachorū; Et cum pronunciatur sancta trinitas · sumi-
mus veniā super formas: nec surgimus donec di-
ctum sit · sancta maria ora pro nobis: sacerdos ve-
ro tantū osculatur altare; Dum autē letania dicitur:
stat sacerdos ad cornu altaris ante librū: stamus et
45 nos versa facie ad altare; ¶ Finita letania · missam a
dn̄icali kyriel solēniter inchoamus: gloria in excel-
sis · et ite missa est dicimus: suffragia nō dicuntur · vs
que post octauas: credo tacetur: thus non adoletur ·
vsque ad vespas; Prefationē paschalē dicimus: et
dicitur in ea · sed in hac potissimū nocte: et cōmunicā
tes · et hanc igitur; In eleuatiōe hostie · campana pul
satur: pax dn̄i dicitur · et accipitur: sed agnus dei tace-
46 tur; ¶ Quibus expletis: pulsato tintinnabulo · ve-
speras iuxta morem monachicū solēnissime canta-
mus: eas incipiēte sacerdote · statim post missam;
47 ¶ Deinde sacerdos deposita veste sacerdotali: et
retēta cucula ecclesiastica · vel indutus alia: factaque
oratione · sedem ingreditur seruitoris; Prior tamē ad
sedē suā reuertitur: nisi psente episcopo · vel abbate;

i ¶ Sabbato. Ex statutis guig. ca. 4. §. 28. In hoc sabbato pcurator d mane descēdit ad disponendā domū inferiorē et operiendum altare. ca. 8. secūde partis an. §. 13.

k ¶ Antiqiores. Idē ca. 5. pme ptis no. §. 24.
l ¶ Per ordinem. Si prior in vigilia pasche sit hebdarius et nō celebret. non dicit lectionē. Et idem de alio hebdario nō celebrante. si sibi veniat lectio. ca. 1. tertie cōpil. §. 80.

¶ In hoc sabbato ad vespas. et vsq₃ ad ascēsionē. 48
exceptis festis duodecim lectionū: dicit hymnus.
hic est dies: et fit diuisio ad matutinas in hoc vsu.
mysteriū mirabile; ¶ Post vespas. caplm tenet fra 49

m ¶ Disciplinātur. Idē ca.28. tertie partis an.§.29.

m tribus: nec disciplināt hac die pro culpa silentij:
sed arbitrio pōris aliquid eis iniungit pro discipli-
nis; ¶ Ab huius diei vespis. porte chori p̄sente cō 50
uentu aperte sunt: vsq₃ post vespas diei sequētis;
Altare quoq₃ paratū est. p̄ totas octauas; ¶ Tribꝰ 51
diebꝰ an̄ pascha: de nullo festo facimꝰ mētionē;

De die sancto pasche. ⁊ tota hebdō. et festis occurrētibus; Caplm XIIII

a ¶ Sancto pasche. Uide ca.5. huiꝰ partis an.§.2.

b ¶ Inter matuti. Ex statutis guig. ca.4. §.29.

a In die sancto pasche: totū officiū prioris est; 1
b ¶ Interb matutinas et primā. cūctis inquātū 2
eorū siñt obediētie laicis p̄sentibus. et cōmunicā-
tibus: ea celebritate qua dñicis solet diebus. missa
cantat ab hebdōario: duobus vel tribus monacho
rū sacerdotē iuuātibus. cum ꝓcuratore et sacrista;
¶ Hec missa statim post laudes incipit: si tamē sa- 3
crista sic potuerit ordinare; Laudate dñm de celis in-
choato. vel ante: sacerdos et diaconus. egrediunt
ad p̄parandū se; ¶ Inceptoq₃. laudate dñm in san- 4
ctis eius: diacono p̄cedente. et lumē ferente. sacer-
dos facta solita ořone vestiarium ingredit: vt inde
etiā casula indutus egrediēs: anteq₃ hymnus finia
tur p̄paret altare si potest: et ipse. et diaconus ad se-
des suas reuertant; Thurificato altari: thurificat
et sacerdos; Sedēsq₃ dum p̄ces dicunt: anteq₃ in-
choet oratio. ad locū cōfessionis vadit: scʒ dum di-

c ¶ Hanc missā. Oēs monachi debēt iteresse. ca.1. tertie cōpil.§.26.

c citur. ꝓ fratribꝰ nostris absentibꝰ; ¶ Ad hanc mis- 5
sam. dñicale kyriel dicit. et gloria in excelsis. et ite
missa est: incēsum nō adolet: credo dicit: et prefa
tio paschalis. et cōmunicātes: et hanc igitur; Pax
datur: diaconus cōmunicat: ꝓcurator vinū mini

d ¶ Ultimo cōica. Uide ca.3. tertie partis no.§.3. et ca.5. huiꝰ par tis an.§.21.

d strat: vltimō cōmunicato. incipit agnus dei; Mis-
sa finita: fit interuallū ad cantandū primā beate ma
rie; ¶ Cum hebdomada pasche priori contigerit: 6
primā missam cantat primus in ordine; ¶ Item. si 7
in hebdomada pasche prior hebdomadariꝰ fuerit.

e ¶ Celebrare volue. Maiorē missā celebrat et cōuentū cōicat. ca.9. scōe p̄tis an.§.12.

e et p̄sens episcopus vel abbas celebrare voluerit:

missa in qua cōmunicant laici fratres prioris est. et
sit spacium inter laudes et missam: vt prior canta-
8 tis matutinis possit idonee preparari; ¶ Quando
inter laudes et missam fit spacium. pulsandū est ad
9 missam: et ea cātata. statim pulsat ad primā; ¶ Si
autem presens episcopus. vel abbas celebret. et pri
10 or hebdomadarius nō sit: prior missa caret; ¶ In
missā maiori cōmunicat cōuentus: et fit sicut in na f
tali domini: vinūqȝ ministrat antiquior ex his qui g
11 ante cōmunicauerunt; ¶ Prefatio paschalis. com-
municantes. et hanc igitur. dicūtur vsqȝ ad sabba-
12 tum: quādo cantatur de pascha; ¶ In sabbato ve
ro ante octauas. et dominica in octauis. cōmunicā-
tes. et hanc igitur. non dicuntur: sed sola prefatio.
in qua nō dicitur tunc. in hac die: sed sic; Te quidē
omni tempore: sed in hoc potissimū gloriosius pre
13 dicare. et cetera; ¶ Totos quattuor hos dies. cele- h
14 berrimos ducimus; ¶ Prima die. et secūda. cōuer- i
sis predicant post nonam: hi quibus iniungitur a
priore; Item secūda die. in capitulo legūtur mona- k
chis ea que pertinent ad eos de charta visitatorū:
15 et similiter conuersis in capitulo ipsorū; ¶ Item se
cunda die. et tertia. leguntur fratribus consuetudi-
nes. post capitulū monachorum: et in ipsa die ter-
tia. recedunt post prandiū: nihilominus die quar- l
16 ta vinum et pitantiā habituri; ¶ Infra hebdoma-
dam: tertie lectiones prioris sunt; Secūdas procu m
rator quādiu adest recordatur: eo autem descenden
te. deueniūt ad antiquiorē; Prime sunt: illius qui
17 seruit ad missam; ¶ Feria tertia. quīta. et sabbato: n o
dicit benedictio. diuini verbi; Sabbato repetitur:
in vnitate sancti spiritus; Responsoriū. dignus est p
18 agnus: cum alijs super hebdomadā cantat; ¶ Do q
minus regnauit. a pascha vsqȝ ad octauas penteco
19 stes: ad matutinas laudes quotidie dicim⁹; ¶ Fe
ria secūnda incipit esdras in refectorio: et legit ibi r
20 totus ante festū ascēsiōis; ¶ Feria scđa. tertia. q̄rtā s

☞ fragilitas acciderit: nihilomin⁹ nonā cantat. et si celebrauerit: cenā vel prandium benedicit. ca. 1. tertie cōpil. §. 74. ¶ Qȝ si alijs diebus sequētibus etiam ante matutinas fragilitatē habuerit: nihilominus totum officium suum facit etc. ibi. §. 75.

f ¶ In missa ma. Ex statutꝭ guig. ca. 4. §. 30. Item hac die. ppt fragilitatē nullus celebrare/ seruire/ vl' cōicare p̄hibet. ca. 43. hui⁹ ptis an. §. 87.
g ¶ Antiquior. Idē ca. 5. huius ptis an. §. 19. et ca. 8. scđe ptis an. §. 19.
h ¶ Totos q̄t. Ex statutis guig. ca. 4. §. 31.
¶ Trib⁹ dieb⁹ post pascha et pētecostes/ licet monachis sedere ad nocturnos. ca. 1. tertie cōpil. §. 83.
i ¶ Ducim⁹. Per totas octauas in refectorio comedētes. ca. p̄senti. §. 21.
k ¶ Monachis. Idē ca. 5. hui⁹ ptꝭ an. §. 37. et ca. 30. scđe ptis an. §. 28.
l ¶ Post prādiū: dic post nonā. ca. 28. tertie ptis an. §. 35.
m ¶ Prioris sūt. Idē ca. 6. scđe ptis an. §. 4.
n ¶ Qui seruit. Qui si īpedimentū habuerit quo ad seruiēdū ad missam/ nō impedit lectionem. ca. 43. huius ptis an. §. 86.
o ¶ Ad missam. Si vicarius habeat seruire ad missam. et p priore absente/ tertiā legere lectionē: tunc p̄ma lectio ad vicariū eiusdē vicarij deuoluet. ca. 5. p̄me ptis no. §. 23.
p ¶ In vnitate. Idē ca. 42. hui⁹ ptis an. §. 5.
q ¶ Agnus. Idē ca. 20. hui⁹ ptis an. §. 11.
r ¶ Feria scđa. A feria scđa pasche vsqȝ ad p̄mā diē pētecostē p venietib⁹ ad caplm generale. et inde redeūtibus dicat oro. adesto. inter alias oratiōes q̄ dicūt post psalmū/ de⁹ venerūt gētes. ca. 1. tertie cōpil. §. 50.
s ¶ Quarta. Quādo hebdarius nō est paratus feria scđa/ tertia/ et q̄rta pasche et pentecostes/ totū officiū eiusdē vicari⁹ eius exequit. ca. 43. huius ptis an. §. 81.
¶ Si eisdē diebus inter sextā et nonā hebdario ☞ fragilitas

t in matutinis laudibꝰ· et missa· et vespis· duas cāde·
v las accēdimꝰ: incēsūq offerimꝰ: sed nō dr credo:
x y nec cōicat diacōnꝰ; ❡Feria qnta· sexta· et sabbato· 21
missa paschalis mane cātat pꝰ ꝑmā· q dr i cellis: ad
3 quā dr dñicale kyriel'· et glia i excelsis: suffragia nō
a dicūt: credo nō dr: incēsū nō adolet: pax dat; Et
cū pulsat ad tTiā· dicimꝰ i cellis tertiā diei: et tertiā
et sextā btē marie; Ad scdm signū ꝯuenimꝰ: sextāq
in ecclia cantātes· simul reficimus; Et cū pulsat ad
nonā: dicit in cellis; ❡In hac hebda· oro q ad lau 22
des dicit· dicit ad tertiā: et cōsequēter ad vespas·
excepto sabbato: in quo dicit ad vespas oro dñica
b lis; ❡Hebdomade pasche· priorībꝰ diebꝰ qttuor· 23
nullū oino sctoꝝ festū celebramꝰ: siue duodecim le
ctionū fuerit· siue triū; De festo tñ triū lectionū· ad
c missam tantū cōmēorationē facimꝰ: q in die pasche
fit ad ꝑmā missam; ❡Tribꝰ vo posterioribꝰ· si triū 24
d lectionū festū occurrerit· solā de eo cōmēorationē fa
e cimꝰ: sin aūt duodeci: totū officiū trāsferimꝰ vsq
ad diē ꝑmo vacātē post octauas· sine caplo; ❡To 25
ta hebda pasche· ꝯsueta suffragia intmittimꝰ: hym
nos solēnit cātamꝰ: et ad ꝑmā dicimꝰ caplz· regi āt·
et orōnē· i hac hora: excepta dñica· q orōnē suā nū
q variat: et septē psalmoꝝ añ laudes nō facimꝰ int·
f uallū: sic nec i festis duodecim lectionū; ❡In toto 26
tpe paschali· dicat bñdicamꝰ cū alla: et ite missa est;

De dñica in octauis pasche. et ceteris vsq ad ascensionem. et de festis occurrentibus; Caplm XV

a Ominicā in octauis pasche: solēnit hymnos 1
cātamꝰ; Ceteris etiā dñicis· vsq ad ascēsionē:
cantat solēniter hymnꝰ paschalis; Rñsoria pascha
lia· qttuordecim diebꝰ cātamꝰ; ❡Dñica in octauis 2
pasche· ꝯsueta suffragia nō dicimꝰ: de festo tñ si oc
currat triū lectionū· cōmēorationē facimꝰ: duas cā
delas nō accēdimus: nisi tñ ad missā: ad quā etiā
dñicale kyriel' dicimꝰ; ❡Si in hac dñica· festū duo 3
decim lectionū occurrat: totū officiū trāsfert ad diē
ꝑmo vacātē· sine caplo; In aliis vo dñicis vsq ad
ascēsionē· si festū duodecim lectionū occurrat: totū

t ❡Laudibꝰ. Ex statutis guig. ca. 4. §. 31. ❡Sz nō ad nocturna. ca. 32. huiꝰ ptis an. §. 4.
v ❡Nō dicit credo. Idē ca. 34. huius ptis an. §. 13.
x ❡Diaconus. Idē ca. 43. huiꝰ ptis an. §. 51.
y ❡Feria qnta. Feria qrta post nonā fit recordatio de homelia in crastino legenda. ca. 35. huius ptis an. §. 10.
3 ❡Glia in excel. Idē ca. 34. huiꝰ ptis an. §. 12.
a ❡Pax dat. Idē ca. 34. huius ptis an. §. 14.

b ❡Hebdomade. Ex statutis guig. ca. 4. §. 31. ❡A die sancto pasche vsq ad octauas pētecostes in missa btē virginis. duplex alla dicit. ca. 2. prime ptis no. §. 18. primū post partū. scdm surrexit. ca. 36. huiꝰ partis an. §. 5.
c ❡Missā tantū. Et si missam ppriā habuerit. dicit in ꝑuato. ca. 3. prime ptis no. §. 5.
d ❡Cōmēorationē facimꝰ. Ad vespas: et laudes et missam. ca. 31. huius ptis an. §. 11.
e ❡Transferimꝰ. Excipit festū āñūciatiōis. ca. 12. huiꝰ ptis an. §. 6. Et festum dedicatiōis. ca. 2. prime ptis no. §. 5. ❡Vide ca. 5. huiꝰ partis an. §. 45.
f ❡Interuallū. Idē ca. 41. huiꝰ ptis an. §. 10

a ❡Dñica in octa. In hac dñica icipiunt legi euangelia. ca. 34. huiꝰ ptis an. §. 7. et ca. 1. scde ptis an. §. 3.

officiũ est de festo: et fit cõmeõratio de dñica ad ve-
spas. ad laudes. ad missã. et itẽ ad vespas: et in re-
fectorio legit' qd' i ecclia erat legẽdũ: ꝫ missa de dñi-
4 ca cãtat' pͥma die p⁹ vacãte; ¶ Feria scda post octa-
uas pasche. cõmeõratiões oẽs. et suffragia ad missã b
repetim⁹: ãct⁹ aploꝝ incipim⁹: eosqꝫ trib⁹ hebdo- c
madib⁹. canonicas vo eplas. exinde vsqꝫ ad ascẽsio-
nẽ tñ in ecclia legim⁹: nisi q̄ terminatio q̄ ꝓpter oc-
currẽs festũ legi nõ potuerit die suo. leget' in refecto-
5 rio; ¶ De añ. q̄r vidisti me. et ceteris ad magt dicẽ-
dis sup hebdõam vsqꝫ ad ascẽsionẽ. hoc obseruam⁹:
vt añ. q̄ ꝓpt festũ occurrẽs omittit': die crastina. vl'
alia q̄ pͥma sine festo occurrerit. repetat'; Sex tñ anti-
phone q̄ p idẽ spaciũ dicunt' ad bñdict⁹. nõ repetũt'
post festũ: cũ vnusq̄sqꝫ dies ãtiphonã habeat. sibi
6 ꝓprie deputatã; ¶ De sex vo orõnib⁹ q̄ ab octauis
pasche vsqꝫ ad ascẽsionẽ. ad laudes et horas dicẽde
scribũt'. h̄ obseruam⁹: vt q̄sqꝫ dies q̄rtũ ad laudes.
suã orõnẽ habeat; Si aũt feria scda festũ occurrat:
orõ. feria scda dicẽda. dimittit' ꝓpt festũ: nec repetit'
vsqꝫ ad aliã hebdõam. feria scda sibi ꝓprie deputata:
si forte occurrerit sine festo: et sic d̄ ceteris; Haꝝ orõ-
nũ pͥma. dieb⁹ dñicis ad sextã dicit': scda ad nonã;
7 ¶ Haꝝ etiã tres pͥme. feria scda. q̄rta. et sexta: ad ter-
tiã. sextã. et nonã dicũt'; Tres vltie. dicũt' feria t̄tia.
8 q̄nta. et sabbo: ad t̄tiã. sextã. et nonã; ¶ Ab octauis
pasche vsqꝫ ad pẽtecosten. ꝓter octauas ascensiõis:
q̄tidie dr̄ orõ dñicalis ad vespas. nisi festũ occurrat;

De missis triũ dierũ capli. et de officio in electione prioris; Ca. XVI

1 Primã die capli. scz feria scda in hebdõa tertia p⁹ a
octauas pasche: post primã que statim post
matutinas pulsat': tam in cartusia q̄z in ceteris do-
mibus ordinis. missa de spiritusctõ. p̄sente conuẽtu
celebratur: dñicale kyriel' dicit': gloria in excelsis
cantatur: orõ. deus qui corda fideliũ: suffragia illa
q̄ in festis sup hebdõam dici solẽt. dicunt'; Primũ b
allã. surrexit: scdm. veni sãcte spũs: credo nõ dr̄:
pax sumit': stantes oramus: incẽsum nõ adolet':
2 cetera sicut in die pẽtecostes; ¶ Qñ festũ philippi

b ¶ Cõmemorationes. De cruce. de beata maria: de sctõ iohãne: ꝛ de oibus sanctis. ca. 31. huius ptis an. §. 13.
c ¶ Actus aploꝝ. Ex statutis guig. ca. 4. §. 32.

a ¶ Prima die. Dñica ante caplm generale in q̄libet domo ordinis vicarius vl' sacrista affigat cedulã in tabula de orone dicẽda in missis p priorib⁹ ꝛ alijs ad capitulũ ꝑfectis. ca. 1. tertie cõpil. §. 51.
b ¶ Primũ allã. Epistola/cuz cõplerent'. ca. 43. hui⁹ ptis an. §. 69.
¶ Durante caplo generali: nõ fit interuallũ in domo cartusie ante laudes. ca. 29. secũde ptis an. §. 11.
¶ Dieb⁹ capli generalis post nonã poterunt monachi de bonis habere colloquiũ: nõ tñ licet eis exire clausuras domoꝝ suarũ. ca. 7. secunde ptis no. §. 8.

et iacobi accidit pͥma die capl'i· missa de spūscto can
taᷣ post caplm: et induto sacerdote· signū pulsaᷣ
ad eam: qua cantata· fit spaciū ante tertiā;

De secunda die;

Ecūda die capl'i post pͥmā· nisi festū duodecim 3
lectionū· vel p̄sens defunct⁹ fuerit: diceᷣ· salue
sctā parēs· sine all'a in fine; Primū all'a· post partū:
scd̄m· nōne cor nr̄m: oro· cōcede nos famulos· cū
suffragijs infra hebdam cōsuetis: q̄bus subiūgiᷣ·
omp̄s qui viuorū; Ep'la et euāgeliū· sicut in vigilia
assumptiōis: cetera sicut in sabbatis; Si anniuersa
riū occurrerit: missa eius priuatim dicetur;

De tertia die;

Ertia die post pͥmā· nisi missa festi duodecī lecti 4
onū· vel inuētiōis sctē crucis· vl' p̄sens mortu⁹
occurrat: sal⁹ ppl'i· sine all'a; Quere feria q̄nta: post
dn̄icā tertiā q̄dragesime; Kyriel' feriale cātaᷣ: gl'ia
in excelsis nō dr̄: oro· de⁹ a quo sctā desideria· cū su
pradictis suffragijs: et orone· op̄s q̄ viuor; Ep'la
libri esdre· q̄so dn̄e; Quere feria q̄nta p⁹ dn̄icā pͥmā
q̄dragesime; Primū all'a· q̄ posuit: ī dn̄ica vicesima
tertia reqre; Scd̄m all'a· angel⁹; Euāgeliū scd̄m lu-
cā· q̄s vestrū habebit amicū; Quere in rogatiōib⁹;
Offertoriū· si ambulauero: cōmunio· tu mādasti:
q̄re cū ītroitu· sal⁹ ppl'i; ¶ Prime diei missa· est prio 5
ris cartusie: eāq3 cū vult· alij celebrādā cōmittit; In
alijs tn̄ domib⁹ est hebdarij: sicut duob⁹ dieb⁹ seq̄n
tib⁹; ¶ In his trib⁹ dieb⁹ capl'i· ad missas ꝯuētua- 6
les ꝓviuis· et etiā ad ꝓuatas· siue ꝓ viuis siue ꝓ de
functis fuerint: ꝑ totū ordinē vbicūq3 eas dici cōti
gerit· statutū est· vt ꝓ ꝓoribus ad caplm ꝓfectis· di
caᷣ oro· de⁹ qui corda fideliū· vel p̄tende: excepto·
q̄ in missa que prima die cantaᷣ pro capl'o· nō diciᷣ
oratio pro prioribus nisi prima;

De officio in electione prioris;

Uando prior eligiᷣ a pascha· vsq3 ad octauas 7
pētecostes· misse officiū est de die pētecostes:
excepto crēdo in vnū deū; Ab octauis pentecostes
vsq3 ad septuagesimā· diciᷣ rn̄soriū· beata gens; A
septuagesima vsq3 ad pascha: diciᷣ introitus· dūm

c ¶ Duodecim lecti. Al' triū. vt scti georgij. cuius missa diciᷣ in cōuentu. et missa/ sal⁹ ppl'i in priuato. ca. 3. prime partis no. §. 8.

d ¶ Dieb⁹ capl'i. Et ceteris vsq3 ad sabbatū inclusiue. ca. 1. tertie compil. §. 51.

e ¶ Credo in vnum/ nisi sit dn̄ica. ca. presenti. §. 8.

f ¶ Dum sanctifica. Idē ca. 9. hui⁹ ptis an. §. 8. et ca. 43. hui⁹ ptis an. §. 70.

sanctificat⁹ fuero ī vobis; Rñsoriū. btā gens. q̄re fe-
ria q̄rta p⁹ dñicā q̄rtā q̄dragesime; Offertoriū. emit
te. q̄re ī vigilia pētecostes; Cōmunio. fact⁹ est; Orō-
nē aūt. epl'am. et euāgeliū: d pētecoste dicim⁹; Glia
in excelsis semp d̄r: nisi in aduētu. et a septuagesima s
8 vsq₃ ad pascha; ¶ In hac missa dñicale kyriel' d̄r:
incensū nō adolet: pax sumit: stātes oram⁹; Suf-
fragia q̄₃ illa ad missā. nisi dñica fuerit dicunt: q̄ in
festo supra hebdām dicim⁹; Si aūt dñica fuerit: di-
cimus illa q̄ dieb⁹ dñicis dicere cōsueuim⁹. et credo
ī vnū deū: et cātant due misse. vna de dñica. altera
de spūsctō. q̄ pma est: et cātat post capl'm: et ad eā
induto sacerdote pulsat signū: q̄ cantata. fit spaciū
9 ante tertiā; ¶ Hac die. nisi aliqd festū occurrat: ni-
hil pter missam festiue celebramus;

De rogatiōibus. et ascēsione. et toto tēpore vsq₃ ad pētecosten; Ca. XVII

1 Feria scda. et tertia rogationū. missa de rogatio
nib⁹ mane cantat: suffragia solita dicunt: ex-
2 cepto. omps q̄ viuoꝝ; ¶ Si vo feria scda festū duo
decim lectionū. vel inuētio scte crucis occurrit: ad a
missā festi fiet de rogatiōib⁹ cōmēoratio: et missa ro
3 gationū cātabit die subseq̄nti; ¶ Porro ī missa iuē
tionis. pus de martyrib⁹: postea de rogationib⁹ cō
4 memoratio fiet; ¶ Si aūt feria scda. nō festū. sed p-
sens defunct⁹ occurrerit: missa rogationū ad diē se-
5 q̄ntē differet; ¶ Qz si feria scda. missa rogationū cā-
tata fuerit. et āniuersariū occurrat feria tertia. vl' alia
missa ꝯuētualis: pter missā bñfactoꝝ. q̄ nō impedi-
ret officiū rogationū: ipsa die tacebit: s si missa de
viuis occurrerit: ad ipam de rogatiōibus cōmēora
6 tio fiet; ¶ Feria scda et tertia rogationū. semel refici b
mus: sed tertia feria. ouis et caseo licet vti;

De vigilia ascensionis;

7 In vigiliā ascēsionis hymnus ferialiter canta- c
tur. et fit parua pulsatio ante sextā: in scdo si-
gno cōuenimus ad ecclesiā: sextā et missā pariter au
8 dituri; Solita suffragia dicūt: excepto. omps qui
viuoꝝ; ¶ Si in vigilia ascensionis occurrat festum
apostolorum philippi et iacobi. totum officium de

s ¶ In aduētu. Dñi/cale kyriel' dicitur. ca. 5. pme ptis no. §. 10.

a ¶ Sancte crucis. In rñsione versiculi. dicit bis all'a. ca. 31. huius ptis an. §. 1.

b ¶ Feria secūda. Ex statutꝭ guig. ca. 4. §. 33. Item si ipsis diebus occurrat festū philippi et iacobi ieiuniū nō frangit. ca. 7. tertie cōpil'. §. 7.

c ¶ In vigilia. Ex statutis guig. ca. 4. §. 34.

festo est vsq3 ad vespas: quoꝝ missa cātāda est post
tertiā: ad quā tēpestiui⁹ solito pulsandū est. facto
sc3 interuallo post missā: sexta cū ad eā pulsabit̃ et
missa de vigilia cū feriali kyriel' pariter psoluendis;
Deinde fit spaciū vsq3 ad nonā: qd dormitiōi q̃ztū
licuerit deputat̃; Postmodū v̓o fit parua pulsatio
ad euigilādū: et ad scdm signū cōuenim⁹ ad nonā:
q̃ cātata refectoriū intram⁹. comedētes q̃ nobis ap-
d ponūt̃; Fitq3 cōmēoratio ī missa festi de vigilia:
sicut et in missa de vigilia. et in vespis de festo: dicū
turq3 ad vespas psalmi feriales; ¶ Item in vigilia 9
ascēsionis ad vespas hymnus. optatus votis om-
niū: et fit diuisio ad matutinas in hoc v̓su. o gran-
de cūctis gaudiū: diciturq3 vsq3 ad pentecostē. ex-
ceptis festis sanctoꝝ duodecim lectionū;

d ¶ Apponunt̃. Et tunc abstinētia fit feria sexta seq̃nti. ca. 4. scde partis no. §. 27.

De ascensione domini;

e Scēnsionē dn̄i celeberrime colim⁹: cuius p̄fa 10
tio p totas octauas dicit̃. qn̄ cantat̃ de solēni-
f tate: de q̃ etiā. missā dici pōt infra octauas diebus
vacātib⁹: q̃ tunc nō est hebdārij. sed ei⁹ cui ꝯtingit
p ordinē: et dr̄ in ea. omps qui viuorū; ¶ Si in die 11
ascēsiōis festū duodecim lectionū occurrerit: ad vl
timas vespas de ip̄o cōmēoratio fiet: et die sequēti
totū officiū sine caplo; ¶ In crastino ascēsiōis can 12
tat̃ hymn⁹. sicut splēdor paterne glie. nisi duodeci
g lectionū festū occurrat: et icipit̃ apocalypsis: quā
vsq3 ad pentecostē. partim in eccl'ia. partim i refecto
rio legim⁹; ¶ Tres ātiphe q̃ ifra octauas ascēsiōis 13
in euāgelio alternatim dicūt̃. icipiūt̃ p̄ma die post
ascēsionē: reincipiunt̃ feria scda sequēti: et p⁹ octa
uas. die p̄ma q̃ sine festo occurrit; ¶ Infra has octa 14
uas dicit̃ ad tertiā orō. adesto: ad sextā. deus cui⁹
filius: ad nonā. tribue: in laudib⁹ autē alternatim
dicunt̃: ad vespas. ꝯcede; ¶ Quotiēs rn̄soria ascē 15
sionis dicit̃ i officio duodecim lectionū: totiēs cū
p̄us postea dici debet i officio triū lectionū: a capi-
te reincipit̃; ¶ Dn̄ica ifra octauas. hymn⁹ ascēsiōis 16
cantat̃ solennit̃: et eūdē quē post hymnū dicim⁹ in
cōmēoratiōe v̓siculū; ¶ Sabbo dn̄icā istā p̄cedēte. 17
ad vespas an̄. sup psalmos all'a. regnū tuū: et sunt

e ¶ Ascensionē. Ex statut3 guig. ca. 4. §. 34.

f ¶ Missa dici. Cū feriali kyriel' et sine glia in excelsis. ca. 2. p̄me partis no. §. 12.
¶ Qn̄ festū aploꝝ philippi et iacobi celebrat̃ post ascēsionē/ fit de eo p oīa sicut an̄ ascēsionē. ca. 1. tertie cōpil'. §. 27.

g ¶ Apocalypsis. Ex statut3 guig. ca. 4. §. 32.

vespe de ascẽsione: fitq̃ in eis cõmemoratio de do-
18 minica; ¶ Si tamẽ in eodẽ sabbato sit festum duo-
decim lectionũ: tũc vespe vsq̃ ad capitulũ sunt de
festo. deinde de ascẽsione: sed prius fit cõmẽmora- h
19 tio de festo. et postea de dñica; ¶ In ipsa vo dñica i
antiphonas. rñsoria. capl'a. vsus. et octo priores le
ctiones. de ipsa solẽnitate dicim⁹: q̃ttuor posterio-
res. de homelia dñicali; Euãgeliũ quoq̃ ipm. post
te deũ laudamus. et antiphone ad bñdictus et ma-
gnificat. et oratio. et missã. dñicalia sunt: sed postea k
20 fit cõmemoratio de solẽnitate; ¶ Ad laudes in com
memoratiõe ascẽsiõis oõo. tribue: ad tertiã dñica-
lis: ad sextã et nonã. sicut in die ascẽsionis: ad ve-
speras in cõmemoratiõe ascẽsionis oratio. cõcede;
21 ¶ Cum festũ duodecim lectionũ occurrit ĩ hac dñi-
ca. totũ officiũ est d' festo: et tũc ad sabbati vespas.
p̃mo fit cõmẽoratio de ascẽsione: postea de dñica;
In ipsa vo dñica ad laudes et missã et vespas fit pri
mo cõmemoratio de dñica. postea de ascẽsione: le-
giturq̃ in refectorio. qd' erat in eccl'ia legẽdũ: et mis
22 sa dñicalis cantat' p̃ma die post vacãte; ¶ Si infra
octauas ascẽsiõis. festũ triũ lectionũ occurrerit: de
ipso tm̃ cõmemoratio fiet; Quãdocũq̃ autẽ de his l
octauis. et de festo triũ lectionũ. cõmẽoratio simul
faciẽda occurrit: de octauis p̃mũ. et postea de festo
23 facimus cõmẽorationẽ; ¶ Ab ascẽsiõe vsq̃ ad mis-
sam vigilie pẽtecostẽ: p all'a paschali. dicit'. nõ vos
24 relinquã; ¶ In octauis ascẽsiõis. ad p̃mas vespas
añ. sup psalmos all'a. inclinauit: et cantat' hymnus
25 solenniter; Prefatio dr̃: sed credo tacet'; ¶ Si hac
die festũ duodecim lectionũ occurrat: nõ fiet de ipo
cõmẽoratio: sed ad diẽ sequentẽ quodcũq̃ sit illud
26 trãnsferet' sine capl'o; ¶ Duob⁹ dieb⁹ post octauas. m
in scdo nocturno oõo. sicut ĩfra octauas: ad laudes
et tertiã. adesto: ad sextã et nonã. de⁹ cuius filius:
feria sexta ad vespas. oratio dñicalis;

De vigilia pentecostes; Ca. XVIII

1 In vigiliã pentecostes. fit ante nonã parua pul a b
satio ad euigilandũ: deinde nonã et missam di
cimus in ecclesia; Ad nonã cantat' hymnus feriali-

h ¶ Cõmemoratio. Cõcordat cũ ca. 31. hui⁹ ptis an. §. 4.

i ¶ In ipsa. Ex statutis guig. ca. 7. §. 12.

k ¶ Missa dñicalia. In qua missa/ nõ dicit' p̃fatio: nec cõicãtes de solennitate sed cõis. ca. 2. p̃me ptis no. §. 13.

l ¶ Fiet. Et si missam ppria habuerit cãtabit' in cõuentu. ca. 3. p̃me ptis no. §. 5.

m ¶ Transferet'. Si tamẽ festũ dedicatiõis ecclesie/ ipsa die octaua occurreret: dicte octaue fierẽt die p̃cedẽti. Et idẽ de octauis apparitionis corpis christi/ visitatiõis/ assumptiõis et natiuitat' beate marie. ca. 1. tertie cõpil'. §. 47.

a ¶ In vigilia. Ex statutis guig. ca. 4. §. 35.

b ¶ Parua pul. Concordat cũ ca. 41. huius partis an. §. 26.

ter; Et dum nonā dicimus · induit sacerdos :· qua
dicta · facit confessionē · et orationē ante altare : post
modū sessum vadit; ¶ Deinde sequunt lectiones · 2
quas sine titulis dicim⁹ · sed in diebus illis dicit :

c ¶ Antiquiores. Vide ca. 1. tertie cōpil. §. 80 et. 81.

c et incipiūt legere antiq̄ores per ordinem :· nec dicit
dn̄s vobiscū · sed tm̄ oremus : vsq ad orōnē quam
epl'a sequit; ¶ Prima lectio · in dieb⁹ illis · tēptauit 3
deus : deinde statim sequit orō · deus qui in abrae;
¶ Secūda lectio · i dieb⁹ illis : scripsit moyses; Tra 4
ctus · attende · orō · deus qui nobis per pphetarū;
¶ Tertia lectio · apprehēdent :· tract⁹ · vinea : orō · 5
deus qui nos ad celebrandā; ¶ Quarta lectio · au 6
di israel · tractus · sicut ceruus : orō · deus incōmuta
bilis; ¶ Sequit letania perbreuis · que dicit ab eo 7
cui iniunctū est a priore :· qui vo dicit eam · nō legit

d ¶ Epistolā. Et q̄ celebrauit in ɔuētu. nec lectionē dicit nec ep'lam nec letaniā si tamē ad/sit copia mōachoꝝ. ca. 43. hui⁹ ptis an. §. 63.
e ¶ Trinitas. Idē ca. 36. hui⁹ ptis an. §. 21.

d hac die lectionē · vl' ep'lam : si adsit copia monacho
e rum; Dum autē pnunciat sancta trinitas · veniā su
mimus sup formas :· nec surgimus donec dictū sit ·
sancta maria ora p nobis : sacerdos vo tm̄ osculat
altare; Dum aūt letania dicit · stat sacerdos ad cor
nu altaris ante librū : stam⁹ et nos versa facie ad al
tare; ¶ Finita letania : cātor incipit dn̄icale kyriel; 8
Gloria in excelsis cantat : suffragia nō dicunt; Si
tamē festū occurrat : de eo facim⁹ cōmemorationē;
Credo tacet :· offertoriū dicit :· incēsum nō adole
tur :· prefationē · et cōmunicātes · et hanc igitur · de
pentecoste dicim⁹ :· agnus dei dicimus :· pacē sumi

f ¶ Vigilia. Si dedi/catio ecc'ie occurrat in hac vigilia pentecostes vel natiuitatis dn̄i. tūc vespe erūt integraliter de vigilia. cū psalmis ferialib⁹ : et de dedicatiōe fit tm̄ cōmemoratio. ca. 1. tertie cōpil. §. 48.

f mus : cōmunionē cantam⁹; ¶ Si in hac vigiliā · fe 9
stū occurrat duodecim lectionū : totū officiū de ipo
facim⁹ · vsq ad vespas · sed duas missas cantam⁹ :·
fitq cōmemoratio de vigilia in missa festi · et in omi
missa de viuis : sicut et in missa de vigilia : et in om
ni missa de viuis · et in vesperis · de festo; ¶ Et si fe 10
stum illud est sine capl'o : de ipso mane missa cātat;
Si vo capl'm habeat · tertia et missa de festo · et sexta
cōtinuatim dicūt :· deinde fit spaciū vsq ad nonā :
quod dormitiōi quātū licuerit deputat; Missa aūt
de vigilia vt dictū est : cantat post nonā; Qua fini
ta :· post modicum spacium refectoriū ingredimur :

g ¶ Comedētes. Sz a lacticinijs abstinem⁹. ca. 14. scđe ptis an. §. 2.

g comēdentes que nobis apponuntur; Or si festum

illud caplm nõ haberet: in cellis coquina nobis do
11 naref et vinũ; ¶ In vigilia pẽtecostes. et per totas
octauas: ad vespas hymn⁹. veni creator spũs; In h
die et p totas octauas. ad matutinas hymn⁹. iã chri
stus astra ascẽderat: et fit diuisio in hoc vsu. imple
12 ta gaudẽt; ¶ Itẽ in vigilia pẽtecostes. post vespas
caplm tenef frĩbus: nec disciplinãnf hac die p cul i
pa siletij: sed arbitrio põris. aliqd eis iniũgif p di
13 sciplinis; ¶ Ab hui⁹ diei vespis. porte chori psen
te quẽtu apte sunt: vsq3 post vespas diei sequẽtis;
Altare quoq3 paratũ tenef: per totas octauas;

De die pentecostes. et tota hebdã. et festis occurrẽtibus; Caplm XIX

1 In die pentecostes: totũ officiũ põris est; Tõ a
tamq3 hebdõam. sicut paschalẽ decurrim⁹: nisi
q in hac hebdã. ieiunia qttuor temporũ facimus;
2 ¶ Responsoria pẽtecostes. tria rñsa mutuata. scz vir
tute magna: ego rogabo patrẽ: nõ vos me elegi
stis: supra hebdõam dimittunf; Feria scda: parali
3 pomenon incipif in refectorio; ¶ Itẽm qrta feria: b
tertia. missa. et sexta. cõtinuatim dicunf; Ad lectio
nis orationẽ. dñs vobiscũ dicim⁹: quã lectionẽ le
git vltimus: et finito vsu. allã. spũs dñi. ipsum allã
repetimus. sicut fit ĩ ceteris alleluis; Hoc aũt allã:
post lectionẽ dicif; Ad scdam orõnẽ nõ dicif. dñs
vobiscũ: sed tm oremus: et habet suã cõclusionẽ;
4 ¶ Feria qnta. sexta. et sabbato. ad missã dñicale ky c
riel dicif: gloria in excelsis cantaf: suffragia nõ di d
5 cunf: incẽsum nõ adolef: pax sumif; ¶ Itẽ feria e
quinta: missa mane dicif post primã; Ad missã. offi
cium et orõ. sicut in die pẽtecostes: nã eplã ppria.
et euangeliũ pprũ dicunf: et statim post missã pul
saf ad tertiã. que dicif in cellis: et tertia et sexta bea
te marie; Ad scdm signũ cõuenimus: sextãq3 in ec
clesia cantantes. simul reficimus: et cum pulsaf ad
6 nonam. dicif ĩ cellis; ¶ Feria sexta similiter: mane
7 cantatur de ieiunio; ¶ Sabbato ante tertiã. fit par f
ua pulsatio: deinde tertia. et missa. et sexta cõtinua g
tim dicuntur; Quintã lectionem legit prior. vel vi
carius: et statim post eam. vnam solam. ad quam h

h ¶ Veni creator. Et tũc veniã accipim⁹. ca.36. hui⁹ pts an.§.24.

i ¶ Disciplinãf. Idẽ ca.28. tertie pts an.§.29.

a ¶ Totãq3. Ex statutis guig. ca.4.§.35.

b ¶ Itẽ qrta. Ad nonam fit parua pulsatio ad euigilãdũ. ca.41. huius ptis an.§.26.

c ¶ Feria qnta. Si festũ dedicatiõis ecclesie occurrat ĩ altero ex primis dieb⁹ qttuor pentecostes/ fit in feria qnta sequẽti. ca.1. tertie compil.§.30.

d ¶ In excelsis. Idẽ ca.34. hui⁹ ptis an.§.12.

e ¶ Pax sumif. Idẽ ca.34. hui⁹ pts an.§.14.

f ¶ Sabbato. In hoc sabbato/ nõ dicif missa btẽ marie in cõuẽtu: sed in puato. ca.36. huius ptis an.§.2.

g ¶ Deinde ter. Vide statuta guig. ca.3.§.2.

h ¶ Vicarius. Et si ipse vicarius missam de ieiunio celebrare vel ad eã seruire debuerit. absente priore. ad antiqorem ptinet qnta lectio. ca.2. pme pts no.§.40.

tantũmodo dñs vobiscũ dicit᷑ · ante eplam dicimꝰ
orationē: nisi festũ trium lectionũ occurrat de quo
fiat cōmeoratio: vel prior aliq̃ ex causa iusserit; De
ieiunijs tpalibꝰ: q̃dā ꝯtinent᷑ · ca · iij; ¶ Feria sexta · 8

i ¶ Parua pulsatio. Idem ca. 41. huiꝰ partis an. §. 26.

i et sabbato · ante nonā fit parua pulsatio ad euigilā-
dũ: deinde nonā i ecclia cātamꝰ · simulq̃ reficimꝰ:
et feria q̃dē sexta · post gratiarũactionē · cellas repeti
mus: sabbato vo · statim recordationē et ꝯfessionē
facimꝰ; ¶ In hac hebdā · oro que ad laudes dr · di- 9
cit᷑ ad tertiā: et cōsequēter ad vespas: excepto sab
bato · in quo dicit᷑ ad vespas oro dñicalis; ¶ Dñi- 10
ca in octauis pētecostes: festũ solēne de trinitate fa
cimꝰ; Sabbato p̃cedēte ad vespas · et dñica ad ma-
tutinas · et missam · et vespas · duas cādelas accēdi-
mus: incēsumq̃ offerimꝰ: et dr ad vespas · et lau-
des · et tertiā · itēq̃ ad vespas · oro · deꝰ q̃ hodierna:

k ¶ De trinitate. Tēpore paschali in missa de trinitate dicat᷑ scdm alla hec dies, ca. 1. tertie cōpil. §. 28.

k ad sextā et nonā · sicut in die pētecostes; ¶ Missa dē 11
trinitate est · cũ sua ꝓpria p̃fatione: et dicit᷑ in cōme
moratione · deus q̃ hodierna; Suffragia nō dicunt᷑
alia: nisi festũ triũ lectionũ occurrat · de quo fiat cō-
memoratio; Ad missā dicit᷑ Rsoriũ · bñdictꝰ es: et

l ¶ In octauis. Dñi in hoc festo ad vespas cōmemorationē fieri cōtigerit de aliquo festo duodecim lectionũ in crastino celebrādo / fiet illa de tpe paschali ꝛc. ca. 2. p̃me ptis no. §. 19.
m ¶ Pentecostes. Idem ca. 30. huiꝰ ptis an. §. 3.
¶ De festo corpis christi habet᷑ ca. 2. p̃me ptis no. §. 20. et ca. 4. secũde ptis no. §. 26. et. 27. et ca. 1. tertie cōpil. §. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37.

l subsequēter · alla · bñdictus es; ¶ In octauis pen- 12
m tecōstes omnia signa mutamus;

De vsu feriali. et dñicis ab octauis pē tecostes vsq̃ ad aduentũ. ꝛ festis occur rētibꝰ. ꝛ de rñsorijs dñicalibꝰ; Ca. XX

Feria scda post octauas pētecostes · vsum feria- 1
lem repetimꝰ: et oēs cōmemorationes ad lau-
des · et vespas · et suffragia ad missas: et vsq̃ ad no
uēbris kalēdas · nisi festũ intersit · psalmũ venite cō

a ¶ Vna lectiōe. Ex statutis guig. ca. 5. §. 5.

a muniter dicimꝰ: et vnā lectiōe · sicut ceteri monachi
ꝯtenti sumꝰ; ¶ Oratio q̃ intitulat᷑ · dñica p̃ma post 2
octauas pētecostes: dicit᷑ infra hebdam post octa
uas · et sequēti hebdā; De inuitatorijs dñicalibus ·
cōtinet᷑ caplo · xxxviij; ¶ Sciēdũ autē: q̃ ab octa- 3
uis pentecostes vsq̃ ad aduentũ · infra hebdam ad
laudes et vesperas dñicalis oratio dicit᷑: exceptis

b ¶ Oratio dñice. Idē ca. 7. huiꝰ partis an. §. 2.

b festis; ¶ In sabbato semp dicit᷑ ad vespas · oratio · 4
dominice subsequētis; ¶ Diebꝰ dominicis oratio 5

6 ad sextā· deus q̄ conspicis: ad nonā· gr̄e tue; ¶ Q̄n
aūt ab octauis pētecostes vsq̃ ad aduētū· festū duo
deci lectionū occurrit in dn̄ica: totū cātat̄ de festo:
et cōmēoratio fit d̄ dn̄ica ad vespas· et laudes· et mis
sam· itēq̃ ad vespas: et in refectorio legit̄ dn̄icalis
homelia: et die q̄ p̄ma in eadē hebd̄a vacauerit· can c
tat̄ missa de dn̄ica; Nulla vero vacāte: post missam d
7 de festo dicet̄ dominicale officium; ¶ Q̄d si in tali
dn̄ica historia incipiēda sit· cuius R̄soria ī alia dn̄i
ca dici possit: nihilominus cantat̄ de festo: et in re
fectorio p̄mo legit̄ homelia dn̄icalis· deide residuū e
homelie festiualis si dictum nō est· nec habet dici in
alio festo: postea incipit̄ historia· et die p̄ma vacāte f
cātat̄ missa de dn̄ica; R̄soria vero eiusdē historie· re
seruat̄ ad sequentē dn̄icā: in cuius sabbato d̄r mā g
8 gnū R̄soriū; ¶ Sin aūt in tali dn̄ica historia incipi
enda sit· cuius R̄soria in alia dn̄ica dici nō possit· fe
sto duodeci lectionū in ea occurrēte: cātat̄ totū de
dn̄ica: nec fit cōmēoratio de festo· sed eius officium
trāsfert̄ ad diē sequentē sine capl̄o: exceptis dn̄icis
que veniūt in exaltatione sancte crucis· et in octauis
natiuitatis beate marie: de q̄bus in capl̄o· xxvi· ple
9 nius continet̄; ¶ Q̄n vero officia dn̄icalia· ab octa
uis pētecostes· vsq̃ ad aduentū· nō sufficiūt: vltia
oratio· et vltimū euangeliū cū sua homelia· et officiū
10 Si iniq̄tates· quotiēs necesse est iterant̄; ¶ R̄sorie
dn̄icales q̄ sup hebdomadā dicunt̄· q̄n p̄pter occur
rens festū nō p̄nt inchoari in p̄ma dn̄ica: semp p̄ma
die q̄ infra hebdomadā sine festo occurrit īchoant̄:
et tūc in sequēti sabbato nō d̄r magnū R̄soriū; Sed
et q̄n ipse R̄sorie dicunt̄ in dn̄ica: sup hebdomadā
11 a capite reincipiunt̄; ¶ De dn̄icalib9 aūt R̄soriis q̄
a kalēdis nouēbris vsq̃ ad pētecosten cātant̄: illa
R̄soria q̄ mutuant̄· sup hebdomadā tacent̄: exce
pta R̄soria paschali· sc̄z· dignus es dn̄e: que quia
quattuor R̄sa mutuat· necessario vnū retinet· sc̄z· di
gnus ē agnus: q̄d cū aliis sup hebdomadā cantat̄;
12 ¶ Omni em̄ tp̄e· q̄n noua R̄soria in dn̄ica incipit̄:
in vespis sabbati p̄cedētis magnū cātamus R̄sum· h
sc̄z secundum: nisi q̄ vltimum cātamus in sabbato

c ¶ Homelia. Deide residuū homelie festiualis si dictū nō est: vt ī §. sequēti. 7.

d ¶ Nulla vero. Si q̄libet die hebd̄e sit anniuersariū: nō īpedit q̄n sup hebd̄az dicat̄ missa dn̄icalis in cōuentu: q̄r missa anniuersarii d̄r in priuato. ca. 3. prime partis nouor̄. §. 3.

¶ Vide ca. 1. tertie cōpil. §. 63. rc̄.

e ¶ Homelia. Simile habet̄ ca. 7. huius p̄tis an. §. 9. Et ca. 28. huius p̄tis an. §. 6.

f ¶ Historia. Idē ca. sequēti. §. 7.

g ¶ Magnū. Subintellecto. q̄d d̄r ca. p̄senti §. 10. et. 12.

¶ Vide ca. 7. huius p̄tis an. §. 7.

¶ Q̄n a kalēdis nouēbris vsq̃ ad pētecostes celebrat̄ ī dn̄ica d̄ festo duodecim lectionū: tūc hebd̄a sequenti r̄n̄soria inchoata nō reincipit̄: s̄z ab eo loco q̄ fuerat intermissa cōtinuat̄. ca. 1. tertie cōpil. §. 82

h ¶ Cātamus. Ex statutis guig. ca. 7. §. 3.

¶ Nisi sit illa die vel sequēti festū cādelar̄. ca. 1. tertie cōpil. §. 84.

ramis palmarum;

De libris legendis tam in ecclesia. q̄z in refectorio; Caplm XXI

a Ost ôctauas pētecostes. die quacūq̄z festū triū 1
lectionū occurrerit: libros regum incipimus;
Quod si festum nō occurrerit: eosdem libros et re-
sponsoria eiusdem historie sequēti dominica incho-
amus: vsq̄z ad kalēdas augusti eis contenti; ¶ A 2
b kålēdis augusti. vsq̄z ad kalendas septembris: pa-
rabolas. ecclesiasten. librū sapientie: et de ecclesia-
stico quantū tempus p̄mittit legimus; Illud obser-
uantes: vt si ante quintā feriā p̄dicti mensis kalen-
de cōtigerint: in p̄cedēti dominica libros eosdē in-
cipimus; Sin autē quinta. vel post quintā: sequē-
ti dn̄ica ipsos inchoamus: idipsum de libris alijs
c vsq̄z ad kalendas nouēbris obseruātes; ¶ A kålē- 3
dis septēbris. iob tribus hebdomadibus q̄n ipse
kalēde feria tertia vel quarta contingūt: alias. dua-
bus cū legimus septimanis; Duabus sequētibus:
d thobiā. iudith. hester; ¶ A kålēdis octobris. vsq̄z 4
ad nouembrē: machabeoꝝ libros; ¶ Totoq̄z hoc 5
tempore. id est ab octauis pentecostes. vsq̄z ad no-
uembris kalendas: p̄dictos libros partim in eccle-
sia. partim in refectorio legimus; ¶ Ab octauis pē- 6
tecostes vsq̄z ad kalendas nouēbris. si historia tem-
pore suo consummari nō potest: cōsummata sequē-
ti quo ad refectorium. p̄cedens repetitur in refecto-
rio: finita tamē illa vel illis que post incepte sunt. si
fieri potest: anteq̄z historia que sequitur incipiatur;
¶ Quandocūq̄z autē in toto anno festum duodecim 7
lectionum in dominica in qua historia incipiēda est
e occurrit: et cantatur de festo: ipsa historia icipitur
f in refectorio; ¶ A kålendis nouembris vsq̄z ad octa 8
uas pētecostes. omni die exceptis duodecim lectio-
num solennitatibus: tres lectiones cum tribus re-
sponsorijs dicimus; Illud obseruātes: vt si ante
feriam quintā p̄dicti mensis kalende contigerint: in
g p̄cedenti dominica responsoria et p̄phetas. et primo
ezechielem incipiamus: sequenti et deinceps feria.

a ¶ Post octauas. Ex statutis guigo. ca. 5 §. 1.

b ¶ A kalēdis augusti. Ex statutis guigo. ca. 5. §. 2.

c ¶ A kalēdis septēbris. Ex statutis guig. ca. 5. §. 3.

d ¶ A kalēdis octobris. Ex statutis guig. ibidem. §. 4.

e ¶ Incipitur. Idē ca. 20. huius ptis an. §. 7. et ca. 28. huius ptis anti. §. 6.

f ¶ A kalēdis nouēbris. Ex statutis guig. ca. 1. §. 1.

g ¶ Responsoria. Nō tn̄ incipit tūc daniel in refectorio: sz in die oīm sctōꝝ. ca. 28. huius partis anti. §. 6.

tres lectiones cum responsorijs de libris eisdem re-
citantes: ipsosq; ꝓphetas cū suis respōsorijs ante
9 aduentum dn̄i finietes; ¶ Sin autē quinta feria vel
post quintam· kalende cōtigerint: sequenti domi-
nica eosdem ꝓphetas cum suis respōsorijs inchoa-
mus: dierū qui inter kalendas et dominicā sunt· al-
terum cum tribus ꝓpter martyres· alterum cum vna
10 lectiōe transigentes; ¶ Quod si kalēde ipse in do-
minica euenerint: tunc incipiet ezechiel in refecto- h
rio: et respōsoria die prima sequēti· que fine festo oc
11 currit; ¶ Daniel totus legitur in refectorio: et inci-
pitur in kalendis p̄dicti mensis; De libris alijs: in i
12 ꝓprijs habet locis; ¶ In omnibus lectiōibus que
de ꝓphetis ad matutinas legunt: dicitur loco· tu k
autē: hec dicit dominus; Conuertimini ad me: et sal
ui eritis; Excepto· ꝙ tres lectiōes vltime dē hiere- l m
13 mia finiunt cum tu autē; ¶ Nunq; autem ꝓ trium n
lectionum festo· lectiōes historie dimittimus: nisi
in vigilia natalis domini· et duobus post festū tho-
me martyris diebus: et hebdomadibus pasche· et
pentecostes: et infra octauas assumptiōis beate ma o
14 rie; ¶ Sciendum autē: ꝙ de libris omnibus· qui a
kalendis nouēbris vsq; ad pētecosten legēdi sunt:
illa terminatio que propter occurrens festū legi non
potuerit die suo· leget in refectorio: exceptis esaia·
et eplis pauli: de q̄bus nihil in refectorio leget;

De festo sancti iohannis baptiste: et octauis; Caplm XXII

1 In vigiliā sācti iohānis baptiste: fit parua pul- a
satio ante sextam; In secūda pulsatiōe· sextam
et missam in ecclesia cantamus: et dicit oratio suf-
fragiorū· scilicet· concede ex integro· cum suffragijs
2 alijs assuetis: excepto· omnipotēs q̄ viuoꝝ; ¶ Cū
occurrit hec vigilia die dominico: fit in sabbato cū
3 abstinentia et officio; ¶ Item additur· ꝙ in hoc fe-
sto dicatur hymnus· vt queant laxis: ad vesperas
quattuor p̄mi versus· cum laudibus· ciues; Item
ad nocturnum· antra deserti· cum tribus sequenti-
bus versibus: et laudibus· ciues; Item ad laudes·

h ¶ Ezechiel. Idem ca. 28. hui⁹ ptis an. §. 6.
i ¶ In kalēdis. Idē ca. 28. hui⁹ ptis an. §. 6. ¶ Esaias. ca. 2. hui⁹ ptꝭ an. §. 5. Eple pauli. ca. 5. hui⁹ ptis an. §. 56. Heptaticū. ca. 9. huius ptis an. §. 2. Hieremias. ca. 11 huius ptis an. §. 19. Esdras. ca. 14. huius ptis an. §. 19. Actus apostoloꝝ. ca. 15. huius partis anti. §. 4. Apocalypsis. ca. 17. huius ptis an. §. 12. Paralipomenon. ca. 19. huius ptis an. §. 2.
k ¶ De ꝓphetis. Idē ca. 35. hui⁹ ptis an. §. 17.
l ¶ Excepto. Nisi terminent cū explicit. ca. 5 prime ptis no. §. 8.
m ¶ De hieremia. Idē ca. 11. huius partis an. §. 34. et ca. 35. huius ptis an. §. 17. et ca. 5. prime ptis no. §. 8
n ¶ Nunq; autē. Ex statutis guig. ca. 5. §. 6.
o ¶ Pentecostes. Et infra octauas corporis christi. ca. 2. prime ptis nouoꝝ. §. 25.

a ¶ In vigilia sancti. Hac die i oībus missis de viuis fit cōmemoratio de vigilia. ca. 2. p̄me partis nouoꝝ. §. 22. ¶ Vide ca. 1. tertie compil. §. 65. et ca. 7. tertie cōpil. §. 8. et ca. 4. secunde ptis no. §. 27 et ca. 2 prime ptꝭ no. §. 21. et. 22.

b o nimis felix. vsq3 in finem; In festō sancti iohānis.
ad missam dr̄ credo; ¶ Infra octauas eiusdē. quattu 4
c or orōnes. scilicet. deus q̄ nos beati iohannis. om
nipotens. deus qui conspicis. et beati iohannis: p̄
ordinē ad laudes in cōmemoratiōe dicunt; Ad ves
peras dr̄. cōcede; ¶ Item infra octauas istas. in om 5
ni missa de viuis fit cōmemoratio de sancto iohan
ne: et dicit orō. cōcede: s3 prius fit cōmemoratio de
festo trium lectionum si occurrat. q3 de sancto iohan
ne; ¶ In festo apostolorū. nec ad laudes. nec ad ves 6
peras cōmemorationem facimus de sancto iohan
ne: s3 tm̄ ad missam; In festo autem sancti pauli. de
eo ad vesperas. et ad laudes. et etiam ad missam cō
memoratio fit: et dicit ad laudes orō. deus qui nos
beati; ¶ In octauis sancti iohannis. dicit secundū 7
capitulū. scilicet. posuit os meum. ad nocturnū: et
oratio. omnipotēs; Tertiū. scilicet. reges videbūt.
ad laudes: et oratio. deus qui cōspicis; Primū. sci
licet. audite insule. ad tertiam: et oratio. beati iohā
nis; Ad sextam dicit secūdū capitulū: et oratio. de
us qui nos beati iohānis; ¶ Cantat etiam missa de 8
d octauis: nisi sabbatum. vel dominica. vel p̄sens de
e functus impediant: et dicit ad missam orō. cōcede:
et cetera sicuti i die; ¶ Quādo in die dominico octa 9
ue iste occurrunt: in cōmemoratiōe ad laudes dicit
orō. omps sempiterne deus: ad missam. cōcede;

b ¶ In festo. Qn̄ festū corporis christi/ occurrit die sancti iohannis: ip̄m festū sancti iohannis qd̄ transfert ad diē sequētē die corporis christi: in vespis a caplo est incipiendū. ca. 2. prime ptis nouor̄. §. 22

c ¶ Beati iohānis. Qn̄ hec orō beati iohānis dicit in cōmemoratione. nō dicit in ea. qui tecum: sed dicto fauere placatū. dn̄m nostrū iesum christū filiū tuū: respondet amen. ca. 31. huius ptis an. §. 3.

d ¶ Vel dominica. In his casibus dr̄ missa de octauis in priuato ab hebdōadario. ca. 3 prime ptis no. §. 5.

e ¶ Cōcede. Idē ca. 30. hui9 ptis anti. §. 19

De festo apostolorum petri et pauli. et octauis; Caplm XXIII

a IN vigiliā apostolorū petri et pauli ante sextā 1
fit parua pulsatio: ad scōm signū ad ecclesiā cō
uenimus: sextam et missam pariter audituri; ¶ Ad 2
missam post orōnem diei. dicit oratio sācti leonis:
deinde oratio martyrū: deinde oratio sancti iohan
nis. scilicet. cōcede: postmodum consuete: excepto.
omnipotens qui viuorū; ¶ Si autē hec vigilia die 3
dominico occurrat: fit sicut de vigilia sancti iohan
b nis baptiste; ¶ In festō eorūdem. dicit ad sextam 4
oratio. omnipotens: ad nonam. familiam: nec fit
ea die cōmemoratio de sancto paulo: nec die crasti

a ¶ In vigilia aplorū. In hac vigilia i missis de viuis. prius fit cōmemoratio d vigilia q3 de festo triū lectionum. ca. 31. hui9 ptis anti. §. 8. ¶ Vide ca. 7. tertie cōpil. §. 8.

b ¶ In festo. In missa dicit credo. ca. 34. huius ptis anti. §. 13. et p̄fatio aplor̄. ca. 1. tertie cōpil. §. 78

5 no de ſancto petro; ¶ In feſto ſancti pauli· dicitur
ad ſextam oratio·exaudi: ad nonam·protege; Due
precedentes· ſcilicet· omnipotens· et familiam: et
iſte due·ſcilicet exaudi· et protege: alternatim infra
octauas ad laudes·et veſperas·in cōmemoratione
6 dicuntur; ¶ Infra octauas·in omni miſſa de viuis
cōmemoratio fit de octauis: et dicitur oratio·deus
cuius dextera: ſed prius fit cōmemoratio de feſto
7 trium lectionū ſi occurrat q̄ʒ de octauis; ¶ In octa- c
uis reſponſoria cōmunia ·et antiphone cōmunes·
ad laudes et ad horas dicuntur: in euangelio au-
tem dicuntur ille·que infra octauas; In iſtis etiam
octauis dicuntur capitula cōmunia: et ad ſextam di
8 citur oratio·familiam; ¶ Miſſa etiam de his octa-
uis cantatur: niſi ſabbatum·vel dn̄ica·vel pre- d
ſens defūctus·impediant: cuius officium eſt·ſicut
ſancti bartholomei; e

¶ De viſitatione beate marie habet ad longū. ca.1. tertie cōpil.§.38. et ca.11. tertie cōpil.§.6. et ca.7. tertie cōpil.§.3

c ¶ In octauis. De his octauis fit tm̄ cōmemoratio ad veſpas ꝛ laudes: q꜠ occurrunt infra octauas viſitatiōis btē marie: de q̄bus fit officium.

d ¶ Uel dn̄ica. Tūc eīn dicit in priuato. ca. 3. prime ptis no.§.5.

e ¶ Bartholomei. Idē ca.30. huius ptis anti.§.20.

De feſto beate marie magdalene. et de vinculis ſancti petri. et inuētione ſancti ſtephani; Capl'm XXIIII

1 In feſto ſancte marie magdalene·propria ora- a b
tio·largire: ad ſextam·deus qui nos annua:
ad nonam·exaudi; Reſponſoria paſchalia·et anti
phone paſchales·que in hoc feſto cantantur: in fi
2 ne habent alleluia·ſicut in paſcha; ¶ In vinculis
ſancti petri·dicuntur capitula·et reſponſoria·et of-
ficium miſſe·ſicut in natali eiuſdem: ſed ad veſperas
vltimas· dicitur ad magnificat antiphona·beatus
3 es ſimon bariona; ¶ In inuentione ſancti ſtepha- c
ni: dicunt capitula cōmunia;

a ¶ Marie magdalene. In miſſa nō dicit credo: nec cōicat diaconus. ca.2. prime partis nouoꝝ.§.30

b ¶ Oratio. Idē ca.2 prime ptis no.§.30

c ¶ In inuentione. De hoc feſto vide ca.2. prime ptis no.§.31

De aſſumptione beate marie. et decollatiōe ſcti iohānis baptiſte; Ca. XXV

1 In vigilia aſſumptionis beate marie· ante ſex- a
tam fit parua pulſatio: ad ſecundum ſignum·
ſextam et miſſam in eccleſia continuamus; Ad miſ
ſam poſt orationem beati euſebij·dicitur oratio ſuſ
fragiorū·ſcilicet concede ex integro·cum ſuffragijs
alijs: excepto·omnipotens qui viuorū; Cum hec

a ¶ In vigilia. Hac die nō dicit miſſa beate marie in priuato. ca.36 huius partis an.§.2. ¶ In hac vigilia fit abſtinētia. ca.14. ſcđe partis an.§.1. et ca.4. ſecunde ptis no.§.26 ¶ In hac vigilia ꝛ p totas octauas qn̄ cantor incipit hymnū. aue maris ſtella. veniam accipimus ſup formas. ca.36 huius ptis an.§.18.

vigilia venerit in dominica: fiat sicut dictum est de
vigilia beati iohannis baptiste; ¶ Infra octauas. 2
ad laudes. et tertiam. et vespas. dicimus orationē.
famulorum: ad nocturnum. et sextam. concede miseri-
cors: ad nonam. concede nos; Ad vesperas dicun-
tur psalmi feriales: sicut ad matutinas; ¶ Per to- 3
b tas octauas. non accipimus venias; ¶ De respon- 4
soria assumptionis. tria responsa infra hebdomadā
dimittuntur: scilicet. diffusa est. specie tua. dilexi-
c sti; ¶ In octauis assumptionis. et infra. dicetur p̄- 5
d fatio quādo cantabitur de solennitate: et diebus vā-
cantibus. poterit missa dici de ipsa solennitate: que
tunc non erit hebdomadarij. sed eius cui contingit
ex ordine; ¶ Missa etiam beate marie in sabbato in- 6
e fra octauas. erit de solēnnitate: sed cum suffragijs
alijs dicetur omnipotens qui viuorum; ¶ Infra has 7
f octauas. de festo trium lectionum fit tm̄ cōmemora-
tio; Quando autem de his octauis. et de tali festo.
cōmemoratio facienda est: cōmemoratio de octauis
g precedit; ¶ Dominica infra octauas. totum officiū 8
est de octauis: et fit cōmemoratio de dominica. legi-
turque in refectorio homelia dominicalis: et die pri-
ma vacante. de dominica missa cantatur; ¶ Item do- 9
minica ĩfra octauas. et ĩ ipsis octauis. hymnus. aue
maris stella. cantatur solenniter: et dicuntur capitula
et orationes sicut in die; Per totas etiam octauas.
ad matutīas hymni solēniter decantantur; ¶ In de- 10
collatione sancti iohānis. dicuntur capitula cōmunia
vnius martyris. et oratiōes cōmunes ad sextam. et
nonam: et dicitur in ipsis. beati iohannis baptiste.
h et martyris tui; ¶ Quando decollatio sancti iohan- 11
nis accidit ĩ dominica. cōmemoratio fit de domini-
ca: et in refectorio post homeliam dominicalē inci-
pitur historia iob: et prima die vacante cantatur mis-
sa de dn̄ica; Responsoria vero historie: ad sequentē
dominicam reseruatur;

De natiuitate beate marie. et octauis et de exaltatiōe sctē crucis; Ca. XXVI

a Ctaue natiuitatis beate marie reincipiuntur si- 1
cut in assumptione eiusdem: exceptis his. que

b ¶ Venias. De hoc habetur ca. 37. huius partis anti. §. 3.
c ¶ Dicetur / kyrieleyson. dn̄icale et gloria in excel. dicū-tur. ca. 36. hui⁹ ptis an. §. 8. et. 9. et ca. 2. prime ptis no. §. 33
d ¶ Vacātibus. Etiā nō vacātib⁹ poterūt qui voluerit celebrare de solēnitate in cōuētu: et āniuersaria reddere in priuato. ibi. §. 33
e ¶ De solennitate. Idē ca. 36. huius partis anti. §. 7.
f ¶ Cōmemoratio. Idē ca. 30. huius partis §. 9. et ca. 31. huius partis. §. 11
g ¶ Dn̄ica. Qn̄ festū sancti bernardi accidit ĩ dn̄ica / trāsfertur. ca. 2. prime partis no. §. 32
¶ Sermonē assumptionis non recordamur in claustro: nisi die crastina festū sit duodeci lectionū. ca. 35. huius partis an. §. 10
¶ Qn̄ octa. festorum btē marie occurrūt in sabbato: in hymno cōpletorij dicitur vltim⁹ versus. gloria tibi dn̄e q̄ natus es. ca. 1. tertie cōpil. §. 11
¶ Vide ca. 17. hui⁹ partis an. §. 26
h ¶ Decollatio. In hoc festo cessat cōmēoratio de sctō iohāne cōis. ca. 31. huius ptis an. §. 15

a ¶ Octaue natiuitatis. Infra has octa. de festo triū lectionū fit tm̄ cōmēoratio ca. 31. huius ptis anti. §. 11. Et qn̄ celebratur de solēnitate in cōuētu. kyrieleyson dn̄icale et gloria in ex. dicim⁹. ca. 36 hui⁹ ptis an. §. 8. et. 9. et ca. 2. prime ptis no. §. 33. Et q̄ voluerit dieb⁹ ferialib⁹ celebrare de solēnitate in cōuētu: pn̄t reddere missas āniuersariorū in priuato. ca. 2. prime ptis nouorum. §. 33

2 aliter in hoc capitulo disponuntur; ¶ Infra octa-
uas·lectiones sunt de historia iob; Ad nocturnum
capitulum·transite·et oratio·cōcede nos famulos:
ad laudes capitulum·qui edunt me·et oratio·famu-
lis tuis: ad tertiam·ad vesperas·et ad ceteras ho-
3 ras: capitula·et orationes·sicut in die; ¶ Domini-
ca infra octauas·capitula·et orationes·sicut in die:
octo prime lectiōes sunt de historia iob: cetera om-
nia sunt de octauis·et fit cōmemoratio de domini-
ca; Si tamen exaltatio sancte crucis venerit in hac
4 dominica: fiet sicut inferius continet; ¶ In octa-
uis·octo prime lectiones sunt de residuo cantici cā-
ticoꝝ: cetera sicut in die·excepto ꝙ ad ꝓmas vespe-
ras fit cōmemoratio de octauis: ꝛ dicit antiphona·
5 quasi palma; ¶ Cum octaue iste veniūt in domini-
ca: ad primas vesperas primo fit cōmemoratio de
octauis: postea d̄ dominica; In die vero ad laudes·
et missam·et vesperas·cōmemoratio fit de domini-
ca: et in refectorio·primo legit homelia dominica-
lis·deinde incipitur historia: et die prima vacante
cantat missa de dominica·et respōsoria historie dif-
fert ad sequentem dominicā: et officiū beati mauri-
cij transfert ad diem sequentem;

De exaltatione sancte crucis;

6 N exaltatione sancte crucis festum solēne fáci- b c
mus: et fit totū officiū de cruce; Capl'a·et orō-
nes·dicimus de cruce·et antiphonas·et responsa:
et habemus lectiones·et homeliam de dictis augu-
7 stini; ¶ Quādo hoc festū occurrit in dominica·pri-
mo fit cōmeōratio de dn̄ica: postea de octauis: de- d
8 inde de martyribus; ¶ Et ab ipsa exaltatiōe sancte e
crucis·vsqꝫ ad pascha·qn̄ comeditur in refectorio·
post grās redim' ād cellas: et lector refectorij·sum- f
pta refectione pulsat ad nonā; g

De festis beatoꝝ matthei. et mauricij. et de ieiunijs tempalibus in septēbri: et de festo beati michaelis; Ca. XXVII

1 Uando festū beati matthei in dn̄ica accidit: in
hebdōa p̄cedēti fiūt ieiunia tempalia; Qn̄ supra

b ¶ In exaltatione. In hymno de laudib' dn̄i dr̄ v̄sus/o crux aue spes vnica/veniā sumimus.ca.11.hui' ptis an.§.18.et ca.36.hui' ptis anti.§.24.

c ¶ Facimus. In missa dr̄ credo.ca.34.hui' ptis an.§.13.et cōicat diaconus.ca.32.hui' ptis an.§.3.et ca.43.hui' ptꝫ an.§.51.

d ¶ Cōmemoratio. Qn̄ festū exaltatiōis sācte crucis occurrit feria scd̄a/in primis vesperis eiusdē festi: pri' fit cōmemoratio de octa.ꝗꝫ de dn̄ica.ca.1. tertie cōpil.§.73

¶ Qn̄ octa.natiuitatis btē marie occurrūt feria q̄rta ieiunioꝝ tpalium: post missā octa.dr̄ officiū nudū de ieiunio.ca.1.tertie cōpil.§.40

e ¶ Exaltatiōe.exclusiue.ca.34.huius partꝫ anti.§.4

¶ Die exaltationis est dormitio.ca.2.prime ptis nouoꝝ.§.34

¶ In crastino exaltationis incipiūt ieiunia ordinis.ca.14.scd̄e partꝫ anti.§.9. Et in crastino octa.natiuitatꝫ btē marie/incipiunt vigilie.ca.41.hui' ptis an.§.5.

f ¶ Ad cellas. Et dicimus nonā btē marie: et alijs exercitijs occupamur.ca.34.huius partis an.§.6.

g ¶ Pulsat. Et dicta nona btē marie in ecclesia.ibi.§.5.

a hebdōmadam: in ipsa fiunt; In quoꝝ quarta feria.
ad lectiōis orōnem. dicimus dn̄s vobiscum: quam
b lectionem legit vltimus; Secunda oratio suam ha-
bet cōclusionem: nec dicitur ad eam. dn̄s vobiscū:
c sed tm̄ oremus; ¶ Itē feria quarta. et sexta. missa de 2
ieiunio dicit᷑ mane post primam: nisi festum beati
mauricij. vel pn̄s defunctus obstet. de quibus missa
mane celebranda: et post. nudū officiū de ieiunio est
dicendum: et fit cōmemoratio de ieiunio in missa
beati mauricij. et in omni missa de viuis: et in com-
memoratione dicitur oratio prima; ¶ Qz si quarta 3
d vel sexta feria. festum beati matthei contigerit: pul-
satur ad tertiam sicut diebus dominicis: deinde ter-
tia. missa. et sexta. de festo cotinuatim dicuntur: et
e post missam dicetur officium de ieiunio sine cantu:
sed in missa de festo. et in omni missa de viuis. cōme-
moratio de ieiunio fiet; ¶ Si vero feria quarta. vel 4
sexta. nō festum sed anniuersarium occurrerit: eius
missa priuatim dicetur: et de ieiunio in conuentu;
¶ Sabbato ieiuniorum ante sextam fit parua pul- 5
f satio: deinde sextam. et missam. et nonam in eccle-
sia continuamus; Statim post quintam lectionem
quam legit prior vel vicarius: vnam solam ad quā
tantūmodo dominus vobiscū dicitur. ante episto-
lam dicimus orationem: nisi festū occurrat. de quo
fiat cōmemoratio: vel prior aliqua ex causa iusserit;
¶ Si autem festum beati mauricij. vel presens de- 6
functus in sabbato ieiunioꝝ occurrāt. de ipsis mis-
sa mane cantatur: et post tempore congruo. ante
sextam fit parua pulsatio: deinde sextam. missam.
et nonam. cum feriali kyrieleison continuamus: di-
citurqꝫ in commemoratione ieiunij. prima oratio;
¶ Si vero festum beati matthei venerit in tali sab- 7
bato. pulsatur ad tertiam sicut dominicis diebus:
et sic tertiam. et missam de festo continuamus: de-
inde facto interuallo post missam. cum pulsandum
est ad sextam. precedit parua pulsatio: deīde sextā.
missam. et nonā cum feriali kyrieleison continuam⁹:
fitqꝫ vt dictū est cōmemoratio de ieiunio. et de festo;
¶ Quādo autem in sabbato ieiuniorū septembris. 8

a ¶ Hebdomadam. Vide ca. 3. hui⁹ ptis anti. §. 2
¶ Ieiunia tpalia septēbris fiūt ẜm ritū cuiuslibet diocesis. ca. 4. secūde ptis no. §. 29.
b ¶ Legit vltimus. Idē ca. 43. huius partis an. §. 64.
c ¶ Et sexta. Si feria sexta vel q̄rta occurrat festū triū lectionū. i missis de viuis prius fit cōmēoratio de festo qꝫ de ieiunio. ca. 31. huius partis an. §. 10

d ¶ Vel sexta. Si feria q̄rta vel sexta occurrat vigilia bti matthei: in missis de viuis / prius fit cōmēoratio de vigilia qꝫ de ieiunio. ca. 31. huius ptis an. §. 9
e ¶ Officiū. Scꝫ nudū. de q̊ habet᷑ ca. 43. p̄me ptis an. §. 57. et ca. 5 prime ptis no. §. 31
¶ Vide ca. 3. hui⁹ ptis an. §. 8.

f ¶ Sextā. Ex statutꝫ guigo. ca. 3. §. 2.

nec festū duodecim lectionū· nec p̄sens defunctus·
sed anniuersariū occurrerit ⁊ eius missā priuatim di- g
cet post missam beate marie· que tūc in cōuentu can-
tabit· et fiet in ea cōmemoratio de ieiunio· diceturq̄
9 in cōmemoratiōe· prima oratio; ¶ Quando festum
beati mauricij accidit in dn̄ica· incipitur responsoria
noua ⁊ nec fit cōmemoratio de festo· sed eius officiū
ad diem sequentem transfert;

g ¶ Missa. Idē ca.3. hui⁹ ptis an.§.10. et ca. 48. hui⁹ ptis an.§.7.

Festum sancti michaelis;

10 Festum sancti michaelis solēniter celebramus; h
Quando hoc festum accidit in dn̄ica· cōmemo-
ratio fit de ipsa ⁊ et in refectorio primo legit home-
lia dn̄icalis· deinde residuum sermonis· vel homelie
festiualis· postea incipit historia machabeorū ⁊ et
ad vltimas vesperas primo fit cōmemoratio de san- i
cto hieronymo· q̄z de dn̄ica· et prima die vacante ca- k
tatur missa dominicalis· et respōsoria historie· ad se
quentem dn̄icam reseruat;

h ¶ Celebramus. Et in missa dicit credo. ca. 34. hui⁹ ptis an.§.13.

i ¶ De sancto. Cōcordat cū ca.29. hui⁹ partis an.§.10. et cū ca.31. hui⁹ ptis an.§.5.

k ¶ hieronymo. In letanijs priuatis: sctūs hieronymus pnūciet: et post sanctū gregoriū ɔscribat. ca.1. tertie cōpil.§.52

De festis sancti luce. et omniū sanctorum. et reliquiarum. et dedicationis ecclesie superioris; Caplm XXVIII

1 In festo sancti luce· misse officiū sicut sancti iaco
bi· gloria in excelsis· et credo· et p̄fatio aplōꝝ di
cuntur; Ad sextam· et nonam· oratio· beati euāgeli-
2 ste luce· quere i festo sancti matthei; ¶ Circa hoc fe-
stum inchoat officiū p̄ cluniacēsibus· et ceteris as-
sociatis· vt habet cāplo· xlviij; a

a ¶ Caplo. xlviij. huius partis an.§.33

¶ De festo vndeci miliū virginū habet ca.2. prime ptis no.§.36

Vigilia omnium sanctoꝝ;

3 In vigilia omnium sanctorū· ante sextam fit par
ua pulsatio· deinde sextam· et missam· et nonā
cōtinue in ecclesia cantamus ⁊ et dicitur oratio suf-
fragioꝝ· scilicet· cōcede ex integro· cum suffragijs as-
suetis· excepto· omnipotens qui viuoꝝ; Quando
vigilia hec in dn̄ica accidit· fit sicut de vigilia sancti
iohannis baptiste;

Festum omnium sanctoꝝ;

4 Festū omniū sctōꝝ celeberrime colim⁹ ⁊ ad missā
dr̄ credo· et p̄fatio dn̄ical· et post nonā icipiunt

b legi cōsuetudines; ¶ Ante cōpletoriū dr̄ placebo in 5
d cellis ꝓ cunctis fidelibus: et die sequēti dr̄ agenda
e post nocturna: sicut infra caplo·xlix·ꝯtinet; ¶ Qn̄ 6
festum omniū sanctoꝝ accidit in dn̄ica·cōmēoratio
fit de ipsa: et in refectorio·p̄mo legitur homelia dn̄i-
calis·deinde residuū sermonis·vel homelie festiua-
lis: postmodū p̄ma terminatio de ezechiele: deinde
f incipit daniel·et p̄ma die sequenti q̄ sine festo occur-
rit·incipit rn̄soria: et tunc in sequenti sabbato·non
dicitur magnum responsoriū; Missa vero dn̄icalis·
dicit prima die vacāte;

Festum reliquiarum;

Estum reliquiaꝝ solēniter celebramus: cōuer- 7
si tamen et mercenarij debent laborare: sʒ nō cir
ca domū sup̄iorē; ¶ In hoc festo·dicunt capl'a pluri 8
moꝝ martyꝝ: responsoria vero·et antiphone·sicut
in festo omniū sāctoꝝ: excepto·ꝙ ad vltiās vesp̄as·
non dicitur magnū responsoriū; ¶ Hac die post pri 9
g mam·lecta lectione capituli: reliquie ꝓnūciātur a
lectore; Quibus ꝓnūciatis: incipit prior psalmū·
laudate dn̄m in sanctis eius: et lector cū libro regre-
ditur ad sedem suā; Ad gloriā psalmi ꝓsternimur:
et sequit·kyriel'·christeel'·kyriel'· pr̄ noster; Et heb-
domadarius dicit·et ne nos·letamini in domino et
exultate iusti: dominus vobiscū: oremus: ꝓpitia
re q̄sumus domine nobis famulis tuis·rc̄: per do-
minum nostrū: benedicamus domino; ¶ Ad mis- 10
sam officiū·sicut in vigilia omniū sanctoꝝ: all'a·iu-
dicabūt·q̄re in festo sancti mauricij: epl'a·sancti p̄ fi-
dem: euangelium·videns iesus turbas: credo dr̄·
h et p̄fatio dominicalis; ¶ Ante cōmpletoriū dr̄ place 11
bo in cellis ꝓ fratribus ordinis·et ꝓ antecessoribus
nostris: de quibus die sequenti facimus officium·
sicut infra capitulo·xlix·cōtinetur; ¶ In octauis fe- 12
i sti reliquiaꝝ ecclesie sup̄ioris: fiat festum reliquiarū
eccl'ie inferioris: nō tn̄ cesset ab op̄ibus;

Festum dedicationis;

k Estū dedicatiōis eccl'ie sup̄ioris solēniter agi- 13
m9: et dr̄ hymn9·christe redēptor·et alius·iesu

b ¶ Consuetudines Scʒ scd̄a p̄s statutoꝝ: ꝛ finit ante pascha. ca. 34 hui9 p̄tis an. §. 7
c ¶ Ante cōpletoriū Idē ca. 49. huius p̄tis anti. §. 14.
¶ Et qn̄ festū oīm sanctoꝝ accidit in sabbato: p̄dictū officiū defunctorū celebrat feria scd̄a sequenti. ibi. §. 3
d ¶ Agēda. Ex statutis guig. ca. 11. §. 1.
e ¶ Post nocturna: et missa. ibidem. §. 1.
¶ Qn̄ cōmēorationes oīm fideliū ꝛ fratrū ordinis in crastino reliq̄arū occurrūt in sabbato/ celebrant i ꝯuētu: ꝛ missa btē marie in priuato. ca. 36. hui9 p̄tis an. §. 2. Si die q̄ celebrant dicte cōmēoratiōes occurrat anniuersariū/ transfert. ca. 49. hui9 p̄tis an. §. 2. et. 6. A q̄rto nonas nouēbris vsq; ad septuagesimā/ dieb9 festiuis agēdā ꝓpriā vel quotidianā dicimus. ca. 49. huius p̄tis an. §. 7. et ca. 4. prime p̄tis no. §. 10
f ¶ Daniel. Et totus legit in refectorio. ca. 21 huius p̄tis an. §. 11.
g ¶ Pronunciātur. Idē ca. 12. secūde partꝭ anti. §. 6.

h ¶ Ante cōpletoriū Idē ca. 49. prime p̄tis an. §. 14
¶ Uide supra caplo presenti. §. 5.
i ¶ Festū reliquiarū Uide ca. 6. scd̄e p̄tis anti. §. 25. et ca. 2. p̄ie p̄tis nouoꝝ. §. 39. et ca. 4. secūde p̄tis nouoꝝ. §. 21.
¶ De festo sācti hugonis lincolniensis habet ca. 2. prime p̄tꝭ no. §. 37. et ca. 29. huius p̄tis anti. §. 12. et ca. 1. tertie compil. §. 41.
¶ De festo p̄sentatiōis habet ca. 1. tertie compil. §. 42.

k ¶ Solēniter. Idem ca. 32. huius p̄tis an. §. 1. Uide ca. 2. prime partis no. §. 6. et ca. 1. tertie cō pil. §. 30. 47. 48. et ca. 2 prime p̄tis nouoꝝ. §. 7.

saluator: ad missam dr̄ credo· et p̄fatio dn̄icalis; In
hoc festo· vbicūq; sumus infra terminos: de ipa de-
14 dicatione cantamus; ¶ Qn̄ festum dedicationis ac
cidit in dominica· in qua necesse ē inchoare rn̄soriā
nouam· que solis dominicis cantat̄· nec pōt dici in
alia dominica· festa duodecim lectionum in ea occur-
rente: totum cantabit̄ de dominica· nec fiet cōmēo-
ratio de solennitate: sed eius officium transfert̄ ad
diem sequentē sine capitulo· candelis et refectorio; l
15 ¶ Primo die dedicationis· possunt ingrēdi mulie- m
res ecclesias nostras· que dedicant̄: alibi vero in-
trare non permittant̄: quantū cōuenienter potuerit
euitari;

De festis duodeci lectionū; Ca. XXIX

1 In festis duodecim lectionum· cum capitula p-
pria non habentur: primum ex cōmunibus di-
cit̄ ad vespas· et laudes· et tertiam: itemq; ad vespe-
ras; Secundū ad sextam: tertium ad nonam; ¶ In
2 festis apostolo℞ duodecim lectionum· cū nulla ha-
betur oratio ppria: dicimus ad vesperas· et laudes·
et missam· et tertiam· itemq; ad vesperas· quesum⁹
omnipotens deus; Si vero ppria habeatur: dici-
3 tur modo supradicto; ¶ Item cum in festis aposto-
lorum duodecim lectionum· ad sextam· et nonam·
ppriam vel pprias orationes non habemus: ad se-
4 xtam· exaudi· ad nonam· protege dicimus; ¶ In fe-
stis sancti marci· et sancti luce· dicimus ad sextam et
nonam· beati euangeliste luce· vel marci· et cetera:
5 quere ī festo sancti matthei; ¶ In alijs festis duode-
cim lectionum· cum vna sola propria habetur ora-
tio· que dicitur ad vesperas· et laudes· et tertiam· et
missam· itēq; ad vespas: primā e cōibus ad sextā:
6 secūdā dicimus ad nonam; ¶ Si vero nulla ppria a
habeat̄: p̄mā e cōibus ad vespas· et laudes· et ter-
tiam· et missam· et vesperas: secundā dicim⁹ ad sextā
et nonam; Si autē vna ex cōmunibus· festi sit p-
7 pria: reliqua dicit̄ ad sextam et ad nonam; ¶ Et sci-
endum p̄terea: quia quotiēs duodecim lectionū fe-
sta duo· siue dominica cum festo· continuantur: de
presenti· vespere vsq; ad capitulum cantatur: hinc

l ¶ Sine caplo. Dic cū caplo/cādelis 7 refectorio q̄ ad monachos. ca.2.p̄me ptis no.§.2. et ca.2. tertie ptis nouorum.§.17.

m ¶ Ingredi. Idē ca. 26. scde ptis anti.§.5. et ca.6. scde ptis no.§.22.

¶ De festo dedicatiōis ecclie inferioris. ca.6. secūde ptis an.§.25. et ca.8. scde ptis an.§.49. et 50. et ca.2. prime partis no.§.39. et ca.4. scde ptis nouo℞.§.21.

¶ De festo patroni ecclesie habet̄ ca.2. prime ptis no.§.42

a ¶ Secundā. Nisi eadem sit festi ppria: quia tūc prima dicit̄ ad sextā 7 nonā. ca. p̄nti.§.6.

b de subseq̄uēti pagit̄ officiū: sz postmodū fit cōmēo-
ratio de p̄nti; ¶ Cū vo solēnitas aliqua q̄ festiue ce- 8
lebrāda ē· in hac cōtinuatione euenerit: totū officiū
de solēnitate agit̄: sz postmodū de dn̄ica· siue de fe-
c sto fit cōmēoratio; ¶ Si aūt huiusmodi solēnitas· 9
d die dn̄ico occurrerit: nihilominꝰ de ipsa dn̄ica cōme-
moratione facimꝰ; ¶ Tn̄ si die sequēti· festū duode- 10
cim lectionū occurrat: ad vltias vespas solēnitatis·
e p̄mo fit cōmemoratio de festo sequenti: q̄z de dn̄ica;
f ¶ In festis sctōꝝ· augustini· ambrosij· et gregorij· 11
legit̄ sermo beati fulgetij· q̄ sic icipit: dn̄icus sermo·
g ꝛc̄: et homelia bti hieronymi: hōmo q̄dā peregre
ꝓficiscēs; ¶ In festis sancti nicolai· et sancti hugo- 12
h nis grānopolitani· et sācti hugōnis lincolnieñ: legi
i tur sic̄ in festo sācti martini; ¶ In festo scti āntonij· 13
k sicut scti bn̄dicti: exceptis lectionibus;

De festo trium lectionum per totum annum; Caplm XXX

a E festo triū lectionū· inuitātoriū tm̄· et v̄siculi· 1
et R̄soria· et orōnes· et matutine laudes· cū do-
minus regnauit: sz et ad primā antiphōa· ad tertiā
quoq̄z et sextā: antiphone· v̄sus· et orōnes dicunt̄;
¶ In festo triū lectionū· ea semp R̄sa dicimus: q̄ a 2
signis mōstrāt̄; ¶ Post octauas pētecostes· oīa si- 3
b gnā mutanius: et occurrētibus festis triū lectionū·
oēs R̄sorias cōmunes inchoamus: qđ nō fit post
octauas apparitiōis; ¶ Sciēdū aūt· q̄ quāq̄z R̄so- 4
ria cōmunia in officio duodecim lectionū ex integro
dicant̄: nō tn̄ in sequēti festo triū lectionū icipiun-
tur: nisi signū· ea incipiēda ostēderit; ¶ In festo tri- 5
um lectionū· p̄mū caplm dicit̄ ad vespas· et tertiā:
scđm ad nocturnū· et sextā: tertiū ad laudes; ¶ In 6
festis aplōꝝ triū lectionū· si ꝓprietatē nō habent· di
cimus ad vespas· et laudes· et tertiā· q̄sumus omp̄s
deus: ad nocturnū· et sextā· adiuuet ecclesiā; Si ꝓ-
pria habet̄ orō· dicit̄ ad vespas· et nocturnū· et lau-
des· et tertiā: ad sextā· q̄sumus omp̄s deus; ¶ In 7
alijs festis triū lectionū· cū nō habet̄ orō ꝓpria: pri
mā e cōmunibus dicimꝰ· ad vespas· et laudes· et ter-
tiā: secundā ad nocturnū· et sextā; Si habet̄ oratio

b ¶ Fit cōmēoratio. Qn̄ in sabbato festū duodecim lectionū occurrit· ꝛ in dn̄ica seq̄nti aliud festū ɔsilē· in sabbati vespis priꝰ fit cōmēoratio de festo p̄nti: q̄z đ dn̄ica. ca. 31. huius partis anti. §. 4.

c ¶ Solennitas. Si duo festa cādelaꝝ imediate sibi successerit: vespere festi subsequētis a caplo ichoant̄. ca. 3. prime ptis nouoꝝ. §. 1.

d ¶ Cōmēoratione. Cōcordat cū ca. 31. huiꝰ ptis an. §. 5

e ¶ Primo. Idē ca. 31 huius ptis an. §. 5

f ¶ Gregorij. In festo sancti bn̄dicti. lectiōes sunt de dialogo gregorij. euangeliū. sint lūbi. cū sua homelia. ca. 2. prime ptis no. §. 15. Et si celebrat̄ tēpe paschali. vide ca. 12. huiꝰ ptis anti. §. 68.

g ¶ homo quidam. In festo sācti ambrosij tpe paschali. đr euangeliū / ego sum vitis cū sua homelia. ꝛ ad missā officiū ꝓtexisti. ca. 2. prime partis nouoꝝ. §. 16.

h ¶ hugonis. Qđ celebrat̄ cū cādel. ca. 2. prime ptis no. §. 37.

i ¶ Antonij. Itē de hoc festo habetur ca. 7 huiꝰ ptis an. §. 9.

k ¶ Exceptis lec. Et exceptꝫ his q̄ postea sūt ordiata de ip̄o. ca. 2. prime ptis nouoꝝ. §. 15

a ¶ Inuitatoriū. Ex statutis guigonis ca. 5. §. 7.

b ¶ Signa. Idē ca. 19. huiꝰ ptis anti. §. 12

ꝓpria: dr̄ ad vespas. et nocturnū. et laudes. et ter-
8 tiā: et p̄ma e cōibus ad sextā; ¶ Si vero vna e cōi-
bus festi sit ꝓpria: tūc sicut et alie ꝓprie. dr̄ ad vespe
ras. et nocturnū. et laudes. et tertiam: et altera dr̄ ad
9 sextā; ¶ De festis triū lectionū. q̄ infra octauas ap-
paritiōis. et āscēsionis. āssumptiōis. et natiuitatis c d
beate marie occurrūt: cōmemorationē tm̄ facimus; e
Qn̄ aūt de his octauis et de festo triū lectionū cōme f
10 moratio fit: cōmemoratio de octauis p̄cedit; ¶ In
natali vnius martyris pōtificis: dicit̄ in orōne. mar
11 tyris tui atq; pōtificis; ¶ Qn̄ indulgentiā dicit̄:
cuiꝰ titulus sit vnius virginis et martyris. non tm̄
12 dicit̄ in ea v̄go: sed btā illa martyr imploret; ¶ Hec
aūt sunt festa triū lectionū celebranda cū missis: nisi
euenerint in sabbatis. vel diebus dn̄icis: et nisi pre- g
sens defunctus. vel aliā missa diei ꝓpria occurrat: h
p̄ter missam anniuersarij. et bn̄factoꝝ. q̄ diceret̄ p̄ua- i
tim: nec impediret missam de festo; Uidelicet. octa-
ue sanctoꝝ. stephani ꝓthomartyris: iohānis euā-
geliste: innocentū: in q̄bus misse officiū. sicut in fe-
13 stis eoꝝ; ¶ Itē sanctoꝝ. fabiani. et sebastiani: de q̄
bus misse officiū. intret: responsoriū. timete: all'a.
sancti tui: ep'la. sancti p̄ fidē: euangeliū. sicut in vi-
gilia omniū sanctoꝝ: offertoriū. mirabilis: cōio.
14 beati mūdo corde; ¶ Itē cathedra sancti petri: in q̄ k
misse officiū. sicut sancti iacobi: ep'la. iā non estis:
15 euāgeliū. sicut in vigilia ap'loꝝ petri et pauli; ¶ Itē
sancti georgij: de q̄ misse officiū. ꝓtexisti me. ep'la.
16 beatꝰ vir q̄ in sapiā: euāgeliū. ego sum vitis; ¶ Itē
inuētionis sancte crucis: de q̄ misse officiū. sicut in
exaltatiōe: nisi q̄ duplex all'a dicit̄: p̄mū. nos autē.
17 secūdū. angelus dn̄i; ¶ Itē marcellini et petri: de q̄-
bus misse officiū. sicut in vigilia omnium sanctoꝝ:
ep'la. iusti in ppetuū: all'a. iudicabūt: euangeliū. cū
18 audieritis p̄liā; ¶ Itē geruasij et ꝓthasij: de q̄bus l
19 misse officiū. sicut fabiani et sebastiani; ¶ Itē octa-
ue sancti iohānis p̄cursoris: de q̄ misse officiū. sicut
20 in festo eiusdē: et orō. cōcēde; ¶ Itē octaue ap'loꝝ m
petri et pauli: in q̄bus misse officiū. sicut sancti bar- n
21 tholomei; ¶ Itē reuelatio sancti stephani: et dicit̄

c ¶ Ascēsiōis. Et īfra octa. corpis christi

d ¶ Assumptionis. Et īfra octa. visitatiōis btē marie: ⁊ tribus vltimis diebꝰ pasche ⁊ pētecostes. ca. 14. huiꝰ ptis an. §. 24. et ca. 31. huius ptis an. §. 11. et in diebꝰ dn̄icis ⁊ festis duodeci lectionū. ca. sequēti. §. 11.

e ¶ Cōmeorationē. Idē ca. 25. huiꝰ ptis an. §. 7. et ca. 31. huius partis an. §. 11.

f ¶ Octauis. Idē ca. 6. huiꝰ ptis anti. §. 12. et ca. 17. huiꝰ ptis an. §. 22 et ca. 25. huiꝰ ptis an. §. 7.

g ¶ In sabbatis. In istis casibꝰ misse festorū triū lectionū dicunt̄ in priuato. ca. 3. prime ptis nouoꝝ. §. 5.

h ¶ Alia missa. Scʒ solennior q̄ʒ missa festi triū lectionū. ca. 3. prime ptis no. §. 5

i ¶ Priuatim. Et p̄terq; in casu. de q̄ in ca. 3. prime ptis no. §. 8.
¶ Uide ca. 1. tertie compil. §. 63. 64. 65

k ¶ Cathedra. Et licet post septuagesimaʒ euenerit: tm̄ nō dicit̄ tractus. ca. p̄nti in fine. et ca. 3. prime ptis no. §. 6. Etiā de h̄ festo vide ca. 9. huiꝰ ptis an. §. 7

l ¶ Orelia. Permissū ē q̄ domꝰ ordis possint cū tribꝰ lectionibꝰ ⁊ missa ꝓpria facere festū sācte katherine de senis / sexta die mēsis maij. ca. 1. tertie cōpil. §. 29. Et festū scti claudij in ꝓuincijs gebēnēsis ⁊ burgū die. ca. eodē. §. 29

m ¶ Cōcede. Idē ca. 22. huiꝰ ptis an. §. 8.

n ¶ Bartholomei. De sctā anna fiat festū triū lectionū. xxvj. iulij. cū orōne ⁊ missa ꝓpria. ca. 1. tertie cōpil. §. 39.

o ¶ In natali. Sz in orõne vbi ponit᷑/natalicia: inuentionẽ pferim⁹ illo die. ca. 2. prime partis no. §. 31.
p ¶ Agnetis. Qui volũt/celebrẽt festũ sancte barbare cũ trib⁹ lectõibus ⁊ missa ꝓpria. qrta die decẽbris. ca. 1. tertie compil᷑. §. 45
q ¶ Katharine. In festo sctẽ katharine dicat᷑ ⁊ i. libus domoꝝ describat᷑ ei⁹ orõ ꝓpria. deus q̃ dedisti. ca. 1. tertie cõpil᷑. §. 43.
¶ Vide ca. 3. prime partis no. §. 5. et ca. 1. tertie cõpil᷑. §. 63. 64. 65.

o misse officiũ · sicut in natali eiusdẽ; ¶ Itẽ sctoꝝ sixti 22
et socioꝝ eius: de q̃bus misse officiũ · sicut marcelli-
ni et petri; ¶ Itẽ cosme et damiani: de q̃bus misse 23
officiũ · sicut fabiani et sebastiani; ¶ Itẽ cecilie v̾gi- 24
p nis: de q̃ misse officiũ · sicut sctẽ agnetis; ¶ Itẽ san- 25
q cte katharine: de q̃ misse officiũ · sicut sãcte agathe p
oĩa; ¶ Itẽ lucie v̾ginis: de q̃ misse officiũ · sicut sctẽ 26
agnetis; ¶ Si aũt p̃dicta impedimẽta occurrãt: nõ 27
dicet᷑ post missam · officiũ festi: sed tm̃ in missa ꝓ vi-
uis fiet de festo cõmẽoratio; ¶ Sũt et alia festa triũ 28
lectionũ: aploꝫ: martyꝝ: cõfessoꝝ: et virginũ: q̃
si feria secũda · tertia · vel q̃rta euenerint · missa de eis
poterit celebrari: nisi anniuersariũ · aut incboandũ
tricẽnariũ · aut pñs mortuus · aut missa bñfactorũ:
aut alia missa conuentualis ĩpediat; ¶ Unius apl̾i: 29
misse officiũ · sicut sãcti iacobi; ¶ Unius martyris: 30
misse officiũ · sicut sãcti thome episcopi et martyris;
¶ Plurimoꝝ martyꝝ: misse officiũ · sicut alioꝝ plu- 31
rimoꝝ martyꝝ; ¶ Unius cõfessoris epi: misse offi- 32
ciũ · sicut sancti martini; ¶ Unius cõfessoris nõ epi · 33
misse officiũ · sicut sancti bñdicti: all'a · sicut sãcti vin-
centij; ¶ Tempe paschali · vnius martyris · aut con- 34
fessoris · misse officium · ꝓtexisti me: euangeliũ · ego
sum vitis; ¶ Plurimoꝝ martyꝝ · misse officiũ · sicut 35
aploꝝ philippi et iacobi: p̃mũ all'a · ꝯfitebunt᷑: euã
geliũ · cũ audieritis p̃lia: coĩo · gaudete; ¶ Sciendũ 36
aũt: ꝙ in oĩ missa festi triũ lectionũ · dr̃ kyriel' feriale:
nec dr̃ in ea · gloria in excelsis · nec tractus · nec prefa-
tio nisi quotidiana;

De cõmẽoratiõibus; Capl'm. XXXI

In inuẽtiõe sctẽ crucis post v̾sum · oĩs terra · dr̃ 1
all'a all'a: p̃ceditqꝫ cõmẽoratio d̾ cruce: qñ orõ-
nes de cruce et de martyrib⁹ in cõmẽoratiõe dicunt᷑;
¶ In oĩbus solẽnitatib⁹ cãdelaꝝ · cõsueta suffragia 2
omittunt᷑: nec fit in eis cõmẽoratio de festo triũ le-
ctionũ · nisi ad missam: excepto ꝙ die circũcisiõis ad
vespas fit cõmẽoratio de sctõ stephano; ¶ Qñ aũt 3
orõ · da nobis q̃s dñe imitari · et cetere huiusmõi di-
cunt᷑ in cõmẽoratiõe · si alia sequat᷑ cõmẽoratio · fini-
unt᷑ sic; Dñm nr̃m iesum christũ filiũ tuũ; Et rñdet᷑

ad vespas et laudes·amē; Silr̄ finiunt̄ ille·q̄ hn̄t in
fine·eūdem dn̄m:·et ille etiā in q̄bus in fine dr̄·dn̄s
noster iesus christus fili⁹ tu⁹:·vl̄ iesus christus fili⁹
4 tu⁹ dn̄s noster; ¶ Qn̄ in sabbo·festū duodeci lectio-
nū occurrit·et in sequēti dn̄ica aliud festū consilr̄:·in
sabbāti vespis·prius fit cōmēoratio de festo p̄nti:· a
5 q̄z de dn̄ica; ¶ Sciendū aūt·q̄ in solēnitate cādela-
rū si dn̄ico die venerit·licet cātet̄ de solēnitate:·nō tn̄
intermittit̄ cōmēoratio dn̄icalis:·sicut nec in alijs fe- b
stis duodeci lectionū; Si tn̄ sequēti feria scd̄a·festū
duodeci lectionū occurrat:·ad vespas i dn̄ica p̄us fit
cōmēoratio de festo sequēti·q̄z de dn̄ica:·obseruato c
tn̄·q̄ in aliq̄ dieꝝ q̄ncq̄z natalis dn̄i·nulla fit mentio d
de dn̄ica:·nisi qn̄ ipsa dn̄ica·in crastino thōme mar- e
6 tyris occurrit; ¶ Cū vo de festo duodecim lectionū·
vel de dn̄ica·et de occurrēte festo triū lectionū·cōme
moratio faciēda ē:·cōmēoratio festi triū lectionū·vl-
7 timo fiet; ¶ Si in vigiliā sancti laurētij occurrat mis f
8 sa de viuis:·in ipa cōmēoratio fit d̄ vigilia; ¶ In oī-
bus q̄z vigilijs āploꝝ·excepta vigilia philippi et ia g
cobi·et matthie·et barnabe·et cōuersiōis sancti pau h
li·et vinculoꝝ sancti petri:·si occurrāt in die in q̄ mis
sa cātet̄ de viuis·fit ad ipam missam cōmēoratio de
vigilia:·et dr̄ orō ꝓpria si habet̄:·si nō:·dr̄ cōis·scȝ
q̄sumus ops deus; De q̄bus vigilijs·p̄mo fit semp
cōmemoratio:·q̄z de occurrēte festo trium lectionū;
9 ¶ Silr̄·in vigilijs btoꝝ·thōme·et matthei·si oc- i
currāt feria q̄rta·vel sexta·vel sabbato ieiunioꝝ tpa-
liū:·ad missam de viuis p̄mo fit cōmēoratio de vigi-
10 lia·q̄z de ieiunio; ¶ A capite etiā ieiunij·vsq̄z ad ce-
nā:·in missa de viuis p̄mo fit cōmēoratio de occurrē
11 te festo triū lectionū:·q̄z de ieiunio; ¶ Infra octauas k
apparitiōis·āscēsionis·assumptiōis·et natiuitatis l
btē marie·et tribus vltimis dieb⁹ pasche·et pētecos-
stes·et in diebus dn̄icis·et festis duodecim lectio-
nū:·ad vespas et laudes cōmēoratio fit de occurrēte
festo triū lectionū:·exceptis solēnitatibus cādelaꝝ·
p̄ter circūcisionē:·in cuius vespis vt dictū est·cōme-
12 moratio fit de scto stephano; ¶ Itē de occurrēte fe-
sto triū lectionū·cōmēoratio fit in omni missa de vi-

a ¶ Sabbati vespis. Que vsq̄z ad caplm eēt de festo illius: exide de subsequēti. ca. 29. huius ptis an. §. 7
b ¶ Cōmemoratio. Cōcordat cū ca. 29. huius ptis an. §. 9.
c ¶ Sequēti. Idē ca. 29. hui⁹ ptis an. §. 10
d ¶ Natalis. Idē ca. 5. hui⁹ ptis an. §. 32
e ¶ Thome. Et tūc fit sicut in ca. 5. huius partis an. §. 48
f ¶ In vigilia. In oībus missis de viuis defūctis: vel de gr̄a/ fit cōmēoratio de vigilia/ festo ꝛ ieiunio. ca. 1. tertie compil. §. 67
g ¶ Aploꝝū. Qn̄ festa aploꝝ euenīūt feria secunda/ eoꝝ vigilie fiunt sabbato p̄cedenti cū cōmēoratiōe ꝛ ieiunio. ca. 2. huius ptis an. §. 21. et ca. 22. hui⁹ ptis an. §. 2.
h ¶ Matthie. Ieiunium cū cōmēoratiōe fiat in vigilia matthie apli. ca. 7. tertie cōpil. §. 1.
i ¶ Thome. In vigilia bti thome apli fit cōmēoratio de vigilia. ca. 7. tertie cōpil. §. 1.
k ¶ Infra octauas. Idē ca. 6. hui⁹ ptis an. §. 12. et ca. 30. huius ptis an. §. 9.
l ¶ Ascēsiōis. Et a dominica de passione vsq̄z ad cenā dn̄i. ca. 11. huius ptis anti. §. 20. et infra octauas corpis christi: ꝛ infra octauas visitationis btē marie.

uis debita; ¶ A ſcd̃a feria poſt octauas paſche. vſqꝫ 13
ad aduentū: cōmēorationē facim⁹ ad laudes. et veſ-
m n peras dē cruce: de btā maria: de ſctō iohāne: et de
oībus ſanctis: exceptis cādelaꝝ ſolennitatibus. et
o hebd̃a pētecoſtes; ¶ De cōmēoratiōibus ab aduē- 14
tu vſqꝫ ad ſcd̃am paſche feriā. et de alijs ꝓprijs: in ſu
is ꝯtinet locis; ¶ Qñ aūt totū officiū eſt de btā ma 15
ria. vel de ſctō iohāne: ceſſat p̄dicta de ipis cōmēora
tio; ¶ Cū dicunt antiphōe cōmēorationū. de dñi- 16
ca: de octauis: de feſto: de cruce: de btā maria:
ſtam⁹ vſa facie ad altare: et ſilr̄ in aſſueta cōmēorati-
one ſancti iohānis. qñ alia nō p̄cedit cōmemoratio;
Als. aſſuetā eius antiphonā cantamus ad miſcd̃ias
inclinati: ſicut omniū ſanctoꝝ;

De ſolēnitatibus cādelaꝝ; Ca.XXXII

a In ſolēnitāte natalis dñi. btoꝝ. ſtephani. iohā 1
nis. innocētū. circūciſiōis. apparitiōis. purifi-
b c catiōis. annūciātiōis. pāſche. aſcēſiōis. pētecoſteſ.
d e trinitātis. ſancti iohānis. aploꝝ petri et pauli. mā-
rie magdalene. aſſumptiōis. et natiuitatis btē ma-
f rie. exaltatiōis ſctē crucis. ſancti michaelꝭ. omniū ſan
g h ctoꝝ. reliq̄aꝝ. dēdicātiōis ecclīe ſupioris: añ p̄mas
i veſpas altare param⁹; ¶ In veſpis. et mātutinis. et 2
k miſſa. itēqꝫ veſpiſ: duas cādēlas accēdim⁹; Et ſi q̄s
voluerit plures accēdere. in p̄cipuis p̄dictis feſtis:
l vltra q̄ttuor nō accēdat; ¶ Incēſum ponimuſ: glīā 3
m in excelſis. ēt ſctūs. et agnus dei. ſolenit̄ cātamus:
et p̄ter feſta. btoꝝ. ſtephani. iohānis. et innocētum.
n cōicāt diaconus; ¶ Feria ſcd̃a. tertia. et q̄rta paſche 4
et pētecoſtes. ſilr̄ facim⁹: niſi ꝙ nō cōicat diacon⁹:
et ad laudes tm̄. et miſſā. et veſpas. nō etiā ad noctur
na due cādele accēdunt; ¶ In diſpoſitione faciētis 5
o p ſermōnē ſit: loqui latine. vel vulgariter. vēl mixti;

Quando thus adolet. ⁊ de modo thu rificandi; Caplm XXXIII

Incēſum diebus dñicis. et alijs feſtis capli. cā- 1

m ¶ De cruce. De his habet ca.15. huius ptis anti.§.4.
n ¶ De btā ma. Oia iſta vocantur ſuffragia. ca. pñti.§.2. et ca.11. hui⁹ ptis an.§.8. et ca.38. huius ptis an.§.7
o ¶ Ab aduētu. Habet ca.2. hui⁹ ptꝫ an.§.4.
a ¶ In ſolēnitate. Ex ſtatutis guig. ca.8.§.7 Itē in vigilijs haꝝ ſolēnitatū paucꝫ exceptꝫ/ ſacriſta mūdat ecclīaꝫ. ca. 41. hui⁹ ptis an.§.37
b ¶ Annūciationis. Sāc̄ti bñdicti. ca.2. prime ptis no.§.15
c ¶ Paſche. Cōpaſſionis btē marie. ca.1. tertie compilꝭ.§.22
d ¶ Trinitatꝭ. Corporis chriſti. ca.2. prime ptis no.§.20.
e ¶ Marie magdalene: et viſitatiōis btē marie. ca.1. t̄tie cōpilꝭ.§.38.
f ¶ Reliq̄aꝝ. Hugonis licolnieñ. ca.2. prīe partis no.§.37.
g ¶ Dedicatiōis. p̄ſētatiōis btē marie. ca.1. tertie compilꝭ.§.42
h ¶ Dedicatiōis. Cōceptiōis btē marie. ca.2 prīe ptis no.§.8. et ī die cene dñi. ca.1. tertie cōpilꝭ.§.25
i ¶ Matutinis. Ad oēs pſalmos ſtamus in matutīs. ca.37. hui⁹ ptis an.§.24.
k ¶ Cādelas. Quas emūgit ſacriſta in prior ſcd̃o nocturno. ca.41. p̄me partis anti.§.28
¶ Uide ca.29. hui⁹ ptis an.§.8. et ca.3. prīe ptis no.§.1. et ca.2. prīe ptis no.§.2. et.3. et ca.31. huius ptis an.§.2.
l ¶ Glīa in excel. Ex ſtatutꝫ guig. ca.7.§.6. Itē in feſto ſctī bñdicti glīa in excel. nō d̄r: niſi celebret p⁹ paſcha. ca.9 huius partis anti.§.4.
m ¶ Et ſctūs. Credo d̄r/ niſi in feſtꝫ ſctoꝝ ſtephani et inocētū: ⁊ feria ſcd̃a/ t̄tia ⁊ q̄rta paſche ⁊ pētecoſtes. ca.34. huius ptꝫ an.§.13. et niſi in feſtꝫ ſctoꝝ bñdicti. ca.2. prime ptis nouoꝝ.§.15. magdalene ibi.§.30. Et hugo-
hugonis lincolnieñ. ibi.§.37
n ¶ Cōicat. Bñdicti/ magdalene/ ⁊ hugōis licolnieñ. ca.2. prīe ptꝫ no.§.15.30.37
o ¶ Sermonē. Quia in ſolēnitatibus fit ſermo. ca.12. ſcd̃e ptis an.§.6. In quibus aūt fit ſermo: habetur ca.3. prime partis nouoꝝ.§.2.
p ¶ Uel mixtim. Et etiā pōt recitare in ſcriptis. ca.9. tertie compilꝭ.§.12.

2 delas nō hn̄tibus: tm̄ adolet ad missam; ¶ In solē- a
nitatibꝰ aūt cādelarꝝ. ad magt. et bn̄dictus. thurifica
3 to altari: clerici. et laici thurificāt; ¶ Qui vo ad ves
peras et matutīas. sacerdoti mīstrat incēnsum: nec b c
magt. nec bn̄dictꝰ incipit. nec corꝝ antiphonas: nec
4 manū sacerdotis osculat; ¶ Vicāriꝰ aūt cū hebdalē d
cātoriā facit: ad vespas et matutīas. ꝓcuratore ab-
sente nō offert sacerdoti incēsum: ꝫ pmꝰ in ordīe; Ad
missam tn̄ offerre debet; Silit pmus in ordīe: ꝓcura e
5 tore et vicario absentibꝰ; ¶ Procurator aūt qz sit
hebdariꝰ misse: si vacat. id ē si alt facit officiū suū: f
debet mīstrare incēsum; Et h ipm dicimꝰ dē vicario. g
6 cū est hebdarius misse: et ꝓcurator nō adest; ¶ Ad
matutīas aūt et vespas. supior coqnariꝰ vel eiꝰ adiu-
tor thuribulū accipit: ad missam vo si ipsi defuerint.
7 qlibēt fratrū; ¶ Porro ille q debet mīstrare thuribu h
lū: in laudibꝰ cū dr̄. laudate dn̄m in sctīs eius. tradit
thuribulū ad ostiū chori: ad vespas. cū dr̄ vltimus
psalmꝰ: ibidē recepturus cū incipit vsus penultimꝰ
8 hymni; ¶ Sacerdos aūt positurꝰ incensum: dū dr̄ i
vsus penultimus hymni. cucullā induit ecclīasticā;
9 ¶ Semp aūt posito incēso. genua flectit ad gradū al
taris qn̄ incipit antiphōa ad magt et ad bn̄dictꝰ: et
inclinat; Deīde thurificat ter ad corpꝰ dn̄i. et ad cru-
cē: ter ad dextrū. ter ad sinistrū cornu: ter an̄ faciē al
taris: et inclinat; Deīde ter a latere sinistro. inferiꝰ et
supius: et iclinat; Deinde ter ad corpꝰ dn̄i. et ad cru-
cē. retro altare: et iclinat; Postmodū i latere dextro.
sic factū est in sinistro: et iclinat; Deinde thuribulū
10 tradit mīstro: et sedē ingredit seruitoris; ¶ Prior
tn̄ post altaris thurificationē. nisi adsit eps vel ab-
bas. semp ad sedēm suā reuertit: eis em̄ p̄sentibus. k
ad sedem regredit seruitoris;

a ¶ Adolet. Scilz ad euangeliū ⁊ ad oblationē. ca. 43. huius partis an. §. 16. et. 28

b ¶ Incēsum. Incensum sacerdoti semp procurator mīstrat ⁊c̄. ca. 8 scde ptis anti. §. 18. Qui ministrat thuribulū / oī tēpe pōt exercere mīsteriū suū. ca. 37. huiꝰ partis anti. §. 5.

c ¶ Nec magt. Idem ca. 10. scde ptis an. §. 11.

d ¶ Vicariꝰ. Idē ca. 10. scde ptis an. §. 9.

e ¶ Silr pmꝰ. Idē ca. 8. scde pts an. §. 18. et ca. 10. scde ptis an. §. 9.

f ¶ Si vacat. Idē ca. 8 scde ptis an. §. 18

g ¶ De vicario. Idē ca. 10. scde ptis an. §. 10.

h ¶ Quilibet fratrū. Idē ca. 28. tertie partis anti. §. 1

i ¶ Sacerdos. Ille q mīstrat thuribulū ⁊ sacerdos ⁊ diaconꝰ oī tp̄e pſſt exercere ministeriū suū. ca. 37. huius partis anti. §. 5.

k ¶ Ad sedē. Idē ca. 12. huiꝰ ptis an. §. 2

Quid agēdū sit diebus dn̄icis: et aliis festis capli: et de glīa in excelsis: et credo: et pace sumenda; Ca. XXXIIII

1 IN festis in qbus caplm̄ tenemus. oēs horas p̄
ter cōpletoriū in ecclīa cātamus: excepta tertia
et sexta in cena dn̄i: et in refectorio manducamus;

¶ Spacium vo qd int pmā et missam est · qntū infir- 2
mitas necessitas ve pmittit: spiritalib⁹ pfectib⁹ attri
a buit; ¶ Dieb⁹ aūt dñicis post missā · ad cellas aquā 3
sanctā ferētes: paruū facim⁹ interuallū; Deinde si-
b gno pulsato · ad ecclesiā rēdeūtes · sextā cātamus : et
sic in refectoriū pergim⁹: aīarȝ parit et corporū escā
c sumpturi; ¶ Exeūtes aūt de refectorio · a pascha vs- 4
d qȝ in crastinū exaltatiōis sctē crucis : spaciū qd int
prandiū et nonā facim⁹: pro dierȝ qntitate · nūc bre-
e ui⁹ nūc lōgius · qeti dat; ¶ Exindē vsqȝ ad pascha · 5
post prandiū · nonā differim⁹ : donec lector refecto-
rij refectionē accepit · et nonā btē marie in ecclesia cā-
tauerit: et ab eo signū pulset ad nonā; ¶ In q spa- 6
cio · nonā btē marie in cellis dicim⁹ : et alijs spirita-
f libus exercitijs occupamur: exceptis trib⁹ diebus
post festū innocentum qn occurrūt sine festo capli;
Tūc eīm qr post nonā colloquiū in claustro nō habe
g mus : nonā stati post prandiū dicim⁹: ad quā pul-
h sat nouici⁹; Qua dicta: cellas repetimus; ¶ Post 7
nonā in claustrū cōuenimus de vtilib⁹ locuturi: p
i k missa tñ lectiōe de ɔsuetudinib⁹ a kalēdis nouēbris
vsqȝ ad pascha: exinde de euāgelijs; ¶ Loqui autē in 8
claustro alibi · qm in pte vbi colloquium fit · nō licet:
l nisi forte aliqn pauca vba; ¶ In hoc spacio · incau- 9
stū · pergamenū · pēnas · cretam · libros seu legēdos
seu trāscribēdos · a sacrista: a coqnario vo · sal et cete
m ra huiusmodi poscim⁹ · et accipim⁹; In oībus festis
capli · pene silēt facim⁹; ¶ Dieb⁹ vo dñicis post ce- 10
nam : vel in vltimo festo · quo cōtinue post dñicam
n comedit in refectorio: singulas tortas ad ostiū re-
fectorij tanqȝ christi medici accipientes · cellas re-
petimus; Tamē quādo por viderit expedire: pa-
nis nobis poterit per cellas apportari; ¶ In vigi- 11
lijs vero ceterorȝ festorȝ duodecim lectionū quibus
capitulū nō tenemus: post nonam in claustrum tm
o pro recordatione conuenimus; ¶ Gloria in excel- 12
sis · et ite missa est · preterqȝ in aduentu · et a septua-
p gesima vsqȝ ad pascha · cātamus in diebus domi-
q nicis · et in omni festō duodecim lectionum : et in of
ficio ɔprio hebdomadarū natalis domini · pasche ·

a ¶ Dieb⁹. Ex statutȝ guigo. ca. 7. §. 4. et. §. 8.
b ¶ Redeūtes. Tūc ɔuersi nō debēt apparere in galileis. ca. 28. tertie partis an. §. 44.
c ¶ Sūpturi. In gratijs veniā nō accipim⁹ corā epīs vel extraneis. ca. 22. scđe ptis an. §. 17 Nec in die susceptionis noui prioris. ca. 5. scđe ptis an. §. 30. Nec in die sepulture fratrū nrorȝ. ca. 47. hui⁹ ptȝ an. §. 30
d ¶ Spaciū. Idē ca. 41. hui⁹ ptis an. §. 19.
e ¶ Exinde. De h in ca. 26. hui⁹ ptis an. §. 8.
f ¶ Exceptis. Idē ca. 5. hui⁹ partis an. §. 38
g ¶ Post prandiū. Silr habet ca. 5. huius partis an. §. 38
h ¶ Post nonā. Ex statutis guig. ca. 7. §. 9.
i ¶ Lectiōe: vel recordatiōe si sit faciēda. ca. sequēti. §. 10
k ¶ Cōsuetudinib⁹. Scȝ scđe ptis q oī āno legit ex integro. ca. 1. secūde partis an. §. 3
l ¶ Pauca. Idē ca. 9 scđe partis an. §. 34
m ¶ In omnib⁹. Ex statutis guig. ca. 7. §. 11. Et ppt festū duodeci lectionū carēs caplo: colloquiū nō ē hñdū. ca. 4 scđe partis no. §. 8
n ¶ Tortas. Ex statutis guigo. ca. 7. §. 10. Et tradēti nobis tortas inclinam⁹ ⁊ ipe nobis. ca. 13. scđe ptȝ an. §. 39. Panis qȝuis de tritico torta est. ca. 14. scđe partis anti. §. 16
o ¶ Glia in ex. Ex statutȝ guig. ca. 7. §. 6. Itē in oīb⁹ missis d spūscto de trinitate: ⁊ de āgelis tā ɔuētualib⁹ qȝ priuatȝ dicat glia in excel. ⁊ kyriel dñicale. ca. 1. tertie cōpil. §. 18. Et qtiēs glia in ex. dr. ite missa est dr ca. 43. hui⁹ ptis an. §. 52
p ¶ Ad pascha. Usqȝ ad vigiliā pasche exclusiue. ca. 9. hui⁹ ptȝ an. §. 4
q ¶ Festo. Et in officio de electiōe prioris: nisi in aduētu ⁊ septuagesima. ca. 16. hui⁹ partis an. §. 7

 [illegible]

et pentecostes: et in vigilijs earundem solennitatū· r
excepta pma scz vigilia natalis dñi: et in omnibus s
missis beate marie· conuentualibus· et puatis: et in t
13 eius officio nudo; ℂ Credo in vnū deum dicimus v x
in diebus dñicis· et in cena dñi: et in festis aposto y
loꝝ· et euangelistaꝝ: et in omni solennitate candela
rū· exceptis festis sanctoꝝ· stephani· et innocentū: z
et ferīa secūda· tertia· et quarta· pasche et pētecostes; a
14 ℂ Pacem vero sumimus· in diebus dñicis· et in ce b
na dñi: et tota hebdomada natalis dñi· pasche· et
pentecostes: et in vigilijs earūdem solennitatum:
et in omni festo duodecim lectionū: et in missis bea c
te marie· tm̄ in couentu;

De recordatione. et ordine legēdi. et cantandi in officio duodecim vel trium lectionum; Caplm XXXV

1 In sabbatis· et ī vigilijs festoꝝ duodecim lecti a b
onum· et in vigilia cene dñi· in claustro p recor
datiōe couenimus: et tūc nō moramur in ecclesia· s
sumus circa libros in claustro: nec aliqs diu se fa
2 ciat expectari; ℂ Ad recordationē monachi veniē
3 tes· nō dicūt bñdicite; ℂ Tardante nimium pore:
infirmarius vadit ad cellam eius; Semp em̄ si fieri c
pōt· por debet recordatiōi interesse· et recordationē d
facere: hoc tamē cū placet tam psens qꝫ absens cō
4 mēdat vicario: ⁊ vicario absēte· cui voluerit; ℂ Pri e
or autē· vel q vice eius recordationem tenet· in clau
strum veniēs quantā vult facit moram: nec antea
surgit qui pmā lecturus est lectionem: qꝫ ei innuat;
5 ℂ Ad recordationem· lectiōes attente et sine strepi
tu audimus: et cum incipit recordatio· claudimus
et deponimus libros alios quos tenemus: nec re
6 sumimus donec recordatio sit finita; ℂ Recordan f
7 tes autem· nudamus capita nostra; ℂ Si hi qui p
mam lectionem historie· exceptis plogis· et pmam
sermonis vel homelie· recordaturi sunt· recordatio
ni tempestiue non assunt: qui post eos lecturi sunt·
8 eoꝝ lectiones cum suis recordabunt; ℂ Si qui ve
ro matutinis nō interfuerint: vices eoꝝ in ecclesia
supplebūt quibus a vicario iniungetur: vel a canto

r ℂ Et pētecostes. Et qn̄ incipit tricenariū de spūscto. ca. 5. prime partis nouoꝝ. §. 10
s ℂ Natalis dñi. Et in solennitatib9 / ɔceptionis / purificatiōis ⁊ ānūciatiōis btē marie / quocūqꝫ tpe occurrāt. ca. 1. tertie compil. §. 17
t ℂ Et puatis. Idē ca. 36. hui9 partis an. §. 9.
v ℂ Nudo. Gl'ia in excelsis nō dicit īfra octauas apparitiōis ⁊ ascēsionis: qn̄ de ipsis octauis dieb9 triū lectionuz celebrat. ca. 2. prime ptis no. §. 12
x ℂ Credo. Ex statutis guig. ca. 7 §. 7
y ℂ Aploꝝ. In oibus missis aploꝝ ⁊ euāgelistaꝝ duodeci lectionuz dr credo ⁊ pfatio aploꝝ ca. 1. tertie cōpil. §. 78
z ℂ Et innocētū. Credo nō dicit in festꝫ martyꝝ / ɔfessoꝝ ac virginū duodeci lectionū: etiaz si sint festa cādelaꝝ / nisi occurrant in dominica. ibi. §. 77
a ℂ Feria scda. Bñdicti / magdalene ⁊ hugonis lincolnieñ. ca. 2. prime ptis no. §. 15. 30. 37
b ℂ Pacē. Uide ca. 5. prime ptis no. §. 14. De pace a diacono mistrāda. ca. 43. huius partis anti. §. 46.
c ℂ Duodecim lectionū. Et in oibus missis que ɔuētualit celebrant cuz dñicali kyriel. ca. 5. prime ptis no. §. 14.
a ℂ In sabbatis. Ex staturis guigo. ca. 7 §. 1
b ℂ Duodecim lectionū. Idē caplo precedenti. §. 11.
c ℂ Ad cellā. Et cū venit assurgit ei. ca. 6. secūde ptis an. §. 2.
d ℂ Recordationē. Idē ca. 6. secunde partis anti. §. 5.
e ℂ Uicario absente Idē d ɔfessorib9 recipiēdis. ca. 10. secūde partis anti. §. 15
f ℂ Recordātes. In recordatiōe emēdat ille q est iuxta librū. ca. 40 hui9 ptis an. §. 2. et ca. 6 scde ptis an. §. 46

re absente vicario; ¶ Si sabbato festũ occurrat. in 9
quo historia legat in refectorio: de historia tñ qđ
cene sufficiat dimittimus: et post illud. fit de sequē-
ti terminatiōe recordatio; ¶ Dñicis. et festis capli. 10
loco lectiōis recordamur in claustro sermonē vł ho-
meliā: si die crastīa legi debeat; Sermonē tñ assum-
ptiōis nō recordamur in claustro: nisi die crastīa fe-
stum sit duodecim lectionũ; ¶ Et sciendũ. q̄ ille qui 11
recordationē facit: nunq̄ suā. vel alteri⁹ lectionē. re-
cordat in cōuētu; ¶ Qui tantā morā facit veniēdi. 12
q̄ nō pōt recordari in ordine suo: postea nō recor-
dat: sꝫ culpā suā clamabit in cōuētu; ¶ Fratribus 13
vero post recordationē licet recurrere ad libros: li-
g cet etiā cuiq̄ ire. vel ōpari circa cellas suas vsq̄ ad
vespas: et in quadragesima vsq̄ ad completorium.
h qñ super hebdomadā recordamur;

De ordine legendi;

In officio duodecim lectionũ. q̄ inferior est ordi 14
ne ṗmā lectionē legit: et singuli ꝑ ordinē sin-
i gulas; ¶ Prior. tribus diebus ante pascha. et in fe- 15
k stis duodecim lectionũ. legit vltimā lectionem: nisi
adsit eṗs. vel abbas. vel causa aliq̄ īpediat; ¶ Qui 16
lectiōes legũt tā in eccłia q̄ alibi. viua voce. apte. et
disticte legāt ad ītelligēdũ: nec innitant ad librũ: et
attēte. et sine strepitu audiant; ¶ In oīb⁹ lectiōib⁹ q̄ 17
l de ꝓphetis legunt: dr̄ loco tu autē. hec dicit dñs;
m Couertimini ad me: et salui eritis; Excepto. q̄ tres
n vltīe lectiōes de hieremia: finiunt cũm tu aũt; ¶ Le- 18
ctiōes oēs in q̄b⁹ nec tu aũt dicim⁹. nec couertimini
ad me. finiunt sic v̄siculi triũ diez añ pascha: tā ad
matutīas q̄ ad missā; ¶ Is q̄ ṗmā. q̄ q̄ntā. q̄ nonā 19
lectur⁹ est lectionē: circa finē vltimi psalmi. vł cāti-
ci. nudat caput. deponit sedē suā: et cādelā accēdit;
Prouidet aũt. vt añq̄ incipiat gl̄ia pr̄i. sit ad lecto-
riũ: et añq̄ incipiat. pr̄ noster. ambos libros ape-
riat. si ambo apiēdi sunt: nec apiēdo strepitũ faciat;
Ad pr̄ nr̄. nō incliat; ¶ Si dictur⁹ est v̄siculũ. depo- 20
nit laternā: et eo dicto resumit; ¶ Jube domne. sem- 21
per dr̄ añ librũ in q̄ legit: qđ qñ dic lector. nō debet
illũ vł aliũ libz reuoluere; ¶ Data bñdictiōe. lectio- 22

g ¶ Opari. Dieb⁹ abstinētie/ mōachi extra ꝓprias cellas nō laborēt: nec tũc spaciamēta ꝯcedant eis. ca. 4. secunde partis no. §. 28.

h ¶ Sup hebđaz. Et etiā in oi festo capli per totā q̄dragesimam vsq̄ ad cōpletoriuz/ pōt qui vult egredi đ cella sua. ca. 12. hui⁹ ꝑtis an. §. 5

i ¶ Trib⁹ dieb⁹. Idē ca. 6. scđe ꝑtis an. §. 4. Et īfra octauas pasche ⁊ pētecostes: ⁊ ī vigilia natalis dñi. tertiā. ibi. §. 4. In vigilia natal' dñi ⁊ īfra octauas pasche ⁊ pētecostes: priore absente/ vicari⁹ legit tertiā lectionē. ca. 5. prime partis nouoꝝ. §. 23

k ¶ Duodecim lectionũ. In festis absente priore/ vicari⁹ dicit vltimā lectionē. ca. 10. scđe ꝑtis an. §. 4.

l ¶ hec dicit. Idē ca. 21. hui⁹ ꝑtis an. §. 12.

m ¶ Salui eritis. Qñ t̄miant cũ explicit: tu āt dicit. ca. 5. prime partis nouoꝝ. §. 8.

n ¶ Cũ tu āt. Idē ca. 11. hui⁹ ꝑtis an. §. 34. et ca. 21. hui⁹ ꝑtis an. §. 12.

nē nō īcipit· donec oēs demiserīt sedēs suas: q̄ post o
23 q̄z rn̄sum fuerit amē· demitti debēt; ¶ Finitā lectio p
ne· lector emūgit cādelā si necesse ē· et ꝓuidet vt se-
quēti lectiōi sufficiat: receditq̄z a lectorio· anq̄z rn̄so
24 rij v̄sus incipiat; ¶ Qui post p̄mā· post q̄ntā· post
nonā lectionē lectur⁹ est· nudato capite surgit ad le-
25 gēdū qn̄ v̄sus p̄cedētis rn̄sorij dr̄: vel etiā an̄; ¶ Et
hoc obseruādū: vt q̄ q̄rtā lectionē legit: p̄mū rn̄so
riū dicat; Qui octauā: q̄ntū; Qui duodecimā: no-
26 nū; ¶ Silit̄ q̄ tertiā legit ī officio triū lectionū· et tri
bus dieb⁹ an̄ pascha: p̄mū rn̄soriū dic̄; Qui p̄mā:
27 scd̄m; Qui scd̄az: t̄tiū; ¶ Qui cātatur⁹ est rn̄soriū·
cū dr̄ tu aūt· nudat caput: leuat sedē suā: et v̄sa faciē q
ad altare· īcipit rn̄soriū: et īclinat; Dic̄ v̄sum: et īcli-
nat; Dicit glīa p̄ri si dicēda ē· et īclinat nudatū hn̄s
caput· et versā faciē ad altare: donec v̄sus· et glīa si
dicēda sit finiat̄: et a dn̄ica de passione vsq̄z ad pa-
scha· donec reīcipiat rn̄soriū si fuerit reincipiēdū: et
28 tūc silit̄ inclinat; ¶ Dieb⁹ ferialib⁹· in officio triū le-
ctionū· terni lectiōes legimus: vn⁹ de inferioribus
p̄mā: de mediocribus scd̄am: de sup̄iorib⁹ tertiā:
29 vel sicut patit̄ nūerus monachoꝝ; ¶ Qn̄ ferialib⁹
diebus aliqui lectoꝝ defuerint in officio triū lectio-
nū: illi q̄ lecturi sunt in hebdomada sequēti supple-
50 būt vices eoꝝ qui legere debēt in p̄nti; ¶ In legē-
do lectiōes in officio trium lectionū· et etiā in offi-
cio duodecī· si nūer⁹ mōachoꝝ duodenariū excedit:
palpant̄ ordīe sup̄iores· vel corp̄e debiliores;

De missis et horis beate marie super annū: et quādo venias accipere vel supplicare debeamus; Caplm XXXVI

1 Omni sabbato· missa btē marie[a] dicat̄ in ꝯuētū[b]: a b
exceptis sabbatis hebd̄aꝝ natalis dn̄i· pasche·
et pētecostes· et sabbato sancto· et sabbatis in q̄b⁹
festū duodecim lectionū· vel pn̄s defunct⁹ occurrit:
vel officiū defūctoꝝ in crastīo oīm sctōꝝ· et reliq̄aꝝ;
2 ¶ Porro in sabbatis hebd̄aꝝ natal' dn̄i· pasche· et
pētecostes· excepto die natal' dn̄i qn̄ venit ī sabbo:
et in sabbatis in q̄b⁹ festū duodecī lectionū· vel pn̄s
defūct⁹ occurrit: et qn̄ sabbatū ē ī crastīo oīm sctōꝝ·

o ¶ Sedes suas. Similit ad orōnes an̄ epistolā donec rn̄derimus amē/ nō deponimus sedes nr̄as. ca. 37. huius partis an. §. 9.

p ¶ Finita lectione. Qn̄ is q̄ legit/ fallit. ad pedē lectorij veniā accipit. ca. 40. huius parts anti. §. 7.

q ¶ Uersa facie. Idē ca. 38. hui⁹ p̄tis an. §. 8

a ¶ Missa btē marie Idē ca. 43. huius partis an. §. 72

b ¶ In cōuentu. Ab hebd̄ario sequētis septimane/ siue sit ꝯuentualis siue priuata &c. ca. 5 prime p̄tis no. §. 5.

c et reliq̄ar: missā btē marie ꝑuati dicet; Tn̄ i vigilia
assumptiōis. et in festis btē marie q̄ occurrūt in sab-
d bātis. de illa missam dicere nō tenemur: nisi vnam;
¶ Qn̄ aūt anniuersariū. vel missa festi triū lectionū 3
e occurrit in sabbo: āniuersarij missā ꝑuati dicet: et ī
f missa btē marie. de festo tm̄ cōmēoratio fiet; ¶ Mis- 4
se btē marie in aduentu. introit9 est. rorate celi: orō.
de9 q̄ de btē marie. cū suffragijs infra hebdāz cōsue-
tis: et oṗs q̄ viuorꝝ; Epl'a. locut9 est. rn̄soriū. ꝓpe est
dn̄s: all'a. excita. euāgeliū. missus ē. offertoriū. aue
maria: cōio. ecce v̄go. ¶ Alio tp̄e qn̄ cātat de beata 5
maria. dr̄ officiū. salue sctā pares. orō. ꝯcede nos fa-
mulos. cū suffragijs īfra hebdāz cōsuetis: et oṗs q̄
viuorꝝ; Epl'a. et euāgeliū: sic̄ i vigilia assumptiōis;
g Rn̄soriū. bn̄dicta: s̄ a pāscha vsq̄ ad octauas pēte-
h costes. omisso rn̄sorio. dūplicat all'a; Primum. post
partū: scōm. surrexit: a pascha vsq̄ ad ascēsionem;
Inde vsq̄ ad pētecostē: scōm all'a. nō vos reliquā;
Infra octauas pētecostes: scōm all'a. veni sctē spūs;
¶ In hac missa. sic̄ nec in missa de cruce. nunq̄ sub- 6
iūginus in fine introitus. all'a: seu offertorij. quod
semꝑ est. aue maria: vel cōionis. q̄ p̄ter aduentum.
semꝑ est. btā viscera; ¶ Sabbato infra octauas as- 7
sumptiōis. et natiuitatis beate marie: misse officiū.
i et orō. et p̄fatio. sunt de solēnitāte: cū suffragijs as-
suetis. et oṗs q̄ viuorꝝ; ¶ Qn̄ missa btē marie cāta- 8
bit in conuētu: dn̄icale kyriel' dicet. et stātes orabi
k mus: et pāx sumet; ¶ Siue aūt in conuētu. siue ꝑ- 9
l uatim cantet: p̄fatio dicet: et glīā in excelsis. p̄ter
m aduentū. et septuagesimam; In ꝑuato et nūdo offi-
cio. similiter dicet. glīa in excelsis; ¶ Tractus. aue 10
maria. totus dicat in missis btē marie conuētualib9
a septuagesima vsq̄ ad pascha: et etiā q̄ voluerīt. in
n ꝑuatis dicant; ¶ Mōnemus etiā. vt officium. salue 11
sctā parēs. quotidie dicat in cellis: vel ꝓ eo dicant
o p officiū. rorate. q̄ vōluerint in aduētu; ¶ In mātuti- 12
nis btē marie. te deū laudamus semꝑ dicat; ¶ Ho- 13
q ras btē marie. oīb9 dieb9 dicim9 in cēllis. vel vbi su-
r mus in oꝑe extra cellas: a sacrista aūt semꝑ ī ēccl'ia ꝑ-
soluūt; ¶ Finito capl'o mōachorꝝ. pōt ibidē dicere 14

c ¶ Missa btē marie. Perampli9 oī die dicit missa btē marie in ꝑuato. ca. 5. prime partꝫ nouorꝝ. §. 4
d ¶ In sabbatis: vel alijs dieb9. Et q̄tiēscūq̄ ex ordie de ipā celebrat in ꝯuētu. ibi. §. 4.
e ¶ Missa. Idē ca. 48 huius partis an. §. 7.
f ¶ Cōmemoratio. Missa festi dr̄ ab hebdomadario in priuato. ca. 3. prime partis no. §. 5
g ¶ A pascha. Idem ca. 2. prime ꝑtis no. §. 18
h ¶ Duplicat all'a. Excepto festo annūciationis qn̄ celebrat post pascha: in q̄ tūc dr̄ rn̄soriū ꝓpe ē. et all'a. surrexit. ibi. §. 18.
i ¶ De solennitate. Idē ca. 25. huius partꝫ anti. §. 6.
k ¶ Et pax. Idē ca. 34. hui9 ꝑtis an. §. 14
l ¶ Et glīa. Idem ca. 34. hui9 ꝑtis an. §. 12.
m ¶ Et nudo. Qd̄ dr̄ in cellis. ca. pn̄ti. §. 11. Et ca. 5. p̄rie ꝑtis no. §. 2
n ¶ Monem9. Tenemur ad illud officiū. ca. 5. p̄rie ꝑtis no. §. 2.
o ¶ Qui voluerint. Tenent dicere illud officiū rorate in aduentu. ca. 1. tertie cōpil. §. 70
p ¶ In matutinis. Post matutīas btē marie dicim9. de9 venerunt gētes. ca. 5. prime partꝫ nouorꝝ. §. 1.
q ¶ In cellis. Idem ca. 41. hui9 ꝑtꝫ an. §. 46
r ¶ In eccl'ia. Concordat cū ca. 41. huius partis an. §. 46.

tertiā beate marie: q̄ fratribus caplm̄ tenere debet;
15 ¶ Anteq̄ signū pulset. vnā possumus horā de btā
maria dicere: et etiā vespas. nisi qn̄ in q̄dragesima
post vespas dici sunt dicēde: s̄ nūq̄ cōpletoriū; s t
16 ¶ Tempe aūt q̄ foris morā facere possum⁹: nonam
et vespas btē marie. in prato circa cellā. nō in angu
lis claustri. vel alibi extra cellam. cātare possumus;
17 ¶ De horis btē marie. tribus diebus ante pascha:
18 xiij. caplo cōtinet; ¶ In honorē vo dei. et btē v̄gi
nis. oī tpe et vbiq̄. cū dici incipiūt: nō cū in cōuen
tu iterant: infrascriptas venias accipim⁹; In eccle
sia quidē sup formas: alibi aūt prout opportunum
fuerit; Videlicet. qn̄ ad vespas incipim⁹. aue maris
stella: ad matutinas inuitatoriū. aue maria: ad lau
19 des. responsiūculū: ad vespas. versiculū; ¶ Item.
cū ad missam incipit introit⁹. salue sctā parēs. et of
fertoriū. aue maria: in quo. surgētes a venia. stam⁹
nō sessuri: donec due sequētes dictiōes. scʒ gr̄a ple
20 na. finiant; ¶ Item. quando pro cōmeoratione ad
laudes. et ad vespas. incipim⁹ p̄dictū versiculū. aue
maria: et qn̄ ad vespas incipit. salue regina: et in le
21 ctiōe. qn̄ dicimus. aue gr̄a plena; ¶ Itē. qn̄ in leta
nia pasche. et pētecostes. pnūciat sctā trinitas: nec
surgim⁹ donec dictū sit. sancta maria ora pro nobis;
22 ¶ Itē. qn̄cūq̄ finito allā. surgentes incipim⁹. veni
23 sancte spūs; ¶ Sacerdos tn̄ in p̄dictis venijs. dum
fuerit ad altare. nō flectit genua. s̄ osculat altare: et v
qn̄ dr̄. veni sancte spūs. tēdit ad altare. et osculat il
lud: et redit ad locū suū; Si vero ad lectoriū fuerit: x
24 flectit genua. et osculat postem lectorij; ¶ Sunt et
alie venie quas accipim⁹: vt cū de hymno. vexilla
regis. incipim⁹ versum. ō crux aue spes vnica: et cū y
in parasceue incipit a diacono antiphōa. nōs aūt: z
et cū incipimus hymnū. veni creator spūs: et in na
tali dn̄i. qn̄ incipit inuitatoriū. christus nat⁹ est no
bis; Idē obseruat in alijs horis: in q̄b⁹ tā in cellis
25 q̄ extra. aliq̄d de p̄dictis dicimus; ¶ Qn̄cūq̄ autē
corp⁹ dn̄i pn̄tib⁹ nobis portat ad cōicādū: vbicūq̄
26 sum⁹ veniā accipimus; ¶ Supplicamus aūt nuda
tis capitibus. versa facie ad altare: cū ante euāgeliū

s ¶ Nunq̄z. Cū aliq̄s est in alteri⁹ cella vel alibi/ audito completorio stati recedere debet. ca. 17. scd̄e ptis an. §. 7

t ¶ Cōpletoriū. Post cōpletoriū btē marie dicat euāgeliū: In principio erat v̄bū. ⁊ i fine: te decet laus. cū orōnibus ɔsuetis. post primā officij btē marie. ca. i. tertie compil. §. 70

v ¶ Osculat. Indut⁹ vestimētis sacerdotalibus/ nūq̄ genua flectit: nec p defectib⁹ veniā accipit. ca. 43. huius partis anti. §. 22

x ¶ Ad locum. Sacerdos data bn̄dictiōe diacono: nō v̄tit se ad oriētē sicut alš: donec post veni sctē spūs allā finiatur. ibi. §. 16

y ¶ O crux. Idē ca. 11 huius ptis an. §. 18

z ¶ Nos aūt: Et cōio hoc corpus. ca. 13. huius partis an. §. 35

signātes nos dixerimꝰ. glia tibi dñe: et qñ iceptū ē
glia in excelsis. et credo in vnū deū: et qñ sacerdos
a vertit se ad pplm dicēs. dñs vobiscū: et qñ grādū
b altaris ascēdimꝰ: et cū trāsimus añ altare; Sz et qñ
c caplm ingredimur: supplicamꝰ ad crucē; Silr faci-
d mus qñ in refectoriū intramꝰ; ¶ Supplicamus vo 27
sup miscdias incliati. qñ dr. glia pri: nec surgimꝰ do
e nec dictum sit. et spūi sctō; Tñ in purificatiōe qñ cā-
delas accipimꝰ: nō incliamꝰ ad gloriā q̄ dr post nūc
dimittis; ¶ Eodē modo inclinamꝰ qñ post euāgeli- 28
um dr. te decet laus. et qñ i glia in excelsis dr. adora-
f mus te: et qñ in credo i vnū deū dr. simul adorat:
et cū post offerendā sacerdos vtit se ad pplm dicēs.
orate frēs et cetera: et qñ post pfatione dr. sctus et
g cetera: et qñ festiuis diebꝰ ad matutias. et horas. di
cunt orōnes et pces: et oi tpe cū ad missam dicunt
orōnes; ¶ Tñ qñ sacrat aq benedicta. et ad pmas 29
orōnes q̄ post passionē dicut i pasceue: stamꝰ vsa fa-
cie ad altare; ¶ Procūbimꝰ vo diebꝰ ferialibꝰ sup for- 30
mas ad pater noster. ante hore initium: et ad gloria
patri: nec surgimus. donec dictū sit. et spūi sancto;
¶ Silr facimus ad pces. et orationes. que ad matu 31
h tinas. et horas dicunt: et in spacio misse qd est in-
ter sāctus. et agnus dei: in quo spacio. festiuis die-
bus. stantes oramus;

De ꝯsuetudinibꝰ in ecclia; Ca. XXXVII

a Intrantes ecclesiam remouemus caputia: vsq 1
ad sedes nostras. nudatis capitibus inceden-
tes; Similiter. cum eximus: signantes nos caputia
remouemus; ¶ Ingressi vero. stamus in sedibꝰ no- 2
stris versa facie ad altare: donec ad miscdias. vl sup
b formas. put tēpus postulat ad orationē iclinēmur;
¶ A laudibus em vigilie natalis dñi. vsq in crasti- 3
nū octauaz apparitiōis: et a pascha vsq in crasti-
c d num octauaz pentecostes: et infra octauas assum-
ptionis. et natiuitatis btē marie: et in duodeci lecti-
onū festis. ad miscdias incliamur: alio vo tpe pcū-
bimꝰ super formas; ¶ Ordiu autē sup formas vl ad 4
miscdias iclinamur: ab oi strepitu sic in canone mis-
se. qtū possumꝰ abstinemus: et ecclesiā intrare. vel

a ¶ Qñ gradū. Et tūc etiaz genua flectimꝰ: nō tñ in ꝯsuētu. ca. sequenti. §. 21.
b ¶ Ascēdimus. Vel descēdimꝰ. ca. 42. huiꝰ partis an. §. 7
c ¶ Ingredimur. Vl etiā egredimur. ca. 12. secūde partis an. §. 1
d ¶ Refectoriū. Scz postq̄ venimꝰ ad sedes nrās. ca. 13. secūde partis an. §. 16
e ¶ Dictū. Idē ca. presenti. §. 30
f ¶ Adorat. Et quoties ꝛ vbicūq nomē iesu vel btē marie pnūciamus vel audimꝰ / modice ꝛ reuerēter iclinamꝰ. ca. 5. prie ptis no. §. 15
g ¶ Festiuis. De qbꝰ habet ca. sequēti. §. 3

h ¶ Horas. Sz diebꝰ festiuis inclinamꝰ. ca. sequēti. §. 3
¶ In oibꝰ domibꝰ ordis q̄ sunt sub ditiōe regis frācie hora meridiei pulset cāpana: et dicat tribus vicibꝰ aue maria p pace ipsius regni. ca. 1. tertie cōpil. §. 59

a ¶ Intrātes. Qñ ecclesiā intrare possimꝰ vl nō. habet ca. 45. huiꝰ ptis an. §. 11 et. 12

b ¶ Inclinemur. Añ hore initiū capita nudamus: signamꝰ nos / ꝛ iclinamus. ca. 42. huiꝰ partis anti. §. 1
c ¶ Et infra. Et infra octauas corpis christi. ca. 2. prie ptis no. §. 20
d ¶ Octauas assumptiōis. Visitatiōis beate marie.
e ¶ Sup formas. De hoc in ca. pcedēti. §. 30.

p̲ chor̄ trāsire cauem⁹; Si forte intrādo vł̄ exeūdo ō
eccłia· cōtigerit dici· glia pri:· vł̄ gliam hymni:· vel
dn̄s vobiscū ad missā:· vbicūqȝ sim⁹ stati īclinam⁹:
5 cauētes ne alicui dorsū in faciē v̄tamus; ¶ Jlle tn̄ q̄
ministrat thuribulū· et sacerdos et diaconus· ōi tpe f g
pn̄t exercere misteriū suū: a molesto strepitu q̄ztū po
6 tuerint abstinēdo; ¶ Cū soli aliq̄d in eccłia dicimus·
et cū dr̄· te deū laudamus:· et q̄ties p̄nūciat euāge
liū:· et cū dr̄· bn̄dictus dn̄s deus isrł̄· q̄cūqȝ vult· cō
fiteor· kyrieł̄ ad missā:· glia in excelsis· credo in vnū
deū:· in vespis ad magt̄· et q̄tiēs finito allā· veni scte
7 spūs incipit: oēs caputia remouemus; ¶ Qn̄ autē
dr̄· v̄eni sctē spūs· surgētes a venia stamus recti· id ē h i
nō innitimur hinc vel inde:· et silr̄ q̄tiēs sine capu
tijs esse debemus· siue faciē habeamus ad altare· siue
nō: excepto sacerdote cū dic̄ bn̄dictiōēs· et cū dic̄ p̄ k
ces et orōnes in sede sua· vel sup̲ formas:· et cātore
hebdōario ad suffragia sancti iohānis et omniū sctō
8 rū: et etiā toto ꝯuētu· cū cōfiteor dr̄; ¶ Cū sacerdos
dicit orōnē in sede sua· vel sup̲ formā:· eo surgente·
surgimus et nos: scilicet post bn̄dicamus dn̄o· vel l
req̄escāt in pace; Cū v̄o ad lectoriū: surgimus cū di
9 cit· in vnitate spūssancti deus; ¶ Ad missam aūt· ad
orōnes an̄ epłaz· donec rn̄derim⁹ amē· nō deponim⁹
sedēs nr̄as; Ad orōnes in fine misse surgim⁹: qn̄ dr̄· m
10 in vnitate spūssancti; ¶ Jn canone misse· nisi necessi
tas aliud cogat:· et in capł̄o qn̄ aliq̄s disciplinādus
est: caputia ex toto vestimus; Alio tpe in oībus lo
cis· ita vt facies nr̄e appareāt· ea tenere debemus;
11 ¶ Oclos aūt nr̄os semp̲ et vbiqȝ:· maxie v̄o ī eccłia·
et ī refectorio· tenere nos cōuenit: ne nob̄ murmurā
12 di· detrahēdi· materiā afferāt· aut ridēdi; ¶ Manus
nr̄as ī eccłia et vbiqȝ· cū sum⁹ sine capa· extra cucullā
et īsimul hr̄e debem⁹: nisi cū aliq̄d tenēdū nob̄ ē· vł̄
13 agēdū; ¶ Cū capas habem⁹ ī choro vł̄ alibi:· qn̄ in
cliam⁹· vł̄ qn̄ sedem⁹· oraƒ hic īde an̄ genua nr̄a cōpli
14 care debem⁹: nisi teneam⁹ aliq̄d· vł̄ agam⁹; ¶ Tibias
pedū nō nimis debem⁹ extēdere: diuaricare· vel etiā
15 cācellare; ¶ Qn̄ soli fallim⁹: veniā accipim⁹ sup̲ for
mā; Qn̄ cōuētū fallere facim⁹:· culpā nr̄az in cōuētu

f ¶ Diaconus. Et le
ctor martyrilogij. ca. 12
scd̄e p̲tis an. §. 2
g ¶ Omni tpe. Et q̄
habet accēdere candelā
sacerdoti. ca. 42. huius
partis an. §. 11

h ¶ Ueni sctē. Sta
mus erecti. et cū dr̄ / sctē
spūs: sum⁹ flexis genib⁹
ca. 36. hui⁹ p̲tis an. §. 22
i ¶ Recti. Silr̄ in of
fertorio / aue maria: sta
mus p̲ duas dictiōes se
quentes. scȝ grā plena.
ca. p̄cedēti. §. 19
k ¶ Bn̄dictiones. ca.
42. huius p̲tis an. §. 3.

l ¶ Surgimus. Nisi
infra octauas natiuita
tis dn̄i / pasche ⁊ pēteco
stes. ca. 42. huius par
tis an. §. 12

m ¶ Sedes. Silr̄ nō
deponim⁹ sedes nr̄as:
donec post bn̄dictionē
lectionū in matutis rn̄
derimus amē. ca. 35. hu
ius p̲tis an. §. 22

n recognoscimus: et etiā cū errorē nr̄m nimis defendi
mus; ¶ Cū liber nob cadit. vl' eū cadere facimꝰ: ve 16
niā accipimꝰ sup formā; ¶ Q̄n inclinādū ē. si nō in- 17
clinamꝰ nisi pulsati a socio: veniā accipimꝰ; ¶ Cum 18
ad missam nō sumꝰ ad cōfiteor: veniētes ad sedes no
stras. veniā accipimꝰ sup formā; Silit facimꝰ. cū orō-
ni non intersumꝰ. q̄ fit an̄ horā; ¶ Si q̄s tantā morā 19
o fecerit veniēdi ad eccl'iam. ꝙ ab īfirmario req̄rat: cul
p pā suā inde recognoscit in cōuētu; ¶ Prior cātatis 20
horis. de eccl'ia p̄mꝰ exit. nisi aliq̄ necessitas eū rema-
q nere cōpellat: post p̄orē p̄mꝰ in ordine: deinde cete-
ri sic venerūt; ¶ Semel in die. nō tn̄ in cōuētu: ascē 21
r s dētes gradū altaris genua flectimꝰ; ¶ Dū cātica di- 22
cunt. lectiōes. matutine laudes diebꝰ q̄bus fit inter-
uallū: p̄ma. tertia. missa. ceterecꝫ hore diurne: nemi
ni nisi necessitate cogēte de eccl'ia exire licet; ¶ Q̄ncū 23
cꝫ autē de eccl'ia exeamꝰ: capl'o et p̄cibꝰ nos cōuenit
interesse; Qui vo de eccl'ia dū vltimꝰ psalmꝰ dr̄ exit:
moràcꝫ extra ecclesiā facit. donec p̄ces. et postmodū
exultabūt ex integro psoluant: laudibꝰ sequētibꝰ in-
teresse nō poterit; ¶ In solēnitatibus cādelaꝝ. et in 24
agēda p̄ntis defuncti. anniuersarij. et inchoādi tricē
t narij. ad oēs psalmos consueuimꝰ stāre: nisi necessi-
tas sedere cōpellat: et q̄n cātica ante lectionē euāge
licā decantant; ¶ Ad horas etiā diurnas. non licet 25
nobis sedere. nisi faciēte necessitate: et qui ad eas se-
derit. sedeat tantūmodo ad psalmos qui eū contin-
gūt: videlicet p̄mos si p̄mꝰ sedit ad matutīas. et ecō-
uerso; ¶ Qui autē infirmꝰ fuerit: tolerat a socijs su- 26
is p quattuor vl' octo dies: et sedet assidue; Si autē
maiori indiget indulgētia. transfert ad locū vltimū:
et in eo pōt dū psalmi dicunt. iuxta libitū suū sede-
re; ¶ Qui vero sic transfert. vltimus venit ad aquā 27
bn̄dictā: excepto diacono īduto cuculla eccl'iastica:
et vltimus exit de ecclesia; ¶ Cū sessio finit. vel inci- 28
pit: ad gl'ia pr̄i. et ad sic erat. nec q̄ sedet. nec q̄ sessurꝰ
est sedet: s stamꝰ donec p̄mus v̄sus psalmi finiat. et
v supplicet ab eo q̄ antiphonā p̄nunciauit; ¶ Cū no 29
bis sedendum est. ita fit sessio: ꝙ chorus in quo est
cātor hebdomadariꝰ. sedet totꝰ ad p̄mos psalmos:

n ¶ Defendimꝰ. Nullus culpā suā vel alteriꝰ p̄sumat defēdere. ca. 4. scd'e ptis an. §. 16

o ¶ Req̄rat. De h etiam habet ca. 45. huius ptis an. §. 10

p ¶ In cōuētu. Silit q̄ facit tātā morā veniēdi ad recordationem: ꝙ nō pōt recordari in ordine suo/culpam suā clamat. ca. 35. huius parti an. §. 12

q ¶ Ceteri. Infirmus tn̄ translatꝰ ad locū vltimū/vltimꝰ exit de ecclesia. ca. p̄nti. §. 27.

r ¶ Gradū. Scꝫ maioris altaris. ca. 5. prime ptis no. §. 30.

s ¶ Cātica. De cātici habet ca. p̄nti. §. 24. Et ca. sequēti. §. 19

t ¶ Stare. Excepto ꝙ tribꝰ diebꝰ post natale sedemꝰ ad nocturnos. ca. 5. huiꝰ ptis anti. §. 32. Et tribꝰ diebꝰ post pascha ⁊ pentecostes. ca. 1. tertie compil'. §. 83

v ¶ Antiphonā. Qui antiphonā p̄nūciat dicat de illa vsqꝫ ad pausam cōgruentē. ca. seq̄nti. §. 20

et alt⁹ ad scđos; Tñ ad officiū mortuoꝝ. qñ cū trib⁹
lectōib⁹ dr̄: sedet vterq̄ʒ chor⁹; Et cū incipit. lauda
te dñm in sctis ei⁹: surgim⁹ vniuersi ad laudes dei;

De cātore hebdomadario. et de inuitatorijs dominicalibus. et de cātoribus chori; Caplm XXXVIII

1 Cantor hebdari⁹. caputiū remouet. añq̄ʒ īuitato
rīū īcipiat: nudatū hñs caput. donec post veni
2 tereincepit īuitatoriū; ¶ Cū aūt p̄mo īcepit īuitāto- a
riū. iclinat: venite cātat. et post vltimū v̄sū. iteꝝ icli
nat: et t̄tio post gl'iam: et q̄rto post reīceptū īuitato
3 riū; ¶ Singul' ānis in p̄ma dñica q̄ post octauas pē
tecostes. et post octauas apparitiōis. sine festo duo
decī lectionū occurrit: ī choro cui cōtigit īuitatoriū.
in manu tua: in alt'a v̄o dñica q̄ postea sine festo du
odecī lectionū. in altero choro cōtigit. dr̄ adorem⁹:
et ita toto tp̄e q̄ diceda sūt dicunt. in q̄ dici incipiūt
4 choro; ¶ Ad officiū cātoris hebdarij ptiet: vt v̄si-
cūlos oēs. et rñsūcula ad vespas. et matutinas lau b
des. et bñdicam⁹ dicat: et antiphonas ad horas. et
in suffragijs. et ī cōmēoratiōe. et in officio defūctoꝝ c
5 incipiat; ¶ Ad oīa q̄ rōne sui officij dicit. vl' incipit.
caputiū remouet; Ad laudes et vespas. remouet ca-
putiū. anteq̄ʒ dicat p̄mū bñdicam⁹: nec reīduit. do-
6 nec vltimū dixerit; ¶ Hoc officiū alternatim vnus-
q̄sq̄ʒ in suo choro p ordinē facit: excepto p̄ore. et p̄-
curatore; Et h̄ obseruat: vt nōn sint in eodē choro d
cātor hebdari⁹. et sacerdos hebdari⁹: q̄ siliter ō cho
7 ro in choꝝ alternati mutant; ¶ Qñ ī vespis vl' ma-
tutinis laudib⁹. p̄uū rñsū cātat: oēs ad altare v̄sa
facie stam⁹: ꝫ dū gl'ia dr̄. sup misc̄dias inclinamur;
Qñ v̄o ad vespas. magnū rñsum dicim⁹: post ince
ptū rñsū ab altari facie auertim⁹: ac rursū dū v̄sus
dr̄. ad altare ꝯuertimur; Tñ ī hebdā ramis palmaꝝ.
dū cantat ad vespas. rñsoriū. frēs mei: excepto sab
8 bato. stam⁹ versa facie ad altare; ¶ Qui v̄o rñsuꝫ cā
tat. tam in breuib⁹ q̄ʒ in magnis rñsorijs: semp ha
bet nudatū caput. et v̄sam faciē ad altare: et ter icli- e
nat; Primo. post iceptū rñsoriū: scđo: post v̄sum.
9 tertio. post gl'iam; ¶ Cātores v̄o q̄ singulis choris

a ¶ Inuitatoriū. Qñ inuitatoriū nimis depri mit / ip̄m licet in altare, ⁊c̄. ca. 5. prime ptis nouoꝝ. §. 29

b ¶ Versiculos. Si ad lectoriū dicturus est v̄siculū / deponit laternam: ⁊ eo dicto resumit eā. ca. 35. p̄me ptis anti. §. 20.
¶ De inclinatiōe in rñsorijs ⁊ v̄sib⁹ eoꝝ. ca. p̄senti. §. 8

c ¶ Suffragijs. Scʒ ꝯsuetis. ca. 31. hui⁹ ptis an. §. 2. et ca. 37. huius ptis an. §. 7

d ¶ Nō sint. Silit nō sint in eodē choro / sacerdos hebdari⁹ ⁊ diacon⁹ ca. 43. hui⁹ ptꝭ an. §. 60.

e ¶ Nudatū caput. Idem ca. 35. huius partis an. §. 27

p̄sunt: dn̄e labia mea· et hymnos· et psalmos· et cā-
tica· cū ꝓnūciat᷑ antiphona: et totū cantū q̄ ad mis-
f sam ptinēt: et in cena dn̄i antiphonas ad mādatū:
et in parasceue rn̄soriū· pplē meus· et alia respōsa qn̄
crux osculat᷑: et kyriel· et rn̄sa q̄ cātant᷑ in sepultura
defuncti· incipiūt; ¶ Et dū cātat᷑ p̄mus v̄sus hym- 10
ni· vl̄ psalmi: ille qui incipit nō innitit᷑· et habet nu
datū caput: sed eis dictis nō inclinat; ¶ Cantores 11
in cātu debēt emēdare; ¶ Cātores caputium remo- 12
uēt· cū aliquid ex officio suo incipiūt: excepto agnꝰ
g dei· et cōione; ¶ Quicūq; autē antiphōnā incipit· 13
nudatū habet caput: donec finito p̄mo versu ad al-
tare vertat faciē· et iclinet; ¶ Cātores· in choro suo 14
h psalmos leuāt vel deponūt: et siliter totū cantū di-
uini officij cū opus fuerit: et nullus alius eis p̄senti-
bus· excepto priore· et vicario; ¶ Qn̄ inceptū est· te 15
deū laudamus· asꝑges me· glīa in excelsis· credo· cā
tor vnā aut duas dictiōes solus subsequit᷑: in ea vo
ce q̄ viderit opportunū; ¶ Cātor est i choro corri- 16
pere eos q̄ nimis lente· vel nimis festināter dicūt cā-
tū· vel psalmodiā; ¶ Cātores etiā cū hora canit᷑· ꝓ- 17
uidere possunt qd̄ sunt cātaturi: qd̄ alijs nō licet· ni
si faciēte necessitate: et tūc nec ipsi nec alij nimiā mo-
rā in reuoluēdo facere debēt; ¶ Cātores· cū incipi- 18
unt· tā in alto q̄ʒ in basso: ꝓuideāt vt oēs attingere
possint; ¶ In oībus nocturnis· et matutinis laudi- 19
bus· antiphone p̄me: antiphōe quoq; ad bn̄dictꝰ·
et magnificat· et ad cātica: a choro cātoris hebdo-
madarij semꝑ incipiunt᷑; ¶ Qui ꝓnūciat antipho- 20
i nā: dicat de illa· vsq; ad pausam cōgruentē; ¶ No- 21
uem kyriel· ad vesperas· et matutinas· et ad oēs ho
ras sicut ad missam dicimus: et a dextro choro p̄o-
ris semꝑ incipiunt᷑: ad missam vero· a choro canto-
ris hebdomadarij; ¶ Si cātor· misse seruiat: de se- 22
de seruitoris incipit introitū· kyriel· rn̄sum· all'a: et
sanctus· diebus solēnibus; Cetera· scilicet offerto-
rium· agnꝰ dei· cōionē: incipit vicarius eius;

De mō cātādi. et psallēdi; Ca. XXXIX

Uia boni monachi officiū est plāgere· potiꝰ q̄ʒ 1
a cātare: sic cātēmus voce· vt plāctus· nō cātus

f ¶ Pertinet. Et antiphonā. lumē ad reuelationē in purificatiōe. ca. 8. huiꝰ ptis anti. §. 4. Et antiphonā. collegerunt dn̄ica in palmis. ca. 11. huiꝰ ptis an. §. 28.

g ¶ Antiphonā. Dicat de illa vsq; ad pausam cōgruentē. ca. p̄senti. §. 20

h ¶ Uel deponunt. Et antiphōe resumunt᷑ in voce q̄ finit᷑ psalmodia si fieri pōt. al's cātore inchoāte altiꝰ resumūtur. ca. 5. prime ptis nouor. §. 28.

i ¶ Ad pausam. Et finito primo v̄su psalmi vertit faciē ad altare ⁊ iclinat. ca. p̄nti. §. 13

a ¶ Cātemus. Cū cātu celebret᷑ officiū diuinū in domibꝰ ordinis i q̄bus sunt octo monachi incluso priore. ca. 1. tertie cōpil. §. 1.

delectatio sit in corde; Qd gr̄a ꝑueniente poterit fie
ri·si ea q̄ cantādo delectationē afferunt amputent᷑ ∴
vt est fractio·et inundatio vocis·et geminatio pun
cti·et similia∵ que potius ad curiositatē attinent·q̄ꝫ
ad simplicē cantum;

Modus psallendi;

2 Formā igit᷑ psallēdi teneamus·quā docet bea
tus bernard⁹ in sermone q̄dragesimo sup cātica
cāticoꝝ·de officio diuino∵ dicēs; Ex regula nr̄a ni
hil opi dei ꝑponere licet; Quo q̄dē noīe laudū solen
nia·q̄ deo ī oratorio psoluunt᷑ quotidie∴ pater ideo
b̄ndict⁹ voluit appellare∵ vt ex hoc clarius aperiret·
q̄ꝫ nos opi illi vellet esse intētos; Vn̄ vos moneo di
lectissimi∵ pure·semp ac strenue·diuinis īteresse lau
dibus; Strenue q̄dē∴ vt sicut reuerent᷑∵ ita alacrit᷑
dn̄o assistatis; Nō pigri∴ nō somnolēti∴ nō oscitā
tes∴ nō pcētes vocib⁹∴ nō ꝑcidētes v̄ba dimidia∴
nō integra trāsiliētes∴ nō fractis et remissis vocib⁹·
muliebre q̄ddā balba de nare sonātes∵ ſꝫ virili vt di
gnū ē·et sonitu·et affectu·voces scī spūs depromē
tes; Pure vo∵ vt nil aliud dū psallitis·q̄ꝫ qd psalli
tis cogitetis; Nec solas dico vitādas cogitatiōes
vanas et ociosas∴ vitāde sūt et ille·illa dūtaxat ho
ra·et illo loco∵ q̄s officiales frēs ꝑ cōi necessitate·q̄si
necessario freq̄nt admittere cōpellūt᷑; Sꝫ ne illa q̄dē
ꝑfecto recipe tūc ꝓsuluerim∴ q̄ forte paulo an̄ in clau
stro sedētes·in codicib⁹ legeratis∵ q̄lia et nūc me vi
ua voce disserēte·ex hoc auditorio spūscti reporta
tis; Salubria sunt∵ sed minime illa salubriter inter
psallēdū reuoluitis; Spūs em̄ sctūs illa hora gratū
nō recipit∵ q̄cq̄d aliud q̄ꝫ debes·neglecto eo qd de
3 bes obtuleris; ¶ Psalmodiā nō multū ꝓtrabam⁹∴
sed rotūda et viua voce cantem⁹∵ mētrū et finē v̄sus b
4 simul ītonem⁹·et simul dimittam⁹; ¶ Punctū null⁹
teneat∵ sed cito dimittat; Post punctū·bonā pausā
5 faciam⁹; ¶ Null⁹ an̄ alios īcipe·et nimis currere ꝑ
sumat∴ aut p⁹ alios nimiū trahere∵ vel pūctū tene
re; Simul cātem⁹∴ simul pausem⁹∵ sp̄ ī auscultādo;

De emendatore; Ca. XL

1 In ecclia·ī refectorio·et ī claustro excepta rēcor- a

b ¶ Metrū et finem. Qn̄ꝫ metrū significat punctū eleuatū. ca.50. hui⁹ ꝑtis an.§.2.

a ¶ Recordatione. Idem ca.6.secūde partis an.§.46.

datione: ille emẽdat cui iniũgit a priore; ¶ Emẽda- 2
tor emẽdat in oĩbus q̃ soli dicim⁹: excepto q͏̃ ad re-
cordationẽ emẽdat ille q̃ est iuxta librũ; ¶ Emẽda- 3
tor· modestius q̃ȝ põt emẽdare debet: et si in eccl'ia
mendose emẽdat: q̃ȝcitius pcipit· veniã accipit sup
formã; ¶ Cum aũt emẽdator grũnit· aut dicit iter:· 4
b ille q̃ legit· debet ipsum rẽpetere; ¶ Cũ vo emẽdatur 5
illi: nõ debet murmurare· vl' dicere ita est· vel ita di-
xi: vl' aliq̃d huiusmodi; ¶ Absente priore· et emẽda- 6
tore· emẽdat p̃m⁹ ĩ ordĩe si scit vl' põt: alias emẽdat
scd̃s ĩ ordĩe: vl' aliq̃s mõachoꝝ· q̃ scit et põt emẽda
re; ¶ Qñ is q̃ legit· aliq̃n fallit: si nõ se correxerit 7
c nisi qñ sibi emẽdat: ad pedẽ lectorij veniã accipe de
bet; Cũ vo fallit qui legit euãgeliũ: signato libro·
d et stola deposita· veniã accipit ad gradũ altaris;

De officio sacriste. et de vigilijs. et distinctione horarũ. et quãdo ad ecclesiã conuenimus; Capl'm XLI

a Acristã de manu prioris clauẽ recipit: et cũ cla- 1
ue custodiã oĩm q̃ sunt in eccl'ia; Albas· et casu
las· et cetera· recipe debet ad numerũ; ¶ Signũ de 2
ↄsuetudĩe pulsat; ¶ Prima pulsatio ad matutinas· 3
tanti spacij esse debet: vt p̃mi q̃ttuor psalmi penitẽ-
tiales dici possint; ¶ Quo signo pulsato: omi tpe 4
nocturnũ eccl'ie officiũ· cõgruis vigilijs· q̃ matuti-
b nis bẽate marie sufficiãt: et q͏̃ monachi ↄgrue p̃pa-
c rari possint in cella· p̃uenim⁹; ¶ Que vigilie· ab idi- 5
bus septẽbris· exceptis duodecim lectionũ festis·
sensim paulatimq̃ȝ crescẽdo: in kalẽdis nouẽbris
pfecte q̃nq̃ginta psalmis· nõ nimis festine cãtãdis·
sufficiũt; ¶ A q̃ tpe· vsq̃ȝ ad februarij kalẽdas· exce 6
d ptis itidẽ duodecim lectionũ festis: et hebd̃a nãta-
e lis dñi· talit' pseuerãt; ¶ Inde vsq̃ȝ ad cenã decrẽscẽ 7
do paulatĩ: ad tãtũ spaciũ qd̃ matutinis btẽ marie
sufficiat· redigunt'; Ex q̃· vsq̃ȝ ad p̃dictas septẽbris
f id⁹· ĩ eadẽ q̃ȝtitate pdurãt; ¶ Predictũ aũt vigiliã- 8
rũ spaciũ: sacrista cũ sibi videbit' cũ horologio ter-
minabit; In q̃ spacio· psalmis· vl' alijs spiritalib⁹ ex
g ercitijs occupamur; ¶ Scd̃o aũt signo bina incisio 9
h ne pulsato· ad ecclesiã fẽstinãtes: tertij signi finem

b ¶ Repetere. Propt' hoc tñ etiã si defecerit: veniã nõ capit/ si p seipsum se emendauerit. ca. p̃senti. §. 7.
c ¶ Ad pedẽ. Sacerdos vero ꝛ qui legit letaniã: ad postẽ lectorij tãtũ veniã accipiũt. ca. 36. hui⁹ partis an. §. 21. et. §. 22.
d ¶ Ad gradũ. Idẽ ca. 43. hui⁹ ptis an. §. 52.

a ¶ Sacrista. Absq̃ȝ consilio sacriste. vicarij et pcuratoris: prior nõ debet mutuare vltra decem libras. ca. 3. secũde ptis no. §. 10.

b ¶ Beate marie. Et duob⁹ psalmis: scȝ de⁹ venerũt gẽtes. ꝛc̃. cum orõnibus subseq̃ntib⁹. ca. 5. prime ptis no. §. 1.
c ¶ Preuenim⁹. Ex statutis guig. ca. 29. §. 1.
d ¶ Natalis dñi. Idẽ ca. 5. hui⁹ ptis an. §. 45.
e ¶ Decrescendo. A purificatiõe vsq̃ȝ ad pascha: vigilie paulati decrescũt. ca. 8. huius partis an. §. 8.
f ¶ Vigiliarũ. Alias vigilias nulli nr̃m/ nisi priore sciente et fauente facere licet. ca. 14. scd̃e ptis an. §. 25.
¶ Horis ad quietẽ deputatis: dormitiõi magnũ ĩpẽdere studiũ monemur. ca. p̃senti. §. 23.
g ¶ Secũdo aũt. Ex statutis guig. ca. 29. §. 2.
h ¶ Festinãtes. Seruata grauitate. ca. 1. tertie ptis an. §. 2.

ꝑuenire satagim⁹; Ubi sup formaſ· vł sup miſcōias·
ꝓut tp̄us postulat· ꝑueniēte ꝑore· vel cui h̄ iniūxerit i k
ꝓcūbētes: ter pr̄ nr̄· ceteris semel hōris· grauiť de- l m
10 noteq; ꝑsoluim⁹; ¶ Cātātis āt nocturnis· exceptis n
hebdōādibus natalis dn̄i· pasche· et pētecostes· et fe- o
stis duodecī lectionū· breue facim⁹ īteruallū: qđ se-
ptē penitētiales ad plus psalmoſ· cape valeat; In q̄
spacio· q̄ voluerit remanere pōt in choro· stās vel se
dēs: nō aūt advenias accipiēdas; Qđ īteruallū nō
facim⁹· si dies ꝑ fenestras appareat: h̄ pulsať signū· p
11 dū dicunť orōnes ꝓ defunctis; ¶ Sequūť deinde
matutīe laudes: q̄s ab exaltatiōe sctē crucis vsq; ad
pascha lux termīat: et a pascha vsq; ad idē festū in-
choat: qđ sacrista diligēť studeat obseruare; Trib⁹
tn̄ dieb⁹ an̄ pascha· an̄q; dies appareat terminenť;
12 ¶ Ad lectos aūt p⁹ matutinas· nullo rediť tpe: ex- q
ceptis īfirmis· et minutis· trib⁹ dieb⁹ minutiōis ip
13 soꝝ: et licētiātis a priore ex causa; ¶ A pascha vsq; r
ad exaltationē sctē crucis· ꝑma tam dieb⁹ festiuis q̄ s
alijs· orto sole vel circa pulsať: et dr̄ an̄ missā; Qua
cātata i cella ab illo q̄ celebratur⁹ est· veniat ad eccle- t
siā: et cātata missa pulseť ad tertiā· tā estate· q̄ hye-
14 me; ¶ A dicto āt festo crucis· vsq; ad pascha· ꝑmā
lux inchoat: exceptis festis capli· ī q̄b⁹ donec possit
15 ī libro legi ꝓtelať; ¶ Cū tn̄ in caplo sermo habēd⁹
est· oī tpe signū pōt maturi⁹ ad ꝑmā pulsari: ⁊ dieb⁹
16 ferialib⁹ ꝓpť missā matutinalē āpli⁹ differri; ¶ Spa
ciū autē vel a ꝑma vsq; ad tertiā· hyemis tpe: vel a
matutinis vsq; ad tertiā estate: dieb⁹ oīb⁹· exercitijs
17 spūalib⁹ mācipať; ¶ A tertia v̄o vsq; ad sextā feria-
lib⁹ dieb⁹· manuū deputať opib⁹: q̄ tn̄ opa· saltim
18 breuib⁹ volum⁹ orōnib⁹ īterrūpi; ¶ Sexta v̄o et no- v
na· hyeme tali īter se spacio separāť: q̄ tres hore va
19 leāt explicari; ¶ Spaciū v̄o q̄ sexte noneq; īterest: x
nūc breui⁹· nūc lōgi⁹· q̄eti deputať estate; Et qđ no
nā vespasq; distermīat: manualib⁹ deputať opib⁹;
Sempq; ī opando saltim ad breues et q̄si iaculatas
20 monem⁹ orōnes recurrere; ¶ Porro a spacijs operi
manuū deputatis: vtilitatē nō intēdim⁹ excludere
21 lectiōis; ¶ A vespis vsq; ad cōpletoriū· spūalibus y

i ¶ Temp⁹ postulat. Distinctū. ca. 37. huius partis an. §. 3.
k ¶ Uel cui hoc. Hoc facit vicarius qui agit vices prioris. ca. 10. secunde ptis an. §. 3.
l ¶ Ter pať noster. Et dato signo surgēdi: sacerdos incipit/ De⁹ in adiutoriū. ca. 42. hui⁹ ptis an. §. 1.
m ¶ Horis. Que diebus capli dicunť i ecclesia ⁊c. ca. p̄senti. §. 24.
n ¶ Cātatis aūt. Ex statutiſ guig. ca. 29. §. 3.
o ¶ Hebdomadib⁹. Uide ca. 5. hui⁹ partis an. §. 45.
p ¶ Si dies ꝑ fene. Nec in minutiōib⁹. ca. 15. scđe partis an. §. 10. Nec tpe capli generalis in cartusia. ca. 29. scđe ptis an. §. 11. Nec q̄n est p̄sens defunct⁹ i eccl̄ia. ca. 2. tertie cōpil. §. 7.
q ¶ Nullo reditur. Omni tpe possunt religiosi post matutinas redire ad lectos. ca. 13. tertie cōpil. §. 4.
r ¶ Et licētiatis. Et priorib⁹ ⁊ fratrib⁹ dum fuerint in itinere. ca. 6. scđe ptis an. §. 44.
s ¶ Prima tā dieb⁹. Tali hora prima pulseť: q̄ ea dicta: facto signo cū cāpana: monachi possint ad locū cōsuetū interesse ꝓ cōfessionib⁹ faciendis: pro q̄b⁹ possūt de cellis exire. ca. 1. tertie cōpil. §. 2.
t ¶ Ad ecclesiā. Et si venire morať: sacrista eum quesitū vadit. ca. p̄senti. §. 41.
v ¶ Orationibus. De hoc ca. p̄senti. §. 19.
x ¶ Noneq; interest. Uide ca. 36. huius partis an. §. 29.
y ¶ Spiritualibus. Que solitudinē iuuanť. ca. 27. scđe ptis an. §. 9.

opa dat; In q̄dragesima tñ vsq3 ad cōpletoriū: licz
ᶻa manualia opari; ¶ In cōpletorio aūt pulsando. il- 22
lud attēdit: vt qñ plus differt: cū adhuc legi pōt.
b pulset; Post cui⁹ finē. orōne dñicā ter tm̄ cū deuoti-
c one finitā: neq3 vltra differim⁹ accubare; ¶ Mo- 23
d nemur em̄ horis ad q̄etē deputatis. dormitiōi mag
nū īpendere studiū: q tpib⁹ ceteris alacriter vigilare
possim⁹; ¶ Generaliter aūt in ecclia. matutinas. et 24
missā. et vespas: in cellis vo sp cōpletoriū dicim⁹;
Pro alijs horis cātādis nō venim⁹ ad ecclesiā. nisi
e in festis capli: vel qñ in vigilijs. aut ieiunijs. missā
habētibus. hora in ecclesia dicēda est ante missam;

Item de officio sacriste;

N q̄dragesima. cū dieb⁹ ferialib⁹ pulsat ad sex- 25
f tā: excepto sabbo ramis palmaꝝ. repcutit sig-
nū; In festis aūt capli. q̄ sup hebdam occurrūt in q-
dragesima: fit añ nonā pua pulsatio; ¶ A pascha 26
vsq3 ad festū exaltationis scte crucis: dieb⁹ dñicis.
et in festis capli. et ī vigilia pētecostes. et feria q̄rta.
sexta. et sabbo hebdomade pētecostes: ad nonā pri
mo fit pua pulsatio ad euigilādū; Cātata autē nona
btē marie. fit scda pulsatio: et nos ad ecclesiā ppera
mus; ¶ Omi tpe tā diu pulsat signū q̄ ad ecclesiā 27
g ꝯuenim⁹. donec vltim⁹ adesse possit: excepto q̄ die-
h bus dñicis. et ī festis capli. ad tertiā trinā incisione
pulsat; ¶ In solēnitatib⁹ cādelaꝝ. ad matutinas añ 28
i scdam pulsationē sacrista cādelas accēdit: ī pmo et
k scdo nocturno eas ēmūgit; ¶ In oībus missis ꝯuē- 29
tualib⁹. due cādele accēdāt: et ētia cū sacerdoti ne-
cessaria fuerit ad vidēdum; Ad missas etiā puatas.
due cādele accēdant; ¶ Due q̄z lāpades ī ecclesijs 30
nr̄is supiorib⁹ habeat ab his q̄ voluerint: q̄ꝝ vna
iugit ardeat: altera accēdat cū diuinū ibi officiū ce-
lebrat; ¶ Sacrista libros cū accōmodant. scribit: 31
pignus retinet. et custodit; ¶ Ad faciēdū cādelas. 32
dat sacriste adiutoriū. ad poris arbitriū; ¶ Mona- 33
cho. ꝯuerso. siue sclari aliq̄ si necesse fuerit iuuante:
sacrista d licētia poris vestimēta sacerdotalia lauat.
vl lauari facit: et cooptoria altaris; ¶ Aq̄ vo q̄ pal 34
l la abluit. bis aut ter mittit in sacrariū: lexiua et alia

ᶻ ¶ In completorio aūt. Ex statutis guig. ca. 29. §. 4.
¶ Itē añ pulsum cōpletorij fit trina parua pulsatio. ⁊ a singulis dicit: aue maria. ca. 5. prime ptis no. §. 6.

a ¶ Pulsando. Cum aliqs est in alterius cella vel alibi: audito completorio. statim recedere debet ⁊c̄. ca. 17. scde partis an. §. 7.

b ¶ Dñica. Post completoriū btē marie dicatur euangeliū: in principio erat verbū: cū orōnib⁹ sicut solet dici post primā officij btē marie. ca. 1. tertie cōpil. §. 70.

c ¶ Finita. Post completoriū dictū / nō licet comedere vl bibere: nec loq̄ a cōpletorio dicto vsq3 post primā. ca. 6. tertie cōpil. §. 26.

d ¶ Monemur. Ex statutis guig. ca. 29. §. 5.

e ¶ Nisi in festis. Et nisi in obitu fratrū. ca. 47. hui⁹ ptis an. §. 29. ⁊ die susceptionis noui prioris. ca. 5. secūde partis an. §. 30.

f ¶ Repercutit. Idē ca. 11. hui⁹ ptis an. §. 9.

g ¶ Conuenim⁹. Tūc cauēt cōuersi: ne in galileis appareāt. ca. 28. tertie partis an. §. 44.

h ¶ Trina incisione. Idē ca. 43. huius partis an. §. 5.

i ¶ Candelas accē. Idē ca. 43. huius partis an. §. 86. Nec ppter fragilitatē dimittit ascēdere gdū. ca. eodē. §. 86

k ¶ Emungit. Sed ī te deū laudamus: sacerdos eas emūgit. ca. sequēti. §. 8.

l ¶ In sacrariū. Id est piscinam altaris. ca. 43. huius ptis an. §. 55.

aq̄ effundit̄ in locū mūdū; Sic fit de corꝑalibꝰ. et de
manutergio q̄ tergit̄ post agnꝰ dei. et tersorio cali-
cis: et de mapula q̄ inuoluit̄ calix; Sz et aq̄ q̄ lauāt̄
35 manutergia: effundit̄ in locū mūdū; ¶ Qn̄ aūt i ꝑ-
dictis aliq̄d inutile factū fuerit: cōburat̄. et in locū
36 mūdū ponat̄; ¶ Libroꝝ camisias. vniuersaq̄ʒ terso
ria. simulit̄ lauat; Lota vo tā ista q̄ʒ alia. i locis hōne m
stis extēdit: i claustro scʒ. vl' i cimiterio. siue i prato
37 circa cellā suā: accepta licētia exeundi; ¶ Ecclesiā.
claustrū. caplm. mūdat de ꝯsuetudie: dato sibi adiu
tore; Mūdat aūt ꝑdicta i vigilijs solēnitatū: vl' die
bus ꝑcedētibꝰ. si vigilie missā habeāt ꝺ ieiunio; In
circūcisiōe aūt. in festo aploꝝ petri et pauli. et i exal-
38 tatiōe sctē crucis: nō mūdat ecclia; ¶ Horaꝝ spa-
39 cia sic terminet: ne frēs debeāt molestari; ¶ Quoti
ens aliq̄d deest ꝑ eiꝰ negligētiā. ꝓpt qđ ꝯredū facit
40 cōuētū expectare: culpā suā clamat i ꝯuētu; ¶ Die
bus festis pulsat caplm fratrū: nec pulsat ad missā.
41 donec fratribꝰ caplm teneat̄; ¶ Sacerdotē missā cā
tatur̄ū. si ad ecclesiā venire morat̄: quesitū vadit; n
42 ¶ Ad missā ꝓuatā q̄ ꝑcedit. vel q̄ seq̄t̄ missā ꝯuētua
lē: sꝑ seruit; Cū āt nō est ꝑatꝰ: seruit ꝓ eo cui itimat
43 signo; ¶ Or si misse ꝓuate plures fuerint: q̄ cantat
ꝑcedētē seruit ad sequētē: excepto ꝓore. et ꝓcurato-
re; Qui aūt seruit ad missā ꝓuatā ꝓoris. aut ꝓcura-
toris: seruiet etiā ad seq̄ntē; Qn̄ vo cantat̄ ad scōm
44 altare: sacrista ꝓuidet seruitorē; ¶ Sacrista. vel q̄
officiū eiꝰ exequit̄: ꝓuideat ne sacerdotē cū venerit
diu faciat expectare; Sz et ipse sacerdos spaciū faci- o
45 at. q̄ adiutor eiꝰ cōgrue valeat ꝑparari; ¶ Sacrista
nunq̄ʒ debet exire de cella sine licētia. nisi cū pulsare
ꝑgit ad horas: vel ad dicendū diuinū officiū. qđ est
46 ab eo in ecclesia ꝑsoluēdū; ¶ Horas em̄ btē marie. p
sꝑ dic̄ in ecclia: et agēdā ꝯtidianā. et horas canoni q
47 cas: qn̄ i cellis ab alijs ꝑsoluūt̄; ¶ Nec debet extra
cellā morā facere. exceptis vigilijs an̄ matutinas:
et spacio qđ est int̄ matutinas. et missā matutialē:
et in festis capli. īter matutinas et tertiā: in q̄bꝰ spa-
48 cijs. ipse debet in ecclia cōmorari; ¶ Cū aūt minu-
tus est: ille quē ꝓor designauerit. agit vices eius;

m ¶ Honestis. Eucharistie sacramētū custodiat̄ in vase mūdo: ⁊ renouet̄ bis in mense. Et fiant hostie de mundissima farina triticea. Et celebret̄ cū vino rubeo/nō albo: si possit haberi. ca. I. tertie compil. §. 62.

n ¶ Quesitū vadit. Similiter sacrista in requirēdo absentes supplet vices ifirmarij ⁊c. ca. 45. huiꝰ ꝑtꝭ an. §. 14.

o ¶ Expectare. Pro iuuando ipm ad induēdum se ꝓ missa cōuentuali: qđ facit sacrista: vel eo nō parato, diaconus. ca. 43. huius partis an. §. 86.

p ¶ Horas em̄. Idē ca. 36. huiꝰ ꝑtis an. §. 13.

q ¶ Et agendā. Et agendas ꝓprias anniuersarioꝝ ⁊ tricēnariorū. ca. 11. huius partis an. §. 11.

De officio sacerdotis hebdomadarij in matutinis. et alijs horis. et de benedictionibus largiẽdis. Caplm XLII

a Dato signõ surgẽdi a pore. cũ incipiẽda est ho- 1
b ra: sacerdos hebdarius nudat caput. signat se
et inclinat sicut ceteri vsa facie ad altare: et icipit de⁹
c in adiutoriũ. et inclinat. ¶ Cũ icipit pr nr añ lectio 2
nes. remouet caputiũ: nec ipsum reinduit. donec le
ctori dederit bñdictionẽ. ¶ Quotiẽs largit bñdi- 3
d e ctiõnẽ nudat caput: nec librũ nec aliđ tenere debet.
¶ In natali dñi. dicũt q̃ttuor bñdictiões euãgeli- 4
f ce: scz diuini vbi: euãgelica doctrina: euãgelica le
ctio: sectatores scti euãgelij. Quaꝝ due pme p totũ
annũ vicissim dicũt: ita videlicet q sp in dieb⁹ dñi-
cis. et in festo scti stephani. dicat diuini vbi. ¶ In 5
hebdomadib⁹ pasche et pẽtecostes. sabbo repetit
g bñdictio. i vnitãte scti spus: alias repetit. ad socie-
tatẽ. ¶ Sacerdos hebdari⁹ remouet caputiũ cũ ad 6
horas icipit. kyriel: nec ipm reinduit donec dixerit
orõnẽ. vel orones. si plures dicẽde sint. ¶ Ad dicẽ- 7
h dũ euãgeliũ vadit. cũ dr vsus. eterna fac. Eũdo et re
deũdo inclinat ad gdũ altaris: et pori si trãsierit añ
illũ. ¶ Dieb⁹ solẽnib⁹. candelã accẽdit ad altare: et 8
emungit cãdelas. ¶ Cũ rñdet. glia tibi dñe. vertit se 9
ad altare. et signat se sicut ceteri: et iclinat. Cũ post
euãgeliũ rñdet amẽ: osculat librũ. Cũ dicit p dñm
nrm. librũ claudit et signat: postea vsa facie ad alta
re. dic de⁹ in adiutoriũ. et iclinat. Deinde plicãs sto
lã. et inclinans aliquãtulũ ad altare dũ dr. glia pri:
i stolã reponit cũ libro: et reuertit ad sedẽ suã. ¶ Ad 10
k orõnẽ dicẽdã dieb⁹ festis. surgit cũ dicit. p oib⁹ no
bis bona faciẽtib⁹. Dieb⁹ ferialib⁹ ad laudes. dũ dr
vsus. auditui meo. surgit: et sibi cãdelã accẽdit. Ad
l vespas surgit: cũ dr. dñe labia mea apies. ¶ Qñ nõ 11
dr. miserere mei de⁹. dũ pces dicũt ad laudes. librũ
apit. candelã accẽdit vicinior lãpadi: ex altero cho-
ro. ¶ Infra octauas natalis dñi. pasche. et pẽteco- 12
m stes. dicta orone ad nocturnũ: sacerdos versa facie
ad altare dicit. deus in adiutoriũ. et inclinat: et sta-
tim redit ad misericordiã. ¶ Quãdiu sacerdos orone 13

a ¶ Dato signo. Scz post ter pr nr ad matutinas: et semel ad ceteras horas. ca. pcedẽti. §. 9.
b ¶ Nudat ca. Similr i fine cuiuslibet hore: capita nudam⁹: signam⁹ nos et iclinam⁹. ca. 37. huius ptis an. §. 1.
c ¶ Ante lectiões. Vide ca. 5. hui⁹ ptis an. §. 2.
d ¶ Benedictionẽ. Qñ hebdarius lectionẽ legit: prior bñdictionẽ largit: vl eo absente vicarius. ca. 6. scde partis an. §. 10.
e ¶ Tenere debz. Si dieb⁹ minutiõis vicari⁹ sacerdotz minuti lectionẽ legat: nõ hebdarius sed prior ei bñdictionẽ largit: et priore absente vicarius. ca. 15. secunde ptis an. §. 12.
f ¶ Euãgelica le. Iste due bñdictiones habẽt ca. 5. hui⁹ ptis an. §. 2.
g ¶ In vnitate. Nisi in ipis hebdomadibus aliqđ festũ celebret: sicut annũciatiõis vel dedicationis.
h ¶ Euangeliũ va. In vsu / te ergo qsum⁹ de te deũ laudam⁹ / genua flectim⁹ ppt indulgẽtias ɔsequẽdas. ca. 1. tertie cõpil. §. 55.
i ¶ Et reuertit. Qñ deficit in legẽdo euãgeliũ: veniã accipit ad gradũ altaris. ca. 40. hui⁹ partis an. §. 7. et ca. 43. huius ptis an. §. 52.
k ¶ Ad orationẽ. Sacerdos solus in pcibus añ orõnẽ / nõ dicit dñs vobiscũ: sz dñe exaudi. ca. sequẽti. §. 91.
l ¶ Dñe labia. Qñ fallit in lectorio: nec se corrigit nisi qñ sibi emẽdat: ad pedẽ lectorij veniã accipit. ca. 40. hui⁹ ptis an. §. 7. Alias qñ capiẽda est venia cũ cõuẽtu: vt in salue regina et in vsiculo / aue maria: accipit eã sup postẽ lectorij. ca. 36. hui⁹ ptis an. §. 23.
m ¶ Sacerdos. Sol⁹ surgit ad dicẽdũ de⁹ in adiutoriũ: remanẽte cõuẽtu sup miscdas iclinato. ca. 1. tertie cõpil. §. 69.

facit ad gradū: nec diacon⁹. nec ali⁹ trāsit iuxta eū;

De officio sacerdotis. diaconi. ⁊ subdiaconi. et de missis hebdarij. et alijs. et de suffragijs; Caplm XLIII

1 Acerdos missā celebraturus. qñ ad pparandū se a b
accedit: ad gradū altaris flexis genib⁹ dicit pa c
ter nr̄: deinde induit in ecclia nō assistēte cōuentu: d e
cū ꝯuent⁹ adest. induit in vestiario; Casula tñ semp
foris induit. excepto pmo die natiuitatis ad pmas
duas missas: et pma pasche et pētecostes: et in ce f g
2 na dñi; ¶ In dieb⁹ qz ieiunioꝝ post pces. dū mise
re mei de⁹ dr: casula iduit; Inclinatusqz ad sinistrū
3 cornu altaris. dic orone: et facit ꝯfessionē; ¶ In fe h
stis vo casula iduit. cū dixerit. bñdicam⁹ dño. post
orone quā dicit ante librū: ad dexterā pte altaris;
4 ¶ In missis matutinalib⁹. indut⁹ sacerdos. dū pul
sat ad missam expectat donec vltim⁹ adesse possit:
necnō porē: nisi nimiā morā faciat; Deinde stās ad
5 sinistrū cornu altaris: iclinat ad cōfessionē; ¶ Die i k l
itaqz dñico. sacerdos tpe congruo ad ecclesiā reuer
sus. induit: signoqz tertia incisiōe pulsato. descen m
dēs ad lectoriū vbi bñdicēda est aq: expectat vt di
ctū est monachos et porē: cūctisqz psentibus aq sa n
crat: q nō p ecclesiā. sed añ et circa altare spargit. in
6 hūc modū; ¶ Aq bñdicta. vadēs sacerdos ad aspgē
dū eā. trāsit p sinistrū choꝝ: veniēsqz ad gdū altaris.
inclinat; Incipiēsqz antiphonā. aspges me: aspgit
semel añ faciē altaris: semel ad dextrā. semel ad sini
strā pte: ascēditqz gradū a pte euāgelij: et altare cir o
cuit aspgēdo; Veniēsqz ad gradū. pmo aspgit abba p
tem si adsit: deinde porē. et hospites religiosos:
postmodū monachos p ordinē: deinde diaconū. si q
sit indut⁹ cucula eccliastica: deinde illū q aquā attu
lit. et seipm; Rediēsqz sacerdos p sinistrū choꝝ: asp
git infirmū mōachū. si sit ad ostiū ecclie: postea cle r
7 ricū. et ꝯuersos. et hospites sclares; ¶ Aspsiōe aūt
facta. aquā vn⁹ e fratrib⁹ accipit: et p oēs officinas.

a ¶ Celebratur⁹. Si morat veire: sacrista eū qsitū vadit. ca. 41. hui⁹ ptis an. §. 41.
b ¶ Ad pparādū se. Qñ non est patus facit signum sacriste. ca. 48. huius ptis an. §. 2.
c ¶ Pater nr̄. Cū dicit pat nr̄ ad gradū nullus transit iuxta eū. ca. pcedēti. §. 13.
d ¶ Induit. Iuuāte sacrista: ⁊ eo nō parato: diacon⁹ supplet p eo. ca. psenti. §. 85. et. §. 86.
e ¶ In ecclia. Stola a sacerdote non ponit añ pect⁹ cācellata: nec ligatur/ nisi qñ aq debet bñdici: vel est hora añ receptionē casule: p eū in cōuentu finienda ⁊c. ca. 5. prime ptis no. §. 17.
f ¶ Duas missas. Dictm ad pmā missā: qr mō post laudes fit dormitio. ca. 1. tertie cōpil. §. 85.
g ¶ In cena dñi. Et cū ifra octauas corpis christi misse festi duodecim lectionū tūc occurrētis: missa d corpe christi est subiungēda. ca. 2. prime ptis no. §. 20.
h ¶ Cornu altaris. Iuxta lectoriū euāgelij ca. psenti. §. 13.
i ¶ Inclinat ad. De ꝯfessione more ordinis faciēda/ habet ca. 11. secūde ptis an. §. 12.
k ¶ Cōfessionē. Confessiōe facta: inclinat⁹ et iūctis māib⁹ dicit añ faciē altaris orone dñicā: deinde osculat altare: ⁊ signat se. ca. psenti. §. 13.
l ¶ Die itaqz. Ex statutis guig. ca. 7. §. 5.
m ¶ Tertia incisiōe. Ut supra ca. 41. huius ptis an. §. 27.
n ¶ Presentib⁹ aq. Dū aq sacrat: stam⁹ versa facie ad altare. ca. 36 huius ptis an. §. 29.
o ¶ Ascēditqz. Inclinādo pri⁹ subt⁹ ipm. ca. 36. hui⁹ ptis an. §. 26.
p ¶ Aspergit abba. Nō at epm: sed eps de manu sacerdotis asporiū accipiēs/ se primit⁹: postea hebdariū: deide priorē: nisi adsit ali⁹ eps vl abbas: postea hospites ⁊ mo/
tes ⁊ monachos: ⁊ ad ostiū chori ꝯuersos aspgit. ca. 9. scde ptis an. §. 10.
q ¶ Diaconū. Postea ifirmū trāslatū ad locū vltimū. ca. 37. hui⁹ ptis an. §. 27.
r ¶ Clericū. Scz clericū redditū: q sedet supra ꝯuersos. ca. 33. tertie ptis an. §. 8.

et p̱ cimiteriũ spargit: postea ĩ vas qđ ad domũ in-
s feriorẽ portãdũ est mittit: tãdẽ post eplam ad ostiũ
eã reddit p̱curatori: sumẽs ab eo thuribulũ; ¶ Per- 8
acta aspsione· sacerdos redit ad lectoriũ et inclinat:
dicit precẽ· ostẽde: deinde orõnẽ· exaudi: q̃ finita·
dicit de⁹ in adiutoriũ· et inclinat; Et clauso ac signa
to libro· inclinat cũ dicit glia pri sicut et ceteri: eisq̃
surgẽtib⁹ surgit: et p̱ sinistrũ chorũ veniẽs ad gra-
dũ altaris· inclinat: et ascẽdẽs· stat ad sedẽ suã vsq̃
ad gloriã hymni: q̃ cepta· residet; Quotiẽs aũt ad
horã glia dr· et dũ p̃ces dicũt: iclinat parũ; ¶ Dia 9
conus· cũ incipit psalm⁹· memor esto· intrat vestia-
riũ: cucullã induit: et redit ad sedẽ suã; ¶ Cũ vlti- 10
mũ· sic erat dr· surgit sacerdos: ⁊ finita añ· vtit faciẽ
ad orietẽ: dic caplm: inclinat: p̃parat altare iuuãte
diacono· et iterũ inclinat: redit ad sedẽ suã ad dicen
das p̃ces; ¶ Dũ p̃ces dicunt· diacon⁹ ponit missa 11
le sup̱ dextrũ cornu altaris: et portat thuribulũ ad
lectoriũ: et cãdelas accẽdit; ¶ Cũ dr· p̱ oib⁹ nobis 12
bona faciẽtib⁹· surgit sacerdos ad dicẽdã orõnẽ: q
finita· iuuãte diacono ĩduit casulã: et diacon⁹ redit
ad sedẽ suã; ¶ Stans aũt sacerdos ad sinistrũ cor- 13
nu altaris· iuxta lectoriũ· vbi sp̱ a celebratore fit con
t fessio: vsa facie ad cathedrã iũgit man⁹· inclinat ad
v x cõfessiõnẽ; Qua facta: inclinat⁹ iũctis manib⁹· di-
cit añ faciẽ altaris orõnẽ dñicã: deinde osculat alta
re: signat se: et accedẽs ad librũ· dicit· vl auscultat
introitũ· in dextro cornu altaris; Ibidẽ· et glia in ex
sis· ad quã nõ expãdit man⁹· et dñs vobiscũ dicit;
Si vo aliq̃d secrete vult dicere ad altare: sic sbmisse
y dicat· ne chorus audiat vocẽ ei⁹; ¶ Finitis orõni- 14
bus et posito missali in sinistro cornu altaris: incli-
nat ad mediũ altaris· et redit ad sedẽ suã; ¶ Cũ po- 15
z a situr⁹ est incẽnsũ in thuribulũ· surgit: mittẽdo nihil
dicit; ¶ Diacon⁹· p̃parato thuribulo· lectur⁹ euãge 16
liũ· iclinãs de gradu altaris: ab epo si adsit· alias a
sacerdote petit bñdictionẽ: quã sacerdos talẽ dat;
Dñs sit in corde tuo· et ĩ labijs tuis: vt recte nobis
p̱nũcies euãgeliũ pacis; Vel ita; Corroboret dñs
sensũ tuũ· et labia tua: vt recte nob p̱nũcies euãge-
liũ pacis; Qua dicta: vtit se ad orientẽ· sic manens

s ¶ Portãdum est. Per pistorem. ca. 12. tertie p̱tis an. §. 5.

t ¶ Inclinat. Dicit pone dñe custodiã ori meo. ca. 5. huius partis an. §. 6.

v ¶ Ad confessionẽ. Cõfessionẽ tam ad primã q̃ ad missam facit epus ⁊c̃. ca. 9. scđe partis an. §. 9.

x ¶ Qua facta. Sacerdotes nr̃i ordinis dũ celebrãt in ecclesijs que nõ sunt de ordine nr̃o/ cõformẽt se cũ alijs sacerdotibus in modo cõfessionis faciende añ altare: ĩ eleuatiõe calicis: in dicẽdo agnus dei: in benedicẽdo pplm post missã ⁊c̃. ca. 1. tertie cõpil. §. 58.

y ¶ Finitis orõ. De orationibus habet ca. p̃senti. §. 76.

z ¶ Incensum. Diebus exp̃ssis. ca. 33. hui⁹ p̱tis an. §. 1.

a ¶ In thuribulum. Cũ adest eps: incẽsũ in thuribulo nõ ponit: nisi cũ officiũ facit. ca. 9. secunde p̱tis an. §. 13.

donec ip̄e et aliȷ̄ se signauerint: tūc eñ ỽtit se ad euā-
geliū; Dū tñ· all'a· veni scte̅ spūs dr: nō ỽtit se ad ori
17 ente̅· donec finiat; ¶ Cū euāgeliū finit· accedit ad
mediū altaris· et iclinat: vbi sp icipit credo in vnū
18 deū: et dr dn̄s vobiscū añ offertoriū; ¶ Qñ diaco-
nus lecturꝰ euāgeliū· accipit stolā: data sibi bn̄dicti
one· adiuuāte eo q̄ defert thuribulū in diebꝰ festis:
i ceteris ỽo iuuāte sacerdote· ponit stolā sup humerū sinistrū: et p dextrū latꝰ receptā· iuoluit p mani-
pulo in sinistra manu: osculatoq3 altari legit euāge-
19 liū; ¶ Quo lecto: si p̄sens sit ep̄s· statim sacerdos
dicit dn̄s vobiscū· vel incipit credo i vnū deū: incli
nato iterim diacono sub gradu altaris; Quo facto·
fert ep̄o liber ad osculandū: deinde fert sacerdoti:
postea ip̄e diaconꝰ osculat: qd nunq3 facit· nisi post
sacerdote̅; Nō p̄sente ep̄o· sacerdos nihil dicit: do-
20 nec oblatꝰ sibi fuerit liber ad osculādū; ¶ Qñ p de
functis cantat· nō fert liber ep̄o: nisi ipse celebret;
21 ¶ Cū credo i vnū deū nō dr: stamꝰ oe̅s donec libro
ab ep̄o osculato· diaconus gradū asce̅derit altaris;
22 ¶ Cū credo in vnū deū nō dr: surgit diaconꝰ ad mi
nistrādū· cū vltima collecta incipit; Cū credo i vnū
deū cantat· tūc p̄parat oblatione̅: et dū dr· et hō fa
ctus e̅· flexis genibꝰ ad gradū altaris sumit veniā:
et nos psternimur terrā osculantes; Qd nunq3 hac
vel ālia causa fit a sacerdote· dum stat ad altare: sed b
23 stans osculat altare; ¶ Deinde oblatione p̄parata·
mox aquā dat sacerdoti diaconꝰ ad manus abluen-
24 das: et corpalia tradit; ¶ Cūq3 finito credo in vnū
deū· dr dn̄s vobiscū: stat diaconꝰ ad dextrū cornu
altaris· tene̅s calice̅: que̅· dicto oremꝰ offert sacerdo
25 ti· osculās manū eiꝰ; ¶ Et dū offere̅da cātat: diaco c
no funde̅te aquā i calice̅· dic sacerdos; De latere dn̄i
nr̄i iesu christi· exiuit sāguis et aq̄: i remissione̅ pctō
26 rū; ¶ Quo dicto: vertit se cū calice· supposita pate
na· cū hostia· ad ep̄m si adest: vt signet; Moxq3 ob
laturꝰ· dic, In spū hūilitatis· et i aīo ɔtrito· suscipia
mur a te dn̄e: ⁊ sic fiat sacrificiū nr̄z· vt a te suscipiat
hodie: ⁊ placeat tibi dn̄e deꝰ; Et facie̅s cruce̅ cū ip̄o
calice· dice̅do· in noīe p̄ris· et filiȷ̄· et spūsctī ame̅:
27 ponit eū sup corporalia; ¶ Dispositisq3 hostiȷ̄s· seu d e

b ¶ Alia causa. Ide̅ ca. 36. huiꝰ ptis an §. 23.

c ¶ Osculās manū. Ide̅ ca. p̄senti §. 59.

d ¶ Corporalia. Noui sacerdotes: nō desce̅dant ad gradū altaris p oblationibus suscipiendis. ca. 5. prime ptis no §. 9.

e ¶ Dispositisq3 ho. Quomodo disponi debeant hostie habet ca. p̄senti §. 38.

hostia si plures nō sint·et patena suis locis vt oportet·
et calice coopto: mittit icēsū i thuribulū·qd accipit
de manu diacōi·q̄ osculat̄ manū ei9·et tenet casulā·
ne īpediat thurificātē; ¶ Tūc sacerdos dicto·diri- 28
gat̄ dn̄e orō mea·sicut incēsū in ꝯspectu tuo: thuri
ficat semel sup calicē in modū crucis·dicēs: in noīe
pr̄is·et filij·ꝛ spūsctī: et postea semel ī modū coro-
ne: deinde·ad crucē semel: semel ad dextrū: semel
ad sinistrū cornu: ter an̄ faciē altaris; Et reddito thu
ribulo diacono·lotisq̄ digitis·et extersis·ac ꝑpara
to missali: expectat·donec diacon9 q̄ interim altare
circūit·terq̄ ad crucē et ad corp9 dn̄i thurificat: ad
gradū reuertat̄ altaris; ¶ Quo reuerso: vertit se ad 29
pplm·dicēs ī silētio; Orate frēs ꝓ me pctōre·ad dn̄z
deū nr̄m; Tunc diacon9 trahit ei sinistra manu casu
lā: et dextera thurificat; Quo depēdēte post altare·
vel sub gradu altaris thuribulū: sacerdos īcipit se-
cretas·dicēs·orem9·et cetera: nō ꝑmisso·dn̄e exau-
di; ¶ Sacerdos·ī canone q̄ztū vitare pōt: morā nō 30
debet facere tediosā; ¶ Et sciendū: q2 q̄t collectas 31
dicit audiēte ꝯuētu: tot tantūmō dic̄ secretas·et eo-
dē ordine; Dicta pᷓma secreta: dicit·ꝑ dn̄m nr̄m·et
cetera vsq̄ ad amē·qd nō dic̄: deīde·nō ꝑmisso dn̄e
exaudi·sed orem9·incipit scdam; Finiēs extremā·le
uat man9: scz cū dicit·ꝑ oia scl'a scl'oꝝ; ¶ Sciendū 32
vero est: ꝙ orōnes q̄ ad vespas·et laudes·sub vna
clausula dicunt̄·vt fabiani et sebastiani·et similiū:
sub vna etiā clausula dicunt̄ ad missā: tā collecte q̄z
etiā secrete·ꝛ cōplete; ¶ Per totū aūt canonē misse· 33
tenet sacerdos manus leuatas·et expāsas·vsq̄ fra-
ctionē hostie: nisi cū se inclinat an̄ faciē ad altaris·
vl' cū chartā vertit·aut forte manutergiū sibi necessa
riū assumit: tūc em̄ iungit digitos illos·q̄b9 hostiā
f g tenuit·vel tenere debet; ¶ Dictā ꝑfatione·inclinat̄ 34
h sacerdos an̄ faciē altaris: et dicit·sānct9·sctūs·san
i ctus·et cetera·te igit̄ et cetera·vsq̄·bn̄dicas: tūc eri
git se·et facit cruces·sicut disposite sunt in missali;
¶ Ad·q̄ ꝑdie q̄z pateret̄·cū dicit·accepit panē: ac- 35
cipit hostiā vtraq̄ manu·eleuat paꝝ: et suo loco be
nedicit; Si aūt plures sint hostie: dicēdo·bn̄dixit·
vno signaculo signat tā ipam quā tenet·q̄z ceteras;

f ¶ Dicta ꝑfatione. In ꝑfatiōe misse: dum dicit̄ grās agam9 dn̄o deo nr̄o / genua flectim9 ꝓpter indulgētias cōsequēdas.ca.1.tertie compil.§.55.
g ¶ Inclinat̄. Et nos sup miscdias iclinam9: qn̄ post ꝑfationē dicit̄ sctūs.ca.36. huius partis an.§.28.
h ¶ Sanctus sctūs. Si cantor misse seruiat diebus solēnibus/incipit sanctus.ca.38.hui9 ptis an.§.22.
i ¶ Et cetera. In canone misse: ab omi strepitu abstinem9.ca.37. huius ptis an.§.4. Et capucia ex toto vestim9.ca.eodē.§.10.

36 ¶Dicto aũt· hoc est corp⁹ meũ· eleuat̃ hostia ita vt
possit videri: et pulsat̃ cãpana· vno ictu· aut pluri
37 bus: in missis tm̃ ꝯuẽtualib⁹; ¶ Porro ĩ eleuatiõe k
hostie· si stãtes oram⁹· ad terrã ꝓsternimur: sic qñ
dr̃· et hõ fact⁹ ẽ: nec surgim⁹· donec calix deponat̃;
Idẽ facim⁹· qñ sup formas oram⁹: ⁊ calice deposi
38 to· redim⁹ sup formas; ¶ Sciendũ vo· ꝙ si due sint
hostie: eã q̃ a dextris ẽ tractam⁹; Si tres: eã q̃ ĩ me
dio; Si plures· vt in pascha· et pentecoste· et natali l
dñi: diuidim⁹ eas hinc ĩde: ⁊ eã quã debem⁹ recipe·
39 in medio collocam⁹; ¶ Ad· simili mõdo· cũ dr̃· acci m
piẽs et hunc p̃clarũ calicẽ: accipit calicẽ vtraqȝ ma
nu· eleuat paꝝ: p̃mũ retractis paululũ corpalib⁹· et
restrictis int̃ digitos· et orã calicis· ne decidãt; Di
cto· gr̃as agẽs· deponit: sed manũ sinistrã nõ remo
uet; Facta ãt cruce· ad· bñdixit: iteꝝ resumit vtraqȝ
manu calicẽ· et eleuat parũ: eleuatũ tenet vsqȝ· vñ et n
40 mẽores dñe; ¶ Quotiẽs post ꝯsecrationẽ tenet ho
stiã: ea deposita· excutit digitos sup calicẽ: ne forte
41 de ip̃a hostia aliq̃d ĩ eis inheserit; ¶ Ad· supplices
te rogam⁹· cãcellatis mãib⁹ ita ꝙ sinistra ĩferior sit:
inclinat̃ añ faciẽ altaris: et dicẽs· q̊tq̊t ex hac alta
ris ꝑticipatione· osculat̃ altare semel: ⁊ erect⁹· locis
suis signat corp⁹· sãguinẽ· et seip̃m; Dicẽs· nob̃ q̊ȝ
pctõrib⁹· et in silẽtio sicut cetera: vertit manũ ad pe
ctus: tangit illud semel: ita ꝙ sonitus nõ audiat̃;
42 ¶ Ad· ꝑ quẽ hec oĩa dñe· factis sicut dispositũ ẽ in
missali· p̃mis trib⁹ crucib⁹· discoopit calicẽ: ponẽs
qȝ manũ sinistrã sup pedẽ calicis· et dextera accipi
ens hostiã: facit cruces sup calicẽ dicẽs: ꝑ ip̃m· et
cũ ip̃o· et in ipso; Facta aũt tertia cruce· et remanẽte
manu cũ hostia sup calicẽ: iũgit et sinistrã· tenẽsqȝ
vtraqȝ manu hostiã· et calicẽ: dicit· est tibi deo pr̃i·
et cetera; Dicẽs· ꝑ oĩa scl'a scl'oꝝ: leuat calicẽ· et ho
43 stiã; Cũ dicit̃ amẽ: deponit vtrũqȝ; ¶ Dicẽdo· ore
mus· p̃ceptis salutarib⁹: coopit calicẽ; Ad· libera
nos· cũ dicit· et intercedẽte btã et gl'iosa semp virgi
ne dei genitrice maria: patenã accipit; Dicẽs· et be
atis apl'is tuis petro et paulo: signat se cũ patena·
cũ q̃ tangit hostiã: dicẽs· da ꝓpiti⁹; Cũ dicit pacẽ:

k ¶ Conuentualib⁹. Et tam in missis cõuentualibus q̃ȝ in priuatis cereus accendat̃ ⁊ casula eleuet̃. ca. 5. p̃me partis no. §. 13.

l ¶ Et natali dñi. Et ĩ die cene dñi. ca. 5. p̃me ꝑtis no. §. 18. et in p̃mis dñicis cuiuslibet mẽsis in q̃bus nõ celebrantes et cõuersi cõicant. ibi. §. 19. Et in festo corporis christi. ca. 1. tertie cõpil̃. §. 31.

m ¶ Ad simili mõ. Digitos excutit in calicẽ. ca. p̃senti. §. 40.

n ¶ Eleuatũ te. Uide ca. p̃senti. §. 13. x

pacē accipit de patena; Dicens· vt ope miſcdie tue
adiuti: leuat hoſtiā ſuꝑ patenā; Cū dicit· et a pctō
ſimꝰ ſp liberi· et ab oī ꝑturbatione ſecuri: diſcooꝑit
calicē· accipit hoſtiā; ¶ Dicēdo· ꝑ eundē dñm nrm 44
ieſū chriſtū filiū tuū· frāgit hoſtiā: nō tñ ꝑ mediū:
ponitqꝫ minorē ꝑtē cū dextera māu ſuꝑ patenā; Di
cēs· q̇ tecū viuit et regnat deꝰ: frāgit ꝑ mediū por
tionē alterā: et ꝑtē quā ſiniſtra tenet· cū eadē manu
deponit ī patena; Dicēdo· ī vnitate ſpūſcti: vtraqꝫ
manu tenet tertiā ꝑtē· et calicē: et leuat ea parꝝ· dicē
do ꝑ oīa ſcloꝝ; Deponitqꝫ calicē: cū rñdet· amen;
o Tenēs manū ſiniſtrā ſuꝑ calicē· ac dicēdo· pax dñi
ſit ſp vobiſcū: de ꝑdicta ꝑte facit tres cruces infra
ambitū calicis: ipam cū rñdet· et cū ſpū tuo· depo
p nēs in ſanguinē; ¶ Cooꝑto vo calice· et oſculato al 45
q tari: dat pacē diacono: et inclinatꝰ añ faciē altaris·
dicit oronem· dñe ieſu chriſte fili dei viui; Qua fini
r s ta· corpꝰ accipit de patena: nec reſeruat vnqꝫ de ſan
guine diacono; Sūpto etiā ſanguie· ſacerdoſ oī tꝑe
ſtatim ꝓmā ſumat ablutionē: nullo īteruallo īterie
cto; ¶ Interim vo diaconꝰ poſt agnꝰ dei· ſūptā a ſa 46
t v cerdote pacē· fert ꝓori: et ei q̇ in ſiniſtro choro ꝓmū
tenet locū: et laicis ad oſtiū chori; Infirmo aūt· ſi ē
ad oſtiū eccl'ie: fert eā monachꝰ vicinior illi; ¶ Quo 47
facto· regreſſoqꝫ diacono: ꝓſtrati in terrā oramus;
x Diaconoqꝫ in feſtis· vl' dñicis diebꝰ cōicato· ſtatim
y z ſurgimꝰ: licet vnꝰ vl' plures cōicaturi ſint: ꝓmo ſur
a gēte q̇ inceptꝰ eſt agnꝰ dei: qd ſtatim nō incipit:
donec vltimꝰ cōicatꝰ ſit; ¶ Diaconꝰ autē· de q̇cūqꝫ 48
ſit choro: ſp data pace· vel cū dr· agnꝰ dei cū pax nō
accipit· ad locū ſeruitoris ī dextro choro reuertēs·
orat ꝓſtratꝰ: donec finita ꝑceptiōe miniſtret ſacer
doti; ¶ Diebꝰ vo dñicis· ſūpta venia a dextro late 49
re altaris· diaconꝰ hoſtiā q̄ ꝑcedēte dñica ſeruata eſt·
ſuꝑ patenā deponēs: et alterā ꝓ illa ītegrā· ī capſu
la reponēs: et capſulā ī loco ſuo reſtituēs: d ꝑdicta
hoſtia genibꝰ flexis cōicat ad dextrū cornu altaris;
¶ Quicūqꝫ vo· et qñcūqꝫ capſulā vbi ē corpꝰ dñi· 50
accipit: accipiēdo· retro altare ſumit veniā; ¶ Silr· 51
b et ī occurrētibꝰ ſuꝑ hebdoꝫ ſolēnitatibꝰ cādelaꝝ: de

o ¶ Pax dñi. De pace dāda habet ca. ꝑſenti. §. 46. Qñ autē pax dari debeat: habet ca. 34. huiꝰ ꝑtis an. §. 14. et ca. 5. ꝓme ꝑtis no. §. 14. Qñ pax nō dat: ſi diaconus ſit de choro ſiniſtro: non tranſfert ſe ad choꝝ dextrū: donec inceptū fuerit agnus dei. ca. ꝑſenti. §. 48.

p ¶ In ſanguinē. Vide ca. ꝑſenti. §. 33.

q ¶ Pacē diaco. Diebus exꝑſſis. ca. 34. huius ꝑtis an. §. 14.

r ¶ Corpus acci. De excutiēdo digitos ſuꝑ calicem habet ca. ꝑſenti. §. 40.

s ¶ De patena. De excutiendo patenā ſuꝑ calicē habet ca. 13. huiꝰ partis an. §. 36.

t ¶ Pacē. Sūt due tabule ꝓ monachis. ca. 5. prime ꝑtis no. §. 14.

v ¶ Fert priori. Si ibi ſit epus: ipſe pacem a diacono accipiēs nō dat ei q̇ iuxta eū eſt: ſed diaconꝰ. ca. 9. ſcde partis an. §. 14.

x ¶ In feſtis. Candelaꝝ illus ſcꝫ in q̇bus debet cōicare. ca. ꝑſenti. §. 51. et ca. 32. huius ꝑtis an. §. 1. et. 3.

y ¶ Surgimꝰ. In cōione generali monachorū ⁊ ꝯuerſoꝝ. flexis genibus vſqꝫ ad finē cōionis ꝑſeueramꝰ. ca. 1. tertie cōpil. §. 56.

z ¶ Cōicaturi ſint. Cōione finita: ſacerdoſ excutit corꝑalia ſuꝑ patenā: et patenā cū digito excutit ſuꝑ calicē. ca. 13. huiꝰ ꝑtis an. §. 36.

a ¶ Agnus dei. Incipiēdo agnꝰ dei et cōionē: caput nō diſcooperit. ca. 38. huius partis an. §. 12.

b ¶ Solēnitatibus. Vide ca. 5. prime partis no. §. 5.

ĩtegra hostia diacon⁹ cõicat·exceptis sctõꝝ·stépha c
ni·iohãnis· ĩnocẽtũ: ẽt tribus dieb⁹ pasche·et pẽ d
tecostes; Tũc vo·scȝ ĩfra hebdõam: nõ mutat̃ hostia
q̃ est ĩ capsula; Si tñ ꝓpt̃ infirmũ fracta fuerit: muta
52 re licebit; ❡ Cõicatur⁹ ãt diacon⁹·ad gradũ altaris
genua flectit: vbi oẽs genua flectim⁹: qñ vẽl oẽs· e
vel aliq̃ cõicam⁹; Añ quẽ etiã gradũ·et flectam⁹ ge
nua·et hũiliate capita vr̃a·et bñdicam⁹·et ite missa
est·qñ glia ĩ excelsis dr̃·idẽ diacon⁹ ꝓnũciat: et die
bus q̃b⁹ venia sumit̃·vẽniã accipit post missã; Ibi f
55 dẽ vẽniã accipit: q̃ fallit ĩ euãgelio legẽdo; ❡ Cũ sa g
54 cerdos·aq̃ digitos abluit: ĩcipit̃ agn⁹ dei; ❡ Dia
con⁹ bis casulã trahit: scȝ·cũ p⁹ offertoriũ dr̃·orate
55 frẽs: et cũ p⁹ cõionẽ dr̃·dñs vobiscũ; ❡ Omi tpe q̃
missa cãtat̃: ipe q̃ sacerdotẽ adiuuat siue cõicet siue
nõ: accipit calicẽ: vino lauat: et sumit tatũmõ qñ
cõicat; Alias·vinũ dimittit̃ in sacrariũ: et calix sic ĩ
56 aliis missis reuersat̃ sup patenã; ❡ Finitã missa·sta h
tim sacerdos ĩclinat⁹ añ faciẽ altaris·dic̃ orõnẽ·plã i
ceat tibi sctã trinitas·et cẽtera: vl' ĩcipit horã si sta k
tim cãtãda ẽ in ꝯuẽtu: q̃ incepta·p̃dictã dic̃ orõnẽ;
57 ❡ Cũ aũt p⁹ missã dr̃ nudũ officiũ: nõ dr̃ ĩ eo sctũs· l
neqȝ agnus dei: nec se vertit sacerdos ad pplm·cũ
58 dic̃ dñs vobiscũ; ❡ Deniqȝ·pactis oĩb⁹·depositis
sacerdotalib⁹ vestib⁹: ad gradũ altaris flexis geni
59 bus dic̃·pr̃ nr̃; ❡ Quicũqȝ ad missã seruiat: manũ
sacerdotis õsculat̃ cũ offert calicẽ: et diacon⁹ dieb⁹ m
60 festis·cũ offert thuribulũ; ❡ Cũ vn⁹ sol⁹ adest dia
con⁹·nisi sit ꝓcurator: seruit ad oẽs missas ꝯuẽtua n
les: et cũ pat⁹ nõ est·supplet vices ei⁹ vltim⁹ ĩ ordĩe
sacerdos; Dieb⁹ aũt duas missas hñtib⁹: diacon⁹
seruit ad maiorẽ: et p̃scriptus sacerdos ad minorẽ;
Si vo die illa·nõ sit pat⁹ diacon⁹: penultim⁹ sacer
dos seruit ad minorẽ missam: et vltim⁹ ad maiorẽ;
Qñ aũt plures sũt diacõi: q̃libet eoꝝ facit hebdõam
suã seruiẽdi ad missã: et vno nõ pato· alter supplet
vices illi⁹; Cũ null⁹ monachorũ est diacon⁹: oẽs p
ordinẽ seruiũt ad missã·p̃ter ꝓcuratorẽ: ita tñ·ꝙ ser o
uitor misse ⁊ sacerdos hebdõarius nõn sint in eodem p
choro; Idem obseruat̃·cum plures sunt diaconi;

c ❡ Stephani. Idem ca.5.hui⁹ ptis an.§.29.et ca.32.hui⁹ ptis an.§.3.

d ❡ Et trib⁹ die. Benedicti/magdalene/hugonis lincolnieñ.ca.2.pme ptis no.§.15.30.37

e ❡ Vel oẽs. Idẽ ca.5.hui⁹ ptis an.§.9.

f ❡ Veniã acci. Si in hora q̃ missã sequit̃ venia sumat̃: alias nõ.ca.1.tertie cõpil.§.5.

g ❡ Veniam. Idem ca.40.hui⁹ ptis an.§.7.

h ❡ Finita missa. Vide ca.p̃senti.§.13.

i ❡ Placeat tibi. Et nos capitibus nudatis signam⁹ nos ⁊ inclinamus.ca.37.huius ptis an.§.1.

k ❡ Et cetera. Dieb⁹ dñicis post missam ad cellas aquã sanctã ferẽtes ⁊c̃.ca.34.hui⁹ partis an.§.3.

l ❡ Nudum offi. De hoc nudo officio: vide plenius.ca.5.pme partis no.§.31.

m ❡ Osculat̃. Idem ca.p̃senti.§.24.

n ❡ Seruit ad oẽs. Et etiã iuuat sacerdotẽ ad induẽdũ se: cũ sacrista paratus non est.ca.p̃senti.§.86.

o ❡ Seruiũt ad mis. Si aũt ĩ choro suo nullus est patus: ille cui de alio choro sequẽs ꝯtingit hebdõa supplet vices ei⁹.ca.p̃senti.§.84.

p ❡ Nõ sint. Similit̃ nõ sint ĩ eodẽ choro: cãtor hebdõarius et sacerdos hebdõari⁹.ca.38.huius ptis an.§.6.

q ¶ Cũ subdiacon⁹ adest· de more dic̃ ep̃lam: ali⁹ aũt 61
ĩferior ordine· nũq̃; Si desit sb̃diacon⁹: ꝓcurator;
Absente ꝓcuratore: vn⁹ ex diaconib⁹; Si vnus tm̃
r assit diacon⁹: vltim⁹ ĩ ordine sacerdos· nisi sit p̃mã
s lectionẽ lectur⁹; Tũc eñ dicit ep̃lam pẽnultim⁹; Cũ
vo diacon⁹ ipse nõ seruit· nec seruitur⁹ est: vicẽ si ꝓ-
curator desit subdiacõi supplet; ¶ Cũ aũt vn⁹ adest 62
t subdiacon⁹· et due occurrũt misse: ipse dicit ep̃lam
misse maioris: et absente ꝓcuratore· diacon⁹ dũmõ
ad aliã missã seruire nõ debeat· dic̃ ep̃lam misse mi-
noris; ¶ Si eñ assit copia monachoꝝ: nolum⁹ vt 63
v qui p̃mã missã cãtauit· vel q̃ ad eã legit lectionẽ· vel
x ep̃lam· vel seruiuit: ad scd̃am legat· vl̃ seruiat· et ẽcõ
uerso; Nõ sufficiẽtib⁹ nãq̃ subdiaconib⁹· vl̃ diaco-
nib⁹: vltimi ĩ ordĩe sacerdotes supplẽt vices eoꝝ:
et eoꝝ p̃mi faciũt qd̃ faciẽdũ est ad minores missas:
et vltimi ad maiores; ¶ Primã lectionẽ· exceptis vi 64
giliis pasche· et pẽtecostes: sp̃ legit vltim⁹; Tñ ĩ vi
gilia natalis dñi· et ĩ die: lectio et ep̃la simul ab vno
y dicũt; ¶ Ad missas p̃uatas q̃libet nr̃i ordinis ꝓfes 65
z a sus seruire põtest; Si fuerit sb̃diacon⁹: dicat ep̃laꝫ·
et mĩstret; Alioq̃n: sacerdos dicat ep̃laꝫ· et mĩstret;

De missis hebdomadarij et aliis;

b c Missa dñicalis· et pro festõ tã triũ q̃ȝ duodecĩ le- 66
d ctionũ· ꝓ breui· ꝓ ãniuersario· ꝓ defũctis ĩ cra
e stino oĩm sctoꝝ: et reliq̃aꝝ· misse rogationũ· ieiuni
f orũ tp̃aliũ· et vigiliãꝝ q̃ missas habẽt· sũt hebd̃arij;
¶ Ceteris dieb⁹ vacãtib⁹· p̃mũ cãtat p̃or: deinde 67
p̃m⁹ ĩ ordine: et sic ꝑ ordine; Qȝ si aliq̃s· aliq̃ ex cau-
sa celebrare neq̃uerit die suo: cũ primo parat⁹ fuerit
die alio vacãte celebrabit missam suã; ¶ Feria scd̃a 68
g cãtat̃ missa ꝓ bñfactorib⁹: quã· si hebd̃arius eo q̃
nõ sit parat⁹· aut san⁹ celebrare nõ poterit: licebit ei
h vsq̃ ad sabb̃m recuꝑare: nõ tñ in cõuentu: nisi feria
tertia· aut q̃rta; Et q̃ feria scd̃a celebrabit: cãtabit ꝓ
i defũctis· vl̃ ꝓ viuis; Feria t̃tia· et q̃rta· simĩr cãtabit̃

q ¶ Epistolã. Qui fallit in ep̃la: lectiõe vel letania: ad pedem lectorij veniã capit. ca. 40. huius ꝑtis an. §. 7.
r ¶ Diaconus. Qui scȝ seruiat ad missã: q2 si nõ seruiat: dicit ep̃lam. ca. p̃senti. §. 62.
s ¶ Penultim⁹. De h̃ ca. 2. p̃me ꝑtis no. §. 41.
t ¶ Ep̃lam mis. Qñ ad missã p̃cedit vna lectio vel q̃nq̃: vt ĩ sabbatis q̃ttuor tp̃m: ep̃la penultimo reseruat̃. ca. 2. prime ꝑtis no. §. 41.
v ¶ Cantauit. Exceptis priore vel vicario siue antiq̃ore: q̃ ĩ sabbatis q̃ttuor tp̃m: q̃ntã debẽt legere lectionẽ. ca. 2 prime ꝑtis no. §. 40.
x ¶ Et ecõuerso. Vide ca. 3. hui⁹ ꝑtꝭ an. §. 8.
y ¶ Professus. Similiter nouici⁹ cũ cuculla eccl̃iastica. ca. 6. secũde ꝑtis no. §. 10.
z ¶ Seruire. Et conuersus de licentia p̃sidẽtis. ca. 2. tertie partis no. §. 6.
a ¶ Potest. Cõuersi redditi laici: donati ⁊ p̃bẽdarij: seruire possunt ad missas: q̃uis sint irregulares. ca. 11. tertie cõpil. §. 8.
b ¶ Missa dñicalis. Et missa bt̃e marie ĩ sabbato p̃cedẽti. ca. 5. p̃me ꝑtis no. §. 5.
c ¶ Et pro festo. Nisi missa solẽnior occurrat per hebd̃ariũ dicenda. ca. 3. prime ꝑtis no. §. 5.
d ¶ Pro anniuersa. Nisi tricẽnariũ currat. ca. 2. tertie cõpil. §. 31. Et missa bñfactoꝝ: nisi tricẽnariũ currat. ibi. §. 31. Et misse cõmẽorationũ eccl̃iarũ associatarũ. ca. 48. hui⁹ ꝑtis an. §. 36. Et misse ꝓ p̃cib⁹ generalibus monachoꝝ. ibi. §. 31. Et missa ꝓ mercẽnario dom⁹ defuncto. ca. 19. scd̃e ꝑtis an. §. 21.
e ¶ Et reliquiaꝝ. Et misse triũ dierum car. li. ca. 16. hui⁹ ꝑtis an. §. 5.
f ¶ Et vigiliarũ. Vide ca. 1. tertie compil. §. 63. 64. 65. 66.
☞ Pro bñfacto.

☞ g ¶ Pro bñfactorib⁹. Nisi missa dñicalis sit cãtãda. ca. 3. prime ꝑtis no. §. 3. De hoc: ca. 48. huius ꝑtis an. §. 12. et. 15.
h ¶ Recuꝑare. Et tũc si ipse nõ põt: reddet̃ ab eius vicario. ca. 48. §. 15. sed nõ currente tricennario. ca. eodem. §. 12. et ca. 2. tertie cõpil. §. 31.
i ¶ Vel ꝓ viuis. Prout fuerit ordinatũ in capl̃o dñica p̃cedẽti. ca. p̃senti. §. 74.

69 ꝓ viuis· vel ꝓ defūctis; ¶ Feria q̇nta· de spūsctō: cuius ep̄la semꝑ est· cū audissent ap̄li: nisi in electio ne p̄oꝝ· et in p̄ma die cap̄li· qñ dicit̄· cū cōplerent̄; k
70 ¶ In p̄dicta missa· ab octauis pasche· vsq̈ ad ascē sionē: p̄mū all'a paschale· scȝ· nōne cor nr̄ȝ· dicim⁹;
Scdm· de pentecoste: veni scte spūs; Ab ascēsiōe· l
vsq̈ ad pentecostē: p̄mū all'a· nō vos relinquā; Ab
octauis pentecostes· vsq̈ ad septuagesimā: ꝓ pri
mo all'a· dicit̄ rn̄soriū· beata gēs; A septuagesima·
vsq̈ ad pascha: dicit̄ introit⁹· dū sctificātus fuero m
in vobis; Rn̄soriū· beata gēs; Introitū· et rn̄soriū·
q̄re feria q̄rta· post quartā dn̄icā q̄dragesime; Offer
toriū· emitte· q̄re in vigilia pentecostes; Cōio· fact⁹
71 est; Cetera· de die pentecostes; ¶ Feria sexta· canta
bit̄ de crūce: et sicut ī exaltatiōe; Tempe v̄o pascha n
li: p̄mū all'a de cruce· nos autē; Secūdū· paschale:
scȝ· angel⁹ dn̄i; Inter ascēsionē· et pētecostē: scdm
72 all'a· nō vos relinquā; ¶ Sabbato· cātabit̄ de btā
73 v̄gine: sicut supra cap̄lo· xxxvi· cōtinet̄; ¶ Si autē
feria q̇nta· sexta· aut sabbo· acciderit anniuersariū:
missa de spūsctō dici poterit feria tertia· vel q̄rta: vl'
74 alia missa ꝓ viuis; ¶ Has missas· dieb⁹ vacātib⁹ cō
stitutas· aliqñ p̄or aliq̄ necessitate mutare poterit: et
scdm ei⁹ dispositionē celebrabūt̄: excepta missa btē
75 marie; ¶ Misse cōuētuales· q̄ cātant̄ suꝑ hebdam:
nisi sit festū cap̄li· matutinales sūt; Misse matutina
les· sꝑ festinātī⁹· sbmissi⁹· et tēpestiui⁹ decātāde sūt;

De suffragiis;

76 Jebus dn̄icis· ad missam de viuis· etiā si cātet̄
de festo: dicunt̄ ista suffragia; Cōcede: omp̄s
77 deus christiani: omp̄s edificator; ¶ Suꝑ hebdam o
vero diebus festis· et aliis· ad missam de viuis: hec
dicunt̄ suffragia; Concede: op̄s de⁹ christiani: de⁹
largitor; In missis aūt suꝑ hebdam· tā ꝓ viuis q̄ȝ ꝓ
defunctis: dicet̄ oro· op̄s q̄ viuoꝝ; Tn̄ nō dicet̄ in
missis festoꝝ triū· vl' duodeci lectionū: nec ī missis·
ꝓ breuib⁹: ꝓ tricēnario: ꝓ āniuersario: nec trib⁹ p
dieb⁹ in capite ieiunii: nec in q̄dragesima· nisi feria
scda· q̄rta· et sexta: nec ī missis q̄ttuor tꝑm· aut roga q
tionū· aut vigiliaꝝ: nec ī missis dn̄icalib⁹· etiā si p⁹

k ¶ De spūsctō. In oībus missis de spūsctō cōuētualib⁹ et priuatis dicit̄ kyriel' dn̄icale et gl'ia in excelsis: exceptꝫ aduētu ⁊ septuagesima. ca. 1. tertie cōpil'. §. 18.

l ¶ Veni scte spi. Vide ca. 37. huius partis an. §. 7.

m ¶ Dū sanctificat⁹. Idē ca. 9. huius partis an. §. 8. et ca. 16. huius partis an. §. 7.

n ¶ De cruce. Exceptis certis casibus. ca. 2. huius ꝑtis an. §. 13.

o ¶ Edificator. Et ecclesie tue. ca. 1. tertie cōpil'. §. 49. ⁊ deus a quo. ca. 5 prime ꝑtis no. §. 12.

p ¶ Pro tricēnario. Nisi in tricēnario iohāne regine frācie: in cui⁹ missa dicit̄. ca. 4. prime ꝑtis no. §. 21. et ī scdo et tertio tricēnario charte cap̄li generalis: nec in electiōe noui p̄oris. ca. 16. hui⁹ ꝑtis an. §. 7.

q ¶ Quattuor tp̄m. Exceptis feria q̄rta et sexta ieiuniorū tꝑalium q̄dragesime. ca. 3. prime ꝑtis no. §. 7.

dn̄icā infra hebdōam celebrēt: excepta solūmō sexta
r feriā ab aduētu vsqꝫ ad q̄nq̄gesimā. in q̄ sp est dicē-
da: si in ipsa hebdōa missa dn̄icalis dicta sit; ¶ Por- 78
ro p̄dicta suffragiorꝫ distributio. solūmodo de mis-
s sis cōuentualib⁹. intelligēda est; Nām in missis pri
uatis. que cantant̄ de gratia: potest quisqꝫ dicere
orōnes quas voluerit. et quo ordine voluerit: ita ta
t v men. q̄ nō excedat septē; In missis ēt̄iā debitis:
x orationes prefatū numerū non ēxcedant;

Modus de hebdomadibus tenēdis.

Si sacerdos hebdōarius. p̄ma die hebdōe sue. mis 79
sam cōuentualē cātauerit: et deinceps officiū
suū aliq̄ de causa exequi nō potuerit: vicarius eius
hebdōam illā. et suā. totalit̄ exequet̄; Qz si hebdōari⁹.
p̄dictā missā nō cātauerit: nec deinceps officiū suū
recupauerit: hebdōa illa. vicario suo deputat̄; ¶ Li 80
cet autē cuilibet hebdōario. semp an̄ feriā quintā re-
cupare suā hebdōam: sed feria q̄nta. et deinceps nō
y licebit: excepto lēctore refectorij; ¶ Cum sacerdos 81
hebdōarius nō est parat⁹ in festis duodeci lectionū.
et feria scd̄a. tertia. et q̄rta. pasche et pētecostes: to-
tū officiū eiusdē. vicari⁹ eius exequit̄; ¶ Qz si in fe- 82
stis. seu vigilijs in q̄bus altare parat̄. inter sextā et
z nonā hebdōario frāgilitas acciderit: nonā cātat si fe
a stum est capl̄i: cenā vel prandiū bēnedicit: sed vica
rio suo cetera oīa derelinq̄t; ¶ Cū vō in choro heb- 83
domadarij. nec ipse nec alius est parat⁹: ille cui de
alio choro seques cōtingit hebdōa. exequit̄ officiū
hebdōarij: et si necesse fuerit. transit in chorū eiusdē;
¶ In neutro aūt choro sacerdote parato: pōt heb 84
domadari⁹ de mādato p̄oris. vel eo absente de man
dato vicarij. officiū suū facere: et tam ipse q̄z ceteri.
b missas q̄s nō oportet differri. vel ōmitti. celebrare;
Idē est de seruitore: si tn̄ nullus sacerdos sit. q̄ ser-
uire possit; ¶ Similit̄ noui sacerdotes. noui diaco- 85
ni. et qui ordinādi sūt. celebrare. seruire. ordines su
scipe. nullaten⁹ hanc p̄hibent̄ ob causam: p̄missa
tn̄ cōfessione; ¶ Sacrista et p̄curator. quāqꝫ parati 86
nō sint. p̄missa tn̄ si fieri pōt p̄fessione. gradū altaris
c ascēdūt: sed ad missā ea die nō seruiūt; Cū autē sa-

r ¶ Sexta feria. Quo tpe missa dn̄icalis feria sexta est dicenda. ca.2. hui⁹ ptis an.§.13.

s ¶ Nā in missis. In oībus missis de viuis: debitis vel de grā: fit cōmemoratio: de vigilia: festo ꝛ ieiunio. ca.1. tertie cōpil.§.67.

t ¶ Septē. Si in missis ꝯuētualib⁹ ꝛ priuatꝫ ppt cōmēoratiōes occurrētes: numer⁹ collectarū excedat septenarium: p vna cōmēoratiōe omittit̄/ de⁹ largitor. p alia/ omp̄s de⁹ christiani. ibi.§.79.

v ¶ In missis. Idem ca.5. prime ptꝫ no.§.11. ¶ Qd̄ etiā intelligit̄ de missis defunctorꝫ volūtarijs. ca.49. hui⁹ partis an.§.9.

x ¶ Nō excedāt. Nisi necessitas incūbat: vel alia causa q̄ priori rōnabilis videat̄. ca.5. prime ptis no.§.11.

y ¶ Lectore refe. Idē ca.13. scd̄e ptis an.§.13.

z ¶ Fragilitas acci. Vide ca.1. tertie cōpil.§.74.

a ¶ Benedicit. Si ipse celebrauit. ca. presenti.§.90.

b ¶ Vel omitti. Ubi nō sunt tot sacerdotes. q̄ missas debitas reddere sufficiant: p q̄libet missa debita dicant̄ ab aliquo psalmi quinquaginta. ca.4. prime ptis no.§.14.

c ¶ Ascendūt. Nō tn̄ p̄curator p ministrando incēsum in missa. vel vinū in cōmunione fratrū. ca.8. scd̄e ptis an.§.18. et.§.19. sed pro alijs causis/ vt p iuuādo sacristā i parasceue. ca.13. hui⁹ ptis an.§.28.

crista pat⁹ nõ est: diacon⁹ sacerdotẽ adiuuat ad iduẽ-
dũ; Sacrista añ ɔfessionẽ etiã vt cãdelas dieb⁹ festis
accẽdat ad matutĩas. et emũgat: gradũ ascẽdit; Ce-
teri lectionẽ. vl' eplãm legũt: ꝟ gradũ nõ ascẽdũt ea d
87 die: etiã post cõfessionẽ; ¶ In die ãt natiuitatis. pa- e
sche. et pẽtecõstes. nullus ꝓ huiusmõi culpa celebra f
re. seruire. vl' cõicare ꝓhibetur: ꝟ cõfitetur prius; In alijs
dieb⁹. nullus post hãc culpã. etiã seqnti die. accedit
ad cãtandũ. vel seruiendũ: nisi prius cõfessus fuerit;
Possum⁹ tñ etiã añ pmã si necesse fuerit. hãc cõfiteri
88 culpã; ¶ Prior vero ꝑpt' h ab officio suo nõ cessat. in
dedicatiõe inferioris ecclie: et si frat' sit cõicãd⁹: ꝓ- g
89 fessionẽ facturus: tñ pmittit cõfessionẽ; ¶ Quicũq; h
missã cãtat apud nos in cõuẽtu: si de ordĩe nr̃o sit.
cãtat horã pcedentẽ: et sbsequentem. si pñs fuerit; i k
90 ¶ Sacerdos hebdari⁹. semp in refectorio benedicit. l
si missã celebrauit: alioqn. vn⁹ ex alijs q celebrauerit;
In die tñ sepulture fratrũ nr̃oꝝ. nisi sit festũm capli. m
91 mẽnsas bñdicit: q missã defuncti celebrauit; ¶ Sa- n o
cerdos solus. nisi qñ dictur⁹ ẽ euãgeliũ. nõ dic̃ dñs
92 vobiscũ: sed domine exaudi; ¶ A quolibet solo nõ
dicitur: iube domne: benedictio tamẽ non omittitur;

De cura prioris erga ĩfirmos; Ca. XLIIII

1 Qũãdo aliqs de nouo dimittit eccliam: prior. vel
eo absente vicari⁹. q̃ citius cõgrue põt. pgit ad a
eũ visitandũ; Qui. cũ erga oẽs. pcipue tñ erga infir- b
mos. ac debiles. atq; in tẽptatiõib⁹ positos: sollici
tũ. benignũ. atq; misericordẽ. debere se nouerit existe
re: eosq; freqnti⁹ visitare; Nõ enĩ scd̃m sñiam dñi. sa c
2 nis est op⁹ medic⁹: ꝟ male hñtib⁹; ¶ Infirmis ergo
scd̃m possibilitatẽ dom⁹. necessaria pparentur; Qui tñ d
et ipi. scd̃m btĩ bñdicti dicta. ne supflua. vel ĩpossibi
lia petẽdo. vel murmurãdo seruiẽtes sibi cõtristent.
diligenter admonentur attẽdere: et vt mẽores arrepti ꝓ
positi. vt sanos a sanis. ita egrotos ab egrotis secu-
larib⁹ debere cogitẽt discrepare: nec illa ĩ heremis. q̃
3 vix ĩ vrbib⁹ ĩueniuntur. exposcere; ¶ Omino tñ prior pui
deat: ne infirmi a seruitoribus. vel alijs. negligantur;
4 ¶ Uerũtñ esus carniũ cui ordo renũciauit. nulli no- e
strũ cõceditur: etiã si sit leprosus; Propter hos itaq;. si f

d ¶ Sz gradũ: Scilz maioris altaris. ca. 5. pme partis no. §. 30
e ¶ Pasche. Et cene dñi. ca. 5. prime partis nouoꝝ. §. 18
f ¶ Et pentecostes. Et corpis christi. ca. 1. tertie compil. §. 33.
g ¶ Inferioris ecclie. Et ĩ festo reliqaꝝ ecclie inferioris. ca. 2. prime ptis no. §. 39
h ¶ Facturus. vl' mortuus sepeliendus. ca. 6 scd̃e ptis an. §. 3.
i ¶ Cãtat. Qd' nõ facit ꝗps q nõ est de ordĩe nr̃o: sz hebdarius. ca. 9 scd̃e partis an. §. 15.
k ¶ Et subsequentẽ. Si ɔtinuatim est dicenda. ca. 11. huius partis anti. §. 15
l ¶ Bñdicit. Idẽ ca. 11. hui⁹ ptis an. §. 15
m ¶ Festũ capli. Uel alia dies refectorij: vt ĩfra octauas natiuitatis pasche ⁊ pẽtecostes. ca. 6. tertie compil. §. 25
n ¶ Mẽsas bñdicit. Idẽ ca. 47. huius partis an. §. 30
o ¶ Defũcti celebrauit. Scz prior: vl' eo absente vicarius: vel qui agit vices prioris. ca. 6 tertie compil. §. 24
a ¶ Uicari⁹. Silr' ꝓcurator debet eũ visitare. ca. 8. secunde partis anti. §. 15.
b ¶ Qui cũ. Ex statutis guigo. ca. 38. §. 1.
c ¶ Uisitare. Post cõfessiões generales prior ad ĩfirmũ vadit vel trãsmittit. ca. 11. secũde partis an. §. 9.
d ¶ Necessaria ppa-rentur. A coqnario. ca. sequẽti. §. 7.

e ¶ Nulli nostrum. Hoc strictius ⁊ sub magnis penis ꝓhibetur. ca. 4 scd̃e ptis no. §. 32
f ¶ Si sit leprosus. Idẽ ca. 23. scd̃e ptis an. §. 40. et ca. 29. tertie ptis anti. §. 1

g ¶ Pisces emere. Ex statutis guig. ca. 38. §. 3. ¶ Et panem albū facimus. ca. 14. secūde partis an. §. 16
h ¶ Preter culcitrā. Hoc ꝓhibet ca. 32. secūde partis an. §. 22.

g tanta fuerit egritudo: pisces emere solemꝰ; ¶ Prior 5
etiā dispēsare pōt circa īfirmos. in deponēdo ciliciū.
h et caligas: et lecti duriciā minuēdo. ꝑter culcitrā de
pluma: et redditi possint eos etiā in cell' custodire;
¶ Procurator vo. et coquinariꝰ. diligētes et benigni 6
sint circa eos: et etiā circa hospites. et mercēnarios.
qn̄ eos cōtigerit egrotare; ¶ Si vnꝰ. vel plures mo 7
nachi īfirment: si necesse fuerit ī vna domo poterūt

i ¶ Hoc ipm. Idē ca. 29. tertie ptis an. §. 4.
k ¶ Dicāt eis. Idem ca. 29. tertie ptꝫ an. §. 4.
l ¶ Ad importabile. Ex statutis guigo. ca. 17. §. 1.

i collocari; Hoc ipm dicimus. d' cōuersis. et redditis.
k q̄ si nō potuerit horas dicere: dicāt eis a custodibꝰ
suis; ¶ Or si ꝓor causa recreatiōis cuiq̄ ex mōachis 8
l exeūdi de cella licētiā dederit. vel ad īportabile tediū
releuādū: vel ad ꝑiculosā aliqn̄ tēptationē sedādā:
vl' ad genꝰ aliqd morbi ḡuissimi mitigādū: de dispo

m ¶ Curiositate intromittet. Monachos aut alias ꝑsonas q̄ se d' admistratione tpaliū intromittūt: dure repꝛehendāt visitatores. ca. 9. tertie compil. §. 34.
n ¶ Nosse. Attn̄ si ipe vel alij nouerit dānosa domꝰ: pn̄t scribere priori cartusie vel caplo generali. ca. 1. scde partis no. §. 14. et. 18. et ca. 4. scde ptis no. §. 3

m sitiōibꝰ. et negocijs. totiusq̄ domꝰ cura. nll'a se curiō
n sitate intromittet; Nō em̄ expedit hītatori celle nōsse
huiusmōi: cū etiā totiꝰ domꝰ paci ꝯtrariū est; ¶ Extra- 9
neis. vl' domesticis. nisi iussus nō loquet: ꝫ his tm̄
qbꝰ ꝓori. vl' vicario placuerit: vt si tal' est. q̄ erudire.
et cōsolari potens sit: cum his loquat. q̄ erudiri. et
consolari egent; Sin aūt ipe consolatiōe. vel erudi-
tione opus habet: cū his q̄ hec ꝑstare nouerunt;

De infirmario: et de his qui requirunt ab eo: et de īfirmis: et d' his qui nisi in refectorio comederint ad nonā intrare nō pn̄t. vl' q̄ prādiū in cella faciūt; Ca. XLV

a ¶ Dicat infirmis. Si ipi dicere nō possūt. ca. ꝑcedēti. §. 7.

Nfirmariꝰ. tā festiuis diebꝰ q̄z alijs: totū officiū 1
a dicāt īfirmis; In die tn̄ natal' dn̄i. nō dꝫ eis offi
ciū misse. nisi maioris; Officia q̄z missaꝝ. q̄ dicunt
diebꝰ vacātibꝰ. eis dicere nō tenet: nec alicuiꝰ misse
defunctoꝝ; ¶ Ad cātādū eis. circa finē vltimi psal- 2
mi scdi nocturni. egrediat sup hebdaz: in festis du-
odeci lectionū. qn̄ cātat vltimū rn̄sum; ¶ Prio etiā 3
signo pulsato. possit si opꝰ est exire de cella. ad cātan
dū eis matutinas btē marie: et etiā diei. tpe vigilia-
rū; ¶ Oībꝰ diebꝰ finitis matutinis. cātat eis ꝓmā: 4
dictoq̄z bn̄dicite. licet eis de necessarijs loq̄; Ceteras
horas si in eccl'ia cātāde sint: anq̄z ad eas pulset. cā

b ¶ Cātat infirmis. Accepta licētia a priore ca. pn̄ti. §. 8.

b tāt īfirmis; Necesse ē em̄. vt cū alijs. semꝑ intersit ho-

ris canonicis· q̄ in eccl'ia cātant̄ :· eo tm̄ accepto· qđ
supra dictū ēst; Pōt etiā et alio tpe in cātādis horis c
5 p̄dictis signū p̄uenire; ¶ Cātatis horis· vel ante si
placet· pōt sedere cū infirmo· et loq̄ cū eo :· et etiā cū
alijs si assint; Cōpletorio tm̄ pulsato· nō debet mora
6 ri diu cū infirmo :· nisi necessitate cogēte; ¶ Or si duo
bus· vel plurib⁹ infirmis· in diuersis locis necessita-
te cogēte cātandū sit :· in vno loco cātabit infirmari⁹·
7 et ī alio vicāri⁹ ei⁹; ¶ De ipoꝝ cibo vel potu· nihil d
ptinet ad eū :· nisi specialit' a p̄ore· vel a vicario· sibi
sit iniūctū :· ſ͡z ad coqnariū· vel frēm aliū· si tāta fuerit e
8 infirmitas; ¶ Infirmo aūt qui sibiĳpsi cātat· portat
ignē venite inchoato :· et tūc si necesse est intrat cellā
9 ei⁹ :· qđ de die nō pōt sine licētia p̄oris; ¶ Cū aūt mo
nach⁹ egrotās exit ab eccl'ia· signū faciat infirmario
vt sequat̄ eū :· et nihilomin⁹ cū monach⁹ ad eccl'iam
nō venit· vel ab ea egrotans exit :· ꝯperet ad eū infir-
10 marius· et exhibeat ei q̄cq̄d pōt hūanitatis; ¶ Cū
p̄or· et sacerdos hebđari⁹· et cātor hebđarius· signū
nō audiūt· vel forsitā infirmant̄ :· finito gl'ia pr̄i post
de⁹ in adiutoriū· exit infirmari⁹ ad q̄rēdū eos; Ad ali
os· et etiā ad istos· si diutius infirment̄ :· exit finito f
gl'ia pr̄i· dn̄e q̄d multiplicati sunt; Ad p̄mā· et ad ce-
teras horas :· exit finito gl'ia pr̄i post de⁹ in adiuto-
11 riū; Infirmū v̄o· tm̄ semel in die· q̄situ vadit; ¶ Tri-
bus aūt p̄mi nocturni v̄sib⁹ explicatis :· nisi p̄or· aut
vicari⁹ innuat :· q̄ req̄sit⁹ est· intrāre eccl'iam non p̄su- g
mit; Expleto p̄mo psalmo :· nec ingredit̄· nec voca-
12 tur; Hoc ipm̄ seruat̄ in alijs horis; ¶ Ad missam· q̄-
libet semp̄ intrare pōt vsq; ad euāgeliū :· ſ͡z de tardita-
13 te corrigat̄; ¶ Qn̄ v̄o infirmari⁹· cātus· vel sacerdo
tij facit hebđaꝫ· alius ad h̄ deputat⁹ vices ei⁹ exq̄rit̄
in oīb⁹ :· excepto· ꝙ horas diei p̄ter matutīas et p̄mā
infirmis nō cātat ipse· ſ͡z infirmari⁹ :· nisi qn̄ infirma-
rius missam ē cātaturus; Tūc em̄ oī tpe· q̄cq̄d ante
14 missam cātādū est :· cātat ei⁹ vicari⁹; ¶ Si aūt ambo
sint hebđarij· vel minuti :· vel vn⁹ tm̄ minutus· alter
hebđari⁹ :· supplet vicem eoꝝ ī req̄rēdo eos sacrista;
15 ¶ Si aūt cātandū sit infirmo :· infirmarius h̄ innuit
p̄ori· vel vicario :· et tūc ille cātat· cui iniūgit̄ a p̄ore·

c ¶ Dictū est. ca. p̄sen ti. §. 2.

d ¶ Vicari⁹ ei⁹: Scꝫ ille q̄ deputat⁹ est sibi in adiutoriū. ca. p̄nti. §. 13.

e ¶ Ad coqnarium. Qui diligēs ꝛ benign⁹ esse debet circa eos. ca. p̄cedēti. §. 6

f ¶ Exit. Si q̄s tantā morā facit veniēdi ad ecclesiā ꝙ ab ifirmario requirat̄ / culpā suā recognoscit in ꝯuētu. ca. 37. huius partis an. §. 19

g ¶ Intrare eccl'iaꝫ. De cerimonijs seruandis in intrādo eccl'iam. habet̄ ca. 37. huius partis an. §. 1. et. 2.

vel a vicario; ¶ Qñ vo vnus tm̄ minutus est: alter 16
nisi sit hebdo̅arius. vel alia causa ip̄editus. facit p̄ oīa
officiū īfirmarij; ¶ Infirmus. q̄ cōuētui interesse nō 17
pōt: debet dūmodo opportune possit. dieb⁹ festis
interesse caplo; ¶ Si plures sint īfirmi. q̄ ad eccl'iam 18
venire nequeūt: pn̄t ad magis īfirmos cātaturi cū
eis obtēta licētia. minus īfirmi venire; ¶ Infirmus 19
vero cōpluis matutīs nō interfuerit: pōt si melioratus
est ad p̄mā intrare. vel ad quālibet aliā horā: nona
h i excepta; Ad nonā nāq; nullus intrare pōt. nisi in re
fectorio ea die comederit. vel comedere velit cū dies
est ieiunij: exceptis dieb⁹. in q̄bus nona dr̄ ante mis
sam; ¶ Sciendū vo. q̄ q̄ in cella prandiū facit. in re 20
k fectorio cenā facere nō pōt: nec interesse ea die col
loq̄o claustri. nisi vocatus fuerit: nec recordationi si
sit faciēda; Qd̄ q̄dē obseruam⁹ infra octauas natiui
tatis. pasche. et pētecostes: etiā in ill' dieb⁹ q̄bus re
cordationē facim⁹. ꝫ colloquiū nō habemus;

De visitatiōe egroti; Caplm XLVI

a Cum aūt frat' egrotus. morti ꝓpinq̄re putabit': 1
cōgregat' cōuētus. ad eū visitandū. et inūgen
dū; Oībusq; necessarijs p̄paratis: p̄cedūt q̄ portāt
b ignē. crucē. aquā bn̄dictā: scz sacrista. diaconus. p̄
c curator. vel vicarius: sequit' sacerdos indutus cu
d culla ecclesiastica. et portāns librū ordinis: nisi sit
e corpus dn̄i portaturus; Tūc eñ portat' ab alio; De
inde sequunt' antiq̄ores. et ceteri p̄ ordinē: et in eū
do. cantat'. miserere mei deus; ¶ Porro si infirmus 2
ea die nō cōmunicauit. portat sacerdos corpus do
mini; Qd̄ quāto securius poterit. ad infirmū defera
tur: et calicē argenteū habeat q̄ poterit. ad eū cōmu
nicandū; Portat' etiā vinū. et aqua: et p̄parat' cinis
bn̄dicēdus; Et intrās domū sacerdos. asp̄git aquā
sanctam dicēs. pax huic domui. et oībus habitāti
bus in ea: et respondet'. amē; Tūc dicit infirmus.
f ꝯfiteor. si scit; Si nō: materna lingua generaliter cō
fitet'. facta anteq; cōuētus congreget' p̄uata confessi
one; Sed et tūc. si q̄d ad memoriā reduxerit: p̄ua
tim poterit cōfiteri; ¶ Post confessionē. dicit sacer 3
dos. misereat' tui omps deus. et cetera: et absoluit

h ¶ Ad nonā. Qui nō fuit in nona dieb⁹ bine refectiōis/ nō debet int'esse colloq̄o. ca. 5. tertie compil. §. 2

i ¶ Nullus intrare. Ubi ē defectus p̄sonaꝝ illi q̄ nō comedūt in refectorio/ pn̄t iteresse sexte/ none et colloq̄o. ca. 5. p̄rie p̄tis no. §. 22.

k ¶ Cenā. Et q̄ prandet in refectorio: a cena sine licētia remanere nō debet. ca. 13. secūde partis an. §. 37.

a ¶ Cū aūt. Ex statutis guigo. ca. 12. p̄ totū.

b ¶ Crucē: Scz illam quā secreto habere debemus. ca. 32. scd̄e partis an. §. 4

c ¶ Sacerdos: Scilz prior. ca. 6. scd̄e partis an. §. 5. Ul' eo absente vicarius. ca. 10. scd̄e partꝫ an. §. 1

d ¶ Portās librum. Et oleū sanctum: qd̄ in domib⁹ ordinis semper habeat'/ ꝛ oī anno renouet'. ca. 2. tertie compil'. §. 5.

e ¶ Corp⁹ dn̄i. Qñcūq; corp⁹ dn̄i nobis p̄ntibus portat': vbicūq; simus/ veniā accipimus. ca. 36. hui⁹ p̄tis an. §. 25

f ¶ Cōfiteor. Et prior absoluit eū. ca. p̄nti. §. 3.

4 eū; ¶ Post absolutionē s̄bdit. saluū fac seruū tuū:
esto ei dn̄e turris fortitudis: nihil pficiat inimic⁹
in eo: dn̄s vobiscū: oremus: deus q̄ famulo tuo.
5 deus q̄ p aplm̄ tuū: sub vna tn̄ cōclusione; ¶ Dein
de dr̄ psalm⁹. dn̄e ne in furore tuo. pm⁹: post cu⁹ fi-
nē. inungit ei visus. et dr̄; Per istā vnctionē. et suā
pijssimā misericordiā. indulgeat tibi de⁹ q̄cq̄d pecca-
6 sti p visum; ¶ Et ita post singulorū septē psalmorū
finē. repetit hec eadē orō. ad singula in q̄b⁹ inungit
loca: id est ad auditū: ad odoratū: ad gustū. siue
loq̄lā: ad tactū. id est volas manuū: ad incessum.
id est plātas: ad ardorē libidinis. id est renes: et ad
singulas inunctiōes fit tersio cū stupa; Postea. ite-
7 rum tergit os ei⁹. cū mapula; ¶ Sacerdos q̄z digi-
tos tergit. et abluit; Et ab oībus tanq̄ pfecturus.
piē osculatus. dicit infirm⁹. credo in deum: vel in- g
struit vt fidē eccl̄ie catholice. materna lingua confi
teat: et hortat vt veniā petat. et in se peccātibus de
corde puro dimittat; Quo facto. cōicāt. si nō cōica- h
uerit ea die: cātantibus q̄ adsunt cōiōnē. hoc cor- i
8 pus; ¶ Post hec dicunt orōnes iste. s̄b vna cōclu-
sione; Dn̄s vobiscū: oremus: respice dn̄e. deus q̄
facture tue. deus q̄ hūano generi. et cet̄a: et respon-
so. amē. stati benēdicit cinis. cui supponēdus est in k
firmus: et dr̄ dn̄s vobiscū: oremus. de⁹ indulgētie.
9 et cet̄a; ¶ Porro. a die vnctionis. aq̄ bn̄dicta in ali-
10 quo vase ibi remanet; ¶ Ipa vo die q̄ aliq̄s inun-
ctus est: pn̄t eū visitare fr̄es. et etiā redditi;

g ¶ Pie osculatus. Sup osculo dādo infirmo/pn̄t p̄sidētes domorū dispēsare. ca. 2. tertie compil. §. 3

h ¶ Cōicat. Prouidēdū est vt infirm⁹ corpus christi ieiunus accipiat. ca. 8. scd̄e ptis an. §. 22

i ¶ Cōiōnē: Sine cantu. ca. 2. tertie cōpil. §. 2.

k ¶ Benedicit cinis De h̄ ca. sequēti. §. 2

Quomodo tractādus sit qui morit: et de missis que occurrunt pn̄te defuncto: et de sepultura defuncti; Ca. XLVII

1 Um iām mori videbit: ab his q̄ ei seruiūt. si- a
gno cum poste dato: postposita omni occasio-
ne. accurrūt cūcti dicētes. credo in vnūm deū; Si ta b
men diuinum tūc in eccl̄ia contigerit officium cele-
brari: p̄or. vel cui ip̄e iniūxerit. cum duobus aut tri-
2 bus tm̄. ad morientem festinat; ¶ Depositoq̄z eo a c
laicis fratribus. sup bn̄dictum cinerē: letaniam p-
ut res patit. lōgam vel breuē faciūt: sacerdote ipam

a ¶ Cū iam mori. Ex statutis guig. ca. 13. per totum.

b ¶ In vnum deum. Infirmis nō legant q̄dā recōmēdatiōes dicte bti anselmi. ca. 2. tertie compil. §. 4

c ¶ Depositoq̄z eo. Infirm⁹ nō deponat super bn̄dictū cinerē: s̄z lectus ei⁹ modico cinere respergat. ca. 2. tertie cōpil. §. 1.

inchoāte·cum stola; Sequit̄ pr̄ noster·et p̄ces: salnū fac·esto ei·nihil pficiat·dn̄s vobiscū·oremus: deinde orō hec·miscōiaz tuam·et cet̄a: p dn̄m nr̄m;
¶ Quo mori morāte: q̄ circa eū cū licētia remāse- 3
rint: legāt passiōes; ¶ Quo defūcto: signo postis 4
iterū cōgregant̄ oēs: et statim a pn̄tib⁹ dicunt̄ qnqȝ psalmi; Verba mea: dn̄e ne in furore·p̄mus: dilexi qm̄: credidi: de pfundis; Pr̄ noster·et ne nos· et subdit sacerdos cum stola·a porta īferi: dn̄s vobiscū: orem⁹: ⁊ orōnē·de⁹ cui ppriū ē; Si sacerdos
est: dr̄ in ea· famuli et sacerdotis tui; ¶ Exinde agē 5
d da plenaria cū laudib⁹ et vespis·in q̄ dr̄ ōrō sola de-
e functi: nisi tricēnariū·vel āniuērsariū agi ɔtigerit:
et fideliū de⁹; Post hāc·psalteriū; ¶ Interea defun 6
f g ctus ābluit̄ et induit̄: monach⁹ cilicio·et cūculla: caligis·⁊ pedulib⁹; Laic⁹·tunica·⁊ caputio·caligis et pedulibus: tā cōuersus q̄ȝ redditus; Inde imponit̄ feretro·et aspgit̄ aq̄ sancta·et thurificat̄ crux·et corpus: et ītermissa psalmodia·dicit sacerdos cum
h stōla: in mēoria etn̄a erit iust⁹: ne tradas bestijs: ne ītres in iudiciū: dn̄s vobiscū: orem⁹: post hec· orōnē istā·de⁹ cui oīa viuūt; ¶ His expletis: fert̄ 7
i in eccl'iaz·p̄cēdētibus q̄ portāt aquā sanctā: ignē: crucē: thuribulū: et sacerdote·et cōuētu; ¶ Cū aūt 8
k corpus ē ad introitū eccl'ie: cantōr incipit alta voce rn̄soriū·credo q̄ redēptor; Interī collocat̄ crux ad caput: et vnicū lumē; Rn̄sorio cū vsu·et repetitiōe finito: cātat̄ kyriel'·christeel'·kyriel'; Et īcipit sacerdos pr̄ noster·alta voce·et aspgit corpus: et thurificat crucē et corp⁹: et subdit; Et ne nos inducas: a porta īferi: nihil pficiat: ne ītres: dn̄s vobiscū: orem⁹: suscipe dn̄e aīaz famuli tui; ¶ Cū laic⁹ defū- 9
ctus apportat̄ supi⁹: ponit̄ an̄ portas eccl'ie supioris: et pn̄te cōuētu·p̄or indutus cuculla eccl'iastica· cū stola·exit ad eū: et aspgēs eū aq̄ sancta·et thurificās crucē et corp⁹: incipit alta voce·pat̄ nr̄; Et ne nos īducas: in mēoria: ne tradas: ne intres: dn̄s vobiscū: orem⁹: deus cui oīa viuūt; Sequit̄ rn̄soriū·credo q̄ redēptor·et cet̄a vt supra; ¶ Posito au 10
l tē in ēccl'ia defūcto·repetit̄ psalmodia·vbi fuerat in-

d ¶ Dicit̄ orō: A priore vel vicario.ca.presenti.§.15
e ¶ Vl' āniuersariū. De q̄ āniuersario vl' alio pprio officio defūctor̄ si cōtigerit/ fit cōmēoratio in agēda ⁊ missa defuncti.ca. pn̄ti.§.15
f ¶ Abluit̄. Mortuos abluere nō debet coq̄narius ⁊c̄.ca.11.tertie partis an.§.12
g ¶ Et cuculla. Tunica ⁊ cingulo canabino. ca.4.prime ptis no.§.3 Nouitij eodē mō q̄ pfessi/ cū habitu nouitiatus sine capa.ca.eodē.§.3
h ¶ Cū stola: Et cuculla eccl'iastica.ca.presenti.§.9
i ¶ Precedētib⁹: Scȝ illis q̄ exprimunt̄.ca.p̄senti.§.21
k ¶ Cātor: Scȝ cātor chori.ca.38.huius partis an.§.9.

l ¶ In eccl'ia defuncto Defūctor̄ corpa ponant̄ in choro ɔuersor̄/ nō monachor̄.ca.2.tertie compil'.§.9.

termissa:· et h oīno ꝓcurat· vt duo ad min⁹ psalteria
dicant:· vnū in eccl'ia· alteꝝ in cell' cū venijs; Occu-
pati tñ· et debiles:· vnā si voluerit ꝓ venijs agēdā di
cāt; Si vo deeo qd in eccl'ia dicēdū est· restiterit ali-
q̄d:· reddit in cell'; Qui āt voluerit:· reddat ꝓ psaltē- m
rio trēs missas; Priores tñ· ꝓ frib⁹ domoꝝ in q̄b⁹ fu n
erūt ꝓfessi· nō teneant dicere psalteria:· s dicat q̄libet
11 duās missas tñ; ¶ Nā si tp̄s pmittit:· eādē die· nō o p
tñ nisi pōst missā ꝓ eo cantatā· sepelit; Sin aūt:· ser- q
uat in crastinū; Hoc excepto:· q̄ trib⁹ dieb⁹ añ pa- r
scha· et ipo die pasche· vl' pētecostes· siue natal' dñi·
si forte occurreret· missa ꝓ eo minime cantaret:· et tñ
12 si tp̄s cōgrueret· sepeliret; ¶ Cum vo seruat in cra-
stinū:· eo pñte vespas btē marie· nisi iā dicte sint· si-
mul dicere possum⁹; Nōcteq3 ipaz mōachi cū laicis· s
et ꝓ sui nūero· et ꝓ ipi⁹ q̄titate· diuidūt vsq3 ād ma- t
tutinas:· circa corp⁹ nō nimia festinatiōe· psalteriū
frequētātes; Et q̄ pmi vigilāt:· pñt dicere simul cō-
pletoriū cū sacrista· q̄ semp vltim⁹ vigilat· vel etiā si-
ne ipo:· et q̄ vltimi· cum eodē matutinas btē marie;
Post matutias aūt diei· cātat cōuētus pmā btē ma-
13 rie:· et salue sancta parēs; ¶ In festis aūt capl'i· siue
dñicis· missa pñtis defuncti pus dicat q3 de festo:·
vel ꝓ dispositiōe poris:· et tūc sic alias· eo sepulto
14 laicis capl'm teneat; ¶ Or si ep̄s· vel abbas pñs fue
rit:· semp offerat ei defunct⁹ sepeliēdus:· et etiā po-
15 ri nr̄i ordis· ꝓprio pore absente; ¶ In missa autē· et
agēda pñtis defuncti· q̄ ptinet ād porē:· post ꝓpriā v
orōnē· nō dr̄ nisi fidelium deus:· nisi tricēnariū· vel
anniuersariū· vl' aliud ꝓpriū officiū defūctoꝝ agi cō-
tigerit:· q̄ꝝ orō dicēda ē in agēda· et missa pñtis de-
16 functi; Ad hāc missam signū pulsat; ¶ Pro āniuer-
17 sario· et pñte defuncto· duās missas facim⁹; ¶ Pro x y
tricēnārio· et pñte defuncto· vnā quā dicit por faci- z
18 mus:· s singulis suas dicimus orōnes; ¶ Si duo
sint sacerdotes:· secūda dicit· deūs cui ꝓpriū est mi- a
sereri semp et parcere· ꝓpitiare anime famuli et sacer
dotis tui; Si duo sint laici:· ꝓ pñte· deus cui pro-
prium est:· ꝓ alio· īclina dicit singularis; Si vnus
sit sacerdos· et laicus alter:· singulis suas proprias

m ¶ Pro psalterio: Sc3 ꝓ q̄libet psalterio. ca.2. tertie cōpil'. §.20

n ¶ Tres missas. In missis mōachat⁹ fit cōmēoratio de tricēnario currēte. ca. sequenti. §.3. Et addunt q̄ttuor orōnes ꝯsuete. ca.49. hui⁹ ptis an. §.8.

¶ De mōachatibus habet ca.4. prie ptis no. §.32. et sequētib⁹. et ca.2. tertie cōpil'. §.20. et.21

o ¶ Duas missas. Vide cōtrariū ca.4. prie ptis no. §.33

p ¶ Eadē die. Si occurrerit i sabbato/ missa btē marie dr in priuato. ca.36. hui⁹ ptis an. §.2

q ¶ Post missā. Cadauer defuncti pōt añ missam sepeliri: si de reseruatiōe eius imineret piculū. ca.2. tertie compil'. §.8.

r ¶ Trib⁹ dieb⁹. Idē ca.49. hui⁹ pt's an. §.14

s ¶ Nocteq3. Pro sepultura clericoꝝ redditoꝝ ⁊ funerib⁹ plātoꝝ q̄ apud nos pnoctabūt in eccl'ia vigilamus ⁊c̄. ca.4. prie ptis no. §.4.

t ¶ Ad matutinas. Pñte defuncto i eccl'ia nō fit interuallū añ laudes: ⁊ porte chori remanēt apte donec post sepulturā. ca.2. tertie cōpil'. §.7

v ¶ Ad porē. Idē ca.6. scde ptis an. §.5

x ¶ Et pñte defūcto. Duas agēdas dicim⁹. ca.4. prie ptis no. §.25.

y ¶ Duas missas. Sz missa anniuersarij dr in priuato. ca.4. prime ptis no. §.25.

z ¶ Pro tricēnario: Sc3 currēte. Idem ca.49. hui⁹ ptis an. §.4

a ¶ Deus cui ꝓpriū De hoc habet ca.4. prime partis no. §.8

b ¶ Q̄d supius. Ca. p̄senti. §. 11
c ¶ Missa. Que ē pri/ma sui tricennarij. ca. 2. huius ptis an. §. 13
¶ Defuncti in furto vł ꝓpetate i cimiterio nō sepeliant: et sepulti ex/trahant. ca. 31. secūde p/tis an. §. 9. Nullū bn̄fici/um debet defunctis in ꝓprietate. ca. 2. tertie cō pil. §. 33

d ¶ Sacerdos: Scꝫ prior. ca. p̄nti. §. 15. et ca. 6. scđe ptis an. §. 5. Vel eo absente vicarius. ca. 10. scđe ptis an. §. 2.

orōnes dicimus; ¶ In crastino igit̄ seruato. quod 19
b c supius exceptum est. missā cūctis cantata presenti-
bus: statim dicimus tertiā beate marie. et etiā diei.
si tempus hoc postulat: postea sepelit̄ hoc modo;
¶ Stat chorus iuxta corpus: et sacerdos indu- 20
tus alba. cum stola et manipulo. a dextris cōtra me-
dium feretri. incipit alta voce. pat̄ noster: ⁊ aspergit
corpus. et thurificat crucē et corpus: et subdit; Et
ne nos inducas: a porta inferi: dn̄s vobiscū: ore-
mus: deus vite dator; Responsoriū. credo ꝙ redē-
ptor: kyriel. christeel. kyriel. pat̄ noster: aspgit. et
thurificat: et ne nos inducas: p̄cē. ne intres in iu-
dicium: dn̄s vobiscū: oremus: orō. deus q̄ ani-
marum; Rn̄soriū. ne abscondas me: kyriel. pat̄ no-
ster: aspgit. et thurificat: et ne nos inducas: p̄cē.
ne tradas bestijs: dn̄s vobiscū: oremus: orō. nō
intres in iudicium; Rn̄soriū. ne intres: kyriel. pater
noster: aspgit. et thurificat: et ne nos inducas: p̄-
cem. requiē eternā: dominus vobiscū: oremus:
orō. fac q̄sumus dn̄e; ¶ Finita orōne. portat̄ ad tu- 21
mulum: et p̄cedūt q̄ portāt aquam sanctam: ignē:
crucē: q̄ in quadragesima coopta fert̄; Crux vo por-
tat̄ a nouitio: et thuribulum a ꝓcuratore: cetera a
d laicis deferunt̄; Post hos: sacerdos; Sequunt̄ an-
tiquiores: deinde. qui portāt corpus: ⁊ post illos.
laici fratres. et redditi; ¶ Portat̄ autem ad tumulū 22
cum his psalmis; In exitu israel. miserere mei deus.
confitemini. quemadmodum. memēto domine. do-
mine ꝓbasti me. inclina. laudate dominum de celis.
bn̄dictus dominus deus israel: magnificat; ¶ Cū 23
ventum est ad sepulchrum: qui crucē tenet. stat ad
caput sepulchri: et qui portant aquam et thuribu-
lum. iuxta sacerdotem; Et incipit sacerdos submis-
sa voce; pat̄ noster: et ne nos inducas: a porta in-
feri: dominus vobiscū: oremus: oratio. tibi do-
mine cōmendamus: cum sua conclusione; Tūc bn̄-
dicit fossam. dicens. dominus vobiscū: oremus:
deus qui fundasti terram; Deinde aspergit fossam:
et thurificat crucē. et fossam; Deinde ponit̄ corpus
in ea: et sacerdos p̄mus ponit terram; Et dum ope-

rit·dicit sacerdos orationes istas: ceteris p̄dictos
psalmos canētibus; Dominus vobiscū: oremus:
obsecramus·deus apud quem·Te domīe·oremus
fratres·deus qui iustis·debitum humani·temerita-
tis quidem·omnipotentis dei·inclina domine·et ce
tera·vt animam famuli tui: et dicit oremus ad quā-
libet orationem·et quelibet suam habet conclusio-
nem: et respondetur amen· ab aliquo circūstante;
24 ¶ Orationibus·et psalmis pariter expletis: inci-
pit sacerdos alta voce·pater noster·et aspergit tu-
mulum: et thurificat crucē·et tumulum; Sequit·et
ne nos inducas: dominus vobiscum: oremus: et
orationes iste·quaꝝ q̄libet habet suam cōclusionē;
25 Tibi dn̄e cōmēdamus·deꝰ cuius miseratiōe; ¶ Fi-
nita orōne·et rn̄so amen·tenēte sacerdote aspsoriū·
et cimiteriū aspgente: hoc ipo ordine quo venimꝰ·
redimꝰ a tumulo: cātantes miserere mei deus·et etiā
de pfundis·si opus fuerit; Quo in ecclia finito: dr̄
requiē eternam dona eis dn̄e: et lux ppetua luceat
eis: pater noster: et ne nos inducas: a porta infe-
ri: erue domine animas eorū: dominus vobiscū:
oremus: et hac orōne totum complet officium: fi-
26 delium deus; Requiescāt in pace; ¶ Post hec exeū
tes de ecclia·cōuenimꝰ in claustro: et prior dicto bn̄
dicite·iteꝝ absoluit defunctū: et iniungit alicui de- e
scribēdo breui·et pcuratori de mittēdo·nisi iam mis
sus sit; Scribit autē tam breuis·q̄꜕ anniuersariū·in f
die obitus: si ante completoriū obierit; Alioquin:
27 sequēti die scribit; ¶ Postea tenet capitulū fratri-
bus: eis aliquam faciens exhortationem; Omnes
eñ inquantū fieri pōt adesse debēt: et q̄ adsunt·su-
perius comedūt·exceptis vigilijs quas in pane et
aqua facimus: et excepta q̄dragesima habēt collo-
28 quiū post nonā·in domo supiori tm̄; ¶ Eō aūt die· g
quo defūctus monachꝰ·vel ꝯuērsus·nr̄e·vl' alterꝰ h
domus nr̄i ordinis·apud nos sepelit: cellas frēs
tenere non cogunt: et consolationis gratia·simul
bis vēscimur: exceptis ieiunijs que p festo capli mi- i
nime frangimus: in q̄bus etiā ieiunijs·simul qui-
dem·sed semel vescimur: excepto die parasceues;

e ¶ Absoluit defun-
ctū·De mō absoluendi
defunctum habet.ca.2.
tertie compil.§.6
f ¶ Ꝯ anniuersariū
Anniuersaria ꝛ alia p-
petua bn̄ficia faciāt de-
scribi in kalēdarijs prio
res: alias abstineāt a vi
no donec fecerit ꝛc̄.ca.
2.tertie cōpil.§.13. Insu
per illi q̄ neglexerit de-
nūciare diē obitꝰ eoꝝ q̄
hn̄t āniuersariū aut mo
nachatū.caplo genera-
li sex missas reddāt de-
functoꝝ ꝛc̄.ca.2. tertie
compil.§.15
g ¶ Eo autē die. Ex
statutis guig.ca.14.§.2
h ¶ Uel conuersus.
Uel clericꝰ redditꝰ.ca.4
prime ptis no.§.4
i ¶ Bis vescimur.
Idē ca.14.secūde par-
tis an.§.9

¶ Porro cum ꝑdictus defunctus · ab exaltatiōe sctē 29
k crucis · vsq3 ad kalēdas februarij sepelit᷑ : sextam btē
marie · et diei · submissa voce in eccl'ia cātam⁹ ; ¶ In- 30
l gressisq3 nobis in refectorium · nisi sit festūm capl'i ·
m mensas bn̄dicit · q̄ missam defuncti celebrauit : et le-
git᷑ augustin⁹ de v̄bis apl'i · nolum⁹ vos ꝯtristari : et
suꝑ iohannē · de lazaro suscitato : vel aliud ad arbi-
trium ꝑoris : et in gratijs agēdis veniam nō accipi-
mus · tā post prandiū q3 post cenā ; ¶ Post prādiū 31
vero · sic̄ in festis fit · pulsat᷑ ad nonā : q̄ cātat᷑ sbmis-
sa voce · de btā maria · et de die ; ¶ Egressisq3 nobis 32
in claustrū · et dicto bn̄dicite : legit᷑ lectio · vel habet᷑
n collatio : et possumus lōq̄ de bonis ;

De missis tricēnarij : anniuersarij conuētualis. et priuati. bn̄factorꝝ. breuiū. de precibus in capitulo. de officio cluniacēsium et capituli generalis. et de marnāt et de chaleis ; Capl'm XLVIII

a b Ab ip̄o aūt sepulture die · vsq3 ad tricesimū · exce- 1
pto ꝑmo die natalis dn̄i · pasche · et pētecostes ·
et trib⁹ dieb⁹ an̄ pascha : q̄tidie ꝓ eo · nō tn̄ in couē-
tu · missa cātat᷑ : et ꝑma in agēdis cōibus · orō ei spe-
cialit᷑ deputat᷑ ; ¶ Misse aūt tricēnarij · siue fratrū no- 2
strorꝝ · siue extraneorꝝ · q̄rꝝ ꝑma semꝑ ē in couētu : ita
c diuident᷑ ; Prior reddit ꝑmus missam vnā · et ceteri ꝑ
ordinē : postea reicipit ꝑor subsequētib⁹ alijs ꝑ ordi
d nē : donec finiat᷑ tricēnariū ; Qui ꝑat⁹ nō est · facit si-
gnū sacriste : sic̄ de alijs missis q̄ non sunt hebdoarij ;
¶ Hebdoari⁹ nō cātat nisi ī ordie suo ; Procurator ꝑo 3
e pōt dieb⁹ festis reddere missā tricēnarij ; Quo nōdū
finito : ei⁹ orōnē semꝑ dicim⁹ in oīb⁹ missis ꝓ defun-
ctis · scz debitis : et ī oīb⁹ agēdis q̄ ꝓ breui · vl' alia ex
causa cātāt᷑ ; Quod si nōdū eo finito · aliō tricēnariū suꝑ
f uenerit : rursū cātabit᷑ de ꝓfundis : et dicet᷑ orō plu
ralit᷑ · donec vltimū finiat᷑ ; ¶ Missa tricēnarij cātat᷑ 4
diebus festis in hyeme post capitulū : in estate post
ꝑmam · vel post capitulū ; ¶ Tractus · de ꝓfundis · 5
in conuētu nō dicit᷑ ad missam anniuersariā ; Si aūt
cū p̄ns ē mortu⁹ · et die crastīa post festū oīm sctōꝝ ·

k ¶ Ad kalēdas. Dic vsq3 ad q̄nq̄gesimā. ca. 2. tertie cōpil'. §. 35.
l ¶ Festuz capl'i. Uel alia diei refectorij / vt di eb⁹ priuatis infra octauas natiuitatis / pasche ⁊ pentecostes. ca. 6. tertie cōpil'. §. 25
m ¶ Celebrauit. Idē ca. 43. hui⁹ ꝑtis an. §. 90.

n ¶ Loq̄ de bonis. Colloquiū ea die omittit᷑ q̄ fiēde sūt ꝯfessiōes in sepultura defūcti. ca. 2. tertie cōpil'. §. 11

a ¶ Ab ipso aūt. Ex statutis guig. ca. 14. §. 1
b ¶ Ad tricesimum. Tn̄ in domib⁹ in q̄bus non sunt sex sacerdotes ꝓ q̄libet tricēnario dicant᷑ due misse in ꝯuētu vel in priuato. ca. 2. tertie compil'. §. 24.

c ¶ Prim⁹. Idē ca. 4 prime ꝑtis no. §. 16.

d ¶ Donec finiat᷑ tricēnariū. Fallit in casu: de q̄ in ca. 4. prime partis no. §. 14. et. 15
e ¶ Missā tricēnarij. In domo superiori tm̄. ca. 8. scde ꝑtis an. §. 23.

f ¶ Dicet᷑ orō. Nisi in certo casu. de q̄ in ca. 4. prime ꝑtis no. §. 8.

seu reliq̄aꝝ· et qñ īcipimus tricēnarium· vel officiũ
capl'i· siue officiũ ꝓ cluniacẽsib⁹· et qñ facim⁹ gene
rale officiũ ꝓ bñfactorib⁹· et fundatorib⁹ nr̃is· et in s
cõmẽoratiõe chalesij· et marnãti· et aliaꝝ eccl'iaꝝ· et
6 in trãslatiõe fratrũ cartusie ibidẽ; ¶ Agẽda semꝑ an
niuersaria· et missa ꝓ eo dr̃· et dr̃ in orõne· faml'oꝝ tu
7 oꝝ· ꝓ anniuersarijs ordĩs nr̃i; ¶ Si tñ in sabbis oc
currerit ãniuersariũ· vl' trib⁹ dieb⁹ capl'i general'· et di
eb⁹ ꝓpriã missã matutinalẽ de viuis hñtib⁹· ãniuer h
8 sarij missa ꝑuati cãtabit; ¶ Et h̄ sciẽdũ· q̄ sine vl i k
la ꝑsonaꝝ acceptiõe· ꝓ oĩb⁹ defũctis nr̃is· mõachis l
scȝ et ꝯuersis· idẽ et par officiũ facim⁹· nihil ꝓ mona
9 cho pl⁹ q̄ȝ ꝓ laico· vl' ꝓ ꝑlato q̄ȝ ꝓ sbiecto; ¶ Missa
tricẽnarij· et ãniuersarij· vna ẽ· et cãtat eã ille quẽ tri
cẽnarij missa ꝯtigit· et dr̃ orõ ꝑma ꝓ ãniuersario· in m
10 q̄ dr̃ famuloꝝ tuoꝝ· vt dictũ e; ¶ Priuata ãniuersa n
ria extraneoꝝ· fiãt de cet̃o sic̃ fiũt cartusie· scȝ· dicet̃
placebo· cũ his orõnib⁹; Inclina· famuloꝝ et famu
laꝝ tuaꝝ· fideliũ de⁹· oĩps q̄ viuoꝝ· et missa· cũ ꝑ
dictis orõnib⁹· s; in missa addent̃ etiã assuete· añ fi
11 deliũ de⁹; ¶ Missa q̄ȝ bñfactoꝝ· et tricẽnarij· vna ẽ·
eãq̄ȝ dicit q̄ dicturus erat missam tricẽnarij· et dr̃ ꝑ
12 ma orõ ꝓ bñfactorib⁹; ¶ Si tñ tricẽnariũ finiat̃· et o p
restet dies q̄ posset dici missa bñfactoꝝ ĩ eadẽ hebdõa·
13 ꝑ se tũc dicet̃ ab hebdõario· vel eius vicario; ¶ Pro q
bñfactorib⁹ eĩn nr̃is· excepta assidua cõmẽoratiõe· q̄
fit semꝑ in ꝑcib⁹ eccl'iastici officij· penultĩa in oĩbus
agẽdis orõ dr̃· et ꝑ singulas hebdõas· exceptas heb
domadib⁹ natal' dñi· pasche· et pẽtecostes· tã ꝓ eis
q̄ȝ ꝓ oĩb⁹ hui⁹ loci hñtatorib⁹· ⁊ vniuersalit̃ ꝓ cũctis
fidelib⁹ defũctis· ab hebdõario· vl' si nõ põt· ab ei⁹ vi
cario· missa vna cãtat̃· cõuẽtualis vel ꝑuata· serua r
14 to qd̄ dictũ ẽst de missa tricẽnarij· et bñfactoꝝ; ¶ Si s
missa ꝓ bñfactorib⁹· añ vigiliã natalis dñi reddi nõ t
potuit ea hebdomada· in ĩpa vigilia si cõmode fieri
15 potuerit ꝑuati dicet̃; ¶ Missam ꝓ bñfactorib⁹· de v
bet hebdõari⁹ sacerdos ꝑsoluere ꝑma die q̄ post dñicã
parat⁹ est· nisi ãniuersariũ ĩpediat· vel aliã missa cõ x
uẽtual'· vl' tricẽnariũ· nõ tñ dr̃ in ꝯuẽtu· nisi añ feriã y
q̄ntã; Differt̃ aũt si necesse fuerit· vsq̄ȝ ad sabbatũ·

g ¶ Pro bñfactorib⁹ Scȝ q̄ in festo sancti ste phani ꝓnũciant̃. ca. 5. huius ꝑtis an. §. 33

h ¶ De viuis. Ul' missa dñical' dicẽda in ꝯuẽtu: q2 tũc missa ãniuersarij dr̃ in priuato. ca. 3. ꝑme partis no. §. 3.

i ¶ Missa priuatim. Silr̃ anniuersario ꝑñte defũcto occurrẽte missa ãniuersarij dr̃ ĩ ꝑuato. ca. 4. p2ie ꝑtȝ no. §. 25

k ¶ Et hoc sciẽdũ. Ex statutis guig. ca. 14. §. 3

l ¶ Monachis scilȝ. Et clericȝ redditȝ. Nã ipsi hñt bñficia spũalia sicut mõachi. ca. 1. t̃tie ꝑtȝ no. §. 6. Et ꝓ nouitijs: q2 ipsi nouitij tã clerici q̄ȝ laici hñt bñficiũ vt ꝓfessi. ca. 4. p2ie ꝑtis no. §. 3. Sȝ nõ ꝓ redditȝ laicis: nisi sicut in ca. 33. tertie partis an. §. 22.

m ¶ Tricẽnarij missa Nõ occurrẽte tricennario: dr̃ ab hebdõario vel ei⁹ vicario. ca. ꝑñti. §. 17.

n ¶ Priuata. Ista priuata ãniuersaria noĩati nõ specificent̃ in ꝯuẽtu ⁊c̃. ca. 4. prime partis no. §. 24.

o ¶ Pro bñfactorib⁹ Scȝ omp̃s cui nũq̄ȝ. ca. ꝑñti. §. 13

p ¶ Tricẽnariũ finiat̃. Si tricẽnariũ finiat̃ misse ãniuersarioꝝ ꝑtinẽt ad hebdõariũ. ca. presenti. §. 15. et. 17.

q ¶ Pro bñfactorib⁹ Ex statutis guigo. ca. 14. §. 4

r ¶ Cõuẽtualis vel ꝑuata. Nec dimittit̃ in hebdõa q̄ fit officiũ bñfactoꝝ sctĩ stephani. ca. 4 prime ꝑtis no. §. 27

s ¶ Dictũ ẽ. ca. ꝑsenti. §. 11

t ¶ Añ vigiliã. Idem ca. 4. hui⁹ ꝑtis an. §. 3

v ¶ Debet hebdõari⁹: Scȝ qñ nullũ tricẽnariũ currit. ca. 2. t̃tie cõpi. §. 31

x ¶ Alia missa. Ut est missa dñicalis. ca. 3. prime partis no. §. 3

y ¶ Añ feriã q̄ntam. Idẽ ca. 43. huius partis an. §. 68

et tūc si ab ipo hebdario nō pōt: redditur ab ei⁹ vica-
rio; ¶ Feria scda añ q̄dragesimā· missam p bñfacto- 16
3 ribus reddit hebdarius si patus est: vel feria tertia;
a ¶ Sabbo q̄z añ dñicā in palmis· cātatur missa de btā 17
maria in couētu: et p bñfactorib⁹ puati· ab hebda-
rio; Si vo āniuersariū occurrat: missā āniuersarij· p
uatī cātat hebdari⁹: et īfra hebdam· missa bñfactorꝝ
cātatur a vicario ei⁹; In alijs hebdomadib⁹· in q̄b⁹ di-
eb⁹ singul' hebdari⁹ missā ppriā habet: exceptis heb
b domadib⁹ natal' dñi· pasche· et pētecostes: missam
c bñfactorꝝ cātat vicari⁹ hebdarij; ¶ Qñ breuis ordīs 18
d venit: stati si añ cōpletoriū fieri pōt· p cellas mōna-
e chis ītimatur: et de psoluēdā missa· ē in puidētia sa-
criste· et ad nutū ei⁹ pperatur: ⁊ si necesse sit duplicatur:
qñ scz breues alit nō pñt ī eadē hebda reddi; ¶ Qñ 19
simul tot breues veniūt· q ab hebdario illius hebde
reddi nō pñt: diuidātur p conuētū· si q̄libet sacerdos
pōt hr̄e missā vnā: ⁊ reddātur ī eadē hebda· si cōgrue
fieri pōt; Qz si pauciores fuerīt: diuidantur p chorꝝ sa
cerdotis hebdarij: cū ab eodē· vel a vicario eius· in
f eadē hebda reddi nō pñt; ¶ Pro breuib⁹ ordīs· q̄t- 20
quot simul venerīt· vel sese añ officij redditionē cōti
g gerīt: sic ptinetur infrā de pcib⁹ q̄ fiūt in caplo· orōnē
pluralē tā diu dicimus: donec oēs agēde· vel mis-
se· finiantur; ¶ Qz si duo breues sese cōtigerīt· quorū 21
h vni tricēnariū debeatur: tūc in agēda cuiuslibet di-
citur orō singularis: et illius q̄ tricēnariū habet agē-
da dr̄ in couentu; ¶ Monachi vero seu nouitij q̄ p- 22
i soluere agēdam distulerint: in omnibus alijs agen-
dis quas in cellis qualibet ex causa dixerint· pro-
priam p illo mortuo orōnem dicāt: dum moram fe
cerint in reddendo; ¶ Domus que vltra duas die- 23
tas distant ab inuicem· bis aut ter infra annum sibi
inuicem mittant breues: aliarum vero domorū· si
k procurator vel coquinarius· breues vltra duas reti-
l nuerīt noctes· nisi necessitate cogēte: ordinē teneāt·
donec miserit; ¶ Et licet ante quadragesimam nō re 24
ceperimus tot: tamē extūc possumus dicere vsq̄z ad
m q̄nquaginta breues· cum missis: et nihilominus a
pma die capituli quotq̄t volumus: et dr̄ orō· iclina

3 ¶ Hebdari⁹. Nullo currēte tricēnario. ca. p̄senti. §. 11. Et ca. 2. tertie cōpil. §. 31

a ¶ Sabbato. In hoc sabbato fit festū cōpassionis btē marie. ca. 1. tertie cōpil. §. 22

b ¶ Et pentecostes. Quia īfra illas tres hebdomadas non dr̄ missa bñfactorꝝ. ca. seq̄n. §. 14.

c ¶ Vicari⁹ hebdarij. Nullo currēte tricennario. ca. 2. tertie cōpil. §. 31.

d ¶ Monachis intimatur. Vt q̄cciti⁹ fieri poterit/ dicatur agēda cū ppria orōne. ca. 4. prime partis no. §. 12.

e ¶ De persoluenda missa. Missā breuis dicit hebdari⁹. ca. 43. huius ptis an. §. 66. et ca. pñti. §. 19. Sz misse breuiū non dicuntur in festis duodecī lectionū. ca. p̄senti. §. 25. et ca. sequenti. §. 14

f ¶ In eadē hebda. Idē ca. 4. pme ptis nouorꝝ. §. 12.

g ¶ Infra. ca. p̄senti. §. 26.

h ¶ Vni tricēnariū. Nō oēs mōachi/ moniales/ clerici redditi/ conuersi/ redditi laici/ et conuerse hñt tricēnariū. ca. 2. tertie cōpil. §. 22

i ¶ Agendā distulerint. Breues nouit defunctorꝝ debēt mitti ad alias domos. ca. 47. huius partis anti. §. 26. et ca. pñti. §. 23.

k ¶ Si pcurator. Breues p pcuratores sunt mittēdi. ca. p̄cedēti. §. 26 et ca. 4. pme pts no. §. 12

l ¶ Ordinē teneāt. Quid sit ordinē tenere. habetur ca. 10. scde partis no. §. 6.

m ¶ Breues. Nō isti breues diuiduntur p hebdomadas ⁊c. ca. 4. prie partis no. §. 12.

25 famuloꝝ et famulaꝝ tuaꝝ; ¶ Pro breuib⁹ q̄ veniũt
a caplo generali· dr̄ oro· iclina· et dr̄ in ea· famuloꝝ et
famlaꝝ tuaꝝ: et pn̄t icipi rēddi misse· qn̄ et agēde: n
26 nisi occurrat festũ duodecī lectionũ; ¶ Pro recēter
mortuo extraneo· cũ rogat̄ ꝓ eo: vel qn̄ aliq̄s fra-
trũ nr̄oꝝ· siue redditoꝝ· ꝓ suis ancessorib⁹ rogat: di
cim⁹ in caplo· de ꝓfundis: requiē etnā: pat nr̄: et
ne nos iducas: a porta iferi: dn̄s vobiscum: ore-
mus: orone· si vn⁹ sacerdos ē: da nob; Si duo· oro
eadē: ꝫ pluralit; Pro laico vno: de⁹ cui ꝓpriũ est· sin
gularis; Pro plurib⁹: plural; Pro muliere· q̄s dn̄e·
ꝓut p̄ces postulāt· singularis dr̄· vel plural; Pro sa- o
cerdote· et laico: iclina dn̄e· vt aīas famuloꝝ tuorũ
q̄s et cetera; Pro plurib⁹ hoīb⁹· et vna muliere· vel ꝓ
plurib⁹ mlierib⁹· et vno hoīe· vel ꝓ vno hoīe· et vna
muliere: iclina dn̄e· vt aīas famuloꝝ tuoꝝ q̄s et ce-
tera; Pro plurib⁹ hoīb⁹· et plurib⁹ femis: iclia dn̄e·
vt aīas famuloꝝ et famulaꝝ tuaꝝ; His aũt oronib⁹·
semꝑ addit̄· ops sempitne de⁹ q̄ viuoꝝ: ⁊ ideo p̄ces
q̄ ꝓpriā p̄cedũt oronē· scꝫ· requiē eternā· a porta ife-
27 ri: pluraliter dici debent; ¶ Pro p̄ce p̄oꝝ· et aliorũ
fratrũ ordinis nostri· que fit in domibus nostris:
semel in anno· de ꝓfundis· et supradicta dicimus in
28 capitulo; Laici vero dicent· ter pater noster; ¶ Se-
mel in anno· licet nobis rogare ꝓ q̄bus volumus;
Supra annũ vero· sine p̄oris licētia· seu vicarij· non
licet: nisi pro patre· et matre: fratre· et sorore: vxo-
re: filio· et filia: auũculo: patruo: amita: mater-
tera: nepote: nepte· recenter mortuis: quibus nō
debet̄ missa: sed tm̄ de ꝓfundis vt dictũ est· et pla-
cebo in cellis: in quo placebo· post oronem ꝓpriā·
29 dr̄ fidelium· et omp̄s q̄ viuoꝝ; ¶ Pro p̄ce generali
fratrũ nostroꝝ· et etiam rēdditoꝝ: excepto de ꝓfun p
dis quod in capitulo dr̄· in cellis ad min⁹ placebo di
cim⁹· cũ his oronib⁹: inclina dn̄e· vt aīas famulorũ
30 et famulaꝝ tuaꝝ: fideliũ de⁹: op̄s q̄ viuorũ; ¶ Qn̄
aũt plures p̄ces generales simul occurrũt: ad vnũ so q
31 lum placebo tenemur; ¶ Et p̄terea· ꝓ p̄ce cuiuslibet
mōachi nr̄i· nobiscũ residētis: missa ab hebdario· die
qua sacrista ꝓuiderit· dr̄; Qꝫ si sacerdos est qui p̄cem

n ¶ Reddi. Modo in q̄libet hebdā duo bre-ues reddunt̄. ibi. §. 12

o ¶ Pro sacerdote. Pro epo/ da nobis dn̄e vt aīam famuli ⁊ sacer-dotis tui atqꜫ pōtificis. ca. 4. p̄rie ꝑtis no. §. 6.

p ¶ Redditoꝝ. Quia ipsi redditi p̄cē faciũt in caplo ꝯuersoꝝ. ca. 33. ter-tie partis an. §. 15

q ¶ Ad vnũ. Sꝫ sacer-dos hebdarius cuilibet dicit vnā missam. ca. p̄-senti. §. 31

facit: ab ip̄o· vel si maluerit ab hebdōario est dicēda;
¶ Cū abbas cluniacēsis morit̄ : agēdā et missam p̄ 32
eo soluim⁹ in cōuētu· cū nouerim⁹ eū esse defunctū:
nec dr̄ in ea· op̄s q̄ viuoꝝ; ¶ Et p̄terea circa festū btī 33
luce· īchoam⁹ officiū p̄ cluniacēsib⁹: p̄ fratrib⁹ et so-
rorib⁹ simpliciani: p̄ abbatia sctī vedasti attrabatē-
sis: et p̄ ceteris in eodē officio sociatis; Pro eis ita-
q3 vna sola agēda dr̄· et reddit̄ in cōuētu: sed singuli
sacerdotes singulas reddūt missas: q̄ꝝ p̄ma in ɔuē-
tu p̄soluit̄ a p̄ore· vł antiq̄ore: qđ semp̄ obseruat̄· cū
r singuli sacerdotes singulas reddunt missas; Cetere
aūt misse: p̄uati a sacerdotib⁹ ceteris p̄soluūt̄; Qui-
cūq3 aūt sit· q̄ p̄mā missam eiusdē officij· in cōuētu cā-
tauerit: de ill' missis alterā nō cātabit; Orōnes hui⁹
officij sunt: inclina dn̄e· vt aīas famuloꝝ et famulaꝝ
tuaꝝ: de⁹ cui ꝓpriū est· ꝓpitiare aīab⁹ famuloꝝ et fa-
s mulaꝝ tuaꝝ: de⁹ q̄ int̄ ap̄licos· de⁹ venie· omp̄s cui
nūq3: fideliū de⁹: op̄s q̄ viuoꝝ; Has easdē orōnes·
vltīa excepta· et ordīe eodē· dicim⁹ in agēda; ¶ Pro 34
eisdē fratrib⁹· reddūt clerici nō sacerdotes· psalteriū
vnū: et frēs laici· trecētis triginta vicib⁹ orōnē dn̄i-
t cā; ¶ Dē officio capl'i general'· idip̄m p̄ oīa dicim⁹: 35
excepto q̄ in missa nō dr̄ orō· deus cui ꝓpriū est: nec
v etiā ī agēda; ¶ Officiū de marnāt· facim⁹ circa festū 36
x btī bartholomei: et dē chaleis circa festū btī brictij;
Pro q̄b⁹ officijs· missam et agendā soluim⁹ in cōuen-
tu: et est missa hebdōarij: et dr̄ p̄ma orō· inclina dn̄e·
vt animas famuloꝝ et famulaꝝ tuaꝝ: deinde con-
suete: et omp̄s qui viuoꝝ;

De officio defunctoꝝ generalit̄; XLIX

a Ltera post omniū sctōꝝ festū die· nisi dn̄ica eue- 1
nerit: p̄ defunctis vniuersis· agendā post no-
cturna cum nouē lectionibus dicimus: dehinc post
b p̄mām· missam p̄n̄te cōuentu celebramus; ¶ Qꝫ si 2
hac die· id est crastina post festum omniū sanctorū·
c sit āniuersariū: differt̄ ip̄m vsq3 ad diē quo dici pos-
sit; ¶ Verū cum festū omniū sanctoꝝ sabbato eue- 3
nit: celebrat̄ secūda feria sequēti p̄dictum officiū de-
functorū; ¶ Ad agēdam vero et missam p̄dicti offi- 4
cij· vnā solam dicimus orationē· scz fidelium deus:

r ¶ Singulas. Sicut fit p̄ bn̄factorib⁹ sctī stephani. ca. 5. hui⁹ partis an. §. 35. Et p̄ officio capituli general'. de q̄ habet̄ ca. p̄n̄ti. §. 35

s ¶ Famulaꝝ tuaꝝ. Tertio loco repetit̄/inclina p̄ tricēnario currēte. ca. 4. prie p̄tꝫ no. §. 7

t ¶ De officio. De h̄ officio habet̄ ca. 29. secūde partis an. §. 32.
v ¶ De marnāt. Ad illud nō tenemur. ca. 4. prime p̄tis no. §. 23
x ¶ Et de chaleis. Ad istud etiā officiū nō tenemur. ca. 2. tertie cōpil'. §. 28

a ¶ Altera post. Ex statutis guigo. ca. 11. §. 1. ¶ De officijs ⁊ bn̄ficijs defunctoꝝ. habet̄ ca. 4. prime p̄tis nouoꝝ p̄ totū. Et ca. 2. tertie cōpil'. p̄ totum.
b. ¶ Primā missam. Hec missa dr̄ ab hebdōario. ca. 43. hui⁹ p̄tis an. §. 66. Et si sit sabbatū/ missa btē marie in priuato dr̄. ca. 36. huius partis an. §. 2
c. ¶ Sit āniuersariū. Anniuersaria q̄ transferunt̄/ comp̄hēdant̄ cuꝫ alijs in primo loco celebrādis: nisi ⁊c̄. ca. 2. tertie compil'. §. 12

nisi tricēnariū fuerit· cui⁹ orō ad illā agēdā et missā
est dicēda: et tūc post tertiā· puati dr̄ missa tricēna-
rij: si nō fuerit pn̄s aliq̄s mortu⁹; Quo pn̄te: in p̄-
dicte diei missa et agēda· post p̄mā orōnē dicēda est
ei⁹ orō· postea tricēnarij: et nihilomin⁹· p pn̄te dēfū d
cto· et tricēnario· vnā specialē missam· q̄ p̄oris est fa
cim⁹: ꝫ singul᷑· suas orōnes dicem⁹: post q̄s dicit᷑
5 solūmō· fideliū de⁹; ¶ Seq̄nti p⁹ festū reliq̄ꝝ die· e
tā in agēda q̄ꝫ in missa· p̄ma orō p fratrib⁹ ordinis·
de⁹ venie: scd̄a· inclina dn̄e· p an̄cessorib⁹ nr̄is: de-
inde cōsuete: et post· omp̄s q̄ viuoꝝ· p nob ip̄is· et f
6 bn̄factorib⁹ nr̄is; ¶ Qr si ān̄iuersariū· vl' tricēnariū·
vel pn̄s mortu⁹ tūc fuerit: vel si festū reliq̄ꝝ sabbo
7 euenerit: fiet sicut in crastina oīm sctōꝝ; ¶ Ab hac g
igit᷑ die· id est a q̄rto nonas nouēbris· vsq̄ꝫ ad septu
agesimā· agēdā cū laudib⁹ in ecclīa pōst nocturna di h
cim⁹: ꝑpriā scz siue specialē· cū trib⁹ antiphonis· et
nouē lectiōib⁹: q̄tidianā vō· cū antiphona p̄ma· et
trib⁹ lectiōib⁹ tm̄; Nā psalmi nouē· in vtraq̄ꝫ agēda
8 dicunt᷑; ¶ Defunctoꝝ vō q̄ttuor sunt orōnes assue-
te: q̄ post ꝑpriā· vel ꝑprias orōnes· tā in agēdis q̄ꝫ
in missis dicunt᷑: scz· deus q̄ int᷑ aplicos· de⁹ venie·
9 op̄s cui nunq̄ꝫ: fideliū de⁹; ¶ In missis tn̄ q̄ nō sunt
ex debito· nō tenet᷑ q̄sq̄ꝫ dicere orōnes· nisi q̄s volue
10 rit: sed nō excedat septē; ¶ A septuagesima vō vsq̄ꝫ
ad kalēdas nouēbris· post vespas ieiunij die: alias
an̄ cenā vl' post· idē officiū exoluim⁹: vespas scz in i
ecclīa· agēdā in cell᷑: et die seq̄nti laudes post noctur
11 na; ¶ Qr si anniuersariū fuerit: in ecclīa statim post
vespas idē officiū cū trib⁹ ātiphōis et nouē lectiōib⁹
agit᷑· vespe scz et agenda: et in crastinū laudes diffe-
runt᷑; In q̄dragesima tn̄ post refectionē· a sacrista in k l
ecclīa· a ceteris in cellis agenda dr̄: ne frēs grauent᷑;
12 ¶ Generalit᷑ aūt· dieb⁹ ferialib⁹· defūctoꝝ laudes· et
13 vespas in ecclīa dicim⁹; ¶ Siue aūt post nocturna
siue post vespas agenda q̄tidiana dicat᷑: semp feria
scd̄a trēs p̄me dicunt᷑ lectiōes· et deinceps p ordinē: m
14 et q̄nta feria repetunt᷑; ¶ Porro īfra octauas nāta- n
lis dn̄i· pasche· et pētecostes· et in festis duodeci le- o
ctionū· missā· vl' aliud officiū defunctoꝝ nō facim⁹:

d ¶ Defuncto. Idem ca. 47. hui⁹ ptꝭ an. §. 17

e ¶ Reliq̄ꝝ die. Si ip̄a die sit sabbatū/ missa defūctoꝝ celebrat᷑ ab hebdōario in ꝯuentu: et missa btē marie in priuato. ca. 36. hui⁹ ptꝭ an. §. 2

f ¶ Op̄s qui viuoꝝ. In missa tm̄: qr in nulla agēda dr/ op̄s q̄ viuoꝝ. ca. 4. prīe ptis no. §. 9

g ¶ Ab hac. Ex statutis guig. ca. 11. §. 3.

h ¶ Post nocturna. Modo post vespas dr agēda. ca. 4. prime partis no. §. 10

i ¶ Idē officium. De ista agēda cōi habet᷑ ca. 4. prime ptis no. §. 10

k ¶ In q̄dragesima. Ex statutis guigo. ca. 11. §. 4

l ¶ A sacrista. Idē ca. 11. huius ptis an. §. 11

m ¶ Tres p̄me. Hoc seruat᷑ a septuagesima/ vsq̄ꝫ ad nouēbris initiū tantūmodo. ca. 4. prīe partis no. §. 11.

n ¶ Natalis dn̄i. Vide ca. 4. prime ptis nouoꝝ. §. 12

o ¶ In festis duodecim lectionū. Ex statutis guigo. ca. 11. §. 2.

¶ In dn̄icꝭ ꝛ festꝭ duodecim lectionū dicunt᷑ agēde ān̄iuersarioꝝ vl' īchoādoꝝ tricēnarioꝝ: vl' cōes a festo oīm sanctoꝝ vsq̄ꝫ ad septuagesimā. ca. 4. prime partis nouoꝝ. §. 10

nisi forte defunct⁹ pn̄s fuerit. vel tricēnariū agi ɔtige
p rit: qd tñ trib⁹ dieb⁹ añ pascha. et ipo die pasche. vel
pētecostes. siue natal' dn̄i. si forte eueniret. q̄ztū ad mis
q sam attinet minime facerem⁹; In die tñ oim sctoꝝ. et
r reliqaꝝ. ante cōpletoriū. placebo in cell' dicere ɔsue
uim⁹; ¶ Statutū ē. vt extraneis nō def mōachat⁹: 15
s nisi de licētiā capli generał; ¶ Si ab āno dn̄i. millesi 16
t mo. ducētesimo. q̄nq̄gesimoq̄nto. dat⁹ fuerit mōna
chat⁹ alicui q̄ nō sit d̄ ordie nr̄o: ad psalteria dicēda
v nō tenemur: nisi specialit exp̄mat; ¶ Extrānei. i nr̄o 17
martyrologio cōuētuali nō scribant; Et si aliq̄ vsq̄
hodie scp̄ti fuerit. alibi scribant: exceptis ill'. de q̄b⁹
cōcessū fuerit a caplo generali; ¶ Bonū ē. q̄ bn̄ficia 18
collata. et cōferēda. scribant alicubi: ne his q̄b⁹ fue
rit collata. depereāt; ¶ Null⁹. cleric⁹. aut laic⁹. indu 19
x y cat aliquē. ād tricēnariū. seu fratnitāte petēdā: q̄z cō
z uēt⁹ inde ḡuant; ¶ Nemine ꝓrsus. siue itra. siue ex 20
a tra termios defunctū. nr̄o sepelim⁹ in cimiterio: nisi
forte aliquē hui⁹ ꝓpositi itra termios nr̄os obire cō
b tigerit; ¶ Sz ēt ceteraꝝ religionū. si q̄s itra termios 21
nr̄os defunct⁹ fuerit. quē sua congregatio asportare
aut neq̄uerit. aut neglexerit: hūc sepelim⁹; ¶ Fūda 22
tores q̄z domoꝝ nr̄aꝝ. seu nr̄as edificātes eccl'ias. s̄
nō eoꝝ heredes. ɔsueuim⁹ i nr̄is cimiterijs sepelire:
c q̄b⁹ nihil. pacto aliq̄ ꝑmittat; ¶ Epōs etiā siue nr̄os. 23
d e siue alios. ⁊ cardiales. si elēgerit i domib⁹ nr̄is sepultu
rā. fieri q̄z sine icōmodo nr̄o q̄uerit: potim⁹ sepelire;

De diuersis istitutis. i officio diuio; Ca. L

E vltio vsu. te deū laudam⁹. dicere pn̄t. q̄ sunt i 1
altero choro: nō ɔfundar in etn̄ū; Idē dicim⁹.
de vltio vsu hymni. a medietate: et de vltio kyriel'. i
missis cōuētualib⁹; ¶ Introgatiōes. eodē modo in 2
ep'la. et i euāgelio. fiūt: nec fit metrū. scz pūctū sursū.
in vsu in q̄ est introgatio; ¶ In monosyllab. vł bar 3
baris dictiōib⁹. debet i fine gemiari pūctū. cū fit int
rogatio: tā in ep'la q̄z in euāgelio; ¶ In vsib⁹. q̄ ha 4
bent introgationē. et circūflexū: nō incipit modus
interrogatiōis. nisi post circūflexum;

Explicit p̄ma ps cōsuetudinū ordinis cartusien;

p ¶ Trib⁹ dieb⁹. Idē ca. 47. hui⁹ ptis an. §. 11
q ¶ Missam attinet. Sz sine missa sepeliref. ibi. §. 11. Et idē de tricennario currente: vt hic et ca. 48. hui⁹ ptis an. §. 1.
r ¶ Placebo. Idē ca. 28. p̄me ptꝫ an. §. 5. et. 11.
s ¶ De licētia capli. Et caplm generale extraneis tale bn̄ficiū nō ɔcedat ⁊c̄. ca. 4. p̄me partis no. §. 28
t ¶ Monachat⁹. De diuersitate mōachatuū habef ca. 2. tertie compil. §. 20
v ¶ Extranei. Ex statutis guigo. ca. 41. §. 4
x ¶ Ad tricennariū. Vel āniuersariū vel monachatū. ca. 4. p̄me ptꝫ nouoꝝ. §. 28
y ¶ Fraternitatē petendā. Fraternitas seu breuis q̄d idē est. ⁊ tricē nariū si ɔcessa ē alicui ꝑsone ordis/nō tenef soluere nisi tricēnariū. ca. 2 tertie cōpil. §. 19.
z ¶ Neminē. Ex statutis guigo. ca. 41. §. 2.
a ¶ Sepelim⁹. De sepulturis habef ca. 4. p̄me ptꝫ no. §. 1. 2. 3. 4.
b ¶ Sed et. Ex statutis guigo. ca. 41. §. 3.
c ¶ Epos. De his et alijs habef ca. 23. secunde partis an. §. 9
d ¶ Si elegerint. Idē de donatꝫ. ca. 3. tertie ptis no. §. 4.
e ¶ Sepulturā. Idē de famulis ordis ad cartusiā veniētib⁹ vł redeūtib⁹: aut cū visitatorib⁹ ambulātib⁹ si in via obierint. ca. 4. p̄me partis no. §. 31

Annotatio capl'orū secūde partis

Incipiūt capitula secūde partis consuetudinū ordinis Cartusieñ.

Incipit secunda pars cōsuetudinū ordinis cartusieñ.

De triplici diuisione consuetudinum. et quādo legantur; Capitulū I

Anno dñi millesimo ducētesimo quin 1
quagesimonono. visum est capitulo
a generali: ꝙ oēs cōsuetudines et sta
tuta nr̄i ordinis. simul in vnā quātū
possibile foret aggregarent consonā-
tiam: vt iueniri citius. et facilius possent memorie
a cōmendari; Si qua vo āddēda essent adderētur: et
si qua demenda demerent; ¶ Hoc autē opus diui- 2
sum est in tres partes: quarū prima cōtinet ea que
ad diuinū spectāt officiū; In secūda ponunt ea que
magis ad monachos. ꝗ ad laicos ptinere vident;
In tertia vo cōtinet specialiter de cōuersis et reddi-
tis: et monialib⁹ nr̄i ordinis; ¶ Statutū est etiā ꝙ 3
secūda pars in cōuētu monachorū. singulis annis
b legāt ex integro in claustro vel alibi: pma pars vo
de triennio in trienniū: nec tamē ppter hoc dimit-
tatur dieb⁹ festis lectio euāgelij. a pascha vsqꝫ ad fe-
stum omniū sanctorꝝ: nec etiam ppter hoc detur in
hebdā recreatio monachis vltra semel; Tertia vero
c pars: semel ād minus infra annū legat in cōuentu
conuersorꝝ; ¶ Cūqꝫ occurrerit qd minus fuerit ob- 4
seruatū: interloquēdo tractent quomodo possit et
debeat emēdari; ¶ Qr si nō fuerit emēdatio subsecu 5
d ta: si prior est in causa. priuatim moneatur vt inde
se corrigat: vel si alij sint culpabiles. denūciet priori

a ¶ Addēda essent. Iā nō licet aliqd alicui addere vel demere: sine cōmuni cōsilio capli generalis. ca. 1. prime ptis an. §. 1. et ca. 3. hui⁹ partis an. §. 1.

b ¶ Legāt ex inte. Incipiēdo in festo oīm sanctorꝝ et finiendo añ pascha. ca. 28. pme partis an. §. 4. et ca. 34. prime partis an. §. 7.

c ¶ Ad minus. Sed noue cōsuetudines ad cōuersos ptinentes: ter i anno eis legant. ca. 2. tertie ptis no. §. 16.

d ¶ Priuatim mon. Priuatim dicit: qr prior nō debet rephendi in cōuentu. ca. 4. hui⁹ partis an. §. 10.

vt eos corrigi faciat; Qr si nec ita secuta fuerit emen- e
datio: cū priores de ordine nr̄o aduenerint: q̄libet
monachorꝝ seu ꝯuersorꝝ valeat eis intimare: vt ipi f
denūcient p̄ori cartusie: vel etiā si opus fuerit cap̄lo g
6 generali; ¶ Hoc ipm statuit idē capl̄m. de tractatu
diuini officij. et de oībus que ad nr̄e religionis ho-
nestatē seu bonitatē ptinent: si contra hec aliq̄d ab
aliquo temere fuerit attēptatū; ¶ Et q̄uis in cōsue
7 tudinibꝰ domni guigōis q̄tū ad obseruationē q̄dā
mutata sint: statuit tamē idē capl̄m. q̄ eedē cōsuetu
dines in singulis domibus nr̄i ordinis ex integro.
quātū ad litterā sine mutatione aliq̄ habeant; Et si
qua sunt in eis cācellata restaurent: et in omni an-
no bisextili in cōuentu legānt: vt videamus quātū h
lapsum facimus a cōuersatione patrū antiquorꝝ;

De origine cartusiensis capituli et statutis eiusdem; Capl̄m II

1 Omnibus sancte et catholice ecclesie fidelibus.
p̄sentibus et posteris notū sit: q̄ cuncti cartu-
siensis ꝑpositi priores: portarū videlicet B. et ex-
cubiarum So. necnō silue Oth. et maiorevi Hy. et
durbonis Ber. et aruerie Ar. et montis riui B. et
mōtis dei Ger. et vallis cluse Hy. et augionis Hy.
et repausatorij Jo. et vallis sancti petri Hy. et val-
lis sancte marie Pon. pro tenore et stabili firmitate
p̄fati ꝑpositi: a domno basilio cartusie p̄ore. et eiuſ-
dem loci fratribꝰ petierūt: q̄tenus in eadē domo cō
mune capitulū liceret eis habere: obtentu correctio
nis. et emēdationis totius ꝑpositi; Hac igit̄ precū
instātia domnus p̄or cartusie B. cū fratribus suis:
2 eorū p̄cibus tandē cōsensit; ¶ Forma itaq̄ capl̄i ta
lis habet̄; Ob tenorē et confirmationē totius ꝑpo
siti nostri: ego basilius cartusie prior dictus. ⁊ cete
ri fratres nostri: vno animo et vna voce: domū no
strā cōmuni capl̄o corrigēdā tradimus: seruatis in
stitutis que in p̄sentiarū scripto vel cōsuetudine reli
3 giose seruamus; ¶ Ob eundē quoq̄ ꝑpositi teno
rē: B. portarū prior. cōmuni capl̄o ꝑ se. et ꝑ domo
sua obedientiā prōmisit; Qd̄ et ceteri p̄ores singuli a
4 ordine suo subseq̄nter fecerūt; ¶ Itē ad cōfirmatio-

e ¶ Ut eos corrigi fa ciat. Cū aliq̄s corrigit̄ a correctione appellare nō debet: nisi ad priorē cartusie vl̄ ad capl̄m generale. ca. 7. secūde partis no. §. 14. et nisi grauē et manifestā cōtineat iniq̄tatē. ibi. §. 15. Et de h̄ ponit̄ pena. ca. 9. tertie cōpil̄. §. 23. et. 24.

f ¶ Intimare. Uel etiam per seipsos scribere priori cartusie vel capl̄o generali. ca. 7. scd̄e partis no. §. 3. Et si priores vl̄ alie p̄sone ordinis litteras et denūciationes afferre ꝯtempserint: clament corā ipsis culpam suam. ibi. §. 4

g ¶ Capitulo gene. Idem ca. 4. huius partis an. §. 9.

h ¶ In cōuētu legā. De hoc etiā habet̄ ca. 4. huiꝰ ꝑtis an. §. 2.

a ¶ Obedietiā ꝓmisit. Similē obedientiā ꝓmittere tenētur noui priores in ꝓximo seq̄nti capl̄o. ca. 5. huiꝰ ꝑtis an. §. 35.

nem p̃dicti capituli: domus cartusie a domino gan
fredo gratianopolitano episcopo litteras accepit:
hunc modũ continẽtes; ℂ Ego. G. dei gratia gra- 5
tianopolitanus ep̃us rogatu. B. cartusie prioris:
et ceterorũ fratrũ ibidẽ deo famulãtiũ: p̃fatã domũ
cõmuni capl'o sicut generali cõsilio totius ordinis
decretũ est. episcopali auctoritate corrigẽdã. et ĩ p-
posito cartusiensi in ppetuũ cõseruãdã cõcedo; De-
cernimus etiã q si p̃dicta domus a suo pposito ad
aliud ppositũ qđ deus auertat. aliquãdo se trãsfer-
re temptauerit: vel prior vel psona q̃libet ipsius do
mus. vel etiã tota domus obedire p̃dicto capl'o no-
luerit: sentẽtie excõicationis tã nr̃e q̃ toti⁹ capl'i sub
iaceat; ℂ Scd̃m hanc etiã formã litterarũ: cetere do 6
mus ordinis nr̃i. ab episcopis et archiep̃is in quo-
rũ diocesi site sunt. acceperũt: et domui cartusie ser
uandas tradiderũt; ℂ Sed et alias litteras singuli 7
priores de domib⁹ suis ibidẽ seruãdas detulerũt:
cõmunẽ fratrũ suorũ assensum cõtinẽtes: quarũ lit-
terarũ iste est modus; ℂ Patrib⁹ et dominis reuerẽ 8
dissimis. B. cartusie priori: et qui sub ei⁹ regimine
christo militãt fratrib⁹: portarũ fratres vniuersi. sa
lutẽ et pacẽ a dñ̃o sempiternã; Or tandẽ assensum p̃-
buistis. vt ad domũ vestrã que nr̃i ppositi mater est
et origo: nr̃e et ceterarũ domorũ p̃ores. opportuno
sicut statutũ fuerit tp̃e cõueniãt: vobiscũ de his que
ad vtilitatẽ et stabilitatẽ nr̃i ordinis ptinere vident.
diligẽtissime tractaturi: nõ solũ concedim⁹ et lauda
mus: sed etiã cũ ingẽti gratiarũ actione suscepim⁹;
In oĩbus igit' que ad tenorẽ et cõfirmationẽ nr̃i or-
dinis ptinent: sicut cõmunis capl'i consilio decretũ
fuerit: cõcedimus et tradimus domũ nostrã eidem
capl'o in perpetuũ corrigendã et conseruandã;

De diuino officio. vno eodẽq3 modo ab oĩbus celebrando; Capl'm III

Statutũ est firmiterq3 sancitũ: vt diuinũ eccl'ie 1
a officiũ. per oẽs domos vnõ ritu celebret': sicut
in p̃ma parte cõsuetudinũ continet'; Neq3 priori car
tusie neq3 ceteris q̃buslibet. de his oĩbus q̃ ad diui
nũ officiũ. vl' ad ceteras q̃slibet hui⁹ ordinis genera-

a ℂ Uno ritu. Idem ca.i. p̃me ptis an.§.i. et ca.i. p̃me partis no uo.§.i.

les cõsuetudines ꝑtinent: sine cõmuni capl'i genera
lis cõsilio: demere aliq̃d. vl' additiõe. seu alteratiõe
2 aliq̃. occasiõe q̃libet. liceat immutare. ¶ Ea vo q̃ nõ
sunt expressa in aliq̃ triũ partiũ consuetudinũ: relin
quunt' ordinãda priorũ arbitrio: ita tamẽ q̧ ea que
3 ordinauerint. nõ dissonent a statutis. ¶ Hac tñ oc-
casiõe vel alia. nolum⁹ domoꝝ cõsuetudines. q̃ cõn- b
tra statuta vel scripta capl'i nõ sunt: leuiter a ꝓorib⁹
4 ĩmutari. ¶ Libros quoq; veteris ac noui testamẽti.
eos ve cũ q̃bus diuina celebrant' officia: sine eius-
dẽ capl'i ꝯsilio nullus emẽdare ꝓsumat: nisi cũ exem c
5 plarijs in ordine nr̃o emẽdatis. ¶ Hoc ipm per oĩa
6 dicimus: de libris ecclesiasticoꝝ doctoꝝ. ¶ Porro
si qua in ꝓdictis libris mẽdosa vel emẽdatione dig-
na videant': ꝓuideant ꝓores quãtũ potuerint: vt
ad libros qui correcti sunt in ordine corrigant'.

b ¶ Contra statuta. Quia si contra statuta vel scripta capl'i sũt. tolerari nõ debent. ca. 22. huius ꝑtis an. §. 13. Male cõsuetudines contra sobrietatem et attritionem propositi sunt extirpande. ca. 5. secunde ꝑtis no. §. 8. Et ille que ꝓhibent' in spaciamentis. ca. 8. secũde partis no. §. 6.

c ¶ Cum exẽplarijs. Cum libris dom⁹ cartusie emẽdatis. ca. 1. prime ꝑtis no. §. 2.

De reprehensione. Capl'm IIII

¶ De rep̃hensione etiã habet' ca. 1. scd̃e partis no. per totũ. et ca. 3. tertie cõpil'. per totũ.

1 Cum dñs ꝓcepit nõ trãsferẽdos terminos. q̃s
statuerũt patres nr̃i: timendũ nobis est. q̃ ter-
minos regulariter viuẽdi. a patrib⁹ nr̃is nobis tra-
ditos. ex magna ꝑte trãstulim⁹: ne hui⁹ ꝓcepti trãs
2 gressores a dño iudicemur. ¶ Si q̃s aũt terminos
nr̃e religiõis trãslatos. vl' forte ĩ aliq̃ destructos du-
bitat: domni guigõis ꝓoris cartusie cõsuetudines
seu statuta legat ẽt relegat: et tunc scire poterit q̃ztũ a
nr̃a que nũc est cõuersatio. a patrũ nostroꝝ cõuersa- b
tione dissentiat. Unde timendũ est. et sollicite ꝓcauẽ
dũ: ne ad statũ multo laxiorẽ q̃z nunc est. in ꝓcessu
3 tpis inclinet'. ¶ Sed sicut in esdra legit'. q̧ in trans
gressiõe. ꝓma fuit man⁹ ꝓncipũ: sic hodie. nr̃e trãs-
gressionis causa esse videt'. remissio vel negligentia
quorundã prioꝝ. Negligẽtia: qꝛ videtes delinq̃re
subditos. nõ corripiũt: vl' eis disciplinã debitã nõ
imponũt. Remissio: qꝛ sibi et subditis in subuẽtio
nibus corporis nimis ꝓpitij: dum misericordes vide
ri volũt. remissi fiunt. Audiãt qui huiusmodi sũt:
qm̃ ꝓpter pctã ppl'i in numeris. iussi sunt a dño ꝓn
cipes suspendi: et in ezechiele: sanguinẽ subditoꝝ
4 de manu pastoꝝ. dñs se req̃rere cõminat'. ¶ Sũt ꝓ-
terea q̃bus labor videt' esse cũ fratrib⁹: delectabile

a ¶ Relegat. De hoc ca. 1. huius ꝑtis an. §. 7.
b ¶ Cõuersatio. De h̃ ca. 1. huius ꝑtis in fine.



e ¶ Uagari exteri⁹. Hoc est em cōtra ꝓpositū nostrū. ca. 9. huius partis an. §. 26.
d ¶ Et tractāda su. Hoc contra statutū. ca. 20. huius ptis an. §. 1. et ca. 3. scde ptis no. §. 13.

c vagari exterius · terrā circūeunt: aliena negocia tra
d ctant · et tractāda suscipiūt: gregē sibi creditū nō cu
stodiūt: custodiat eū qui custodit israel; Istis cla
mat zacharias ꝓpheta; O pastor et idolum · derelin
quēs gregē; Qui em̄ gregē derelinq̄t: pastor est so
lo noīe: idolū · inutilitate; Qui eiusmodi sunt · ipsi
viderint: quā ratione de grege sibi credito · dn̄o red
dere poterūt; ¶ Quāta aūt deberet īteruenire neces- 5
sitas · anteq̄ȝ exeundū esset foras · et ꝑ seculū euagā-
dū: obtēta etiā dispensatione suꝑ licētia exeundi:
volētib⁹ attēdere · satis apparet ex hoc solū: ꝙ pri-

e ¶ Terminos here. Idem ca. 6. huius partis an. §. 30.

e or cartusie nunq̄ȝ terminos heremi sue egredit; Un
de cū vnus et idē ordo vniformiter et indissimiliter ·
videat obseruari debere a ꝓfessorib⁹ suis: nos aliȷ̄
qui cartusiēse ꝓpositū suscepim⁹ · a quo et cartusien
ses nuncupamur: q̄re tam defacili exeamus · et suꝑ
hoc dispēsatiōes ꝓcuremus: ¶ Utinā attēderem⁹ 6
oēs · et adhuc maxime odibile veris heremitis vagā
di per mundū officiū: ꝓpriū ipsoꝝ euagātiū peri
culū · suoꝝ subiectoꝝ iacturā et p̄iudiciū: q̄b⁹ pri-

f ¶ Et stabilitatis. Idem ca. 6. huius partis an. §. 1.

f ores inter cetera que eis debent quietis · et stabilita-
tis · et alioꝝ nr̄e religionis exercitioꝝ: p̄bere debent
seipsos in exemplū; Ultimo · intuentiū scādalum · a
q̄bus sanctuariȷ̄ lapides · nō q̄libet · sed etiā angula-
res: alioꝝ scȝ capita · id est p̄ores: in capite platea-
rū dispsi · opprobrio habent et cōtēptui: qui si in
intimis in abscōdito faciei dn̄i starent: digni multa
reuerētia haberent; Unde q̄ȝtū ꝓpter hoc maxime

g ¶ Uiluerit ordo. Ad idē ca. 1. secūde partis no. §. 19.

g viluerit ordo noster etiā apud seculares: in ꝓmptu
est videre; Sed hoc nolūt attēdere multi: qui taq̄ȝ
ꝓ nihilo habētes · et q̄si ludū existimātes ordinē no
strū: insolēter nimis ī hoc et multis aliȷ̄s · paruipē-
dunt propositū q̄d susceperūt; ¶ De vestibus etiā 7
de eq̄taturis accuratis et p̄ciosis · cōmune capitulū

h ¶ Obedire tene. De hac obediētia habet ca. 2. hui⁹ ptis an. §. 3.

h cui sicut ꝓmisimus obedire tenemur: frequēter re-
prehēsionē fecit et multa instituit: et tamē nulla · vel
pene nulla correctio ē subsecuta apud q̄sdā; Immo
multi nitētes in vetitū spreto capl'o: et ꝑ cōsequēs

i ¶ Spreto deo. Simile q̄d habetur ca. 14. huius ptis an. §. 27.
k ¶ Propositū. Idē ca. 24. hui⁹ ptis an. §. 6.

i spreto deo · cuius erga nos ip̄m capl'm agit vices:
k spretaq̄ȝ ꝓpositi nr̄i censura: que quāto ꝓpositū

asperius subiuimus: tanto ad attritionē et humi- l
litatē vestiū: et vniuersoꝝ que ad vsum nostrū pti
nent vilitatē: abiectionē ac paupertatē. sup oēs alios
8 monachos nos astringit; ¶ Quidā incꝫ obliti san
cte rusticitatis. et arrepti ꝓpositi: ī his et alijs mul- m
tis lauticijs. ꝯtra sobrietatē et parcitatē ordinis no n
stri. adeo cōplacēt sibi in cōfusionē sui ipsoꝝ: et or- o
dinis cartusiēsis ignominiā et opprobriū: qđ pro
maxima parte videnꝉ eneruasse heremiticū rigorē;
Unde cū ꝑpter supfluitates. ⁊ multas adinuētiōes
taliū. nr̄arū heremorū loca. sibi nō sufficiānt ad ex- p
pēsas: multi ad ea q̄ nō expediūt nec cōueniūt. imo
que nec licēt mittunt manū: hoc est ad euagatiōes
crebras per mundū. ꝑpter q̄stus. et occasiones mul
tas caluas. ad dilatatiōes terminoꝝ: et plerūcꝫ ad
redditus extra q̄buslibet dispēsātiōib⁹ capescēdos; q
9 ¶ Et quoniā talia multa impudēter minuscꝫ pericu
lose. pluries attemptata sunt contra vota nostra:
et adhuc iugiter attemptari nō cessant: generale ca
pitulū qđ ob tenorē et stabilitatē et correctionē anti
qui cartusiensis propositi. et eoꝝ que primi patres
nostri. scripto vl' cōsuetudine religiose seruabāt in
stitutum est: et quod habet curam animarū nostra
rum: firmiter iniūgit vniuersis et singulis tam pre
latis q̄ꝫ subditis: vt cum nouerint inordinatos ex
cessus. vicissim sese charitatiue et fortiter repreben- r
dāt publice et nomiatim: vel in generali. tacito no
mine. scđm quod publice vel priuatim peccatoꝝ: et
hoc maxime antiquiores faciāt: licet oēs teneanꝉ
ad correctionē fraternā: sicut beat⁹ augustin⁹ aper
te tradit. dicēte dn̄o; Si peccauerit in te frater tuus.
id est te sciēte: corripe eum. ⁊ cetera; Qđ si emēdatio
nō sequaꝉ: denūncieꝉ caplo generali. p p̄ores ordi s
nis aduenīētes: vel saltim p̄ori cartusie; Alioqn: t
10 cōmunicarēt peccatis alienis; ¶ Porro in cōuentu
nō rep̄hendaꝉ prior a subditis suis: nisi corā visi
tatoribus: nec ꝓcurator a laicis. nisi corā p̄ore suo;
Si cleric⁹ aut laicus aliter p̄orē rep̄hēderit in cōuen
tu: clericus careat colloq̄o claustri: et laicus sit ex
tra ꝯuētū: donec p̄or. eoꝝ emēdationē cognoscat;

l ¶ Ad attritionem. Idē ca. 16. hui⁹ ptis an §. 5. Itē de hoc. ca. 25. hui⁹ ptis an. §. 7. et ca. 5. scđe ptis no. §. 8.

m ¶ Propositi. Qđ astringit nos ad paupertatē: vilitatē: asperitatē et attritionē: sobrietatē et parcitatē. ca. 16. hui⁹ partis an. §. 5.

n ¶ Sobrietatē. Malas cōsuetudines cōtra sobrietatē et attritionē ꝓpositi circa cibos superfluos ⁊ lautiores vestitusq̄ cultiores / dānabiliter introductas: studeāt priores extirpare. ca. 5. scđe ptis no. §. 8.

o ¶ In cōfusionē. Et qn̄cꝫ hospitibus / cōtra statuta. ca. 9. hui⁹ ptis an. §. 24. et ca. 1. secūde partis no. §. 13.

p ¶ Non sufficiant. Si paupertatis et sobrietatis in victu et vestitu / et ceteris ad vsum ptinētibus antiq̄ ꝓpositi studiū pseueret: mediocres facultates nobis sufficiēt. ca. 25. hui⁹ partis an. §. 7.

q ¶ Dispensatiōib⁹. Quarū spes nobis p̄cise auferꝉ. ca. 19. hui⁹ partis an. §. 8.

r ¶ Charitatiue. Cū charitate semp sunt rep̄hensiōes faciēde / vt hic in textu. et ca. 12. huius ptis an. §. 10. et ca. 4. secunde ptis no. §. 2.

s ¶ Denūncieꝉ capi. Alias priores et alij q̄ denūciare cōtēpserint: ī caplo generali clamēt culpā suam. ca. 7. scđe ptis no. §. 4.

t ¶ Priori car. Idem ca. 1. hui⁹ ptis an. §. 5.

¶ Si laicus nisi corā priore procuratorē rephēderit in couētu. sit extra cōuētu: sed post duos dies. red dat ei cōuentus: si pmiserit emēdationē ad prioris arbitriū; ¶ Procuratorē vo. ālibet ex monachis repre 12
hēdere potest; ¶ Qz si quacūqz occasione pdicte re 13
prehēsiones vel denūciationes omisse fuerint: tam omittētes qz excedētes. sciāt se de suo cōtēptu et negligētia. rationē districto iudici reddituros; ¶ Ve 14
rūtamē supra pmissis. et multis alijs q̄ numerare nō sufficim⁹: que cōtra ppositū et institutū nr̄m inuēta sunt: vnusq̄sqz studeat et laboret cōsiliū et remediū apponere. put poterit. et dn̄s dabit; ¶ Procu 15
rator etiā cartusie consueuit rephēdere inordinationes priorū: et si necesse foret accusare;

De electionibus priorū. et pfessionibus q̄s faciūt caplo generali; Ca. V

a Um priorē cuiuscūqz domus nr̄i ordinis obi 1
re vel resignare cōtigerit: post eius resignatio-
a nē siue sepulturā. cōuocatis fratrib⁹. triduanū cōtinuū nisi festū capli interuenerit. cūctis indicit ieiuniū: et quousqz priorē habeāt. post laudes et vesperas pcumbētibus oībus sup formas: psalm⁹. ad te leuaui. cōmuni deuotione cantat; Sequit glia pa-
b tri: kyriel. pater nr̄: et ne nos. saluos fac seruos tuos: mitte nobis dn̄e auxiliū de scto: nihil pficiat inimicus i nobis: dn̄e exaudi orōnē meā: dn̄e de⁹ virtutū cōuerte nos: dn̄s vobiscū; Orem⁹: ptēde dn̄e et cetera: p dn̄m. bn̄dicam⁹ dn̄o; ¶ Ad electiōes 2
c prior nostror nullaten⁹ qui de ordine nr̄o nō sunt. aduocāt: et si psentes sint: nullo modo de psonis
d eligēdis. eos cōsulere debem⁹; ¶ Electiōes infra q̄ 3
draginta dies fiant; Domus aūt q̄ in hoc fuerit inobediēs: nisi legitimo impedimēto excuset: in futuro caplo penā sustinebit ɔdignā; ¶ Porro priusq̄ 4
e electio fiat: cōuent⁹ electionē factur⁹ significet qz totius domui cartusie. pastore se eē orbatos: petētes ab eadē domo licētiā. duos q̄s voluerint īdeterminate ɔuocādi priores; Que dādo licētiā. rescribet eis: vt de viciniorib⁹ et discretiorib⁹ ad electionē suā duos ɔuocēt priores: cōmonēs vt talē eligāt scdm

¶ De electionib⁹ priorū etiā habet ca. 2. scde partis no. per totū. Et ca. 4. tertie cōpil. §. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.
a ¶ Cū priorē. Ex statutis guig. ca. 15. §. 1.
a ¶ Triduanū cōti. Similiter couentus domor priores nō habentiū/ nolētes eligere/ sed cōmittere: triduanū ieiuniū faciant/ et missam de spiritusctō celebrent anteqz voces suas vel potestatē eligēdi priori cartusie vl alteri cōmittāt. ca. 2. scde partis no. §. 1.
b ¶ Kyriel. Si in triduo an pascha aliq̄ domus sit priore orbata: preces que dici debent p electione futuri prioris dicūt in silentio: tacito glia pri in fine psalmi. ca. 4. tertie cōpil. §. 1.
c ¶ Nostror nulla. Et priorissarū. ca. 4. tertie ptis no §. 24. Alia habetur de electiōibus priorissar in pdicto capitulo. §. 7. 8. 9.
d ¶ Eos consulere. Episcopi quicūqz nō se debent intromittere de electionibus priorū ordinis: nec ad eas se ingerere non vocati. Ex priuilegio/ celestini pape tertij.
e ¶ Significet. Dom⁹ ordinis q̄ vltra sex dietas distāt a cartusia/ sine significando domui cartusie/ pastore se eē orbatas/ et sine petēdo licentiā: possunt vocare duos priores devicinioribus et discretiorib⁹: quor alter vnus sit de visitatorib⁹: quā electionem ipsi duo vel vnus cū seniore dom⁹ auctoritate capli generalis cōfirmabūt rc. ca. 4. tertie cōpil. §. 2.

deū ꝑsonā· de seipsis· vel de ordine· cuius vita· sciē
tia· et etas: et fratrib⁹ et his qui extra sunt esse possit
5 in sancte ꝯuersationis exemplū; ¶ Licētia vero semel f
data· si forte q̄libet ex causa electio nequerit effectū
sortiri: sufficiat eis ad cōuocādos quotiēs volue
rint eosdē alios vel priores· de viciniorib⁹ et discretio
6 ribus vt dictū est: donec fine potiāť optato; ¶ Ab
hac vero obseruatiōe scȝ infra q̄dragīta dies eligēdi·
et duos priores cōuocandi: si duos habere cōueniē
ter nō potuerint: domus remote quaꝝ priores ad
caplm venire annis singulis nō tenēť· excepte sūt;
De q̄b⁹ est statutū: vt si in domo scale dei· et sancti
bartholomei· vel ī aliq̄ domoꝝ sclauonie· et anglie·
prior sit eligēdus: significēt q̄ᵭcitius domui cartusie·
pastore se esse orbatos; Que rescribet eis cōmonēs·
vt vicino sibi per acceptā licentiā priore vocato et p̄
sente cōtēti: talē eligāt scd̄m deū ꝑsonā· qualē supe
7 rius esse dixim⁹ eligendā; ¶ In die aūt electiōis· cō
uocatis prioribus et p̄sentibus: mane missa de spiri g
tu paraclito· in conuētu deuotissime celebrať; Cui⁹
officiū est: sicut in prima parte cōsuetudinū· xvi· caplo h
cōtineť; Deinde missa celebrata· in caplm cōueniē
tes: dicūt psalmū· ad te leuaui: cū p̄cibus et orōne
supradictis; Dictoq̄ȝ ab antiq̄ore priorū bn̄dicite:
vnus ex eis aliquam si placet facit exhortationem;
8 ¶ Postmodū priores auctoritate capli generalis·
p̄cipiāt: q̄tin⁹ scd̄m deū sicut melius potuerint ta
lem eligāt· qui quātū fragilitas humana ꝑmittit:
vita· sciētia· et etate· dign⁹ et idoneus existimeť ad
9 officiū prioratus; ¶ Postea monachi maiorū meli
orūq̄ȝ cōsilio· ex seipsis vl' de ordine vnū eligūt: aut i
10 sacerdotē· aut ad sacerdotiū ꝓmouendū; ¶ Uerūta
mē cōstitutio generalis ꝯcilij lateranēsis vltimi· de
faciēdis electiōibus· firmiter obseruet: pro eo q̄ᵭ
ibi scriptum est: q̄ electio aliter facta nō valeat; De
q̄ ꝯstitutiōe q̄ᵭtū visum est nobis sufficere· in p̄senti
loco· de verbo ad verbū posuim⁹: sicut in decretalib⁹
11 cōtineť in hūc modū; ¶ Innocēti⁹ terti⁹· ī generali
cōcilio; Ne ꝓ defectu pastoris· gregē dn̄icū lupus
rapax inuadat: aut ī facultatib⁹ suis eccl'ia viduata

f ¶ Exemplū. Uide ca. 4. tertie cōpil. §. 3. et §. 4.

g ¶ Missa de spiritu. Idē dicit. ca. 2. secunde partis no. §. 1.

h ¶ Cui⁹ officiū est. Misse officiū est de die pentecostes: dn̄icale kyriel' dicit. ca. 16. prime ꝑtis an. §. 8. Gloria ī excelsis semꝑ dicit: nisi in aduentu et septuagesima. ca. 5. prime ꝑtis no. §. 10. Ep'la: cū cōplerentur dies. ca. 43. prime partis an. §. 69.

i ¶ Ex seipsis. De his habeť plenius. ca. p̄senti. §. 18. 19. 20.

grave dispendiũ patiat᷑: volẽtes in hoc et occurre-
re periculis animarũ: et ecclesiarũ indemnitatibus
ꝓuidere: statuim⁹ vt vltra tres mẽses cathedralis
vel regularis eccl'ia. ꝑlato nõ vacet; Infra quos iu-
sto ĩpedimẽto cessãte. si electio celebrata nõ fuerit:
qui eligere debuerãt. eligẽdi potestate careant ea vi-
k ce: ac ipa eligẽdi potestas. ad ẽum qui ꝓximo ꝑesse
dinoscit᷑. devoluat᷑; ❡ Is vero ad quẽ fuerit devo- 12
luta potestas. deũ pre oculis habẽs: nõ differat vl
tra tres mẽses. cũ ꝯsilio capl'i sui. et alioꝝ viroꝝ pru
dentiũ: viduatã ecclesiã de ꝑsona idonea ipsi⁹ qui-
dẽ ecclesie. vl'alterius si digna nõ reperiat᷑. in illa ca
nonice ordinare. si canonicã voluerit effugere vltio-
nẽ; Idẽ in eodẽ; ❡ Quia ꝓpter diuersas electionũ 13
formas. quas quidã inuenire conat᷑. et multa impe
dimẽta ꝓueniũt: et magna pericula imminẽt eccle-
sijs viduatis: statuim⁹ vt cũ electio fuerit celebran
da. ꝑsentib⁹ oĩbus qui debẽt. et volũt. et possunt cõ
mode interesse: assumant᷑ tres de collegio fide dig-
ni. q̄ secreto et singillatim vota cunctoꝝ diligẽter ex
quirãt: et in scriptis redacta mox publicẽt in cõmu
ni. nullo prorsus appellatiõis obstaculo ĩteriecto:
vt is collatione habita eligat᷑. in quẽ omes vel ma-
ior et sanior pars capituli cõsentit: vel saltim eligẽ-
di potestas aliquibus viris idoneis cõmittat᷑: qui
vice oĩm ecclesie viduate ꝓuideãt de pastore: aliter
facta non valeat. nisi forte cõmuniter esset ab oĩbus
q̄si per inspirationẽ absq̃ vitio celebrata; Qui vero
cõtra ꝑscriptas formas eligere attẽptauerint: eligẽ-
di ea vice potestate priuent᷑; ❡ Electiones quoq̃ 14
clamdestinas reprobam⁹: statuẽtes. vt q̃cito ele-
ctio fuerit celebrata: solenniter publicet᷑; Hucusq̃
positũ est de p̄dicti cõcilij cõstitutione; ❡ Addim⁹ 15
vero: q᷑ ad faciendũ scrutiniũ. adiũgant᷑ dicti duo
priores. p̄dictis trib⁹: de q̄bus loquit᷑ decretalis;
❡ Fiat aũt scrutiniũ nõ in cellis: sed in tali loco q᷑ 16
scrutatores ab omnibus videant᷑: sed ille qui no-
minat. a solis scrutatoribus audiat᷑; ❡ Si igit᷑ do- 17
mus aliqua nostri ordinis fuerit eligẽdi potestate
ꝑuata: electio illa devoluit᷑ ad capl'm generale: et si

k ❡ Ad eum. Id est ad capl'm generale. ca. p̄senti.§.17. vel ad priorem cartusie. ca. presenti.§.26.

domus cartusie viderit q expectādi mora sit nimia
vel periculosa· ipa eliget eis priorē auctoritate capi
18 tuli generalis; ¶ Potest aūt de domo qlibet omīs
monachus eligi: saluis institutis a generali caplo
19 disciplinis; ¶ Dom⁹ etiā quelibet monachū suū·
licet forte prior sit in alia domo· potest in priorē eli
gere: nisi sit pōr cartusie: ⁊ dom⁹ cartusie· etiā quē
20 cūq priorē; ¶ Prior vo qui nō ppter crimen· sed l
ppter aliam culpā depositus est: in alia quidē do
mo poterit eligi: nisi specialiter a caplo generali· si
bi fuerit interdictū: sed in amissā nunq· nisi de licen m
21 tia capli generalis; ¶ Porro priores qui ad electio
nes vocant· deū iudicē habentes pre oculis: a via
dei· amore aliquorū nō exorbitēt vel fauore; Sicut
eīm precipit couentibus electionē facturis· vt sicut
melius potuerint scdm deū eligāt: eodē modo vo
catis ad electionē prioribus pcipit: ne in personā
nō idoneā scienter aliquādo cōcordent; Qui si vide
rint electionē· inordinate fieri: auctoritatē habēt cō
22 tradicēdi a generali caplo· ac reprobādi; ¶ Qr si p
ores alij pro eadē electione postea vocati fuerint· di
ligenter caueāt: ne in psonā quoquo modo cōsenti
23 ant· a priorib⁹ pcedentibus reprobatā; ¶ Omnino
autē ab oībus caueat· ne vllus in domibus nostris
qlibet subreptionis astutia seu violētia preponat:
nisi quē fratres cōmuni cōsensu· vel fratrū maior ps
consilij sanioris: scdm deū et approbata nostri ordi
nis instituta puiderint eligēdū: sicut in cōmuni no
24 stri ordinis priuilegio cōtinet; ¶ Electione igit se n
cūdū formā predictā canonice celebrata: vnus de
antiquiorib⁹ vice sua et sociorū· postulet a priorib⁹
cōuocatis· auctoritate dei et ordinis sibi cōfirmari
personā in quā cōueniūt: et priores auctoritate dei
25 et capli generalis· electionē cōfirmēt; ¶ Ad hoc sci
endū: q vocati priores possunt pcipere in virtute
obediētie electis· vt electioni cōsentiant: et priores
eorū nihilominus moneant ad pcipiendū electis;
26 ¶ Prior etiā cartusie· electiōes priorū cōsilio sui ca
pituli si ei videbit perducere poterit ad effectū: vel
etiā electū absoluere· si scdm deum viderit expedire;

l ¶ Propter crimē. Quia si ppt crimē depositus est: nō pōt eligi. Nā criminosi etiā ab oī disciplina absoluti: nunq debent eligi: nisi eis vox expresse fuerit restituta. ca. 2. secunde partis no. §. 3.

m ¶ A missa. Idē ca. 8. hui⁹ ptis an. §. 28. de hoc etiā habetur ca. 9. tertie cōpil. §. 28.

n ¶ Priuilegio con. A dño vrbano papa tertio: ⁊ a dño celestino papa tertio/ et a dño innocentio papa quarto.

¶ Ad hoc sciendū: q̃ quicūq̃ prioratū cartusie di- 27
miserit. et in eadem domo remāserit: ad recipiendū
prioratū aliū cogi nō poterit; ¶ Statim v̈o postq̃ 28
fuerit electio cōfirmata: duo priores electū si p̄sens
est. alioquin cū aduenerit: duo antiq̃ores. eūdo in
ecclesiā in p̄decessoris trāsferūt locum; ¶ Factaq̃ 29
orōne in ecclesia. venūt in claustrū: et accedēs anti
quior ad priorē. interrogatus ab ip̄o. pmittis obe-
dientiā: respōdet. pmitto; Similiter faciūt alij p or
dinē; Eodē modo pmittunt obedientiā priori con
uersi et redditi: in caplo ipsorū; ¶ Totāq̃ diem illā 30
gaudio dedicātes. et sextā in ecclesia submissa voce
dicētes: bis i refectorio comedūt: nisi tale fuerit ie
iuniū. q̃ p festo capli minime frangeret; Post pran
diū etiā si tēpus postulat. nonā supponūt: et i gra-
o tijs agendis post prandiū et cenā. veniā nōn accipi
unt; Qr si ieiunandū fuerit: post nonā in ecclia sub
misse dictā. erit in refectorio comedendū; ¶ Si aūt 31
qui eligit p̄sens non fuerit: nō in die electionis. sed
p q in diē susceptiōis. i refectorio mādūcamus; ¶ Hu 32
iusmodi autē prior nou⁹. septē habeat licētias egre
r diendi terminos suos. pro vtilitate domus: vsq̃
ad caplm generale; ¶ Si itaq̃ domus quattuorde- 33
cim monachos habēs. vel nouicios expectās. prio
rē elegerit de alia domo: nullus mittat extra: et in
s hoc casu possunt esse q̄ndecim; ¶ Quādo prior 34
t relinquēs p̄oratū. nō inuenit locū in domo de qua
acceptus est: prior cartusie puidendi habet a gene-
rali caplo potestatē; ¶ Nouus prior tam domus car 35
tusie q̃ ceterarū: in primo sequēti caplo pfessionē
faciat. in hūc modū; Ego frater. ill. pmitto obediē
tiam cōmuni caplo: p me et domo nostra; ¶ Prio 36
v res qui singulis annis ad caplm venire nō tenent.
cum de nouo fuerint in prioratū pmoti: si ad pri-
x mū caplm nō venerint. mittāt pfessionē suam in pa
tenti charta sigillata caplo p̄sentandā: et nihilomi-
nus cū p̄sentes fuerint. in generali caplo eam iteret
viua voce; ¶ Sciendū v̈o est. q̃ electū et in domo a 37
qua eligit cōuocatorū approbatione priorū appro-
batū: domus ipsa reprobare nō valet; ¶ Nulli em 38

o ¶ Non accipiunt. Etiā i gratijs post prādiū vel cenā / corā epis vel extraneis veniā nō accipimus. ca. 22. hui⁹ ptis an. §. 17.

p ¶ In die susceptionis. Ad requirendū nouū priorē extra domum electū dat licētia. ca. 22. huius ptis an. §. 15.

q ¶ Manducamus. Sed ad ip̄m querendū nullus vadat: nisi p cōfirmatores ad hoc fuerit deputat⁹. ca. 2. scđe partis no. §. 12.

r ¶ Pro vtilitate. De hoc vide ca. seq̄nti. §. 33. et ca. 4. tertie cōpil. §. 17.

s ¶ Esse quindecim. Et si nō sūt tot celle / pcurator potest eē extra cellā. ca. 22. huius partis an. §. 6.

t ¶ Inuenit locum. Tunc locus ei cōpetēs et honestus extra cellā deputat. ca. 3. scđe partis no. §. 24.

v ¶ Non tenent. Ut sunt dom⁹ remote a cartusia. ca. p̄senti. §. 6.

x ¶ Professionē suā. Et statū dom⁹ sue. ca. 3. secūde ptis no. §. 22.

oīno nr̄i ordīs cōgregatiōi ab officio suo·nisi de cō y
sensu general' capl'i·licet amouere ꝑorē:· cū nec ip̄m
generale capl'm cuilibet cōgregatiōi reintēti·vel in-
cōsulte·debeat sine iusta causa dare·vl' auferre ꝑorē;

De priore et officio eius; Capl'm VI

1 Rior ꝗuis oībus v̄bo et vita ꝓdesse debeat·et a
cūctoꝝ sollicite gerere curā:· mōachis tn̄ a q̄b⁹
sumpt⁹ est·q̄etis·et stabilitatis·et ceteroꝝ q̄ ad eoꝝ vi b
tā ꝑtinēt exercitioꝝ:· exemplū maxime ꝑbere debet; c
Sedes ei⁹ vbilibet·vel vestitūs:· nulla q̄si dignita- d
te·vel p̄ciositate differt a ceteris:· nec q̄cq̄ꝫ gestat·vn
2 de q̄ sit ꝑor appareat; ¶ Supplicat' ei·et hoc mo-
dice:· solūmodo ad lectionē eūti·vel redeūti·vel cum
ante eū transit:· et cū ad aliq̄s venit·assurgit'; Qd id
circo scribimus:· ne q̄s forte posteroꝝ cornua sibi ve
lit assumere:· vel nomē suū q̄cūq̄ꝫ glia·vel eminētia
3 celebrare; ¶ In nātiuitate q̄ꝫ dn̄i·ēt pascha·et pen- e f
tecostes·ꝑor totū diei facit officium:· et cū frat' ali-
quis ꝓfessiōnē facturus ē·vel mortu⁹ sepeliēdus:· g h
4 missam cātat cōuentualē; ¶ Trib⁹ dieb⁹ an̄ pascha· i
nonā legit lectionē:· et infra octauas pasche·ēt pen- k
tecostes·et in vigilia natalis dn̄i tertiā:· et in festis
5 duodecimā:· et incipit·te deū laudamus; ¶ Prio- l m
ris est r̄ecordationē facere:· cōfessiones audire:· infir n
mos cōicare:· inūgere:· et mortuos sepelire; Eo aūt
absente·vel si nō pōt:· vicari⁹ et ꝓcurator supplent o
9 vices ei⁹:· sicut in eoꝝ officijs cōtinet'; ¶ Itē ꝑoris
est in capl'o sermones facere:· vel cui placuerit iniū
gere:· bn̄ficiā īsinuare·et salutatiōes; Si obliuiscit':· p
7 ꝓcurator ei ad memoriā reducit; ¶ Prior etiā cho-
ros ordinat:· et de alio in aliū·adiutoriū cū opus est
8 mittit; ¶ Que mutanda sunt dicit:· et anniuersaria;
Si obliuiscit':· reducit ei ad memoriā vn⁹ ex mona-
6 chis; ¶ Donec vero q̄ dicere debet finierit:· nullus q
10 ad clamandā suā vel alterius culpā ꝓrūpat; ¶ Qn̄
hebdari⁹ lectionē legit·ꝑor bn̄dictionē largit':· vl' eo

y ¶ Ab officio. Visitatores nulluꝫ a prioratu absoluāt sine licētia capituli general'/nisi imineret dānū dom⁹ vl' scādalū ordis.ca.30.hui⁹ ꝑtis an.§.29.et ca.8.scde ꝑtis no.§.5.et ca.9.tertie cōpil'.§.26.et.27.
¶ De priore ꝛ ei⁹ officio etiā habet' ca.3.scde ꝑtꝫ no.ꝑ totū. et ca.4..tertie compil'.
a ¶ Prior ꝗuis. Ex statutis guig.ca.15.§.2.
¶ Prior etiā hiſ q̄ extra sūt/esse debet in scte cōuersatiōis exēplū.ca.p̄cedenti.§.4
b ¶ Quietis. Idem ca.4.hui⁹ ꝑtis an.§.6.
De h̄ etiaꝫ habet' ca.4.tertie compil'.§.17
c ¶ Exemplū. Et de h̄ debet visitatores inq̄rere.ca.30.hui⁹ ꝑtꝫ an.§.13
Vide ca.44.p̄me partis an.§.1.
d ¶ Vel vestit⁹. Vide ca.16.hui⁹ ꝑtis an.§.4.
et ca.4.hui⁹ ꝑtꝫ an.§.7.
et ca.5.scde ꝑtis no.§.8.
Et in statutis guig.ca.15.§.4
e ¶ In natiuitate. Ex statutis guig.ca.15.§.5.
¶ Idē ca.5.p̄me partis an.§.1
f ¶ Et pascha. Et i cena dn̄i.ca.5.p̄ie partis no.§.18. Et i festo corporis christi.ca.1.tertie cōpil.§.31
g ¶ Professionē. De hoc habet' ca.30.huius partis an.§.11.et.41
h ¶ Vel mortu⁹ sepeliēdus. De h̄ habet' ca.47.p̄ie partis an.§.15
i ¶ Trib⁹ dieb⁹. Idē ca.35.p̄ie ꝑtꝫ an.§.15
k ¶ Et pentecostes. Et in vigilijs pasche ꝛ pētecostes primā i missa.ca.13.p̄ie ꝑtꝫ an.§.43
l ¶ Duodecimā. Nisi adsit ep̄s vl' abbas.ca.35.p̄ime ꝑtis an.§.15.et ca.9.hui⁹ ꝑtꝫ an.§.5. Et priore absente/vicarius dicit eā/nisi adsit ep̄s vl' abbas: vel prior nr̄i ordinis.ca.10.huius partis an.§.4
m ¶ Te deū. Te deū laudamus nec ep̄s nec abbas/nec prior nr̄i or/
dinis

dinis icipit: sꝫ vicari⁹ absente priore.ca.9.hui⁹ ꝑtis an.§.17. Et absente priore ꝛ vicario/ātiq̄or. Et si sit d̄ choro sinistro/trāffert se ad dextrū.ca.1.t̄tie cōpil'.§.54.
n ¶ Recordationē. Idem ca.35.p̄me partis an.§.3
o ¶ Vicarius. Idem ca.10.huius partis an.§.1
p ¶ Bn̄ficia. Elemosynas debet ꝑor denūciare i capl'o.ca.5.scde partis no.§.10.
q ¶ Finierit. Idem ca.12.huius partis an.§.7

r absente vicari⁹; ¶ Quacũqȝ ex causa aliq̃s sit ĩ disci
plina: null⁹ audeat ꝓ eo rogare in ꝯuẽtu: nisi volen
te p̃ore; Et cũ aliq̃s ẽ disciplinãdus: põt in claustro
s disciplĩari; ¶ In circũspectiõe sit p̃oris: vtrũ in cũ 12
stodia ꝓcuratoris sint omnes res. et pecunia dom⁹;
¶ Procuratore absente. vel qñ ẽ hebdõari⁹: p̃or ꝓui 13
det ne q̃d desit mẽsis refectorij; ¶ Prior nõ ꝓcura- 14
tor cõmẽdat pecuniã vl' deposita. si necesse fuerit: sci-
ente tñ ꝓcuratore; ¶ Pecuniã dom⁹ et deposita sciat 15
t cũ p̃ore et ꝓcuratore: vnus vl' duo q̃s p̃or ad h̃ elege
v rit; ¶ Aliena vo depõsita cõmodare vel expẽdere: si 16
ne ꝯsensu deponentiũ nõ licet; Si p̃or et ꝓcurator ꝯ̃
fecerit: p̃oratũ p̃or. ⁊ ꝓcurationẽ ꝓcurator amittat;
x ¶ Pro his q̃ nõ sunt de ordine nr̃o. spõdere penitus 17
y inť dicim⁹; ¶ Prior laicos ĩstrui faciat ĩ orõne mat- 18
na. et pr̃ nr̃ et credo: et salutatione btẽ marie; ¶ Cũ 19
p̃or ꝓcuratorẽ mutat: ꝑ vnam cũ eo manet septima
nã; ¶ Cũ in domo ĩferiori est. totũ facit officiũ: nisi 20
cũ ꝓcurator sup i⁹ suã facit hebdõaȝ: vel cũ sibi vult ĩ-
z dulgere qñqȝ; ¶ Cũ ꝯuẽrsis manẽs licẽtias donat: 21
ad eum ꝑtinet licẽtia general': vini. casei. silẽtij. et hu
a iusmodi; ¶ Capl'm sup i⁹ cõuersis de more tenere de- 22
b c bet: alias cui iniũxerit; ¶ Quattuor septimanis in 23
cella cũ ceťis mõachis exactis: p̃or q̃ntã facit cũ lai-
cis; Quo spacio: ei⁹ erga mõachos officiũ vicari⁹ exe
d quiť; ¶ Uerũ a p̃ncipio aduẽt⁹ vsqȝ ad dñicã in cir- 24
cũcisione. vel dñicã post circũcisionẽ: et a q̃nq̃gesi-
ma vsqȝ ad octauas pasche. ꝓpť artiorẽ sui custodiã.
a p̃dicta etiã abstinet visitatiõe: nec in p̃dictis termi
nis. ad domũ descẽdit cõuersoꝝ: sicut nec in hebdõa
pẽtecostes. nisi aliq̃ magna necessitas coegerit: siue
vtilitas vel honestas; ¶ Sȝ et ceteris tꝑib⁹ nõ pas- 25
sim aut leuiter. et ꝑ q̃cũqȝ vel ꝑsona vel causa: ad do
e mũ descẽdit ĩferiorẽ; Descẽdit tñ ad eã: in vigilia dẽ
dicatiõis. ⁊ reliq̃aꝝ eccl'ie ĩferioris; ¶ Dñica die post 26
circũcisionẽ. ⁊ nõ añ: vel in ip̃a circũcisiõe si fuerit in
dñica: ad fr̃es hebdõaȝ factur⁹ descẽdit; Ultimã ante
aduẽtũ. ⁊ q̃nq̃gesimã: cũ fratrib⁹ faċ hebdõam; ¶ Si 27

r ¶ Vicari⁹. Idez ca. 10. hui⁹ ꝑtis an. §. 3. Et si vicari⁹ sacerdotȝ minuti lectionẽ legat: ñ hebdõari⁹ sȝ p̃or licet sibi minuerit, ei bñdictiõeȝ largiť ca. 15. hui⁹ ꝑtis an. §. 12.

s ¶ In custodia. Priores nõ ꝑmittãt ꝓcuratores suos seruare pecuniã vltra decẽ libras. ca. 3. scd'e ꝑtis no. §. 14.

t ¶ Un⁹. Uide ca. p̃nti §. 59. et ca. 4. tertie cõpil. §. 10

v ¶ Deposita. Deposita ꝓpria ⁊ aliena sub duab⁹ vel trib⁹ clauibus custodianť: q̃ꝝ vnã p̃or teneat: alias mõachi q̃bus p̃or iniũxerit. ca. 3. scd'e partis no. §. 11

¶ Deposita custodienda nõ debet recipe ꝓcurator, nisi ꝯcedẽte priore. ca. 8. scd'e ꝑtȝ an. §. 5. Nec ꝯuersus, etiã p̃cipiente ꝓcuratore. ca. 38. tertie partis an. §. 17.

x ¶ Spõdere Pro his q̃ nõ sunt de ordĩe nr̃o: nullus nr̃m q̃slibet res cãbiat aut vẽdat. ca. 20 huius partis an. §. 4

¶ Priores nõ recipiãt executiões testamẽtoꝝ sine licẽtia prioris cartusie. ca. 3. scd'e ꝑtȝ no. §. 13

y ¶ In orõne. Hec orõ habeť ca. 2. tertie ꝑtis nouoꝝ. §. 3

¶ Priores nouitios instruãt ĩ ꝓfessiõe faciẽda ca. 11. hui⁹ partis an. §. 13

z ¶ Cũ cõuersis. In domo inferiori, ter vel bis ad min⁹ in hebdõa celebreť missa a ꝓcuratore vel priore aut clerico sacerdote. ca. 2. tertie ꝑtis nouoꝝ. §. 1.

a ¶ Capl'm. De h̃ habeť ca. 1. ťtie ꝑtis an. §. 2 et ca. 3. ťtie ꝑtis no. §. 9

b ¶ Cui iniunxerit. Priore absente vl' infirmãte vicari⁹ laicȝ capl'm tenet. ca. 10. huius partis an. §. 23

c ¶ Quattuor septimanis. Ex statutȝ guigonis. ca. 15. §. 3

d ¶ Uerum. Ex statutis guig. ca. 15. §. 6.

e ¶ Dedicatiõis. In istis duob⁹ festis ꝓpter fragilitatẽ p̃or ⁊ ꝓcurator a suo officio nõ cessant. ca. 2. p̃me ꝑtis no. §. 39. Itẽ ꝓpter ista duo festa vel ꝓpť hospites, ieiunium nõ infringũt. ca. 4. scd'e partis no. §. 21.

¶ De ip̃o festo reliq̃aꝝ vide plura ca. 28. prime partis an. §. 12

aũt q̃nta hebd̃a q̃ de cõsuetudine ad frẽs descẽdit· in
penultima septimana añ aduẽtũ vel q̃nq̃gesimã oc-
currat: facit illã cũ mõachis· et vltimã semꝑ cũ fratri
bus· nisi forte duo in ea capl̃i festa ocurrãt: et tũc q̃-
dẽ p̃cedentẽ cũ fratrib⁹: vltimam facit cũ mõachis;
28 ¶ Alio v̇o tp̃e· si duo capl̃i festa occurrant in hebd̃a
q̃nta: non in ip̃a nec in p̃cedẽte: ꝫ sb̃sequẽti ad frẽs
29 descẽdit; ¶ Si aũt int̃ q̃ntã hebd̃az· et vltimã añ ad
uẽtum seu q̃nq̃gesimã· septimana vna media occur-
rerit: facit ip̃az cũ mõchis: et p̃cedentẽ et sb̃sequẽ
30 tẽ cũ fratribus; ¶ Prior cartusie heremi sue termios f
nõ egredit̃: ceteri v̇o p̃ores de eius licẽtiã poterunt g
egredi: quã nõ petãt nisi in ꝑsona ꝓpria· aut ꝑ lr̃as· h
31 aut cõuersum; ¶ Qꝫ si absq; licẽtia exierit: quot ex-
tra termios· totidẽ sint dieb⁹ extra sedẽ suã in eccl̃ia·
et totidẽ faciãt abstinẽtias: nisi ꝑ seq̃ues capl̃m re-
32 laxent̃; ¶ Cũ v̇o in recessu capl̃i licẽtias exeũdi pe-
tierint: qđ in p̃terito anno expẽderint dicere teneã-
33 tur: ꝓut recordati fuerint; ¶ Uerum ꝓ negocijs do
mus· de q̃bus videt̃ eis ꝙ sine incõmodo ꝑ lr̃as aut
cõuersum pñt expediri: terminos nõ exeãt: etiã si li i
34 centiã habeãt exeũdi; ¶ Et si necessitate cogẽte exie
rint: expleto negocio ad domos suas rẽdeãt q̃citi⁹ k
cõmode poterũt; Et si facere neglexerit: reuersi· tot
abstinẽtias dieb⁹ abstinẽtie faciãt: q̃t extra fregerũt;
35 ¶ A p̃ncipio aũt aduẽtus vsq; ad p̃mam post epi-
phaniam diẽ: et a q̃nq̃gesima vsq; ad octauas pa-
sche· nisi multũ magna et euidẽti vtilitate vel neces-
sitate· nõ p̃sumãt exire: et tũc si cõmode poterũt· cõ
36 siliũ conuẽtus sui requirãt; ¶ Cũ mõachus in alia
domo assumptus fuerit in p̃orẽ: qñ p̃oratui cesserit· l
et in domo cui⁹ p̃oratui cessit remanere voluerit:
faciat ibi ꝓfessiõnẽ post annũ vel infra· si p̃ori dom⁹ m n
placuerit: locusq; detur ei scd̃m ꝙ fuit in ordine;
37 ¶ Itẽ si p̃or cedẽs p̃oratui· ad aliã domũ ire volue o
rit: sine euagatiõe ꝑgãt ad eandẽ; Cũq; ibi recept⁹ p
fuerit: nõ poterit de cetero domũ illã relinq̃re nisi
ꝑ capl̃m generale: ꝫ post annũ vel infra sicut p̃dictũ
est· ibidẽ ꝓfessiõnẽ faciat; Nihilominus tñ in domo q r
cuius p̃oratui cessit habeat bñficiũ plenũ: qđ eq̃dẽ

f ¶ Terminos. Ex sta tutis guigo. ca. 15. §. 4. ¶ Idẽ ca. 4. hui⁹ par tis an. §. 5
g ¶ Licentia. Et sine ei⁹ licẽtia p̃or nou⁹. ca. p̃ cedẽti. §. 32. Et cui a sede ap̃lica causa aliq̃ fuerit delegata. ca. 20. huius ꝑtis anti. §. 2. Et cũ frẽs extra termios ĩfirmant̃ põt eos ꝓcurator vł p̃ri or visitare. ca. 29. tertie partis an. §. 5
h ¶ Egredi. Pro vti litate domoꝝ suaꝝ. ca. p̃cedẽti. §. 32. Et de hoc dant̃ vigitiq̃nq; licẽtie magne/ ⁊ totidẽ parue. ca. 4. tertie cõpil. §. 20
i ¶ Aut ꝯuersũ. Cleri cũ redditũ/ donatũ vel famulũ. ca. 4. tertie cõ pil. §. 17
k ¶ Redeãt. Idez de ꝯuersis cũ foras mittũt̃ ca. 26. t̃tie ꝑtis an. §. 13
l ¶ Cesserit. Sine cul pa. ca. 3. secũde ꝑtis no uoꝝ. §. 24
m ¶ Professionem. Si ei placet. ca. 3. secun de partis no. §. 24
n ¶ Si p̃ori. Et ꝯuen tui vel maiori ꝑti. ca. 4. tertie compil. §. 12
o ¶ Ire voluerit. Pri us tñ sciat si dom⁹ quã eligit velit eũ recipe. Et tũc dom⁹ illa cui p̃fuit/ pecunias ꝓ expẽsis iti neris necessarias cũ eq̃ ⁊ famulo sibi mistrabit ⁊c̃. ca. 4. tertie cõpil. §. 11
p ¶ Pergat. Nõ dent̃ pecunie religiosis ad ali as dom⁹ ꝑgẽtib⁹ ꝓ far dellis sub pena arbitrio vsitatoꝝ moderãda. Et priores ad q̃s mittunt̃: de necessarijs eis ꝓui deãt: de q̃b⁹ a domibus ip̃oꝝ religiosoꝝ fiet ite gral̃ refusio ⁊c̃. ibi. §. 25.
q ¶ Professionẽ. Si priori placuerit. ca. p̃nti §. 36. et conuẽtui. ca. 4. tertie cõpil. §. 12
r ¶ In domo: Et in q̃ libet si pluribus p̃fuerit ca. 4. p̃me ꝑtis no. §. 33. ¶ Obediẽtiã ꝓmittẽs prior alicui⁹ dom⁹ ĩ ma nu prioris alteri⁹ dom⁹ vł vicarij: nõ cẽset̃ ꝓfes sus illi⁹ dom⁹. ca. 8. t̃tie compil. §. 9.

nō habet: qui ꝓ suo crimine deponit; ¶ Hi q̄ sunt 38
in itinere. et p̄or et ꝓcurator. supi⁹ et īferius possunt
s in hyeme ante tertiam de necessarijs loqui; ¶ Prio- 39
t
v res et cōuersi nō equitent extra terminos absq; ca-
pis: nec etiā infra ꝑ villas; Remoti tamē et a villis
et ab occursu hominum: eas exuere possunt; ¶ Pri- 40
ores per loca guerrarū ituri: capis albis vel griseis
vti possunt; ¶ Prioribus in itinere. in locis quibus 41
nihil inhonestum occurrit: ꝓuatim et sine cantu. si-
x ue dies ꝓprietatē habeat siue nō: est celebrare ꝑmis-
sum; ¶ Priores et cōuersi dum sunt in itinere: si cō 42
mode potuerit missas audiant; ¶ Ubicūq; duo plu 43
res ve simul fuerit p̄ores: si vnus ex eis. siue alicuius
eorū conuersus vel garcio fecerit excessum vel dixe-
rit: antiquior sic excessum puniat: vt alij qui audie-
rint. attemptare similia ꝑtimescāt; ¶ Prioribus et 44
y alijs fratribus dum ī itinere fuerint: ad lectos redi-
z re si voluerint. licet; ¶ Sede p̄oris vacante. cellam 45
eius custodiat procurator. et integre res contētas:
et interim in domo obedientia non mutet: nec ali-
quid magnum innouet; ¶ Ubicūq; in conuētu le- 46
ctio habet: ille emendat cui iniungit a priore: ex-
a cepta recordatione; ¶ Priores quacūq; causa iudi- 47
cio capituli inutiles reputati: moneant vt petāt mi
sericordiam; Quod si noluerint: capitulum vtilita-
ti domus prouidere tenet; ¶ Cum prior ꝓpter in- 48
firmitatem vel senium factus inutilis voluerit suꝑ
annum habere misericordiam: significet domui car-
b tusie: q̄ auctoritate capituli dabit ei licētiā cōuocādi
duos p̄ores de vicinioribus et discretioribus: qui
poterit ei facere misericordiam si viderint expedire;
c ¶ Prior resignaturus. vestes debitas poterit aspor 49
tare; ¶ In excōmunicādo. vel p̄cipiēdo modus ser- 50
uet: ꝓpter periculum p̄cepti; ¶ Priores elemosy- 51
d nas scdm voluntatem donatoris diuidant vel ex-
pēdant: alioquin non eas recipiant; ¶ Priores nō 52
tenent de anniuersarijs. nisi domorū quibus pre-
e sunt; ¶ Prior et ꝓcurator possunt reddere missas ꝑ- 53
f uatas inferius: et cum ibi celebrāt. campanā si vo-
luerint pulsent; ¶ Uicarius habet auctoritate capli 54

s ¶ Añ tertiā. Sz nō
añ p̄mā. ca. 6. tertie cō
pil. §. 26
t ¶ Nō eqtēt. Nec ice
dāt: nisi sint clerico vel
ꝯuerso aut honesto fa-
mulo sociati. ca. 3. scde
partis no. §. 16
v ¶ Absq; capis. Nec
sine māticis retro se po
sitis. ca. 1. scde ꝑtis no-
uorū. §. 9
¶ Capam a caputio se
paratā seu mātellū nul-
lus portare p̄sumat. ca.
3. tertie compil. §. 2
x ¶ Celebrare. Uide
ca. 43. p̄me ꝑtis an. §. 13
y ¶ Ad lectos. Dormi
re p̄nt ꝑsone ordinis in
hospitijs i lectis ꝓut in
uenerint eos paratos ꝛc.
ca. 13. tertie cōpil. §. 2.

z ¶ Uacāte. Absoluā
tur ab oībus obediētijs
ordinis q̄ alienauerint
aliquā rē imobilē vl mo
bilem q̄ seruari pōt sede
prioris vacāte. ca. 3. ter-
tie compil. §. 13.
a ¶ Recordatiōe. In
q̄ emēdat ille q̄ est iuxta
librū. ca. 40. prime par-
tis an. §. 2

b ¶ Auctoritate. Pri
or cartusie cū ꝯsilio sui
ꝯuētus pōt facere mise
ricordiā priorib⁹ eā pe-
tētibus. ca. 3. secūde par
tis no. §. 2
c ¶ Uestes. Et q̄ suc-
cessori suo decētia vide
bunt. ca. 3. scde ꝑtis no.
§. 12. Et vbi vitā finierit
vestes remaneāt illi do
mui. ibi. §. 9
d ¶ Uolūtatē. Idez
ca. 5. scde ꝑtis no. §. 10
e ¶ Prior. Idē ca. 8.
hui⁹ ꝑtis an. §. 23
f ¶ Inferi⁹. Exceptis
missis anniuersarij ꝛ tri
cēnarij. ibi. §. 23

generalis potestatē plenā in his que ad foꝝ penitē- g
55 tiale ꝑtinet: quo ad priorē; ¶ Poterit etiā prior in do- h
mo inferiori cōfiteri ꝓcuratori: et in itinere cōstitu-
tus alicui bono viro: si aliquē de ordine nō inuene-
rit suo; Regressus tamē ad domū: de mortali certo
quod absit · si forte illud incurrisset: teneatur iteꝝ vicario
cōfiteri; Qui vicarius · si absente priore ad cōfessiones
recipiendas pñs nō fuerit: recipiat eas vnus de mo- i
56 nachis quem prior designauerit; ¶ In domibus no-
stris tam superius quā inferius: cōuersi nōn comedant k
57 cū prioribus suis; ¶ Cum epis et abbatibus · ad mē-
sam loqui possunt priores; Alias si ad mēsam extra ter-
minos silentiū fregerint: septem psalmos et letaniā
dicāt: et disciplinam accipiāt reuersi ad domos su-
as; Si vero infra terminos: septem psalmos cū le-
58 tania dicant tantū; ¶ Priores loqui nō debēt cum
monachis in aliis domibus: nec licet cuique mona- l
cho vel cōuerso aliquid recipere a prioribus: nisi per licē- m
59 tiam; ¶ Volumus vt ad minus semel in anno duo n
ex mōachis cū priore et ꝓcuratore et vicario: statum
60 domus sciāt; ¶ Itē · nullus prior sigillet aliquā lrām o
nomine suo et cōuentus: nisi de volūtate cōuentus p
generali vel speciali;

De tractando ꝯsilio et obediētiis cō- mendandis; Caplm VII

1 I quid magnū vel graue tractādum fuerit: prior a
oēs in vnū monachos facit cōuenire; Ibique · cū b
oēs quid sentiāt libere ꝓnunciauerint: quod melius re-
ctiusque existimat · sine vlla personaꝝ acceptiōe exequi-
2 tur; ¶ Et hoc oīno tanquam vtilissimū rectissimūque ser-
uatur: vt nemo vel alterius vel suā ꝯtētiose presumat de- c
fensare sentētiā: ne bonū quod absit cōsilii in discordiā
furoremque vertatur; In leuioribus vero rebus et magis cō-
suetis: suo tantū et maturioꝝ est contētus consilio;
3 ¶ Qui ne forte temporaliū cura reꝝ ac sollicitudine p-
grauatis · spiritalibus minus possit intēdere: tales
singulis obedientiis frātres satagit deputare: quoꝝ d
eas fidei secure valeat credere · tam in superiori quā in-
4 feriori domo; ¶ Sine vero omni pāctiōe cōmēdat e
5 eas: tam pastoribus quā aliis; ¶ In domo superiori

g ¶ Potestatē. Ad absol-
uēdū ab excōicatione et
dispēsandū super irregu-
laritate in casibus episcopalibus
tm. Ex priuilegio dñi cle-
mētis pape qrti.
h ¶ Quo ad priorem
Et mortuo priore excōi-
cato suspēso vel interdi-
cto: habet vicarius eandē
potestatē quam hēbat prior
etc. ca. 4. tertie cōpil. §. 23.
i ¶ Vnus. Idem ca. 10
huius partis an. §. 15
k ¶ Non comedant.
Idem ca. 26. ter tie par
tis an. §. 9.
l ¶ In aliis. Ordinē
teneat in victualibus per
vnū mēsem / qui suborna-
uerit aliquā personā ordi-
nis et induxerit ad aliquā
instabilitatē permittendo
carnalia et spaciamenta
ca. 3. tertie cōpil. §. 4.
m ¶ A prioribus. Petere
accipere et donare sine li-
cētia: si quis presūpserit pu
niatur. ca. 22. huius partis
an. §. 10
n ¶ Duo ex mōachis
Cōputū siue rōnē red-
dāt priores singulariter ānis
etc. ca. 4. tertie cōpil. §. 10.
o ¶ Prior sigillet. Vi
de ca. 1. scde partis no. §. 18.
p ¶ Et ꝯuētus. Idē
ca. 1. scde partis no. §. 17

a ¶ Si quid. Ex statutis
guig. ca. 37. §. 1. et sequē
tibus.
b ¶ In vnum mona
chos. Cōsensum mōa-
choꝝ vocē nō hñtiū / pri
ores requirere nō tenentur.
ca. 4. scde partis no. §. 2.
¶ Crimiosi recōciliati
quando videbitur priori expe-
dire a tractādo ꝯsilio re
moueantur. ca. 31. huius par-
tis an. §. 12.
c ¶ Defensare. Qui hoc
fecerit a cōibus tractatibus
excludatur etc. ca. 4. scde
partis no. §. 1
d ¶ Fratres: Scilz ꝓfes-
sos. ca. 4. tertie cōpi. §. 26
e ¶ Omni pactione.
Et sine simulatiōe. ideo
tanquam fugitiuos puniant
visitatores mōachos qui
per priores suos facti sūt
ꝓcuratores simulate etc.
ca. 4. tertie compil. §. 18

f ℭ Mōachis. Profes sis. ca. 4. tertie cōpi. §. 26
g ℭ Obediētias: Scȝ ꝓcurationē/ vicariā ⁊ sacristiā. Professi i ordine mēdicātium nō pñt hr̃e obediētiā in ordie nr̃o sine dispēsatiōe sūmi pōtificis. Nec ꝓfessi i ordine cistercieñsiū ⁊ ꝯsiliū: sine dispensatiōe capli general. ca. 2. scde ptis no. §. 9. Mōachi nullatenus apponant in coquine officio ⁊c̄. ca. 1. scde ptis no. §. 16. Illegitime nati possūt hr̃e ⁊ tenere oēs admistratiōes i ordine nr̃o: p̄terq̃ curam aiaꝝ. ca. 2. scde ptis nouoꝝ. §. 11

ℭ De ꝓcuratore habet ca. 4. scde ptis no. Et ca. 4. tertie cōpil.
a ℭ Preficit. Ex statutis guig. ca. 16. §. 1
b ℭ Licētiā. Sigillū habere pōt. ca. 1. scde ptis no. §. 18
c ℭ Pecuniā. In circūspectiōe sit p̄oris vtrū in custodia ꝓcuratoris sint oēs res et pecunia dom⁹. ca. 6. hui⁹ partis an. §. 12. Priores nō permittāt ꝓcuratores s̄uare pecuniā vltra decē libras. ca. 3. scde ptis no. §. 14. Cōuersus aut redditus etiā p̄cipiēte ꝓcuratore depositū nō custodiat. ca. 28. tertie ptis an. §. 17. Prior/ nō ꝓcurator cōmēdat pecuniā ⁊c̄. ca. 6. hui⁹ ptis an. §. 14. et 15. et. 16. et. 59. Uide ca. 3. scde ptis no. §. 10
d ℭ Saginarios. Sȝ nunq̃ rūcinos ad segetes triturādas extra ordinē cuilibet ꝯcedit sine licētia capli generalis. ca. 19. hui⁹ ptis an. §. 17.
e ℭ Ueste. De hoc in ca. 22. huius partis an. §. 25. et ca. 28. tertie partis an. §. 66.
f ℭ Feria. Si tñ feria scda/ q̃rta ⁊ sexta missā de ieiunio audierit: ea die remanere pōt. ca. p̄senti. §. 36.

ꝯuersis cū vult obediētias cōmēdat: nec audeāt q̄bus cōmēdant: etiā clerici q̄rere in cōuētu misericordiā stati vel postea: nisi de cōsensu p̄oris; Qui q̄sierit sine misericordia sit nouiti⁹ p annū: et nihilomin⁹ obediētiam illā habeat q̄ādiu p̄or viderit expedire;
f g ℭ Mōnachis pōt obediētias in claustro cōmēdare: ꝫ sepi⁹ fit. et fieri debet in caplo; 6
ℭ Cū aūt in minorib⁹ aliq̄n q̄rat cōsiliū: pōt et in cōmēdādis obediētijs si vult aliq̄s cōsulere: eos maxīe int̄ q̄s cōuersati sunt hi. q̄bus eas cōmēdare ꝓponit; 7

De procuratore. Caplm VIII

a Pferiori domui p̄ficit a p̄ore vn⁹ e mōachis. 1
diligens ꝓcurator: sic em eū volum⁹ appellari: et īstruit vt scribat quod accepit. et qd expēderit;
ℭ Qui vniuersoꝝ strenue curā gerēs: si magnū aliquid aut p̄ter consuetudinē agendū est. ad p̄oris recurrit semp consiliū: nec grāde aliq̄d p̄ter eius licētiā donare p̄sumat aut agere; 2
b
ℭ No dat caseum integrum absq̄ licētia: nec denarios etiam p elemosyna supra vndecim; Quibus siue simul siue p partes datis: nō debet amplius dare sine licētia; 3
ℭ Uestes nouas dare non pōt: veteres et deiectas paupibus dare pōt; 4
c ℭ Non debet pecuniā mutuo dare vel accipe: aut deposita custodienda recipe: nisi sciēte et ꝯcedēte p̄ore; Et si forte recepit: q̄ztoti⁹ pōt. debet ꝫ manifestare p̄ori; 5
ℭ De negocijs et sumptibus pene oībus. videlicet de annona: vino: oleo: lana: caseis: ouibus: vitulis et huiusmodi: ad prioris 6
d recurrit consilium; ℭ Oues: boues: saginārios. quod q̄dem raro facimus: nulli accōmodat vnq̄ sine p̄oris consilio; 7
ℭ Alicui vel aliquibus ex cōuersis cum opus est. potest supius dare licentiā loquēdi. vel pitantiā: ꝫ non in refectorio; Non tamen simul oībus conuersis: nec alicui monacho; 8
ℭ Non potest dare licentiam cōuerso vel reddito. accipiendi 9
e vēstē missam ab aliquo: vel aliq̄d tale; ℭ Procurator semp in vigilijs solēnitatū que capitulū habēt: ante prādium ad domū supiorem ascēdit; In qua- 10
f dragesima vero feriā secūda. quarta. et sexta. et in p̄dictis vigilijs: ascēdit supius ante missam; ℭ Anq̄ 11

vero in p̄dictis vigiliis ascēdat. loquitur cū coquinario:
et prouidet q̄ coquina siue pitantia die crastina frib⁹ ap-
12 ponat; ¶ Semel ad min⁹ supra hebdōaz sursum ascē
dit si pōt; Ascēdit etiā ad generales minutiones: et
tpib⁹ statutis debet cōib⁹ opib⁹ si voluerit interesse;
13 ¶ Hebdōa in ramis palmarū feria q̄rta. procurator alta
re discooperit: et postea ad domū superiorē ascēdit. in
sabbato reuersurus: ad disponēdā domū inferiorē.
et operiendū altare; Q̄ñcūq3 aūt superius ē: si placet ei
14 pōt sic ceteri itrare eccl'iaz in cōuētu; ¶ Procurator
cū sursum ascēdit: facta orōne ad eccl'iaz. ad p̄orē ve- g
nit: et postmodū cū placet frēs per cellas visitat; Post
vespas aūt nunq3. nec ante missam festiuis diebus:
nec in aduētu aut q̄dragesima. necdū raduntur: debet
monachos sine licētia visitare; Ad ostiū tñ pōt loq̄
15 cū eis: sed non multū diu; ¶ Debet aūt oi tpe mona-
chos infirmos visitare: qui eccl'iaz dimiserūt; Qui h
si nō interfuerint cap̄lo: dicit eis p̄ces et beneficia; i k
16 ¶ Cum procurator mōachos extra cellā inuenit. non
pōt loq̄ cū eis: nisi īuenerit eos colloquiū habētes
17 de licētia p̄oris aut vicarii; ¶ Ea q̄ nobis debentur ex
ordine. a procuratore nō a p̄ore q̄rēda sunt: nisi cū for-
te procurator dare noluerit; Tñ propter hoc aliud cū ip-
so procuratore nō habēt colloquiū: nisi in locis ante
18 dictis; ¶ Procurator q̄ñq3 sit hebdōarius: si vacat. id l
est si al' facit officiū suū: debet mīstrare incēsum; In
cēsum eñ sacerdoti semp procurator mīstrat: eo absen m
te. vel si nō pōt. vicarius; Sin aūt: primus in ordine;
19 ¶ Sic fit de portanda aqua benedicta. et cū cōmuni
cant frēs de administratione vini: excepta missa ma
iore natalis. pasche. et pētecostes: in q̄ vinū mīstrat
20 antiq̄ōr ex his q̄ añ cōicauerūt; ¶ Superius aūt si pro- n
curator sacerdos ē. hebdomadam sacerdotii facit in o
ordine suo: et pertinent ad ipm misse proprie que oc-
currūt: matutine et hore. in festis que capitulum ha
bēt; Cetera. et quod de p̄dictis procurator nō potest:
facit sacerdos qui sequitur in eodem choro; Quando
etiam est hebdomadarius: propter missam infra heb-
21 domadam potest eum retinere p̄or si vult; ¶ Priore
absente. vel si nō pōt: procurator cōicāt conuersos et p

g ¶ Ad p̄orē. Idē face re tenentur conuersi. ca. 26. tertie partis an. §. 12

h ¶ Infirmos. Procurator et coquinari⁹ diligētes et benigni sint circa īfirmos. ca. 44. prime ptis an. §. 6. Cū conuersi extra termīos īfirmātur: pōt eos procurator vel prior visitare. ca. 29 tertie ptis an. §. 5

i ¶ Nō interfuerint. Tñ debēt interesse si pñt. ca. 45. prīe ptis an. §. 17

k ¶ Caplo. In caplo si p̄or bñficia insinuare obliuiscitur: procurator reducit ei ad mēoriā. ca. 6 hui⁹ ptis an. §. 6

l ¶ Si vacat. Idē ca. 33. prime ptis an. §. 5

m ¶ Eo absente. Idē ca. 33. prīe ptis an. §. 5. et ca. 10. hui⁹ ptis an. §. 10.

n ¶ Antiq̄or. Idē ca. 5. prime ptis an. §. 19. et ca. 14. prīe ptis an. §. 10.

o ¶ Hebdōaz. In hebdomada sacerdotii sui nō legit ep̄laz. al's semp legit eā/ nisi adsit subdiacon⁹. ca. 43. prīe ptis an. §. 61. Nō facit diaconatū. ibi. §. 60. Nō cātoriā. ca. 38. prime partis an. §. 6.

p ¶ Procurator cōicat. Et p̄ore et procuratore absētib⁹: vicari⁹ descēdit ad domū īferiorē ad cōicādū infirmū. ca. 10. huius ptis an. §. 2.

redditos ĩfirmos· ⁊ eorꝝ recipit cõfessiões: eosq; iun
q git· si tñ sacerdos fuerit; Corpus aũt dñi· põt ĩfirmꝰ
accipe a ꝓcuratore: si sit diaconꝰ; Hoc ipm dicimus
r de mercenariis: etiã ꝓore pñte; Si q̃ tñ ꝓdictorꝝ ĩfir-
ment in domo supiori: subuenit eis vicariꝰ in ꝓdi-
ctis· absente ꝓore; ¶ In die natal· pasche· et pẽteco- 22
stes · añ caplm descẽdit ꝓcurator inferiꝰ: cũ frater vl
alius ẽ cõmunicãdus; Prouidẽdũ est eñ vt ĩfirmus
cõmunionẽ sacrã ieiunꝰ accipiat; Eã nãq; post cibũ
dari nõ licet: nisi forte ad succurrendũ; ¶ Procura- 23
s t tor põt inferiꝰ celebrare ꝓ cõmũnicãdo ĩfirmo· ẽt mis
sas ꝓuatas scz debitas reddere sic̃ et ꝓor: exceptis
v missis· ãniuersarii et tricẽnarii: quorꝝ misse supiꝰ red
di debẽt; ¶ Diebꝰ dñicis ad vespas· ĩ domo ĩferiori:· 24
dicaẽ aspges me cũ orõne· ea voce q̃ vespe cantanẽ:
scz sine cãtu; ¶ Procurator ĩ refectorio· a pte coq̃ne 25
tenet vltimũ locũ· etiã si sit antiq̃or: et scutellas ap-
x põnit et remouet; ¶ Si ꝓcurator ad mẽsam silentiũ 26
y fregerit: sẽptẽ psalmos et letaniã dicat; ¶ Procura- 27
z tores nõ ẽq̃tẽt· nisi de licentia ꝓoris cartusie; ¶ Cũ 28
ꝓor· et ꝓcurator ꝓ eadẽ culpa suas amittũt obedien
a tias:· in ipa domo nõ dẽbẽt hr̃e easdẽ: donec a capi
tulo ꝯcedaẽ; ¶ Procurator dimittẽs ꝓcurationẽ:· 29
q̃cq̃d habuerit ĩ cella· ⁊ q̃cq̃d mittere voluerit: oñdat
et exponat volũtati ꝓoris; ¶ Si necesse fuerit· ratio 30
a ꝓcuratore sepiꝰ exigaẽ; Statutũ ꝟo ẽ· vt q̃ter in an
no rationẽ reddat: qd̃ si neglexerit· abstineat a vino
donec reddat; Quotiẽs etiã ꝓor voluerit: nihilomi
nus eã reddere debet; Sz et si hebd̃a añ aduẽtũ etiã
nõ req̃sitꝰ eã reddere neglexerit: a vino abstineat do-
nec reddat; Et h̃ ꝓores faciãt obseruari; ¶ Procura 31
b tor nõ facẽ generale bñficiũ frãtribꝰ sine licẽtia ꝓoris;
c ¶ Procurator nũq; in supiori vel ĩferiori coq̃na cõ- 32
d medit; ¶ Procurator q̃uis exẽplo marthe cuiꝰ susce 33
pit officiũ· circa mlta sollicitari et turbari necesse ha-
beat:· silẽtiũ tñ et q̃etẽ celle nõ penitꝰ abiicere aut ab-
horrere solet: h̃ potiꝰ q̃tũ domꝰ negocia patiunẽ· q̃-
si ad tutissimũ et q̃etissimũ portꝰ signũ· ad cellã semꝑ
recurrit:· vt legẽdo· orãdo· meditãdo· et turbulẽtos
animi sui motꝰ ex rerꝝ exteriorꝝ cura· vl' dispositiõe sur

q ¶ Sacerdos. Sin aũt absente priore/ supplet vicariꝰ. ca. 10. huiꝰ partis an. §. 2

r ¶ De mercẽnariis. Ipsis mercẽnariis possumꝰ licite ecclastica sacramẽta mistrare. ca. 3. tertie partis no. §. 3

s ¶ Cõicãdo. Vel ĩfirmũ cõicare de corpore christi qd̃ ibi seruari debet. ca. 2. tertie ptis nouorꝝ. §. 2

t ¶ Et missas. Idem ca. 6. huiꝰ ptis an. §. 53.

v ¶ Tricẽnarii. Procurator põt diebꝰ festis reddere missam tricẽnarii. ca. 48. prĩe ptis an. §. 3

x ¶ Apponit et re. Prouideat ꝓcurator et coq̃nariꝰ ne in refectorio tumultꝰ aliq̃s audiatur aut vox nisi soliꝰ legẽtis. ca. 13. huius partis an. §. 6

y ¶ Septẽ psal. Et sicut ꝓ prãdio: sic ꝓ cena septẽ psalmos cum letania dicere teneẽ. ca. 1. secunde partis no. §. 15.

z ¶ Non equitent. Quia dñs clemens papa q̃rtꝰ in q̃dã ꝓuilegio iterdixit h̃ exp̃sse. ca. 4. scd̃e partis no. §. 3. Vide ca. 4. t̃tie cõpil. §. 19

a ¶ Non debẽt. Idẽ q̃tũ ad priorẽ. ca. 5. huius ptis an. §. 20.

b ¶ Fratribꝰ. Scz oĩbus. ca. pñti. §. 8

c ¶ Comedit. Aut bibit: sz alibi põt. ca. pñti §. 42. Et ca. 13. huiꝰ partis an. §. 35

d ¶ Procurator. Ex statutis guig. ca. 16. §. 2

gētes sedare: ⁊ ī arcanis sui pectoris aliq̄d salubre qđ
fribꝰ cōmissis · ī caplo suauit ⁊ sapient eructuet · possit
recōdere; Tāto em̄ frequētioribꝰ monitiōibꝰ īdigēt:
q̄to minꝰ lr̄as norūt; Qui · si qđ absit negligēs · aut e
ꝓdigus · aut cōtumax inuētus fuerit · sepiusq̄ corre-
ptus emēdare noluerit: surrogato in loco eius meli-
ore · ad celle ꝑtinus custodiā reuocat: vt q̄ neq̄t alie-
34 nam · suam saltē opet salutē; ¶ Procurator in domo f
īferiori vices p̄oris exercēs · hospites suscipit: et si g
tali tp̄e veniūt et tales ꝑsone sint · hoc ē religiose · mā
ducat cum ēis: exceptis gyrouagis et fugitiuis: et h
ad p̄orē · q̄s dignos iudicat cōgruēter trāsmittit · vel
adducit; Supius etiā ꝓpter eos refectoriū dimittit
absente p̄ore: qđ eo p̄n̄te · nisi iubēte facere non p̄su-
mit; Circa eosdē debet esse sollicitus · et p̄mus adue-
niētibus occurrere: de cibis et lectis eoꝝ ꝓuidētiā i
35 habere: eosq̄ visitāre; ¶ Presente ep̄o vel abbate · k
ꝓcurator de mādato eoꝝ si missam audire voluerint
in domo inferiori · cātare pōt: etiam absente priore;
Quicūq̄ aūt cātet · ꝓcurator seruire debet: nisi alter
36 adsit religiosus q̄ suppleat vices eius; ¶ In q̄dra-
gesima diebus q̄bus ad domum supiorem ascēdere l
debet · si missam audierit de ieiunio: ea die remanere
pōt; Diebus aūt dn̄icis et festiuis · nisi pn̄s sit p̄or:
recedēte ep̄o vel abbate · ante missam et prandiū su-
37 perius ascēdit; ¶ Circa singulas obediētias ipsum
cōuenit esse sollicitum: et ne aliquid in eis depereat
38 curam omnimodā adhibere; ¶ Fratribus cū ōpus m
est capitulū tenet: eosq̄ corrigit et rep̄hēdit; Mercē- n
nariis etiam qn̄q̄ tenet capitulū: eosq̄ corrigere et
39 rep̄hēdere debet; ¶ Mercēnarios cōducit ꝑ se · vel ꝑ o
cōuersum vl' redditū: et ab eis vt fidelit' seruiāt · acci
40 pit fideiussores; ¶ Sine ipsiꝰ licētia mercēnarii non
41 debent foras egredi: vel minuere sibi; ¶ Conuersis
pōt in v'tute obediētie qđ p̄cipiendū est p̄cipe; Si tn̄ p
42 inobediētes fuerit: disciplia ꝑtinet ad p̄orē; ¶ Pro q r
curator in grāgiis proximis nūq̄ iacet: s; comedere s
43 pōt; ¶ Ad eundē ꝑtinet festiuitates · āniuersaria · p̄-
ces ⁊ bn̄ficia · fribꝰ q̄ diebꝰ festiuis n̄ ascēdūt ad domū
supiorē: pꝰ vespas ītimare; Fribꝰ q̄ nō adsūt hiꝑm

e ¶ Qui si. Ex statu-
tis guig. ca. 16. §. 3
f ¶ Procurator. Ex
statutis guig. ca. 18. §. 1
g ¶ Hospites. Vide
ca. 4. t'tie compil'. §. 21
h ¶ Cū eis. Sz nō cū
clericis secularibꝰ etiam
in p̄n̄tia religiosoꝝ: nisi
p̄n̄tibꝰ ep̄is: vl' nisi eēnt
honesti q̄ cū abbatibus
vl' canonicis eccliaꝝ ca
thedralium aduenissent.
ca. 9. huiꝰ ꝑtis an. §. 27.
Vide ca. 4. scd'e ꝑtis no
uoꝝ. §. 6. 7. 21
i ¶ Et lectis: Scz vt
tales cibos ⁊ lectos q̄-
bus vtimur eis p̄parari
faciat. ca. sequēti. §. 24.
k ¶ Visitare. Cū vo-
lūt venire ad matutias
ꝓuidet ꝓcurator vt eū-
do ⁊ redeūdo lumē ha-
beāt. ca. 10. tertie partis
an. §. 14
l ¶ Diebꝰ q̄bꝰ: Scz fe
ria scd'a/q̄rta ⁊ sexta: vt
supra ca. p̄n̄ti. §. 10
m ¶ Cū opꝰ. Diebꝰ tn̄
festis semꝑ an̄ cenā eis
caplm tenet. ca. 1. t'tie ꝑ-
tis an. §. 8
n ¶ Mercennariis.
Mercēnariis qđ sibi vi
sum fuerit debet p̄cipe.
ca. p̄n̄ti. §. 48
o ¶ Mercēnarios cō
ducit. Quicūq̄ sit obe
diētiariꝰ mercēnarios si
bi necessarios q̄rit ⁊ ad-
ducit ad ꝓcuratorē vt
ab eo ꝯducant. ca. p̄n̄ti
§. 52. Vide ca. 19. huiꝰ ꝑ-
tis an. §. 18. et. 21.
p ¶ Precipe. In p̄ci-
piēdo modus seruet ꝓ-
pter ꝑiculū p̄cepti. ca. 6
huiꝰ partis an. §. 50.
q ¶ Inobedientes.
Procurator n̄ debet re-
p̄hēdi a laicis/nisi corā
priore suo. ca. 4. huius
partis an. §. 10
r ¶ Ad p̄orē. Et prior
eos puniat iuxta modū
culpe. ca. 28. t'tie partis
an. §. 25. Pena eoꝝ est ꝙ
ordinē teneāt ⁊c̄. ca. 21.
huiꝰ partis an. §. 3
s ¶ Proximis. Nec
etiā ꝯuersi ī vicinis mō-
tanis. ca. 26. t'tie ꝑtꝭ an.
§. 4. vel nisi ibidē operē
tur. ca. 28. t'tie partis an
ti. §. 49

debet p aliquē ītimari: et h ptīet ad coq̄nariū īferio-
t rē; ¶ Procurator pānos·ferrum et calibē cūstodit; 44
¶ Cū ad opus pitātie denarij ab aliq̄ dant·reponit 45
in partē: nec expēdit eos nisi quantū et qñ ṗor vo-
luerit; Silit cū pisciū adest pitātia q̄ durare pōt·non
v expēdit eos·nisi quantū et qñ ṗor voluerit: et tunc
etiā ad portiōes faciēdas ṗoris expectat pn̄tiā: dū-
modo velit interesse; Prouidere etiā debet quantū
x pōt: vt portiōes pitātiaꝝ sint ēq̄les; ¶ Procurato 46
y ris ē in inferiori domo pūlsare ad ṗmā; ¶ Qñ aliq̄d 47
inordinate vel minus discrete fieri videt in domo in-
feriori·ilico debet rep̄hēdere: et ille q̄ rep̄hendit·p-
stratus stati tenet veniā postulare; ¶ Post primā· 48
ꝯuersi q̄ obediētias nō hn̄t veniūt an̄ eū: vt qđ vo
z luerit eis p̄cipiāt; Mercēnarijs q̄z q̄ adsūt·qđ sibi vi
a sum fuerit debet p̄cipe; ¶ In festo dedicātiōis cum 49
frēs thurificādi sunt·thuribulū cū incēso ad thuri-
ficādos cōuersos vel hospites si adsint·p̄parat coq̄
nario: vel si deest·antiq̄ori; Ea die oēs horas in ec-
clesia cātat; Ad vespas in vigilia·ad matutīas et ad
vespas in die: duas cādelas accēdit; ¶ Si die crasti 50
na sit festum capli: anq̄z ascēdat·cantat in eccl'ia oēs
horas; ¶ Dieb⁹ singulis cātatis matutīs in domo 51
īferiori: cātat primā; ¶ Quicūq̄z sit obediētiari⁹: 52
mercēnarios sibi necessarios q̄rit·ꝛ ad pcuratorē ad-
ducit: vt ab ipo ꝯducāt; ¶ Cōductū mercēnariū·ī- 53
fra ṫminū suū null⁹ debet dimittere: sine pcuratoris
licētia; ¶ Nullus aliq̄d vēdit·vl' emit īfra termīos: 54
absq̄z licētia et cōsilio pcuratoris; ¶ Greges singul' 55
annis cum vadūt ad hyemādum et cū redeūt: a pcu-
ratore numerent;

t ¶ Custodit. Et cellā prioris sede vacāte. ca. 6. hui⁹ partis an. §. 45

v ¶ Nisi ꝯtuz. Et ea mēsura ꝛ die q̄ institutio poscit. ca. 14. huius partis an. §. 21

x ¶ Eq̄les. Idē facere tenet coq̄nari⁹. ca. 10 tertie partis an. §. 20

y ¶ Pulsare. Cū āt pcurator īfirmat aut minuit sibi: vel ascēdit ad domū supiorē missā celebraturus / coq̄nari⁹ ad primā pulsat. ca. 11. tertie partis an. §. 21

z ¶ Eis p̄cipiat. Alias cellas teneāt: vel laborēt p viribus. ca. 28. tertie partis an. §. 27

a ¶ Dedicationis. Uide ca. 6. huius partis an. §. 25

De officio episcopi: et hospitib⁹ suscipiēdis: et colloquio claustri; Caplm IX

a In chōrum et capitulū et refectoriū nr̄m: hospi 1
b tes tantū religiosos introducim⁹; ¶ Cūm ve- 2
niūt ad nos epi·vl' abbates magni noīs: ipos incli
nati et vsq̄z ad terrā flexis genibus·ceteros autē re-
c uerēter tantū supplicātes suscipimus: et epos oscu-
d e lamur ī manu tantū; ¶ Epi āūt et abbates·etiā sēdē 3
ṗoris tam in eccl'ia q̄z in ceteris tenēt locis; Sz epi

a ¶ In chorū: Ex statutis guig. ca. 10 §. 1

b ¶ Religiosos. De religiosis in refectorio recipiendis. ca. presenti §. 19. et ca. 13. huius partis an. §. 14.

c ¶ Cū veniūt. Ex statutis guig. ca. 34. §. 3

d ¶ Epi aūt. Ex statutis guig. ca. 36 §. 2

e ¶ Sedē ṗoris. Priores in eccl'ia ꝛ alibi nō dimittūt sedes suas pp̄ter aduētū epoꝝ ꝛ alioꝝ p̄latoꝝ: nisi cū ibidē sunt pn̄tes. ca. 4. scđe ptis no. §. 4.

bn̄dictiōes etiā dāt: abbates vo sola sedis honorifi
4 cētia sunt contēti; ¶ Electū ad officiū ep̄ale· etiā an-
teq̄ȝ sit cōsecrat⁹· flexis genib⁹ osculamur in manu:
eiq̄ȝ sicut ep̄o· reuerētiā in oībus exhibemus: exce-
5 pto q̄ ab eo bn̄dictiōes nō postulamus; ¶ Cū ep̄s f
pn̄s est· duodecimā in festis legit lectionē: nonū si
6 placet rn̄soriū canit: si nō· p̄or vel ali⁹; ¶ Ad lectio-
nes· dicto ab hebdōario· et ne nos· suscipe dn̄e· exur-
ge dn̄e· vel ostēde nobis: ep̄s bn̄dictiones largit̄;
7 ¶ Ad lectionē ep̄i· si idē ep̄s iube domne dicit: dat
8 bn̄dictionē q̄ cātat matutīas; ¶ Post matutinas·
post missam p̄ viuis· post vesp̄as: oībus bn̄dictio-
9 nē largit̄ ep̄s; ¶ Confessionē· tam ad p̄mam q̄ȝ ad
missam facit: ad missam tn̄ sacerdos· pone dn̄e cu-
stodiam ori meo· p̄mittit: et adiutoriū nr̄m subiun-
10 git; ¶ Itē hebdōari⁹ in dn̄ica· asp̄ges me incipiēs: q̄
circa altare sunt· aq̄ bn̄dicta ɔsp̄git; Ep̄s vero ad al-
taris gradū accedēs· et asp̄soriū de manu sacerdotis
accipiēs: se p̄mitus· postea hebdomadariū· deinde
p̄ore· nisi adsit ep̄us alius· vel aliq̄s abbas: postea
hospites· deinde monachos: et ad ostiū chori con-
11 uersos asp̄git; ¶ Cū officium ip̄e facit: vn⁹ ex nr̄is
semp̄ ei seruit· ⁊ euāgeliū dic̄: ⁊ cū trahit ei casulā ge
nua flectit; In ordinib⁹ tn̄ seruit ei capellan⁹ suus: si
fuerit religiosus; Et tūc si nullus de nr̄is vel de or-
dine nr̄o· de nouo sit ordinatus ī diaconū: alius de
nouiter ordinatis· licet de ordine nr̄o nō sit euāge-
liū dicit: diaconi officiū deinceps īpleturus; Silr̄
12 et ep̄lam dicit sb̄diacon⁹; ¶ Cū dieb⁹ festiuis et etiā
aliȷ̄s· pn̄s ē ep̄s: missam cātat si ei placet; In die q̄z
natiuitatis· pasche· et pētecostes· si placet ei missam g
13 cātat: et cōuētū cōicat; ¶ Incensum in thuribulo h
14 nunq̄ȝ ponit ep̄s: nisi cū officiū facit; ¶ Dieb⁹ vo q̄
bus pacē accipim⁹: ep̄s pacē a diacono accipiens·
nō dat ei q̄ in eodē choro sedet iuxta eū: s̄ diacon⁹;
15 ¶ Cū ep̄s celebrat q̄ nō est de ordine nr̄o: hebdōari⁹ i
cātat horā p̄cedentē: et bn̄dictiōe post missam facta·
16 horam si dicēda sit incipit subsequētem; ¶ Episco-
pales illas bn̄dictiones que ante agnus dei fiunt:
17 iter nos si volunt faciūt ep̄i; ¶ Te deū laudamus·

f ¶ Cū ep̄s: et etiā ab-
bas. ca. 35. prime partis
an. §. 15

g ¶ Natiuitat̄. Idē
habet ca. 5. p̄ie partis
an. §. 16. et ca. 14. eiusdē
partis an. §. 7

h ¶ Cōicat. Et abbas
silr̄. ca. 5. prime partis
an. §. 16

i ¶ Celebrat. Cōcor-
dat cū ca. 43. prime par-
tis an. §. 89.

nec eṗs. nec abbas. nec etiã ṗor nr̃i ordinis int̃ nos
k icipit: ꝟ vicari⁹ absente ṗore: etiã pñte epo; ¶ Ser 18
monẽ cũ placet facit eṗs in claustro vel in caplo: et
abbas silit̃: et q̃cũq; alij approbate religiõis; Cleri
ci q̃z seculares pñt nobis sermonẽ facere. in claustro
vel alibi: excepto caplo; ¶ Abbates et ṗores cõuẽ 19
tuales ordinis approbati. celebrare pñt in domib⁹
nr̃is in cõuẽtu: et ṗuati q̃cũq; frẽs de ordine p̃dica
torũ et minor̃. tã supius q̃z inferius: et in ecclia et
l in refectorio. clerici cũ clericis: et laici cũ laicis reci
m pi pñt; ¶ Clerici q̃z monialiũ nr̃i ordinis. et cõuer 20
si pñt intrare ecclias nr̃as: clerici cũ clericis. et laici
cũ laicis: tã in cartusia q̃z alibi; ¶ Itẽ religiose ꝑ 21
sone. et etiã seculares multũ autẽtice pñt celebrare
n in ṗuatis altaribus nr̃is: et etiam in domo iferiori;
o ¶ Hospitum ꝑsonas tantũ. nõ etiã eq̃taturas ma 22
xime seculariũ ꝓcuramus: si tamẽ absq; damno vel
scãdalo cõmode possit euitari; Qui aũt ꝓcurãt: q̃z
to melius potuerũt inde se emendẽt; ¶ Candelas 23
quoq; cereas q̃ dant̃ hospitibus rep̃hendim⁹: nisi
forte ad dicẽdũ diuinũ officiũ dent̃; ¶ Hospitib⁹ ta 24
p les lectos et cibos q̃libus ipsi vtimur p̃paramus;
q Circa q̃s modestia seruet̃ in ferculis et in vino: et ma
xime circa eos q̃ sunt de ordine nr̃o; ¶ Equos autẽ 25
r s ideo nõ ꝓcuram⁹: quia vagãdi et quesitãdi horre
t mus oĩno tanq̃z ꝑiculosissimã cõsuetudinẽ; Sed et
ipis hospitibus. nõ par̃ hoc expedire putamus: q̃
nr̃is spiritalib⁹ seu corꝑalib⁹ ita debẽt bonis cõica
re: vt ad mala nõ cogãt decliare; ¶ Ad mala aũt de 26
clinare tũc faciũt: si ꝯ ꝓpositũ nr̃m. suis nos expẽsis
v x ad vagandũ q̃rẽdũq; compellũt: cũ p̃cipue studiũ
et ꝓpositũ nr̃m sit silẽtio et solitudini celle vacare:
iuxta illud hieremie; Sedebit solitari⁹. et tacebit; Et
alibi; A facie man⁹ tue sol⁹ sedebã: q: cõminatiõe re
plesti me; Nihil em̃ laboriosi⁹ in exercitijs discipline
regularis arbitramur: q̃z silẽtiũ solitudĩs ⁊ q̃ete; Vñ
et btũs augustin⁹ dic̃. Amicis hui⁹ mũdi: nihil esse
y laboriosi⁹ q̃z nõ laborare; ¶ Epi et abbates. et cũcti 27
in religioso hitu ꝯstituti: si tali hora venerit. ad mẽsã
a ṗore suscipiũt̃; Nõ em̃ vl' gyrouagi. vl' a religiõe re

k ¶ Sz vicari⁹. Idem ca. sequẽti. §. 5

l ¶ Refectorio. Idez ca. pñti. §. 1. et ca. 13. hui⁹ partis an. §. 14

m ¶ Clerici. Sz ꝓcuratores. mõachi ⁊ clerici redditi / sacerdotes earũ pñt de licẽtia p̃sidentiũ in ꝯuentu celebrare. ca. 1. tertie ꝑtis no. §. 8. Sz sine ear̃ licẽtia / eos recipe nõ debem⁹. ca. 23 huius partis an. §. 33

n ¶ In domo. Et ibi ꝓcurator seruire debet / nisi adsit alt̃ religiosus q̃ suppleat vices ei⁹. ca. p̃cedẽti. §. 35

o ¶ Hospitũ. Ex statutis guig. ca. 19. §. 1

p ¶ Lectos. De his ꝓuidẽtiã debet hr̃e ꝓcurator. ca. p̃cedẽti. §. 34.

q ¶ In fercul' Vide ca. 1. scd̃e ꝑtꝫ no. §. 13. et. 14. et ca. 4. t̃tie cõpil'. §. 16. et ca. 4. scd̃e ꝑtꝫ no. §. 6

r ¶ Nõ ꝓcuramus. Dic vt supra ca. presenti. §. 22

s ¶ Horrem⁹. Ex statutis guig. ca. 19. §. 2

¶ Idem ca. 25. huius partis an. §. 5

t ¶ Sz ⁊ ipis. Ex statutis guig. ca. 19. §. 3

v Ad vagandũ. Qd̃ odibile ⁊ ꝑiculosũ ẽ atq; rep̃hensibile. ca. 4. hui⁹ partis an. §. 6

x ¶ Precipue stu. Ex statutis guig. ca. 14. §. 5

y ¶ Epi ⁊ abbates. Ex statutis guig. ca. 36 §. 1.

¶ Cũ epis et abbatib⁹ ad mẽsam loq̃ pñt priores. ca. 6. hui⁹ ꝑtis an. §. 57. Sz ꝓpt̃ ipos / priores ⁊ ꝓcuratores ieiuniũ nõ infringũt. ca. 4. scd̃e partis nouor̃. §. 21. Nullo tẽpe aut loco in gratijs post prandium vel cenã coraz epis vel etiã extraneis veniã accipimus. ca. 22. huius ꝑtis an. §. 17. Vide ca. 1. secũde ꝑtis no. §. 13. et. 14.

fuge vl' psone laice· nec etiā clerici seclares: ad ei⁹ mē 3 a
sam suscipi consueuerūt; Si tamē cū abbatibus vel
cū canonicis cathedralis ecclie venerint honesti cle
rici licet seculares: nō repellenť a puiuio poris; De
socijs etiā episcopi· nullus clericus vel laicus in ei⁹
28 psentia repelleť; ¶ In superiori autē domo nō nisi b
religiosi hospites iacere cōsueuerūt: cū qb⁹ in clau-
stro cōmunē licet habere sermonē; In partē vo du- c
cere aliquē vl' duci· aut qsi secrete aliquid intimare·
aut mandare aliqbus nō licet: nisi licentiā dante po d
re; Quā licentiā nō ad nos· sed ad eos si tāti habēt
29 attinet petere; ¶ Vbicūq3 colloquiū habeam⁹: cu
randū nobis est maxime corā hospitib⁹: vt cauea-
mus a multiloqo et clamore: et vt sermōes nři ho-
30 nesti sint: nō seculares· vel cōtentiosi; ¶ Nullus in e
cōmuni colloqo cōsulere debet vel susurrare: vel di f
cere aliqd qd nolit ab oīb⁹ intelligi vel audiri; ¶ Cū
31 hospites adsunt· nō debem⁹ in respōdēdo eis· prio
rē puenire: nec eius sermōes interrūpere; Et qn ali-
qs ex nobis de licētia· vl' iussu poris aliqd eis ad edi
ficationē loquiť: ceteri debēt patienter audire: et
32 ipse qui loquiť nō debet modū excedere; ¶ Cū mo
nachi pter hospites vel pter aliud iussu poris in
claustrū vel alibi cōuocanť ad cōmune colloquiū:
ille qui eos cōuocat· nō dicit eis bňdicite: sed qsq3 g
cum aduenit· sedenti iuxta se bňdicite dicit; Deinde
q3uis por psens nō sit nec etiā hospites: loqui lici-
33 te possunt; ¶ Recedētibus hospitibus: recedūt et h
34 ipsi cum silētio; ¶ Diebus festis· loqui in claustro i
alibi q3 in parte vbi colloquium fit nō licet: nisi for- k
te aliquādo pauca verba;

De officio vicarij et antiqoris; Ca X

1 Vicarius in domo supiori vicēs agit prioris in a
visitādis monachis: in cōfessionibus recipiē
dis: in vngēdis et cōmūnicādis infirmis: sepeliē- b
dis mortuis: missis cantādis qs poratus reqrit: c
2 et locū nunq3 mutat; ¶ Cū por ⁊ pcurator nō adsūt

☞ a ¶ Vices agit. Idem ca. 6. huius partis an. §. 5.
b ¶ Et cōicādis. Nō tm̄ monachis: sed etiā puersis / ⁊ redditis / donatis ⁊ mer/
cennarijs superius infirmātibus. ca. 8. huius partis an. §. 21.
c ¶ Requirit. Que sunt natiuitatis dñi / pasche ⁊ pēthecostes: corpis christi: ce
ne dñi: et qn aliqs est pfessionē facturus / vel mortuus sepeliēdus.

3 ¶ Clerici secu. Etiā in psentia religiosoꝝ / nisi psentib⁹ epis / vel nisi essent honesti ⁊c. ca. 4. scđe ptis no. §. 6.
a ¶ Ad ei⁹ mēsam. Nec cuiusq3 alteri⁹ de ordie. ibi. §. 6. Quādiu hospites comedūt / nullus monachus nisi p/curator: et absente priore vicari⁹ / audeat psens adesse ⁊c. ibi. §. 7.
b ¶ In supiori. Ex statutis guig. ca. 36. §. 4.
c ¶ Sermonē. Ex statutis guig. ca. 10. §. 1.
¶ Extranei nō recipiāť ad colloquiū cōe vel priuatū sine licētia prioris vl' vicarij ⁊c. ca. 4. scđe ptis no. §. 10. Recedētibus hospitib⁹ / recedūt monachi cū silentio. ca. psenti. §. 33.
d ¶ Aut mandare. Presidētes domoꝝ nō pmittāt mēdicātes habere colloquiū cum psonis ordinis i secreto ⁊c. ca. 3. scđe ptis no. §. 18.
e ¶ Honesti sint. Colloqa debēt eē de bōis. ca. 2. prime ptis an. §. 15. et ca. 47. pme ptis an. §. 32. et ca. 34. pme ptis an. §. 7. et ca. 32. hui⁹ ptis an. §. 24. et ca. 3. secūde ptis no. §. 7.
f. ¶ Cōsulere de. Nullus secreto loquať i capitulo cū aliq / vel vbicūq3 fuerit in cōuentu. ca. 12. huius ptis an. §. 16.
g ¶ Bňdicite. Sz diebus capli ań lectionem vl' recordationē / ⁊ ferijs qntis p⁹ lectionē: a psidēte bňdicite dr. ca. 4. scđe ptis no. §. 9.
h ¶ Recedunt. Pro hospitib⁹ absentib⁹ vel a domib⁹ recedētib⁹ nō deneť recreationes psonis ordinis. ibi. §. 5.
i ¶ Dieb⁹ festis. Scz festis capli. Nā pťt festū duodecim lectionū carēs caplo colloquiū nō est habēdū. ibi. §. 8.
k ¶ Alibi quā. Idē ca. 34. prime partis an. §. 8.
¶ De vicario habeť ca. 4. scđe ptis no. §. 11. et. 12. et ca. 4. tertie compil. §. 22. 23. 24. 26.

vel forsitan nõ possunt: vel si ꝓcurator sacerdos nõ
sit: vicarius descẽdit ad inungẽdũ infirmũ; Et si nõ
adsit cleric⁹ aliq̃s: vnũ de monachis secũ intromit
tit; Hoc ipm dicim⁹ de cõicando infirmo: si necessi
d tas cogat; ¶ Vicari⁹ absẽte ꝑore. orõnẽ añ horas 3
e terminat: ad lectionẽ hebdoarij bñdictionẽ largit:
et etiã ad lectionẽ ꝑoris ĩ die natiuitatis. pasche. et
pẽtecostes; ¶ In festis absente ꝑore dicit vltimã le 4
ctionẽ: nisi adsit epus vel abbas. vel prior nr̃i ordi
f nis; ¶ Semꝑ absente ꝑore. te deũ laudam⁹ icipit: 5
g in caplo et in claustro benedicite dicit: et in oꝑe cõ
h muni; ¶ Postulãtib⁹ miscdiam. vel culpas suas re 6
cognoscẽtibus: rñdet; ¶ Si q̃d faciẽdũ est ĩfra heb 7
i domadã. insinuat; Ad ostiũ refectorij pulsat: bñdi
cite et ꝟsum sequẽtẽ incipit: similiter et ꝟsum post
prandiũ vel post cenam; Cum cultello signũ facit;
¶ Cũ ꝓcurator deest vel si nõ põt. vicarius icẽsum 8
ministrat: aquã benedictã portat: laicis cõicanti
k l bus vinum ministrat: scutellas remouet vel appo
nit; Sin autẽ: ꝑmus in ordine; ¶ Cũ aũt vicarius 9
m n cantoriã facit: ad vespas et ad matutinas ꝓcurato
re absente. nõ offert sacerdoti incẽsum: sed ꝑmus in
ordine; Ad missam tñ offerre debet; ¶ Si aũt vica 10
o rius est hebdoarius misse. et alter facit officiũ suũ ab
sente ꝓcuratore: debet ministrare incẽsum; ¶ Qui 11
ꝟo ad vespas et laudes. sacerdoti ministrat incẽsũ:
p nec magnificat. nec bñdictus incipit. nec eorꝫ anti
phonas: nec manũ sacerdotis osculat; ¶ Priore ⁊ 12
ꝓcuratore absẽtib⁹. ĩ scutellis apponẽdis et remouẽ
q dis: agit vices ꝓcuratoris ꝑmus ĩ ordine; Qz si vi
carius sit ꝑmus in ordine: ꝑmus ex alia ꝑte agit vi
ces ꝓcuratoris; ¶ Priore ꝟo ꝑsente. et ꝓcuratore 13
absente: vicarius si aliq̃d est apponẽdũ vel remouẽ

d ¶ Vicari⁹ absen. Si q̃ matutinis nõ iter/fuerint/vices eorũ sup/plebũt q̃b⁹ a vicario iniũ/get ⁊c̃. ca. 35. ꝑme ꝑtis an. §. 8. Vicari⁹ põt psalmos leuare vel deponere/etiã cantorib⁹ ꝑsentibus. ca. 38. prime ꝑtis an. §. 14.
e ¶ Largit. Idem ca. 6. hui⁹ ꝑtis an. §. 10. Vide ca. 15. hui⁹ ꝑtis an. §. 12. et ca. 3. prime ꝑtꝫ an. §. 8. et ca. 5. prime ꝑtis no. §. 24.
f ¶ Absente priore. Etiã ꝑsente epo vel abbate/aut priore nr̃i ordinis. ca. 9. hui⁹ ꝑtis an. §. 17. Et priore absente et vicario/antiq̃or. ca. 1. tertie cõpil. §. 54.
g ¶ Bñdicite. Priore absente/vicarius dicat oĩbus bñdicite: etiã prioribus extraneis superuenientib⁹. ca. 4. scde ꝑtis no. §. 11.
h ¶ Opere cõmuni. Itẽ recordationẽ facit. ca. 35. prime ꝑtis an. §. 3. Et ꝯfessiões recipit absente priore. ca. 6. hui⁹ ꝑtis an. §. 55. et ca. ꝑsenti. §. 1.
i ¶ Refectorij pulsat. Nisi legere debeat ĩ refectorio. ca. ꝑsenti. §. 20.
k ¶ Vinũ mini. Idẽ ca. 8. hui⁹ ꝑtis an. §. 19.
l ¶ Vel apponit. Intellige sicut ĩtra ca. presenti. §. 13.
m ¶ Cantoriã facit. Scilicet hebdalem. ca. 33. prime ꝑtis an. §. 4.
n ¶ Procuratore absen. Idem ca. 33. prime ꝑtis an. §. 4.
o ¶ Hebdari⁹ misse. Idẽ ca. 33. prime partis an. §. 5.
p ¶ Nec eorꝫ an. Idẽ ca. 33. prime ꝑtis an. §. 3.
q ¶ Prim⁹ in ordi. Priore absente: si vicarius sit lector refectorij: antiq̃or siue prim⁹ ĩ ordine/pulsat ad ostiũ refectorij: bñdicite ⁊ ꝟsuꝫ sequẽtẽ icipit ⁊c̃. ca. 13. hui⁹ ꝑtis an. §. 20. Procuratore et vicario absentib⁹ vel ĩpeditis/incẽsum ministrat sacerdoti. ca. 8. hui⁹ ꝑtis an. §.
☞ 18. Sic fit

☞ 18. Sic fit de portãda aq̃ bñdicta/⁊ cũ cõicant frẽs de administratiõe vini. ca. eodẽ. §. 19. Cũ vicarius cantoriã hebdalẽ facit: ad vespas ⁊ matutinas ꝓcuratore absente: offert sacerdoti incẽsum. ca. ꝑsenti. §. 9. In natiuitate dñi: primã missã cãtat/nisi sit hebdarius. ca. 5. prime ꝑtis an. §. 3. Priore ⁊ vicario absentib⁹/incipit te deũ. ca. 1. tertie cõpil. §. 54. Priore absente ⁊ vicario celebrãte vel seruiẽte ad missam ĩ sabbatis ieiuniorꝫ tꝑaliũ/dicit q̃ntã lectionẽ. ca. 2. prime ꝑtꝫ no. §. 40. In vigilia pasche priore absente vel celebrãte: ad missã legit primã lectionẽ. ca. 13. prime ꝑtis an. §. 43. Et idẽ ĩ vigilia pẽtecostes. ca. 18. ꝑme ꝑtꝫ an. §. 2. et ca. 5. ꝑme ꝑtꝫ no. §. 24. Priore absente vel ĩpedito: reddit ꝑmã missã ꝓ bñfactorib⁹ scti stephani. ca. 5. prime ꝑtꝫ an. §. 35. Et silr ꝓ cluniacẽsib⁹. ca. 48. prime ꝑtis an. §. 34. Et idẽ ꝓ officio capli generalis. ca. eodẽ. §. 35. Post generale caplm primũ tricenariũ incipit a priore vel antiquiore. ca. 4. prime partis no. §. 16.

dū: nisi sedē suā habeat in capite mēse. sedet in sede
14 ꝓcuratoris; ¶ De cuiꝰ pōtestate prior semꝑ dispo- r
nit scd̄m sue discretiōis arbitriū: excepto ꝙ cū ho-
spitibus nō bibat aut cōmedat: nec ꝑ faciēda prio s
ris hebdā descēdat ad domū inferiorē: nec intret in
coq̄nā; Ipse tn̄ vel aliꝰ q̄cūqꝫ fert thuribulū: pōt eā
15 ītrare absente coq̄nario; ¶ Priore et vicario absen-
tibꝰ: recordationē faciat et cōfessiōnes recipiat vnꝰ t
16 ex monachis: cui p̄or iniūxerit; ¶ In secūdis die-
bus minutiōis p̄uate vicarius veniēs ad cellā prio-
ris: ad eius arbitriū si p̄sens est. alioq̄n ꝑ seipm̄ di-
17 sponit: qui. quos debeāt visitare; ¶ Cū q̄s absen-
te priore infirmat̃. pōtest mittere ad illū visitatorē: v
et dare licentiā si q̄s huiusmodi infirmū voluerit vi
sitare; Alias monachū de cella sua educere vel in cel
lam alteriꝰ introducere. nisi specialiter iussus nō po
test: nisi qn̄ ꝓpter hospites. vel aliā causam necessa
18 riā cōuentus fuerit cōuocādus; ¶ Priore et ꝓcura
tore absentibꝰ: si in refectorio comedēdū sit. circa fi
nē vltimi psalmi de ecclia egrediēs. refectoriū ingre
dit̃: ꝓuisurus ne mēsis de his que apponēda sūt.
19 aliq̄d desit; ¶ Ad hoc ꝓuidēdū: si vicarius sit heb
domadarius. p̄ore etiā et ꝓcuratore et vicario absen
20 tibus: exit p̄mus in ordine; ¶ Semꝑ aūt quicūqꝫ
egrediat̃ absente priore. ad ostium refectorij pulsat
vicarius: nisi legere debeat in refectorio; Tunc em̄
quātū ad refectoriū: p̄mꝰ in ordine vices agit prio-
21 ris; ¶ Vicarius absente p̄ore: de vno choro in aliū x
22 si opꝰ ē adiutoriū mittit; ¶ Ostiū suū nō tenet aptū.
23 sicut nec ceteri: nisi sit aliq̄s ī cella cum eo; ¶ Priore
absente vł infirmāte. vicarius laicis capitulū tenet:
hospites silr̄ absente p̄ore visitat;

De confessione. Capitulū. XI

1 Quia tota hebdā in cellis silentiū tenemꝰ: omi a
sabbato nisi capli festū occurrat: peccata nostra
priori vel q̄bꝰ ab eo iniūctū est. facta recordatiōe ꝯfi- b
temur; Occurrēte aūt capli festo in sabbo: die p̄cedē
2 ti q̄ sine tali festo occurrit ꝯfitēmur; ¶ Semꝑ aūt ꝯfi c
temur in vigiliā natalis dn̄i: nisi eadē vigilia occur d
rat in dn̄ica vel feria scd̄a: in q̄ casu ꝯfitemur ī sabbo
seq̄nti; Prouidēdū est em̄: vt sꝑ in q̄libet hebdā fa-

r ¶ De cuius ptāte. vicariꝰ habet potestatē plenā in his q̄ ad forū penitentiale ꝑtinent q̄ ad priorē. ca. 6. huiꝰ ꝑtis an. §. 54. Vide ca. 4. secūde ꝑtis no. §. 12. et ca. 4. tertie compił. §. 22. 23. 24. 26.

s ¶ Aut comedat. Tn̄ dū comedunt: pōt p̄sens esse absente priore. ca. 4. scd̄e ꝑtis no. §. 7. Eosqꝫ visitare/absente priore. ca. p̄senti. §. 23.

t ¶ Et confessiones. Idē ca. 6. huiꝰ ꝑtis an. §. 55. Itē de hoc. ca. sequēti. §. 1.

v ¶ Potest mittere. Immo ipse ꝑgit ad visitandū eū: absente priore. ca. 44. prime partis an. §. 1.

x ¶ Vicariꝰ absente. Vide ca. 1. tertie cōpił. §. 50. Vicarius nō pōt dare licētiā alicui a priore denegatā. ca. 22. huius ꝑtis an. §. 16. Vicariꝰ semel ī anno/vna cū alijs debet statū domꝰ scire. ca. 6. huiꝰ ꝑtis an. §. 59. Absqꝫ cōsilio vicarij et alioꝝ: p̄or nō debet mutuare pecuniā vltra decē libras. ca. 3. scd̄e ꝑtis no. §. 10. Vide ca. 4. tertie cōpił. §. 10.

¶ De cōfessione habet̃ etiā ca. 4. scd̄e ꝑtis no. §. 12. et ca. 6. tertie compił. §. 1. vsqꝫ ad. §. 20.

a ¶ Silentiū. Ex statutis guig. ca. 7. §. 2. Quia p̄cipue studiū et ꝓpositū nr̄m est silētio et solitudini vacare. ca. 9. huiꝰ ꝑtis an. §. 26.

b ¶ Priori vel. Priore absente/vicarius supplet ꝑ eo. ca. 6. huiꝰ partis an. §. 55.

c ¶ Cōfitemur. Infirmus in sabbato debet cōfiteri. ca. p̄senti. §. 9.

d ¶ In vigilia nata. Idem ca. 4. prime partis an. §. 9.

e ¶Prostratꝰ de. Flexis genibꝰ ꝓcũbens super formã. ca.6. tertie cõpil.§.1.

f ¶Pro criminali. Inter criminale ꝛ mortale est differẽtia. ca.6. tertie compil.§.4. Que aũt sint pctã mortalia/ criminalia exp̃mũt eodẽ ca.§.5. Uide ca.4. secunde ptis no.§.12.

g ¶Confiteant. Donati dñica prima cuiuslibet mensis. ca.3. tertie partis no.§.10.

h ¶In cõfessiõe. Sacerdos celebrãs ad confessionẽ que fit in misse initio/ dicit/ ꝛ vobis fratres ꝛc̃. ĩ plurali/ q̃uis solꝰ sit qui iuuat eũ. ca.1. tertie cõpil.§.3.

i ¶Cõmissi nõ sunt. Horꝝ cõfessiões audire nõ possumꝰ sine superiorũ suorꝝ licẽtia. ca.6. tertie cõpil.§.2. Mulierum vero cõfessiões: etiã cũ superiorũ suorꝝ licẽtia: nullatenus audimus. ibi.§.2.

¶De caplo etiã habet ca.4. scde ptis no.§.13.14.15.16. et ca.6. tertie cõpil.§.21.22.

a ¶Intrantes. Idẽ ca.36. pme ptꝭ an.§.26.

cianius ↄfessiões cões; ¶Per totũ spaciũ ↄfessiõis 3
nullus debet in eccl'ia residere: vl' libros reuoluere;
¶Quãdocũq; ĩ caplo cõfitemur: ꝓlixitatẽ caueamus; In cella aũt diffusius possumꝰ ↄfiteri; ¶Pro 4
p̃uata cõfessiõe q̃ in cella fit vel alibi: nõ dimittit ge- 5
e neralis q̃ fit in sabbo; ¶Prostratꝰ debet esse ac dete 6
cto capite: q̃libet qñ cõfitet; ¶Qui ex p̃cepto po- 7
f ris ↄfessiões audiũt: nulli ꝓ criminali satisfactionẽ
iniũgũt. sed mittũt eũ ad porẽ: qꝛ huiusmodi. eiꝰ iudicio reseruant; In periculo tñ etiã tales possũt absoluere. tali ↄditiõe: ꝙ si vixerint et potuerint pori
cõfiteant; ¶Ea q̃ nobis in generali cõfessiõe cõfitẽ 8
tibus iniũgunt: dicit q̃libet in choro suo ꝓstratꝰ;
¶Facta cõfessiõe cõi: por ad ĩfirmũ vadit aut trãs- 9
mittit; ¶Cõsulimꝰ. et monemꝰ. vt tã clerici q̃ laici 10
g vniuersalit cõfiteant: ad mĩnꝰ cũ ad ordinẽ veniũt.
et qñ por mutat: et hoc ipm dicimꝰ de pore cũ vica
riũ mutat; ¶Predicatoribꝰ aut minoribꝰ nõ pote- 11
rũt aliq̃ nr̃m cõfiteri. nisi porũ licentia ĩpetrata: vel
nisi ipsi p̃dicatores aut minores ostẽdãt priuilegiũ
date ptãtis a dño papa: exp̃sso noĩe cartusiensis or
h dinis; ¶In cõfessiõe quã vbis latinis facimꝰ: dicẽ 12
dũ est mea culpa. ꝑ supbiã. cogitatiõe. locutiõe. ope
et omissiõe; Et si facimꝰ eã sacerdoti. dicimꝰ ĩ ea. et ti
bi pater: ꝙ si plures fuerint sacerdotes dicimꝰ frẽs;
¶Priores solliciti sint et discreti circa ↄfessiones: 13
et nouitios instruãt in ↄfessiõe faciẽda: nõ tñ nomi-
i nando pctã; ¶Confessiões eorꝝ q̃ nobis commissi 14
nõ sunt: q̃tũ possumꝰ vitare debemꝰ; Possumꝰ tñ
eas ita recipe. vt demꝰ cõfitẽtibꝰ cõsiliũ scdm quãtitatẽ et q̃litatẽ culparꝝ: ꝑsuadẽdo eis vt nihilominꝰ
eant ad sacerdotẽ suũ. vel etiã ad epm: si videbit expedire; ¶Or si de mãdato epõꝝ vel sacerdotũ suorꝝ 15
ad nos venerit: recipe vl' nõ recipe. erit ĩ optiõe nr̃a;

De capitulo; Caplm XII

a Intrãtes et exeũtes de caplo: ad crucẽ nudatis 1
capitibꝰ ĩclinamꝰ; ¶Lector capli egredit diebꝰ 2
dñicis cũ dr̃ vsus vnꝰ oĩno: ĩ festis supra hebdam.
cõfiteor dicto egredit; ¶Ipsiꝰ est anteq̃ ingrediat 3
caplm. ostiũ claustri: ostiũ refectorij: ostium hospi
tij: et ostiũ ꝑ qd ad cellas tendit claudere: et cũ ve-

4 ctibꝰ obserare; ¶ In caplo · q̃zdiu est ad lectoriũ nõ i-
5 clinat; ¶ Post lectione oĩ tpe regresso lectore ad se-
dẽ suã: statim prior bñdicite dicit: et nos rñdẽtes
6 dñs · aliq̃ntulũ inclinamꝰ; ¶ Deinde in festo reliq̃a-
rũ pnũciãt reliq̃e: et ĩ festo sctĩ stephani · lector in b
caplo sic pnunciat: cõmẽoratio benefactoꝝ nroꝝ; c
Pro q̃bꝰ dr · de profundis: cetera req̃re caplo q̃nto
7 pme ptis; Et ĩ solẽnitatibꝰ fit sermo; ¶ Postea por d
que dicẽdã sunt dicit: et cũ finierit · culpe clamant e
8 vel recognoscunt: et miscdie postulant; ¶ Si q̃s
aliquẽ noĩatim clamare voluerit: pus eum clamet f
q̃ꝫ culpã eius pponat: dicens: ille talis clamat: et
9 nominet eũ; ¶ Ille vo q̃ clamat · statim veniã humi
liter accipiat: ad inq̃sitionẽ psidẽtis rñdẽs · mea cul
10 pa; ¶ Quo ad iussionẽ psidẽtis erecto: ille q̃ clama
uit eũ · culpã eiꝰ pponat in spũ lenitatis et charita-
tis feruore: nec loquat tũc psonalit cũ illo · sed ppo
nat in hũc modũ; Ille dixit vel fecit vel omisit hoc
11 aut illd: et nomĩet culpã illiꝰ; ¶ Ille vo q̃ clamat:
nec seipꝫ · nec culpã suã defendat · vl excuset: sed hu g
12 militer se totũ ad emẽdationẽ exponat; ¶ Si cui tñ
culpa quã nõ cõmisit obiecta fuerit: hũiliter pot di
13 cere se nõ recordari · qd ipse cõmiserit illã; ¶ Omno
ãt caueat q̃ clamat: ne vl clamãti aliq̃d rñdeat: vel
14 eũ ipa die ĩ aliq̃ rephẽdat; ¶ Si q̃s aũt cũ accusat · h
aut rephẽdit · ĩpatiẽter nimis et furibũde rñderit:
scdm discretionẽ psidẽtis · aut ad tps dimittat: aut
15 incõtinẽti puniat; ¶ De rephensione req̃re caplo
16 q̃rto; ¶ Nullꝰ secreto loquat in caplo cũ aliq̃: vel
17 vbicũqꝫ fuerit ĩ cõuẽtu; ¶ In caplo nõ loq̃mur nisi
18 qñ cõfitẽmur: vl qñ tenet caplm; ¶ Nullꝰ in caplo i
loq̃t de facili: nisi ea tñ q̃ ad necessitatẽ · vel religio-
19 nis obseruãtiã ptinere noscũt; ¶ Quedã ad caplm
20 ptinentia · req̃re caplo sexto; ¶ Quõ aũt sermo fieri k
debeat: in pma parte · caplo tricesimoscdo cõtinet; l
21 ¶ De capitulo primus exit nouitius; m

De refectorio; Caplm XIII

1 Efectorij lector post caplm libros portat in re
fectoriũ: puides vt sufficiãt; ¶ Cũ cõuẽtꝰ in-
2 gredit refectoriũ: lector stat ad librũ vsa facie ad ori a
3 entẽ; ¶ Inclinãte cõuẽtu ad glia pri ⁊ ad pr nr: icli-

b ¶ Pronunciant. De hoc habet plenius. ca.28. pme ptis an.§.9.
c ¶ Commeoratio. Idem ca.5. prime partis an.§.33.
d ¶ In solẽnitatibꝰ. In qꝰ solẽnitatibꝰ sermo fieri debeat: habet ca.3. prime ptis no.§.2. In dispositiõe faciẽtis sermonẽ/ sit loqui latie vel vulgariter/ vel mixtim. ca.32. pme ptis an. §.5. Et faciẽs sermonẽ/ pot recitare in scriptis. ca.9. tertie cõpil.§.12.
e ¶ Dicẽda sunt. De q̃bus aliq̃ habet ca.6. huius ptis an.§.6. et.8.
f ¶ Clamare volue. Nullꝰ clamet aliquẽ in cõuentu/ nisi prius intimauerit psidenti/ super quo eiꝰ cõsilio/ oĩno stare teneat. ca.6. tertie cõpil.§.22.
g ¶ Culpã suã. Nullꝰ culpã suã/ vel alteriꝰ defendere psumat ⁊c. ca.4. secũde ptis no.§.16. Itẽ q̃cũqꝫ ex causa aliq̃s sit in disciplina/ nullus audeat p eo rogare ĩ cõuẽtu/ nisi volẽte pore ca.6. huiꝰ pts an.§.11.
h ¶ Reprehẽdat. Ex statutis guig. ca.58.§.3.
i ¶ Cõfitemur. Scilicet sacramẽtaliter. De hoc ca. pcedẽti.§.4.
k ¶ Caplo sexto. Huius ptis an.§.6.
l ¶ Caplo xxxij. Prime partis an.§.5.
m ¶ Nouitius. Propositis a psidente ppõnẽdis. ca.6. secũde partis no.§.11.
¶ Finito caplo/ potest ibidẽ dicere tertiã beate marie/ q̃ fratribꝰ caplm tenere debet. ca.36. prime ptis an.§.14.
a ¶ Refectoriũ. Qñ refectoriũ ĩtramꝰ nudamus capita. ca. psenti.§.16. Et inclinamꝰ ad crucem. ca.36. prime partis an.§.26.
¶ De refectorio etiam habet ca.4. secũde partis no.§.17.18.19.20.21. et ca.6. tertie compil.§. 23.24. 25. et ca.7. tertie cõpil.§.14.

b ¶ Tumult⁹. Idem ca.10.tertie ptꝫ an.§.28.
c ¶ Nõ debet. Ab exaltatiõe sctẽ crucis vsq ad pascha: post prãdiũ nonã differim⁹ / donec lector refectorij refectionẽ accepit: ⁊ nonam btẽ marie in ecclia cantauerit: ⁊ ab eo signũ pulset ad nonã. ca.34. prime ptis an.§.5. De tortꝫ tradendis ad ostiũ refectorij habet ca. eodẽ.§.10. et ca. p̃senti.§.39.
d ¶ In caplo. Tempore q dormit. ca.34. prime ptis an.§.4.
e ¶ Recuperare. Idẽ ca.43. prime ptis an.§.80. Vide ca.6. tertie cõpil.§.23.
f ¶ Viros reli. Idem ca.9.hui⁹ ptis an.§.1.
g ¶ Versus. Premisso bñdicite: vt infra ca. p̃senti.§.20.
¶ De mẽsis bñdicẽdis habet ca.p̃senti.§.19.
h ¶ Gratias. In gratijs veniã non accipim⁹ corã ep̃is vl extraneis. ca.22.hui⁹ ptis an.§.17
i ¶ Benedicit. Idem ca.11.prime ptis an.§.15 et ca.43.prime ptis an.§.90. et ca.47. prime ptis an.§.30.31.
k ¶ Comedit. Etiam absente cõuentu. ca.4. scde ptis no.§.19.
l ¶ Eorũ socij. Idem ca.9.hui⁹ ptis an.§.27.
m ¶ Prior dimittit. Qđ nõ facit/nisi qñ personaliter est p̃sens ep̃s vel abbas.ca.4.secũde ptis no.§.4.
n ¶ Et in cena. Conuetui i refectorio ad cenã nunq̃ pitãtia detur: aut ab aliq̃ in conuentu comedat. ca.§. scde ptis no.

nat et ip̃e v̄sa facie ad ꝯuẽtũ; ¶ Iube dõne dic̃. stãs 4
silr v̄sa facie ad ꝯuẽtũ; Nõ dꝫ ãt sedere: donec sedeat
ille q̃ p̃est ꝯuẽtui; ¶ Historiã legit rotũdi⁹: sermões 5
et homelias attracti⁹; Apte tñ et distincte legat oĩa.
vt possit ĩtelligi: et tali voce q̄ possit audiri; ¶ Pro 6
uideãt aũt ꝓcurator et coq̃nari⁹: ne in refectorio tu-
b mult⁹ aliq̃s aut vox. nisi soli⁹ legẽtis audiat; ¶ Ad 7
grãs ĩclinãte cõuẽtu: ĩclinat lector v̄sa facie ad cõuẽ
tũ; ¶ Si aliq̃s de libris q̃s attulit cõsũmat⁹ est. no 8
uiti⁹ eũ i ecclesiã defert: alios ad min⁹ post cenã suã
lector i ecclesiã portat; Si tñ i historia die crastina le
gẽdũ sit i ecclia: egresso post cenã cõuẽtu de refecto
rio. portat eã ad ostiũ ecclie; ¶ Lector r̃fectorij i refe 9
c ctorio bñdictionẽ ad prãdiũ vel ad cenã iterare nõn
debet; ¶ In cella. sine licẽtia nunq̃ comedit; Grãs 10
d reddit i ecclia vl i caplo; ¶ De libris legẽdis. i p̃ma 11
pte cõtinet: caplo. xxi; ¶ In hebdõa natalis dñi le- 12
ctor refectorij legit duos dies. nisi eadẽ solẽnitas sit
in dñica: tũc em̃ sicut i hebdõa pasche ⁊ pẽtecostes.
vno tm̃ legit die: deide ceteri p ordinẽ; ¶ Si lector 13
refectorij nõ potuit ĩchoare hebdõam suã: q̃ cito po
e terit debet ea recũpare: etiã post feriã q̃ntã; ¶ In re 14
f fectorio oĩ tpe viros religiosos recipe est pmissum;
¶ In refectorio q̃ voluerint aquã petãt: vel corã se 15
ĩ vasis apponãt; ¶ Intrãtes refectoriũ nudam⁹ ca- 16
pita: et veniẽtes ad sedes nr̃as inclinam⁹ ad crucẽ;
g ¶ In die bine refectionis ad prãdiũ dꝛ v̄sũs. oculi 17
oĩm: bñdic dñe dona tua: mense celestis pticipes;
Finita lectiõe dꝛ v̄sus. cõfiteant tibi dñe: agim⁹ tibi
h grãs; Ad cenã dꝛ v̄sus. edẽt paupes: largitor oĩm
bonoꝝ: cibo spũali; Post lectionẽ dꝛ v̄sus. mẽoriã
fecit: bñdict⁹ de⁹ in donis suis; ¶ In die ieiunij dꝛ 18
v̄sus. edẽt paupes: bñdic dñe dona tua: mẽse cele-
stis pticipes; Finita lectiõe dꝛ v̄sus. mẽoriã fecit: agim⁹ tibi grãs; 19
i ¶ Et notãdũ: q̄ sacerdos singulas mẽsas benedicit; ¶ Bñdicite 20
et v̄sũ seq̃ntẽ incipit q̃ p̃est cõuẽtui: silr et v̄sũ post prãdiũ vel post
cenã; ¶ Data bñdictiõe lectori: media ps cõuẽt⁹ ĩtrat a pte supio- 21
k ri: et alia ps a pte ĩferiori; ¶ Priore absẽte. null⁹ ad mẽsã illi⁹ come- 22
l dit. nisi ep̃s vl abbas: ⁊ eis p̃sẽtib⁹ eoꝝ socij si sint religiosi; ¶ Pre- 23
m sente ep̃o vl abbate. p̃or dimittit mẽsã suã. et sedet in capite mẽse cõ-
uẽtualis ĩ choro suo: nisi ep̃s vel abbas fecerit eũ secũ sedere; ¶ Qñ 24
in refectorio reficim⁹: case⁹ vl aliq̃ talis pitãtia olerib⁹ vl legumini-

bus supadditur: et in cena fructus vel herbe crude n o
25 si affuerint apponuntur; ¶ Cum vo fruct⁹ molles
vel herbe crude apponunt: dantur in vasculis. et
26 mantili operiunt; ¶ Qn̄ post coquinā datur pi-
tātia: null⁹ qd̄ appositū est ad se trahit: donec ille q̄
27 apposuit redierit ad sedē suā; ¶ Cū due scutelle ap-
ponūt: qn̄ exponim⁹ eas. vnā īfra alterā ponim⁹:
nisi tm̄ d̄ cibis illatis remāserit. qz id facere sine īmer
28 sione neqam⁹; ¶ Monach⁹ vl' cōuersus nolēs ea q̄
sibi apponūt in refectorio comedere: alteri porrige
re fas nō hēt: excepto pane. fructibus et herbis cru
29 dis; ¶ Panē nr̄m ita debem⁹ eq̄lit scindere. tā ī refe
ctorio q̄z in cellis: vt qd̄ residuū fuerit honeste cuili
30 bet possit apponi; ¶ Vinū q̄z ī cyphos in tali q̄nti
tate fundendū est: ne illud cogamur in iustas refun
31 dere; Bibētes. duab⁹ manib⁹ cyphū tenem⁹; ¶ Ap
32 ponēti aliq̄d ꝛ remouēti īclinam⁹: et ipē nob; ¶ In
apponēdo et remouēdo scutellas: p⁹ p̄orē et hospi
33 tes si adsūt. sp̄ īcipit a dextera pte refectorij; ¶ Cō-
tra cōsuetudinē ē. vt ī refectorio man⁹ vl' os ad mā-
34 tile tergam⁹; ¶ Scutellas nō exponim⁹: donec p̄or
suā exponat; Mātilia nō cōuoluim⁹: donec p̄or suū
35 mātile cōuoluat; ¶ Nūq̄z ī refectorio ꝯuersoꝝ. nūq̄z
in refectorio monachoꝝ. nisi ī festis tp̄e prādij vl' ce- p
ne: nūq̄z exceptis cellis ꝓprijs. ī aliq̄ domo alia vel
officinā. mōachi mādicāt aut bibūt: nisi p̄or aut p- q
36 curātor; ¶ In refectorio mōachoꝝ nlli nr̄m lz loq̄: r
37 nec ꝯuerso vnq̄z cōedere; ¶ Qui prādet ī refectorio.
a cena sine licētia remāere n̄ dz: dūmō vespis intfue
38 rit; ¶ De refectorio. q̄dā ꝯtinent ī officijs p̄curato s
ris. et vicarij supra: et in p̄ma parte. cāplo. xxxvij; t
39 ¶ Tradēti nob tortas ad ostiū refectorij inclinam⁹. v
40 et ipse nobis; ¶ De refectorio. nouiti⁹ p̄mus exit;

De ieiunijs atq̄z cibis. et maioribus exercitijs; Caplm XIIII

1 Atalis dn̄i. ascēsiōis. pētēcostes. scti iohānis. a
apl'oꝝ petri et pauli. assūptiōis btē marie. oīm b
sctōꝝ vigilias ex antiq̄ cōsuetudine in pāne et aq̄ fa- c d
cim⁹: nisi veniāt in festis duodecī lectionū; Sed et
qn̄ p̄dicte vigilie occurrūt in sabbo: ī ipa abstinētia e
2 fit; ¶ Nulla vo occasiōe. in vigilijs q̄s ī pane et aq̄

n ¶ ... tꝫ no. §. 17. Nec etiā lectori refectorij / si ibidē cenare voluerit. ca. 7. tertie cōpil. §. 14. Et eis q faciūt cenā in refectorio / nihil die illa ministret in cella. ibi. §. 14.

o ¶ Herbe cru. Idem ca. sequēti. §. 11.

p ¶ In festis. Et die susceptionis noui prioris. ca. 5. hui⁹ ptis an. §. 30. Et die sepulture fratrū nroꝝ. ca. 47. prime ptis an. §. 30.

q ¶ Vel officina. Vel in aliena cella. ca. 15. huius ptꝫ an. §. 7. Vide ca. 3. tertie cōpil. §. 3.

r ¶ Procurator. Tn̄ p̄curator nūq̄z in superiori vel īferiori coq̄na comedit. ca. 8. huius partis an. §. 32.

s ¶ Procuratoris. Et ca. 9. hui⁹ ptis an. §. 19. et ca. 4. scd̄e ptis no. §. 17. et. 19. et. 20.

t ¶ Caplo. xxxvij. prime ptis an. §. 11.

v ¶ Tortas. Istas tortas ad ostiū refectorij: tanq̄z christi medici accipimus. ca. 34. prime ptis an. §. 10.

¶ De ieiunijs ꝛ abstinētijs etiā habet ca. 4. secunde ptis no. §. 21. et sequētib⁹. Et ca. 7. tertie cōpil. §. 1. vsq̄z. 11.

a ¶ Pētecostes. Corporis christi. ca. 2. p̄me ptis no. §. 21. et ca. 4. secūde ptis no. §. 26.

b ¶ Btē marie. Et aliaꝝ solēnitatū btē marie. ca. 4. scd̄e ptis no. §. 26. Et visitatiōis / p̄sentatiōis / ꝛ cōpassiōis beate marie. ca. 7. tertie cōpil. §. 3.

c ¶ Vigilias ex. Nec vna soluit ppt aliā / nisi ī vna occurrerit hebd̄a. ca. 4. scd̄e ptꝫ no. §. 26.

d ¶ In pane. Ex natiuitatis guig. ca. 8. §. 1.

e ¶ Predicte vi. Qn̄ aūt ipe vigilie occurrūt in dn̄ica / sabbato p̄cedēti fit abstinētia. ca. 2. prime ptis an. §. 21. et ca. 22. prime ptis an. §. 2. et ca. 23. p̄me ptis an. §. 3. Et si die p̄cedēti dat pitātia / hoc fit de grā nō ex debito. ca. 7. tertie cōpil. §. 10.

f facere debem⁹. caseis aut ouis vtimur: nec etiā ho-
g spitibus ministram⁹; ¶ Cū aūt aliq̄ p̄dictarꝫ vigili- 3
arū feria tertia vel q̄nta occurrit: in die p̄cedēti vinū
nobis et coq̄na dat: et etiā si sit ī estate bis comedi-
mus; ¶ In vigilijs aūt beatorꝫ iacobi. laurētij. bar 4
h i tholomei. matthei. simōis et iude. et andree: semel
k q̄dē reficimur; ¶ Scd̄a. q̄rta. sexta feria. pane et aq̄ 5
et sale si cui placet: ex antiq̄ cōsuetudine ꝯtēti sum⁹;
Qd̄ qꝛ tp̄ib⁹ nr̄is q̄si in dissuetudine abijt: volum⁹
l vt ad minus vnā ī septimana abstinētiā oēs mona
m chi faciānt. q̄s infirmitas. aut senect⁹. aut debilitas
nō excusat: vł alia causa q̄ p̄ori rōnabilis eē videat;
Nec tñ ꝓpter hoc. antiquā cōsuetudinē de faciēdis
n o abstinētijs irritām⁹; ¶ Tertia feria. q̄nta. et sabba- 6
p to a coq̄nario vinū et coquīnā accipim⁹: q̄nta v̄o fe
ria. caseū vł aliq̄d cibi lautioris accipiētes; ¶ Pro- 7
uideat aūt p̄or. ꝙ coq̄nā quā antiq̄ in cellis suis cō
q sueuerāt frequēter facere: saltim semel in mēse faciāt
sibi monachi; ¶ Generalit autē cōes nr̄i ordinis ci 8
bi sale tm̄ cōdiunt: nisi de miscd̄ia aliud apponat;
r Oleū aūt ī cellis nūq̄ꝫ teneat; ¶ Ab exaltatiōe scte 9
crucis vsq̄ꝫ ad pascha. nō nisi semel in die manduca
s mus: exceptis vsq̄ꝫ ad quinq̄gesimā festis capli. ⁊
t v die susceptionis noui p̄oris: et die sepulture fratrū
nr̄orꝫ; Et h̄ iuiolabilit obseruet: exceptis īfirmis. ⁊
valitudiarijs. debilib⁹. senib⁹ et minutis; Als v̄o si
p̄or fregerit. vł fecerit frāgi: sit extra sedē suā ī eccl̄ia
ꝑ q̄dragita dies; Et si vicari⁹ idē fecerit: sit nouiti⁹ ꝑ
x y q̄dragita dies; ¶ A pascha vsq̄ꝫ ad festū exaltatiōis. 10
tertia. ⁊ q̄nta feria. necnō ⁊ sabbo. exceptis p̄cipuis
ieiunijs iterato reficim⁹: ī q̄ spacio. ieiunia scd̄e et q̄r
z te ferie n̄ dimittāt oīno; ¶ Ad cēnā. vł ad prādiū cū 11
semel edim⁹: herbas crudas vł fruct⁹ si adsint acci
pim⁹: q̄ q̄ꝫdiu volum⁹ retinem⁹; Coq̄nā v̄o seu pitā
tiā aliquā accipiētes. sel et ī illa die sumim⁹: nec de
a bem⁹ ea ī crastinū. nec etiā ī vesperū sine licētia reser
uare; ¶ Nulli āt nr̄m. clico vł laico det pitātia dieb⁹ 12
abstinētie deputatis: nisi debilib⁹: īfirmis: valitu

f ¶ Utimur. Etiam si abstinētia alia die fiat. ca. 2. p̄me ꝑtis no. §. 21. et. 23. et ca. 4. scd̄e partis no. §. 27.
g ¶ Hospitib⁹ mini. Hospitib⁹ ꝑmissum est ministrari oua et lacticinia feria scd̄a et q̄rta: in q̄b⁹ debet fieri abstinentia. ibi. §. 22.
h ¶ Et ādree. Et thome et matthie. ca. 7. tertie cōpil. §. 1.
i ¶ Semel q̄dē re. Ex statutis guig. ca. 9. §. 2.
k ¶ Scd̄a. q̄rta. Ex statutis guig. ca. 33. §. 1.
l ¶ Monachi. Et cōuersi. ca. 20. tertie partis an. §. 1.
m ¶ Faciāt. Scꝫ feria sexta. ca. 20. tertie ꝑtis an. §. 1. Et h̄ nisi alia die sit vigilia: in q̄ fiat abstinentia. Et si feria sexta sit festū duodeci lectionū/ feria q̄rta fit abstinētia ⁊c̄. ca. 7. t̄tie cōpil. §. 9. Dieb⁹ q̄b⁹ fit abstinētia: sicut a vino/ sic a ceruisia est abstinēdū. ca. 4. scd̄e ꝑtꝭ no. §. 31. Nec monachi tūc extra ꝓprias cellas laborāt: nec eis spaciamēta ꝯcedāt. ibi. §. 28
n ¶ Irritamus. Tñ ille tres abstinentie ad vnā ī hebd̄a rediguntur. ca. 4. scd̄e ꝑtis no. §. 26. et ca. 10. eiusdē ꝑtꝭ. §. 6.
o ¶ Tertia feria. Ex statutis guig. ca. 33. §. 2.
p ¶ Et coquinā. Nō etiā pitātia. ca. 4. p̄me ꝑtis no. §. 24. et ca. 4. scd̄e ꝑtis no. §. 24.
q ¶ Faciāt sibi. Hoc reuocatū est. ca. 4. secūde ꝑtis no. §. 25.
r ¶ Ab exaltatio. Ex statutis guig. ca. 33. §. 3.
s ¶ Festis ca. Preter q̄ꝫ in aduētu. ca. 2. p̄me partis an. §. 15.
t ¶ Die suscep. Idē ca. 5. hui⁹ ꝑtis an. §. 30.
v ¶ Die sepul. Idem ca. 47. p̄me ꝑtꝭ an. §. 28.
x ¶ Dies. Uide ca. 7. tertie cōpil. §. 11. 12. 13. et ca. 5. scd̄e ꝑtis no. §. 8.
y ¶ A pascha. Ex statutis guig. ca. 33. §. 4.
z ¶ Ad cenā. Ex statutis guig. ca. 35. §. 5.
¶ In cena cibaria/ seu q̄dlibet aliud ferculū: nūq̄ꝫ in ꝯuētu pōt monachis vel ꝯuersis licite ministrari. ca. 4. scd̄e ꝑtꝭ no. §. 18. exceptꝭ dieb⁹ minutionū: ī q̄b⁹ dat pitātia. ca. seq̄nti. §. 8.
¶ De his habet ca. p̄cedenti. §. 24. et ca. 10. tertie partis an. §. 17.
a ¶ In vesperū. Nisi diebus minutionū. ca. sequēti. §. 15.

dinarijs ⁊ senibꝰ: vl' ppt magnos hospites: vl'alia
13 causa · quā p̄or estimat eē rōnabilē; ¶ Vinūm · nō ni b
si ī prādio · vel cena potamꝰ; In die tn̄ bine refectio-
nis · post vespas vinū bibere licz: si cenare nō libet;
14 ¶ Quotiēs v̄o aliq̄s nr̄m vbicūqz fuerit · sciēter bi-
berit vinū purū ad mēsā · nisi vrgēte necessitate: to-
tiens abstineat a vino qn̄ bibere poterat ordinate;
15 ¶ Vinūm siue ī cellis siue in refectorio: eodē mō tē c
16 peraṫ; Nā puro nō vtimur; ¶ Pānis ꝗuis de triti d
co · torta ē; Albū ēm̄ panē nō facimꝰ: nisi ꝑ īfirmis; e
17 Sal q̄z ī pane nō ponimꝰ; ¶ Qd̄ pānis et vini sup- f
est sabbato: reddiṫ; Tn̄ albū panē ꝗzdiu volumꝰ re
18 tinemꝰ; ¶ Cāseꝰ diebꝰ statutis · eodē tā in cellis q̄z ī g
19 refectorio pōdere daṫ; ¶ In āduētu nec ouis nec ca h i
20 seo vescimur; ¶ Nōstrū q̄lecūqz vile ꝓpositū · pēnu k l
21 riā deo grās · raro sentit aut abūdātiā; ¶ Nā si q̄sq̄z
nob̄ pisces · aut hmōi miserit aliq̄d: eā mēsura ⁊ die
reficiēdis inferṫ frībꝰ: q̄ ꝓpositū et īstitutio poscit;
22 ¶ Si festū duodecī lectionū nō habēs caplm · feria
scd̄a aut q̄rta aut sexta occurrat: a coq̄nario vinū et
coq̄nā accipimꝰ: si die illa daṫ pitātia · d̄ miscd̄ia est ·
23 nō ex debito; ¶ Tribꝰ vltimis diebꝰ · natiuitatis · pa
sche · et pentecostes · nisi sit festum capli: circa dimi-
24 diā pitātiā in refectorio damꝰ; ¶ Sabb̄o an̄ aduētū
25 et q̄nq̄gesimā · nob̄ de cōsuetudīe pitātiā daṫ; ¶ Di m
sciplinās · vl' vigilias · seu q̄libet alia religiōis exerci n
tia · q̄ nr̄e institutiōis nō sūt: nulli nr̄m nisi p̄ore sciē
26 te et fauēte facere licet; ¶ Nullꝰ etiā p̄or vel subditꝰ
27 faciat abstinētias: ꝑter ab ordīe cōstitutas; ¶ Sēd o
et si cui pitātiā aliquā · seu cibi seu somni · vel alterꝰ
cuiuslibet rei facere · aut durū et graue aliq̄d īponere
p̄or voluerit · repūgnare fas nō habemꝰ: ne cū ei re- p
stiterimꝰ · nō ei s̄ dn̄o cuiꝰ erga nos agit vices · resti-
28 tisse inueniamur; ¶ Licēt em̄ multa sint et diuersa q̄ q
obseruamus: vno tamē et solo obediētie bono cun
cta nobis fructuosa futura speramus;

De medicia ⁊ minutiōe ⁊ rasura; XV

1 Edici q̄ sūt ī ordine nr̄o: scd̄m ꝯsuetudinē ordi
nis · ī extraneis medicinā exercere nō debēt; Ea
ppt volumꝰ vt accedētibꝰ īfirmis dicāt: q̄ꝺ hmōi
2 se ītromittētes caplz rep̄hēdit; ¶ Nullꝰ ꝑpt rupturā

b ¶ Vinū nō. Ex sta
tutis guig. ca. 33. §. 6.

c ¶ Vinum. Ex statu
tis guig. ca. 34. §. 2.
d ¶ Panis ꝗuis. Ex
statutꝭ guig. ca. 34. §. 3.
e ¶ Albū em̄ panē.
Tamē antiq̄ ꝯsuetudo
est/vt duo genera panū
alterū qd̄ pulchrius sit
monachis faciamꝰ/alte
rū ꝯuersis. ca. 32. huius
ꝑtis an. §. 9. et ca. 20. ter
tie ꝑtis an. §. 12.
f ¶ Qd̄ panis. Ex sta
tutis guig. ca. 33. §. 7.
¶ Similiter panē ī cel-
lis post hebd̄am q̄ datꝰ
fuerit: cōuersi nō retine
ant. ca. 20. tertie partis
an. §. 13.
g ¶ Caseus. Ex sta-
tutis guig. ca. 34. §. 4.
h ¶ In aduentu. Ex
statutꝭ guig. ca. 33. §. 7.
i ¶ Vescimur. Nec fe
ria scd̄a vel q̄rta: in qua
debet fieri abstinentia.
ca. 4. scd̄e ꝑtis no. §. 22.
k ¶ Nostrū. Ex statu
tis guig. ca. 41. §. 1.
l ¶ Penuriā. Quia
pauca sufficiēt/ si tn̄ hu
militatis/pauꝑtatis/so
brietatis ī victu ⁊ vesti-
tu ⁊ ceteris ad vsum ꝑ-
tinētibus: antiq̄ ꝓposi-
ti studium ꝑseueret. ca.
25. huiꝰ ꝑtis an. §. 7.
m ¶ Pitantia daṫ.
Nisi eisdē sabbatis de-
beat fieri abstinētia. ca.
7. tertie cōpilṫ. §. 6.
n ¶ Disciplinas. Ex
statutis guig. ca. 35. §. 1.
o ¶ Sed et si. Ex sta-
tutis guig. ca. 35. §. 2.
p ¶ Repugna. Qui
priori aliq̄d iubenti fue
rint inobediēs ⁊c. ordi-
nē teneat/⁊ sit extra cō-
uentū. ca. 21. huiꝰ ꝑtis
an. §. 3. Vide ca. 24. hu-
ius ꝑtis an. §. 6.
q ¶ Licet em̄. Ex sta-
tutis guig. ca. 35. §. 3.
¶ De medicina/rasura
⁊ minutiōe habeṫ ca. 7.
tertie cōpilṫ. §. 15. 16. 17.
Et etiā de minutiōe. ha
betur ca. 4. scd̄e partis
no. §. 34.

vl' alia q̄cūqꝫ causa se icidi faciat: vl' aliū icidat; Qui
a b ꝯ fecerit: ordinē amittat; ¶ Medicinis excepto cau 3
terio et sāguinis minutiōe ꝑraro vtimur; ¶ Minui 4
d mur autē in anno q̄nquiēs; Post octauas pasche:
post solennitatē aplorꝝ petri et pauli: secūda hebdōa
septēbris: septimana añ aduētū: et hebdōa ante q̄n-
e q̄gēsimā; ¶ In q̄ tꝑe minutiōis scilicet ꝑ tres coti- 5
f nuos dies bis reficim⁹: aliq̄d cibi melioris accipiē-
tes; ¶ Primaqꝫ die ne q̄d aduersi ex minutiōis occa 6
siōe ꝯtingat: refecti ad colloquiū i dormitorio fratꝝ
sine vocāte cōuenim⁹: et silr die scd̄a post nonā tñ si
g h dormit; ¶ Post prādiū etiā uinū bibēdi licētiā ha- 7
i bem⁹: nō tamē in alteri⁹ cella; Nihil em̄ vnq̄ꝫ alimē-
k l torꝝ in aliena licitū habem⁹ sumere cella; ¶ Per hos 8
m tres dies māe redim⁹ ad lectos: horas añ signū cā-
tare possum⁹: necessaria dicim⁹ coq̄nario: a q̄ duo
bus p̄oribus dieb⁹ etiā tria ad cenādū oua si adsunt
suscipimus: vel aliud qd̄ priori placuerit; ¶ Secū- 9
da et tertia die minutionis officiū festinatius et sub
missius dr̄: et q̄ minuēdi sunt oēs siml' sibi minuūt
exceptis trib⁹ q̄ lectiones legāt et q̄ misteriū altaris
adimpleāt; Et tūc duob⁹ dieb⁹ vltimis cessabūt vigi
lie et iternallū: et oēs i eccl'ia remanēt; ¶ Pro minu 10
n tiōe cōi ab oī hebdomadali officio cessam⁹; ¶ Qñ 11
sacerdos hebdōari⁹ minuit: sacerdos q̄ post eū est in
eodē choro nō minut⁹ exequit vices ei⁹; Uices q̄ꝫ
cātoris hebdōarij: supplet q̄ post eū est in suo choro
o nō minut⁹; ¶ Si aūt dieb⁹ minutiōis vicari⁹ sacer- 12
dotis lectionē legat: nō hebdōari⁹ sed p̄or licet sibi
minuerit ei bñdictionē largit: et p̄ore absente vica
rius; ¶ Qui sibi extra cōsuetā minutionē minuit: 13
conuētū tenet quātū ad ecclesiā nisi infirmitatis ma
gnitudo ꝓhibeat: vel prior ei sup hoc miscdām faci
at; Quicq̄d in eccl'ia facere debet et dicere p̄ter missā
et euāgeliū si ei placet facit et dicit: sin autē cōmen
p q dat officiū suum; Beneficiū habet et visitationem:
sicut in generali minutione; ¶ Qui nunq̄ꝫ sibi minu 14
unt seu minutionē vsqꝫ ad aliā differunt: eisdē qui-
bus et minuti participant bonis; ¶ Duob⁹ primis 15
dieb⁹ minutiōis si supest de pitātia prādij: vsqꝫ ad

a ¶ Ordinem amit. Nullus ꝓ q̄cūqꝫ crimie de ordie expellit. ca. 9. secūde ꝑtis no. §. 5.
b ¶ Medicinis. Ex statutis guig. ca. 39. §. 1.
c ¶ Perraro vtimur. Uide ca. 7. tertie compil. §. 15.
d ¶ Quinques. Ex statutis guig. ca. 39. §. 1. ¶ Sed ꝯuersi q̄ter. ca. 21. tertie ꝑtis an. §. 5.
e ¶ Quinq̄gesimā. Si tꝑe minutiōis null⁹ minuat: pitātia vel aliud singulare bñficiū nō debet ex ordie / nec ieiunium soluit. ca. 7. tertie cōpil. §. 17.
f ¶ Cōtinuos dies. Minutiōes ita fiant q̄ ieiunium ferie sexte nō frangat. ca. 4. scd̄e partis no. §. 34.
g ¶ Si dormit. Nullum habet colloquiū in septimanis minutionū feria q̄nta / nisi venerit festum capli. ca. 5. tertie cōpil. §. 3.
h ¶ Uinū bibē. Sed extra horā refectiōis vinū ꝑ cellas generaliter nō portet. ca. 4. secūde ꝑtis no. §. 23.
i ¶ Alteri⁹ cella. Uide ca. 3. tertie cōpil. §. 3.
k ¶ In aliena. Idem de conuersis. ca. 21. tertie ꝑtis an. §. 6.
l ¶ Sumere cel. Nec i aliq̄ domo alia vl' officina. ca. 13. hui⁹ ꝑtis an. §. 35. Nec in spaciamētis. ca. 8. scd̄e ꝑtis no. §. 6. et ca. 3. t̄tie cōpil. §. 3.
m ¶ Ad lectos. Omi tꝑe. ca. 13. t̄tie cōpil. §. 4.
n ¶ Ab omi hebdōa. Scꝫ sacerdotis / diacōi cātoris ꝛ lectoris refertorij: Et etiā cessam⁹ a lectura triū lectionū ca. p̄sēti. §. 9. Sacrista etiā cessat ab officio suo. ca. 41. p̄me ꝑtis an. §. 48. Silr infirmari⁹ ꝛ vicarius eius. ca. 45. prime ꝑtis an. §. 14.
o ¶ Sacerdotis. Scꝫ minuti / vt supra ca. presenti. §. 11.
p ¶ Bñficiū ha. Idē aliq̄d cibi melioris i prādio ꝛ i cēa: q̄ñ ieiunat. ca. 14. hui⁹ ꝑtꝫ an. §. 9.
q ¶ Et visitatio. De ꝯ hac visi.

ꝯ hac visitatōe ordināda ꝑ p̄orē: vl' eo absēte ꝑ vicariū hēt ca. 10. hui⁹ ꝑtꝫ an. §. 16.

16 cenā possumꝰ q̄cq̄d illud sit reseruare; ¶ In kalēdis r
oīm mēsiū: seruato silētio radimur; Si vo in kalē
dis occurrit festū capl'i: radimur die p̄cedēti in quo
aliud festū capl'i nō occurrit; Si aūt kalēde cōtingāt
feria scd'a·tertia·q̄rta·quinta·vel sexta post dn̄icā in
ramis: differt rasura vsq̄ȝ ad vigiliā pasche;

De vtensilibus celle; Capl'm XVI

1 Ecipit icōla celle ad lectū paleā: filtrū si possit a
habeti: sin aūt p eo pannū grossū simplicē·nō
duplicatū: puluinar: cotū vl' cooptoriū de grossis
2 ouiū pellibꝰ: et pāno grosso cooptū; ¶ Ad vestitū
autem duo cilicia: duas tunicas: duas pellicias:
vnā deteriorē: alterā meliorē; Duasq̄ȝ simili' cuculb b
las: tria paria caligarū: paria peduliū q̄ttuor: pel
les: capā: sotulares nocturnos et diurnos: sagi c
men q̄ȝ ad vngēdū: lumbaria duo: cingulū: oīa d
3 canabina et grossa; ¶ Et quicq̄d p̄rsus ad lectū vē e
stitū ve ptinet: cuiꝰ grossitudinis coloris ve sit·nōn f
4 curabit subditꝰ vel p̄latus; ¶ Liceat tamē p̄oribus
et aliīs extra terminos exeuntibꝰ: vestes habere ali g
quātulū meliores·et p necessitate leuiores q̄ȝ habēt
hi qui domi residēt: in q̄bus sicut in aliīs oīs curio
5 sitas et accuratio deuitet'; ¶ Cū em̄ ad oēs mona
chos·tn̄ maxime ad nos·hūilitatē attritiōnēq̄ȝ pan h
norū et vniuersoꝝ q̄bꝰ vtimur: vilitatē·pauptatē·
6 et abiectionē certū est ptinere; ¶ Habet etiā celle ha
bitator acus duas: filū: forfices: pectinē: noua
culā ad caput: cotem vel calculū: et corrigiā ad acu
7 endū; ¶ Ad scribēdum vo scriptoriū: pēnas: cre
tā: pumices duos: cornua duo: scalpellū vnum:
ad radēda pergamena nouaculas siue rasoria duo:
pūctoriū vnū: subulā vnā: plūbū: regulā: postē
8 ad regulādū: tabulas·graphiū; ¶ Qz si frat' alteriꝰ
artis fuerit·qd' apud nos raro valde cōtingit: oēs
em̄ pene q̄s suscipimꝰ·si fieri pōt scribere docemꝰ:
9 habet arti sue instrumēta cōueniētia; ¶ Adhuc eti
am libros ad legendum de armario accipit duos:
quibus oēm diligētiā curamq̄ȝ prebere monetur:
ne fumo·ne puluere vel alia q̄libet sorde maculent';

☞ nostra/nec nimis longa/nec nimis breuia sint.ca.22.huius partis an.§.18.
h ¶ Attritionēq̄ȝ. Idem ca.4.huius partis an.§.7.

r ¶ In kalēdis. Rasura monachoꝝ et ꝯuersoꝝ/fiat bis in mēse.ca.7.t'tie cōpil'.§.16. Priores et aliī p̄sidētes domoꝝ/et pcuratores qui p negociis exeūt: radi possunt semel in hebdomada.ibi.§.16.
¶ Quotiēs monachi: totiēs radūt' et laici.ca.21.tertie partis an.§.1. Cōuersi cū rasoriīs grenones nō radāt.ca.28.tertie ptis an.§.13. Nec radi faciāt/seu pmittāt. Alias abstineāt a vino q̄rta et sexta feria etc̄.ca.2.tertie ptis no.§.9. Et priores et pcuratores q̄ nō fecerint obseruari: semel i hebd'a a vino abstineāt.ibi.§.9. De radēdis grenonibꝰ ꝯuersoꝝ permissum est: in tertia cōpil'.ca.13.§.4.
a ¶ Accipit inco. Ex statutis guig.ca.28.§.1. et sequētibus.
b ¶ Cucullas. Mātellis de pāno albo/infra cellā vti possumus/sed nō extra.ca.1.scd'e ptis no.§.4.
c ¶ Sotulares no. Sotularibꝰ nocturnis/iuxta voluntatē nostrā vtimur custodiētes eos a ceno etc̄.ca.22.huius ptis an.§.9. In sotularibus ponūt' cordule.ca.10.tertie partis an.§.16 De ligatura sotulariū cōuersoꝝ habet' ca.23.tertie ptis an.§.4. Sutor vngit sotulares/qn̄ eos reficit.ca.13.tertie ptis an.§.3.
e ¶ Vestitū ve. De vestibus habet' ca.1.secunde ptis no.§.3.
f ¶ Non curabit. In oībus his nō curat' nisi vt frigus arceat'/aut nuditas tegat'.ca.23.tertie ptis an.§.4.
g ¶ Vestes ha. De vestibꝰ et eq̄taturis accuratis et p̄ciosis: fit reprehēsio.ca.4.huiꝰ partis an.§.7. Itē vestitus cultiores extirpent'.ca.5.scd'e ptis no.§.8. Itē indumenta nr̄a sint de grosso et rudi pāno patrie etc̄.ca.1.secūde ptis no.§.3. Item vestimēta
☞ nostra:

¶Libros q̄ppe tanq̃ sempiternũ aiarũ nr̃arũ cibũ. 10
cautissime custodiri et studiosissime volumus fieri:
vt q2 ore nõ possum⁹: dei verbũ manib⁹ p̄dicem⁹;
Quot em̄ libros scribim⁹: tot nobis veritatis p̄co-
nes facere videmur. sperãtes a dño mercedem:
p oĩbus qui p eos vel ab errore correcti fuerint. vel
in catholica veritate pfecerint: p cunctis etiã q̃ vel
de suis pctis et vitijs cõpuncti. vel ad desideriũ fue
i rint patrie celestis accẽsi; ¶Et dant ei olle due: scu 11
telle due: tertia ad panẽ: vel p ea mantile; Quarta
grãdiuscula est: ad faciẽdas mũdicias; Cochlearia
duo: cultell⁹ ad panẽ: iusta: cyphus: vas aqua
rũ: salaria: patella: manutergiũ: ad ignẽ focile:
esca: lapis ignitus: ligna. securis; Ad opa vo: do
k l labrũ; ¶Idcirco aũt vni tãta cõcedim⁹: ne qd illi- 12
citũ ducimus. exire de cella cõpellat; Hoc em̄ neq̃
cõcedit: nisi cũ ad claustrũ. aut ecclesiã statutis ho
m n ris cõuenit: vel de licẽtia;

De celle et silẽtij obseruatiõe. ⁊ de his q̃ iportune celle se ingerũt; Ca. XVII

a Elle igit incolã diligẽter ac sollicite decet inui- 1
b gilare: ne q̃s occasiones egrediendi foras vel
machinet vel recipiat: exceptis his q̃ generaliter
c institute sunt: sed potius sicut aq̃s piscib⁹ et caulas
d ouib⁹. ita sue saluti et vite. cellã deputet necessariã;
In qua quãto diutius. tãto libẽtius habitabit: et
quã si freq̃ter et leuib⁹ de causis exire insueuerit:
cito habebit exosã; Et ideo statutis ad hoc horis.
e id est post nonã diẽ colloq̃ij: pẽtẽda debet petere:
et accepta. tota diligẽtia custodire; ¶Qr si q̃libet vl 2
sua vl alterius negligẽtia pane. vino. aqua. igne ve
caruerit: vel insolitũ strepitũ aut clamorẽ audierit:
vel periculũ ignis istiterit: licebit exire. et subsidiũ
p̄stare. vel petere: et si periculi magnitudo pposce
f rit. silẽtiũ etiã soluere; ¶Soli em̄ degẽtes signa ce- 3
nobiorũ aut nulla aut pauca nouim⁹: sufficere putã
tes linguã solã. nõ etiã ceteros artus reatib⁹ impli-
care loquẽdi; Et ideo si tanta necessitas vrget: vno
vel duob⁹ aut paucissimis verbis. qd res postulat
malum⁹ indicari; ¶Qui vo aliter silentiũ fregerit: 4

i ¶Olle due. A coq̃nario suplori. ca. 10. tertie partis an. §. 16.
k ¶Idcirco aũt. Ex statutis guig. ca. 28. §. 6.
l ¶Concedim⁹. Ad vsum nõ appropiãdũ. ca. 5. scde ptis no. §. 17. De h etiã habet ca. 6. scde ptis no. §. 19. et ca. 10. tertie cõpil. §. 16. et. 17
m ¶Conuenit. Tñ in oĩ festo capli p totã q̃dragesimã post prandiũ põt qui vult egredi d cella. ca. 12. prime partis an. §. 5. Item post recordationem licet cuiq̃ circa cellas ire. ca. 35. p̄me ptis an. §. 13. Itẽ die quo defũct⁹ sepelit: cellas fr̃es tenere nõ cogũtur. ca. 47. prime ptis an. §. 28. Vide caplo sequẽti. §. 2. et ca. 18. hui⁹ partis an. §. 5.
n ¶De licẽtia. Et tũc de dispositiõibus ⁊ negocijs domus/ nulla se curiositate itromittet. ca. 44. prime ptis an. §. 8.
a ¶Celle igit. Ex statutis guig. ca. 31. p totũ.
b ¶Egrediẽdi fo. Et si p licẽtiã de cella vl de claustro exierit: extraneis vl domestis/ nisi iussus nõ loq̃t ⁊c. ca. 44. prime ptis an. §. 9.
c ¶Institute sunt. De q̃bus ca. p̄cedẽti in fine. et ca. p̄senti. §. 2.
d ¶Cellã deputet. Precipue studiũ ⁊ ppositũ nr̃m est/ silẽtio ⁊ solitudini celle vacare. ca. 9. hui⁹ ptis an. §. 26.
e ¶Petenda debet. De q̃bus habet ca. 34. prime ptis an. §. 9.
f ¶Poposcerit. De silẽtio seruãdo in caplo ca. 12. hui⁹ ptis an. §. 17. et. 18. In refectorio. ca. 13. huius ptis an. §. 36. In claustro ca. 29. hui⁹ ptis an. §. 8. et. 12. et ca. 28. tertie ptis an. §. 36. In barbaria. ca. 15. hui⁹ partis an. §. 16.

culpā suā clāmet. et disciplinā accipiat ī caplō ꝓrio g h
sbsequēti; Et si assuet⁹ fuerit in frāgēdo: pena puni-
5 aẗ maiori; ¶ Si vō aliq̄s īportun⁹ ad cellā venerit: i k l
vel nutib⁹ vł si nō ītelligit. vbis: ad coq̄nariū eū mit
tim⁹; Ampli⁹ cū illo nisi iussi n̄ loq̄mur: nec si sit ger- m
6 man⁹; ¶ Or si ex nr̄is ad cellā venerit aliq̄s volēs lo n
qui nob vel ītrare nobiscū: interrogaẗ ꝑus si ꝑor iusse
rit; Aliẗ ad colloquiū nō recipiẗ. nec ītrare ꝑmittiẗ: o
nisi talis fuerit de q̄ sit credēdū q̄ sine licētia nō vene
7 rit; ¶ Cū aūt aliq̄s est in alteri⁹ cella. vel alibi ꝑ licen p
tiā extra cellam: audito cōpletorio statī recedere de- q r
bet: nisi maiorē morā faciēdi speciale mādatum ha-
8 buerit; ¶ Nullus aūt ad fenestrā vel ꝑ ostiū ꝑrati de
bet ad colloquium recipi: etiam si dixerit se habere
licentiam colloquendi;

De ligatore librorū. ⁊ frib⁹ aliis qui ali cui opi mācipāẗ. ⁊ d̄ opib⁹ cōib⁹; XVIII

1 Ille aūt q̄ ligat libros: si scit ⁊ pōt dolat postes.
et ꝑparat pelles: et ea q̄ ꝑtinēt ad obediētiā suā
2 custodit; ¶ Cū aūt aliq̄ ex mōachis. emēdādis vł li a
gādis libris. vel alicui tali opi mācipanẗ: ipi q̄dē lō b
quunẗ ad īuicē: cū supuenietib⁹ vō neq̄q̄: nisi ꝑo-
3 re p̄nte aut iubēte; ¶ In estate cū aliqui ꝑanẗ vel c
emēdāt: nō debēt sine speciali licētia tpe dormitiōis
4 opari: nec post recordationem; ¶ Qncūq̄ aūt duo
pluresve simul in cella fuerit: ostiū celle ꝑmū debet
5 esse āptū; ¶ Ad op⁹ manuū de ꝯsuetudīe nō nisi ter d e
trinis dieb⁹ in anno ꝯuēt⁹ exit; In ilł aūt nouē dieb⁹
q̄b⁹ ad opandū exiẗ: nunq̄ sine vocāte mane: nec
post nonā tpe dormitionis exim⁹; In hyeme aūt q̄
6 nō dormiẗ: post prādiū sine vocāte exim⁹; ¶ Ex q̄
vō opari īcipim⁹. silētiū tenem⁹: donec a ꝑore vł vi
cario. bn̄dicite audiam⁹: rursūq̄ ī silentio opamur;
7 ¶ Porro die ꝑma anq̄ opari īcipiam⁹. ī cimiterio cō
uenim⁹: et dicim⁹. de ꝓfundis: requiē etnā: pr̄ nr̄:
et ne nos iducas: a porta inferi: dn̄s vobiscū: ore-
mus: de⁹ cui⁹ miseratiōe: actiōes nr̄as: fideliū de⁹:
8 reqescāt in pace; ¶ Uno die cōmuniū operū pitātiā
habem⁹ de ꝯsuetudīe: duobus reliq̄s vinū ⁊ coq̄nā; f

¶ feria ẗtia pitātia daẗ. ca. 4. ꝑme ꝑtis no. §. 24. et ca. 4. scd̄e ꝑtis no. §. 24.

g ¶ Clamet. Dicētes culpas suas de fractiōe silētij: debēt exprimere locū/vices/⁊ gradū ꝑso narū. ca. 6. ẗtie cōpil. §. 27
h ¶ Et disciplinam. Jde ca. 4. scd̄e ꝑtis no. §. 14. Diacon⁹ cōicatu/rus in cōuētu nō disci/plinaẗ: nec ad ẗrā come dit. ca. 1. ẗtie cōpił. §. 4.
i ¶ Maiori. Jd ē q̄ vi no careat vel ad ẗrā co/medat in refectorio. ca. 4. scd̄e ꝑtis no. §. 15
k ¶ Si vero. Ex statu tis guig. ca. 30. §. 1
l ¶ Uenerit. Extra/nei nō recipianẗ ad col/loquiū cōe seu priuatū. ca. 4. scd̄e ꝑtis no. §. 10.
m ¶ Nisi iussi. Siłr si/ne licētia nō licet ꝯuer/sis: q̄d vel cū q̄b⁹ vł quā diu voluerint loq̄. ca. 3. tertie partis an. §. 1
n ¶ Or si ex. Ex statu tis guig. ca. 30. §. 3
o ¶ Nec intrare. In alteri⁹ cellā nyllus nisi iussus igreditur. ca. 22. huius partis an. §. 24
p ¶ Cella. Ostiū ꝑmū debet esse aꝑtū. ca. seq̄n ti. §. 4. Scd̄m ex toto nō claudaẗ. ca. 5. scd̄e ꝑ tis no. §. 1
q ¶ Cellā. Pōt dicere nonā ⁊ vespas btē ma/rie extra cellā. ca. 36. pri me partis an. §. 16
r ¶ Cōpletorio. Post cōpletoriū dictū non li/cet alicui comedere vel bibere/nec loq̄ vsq̄ p⁹ ꝑ mā. ca. 6. ẗtie cōpił. §. 26
a ¶ Cū aūt. Ex statu tis guig. ca. 32. §. ꝑ totū.
b ¶ Loquunẗ. Et etiā horas simul dicere p̄nt. ca. 22. hui⁹ ꝑtis an. §. 3
c ¶ Opanẗ. Mōachi extra ꝓprias cellas nō laborēt die q̄ fieri debet abstinētia. ca. 4. scd̄e ꝑ tis no. §. 28.
d ¶ Aptū. Et scd̄m ex toto nō claudaẗ. ca. 5. se cūde ꝑtis no. §. 1
e ¶ Ter trinis. Quib⁹ hebdadib⁹ debeāt fieri opa cōia. habeẗ ca. 10. se cūde ꝑtis no. §. 5. Nullū aliđ colloquiū ī ilł septi manis/nisi venerit festū caplī ē habēdū. ibi. §. 5.
f ¶ Duob⁹. Nō etiā

¶ Istud caplm̄ distri-
cte seruet᷑ ⁊c̄.ca.3.tertie
compil.§.7
a ¶ Cupiditatis.Ex
statutis guig.ca.41.§.1

Ut nulla extra termios possideant᷑.et de nūero aialiū.et mercēnarijs; Ca.XIX

a Cupiditātis occasiones nobis et nr̄is posteris 1
quantū deo iuuāte possimus p̄cidentes.pn̄tis
scripti sanciōe statuimus: q̄tenus nulla domus no-
stri ordinis extra terminos suos aliq̄d oīno posside-
at: absq3 licētia capl̄i generalis; Id est.nō agros:
nō vineas: nō hortos: nō eccl̄ias: nō cimiteria:
nō oblationes: nō decimas: et q̄cūq3 huiusmodi;
¶ Item statutū est in capl̄o firmiterq3 sancitum: ne 2
absq3 eiusdē ꝑmissu domus aliq̄ terminos suos dila
tet.nec vllo modo ꝑsonā supra numeꝝ accipiat: ꝓ-
hibitāve ꝑ caplm̄ teneat possessionē; ¶ Si q̄ domꝰ 3
in q̄libet hoꝝ triū ꝯtrafecerit: p̄or ⁊ eiꝰ ꝓcurator si ei
ꝯsenserit.sine retractatiōe ex capl̄i decreto obediētias
amittāt; ¶ Cui pene sbiaceāt: q̄ extra terminos pos 4
sessionē qualēcūq3 etiā sub ꝑpetui census donatiōe
p̄sumpserit detinere; ¶ Ceteꝝ de possessiōibus que 5
nūc extra termios detinent᷑.vel q̄ de cetero ꝑuenerit
ad domos q̄slibet decretū est: vt ĭfra biēniū ex q̄ eas
habere cepint nūerandū.nullo ĭ eis censu retēto siue
b seruitio aliēnent᷑: et cōuētibus districte iniungit᷑:
c ne talē alienationē impedire p̄sumāt; ¶ Qui v̄o pa 6
lā vel simulatione seu velamēto q̄licūq3 cōtra fecerit.
necnō et conuētus q̄ p̄dictā alienationē impedierit.
possint a capl̄o excōicari: et cōtradictores sint extra
cōuentū et teneāt ordinē: donec a sua inobedientia
d resipiscāt; ¶ Porro si p̄dicta alienatio ĭfrā duos an- 7
nos vt dictum est facta nō fuerit: extūc p̄ores ipsaꝝ
domoꝝ fidelit᷑ ꝓcurēt.et reddāt capl̄o generali oēs
ꝓuētus dictaꝝ possessionū.pauꝑibꝰ domibꝰ ordis
ab ipso capl̄o erogādos: nunq3 tn̄ ipsis eisdē q̄tū-
cūq3 sint pauꝑes: et nihilominꝰ extūc ipi p̄ores sint
extra sedes suas in eccl̄ia: ⁊ ꝓcuratores eoꝝ nouitij
si eis consenserint: vsq3quo vēdiderint dictas pos-
sessiones; Et hec pena iniūgit᷑ eis districte; Qꝛ si eā
nō obseruarēt: nullatenꝰ missas interim celebrarēt:
et nihilominꝰ caplm̄ vl' visitatores augeāt penā istā.
vel possint deponere eos si eis videbit᷑: maxīe si in
alienatione dictaꝝ possessionū inuēti fuerit negligē-

b ¶ Siue seruitio.Si
ue dominio.ca.presenti
§.9.
c ¶ Alienētur.Uide
ca.3.tertie cōpil.§.12.et
ca.2.tertie ꝑtis no.§.14
et ca.3.tertie compil.§.9
et.10

d ¶ Infra duos.A tē
pore q̄ eas habere cepe-
rint.vt supra ca.presen-
ti.§.5

8 tes; ¶ Et aufert̃ ꝑcise oīs spes deiceps dispēsandi
sup possessiōib⁹ vł redditib⁹ extra termīos habēdis:
nisi tā vrgēs ꝛ ieuitabił esset necessitas. ꝙ maius de-
trimētū īde accideret. ꝗꝫ si statutū firmatū tā solēnit̃
rūpet̃: ꝛ nisi forte ī agnellariꝭs ꝛ cellariꝭs vbi magna
necessitas appareret; Excipim⁹ tñ oīa: q̄ ꝑ generale
9 caplm̄ q̄buscūqꝫ domib⁹ sunt ꝯcessa; ¶ Pure qꝫ ele-
mosyne sine dn̄io ꝛ rei possessiōe. extra termīos licite
10 pn̄t haberi; ¶ Pascua etiā extra terminos licite pn̄t
11 emi et possideri; ¶ In t̃ris qꝫ agnellarioꝝ nemo p̄-
sumat facere aliquā culturā sine licētia capli generalis:
12 lis: excepto ꝙ hort⁹ ibi posit haberi; ¶ Terras etiā
et prata. et vineas alienas: extra terminos coli ꝓhi-
13 bem⁹; ¶ Nulla etiā dom⁹ vltra q̄dragita tricēnaria
int̃ oues et capras lactātes: vacas sexagita: sagia-
rios sex: hr̄e vsurpēt; Verūtñ p̄or cartusie posit dis- e
pēsare vsqꝫ ad vigiti tricēnaria ouiū: ad dictū nūeꝝ
14 adijciēda; ¶ Si q̄s itaqꝫ sine licētia p̄scriptū aīaliū
nūeꝝ excesserit: residuū cedet in ius capli. sic̃ de pos
sessiōib⁹ p̄dictū ē: et p̄or et ꝓcurator si ꝯsenserit pu-
niant̃: nec excuset eos ignorātia sup his. nisi forte ꝑ
mēdaciū magr̄oꝝ pecoꝝ decepti fuerit: in q̄ casu. ip-
si mētiētes ꝑ ānū sustineāt generalē ordis disciplinā.
et amittāt obediētias; Prior tñ ex magna necessita-
te statim. vł postea. poterit eas ipsis iteꝝ cōmēdare;
15 ¶ Eadē pena puniat̃ magr̄ ouiū si vltra vigiti oues f
teneat singulis pastorib⁹ suis absqꝫ licētia generalis
capli vł p̄oris cartusie sup ānū: q̄꜡ agnos nō teneat
nisi a tpe pariēdi ad plus vsqꝫ ad festū omniū sctoꝝ;
16 ¶ Rūcini vel q̄cūqꝫ eq̄ nō emant̃ occasiōe nutriēdi
17 et vēdēdi postea: vltra decē; ¶ Dom⁹ q̄ voluerit rū-
cinos hr̄e ad segetes triturādas: nō habeat vltra se-
deci; Propťas tātū cū ipsis messes excutiāt: nullūqꝫ
aliū ex ipsis q̄stū faciāt p̄ce vel p̄cio. mercede vel ob-
seq̄o. eos extra ordinē cuilibet ꝯcedēdo: sine speciali
18 licentia capli generał; ¶ Mercēnarij ad parrochias g
19 suas eāt ꝓ ꝯfessione et cōione; ¶ In mercēnariꝭs ꝺo h
20 bub⁹ ꝛ canib⁹. mōd⁹ absqꝫ sup̄fluitate seruet̃; ¶ Nul i
la dom⁹ nr̄i ordis subtrahat mercēnarios alteri do-
mui; Que ꝺo sciēs sb̄tractū retinuerit. in h̄ puniat̃:

e ¶ Usurpet. Sine licentia capli generalis. ca. presenti. §. 17

f ¶ Puniat̃. De h̄ in ca. 18. t̃tie ꝑtis an. §. 19.

g ¶ Mercēnarij. Auctoritate ap̄lica possumus eis ecc̄liastica sacramēta mīstrare. ca. 3. tertie ꝑtis no. §. 3

h ¶ In meccēnariꝭs De mercēnariꝭs habet̃ ca. 8. hui⁹ ꝑtis anti. §. 38. 39. 40. 48. 52. 53.

i ¶ Mod⁹. Iste mod⁹ q̄ ad pastores ꝛ canes ē limitat⁹. ca. 18. t̃tie ꝑtis an. §. 7. 8. 15. 16.

vt domui cui fec̄ iniuriā. aliū suis expēsis ꝓuideat;
k ¶ Cū vo ꝯducunt: p̄dicet et p̄cipiat eis vt sint ꝯti 21
nētes: ad vsurā nō accōmodēt: cultellos barbari-
nos nō portēt: decias reddāt de aīalib⁹ suis: et ad
reddēdū cū tp̄s fuerit īducāt; In q̄ꝝ obitu dicat p
eis missa vna ab hebdario: et a singul' placebo ī cell';

k ¶ Cōducunt. Procurator ab eis vt fideliť seruiāt accipit fideiussores. ca. 8. hui⁹ ptis an. §. 39. Sine ꝓcuratoris licētia n̄ debēt foras egredi/ nec minuere sibi. ibi. §. 40

Ne suscipiamus placita aliena. nec pro alienis cambire. vendere vel emere presumamus; Caplm XX

Tatuim⁹ vt null⁹ nr̄i ordis in se tāq̄ȝ iudex vel 1
a arbiter: placita suscipiat aliena; ¶ Qr si a sede 2
aplica causa aliq̄ cuilibet ex nob̄ fuerit delegata: tūc
ad eā audiendā exeat. q̄uis licētiā a p̄ore cartusie nō
habuerit exeūdi; ¶ Qua in re sciēdū: q̄ nisi in lr̄is 3
cōmissorijs ordo cartusiēsis exp̄mat. sic indulgētia
quā a dn̄o innocētio papa tertio habem⁹. manifeste
declarat: eā nō tenet delegatus audire; ¶ Pro his 4
etiā q̄ nō sunt de ordie nr̄o: nullus nr̄m q̄slibet res
b cambiāt aut vēdat; Emere vo si necessitas exegerit.
possumus; Nō fiat hoc passim. nec ꝓ quolibet: nec
sine licentia p̄oris sui;

a ¶ Placitā. Concordat cū ca. 32. hui⁹ partis an. §. 27. Et de h̄ etiā habet. ca. 4. hui⁹ ptis an. §. 4. Pro causis nr̄is ad litigādū faciles esse nō debemus: sȝ cū aduersarijs/ via amicabili/ pacē q̄ram⁹ ꝛc̄. ca. 3. tertie cōpil'. §. 14

b ¶ Cābiat. Nec ꝓ eis spōdeat. ca. 6. hui⁹ partis an. §. 17.

De trāsgressorib⁹ ꝛ reprehēsorib⁹ statutoꝝ. et de romana curia. de inobediētib⁹ et cōtumeliā inferētib⁹. ꝯspiratorib⁹. discordātib⁹. domū suā diffamātibus. et de his qui iurāt. vel blasphemāt; Ca. XXI

I q̄s p̄or p se vel p sbiectū suum instituta capli 1
ꝯtumaciť violare p̄sumpserit: postq̄ȝ id ꝯstite-
rit. ī ꝯspectu toti⁹ capli culpā ꝯfessus. extra egrediēs.
nudatis pedib⁹. vestimētisq̄ȝ ꝓ ꝯsuetudie detractis:
v̄gas portās. añ ꝯuētū ꝓ suscipiēda humiliť disci-
a plinā reuertat; Idē q̄z silem in domo sua ꝓ sibi cul-
pa subiectis suis disciplinā īponat; ¶ Porro si do- 2
mus aut q̄libet nr̄i ordis psona. p se vel p aliū lr̄as a
romana curia sine licētia capli generalis postulaue
rit: seu curiā romanā adierit: vel ꝓ se alijs ve q̄busli
bet. q̄licūq̄ȝ ex causa dn̄o pape scribere p̄sumpserit:
b societate toti⁹ ordis p̄uet: nisi caplo eā reconciliare
c placuerit. vl' aliť corrigēdo p̄uire; Dom⁹ tn̄ cartusie.

a ¶ Disciplina. Si autē statutis capli rebell' vel cū murmure rep̄hēsor extiterit. vide ca. presenti. §. 3

b ¶ Priuet. Id est de ordine expellat. nullus tn̄ modo expelliť: sed ꝓ modo criminis ꝛ delicti/ carceri mācipať. ca. 9. secūde partis no. §. 5

c ¶ Dom⁹. Idē ca. 29 huius partis an. §. 27

auctoritate capli generalis p̃dictã licẽtiã dare potest su
per ãnũ: et eadẽ vti ꝓ sua et ordĩs magna necessita
3 te; ¶ Quicũq; vo statutis capli rebellis· vl cũ murmu
re rep̃hẽsor extiterit: et q̃ priori aliq̃d iubẽti fuerit in· d
obẽdiẽs· aut ꝑuerse obediẽs: ⁊ si ꝯuersus h̃ ipm fece e
rit ꝓcuratori: ⁊ cõmonit9 emẽdare noluerit: ordinẽ te
neat itra vel extra cellã· et sit extra cõuentũ; Et si post
ãdmonitionẽ tertiã p interualla dierꝝ factã obstiat9 ꝑmã f
4 serit: prior ipm expellat ab ordĩe; ¶ Qui frẽz suũ· vel g
etiã redditũ mẽtiri dixerit: seipm mox icludẽs i cella· h
mãeat extra cõuẽtũ: donec satisfecerit ad prioris arbi
triũ; Si aliã cõtumeliã irrogauerit: iuxta modũ cul i
5 pe· modũ sustineat disciplĩe; ¶ Si q̃s domũ suã dif
famãsse fuerit dep̃hẽsus: dieb9 ad min9 q̃dragita sit k
6 nouiti9: et careat colloq̃o claustri; ¶ Si prior idonee
mõstrare potuerit q̄ ex s̃bditis suis duo pluresve cõ
spirauerit: i eadẽ domo a visitatorib9 puniant: vel
si prior eiusdẽ dom9 viderit expedire· causã scribat po
ri cartusie: q̃ de sui cõuẽt9 cõsilio rescribet ei discipli
7 nã; ¶ Qui int̃ se pacẽ et cõcordiã p ꝯtẽtiões ⁊ rixas
violare p̃sumpserit: et sepi9 admoniti cessare nolue
rit: p domos ordĩs· visitatorꝝ iudicio sub disciplina
cõgrua diuidãt; Q si vn9 sol9· nimis seditiosus fue l
rit: iudicio prioris aut visitatorꝝ in eadẽ domo puni
8 at; ¶ Si q̃s nr̃m vt plerũq; faciũt seculares· ipie iu
rãdo· ad dicẽda de deo seu d̃ sacris vl de sctĩs ei9 tur
pia siue contumeliosa verba ꝓrupit: impietate ver
borꝝ ñ negligent p̃esata· tãq; execrabil' atq; blasphe
9 mus· ꝓut res exegerit pene s̃biaceat grauiori; ¶ Qui
vo q̃ dicit· iurãdo simplicit p deũ: p fidẽ suã: p chri
stũ: si de9 me adiuuet: aut alio sil̃i modo audiente
vno vel plurib9 affirmauerit: stati vbicũq; sit· veniã
accipiat; Et si h̃ ꝓ cõsuetudĩe faciat: graui9 puniat;

De ꝯsuetudinibus monachorꝝ generaliter; Caplm XXII

1 On est nr̃e ꝯsuetudĩs ꝓ victualib9 murmurare:
2 maxĩe in cõuẽtu; ¶ Oñ adiutoriũ q̃rim9: debe
3 mus exp̃mere q̃s et q̃t h̃re volumus: et q̃diu; ¶ In
cella alteri9 horas nob̃ cãtare ñ licet: nisi opemur cũ
4 illo; ¶ Cũ prior foris ẽ: obseruãtias ordĩs nos ꝯue-

d ¶ Rep̃hẽsor. Uide ca.9.tertie cõpil.§.36
e ¶ Inobediẽs. Inobediẽtes sepi9 vt se corrigant/moneant.ca.31. hui9 partis an.§.3.
f ¶ Admonitionem De ista admonitiõe etiam habet ca.31.hui9 partis an.§.3
g ¶ Expellat. Modo nullus de ordĩe expellit sz ꝓ modo delicti/carceri mãcipat.ca.9.secũde partis no.§.5
h ¶ In cella. Ad iussum p̃sidẽtis. ca.10.tertie compil.§.18
i ¶ Cõtumeliã. Uide ca.13.tertie cõpil.§.14.15.16.et ca.9.tertie cõpi.§.35
k ¶ Diffamasse. Uide de h̃ ca.3.tertie cõpil.§.16 et ca.7.scde ptis no.§.12. Si ꝯuersi suũ priorẽ diffamauerit cellã amittãt.ca.2.tertie ptis nouorꝝ.§.11
l ¶ Diuidant. Idem ca.30.hui9 ptis an.§.39. et ca.31.hui9 ptis anti.§.43.et ca.8.scde partis no.§.8. Silr diuidant q̃ capitales h̃nt inimicos ca.31.hui9 ptis an.§.14. et.43. Itẽ emittant per uersi/ꝯfisi de parẽtibus suis ⁊c.ca.8.scde parts no.§.7. Itẽ alibi collocẽt ꝯuicti de icõtinẽtia ⁊c.ca.9.scde ptis no.§.8.et ca.2.tertie ptis no.§.10.et.12
¶ Nullus prior audeat refutare p̃sonas a visitatoribus missas ⁊c.ca.9 tertie cõpi.§.39. Nullus ali9 ꝓ q̃cũq; culpa vl crimine de domo propria emittat: sz ibidẽ puniat ca.30.hui9 ptis an.§.39. et ca.31.hui9 ptis anti.§.43. et ca.8.scde partis no.§.7

a nit forti⁹ obseruare; ¶ Qui scribere scit et pōt et no- 5
luerit: a vino abstineat arbitrio p̄oris; ¶ Qñ dom⁹ 6
habet tredecī cellas: p̄or ñ māeat extra cellā· nec mo
b nach⁹ aliq̃s nisi ꝓcurator: si mōachi fuerīt q̃ttuo̊rde
c cī; ¶ Qñcũq; ꝯuēt⁹ exire pōt: pelles extra cellā sine 7
capa portare ñ licet; ¶ In ꝯuētu· sine capa cīctā pel 8
liciā nō portam⁹; ¶ Iuxta volũtatē nr̃az nocturnis 9
vtimur sotularib⁹: custodientes tñ eos a ceno et plu
d uia et niue q̃ztũ possum⁹; ¶ Petere· accipe et donare 10
e sine licentia· si q̃s p̄sũpserit: ꝓ q̃litate culpe pũniat̃;
¶ Mutuatiōes simulate sb̄ specie dōatiōis et huius 11
modi: a nob̄· vł int̃ nos· nullo mō fiāt; ¶ De miseri 12
cordijs dictũ ē· vt petēti eas ꝓ ꝯsuetudīe· sb̄trahāt̃:
donec q̃d de miscđia· q̃d đ ꝯsuetudīe sit bñ recogno-
scat; ¶ Statuim⁹ vt nl̃la ꝯsuetudo ꝯ̄ statuta capl̃i va 13
leat· aut toleret̃; ¶ Cũ ep̄is q̃ đ ordīe nr̃o nō sūt: ali- 14
f quē nr̃m hītare ꝓhibem⁹ oīno; ¶ Exire q̃z extra t̃mi 15
g nos· nisi vicē p̄oris ituro ad capl̃m generale: vel ad
h i ordīes suscipiēdos: vel ad nouũ p̄orē req̃rēdũ: nul
k l li mōacho sine licētia p̄oris cartusie licēt; ¶ Licētiā 16
a priore alicui clerico vel laico denegatā: nō poterit
postea dare vicari⁹ aut ꝓcurator: nisi vrgēte necessi-
tate postea occurrēte; Et idō petitor etiā nō int̃roga-
tus dicat ꝙ sibi fuerit a p̄ore denegata: ne vt fraudis
re⁹ si eā ab ignorāte obtinuerit· argui debeat ⁊ pũiri;
Silit̃ si q̃s licētiā a vicario vł a ꝓcuratore denegatā·
a p̄ore postea petere voluerit: a p̄dictis fuisse denega
m tā māifestet eidē; ¶ Nullo tpe aut loco· in grātijs p⁹ 17
prādiũ vel cenā: accipim⁹ corā ep̄is· vel etiā corā ex-
n traneis veniā; ¶ Vestimēta nr̃a nec nimis lōga sint 18
nec nimis breuia: et tā in vestib⁹ q̃z ī pelliceis mod⁹
seruet̃: nec findant̃ pellicie; ¶ Singul' ānis a circũ 19
o cisiōe vsq; ad q̃nq̃gesimā ꝯuersi et redditi: mōachi
p q vo a q̃nq̃gesima vsq; ad ramos palmaꝝ: q̃cq̃d ha-
bēt oñdāt· et exponāt volũtati p̄oris; Et ī ipa dñica
ramis palmaꝝ oēs tā monachi· q̃z ꝯuersi· ⁊ redditi·

¶ n ¶ Vestimēta. De vestib⁹ habet̃ supra ca.16. huius partis an.§.2. et ca.1. se cũde partis no.§.3. et ca.5. scđe partis no.§.8. et.4. et.6
o ¶ Cōuersi. Etiā quolibet mēse vel quotiēs priori vel ꝓcuratori placuerit / celle ꝯuersoꝝ visitent̃. ca.2. tertie partis no.§.13
p ¶ Ramos palmaꝝ. Etiā q̃tiēs fuerit a priore req̃siti. ca.5. scđe ptis no.§.11
q ¶ Habēt. In cellis vel alibi. ibi.§.11. Et q̃ in p̄missis ꝯtumax fuerit / vel aliq̃d celauerit / vt ꝓprietarius puniat̃. ibi.§.11

a ¶ Scribere. Oēs eñ pene q̃s suscipim⁹ si fieri pōt scribere docem⁹. ca.16. hui⁹ ptis an.§.8
b ¶ Quattuordecim. In h̄ numero icludunt̃ prior ⁊ procurator. Et si dom⁹ hñs q̃ttuordecim mōachos / elegerit p̄orē đ alia domo: pñt eē q̃ndeci. ca.5. h⁹ ptꝫ an.§.33.
c ¶ Pelles. Que non portant̃ extra cellā. ca.1 scđe partis no.§.4.
d ¶ Accipe. Vel lr̃as seu q̃libet munuscula recipe vel diligere. ca.1. secũde ptis no.§.18. Nō licet cuiq; aliq̃d recipe a priorib⁹ nisi ꝑ licētiā. ca. 6. hui⁹ partis an.§.58.
e ¶ Puniat̃. Et vltra hoc si q̃s vltra valorem triũ solidoꝝ donauerit ⁊ priori nō reuelauerit / sniaz excōicatiōis icurrit. ca.5. scđe ptꝫ no.§.12
f ¶ Exire. Priores et ꝯuēt⁹ tēpe guerraꝝ pñt se trāsferre ad alias domos ordis vel ad loca tutiora ⁊c̃. ca.13. t̃tie cōpil.§.1
g ¶ Nisi vice. Hoc reuocatũ est ca.7. secũde partis no.§.2
h ¶ Ad ordines. Pro ordinib⁹ suscipiēdis: vide ca.5. scđe ptꝫ no.§.6. et.7. et ca.4. tertie cōpil.§.14. et.15.
i ¶ Ad nouũ. Ad nouũ p̄orē q̃rēdũ null⁹ vadat nisi q̃ ꝑ ꝯfirmatores fuerit deputatus. ca.2. scđe partis no.§.12
k ¶ Req̃rēdũ. Itē ille cui a sede ap̄lica causa aliq̃ est delegata. ca.20. hui⁹ ptꝫ an.§.2. Itē ille q̃ a visitatore eligit̃ in sociũ cũ nō pōt hr̃e priorē ꝓ visitatiōe faciēda. ca. 9. t̃tie cōpil.§.47. Vide ca.3. tertie compil.§.3
l ¶ Licet. Qui ꝯtrariũ fecerit ꝓ fugitiuo habet̃ ca.31. hui⁹ ptꝫ an.§.29. et ca.4. tertie ptis no.§.6
m ¶ In gratijs. Nec in gratijs post prandiũ vel cenā die susceptiōis noui p̄oris accipim⁹ veniā. ca.5. hui⁹ ptis an.§. 30. Nec in gratijs post prandiũ vel cenā die sepulture fratrũ. ca.47. prime partis an.§.30

ꝯueniāt in caplo mōachoꝝ: ibiq; nō pmisso alio ser
mone·tractet de cōsuetudinib⁹ ordinis: et excōmu r
nicet a priore et a singulis sacerdotib⁹ oīs tā psens q̄
absens·q̄ occultādi aīo retinuerit aliq̄d vltra duo de s
cim denarios valēs·donec illud ostēdat et exponat
priori: vel si q̄d a pterito die ramis palmaꝝ sine licē
tia donādo seu alit̄ alienauerit vel etiā cōmodauerit
vltra summā pdictā·donec cōfiteat̄ priori: indulto tn̄ t
spacio pn̄tib⁹ ad cōfitēdū vsq; ad diē cene· ꝛ absen v
tib⁹ vsq; ad octauā diē reuersionis ad domos suas;
20 ¶ Quicūq; itaq; exinde retinuerit·aut de donatis·
alienatis siue accōmodatis vltra valorē triū solido
rū domū grauauerit·nec fuerit vt dictū ē cōfessus:
tanq; de ꝓprio iudicet si ꝯuict⁹ fuerit: ꝛ de ordie ex x y
pellat̄; Si vo infra pdictā summā deliq̄rit: prioris ar
21 bitrio puniat̄; ¶ Quicūq; seras clādestinas habue
22 rit: sit extra cellā et extra cōuētū; ¶ Quicūq; in q̄
cūq; obediētia cuiuslibet agit vices: nihil oīno i ca z
23 sine licētia mutare pmittit̄; ¶ In cell̄ q̄z ipsis nihil a
nisi prius ostēsum et iussum·mutari fieri ve sinit̄: ne
dom⁹ laboriose facte·curiositate deteriorent̄ vel de
24 struant̄; ¶ Generaliter aūt in alterius cella nullus
25 nisi iussus ingredit̄; ¶ Si alicui nr̄m vel vestis vel b c
aliq̄d huiusmodi missum fuerit: ex antiq̄ cōsuetu d
dine nō ei· ꝫ alij poti⁹ dat̄: ne q̄si ꝓpriū habere vi e
deat̄; In arbitrio tn̄ prioris relinquit̄: vtrū ei cui mis
sum est·an alteri det̄;

De nouitio; Caplm XXIII

1 Pueros siue adolescētulos nō recipim⁹: ꝫ viros a b
q̄ iuxta pceptū dn̄i p manū moysi viginti ād mi c
2 nus annoꝝ ad sacra possint bella ꝓcedere; ¶ A no d
uitio nec vestis nec aliud exigat̄; Si prior exegerit sit e
extra sedē suā in ecclia q̄dragita dieb⁹: et totidē sine
miscōdia faciat infra sex mēses abstinētias; Si ꝓcura
tor vel ali⁹ exegerit: sit nouiti⁹ p q̄draginta dies: et
totidē in caplo recipiat disciplinas; Prioratūq; pri
or: et ꝓcurationē ꝓcurator amittat: si eis sciētib⁹ ex
5 actio iā venit ad effectū; ¶ Qn̄ aliq̄s ignotus venit f

r ¶ Excōicet̄. De ꝫ ple nius dr̄ ca.5.scđe partis no.§.12.et.14
s ¶ Duodecim denarios. Nō tenet̄ statutū nouū.ca.5.scđe pt̄s no.§.12. Ubi dr̄ vltra valorē triū solidoꝝ turonensium ꝛc̄.
t ¶ Priori. Uel eo absente vicario vsq; ad prioris aduētū.ca.5.secūde partis no.§.12
v ¶ Diē cene. Inclusiue.ca.5.scđe pt̄s no.§.12
x ¶ Proprio. Proprietarij defūcti i ꝓprietate in cimiterio nō sepeliant̄ ꝛ sepulti extrahant̄.ca.31 hui⁹ pt̄s an.§.9. Uide ca.2.tertie cōpil̄.§.33.et ca.10.t̄tie cōpil̄.§.15.16.17
y ¶ Expellat̄. Nō nullus expellit̄: sz vltra sentētiā excōicatiōis quā icurrit.ca. psenti.§.19.et ca.5.scđe pt̄s no.§.12.et 14.punit̄.ca.9.secunde partis no.§.5
z ¶ Obediētia. Idem ca.28.t̄tie ptis an.§.30
a ¶ In cell̄. Idem ca.28.tertie ptis an.§.30
b ¶ Ingredit̄. Nec intrare pmittit̄.ca.17.huius partis an.§.6
c ¶ Si alicui. Ex statutis guigo.ca.59
d ¶ Uestis. Idē ca.28 t̄tie pt̄s an.§.66. Idē de lr̄is n̄ recipiēdis vl̄ mittendis atq; mūeribus. ca.presenti.§.10
e ¶ Propriū. Professus in ordie ita se ab oībus q̄ mūdi sūt itelligit alienū: vt nullius ꝓrsus rei: nec suijpsi⁹ sine prioris licētia habeat ptātē.ca.24.hui⁹ partis an.§.6
¶ De nouitijs hr̄ etiaz ca.6.scđe ptis no.q̄si p totū. Et ca.8.tertie compil̄.per totū
a ¶ Pueros. Ex statutis guigo. ca.27.§.1
b ¶ Recipim⁹. Si nō vacat cella/nulli pmittat̄ p̄ma cella q̄ vacauerit.ca.32.h⁹ pt̄s an.§.14.
c ¶ Ad min⁹. Nō recipiant̄ etate miores.ca.8.t̄tie cōpil̄.§.1. Uide ca.6.scđe partis no.§.8
d ¶ Procedere. Nec recipiāt̄ nisi sint corpulēti.ca.8. tertie cōpil̄.§.1
e ¶ Exigat̄. Idē ca.8. ꝫ tertie cō

ꝫ tertie cōpil̄.§.4.nō obstāte statuto.ca.6.scđe partis no.§.4
f ¶ Ad effectū. Et excōicationē incurrūt.ca.8.tertie compil̄.§.4.

g ¶ Si nobis. Jd est priori ⁊ ꝯuētui. ca. 6. secūde partis no. §. 6.
h ¶ De ordine. Si tā tū nouitiꝰ fuerit/ nō mētiť dicēdo se de alia religiōe nō fuisse. ca. 6. scđe partis no. §. 3
i ¶ Si absolutꝰ. Ał bigamus/ nō pōt recipi in monachū. ca. 1. tertie ꝑtis no. §. 9

k ¶ Et fratrū. Quia prior nullū recipe debet sine sui ꝯuētus vel maioris ꝑtis assensu. ca. 6. scđe partis no. §. 6
l ¶ Dura ꝓponunť. Ex statutis guig. ca. 22 §. 1

m ¶ Terminus. Ex statutis guig. ca. 22. §. 1.

n ¶ Si pōr. Etiā si prior absens vicario nō cōmiserit: a vicario ⁊ ꝯuētu q̄ receptꝰ fuit/ ad terminū veniēs indui ⁊ incellari pōt. ca. 6. secūde partis no. §. 1

o ¶ Post supplicem Ex statutis guig. ca. 22 §. 2.

ad nos. volēs fieri monachus aut cōuersus aut red-
g ditus: si nob̄ placuerit vt ꝓbādus recipiať: p̄mo q̄-
h rať ab eo corā testibꝰ si de ordīe aliq̄ exierit: si liber:
i si absolutꝰ: si absq̧ incurabili sit morbo: si de quere
lis satisfecerit; ¶ Js vō q̄ vult fieri mōachus insup 4
introgeť: si possit ad sacros ordines ascēdere; Exa-
minať q̧ si legere et cātare nouit et pōt; Sciturus
q̄cūq̧ sit ille clericꝰ aut laicꝰ: ꝙ si id de q̄ introgať ce
lauerit: poterit etiā post ꝓfessionē expelli; Eadē fere
oīa inq̄renda sunt. etiā si ꝑsona nota sit: q̄ plurima
de q̄bus sibi cōscia est. alioꝝ p̄nt effugere cognitio-
k nē; ¶ Ad hec. si cōsiliū pōris et frātrū fuerit vt ꝓbā 5
dus recipiať: talis forma serueť; Toto corpe ꝓstra-
tus. ꝑ misericordiā postulet se recipi ꝑ p̄bendario et
l seruo omniū; Cui stare iusso. durā ꝓponunť ⁊ aspa:
totaq̧ vilitas ⁊ aspitas vite quā sbire desiderat. ꝓut
fieri pōt añ oculos poniť; ¶ Ad q̄. si impterritꝰ ma- 6
nēs rñderit se de sola dei pietate fratrūq̧ orōnibꝰ cō-
fisum. ea ꝓut diuina clemētia cōcesserit impleturū:
tūc demū suadeť ei. oībus q̄ aduersū eū aliq̄d habēt
iuxta euāgeliū recōciliari: et si quid aliquē defrauda
uit: et si nō q̄druplū vt zacheus. simplū saltem si ha
bet vnde restituere; ¶ Qui si stati nō sit patꝰ indui: 7
m certꝰ ei vsq̧ ad quē venisse debeat dabiť terminꝰ non
nimis remotꝰ: ad quē si ñ venerit nos nō teneamur
n eidē; ¶ Deīde ad pōris pedes vł vicarij si pōr absēs 8
huiusmōi receptionē ei cōmiserit. genua flectēs: iū-
ctas manꝰ īferat īfra manꝰ pōris: et pōr ex pte dei et
ordīs. ⁊ sua ⁊ fratrū societatē ꝯcedat ei: ⁊ ꝓponat ei-
dē ꝙ añ ꝓfessionē pōt libere exire; Et sic est ī optiōe
eiꝰ exire: ita ē in nr̃a eū expellere: si nob ꝙ absit non
placeret ꝯuersatio eiꝰ; ¶ Quo facto. recipiať in oscu 9
lo pacis: a pōre p̄us. deīde a ceťis oībꝰ; Ad datū aūt
o terminū veniēs. nō osculať: ꝫ stati pōst supplicē in
cōuētu postulationē rasus induiť: et in examinatiōe
ad minꝰ ānua poniť: exceptis epis. ⁊ cardinalibꝰ. q̄
ꝑtinꝰ vt venerit si ꝫ postulēt ad ꝓfessionē admittūť;
Et si pōtificalia retinuerit: nō faciēt officia miora sa
cerdotio; Si nō retinuerit: ī eoꝝ dispositiōe sit. vtꝝ
minora officia exequanť; Si itaq̧ habitū nr̃m susci
pere voluerit: erūt ī cella; Si noluerit: serueť eis in

10 hospitio · ⁊ sepelient in nr̄o cimiterio; ❡ Abbas vo p
si pori et cuētui placuerit · pm⁹ sit in ordīe cꝫtū ad lo
cū · ⁊ cꝫtū ad oīa q̄ singli p ordinē facim⁹ aut dicim⁹:
nō cꝫtū ad officiū ātiq̄oris; Et si postulauerit · et po-
ri et cōuētui placuerit: ĩfra ānū faciat pfessionē; Alij
vo nouitij ĩfra diē pfessiōis · nōn missam · nō euāge- q
liū · nō eplam dicunt: nec ad missas etiā puatas ser- r s
uiūt: nisi forte qn̄qꝫ pori alit videat · ɔsiderata q̄lita
te psone; Sꝫ hebdoaz cant⁹ facere: et tā in ecclia qꝫ in
refectorio legere pn̄t: cꝫcito sibi fuerit iniūctū a po-
11 re; ❡ Si is q̄ recipit monach⁹ est · stati sua exut⁹ · nr̄a t
est induēd⁹ cuculla: nullaten⁹ tn̄ nisi post cōpletā p v x
bationē annualē · pfessionē facturus: quā cū faciet
nōn bn̄dicit: si in pori ordine fuit bn̄dictus; Si vo y
cleric⁹ secularis aut canonic⁹ regularis · alteriusve cu-
iuslibet ordis fuerit: nec suppelliciū · nec aliud de po
ri habitu ei dimittit · ſꝫ confestim rasus induit: sic q̄
de seculari cōuersatione venerūt · indui consueuerūt;
12 ❡ Indut⁹ igit nouiti⁹ et pparat⁹ ducit ad eccliam:
et instruit vt ad gradū altaris faciat orationē suam;
Interī cōuētus cātat in ecclia vsum · veni sctē spūs ·
sine all'a; Quo finito: dicat por · cōfirma h deus: et
rn̄deat a cōuētu · qd opat⁹ es in nob; Dn̄s vobiscū:
et cū spū tuo: orem⁹: actiōes nr̄as: et de⁹ q̄ corda;
Quo dicto: ducit ad cellā cū his psalmis; Misere
re mei deus: qꝫ dilecta: memēto dn̄e dauid; Si vn⁹
aut duo sufficere pn̄t: vn⁹ tātū aut duo dicant; Eū
do ad cellā pcedit por cū stola ⁊ aspsorio: sequit no
13 uiti⁹: deinde cōuētus · pcedētib⁹ antiq̄orib⁹; ❡ Ve
niēs aūt por ad celle ostiū: aspgit nouitiū et ipsā cel
lā: dicēs · pax huic domui; Tenēs manū nouitij in-
14 troducit eū: et ducit ad oratoriū; ❡ Finito vo psal-
mo siue psalmis cū glia pr̄i: sequit kyriel · christeel ·
kyriel; Pr̄ nr̄: et ne nos inducas: saluū fac seruum
tuum: mitte ei: esto ei: nihil pficiat: dn̄e exaudi:
dn̄e de⁹ vtutū: dn̄s vobiscū; Orem⁹: de⁹ q̄ iustifi-
cas impiū · et cetera: ptende dn̄e famulo tuo · et cete
ra: exaudi nos dn̄e sancte pr̄ · et cet̄a: p christū dn̄m
15 nostrum; ❡ Dum ista dicunt: est nouitius flexis
genib⁹ in oratorio; Quibus cōpletis: por iniūgit ei

p ❡ Cimiterio. De h ca. 49. priē ptis an. §. 23

q ❡ Nō missā. In cō/uētu tantū: q2 si sunt sa/cerdotes / missas priua/tas celebrāt. ca. 6. scde partis no. §. 10

r ❡ Dicunt. Exceptis clericis redditis pfessis ad habitū nouitioꝝ mo nachoꝝ recepti. ca. 1. ter tie ptis no. §. 7. Nec or/dines suscipiunt. ca. 4. tertie cōpil. §. 14.

s ❡ Ad missas. Ad ipsas missas priuatas cum cuculla ecclastica huire tenent. ca. 6. scde partis no. §. 10

t ❡ Monachus. Ut sūt mōachi ordis scti be nedicti / cluniacēses / ce/lestini / pmōstratenses / grādimōtēses ⁊c. ca. 4 tertie cōpil. §. 5

v ❡ Cuculla. Et sine capa. ca. 6. scde partis no. §. 14

x ❡ Cōpletā. Et si no luerit se ɔformare ordi/ni / nō recipiat ad pfes/sionē. ibi. §. 5

y ❡ Nō bn̄dicit. Ce/tera tn̄ facit: q2 vsū susci pe me / dicit pfessionem legit ⁊ cōicat. ca. 6. scde partis no. §. 15.

celle et alioꝝ q̄ ad ordinē nr̄m ptinēt obseruātiā et ex
3 ercitiū. in remissionē petōꝝ: et audita eiꝰ ꝯfessiōe ab
soluit eū a votis factis ĩ seculo: si pseuerauerit ĩ ordi
a ne; ¶ Cōmēdatq̄ȝ eū vni ex seniōrib⁹ quē idoneū ad 16
hoc cognouerit: q̄ eū horis cōpetētib⁹ visitā̄t. ĩstru
it eūdē ad horas dicēdas. et ad cetas obseruātias or
b dinis: q̄s ignorare nouitiū nō oportet; Ad qđ agen
dū p vnā hebđaz vl̄ āpli⁹ si necessariū forte ṗor cog
nouerit: sollicit⁹ esse debet q̄ ei fuerit assignat⁹; Inte
rim vō donec p se solū in cella horas dicat: frēs pter
ṗorē et pcuratorē ꝯsueuerūt ab ei⁹ visitatiōe abstine
c re; ¶ Nouitij aūt rēs suas ṗori ex ĩtegro reddāt: vt 17
nō ipsi ṗor. vl̄ cui ṗor pcepit eas custodiat; De q̄
bus q̄ncūq̄ȝ an̄ pfessionē ordinare voluerit: fiat iux
ta dispositionē ipsoꝝ; ¶ Si q̄s de alia religione ve 18
nit ad nr̄am: credim⁹ q possit vsq̄ȝ ad tp̄s pfessiōis
disponere de reb⁹ q̄s secū asportat de volūtate sui ma
ioris; ¶ Nullus vō nr̄m de reb⁹ nouitij aliq̄d postu 19
let: nec ad pcurationē faciēdā instruat ab aliq̄ nr̄m;
d ¶ Nouiti⁹ blāde leniterq̄ȝ maxīe tractat in primis: 20
nec ei totā subito institutiōis aspitatē sbire cōcedit:
ȝ paulatim. ⁊ vt ratio vl̄ necessitas postulare videt;
Nā et cū coq̄nario q̄ncq̄ȝ loquēdi licentiā habet: et a
ṗore sepi⁹ visitat; ¶ Nouiti⁹ nec repħēdit nec rep 21
hendit: sed cū offendit instruit a priore vel magr̄o
e f suo; ¶ A cāpl̄o et claustro cum necesse est remōuet; 22
g Utrū aūt in colloquijs breuē aut lōgā mōrā faciat:
sit in dispositiōe ṗoris; ¶ De negocijs dom⁹ non se 23
debet intromittere nisi introgat⁹: et tūc debet poti⁹
rn̄dere iuxta alioꝝ volūtatē: q̄ȝ iuxta suā; ¶ Non q̄ 24
rit licētiam vt possit aliquē visitare: nisi forte infir
h mū; ¶ Nouitij et redditi ordinis nr̄i: nec a ṗoribus 25
nec ab alijs modo aliq̄ sbleuent: aut sbtrahāt; Qđ
si quis fecerit legitime puniat: et nihilominus sub
tracti ad domos vbi votū fecerāt reuertant; ¶ Qr si 26
p se nouiti⁹ ad aliā domū se trāsferre voluerit: nō lice
at ei absq̄ȝ licentia generalis capl̄i. et domus in qua
votū fecerit: etiā si nōdū habitū suscepit; ¶ Si no 27
uitius exierit. et postea reconciliatus fuerit: post re
cōciliationem pbabit p annū integrum anteq̄ȝ pfi

3 ¶ Cōfessiōe: Scȝ generali. ca. 11. huius partis an. §. 10.

a ¶ Uni ex senio. Ex statutꝭ guigo. ca. 22. §. 3.

b ¶ Nouitiū. Nouiti⁹ debet reportare librū refectorij ad eccl̄iaȝ. ca. 13. hui⁹ partis an. §. 8

c ¶ Res suas. Bona nouitioꝝ an̄ pfessionez nullus alienet: vel etiaȝ volēte nouitio alienari pmittat. ca. 8. tertie cōpil. §. 5

d ¶ Nouiti⁹. Ex statutis guigo. ca. 22. §. 4.

e ¶ A capl̄o. Propositis a p̄sidēte pponēdis ca. 6. scđe ptis no. §. 11. De capl̄o prim⁹ exit nouiti⁹. ca. 12. huius partꝭ an. §. 21

f ¶ Remouet. A capitulo generali / finito sermone excludit. ca. 6. scđe partis no. §. 11

g ¶ Morā. Nō faciat ibi longā morā. ibi. §. 11

h ¶ Nouitij. Et q̄cūq̄ȝ alij nō subornent aut inducant ad instabilitatē ⁊c̄. ca. 3. tertie cōpil. §. 4.

teat; Posito fratri ꝑ aliq̃ culpa vltio: supueniēs no
28 uitius postponit; ¶ Cōuersi ꝑ disciplinā facti noui
tij: si necessitas dom⁹ fuerit in q̃ sunt: poterūt ꝓ ne-
29 gocijs dom⁹ extra termīos mitti; ¶ Si cleric⁹ vel lai
cus q̃ votū fecit in manū p̄oris. absente p̄ore vene-
rit ad domū in q̃ votū fecit. vel īfra terminos: et īfir
mitatē grauē incurrit: possit recipi et indui; Nullus
30 vero alius absente p̄ore recipiat; ¶ In cruce signa- i
tis recipiēdis: nullū facit īpedimentū votū crucis;
31 ¶ Vxoratū vxore seculū nō relinquēte. q̃ sine ꝓprij k
ēpi auctoritate recepit: prioratū amittat: etiā si vx- l
32 or recipiēdi se relicturā seculū ꝓmittat; ¶ De ordie
p̄dicatoꝝ vł mioꝝ nullus recipiat: absq3 licētia p̄o-
33 ris vel mīstri ꝓuincial' eorūdē; ¶ Cōuersos aut cle-
ricos monialiū nr̄i ordis. sine eaꝝ licentia recipe nō
34 debem⁹; ¶ Qꝫ si de domib⁹ ꝓuilegiatis aliq̃ ad nos
venerit. nec ab eis fuerint īfra annū req̄siti: ex īdul-
gentia nob a sedē aplica ꝯcessa. eos libere retinem⁹: m
35 eorūq3 recipimus professionem; ¶ Infirmos q̃ nec
pedib⁹ suis nec eq̄tādo pn̄t termīos nr̄os ītrare: nul n
lo recipimus modo; Prior q̃ ꝯ fecerit: p̄oratū amit-
36 tat; ¶ Si q̄s san⁹ aut infirm⁹ votū fecerit intrādi or-
dinē et ītrare noluerit: p̄or dom⁹ si vult faciat eū cō-
37 pelli ꝑ maiorē suū ad votū cōplēdū; ¶ Qui fec̄ votū
ītrādi ordinē nr̄m: anq3 suscipiat habitū mōachi vł
cōuersi. pōt si vult fieri redditus: si nō sit sacerdos;
38 ¶ Propt leprosum si int nos fuerit: nouitios mini
me recipe recusam⁹; Edificat aūt ei domūcula extra
39 clausurā aliaꝝ: et ibi a p̄ore et a socijs visitat; ¶ Si
nouiti⁹ an ꝓfessionē leprā īcurrerit: n̄ faciat ꝓfessio-
nē; Tn̄ si i domo remāere voluerit: habebit ꝓ ꝓfes-
40 so: et ei ꝓuidebit vt ꝓfesso; ¶ Leprosis nr̄i ordis cār o
nes cōedere nlla ꝑmittit ex causa: sic nec cuiq3 īfirmo;

De professione nouitioꝝ; Ca. XXIIII

1 Um tēpus quo nouiti⁹ bn̄dici debeat īstiterit: a b
si receptibilis apparuerit. et in duobus festis
capl'i in petēdo misericordiā sedulus fuerit: nō in p̄-
mo. s3 in scd̄o festo dies ei quo in totū suscipi debeat. c
certus instituet; In quo cū in caplo itidē miscd'iam
humilit postulauerit: facultas ei seu recedēdi si vo-

i ¶ Recipiat. Recepti ad osculū pacis ad terminū statutū veniētes priore multum remoto: pn̄t a vicario ꝛ cōuentu idui ꝛ icellari. ca. 6. scd̄e partis no. §. 1

k ¶ Vxoratū. Nullus ꝯiugat⁹ altero ꝯiuge in seculo remanēte/ recipiat ad ordinē sine licētia capl'i general' vł prioris cartusie. ca. 8. tertie cōpil. §. 7

l ¶ Proprij epi. Etiā si īteruenerit auctoritas epi: ꝛ cōsensus in seculo remanētis. ibi. §. 7

m ¶ A sede. Per dn̄m clemētē papā tertiū.

n ¶ Terminos. Nec etiā si termios nr̄os intrauerint. ca. 6. secunde partis no. §. 7.

o ¶ Carnes. Idē ca. 44. p̄me ꝑtis an. §. 4. De hoc etiā ca. 4. scd̄e partis no. §. 32

a ¶ Cū tp̄s. Ex statutis guig. ca. 22. §. 5

¶ Nullus ꝑ anticipatione ꝓfessiōis nouitij supplicet. ca. 8. t̄tie cōpi. §. 2

b ¶ Quo. Sc3 annue ꝓbatiōis: vt in ca. precedēti. §. 9

¶ Prior cartusie potest dispēsare vt infra annū nouitij ꝓfiteant. ca. 6. scd̄e ꝑtis no. §. 13. Vide eodē ca. 6. §. 5

c ¶ Suscipi. Si ꝯuentus vel maior ꝑs ꝯsenserit: alit prior non pōt eū recipe. ca. 6. scd̄e partis no. §. 6.

Nota

luerit: seu sua oĩa quõ vł quibus placuerit distribu-
d endi· liberã tribuet; Qđ si pseuerauerit pulsans: op
tatus ei tribuet assensus; ¶ Proponant aũt ꝑores 2
clericis et laicis· cũ ꝓfessionẽ facere voluerint: ꝙ si
e f eã cõmiserint q̃ digna sunt expulsione: iuxta ꝯstitu-
tionem capłi· ꝑores de eoꝝ expulsione apud deũ nõ
g tenebunt; ¶ Propositis igit q̃ ꝓpõnẽda fuerint: 3
dicat nouitio ꝙ ad missam sit ꝓfessionẽ facturus et
cõmunicaturus: et ꝙ ipe vel alius si scribere nescit·
h hanc ei ꝓfessionem scribat; ¶ Ego frat· ilł· ꝓmitto 4
stabilitatẽ· et obediẽtiam· et conuersionẽ moꝝ meoꝝ
corã deo et sanctis eius: et reliquijs istius heremi· q̃
ꝯstructa est ad honorẽ dei· et beate semꝑ ṽginis ma-
rie· et beati iohannis baptiste: in pñtia domni· ilł·
i ꝑoris; In cuius fine· ipsemet manu ꝓpria signũ cru
k cis depigit; ¶ In ipsã aũt missa qua suscipiẽdus ẽ· 5
post offerendam ad gradũ ante altare venit: iclina-
tusq̃· ṽsum hũc tertio repetit: choro rñdẽte eundẽ;
Suscipe me dñe scđm eloquiũ tuũ et viuã: et nõ cõ-
fundas me ab expectatiõe mea; Post cuius tertiã re-
petitionẽ addit glia patri: kyriel christeel kyriel:
pater noster; Interĩ nouitius añ hospites si adsint·
et añ singulos monachos genua flectẽs· et formam
osculãs: dicit ita vt possit audiri· ora ꝓ me pr: inci-
piẽs a choro ꝑoris; Post hec rediẽs: in eodẽ q̃ ꝑus
inclinatus stat loco; Tũc sacerdos ad illũ ꝯuersus:
subdit; Et ne nos iducas: saluũ fac seruũ tuũ: mit-
tit ei: esto ei: dñe exaudi: dñe deus ṽtutũ: dñs vo
biscũ; Sicq̃ cucullã suꝑ gradũ añ nouitiũ positam:
l bñdicit dicẽs; Oremus: dñe iesu christe q̃ tegimen
⁊ cetera; Dehĩc capa detracta: cucullã nouitiũ iduit;
Sicq̃ ad cornu accedẽs altaris: ꝓfessionẽ suã apte
et distincte audiẽtib⁹ oĩbus legit: lectãq̃ suꝑ exoscu
latũ offert altare; Inclinatusq̃ ad sacerdotis pedes:
tali depcatione suscipit bñdictionẽ; Dñs vobiscũ:
m n oremus: dñe iesu christe q̃ es via· et cetera; ¶ Ex hõc 6
tꝑe· q̃ suscept⁹ est ita se ab oĩbus q̃ mũdi sunt itelligit
alienũ: vt nulli⁹ ꝓrsus rei· nec sui q̃dẽ ipsi⁹ sine prio-
ris licẽtia habeat ptãtẽ; Cũ enĩ ab oĩbus q̃ regulariter
o viuere decreuerũt· õbediẽtia magno studio sit seruã-

d ¶ Libera. Ut in ca. ꝑcedẽti.§.17
e ¶ Ea cõmiserint. De qb⁹ habet ca.31. huius partis an.§.2
f ¶ Expulsiõe. Nullus ꝓ q̃cũq̃ crimie de ordine expellit: sed punit. ca.9. scđe ꝑtis no.§.5
g ¶ Proponẽda. Scz de stabilitate ⁊ obedientia. ca.24. tertie partis an.§.4.
h ¶ Ego frat. Ex statutis guig. ca.23.§.1

i ¶ Prioris. Rectores domoꝝ icorporataꝝ ordini pñt nouitios recipe ad ꝓfessionem/ mutato noie ꝑoris in nomẽ rectoris ⁊c̃. ca.8. tertie cõpił.§.3
k ¶ In ipsa autẽ. Ex statutis guig. ca.23.§.2.
¶ Hec missa ꝑtinet ad ꝑorẽ. ca.6. hui⁹ ꝑtis anti.§.3. Quã missaz prior nõ dimittit ꝓpt fragilitatẽ. ca.43. prie ꝑtis an. §.88. Sz si ifirm⁹ vel ipedit⁹ fuerit ꝓpt qđ nequeat eam dicere: dicet ab alio priore ad h vocãdo. ca.6. scđe partis nouoꝝ.§.12
¶ Si cõuersus reddit⁹ laic⁹ aut donat⁹ de licẽtia capłi generał ascẽderit ad statũ monachi vł clerici redditi ꝓfessionẽ leget ⁊ faciet q̃lem facit ad cui⁹ statũ trãsit. ca.11 tertie cõpił.§.9.10.11
¶ De ꝓfessiõe mõachi alteri⁹ religionis. habet ca.6. scđe ꝑtis no.§.15
¶ De ꝓfessione clerici redditi. habet ca.1. tertie partis no.§.2
l ¶ Dñe iesu. Ex statutis guig. ca.24.§.1
m ¶ Dñe iesu christe Ex statutis guig. c.25.§.1
n ¶ Ex hoc tẽpe. Ibidem.§.2
o ¶ Obediẽtia. Quia vno solo obediẽtie bono cũcta nobis fructuosa futura speramus. ca.14. huius ꝑtis an.§.28.

da: ab his tamē tanto deuotius ac sollicitius· q̄zto
districti⁹ asperiusq̄z subiere ꝓpositū: ne si qđ absit
ista defuerit: tāti labores nō solū careāt p̄mio: sed
et suppliciū dānationis incurrāt; Hinc enī samuel;
Melior est inq̄t obedientia q̄z victime: et auscultare
magis q̄z offerre adipē arietū: qm̄ q̄si peccatū ario-
landi est rēpugnare: et q̄si scelus idolatrie nolle ac- p
quiescere; Quod vnū testimoniū· et obediētie lau-
dem: ꝛ inobediētie sufficiētē habet vituperationē;
7 ¶ Nouitius facta ꝓfessione· nihil aliud querat vel
habere se dicat in libris aut rebus q̄s forte āttulit: q
q̄z in illis que in domo inuenit; ¶ Post annualē ꝓ-
8 bationē· nouitiū clericum seu laicum nisi professio-
nē facere cū nobis placuerit sit paratus: apud nos
9 nō retinemus; ¶ Ordinēm aūt vbicūq̄z in ꝯuentu r
eum cūcti tenemus· quē singulis suus dedit aduē-
tus: nisi quē forte prior aut capl'm generale aliquā
10 vl' supposuerit· vel p̄posuerit ob causam; ¶ Qn̄ au-
tē nouitij duo ad aliquā domū venīūt: qui posteri-
or venit· si p̄us ꝓfessionē fecerit: p̄mus deinceps re
11 maneat; ¶ Si q̄s etiā in dūabus domib⁹ nostri or- s
dinis ꝓfessionē fecerit: in scđa tm̄ monach⁹ aut cō-
uersus aut redditus erit: in p̄mā tamē nihilomin⁹ t
saluū ei remanet bēneficiū spirītale: dūmodo ōccasi- v x
12 one criminis nō transferat; ¶ Qn̄ aliq̄s nostrū de
domo in qua ꝓfessionē fecerat trānsfert ad aliam do- y
mū: post annum ibidē prōfessionē faciat: vel infra z
quandocūq̄z priori placuerit;

De numero habitatorū; Ca. XXV

1 Numērus habitatorꝝ in domib⁹ nr̄is· monacho- a
rū quidē trēdecim est· si deus eos miserit: et si b
facultates domorꝝ tolerare posse putabunt; Sed ꝛ
si talis aliq̄s vnūs· cui⁹ vtilitas et honestas videat' c
vix posse recupari· miscđiam postulauerit: āddet' et d
q̄rtusdecim⁹; Et q̄z de agricultura· et nutritura ani-
maliū potius q̄z de redditibus alienis viuere dispo
suimus· laicos in nostrā societatē admisimus: qui

p ¶ Repugnare. Pri ori aliq̄d iponere volē ti/repugnare fas nō habemus. ca. 14. scđe partis an. §. 27.
q ¶ Attulit. Etiam in his vsufructū vel aliū quēlibet titulū sibi non p̄sumat vēdicare ꝛc. ca. 6. scđe ptis no. §. 19.
r ¶ Ordinē aūt. Ex statutis guig. ca. 26. §. 1
s ¶ Duab⁹ do. Si in pluribus/in prima ꝛ vltima bn̄ficiū habet/ nisi ī alijs prior extiterit. ca. 4. prime ptis no. §. 32.
t ¶ In p̄ma. Et ip̄e ꝓ pfesus ꝛ hospitib⁹ illi⁹ prime dom⁹ tenet' ad beneficiū spiritale. ibi. §. 32
v ¶ Beneficiū. Sed si ꝓfessione fecerit ī alia domo: etiā bn̄ficiū habet in domib⁹ associatꝭ domui sue prime ꝓfessiōis ꝛ vltime. ibi. §. 34.
x ¶ Occasiōe. Scđm hoc criminosi ꝑdūt beneficiū spūale/tā in prima ꝓfessione vt hic: q̄z vbi sustentabunt'. ca. 31. huius ptis an. §. 45.
y ¶ Transfert. Uide ca. 3. scđe ptis no. §. 22.
z ¶ Professionē fa. Si sibi placet et priori et cōuentui eū ad illā recipere. ca. 4. tertie compil'. §. 13. Uide ca. 6. scđe ptꝭ no. §. 17. et ca. 10. tertie cōpil'. §. 4. ꝛ ca. 8. tertie cōpil'. §. 8. 9.
a ¶ Numer⁹ ha. Ex statutis guig. ca. 78. §. 1. ¶ Ultra numerū hic p̄fixū: nō possum⁹ aliquē recipere absq̄z licētia capituli generał. Alioq̄n prior prioratū amittat. ca. 19. huius partis an. §. 2. et. 3.
b ¶ Tredecim. Inclusis priore ꝛ ꝓcuratore. Qui ꝓcurator tūc pōt esse extra cellā si sint tredecim celle ꝛ q̄ttuordecim monachi. ca. 22. huius partis an. §. 6. Et si dom⁹ q̄ttuordecim monachos habēs priorem elegerit de alia domō possūt esse quindecim. ca. 5. hui⁹ ptis an. §. 33.
c ¶ Unus cui⁹. Cuilibet statuū ordinis nr̄i: ☞ scꝫ mona

☞ scꝫ monachorū/conuersorū et redditorū: loco trium inutiliū possunt addi tres vtiles. ca. 6. secunde partis no. §. 20.
d ¶ Addetur et quartusde. Ultra hoc quelibet domus ordinis potest habere tres vel duos clericos redditos. ca. 1. tertie partis no. §. 6.

e ¶ Corporalib⁹. Si qui ex eis noluerint laborare/ vino et pitātia. careant. ca. 2. tertie ptis no. §. 8.
f ¶ Laicoꝝ igiꝭ. Ex statutꝫ guig. ca. 78. §. 2.
g ¶ Et redditoꝝ. Isti redditi habēt regulā suam. ca. 33. tertie partis an. per totum.
h ¶ Esse cleric⁹. Iste sedet supra conuersos. ca. 33. tertie ptis an. §. 8. Qui clericus semp itelligiꝭ esse de redditis laicis. ca. 11. ttie cōpil. §. 15.
i ¶ Quattuor. Ultra h: loco triū inutiliū possūt addi tres vtiles ⁊c̄. ca. 6. scđe ptis no. §. 20.
k ¶ Hanc aūt. Ex statutis guig. ca. 79. §. 1.
l ¶ Et vagādi. Idem ca. 9. hui⁹ ptis an. §. 25.

e agriculture. et pecorū nutrimēto. et aliīs corporalibus exercitiīs. put eis iniunctū fuerit diligēter intēdāt: sicut et clerici spiritalibus operā dare tenenꝭ;
f ¶ Laicoꝝ igiꝭ numerus quos ꝯuersos vocamus. 3
g sedecim statutus est: et redditorū septē: quoꝝ scꝫ.
h reddit⁹ vnus poterit esse clericus: sed in habitu redditi nō poterit vltra diaconatū ꝓmoueri; Sed si vellet sacerdos fieri: ad aliū ordinē poterit se trāsferre;
i ¶ Ad p̄dictū etiā numeꝝ. si necessariū fuerit: quat- 4
k tuor poterūt addi. redditi. vel cōuersi; ¶ Hanc aūt 5
numeri paucitatē hac cōsideratione delegimus: ne ad maiores q̄ꝫ domus nr̄e patiunꝭ expensas. coacti q̄rere. et vagari qđ horremus incipiamus; ¶ Et si 6
posteri nr̄i hunc ipsum tam paruū numerū aliq̄bus
l occasionib⁹ sine querēdi et vagādi odibilibus officiīs ꝓcurare nequerint: si nr̄is voluerint acquiescere cōsiliīs. ad eā redibūt quātitatē quā sine p̄dictis possint portare periculis: nō attēdentes munera q̄ mittunꝭ: neq̄ꝫ em̄ ꝓpter incerta beneficia. onera certa que nec portari nec deponi sine grādi possint periculo subeūda nobis videnꝭ: sed quid dom⁹ nr̄e. siue ex agricultura. siue pecorū nutrimento reddere possint; ¶ Sed et credim⁹. q̄ꝫ mediocres facultates 7
ex dei adiutorio nobis sufficient: si tamē humilita-
m tis. pauptatis. sobrietatis in victu et vestitu. et ceteris ad vsum ptinētib⁹. antiq̄ ꝓpositi studiū p̄seueret: et si postremo mūdi cōtēpt⁹. et dei amor ꝓpter quē ferri. et fieri oīa debēt. ꝓfectū indies accipiant;

m ¶ Sobrietatꝭ. Vide ca. 5. scđe ptis no. §. 8. Itē de attritiōe ⁊ humilitate vestiū / habeꝭ ca. 4. hui⁹ ptis an. §. 7. et ca. 16. hui⁹ ptis an. §. 5.

De pauperibus. et elemosynis. ⁊ de mulieribus; Capl̄m XXVI

a ¶ Pauperib⁹. Ex statutis guig. ca. 20. §. 1.
b ¶ Damus. Scilicet in domo iferiori. ca. 10. tertie ptis an. §. 1.

Vide de Mona de

c ¶ Mulieres. Ex statutis guig. ca. 21. §. 1
d ¶ Intrare. Idē ca. 28. tertie partis an. §. 10 Vide ca. 6. secunde partis no. §. 22.

a Pauperibus seculi panē vel aliud qđ vel facul- 1
b tas offert. vel volūtas suggerit damus: raro tecto suscipimus: sed ad villā magis mittimus hospitatū; ¶ Mulierib⁹. nisi longe a domib⁹ nr̄is ele- 2
c mosyne nō denꝭ; ¶ Mulieres termīos nostros in- 3
d trāre nequaq̄ꝫ sinimus quātū in nobis est: scientes nec sapientē: nec ꝓphetā: nec iudicē: nec hospitē dei: nec filios: nec ipsum dei formatū manibus ꝓtoplastum: potuisse blanditias euadere vel fraudes mulierū; Salomon. dauid. sanson. loth. et qui

acceperunt sibi vxores q̄s elegerāt: et adā in mentē
veniāt; Nec posse hominē aut ignē in sinu abscōde
re vt vestimēta illius nō ardeant: aut ambulare sup
prunas plātis illesis: aut picē tāgere. nec inq̄nari;
4 ¶ Dom⁹ que nō possunt cauere ne ponāt mulieres e
in operib⁹ suis: saltim ꝓpter vitādū scādalū ꝓuide
ant ne cōuersi vel redditi eas custodiāt: nec eis ꝓ
prijs manib⁹ mercedē reddāt: sed aliq̄s de mercēna
5 rijs; ¶ Quibuscūq₃ mulierib⁹ dn̄s papa indulserit.
vt possint intrare domos vel ecclias nr̄as: priores
quantū potuerint se apponāt et defendāt ne intrēt;
Primo tn̄ die dedicatiōis: possunt īgredi mulieres f
ecclesias nostras que dedicant; g

De cōmēdatiōe solitarie vite ex cōsue tudinib⁹ domni guigonis; Ca. XXVII

1 De cōmēdatione hui⁹ vite. solitarie sc₃ pene ta a
cuimus: a multis sctis et sapiētibus. et tante
auctoritatis vt eoꝝ vestigia nō sim⁹ calcare digni:
2 copiose cōmendatā sciētes; ¶ Nostis enī in veteri
et in nouo maxime testamēto: oīa pene maiora sub
tiliora secreta. nō in turbis tumultuosis. sed cū soli
essent dei famulis reuelata: ipsosq₃ dei famulos. cū
vel subtilius aliq̄d meditari. vel liberius orare. vel a
terrenis p mentis excessū alienari cuperēt: fere semꝑ
multitudinis īpedimenta vitasse: et solitudinis ca
3 ptasse cōmoditates; ¶ Hinc est vt aliq̄d inde tanga
mus: q̄ in agrū ad meditādū isaac solus egredit:
qđ ei nō casuale. sed cōsuetudinariū fuisse credēdum
4 est; ¶ Qr iacob p̄missis oībus solus remanet: facie
ad faciē deū videt: bn̄dictione simul. et noīs in me
lius mutatione felix efficit: plus assecut⁹ vno mo
5 mēto solus: q₃ toto tp̄e vite comitat⁹; ¶ Moyses
quoq₃. helias atq₃ helise⁹: solitudinē testis est scri
ptura quātū diligāt: quātū ve p eam in diuinoꝝ se
cretoꝝ reuelatiōibus crescāt; Quoq₃ modo et inter
hoīes piclitent assidue: et a deo cū soli sunt visitēt;
6 ¶ Sed ⁊ hieremias solus sedet: qꝛ dei cōminatiōe
replet⁹ est; Poscens etiā dari aquā capiti suo. et ocu
lis suis fontē lachrymarū: vt lugeat iterfectos ppli
sui; Locū q₃ vbi se tam sctō possit ī ope liberi⁹ exer

e ¶ Mulieres. De mulierib⁹ etiā habet ca. 6. scde ptis no. §. 22. et ca. 5. tcie cōpil. §. 5. 6. 7. 8.

f ¶ Possunt ingre. Idem ca. 28. prime partis an. §. 15.

g ¶ Ecclesias nr̄as. Sed alibi intrare nō p mittantur. ca. 28. prime partis an. §. 15.

a ¶ De commendatione. Ex statutis guigo. ca. 80. per totū.

cere: postulat dicēs; Quis dabit mihi diuersorium
viatorꝝ in solitudine: tanq̄ hoc eū in ciuitate facere
nō vacaret: hoc mō idicās q̄ impediāt socij gratiā
lachrymarū; Qui etiā cū dixisset. bonū ē p̄stolari cū
silētio salutare dei: cui negocio maximū p̄stat solitu
do suffragiū: addidissetq̄. bonū est viro cū portaue
rit iugū dn̄i ab adolescētia sua: vbi nos plurimū cō
solat. qui ꝓpositū istud pene oēs a iuuētute subiui-
mus: adiecit et ait; Sedebit solitari⁹ et tacebit. qr
leuabit se supra se: oīa pene q̄ in hac nr̄a institutiōe
sūt optima. q̄ete et solitudine. silētio. et superiorꝝ ap
petitiōe significans; Que studia suos alūnos q̄les
efficiāt: postea manifestat dicēs; Dabit ꝑcutiēti se
maxillā: saturabit opprobrijs; Quorꝝ in altero pa-
tiētia sūma: in altero ꝑfecta refulget hūilitas; ¶ Jo 7
hānes q̄z baptista. quo iter natos mulierū iuxta sal
uatoris p̄coniū. maior nemo surrexit: q̄d solitudo
securitatis. q̄d ve vtilitatis afferat: euidēter ōndit;
Qui nec diuinis oraculis q̄b⁹ p̄dictū fuerat: q̄ ab
vtero sp̄ūsctō replet⁹. in sp̄ū et virtute helie christū
foret dn̄m p̄uēturus: nec mirabili natiuitate. nec pa
rentū sanctitate secur⁹: frequētiā hoīm fugiēs tāq̄
periculosam: deserta solitudinis tāq̄ tuta delegit:
tamdiu pericula mortēq̄ nesciēs: q̄diu heremū so
lus incoluit; Ubi q̄d virtutis lucrat⁹: q̄d ve sit meri
ti. christi baptism⁹: ⁊ ꝓ iusticia. mors suscepta mō-
strauit; Talis est em̄ fact⁹ in solitudine: vt dignus
esset lauātē oīa christū solus baptizare: et ꝓ verita-
te nec carcerē nec mortē declinare; ¶ Jesus ipse de⁹ 8
et dn̄s. cui⁹ virt⁹ nec secreto iuuari. nec publico po-
terat impediri: vt suo tn̄ nobis ꝯsuleret exēplo. p̄us
q̄ p̄dicaret: temptatiōib⁹ atq̄ ieiunijs q̄si ꝓbatus
est in solitudine; De quo scriptura refert: q̄ relictis
turbis discipulorꝝ in montē solus ascēderet orare;
Qui ⁊ imīnētis iam tp̄e passionis. ap̄los reliq̄t sol⁹
exoraturus: isto vel maxime insinuās exēplo q̄tū
solitudo ꝓsit orōni: q̄n comitib⁹ licet ap̄lis nō vult
mixt⁹ orare; ¶ Jam vos ipsi sctī ac venerabiles pa- 9
tres. paul⁹ et antonius. hilarion. bn̄dict⁹. et ceteri
nobis inumerabiles: quātū in solitudine mēte ꝓfe-

cerit. p vos ɔsiderate: et ꝓbabitis suauitates psal-
modiaꝝ: studia lectionū: feruores orōnū: sbtilita
tes meditationū: excessus ɔtēplationū: baptisma
ta lachrymaꝝ: nulla re magis q̄ʒ solitudine posse iu
10 uari; ¶ Nō aūt hec vobis pauca q̄ diximꝰ exempla
sufficiāt. ad suscepti laudē ꝓpositi: sed ipsi potius
vobis plura coaceruate: vl' de rerū vsu p̄sentiū: vl' de
sanctaꝝ paginis scripturarū; Qīa em̄ pene q̄ hic re-
ligiose agere cōsueuimꝰ: vel in ep̄lis beati hierony
mi. vl' in regula beati bn̄dicti: seu in ceteris scriptu
ris autenticis credimus cōtineri;

Forma general' capl'i et p̄uati; XXVIII

1 Enerale capl'm et priuatum celebret' scd'am for
mā cōpositionis recepte a capl'o generali: et a
2 dn̄o papa cōfirmate: q̄ forma talis est; ¶ Capitulū
generale totius ordinis cartusiēsis in domo cartu-
sie semp annis singulis celebret': nisi forte ad certū
tēpus ex aliq̄ certa causa: et tūc de ɔsensu p̄oris do-
mus cartusie et oīm diffinitoꝝ oporteret illud alibi
3 celebrari; ¶ Singulis v'o annis collecto capl'o ge-
nerali apud domū cartusie: p̄or domꝰ cartusie vnū
discretū et idoneū nomīet diffinitoꝝ electorē. vide-
licet quē volnerit: seu de monachis domꝰ cartusie.
4 siue de p̄oribꝰ in eodē capl'o cōgregatis; ¶ Deinde
q̄nq̄ʒ p̄ores primarū domorū ipsiꝰ ordinis. post do
mū cartusie: singularit' singuli alios singulos diffi-
nitoꝝ noīent electores: siue de monachis domꝰ car a
tusie. siue de p̄oribꝰ in eodē capl'o ɔstitutis; Hoc pē
sato tn̄ de eq̄li et debita portiōe: vt q̄nq̄ʒ p̄dicti p̄o-
res q̄ diffinitoꝝ noīant electores. annis mutent' sin
gulis successiue: domorū ordinis cartusiēsis ordīe
cōseruato: descēdēdo videlicet p singulos p̄ores in
capl'o p̄sentes vsq̄ʒ ad vltimū inclusiue: et postmo-
dū a capite inchoādo: p̄ore domꝰ cartusie nō muta
5 to; ¶ Sex igit' electores statī postq̄ʒ vt supradictū
est fuerint noīati: secedēt in locū ad hoc specialit' de
putatū: et breui tractatu inter se habito: absq̄ʒ vlla
psonaꝝ. partiū. nationū. vel ɔditionū acceptiōe eli
gāt octo diffinitores. ꝓ sue arbitrio volūtatis: siue
de seipsis siue de p̄oribꝰ. siue de monachis domus

a ¶ Nominēt electores. Discretos idoneos. ca. p̄senti. § 3.

cartusie in eodē caplo ɔstitutis: q̊s teste fideli cōsci
entia magis idoneos iudicabūt; Ita tñ: ꝙ excepto
priore cartusie· null⁹ sit vel eligat diffinitor· in duo-
bus caplis successiue; ¶ Itē inhibet: vt null⁹ sub- 6
ornet aliū ī electiōe electoꝝ vl' diffinitoꝝ; ¶ Quib⁹ 7
electis: vn⁹ eligētiū· diffinitores ipsos ꝑ hunc mo
dū electos· vice sua· et collegarū suoꝝ· ī cōi mox au-
diētia publicabit; ¶ Qui diffinitores electi et noīa- 8
ti· habebūt plenitudinē ptātis vna cū priore dom⁹
b cartusie: ordīare· statuere· et diffinire· q̄ scd̄m deū et
ꝑpositi cartusiēsis obseruationē· meli⁹ et vtili⁹ ī ipo
caplo viderint ordinanda: ita dūtaxat: ꝙ q̊cq̊d ab
oīb⁹ eis· vel saltim a maiori ꝑte ipsoꝝ oīm· hoc est a
c q̄uinqȝ· diffinitū fuerit vl' statutū: plenā habebit in
d toto ordīe firmitatē; ¶ Hoc excepto: ꝙ ɔtra aliq̊d 9
eoꝝ q̄ ɔtinent in trib⁹ cōpilatiōib⁹ statutoꝝ· siue cō
stitutionū traditis ꝑ cōpromissarios· siue statutari-
os: scȝ ꝑ fratrē humbertū de romans de ordine p̄di
catoꝝ: ⁊ frēs guifredū bozoselli· et artaldū scti salua
toris· p̄ores: datos auctoritate toti⁹ capli generalis
e cartusiēsis: nihil possit statui de cet̄o ꝑ qd̄ ātiquus
f rigor cartusiēsis ordinis minuat: nisi de assēsu oīm
diffinitoꝝ· ⁊ ɔsensu ɔuēt⁹ cartusie· vel maioris ꝑtis
ipsius: vbi ordo hm̄ōi ortū cepit; Nec tunc: nisi ꝑ
duo capl'a ɔtinua approbet; ¶ Ad hec etiā ordina 10
mus: ꝙ dispensatio ad relaxationē rigoris ordinis
ꝑtinēs· cū aliq̄ vel aliq̄b⁹ domib⁹ specialit' ꝑ caplm
g generale facta nō valeat: vsqȝquo ꝑ duo generalia
capl'a ɔtinua fuerit approbata; ¶ Nulla etiā cōstitu 11
tio vl' statutū ꝑ caplm gn̄ale fieri poterūt cū effectu:
nisi ꝑ duo gn̄alia capl'a ɔtinua approbet; ¶ Sȝ nec 12
singulares libertates· p̄rogatiue· siue emunitates do
mus cartusie q̄s hacten⁹ habere singularit' ɔsueuit:
ꝑ aliquā diffinitionē vni⁹ siue plurīū caploꝝ siue pri
h uatorū siue generalīū auferent eidē; ¶ Insuꝑ etiā po 13
i testās p̄oris cartusie· et auctoritas quā hēt ī caplis
generalib⁹· et quā hacten⁹ habuit suꝑ annū auctori
tate capli generalis eidē semꝑ remaneat: et eadē suꝑ
k annū auctoritate capli general' vtat: nec alteri pos-
sit cōmitti: nisi ex aliq̄ causa ī certo articlo et ad tp̄s
determīatū· de ɔsensu eiusdē p̄oris et oīm diffinito-

b ¶ Statuere et dif. Dn̄s innocētius/papa tertius cōfirmauit capitulum generale: et dn̄s alexāder papa terti⁹/institutiōes ordinis iā factas ⁊ in futurū fiēdas.
c ¶ A quinqȝ diffi. Prior cartusie vbiqȝ in tractatibus duplicē habet vocē ad rigorē ordinis cōseruandū. ca.3. secūde ꝑtis no.§.3.
d ¶ Ordine firmita. Ita tñ si ꝑ diffinitores sequētis capli fuerit approbatū et ɔfirmatum. ca. p̄senti.§.16.
e ¶ Statui de cete. Uide ca.7. scd̄e ꝑtis no. §.17. et ca. p̄senti.§.18.
f ¶ Ordinis minua. Contra hoc faciūt illi q̄ in multis lauticijs ɔtra sobrietatē ⁊ parcitatem ordinis vident eneruasse heremiticū rigorē. ca.4. hui⁹ ꝑtis an.§.8.
g ¶ Nō valeat. Nec etiā quisqȝ ea vtat. ca. p̄senti.§.18.

h ¶ Auferent. Cōcordat cū ca. sequēti.§.29.
i ¶ Potestas p̄o. Potestate sua libere vtatur prior cartusie q̄ suꝑ annū auctoritate capli generalis fungitur. ca.4. tertie cōpil.§.8.
k ¶ Utatur. Sed prior ⁊ ɔuentus dom⁹ cartusie cū magna diligentia cauere debent/ ne in potestate sibi commissa excedāt. ca. seq̄nti.§.30.

rū alit̄ cōtingeret ordinari; Per h̄ tñ nullū p̄iudiciū
14 volum⁹ his fieri: q̄ sūt sup̄i⁹ ordināta; ¶ Ad celebrā l
dū v̄o p̄uatū capl'm sup̄ annū: vocare tenebit̄ prior
cartusie p̄ores aliōs q̄ttuor de magis discretis et ido m
neis. nec multū remotis: illos dūtaxat q̄ p̄ diffinitio
15 nē generalis capli ad h̄ fuerint noiati; ¶ Itē caueāt
diffinitores: ne multiplicēt amodo statūta sine cau n
sa multū rōnābili; Poterūt tñ facere admonitiōes o
siue exhortatiōes circa aliq̄: sic dicēdo; Admonem⁹
q̄ h̄ vel illud corrigat̄: vel vt h̄ vel illud fiat: vel nō
fiat; Et hmōi admonitiōes nō īserant̄ int̄ cōstitutio
nes: s̄ in cedulis vl' q̄tērnis alijs poterūt reseruari; p
16 ¶ Cū autē amodo fiet aliq̄ ꝯstitutio: diffinitores q̄
incipiēt eā: dicāt sic in scriptis; Incipim⁹ hāc cōsti
tutionē: fiāt hoc vl' illō. vel nō fiat; Diffinitores āt q
seq̄ntis capli īmediate. si eā voluerit ꝯfirmare: sic di
cāt ī scriptis; Cōstitutionē hāc īceptā q̄ hoc vl' illō
fiat. vl' nō: nūc approbam⁹; Et xetūc hēat vim ꝯsti
tūtiōis; Si aūt noluerint eā ꝯfirmare: dicāt sic; Illā r
17 ꝯstitutionē. reprobam⁹; ¶ Hmōi āt ꝯstitutiōes oēs
q̄ amodo fiēt: scribāt̄ ī illo titulo d̄ diūersis statutis s
capli: nisi p̄ diffinitores ordinet̄ q̄ alibi int̄ ꝯstituti
18 ones ī certis titulis collocēt̄; ¶ Itē null⁹ vtat̄ stātu t
to nouo aliq̄ vl' dispēsatiōe circa rigorē ordis d̄ nouo
facta: q̄usq̄ p̄ duo capl'a cōtinua fuerit approbata;

De capl'o generali ꝛ p̄uato; XXIX

1 Riores nō nimis tēpestiue. nisi vrgēte necessita
te it̄ arripiāt ad capl'm veniēdi: veniētesq̄ vna
sola ī gratianopoli: in alijs v̄o locis. nō āpli⁹ duab⁹
noctib⁹ hospitēt̄; Qui v̄o añ diē ꝯstitutū sine licēn a
tia p̄ōtē cartusie ītrauerit: nō loq̄nt̄ nisi cū ꝓcurato
2 re ꝛ vtroq̄ coq̄nario; ¶ Caueāt p̄ores. ne petāt licē
tiā īgrediēdi domū cartusie añ capl'z generale: absq̄
3 magna necessitate; ¶ Prior ad capl'm veniēs. nisi oc
casio euidēs alit̄ agere cōpulerit: nō nisi vnū ꝯuersū b
secū adducat; Quib⁹ veniētib⁹ vl' reuertētib⁹. si q̄s
ex eis siue p̄or siue ꝯuersus decesserit: dūplex ī ordie c
officiū hēbit: ꝛ silr̄ q̄ p̄ capl'z gn̄ale. vl' p̄uatū p̄ nego
cijs vl' vtilitate ordis fuerit ad loca remota trāsmiss⁹;
4 ¶ Prior cū ad capl'z venire nō poterit: mittat ꝓcu

l ¶ Ordinata. Scilꝫ de nominādo electores diffinitoꝝ/ ꝛ de eligēdo diffinitores/ eisdē numero modo et forma. ca. p̄senti. §. 5.

m ¶ Alios q̄ttuor. Qui cū p̄ore cartusie et cōuētu suo/ capl'm p̄uatū celebrabūt. ca. sequēti. §. 37.

n ¶ Satuta sine. Idē ca. 13. tertie cōpil. §. 19.

o ¶ Ratiōabili. Que statuta/ nullus audeat glosare vel interp̄tari sine licētia capli generalis. ibi. §. 20.

p ¶ Uel q̄ternis. Si cōtingat aliq̄s ordinationes p̄ capl'm generale fieri: vicarij domorū eas describāt in vno libro de nouo fiendo ꝛc̄. ca. 4. tertie cōpil. §. 24.

q ¶ Fiat hoc. Idē ca. 10. scd̄e p̄tis no. §. 8.

r ¶ Uim cōstitutio. Ordinatiōes capli generalis vel visitatoꝝ. si q̄s nō obseruauerit/ a vino ꝛ ceruisia suspēdat̄: donec eas īpleuerit. ca. 9. tertie cōpil. §. 36.

s ¶ De diuersis sta. Hoc est vltimū capitulum hui⁹ partis.

t ¶ Statuto no. Et intelligit̄ solūmodo de illis statutis q̄ fierēt cōtra rigorē ordinis. ca. 10. scd̄e p̄tis no. §. 7.

¶ De capl'o generali: etiam habet̄ ca. 7. scd̄e p̄tis no. p̄ totū. Et ca. 9 tertie cōpil. §. 1. vsq̄. 15.

a ¶ Sine licētia. Etiā si cū licētia intrauerint: soluāt singulis dieb⁹ p̄ q̄libet aīali tres grossos ca. 7. scd̄e p̄tis no. §. 1.

b ¶ Unū cōuersum. Ul' famulū honestū. ca. 3. scd̄e p̄tis no. §. 16.

c ¶ Duplex in ordi. Duplex officiū est duplex agēda defunctorū in q̄ꝝ p̄ima d̄r missa ab hebd̄ario/ ī alia v̄o nō. ca. 2. tertie cōpil. §. 32.

d ratorē suū: vel mōnachū cū pcuratorē cōmode nō
e pōt; Uel si fuerit de domo valde rēmota. nunciū cū
f litteris: si nec ipse venire nec pcuratorē mittere pos
sit; Singulis etiā annis alijs q̄b⁹ venire ad caplm
nō tenent: mittat nūciū. statū dom⁹ a q̄ mittit afferē
tē: et capli statuta reportaturū; ¶ Priores q̄ qn̄ ve 5
g nire debēt ad caplm nō veniūt: nec mittūt pcurato
rē vel monachū vt supradictū est: nisi ieuitabili ne
cessitate quā acceptat capitulū postq̄ ei significata
h fuerit. nō exeāt terminos; Si exierint: teneant ordi
nē suū nisi cū epis. abbatib⁹. τ ꝯuentib⁹: donec car
tusie venerint; ¶ Priores q̄ afferūt elemosynas ad 6
i caplm generale: diuidāt eas scdm volūtatē donato
rū; Oēs elemosyne q̄ apportant ad caplm: nō pus
inter pores diuidant: q̄ fuerint in caplo pnūciate;
k ¶ Singuli pores afferāt nōia defūctoꝝ suoꝝ de ce 7
tero ad caplm scripta: et tūc poterūt reddi pori sel
lionis. qui eos apud cluniacū cōportabit: et nihi
lominus mittant super annū sicut prius;

Celebratio capituli;

l m In generali caplo vt expediti⁹ pcedat: dnica 8
tertia post octauas pasche an̄ cenā priores ad
domū superiorē ascēdūt: i refectorio cenāt: postea
in claustro vel in cimiterio cōueniunt; Et pmissa col
n latione vl' admonitiōe a pōre cartusie: si fieri pōt lr̄e
o recitānt. et breues reddūt; Preces tn̄ q̄ in igressu ca
pitli an̄ sermonē. et q̄ p defūctis fieri ꝯsueuerūt post
sermonē: vsq; in crastinū differunt sicut et sermo;
Predicta vo agere vsq; ad cōpletoriū licet; Eo nāq;
pulsato: priores dū in claustro fuerint. illo ceterisq;
dieb⁹ capli: silentiū debēt facta pulsatione seruare
in ipso claustro; ¶ Scituris his q̄ ingruēte aliq̄ ne 9
cessitate ipediti cenare nequerint an̄ cōpletoriū: ce
p nare nihilominus pōstea eis esse pmissum; Quod
et tam monachis q̄ laicis toti⁹ ordinis. omi tēpore
diebus q̄bus cenare licet: similit est indultū; ¶ De 10

d ¶ Uel monachū. De monacho mittēdo reuocatū est. ca. 7. scde ptis no. §. 2. Sed clericū redditū vel ꝯuersū mittere pōt ad caplm. ibi. §. 9. Et etiā extra termios p facti dom⁹. ca. 3. scde ptis no. §. 16. Uide ca. 9 tertie cōpil. §. 19.

e ¶ Ualde remota. Quia de domib⁹ remotis pores ad caplm venire annis singulis nō tenent. ca. 5. huius ptis an. §. 6. Hoc verū est: si iā als fuerūt ad caplm. Si aūt nō fuerūt: tenēt venire. ca. eodē. §. 36. et ca. 3. scde ptis no. §. 22.

f ¶ Cū litteris. Scribētes caplo generali vl' pori cartusie sup annū: nō faciāt in lr̄is phemium vel arengas. Et dū scribunt tpe capli: scribāt simul pori cartusie τ diffinitorib⁹/ nisi esset casus secret⁹. ca. 9. tertie cōpil. §. 6. Et scribāt que vera sunt/ si penas statutoꝝ effugere voluerint. ibi. §. 9.

¶ Uide ca. 7. scde ptis no. §. 7. et ca. 13. tertie cōpil. §. 11. et ca. 7. scde pts no. §. 3. et. 6. et. 12. et ca. 9. tertie cōpil. §. 7. 8. 10. et ca. 7. secunde partis no. §. 4. et. 33.

g ¶ Ad caplm. Unus ex duob⁹ visitatorib⁹ puinciaꝝ/ exceptis saxonia τ āglia: singulis annis venire tenet τc. ca. 9. tertie compil. §. 15. 16. 17. 18. Uide ca. 7. secunde ptis no. §. 10.

h ¶ Teneāt ordinē. Quid sit ordinē tenere habet ca. 10. secūde partis no. §. 6.

i ¶ Diuidāt eas. Simile qd: habet ca. 6. huius ptis an. §. 51.

k ¶ Nomina defun. Et cognoīa psonaꝝ ordinis/ et si sint sacerdotes aut nō/ τ cui⁹ dom⁹ fuerint primo τ vltimo pfessi τc. ca. 2. tertie cōpil. §. 15.

l ¶ In generali capitulo. Priores τ alij religiosi ordinis q̄ ad capitulū generale veniūt: sequant diurnū τ nocturnum officiū. Als clamēt culpā suā in cōmuni audiētia τc. ca. 9. tertie cōpil. §. 1.

m ¶ Dnica tertia. Modo sabbato pcedēti an̄ prandiū ascēdūt: vespis τ matutinis/ misse τ vespis intersūt: τ dnica in refectorio prandent τ cenant.

n ¶ A priore cartusie. Uel ab alio cui iniunctum fuerit. ca. 9. tertie compil. §. 11.

o ¶ Littere recitant. Modo littere vsq; in crastinū differunt legende.

p ¶ Postea eis esse. Id est pulsum cōpletorij/ sed nō post completoriū dictum licet cenare vel loqui. ca. 6. tertie compil. §. 26.

missis trium dierū capli: in pma parte ꝯsuetudinū.
11 caplo. xvi. ꝯtinetur; ¶ In his quoqꝫ trib⁹ dieb⁹ mo
nachis cartusie post pmā et nonā de cellis exire li q
cet: post vespas autē. et inter prandiū et nonā nō li
cet absqꝫ licētia poris: nec fit īteruallū in domo car-
12 tusie añ laudes; ¶ Ad caplm generale qui de ordie
nr̄o nō sūt ad sermonē quidē recipiunt. siue sint reli
giosi. siue seculares: sed eo finito mox egrediūtur:
nec eos vel alios hospites. nisi iubēte pore cartusie
custodes ostio deputati intrare pmittūt; Cū vo in-
trauerint: null⁹ cū eis nisi specialit iussus infra clau
strū loquatur; Exeuntes aūt de caplo post sermonē.
vel de refectorio post refectionē: deducēte ipsos p-
13 curatore ad hospitiū reuertūtur; ¶ Prima igit die
fratres laici ad missam supius ascēdūt. ꝛ ea cātata re r
cedūt: nec eis postea in pmis duob⁹ dieb⁹ capli ad
domū supiorē etiā vocātib⁹ eos porib⁹ suis ascēde
re. nec porib⁹ ad domū inferiorē descēdere: sine licē
tia poris cartusie licet; Dnīca tn̄ et duob⁹ diebus se-
quētib⁹ post cenā pcurator descēdit cū duob⁹ pori
14 bus: quoꝝ alter ꝓponit fratrib⁹ verbū dei; ¶ Post
missam igit pulsato ad nutū poris cartusie signo:
cum silētio oēs pariter in dormitorio fratrū coueni- s
mus: eoqꝫ inchoāte psalmū. ad te leuaui. dicimus;
Sequit glia pr̄i: kyriel. christeel. kyriel: pater nr̄:
et ne nos īducas: saluos fac seruos tuos: mitte no
bis: esto nobis: nihil proficiat: dn̄e exaudi: dn̄e
deus virtutū: dn̄s vobiscū: oremus: deus q̄ cor-
da: ptende dn̄e: actiōes nr̄as q̄sum⁹ dn̄e. ꝛ cetera:
p dn̄m nr̄m; Hec aūt ab epō si adsit caplo: alioq̄n a
pore cartusie: vel eo aliq̄ ex causa nō valente. ab alio
pore antiq̄oris dom⁹ ordinis nr̄i sunt dicēda; Que
dū dicunt stat q̄ pnūciat: et tota ꝯgregatio r̄ndēs
ad singula vt oportet. dictoqꝫ bn̄dicite a pnūciante
sequit sermō: quē facit q̄ pmonit⁹ fuerat a pore car- t
tusie; Quo finito: recedūt hospites tam religiosi q̄ꝫ v
aliȷ: deducēte illos ad hospitiū pcuratore; Quo re x
gresso: lr̄e et breues si q̄ remanēt nōdū redditi vl le
cti. reddūt pori cartusie: et ipe qd redditū fuerit. cui
vult tradit ad legēdū; Eoqꝫ inchoante pces facim⁹

q ¶ De cellis exire. Dieb⁹ capli generalis: nō licet monachis exire clausuras domoꝝ suarū: possūt tamē post nonā de bonis habere colloquium. ca. 7. secunde partis no. §. 8.

r ¶ Laici ad mis. Et clerici redditi: p sermone audiēdo. ca. 7. secunde ptis no. §. 9.

s ¶ In dormitorio. Modo in aula capituli generalis ad hoc deputata.

t ¶ Sermo. Illi q̄bus iniungit sermo vel collatio venire tenētur ad caplm: Als intimēt priori cartusie aut visitatori puincie qui aliū subrogabūt ꝛc̄. ca. 9. tertie cōpil. §. 11. Qui sermo ꝛ in aliȷs actib⁹ ꝯsuētualibus pōt recitari in scriptis. ca. eodē. §. 12.

v ¶ Recedūt hospi. Et nouitū. ca. 6. secūde ptis no. §. 11.

x ¶ Deducēte illos. Idem supra ca. presenti. §. 12.

ꝓ de functis: psalm⁹ de ꝓfundis: requiẽ eternã et
cetera: pr̃ nr̃: et ne nos ĩducas: a porta ĩferi: dñs
vobiscũ: orem⁹: ĩclina dñe: omp̃s sempiterne de⁹
q̃ viuoꝝ; Deinde iterũ monent̃ oẽs vt reddãt lr̃as.
et breues: si q̃ remanẽt apud eos; ¶ Lectis lr̃is le- 15
y git̃ et charta: in q̃ ꝓponẽdaꝝ ac notãdaꝝ q̃stiõnũ.
necnõ q̃rundã alioꝝ obseruãtia ꝯtinet̃; ¶ His igit̃ 16
z rite pactis: ꝓponunt̃ ꝓponenda: notant̃: statq̧
q̃ ꝓponit siue sit p̃or siue alius: ceteris interim ta-
centib⁹; Ad q̃ examinãda. iudicãda seu terminãda:
p̃or cartusie et octo diffinitores singulis dieb⁹ capl̃i
cũ viderint opportunũ surgũt: et seorsũ sup̱ singu-
lis ãnotatis habito diligẽti tractatu. scd̃m deũ ꝓut
ordini viderint expedire cũ plenitudine ptãtis deter
a b minãt: et scriptis cõmẽdata. ĩ capl̃m redeũtes. p̃or
cartusie recitat sicut fuerint diffinita. absq̧ ꝯdictiõe
tenẽda: scd̃m formã positã ꝓximo capl̃o p̃cedenti;
Et tam ipsi q̧ alij q̃ ad ꝯsiliũ vocant̃. deũ iudicẽ suũ
pre oculis habeãt: nec a via dei odio aliquoꝝ exor-
bitẽt vel fauore; ¶ Porro si q̃ de ꝓpositis defacili 17
nõ potuerint diffiniri eo forte ꝙ altiorẽ habeãt q̃sti-
onẽ: exitũq̧ aliq̃ ex causa ita difficilẽ. vt ꝓlixiori vẽ
tilãda examine. aut deliberatiõe sint pẽsanda maio-
ri: aliq̃b⁹ ꝑsonis de ordine q̃s magis esse ad id ido-
neas cognitũ fuerit: eoꝝ examinatio atq̧ diffinitio
cõmittit̃. vl̃ examinatio plerũq̧ sola: diffinitiõe vi
delʒ generali capl̃o reseruata; ¶ In generali capl̃o 18
nihil determinet̃ a diffinitorib⁹: nisi qđ fuerit ꝓpo-
sitũ in cõi audiẽtia capl̃i; ¶ Et si aliq̃ statuta genera 19
lis capl̃i retractari oporteat: nunq̧ retractent̃ nisi
ꝑ capl̃m generale: nisi iusta euidẽs et vrgens causa
aliud q̃nq̧ inducat; ¶ Et q̃m in iudicio absentium 20
multotiẽs erratũ est: de cetero ꝓut poterit. tale iudi
ciũ caueat̃; ¶ Proposita in capl̃o generali. necnon 21
diffinita seu terminata: nullus vsq̧ in diem tertiũ fi
nito capl̃o reuelare p̃sumat; Sed et tũc et semp̱ clau
so seruãda erũt in pectore. nulliq̧ reseranda: si qua
talia videbunt̃ que ad publicas aures non deferri
vel vtilitas exigit: aut suadet honestas; Qui v̇o si-
lẽtio tegẽda reuelasse fuerit dep̄hẽsus: iuxta modũ

y ¶ Questionũ. Ad dubia ꝛ q̃stiones q̃ tp̱e capl̃i vel sup̱ annũ mittunt̃: nullus r̃ndeat/ nisi prior cartusie/ vel cui commiserit ꝛc̃. ca. 9. tertie cõpil̃. §. 3.

z ¶ Statq̧. In publica audientia capl̃i null⁹ nisi vocat⁹ surgat/ nec ꝑ seipsum aliq̃d ꝓponat/ sed illđ tradat scribe capituli q̃ legere poterit. ibi. §. 5.

a ¶ In capl̃m. Null⁹ monachoꝝ cartusie de fact̃ capl̃i/ quoq̃ mõ se intromittat: etiã si lr̃as a ꝑsonis ordinis recepe rit ꝛc̃. ca. 9. tertie compil̃. §. 13.

¶ Nullus chartã capl̃i scribi faciat ꝑ seculares Al̃s clamet culpã suã. Nec portet̃ copia charte capl̃i extra cartusiã/ nisi prius correcta fuerit. ca. 9. tertie cõpil̃. §. 2

b ¶ Prior cartusie. Singuli priores/ rectores/ p̃orisse ꝛ vicarij monialiũ ꝑ seipsos vel per lr̃as in capl̃o generali: misc̃diam petere tenet̃. ca. 9. tertie cõpil̃. §. 4.

22 culpe puniat; ¶ Qui exire necesse habet exeat: sed
23 exeũdo et redeũdo siletiũ teneat; ¶ Qui locuturus
24 cũ aliquo exire voluerit: licentiã petat; ¶ Quotiẽs
signũ ad ꝯueniẽdũ pulsabit · et qñcũqꝫ ꝑores ad cõ
siliũ vocabunt: omi occasione postposita · et in silẽ
tio velociter ꝯueniãt: et ad qđ euocant festinãter ac
25 cedãt; ¶ Singulis etiã dieb⁹ post ꝑmã et nonã cõ
uenietibus nobis in vnũ: ꝑor cartusie bñdicite di
26 cat; ¶ Prior cartusie · nõ debet dare sentẽtiã in gene
rali caplo · sine cõsilio prioꝝ et monachoꝝ cartusie:
nisi in minimis reb⁹ vbi nulla est dubitatio dicat ali
27 qđ iterloquẽdo; ¶ Ubicũqꝫ agit in institutiõibus
de dãdis licẽtijs a domo cartusie: intelligit aucto c
28 ritate capli generalis; ¶ Si cõtigerit ꝙ ꝑor vel alia
ꝑsona dom⁹ cartusie · vel tota dom⁹ aliqđ postulaue
rit · vl cõmiserit culpã cui⁹ correctio ꝑtineat ad capi
tulũ generale: ꝑor cartusie seorsum ꝯuocabit diffini
tores · sicut in alijs negocijs fieri cõsueuit; Et cũ fue
rit ventũ ad illũ de quo qstio mota fuit: si ꝑor cartu
sie est in causa · cũ ventũ fuerit ad tractãdũ de eo · ipse
exibit de cõsilio: et alij terminabũt; Si tota domus
cartusie: exibit ꝑor et si qui sunt diffinitores de mo
nachis suis; De alijs diffinitorib⁹ in causa cõsimili
29 similiter fiet; ¶ Preter ista q̃ determiata sũt hiccir
ca generale caplm et domũ cartusie: nõ intelligim⁹
ꝙ dom⁹ cartusie priuet in aliquo qua vsqꝫ nũc vsa
30 est auctoritate ⁊ libertate; ¶ Uerũtamẽ cũ ꝑor et cõ
uent⁹ cartusie causas emergẽtes suꝑ annũ q̃ caplm
nõ possũt expectare · determinẽt auctoritate capli ge
neralis: cũ magna diligẽtia cauere debẽt ne in ꝑtãte
31 sibi cõmissa excedãt; ¶ Euolutis igit diebus capli
sub obseruatiõe ꝑdicta: tertia die noiant a diffinito
rib⁹ qttuor ꝑores de magis discretis · idoneis et nõ
multũ remotis: q̃ supra annũ si necesse fuerit ad ꝑua
32 tum caplm ꝯuocent; ¶ Deinde post nonã recitãto d
ꝑus qđ đ qstiõib⁹ superat recitãdũ: postqꝫ ꝓpt exces
sus qs se icurrisse ꝯfessi fuerint aliq ex ꝑorib⁹ recepe
rint disciplinã: monent vniuersi · qten⁹ ad domos
suas deo ꝓtegente reuersi · faciant exolui õfficiũ qđ e
ex cõmuni ordinis decreto ꝑ totũ ordinẽ annis est

c ¶ Licentijs. Licentias seu gratias semel alicui denegatas ꝑ capitulũ generale seu ꝑorẽ cartusie nõ possũt dare visitatores: nisi ⁊c. ca. 9. tertie cõpil. §. 37.

d ¶ Recitato prius. Qñ a caplo generali vl priore cartusie cuiqꝫ aliqđ reddere vl facere sine ꝑfinitiõe tpis iniungit / illud qcitꝰ potest implere tenet ⁊c. ca. 7. secũde ꝑtis no. §. 16.

e ¶ Officiũ. Qđ qle sit / habet ca. 48. prime ꝑtis an. §. 35. Uide ca. 2. tertie cõpil. §. 13.

ſingulis exoluẽdũ: ꝓ parẽtibꝰ nr̃is· ꝓ bñfactoribꝰ
charis· ⁊ familiaribꝰ viuis et defunctis; Cuiꝰ officiȷ̃·
necnõ oĩm ſpiritaliũ bonorũ ordinis· illi quoqꝫ par
ticipes annũciant̃ q̃ ad capitulũ acceſſerũt: quive
p̃oribꝰ in itinere hoſpitalitate· ſeu hũanitate quali
bet alia officiũ exhibuere charitatis: omeſqꝫ aliȷ̃ vi
ui ſiue defuncti· q̃ ꝑ litteras· ꝑ nũcios· vel ꝑ ſeipſos
orõnibꝰ ſe cõmẽdauerint ordinis aut p̃orũ; ¶ Nul- 33
f lus litteras miſſas capitulo generali vel diffinitori
bus retineat vel aperiat: ſine licentia diffinitorum;
¶ Item ipſi diffinitores ordinẽt de duobꝰ p̃oribus 34
g qui rationẽ recipiant dẽ expenſis factis ꝓ capitulo
generali: ⁊ qd̓ iuenerint in ſcriptis referãt diffinito
ribus; ¶ Deniqꝫ de religiõe mũda· de ꝓfeſſione· de 35
pace ad omnes et maxime ad eos qui noſtre ſunt ꝓ
feſſionis: necnõ de peruigili ſollicitudine circa ſub
ditos: ceteriſqꝫ generaliter que et honeſtati cõgru
unt· et ſaluti expediũt animarũ· cõmoniti a p̃ore car
tuſie: eodẽ inchoãte· ꝯfiteor dicimus in terrã ꝓſtra
ti: vnde nobis ſurgẽtibus· dicit̃ ab ipo priore bene
dicite; Cum quo· fratribꝰ tamẽ cartuſie quos ibidẽ
h adeſſe cõtigerit vale prius dicto: ad domũ deſcen
dimꝰ inferiorẽ· per viã veſperas decãtãtes; Ubi ſta
tim ad caplm cõgregatis conuerſis fit ſermo: vel a
priore cartuſie· vel ab alio cui iniũxerit; Recitant̃ de
inſtitutis capli que recitanda vident̃; Craſtina die
valde mane· miſſa ſine cãtu de ſpiritusctõ celebrata:
recedimꝰ qui veneramus ad caplm vniuerſi; ¶ Re- 36
greſſi aũt priores: enarrare fratribꝰ debẽt inſtituta
illa oĩa capli: que oportet eos et expedit ſcire; Ele
moſynas quoqꝫ receptas in caplo· numeꝝ breuiũ·
ꝑſonas q̃bus aliqd̓ ſpeciale bñficiũ fuerit ꝯceſſum:
et diem ſtatuere quo capli officiũ debeat inchoari;
i Quod q̃le ſit: in p̃ma parte cõſuetudinũ· capitulo
q̃dragesimooctauo inuenit̃; ¶ Sunt p̃terea p̃uata 37
capla pro negocijs et q̃ſtionibus ſupra annũ emer
gentibꝰ neceſſaria decidendis: ad que vocabit p̃or
cartuſie q̃ttuor p̃ores: illos dũtaxat qui in p̄cedẽti
caplo generali fuerint a diffinitoribꝰ noĩati; ¶ Uo- 38
cati vo· ſi infirmitas corporis nõ impediat· vel alia

f ¶ Litteras miſſas. Si qs lr̃as caplo generali vl̓ priori cartuſie directas aperuerit: abſolui nõ poteſt ſine licẽtia ipſoꝝ. ca. 9. tertie compil. §. 8.

g ¶ De expẽſis. Status capli generalis in pleno caplo oĩbus intimet̃. ca. 7. ſecunde partis no. §. 18.

h ¶ Uale p̄us. Cum priores in receſſu capli licẽtias exeundi petierint: qd̓ i p̃terito anno expẽderint, dicere teneant̃. ca. 6. huiꝰ ꝑtis an. §. 32. Uide ca. 4. tertie compil. §. 20. et ca. 9. tertie cõpil. §. 14.

i ¶ Caplo. xlviij. prime partis an. §. 35.

iusta causa q̄ priori cartusie significari debet: necesse
habēt oī occasiōe seu dilatiōe frustratoria cessante in
39 domo cartusie cōuenire; ¶ In priuatis aūt caplis si-
cut fit in generali, anteq̄ de ipso negocio seu q̄stione
tractet': pmittunt' ꝯsuete pces: scz psalm' ad te le-
40 uaui et cetera; ¶ Et q̄cq̄d de negocijs et q̄stionib' ter-
minādis prior et ꝯuēt' cartusie cū ꝯuocatis et p̄ntib'
q̄ttuor p̄dictis priorib' disposuerit: firmū fore caplm
generale decreuit; Si q̄s tn̄ ex vocatis priorib' q̄stio-
nē habuerit specialē: nihilomin' tres alij cū priore et
cōuētu cartusie in speciali illi' causa ꝓ caplo reputa-
41 bunt'; ¶ Qr si priuatū caplm sup annū errauerit: ge-
nerale caplm corrigere debet: cū fuerit in cōmuni au
42 diētia ꝓpositū et ꝓbatū; ¶ Consilio itaq̄ in priuato
caplo deliberatiōe ꝓuida ꝯsūmato: ac re de q̄ age-
bat' ꝓut visum fuerit deo auctore disposita: p remis
43 sione culpaꝝ ꝯfiteor nullatenus est omittēdū; ¶ Cū
fiūt expēse supra ānū ꝯuocato caplo priuato vl' alit':
si ꝓ cōmuni vtilitate facte sint: ꝓsoluet' de cōmuni;
Si ꝓ pturbatione vel delicto alicui' domus: ꝓsol-
uet illa dom'; Priores vero vocati ad priuatū caplm:
cū priore et ꝓcuratore domus cartusie taxēt expēsas
domus cartusie et suas;

De visitationibus generalibus ꝛ priuatis. et discordia inter domos ordinis terminanda; Caplm XXX

1 N noīe sancte et indiuidue trinitatis: ob statū
cartusiēsis ordinis in sancta religione ꝯseruan-
dū visitationis p oēs domus eiusdē faciēde: tale a
2 generali caplo emanauit decretū; ¶ A biēnnio in bi- a
enniū in caplo generali seorsum sicut ꝓ alijs fieri cō-
sueuit negocijs habito cū magna deliberatiōe tracta
tu: prior est electio faciēda: scribēda: et corā oībus
recitāda: q̄ et q̄s domos visitare debeant manifeste
5 declarās; ¶ In visitatoribus aūt eligēdis q̄tū po-
terit caueat' ne aliq̄s visitator suum visitet visitato- b
rē: nec prior domū cui' est ꝓfessus: nec aliq̄s prior do-
4 mū cui' suus monachus est prior; ¶ Porro quia ex c
eo q visitatiōes nec studiose fiūt nec bn̄ obseruant'.

¶ De visitatorib' ꝛ visitationib' domoꝝ habet' ca. 8. scde ptis no. p totū. Et ca. 9. tertie cōpil. §. 15. et sequētibus

a ¶ A biēnio. Singule dom' ordinis visitentur singulis biennijs p visitatores ordinarios: ꝛ dom' visitatoꝝ p eos q̄s caplm generale vel prior cartusie deputauerit ꝛc̄. ca. 9. tertie compil. §. 21

b ¶ Visitator. Q̄tū cōmode poterit suū ꝯuisitatorē sine speciali cōmissiōe nullatenus visitet: nec ecōtra. ca. 9. tertie cōpil. §. 21

¶ Nullus audeat visitatores a caplo generali ordīatos refutare ꝛc̄. ibi. §. 22

¶ Nullus parit' cōmissarijs vel visitatorib' a priore cartusie missis audeat resistere vel eos refutare: aut ab eis appellare ꝛc̄. ca. eodē. §. 23

c ¶ Prior. Prior cartusie pōt mutare visitatores ex causa. ca. 3. secūde partis no. §. 1

Scḋa pars statutorū antiquorū

magna sequit̄ dissolutio ordinis: visitatorib⁹ distri
cte iniūgit̄ a caplo vt in visitationib⁹ sint solliciti et

d ¶ Et formā. Infra positā. ca. p̄senti. §. 5

d studiosi: et formā sibi a caplo de faciēda visitatione
traditā nulla trāsgrediant̄ ex pte; Quā si q̄ trāsgressi
fuerit: ꝓut culpa exigere videbit̄ . ꝑ caplm̄ legitime
puniant̄; ¶ Cōgregatis mōachis dom⁹ q̄ visitat̄ . ⁊ 5

e ¶ Oratiōe. Scʒ Ad te leuaui. cū p̄cib⁹ sequētibus. ca. p̄cedēti. §. 14.

eiusdē pn̄te p̄ore: p̄missa q̄ in caplo generali fieri cō
e sueuit orōne: visitatores aliquā de obseruatiōe ꝓpo
siti. de obediētia. de ꝓprij pastoris reuerētia. faciant
scdm̄ ꝙ sibi videbit̄ exhortationē; ¶ Lecta deinde 6
forma visitatiōis: dei. et sūmi pōtificis institutiōis
nr̄e ꝯfirmatoris . totiusq̄ capli general' auctoritate p̄
cipiāt: vt de p̄ore. de seipsis adinuicē. de conuersis

f ¶ Interrogati. Etiā nō interrogati. ca. p̄senti. §. 18

f etiā atq̄ toti⁹ dom⁹ statu: q̄cq̄d sup his de q̄b⁹ itēr-
rogati fuerit accusatiōe dignū. vl' emēdatiōe cogno-
uerit: singuli sincere nullaten⁹ amore vel odio seu ti-

g ¶ Veritate. Celantes visitatorib⁹ reuelanda / nō pn̄t absolui ꝑ p̄ores suos / nisi iniūcta penitētia septē abstinētiarū. ca. 8. scde ptis no. §. 3

g more cuiusq̄. aliave q̄licūq̄ occasiōe . vitāte supp̄s-
sa: ne cū graui etiā ꝑiculo aīaꝝ. grauē ⁊ ordis icur-
rāt disciplinā: edoceāt euidēter; ¶ Verūtn̄ in ꝯuētu 7
seu palā. nulli crimē imponāt qđ ꝓbari nō possit: ne
pena q̄ teneret̄ q̄ dict⁹ esset re⁹ si couiceret̄ de crimīe.
in ꝓbatiōe deficiētes iuoluat; Eadē p̄or eoꝝ sua eis
auctoritate p̄cipiat; ¶ Cū fiūt visitatiōes ꝑ ordinē: 8
in inq̄sitiōe seu ꝓbatiōe culpaꝝ. habet̄ p̄ceptū obe-
diētie ꝓ iuramēto; Pn̄t tn̄ visitatores si eis videbit̄ .
in grauib⁹ casib⁹ ꝓ reuelāda pleni⁹ et certi⁹ veritate. p̄
cipe sub pena excōicatiōis: et etiā exigere iuramen-
tū; ¶ De mōachis vo et cōuersis: ꝑ mōachos et cō 9

h ¶ Seculares. Idē ca. sequēti. §. 2

h uersos inq̄sitio fiat; Seculares etiā si idonei sint ad
testificandū: pn̄t si videat̄ recipi in testimoniū tā ꝯ
p̄orē q̄ cōtra mōachū et cōuersum et redditū: si qđ

i ¶ Per nr̄os. De h vide pleni⁹ ca. pn̄ti. §. 19

i ꝓbatiōe idiget. ꝑ nr̄os nō possit ꝓbari; Visitatores
tn̄ nō credāt oī spiritui: nec aliquē ex sola suspitiōe
cōdemnēt; ¶ Facto p̄cepto. et allata p̄cedentiū visi- 10
tatoꝝ charta et in ꝯspectu omniū lecta: p̄or et mona
chi ad cellas redeāt: vbi a singulis q̄ fuerint inq̄rē-
da visitatores diligent̄ inq̄rāt; ¶ Prio sup pactio- 11
nibus q̄s p̄ores visitatione timētes a mōachis ex-
torquēt et laicis: singlos diligent̄ scrutent̄: factas
soluant: et p̄or sit extra sedē suā in ecclia. et missa ca-

reat vsq; ad caplm· nisi nouitius sit ꝓfessionē factū- k
rus: nihilomin⁹ caplo si sibi videbit̄ disciplinā au-
12 cturo; ¶ Attente q̄z inquirāt si p̄cedēs visitatio bn̄
fuerit obseruata: ⁊ quē in nō obseruādo īuenerit cul
pabilē· siue sit p̄lat⁹ siue sbiect⁹: tāq; inobediētē deo
13 et generali caplo grauit̄ puniant; ¶ Attente etiā et
sollicite· nō obstāte aliq̄ beniuolētia q̄ in sbuersionē l
ordinis aliqn̄ exhibet̄: inq̄rāt diligent̄ de neglıgē- m
tia ꝑoꝝ; Si corrigāt excessus: si sint carnales· vel se
culares nimis: si dant bonū exēplū subditis in fre-
quētādo eccliaz· in abstinētijs· ⁊ alijs obseruātijs or
dinis: si statuta capli faciūt obseruari; Per ipos em̄
viget vel deficit ordo ī domib⁹; Si feruēter rep̄hē-
dūt ea q̄ fiūt inordinate: vel si nimis ēq̄tāt; Et sine n
ꝑsonaꝝ acceptiōe negligētias et excessus q̄s inuene
14 rint pūniāt: et ī charta sua totalit̄ inferāt; ¶ Postea o p
interroget̄ de pace dom⁹· ⁊ sua et mōachoꝝ et cōuer
soꝝ: necnō eoꝝ adinuicē; Si dixerit nō esse pacē:
causa cū omni studio inq̄rat̄: eaq; cognita q̄ puniē-
15 di fuerint legitime puniant̄; ¶ Exinde īterroget̄ q̄-
liter tā mōachi q̄z cōuersi se habeāt ī obseruātijs or-
dinis: scz in nō habēdo ꝓprio: in tenēdo silentiū et q
cellas: in ꝯtinētiā: in ꝓprij pastoris obediētia: in r
eiusdē suaq; ad inuicē reuerētia: in veniēdo ad eccle
siā: in celebrādo diuinū officiū: in abstinētijs: si q̄
debent̄ ex ordine· sine murmuratiōe accipiūt eis cō-
tēti; Si in colloq̄o claustri et hospitū: si in nō petē-
da inordinata licentia: si cū secularib⁹· cū socijs· cū
coḡnario· cū ꝯuersis· seu alijs q̄buscūq;: religiōi de
bitā seruant honestatē; Demū si cūriositatē vitāt: s
si laudabilit̄ culpas in caplo ꝯfitent̄: si in rep̄hēsio-
ne sunt humiles· et in emēdatiōe tractabiles: est sol-
licite ꝑq̄rendū; Pro tempaliū q̄z statu cognoscendo
diligent̄· an dom⁹ grauata sit debitis et q̄ztū: non tn̄
cui vel q̄b⁹ specialit̄ debeat· nec si q̄d q̄ztu ve· ī depo-
sitis habeat: aut a q̄b⁹ deposita suscepit est inq̄ren-
dū; De possessionib⁹ etiā extra termīos· de nūero pe-
16 coꝝ· ceteroruq; aīaliū silit̄ inq̄rat̄; ¶ Si igit̄ dom⁹
debitis inueniat̄ grauata nulla rationabili apparē-
te causa q̄ ꝑorem excuset: in ipsūm culpa redūdat; t

k ¶ Facturus. Vl' mortuus sepeliēdus. ca. presenti. §. 41

l ¶ Beniuolētia. Presidētes domoꝝ ⁊ ꝓcuratores visitatiōe durāte cū visitatorib⁹ nō comedāt/ nec eoꝝ se colloquijs īmisceant/ nisi ⁊c̄. ca. 9. tertie compil. §. 43 Nec visitatoribus vltra duo fercula ministrent̄. ibi. 45. Et etiā in hospitijs ipsi visitatores: priores ⁊ alie ꝑsone ordīs sint sobrij/ cōpositi: nec famulos suos ꝑmittāt insolescere. ca. 9. t̄tie cōpil. §. 46

m ¶ De negligētia. De q̄ supra ca. 4. huius partis an. §. 3

n ¶ Eq̄tāt. Vide ca. 4 tertie cōpil. §. 17

o ¶ Puniāt. De excessib⁹ corrigēdis habet̄ supra ca. 21. huius partis an. §. 4. et infra ca. 31. huius partis an. §. 3

p ¶ In charta. Noīati ī chartēt culpabiles ⁊ criminosos/ ne culpa vni⁹ aut paucoꝝ infamia sit multoꝝ. ca. 9. tertie cōpil. §. 33

q ¶ Proprio. Vel res ꝓhibitas. de q̄bus habet̄ ca. 1. scd̄e ꝑtis no. per totū. Vide ca. 7. tertie cōpil. §. 12. et. 13

r ¶ In ꝯtinentia. Si hn̄t carceres sufficiētes ⁊ nouas ꝯstitutōes int̄roget̄ ⁊c̄. ca. 8. scd̄e partis no. §. 12

s ¶ Si curiositatem Quia curiositas ⁊ accusatio ī oīb⁹ vitari debet. ca. 16. hui⁹ ꝑtis an. §. 4.

t ¶ In ipsū. Vide ca. 1 scd̄e ꝑtis no. §. 14. et ca. 3. scd̄e partis no. §. 12

¶ Sup oīb⁹ p̄missis. singillati a singulis mōachis 17
ꝛ ↄuersis ꝛ redditis: inq̄sitio tā de p̄ore q̄ȝ de seipsis
adinuicem. cū oī studio est faciēda; ¶ Sed et si q̄s 18
monachoꝝ cōuersorūve seu redditoꝝ in p̄ore vel in
aliquo alio de cōgregatiōe crimen. vel aliqđ aliud
qđ emendatione vel accusatiōe dignū sit cognoue-
rit: etiā nō interrogatus illud visitatorib⁹ insinuare
tenet: nō tamē in conuētu seu palā. nisi ꝓbari que-
at; ¶ Porro visitatores ea q̄ sibi insinuant nec pro 19
bari p̄nt: diligent inq̄rāt a remotis. nō noīata ꝑso-
na s̄ de vitio inq̄rēdo: si forte q̄at qđ occultū est in
publicū comprobari; ¶ Inq̄sitiōe facta. si q̄d đ p̄o- 20
re vel de aliquo alio dicit qđ emēdatione aut pena
dignū sit: interroget q̄ dictus est reus an sit veꝝ qđ
obijcit ei; Qui ↄfessione sua vel si negauerit. facta ꝑ
testes inq̄sitiōe cōuictus: arbitrio visitatoꝝ ordi-
v x nate vel pūniat vel emendet; Nullus aūt extra dō-
y mū ꝓpriā ꝓ disciplina mittat: nisi capitales habe-
at inimicos; ¶ Cū igit visitatores q̄ nouerint scri- 21
bēda scripserint: districte p̄cipiāt vniuersis: ne illa
que magis occultāda sunt. q̄ȝ dicēda. q̄uis eoꝝ ma-
nifesta facere p̄sumat: ad ea solū in conuētu dicēda.
que ꝓbari possunt ꝛ debēt. eos et p̄cepto cogētes:
et ꝑsuasione rationabili inducētes; ¶ Quib⁹ sic or- 22
3 dinate pactis: tūc demū in vnū accersiti moneant.
vt sine ↄtētione. cū modestia vnusq̄sq̄ȝ suo loco ma
nens et ordine: iussus et nō alit. ceteris interim ta-
centib⁹: puram nullo inserto mēdacio. stās nihilq̄ȝ
celans ꝓnūciet veritatem; ¶ Qua in re p̄ori distri- 23
cte iniūgat: ne cuiq̄ȝ q̄ aliq̄d cōtra eū dixerit. solitā
hūanitatē quā ceteris exhibet in cōmuni: vel ꝓ īfir-
mitatis debilitatis ve lāguore debitā subtrahendo.
vindictam vllo in tempe inferat; Sed et monachis
nihilomin⁹ iniūgat: ne cui aduersus eos aliq̄d ꝓfe
rēti: verbis vnq̄ȝ vel factis moleste existāt; ¶ Si q̄ 24
vero insinuata secreto. vt de silētio forsan. ꝛ alijs ob-
seruātijs īcaute p̄termissis. sine ꝓbatiōe dicēda visi-
tatores cognouerint: ꝑ semetipsos illa ꝓponāt: et
vt ordiate exinde teneant. districte iniūgāt; ¶ Que 25
oīa postq̄ȝ sicut dixim⁹ in monachoꝝ ↄuētu fuerint

v ¶ Vel pūniat. Circa iordiatos/inq̄etos ꝛ cōtra ordinē excedētes: penas statutoꝝ stricti⁹ faciāt obseruari visitatores. ca. 9. tertie cōpil. §. 35. Et q̄s ordiatiōes capli generał vel visitatoꝝ inuenerint nō obseruasse: a vino ꝛ ceruisia suspendāt/donec eas impleuerit cū effectu. ibi. §. 36

x ¶ Domū. Idē ca. sequēti. §. 43. et ca. 8. scd̄e partꝫ no. §. 7

y ¶ Capitales. Et nisi sint pacis turbatores ca. 21. hui⁹ ꝑtis an. §. 7. Et nisi sint tā ꝑuersi q̄ ī domo ꝓpria ꝓpt parētes non possint corrigi. ca. 8. scd̄e ꝑtꝫ no. §. 7. Et nisi ↄuicti de incōtinentia si educerent a carcere. ca. 9. scd̄e ꝑtꝫ no. §. 8. ¶ Vide ca. 8. scd̄e partꝫ no. §. 9. et ca. 9. tertie cōpil. §. 38

3 ¶ Accersiti. Visitatores nō recitēt in lectura charte friuola q̄dā ꝛ leuia q̄ in scrutinio referūtur eis: nec seruēt scrutinia vltra t̄ps tūc futuri capli: sȝ ea cōburāt. ca. 9. tertie cōpil. §. 32

visitatores ꝓsecuti: mox eandē oīo in ꝯuersoꝝ et
redditoꝝ ꝑsonis formā seruātes. ad vniuersa singil-
latim a singulis inq̄rēda: studio attētiori ꝓcedant;
26 ¶ Uniuersis ergo ac singulis q̄ hincinde audierint.
debita seorsū cū deliberatiōe pēsatis: finē legitimū
sua sniā īponētes: sic ea decreuerit scribāt: et ꝯside-
rata diligent̄ charta visitatoꝝ p̄cedētū. q̄cq̄d i ea in-
uenerit ōbseruādū. in sua āpponāt: ꝛ p̄cedēs charta a b
27 deleat̄; ¶ Quo facto: in mōachoꝝ q̄ ad mōachos. c
q̄ vō ad laicos ꝑtinēt in ꝯuētu recitata eoꝝ. sigillis
suis muniāt: chartāq̄ ipsā oīa ꝑtinentē ēxhibendā d
visitatorib⁹ sequētib⁹. tradāt p̄ori custodiēdā vel sa- e
criste: obseruātes ne penas q̄s ꝑ q̄busdā excessib⁹
capl'm cēsuit infligēdās: nisi ratio vrgēs et euidens f
flagitauerit. attēptēt vllaten⁹ imutare; Quere caplo
28 ꝓrio sequēti; ¶ Ipsi⁹ vō charte q̄ ad monachos in
caplo mōachōꝝ: et q̄ ad laicos in caplo ipsoꝝ: sin g
gulis āniis in festo scti iōhānis euāgeliste. et feriā se- h i
29 cūda pasche legant̄; ¶ Ad hec sciēdū: visitatores
i itinere. donec ād domos suas reuersi fuerit: exercē- k
dā ꝑ se. quā alijs delegare nō valent. hēe plenariā in
corrigēdis excessib⁹ ꝑtātē; Qua tñ occasiōe nullū a
p̄ōratu ābsoluāt sine speciali licētia capli generalis: l m
nisi talē cāsū inuenirēt ꝙ imineret magnū dānū do- n
mus vel scādalū ordis si absolutio hmōi differret
vsq̄ ad capl'm generale: scripturi fidelit̄ diffinitori-
bus capli generalis causas absolūtiōis seu deposi- o
30 tiōis inuētas; ¶ Sūptus vō de suo faciāt: si visita
tio vltrā duas nō extēdat̄ dietas; Qd si via lōgior fu p
erit: tūc oēs expēsas q̄s ꝑ victualib⁹ suis et seruiē-
tiū et eq̄ꝝ: ꝑ calciamētis etiā et ferramētis fecisse in
itinere se dixerit. vel esse facturos: modestia tñ et ho
nestate seruata: a domo seu domib⁹ recipiāt visita-
tis; Eaꝝ scʒ onere sic int̄ dictas domos ꝑ visitatores
partiēdo: vt vnaq̄q̄ dom⁹ q̄ remotior fuerit: āpli⁹ i
rationē cōferat expēsaꝝ; Qui vō veniēdo ad capl'm
visitāt: accipiāt a domibus visitatis expēsas: illas

a ¶ Obseruādū. Qui aūt nō obſuauerit cū effectu/vino ꝛ ceruisia careāt.ca.9.t̄tie cōpi.§.36
b ¶ Apponāt. Et statū domoꝝ q̄s visitāt/in charta sua sil'r apponāt ca.4.t̄tie cōpil.§.10
c ¶ Deleat̄. Qd semel ꝓhibitū ē a visitatorib⁹ intelligit̄ semꝑ esse ꝓhibitū/nisi ꝛc̄.ca.8.scđe ꝑtis no.§.13. Et qd semel iniūctū ē a visitatorib⁹ siue ordiatū/semꝑ intelligit̄ esse iniūctū siue ordinatū/nisi ꝛc̄.ca.9.tertie compil.§.48
d ¶ Exhibēdā. Uisitatores alteri ꝙ p̄ori cartusie vel diffinitoribus capli general': excessus domoꝝ ifamiā ꝑsonaꝝ tāgētes nō reuelēt.ca.8 scđe partis no.§.10.
e ¶ Priori. Et talē teneāt̄ mittere p̄ori cartusie/expēsis dom⁹ visitate.ca.ꝑñti.§.40. Et ꝺ h̄ etiā habet̄ ca.9.t̄tie cōpil.§.42. Et caueant ne aliq̄ extranei ipas chartas vel eaꝝ copias videāt.ca.eo dē.§.42
f ¶ Infligēdas. De q̄bus habet̄ ca.sequenti per totū.
g ¶ Monachoꝝ. Cōuersi ꝛ redditi culpas ꝛ modū visitationis scire nō debēt.ca.8.scđe partis no.§.11
h ¶ Johānis. Idē ca.5.p̄rie partis an.§.37
i ¶ Feria scđa. Idem ca.14.p̄rie ꝑtis an.§.14.
k ¶ Ad domos. Dic nisi in actu visitationis tm̄.ca.9. t̄tie cōpl.§.27.
l ¶ A p̄orātu. Uisitatores ad instātiā monachoꝝ nullū p̄orē absoluant/nisi ꝛc̄.ca.9.tertie compil.§.26
m ¶ Absoluāt. Uide ca.5.hui⁹ partis an.§.38 et ca.8.scđe ꝑtis no.§.5 et ca.9.tertie compil.§.26.et.27
n ¶ Casum. Et nisi in casib⁹ cōtētis in antiq̄s statutis.ca.8.scđe partis no.§.5
o ¶ Absolutiōis. Domus ordinis q̄ vltra sex dietas distāt a cartusia mutatiōes p̄oꝝ suorū ꝗ ꝯcito po

ꝗ ꝯcito poterunt/domui cartusie nūciabūt.ca.4.tertie cōpil.§.2
p ¶ Ultra duas. Etiā si dom⁹ visitate nō distēt a domib⁹ visitatoꝝ vltra duas dietas: sumptus possunt exigere visitatores a domibus visitatis.ca.9.tertie cōpil.§.44.

dũtaxat quas occasiõe visitatiõis dixerint se fecisse;
¶ Uisitatores aũt cartusie et vicinaꝝ domoꝝ veniē 31
do ad caplm. vł recedēdo semꝑ visitēt: vt discursus
et expēse minuanł: nisi aliq̄ emergens et euidēs ne-
cessitas alił req̄reret faciēdũ; ¶ Ceteꝝ vestimēta. eq̄- 32
taturas. sellas. frena. calcaria nõ debēt de sumptib⁹
visitatiõis hře: nisi ꝯtigerit casu. aliq̄d ex his amissũ
esse vel factũ ĩutile; Tũc em̄ emendo rē aliā tāti ꝑcij
quāti res erat amissa: eodē ꝑcio a dictis domib⁹ ex-
acto: damnũ passus potit se seruare indemnē; Alio-
q q̄n mũnera siue munuscula cuiuscũq; q̄ntitatis aut ꝑ
r cij: nec accipiāt oblata nec exigāt nõ oblata: ꝑ se. ĩ-
terpositāve q̄cũq; dissimulatione ꝑsonā; Spiritalia
s t q̄z bñficia nõ exigāt: neq; gārtiõib⁹ denarij vltra dũ
odecī denł; ¶ Sũmope q̄z visitatores ꝓuideāt: vt 33
in domib⁹ visitatis pacē salua correctiõis disciplia
v relinquāt: et vt q̄stionēs nullaten⁹ caplo q̄s suo po-
terũt iudicio termĩare reseruēt; ¶ Deniq; mõachis 34
valedicturi: q̄m in multiloq̄o nõ deest pctm̄. ꝯfite-
x or cũ toto ꝯuētu dicāt: sic in fine generał cāpli fieri
ꝯsueuit; ¶ Est ⁊ alia spēs visitatiõis: q̄ fit q̄ñ ꝓ ne 35
cessitate aliq̄ suꝑ annũ emergēte. aliq̄ domus q̄ sibi
videł ꝑiculosũ fore vsq; ad caplm differre qđ aggra-
uat: ꝑores duos quā ob causā eos petat ĩsinuās:
a domo cartusie postulat licētiā cõuocādi. suꝑ eo qđ
ĩminet: sua ꝓut expedire viderit sollicitudie ꝓuisu-
ros; In q̄ casu. potit ꝯuēt⁹ sine ꝑore scribere domui
cartusie; ¶ Qꝛ si causa ꝓpł quā ꝯuocādi sunt ꝑores 36
vertił inł ꝑorē et ꝯuētu: ꝑor possit vocare vnũ ⁊ cõ
uēt⁹ aliũ; ¶ Si v̄o tāta fuerit necessitas q̄ post caplm 37
y emerserit. ignis vel tēpestatis vel hmõi. q̄ ꝯuēt⁹ ali
cui⁹ dom⁹ diuidał: si ꝑor et cõuēt⁹ petierit mittenł
visitatores ad domũ illā ꝑ ꝑorē cartusie: et si sic ĩue-
z nerit. habeāt ptātē. ꝯuētu diuidēdi; ¶ Qui ergo mis 38
si fuerit. hñt eo ꝓficisci necesse: nisi iusta causa ĩpe-
dianł. quā domui visitāde significare debēt: suiq;
officij ptātē ea in re ob quā se vocatos didicerit. in-
quātũ dei miscđia ꝑmiserit. irrefragabilił poterũt ex
a ercere: nulla tñ trāsgrēdiētes ex ꝑte formā quā a vi-
sitatorib⁹ supra descripsim⁹ esse tenēdā; ¶ Si ergo 39

q ¶ Munera. Idē ca. 9. tertie compił. §. 45
r ¶ Nec accipiāt. Ne penas iuris ĩcurrāt. ca. 9. tertie compił. §. 45
s ¶ Nec gartionib⁹. Isti gartiões sũt famuli visitatoꝝ
t ¶ Ultra duodecim. Nec ꝑores famulis domoꝝ ꝑ q̄s trāseũt donēt vltra vnũ grossum. ca. 3 scđe partis no. §. 17
v ¶ Questiões. Uide ca. 9. ꝉtie cõpił. §. 41
x ¶ Generalis capli. ca. ꝑcedenti. §. 35. Uisitatores in domib⁹ q̄s visitāt: sine causa iusta morā nimiā non faciāt ⁊c̄. ca. 8. scđe ꝑtis no. §. 4. Uide ca. 9. ꝉtie cõpił. §. 37. et. 38. et. 40
¶ Mortuo visitatore vł amoto: ptās capli generał remāet apđ ꝯuisitatorē: q̄ vt visitator põt sibi sumere ꝑorē vel monachũ ꝓ actu visitationis exercendo ⁊c̄. ca. 9. tertie cõpił. §. 47. Uide ca. 6. ꝉtie cõpi. §. 19. et. 20
y ¶ Uel hmõi. Tēpe guerraꝝ dom⁹ ordinis pñt se trāsferre cũ bonis suis ad domos ordinis magis propinq̄s si fieri põt / alioq̄n ad loca tutiora ⁊c̄. ca. 13. ꝉtie cõpi. §. 1
z ¶ Diuidēdi. Sz extra ꝓuinciā quā visitāt aliq̄s nõ mittāt nisi eos mitterēt in ꝓuinciā vnde vltio sunt ꝓfessi ⁊c̄. ca. 8. scđe ꝑtis no. §. 9
a ¶ Trāsgrediētes. In hmõi visitatiõibus ꝑticularib⁹ ꝑmittunł ꝑces. ca. pñti. §. 5. Et in fine đr ꝯfiteor. ca. presenti. §. 34.

ꝑt intractabiles ⁊ ꝑuersos· ⁊ ad suoꝝ cōmonitionē
prioꝝ et ꝯuētuū corrigi nolētes· vocati fuerint: nō
emittant eos a domibus ꝓꝛijs· sed talit̄ eos ibidē b
puniāt: q alij ꝑpetrare similia ꝑtimescant; Discor c
des tamē· ⁊ ad pacem redire nolētes diuidāt sub cō d
grua disciplina: nec dom⁹ ad quas mittent̄ valeant
40 eos recusare; ❡ Semꝑ aūt visitatores q̄lem in do e
mib⁹ visitatis reliq̄rint chartā: talem ad p̄orem car f
tusie teneant̄ mittere cū expensis domus visitate: in
41 caplo generali exhibēdā et reddēdā; ❡ Cū aliq̄ do
mus ordīs nr̄i int̄ se habēt discordiā: q̄ iniuriam pa
tit̄ significabit domui cartusie: q̄ destinabit eis du
os p̄ores qui plane et sine magna iuris solennitate
discordiam terminabūt; Qr si aliq̄s p̄or discordātiū
fuerit cōtumax in obseruādo qd̄ fuerit diffinitū: ca
reat missa· nisi forte ꝓ sepeliēdo mortuo· vel ꝓ noui
tio ꝓfessionē facturo: et h̄ vsq; ad caplm̄ futurū: et
monachi vel cōuersi cōtradictores sint extra cōuen
tū et teneant ordinem;

De expulsis ⁊ fugitiuis; Ca. XXXI

1 Riores q̄ sustinēt reos expulsiōe dignos: gra a
uit̄ a visitatorib⁹· vl̄ a generali caplo· puniant̄;
Caueāt tn̄ p̄ores: ne nimis leuit̄ d̄ domib⁹ suis· mo
nachos· vel cōuersos· seu etiam redditos· expellāt; b
2 ❡ Cōfessum itaq; corā testibus· vel conuictum· de
incōntinentia: de manu violenta: de furto: de ꝓ c
prietate: rebelliōe: inobediētia: infamatiōe crimi d
nis· qd̄ q̄s obijcit alteri· nec ꝓbare pōt: de magiste
rio ꝯspiratiōis: necnō de frequēti semiatiōe discor e
die· omnē etiam ꝓfessum· a toto ordine facimus pe
nitus alienū: excepto illo q̄ in articulo mortis dam
nū domus corā testibus ꝯfitet̄; Qr si culpa q̄ ꝓba
tione indiget· ꝑ nr̄os ꝓbari neq̄at: seculares idonei
recipi poterūt i testimoniū: ꝓut cōtinet̄ · caplo ꝓxio
3 p̄cedēti; ❡ Rebelles vo ⁊ iobediētes: ꝯspiratores· f g
et discordie semiatores: ⁊ q̄ domū· vl̄ ꝑsonā ordīs
corā q̄cūq; iudice eccl̄iastico vel seculari· i ius traxe
rit vl̄ fecerit trahi: sepi⁹ vt se corrigāt moneāt̄; Qui
si p⁹ trinā admonitionē· eis ꝑ int̄ualla dieꝝ corā testi
b⁹ factā· nō se reddiderit emēdatos: d̄ ordie expellāt̄; h

b ❡ A domibus. Nisi capitales habeāt inimicos. ca. p̄nti. §. 20. et ca. 31. hui⁹ partis an. §. 43

c ❡ Discordes. Idez ca. 21. hui⁹ ꝑtis an. §. 7.

d ❡ Diuidāt. Non tn̄ extra ꝓuinciā sine licentia capl̄i generalis/vel prioris cartusie. ca. 8. secūde partis no. §. 9

e ❡ Eos. Nullus prior refutare audeat ꝑsonas per visitatores sibi missas: al̄s sit ꝑ tres mēses extra sedē suā in cōuētu. ca. 9. t̄tie cōpi. §. 39

f ❡ Ad p̄orē. Chartarū domoꝝ q̄s visitāt copias clausas ⁊ sigillatas q̄cit⁹ poterūt sup ānū mittāt visitatores ad cartusiā: ꝑ oia sil̄es illis q̄s in domib⁹ visitatis reliquūt: nec differant vsq; ad caplm̄. ca. 9. tertie cōpil̄. §. 42

❡ De fugitiuis etiā habet̄ ca. 9. scd̄e ꝑtis no. ꝑ totū. Et ca. 10. tertie cōpil̄. q̄si ꝑ totū

a ❡ Expulsione. Mō nō expellunt̄: sz loco expulsiōis icarcerant̄ q̄ h̄ merent̄. ca. 9. scd̄e part̄ no. §. 5

b ❡ Expellāt. E cōuerso priores circa subditos suos sint solliciti ne ordinē dimittāt: vel de ordine fugiāt. ca. 9. secunde partis no. §. 2

c ❡ De incontinētia. De ipsa ꝯuicti nō recōcilian̄t in domib⁹ in q̄b⁹ fuerūt ꝯuicti/nisi ad ꝑpetuū carcerē: de quo si educerent̄/nullo mō ibi remaneāt ⁊c̄. ca. 9. secūde partis no. §. 8

d ❡ Infamatiōe. De hoc in ca. p̄cedēti. §. 7

e ❡ Cōspiratiōis. De q̄ supra ca. 21 hui⁹ part̄ an. §. 6

f ❡ Rebelles. De his habet̄ ca. 21. huius partis an. §. 3

g ❡ Conspiratores. De his etiā habet̄ ca. 21 huius ꝑtis an. §. 6

h ❡ Expellant̄. Mō nullus expellit̄: sz carceri mācipat̄. ca. 9. scd̄e ꝑtis no. §. 5

i ¶ Porro p̄or ꝑ cōtumaciam et rebellionem recedēs 4
ab obedientia · ⁊ ꝓfessione ordinis: ipso facto est de
k positus · et expulsus; ¶ Crimen ꝓ quo expulsionis 5
irroganda est pena · si ꝓbari nequeat nulli dicat̃: ni
si visitatoribus ⁊ p̄ori · ⁊ illi qui suspectus habet̃ · sꝫ
forma tamen correctionis · nō accusationis: si tamē
p̄or hoc approbauerit; Ceterꝝ · p̄or et visitatores di
stricte ꝓhibeant: ne illud cuiqꝫ alteri manifestetur;
Si quis cōtra fecerit: ac si in ꝓbatione defecisset · iu
dicet̃; ¶ Quicūqꝫ ergo crimen expulsionis cōmise 6
l rint: expellant̃; Et postea si misericordiam postula
uerint · non mittant̃ ad p̄orem cartusie: sed clament
culpam suam in cōuentu monachorꝝ · et emedatio
nem ꝓmittant: et sic tertio in domibus suis sꝫ spe
m recōnciliationis vsqꝫ ad capl'm sustententur; Exce
n ptis falsarijs · et cōuictis de incōtinētia qualicūqꝫ:
furibus: ꝓprietarijs: incendiarijs: et homicidis:
qui nūqꝫ recōciliabunt̃; ¶ De furibus tamē q̄ in re 7
aliqua vltra duodecim denarios nō valente · furtum
cōmiserint · simul vel ꝑ partes: dicimus ꝙ nō expel
o lant̃: ꝫ arbitrio p̄oris puniant̃; ¶ Fures vero qui 8
in re parua vel vili · tamen valēte vltra duodecim de
narios: nec tamē excedēte valorem triū solidorꝝ · si
p mul vel ꝑ ꝑtes furtū cōmiserīt · expellant̃: et postea
si misericordiam postulauerint: in domib⁹ ꝓprijs vt
dictū est vsqꝫ ad capl'm sustentent̃; Hoc ip̄m ꝑ om
nia de ꝓprietarijs fiat; ¶ Defuncti vero in furto vel 9
ꝓprietate · tam duodecim denariorꝝ q̄ꝫ infra · in cimi
q terio nō sepeliant̃: et etiam sepulti extrahant̃: vt a
cet̃is crimē furti · et ꝓprietatis cauti⁹ euitet̃; ¶ Pro 10
pter leuē ꝑcussionem in laicū nullus expellat̃: sed
iuxta modū culpe a p̄ore disciplinet̃; Que autē sit
leuis ꝑcussio: arbitrio p̄oris diffiniat̃; Ceterꝝ · si p̄or
dubitauerit · que sit grauis vel leuis ꝑcussio: exami
natū modū eius in cōuentu mōachorꝝ · mittat p̄ori
cartusie: q̄ discernens vtrū grauis seu leuis sit ꝑcus
sio: quicq̄d inde mandauerit teneat̃; Et admonem⁹
p̄ores · ne ꝑcussionem iudicent esse leuem: nisi euidē
ter apparuerit esse leuis; ¶ Quoscūqꝫ vero crimino 11
r sos mōachos vl' ꝯuersos · ꝯtigerit recōciliari: ꝑ solū

i ¶ Et rebellionem. Quicūqꝫ nr̃i ordis ꝓfessus ad loca priuilegiata aufugerit: ⁊ ad defendēdū se cōtra ordinē: priuilegijs dictorū locorū se defendere ⁊ tueri voluerit/ sniaꝫ excōicatiōis incurrit ⁊c̃. ca. 10. tertie cōpil. §. 12

k ¶ Crimē. Crimia exprimunt̃. ca. 6. tertie cōpil. §. 5

l ¶ Expellant̃. Modo nullus expellit̃. ca. 9. secūde partis no. §. 5

m ¶ Recōciliatiōis. Que fit ꝑ capl'm generale. ca. p̄nti. §. 11. Et etiā ꝑ priorē cartusie. ca. 9. secūde partis no. §. 10

n ¶ Falsarijs. Falsarij sint in disciplina criminosorꝝ. ca. 7. scd̃e partꝫ no. §. 6. Qui aūt appellent̃ falsarij ⁊ q̄ pena puniant̃. habet̃ ca. 10. tertie compil. §. 11.

o ¶ Fures. De furib⁹ et ꝓprietarijs. dic vt in ca. 5. scd̃e ꝑtis no. §. 12.

p ¶ Expellant̃. Non expellunt̃. vt dictū ē supra ca. p̄nti. §. 6

q ¶ Extrahant̃. Uide ca. 2. t̃tie compil. §. 33.

r ¶ Recōciliari. Criminosi siue ꝑ seipsos fugerit siue nō/ indigēt recōciliatiōe: vt h̃ in textu et ca. 9. scd̃e ꝑtꝫ no. §. 12.

capl'm generale recõciliabunt: qd capl'm scd'm q sibi videbit. et eoꝝ exegerint merita ordinabit de ip- s
12 sis; ¶ Verũtñ. si aliq̃s ex his de q̃bus stãtutũ est q t
nunq̃ recõcilient. cõtigerit aliquo euentu p capl'm
recõciliari: si monachi sunt. semp erũt vltimi et nõ- v
uitioꝝ nouitijs: nulla dispensatione poterũt habere
obedientiam: nunq̃ habebunt võcem in capl'o. vel x
alibi in cõuẽtu: nec cõtra aliquem: et quãdo p̃oꝛ y
viderit expedire. a trãctando cõsilio remoueant; Si z
vero ꝯuersi sunt. semp erũt in statu redditoꝝ sine spe
restitutionis in p̃stinũ gradum: nec aliqua dispen-
13 satione poterũt eis obedientie cõmendari; ¶ Recõ-
ciliandoꝝ itaq̃ causas cũ circũstantijs suis diligẽ-
ter et cum timore dei examinatas in cõuentu mona-
choꝝ. ⁊ in scriptis redactas. et ipsis expulsis coram
testib' lectas. afferãt p̃ores eoꝝ ad capl'm: satagen-
tes de recõciliatione ipsoꝝ; In quoꝝ recõciliatio-
ne facienda: p̃oꝝ q̃ talibus psonis p̃sunt reqrat cõ-
siliũ: si tñ diffinitores viderint expedire; Et caueãt
p̃ores a q̃bus consiliũ reqret: ne odio vel amore cu-
iusq̃ deũ offendãt. vel ꝯscientiam ledant in consu-
14 lendo; ¶ Et quia non reputamus esse scandalũ ibi
punire culpas vbi cõmisse sunt: statuimus vt om-
nes expulsi q̃ recõciliandi sunt. siue locus vacet siue
nõ. in domibus ꝓprijs vsq̃ ad capl'm sustẽtent: ni-
si capitales habeãt inimicos; Si v̈o ꝓpt capitales
inimicos nõ possunt ĩ domib' ꝓprijs sustẽtari: cau-
sas ipsoꝝ vt dictũ est plene examinatas. et eisdẽ le-
ctas. p simplicẽ nũciũ mittãt p̃ori cartusie p̃ores eo-
rũ: et nũq̃ p eosdẽ criminosos. nisi mora expectãdi
nũciũ nimis esset piculosa: q̃ faciet eos alicubi vsq̃
ad capl'm sustẽtari; Loca aũt expulsoꝝ. q̃ in domib'
ꝓprijs aut alienis sustentabunt: vsq̃ ad sequens
15 capl'm nõ ĩpediant; ¶ Quãdo aũt generale capl'm
eos recõciliauerit: si nõ possint ad domos ꝓprias
redire ꝓpt capitales inimicos. vl' q2 loc' nõ vacat:
p̃ores eorũ debent hoc manifestare capl'o genera-
li: et tũc ipsum capl'm faciet eos recõciliatos alibi
sustẽtari. donec in domib' suis loc' vacet: vel donec
p̃dicte inimicitie ꝯq̃escãt; Et p̃ores sui reuocẽt eos

s ¶ Capl'm. Etiã recõcilianł p priorẽ cartusie ca. 9. scd'e ptis no. §. 10
¶ Priores ⁊ vicarij monialiũ/ suos apostatas ⁊ fugitiuos ad se redeuntes recipiãt: redire nolẽtes cũ diligẽtia reqrãt. ca. 9. scd'e partis no. §. 6
De h' etiam habeł ca. 10 tertie cõpil. §. 1. et. 2. Apostate ad reassumẽdũ habitũ ordis cõpellanł: deinde recõcilienł/ ⁊ ab excõicatiõis sñia quam ex dimissiõe habit' ĩcurrerũt/ absoluanł. ca. eodẽ. §. 6. Et si crimẽ de reseruatis sedi aplice cõmiserit: ad alteꝝ ex priorib' ꝓuincie ad absoluẽdũ ⁊ dispẽsandũ in casib' p̃dictis deputatũ/ trãsmittanł. ca. eodem. §. 7.
¶ Pro expẽsis ĩcarceratoꝝ taxãt ⁊ solui debẽt p q̃libet mẽse vn' ducatus auri. ca. 10. tertie cõpil. §. 10
t ¶ Statutũ. ca. p̃senti. §. 6.
¶ Si aliq̃ fugitiuos et apostatas receptauerit aut occultauerit: aut pecunias mutuo tradiderit/ a suis officijs absoluanł: alij p̃o carceri mãcipanł ⁊c. ca. 10. tertie cõpil. §. 3
v ¶ Nouitioꝝ. Scz illoꝝ q̃ iã sunt recepti: q2 superueniẽs nouiti' postponił. ca. 23. huius partis an. §. 27.
x ¶ Vocẽ. Nisi specialit ⁊ exp̃sse eis fuerit restituta. ca. 9. scd'e partis no. §. 11
y ¶ In ꝯuẽtu. Et etiã carebũt colloq̃o in ꝯuẽtu. ca. p̃nti. §. 22. et ca. 8. scd'e partis no. §. 7
¶ Verũtñ ipsi ordini recõciliati habent bñficiũ spũale iuxta graduz ad quẽ fuerit restituti. ca. 9 scd'e ptis no. §. 11
z ¶ Tractãdo. Idem ca. 4. scd'e ptis no. §. 2.

q̃rcito locus vacauerit: vel q̃rcito de inimicis suis
pacem habuerit; ¶ Fugitiui vero q̃ cõmisso crimi- 16
ne expulsiõe digno fugiũt. vel fugiẽdo cõmittunt:
a pro expulsis omnimode habeant; ¶ Quicũq ergo 17
criminosi. monachi vel cõuersi in domib⁹ proprijs aut
b alienis sustentabunt: semp extra cellã et extra conuen-
c tum. in eo quo redierint habitu sustẽtent: et a primo
die sustẽtatiõis et deinceps. singulis hebdomadi-
bus p sex mẽses habeãt dimidiã tortã panis cõuen-
tualis. et vtant vino hospitum: de pane vero familie
quantũ necesse fuerit det eis; ¶ Porro in solẽnitati- 18
bus candelarum ante reconciliationem. et post recõci-
liationem. qñcũq comessuri essent in refectorio: eis
victualia sicut conuẽtui ministrent; ¶ Hi oẽs ante 19
d reconciliationem poterũt interesse sermõni cõuerso-
rũ. et cõfiteri in festis que eis contingũt: et in solẽ-
nitatibus cõmunicare post cõuentũ. si priori videbi-
tur: et in fine reconciliari; ¶ Quãdo autem genera- 20
e le capl'm eos ordini reconciliauerit: si monachi sunt
qui reconciliati sunt. ad minus p hebdomadam sint
extra cellam et extra conuentũ: qua completa. prior
cum consilio cõuentus poterit eos quãdo sibi pla-
cuerit conuentui plenarie reconciliare; ¶ Reconci- 21
f liati vero conuentui: p quadraginta dies ad ostium
g ecclesie. cõuẽtu exeũte et expectante post vesperas.
exceptis diebus q̃bus cõmunicauerit recipiãt disci-
h i plinam: et quadraginta diebus comedãt ad terram
sup asserem nudum in refectorio: computatis dieb⁹
in quibus cõmunicauerint. vel eps comederit in re-
fectorio. in q̃bus ad terram nõ comedãt: et p annum
integrum teneant generalem ordinis disciplinã que
talis est; ¶ Erunt nouitij. et carebunt colloq̃o in cõ- 22
uentu: nisi ob gratiam hospitũ. vel operum cõmuniũ.
et quãdo priores voluerint eos in cõuentu retinere:
raro tamen eos retineant: singulis capitulis reci-
piant disciplinas: exceptis diebus quibus cõmu-
nicauerint. vel debẽt cõmunicare; ¶ Cõuersi vero cri- 23
minosi post reconciliationẽ a generali capl'o sibi cõ-
cessam. p quadragita dies extra cellã et extra cõuentũ
sustententur: et ferialibus diebus post matutinas.

a ¶ Expulsis. Nõ nullus expellit. ca. 9. secunde partis no. §. 5
b ¶ Sustentabunt. Nõ carceri mãcipant a q̃ educi nõ possũt: nisi p priorẽ cartusie, vel p capl'm generale. ca. 9. scde partis no. §. 5. et. 7
c ¶ Habitũ. Reuertẽtes de fuga: stati suũ habitũ reassumant. ca. 10. tertie compil. §. 6

d ¶ Sermoni. Idem ca. 32. tertie ptis an. §. 13
e ¶ Capl'm. Alios vero fugitiuos q̃ nõ sunt criminosi nec apostate: prior eorum põt eos recõciliare ordini et cõuẽtui: eosq restituere qñ sibi videbit in pristinũ gradũ. ca. pñti. §. 31. Si ãt vltra q̃nq dies redire distulerit/ incarcerant. ca. 9. scde ptis no. §. 7. Sz prior su⁹ de cõsilio cõuẽtus põt eos educere qñ sibi videbit expedire. ca. eodem. §. 7.
f ¶ Per q̃draginta. Sz q̃ nõ sunt criminosi p viginti dies. ca. p̃senti. §. 34
g ¶ Post vesperas. Mõachi tm̃. Sz cõuersi dieb⁹ ferialib⁹ post matutinas: et festiuis post vespas ad ostiũ ecclesie recipiũt disciplias: vt infra ca. pñti. §. 23. et. 34.
h ¶ Et q̃draginta Sz q̃ nõ sũt crimiosi vigiti dieb⁹. ca. pñti. §. 34.
i ¶ Ad terrã. Mane et vespe. ca. 9. scde partis no. §. 12. et ca. 4. eiusdem partis no. §. 20

et festiuis post vespas. ad portã eccl'ie recipiãt disci-
24 plinas: ⁊ ibidem audiãt diuinũ officiũ; ¶ Elapsis
autem quadragĩta diebus: restituti plenarie ordini
et ꝯuẽtui. pẽr quadragĩta dies capl'i comedãt ad ter k
ram sup asserem nudũ in refectorio: computata die
qua recepint eucharistiam. in qua ad terram nõ co-
medẽt: et p annũ teneant generalem ordinis disci-
25 plinã: sicut supius est expssa; ¶ Tales oẽs non ha-
beant vocẽ in capl'o. nec alibi in cõuentu. nec con- l
tra aliquem: nec obediẽtiam. scz monachi ꝓoratũ:
vicariam: ꝓcurationem: sacristiam: nec laici po-
terũt esse coquinarij: mulatarij: magistri boum. vel
grangie seu pecoꝝ: donec eis p generale capl'm cõ-
26 cedat; ¶ Oẽs aũt criminosi. clerici vel laici. post q̃
reconciliati fuerĩt: omniũ quos ĩuenerĩt semp ulti- m
mi erũt: sine spe restitutionis in pristinũ gradum;
27 ¶ Fugitiui crimĩosi. vt supra diximus: p expulsis
totalit reputant; Alij vo fugitiui tam monachi q̃
cõuersi. q̃ crimine expulsionis nõ cõmisso fugerint.
nec fugiendo cõmiserint: si p seculũ euagauerint. et n
ad ordinem redire noluerint: ꝓores eoꝝ per censu-
28 ram ecclesiasticam faciãt eos compelli; ¶ Quãdo-
cũqꝫ aũt redierint: a ꝓoribus suis ter reconcilient o
ordini. et domibus suis: si locus vacat; Si vo loc⁹
nõ vacat: ijdem ꝓores mittãt causas eoꝝ ꝓori car-
tusie. sicut supius ẽ expssum: q̃ faciet eos alicubi or
dini reconciliari. ⁊ ꝓuideri donec in domibus suis p
loc⁹ vacet; Et q̃cito loc⁹ vacauerit: a ꝓorib⁹ suis re-
29 uocent; ¶ Et hoc sciendũ: q monachus q̃ sine li-
centia ꝓoris cartusie. domus sue termios exierit. ipo q
facto pro fugitiuo habet: exceptis casibus supra vi- r s
30 cesimoscdo capl'o ꝯcessis; ¶ In recõciliatione fugi-
tiuoꝝ q̃ nõ sunt criminosi: talis forma seruet; Re-
deũtes. in pmis clamẽt culpam suam pñte ꝯuentu.
miscdiam postulãtes: et emendatione ꝓmittẽtes;
31 ¶ Et tam monachi q̃ conuersi. si infra quinqꝫ dies t
redierint: statim recõcilientur ordini et conuentui.
et q̃ndecim in capitulo recipiãt disciplinas: et q̃n-
decĩ diebus comedãt ad terrã in refectorio sup asserẽ
nudũ. cũ exceptiõibus supradictis: et sint nouitij; v

k ¶ Per q̃draginta. Sicut dictũ est d criminosis monachis. ca. p̃senti. §. 21

l ¶ Vocẽ. Nisi specialiter fuerit eis restituta. ca. 9. scde ptis no. §. 11

m ¶ Ultimi. Sz non eoꝝ q postea recipient in ordine. ca. 23. huius partis an. §. 27

n ¶ Euagauerint. debẽt reqri. ca. 9. scde ptis no. §. 3. et. 6. et ca. 10. tertie compil. §. 2. et. 3

o ¶ Redierint. Volũtarie ĩfra q̃nqꝫ dies. Si aũt vltra q̃nqꝫ dies redire distulerit/carceri mãcipant. ca. 9. scde partꝫ no. §. 7

p ¶ Recõciliari. Ipsemet ꝓor cartusie eos recõciliat ordini. ca. 9. secũde partis no. §. 10

q ¶ Prioris. Vel per quelibet visitatorẽ assũptus ĩ sociũ visitatoris. ca. 9. tertie cõpil. §. 47.

r ¶ Pro fugitiuo Idẽ ca. 7. scde ptꝫ no. §. 2. et ca. 4. tertie ptis no. §. 6

s ¶ Casibus. Quoꝝ vn⁹ ẽ de mõacho ĩturo vice ꝓoris ad capl'm generale: sz h̄ reuocatũ est ca. 7. scde ptis no. §. 2. Ali⁹ ẽ de eũdo ad ordines. Ali⁹ ẽ de eũdo ad q̃rendũ nouũ priorẽ extra domũ electũ: ⁊ excepto casu posito in ca. 20 huius partis an. §. 2

t ¶ Infra q̃nqꝫ. Si infra q̃nqꝫ dies redierint: nõ incarcerant. ca. 9. secũde partis no. §. 7

v ¶ Supradictis. ca. p̃nti. §. 21

Prior tñ suus cũ cõsilio ꝯuẽtus: possit eos restitu-
ere quãdo sibi videbit in pristinũ gradũ; ¶ Si ve- 32
ro vltra q̃nq; dies redire distulerint: de cetero quã-
x y docũq; redierint. ad minus ꝑ hebdomadam sustẽn-
tent extra cellam et extra cõuentũ: qua completa. ꝓ-
z or cum cõsilio cõuentus poterit eos quãdo sibi pla-
cuerit cõuẽtui plenarie recõciliare; ¶ Porro isti a ꝓ- 33
ma die sustẽtationis. ꝑ quadraginta dies sustineant
a in victualibus disciplinam criminosoꝝ; ¶ Postq̃ 34
vero cõuentui sociati fuerint: per vigiti dies disci-
b plinent; Monachi scilicet post vespãs: laici dieb⁹
c ferialibus post matutinas. et festiuis post vesperas.
vt dictũ est de crimiosis: et ꝑ viginti dies comedãt
ad terram in refectorio. sicut criminosi: et ꝑ annum
sustineãt p̃dictam generalẽ ordinis disciplinam. nec
habeãt obediẽtiam. nec vocem in ꝯuẽtu. nec contra
aliquẽ vt supra dictũ est de criminosis: donec ꝑ ge-
nerale caplm cõcedat; ¶ Qui cum semel recõciliati 35
fuerint: amittẽt quãtũ ad locũ annos quos extra or
dinem nostrum expenderũt: illiq; tantũ anni quos
in ordine fecerãt. reddent eis; Si autem bis recõci-
liati fuerint: omniũ quos inuenerint. semper vltimi
d erũt; ¶ Post tertiam recõciliationẽ. sciãt oẽs tam cle 36
rici q̃ laici: oẽm sibi recõciliatiõis aditũ. scđm bea-
ti bñdicti dicta denegari; ¶ Penas aũt tã expulso- 37
e rũ q̃ fugitiuoꝝ augebit caplm generale vel minuet.
ꝑ ꝓores vel visitatores certificatũ: circa plus vel mi
nus culpabiles. vel emẽdatos: vel in sua malicia ꝑ-
tinaces; Has etiam penas q̃tũ ad victualia: in ma-
f g nifesta necessitate poterũt ꝓores aliquãtulũ mitigã-
h re; ¶ Si aliq̃ petierint lr̃as transeũdi ad aliũm ordi- 38
nem. dent eis si ꝓori videbit faciẽdum: nunq̃ ta-
i mẽ absolutorie. sed sub hac forma: scz q̃ nõn repete
k mus eũ; ¶ In lr̃is dãdis semꝑ dãta ponat. tã a ꝓo- 39
re cartusie q̃ a ceteris: et q̃diu valeãt. tẽpus compe
tẽs p̃figat; ¶ Si q̃ fugitiui vel expulsi. vestes vel li- 40
bros. vl alia bõa dom⁹ cũ exeũt asportauerit. vl asspor
tare tẽptauerit: poterũt detineri sine lesione. donec
vestes et res alias reddẽt: ita tñ q̃ nõ inhũanit spo
lient; ¶ Oib⁹ aũt expulsis et fugitiuis. si fieri põt 41

x ¶ Redierint. Incarcerant. ca. 9. scđe partis no. §. 7.
y ¶ Sustẽtent. Qui antiqtus extra cellam ⁊ extra ꝯuentũ sustẽtabãtur scđm hũc textũ. mõ incarcerant scđm statutũ nouũ. ca. 9. scđe partis no. §. 7
z ¶ Poterit. Educere de carcere. ca. 9. scđe ꝑtis no. §. 7. ibi. Si vero.
a ¶ Disciplinã. De q̃ habet ca. p̃nti. §. 22
b ¶ Post vespas. Ad ostiũ eccl̃ie/ꝯuetu exeũte ⁊ expectãte. ca. p̃senti. §. 21
c ¶ Et festiuis. Ad portaz eccl̃ie. ca. p̃nti. §. 23. et ca. 32. tertie partis an. §. 21
d ¶ Post tertiã. Post tertiã recõciliationẽ p̃nt recõciliari. ca. 9. scđe ꝑtis no. §. 8. et. 10
e ¶ Caplm. Et etiam prior cartusie. ca. 9. scđe partis no. §. 10
f ¶ Necessitate. De h̃ vide plenius ca. 9. scđe partis no. §. 10
g ¶ Mitigare. Sec⁹ de penis crimiosoꝝ: q̃ ꝓores nõ p̃nt illas mitigare sine licẽtia prioris cartusie. ca. eodẽ. §. 10
h ¶ Ad aliũ. Professi nr̃i ordis ad aliũ ordinẽ trãsire nõ p̃nt: nisi cũ eis fuerit suꝑ h̃ ꝑ papã ⁊ sub bulla plũbea dispẽsatũ. ca. 13. t̃tie cõpil. §. 8. Et tal debet repeti. ca. 3 scđe partis no. §. 19.
i ¶ Or nõ. Nullus prior cũ bona ꝯscia põt dare lr̃as de nõ repetendo alicui subdito suo ordinẽ nostrũ iã ꝓfesso. ca. eodem. §. 20
k ¶ Data. In lr̃is ordinis siue patẽtes sint siue missorie: semꝑ apponant dies ⁊ ann⁹. ca. 13. tertie compil. §. 11

cōmode·habitus auferat·vel ad minus detrūcet: l
exceptis fugitiuis q̄ ad aliū ordinem lr̄as accipiūt
de nō repetēdo; Clericus ergo cucullā: laicus capu
tiū deponat et barbam; Si nō acq̄euerint: eis lr̄e et
quodcūq; aliud cōsiliū et auxiliū ꝑrsus denegetur:
necnō ⁊ epi rogentur attētius·vt ipsos excōmunicēt:
42 et excōmunicatos ānūciari faciāt noīatim; ¶ Loca
expulsorū et fugitiuorū q̄ recipiendi sunt·et eorū q̄
lr̄as accipiūt de nō repetendo: nō impediantur infra
43 q̄ndecim dies post egressum; ¶ Districtē iniungitur m
visitatorib⁹·vt quos culpabiles inuenerit nō mit-
tant ad alias domos: sed in domib⁹ ꝓpriis ordia-
te eos disciplinēt·nisi capitales habeāt inimicos:
vel nisi int se pacem et ꝯcordiam seruare ꝯtemnāt; n
44 ¶ Quādo aūt necesse fuerit·vt de domibus ꝓpriis·
vel de domo ad domū aliq̄ trāsmittantur: eundo et
redeūndo p̄ores sui ministrent eis moderatas expē- o
sas·et vestes p̄parent eis q̄ reconciliandi sunt: nec
missi distrahāt vestes suas·nisi ꝓ ineuitabili neces-
sitate: et cū q̄bus·et quot vestibus mittantur·scribatur
p̄oribus ad quos trāsmittentur: nec in domibus ꝓ-
priis loca eorū impediantur: nisi caplm alit ordinaue
45 rit de ipsis; ¶ Missis ꝓ disciplina·non ministrentur
eq̄tature·nisi nimia īfirmitate cogente: nec vbi su-
46 stētabuntur·eis beneficia spiritalia cōferantur; ¶ Il- p
lorū q̄ in domibus ꝓpriis aut alienis sustentantur:
nullus p̄sumat venire ad caplm·vel ad domū cartu- q
sie super annū: sed per p̄ores q̄ eos sustentauerit·
remandetur eis voluntas capli; Qȝ si venerit q̄spiam·
nihil omnino ꝓficiet: sed ad domū de q̄ venerit re- r
uertetur·et semel ī hebdomada vinū subtrahetur ei die
qua daretur: abstinētia sexte ferie nō omissa;

De diffinitorib⁹ expulsoꝝ ⁊ fugitiuoꝝ;

47 A capitulo generali·duo priores et duo mo-
nachi cartusie a diffinitoribus constituētur:
q̄ scdm deum et statuta ordinis·et sine acceptiōe ꝑ-
sonaꝝ causas expulsoꝝ et fugitiuoꝝ·examinēt·⁊ dif
finiant diligēter; Ad quoꝝ consilium nullus alius
presumat accedere·nisi ab ipsis specialiter vocatus
fuerit: vocatosq; non retineāt ad diffinitionem·sed

l ¶ Habit. Habitus eis restituitur/nō aufertur. ca.10. tertie cōpil. §.6

m ¶ Districte. Idē statuto irrefragabili ordinat. ca.8. scde partis no. §.7

n ¶ Et ꝯcordiā. Idem ca.21. hui⁹ partis an. §.7. et ca.30. hui⁹ ptis an. §.39. et ca.8. scde ptis no. §.7. et.8. et ca.9. scde ptis no. §.8.

o ¶ Et redeūdo. Nisi priores ad sui instantiā ipsis hospitib⁹ releuentur ca.3. scde ptis no. §.6

p ¶ Bn̄ficia. Idē ca.24. hui⁹ ptis an. §.11. Et tales p̄ter disciplinas a visitatorib⁹ sibi īpositas colloquiis carebūt quādiu ibidē fuerit hospitati. ca.8. scde ptis no. §.7 ibi/ Emissus.

q ¶ Ad domū. Venientes ad domū cartusie inordiate īcarcerentur: ⁊ prior eiusdē dom⁹ pōt eos a carcerib⁹ educere cum voluerit: ⁊ alibi ad hospitādum mittere. ca.10. tertie cōpil. §.5

r ¶ Nihil omnino. Sȝ incarcerabitur. ca.10. tertie cōpil. §.5. Et sine lr̄is prioris sui/nulla fides adhibebitur ei. ca.32. tertie partis an. in fine.

quicq̄d diffinierint secretū omnino habeat̄: sic̄ diffinitio alioꝝ diffinitoꝝ; Quib⁹ iniūgit̄ · vt secū habeant oīa q̄ hic ptinent̄ · eadē inuiolabilit̄ obseruātes · et p̄ces iniustas et indebitas recusantes: curēt omnimode vt tales p̄dicti in domib⁹ ꝓpriꝭs reconciliētur si loc⁹ vacat: nisi capitales habeāt inimicos; In q̄bus casib⁹ possint eos mittere ad domos alias sub cōgrua disciplina recōciliādos et ꝓuidēdos · donec in domo sua loc⁹ vacet: vel donec pacē a p̄dictis habeāt inimicis; ¶ Caueāt itaq̄ꝫ vt nulloꝝ causas diffiniāt · nisi p̄us instructi fuerint de culpis illoꝝ · ꝑ visitatoꝝ chartas · vel ꝑ lr̄as p̄oꝝ ad capl̄m allatas: easdē culpas cōtinētes; Qibusq̄ꝫ cū timore dei peractis: ꝓferāt diffinitores expulsoꝝ et fugitiuoꝝ cū p̄ore cartusie: anteq̄ꝫ ea q̄ diffinierint in capl̄o recitent̄; ¶ Ad domū silue benedicte nullus mittat̄ ad sustentandū: ꝓ eo ꝙ tam nostris q̄ꝫ alienis hospitibus p̄grauat̄; Residuū mensarū in capl̄o generalitā in pane q̄ꝫ in coq̄na ⁊ pitātiꝭs: distribuat̄ pauperib⁹ ⁊ eiectis ac fugitiuis: post refectionē seruitoꝝ ide sumptā; ¶ Si fugitiui vl̄ expulsi recōciliatiōe digni · ⁊ de q̄ꝝ culpis p̄oꝛ cartusie certificat⁹ fuerit · post recessum capl̄i remāserit incollocati: idē p̄oꝛ auctoritate generalis capl̄i poterit eos collocare; 48 49 50

De redditis;

E redditis idē dicim⁹ q̄ꝺ de ꝯuersis: q̄ꝫtū ad expulsionē · et loci ꝯseruationem; Priorib⁹ tn̄ eoꝝ ꝯcedit̄ · vt eos reuertentes et misericordiā postulantes · possint sustētare · ⁊ post q̄draginta dies ter recōciliare: et scd̄m ꝙ eoꝝ culpe exegerint · graui vel leui · lōge vel breui · subiꝭcere discipline: exceptis illis q̄ nunq̄ꝫ recōciliant̄; Et notandū: ꝙ nullus expulsus aut fugitiuus · clericus aut laicus debet ab aliq̄ sustentari: nisi possit et debeat scd̄m statuta ordinis recōciliari; Expulsi ab ordine · et semel a capl̄o reprobati: nō ꝑmittunt̄ pontē itrare cartusie; In aliꝭs vo domib⁹ · nō nisi nocte vna recipiant̄; De ill̄ q̄ de vngaria · vel de sclauonia reuertunt̄ ante tp̄s statutū: volum⁹ vt ꝑ annū teneāt ordinē suū vbicūq̄ꝫ mittet̄ ad sustētādū: p̄oꝛ tn̄ possit discrete sup h̄ dispēsare; 51

De diuersis istitutis capli; Ca. XXXII

1 Rnamēta aurea vel argētea· pter calicē in ecclia a
nō habem⁹: nisi forte ī stol' aut manipulis· siue
2 in signaculis libroꝝ; ¶ Casulas de boccarā· ⁊ de se
3 rico albo sustinem⁹: pallia tapetiaq; reliq̄m⁹; ¶ Au b
4 riphrisia d casulis remoueant; ¶ Pret duas cruces c
q̄s in eccl'ijs nr̄is semp suis locis stātes erectas ha
bem⁹: aliā q̄z in loco secreto hr̄e debem⁹: deferēdā
qñ vel eger inūgēdus· seu cōicādus ē: vl' mortu⁹ se
5 peliēdus; ¶ Qui de ordīe nr̄o nō sunt: nullaten⁹ in
6 cellas nr̄as ītroducant ad morādū; ¶ Ad tp̄s vrgē
te necessitate· et nō alit: recipe arcas et pecora infra
7 termīos· aut in nr̄is grāgijs ē pmissum; ¶ Societa
tes eccl'iaꝝ nr̄aꝝ· cū alteri⁹ ordinis eccl'ijs: sine pmis
8 su capli nullatenus fiant; ¶ Nulla domus triginta
marchas debēs· nouū d ꝓprio edificiū faciat· ad qd
necessaria sit q̄ndecim libraꝝ impēsa: nisi de cōsilio
9 cōmuni; ¶ Antiq̄ cōsuetudo est· vt duo genera pa d
num· alteꝝ qd pulchrius sit· mōachis faciamus: ⁊
alteꝝ conuersis; Qua in re· cū priori placuerit vt ita
10 fiat: ei cōtradicere nullus audeat attēptare; ¶ Pe
nitētibus ad nos veniētibus: participationē orati
onū concedimus; Similiter et breuibus et rotulis· e
11 que p mortuis deferunt; ¶ Feneratoꝝ familiarita
12 tem puideāt fratres nostri studiosius euitare; ¶ Fē f
neratoꝝ et excōmunicatoꝝ munera sciēter nō accipi
13 mus; ¶ Si quis incurrerit insaniam: custodiat in
vinculis etiam ferreis· si furoris id exigere videbit
magnitudo: ne in se vel in aliū valeat nocendo de
14 seuire; ¶ Loca nō vacātia nulli oīno q̄licūq; occasio g
15 ne pmittant; ¶ Hospitātes in domo de plātatis:
nihil inde pter hospitiū recipiāt: vnde grauet do
16 mus; ¶ Libros cū cōmodant: nullus cōtra cōmo
17 dātiū retineat volūtatē; ¶ Priores mittere nō dif
ferāt ad loca destinata monachos aut cōuersos· q̄ a
caplo generali cōmodant vel cōmutant: nec missi h
donec reuocent a caplo· reuerti psumant: quoꝝ lo
ca impediri nō poterūt q̄zdiu ibi fuerint ordinate:
nisi generale caplm alit disponat de eis; ¶ Qd dā i
18 tum fuerit clericis aut laicis q̄ in alienis domibus

¶ De diuersis istitutis etiā habet ca. 10. scd̄e p tis no. p totū. Et ca. 13. tertie cōpil'. per totū.

a ¶ Ornamenta. Ex statutꝭ guig. ca. 40. §. 1

b ¶ Tapetiaq;. Idē ca. 1. scd̄e partis no. §. 7 Uide ca. 3. tertie cōpi. §. 5

c ¶ Remoueant. Si sine scādalo fieri possit. ca. 3. tertie cōpil'. §. 5

d ¶ Ut duo. Idē ca. 20. tertie partis an. §. 12

e ¶ Cōcedimus. Si ⁊ in q̄ztū fuerimus req̄siti ca. 4. prīe ptis no. §. 29. Abstinētias tres faciat q̄cūq; psona ordinis nō req̄sita/ipetrās pticipa tionē p extraneis: ⁊ prior dicat q̄nq̄ginta psal mos. ca. 2. tertie cōpi. §. 30

f ¶ Feneratoꝝ. Ex statutis guig. ca. 40. §. 2

g ¶ Nulli. Nec pbēdarijs induēdis si loc⁹ va cauerit redditoꝝ. ca. 33. tertie ptis an. §. 4. Nec puell' volentib⁹ recipi in cōuētu monialiū. ca. 4. tertie partis no. §. 13

h ¶ Cōmodant. De his q̄ mittunt ad pfes sionē extra domos suas dic vt in ca. 6. scd̄e ptis no. §. 17. Uide ca. 4. tertie compil'. §. 25.

i ¶ Datū. De h vide ca. 3. scd̄e ptis no. §. 8. et ca. 6. eiusdē ptꝭ no. §. 18

quacūqꝫ occasiōe cōmorant̄ et exeūtes inde·nullate
nus debent illud asportare: sine licētia priorꝫ domo-
rum earūdem; Quādiu aūt ibi morabunt̄ et denarios
et res alias si quas attulerūt: tradant pcuratori ad
custodiendū; ¶ Cellaria quādo necessaria fuerint: 19
a generali capitulo postulent̄; ¶ Carnes mortue 20
nunqꝫ vendant̄ in ordine; ¶ Uinū purū non mitta- 21
tur ad grangias: nec fratribus aut familie·vbicūqꝫ
fuerint ad opandū; ¶ Nullus quacūqꝫ occasione·in 22
l m culcitra iacere psumat; ¶ Fiat admonitio in domi- 23
n o bus ordinis·vt nulli plati aut subditi·dōmini āp-
pellent̄; ¶ Monemus qꝫ in colloquijs·exclusis ver 24
bis ociosis et nociuis: verba edificationis habe-
ant̄; ¶ Monemus·vt institutiones conuersis sepi- 25
p us expōnant̄; ¶ Nolumus qꝫ domus nostri ordi- 26
nis recipiant homagia: sed fidelitates fide et iura-
mēto vallatas; ¶ Monachi nostri ordinis non ac- 27
q cōmodant̄ extra ordinē·ad faciēda opa: neqꝫ ād cau
r sas tractandas; ¶ Auricūlaria vniuersaliter ab or- 28
s dine remoueātur; ¶ Sāgerias nullus accipiat vllo 29
modo; ¶ Symbolum quod incipit·firmiter credi- 30
mus: possunt habere et dicere quicūqꝫ volūt; ¶ Fa 31
t milia et alij seculares interesse poterūt sermonibūs
in capitulo conuersorꝫ: quādocūqꝫ prior domus vi-
v x derit expedire; ¶ Frequētare cūrias seculariū·equi- 32
tare cum mulieribus·et res domorꝫ male expēdere·
damnosum est ordini: ac religionis contrariū ho-
y z nestati; Si quis hec fecerit: acriter pūniat̄; ¶ Pe- 33
cunia data p emendis redditibus·vel ad alios cer-
tos vsus: in vsus alios nullatenus expendat̄;

¶ Explicit secūda pars consuetudinū antiquarꝫ
ordinis cartusiensis;

k ¶ Uinū. Idē ca.28. tertie ptis an.§.48. Uide ca.13.tertie cōpil.§.6

l ¶ In culcitra. Scꝫ d pluma. de h habet̄ ca. 44.prīe ptis an.§.5.et ca.26.tertie ptis an.§.1

m ¶ Jacere. Permittit̄ psonis ordis in itinere ꝯstitutis qꝫ in hospitijs possint dormire i lectis put eos īuenerit paratos.ca.13.tertie cōpi.§.2

n ¶ Dñi. Sꝫ dōni.ca.3 scđe ptis no.§.15. Et moniales nō vocēt se dñas sꝫ sorores.ca.4.tertie ptis no.§.23

o ¶ Appellent̄. Monachi vocent̄ frēs in puicijs in qb⁹ int̄ seculares eēt scādalū si dōni vocarent̄.ca.13.tertie cōpil.§.5

p ¶ Exponant̄. Si anno legunt̄ eis institutiones scđis ⁊ tertijs diebus natiuitatis/pasche ⁊ pentecostes.ca.5.prime pt̄s an.§.27.et ca.14. pme ptis an.§.15.et ca.1 huius ptis an.§.3. Siliter in āno legunt̄ eis noue ꝯsuetudīes ad ipsos ptinētes.ca.2.tertie partis no.§.16.

q ¶ Ad causas. Nullus nr̄i ordis in se tāqꝫ iudex vel arbiter/placita suscipiat aliēa.ca.20 huius partis an.§.1

r ¶ Auricularia. Cussini picturati vel ałs curiosi/in vsu apd nos nō habeant̄.ca.1.scđe partis no.§.7

s ¶ Sagerias. Uide ca.3. tertie compil.§.11. 12.13

t ¶ Sermonib⁹. De h habet̄ ca.10. scđe partꝫ no.§.4

v ¶ Curias. Quātū poterimus lites ⁊ pcessus fugiam⁹: pacē cū aduersarijs via amicabili vel arbitrali q̄ram⁹: vel oblatā amplectamur.ca.3 tertie compil.§.14.

x ¶ Equitare. Fenare cū mulieribus aut aliqd tale op⁹ opari/ phibet̄. ca.5.tertie cōpil.§.7

y ¶ Puniat̄. Et tales denūci- denunciēt̄ priori cartusie vel caplo generali.ca.1.secunde partis nouorꝫ.§. 14.et ca.3.scđe partis no.§.12

z ¶ Pecunia. Uide ca.3.tertie compil.§.12.et.13

Annotatio capl'orũ tertie p̄tis anti.

Incipiũt capl'a tertie p̄tis antiquorũ;

ō

Tertia pars statutoꝛū antiquoꝛū

Incipit tertia pars consuetudi num oꝛdinis cartusieñ.

De diuino officio fratrum laicoꝛum. ⁊ quādo ad ecclesiam superioꝛem conue niant;

Capitulū I

a Que ād monachoꝛū pertinēt cōsuetu- 1
dines. ꝓut potuimus explicatis: ea
que laicoꝛū sunt. quos cōuersos vo-
camus. dño iuuāte dicam⁹; ¶ Sem- 2
per cum ad matutinas surgendū est:
b bis paruo interposito spacio signū pulsat; Primo
c preparant: secūdo ad ecclesiā seruata grauitate con
currūt; Et siquidē ꝓcurator adest: diuinū eis offi-
cium sine cantu psoluit; Quē ipsi summo studio. si-
lētiū. quietēq; seruātes: ad inclinatiōes. et ceteros
d religiosos coꝛpis motus. sedulo imitant; Ex q̊bus
in vigilijs solenitatū in q̊bus capitulū tenet. medie
tas ꝓut eoꝛū patiunt obedientie. ad vesperū cum a
e suis disiungūtur laboꝛibus. ad superioꝛē cōnscen-
dunt ecclesiā. matutinas et ceterū sacrū officiū audi
f turi; Ibiq; post monachoꝝ capitulū. verbum dei a
p̄oꝛe. vel ab eo cui hoc ipse iniūxerit audiūt. et si q̄s
g habēt cōfitentur offensas; ¶ Poꝛro hi qui sunt in 3
domo inferioꝛi. vel in grangijs ꝓximis. ante cenam
ad diem festū ascendūt; ¶ Ascendētes. cū coquina- 4
rio superioꝛi nō loquunt; Ferialibus tamē diebus
cum superius licite ascēdūt: cum eo loqui possunt;
h ¶ In vigilijs quoq; purificatiōis beate marie. do- 5
minice i palmis. sancti iohānis baptiste. assumpti-
onis beate marie. omniū sanctoꝝ. oēs inquantū
obediētie pmittunt: ad domū superioꝛē ꝯueniunt.
diuinū officiū audituri et pransuri; ¶ Ascēsuri aūt. 6
ad ꝓcuratoꝛē veniūt. vel eo absente ad coquinariū.
et cū eius licētia seruato pergūt silētio. qd̄ p̄ceperit
poꝛtaturi; ¶ Ibi q̊q; id est superi⁹. sicut vbiq;. a ve 7
speris vsq; post primā. et a caplo vsq; post nonā. in
silentio pmanentes; Coquinario tamen et adiutoꝛi
eius siue adiutoꝛib⁹. de necessarijs loq̄ licet; ¶ Cum 8

a ¶ Que ad mo. Ex statut; guig. ca. 42. §. 1. ¶ De cōuersis et redditis / habetur ca. 2. tertie ptis no. p totū: et ca. 11. tertie cōpil. §. 2. vsq;. 16.

b ¶ Signū pulsat. A coquinario. ca. 11. huius ptis an. §. 7.
c ¶ Preparant. Cōuersi nō tenent aliq̄d dicere ꝓ officio beate marie. ca. 11. tertie cōpil. §. 2

d ¶ Imitant. Et dñi sunt superius / clericos imitent / quo ad regulares cerimōias. ca. 2. tertie ptis no. §. 6.
e ¶ Cōscendūt ecclesiā. Qui nō ascēdūt. cellas tenēt. ca. 8. hui⁹ partis an. §. 1.
f ¶ Monachoꝝ capitulū. Caplm fratrū pulsat sacrista. ca. 41. p̄me partis an. §. 40.
g ¶ Cōfitent offen. Id est culpas suas dicunt. ca. 28. huius partis an. §. 29.

h ¶ Beate marie. Cene dñi. ca. 5. pꝛime ptis no. §. 18. Coꝛpis chꝛisti. ca. 2. p̄me ptis no. §. 20. In quo festo sequātur ecclesiā ꝓpter indulgētias ꝯsequēdas ⁊ comedant in refectoꝛio. ca. 1. tertie cōpil. §. 32.

silētio etiā dēscendūt· qō iussi fuerint reportātes· ve i
speras in capella a ꝓcuratore audituri; A quo etiam k
capitulū eis ante cenam tenet;

Item de diuino eorū officio. et quid agant post matutinas. vel quo tempore ad lectos redeant; Capl'm II

1 Uotiēs aūt sunt sine clerico· orōnē dn̄icam ꝓ a
psalmis habēt· et de ea oēs horas· et totū vbi
2 cūqꝫ sint cōplēt officiū; ¶ In matutinis igit qn̄ ve
nia nō sumit· īclinati tantū· alias sup formas· semel
pr̄ nr̄ cū magna dicūt attentione; Deinde erecti· eā
dem sexies repetūt orationē· per singulas supplicā
tes· et glia patri dicētes; Deinde considūt· et eandē
orationē vigies et bis repetūt; Et postea surgētes·
eandē cū supplicatione· et glia patri· sexies iterāt;
Ac deinceps in stādo ꝑseuerātes ipsam eandē sine
glia patri et supplicatiōe· viginti duabꝰ vicibus di
3 cunt; Quā etiā ꝓ collecta semel subiungūt; ¶ Post
matutinas ad orationē ꝯstitutā festināt; Quā ideo
scribēre nolumꝰ· qꝛ vulgaribus verbis alijs ab alijs b
4 insinuat; ¶ Et qꝛ a kalendis octobris vsqꝫ ad pa
scha nō redit ad lectos· in spacio qō vsqꝫ ad primā c
remanet· ꝓ quātitate noctiū longū vl' breue· vestes
suas suunt· vel sotulares vngūt· vel rapas radūt· vl'
siqd aliud eis iniunctū est· sine strepitu dūtaxat ope
rant; Si nihil tale vrget· intēdūt orōni ꝙtū possūt;
5 ¶ A pascha vsqꝫ ad festū sācti michaelis· ad lectos
redeūt; In q̄ toto tpis spacio· orto sole p̄ma pulsa
tur; In messe tamē ꝓut necessitas postulat· citius;
6 ¶ A festo scti michaelis vsqꝫ ad pascha· sūmo ma
7 ne pulsat; ¶ Primā ita incipiūt; Adiutoriū nr̄m in
nomine dn̄i· qui fecit celū et terrā; Deinde pater no
ster cū gloria patri et venia· vel supplicatione scd'm
tēpus tertio· quarto etiā ꝓ collecta; In ceteris ho
ris similit· excepto ꝙ in vespis vnū addit pater nr̄;
8 ¶ Post cōpletoriū lectos adeūt· et vt dormiāt sata
gūt· ne forte cū vigilare debuerit· dormire cōpellan
tur; Siue aūt dormiāt siue vigilēt· q̄ete ac sine vllo
strepitu ꝙtū potest fieri manere debent;

i ¶ Etiā descendūt. Scꝫ post nonā. ca. 28. huius ꝑtis an. §. 35.
k ¶ A quo etiā. Festiuitates/anniuersaria p̄ces et bn̄ficia ītimant. ca. 8. scd'e ꝑtis an. §. 43.

a ¶ Quotiens autē. Ex statutis guig. ca. 43. per totum.

b ¶ Scribere nolu. Scripta est. ca. 2. tertie partis no. §. 3.
c ¶ Redit ad lectos. Ad lectos redire concedit. ca. 13. ꝑtie cōpil. §. 4.

Qui respōdere debeat vel presidere. et quomodo silētiū et cellas debeāt fratres obseruare; Caplm III

a Uncq̃ absente ꝓcuratore ad ecclesiā cōueniūt: 1
is p̄est officio. qui p̄est ordine; Similiter et in
ceteris locis vel opibus. nisi forte obediētia in qua
fuerint. alicui specialiter sit iniūcta; Tunc em̄ cui ꝓ-
prie iniūcta est. ceteris p̄sidet. tacētibusq̃ alijs. ad-
uentātibus vel obuiātibus rn̄det; Non em̄ passim.
vel sine licētia licet eis. ꝙ vel cū q̄bus. vel q̃diu vo
b luerint loqui; ¶ Undē obuiātes. vel suꝑuenietes. 2
inclinato tantū capite licet resalutare. viam ostēde-
re. ad interrogata est vl̄ nō respōdere. et ꝙ amplius
loquēdi cū eis licētiā nō habet. excusare; In fodiē-
do tn̄ et metēdo. in expellendo fimū. et in q̄libet alio
ope vel obediētia ꝯstituti. sibi possūt de necessarijs
c d loq̄ui frēs. et adiutorib⁹ suis. excepto ꝙ in mulgen
e do vbicūq̃ sint. semꝑ silentiū tenēt; ¶ In quacūq̃ 3
aūt obediētia ꝯstituti. cū alterius obediētie fratrib⁹
f loq̄ fas nō habēt; ¶ Colloquēdi simul cū his q̄ do 4
mus hui⁹ nō sunt. licētiā no q̄runt. nec cū germano
g quidē; ¶ Dominicis et alijs festis dieb⁹. frēs silen- 5
h tiū teneāt et cellas; ¶ Om̄ib⁹ dieb⁹ post vespas in 6
silētio ꝑmaneāt; ¶ Cū silētiū fregerint. scd̄m modū 7
i delicti eis cū disciplinā ꝯueniēs penitētia iniūgat̃;
k ¶ Edentes vbicūq̃ sint. silētiū tenēt; Qd̄ si dū co- 8
medūt silentiū fregerint infra terminos vel extra. in
p̄mo quo fuerint caplo id dicāt. et seq̄nti die nisi ha
l beat festū cū caplo abstineāt a vino. nisi per illū qui
tenet eis caplm hec pena in aliā cōmutet̃; ¶ Loq̄n- 9
di post vespas licentiā nisi magna ⁊ iusta occasione
m nō q̄rāt; ¶ Et quoniā in obseruatiōe silentij multū 10
errat̃. procurator et coq̄narius cum viderint infrin-
gi. fortiter rep̄hēdāt. et si nō se emēdauerint. referāt
p̄ori. q̄ p̄ter disciplinā in caplo accipiendā. si fuerint
n cōsuetudinarij in frangēdo: penā apponet maiorē;
o ¶ Uerūtn̄ cū ꝯuersi ꝓpter dom⁹ negocia exeūt termi 11
p nos. ꝯcedit̃ eis vt no teneant̃ tenere silentiū. nisi in
mēsa. et a cōpletorio vsq̃ p⁹ p̄mā; Qn̄cūq̃ aūt silen
q tiū fregerint. i ꝓxio festi sui caplo clamēt culpā suā;

a ¶ Cūq̃ absen. Ex statutis guig. ca.44. per totum.

b ¶ Uel obuiātes. Ex statutꝭ guig. ca.72.§.2.

c ¶ Loq̄ frēs. Sed post vespas oib⁹ dieb⁹ in silētio ꝑmanēt. ca. p̄senti.§.6.

d ¶ In mulgēdo. Ex statutis guig. ca.61.§.3.

e ¶ In quacūq̃. Ex statutis guig. ca.55.§.2.

f ¶ Colloquēdi. Ex statutis guig. ca.58.§.1.

g ¶ Dn̄icis. De hoc infra ca.8. hui⁹ partis an.§.1.

h ¶ Post vesperas. Usq̃ post p̄mā. ca.1. huius ptis an..§.7.

i ¶ Cum disciplina. Exceptis vigilijs natiuitatis. pasche et pentecostes: et festꝭ cōib⁹. ca. 28. hui⁹ ptis an.§.29.

k ¶ Edentes. Ex statutis guig. ca.55.§.1.

l ¶ A vino. Et a ceruisia. ca.4. secūde partis no.§.31.

m ¶ Silētij mul. Super quo p̄sidētes domorū iuigilēt vt obseruet̃. ca.11. tertie cōpil.§.12.

n ¶ Maiorē. De hoc i ca.4. scd̄e ptis no.§.15

o ¶ Exeūt termi. Nō mittant̃ sine capa. ca. 6. scd̄e ptꝭ an.§.39. Grisea. ca.11. tertie cōpil.§. 13. Nec sine famulo. aut alia honesta comitiua. ca.3. scd̄e ptis no.§.16. ⁊ ca.11. tertie cōpil.§.13.

p ¶ Tenere silētiū. Uide ca.26. huius ptis an.§.14. et.15.

q ¶ Culpā suā. Et recipiant disciplinam. ca. p̄senti.§.7.

De disciplina fratrū; Caplm IIII

1 In aduētu· ⁊ quinq̄gesima· p singulas hebdās a
singuli singulas accipiūt disciplinas; Cū autē b c
ppt festū capli feria scda nō accipiūt disciplinas· ac
cipiūt eas feria tertia sequēti; Qd si domi nō fuerit·
septies p disciplina pater nr̄ cū venijs dicūt;

De cinere; Caplm V

1 Cinerem qui adsunt in inferiori capella· de ma- a
nu procuratoris accipiunt; Qui vero non ad-
sunt: ter pater noster cum venijs dicunt;

Quid faciant pro missa; Caplm VI

1 Item ter pater noster· a capite ieiunij vsq; ad pa a
scha· post nonam prostrati pro missa soluunt;

De cena. et parasceue. et sabbato san-cto; Capitulū VII

1 In cenā dn̄i fratres quorū est festū· sursum nōn a b
ascēdunt vsq; ad meridiē; Ceteri q̄ possūt· post
2 prandiū ascēdūt; ¶ In hac die· cōe· colloquiū post
prādiū habēt: sed nō ī festis alijs q̄dragesime q̄ sup
3 hebdām occurrūt; ¶ Itē in cena dn̄i· q̄ inferi⁹ rema-
nēt· veniūt post prādiū ad coq̄nā· et ab eo q̄ p̄or est
ordine lauant ceteris pedes· offerturq; singulis vi
4 nū· et bibētes recedūt; ¶ In crāstino hoc est in pa- c
rascēue· q̄ superius sūt comedūt in refectorio· vel in d
calefactorio q̄ volūt; Qui vo sūt īferi⁹· post nonā q̄
pl⁹ ea die q̄z ceteris differt· veniūt ad ecclesiā· ibiq;
pr̄ nr̄ p ecclia semel· p papa· p epis et cūctis sacris
ordinib⁹· p impatore· p cathecuminis· p cūctis af
flictionib⁹ et piculis· p hereticis· p iudeis· p paga
nis· venijs· exceptis iudeis ad singulas subiunctis
dicunt· hoc est nouē vicib⁹· et ad octauā vicē veniā
nō accipiūt; Deīde oblatā a coq̄nario crucē venera
bilit osculant· dicētes ītra se; Adoram⁹ te christe et
bn̄dicimus tibi· q; per crucē tuā redemisti mundū;
5 Qui hoc nescit· dicit semel pat nr̄; ¶ Sabbato san-
cto qui superius sunt· illucescēte die descēdūt· post
vesperas vel ad vesperas reuersuri;

Quō se habeāt in solēnitatib⁹; VIII

1 Omni tōti⁹ anni die quo caplm tenet· q̄ sursum a

a ¶ In aduentu. Ex statutis guig. ca. 65.
b ¶ Singulas acci. Tunc coq̄narius cādelam accēdit. ca. 11. hui⁹ partis an. §. 30.
c ¶ Disciplinas. Et duas abstinentias facit ant. ca. 20. hui⁹ partis an. §. 2.

a ¶ Cinerem. Ex statutis guig. ca. 66.

a ¶ Item ter. Ex statutis guig. ca. 67.

a ¶ In cena do. Ex statutis guig. ca. 68.
¶ Conuersi nō tenent dicere glīa pri: post orationē dn̄icam trib⁹ diebus ante pascha. ca. 11. tertie cōpil. §. 2.
b ¶ Non ascendūt. Ascendunt. ca. 5. prime ptis no. §. 18. Et exerceant ministeriū suū: de quo habet ca. 13. prime ptis an. §. 15. et seq̄ntib⁹
c ¶ In crastino. Ex statutis guig. ca. 69. p totum.
d ¶ In parasceue. Conuersi iuuāt sacristā ad mundandū ecclesiā. ca. 13. p̄me ptis an. §. 24.

a ¶ Omni totius anni. Ex statutis guig. ca. 70. per totum.

nō ascendūt. nisi phibuerint obediētie cellas tenēt.
et spaciū qd inter tertiā et sextā est: orōni impēdūt;

Quid faciāt pro defunctis; Ca. IX

a Rō recēter defuncto fratre. trecētas et triginta 1
dn̄icas orōnes debēt. quarū medietatē cū ve-
b nijs reddūt; Et in singulis anniuersarijs. nouē pat
c nr̄ cum totidē venijs; Breues etiā reddūt cū venijs
scz trigita pr̄ nr̄; ¶ Pro officio capl̄i generalis. et p 2
officio cluniacēsiū. reddūt trecētis triginta vicibus
orōnē dn̄icā; ¶ Pro benefactorib⁹ q̄ pnunciant in 3
festo scti stephāi. trecētis vicib⁹ pr̄ nr̄; ¶ Pro tricē- 4
d nario extraneoꝝ. cētū q̄nq̄gita pr̄ nr̄; ¶ Pro missis 5
sacerdotib⁹ iniūctis. p vnaqq̄ q̄nq̄ginta pater nr̄;

De coquinario superiori; Ca. X

a Oquīnari⁹ superior. portā seruat: aduenieti- 1
bus rn̄det: elemosynā petētes ad iferiorē trās-
mittit domū: domos. et vniuersa que ad cōmunes
b c vsus ptinēt cūstodit; Ipsi quoqꝫ in cellis residere et
d fabulare nō licet: nisi alique forte egrōtare ɔtigerit;
In generalib⁹ minutiōib⁹ finitis nocturnis de eccle 2
sia egredit: vt expediti⁹ ꝛ citius minutis pparet ne-
e cessaria; ¶ In fēstis i q̄bus sacrista mūdat ecclesiā. 3
mūdat coq̄narius refectoriū. dormitoriū. et hospi-
tiū claustri. vel facit mūdari; ¶ Ea q̄ mittunt ab ex- 4
traneis. q̄ꝫcitius pōt priori vel eo absente vicario
denūciat; ¶ Dare vel accipe sine licētia nihil audet; 5
Eis tn̄ qui bn̄ficia trāsmissa afferūt pōt dare ad man
ducādū; Alijs nequaquā sine licētia; ¶ Monacho 6
absente pōt ingredi cellā eius ad dādū panē. vinū.
coquinā. vel aliq̄d eiusmodi. vl' ad panē accipiēdū;
Aliter nō debet ingredi sine licētia; Cauere aūt de-
bet quātū pōt. ne p cellas aliū fratrē mittat; ¶ In fe 7
stis q̄z ita an̄ missam vl' post. de his q̄ pparāda sunt
puidere debet quātū pōt. vt ipse et adiutor ei⁹ misse
officiū audire possint; ¶ Coq̄narius ipse refectoriū 8
pparat. et hoc quātū pōt adiutori suo nō debet iniū
gere; ¶ In festis nō accipit adiutoriū donec capl'm 9
fratribus teneat. nisi in pascha. pentecoste. et natali
dn̄i. et tunc etiā tam ipse q̄ꝫ adiutor eius. vsqꝫ post
f primā silētiū tenent; ¶ Nunqꝫ operarios cōducit 10

a ¶ Pro recēter. Ex statutis guig. ca. 71.

b ¶ Anniuersarijs. Cōuersi nō tenēt dicere in q̄libet hebd̄a vltra septē anniuersaria. ca. 2. tertie cōpil'. §. 27.

c ¶ Breues etiā red. Et debet duos q̄libet hebd̄a. ca. 4. pme ptis no. §. 12. Et habent breues cōuersi. ca. 33. hui⁹ ptis an. §. 22. Pro pce: dicūt ter pat nr̄. ca. 48. prime ptis an. §. 27.

d ¶ Centū q̄nq̄gin. Idē ca. 4. pme ptis nouo. §. 13. Pro q̄libet tricē nario charte capl'i dicūt q̄nq̄ginta pater nr̄. ca. 2. tertie cōpil'. §. 25.

a ¶ Coq̄narius. Ex statutis guig. ca. 30. §. 2

b ¶ Custodit. In coquina supiori null⁹ conuersus comedit. ca. 28. huius ptis an. §. 4.

c ¶ Ipsi quoqꝫ. Ex statutꝫ guig. ca. 30. §. 4.

d ¶ Egrotare cōti. Circa egrotos diligēs sit ꝛ benignus. ca. 44. prime ptis an. §. 6.

e ¶ In festis. De q̄b⁹ habet ca. 41. prime partis an. §. 37.

f ¶ Silētiū tenet. Simile habet de pistore. ca. 12. hui⁹ ptis an. §. 2.

sine licẽtia; Prouidere etiã debet· ne in domibꝰ su-
11 perioribꝰ· vel circa domos· aliq̃d deterioret᷑· ¶ Co-
quinã· et caseũ· cũ remanet in refectorio diebꝰ festis·
per frẽs cũ descẽdũt debet mittere ad inferiorẽ do- g
12 mũ· ea scꝫ q̃ idonee nõ põt retinere; ¶ Qñ per negli
gentiã ipsiꝰ aliq̃d alicui deest qꝺ de cõsuetudine ha
bere debet· q̃ꝫ citius loco et tpe idoneo priorẽ inue-
nit· vel eo absente vicariũ· culpã suã recognoscere·
et ab eo q̃ negligẽtiã passus est veniã petere debet;
13 ¶ Si potest· p singula festa debet interesse caplo· et
in singulis caplis ꝯfiteri; Si tamẽ duo festa ꝯtigua
14 sint: in pmo tantũ cõfitet᷑; ¶ Cũ hospites religiosi h
venire volũt ad matutinas· coq̃narius absente pcu
ratore puidet vt eũdo et redeũdo lumẽ habeãt; Si
venire nolũt: hora statuta ab eis· defert eis lumen;
15 ¶ Coq̃nariꝰ puidet hospitibꝰ pelles· pelliciasᷓ· et so
16 tulares nocturnos; ¶ Coq̃nariꝰ dat monachis fi-
lũm· funes ad ligãdos sotulares· sagimẽ· lumbare· i
17 scutellasᷓ· cochlear· cyphũ· iustã· ⁊ cetã hmõi; ¶ Fe
ria tertia· q̃nta· et sabbõ· fructꝰ vel herbas crudas si k
18 adsũt portat p cellas; ¶ Cũ in refectorio fructꝰ mol
les vel herbas crudas apponit· ponunt᷑ ĩ vasculis·
19 ⁊ mãtili opiunt᷑; ¶ Cicer nõ debꝫ coq̃re sine licẽtia·
20 vel crudũ monachis dare; ¶ Ea q̃ diuidit· eq̃lit᷑ de- l
21 bet diuidere· et sine psonaꝝ acceptiõe; ¶ Cũ coq̃nã
dat monachis· vl' pitãtiã· post prãdiũ debet qꝺ sup
22 est recolligere; ¶ Coq̃nariꝰ ignẽ facit pori; ¶ Coq̃-
23 nariꝰ puideat· vt panis q̃ in refectorio apponit᷑ mũ
dus sit· id est· neq̃ꝫ exustꝰ· nec aliud q̃ppiã qꝺ abster
24 gendũ vel radẽdũ sit habẽs; ¶ Ipsiꝰ est etiã puide
re vt vasa q̃bꝰ cibꝰ et potꝰ inferunt᷑· diligẽter lota· et
bñ desubtꝰ extersa sint· ne mãtilia q̃bꝰ supponunt᷑
25 maculent᷑; ¶ Ipsi q̃ꝫ puidendũ est· vt salarie et sal
qꝺ apponit᷑ mundũ sit· et vt exiccet᷑· ne humefactũ
26 liq̃fiat; ¶ Ad ipsiꝰ q̃ꝫ ptinet curã· vt iuste· cyphi et
cochlearia mũda sint· nec aliq̃d in eis sit qꝺ excutiẽ-
27 dũ sit vel detergẽdũ; ¶ De cultellis q̃ꝫ ad eiꝰ ptinet
28 curã· ne erugineт᷑· ⁊ vt hebetati exacuant᷑; ¶ Cũ co
medit᷑ ĩ refectorio· puideat cõquinariꝰ· ne ibi tumul m
tus aliq̃s· aut vox· nisi soliꝰ legẽtis audiat᷑;

g ¶ Cũ descendunt. Concordat cũ ca. 1. huius ptis an. §. 8.

h ¶ Cum hospites. Isti tantũ in domo superiori iacere cõsueuerunt. ca. 9. secunde ptis an. §. 28.

i ¶ Filũ funes. Coq̃narius non abluit mortuos: nec adiutor eius: sed filũ pparat et acus. ca. sequẽti. §. 12.

k ¶ Et sabbato. Ad cenã si cenamus. ca. 14. secũde ptis an. §. 11.

l ¶ Equaliter debet. Idẽ facere debet pcurator. ca. 8. secunde partis an. §. 4. 5.

m ¶ Coq̃nari᷑. Idẽ ca. 13. scđe ptis an. §. 6.

De coquinario inferiori Ca: XI

a ¶ Coquine. Ex statutis guig. ca. 46. §. 1.
b ¶ Inferiori. Coquinarius inferior fratrib⁹ qui nō adsūt: festiuitates/ãniuersaria/p̄ces ꝛ bñficia debet p aliquẽ intimare. ca. 8. secunde ptis an. §. 43.
c ¶ Signum pulsat. Scʒ ꝓ matutinis. ca. p̄senti. §. 7. Pro prima cũ ꝓcurator infirmat̄. ca. p̄senti. §. 21. Et etiã i aduentu ꝛ q̃nq̃gesima. ca. p̄senti. §. 30.
d ¶ Frustum seracij. Nec etiã caseũ sine licẽtia. ca. p̄senti. §. 26
e ¶ Talia sumit. In coq̃na inferiori: nullus comedit nisi coq̃nari⁹: null⁹ ali⁹ ibidẽ bibat ꝛc̃. ca. 28. hui⁹ ptis an. §. 5.
f ¶ Dare vel acci. Ex statutꝭ guig. ca. 46. §. 2
g ¶ Ecclesiã. Ex statutis guig. ca. 46. §. 3.
h ¶ Infirmos req̃. Circa infirmos ꝓcurator ꝛ coq̃narius diligẽtes et benigni sint. ca. 29. hui⁹ ptis an. §. 3.
i ¶ Presentibus fra. Nisi aliquẽ forte egrotare cōtigerit: vt de coquinario supiori dicit̄. ca. p̄cedenti. §. 1.

a b COqũine inferiori vnus e fratribus p̄sidet· qui 1
solitos cibos·legumina scʒ ꝛ huiusmodi fratri
bus p̄parat et dispẽsat·horis cōpetẽtibus signum
c pulsat; A quo etiã·panẽ·vinũ·statutis diebus·sal·
cochlear·scutellas·lũbaria·acũ·filũ·cerã ad cerãdũ
accipiũt; Aliud aũt quicq̃ꝫ p̄ter ꝓcuratoris licentiã
d eis dare nō pōt·nec etiã in coq̃na frũstũ seracij pone
e re; Qualia aũt alijs generalit̄ ministrat·talia sumit
f et sibi; ¶ Dare vel accipe ab his qui dom⁹ hui⁹ nō 2
sunt·sine ꝓcuratoris p̄cepto nihil audet; Qui si for
te abfuerit·et aliq̃ interim necessitas acciderit: ita fa
ciet queãdmodũ ipsum si adesset facturũ fuisse existi
marit·redeũtiq̃ꝫ·q̃d et quō egerit indicabit; ¶ Fra 3
trũ aliquẽ in coq̃nã nisi iuste causa necessitatis indu
cere nō pōt·inductũq̃ꝫ·trãsacta necessitate stati emit
g tit: inuolato q̃tũ res sinit silẽtio; ¶ Ecclẽsiã custo 4
dit·porte p̄est·aduenietib⁹ rñdet: ferramẽta cōmu
nia seruat·nisi faber q̃ ea seruet affuerit; ¶ Dom⁹·et 5
vniuerse cōis supellectilis curã gerit; Ex q̃bus oib⁹
si aliq̃d deperierit·ꝓstratus humi reũ se culpabileq̃ꝫ
clamabit; Hec eadẽ seruat: quicũq̃ꝫ vices ei⁹ exeq̃
tur; ¶ In dieb⁹ solẽnib⁹·vł ipse·vel q̃ supplet locũ 6
ei⁹·aduenietib⁹ de villa ꝓxima nihil habet dare·vel
cōmodare·sed tñ vt recedãt iubet rñdere·ne p tales
dies assuescãt inq̃etudinẽ et molestiã facere; ¶ Coq̃ 7
narius inferior p̄mũ signũ ad matutinas pulsat·lã
h padẽ accẽdit: in eccl̃ia iuxta lampadẽ sedet·ĩfirmōs
req̃rit·hospitib⁹ religiosis·anteq̃ꝫ pulset portat lu
me; ¶ Ad bñdictus accẽsa cãdela egredit̄·et ponit 8
eã in loco cōgruo·vt frẽs egrediẽtes lumẽ habeãt·
et ipsam candelã nouiti⁹ extinguit; ¶ Coq̃nari⁹ cũ 9
extraneis loquit̄·cũ fratrib⁹ aũt nō loquit̄ nisi ac
cepta licẽtia; Procuratore tñ absente: cũ q̃b⁹ volue
rit pōt loqui; ¶ Nemini pōt licẽtiã dare loquẽdi cũ 10
aliquo p̄sente ꝓcuratore: nec etiã ꝓpter eius p̄sentiã
i aliq̃s cũ aliquo loqui debet; ¶ Presẽtib⁹ fratrib⁹· 11
vel absentib⁹·in cellas eorũ nō debet intrare sine li
centia·nisi qñ absenti aliq̃d dare voluerit·vel vten
silia sua siue aliq̃d aliud in cellã mittere·vł accipere;
¶ Mortuos non debet abluere·sed filum p̄parat et 12

acus; Similiter in domo supiori nec coq̄narius nec
13 adiutor ei⁹; ¶ Panē triticeū· vel caseū· vl' vinū· mer
14 cēnarijs nō dat sine licētia· nisi qn̄ debet eis; ¶ Vi
nū hospitib⁹ recedētib⁹· vel fratrib⁹ exeūtib⁹ nulla
15 tenus debet dare; ¶ Seruiētib⁹ et cursorib⁹ hospi
tū· si egredi volūt et ire ad hospitia sua vt illuc come
dāt· dat panē· et caseū· si talis dies fuerit; Nūq̄ dat
16 eis pitātiā sine licētia nisi semel in die; ¶ In hospi
tio exteriori nulli panē dat cōuentualē sine licentia;
In hospitio aūt superiori nō solet recipe hospites·
17 nisi venerabiles et honestos; ¶ Solet etiā cauere·
ne portā q̄ est iuxta chordā signi· mercēnarij intrēt; k
18 ¶ Nulli pitātiā donat sine licētia· nisi qn̄ debet ei;
19 ¶ Sal et legumina· ⁊ cetera q̄ ad cibū ptinēt· donat
pastorib⁹; Sal aūt et legumina dat eis ad mēsurā; l
20 ¶ Hospites cū adsūt· freq̄nter visitare debet; ¶ Ad
21 pmā pulsat cū pcurator īfirmat· vel minuit sibi· vel
mane ascēdit ad domū supiorē missā celebrāturus; m
22 ¶ Ad missā nūq̄ pulsat· nisi ei pcipiat; ¶ Cicer nō
23 coq̄t· nec duas coq̄nas facit· sine licētia; ¶ Ollas et
24 scutellas suas ipsemet lauat· vl' lauari fac; ¶ Cōuer
25 so d̄ ordīe nr̄o cū ordīate venit· aliquā d̄ cellis vacā
26 tib⁹ debet puidere; ¶ Sine licētia nō accipit de fro
mageria seraciū vl' caseū· tenet tn̄ puidere cū pcura
tor ascēdit supi⁹· vl' alicubi vadit· vt ppt hospites·
27 vl' ppt frēs habeat sibi necessaria; ¶ Prouidere etiā
dz· ne mercēnarij ociosi sint· et curā habere horti· et n
gallinar· ⁊ si necesse sit: saginarior· ⁊ vt segetes mū
dent· et reducere pcuratori ad mēoriā q̄ faciēda sūt·
et puidere q̄ztū pōt· ne p ipsi⁹ vel alteri⁹ negligētiā
28 aliq̄d alicubi depereat; ¶ Panē recētē nō dat sine li
29 cētia· nisi qn̄ d̄ ɔsuetudīe monachis dat; ¶ Domū
poris qn̄ descēsur⁹ ē ad faciēdā hebdam: mūdat· ⁊ al
30 bū mātile pparat; ¶ Coq̄nari⁹· ī aduētu ⁊ q̄nq̄gesi
ma· pulsat ad pmā· et cādelā accēdit qn̄ a pcuratore o
31 frēs accipiūt disciplinas; ¶ Ad cōsiliū pcuratoris
32 vinum tēperat; ¶ Hospites cū circa prādiū vel ce p
nā veniūt· si pōt retinere debet; Nullū hospitē in co
33 quinā sine licētia introducit; ¶ Quicq̄d ab eo coq̄
narius superior p se vel p nunciū postulat: sine dila
tione si habet mittere debet;

k ¶ Mercēnarij in. Quia ītra claustrū mercennarij nō intrāt sine licētia. ca. 28. hui⁹ ptis an. §. 37.

l ¶ Pastoribus. Et pposito agriculture. ca. 17. hui⁹ ptis an. §. 8.

m ¶ Celebratur⁹. Et in aduētu/ et quinq̄gesima. ca. psenti. §. 30.

n ¶ Habere hor. Cū hortolanus non est ibi. ca. 15. hui⁹ ptis an. §. 3.

o ¶ Ad primā. Et in casibus suprā scriptis. ca. psenti. §. 21.

p ¶ Vinū tēpe. Nam purū fratrib⁹ vel operarijs in grangijs vel alibi nunq̄ mittit aut datur. ca. 32. secūde partis an. §. 21. et ca. 28. huius ptis an. §. 48.

De pistore; Caplm XII

a ¶ Pistor anno. Ex statutis guig. ca. 4.7.

a Pistor̃ annonã recipit· in granario ad mẽsurã re 1
ponit· siccat· custodit· vẽtilat· molit· panes cõ
ficit· et dato adiutorio coq̃t; ¶ Pistori qñ panẽ co- 2
q̃re debet· in vespe datur adiutoriũ· die aũt crastina
vsq; ad ꝓmã in silẽtio opant̃; Ipse aũt adiutor non
dimittat pistorẽ sine licẽtia ipsi⁹; Peracto aũt nego
cio debet pistor adiutorẽ dimittere; ¶ Sabbato ad 3
laudes pistor exit de ecclia; Infra hebdõam nõ coq̃t
panẽ triticeũ sine licẽtia ꝓcuratoris· et tũc q̃tũ ipse
ꝓcurator ꝑcepit; In sabbo etiã q̃tũ procurator ꝑce
perit coq̃re debet; Sine licentia nõ querit oparios;
¶ Cũ coq̃nari⁹ ascẽdit ad festũ suũ· pistor loco ipsi⁹ 4
remanet· vel ali⁹ si ꝓcuratori visũ fuerit· et reuertẽti
si postulauerit rõne reddit; ¶ Aquã bñdictã p cel- 5
las aspergit· et eam a domo supiori asportat· vel co-
quinarius si pistor desit; Cum vo vterq; deest· co-
quinarius prouidet vt ab aliquo afferat̃;

De sutore; Caplm XIII

a ¶ Sutor coria. Ex statutis guig. ca. 4.8.

a Sutor̃ coria tenet· incidit· sotulares facit· ac refi 1
cit; Cũ ei iniũgit̃ emit coria· et sagimẽ· et redi-
ens ꝓcuratori ostẽdit· et de oĩb⁹ rõnẽ reddit; ¶ Se 2
mel in anno dato sibi adiutorio· coria ꝑparat· et tũc
tot facit sotulares: vt in magna pte anni sufficiant;
¶ Sotulares monachoꝝ vngit cũ reficit; ¶ Cõuer 3
soꝝ aũt nunq̃· sed ipsimet vngere debẽt; Eos q̃ so- 4
tulares diurnos siue nocturnos negligẽter custodi
unt· repꝛhẽdit; ¶ Nulli extraneo dat coriũ siue sagi- 5
mẽ siue licẽtia· nec etiã fratrib⁹· nisi in his q̃ de insti
tutione eis debent̃; ¶ Infra q̃ndecim dies dat sagi 6
mẽ familie· ꝯuersis aũt· semel in anno; ¶ Corticem 7
quesito adiutorio in estate facit· siccat et molit;

De fabro; Caplm XIIII

a ¶ Facit et refi. Et seruat. ca. 11. huius par tis an. §. 4.

a Faber cõia ferramẽta dom⁹ facit et rẽficit; Nulli 1
alieno vtensilia sine licẽtia accõmodat; ¶ Semel in 2
ãno oĩa oñdit ꝓcuratori· et ꝓcurator scribit ne aliq̃d
depire possit; ¶ In hyeme· ⁊ cũ aliq̃d opari ñ põt· 3
facit et refic̃ ferramẽta; ¶ Cũ ferrũ suũ extẽdit· ꝑcipi 4
ente ꝓcuratore adiuuãt eũ aliq̃ d mercẽnarijs; ¶ Nõ 5
dz fabricare frib⁹ sine licẽtia· nisi qd hñt d istitutiõe;

6 ¶ Tēporibꝰ ꝯgruis facit· vl'fieri facit carbonē suū;

De hortolano; Caplm XV

1 Custos horti· ipsum ꝛ apes custodit; Domū ꝓ a
priā habet· vbi vtēsilia et semina sua custodit;

a ¶ Custos horti. Ex statutis guig. ca. 63.

2 ¶ Ipsum hortū fodit· herbas semīat· et mūdat· cū
3 dato sibi adiutorio; ¶ Nō ꝯducit oꝑarios sine ꝓcu
ratoris licētia; Cū hortolanꝰ ibi nō ē· coq̄narīꝰ horti
curā hēt· ꝛ hortolāo cū adest· opē quā pōt exhibet;

De carpentario; Caplm XVI

1 Carpentariꝰ cōsilio ꝓcuratoris domos cooꝑit·
facit· et reficit· oꝑarios sibi necessarios q̄rit· et
2 de oībꝰ ꝓcuratori rationē reddit; ¶ A pascha vsq3
ad tēpus colligendi fena· debet nisi aliud ei p̄cipiat
ꝓuidere scindulas et materiā domui necessariā;

De ꝓposito agriculture; Ca. XVII

Qui preest agriculture· grangie et boū ꝛ cūctorꝫ a
1 que ad illam ꝑtinēt obediētiā· diligētiā habet;

a ¶ Qui preest. Ex statutis guig. ca. 49.

2 ¶ Magister boū duobꝰ mercēnarijs in hyeme ꝯten
tus est· tertiꝰ si inuenit in vere ꝯducit· sed ad tēpus;
3 ¶ Carros· et carrucas· et cetera vtēsilia sua· si scit ꝛ
pōt· ipsemet oꝑat· ꝛ tali tp̄e· ne alia eiꝰ oꝑa īpediāt;
4 ¶ Prata mūdari· ꝛ fenū p̄parari facit; Ipsū fenū ad
ducit· et manipulos· et q̄cq̄d cū bobꝰ adducēdū est;
5 Ligna facit fieri· et adducit; ¶ Oꝑarios sibi necessa
rios q̄rit· de māu ꝓcuratoris denarios accipit ad ꝑ
soluēdū oꝑarijs· et nō nisi q̄ntū opꝰ est q2 bursam nō
hēt· et de oībꝰ q̄ agit ꝓcuratorē ꝯsulere· et eidē rōnē
6 reddere tenet; ¶ In initio hyemis nō debet dare fe
7 nū bobꝰ· nisi sciēte ꝓcuratore; ¶ Sementē cū mēsu
8 ra recipit· et ī ꝑtē reponit; ¶ Sal cū mēsura recipit a
9 coq̄nario ꝛ bobꝰ dat; ¶ Cū vadit ad afferēdū vinū·
vl'annonā· dat ei adiutoriū vnꝰ e fribꝰ· et ipse alios
q̄rit· q̄ ipsū ꝛ bubulcos suos adiuuēt· ꝛ ipsis oībꝰ dat
ī mane coq̄narīꝰ pitātiā· et etiā coq̄nā si ꝑata fuerit;

De magistro pastorū. et paruulis eorum pellicijs; Caplm XVIII

1 Pastorū magister cūctas illius obediētie res et a
instrumēta custodit· et emēdo· et vendendo ad
suum ꝑtinentia ministeriū: cū extraneis cōmercium

a ¶ Pastorū magi. Ex statutis guig. ca. 50. §. 1.

facit cum consilio ꝓcuratoris; De rebus aliis fabu-
b landi cū eis licentiā nō habet; Ipse vero iuramēta.
mendacia. fraudes. et cetera que talibus interesse so
lent negociis. vitare ꝑcipit mala. sempiternāq; ani
me sue salutē tpalibus anteferre rebus et cōmodis;
¶ Magister ouiū. est similiter magister caprarū. et 2
c in oībus que agit. vendit vel emit. q̄rit consiliū a so-
cio suo; Ipse etiā et socii ei⁹ grangiā magna ex par-
te custodiūt; ¶ Domus in qua fiūt casei. quā voca 3
mus arcellā. ad eorū ꝓprie curā pertinēs. sicut aliq̄
de cellis seruāda ꝑcipit; ¶ Cū ad hyemandū foras 4
exeunt. nihil vel accipere. vel dare preceptū habēt.
¶ A puero mercēnario qui est cū eis ad molendinū 5
itur. panis coquit. vinū emit. ne ipsi qđ periculo-
sum est ad villas inquātū vitari potest ire cogātur;
¶ Tertia feria et sabbato vltra comunē fratrū more 6
vinū habēt; Ea quoq; die. qua locū mutant. q᷑ ci-
bos sibi ꝑparare nō possūt: vinū accipiūt; Hec aūt
misc̄dia. ꝓpter ꝯtinuos labores. et multa q̄ patiunt
ibi incōmoda. eis impendit; ¶ Ad mulgendū vici 7
es triginta oues septē pastores sufficiūt; ¶ Cū va- 8
dunt ad hyemandū. ad custodiendū triginta tricen-
narios ouiū. cū duob⁹ fratrib⁹. quattuor pastores
sufficiūt. et sex canes; Due cape fiunt fratrib⁹. ⁊ due
pastoribus; ¶ Magister ouium emit fenū et anno- 9
nam. et necessaria sibi et sociis suis; ¶ Cū oues pa- 10
riunt. iuxta preceptum ꝓcuratoris pelles retinet. et
agnos ad nutriendū. cetera vēdit. et reddit rationē
ꝓcuratori; ¶ Magister ouiū et socii eius. cū op⁹ est 11
caseos fricāt et gyrāt. ⁊ ne deteriorari possint. sollici
te ꝓuidēt; ¶ Qn̄ mulgent oues. fratres q̄ curā ha- 12
bēt eaꝝ si ī iferiore domo sūt: ad laudes exeūt de ec
clesia; ¶ Qn̄ mulgēt oues. semꝑ vn⁹ e fratrib⁹ debet 13
īteresse. et ad faciēdū caseū et custodiēdū. ipsemet est
vn⁹ de mulgētib⁹. et ꝯficiētib⁹ caseū; ¶ Cū ī hyeme 14
veniūt oues ad comedēdū fenū. iuxta ꝑceptū ꝓcura
toris ducunt ꝑ grangias; ¶ Frater q̄ capras custo 15
dit. tres habet mercēnarios. et capā vnā ī hyeme. ⁊
tres canes; ¶ Ad custodiēdos hircos duo sufficiūt 16
mercēnarii; Capre nō sepāt ab ouib⁹ sine ꝓcuratoris

b ¶ Ipse vero. Ex statutis guig. ca. 50. §. 2.

c ¶ Vel emit. Iste bursaz habet. ca. 28. huius partis an. §. 21.

17 licentia; ¶ Concēssimus adhuc pastorib⁹ pellicias d
paruulas · q̄ duab⁹ fere veruecinis pellib⁹ possūt fie-
18 ri; ¶ In mulgēdo vbicūq; sint: semp silētiū tenēt; e
19 ¶ Magister ouiū nō teneat singulis pastorib⁹ suis f
vltra viginti oues · quarꝫ agnos nō teneat nisi a tpe
pariēdi ad plus vsq; ad festū omniū sanctorū;

Quo tēpore vinū habeāt; Ca. XIX

1 Fratrēs q̄ domi sunt · q̄nta tantū feria · et in solē a
nitatib⁹ q̄ caplm habet · semel in die vinūm acci b
piūt; Qḋ si dieb⁹ alijs aliqñ de miscḋia vinūm acci- c
piūt · nō tamē nisi semel i die dať · nisi forte causa co
gente necessaria vel honesta; In natali tn̄ dn̄i dieb⁹
q̄ttuor · circūcisione · apparitiōe · purificatiōe · annū-
ciatione si die bine refectiōis celebreť · pasche dieb⁹
q̄ttuor · ascēsione · pētecostes dieb⁹ trib⁹ · solēnitate
sctī iohānis · aplorꝫ petri et pauli · assumptiōis · de-
dicationis · natiuitatis beate marie · exaltatiōis sctē
crucis · sancti michaelis · ōmniū sctorꝫ · bis habēt vi d
2 num; ¶ Ascēdentibus etiā ꝓpter aliqḋ festū in cra-
stino celebrādū · si monachos in refectorio cenare cō
tigerit: vinū dať; Hoc aūt nō euenit · nisi duo festa
q̄b⁹ in refectorio comediť sibi cohesērint; Alias au
tē nullus in sabbatis vel vigilijs vinū q̄rat · q2 si qñ
datur de misericordia est nō ex debito;

De ieiunijs ⁊ cibis fratrū. ⁊ quo tempore vescanť auenatio pane; Ca. XX

1 Extrā sp feria · pane et aq̄ et sale ɔtēti sūt · excep- a
tis solēnitatib⁹; Qñ aūt festū duodecim lectio
nū · siue caplm habeat · siue non · feria sexta euenerit ·
aliā die in ipsa hebdā abstinētiā faciāt · et in ipso fe- b
2 sto vinū ⁊ coq̄nā accipiāt · etiā si sit sine caplo; ¶ In
aduētu quoq; et quinq̄gesima · et ieiunijs q̄ttuor tē
porū · q̄rta etiā feria pane et aqūa et sale cōtenti sūt; c
3 ¶ Vigilijs itaq; pasche · ascēsiōis · pētecostes · san-
cti iohānis · petri et pauli · assumptionis · omniū san d
ctorū · natalis dn̄i · similiter viuunt · nisi q in vigilia
pasche de miscḋia ordinis · vinū et coquinā sine pi-
4 tantia accipiūt; ¶ In vigilijs vo aplorꝫ · iacobi · bar
tholomei · matthei · simonis et iude · andree · sctī lau e
rētij martyris · et feria scḋa et tertia rogationū · semel

d ¶ Cōcessimus. Ex statutis guig. ca. 61. §. 2.

e ¶ In mulgēdo. Ex statutis guig. ca. 61. §. 3. ¶ Idē ca. 3. huius partis an. §. 2.

f ¶ Nō teneat. Absq; licētia capli generalis: vel prioris cartusie. ca. 19. scḋe ptis an. §. 15.

a ¶ Fratres. Ex statutis guig. ca. 51.

b ¶ Vinū accipiūt. Et vinū nō nisi in prandio vel cena bibūt. ca. sequēti. §. 8.

c ¶ Vinū accipiunt. Cōuersi sint cōtenti bibere vinum in festis/ in partib⁹ vbi vinū nō crescit: alio tpe ceruisia vtātur. ca. 11. tertie cōpil. §. 14.

d ¶ Omniū sancto. Et trib⁹ dieb⁹ minutionum. ca. 21. huius partis an. §. 6.

a ¶ Sexta semp. Ex statutis guig. ca. 52.

b ¶ Alia die: Scꝫ feria q̄rta: deide venit ad scḋaꝫ: deinde ad sabbatū: deinde ad feriā tertiā: deinde ad q̄ntā. ca. 7. tertie cōpil. §. 9.

c ¶ Aqua et sale. Extra terminos exeuntes p̄cipuorꝫ ieiuniorꝫ abstinentias nō soluant: nec etiam sexte ferie ceterorum ve ieiuniorꝫ/ nisi ex p̄oris licētia vel ꝓcuratoris. ca. 26. huius ptis an. §. 10.

d ¶ Sancti iohānis. Corpis christi: natiuitatis btē marie/ cōceptionis/ purificatiōis/ ⁊ ānūciationis. ca. 4. secūde ptis no. §. 24. Et i vigilijs cōpassionis/ visitatiōis ⁊ p̄sentatiōis beate marie. ca. 7. tertie cōpil. §. 3.

e ¶ Andree. Thome et mathie aplorꝫ. ca. 7. tertie cōpil. §. 1.

quidē comedūt. sed pulmentū habēt; Ceteris autē
dieb⁹ excepto aduētu. et q̄nq̄gesima. ne nimio labo
re frangant̄. bis comedūt: sed semel tantū accipiūt
pulmentū; ❡ Porro cōuersi. et redditi. qui exeunt 5
ad labores ī hyeme. de prādēdo tertiā nō expectēt.
f sed sūmo mane comedāt quādo nō ieiunāt; ❡ Ge 6
neraliter aūt cōmunes nr̄i ordinis cibi. sale tantū cō
diunt̄. nisi aliud de misericordia apponat̄; ❡ Oleū 7
g autē in cellis nunq̄ꝫ teneat̄; Quinta feria et solenni
tatib⁹ capl̄i. vltra consuetū aliq̄d melioris esce susci
piunt; Pasche tamē. et pentecostes. feria quinta. et
altera post festū innocētū die. si hec id est quinta fe
ria ibi cōtigerit: vinū et coquinā sine alia pitātia su
mūt; ❡ Herbas crudas. fructus. aut radices. cum 8
adsunt. in cena tantum vel in prandio si semel come
dunt: accipiūt; Pulmenti. vel pitātie. quicq̄d vni
h prandio supfuerit: reddūt; Vinūm datū. nō nisi in
prādio vel cena bibūt; In die tamē bine refectiōis.
post vesperas vinum bibere licet. si cenare nō libet;
❡ Quicquid ex pitātijs remanet. vel pulmētis. qđ 9
vsui aptum sit. coquinario reddit̄. ne quis forte nō
cōcessam occulte faciat abstinentiā; ❡ In refectorio 10
autē nolens aliq̄s que ei apponunt̄ aliqua de causa
comedere. alteri porrigere fas nō habet. excepto pa
ne. fructibus. ⁊ herbis crudis; ❡ Sabbato ante ad 11
uentū et quinq̄gesimā. fratribus de cōsuetudine pi
i tantia dat̄; ❡ A kalēndis aūt nouēbris vsq̄ꝫ ad pa 12
scha. auene vescunt̄ pane; Antiq̄ nanq̄ꝫ cōsuetudo
k est. vt dūo genera panū. alterū qđ pulchrius sit mo
nachis faciamus. et alterū cōuersis; Qua in re cum
pori placuerit vt ita fiat. ei cōtradicere nullus aude
at attēptare; In aduētu tn̄ et q̄dragesima. per singu
las hebđas fratres laici singulas triticeas ex pitātia
recipiūt tortas; ❡ Panē in cellis post hebđam qua 13
l eis datus fuerit. nō retineāt;

De rasura et obsequijs et minutione fratrum; Caplm XXI

a Quotiēs monachi. totiēs radunt̄ et laici. et eis 1
dem dieb⁹; Sed laici insup etiā capita lauant;
b ❡ Porro eorū rasura fiet in kālēdis mensiū. quādo 2

f ❡ Comedāt. Et ip/sis dat̄ pitātia et coq̄na si parata fuerit. ca. 17. huius ptis an. §. 9.

g ❡ Quinta feria. Et feria t̄ria et sabbato ha/bent pitantiā. ca. 4. prime ptis no. §. 24.

h ❡ Vinū datū. Vi/no puro nō vtunt̄ ꝯuer/si. ca. 28. huius ptis an. §. 48. et. 63.

i ❡ A kalēdis. Ex sta tutis guig. ca. 53.

k ❡ Duo gene. Idē ca. 32. scđe ptis an. §. 9.

l ❡ Nō retineāt. Et si quis ex eis cibaria aut alia illicita tenere fuerit assuet⁹/pdat cellā p mo do offense: ppetuo vl̄ ad tempus. ca. 2. tertie par tis no. §. 13.

a ❡ Quotiēs mona. chi. Ex statutis guig. ca. 72. §. 1.

❡ Sed grenones cū ra sorijs nō radant. ca. 28. tertie ptis an. §. 13. Qui cū nouacula grenones sibi radi fecerint: q̄rta ⁊ sexta feria a vino absti/neāt. ca. 2. tertie partis no. §. 9.

b ❡ In kalēdis. Mo do radunt̄ bis in mēse. ca. 7. tertie cōpil. §. 16.

accideri̅t in sabbato; Kalēdis vo nō occurrētibus in sabbato· radent sabbato ꝓpinquiori ipsis kalendis· nisi festū capli̅ impediat: et tunc radent die pcedenti in quo aliud festū capli̅ nō occurrit; Si aūt kalende cōtingāt feria scda· tertia· quarta· qnta· vel sexta· post dn̄icam in ramis: differt rasura vsqꝫ ad vi
5 giliā pasche; ¶ Omnia aūt obsequia qlibet puata que sibi ipsis singuli nō occurrūt· aut possūt facere· ab alijs humiliter deuoteqꝫ cōplent: ita vt felicē se c
4 putet· cui tale quicqꝫ fuerit imperatū; ¶ Obuiātes etiā sibiinuicē· amica alacritate· et humili supplicā- d tione mutuo locū dantes· seruato ptranseūt silētio; In quo iuniores· id ē· qui posteri9 venerūt· satagūt
5 puenire maiores; ¶ Quater aūt in anno minuunt· e circa kalēdas maij· circa id9 iulij· circa kalēdas octo
6 bris· circa kalēdas februarij; ¶ Minutis· trib9 diebus pitātia mane· vinū autē bis dat; Duob9 prioribus dieb9· tria si adsunt oua addunt cene; Si sitierint post prandiū· vinū bibūt· nō tamē in alteri9 cella; Hoc em̄ nequaqꝫ ꝯcedit· vt qlibet in cuiuslibet cella q̄cqꝫ vel bibat vel comedat; A laborib9 vacāt· ad lectos redeūt; Prima die a post prandiū vsqꝫ ad vespas· i vnā cellarꝫ eorꝫ q̄ sibi minuerūt· simul oēs
7 cōuenūt· de bonis colloquiū habituri; ¶ Qui vo nunqꝫ minuūt· seu minutionē vsqꝫ ad aliā differūt·
8 eisdē qb9 et minuti participāt bonis; ¶ Duob9 primis dieb9 minutiōis· si supest de pitātia prādij· vsqꝫ ad cenā possunt si volunt quicqd illud sit reseruare;
9 ¶ Qui sibi extra ꝯsuetā minutionē minuit· bn̄ficiū habet et visitationē sicut in generali minutione;

Quid agendū sit in periculis. et de re inuēta quid faciendū; Capl̄m XXII

1 Si alicubi· vel morbi subitanei· vel ignis· vl̄ ali- a cui9 talis piculi necessitas ingruerit· soluto silē
2 tio· q̄ pus pōt succurrit; ¶ Si intrā terminos nr̄os b aliqd inuētū fuerit· ei ptin9 cui9 est si adest· sin autē ꝓcuratori reddit; Si aūt extra termīos aliqd a nr̄is inuētū fuerit fratrib9· aut suo dn̄o statim si fieri pōt reddit· aut ei p quē meli9 et fideli9 reddi posse putat cōmendat· alias intactū dimittit;

c ¶ Humiliter. Concordat cū ca. 28. huius partis an. §. 37.

d ¶ Supplicatione. Deferant honorē sibiip sis ꝛ frēs se nominent. ca. 2. tertie ptis no. §. 7.

e ¶ Quater aūt. Ex statutis guig. ca. 54. ¶ Minutiones ita fiāt ꝙ ieiuniū sexte ferie nō frangat. ca. 4. scde partis no. §. 34.

a ¶ Si alicubi. Ex statutis guig. ca. 56.

b ¶ Si intra ter. Ex statutis guig. ca. 60.

De vestitu fratrum. et vtensilibꝰ celle. Capitulum. XXIII

a ¶ Ad vestitū. Ex statutis guig. ca. 57.

a D vestitū habent tunicas tres· caligarū paria 1
tria· pedulīū duo· sotulares nocturnos et diur
nos· pelliciā· pelles· mantellū· caputiū· mitanas la

b ¶ Sotulares eoꝝ. In sotularibꝰ habent li gaturas. ca. p̄senti. §. 4.

b neas vnas· lumbaria duo· cingula duo; ¶ Sotula 2
res eorum de bouina pelle fiūt; In kalēdis nouem-
bris· vnam tunicā veterem reddunt: vnāq; nouam
accipiūt; Similiter par caligarū reddunt· et par cali
garum parq; pedulium sumūt; Pelles et pellicias
accipiunt veteres· eas videlicet quas reddunt mo-
nachi: cum nouas accipiunt; Nouas aūt nō que-
rāt· sed vestimētis et pannis que debent ex ordine
sint cōtenti; ¶ Habēt adhuc ad lectū paleam· filtrū 3
si possit haberi· sin autē pro eo pannū grossum sim-
plicē nō duplicatū· puluinar· cotū; Vestiti singulis
tunicis· et cincti iacent in cellis et dormitorio; ¶ A 4

c ¶ A pascha. Ex statutis guig. ca. 57. §. 3.

c pascha vsq; ad festū sancti michaelis· a p̄ma vsq; ad
completoriū nocturnis sotularibꝰ nō vtunt; In su
periori etiā dormitorio· cōmunes lectos· pellicias·
sotularesq; nocturnos habēt; In oībus huiusmo-
di aliud nihil curat· nisi vt frigꝰ arceat· et nuditas
tegat; Nā et ligaturas sotularū· et renū cingula· de
cruda gerunt canabe· lūbariaq; ipsa canabina sunt;
Adeo nō q̄d vanitas aut voluptas· s; qḋ sola neces-

d ¶ Habēt et scutel. Ibidem. §. 4.

d sitas aut vtilitas postulet cogitat; ¶ Habēt et scu- 5
tellas duas ad cibos· ad panē vnā mātilis loco· ad
mūdicias vnā grandiorē· iustā· cyphū· salariā· co-
clear· et cultellū· vas aq̄rū· ferramēta etiā· securim·
fossoriū· dolabrū· subulā· falciculā· acus duas· filū·

e ¶ Nihil aūt. Ex statutis guig. ca. 58. §. 2.

e forfices· terebrū; Nihil aūtē omnino nisi cum licen
tia apud se retinent;

De nouitio suscipiendo. et professio- ne ipsius; Caplm XXIIII

a ¶ Ad cōuersionē. Ex statut; guig. ca. 73.
b ¶ Quod et cleri. De q̄bus habet ca. 23. scđe ptis an. §. 1. 2. 3.

a Laicis ad cōuersionē suscipiēdis· idipsum pe- 1
b ne fit q̄uod et clericis; Nā simılit dura ꝓponūt
eis et aspa; Iubent etiā aduersum se aliq̄d habētibꝰ
recōciliari; ¶ Recepti igit in osculo pacis corā cō- 2
uentu fratrū· et rasi· mox caputio de manu p̄oris ac
cepto· induunt· et in quāta p̄ori placuerit· nō minꝰ

tñ q̃z annua admittunt̃ ꝓbatione; Et ad eoꝝ int̃ q̄s ↄuersati sunt · ↄuersoꝝ scȝ suscipiunt̃ testimoniũ · sic

5 clerici ad testimoniũ mõachoꝝ; ¶ Nullus ṽo nrm̃ de reb⁹ nouitioꝝ aliq̃d postulet · nec ad ꝓcuratione̅ faciendã instruat̃ ab aliquo nostrũ;

De professione;

4 A die q̄ eoꝝ ꝓfessione̅ facturus ē aliq̄s · ad capitulũ ꝑducit̃ monachorũ; Ubi de stabilitate et obedie̅tia · ceterisq̃z necessarijs audie̅s · cũ immobilis imperterritusq̃z ꝑmãserit · rogat aliquem ore ꝓprio · vt suã sibi scribat ꝓfessione̅; In cui⁹ fine · ipsemet manu ꝓpria signũ crucis depingit; Quã etiam manu gestãs post euãgeliũ et offerendam · ad cornu dextrũ appropinquat altaris · eãq̃z sicut ē in eius dextera · diacon⁹ cu̅ctis audie̅tibus legit ita dice̅s;

ᶜProfessio;

5 Ego frat̃ · ill̃ · ꝓmitto obedie̅tiã · et ↄuersione̅ mo c

c ¶ Ego frater. Ex statutis guigo. ca. 74.

rũ meoꝝ · et ꝑseuerantiã oĩbus diebus vite mee in hac heremo · corã deo et sc̄tis ei⁹ · et reliquijs isti⁹ heremi · q̄ cõstructa est ad honore̅ dei · et beate semꝑ ṽginis marie · et sancti iohãnis baptiste · ꝓ timore dñi nostri iesu christi · et remedio aĩe mee · in p̄sentia domni · ill̃ · p̄oris; Qd̄ si aliq̄ tp̄e vnq̃z hinc aufugere vł abire te̅ptauero · liceat seruis dei q̄ hic fuerint · me plena sui iuris auctoritate requirere · et coacte ac

6 violent̃ in suũ seruitiũ reuocare; ¶ Post hec · hãc ipsam chartulã offert suꝑ altare · et osculato altari icuruat̃ ad pedes sacerdotis · tali obsecratione bñdicendus; Saluum fac · mitte ei · esto ei · dñs vobiscũ · oremus · dñe iesu christe q̄ es via · et cetera;

Quomõ se habeat frater postq̃z susceptus est; Capl'm XXV

1 Ab hõc tp̄e nouerit se nihil oĩno · ne baculũ q̃de̅ a

a ¶ Ab hoc. Ex statutis guigo. ca. 75

quo ꝑ viã gradie̅s innitit̃ · sine p̄oris hr̄e lice̅tia;

2 Quippe · cũ nec ipsemet su⁹ sit; ¶ Erga que̅ idipsũ qd̄ de monacho seruabit̃ · vt scȝ ꝓ eo nihil min⁹ fiat si intra examinatiõis tp̄s acceptabilit̃ age̅s mortu⁹

3 fuerit · q̃z si ꝓfessus esset; ¶ Facta aũt ꝓfessione · nihil aliud q̃rat · vel habere se dicat in reb⁹ q̃s forte at-

tulit. q̄z in illis q̄s in domo inuenit;

De mulatario. et fratribus qui foras mittuntur; Caplm XXVI

a Frater q̄ saginarios curat. q̄n foras egredit̄ in 1
b culcitra nōn iacet. nihil nisi hospitium q̄rit. nisi
vel p̄or vel procurator aliquid ei specialit̄ iniūxerit;
¶ Nullius nostr. vel verba. vel salutes. ad aliquem 2
exteriorē. nulliusq̄z exterioris ad aliquē nostrū nisi
p̄ore vl̄ ꝓcuratore iubēte. fert. aut refert; ¶ Secula- 3
res rumores. vbi audit. ibi monet̄ dimittere; ¶ Cū 4
c d vero aliq̄ dom⁹ cartusie foras mittūt̄ i vicinis mō-
tanis. id est a cornelione supius. ⁊ a bocoirone. ⁊ ab
īter mōtibus. ⁊ a scalis. nec escā a quoq̄z. nec hospi-
tiū accipiūt. nisi aut specialit̄ iussi. aut aliq̄ ineuitabi
li et inopinata necessitate coacti; Similit̄ faciūt alij
fratres toti⁹ ordinis: q̄ñcūq̄z in vicinis locis trans-
mittunt̄; ¶ Hospitātes in domo de plātatis. nihil 5
inde p̄ter hospitiū recipiant: vnde grauet̄ domus;
¶ Quicūq̄z ⁊ aūt q̄ñcūq̄z ire iubent̄. siue pedestres. 6
e siue equestres. nullaten⁹ cōtradicāt; ¶ Porro q̄n sa 7
ginarij foras ducunt̄ ꝓ aliq̄b⁹ onerib⁹ deferēdis. ꝑ-
mittim⁹ fratrib⁹ q̄ eos ducūt q̄zdiu sunt absq̄z onere
eq̄tare in eis; ¶ Quicūq̄z v̄o terminos exierint. nisi 8
ꝑ sex vel ampli⁹ leucas. ipsos cōtigerit ꝓficisci. ne-
quaq̄z reuertētes petere pitantiā p̄nt; ¶ Cōuersi in 9
f itinere teneāt vitā p̄or suor. nō t̄n cū eis comedāt
g in dōmib⁹ ordinis nostri; Soli: teneāt vitā congre-
gationū in q̄r domib⁹ fuerint ꝓ vitādo scādalo. sal-
h uo t̄n ordine nostro; ¶ Extra terminos exeūtes. p̄ci 10
puor ieiunior abstinētias nō soluāt. nec etiā sexte
ferie. ceterorūve ieiunior. nisi ex p̄oris licētia vel ꝓ-
curatoris; ¶ Cū exeūt foras vel cū redeūt. vel a do- 11
mo supiori descēdūt. vel a grāgijs veniūt. ad eccliaz
inferiorē diuertūt. si ea die nō fuerint ad ipsā; ¶ Cū 12
aūt sup hebdām supi⁹ ascēdūt ꝓ opib⁹. vel q̄n extra
missi redeūt. facta orōne in ecclia stati veniāt ad p̄o-
rē. vel q̄zcit⁹ habuerint opportunū; ¶ Quilibet cū 13
foras mittit̄. q̄zcit⁹ cōmode pōt. reuerti tenet̄; Nul
lus cū redit si q̄ data sunt ei in cella sua debet repo-
nere. sine licētia p̄oris. aut ꝓcuratoris; ¶ Qn̄ aliq̄s 14

a ¶ Qui saginarios. Ex statutis guig. ca. 62 §. 1.
¶ Iste bursā habet. ca. 28. huius partꝫ an. §. 21. Cōuersi ꝑ disciplinā facti nouitij i necessitate extra termīos p̄nt mitti ca. 23. scd̄e ꝑtis an. §. 28
b ¶ Nō iacet. In lectꝫ dormire p̄nt ꝑsone ordinis ꝓut iuenerit eos paratos. ca. 13. t̄tie cōpi. §. 2
c ¶ Cū vero. Ex statutis guigo. ca. 76
d ¶ Mittunt̄. Debēt ꝓuidere: ne panis / vinū fruct⁹ / aut aliq̄d aliđ q̄đ deteriorari possit in cellis suis remaneat. ca. 28 hui⁹ partis an. §. 40

e ¶ Siue equestres. Infra terminos dom⁹ sue nō eq̄tent nisi debiles. ca. 2. tertie ꝑtis nouor. §. 8

f ¶ In itinere. Si cōmode potuerit / missas audiāt. ca. 6. scd̄e partꝫ an. §. 42
g ¶ In domib⁹. Tā supiorib⁹ q̄z inferiorib⁹. ca. 6. scd̄e ꝑtis an. §. 56.
h ¶ Exeūtes. Clauē de ostio āteriori tradat coq̄nario. ca. 2. tertie ꝑtis no. §. 13. Nō eq̄tēt extra termīos absq̄z capis ca. 6. scd̄e ꝑtis an. §. 30. Nō t̄n vtant̄ capis nigris. ca. 2. tertie partis no. §. 16. Sꝫ griseis. ca. 11. tertie cōpil. §. 13. Non mittant̄ extra / absq̄z socij vel famuli alicui⁹ comitiua. ca. 3. scd̄e partis no. §. 16

fratrũ cartusie exteri⁹ missus reuertit̃ · postq̃ põtem
trãsierit · nulli excepto famulo suo loquit̃ sine licen-
15 tia; ¶ Hoc ipsum obseruãt frẽs toti⁹ ordinis · post-
16 q̃ portã dom⁹ trãsierit reuertẽtes; ¶ Fratrib⁹ dũ in
itinere fuerit · ad lẽctos redire si voluerint licet; i

i ¶ Ad lectos. Idẽ ca. 6. scd̃e partis an. §. 4. 4.

De custode põtis cartusie; Ca. XXVII

1 Ustõs põtis cartusie · cũ nullo prorsus nisi spe- a
cialit̃ iussus · fabulãdi licentiã habet; Nutibus
tantũ · vel si nõ intelligit̃ · etiã verbis eos qui nõ de-
bent transire: repellit; Idipsum seruare iubet̃ · qui-
cũq̃ vices eius exequit̃;

a ¶ Custos pontis. Ex statutis guigo. ca. 64.

De consuetudinibus fratrum laicorũ generaliter; Caplm XXVIII

1 D matutinas et vespas · supiõr coq̃narius · vel a
eius adiutor · thuribulũ accipit · ad missam vero
2 si ipsi defuerint: q̃libet fratrũ; ¶ Cũ frater ꝓpter ali-
qd̃ opus faciendũ supius iacet · matutinas in ecclia
in integrũ audit · nisi p̃or ei sup̃ hoc misericordiã fa-
3 ciat; ¶ Interdicit̃ fratrib⁹ laicis · ne vllo tempe · die-
bus festis · vel aliȷ̃s · librõs habeãt · exceptis kalẽda- b
4 riȷ̃s; ¶ In coq̃na supiori · nullus ꝯuersus vnq̃ co-
medat · nisi coq̃narius · et ei⁹ adiutor · nisi forte cũ licẽ-
tia p̃oris · ꝛ raro; Nullus etiã p̃ter p̃dictos ĩ ea bibat ·
nisi p̃ore vel ꝓcuratore p̃nte · nec intret: nisi vocat⁹
5 ab eis; ¶ In ĩferiori coq̃na · null⁹ oĩno comedit nisi
coq̃narius · nullus ali⁹ ibidẽ bibat · nisi p̃ore vel ꝓ-
6 curatore p̃nte · et ĩ cena: ad mãdatũ; ¶ Ad eccliaz si-
ne caputiȷ̃s · cũ q̃bus etiã mãtellũ ferãt · aut pelliciã:
ire nõ p̃nt; Sed et cũ foras eũt nõ laboraturi: habe-
7 ant caputia sua; ¶ Qñ p̃or aut ꝓcurator comedit
solus · aut cũ hospitib⁹ · nullus se ingerat intraturus
ad eos · nisi q̃ fuerit ad seruiendũ deputatus · vel no-
8 minatim vocat⁹; ¶ Frẽs aut redditi · sine licẽtia ni-
hil accipiãt · vel donẽt · p̃ alienis nõ spõdeãt · cũ mu-
lierib⁹ infra termĩos nõ loquant̃ · s; nec in exitu eoꝝ ·
9 sine magna · et ineuitabili · et manifesta causa; ¶ Mu-
lierib⁹ nisi lõge a domibus nr̃is elemosyne nõ dent̃;
10 ¶ Mulieres termĩos ĩtrare nr̃os neq̃q̃ sinim⁹ in q̃n-
11 tũ possum⁹; ¶ Cũ mlieres ponunt̃ in opib⁹ ꝯuersi

a ¶ Supior. Idẽ ca. 33. p̃me ꝑtis an. §. 6

b ¶ Libros. Nõ ꝑmit-
tat̃ q̃ ꝯuersi ꝛ redditi
aut donati ascẽdant ad
statũ mõachoꝝ / aut cle-
ricoꝝ redditoruz. ca. 11.
tertie cõpil. §. 9. Nec per
mittat̃ q̃ cantũ vel lr̃as
discãt. ibi. §. 10.

aut redditi nõ eas custodiãt·q̃ntũ vitari põt·nec eis
ꝓprijs manib⁹ mercedẽ reddãt·ƺ aliq̃s de merce. na-
rijs; ¶ In domib⁹ sanctimonialiũ·defacili nõ hos- 12

c ¶ Barbã. Uide ca.21 huius ptis an.§.1

d ¶ Grenones. Ad-missum est nũc in tertia cõpil.ca.13.§.4.

c d pitet; ¶ Barbã nõ decurtẽt·nec rasorijs grenõnes 13
radãt; ¶ Cõuersi nõ accipiãt ab aliq̃·nec dẽt alicui 14
pecuniã mutuo; Alioq̃n nisi ad volũtatẽ sui p̃oris sa
tisfecerint·sint extra cellam·et extra cõuẽtũ; Et vt p̃-
mũ id audierit p̃or·ꝓhibeat eis introitũ eccl'ie·capi
tuli·et refectorij·donec pecuniã ei a q̃ acceperint red-
dãt·vel ab eo recipiãt cui tradiderãt·nisi ꝓ manife-
sta vtilitate·aut necessitate·mox vt venerint p̃ori vel
ꝓcuratori se id egisse mõstrauerint; Eidẽ pene sub-
iaceãt·extranearꝫ gubernatores domorꝫ·q̃bus iniũ-
gimus·ne dom⁹ de quarꝫ ꝓcuratiõe notant̃ frequẽ

e ¶ Serãs. Idẽ ca.22 scđe ptis an.§.21.

e tare p̃sumãt; ¶ Sz et q̃cũqꝫ serãs habuerit clãdesti- 15
nas: eidẽ sbiaceat disciplinę; ¶ Priores v̄o q̃ sciẽ- 16
tes has trãsgressiões nõ fecerint eas emẽdari·sint
extra sedẽ suã in eccl'ia donec emẽdent̃; ¶ Conuer- 17
sus aut reddit⁹·etiã ꝓcuratore p̃cipiẽte depositũ nõ
custodiat; Qđ si vadẽs foras recepit: reuersus·mox
ꝓcuratori reddat; Qui sine licẽtia p̃oris·illud habe
re fuerit dep̃hẽsus: sicut de ꝓprio iudicet̃; ¶ Qui- 18
cũqꝫ tenens obedientiã·vel opa·p̃ori vel ꝓcuratori
de his disponẽti·vel mercẽnarijs q̃ in eis fuerit ali-
q̃d iniũgẽti nõ acq̃euerit: eadẽ die·vł crastina·absti
neat a vino; ¶ De reb⁹ q̃z obedientie interrogatus·si 19
q̃d occultauerit·cõuict⁹ vt de furto iudicet̃; Cui pe-
ne sbiaceat et ille·q̃ de reb⁹ ad obedientiã quã dimi-
sit ꝑtinẽtib⁹ aliq̃d fuerit retinuisse compꝑtus; ¶ Rati- 20
onẽ quã reddit ꝓcurator p̃ori·reddũt frẽs obediẽti-
ales ꝓcuratori·et quotiẽs redeãt a mercatiõe·rati-
onẽ reddũt; ¶ Cõuersi q̃z q2 bursam non hñt exce- 21
pto mulatario·et magistro ouiũ·si p̃ma die postq̃ꝫ
redierint·dũmodo copiã ꝓcuratoris habeãt·ratio-
nẽ nõ reddiderint: a vino abstineãt donec reddãt;
¶ Cuicũqꝫ etiã obediẽtiario·vel opario·pecuniam 22
ꝓcurator dederit·req̃situs rationẽ reddat·nec acci-
piat alterã donec plenarie rationẽ reddat; In q̃ red-
dẽda·si de mẽdacio ꝯuict⁹ fuerit: tãq̃ꝫ de ꝓprio pos-

f ¶ Capã. Uide supra ca.26.hui⁹ ptis an.§.10 Conuersi ꝛ redditi pos-sunt portare capellũ gri seũ. ca.13.t̃tie cõpil'.§.9.

f sit iudicari; ¶ Nullus·equũ·sellam·cãpã·vel ꝓpriũ 25

famulū habeat·nec q̄dlibet qđ p̄ori vel pcuratori ne
gare possit·illud mittere vel accommodare volenti;
24 ¶Deniq3 de obedientijs·et de oībus q̄ habent·fa
25 ciant scđm p̄oris et pcuratoris dispositionē; ¶De
cōuersis inobediētibus·vel pūerse obediētibus·p
curator referat p̄ori·q̄ eōs puniat iuxta modū cul g
26 pe; ¶Curas pinq̄uoꝝ suoꝝ quorūlibet·fratribus h
nostris interdicimus oīno·et ne ipsos sine licētia p
27 curatoris aut p̄oris mercēnarios conducāt; ¶Qui
obediētias nō hābēt·cellas teneāt·vel laborēt p vi i
28 ribꝰ; ¶Ad p̄oris cellam·vel pcuratoris·nō veniūt
post completoriū·nisi ex necessitate·vel vocati ex no
29 mine; ¶In vigilijs natiuitatis·pasche·et penteco
stes·et in festis cōmūnibꝰ·eis in caplo silentij culpā k
ɔfitētibus·discipline nō dant·s; arbitrio p̄oris in
30 iungit aliq̄d p disciplinis; ¶Quīcūq3 in quacūq3 l
obediētia cuiuslibet agit vices·nihil omnino ī ea si
ne licētia mutare pmittit; In cellis quoq3 ipsis ni
hil nisi p̄us ostēsum et iussum mutari fieri ve sinit·
ne domus laboriose facte cūriositate deteriorent vel m
31 destruant; ¶Generalit aūt in alterius cella·in do
mo fabri·sutoris·pelliparij·textoris·ī arcella pasto
rū·in furno·nullus ingredit·aut loquit sine licen
32 tia; ¶Qūcūq3 aūt in cella cuiusq3·duo pluresve si
33 mul fuerint·pmūm ostiū sit aptū; ¶Quādo pulsat n
signū quo ad ecclesiā est eundū·ad eam frēs vbicūq3
34 sint debent p̄termissis alijs pperare; ¶Qdiu fit ora
tio ante horā·nec ipsi loq̄ debēt ante ecclesiam·nec
35 extraneos vt ibi loquant sustinere; ¶In festis·do
nec nona cantata sit·nullus descendit sine licentia;
36 ¶In galileis·et a p̄mo ostio coq̄ne·vsq3 ad portā
signi·et vsq3 ad ostiū cellarij·nullus loquit; Predi
37 ctū p̄mū ostiū coq̄ne nullꝰ igredit sine licētia; ¶In
fra claustrū mercēnarij nō intrāt sine licētia·s; ɔuersi
ipsi ad cellas suas ligna portāt·et sibijpsis scindūt;
Si aūt aliq̄ sunt senes et debiles·iuniores et fortio
res debēt eis licētia impetrata ligna necessaria pui
38 dere; ¶Oēs obediētiarij·alias obediētias cū opus
39 est·et eis iniūgit·debēt iuuare; ¶Postq3 pulsatū
est ad cōpletoriū·nullꝰ debet remāere cū hospitibꝰ· o

g ¶Qui eos. Quia eorū disciplina ptinet ad priorē. ca. 8. secūde partis an. §. 41

h ¶ Propinquorū. Oēs psone ordis vitēt et fugiāt parētū visitationes et carnales affectiones etc̄. ca. 1. scđe partis no. §. 11.

i ¶Nō habēt. Isti pꝰ primā veniūt an̄ pcuratorē: vt qđ voluerit eis p̄cipiat. ca. 8. scđe partis an. §. 48.

k ¶In festis cōibꝰ. De istis festis cōmunibus habet ca. 1. huiꝰ partis an. §. 5. Nec qn̄ est cōmunio generalis. ca. 4. scđe partis no. §. 14

l ¶Quicūq3. Ex statutis guigo. ca. 64. §. 2

m ¶Curiositate. Idē ca. 22. scđe ptis an. §. 23.

n ¶ Primū ostiū. Et scđm ex toto nō claudatur: nec vllatenꝰ obseret ca. 5. scđe ptis no. §. 1.

o ¶Ad cōpletorium. Cū aliq̄s est in alterius cella vel alibi: audito cōpletorio/ stati redire debet etc̄. ca. 17. scđe partis an. §. 7

nisi p̄n̄te p̄ore aut ꝓcuratore·exceptis his q̄bus vt
ipsis hospitibus seruiāt est iniūctum; ¶ Quando 40
aliq̄s alicubi vadit·debet ꝓuidere·ne panis·vinū·
fructus· vel aliquid aliud quod deteriorari possit·
ĩ cella sua remaneat; ¶ Nullus interrogat q̄d coquat̃ 41
a coq̄nario·nec aliq̄s recusare debet coquinā siue pi-
tātiam q̄ generalit̃ oībus est parata·nisi infirmitate
cogēte; ¶ In domo supiori quādo recordatio fit· 42
et post vsq̄ ad vespas·et diebus festis post nonā
vsq̄ ad vespas·cōuersi claustrū intrare·vel per illud
trāsire nō debēt; ¶ Quocūq̄ die vel tempe conuē- 43
tus sit in claustro·cōuersi nō debent intrare·vel ad
ostiū clamādo vel pulsando nimiū strepitū facere;
¶ Quādo conuētus vadit·vel redit ab ecclesia·ca 44

p ¶ Sotularib⁹. In ipsis sotularib⁹ ligaturas hñt.ca.23.hui⁹ partis an.§.4.

pueāt cōuersi ne ĩ galileis appareāt; ¶ Sine sotula- 45.
rib⁹ nocturnis·siue diurnis·nunq̄ vadūt ad eccle-
siam·vel conuentū intrant; ¶ Nunq̄ in conuētu ca 46
pellos portant·nisi caputia desuper habeāt; ¶ In 47
trātes ecclesiam·et egrediētes·capita nudāt; ¶ Vi- 48

q ¶ Vinū purū. De nō bibedo vinū pur̄.habet̃ infra ca.p̄n̄ti.§.63.

q nūm purū·fratrib⁹·vel opariꝭs in grāgiꝭs vel alibi·
nunq̄ mittat̃ ·aut det̃ ; ¶ Fratrib⁹ q̄ in grāgiꝭs vel 49
alibi opant̃ ·vinū nō mittit̃ ·nisi sit eis illuc perno-
ctandū; ¶ Disciplinas·vel vigilias·seu q̄libet alia 50
religiōis exercitia·q̄ nostre institutiōis nō sunt·nul
li nostrū nisi p̄ore sciēte et fauēte facere licet; Nul-
lus etiam faciat abstinētias·p̄ter ab ordine cōstitu
tas ; ¶ Pro his qui nō sunt de ordīe nostro·nullus 51
nostrū q̄slibet res cambiat·aut vēdat; Emere vero
si necessitas exegerit possum⁹; Nō fiat hoc passim·
nec ꝓ quolibet·nec sine licētia p̄oris sui; ¶ Qui p̱ 52
se·vel p̱ alium·lr̄as a romana curia sine licētia capl̄i
generalis postulauerit·seu curiam romanā adierit·
societate totius ordinis priuet̃ ·nisi capl̄o eum re-
cōciliare placuerit: vl̄ alit̃ corrigēdo punire; ¶ Qui 53
cūq̄ vero statutis capituli rebellis·vel cū murmure
rep̄hēsor extiterit·et qui priori aliquid iubēti fuerit
inobediēs·aut p̱uerse obediēs·et si ꝯuersus hocip-
sum fecerit ꝓcuratori·ꝛ cōmonit⁹ emēdare noluerit:
ordinē teneat intra vel extra cellā·et sit extra cōuētū;
Et si post admonitionē tertiā p̱ intuualla dieꝝ factam

obstinat⁹ pmāserit· prior ipsum expellat ab ordine; r
54 ¶ Qui fratrē suū· vel etiam redditū· mētiri dixerit·
maneat extra conuētū donec satisfecerit ad prioris s
arbitriū; Si aliam ꝯtumeliam irrogauerit· iuxta mo-
55 dū culpe· modū sustineat disciplię; ¶ Si q̄s domū
suam diffamasse fuerit dephēsus· dieb⁹ ad min⁹ q̄dra
56 gīta sit nouitius· et careat colloq̄o cōuētuali; ¶ Si t
prior idonee mōstrare potuerit· ꝙ ex subditis suis
duo pluresve cōspirauerint· in eadem domo a visita
toribus puniant· vel si prior eiusdem dom⁹ viderit
expedire· causam scribat priori cartusie· q̄ de sui con
57 uētus cōsilio rescribet ei disciplinam; ¶ Qui int se v
pacem et cōcordiam· p cōtentiones et rixas violare
psumpserint· et sepi⁹ admoniti cessare noluerint· per
domos ordinis visitatoꝝ iudicio sb disciplina cō-
grua diuidant; Quod si vnus solus nimis seditio-
sus fuerit· iudicio prioris· aut visitatorū· in eadem
58 domo puniat; ¶ Si q̄s nostrum· vt plerūq; faciūt x
seculares· impie iurādo· ad dicēda de deo· seu de sa-
cramētis· vel de sanctis eius· turpia siue contume-
liosa verba prorupit: impietate verboꝝ nō negli-
gēter pēsata· tanq; execrabilis· atq; blasphem⁹· pro
ut res exegerit· pene sbiaceat grauiori; Qui vero q̄ y
dicit iurādo simplicit· p deū· p fidem suam· p chri-
stū· si deus me adiuuet· aut alio simili modo· audiē
te vno vel plurib⁹ affirmauerit· statim vbicūq; sit·
veniam accipiat; Et si hoc pro consuetudine faciat·
59 grauius puniat; ¶ Non est nostre consuetudinis z
pro victualibus murmurare· maxime in conuentu;
60 ¶ Mutuationes simulate sub spe donationis· et a
huiusmodi· a nobis vel inter nos nullo modo fi-
61 ant; ¶ De misericordijs dictū est· vt petenti eas p b
consuetudine sbtrahant· donec quid de misericor-
62 dia· q̄d de cōsuetudine sit· bn̄ recognoscat; ¶ Stā- c
tutū est· vt nulla consuetudo contra statuta capi-
63 tuli valeat· aut tolerer; ¶ Exeūtes extra terminos·
vino puro ad mēsam nunq; scient· nisi vrgēte neces
sitate vtant; Quotiens aliquis contra fecerit· toti-
ens a vino abstineat· quādo bibere poterat ordina-
64 te; ¶ Licētiam a priore alicui denegatam· nō poterit d

r ¶ Expellat. Nullus p q̄cūq; causa expellit: sz p mō culpe punit. ca. 9. scde ptis no. §. 5

s ¶ Couentū. Ad iussum psidētis. ca. 10. tertie cōpil. §. 18

t ¶ Couentuali. Sc3 ꝯuersoꝝ. ca. 24. huius partis an. §. 2

v ¶ Qui int. Idē ca. 21. scde part3 an. §. 7

x ¶ Si q̄s no. Idē ca. 21. scde partis an. §. 8

y ¶ Qui vero Idē ca. 21. scde partis an. §. 9

z ¶ Non est. Idem ca. 22. scde ptis an. §. 1

a ¶ Mutuatōes. Idē ca. 22. scde ptis an. §. 11

b ¶ De misericor. Idē ca. 22. scde ptis an. §. 12.

c ¶ Statutū est. Idē ca. 22. scde ptis an. §. 13.

d ¶ Licentiam. Idē ca. 22. scde ptis an. §. 16

postea dare vicarius. aut procurator. nisi vrgēte ne-
cessitate postea occurrēte; Et ideo petitor etiam nō
īterrogatus dicat ꝙ sibi fuerit a ꝑore negata. ne vt
fraudis reus si eam ab ignorante obtinuerit: argui
debeat et puniri; Similiť si quis licētiam a vicario
vel a ꝓcuratore denegatam. a ꝑore postea petere vo
luerit. a p̄dictis fuisse denegatam manifestet eidem;

e ¶ Ad tēpus. Idem ca. 32. scđe ptis anti. §. 6

e ¶ Ad tēpus vrgēte magna necessitate. et nō aliť: re 65
cipe arcas et pecora infra termīos aut in nr̄is gran-
giis est ꝑmissum; ¶ Si vestis. vel aliq̄d huiusmodi 66
mittať alicui fratrū. ex antiqua ꝯsuetudine nō ei sed
aliis potius dať. ne quasi ꝓpriū habere videať; Por
ro in arbitrio ꝑoris relinquiť. vtrū ei cui missum est

f ¶ Accipe. Nec ꝓcurator de h̄ licentiā dare pōt. ca. 8. secunde partis an. §. 9

f an alteri deť. sed de ꝓcuratoris licētia illud accipere
nemo potest;

De cura infirmoꝝ; Capl'm XXIX

a ¶ Scđm possi. Idē ca. 44. ꝑme ptis an. §. 2.

a Infirmis. scđm pōssibilitatem dom⁹. necessaria 1
p̄parenť; Qui tn̄ et ipsi scđm bti bn̄dicti dicta.
ne sup̄flua vel īpossibilia petēdo. vel forte murmurā
do seruiētes sibi ꝯtristēt. diligenť admonenť attēde
re. et vt memores arrepti ꝓpositi. vt sanos a sanis.
ita egrotos ab egrotis secularib⁹ debere cogitēt dis-
crepare. nec illa in heremis q̄ vix in vrbib⁹ inueniū-
tur exposcere; Oīno tamē caueať. ne infirmi a serui-
torib⁹ vľ aliis negliganť; Verūtn̄. esus carniū cui or
do renūciauit. nulli nr̄m ꝯcediť. etiā si sit leprosus;
¶ Propť hos itaqꝫ si tanta fuerit egritudo. pisces 2

b ¶ Diligētes. Idem ca. 44. prime partis anti. §. 6.

b emere solem⁹; ¶ Procurator v̄o ⁊ coq̄nari⁹. diligēn 3
tes et benigni sint circa eos. et etiā circa hospites ⁊
mercēnarios qn̄ eos ꝯtigerit egrotari; ¶ Si vnus 4
aut plures ꝯuersi aut redditi īfirmenť. si necesse fue-
rit in vna domo poterūt collocari; Qui si nō potue

c ¶ Dicanť. Idez ca. 44. p̄rie ptis an. §. 7

c rint horas dicere. dicāť eis a custodib⁹ suis; ¶ Cū 5
frēs extra terminos infirmanť. nec sunt nimis remo-
ti. potest eos ꝓcurator vľ ꝑor si necesse fuerit visita-
re; Fratres v̄o cartusie. priores ordinis q̄ viciniores
fuerint. de mādato prioris cartusie visitabūt;

De confessione; Capl'm XXX

a ¶ Prostratus. Flexis genib⁹ ꝓcūbēs sup formā q̄libet cōfiteť. ca. 6. tertie cōpil. §. 1

a Prostrat⁹ debet esse ac detecto capite q̄libet qn̄ 1
ꝯfiteť; ¶ Cōsulim⁹ ⁊ monem⁹. vt oēs generaliť 2

ꝯfiteant̃ semel in anno· et maxīe cū ad ordinem ve-
5 niūt· et qñ ꝓor mutat̃; ¶ Predicatorib⁹ aut mino- b
ribus· nō poterūt aliq̄ nostrū cōfiteri· nisi ꝓoris licē-
tia īpetrata· vel nisi ipsi p̄dicatores aut mīores ostē-
dāt ꝓuilegiū· sibi date ptātis a dño papa· ī ordīe no-
stro· exp̄sso noīe cartusiēsis ordinis;

b ¶ Predicatorib⁹. Idē ca. II. secūde partis an. §. II

De reprehēsione; Caplm XXXI

1 Generale caplm firmit̃ iniūgit vniuersis et singu
lis· vt cū nouerit inordīatos excessus· vicissim
sese charitatiue et fortit̃ rep̄hendāt· publice vel no-
minati· hoc ē in generali· tacito noīe· scđm ꝙ publi-
ce vel ꝓuatim peccat̃ · ⁊ hoc maxīe faciāt antiq̄ores·
licet oēs teneant̃ ad correctionē fratnā· sicut beatus
augustinus apte tradit dicēte dño· si peccauerit in te
frat̃ tu⁹· id est te sciēte· corripe eū· et cet̃a; Et si emē-
datio nō sequat̃ · denunciet̃ caplo generali ꝑ ꝓores
aduenīētes· vel saltem ꝓori cartusie· alioquin cōmu
2 nicarent peccatis alienis; ¶ Porro in conuētu non a
rep̄hendat̃ ꝓor a subditis suis· nisi coram visitato-
ribus· nec procurator a laicis· nisi coram ꝓore suo;
Si laicus aliter priorem rep̄henderit in conuentu·
sit extra conuentū· donec ꝓor eius emendationem
cognoscat; Si laicus nisi coram ꝓore ꝓcuratorē in b
conuētu rep̄henderit· sit extra conuentu· sed post du
os dies· reddat̃ ei cōuentus si ꝓmiserit emendatio-
3 nem ad ꝓoris arbitriū; ¶ Quod si quacūq̄ occasio-
ne· p̄dicte rep̄hensiones· vel denunciationes omisse
fuerit· tam omittētes q̄ excedētes· sciāt se de suo cō
tēptu et negligētia rationem districto iudici redditu
4 ros; ¶ Fr̄es accusati· sine mora ꝓstrati veniam pe-
5 tāt· rep̄hensorē ea die non rep̄hēdant; ¶ Prima die
natalis dñi· pasche· et pētecostes· nullus debet no
minati aliq̄ rep̄hēsiōe inq̄etari· nisi ꝑ g̃ui et intolera
bili offensa· spōte tamē veniam petere pōt; Idip̄m
quantū ad rep̄hēsionē semꝑ obseruandū est ea die q̄
aliquis nostrū cōmunicare debet;

a ¶ Porro. Idē ca. 4. scđe partis an. §. 10

b ¶ Si laic⁹. Idē ca. 4. scđe partis an. §. II.

De expulsis ⁊ fugitiuis; Ca. XXXII

1 Confessum corā testib⁹· vl̃ ꝯuictū· de incōtinē
tia· de manu violēta· de furto· de ꝓprietate· re-
belliōe· inobediētia· īfamatiōe crimīs· qđ q̄s obijcit

a ¶ Cōfessum. Idē ca. 31. scđe partis an. §. 2.

alteri nec probare potest· de magisterio cõspiratio-
nis· necnõ de frequenti seminatione discordie· om-
nem etiam professum a toto ordine facimus penit⁹
alienum· excepto illo qui in articulo mortis damnũ
domus coram testib⁹ confitetur; ¶ Qz si culpa que 2
probatione indiget· per nostros probari nequeat·
seculares idonei recipi poterunt ad testificandum;
¶ Crimen quo expulsionis irrogãda est pena· si p- 3
bari nequeat· nulli dicatur· nisi visitatoribus· ⁊ prio
ri· et illi qui suspectus habetur· sub forma tamẽ cor-
rectionis· nõ accusationis· si tamẽ prior hoc appro
bauerit; ¶ Ceterũ· prior et visitatores districte pro- 4
hibeant: ne illud cuiqz alteri manifestetur; Si quis
contra fecerit· ac si in probatione defecisset iudicetur;

a ¶ Expulsiõis. Nullus p qcũqz crimine expellitur. ca. 9. secunde partis no. §. 5.

a ¶ Quicũqz ergo crimẽ expulsionis cõmiserint· ex- 5
pellãtur; Et postea si misericordiam postulauerint·
non mittantur ad priorem cartusie· sed clamẽt cul-
pam suam in conuentu monachorũ· et emendatio-
nem promittant· et sic tertio in domibus suis sub
spe reconciliationis vsqz ad capitulum sustententur;
Exceptis falsarijs· furibus· proprietarijs· incẽdia-

b ¶ Incõtinẽtibus. Incõtinentes si eos de carcere educi cõtigerit: domũ suã ⁊ cellã perpetuo pdãt: ⁊ alibi collocẽtur: ⁊ q̊ ad barbã ⁊ victualia / ad statũ redditorũ reducantur. ca. 2. tertie partis no. §. 10

b rijs· incõtinentibus incõtinentia qualicũqz· et ho-
micidis· qui nunqz reconciliabuntur; ¶ De furibus 6
tamen qui in re aliqua vltra duodecim denarios nõ
valente· furtum commiserint· simul vel per partes·
dicimus qꝫ non expellantur· sed arbitrio prioris pu-
niantur; ¶ Fures vero qui in re parua· vel vili· ta- 7
men valente vltra duodecim denarios· tres tamen
solidos non excedente· simul vel per partes furtum
commiserint· expellantur· et postea si misericordiam
postulauerint · in domibus proprijs · vt dictum
est vsqz ad capitulum sustententur; Hoc ipsum per
omnia de proprietarijs fiat; ¶ Defuncti vero in fur 8

c ¶ Ultra duodecim Tã duodeci denariorũ qꝫ infra. ca. 31. secũde partis an. §. 9

c to· vel proprietate vltra duodecim denarios· in ci-
miterio non sepeliantur· et etiam sepulti extrahan-
tur· vt a ceteris crimen furti et proprietatis cau-
tius euitetur; ¶ Si aliquos ex his de quibus sta- 9
tutum est qꝫ nunqz reconcilientur· cõtigerit aliquo
euentu per capitulum reconciliari· si conuersi sunt·
semp erũt in statu redditorũ sine spe restitutiõis in

pristinum gradum· nec aliqua dispensatione pote-
10 rūt eis obedientie cōmēdari; ¶ Fugitiui qui com- d
misso crimine expulsione digno fugiūt· vel fugien-
11 do cōmittūt· ꝓ expulsis oīmode habeant; ¶ Qui-
cūq3 criminosi in domibus ꝓprijs aut alienis susten
tabunt· semꝑ extra cellā et extra conuentū in eo quo
redierint habitū· sustentent· ⁊ a pͥmo die sustētatio- e
nis et deinceps· singulis hebdomadibus ꝑ sex men
ses· habeant dimidiam tortam panis conuētualis· f
et vtant vino hospitum· de pane vero familie· quā-
12 tū necesse fuerit der eis; ¶ Porro in solēnitatibus
candelarum ante reconciliationem· et post reconci-
liationem quādocūq3 comesturi fuerint in refecto-
13 rio· eis victualia sicut conuentui ministrent; ¶ Hi
omnes ante reconciliationem poterūt interesse ser-
moni conuersorū· et confiteri cum eis si necesse fue-
rit· et in solēnitatibus cōmunicare post conuentum
14 si pori videbit· et in fine reconciliari; ¶ Cōuersi cri
minosi· post reconciliationem a generali capitulo si
bi concessam· ꝑ quadraginta dies extra cellam et ex-
tra conuētum sustentent· et ferialibus diebus post
matutinas· et festiuis post vesperas· nisi quādo cō-
municauerint· ad portam ecclesie recipiant discipli-
nas· et ibidem audiant diuinum officium; Elapsis
autem quadraginta diebus· restituti plenarie ordi-
ni et conuentui· ꝑ quadraginta dies capituli come-
dant ad terram suꝑ asserem nudum in refectorio· cō
putata die qua receperint eucharistiam· in qua ad ter
ram non comedent· et ꝑ annum teneant generalem
15 ordinis disciplinā que talis est; ¶ Erunt nouitij· et
carebūt colloquio in conuētu· nisi ob gratiam hos-
pitum· vel opeꝝ cōmuniū· et quando pores volue
rint eos in conuētu retinere· raro tamē eos retineāt·
et singulis capitulis recipiāt disciplinas· exceptis
diebus quibus cōmunicauerint· vel debent cōmu-
16 nicare; ¶ Tales omnes nō habeāt vocem in caplō·
nec alibi in conuentu· nec contra aliquem· nec obe-
diētiam· scilicet non poterūt esse coquinarij· mula-
tarij· magistri boum· vel grangie· seu pecorum· do-
17 nec eis per generale capitulū ꝯcedat; ¶ Oēs autē

d ¶ Cōmēdari. Ut in fra ca. pñti. §. 16

e ¶ Habitu. Si nō ha bēt habitū ordinis: cō pellant ad reassumēdū eū ⁊c. ca. 10. tertie com pil. §. 6.

f ¶ Dimidiā. Hāc dis ciplinā criminosoꝝ nul lus pōt moderari: nisi p or cartusie/ sine ipsi9 licē tia/ vel capli general: p terq3 in mortis articu lo. ca. 9. secunde partis no. §. 10

criminosi·postq̃ recõciliati fuerĩt·omniũ q̊s inue-
nerint semꝑ vltimi erũt·sine spe restitutiõis in p̃sti-
num gradum;

Item de fugitiuis;

Fugitiui q̃ crimĩe expulsionis nõ cõmisso·fuge- 18
rint·nec fugiẽdo comiserint·si ꝑ seculũ euaga-
uerint·et ad ordinem redire noluerint: p̃ores eoꝝ ꝑ
g cẽsuram ecclesiasticam faciãt eos compelli si v͛olue-
rint; Q̃ñcũq; aũt redierint·a p̃orib⁹ suis ter reconci-
lient͛ ordini·et domibus suis·si locus vacat; ¶ Fu 19
gitiui q̃ non sunt criminosi·si infra quinq; dies re-
dierint·statim reconcilient͛ ordini et cõuentui·et q̃n
decim in capitulo recipiant disciplinas·et q̃ndecim
diebus comedãt ad terram in refectorio suꝑ asserem
nudum·cum exceptione supradicta·et sint nouitij;
Prior tñ suus·cũ consilio conuentus possit eos re-
stituere quando sibi videbit͛ in p̃stinũ gradũ; ¶ Si 20
vero vltra quinq; dies redire distulerint·de cetero
quandocũq; redierint·ad minus ꝑ hebdomadã su-
h stẽtẽnt͛ extra cellam et extra cõuentũ·q̃ cõpleta·p̃or
i cũ cõsilio cõuentus poterit eos qñ sibi placuerit cõ
uẽtui plenarie recõciliare; Porro isti a p̃ma die sustẽ
tatiõis·ꝑ q̃dragita dies sustineãt in victualib⁹ disci-
plinã crimiosoꝝ; ¶ Postq̃ vo ꝯuẽtui sociati fuerĩt· 21
ꝑ vigiti dies disciplinent͛ ad portã eccl'ie·laici scʒ die-
bus ferialib⁹ post matutĩas·et festiuis post vespas·
nisi qñ cõmunicauerĩt·et ꝑ viginti dies comedãt ad
terrã in refectorio sic̃ criminosi·et ꝑ annũ sustineãt p̃
dictã generalẽ ordĩs disciplinã·nec habeãt obediẽ-
tiã·nec vocẽ in cõuentu·nec cõtra aliquem vt dictũ
est de crimiosis·donec ꝑ generale caplm ꝯcedat͛; Si
aũt bis recõciliati fuerint·omniũ q̊s inuenerĩt semꝑ
k l ultimi erũt; Post tertiã recõciliationẽ sciãt oẽs oẽm
sibi recõciliatiõis aditũ scd̃m beati bñdicti dicta de-
negari; ¶ Illoꝝ q̃ in domib⁹ ꝓprijs aut alienis sustẽ 22
tant͛·nullus p̃sumat venire ad caplm·vel ad domũ
cartusie suꝑ annum·s̄ ꝑ p̃ores qui eos sustẽtauerĩt·
remandet͛ eis volũtas capli; Q̃ si venerit quispiam·
nihil omnino ꝓficiet·s̄ ad domũ de qua venerit re-
uertet͛·et semel in hebdomada vinũ subtrahet͛ ei die

g ¶ Si voluerint. Tenent͛ h̄ facere. ca.9. scd̃e ptis no.§.6. et ca.10. t̃tie compil.§.1

h ¶ Sustentent͛. Nõ incarcerant͛. ca.9. secunde partis no.§.7

i ¶ Placuerit. Educere de carcere. ca.9. scd̃e ptis no.§.7. ibi. Si vero

k ¶ Ultimi erũt. Sʒ si postea recipiant͛ nouitij: ipsi nouitij erũt post eos. ca.23. secũde partis an.§.27

l ¶ Post tertiã. Etiã post tertiã recõciliatio-nẽ/totiẽs q̊tiẽs op⁹erit: erũt recõciliãdi. ca.9. se-cũde partis no.§.6

qua daret̃·abstinẽtia sexte ferie non omissa; Fugiti-
uis vel expulsis veniẽtib⁹ ad domũ cartusie sup̃ ãnũ
sine lr̃is p̄oꝝ suoꝝ·nll'a fides penit⁹ adhibeat̃;

De numero laicoꝝ. ⁊ cõsuetudinibus redditoꝝ; Capl'm XXXIII

1 Uia poti⁹ de agricultura et nutritura animaliũ a
q̃ȝ de redditib⁹ alienis viuere disposuimus·lai-
cos in nostram societatem admisimus·q̃ agricultu-
re·et pecoꝝ nutrimento et alijs corp̃alib⁹ exercitijs·
p̃ut eis iniũctũ fuerit diligent̃ intẽdant·sic̃ et clerici
2 spiritalib⁹ operã dare tenent̃; ⸿ Laicoꝝ igit̃ nũerus b
quos cõuersos vocam⁹·sedecim statut⁹ est·et reddi-
torũ septẽ·quorũ scȝ redditoꝝ vn⁹ poterit esse cleri-
cus·ß in habitu redditi nõ poterit vltra diaconatũ
p̃moueri; Tñ si vellet sacerdos fieri·ad aliũ ordinem
3 poterit se trãsferre; ⸿ Ad p̃dictũ etiã numeꝝ si neces-
sariũ fuerit·q̃ttuor poterũt addi redditi vel cõuersi;
4 ⸿ Prebẽdarij etiã si sint debiles·senes·aut ĩfirmi·ĩ-
dui poterũt et sepeliri·si loc⁹ vacauerit redditoꝝ·nõ c
5 tñ hoc eis p̃mittat̃; ⸿ Redditi sb̃ p̃batiõe vni⁹ an-
ni recipiant̃·sicut monachi et ꝯuersi·q̃ cõpleto·p̃-
fessionẽ faciãt scd̃m formam cõsuetã in capl'o cõuer- d
sorũ·p̃mittẽdo videlicet p̃seuerantiã·obedientiam·
6 cõtinentiam·et viuere sine p̃prio; ⸿ Facta vero p̃-
fessione·poterũt eis obediẽtie cõmendari sicut et cõ-
7 uersis; ⸿ Uestiti sint tunicis rotũdis·capũtijs q̃li- e
bus et ꝯuersi·excepto clerico·caligis et pedulib⁹·et
capa rotũda fissa in p̃te anteriori·nõ vtent̃ carnib⁹·
8 neq̃ȝ camisijs; ⸿ In eccl'ia et capl'o tã supi⁹ q̃ȝ ĩferi⁹
sedeant iuxta fr̃es·et disciplinent̃ in capl'o ipsorum·
nec recedãt donec capl'm finiat̃·et cleric⁹ reddit⁹ se-
deat supra cõuersos: et vtat̃ q̃drato caputio·et capa
9 nigra rotũda; ⸿ Et quia tenent̃ esse sine p̃prio·in
10 ramis palmaꝝ int̃sint capl'o; ⸿ Si talia cõmiserint
q̃bus conuersi expellerent̃ de ordine: expellantur: f
sed suus p̄or cum sui conuentus consilio siue fuge-
rint·siue expulsi fuerint·poterit eos reconciliare·ex-
ceptis illis qui nunq̃ȝ recõcilianť: seruato qd̃ dictũ
11 est de his q̃ veniũt sine lr̃is priorũ suorũ; ⸿ Prior
aũt cartusie·expulsos redditos aut fugitiuos ad se

a ⸿ De agricultura. Idem ca.25.scd̃e part̃ an.§.1.2.3.

b ⸿ Laicoꝝ. Ex statutis guigo.ca.78.§.2

c ⸿ Redditoꝝ. Silr̃ ipsi p̃bẽdarij recipi poterũt in habitu ꝯuersorũ: q̃ñ cõplet⁹ fuerit nũer⁹ redditoꝝ.ca.3.tertie p̃t̃ no.§.8.

d ⸿ Cõuersoꝝ. De h̃ vide ca.24.hui⁹ partis an.§.4.et ca.2.tertie p̃tis no.§.18

e ⸿ Caputijs. Isti redditi laici nõ portãt barbã.ca.11.t̃tie cõpil'.§.5

f ⸿ Expellant̃. Nõ p̃ q̃cũq̃ȝ crimie nullus expellit̃: ſȝ p̃ mõ criminis ⁊ delicti/carceri mancipat̃.ca.9.scd̃e p̃tis no.§.5.

ueníentes· si ei videbit poterit vbi voluerit mittere
ad sustentandū; ¶ Redditi tam sani q̄ȝ egri vestiri 12
poterūt si fratrum numerus non est plenus· non ta-
men sup̲ hoc eis aliqua ꝑmissio fiat; ¶ Redditi nō 13
ꝑmoueant in monachū vel conuersum in alijs do-
mibus· nisi de consensu domoꝝ suaꝝ· et de licentia
capituli generalis· nec petant ꝙ in domibus ꝓprijs
recipiant nisi eis offerat; Quando aūt de reddito
g fit cōuersus aut monachus· p̲ annū ꝓbet sicut ce-
h teri; ¶ Redditi non vocent fratres· et sint contenti 14
his que dant eis; ¶ Precem faciant in caplo con- 15
i uersoꝝ vel alibi· sicut et conuersi· et qđ reddit ꝓ pre-
ce conuersoꝝ· reddat ꝓ p̄ce ipsoꝝ; ¶ Qđ si aliq̄s 16
eoꝝ lepram incurrerit· alius poterit recipi loco ip-
sius; ¶ Redditi· ꝓ matutinis decies· et ꝓ alijs sin- 17
gulis horis· ter dicant pater noster; ¶ Pro nouiter 18
defuncto in domo sua· triginta pat noster; Pro an-
niuersarijs· omni septimana decē pater noster; Pro
officio generalis capli· cluniacēsiū· et bn̄factoꝝ no-
stroꝝ· triginta pat noster; ¶ In p̄ncipio aduētus· 19
et q̄dragesime· et in vigilijs pasche· et pētecostes· et
natalis dn̄i· et ī solēnitatibꝰ beati iohānis baptiste·
assumptiōis· et purificatiōis· btē marie· et omniū sā
ctoꝝ· ⁊ etiā qn̄cūq̄ȝ necesse habuerit ꝯfiteant· ⁊ a p̄o
re cū īfirmi fuerit visitet; In pascha aūt ⁊ pētecoste·
k et natali dn̄i· post ꝯuersos cōicēnt· ꝫ clericꝰ redditus
añ ꝯuersos; ¶ Ieiunēt in q̄dragesima et in aduētu 20
oī die· et in p̄cipuis vigilijs· et ī sexta feria· ⁊ qn̄cūq̄ȝ
l ꝯuersi ieiūnāt; ¶ Sexta feria· q̄ttuor tēpoꝝ aduētꝰ· 21
m et q̄dragesime· et in p̄cipuis vigilijs· abstinētias fa-
ciāt· et q̄ in domo īferiori fuerit· semp̲ intsint matuti
nis; Qui aūt ī grāgijs· comedāt cū ꝯuersis; ¶ Red- 22
n diti sepeliant cū caputio· et tunica· căligis et pedu-
libꝰ; In obitu q̄ȝ ipoꝝ· tricēnariū fiat eis· et āniuer-
sarium· ita scȝ vt dies obitus vniuscuiusq̄ȝ· ꝓximo
post obitū suū anniuersario fratris aut fratrū nr̄oꝝ
ꝯiūgat; Uerūtn̄ psalteria nō debent eis· breues de-
bent eis sicut et cōuersis;

De monialibꝰ nostri ordinis; XXXIIII

Omnes p̄orisse monialium nostri ordinis· obediē- 1

g ¶ Cōuersus. De li-
cētia capli generalis· vt
supra ca. p̄nti. §. 13
h ¶ Redditi nō vocē
tur frēs. Nō vocantur
frēs. ca. 2. tertie ꝑtis no
uoꝝ. §. 18
i ¶ Pro p̄ce. Scȝ ter
pater noster. ca. 48. pri
me partis an. §. 27

k ¶ Cōicēt. Et in cena
dn̄i. ca. 5. prime partis
no. §. 18. Et in p̄ma dn̄i-
ca cuiuslibet mensis. ca.
eodē. 19. Et in festo cor-
poris christi. ca. 1. tertie
cōpil. §. 33. In q̄bꝰ festis
comedāt in refectorio.
habet ca. 2. t̄tie ꝑtis no
uo. §. 18
l ¶ Ieiunāt. Ut dictū
est supra ca. 20. huiꝰ par
tis an. §. 2. 3. 4
m ¶ Uigilijs. De q̄bꝰ
habet ca. 20. huius par
tis an. §. 3
n ¶ Caligis. Et cingu-
lo canabino. ca. 4. p̄me
partis no. §. 3

¶ De monialibꝰ habet
ca. 4. tertie ꝑtis no. per
totū. Et ca. 12. tertie cō-
pil. ꝑ totū.

tiam ꝓmittant capitulo generali · ꝓ se et domibus suis · cuiꝰ ꝓmissionis chartā ad caplm mittere nulla
2 occasiōe ōmittāt; ¶ Que de recipiēdis dn̄abus · et a clericis · possint si velint · nō tn̄ teneant̄ cōsiliū req̄-
3 rere a ꝯuersis; ¶ Ex parte q̄z capli habēt auctoritatem visitatores eaꝝ · et iubent̄ ꝯsiderata domoꝝ facultate · talem eis in recipiēdis ꝑsonis nūeꝝ ꝑfigere · quē absqꝫ grauamine sustinēre valeāt · et quē nulla b
4 occasione transcendāt; ¶ Nulla aūt ꝑsona domorū earūdem · ꝑ capli generalis mādatū · de domo ad domū translata · potest regredi : sine licētia capli gene-
5 ralis; ¶ Moniales nostri ordinis semꝑ recurrāt ad visitatores suos · et ipsi habeant plenam potestatē a caplo generali · ordinandi in omnibus de eis · q̄bus cōmittit̄ cura animaꝝ eaꝝ · et clericoꝝ et cōuersoꝝ ipsaꝝ · nec de cetero aliq̄s ex parte eaꝝ veniat ad caplm generale · vel ad domū cartusie · sed in grauibꝰ casibus poterūt visitatores eaꝝ cōsulere caplm · vel
6 ꝑorē cartusie suꝑ annū; ¶ Si elemosyne venerint ad manus ꝑoꝝ diuidende · volumus vt moniales nostri ordinis habeant partē suam; Si vero ꝑ eos qui eas faciūt distribuant̄ · vt eisdem partē suam distri-
7 buant admoneant̄; ¶ Nullo itaqꝫ tempe · ad caplm nunciū ꝓpriū dirigant · sed ꝑ ꝑores q̄ venerint ad caplm breues mittant · ꝑ eosdem elemosynam cū ad-
8 erit recepture; ¶ Moniales nostri ordinis · participiū habent orationū · et singulis eaꝝ domibꝰ con-
9 cedit̄ breuis vnus; ¶ Predicatoribus aut minoribus nō poterūt cōfiteri · nisi ipsi ꝑdicatores aut minores ostēderint ꝑuilegiū date sibi potestatis a dn̄o papa in ordine nostro · exꝑsso nomine cartusiēsis or-
10 dinis; ¶ Prouideāt diffinitores sollicite · ꝙ tale cōsiliū apponant circa salutem · et bonū statū monialiū · quaꝝ curā susceperūt · ne ex aliqua circa hoc negligētia grauit̄ remaneāt obligati in die iudicij corā sposo eaꝝ : dn̄o iesu christo;

a ¶ Omittant. Nihilominꝰ obedientiā vicarijs suis ꝓmittāt. ca. 4. tertie ꝑtis no. §. 4.

b ¶ Sustinere. Etiaꝫ ꝓhibet̄ vicarijs / ꝑoulsis ꝛ ꝯuētibꝰ ne recipiāt in sorores: nisi q̄t sustētare poterūt. ca. 4. tertie ꝑtis no. §. 9. Et etiā hoc idē inhibet̄ sub certꝭ penis. ca. 12. tertie compil. §. 1. 2. 3. 4. 5

¶ Explicit tertia pars consuetudinū antiquaꝝ ordinis cartusiensis ·

Statuta noua ordinis car tusiensis in trib⁹ ꝑtib⁹/anti quorū statutorū ꝑtib⁹ cor respondentib⁹ cōprehensa.



Domno
Rifferio qui ꝑ/
missa ordis car
tusieñ. antiqua
statuta cōpila/
uit: successit in
prioratu dom/
nus Girardus
scientia/ vita/ ꝛ
fama ꝓclarus:
quē secutꝰ ē i re
gimine domnꝰ
Guilhelmꝰ/ vir
magnę ꝟtutis
ꝛ religiositatꝭ:
post quem prę
ficitur / dom/
nus Boso/ ma
gnę sanctitatꝭ:
q̄ orando susci/
tauit mortuuꝫ
ex casu ędificij
collisū ꝛ confra
ctuꝫ. Huic suc/
cessit domnus
Aymo / multa
sciētia et discre
tiōe prędirus:
qui amore con
tēplationis ces
sit: ꝛ substituit
domnus Jaco
bus/et ipse vir
cōtemplatiuꝰ:
quo ad sui in/
stantiā absolu/
to / ꝓficit dom/
nus/re ꝛ nomi/
ne Clarus. Hu
ius tēpore monachus q̄dā/ dictus Johānes cornerij/miraculis claruit. Defuncto dom
no Claro/rursum pręficit domnus Jacobus antea absolutus: qui similiter post mortē
miraculis viuere cępit. Post hunc rexit cartusiā domnꝰ Heinricus poleti: cui misericor/
diam petēti ꝛ obtinēti: successit domnꝰ Johānes birelli: q̄ cardinalatū renuit/ ꝛ in eccle/
sia dei vir similem habuit auctoritate/iusticia ꝛ fama. Post hunc succedit domnus Eli/
siarius/ vir magnę abstinentię et deuotionis: quo mortuo pręficit domnus Guilhelmꝰ
rainaldi/sciētia/moribus/ multisq̄ virtutibus perornatus: q̄ siliter cardinalatū refuta/
uit: ꝛ in electione summi pōtificis vndecim voces habuit. Hic ex ordinationibus capi/
tuli ꝛ alijs /noua compilauit statuta: per capitulū generale/anno domini/millesimo tri
centesimo sexagesimooctauo/cōfirmata: in tribus partibus adinstar antiquorū statu/
tutorum comprehensa/ vt sequitur.

Prologus

Incipit prologus in nouas constitutiones ordinis cartusiensis;

Post olim editam compilationē statutorū ac consuetudinū tripertitā: generale nostrū capitulū. constitutiones declarationesq3 multas. cōsulte quidē et rationabiliter ordinauit: quarum quasdam pensata vtilitate euidēti. consultius oportet et rationabilius reuocari: seu in melius cōmutari; Sic et alma mater ecclesia quādoq3 aliqua ecclesiastica statuta reuocat et canones: in meliusve commutat; Nos itaq3 frater. G. humilis prior cartusie. ceteriq3 diffinitores. anno dn̄i millesimo tricētesimo sexagesimooctauo. in generali capl'o cōgregati: pij patris more laudabili moleste ferētes incōmoda filiorū: exacta cōsideratione. deliberationeq3 prehabita diligēti: presentē nouarū constitutionū et declarationū compilationē predictarū. vt citius et facilius valeant inueniri. paucis sub titulis factā ordinamus: ab omnibus psonis ordinis nostri honeste et laudabiliter obseruandā; Cunctasq3 constitutiones nouas declarationesve alias. istis cōtrarias reuocamus: sub q̄buscūq3 verborū tenore seu formula a nostris fuerint p̄decessoribus ordinate;

Explicit prologus;

Incipiūt capitula prime partis nouarum cōstitutionū ordinis cartusiensis;

Prima pars statutorū nouorū

Incipiūt noue cōstitutiōes: ad ꝑmā ptē cōsuetudinū ptinētes.

De diuino officio. vno modo ab omnibꝰ celebrādo. et libris corrigēdis; I

a ¶ In ꝑma. ca. I. §. I.
b ¶ Et scda. ca. 3. §. I.

a b q Quod in primā et secūnda parte statuto 1
rum caueť antiquoꝝ. de diuino officio
vno ritu per oēs domos cartusiēsis or
dinis celebrādo: put ibi est expressū:
volumus obseruari; ¶ Idē per oīa or 2
dinantes. de libris cum qbus diuina celebranť offi
cia: sine exemplaribꝰ cū libris domus cartusie emen
datis minime corrigēdis; ¶ Et qꝛ non obstātibus 3
statutis sup his hactenus emanatis. pleriqꝫ ꝓsum
ptione dānabili. libros ecclesiasticos nō quidē cor
rigere. sed potius corrūpere attemptarūt: statuimꝰ
vt quicunqꝫ amodo aliter q̄ꝫ vt supra expressum est.
libros antedictos emēdare ꝓsumpserint. culpas su
as pro qlibet vice in cōuentu recognoscāt: districtā
a presidēte suscepturi disciplinam; ¶ Ordinamus 4
etiam vt domus noue vel alie que libros ecclesiasti
cos amodo scribi fecerint: eos trāscribi de exempla
ribus procurēt emendatis;

De officio festiuitatū transmutādo. et qbusdā festis p annū occurrētibus; II

Si duo festa capli trāsferri cōtigerit: officiū ma 1
ioris festi primo fiat: etiam si vltimo euenerit;
¶ Oēs festiuitates cādelaꝝ que de necessitate fue 2
rint trāsferēde: cū caplo. candelis et refectorio. quo
ad monachos transferanť; ¶ Solēnitates que de 3
necessitate trāsferunť: nullo tpe fiāt in festis duode
cim lectionū q̄ suis diebus poterūt cōmode celebra
a ri; ¶ Festū dedicatiōis eccl'ie supioris nō trāsferť. 4
nisi venerit in alio festo candelarū. vel tribꝰ diebus
b añ pascha: vel in dñica. in qua noua rñsoria q̄ aliter
dici nō valeat. sit necessario inchoanda; ¶ Qđ si a 5
die cene vsqꝫ ad feriā quartā pasche euenerit: fiet in
crastinū. id est in feria qnta: nisi annūciatio dñica.

a ¶ Festū dedicatio. De hoc festo habeť ca. 28. ꝑme ptis an. §. 13. et sequētibus.
b ¶ Noua respōso. Que solis dñicis cātať vti ca. 28. ꝑme ptis an. §. 14. Hoc est ab octaua pentecostes vsqꝫ ad festū oim sanctoꝝ.

illam diē impediret; Nam ī casu memorato: officiū
6 dedicationis ad feriā sextā trāsferret; ¶ Quādo di
ctū festū ā septuagesima vsqȝ ad pascha cōtinget ce c
lebrari: tractus. q̄ cōfidūt. ad missam est dicēdus:
7 quē reqre dñica qua cantat. letare hierlm; ¶ Itē ie
iuniū ordinis a supuenietibus hospitib⁹. qui misse
conuentuali solēnitatis eiusdē interfuerint: si ibidē
8 pernoctauerint possit solui; ¶ In festō sctificatione d
btē marie. fiat officiū sicut in natiuitate eiusdē: noīe
natiuitatis ī nomē sanctificatiōis trāsmutato; Qd̄
si in dñica occurrerit: trāsfert ad diē subsequentē; e
9 ¶ In vigiliā natalis dñi. sicut sexta añ missam: sic f
post missam. nona dicit in cōuentu; Et p̄dicta vigi
lia in dñica occurrēte: rñsa. ecce dies veniūt. et aue
maria. que mutuata sunt: cū sex p̄mis respōsis eius
10 dē dñice dici debent; ¶ Die natalis dñi: scd̄a missa g
aurora patēte celebret; Qd̄ si matutinis laudib⁹ p h
solutis. nō apparuerit: redeāt monachi ad cellas. ⁊
dicāt primā beate marie: tuncqȝ pulset ad missam:
11 et post ipsam statim sine diuersione ad p̄mā; ¶ Die
circūcisionis dicit p̄fatio et cōmunicātes de natiui i
12 tate; ¶ Apparitiōe in dñica occurrēte. p cōmemo k
ratione dñice. dicunt antiphone. cū factus esset. et
cetere; Infra octauas epiphanie. et ascensionis. qñ
dieb⁹ trium lectionū. de octauis celebrabit in cōuen
tu: kyriel feriale dicit: et gloria in excelsis reticet;
13 ¶ Dñica infra octauas epiphanie. et ascēsiōis: ad
missam cōuentualē que de dñica celebrabit. cū com
memoratione de octauis: nō dicit p̄fatio de solēni
14 tate. sed cōmunis; ¶ Octaue epiphanie q̄cūqȝ die
cōtigerint. fient in sabbato p̄cedenti: si rñsoria. dñe
15 ne in ira. nō possit aliter inchoari; ¶ In festo sancti
benedicti. qd̄ cū candelis celebramus: ad p̄mas ve l
speras. sup psalmos antiphona. sint lumbi vestri:
rñsum. beatus seruus; Cetera oīa sicut in festo beati m
antonij: exceptis lectionib⁹. q̄ sūt de dialogo beati
gregorij: ⁊ euangelio qd̄ est: sint lūbi cū sua home
lia; Et p̄dictū euangeliū etiā ad missam recitat: in q̄
nō dicit credo: nec cōmunicat diacon⁹; Qñ dictū
festum venit in die cene et deinceps: trāsfert post n

c ¶ A septuagesima. Vide ca. I. tertie cōpil. §. 30. et. 47. et. 48.

d ¶ In festo sanctifi. Vide ca. I. tertie cōpil. §. 46. et. 17. et ca. 4. secūde ptis no. §. 26.

e ¶ Trāsfert ad diē. Et tūc cōuersi nō cessāt ab opibus. ca. 2. tertie ptis no. §. 17.

f ¶ In vigilia. De hac vigilia habet ca. 4. prime ptis an. per totū.

g ¶ Die natalis. De natali dñi. habet ca. 5. p̄me ptis an. per totū.

h ¶ Matutinis lau. Matutinis laudib⁹ psolutis fit dormitio. ca. 13 tertie cōpil. §. 4.

i ¶ Prefatio. Sed nō in dñica occurrēte īfra octauas natiuitatis dñi. ca. I. tertie cōpil. §. 8.

k ¶ Apparitiōe. De apparitiōe / vide ca. 6. p̄me ptis an. p totū. Et ca. I. tertie cōpil. §. 9. 10 11. 12.

l ¶ Sancti bñdicti. De hoc festo habet ca. 12. prime partis an. §. 1. et. 7. et. 8.

m ¶ Beat⁹ seruus. Qñ post pascha celebrat / dicit rñsoriū magnū beatus vir. ca. I. tertie cōpil. §. 20.

n ¶ Transfert. Cum caplo / candelis et refectorio q̄ ad monachos. ca. p̄senti. §. 2.

octauas pasche; ¶ Qñ festa sanctoꝝ bñdicti·hugo 16
nis·et ambrosij·tpe paschali celebrant·: dicit euan
geliũ·ego sum vitis·cũ sua homelia: ⁊ ad missã offi
o ciũ·ꝑtexisti·cũ euangelio ꝑnotato; ¶ Qñ festũ ãn 17
p nunciatiõis infrã octauas pasche celebrat·: dicunt
ad ꝑmas vesperas·psalmi illarũ octauarũ·scz dixit
dñs·cũ ceteris: sub añ·tamẽ·missus ẽ; ¶ A die scõ 18
pasche·vsq3 ad octauas pentecostes·in missa beate
q virginis·duplex alla dicat·: excepto die annũciatio
nis: in quo etiã si tũc celebret·rñsum·ꝑpe est·et al
r leluia surrexit·cantabit; ¶ Qñ in festo sancte trini 19
tatis·ad vespas cõmẽorationẽ fieri ɔtigerit de aliq
festo duodecim lectionũ in crastino celebrãdo·: fiet
illa de officio ⁊ tpe paschali: q̃uis totũ illꝰ festi offi
s ciũ·deinceps i crastinũ aliter celebret; ¶ Festũ cor 20
poris christi·feria q̃nta post octauas pẽtecostes·so
lenniter celebret·: cuiꝰ octaue fiunt eo ritu et ea solẽ
nitate: q̃bus fiunt octaue assumptiõis beate marie;
Hoc adiũcto·q ob ꝑceptũ apostolicũ·et indulgẽ
tiã cõsequẽdã·missa diebꝰ singulis ꝑ octauas de so
lennitate cũ nota cantet in cõuentu·: vel etiã sine no
ta·post missam ɔuentualẽ festi duodecim lectionũ·
toto remanẽte cõuentu: et anniuersaria reddant in
ꝑuato; ¶ Qñ festũ ꝑdictũ in vigilia beati iohãnis 21
baptiste occurrerit·fiat abstinẽtia feria q̃rta ꝑceden
ti·: et i ipso die eucharistie·ieiunũ sine lacticinijs:
dicẽturq3 due misse in conuẽtu·: ꝑma de festo: scõa
de vigilia; Et festũ sanctoꝝ iohãnis ⁊ pauli·qd tũc
in dñica ĩfra octauas ꝑdictas occurrit·ad feriã secũ
dã sequẽtẽ transfert·: et tres lectiones q̃ tunc illa fe
ria scõa erãt legẽde: ipso die dñico legent in refecto
rio; Cõmemoratio quoq3 sancti pauli q̃ in die octa
uarũ tũc occurrit·: ad feriã sequẽtẽ trãsfert: et octa
ue sancti iohãnis cũ cõmemoratione trãseũt illo an
no; ¶ Qñ vo ambe solẽnitates ꝑdicte scz corporis 22
christi·et sancti iohãnis baptiste·ɔcurrẽt vno die·:
die ꝑcedẽti fiet abstinẽtia sic ꝑ ambabꝰ: et missa de
vigilia scti iohãnis dicet in cõuentu·et ad oẽs mis
sas de viuis cõmemoratio de eodẽ; Tuncq3 festum
scti iohãnis qd trãsfert ad feriã sextã subsequentẽ:

o ¶ Festũ annũciationis. De hoc festo habet ca.12. ꝑme ptis an. §.2. vsq3.7.
p ¶ Infra octauas. Tunc ipsius vigiliã nõ ieiunamꝰ/ nec a lacticiniis abstinemus. ca.7. tertie cõpil. §.5.
¶ De hoc festo vide ca.2. prime ptis an. §.16. et ca.1. tertie cõpil. §.21. et.23. et ca.7. tertie cõpil. §.4. et ca.4. secũde ptis no. §.26.
q ¶ Duplex alla. Idẽ ca.36. ꝑme ptis an. §.5.
r ¶ In festo scte trinitatis. In missa trinitatis tpe paschali/ scdm alla: hec dies. ca.1. tertie cõpil. §.28.
s ¶ Festũ corporis chri. De hoc festo habẽtur plura. ca.1. tertie cõpil. §.31. vsq3.38. et ca.4. secũde ptis no. §.27.

die ipsius eucharistie in vespis erit a caplo inchoan
23 dū; ¶ Cū octaue eucharistie de cetero veniēt in die
natiuitatis beati iohānis baptiste: fiāt in vigilia di
cti festi· in q̄ a lacticinijs abstineat: ꝛ abstinētia fiat
24 feria sexta seq̄nti; ¶ Per has octauas hymni dicūt
25 sicut in die; ¶ Priuatis dieb⁹ inuitatoriū· dn̄m qui
pascit nos· venite adorem⁹; In p̄mo nocturno añ·
fructū salutiferū· tātū· In scdo nocturno añ· memor
sit dn̄s· tantū: psalmi feriales sunt: et lectiones de
dictis sanctoꝝ; In laudib⁹ añ· sapiētia· tantū: psal-
mus dn̄s regnauit cū ceteris; Ad nocturnū· secūdū
caplm: et secūda oro; Ad laudes tertium caplm: et
p̄ma oro; Ad vespas añ· sacerdos· tantū: psalmi fe-
26 riales; Cetera oīa sicut in die; ¶ Sabbato īfra octa-
uas ad vespas añ· sacerdos· tantū· cum psalmis fe-
27 rialibus: cetera sicut infra octauas; ¶ Dn̄ica inui-
tatoriū· christū regem; Ad cantica· antiphona· o q̄
suauis; Cetera sicut in p̄uatis diebus: sed capla et
28 orones sicut in die dicim⁹; ¶ In octauis ad p̄mas
vespas antiphona· sacerdos tantū· cum psalmis fe
rialib⁹: respōsum· sicut nouelle: ad magnificat an-
29 tiphona· o q̄ suauis: cetera oīa sicut in die; ¶ Per
istas octauas dicendo horas in oratorijs infra cel-
las: gaudem⁹ īdulgētia ac si in ecclesijs dicerem⁹:
q2 sic ordini· a dn̄o nr̄o papa vrbano quinto miseri
30 corditer est indultū; ¶ In festo beate marie magda t
lene· credo nō dicit· nec cōmunicat diaconus: licet
sit festū candelarū; Et dicit ad laudes missā et vtras
q̄ vespas oro ꝓpria· largire nobis: ad sextā· deus v
31 q̄ nos annua: ad nonā· exaudi; ¶ De īuētiōe scti x
stephani ꝓtomartyris· tres lectiōes· tantū facim⁹:
capitula cōmunia dicim⁹; Antiphōa v̄o ad magni- y
ficat· respōsa ad matutinas· et antiphōe ad laudes·
eiusq̄ oratio· vt in octauis natalis eiusdē: sed vbi z
ponitur natalitia· inuentionē proferimus illo die;
Ad sextam: prima oratio de cōmuni vnius marty- a
32 ris; ¶ In festo beati bernardi quod fit cum capitu-
lo· conuersi ab operibus non cessant: et si in domi-
nica infra octauas assumptionis occurrerit transfer-
33 tur; ¶ Quandocūq̄ infra octauas assumptionis et b

t ¶ In festo bte mª. De h̄ festo vide ca. 24. prime ptis an. §. 1.

v ¶ Deus q̄ nos an. Idē ca. 24. p̄me partis an. §. 1.

x ¶ De inuētiōe. De hoc festo vide ca. 24. prime ptis an. §. 3.

y ¶ Capla cōia. Idē ca. 24. p̄me ptis an. §. 3.

z ¶ Eiusq̄ oro. Et qn̄ ipsa oratio dicit in cō-memoratiōe ad vespas et lectio non dicit in ea q̄ tecū: sed finit sic: dn̄m nostrū iesum christū filium tuū. Et respondet amen. ca. 31. prime ptis an. §. 3.

a ¶ Uni⁹ martyris. Et habet missam ꝓpriā ca. 30. p̄me ptis an. §. 21.

b ¶ Octauas assumptio. De festo assūptionis beate marie/ habet ca. 25. prime ptis an. §. 1 et sequētibus.

natiuitatis beate marie· de solēnitate in ꝯuentu cele
bramus· kyriel' dn̄icale et gloria in excelsis dicim⁹:
sicut ⁊ in ceteris eius missis; Et qui voluerint dieb⁹
triū lectionū celebrare de ipsis octauis in cōuentu:
possint anniuersariorum missas reddere in priuato;
c ¶ Declaramus qḋ in die exaltatiōis sancte crucis· 34
dormitio sit de ordine faciēda: vt expresse habet̄ ca
pitulo tricesimoq̄rto· p̄me ptis statutorū; ¶ Conce 35
dimus domib⁹ francie licentiā· festū beati dionysij
cum caplo celebrādi; ¶ Moniales possunt festū vn 36
decim miliū virginū solēniter ac cum cādelis· et mo
nachi cum caplo celebrare: sed extra domos ab ope
ribus nō cesset̄; ¶ In festo sancti hugonis lincolni 37
ensis· qḋ cum cādelis celebramus: dicimus ad pri
mas vespas sup psalmos ātiphonā· ecce sacerdos:
d et respōsum· beatus seruus; Ad missam credo nō di
cit̄· nec cōmunicat diaconus: et ꝯuersi extra domū
e superiorē ab operibus nōn cessant; ¶ Quādo vigi 38
f lia scti andree· in die sancti silee celebrat̄: ad missas
de viuis· orō q̄sumus omp̄s deus ꝯtinuatim bis di
cat̄: semel ꝓ sancto andrea· et semel pro sancto silea
g supradicto; ¶ In festo reliquiaꝝ ecclesie inferioris· 39
ꝓpter fragilitatē· prior et ꝓcurator p̄missa tamē con
h fessione a suo officio nō cessant: sicut nec in dedica
i k tionis ei⁹ festo; ¶ Sabbatis ieiuniorū q̄ttuor tem 40
porū ad missam prior quintā legit lectionē: vel eo
absente vicarius: licet mane celebrauerint· aut ipse
vicarius seruierit in cōuentu; Et si ipse vicari⁹ mis
sam celebrare de ieiunio· vel ei seruire debuerit: ad
antiq̄orē ptinebit q̄nta lectio supradicta; ¶ Et sciē 41
dū: qḋ sicut ad missam cōuentualē in certis casib⁹·
l q̄n p̄cedit vna lectio· epl'a penultimo iu ordine reser
uat̄: ita etiā si ad missā vt ī istis sabbatis· q̄nq3 fue
rint lectiones; ¶ Quelibet dom⁹ possit semel in an 42
no festum patroni ecclesie sue cathedralis cum duo
decim lectionibus celebrare;

De solēnitatibus candelarum. ac de missis dn̄icalibus et triū lectionū; III

I duo festa candelarū immediate sibi successe I
rint: vespe festi subsequētis a caplo inchoan

c ¶ In die exalta. De hoc festo habet̄ ca. 26. prime ptis an. §. 6. et sequentibus.

d ¶ Beat⁹ seru⁹. Ad matutinas lectiōes sūt sicut sancti martini. ca. 29. prime ptis an. §. 12.
e ¶ Non cessant. Ab operibus cessant. ca. 1. tertie cōpil. §. 41.
f ¶ Sancti andree. De hoc festo habet̄ ca. 2. prime ptis an. §. 15.
g ¶ Ecclesie infe. De hoc festo habet̄ ca. 28. prime ptis an. §. 12.
h ¶ Nō cessant. Nec infringūt ieiuniū. ca. 4. secūde ptis no. §. 21.
i ¶ In dedicatiōis. Ut in ca. 43. prime partis an. §. 88.
k ¶ Sabbatis ieiu. De sabbatis ieiuniorū temporaliū habet̄ ca. 3. prime ptis an. §. 8.

l ¶ Epl'a penul. Idē ca. 43. p̄me ptis an. §. 61. ¶ Hebdomadari⁹ non legit lectionē si nō celebret in missa feria q̄rta et sabbato ieiunioꝝ tpaliū. ca. 1. tertie cōpil. §. 7

¶ De solēnitatib⁹ candelaꝝ etiā habet̄ ca. 32. p̄me ptis an. per totū.

tur: exceptis illis de q̄bus contrariū expresse est sta a
2 tutū; ¶ Solēnitates in q̄bus de cōsuetudine fit col
latio in caplo monachorū sunt he; Natiuitas dn̄i:
epiphania: purificatio virginis gloriose: annun-
ciatio: resurrectio: ascēsio: pētecostes: natiuitas
sancti iohannis baptiste: festum beate marie mag-
dalene: festa assumptionis et natiuitatis dei geni-
tritis: sancti michaelis: omniū sanctorū: et sancti
hugonis lincolniēsis; Per p̄missa tamē nō restrin-
gitur facultas alias faciendi: cū licētia tamē p̄siden
3 tis; ¶ Quādo p̄pter festū duodecim lectionū. mis-
sa dominicalis in ipsa dominica reddi nō poterit. et
dies vacās sup hebdomadā nō fuerit: missam anni
uersarij p̄uatim: et dn̄icalē semel in septimana reddi
mus in cōuētu; Nec benefactor missa impedit: q̄n
dn̄icalis p̄ma die illi⁹ hebdomade vacāte celebret;
4 ¶ Domus que nō habēt sufficientiā sacerdotum:
pro euangelijs dominicalib⁹. epistolis. et collectis
que interdum superfluūt ante septuagesimā et ante
aduentū: vltimū dominicale officium repetere non b
cogant; Que vero sacerdotib⁹ abundabūt: sup vl-
timā septimanā diebus vacantibus. poterūt si ve-
lint predictū repetere officiū: cum oratiōibus. epi-
stolis et euāgelijs memoratis; Et si dies vacantes
nō habuerint: poterūt anniuersaria reddere in pri-
5 uato: et premissa officia in cōuentu; ¶ Quādo mis
sa festi trium lectionū. p̄pter missam solenniorē dici
nō potest in cōuentu: si sufficiant sacerdotes. dica-
tur ab hebdomadario in priuato: vel ab eius vica
rio. quādo ipse hebdomadarius paratus nō fuerit:
aut missa solennior ad dictū hebdomadariū pertine
6 bit; ¶ Missa festi trium lectionū venientis in die ci-
nerū. et deinceps in quadragesima: p̄pter missam
ieiunij nō dimittit: sed mane in cōuentu sine tractu
7 ab hebdomadario celebrat; ¶ Feria quarta. et sex- c
ta ieiuniorū temporaliū quadragesime: nō dimittit
8 oratio omnipotēs qui viuorū; ¶ Si festū trium le-
ctionū habens propriū misse officiū. occurrerit feria
quarta capituli generalis: missa festi dicet in cōuen
tu: et missa. salus populi in priuato;

a ¶ Exceptis illis Scilicet sancti stephani/ sancti iohānis/ innocentū. ca. 5. prime partis an. § 30.

b ¶ Officiū repetere. De his habet ca. 7. prime partis an. § 6. et ca. 20. eiusdē ptis. § 9.

c ¶ Ab hebdomadario. Nisi veniat in aliquo sabbato q̄dragesime. ca. 1. tertie cōpil. § 16.

De sepulturis. et officio defuncto-rum; Capitulũ IIII

Ulla psona ordinis intersit sepulturis alienis: 1
nisi forsan patris et matris: fratris ꝛ sororis:
quãdo infra terminos sepelient; Poterũt tamẽ pri-
ores. et de ipsorũ licentia clerici redditi et conuersi.
prelatorũ et potentũ et aliarũ honestarũ personarũ.
quibus sine scandalo nõ possent denegare. etiã ex-
tra terminos sepulturis interesse: solũ cum ad hoc
fuerint inuitati; ¶ Qui fecerit votum intrandi ordi 2
nem nostrum et nõ intrauerit: nõ erit plus q̃ quili-
bet extraneus apud nos sepeliendus; ¶ Monachi 3
sepeliẽdi sunt cum cilitio. tunica. cuculla. caligis et
pedulibus: et cingulo canabino; Nouitij eo modo
quo ꝓfessi: cum habitu tamẽ nouitiatus et sine ca-
pa; Et habẽt nouitij tam clerici q̃ laici: beneficium
vt ꝓfessi; Clerici redditi tam nouitij q̃ professi cum
suo habitu: et alias vt supra; Conuersi vero et red-
diti laici cum tunica. caputio. caligis et pedulibus:
et cingulo canabino; ¶ Pro sepultura clericoꝝ red- 4
ditorũ. et funeribus prelatorũ. qui apud nos pno-
a ctabunt. in ecclesia vigilamus et in refectorio come
dimus: sed nõ pro sepultura redditorũ laicorũ: ni
si obierint in domo monachorũ; ¶ Introitus. re- 5
quiẽ eternã debet dici in omnibus missis defuncto-
b rum: in q̃bus tractus. de profundis. ex ordine dici-
tur; Pro episcopo defuncto dicit. da nobis dñe. vt 6
animã famuli et sacerdotis tui atq̃ põtificis; ¶ In 7
c officio cluniacẽsium currẽte tricennario. oratio incli
na. loco tertio repetat: vel alia quã tricẽnarium exi-
git dicat; ¶ Quãdo tricenariũ sacerdotis occurrit. 8
solo tricẽnario alterius sacerdotis adhuc durante:
pro inchoando dicit oratio. da nobis dñe: et pro
currente. deus cui propriũ: et dicit in ea. famuli et
sacerdotis tui; Sequẽti vero die et deinceps cõiun
gunt in plurali: scilicet da nobis dñe vt animas fa-
mulorũ et sacerdotũ tuorũ: donec forte altero tricẽ-
nario de nõ sacerdote superaddito: cõtingat dictã
orationẽ omitti et alterã ꝓ ea dici; ¶ In nulla agen 9
da ex debito. dicit oratio omnipotẽs qui viuorũ;

¶ De sepultura defuncti etiam habet ca. 47. prime partis an. per totũ. Et ca. 49. prime partis an. §. 20. et sequentibus.

a ¶ In refectorio comedim⁹. Et in gratijs agendis veniã nõ accipim⁹. ca. 47. p̃me partis an. §. 30.

b ¶ In q̃b⁹ tractus. De hoc habet ca. 48. prime partis an. §. 5.

c ¶ In officio. De h̃ officio habet ca. 48. prime partis an. §. 33.

10 ¶ A quarto nonas nouembris vsq; ad septuagesi-
mam · in cellis post nonā vel post vesperas diebus
capituli · seu festis duodecim lectionū · quando festū
simile continue nō sequitur: dicimus agendā pre- d
ter laudes · propriā siue specialem: cum tribus anti
phonis · et nouem lectionibus; Quotidianā vero
seu cōmunē · cum prima antiphona · et nouem psal-
mis: ac versiculo primo · et tribus lectionibus; In
quo tempore dicent diebus dominicis · tres lectio
nes prime: feria secūda · secunde: et feria tertia · ter-
11 tie; Quarta vero feria: a capite reincipiuntur; ¶ A
septuagesima vero vsq; ad nouembris initium · ad
agendam quotidianā vel specialem · diebus duode e
cim lectionū non tenemur; Et ideo illo tempore di-
cimus feria secūda · tres lectiones primas: feria ter-
tia · secundas: et feria quarta · tertias; Quinta vero
12 feria reincipiunt; ¶ Quelibet psona ordinis quan-
tum ad officium · et domus quelibet quātū ad mis- f
sas: singulis semp septimanis · etiam natalis domi
ni · pasche · et pentecostes · duos breues cōputatis g
et inclusis tricenarijs quibuscūq; que a capitulo in-
iungunt: reddere teneat; Nihilominus tamē bre-
ues per procuratores sunt mittendi · prout cauetur h
in statutis: vt pro eis dicat oratio specialis; Et om i
nes in hebdomada qua venerint sunt reddendi: et k
quando plures q̄ duo euenerint · in eademq; reddi-
ti fuerint septimana: tot minus reddent in sequēti;
13 ¶ Pro quolibet tricenario tam viuorū q̄ defuncto
rum · dicāt monachi et clerici redditi nō sacerdotes
vel nō celebrātes: psalmos quinq̄ginta; Laici vo: l
14 centū quinq̄ginta vicibus pater noster; ¶ In singu m
lis domibus · in quibus non sunt tot sacerdotes q̄
missas debitas · etiā si vltra illā qua debent hebdo-
madā differrent · reddere sufficiant: p q̄libet missa
debita que reddi nō poterit: iuxta dispositionē psi-
15 dētis dicant ab aliquo · psalmi quinq̄ginta; ¶ Vbi n
nō fuerint sex sacerdotes: pro quolibet tricennario · o
quilibet ipsorū solum ad duas missas sit astrictus;
16 ¶ Post generale capitulū · vel alias qn̄ plura trice-
naria fuerint inchoanda: primū tricenariū alio nō

d ¶ Agendā. De his agēdis ppriis siue specialibus: & de quotidianis/seu cōib⁹: habet ca. 49. prime ptis an. §. 7.
e ¶ Duodecim lec. In festis duodecim lectionū pōt dici agenda tricēnarij in crastino inchoandi. ca. p̄senti. §. 17
f ¶ Ad missas. scdm qd̄ habet ca. 48. prime ptis an. §. 19. et si sufficiant sacerdotes: al's pro q̄libet missa q̄ reddi nō poterit/dicant ab aliq̊: psalmi quinq̄ginta. ca. p̄senti. §. 14.
g ¶ Duos bre. Breuē nō tenent dicere psone ordinis p q̄buscūq; psonis habētib⁹ tricennariū insolidū. ca. 2. tertie compil. §. 19.
h ¶ Per pcura. Et si pcurator vel cognatius breues vltra duas retinuerint noctes: ordinē teneāt/donec miserint. ca. 48. prime ptis an. §. 23.
i ¶ In statut. ca. 47 p̄me ptis an. §. 26. & ca. 48. eiusdē ptis an. §. 23.
k ¶ Reddēdi. Si fieri pōt. ca. 48. p̄me ptis an. §. 19. Nō tamē misse in festis duodeci lectionū dicūt. ca. eodē. §. 25. et ca. 49. p̄me ptis an. §. 14. Vide ca. 48. prime ptis an. §. 22.
l ¶ Nō celebrātes. Nō celebrātes pfessi: p q̄libet tricēnario viuorū vel defunctorū qd̄ a capitulo generali iniūgit dicāt viginti psalmos. ca. 2. tertie compil. §. 25 Et cōuersi quinq̄ginta pater nr̄: vt ibi. §. 25.
m ¶ Pater nr̄. Pro missa sacerdotib⁹ iniuncta per chartā vel presidentē/dicāt nō celebrātes pfessi septem psalmos cū letania. ca. 1. tertie compil. §. 57.
n ¶ Quinq̄ginta. Et mōiales vnū psalteriū. ca. 4. tertie ptis no. §. 26
o ¶ Pro q̄libet tri. Dicāt due misse in cōuētu/vel in p̄uato: cū cātu vl' sine cātu: iuxta cōsuetudinē dom⁹. ca. 2. tertie cōpil. §. 24.

p ¶ A priore. Idẽ ca. 48. prime ptis an. §. 2.

q ¶ Anniuersariis. Si tricẽnaria nõ possũt psolui ante receptionẽ: tunc futuri capli anniuersaria possunt trãsferri quãdo ꝛ inquãtũ fuerit necesse: et anniuersaria que trãsferũt / cõprehendant cũ aliis anniuersariis in primo loco celebrãdis / nisi interim vacaret dies ĩ quo possent ipsa anniuersaria sic trãslata celebrari. ca. 2. tertie cõpil. §. 12.

p currente incipit a priore. vel si nõ potest. ab antiquo re: cetera ab his qbus cõtingit missa tricẽnarii iam incepti; ¶ Consuetudinẽ quarũdam domorũ. vt ci- 17
tius a tricennariis liberentur. in preiudiciũ anniuersariorũ introductã: qua post receptã capituli chartam. omnia anniuersaria in longum tempus trãsferre nõ verentur. donec omnia tricennaria fuerint inchoata: tanquã rationi contrariam reprobamus;
q Concedentes domibus que anniuersariis aggrauate dies vacantes ad sufficientiã nõ habebũt: vt in crastinum festorũ duodecim lectionũ possint tricennaria inchoare: et in ipsis festis post nonam vel vesperas. in cellis agendã dicere pro eisdem; ¶ Quã- 18
do alicui associatio tricennarii conceditur. quod ex causa amodo fieri permittimus: fiat cum primo anniuersario post inchoationẽ tricennarii occurrẽte: dicendo videlicet post orationẽ anniuersarii vnam collectã que competet in singulari vel plurali: pro illo vel illis quibus talis associatio cõcedet; ¶ Tri- 19
cennariũ olim concessum domino amblardo episcopo maurianensi: circa festũ beati marci euangeliste. per totum ordinẽ singulis annis celebret; In quo dicatur prima oratio. inclina famulorũ et famularũ tuarũ: deinde cetere consuete; ¶ Pro recolẽde me- 20
morie dño talayrando petragoricẽsi cardinali: fiat circa festum beati antonii aliud tricennariũ: perpetuis temporibus prout bene meruit duraturũ; In quo dicatur prima oratio. da nobis dñe. vt animã famuli et sacerdotis tui atq̃ põtificis: deinde. inclina cum ceteris cõsuetis; ¶ Itẽ pro dña iohanna re- 21
gina francie et nauarre. que dedit capitulo centum libras annuales: et p dño karolo viro suo ac liberis eorũ: fiat circa principiũ mensis marcii. aliud tricennariũ per totũ ordinẽ annuatim; In quo prima oratio. ĩclina dicat pluraliter: et vltima. omĩpotẽs qui viuorum; ¶ Propter tricennariũ ne nimis differatur. 22
hoc est ne currens expiret inchoandum: et propter officium benefactorũ sancti stephani: cluniacensium: capituli generalis: et propter alias cõmemorationes. in conuentu cũ deprofundis celebrãdas:

23 possunt quãdoq3 anniuersaria transferri; ¶ Ad offi- r s
ciũ de marnãt nõ tenemur: nisi ad statũ pristinũ re-
24 uertant; ¶ Anniuersaria puata nominatim nõ spe- t
cificent in cõuentu: nec p eis detur pitantia. nisi in
diebus quibus dare põt ordinate: q2 p his anniuer- v
sarijs feria tertia. 7 sabbato. dari pitantia modernis
25 tẽporibus est pmissa; ¶ Anniuersario psente defun
cto occurrẽte: cuilibet ipsa die dicit agẽda in puen
tu: et missa anniuersarij reddi tũc poterit in puato:
26 ne puentus nimiũ sit grauat9; ¶ Missã benefactor x
etiã currẽte tricẽnario. nunq3 reddi debet i festo duo
decim lectionũ: si tamẽ alia dies vacauerit. in q red
27 di possit; ¶ Itẽ in septimana qua reddit officiũ seu
cõmemoratio bñfactor sancti stephani: nõ dimit-
titur alia missa benefactor: que p singulas hebdõas
28 currẽre cõsueuit; ¶ Quia ex cõcessione ppetuor be y
neficior spiritualiũ. ordo noster nimiũ est grauat9:
oĩbus psonis ordinis firmiter ĩhibem9. ne vllo mo
do. vel colore. per se vel p aliũ. directe vel indirecte:
vbis. factis. vl litteris. aliquã psonã cuiuscũq3 gra
dus. status. aut pditionis existat. inducãt vel indu
ci faciãt ad petendũ a toto ordine mõnachatũ: tri- z
cẽnariũ: anniuersariũ: seu quodlibet aliud ppetuũ
beneficiũ. pter generalẽ recõmendationẽ: q pcibus
ordinis fieri cõsueuit; Qui cõtrariũ fecerint: puni-
ant a generali caplo. vel visitatorib9 tam districte:
q ceteri similia facere ptimescant; Et capitulũ siue
ordo de cetero talia extraneis beneficia nõ pcedat:
nisi forsan psonis tãtis ac talibus: quibus totus or
29 do esset euidẽtissime et in eternũ obligat9; ¶ Tricen
nariũ perpetuũ. vel anniuersariũ cõuentuale seu pri
uatum aut monachatus. nulli psone que de ordine
nostro nõ fuerit. in aliqua domo de cetero cõferat:
absq3 licẽtia prioris cartusie. vel capituli generalis;
Nec prior sine cõsensu cõuentus: nec cõuentus si-
ne licẽtia prioris: cuiq3 beneficia talia pcuret; Par-
ticipãtionẽ vero et alia bñficia nõ ppetua amicis et a
bñfactoribus. prior cum monachis impertiri vale-
ant: si et quãdo fuerint reqsiti; Nec vllo modo pro
temporalibus ad spiritualia se obligẽt: nisi quãtũ

r ¶ Transferri. Uide supra ca. psenti. §. 17.
s ¶ Ad officium. De quo habetur ca. 48. prime ptis an. §. 36.
t ¶ Anniuersaria priuata. Quid p istis anniuersarijs priuatis dicatur: habet ca. 48. prime ptis an. §. 10.
v ¶ Pro his anni. De hoc habet ca. 4. secũde ptis no. §. 24.

x ¶ Missa bñfacto. De hac missa bñfactor habet ca. 48. pme ptis an. §. 11. et sequentibus.

y ¶ Currere consue: ca. 48. pme pts an. §. 13.

z ¶ Monachatum. Extraneis nõ det monachatus/nisi de licentia capli generalis. ca. 49. prime ptis an. §. 15. Et null9 inducat aliquẽ ad tricẽnariũ seu fraternitatẽ petẽdam. ca. eodem. §. 19.

a ¶ Participationẽ vero. Uide ca. 2. tertie cõpil. §. 30.

licite fieri poterit de cōsilio peritorū: absq3 peccato
et vitio symonie; ¶ Uisitatores qui visitando mo- 30
riunt: cum infra domū aliquā ordinis decesserint:
ibidē plenū habeāt monachatū; Cum vō non infra
domū. sed in suo cōstituti itinere: ibi tricennariū ha
bebūt vbi eos cōtinget sepeliri; ¶ Famuli ordinis 31
ad domū cartusie veniētes. vl' etiā a cartusia redeun
tes. aut cū visitatoribus ambulātes: si in via obie-
rint. in primiori ordinis domo sepeliri poterūt: si
tamē ibidem elegerint sepulturā; ¶ Si q̄s tantū in 32
b duab9 domib9 fecerit pfessionē: in vtrāq3 spiritua-
le retinet beneficiū: et ipse pro psonis illarū domo-
c rū tenet ad illud similiter ēxoluēdū; Si vero in plu-
ribus pfessionē fecerit: in pma et vltima beneficiū
d solum habet: nisi in aliis prior ēxtiterit; ¶ Priores 33
e vero et vicarij monialiū. qui nōn pro crimine absol
uunt: semp beneficiū retinēt in domib9 q̄bus pfue-
runt: sed nō nisi pro domibus q̄b9 psident redde-
f re sunt astricti: et in q̄bus pmō et vltimo sunt pfes-
si; In domib9 autē associatis illis domib9 a q̄bus
absoluunt: et vnde pmo et vltimo professi nō fue-
g runt: beneficiū nullum habēt; ¶ Priores et vicarij 34
monialiū diem claudētes extremū in eisdē officijs:
h nō āmittūt associationes domorū vbi pmo et vlti-
mo sunt pfessi: et ipsi vice versa tenent pro associa-
i tis suis domib9 antedictis; ¶ Priores nō professi 35
domorum vbi sunt priores. quis teneant reddere
plenum monachatū pro psonis domorū q̄bus pre-
k sunt: p associatis tamē eis. nō nisi ad dūas missas
obligant; ¶ Dom9 associate nō tenent nisi ad bre- 36
uem solū. pro illis qui recipiunt in habitu ordinis.
ad succurrendū metu mortis: nisi pmanserint in or-
dine vno anno post habitū sic susceptū; ¶ Hospi- 37
tes morientes in domibus in q̄bus ad mandatū or
dinis hospitant: si ibi pacifice laudabiliter & hone
ste fuerit cōuersati. alias nō. habeāt spirituale bene-
ficium. vt pfessi: et ipsi similiter pro psonis illarum
domorū. reddere teneant: eisdem nihilominus ple
no beneficio reseruato: in domibus q̄bus primo et
l vltimo se per pfessionē astrinxērūt; ¶ Qui reconci- 38

b ¶ In vtraq3 spi. Uide ca. 24. secūde partis an. §. 11.

c ¶ Similiter exol. Nō obstāte exceptione de priorib9. ca. 47. prime ptis an. §. 10. ibi priores tamē. Que exceptio hic retractat.

d ¶ Prior extiterit. Uel vicarius monialiū. ca. psenti. §. 33. Uel i alia domo hospitat9: mortuus fuerit. ca. pnti. §. 37.

e ¶ Nō pro crimine. Quia qui p crimine absoluunt in domib9 a q̄bus absoluunt: beneficiū perdūt. ca. 6. secūde ptis an. §. 37.

f ¶ Primo et vl. Per hec verba retractat capitulū. 47. prime ptis an. §. 10. vbi dicit. Priores tn̄ pro fratrib9 domorum &c.

g ¶ Beneficiū nul. Si tamē in aliq̄ domo hospitati: mortui fuerint/ibidē beneficiū habebunt vt infra ca. psenti. §. 37.

h ¶ Nō amittūt. Uide ca. 2. tertie cōpil. §. 23

i ¶ Priores nō pfes. Uide ca. 2. tertie cōpil. §. 16.

k ¶ Ad duas missas. Sed ipse associate pro ipsis prioribus ad plenū monachatū tenent: si in eisdē domib9 q̄bus psunt: diē clauserint extremū. ca. psenti. §. 33.

l ¶ Astrinxerunt. Et vbi priores extiterunt: supra ca. psenti. §. 32.

liatus est ordini· licet alibi obierit et sepult⁹ fuerit: m
39 ordinis beneficio nõ priuet; ¶ Qui cum beneficio
tricennarij ad domos nouas· vel alias ordinis dirigunt: et processu tẽporis ipsis procurãtibus de illis emittunt: ipso facto dicto beneficio sint ꝑuati;
40 ¶ De assumptis etiã ad officia ordinis de domib⁹
antedictis censetur illud idem: si post absolutionẽ suam nõ redierint ad easdẽ: sed alibi elegerint man-
41 sionẽ; ¶ Declarat ꝙ habẽti dũplex officiũ: nõ de- n
betur cum ꝑmo nisi vnus breuis tantũ;

De diuersis in diuino officio institutis. et cõsuetudinibus; Caplm V

1 Post matutinas beate virginis· quas omni tempore in cellis anteq̃ꝫ diei in ecclesia exoluim⁹: psalmos· preces et orõnes subiungim⁹ que sequuntur; Deus venerũt gẽtes· et ad te leuaui oculos meos; Sequit· glia patri: kyriel· christeel· kyriel· pater noster: et ne nos; Exurgat deus: nõ nobis domine: exurge dñe adiuua nos; Dñe exaudi: domie deus virtutum: dñe exaudi· vel dñs vobiscũ; Oremus: deus qui ad exhibenda: ecclesie tue: deus a a
quo sancta desideria· et fideliũ: ac omnipotẽs qui
2 viuor; ¶ Post officiũ salue sancta parens· qd similiter in cellis· quotidie finita ꝑma vel tertia ipsi⁹ beate virginis dicere tenemur: subiũgimus euãgeliũ· in principio erat verbũ: et in fine· Te decet laus· cũ orationibus subnotatis; Cõcede quesumus· de natiuitate: deus illuminator· de apparitione: et pro-
3 tector in te sperãtium; ¶ Et notandũ ꝙ ad ꝑdicta suffragia dicẽda post matutinas beate virginis· et euangeliũ sancti iohãnis· potest quilibet pro cõsuetudine vel deuotione adijcere et alia: prout sibi diui-
4 na gratia inspirabit; ¶ Omni etiam die in qualibet
domo ordinis si fieri potest· reddat missã de beata b
virgine in priuato: exceptis tribus diebus ante pascha· et in ipso die pasche· pentecostes· et natalis: et generaliter quotiẽscunq̃ꝫ ex ordine de ipsa beata
5 virgine celebratur in conuẽtu; ¶ Missa beate virginis in omni sabbato est hebdomadarij sequẽtis septimane: siue sit cõuentualis siue priuata; Et cum

m ¶ Ordini. Etiã si fuerit criminosus. ca. 9 secũde ꝑtis no. §. 11.

n ¶ Duplex offi. De hoc habet ca. 29. secunde partis an. §. 3. et ca. 2. tertie cõpil. §. 32.

¶ De diuersis in diuino officio istitutis: etiã habet ca. 50. ꝑme ꝑtis an. per totũ.

a ¶ De⁹ a quo san. Oratio / adesto dicat a feria secũda pasche vsq̃ꝫ ad ꝑmã diẽ pẽtecostes / ꝓuenientibus ad caplm generale: et inde redeũtibus ꝛc. ca. 1. tertie cõpil. §. 50. Et oratio / a domo tua dicat a festo annunciatiõis vsq̃ꝫ ad festũ sancti michaelis ꝓ fructibus terre. ca. 1. tertie cõpil. §. 53.

b ¶ Missa de btã vir. Si in missa beate marie ꝑuata ꝓpt cõmẽorationes occurrẽtes numer⁹ collectaꝝ excedat septenariũ: ꝓ vna cõmemoratione omittit / de⁹ largitor: ꝓ alia: omps de⁹ christiani. ca. 1. tertie cõpil. §. 79.

hebdomadarius paratus nō fuerit: vel in festo can
delarū tali die occurrente fuerit ad missam maiorē ser
uiturus. ⁊ cōmunicaturus in ꝯuentu: seu aliud im-
pedimentū habuerit. ꝑpter quod nequeat eandem
missam celebrare: transibit ad illū cui competit per
ordinem: nō ad vicarium hebdomadarij antedicti;
☾ Ad laudem quoq; et gloriā ipsius matris dei. et 6
propter apostolicā indulgentiā consequendā: im-
mediate ante completoriū. vel post. prout ritus pa
trie postulat. trina pulsatio parua fiat: et tunc a sin-
gulis. aue maria. ter dicatur; ☾ Post completoriū 7
etiam fit immediate cōmemoratio de eadē: ad quā
dicit antiphona. sancta maria: ✓sus. dignare me:
oratio. concede nos famulos tuos; Que premissa
sunt: semp in nouitiorū libris describant; ☾ Post 8
lectiones de ꝓphetis que terminant cum explicit:
tu autē debet dici: sicut post tres vltimas lectiōes
hieremie; ☾ Nouiter celebrantes. ad gradū altaris 9
nō descēdant: ꝓ oblationib⁹ suscipiēdis; ☾ Quā- 10
do tricennariū de spiritusancto fuerit inchoandū:
c dicat kyriel dominicale: et preter quadragesimā et
d aduentū addatur glōria in excelsis; ☾ In missis cō 11
e f uentualibus et ꝑuatis. orationes septenariū nume
rum nō excedant: nisi necessitas incumbat. vel alia
causa que priori rationabilis videat; ☾ Et semel in 12
g die quādo de viuis celebrat: oratio. deus a quo.
excepta cena dn̄i. et sabbato sancto. dicēda est in cō-
uentu: q̄uis septē alie ex debito sint dicende; ☾ In 13
eleuatione corpis christi. ad missas cōuētuales ape
riunt porte chori: et in his ac etiā in priuatis cere-
us accendat: et casula eleuet; ☾ In missis que con 14
uentualiter celebrātur cū dominicali kyriel. pacem
sumimus cum tabula. in qua depicta sit imago cru-
cifixi: et idcirco tres habeant: due scilicet pro mo-
nachis et vna pro cōuersis; ☾ Quotiēs et vbicūq; 15
nomē iesu vel beate marie matris eius. siue in cōuen
tu. siue extra. ꝓnūciamus vel audimus: modice et
reuerenter inclinamus; ☾ In oībus passiōibus au 16
dito tradidit spiritū. vel expirauit. vel eiusmodi: in
nostras ruētes facies. submissa voce singuli dicim⁹.

c ☾ Quadragesimā. Dic pter septuagesimā ca. 34. ꝑme ptis an. §. 12. et ca. 36. eiusdez partis an. §. 9.

d ☾ Gloria in excel. Tam in missis conuentualibus q̄z ꝑuatis. ca. 1. tertie cōpil. §. 18.

e ☾ Conuentualib⁹. Uide ca. 1. tertie cōpil. §. 79.

f ☾ Septenariū nu. De hoc numero septenario nō excedendo. habet ca. 43. prime partis an. §. 78.

g ☾ Deus a quo. Et ecclie tue. ca. 1. tertie cōpil. §. 49.

adoramus te christe et benedicimus tibi: quia per
mortē tuam redemisti mundū; Sacerdos vero tunc
accedēs ad dextrū cornu altaris modice inclinet: et
diaconus interim ante lectorium euāgelij. genibus
17 flexis pauset; Quo surgēte: surgūt et ceteri; ¶ Sto
la a sacerdote celebrante. ante pectus nō ponit can-
cellata: nec ligatur. nisi quādo aqua diebus domi-
nicis debet benedici: vel est hora ante receptionem
casule per eum in cōuentu finienda. vel quādocūq̄
18 aliquid sine casula est facturus; ¶ In die cene domi
nice. totum diei officium amodo sit prioris: et om-
nes nostri ordinis tam clerici q̄ laici sicut in nata
li domini. pascha. et pentecostes. de manu eiusdē h
prioris vel eo absente vicarij: recipiāt corpus chri
sti; Ipse enim tunc instituit altaris venerabile sacra
mentū: et omes ibidē presentes suis manibꝰ sacra-
19 tissimis tanti beneficij participes esse fecit; ¶ Om
nes persone ordinis cuiuscūq̄ status. cōditionis.
vel sexus fuerint. tam nouitie q̄ ꝓfesse. q̄ missas nō
celebrāt: ꝑma dn̄ica mēsis cuiuslibet. cū ꝑparatio-
ne debita. eucharistie sacramētū recipiāt: nisi aliter i
20 essent legitime ꝑpedite; ¶ Cucullas ecclīasticas de
tela. fustana. vl' boccaran: amodo fieri inhibemus;
Ordinātes vt de cetero fiant de pāno leui. vel de sar
gia alba et subtili: et ꝓ festis candelarū. ac misse con
uentualis seruitio. aliquātulū meliori; Sintq̄ talis
in lōgitudine quātitatis: q̄ sublata omni nota. qui
libet eisdē cucullis indui honeste valeat seu vestiri;
21 ¶ Albis croceis aut sulphureis vel aliter coloratis
nō vtimur: sed ꝓut sonāt sint de tela alba et candi
22 da: nec nimis subtili et ꝑspicua; ¶ Ordinamꝰ pro-
pter defectū ꝑsonarū q̄ illi qui ī refectorio nō come- k
23 dūt: possint sexte. none. et colloq̄o interesse; ¶ De
claramꝰ q̄ in vigilia natiuitatis dn̄i. et īfra octauas
pasche et pētecostes. qn̄ vicarius ad missam seruire
habuerit. et ꝓ priore absente ad matutinas tertiā le
gere lectionē: tūc ꝑma lectio ad vicarū eiusdē vica
24 rij deuoluet; ¶ Itē sciēdum qđ in vigilia pasche et
pentecostes. vicarius ad misse lectiōes ꝑoris absen
tis vices nō supplebit: sed antiquiores suo ordine

h ¶ Et penteco. Et ꝓpter fragilitatē nullꝰ omittit cōicare. ca 43. ꝑme ꝑtis an. §. 87.

i ¶ Sacramētū reci. In cōmunione generali monachoꝝ et conuersorū / flexis genibꝰ vsq̄ ad finē cōmunionis ꝑseueramus. ca. 1. tertie cōpil. §. 56.

k ¶ Defectū ꝑsona. Ubi nō est defectus ꝑsonarū statutū seruat. ca. 45. prime ꝑtis an. §. 19. Qui nō fuit ī nona die bine refectionis nō debet īteresse colloq̄o. ca. 5. tertie cōpil. §. 2.

legere incipiēt: ꝓut cauet in statutis; ¶ Dictiões q̄ se 25
quunt: ī ordie ꝑ x remissū ꝓferunt; Exigo·exhibeo:
exaro·exacuo: exhilaro·exacerbo: eximo·exardesco:
exascio·exacero: exautoro·exentero: exhalo·exaspo:
exancoro·exartuo: exagito·exaggero: exosso·exube-
ro: exoro·exonero: exopto·exhaurio: exuro·exori-
or: exīanio·et exhortor; Examē·hexametꝝ: examus-
sim·exordiū: exeq̊·hexaplois: exestuo·exanimis: ex
actio·eximiꝰ: exactor·exiguꝰ: exūdo·et exosus; ¶ Di 26
ctiões q̄ apd̕ nos īter duas vocales ꝑ vnicū s scribūt·
et ꝑ duplex ꝓferunt: sūt he; Desolo·designo: desisto·
resisto: resaluto·resurgo: deseuio·deseruio: desudo·
p̄sentio: desicco·resartio: mathusale·melchisedech·
melchisue: desuesco·ꝓseq̊r·et resulto; ¶ He dictiões 27
natiū·litiū·vectiū·et absinthiū: ꝑ t apd̕ nos scribūt et
sonāt; ¶ Antiphōe resumūt si fieri pōt·ī voce q̄ finit 28
psalmodia: alias cātore īchoāte ⁊ ꝯuētu ꝓseq̄nte·serua
ta modestia altiꝰ resumāt; ¶ Inuitatoriū āt qn̄ nimiū 29
dep̄met·nō nisi semel·h̄ est pꝰ finē tertij v̄sus liceat exal
tari: ꝯuētu videlꝫ ipsū īuitatoriū altiꝰ resumēte: et cā-

l ¶ Satutum. De quo habet ca. 43. p̄me partis an.§. 86. ibi. Ceteri.

l tore hebdario ī sono resumpto ꝓseq̄nte; ¶ Statutū q̄ 30
cauet qd̕ nō pati ea die gradū altaris nō ascēdūt: solū
de ḡdu maioris altaris dꝫ ītelligi·ob reuerētiā et p̄sētiā
sacri: qd̕ sꝑ ibi dꝫ reuerent ⁊ honorifice ꝯseruari; ¶ Cū 31

m ¶ Cū nudū. De hoc habet ca. 43. p̄me ꝑtis an. §. 57.

m nudū officiū misse ꝯuētuali fuerit subiūgēdū: orō·pla
ceat tibi sctā trinitas·casula retēta·cādelis ī altari accē-
sis remanētibꝰ·vsqꝫ ī finē differt: ⁊ ī tali officio dicēdo

n ¶ Obseruet. In h̄ nudo offi/cio/sacerdos nō vertit se ad populū: qn̄ dicit/ dn̄s vobiscū: ca. 43. p̄me partꝭ an.§. 57.

n sequens modꝰ obseruet; Orōnes dicāt ꝓut ad horas
diei qn̄ reddunt ī ꝯuētu: epl'a v̄o q̄ nō ab eo q̄ ad missā
aliā dixit epl'am: s̄ cui cōtingit ex ordie ē legēda: et di
cat more ꝓpheticaꝝ lectionū qn̄ ad missas sūt dicēde;
Euāgeliū āt qd̕ a celebrāte ī sinistro cornu altaris ē dicē
dū·sonū nō amittit ꝯsuetū: quis remissiꝰ decātet; Ky
riel' ꝑ choros alternati: cetera oīa dicāt ab oībꝰ sine cā-
tu: plane tn̄ et cū q̄dā grauitate; Glīa ī excelsis·credo·

o ¶ Sanctꝰ et agnꝰ. Etiā in ca. 43. p̄me partis an.§. 57. habet q̄ nō dr̄ sanctus neq̄ agnus dei.

o sānctꝰ·⁊ agnꝰ: ꝯuētualiter in talibꝰ officijs oī tp̄e reti
cent; Et pꝰ cōpletā q̄ in dextro cornu dr̄: dictū officiū
ab ip̄o celebrāte·cū dn̄s vobiscū·et bn̄dicamꝰ dn̄o ter
minat; ¶ Ubi aūt a nō celebrāte·tale reddit officiū in 32
secreto: semꝑ cōpleta reticet·in q̄ fit mentio de suscep-
tione sacri: loco cuiꝰ iterat·misse orō p̄ncipalis;

Explicit prima pars statutorum nouorum.

Incipiunt capitula secunde partis nouarum cõstitutionũ ordinis cartusiensis;

Incipiunt noue cõstitutiones. ad secundam partem consuetudinum pertinentes.

De reprehensione; Caplm I

1 Vicunq̧ incisos sotulares. quos vulgariter estiuallos vocamꝰ portauerit: a
aut inter duo lintheamina iacere p̃sumpserit: tot diebus a vino abstineat: q̊t vicibus in aliquo offenderit premissorum; b
2 ¶ Caputia cucullarum sint quadrata: nec duorum palmorũ mensurã in latum excedãt vel in longum; Caputia vo caparũ. sint aliquãtulũ lõgiora: ita tamẽ qd̃ trium palmorũ in longitudĩe: duorũq̧
3 cũ dimidio. ĩ altitudine mẽsurã nõ trãscẽdãt; ¶ Et

¶ De reprehẽsiõe etiã habet ca. 4. secũde partis per totũ. Et ca. 3. tertie cõpil. per totũ.
a ¶ Portauerit. Estiuallos siue incisos sotulares pmittit psonis ordinis in itinere cõstitutis portare. ca. 14. tertie cõpil. §. 3.
b ¶ Iacere p̃sumpse. Permittit etiã psonis ordinis: q in hospitijs possint iacere et dormire in lectis: put eos inuenerint patos ꝛc̃. ca. 13. tertie cõpil. §. 2.

sint idumēta nr̄a de grosso et rudi pāno patrie: et in
factura oīs curiositas euitet: seruato tn̄ moderami-
c ne antiq̄ statuti· qd̄ de idumētis fac̄ mētionē; ¶ In 4
d domibus superiori et inferiori· mantellis de panno
e albo vel pellibus infra cellā et infirmariā vti possu-
f mus: sed nō extra; ¶ Zone nostre totaliter vel pro 5
maiori parte sint canabine: et in ipsis zonis vel cul
tellis· nihil sit de serico vel argēto· seu quocūq̄ pre-
cioso: vel aliud qd̄ appareat curiosum; ¶ Pellicio- 6
los vulpinos· et de bestijs siluestribus: et tunicas
de fustana vel boccaran: interdicimus vniuersis;
g h ¶ Tapētia vniuersa et cussini picturati· vl' alias cu- 7
i riosi· ī vsu apud nos nō habeant: sed et picture cu
riose vbi sine scandalo fieri poterit de nostris eccle-
sijs et domib' eradantur: et noue de cetero fieri non
p̄mittant; ¶ Null' cyphos· godetos· aut cochlea- 8
ria de argēto· vel chirothecas de corio albo· aut bir
retum rotundū portare presumat: qui cōtra fecerit
re illa priuet: et superioris arbitrio acriter puniat;
¶ Mantice nostre sine q̄bus retro nos positis non 9
debem' equitare: tres palmos ad minus· ad plus
vero quartū et dimidiū contineāt in longitudine:
k et duos cum dimidio in latitudine; ¶ Oscula et am 10
plexus nō laudamus· neq̄ ludos manuales: ⁊ que
libet instrumenta musica interdicimus vniuersis;
l ¶ Omnes persone ordinis vitent et fugiant paren 11
tum visitationes et carnales affectiones: alioquin
pro modo culpe puniant; ¶ Nullus scienter vel opi 12
nanter p se vel per aliū p̄sumat litteras recipere· por
tare· vel mittere· aut nunciationes verbotenus face
re: que directe vel indirecte possent esse contra bo-
m num pacis: et principēs ad indignationē prouoca
re; Si prior vel vicarius monialiū cōtra fecerit: ab
officijs absoluant: si subdit'· penā criminosorū su
n stineat donec p generale capl'm relaxet; ¶ Priores 13
et alie psone ordinis cū hospitib' ī cibor ministra-
tione· sobrietatē seruēt: videlicet vt post coquinā·
duob' ferculis simplicit' nō curiose patis sint cōtē-
ti: nisi forte tāte auctoritatis hospites extiterit: q
eis in cibis p̄parādis nō possit limitatio certa dari;

c ¶ Antiq̄ statuti. ca. 16. secūde ptis an. §. 4.
d ¶ Mantellis. Vide ca. 3. tertie cōpil'. §. 2.
e ¶ Vel pellib'. De pellibus extra cellā nō portādis sine capa habet ca. 22. secūde partis an. §. 7.
f ¶ Sed nō extra. Secus de cōuersis: q2 portant mantellū ad ecclesiam. ca. 28. tertie ptis an. §. 6.

g ¶ Tapetia. Pallia tapetiaq̄ relinquimus. ca. 32. scd̄e ptis an. §. 2.
h ¶ Et cussini. Auricularia vniuersaliter ab ordine remoueant. ca. 32. secūde ptis an. §. 28.
i ¶ Et picture. Vide ca. 3. tertie cōpil'. §. 5.

k ¶ Oscula et am. Vide ca. 5. tertie cōpil'. §. 7 et. 8. et ca. 12. tertie compil'. §. 16.

l ¶ Parentū. Curas ppinquor suor quorū libet/fratribus nr̄is interdicimus oīno. ca. 28. tertie ptis an. §. 26. Vide ca. 3. tertie cōpil'. §. 3. et ca. 5. scd̄e ptis no. §. 7.

m ¶ Et p̄ncipes. Vide ca. 3. hui' ptis no. §. 7.

n ¶ Priores et alie. Priores/pcuratores ⁊ ceteri officiales domorū in pitātijs et gratijs nō differāt a subditis ⁊c. ca. 4. tertie cōpil'. §. 16.

14 ¶ Qui vero nihilominus domos suas immodera o
tis sumptibus et expensis grauare nō verenť: de- p
nuncienť a trāseuntibus. vel cōuentibus priori car
tusie. vel caplō generali: qui notabiliter excedētes.
taliter corripiāt et castigent. qđ ceteri a similibus ar q
15 ceanť; ¶ Monachi in mēsa silentiū frangentes: se-
ptem psalmos cum letania sicut priores dicere tene r
antur; Et sicut pro prandio: sic pro cena penā incur
16 rimus memoratā; ¶ Monachi nullatenꝰ apponāť
17 in coquine officio: et appositi remoueanť; ¶ Nul-
la domus habeat duo magna sigilla: hoc est vnum
pro cōuentu et alterū pro priore: sed q̄libet domus
vno sigillo autētico sit ꝯtenta. qđ prior custodiat:
sed ipso. nomie cōuentus nō sigillet: nisi de totius
cōuentus vel maioris partis volūtate et cōsensu; s
18 ¶ Nulla ꝑsona ordinis preter priores et ꝓcurato-
res. et monialiū vicarios ac priorissas sigillū vel si-
gnum habeat ad sigillandū: aut litteras seu q̄libet
munuscula recipiat vel dirigat: nisi ꝑus licentiā ha t
buerit a ꝑsidente; Propter hoc tamē scribēndi prio- v
ri cartusie vel capitulo generali: nō est alicui facul-
19 tas denegata; ¶ Cum ꝓpter priorū ordinis nostri
euagationes nimias et discursus: eorūq; vestes et
equitaturas curiosas et plus debito preciosas: nec
nō et plurimas alias inordinatiōes et excessus. qui
modernis temporibus prohdolor ab ipsis et cete-
ris personis ordinis nostri cōmittunť. nostra reli-
gio sit notabiliter et merito fere vbiq; diffamata:
eapropter statuimꝰ et ordinamus vt amodo in do-
mibus visitādis. ꝑsentibus oībus tam monachis
q̄ꝫ cōuersis et redditis: totum capitulū de reprehē-
sione. quod est quartū capitulū secunde partis sta-
tutorum cum additionibus et postillis que faciunt
primū capitulū. in secunda parte statutorū nouorū.
legantur per visitatores morose et distincte: et pro-
pter laicos ibidem exponanť in vulgari: et contēta
in ꝑdictis duobus capitulis siue locis. q̄ꝫtum pote
runt faciant infallibiliter de cetero obseruari: trans-
gressores districtissime puniendo: et cōtemptores
tanq̄ꝫ cōmuni caplō iobediētes ac rebelles: si fuerit

o ¶ Domos suas. Vide ca. 3. huiꝰ ptꝫ no. §. 12.
p ¶ Sumptibꝰ. Vide ca. 5. tertie cōpil. §. 4.

q ¶ Et castigēt. Idē ca. 32. scđe ptis an. §. 32.

r ¶ Cū letania. Similiter ꝓcurator. ca. 8. secunde ptis an. §. 26. Et clerici redditi. ca. 1. tertie ptis no. §. 5.

s ¶ Et cōsensu. Idē ca. 6. scđe ptis an. §. 60 vide ca. 10. tertie cōpil. §. 11.

t ¶ Munuscula reci. De muneribus nō recipiendis sine licētia habetur ca. 6. secūde ptis an. §. 58.
v ¶ Scribendi ꝑori. Idem ca. 7. huius ptis no. §. 3. Sed caueat falsuz scribere sub pena disciplıne criminosorꝫ. ca. eodem. §. 6.

expediēs a suis administrationibus absoluēdo; Et
ne tam salubris ordinatio seu statutū in posterū vl-
la obliuione deleat: sub titulo de rephensione supe
rius allegato: inter noua statuta conscribat;

De electionibus priorū; Ca. II

Conuentus domorū priores nō habentiū: tri 1
a duānū ieiuniū faciāt et missam de spiritusancto
celebrēt in cōuentu: anteq̄ voces suas vel potesta-
tem eligendi priori cartusie. seu alteri psone commit
tant; Conuētus eligens scienter personā inneligi- 2
bilem. aut ita senio vel alio impedimēto ppetuo im-
peditā. q ad caplm generale venire nō possit: pri-
uatus sit illa vice voce et potestate eligendi: et talis
electio nulli⁹ sit momēti: deuoluaturq̄ ad priorē et
conuentū cartusie: si caplm generale cōmode nequi
uerit expectari; Ad subdiaconatū nō pmoti: nō 3
b pfessi: leprosi: criminosi. etiam ab omi disciplina
c absoluti. nisi eis vox expresse fuerit restitūta: in di-
sciplina generali cōstituti: excōmunicati. suspensi.
vel interdicti: nec eligere possūt nec eligi: nec ad ele
ctionē cū alijs sunt admittendi; Hospites quoq̄ 4
alias idonei q̄uis eligi valeāt: nō tamē possunt eli
gere. vel electionibus domorū vbi hospitant inter-
d esse; Qui vicesimūquintū annū etatis sue nō atti 5
git: nō potest eligi in priorem vl vicariū monialiū;
Et qui in receptione sua sciēter subticuit nodum 6
irregularitatis quo erat irretitus: durante impedi-
mento. vocē in cōuentu habere nō poterit: nec alia
dignitatis officia exercere; Quicūq̄ in priorem 7
suum manus iniecerit violētas: cēsendus est enor-
miter criminosus: et idcirco nusq̄ absq̄ dispēsatiōe
e prēfici poterit in priorē. vel in vicariū monacharū;
Nulla persona ordinis nostri que apostatauerit. 8
vel alias criminosa fuerit: de cetero assumat ad offi
cium cui cura imminet animarū: absq̄ dispensatio-
ne prioris cartusie. vel capituli generalis; Si secus
attemptatū fuerit: eoipso sit irritum et inane; Nec
de facili fiat dispensatio talis cum personis antedi-
ctis; Professi in ordine mendicantium. non pos- 9
sunt habere aliquam obedientiā in ordine nostro.

De electionibus etiā habet ca. 5. secūde ptis an. per totum. Et ca. 4. tertie cōpil. §. 1. vsq̄. 8.

a Triduanū ieiu. Idem ca. 5. secūde partis an. §. 1.

b Criminosi. De quibus habet ca. 31. secūde ptis an. §. 2.

c Restituta. Per capitulū generale. ca. 31. secunde ptis an. §. 25. vel p priorē cartusie. ca. 9. huius ptis no. §. 10.

d Quintū annū. Et que tricesimū annū etatis nō cōpleuerit: nō pōt eligi in porissaz monialiū. ca. 4. tertie ptis no. §. 9.

e Prefici pote. Nec eligi/nec etiam eligere. ca. psenti. §. 3.

sine dispe̅satione summi pontificis: nec ꝓfessi in or
dine cisterciensiu̅. et consimiliu̅. sine dispe̅satione ca f
10 pituli generalis; ¶ Nullus absq̃ lice̅tia prioris car
tusie. vel capituli generalis. possit preffici in priore̅:
quoadusq̃ in ordine nostro steterit laudabiliter per
11 tres annos; ¶ Priores possint dispensare cu̅ illegi
time natis. qui laudabilis co̅uersationis et vite fue
rint: sup quo ipsoru̅ prioru̅ co̅scie̅tias oneramus:
vt ad quascu̅q̃ nostri ordinis obedie̅tias. p̄ter prio
ratu̅ et vicaria̅ monialiu̅ valeant ꝓmoueri; ¶ Nul
12 lus vadat ad q̄rendu̅ p̄orem extra domu̅ electu̅: nisi
qui per co̅firmatores ad hoc fuerit deputatus;

De priore et eius officio; Ca. III

1 Prior cartusie habet pote̅state̅ absolue̅di om̄es a
psonas ordinis in foro penitentie a peccatis:
qua̅ habet quilibet prior in personis sibi subiectis;
2 ¶ Item facie̅di cum co̅silio sui co̅uentus. misericor
diam p̄oribus eam pe̅tentibus super annu̅: si ex iu b
5 sta causa vel vtilitate eam viderit facienda̅; ¶ Item
vbiq̃ in tractatibus duplice̅ habet vocem: ad rigo
4 rem ordinis co̅seruandu̅; ¶ Quilibet prior cartusie
te̅pore suo. possit tres monachos de domibus ordi
nis cum pace tantu̅ ipsorum accipere: et ad ꝓfessio c
5 nem in domo cartusie admittere; ¶ Priores i victu
et vestitu. aliisq̃ necessariis. eque prouidea̅t hospi d
tibus vt professis: et eande̅ in hospitibus et profes
sis habe̅t etia̅ quo ad foru̅ penite̅tie potestate̅: ipsi
quoq̃ hospites tenen̄t p̄orib⁹ et ceteris officialib⁹ e f
6 ibide̅ per om̄ia obedire. vt professi; ¶ Priores qui
ad sui instantia̅ hospitibus releuan̄t: debent eis in
recessu expe̅sas pro via necessarias ministrare: qua̅
do ipsi hospites vnde faciant no̅ habebu̅t; Si aute̅
ad ipsorum hospitu̅ instantia̅ vel prioru̅ aliorum:
hi qui tales hospites recipient aut require̅t. eis ex
pensas ministrabu̅t: nisi in vtroq̃ casu ex causa ra
tionabili prior cartusie. vel capitulu̅ generale aliter
7 quandoq̃ duxerit ordina̅ndum; ¶ Priores sollici g
ti sint ad rescindendum vana et indisciplinata col
loquia: et monachis suis aliisq̃ subiectis firmiter
interdicant: ne de dominis terre. et principibus

f ¶ Et co̅similiu̅. Ut sunt oe̅s monachi q̃ militant sub regula sancti benedicti: vt su̅t cluniacenses/celestini/p̄monstratenses/ grandimontenses ꝛ huiusmodi. ca. 4. tertie co̅pil. §. 5.

a ¶ Habet potesta. Potest mutare visitatores. ca. 8. hui⁹ ptis no. §. 1. Et potest dispe̅sare vt ad ꝓfessione̅ admitta̅t nouitii ifra annu̅. ca. 6. hui⁹ ptis no. §. 13. Et potest reconciliare ordini q̊scunq̃ criminosos. ca. 9. hui⁹ ptis no. §. 10.

b ¶ Ea pete̅tib⁹. Uide ca. 6. scd̕e ptis an. §. 4. 8.

c ¶ Ipsoꝝ accipere. Sed alii priores cu̅ pace prioru̅ ipsoꝝ voca̅dorũ: qn̄ petu̅t licentia̅ vocandi aliquos. ca. 7. huius ptis no. §. 11.

d ¶ Hospitibus. Et ipsi hospites et nouitii in his que diuidu̅tur p couentu̅: equale̅ cu̅ professis habea̅t portione̅. ca. 6. hui⁹ ptis no. §. 9.

e ¶ Hospites tenen. Uide ca. 4. tertie co̅pil. §. 26.

f ¶ Officialib⁹ ibi. Uide ca. 4. tertie co̅pil. §. 9

g ¶ Ordina̅du̅. Uide ca. 13. tertie co̅pil. §. 10.

factisq; ipsorũ in colloquijs vel alibi verba inordi-
nata habeãt: cõtendendo et partes faciendo; Qui
contra facere p̄sumpserint· a colloquijs excludant:
et pro modo culpe· alias acrius puniant; Et si qui
h tales cõtentiones dominis seu p̄ncipibus· vel eorũ
domesticis reuelauerint: si monachi sint· careãt vo
ce· et sint nouitij ad ordinis voluntatẽ: alij vero sta
tim carceri mãcipent; ¶ Qđ datur alicui priori do- 8
morũ ordinis vl' rectori· aut etiã vicario monialiũ:
i acquirit domui cui noscit p̄sidere: nisi cõstaret eui
denter· q̄ nõ gratia et intuitu domus illius vel offi
cij aut p̄sone: sed magis fauore domus sue p̄fessio-
nis conferret: q2 tunc tale donũ ad domũ illã vnde
p̄fessus est ptineret; Et quãdo aliqđ dubiũ ex pre-
missis oriet: iudiciũ siue determinatio· reseruet p̄o
ri cartusie· vl' caplo generali; ¶ Honestũ credimus· 9
qđ priorũ et officialiũ· et aliorũ quorũcũq; de alijs
domibus assumptoꝝ· vestes quas secũ detulerint:
remaneãt illi domui in qua residẽtes finiunt vitam
suã: libri vero et alia que nõ debent ex ordine ad do
k mos p̄prias remittant; ¶ Nullus prior sine cõsi- 10
lio vicarij· p̄curatoris· et sacriste· p̄sumat mutuo da
re pecuniã simul vel per ptes: vltra decẽ libras mo
l nete vsualis; ¶ Volumus q̄ q̄libet domus depo- 11
sita p̄pria et aliena sub duabus vel tribus clauibus
custodiat: quarũ vnã prior teneat: aliam vel alias
aliq̄ ex monachis q̄bus iniũxerit idẽ prior; ¶ Prio 12
m res et alij· qui domos suas grauare nõ verent· dan
do de bonis ordinis· sine consensu suorũ cõuentuũ
extraneis vel p̄pinquis: ab officijs absoluant: et
nihilominꝰ grauiter puniant; ¶ Priores testamen 13
n torũ executiones in se nõ recipiãt· absq; prioris car
tusie licẽtia speciali: qui de facili et sine causa ratio
nabili talẽ licentiã nõ cõcedat; ¶ Priores nõ p̄mit- 14
o tant p̄curatores seruare pecuniã· vltra decem libra-
rum quantitatẽ: nisi forte necessitate vel vtilitate vr
gente et ad tempus; ¶ Priores adinuicẽ scribẽdo· 15
p nõ scribant reuerendo: sed religioso aut venerabili
vel dilecto: et a suis subdictis domni nuncupẽtur;
¶ Priores nõ equitẽt vel incedãt· nisi sint clerico· 16

h ¶ Tales cõtentio. Uide ca.3.tertie cõpil.§.16.et ca.1.huiꝰ ptis no.§.12.et ca.21.scđe ptis an.§.5.et ca.7.huiꝰ ptis no.§.12.et ca.2.ttie partis no.§.12.

i ¶ Domui cui no. Similiter q̄cq̄d dat monacho vel ꝯuerso hospitãti ĩ alia domo acquirit domui vbi hospitat ꝛc̄. ca.6.huiꝰ ptis no.§.18.

k ¶ Consilio vicarij. Compotũ reddãt priores singulis annis corã vicario/procuratore et duobus senioribus ꝛc̄. ca.4.tertie cõpil.§.10.

l ¶ Deposita p̄pria. Uide ca.6. secũde ptis an.§.14.et.15.et ca.8.secunde ptis an.§.5.et ca.10.tertie compil.§.15.et ca.28.tertie pt; an.§.17

m ¶ Domos suas. Uide ca.1.huius partis no.§.14.

n ¶ Executiones in se. Testamẽtoꝝ executionẽ: causas tractãdas legationes ꝛ ambassiatas nullus recipiat ꝛc̄. ca.3.tertie cõpil.§.18.

o ¶ Seruare pecu. Uide ca.6.secunde partis an.§.12.

p ¶ Reuerẽdo. Nisi reuerẽdo patri cartusie Nulli p̄lati/aut subditi dñi appellent.ca.32.secunde ptis an.§.23.

vel conuerso· aut honesto famulo sociati; Nec cleri-
cos aut conuersos mittant extra: absq socij vel fa- q
17 muli alicuius comitiua; ¶ Priores nō pmittāt anti r
quos famulos domoꝝ suaꝝ a nouis famulis de-
narios seu quelibet alia munuscula ptextu cuiusdā
cōsuetudinis extorquere: nec famulis domoꝝ p q̄s
transeūt dōnent simul vel p partes vltra vnum gros s
18 sum turonēsem; ¶ Priores et vicarij monialium· lo
caq tenentes eoꝝ: religiosos mendicantes assue-
tos sollicitare et inducere psonas nostri ordinis· vt
se transferāt ad eosdem: nō pmittant cum personis
19 ordinis habere colloquium in secreto; ¶ Si q̄ au- t
tem absq dispensatione apostolica se trāstulerint: v
p puilegia apostolica olim ordini indulta a suis po
ribus seu supioribus repetant: alioq̄n negligētes
20 a capitulo generali grauiter puniantur; ¶ Nullus
prior cum bona conscientia potest dare litteras de
nō repetendo· alicui subdito suo ordinem nostrum
iam professo: prout in curia romana extitit declara x
21 tum; ¶ Nullus prior palam aut secreto psumat lu-
dere seu solatiari cum subdito suo: nec quisq sub-
ditus presumat ludere vel cōtendere cum suo prio-
re: sed in verbis et in factis ei deferat et obediat re-
22 uerenter; ¶ Prior quisq nouus in psentia pdeces-
soris sui si vixerit et psens fuerit· ac quattuor ma-
gis discretoꝝ de conuentu si tot aut plures affue-
rint: vel si pdecessor nō supuixerit· aut nimiū remot9
extiterit· in pn̄tia q̄ttuor pdictoꝝ· pfecte i scriptis re-
digat statū dom9: et sb sigillo dicte dom9· ac subscri-
ptiōibus illoꝝ· prime sequenti caplo generali affe-
rat vel transmittat dictum statum: retēta tamen co- y z
pia eiusdem in domo sua antedicta; Et pdecessor
antea ad domum aliam nōn recedat· nec secum ali- a
quid deferat· vel ante se pmittat: nisi que statuta
concedunt: et successori decentia saluo moderami- b
23 ne videbunt; ¶ Et idem vicarij et porisse monia-
lium facere teneant: ac rectores domorū que a re-
24 ctoribus gubernant; ¶ Prior sine culpa cedēs po-
ratui: si ei placet potest inibi pfiteri; Si autem in c
illa domo remanere· vel ad domū suam remeare vo-

q ¶ Extra. Nec etiam mōachos ad ordines sine socio vel famulo honesto. ca. 5. huius partis no. §. 7.

r ¶ Comitiua. Et absq capa. ca. 6. scde ptis an. §. 39. Sz pversi non vtunt capis nigris. ca. 2. tertie ptis no. §. 16. sz griseis. ca. 11. tertie cōpil. §. 13.

s ¶ Donēt. Neq garcionib9. scz famulis visitatoꝝ denarij vltra duodeci dent. ca. 30. secunde partis an. §. 32.

t ¶ Colloquiū. Idem ca. 4. tertie ptis no. §. 15

v ¶ Trāstulerint. Vide ca. 31. secūde partis anti. §. 38.

x ¶ Professo. Et p h nō habet apli9 locū qd in ca. 31. scde ptis an. §. 38 dicit. si aliqui petierint lras trāseūdi ad aliū ordinem etc.

y ¶ Dictū. Idē ca. 29. scde partis an. §. 4

z ¶ Statū. Et pfessionē suā in charta patenti sigillata. ca. 5. scde partis an. §. 36

a ¶ Nō recedat. Pro fardellis q̄rūcūq religiosoꝝ nō dent pecunie. ca. 4. tertie cōpil. §. 25

b ¶ Concedunt. Scz vestes debitas. ca. 6. secūde partis an. §. 49

c ¶ Si ei placet. Et cōuetui: vel maiori parti. ca. 4. tertie cōpil. §. 12

luerit: et cella nō vacauerit: locus ei cōpetēs et ho-
nestus extra cellā interim deputet;

De tractando consilio. de procurato-re. de hospitibus et colloquio claustri. de vicario. de cōfessione. de caplo. de re-fectorio. de ieiunijs. et de minutiōe; IIII

Ui contra priorē vel partē cōuentus saniorem. 1
suam vel alterius sentētiam ꝯtentiose seu mali-
a ciose defendere p̄sumpserit. et in his fuerit assuet⁹:
cōmonitusq̄ resipiscere noluerit: tanq̄ pacis turba
tor a cōmunib⁹ tractatib⁹ excludat: pena nihilomi-
nus plectendus grauiori: que ꝑ modo culpe et cō-
ditione delinquentis. remittit arbitrio p̄sidentis;
¶ Consensum monachoꝝ vocem non habentiū: 2
in consilijs et tractatibus nisi velint priores require-
re nō tenent: clamatiōes tamē charitatiuas et vti-
les in capitulo. vel coram visitatoribus. tales mo-
nachi facere minime ꝓhibent; ¶ Procuratoribus 3
b sine licētia prioris cartusie nōn licet eq̄tare: eo q̄ sū-
c mus pōtifex in quodam priuilegio intdixerit hoc ex-
p̄sse; ¶ Priores in ecclesia et alibi nō dimittūt sedes 4
suas. ꝓpter aduentū episcopoꝝ et alioꝝ p̄latoꝝ de
d q̄bus statuta loquunt: nisi cū ibidem ꝑsonalit sunt
p̄sentes; ¶ Pro hospitibus absentibus vel a domi- 5
bus recedētibus: non dent recreatiōes ꝑsonis ordi
nis; ¶ Priores et alie ꝑsone ordinis nō recipiāt ad 6
mensam suam. tam in domibus suꝑioribus. q̄ infe
e rioribus seculares etiam in p̄sentia religiosoꝝ: quia
f scd̄m statuta ordinis. nō possunt comedere cū secu-
g laribus nisi p̄sentibus episcopis: vel nisi essent hō-
nesti q̄ cum abbatibus vel canonicis ecclesiaꝝ ca-
h thedralium aduenissent; ¶ Quādiu hōspites come- 7
dūt: null⁹ monachus nisi ꝓcurator. et absente priore
i vicarius audeat p̄sens adesse: nec tūc vocet a suo prio
re; ¶ Propter festū duodecim lectionū carens capi 8
k tulo. cōlloquiū nō est habendū: et illi q̄ nō debent
intesse colloquijs. nō habent colloquiū in spacio qd
l est int duo signa vespaꝝ; ¶ Diebus q̄bus ꝑ cellas 9
ad colloquiū euocamur: ante lectionē. bn̄dicite nō

¶ De tractādo cōsilio etiā habet ca. 7. secunde partis an. per totū.
¶ De ꝓcuratore hr ca. 8. scd̄e partꝫ an. ꝑ totū
¶ De hospitib⁹ ca. 9. secūde partis an. et ca. 5. tertie compil. §. 4.
¶ De colloq̄o claustri. ca. 9. scd̄e ꝑtis an. et ca. 5. tertie compil. §. 1. 2. 3.
¶ De vicario. ca. 10. secūde partis an. et ca. 4 tertie cōpi. §. 22. et seq̄n.
¶ De ꝯfessiōe. ca. 11. secūde partꝫ anti. et ca. 6. tertie cōpi. §. 1. et seq̄nti.
¶ De caplo. ca. 12. secūde partis an. et ca. 6. tertie compil. §. 21. et. 22.
¶ De refectorio. ca. 13. scd̄e partis an. et ca. 6. tertie compi. §. 23
¶ De ieiunijs. ca. 14. secūde partis an. et ca. 7. tertie cōpi. §. 1. et seq̄nti.
¶ De minutione. ca. 15 scd̄e partis an. et ca. 7. tertie compil. §. 17
a ¶ Defendere. Hoc etiā ꝓhibet ca. 7. secunde partis an. §. 2
b ¶ Nō licet. De hoc habet ca. 8. scd̄e ꝑtis an. §. 27. et ca. 4. tertie compil. §. 19
c ¶ Sūmus pō. Scꝫ clemēs q̄rtus.
d ¶ Statuta. ca. 9. secūde partꝫ an. §. 3. et ca. 23. eiusdē partꝫ an. §. 9.
e ¶ Seculares. Siue sint clerici siue laici. ca. 9. scd̄e ꝑtis an. §. 27. Uide ca. 4. tertie cōpil. §. 21
f ¶ Statuta. Ca. 9. secūde partis an. §. 27
g ¶ Honesti. Scꝫ clerici. ca. 9. scd̄e partꝫ an. 27. ibi. Si tn̄
h ¶ Hospites. Uide ca. 5. tertie compil. §. 4.
i ¶ Uicari⁹. Ipse aūt vicari⁹ nūq̄ comedit cū hospitibus. ca. 10. secunde partis an. §. 14
k ¶ Colloquiū. Uide ca. 5. tertie cōpil. §. 1. 2. 3.
l ¶ Dieb⁹. Uide ca. 9. scd̄e partis an. §. 32

dicit: sed qñ post nonam in eccl'ia dictam. in clau-
stro remanent? tūc ante lectionem vel recordatio-
10 nem: bñdicite debet dici; ¶ Extranei nō recipiant
ad colloquium cōmune seu priuatū: sine licētia ꝑo-
ris vl' vicarij speciali: et si se igesserint. recedāt mo-
11 nachi a colloq̄o: nisi p ꝑsidētem reuocent; ¶ Pri-
ore absente. vicari⁹ dicit oībus bñdicitē: etiam ꝑo- m
12. ribus extraneis supuenietibus; ¶ Priores nō dēt
vicarijs suis generalē pōtestatē: nisi in casu euiden- n
tissime necessitatis et vtilitatis; In absentia ꝑo pos-
sunt eis dare potestatem absoluēdi sbditos a quo-
cūq; peccatō. a quo et ipsi ꝑores absoluere possent: o
eādemq; potestatem vni de ceteris monachis ꝑ ꝑ-
sona vicarij cū eguerit cōmittere: ita tamen ꝙ de
mortali certo qd absit. teneant ꝑori suo omnes ite- p
rum confiteri: ab eoq; absolui: cum iniūctiōe peni-
13 tentie salutaris; ¶ Sacerdos. diaconus. et cantor.
et lector refectorij hebdomadarius: finita hebdo-
mada clament culpas suas de defectibus factis in q
14 eisdem officijs; ¶ Clamātes culpas suas de fractio-
ne silentij: disciplinās cum virgis recipe teneant: r
nisi ea die celebrare habeant in conuentu: vel nisi
fuerit cōmūnio generalis. vl' nisi alia causa rationa- s
bilis. puta debilitatis aut infirmitatis quem excu-
set: in q̄bus casibus. ꝑsidens potest disciplinam in
15 aliam penitētiam cōmutare; ¶ Statutū de fractio- t
ne silentij. qd qui fregerit frequētius. pena puniat
grauiori: intelligimus ꝙ vino careat. vel ad ter-
16 ram comedat: put ꝑor viderit expedire; ¶ Nullus
culpam suam vel alterius ꝑsumat in caplo vel alibi
in cōuentu dēfendere; Qui cōtra fecerit ad terram v
comedat: vel arbitrio ꝑoris pene sbiaceat grauiori;
17 ¶ Cōuentui in refectoriō ad cenam nunq̄ pitantia x
det. aut ab aliquo in conuentu comedat: excepta
domo cartusie. tribus diebus capli generalis quā-
tū ad ꝑores; Prior aūt et ꝓcurator q̄ ꝯtrarium fece-
rint aut fieri ꝑmiserint: necnō et omnes q̄ comede-
rint: ꝑma die sequēti sine caplo a vino abstinere te-
18 neant; ¶ In cena. cibaria cōposita vel cōdita. aut
risi vel offe. seu qd̄libet aliō ferculū: nūq̄ in cōuētu

m ¶ Bñdicite. De h̄ habet ca. 10. secūde partis an. §. 5

n ¶ Ptātē. De ptāte vicarij habet ca. 6. scd̄e partis an §. 54. et ca. 4. tertie cōpil. §. 22. 23

o ¶ Pctō. De ꝯfessiōe habet ca. 11. scd̄e p'tis an. ꝑ totū. et ca. 6. tertie cōpil. §. 1. vsq; 21.

p ¶ Teneant. Cōcordat cū ca. 6. secūde partis an. §. 55

q ¶ Culpas. De caplo habet ca. 12. scd̄e partis an. ꝑ totū. et ca. 6. tertie compil. §. 21. et. 22.

r ¶ Disciplinas. Idē ca. 17. scd̄e partis an. §. 4

s ¶ Cōmunio. Diacon⁹ cōicaturus in ꝯuētu/ipsa die nec disciplinat/nec ad t̄rā comedit ca. 1. tertie compil. §. 4

t ¶ Statutū. Ca. 17. scd̄e partis an. §. 4

v ¶ Defendere. De h̄ habet ca. 12. secūde partis an. §. 11

x ¶ In refectorio. de refectorio habet ca. 13. scd̄e partis an. ꝑ totū. Et ca. 6. t'tie cōpil. §. 23. 24. 25. Et ca. 7. tertie compil. §. 14

potest mõachis· vl' ꝯuersis licite ministrari; ❡ Nul- 19
lus mõachus nostri ordinis in refectorio p̄sumat in
y mẽsa p̄oris comedere: etiam ꝯuẽtu absente; ❡ Cũ 20
aliq̄s semel aut pluries ad terram comedere iussus
fuerit: q̄libet comestio que solũ fit in prandio nisi
aliud exp̄mat̃: ꝓ vna vice computat̃; Si vero vno
die vel pluribus· diebus bine refectiõis: mane et se-
ro ꝓ vna die computant̃; ❡ Propter festũ dedica- 21
tionis et reliquiaꝝ ecclesie inferioris· vel ꝓpter hos-
z pites: etiam p̄or et ꝓcurator ieiuniũ nõ infringũt;
a ❡ Quis et lacticiniis vti non possumus feria᷉ secũ- 22
da vel quarta: in qua debet fieri abstinẽtia· propter
festũ duodecim lectionum occurrens in feria sexta;
Hospitibus vero q̄ nõ sunt de ordine· et q̄bus non
poterũt absq̃ scandalo denegari: ꝓ vitãdo scãda-
lo in dictis feriis ꝑmittimus ministrari; ❡ Diebus 23
q̄bus in cellis comedit̃: extra horam refectionis·
vinũ ꝑ cellas generaliter nõ portet̃; ❡ Bñficia an- 24
b niuersarioꝝ p̄uatoꝝ nõ fiãt diebus scd̃m antiquam
cõsuetudinem abstinẽtie deputatis: possint tamen
fieri in q̄buslibet festis capl'i: quacũq̃ cõsuetudine
cõtraria nõ obstante; Illud etiam quod dabit̃ feria
tertia et sabbato: poterit pro huiusmodi beneficio
c computari; ❡ Statutum de coquina semel in mẽ- 25
se in cellis a monachis facienda: fuit diu et est re-
uocatum; ❡ In vigilia corporis christi· et in vigi- 26
d liis q̃nq̃ solẽnitatum beatissime virginis fiat ab-
e stinẽtia: ꝓpter hoc tamẽ nõ fit in septimana vltra
semel; ❡ Cum festum duodecim lectionum occurre- 27
rit ĩ vigilia ascẽsiõis· et corporis christi: fiat abstinẽ-
tia feria sexta sequẽti: et in p̄dictis vigiliis abstine-
at̃ a lacticiniis; Cum vero vigilia corp̄is christi· et
beati iohãnis baptiste in vna occurrerit hebdoma-
da: nõ in vigilia corp̄is christi· ꝫ beati iohãnis ab-
stinẽtia ipsa fiet; ❡ Die qua fieri debet abstinẽtia: 28
mõachi extra ꝓprias cellas nõ laborẽt: nec tũc eis
f spaciamẽta concedant̃; ❡ Ieiunium beati matthie 29
ap'li· et ieiunia quattuor temporꝝ mẽsis septẽbris:
fiãt a p̄sonis ordinis: sicut est in regione vel dio-
cesi qualibet cõsuetum; ❡ In die cene dominice ad 30

y ❡ In mẽsa. Idẽ ca. 13. scd̃e partis anti. §. 22

z ❡ Ieiuniũ. De ieiuniis habet̃ ca. 14. scd̃e ꝑtis an. Et ca. 7. tertie compi.

a ❡ Feria scd̃a. Uel q̄licũq̃ alia die ĩ q̄ debet fieri abstinẽtia. ca. 14. secũde partis an. §. 2

b ❡ Priuatorum. De his aniuersariis priuatis. habet̃ ca. 4. p̄me ꝑtis no. §. 24.

c ❡ Statutũ. Ca. 14. scd̃e partis an. §. 7

d ❡ Quinq̃ so. Scꝫ ꝯceptiõis/ purificatiõis annũciatiõis/ assũptionis ⁊ natiuitatis beate marie.

e ❡ Abstinẽtia. Et in vigiliis festoꝝ visitationis/ p̄sentatiõis ⁊ compassionis btẽ marie. ca. 7. tertie cõpil'. §. 3

f ❡ Ieiuniũ. de ieiunãdo in vigilia bti matthie ⁊ cõmẽoratiõe facienda. habet̃ ca. 7. tertie compil'. §. 1.

collationem que fit post mādatū· nihil omnino p̄ter
vinum et aquam ministret: nectar quoq3 aut qual-
libet alias vini et specierū ↄfectiōes nullo vnq̄3 tem-
31 pore in refectorio ministram⁹; ¶ Diebus q̄bus fit
abstinētia: sicut a vino sic etiam a cerusia est absti-
32 nendū; ¶ Quia scd̄m antiq̄ssimam nostri ordīs cō-
suetudinem a sanctis patribus introductam· omnē
ēsum carniū a nostro ꝓposito abiecimus: statuim⁹ g
vt q̄cūq3 nostri ordinis ꝓfessus· hui⁹ tam laudabi-
lis institutiōis transgressor extiterit· carnes videli- h
cet comedēdo· seu alicui ꝑsone ordinis ministrādo·
aut comedētibus vel ministrātibus ↄsentiēdo· vel
nō ꝓhibēdo cum potuerit ꝓhibere: si p̄or vel vica-
rius· siue ꝓcurator hoc fecerit: ipso facto· tanq̄3 ip-
sius sue ꝓfessionis calūniator et trāsgressor obediē-
tiam ꝑdat: et vocib⁹ ac locis debitis et ceteris obe-
diētijs ordinis careat in eternum; Si vero simplex
mōachus· aut alia queuis ꝑsona ordinis extiterit:
voce· loco· ac obediētijs carēs ꝑpetuo: ad capl'i ge-
neralis volūtatem carceri mancipet; Quā penā ex-
tendi volumus ad eos q̄ infra domorū suarū clausu-
ras q̄buscūq3 ꝑsonis carnes ministrauerint· seu ab
alijs ꝑmiserint ministrari: nec ꝓhibebūt prohibere
33 cum valebūt; ¶ Hanc autem laudabilem cōstitutio-
nē ad omnes moniales nostri ordinis et eis ꝑsidē-
tes: de v̄bo ad verbū extēdi volumus et iubemus;
34 ¶ Minutiones ita fiāt: q̄d ieiunium sexte ferie non i
frangatur;

De cella ꝛ terminorum limitibus. de ordinibus suscipiendis. ꝛ ꝓprietarijs excōmunicandis; Caplm V

1 Um duo· pluresue in vna cella fuerint: primō a
ostio penitus apto· scd̄m ex toto nō claudat:
2 nec vllaten⁹ obseret; ¶ Dom⁹ ordinis q̄ nō habent
termīos sibi ꝑ ordinem assignatos: vocēt visitato-
res illi⁹ ꝓuincie· q̄ eis assignēt terminos· scd̄m ordi-
nis honestatem competētes: et ꝑ mōachis breuio-
res; Et hec eadem in domibus nouis recipiēdis de
cetero obseruēt diligēter p̄ores: q̄b⁹ dictarū domorū

g ¶ Esū car. Idē ca. 44. p̄me ꝑtis an. §. 4. et ca. 23. scd̄e partis anti. §. 40

h ¶ Carnes. Hoc nulli nr̄m ↄcedit etiā si sit leprosus. ca. 44. prime partis an. §. 4. et ca. 23. scd̄e partis an. §. 40.

Carnes quicumque nri ordinis comederit ... vide ... 18

i ¶ Minutiones. De minutiōib⁹ habet ca. 15 scd̄e ꝑtis anti. §. 4. vsq3 16. et ca. 7. tertie compil. §. 17

¶ De cella habet ca. 17 scd̄e partis an. §. 1
¶ De ordinib⁹ suscipiēdis habet ca. 22. secūde partis an. §. 15. et ca. 4. tertie compi. §. 14. et. 15
¶ De ꝓp̄etarijs habet ca. 10. t̄tie cōpi. §. 15. 16. et. 17. et ca. 31. scd̄e partis an. §. 2. et. 9.
a ¶ Primo ostio. Idē ca. 18. scd̄e ꝑtis an. §. 4.

b nouarum receptio cōmittet; ¶ Et qr ex leui et īdiscre- 3
ta receptiōe domorum nouarum minus sufficiēter dota-
tarum. et edificijs necessarijs carētium. multa scan-
dala et vituperia. qđ dolentes referimus. nostro no-
uimus ordini ꝓuenisse: et deteriora in posterum ꝓ-
uenire. nisi salubre remedium apponat nō immeri-
to formidamus: statuimus vt nulla dom⁹ recipiat
c de cetero. nisi ꝑus ꝓ sustentatiōe prioris et duodecī
monachorum. ac ꝓ alijs oneribus necessarijs suppor-
tandis. sufficiētibus redditibus vel possessionibus
assignatis: et nisi in loco habili et honesto. a coha-
bitatiōe hominū debite segregato: ꝛ nisi ꝑus ꝯstru-
ctis sufficiētibus edificijs. vel de construendis cō-
petenti et secura ꝑhabita cautiōe; ¶ Item statuim⁹. 4
vt termini in nouis domibus ordinis limitati vel li-
mitandi ꝑ visitatores aut ꝑores ad hoc deputatos.
vel in posterum deputandos. in scriptis ꝑsentent ca-
pitulo generali ꝓxime sꝰsequēti: et ibi rationabilit
d examinati ꝑ diffinitores approbent et cōfirment:
vel etiam si eis visum fuerit īfirment; ¶ Et si dom⁹ 5
aliq̄ terminos sibi de nouo limitatos sꝰsequēti ca-
pitulo neglexerit ītimare: lapso illo capl'o. ante ꝯfir-
mationē. terminis nō gaudeat assignatis; ¶ Decla- 6
e ramus qꝫ ꝑsone ordinis etiam ꝓ ordinib⁹ suscipien-
dis: absqꝫ licētia ꝑoris cartusie. curiam romanā nō
valeāt intrare ordinate; Excipimus tamē in hoc ca-
su ꝑsonas domorum a dicta curia vltra vnam dietam
nō distātium: cum alibi dictos ordines cōmodius
suscipe nō valebūt; ¶ Monachi quādo ibūt ad or- 7
dines: habeant secum sociū vel famulum composi-
tum et honestum: et ꝓ visitādis parētibus a recto
itinere notabiliter nō diuertāt; ¶ Hortamur et ob- 8
secramus in dn̄o ꝑores vniuersos ac vicarios mo-
f nialium et ꝑorissas: quatenus malas consuetudi-
nes in suis domibus. cōtra sobrietatem et attritio-
nē nostri ꝓpositi salutaris. in aīarum dispendium. cir-
g ca cibos superfluos et lautiores. vestitusqꝫ cultio-
res dānabilit introductas: oī cū diligētia efficacit
h studeāt extirpare; Et sꝰditi oēs ꝓ sua salute et toti⁹
ordinis reformatiōe cū oī māsuetudine et patientia

b ¶ Cōmittet. Et qlibet dom⁹ terminos sibi assignatos faciat ꝑ capitulū generale ꝯfirmari: alias termis nō gaudeat assignatis. ca. presenti. §. 4. et. 5.

c ¶ Prioris. Numerus monachorum tredecim ē: ꝛ si aliqs miscdiam postulauerit: addet ꝛ q̄rtusdecim⁹. ca. 25. scđe ptis an. §. 1. Cōuersorum sedeci ꝛ redditorum septē. ca. eodem. §. 3

d ¶ Approbent. Et absqꝫ ꝑmissu capl'i nulla dom⁹ dilatet terminos suos. ca. 19. scđe partis an. §. 2

e ¶ Pro ordinibus. Uide ca. 4. tertie cōpil. §. 14. et. 15. et ca. 10. tertie compil. §. 13

f ¶ Malas. Uide ca. 7 tertie compil. §. 13

g ¶ Uestitusqꝫ. De vestib⁹ habet ca. 4. scđe partis an. §. 7. Et ca. 16 eiusdē ptis an. §. 3. et. 4. et ca. 22. eiusdē ptis an. §. 18. et ca. 1. huius partis no. §. 2.

h ¶ Extirpare. A seipsis ꝛ a subditis suis. ca. 4. scđe partꝫ an. §. 3. ibi Remissio ꝛc̄. Uide ca. 13 tertie cōpil. §. 14. et. 15

emēdationē suscipiāt in p̄missis: nec inde murmu- i
rēt. aut p̄latos suos aliquatenus inq̄etēt: si diuinā
9 et ordinis voluerint euadere vltionem; ¶ Cum de-
testandū sit omnibus religiosis ꝓprietatis vitium.
et eoꝝ saluti valde cōntrariū: statuimus et ordina- k
mus. q̄ nulla p̄sona nostri ordinis prōfessa sepatim l
aut appropriatim habeat aut custodiat aliqua bo-
na. a bonis totius cōmunitatis. p̄ter ea que sibi or-
do concedit: sed oīa bona domus. elemosyne dona
exenia et alia vniuersa. que cōuentui singūlaribus ve m
p̄sonis mittūnt et offerunt: dispensationi et mini- n
strationi p̄sidētis subiaceāt: qui ea distribuat et ex-
pendat. put scd̄m deum et cōnscientiā. cōmuni do- o
10 mus vtilitati viderit expedire; ¶ Elemōsynas aūt p
pores in caplo conuētibus suis denūcient: et quā-
tum bono modo poterūt indigētibus et q̄bus mit-
tunt distribuant. scd̄m volūntatem donatoꝝ: omni q
tamen supfluitate resecata. et pace omniū seruata:
ita dumtaxat q̄ auctoritas de p̄dictis. p̄sidēti semp
11 remaneat: nec alicui inde liceat murmurare; ¶ Om-
nes tam clerici q̄z laici professi: tenentur suo priori
ostendere. eiusq̄z exponere volūtati quicquid habēt
in cellis vel alibi: quotiens ab eo fuerint requisiti; r
Et hoc idem p̄ omnia: cōuersi et redditi laici teneā- s
tur facere ꝓcuratori; Qui vō cōtumax in p̄missis ex-
titerit: vel aliq̄d eisdem celauerit: vt ꝓprietari⁹ pū- t
12 niat; ¶ Statuto irrefragabili duxim⁹ ordinandū:
vt quicūq̄z subditus monachus. redditus. et cōuer-
sus. crimen furti. vel alienationis cōmiserit. seu pro-
prietarius extiterit vltra valorem triū solidoꝝ par-
uoꝝ turonensium: et illud suo p̄ori saltem tempori-
bus contētis in statutis confiteri vel reuelare scient-
neglexerit: hoc est p̄sens vsq̄z ad diem cene inclusi-
ue. et absens vsq̄z ad octauam diem reuersionis ad
domum suam post p̄dictum terminū similit inclusi-
ue: ipso facto. hoc est elapsis dictis terminis. excō-
municationis sententia quā in his scriptis ferimus
sit ligatus: a qua nō possit absolui nisi per ꝓprium
p̄ore. vl eo absēte p̄ vicariū. vsq̄z ad dicti p̄oris aduē-
tū: cui necessario erit ꝯfessio iterāda. et ab eo absolu-

i ¶ Murmurēt. Quia nō ē nr̄e ꝯsuetudis murmurare. ca. 22. scd̄e partis an. §. 1.

k ¶ Cōtrariū. De hoc habet ca. 11. p̄me partis an. §. 26. et ca. 22. scd̄e p̄tis an. §. 19. et ca. 10. t̄tie cōpil. §. 15. 16. et. 17

l ¶ Professa. Tacite vel exp̄sse ca. 6. huius partis no. §. 19

m ¶ Singularibus. Si dant prioib⁹: dic vt in ca. 3. hui⁹ p̄tis no. §. 8 Si alijs: dic vt in. §. sequēti. et ca. 6. hui⁹ partꝫ no. §. 18

n ¶ Mittunt. De hꝫ habet ca. 22. scd̄e partꝫ an. §. 25

o ¶ Et cōscientiam. Scd̄m volūtatē donatoꝝ. ca. p̄nti. §. 10. et ca. 6. secūde partis an. §. 51

p ¶ Elemosynas. Vide ca. 6. hui⁹ p̄tꝫ no. §. 18

q ¶ Volūtatē. Idem ca. 6. scd̄e p̄tis an. §. 51

r ¶ Quotiēs. Et maxime cōuersi ꝛ redditi a circūcisiōe vsq̄z ad q̄nq̄gesimā. ꝛ mōachi a q̄nq̄gesima vsq̄z ad ramos palmaꝝ. ca. 22. scd̄e partis an. §. 10

s ¶ Cōuersi. Perampli⁹ ꝯuersi ꝛ redditi q̊libet mēse. ca. 2. tertie partis no. §. 13

t ¶ Puniat. Quō puniri debeat habet ca. 22 scd̄e partis an. §. 20.

tio exigenda; ¶ Hāc p̄terea sentētiam latā a capitu- 13
lo generali et statutum: annis singulis in domini-
ca ramis palmarū. p̄ores vel ipsis absentibus vica-
rij: omnibus ꝓfessis tam clericis q̄ꝫ laicis nostri or-
dinis in vnum cōgregatis publice in capitulo mo-
nachoꝝ denūcient: ipsamq̄ꝫ vt moris est in scriptis
ꝓferāt et ꝓmulgēt p̄sentibus vniuersis: sb forma q̄
sequit̄ an̄ vel post in vulgari ꝓpt̄ laicos exponēda;

Sententia in die ramis palmarum in capitulo pronuncianda;

Cum sit a generali capitulo institutum. q̄ ꝑso- 14
ne ordinis vniuerse que suis p̄oribus aut vica-
rijs vel rectoribus. quo ad illas domos. que ꝑ vi-
carios aut rectores gubernant̄. nō ostenderint q̄c-
q̄d habuerint. nec ei⁹ exposuerint volūtati: laici vi-
delicet a festo circūcisiōis vsq̄ꝫ ad q̄nquagesimam.
mōachi vero et clerici vsq̄ꝫ ad dominicam ī ramis:
et que aliq̄d vltra valorem trium solidoꝝ turonen-
sium paruoꝝ monete vsualis. simul vel ꝑ partes oc-
cultandi animo retinuerint: vel sine dictoꝝ sup̄io-
rum licentia vltra summam p̄taxatam aliquid dona-
uerint. accōmodauerint. vel modo q̄libet alienaue-
rint: ⁊ illud vel illa. eisdem sup̄ioribus nō reuelaue-
rint: sentētiam excōmunicatiōis incurrant ipso fa-
cto: donec cōfessione p̄cedēte beneficiū absolutio-
nis a sup̄ioribus sepedictis meruerīt obtinere: ideo
ego frat̄. ill̄. p̄or aut vicarius siue rector domus hu-
ius. ill̄: vigore et v̄tute sententie late vt p̄mittitur a
dicto capitulo generali. excōmunicatos denuncio.
omnes tam monachos q̄ꝫ cōuersos. q̄ꝫ etiam reddi-
tos ꝓfessos huius dom⁹. ac de mādato ordinis ibi-
dē hospitātes: q̄ occultādi animo vel celandi. vltra
valorē triū solidoꝝ p̄dictoꝝ retinuerint. donauerīt.
accōmodauerīt. vel modo q̄libet alienauerīt: donec
mihi illa reuelauerīt. et a me bn̄ficiū absolutiōis me-
ruerīt obtinere: cui q̄ntū ad p̄fatas ꝑsonas data est
ptās absoluendi a caplo mēorato; Qd̄ q̄dem caplm
indulget p̄sentibus spacium confitendi mihi prio-
ri. vicario vel rectori. anteq̄ꝫ premissa ligentur sen-
tētia. vsq̄ꝫ ad diē cene dn̄ice inclusiue: absentib⁹ p̄o.

vsq3 ad diem octauam postq3 ad domũ istam reuer-
15 tent; ¶ Et sciendum ꝙ hec sentẽtia in domib⁹ mo-
nialium debet a vicario ꝓmulgari. hora die et loco
quibus supra: presentibus et audientibus mona-
chis. conuersis et redditis: ac monialibus vniuer-
16 sis; ¶ Item sciendum: ꝙ potestas data procurato-
ribus a statutis: virtute huius ꝓcessus nec restrin- v
17 git nec laxat; ¶ Nulla persona ordinis per vsufru- x
ctũ sibi ꝯcessum: libros aliave q̃cũq3. sibi appropri-
et animo obstinato: ne grã in vitiũ cõuertat;

De nouitijs et eorum ac aliorũ pro- fessione. necnon de inutilibus. et mulie- ribus; Caplm VI

1 Ecepti. ad terminum statutũ venientes: pos-
sint priore multum remoto. nec de breui reuersu- a
ro. a vicario et conuentu indui: ac etiam incellari;
2 ¶ Monemus omnes priores et cõuentus: vt in re-
ceptione nouitiorũ sint magis solito circũspecti: et
ea que de ipsorũ receptione in antiquis continent
statutis. studeant diligẽtius obseruare: de sufficiẽ- b
tia maxime et moribus inq̃rendo: et ignotorũ con-
uersationem p dies aliquos ante receptionem com-
3 probãdo; ¶ Habitũ ordinis postulantes qui ante
in altera religione ꝓfessionem nõ fecerũt tacitam vel
exp̄ssam. minime mẽtiũt: si interogati se de altera re-
4 ligione respõdeãt nõ fuisse; ¶ Nouitij si habẽt vn-
5 de: ꝓuideãt in nouitiatu de vestib⁹ sibiipsis; ¶ Sa- c
cerdotes et ceteri q̃ de seculo vel altera religione ve-
niũt ad ordinẽ: si ĩ missarũ celebratiõe et obseruãtijs
regularib⁹. forme ordinis se noluerint ꝯformare: vl'
si ĩ sustinẽda opiniõe sua fuerĩt obstinati. vl' in mo-
do viuẽdi singulares: ad ꝓfessionẽ nullaten⁹ admit-
tant: qm̃ p tales psonas olim multa in ordĩe scãda-
6 la ꝓuenerunt; ¶ Nullus prior recipiat aliquã psonã
ad ordinẽ: sine toti⁹ sui ꝯuẽt⁹ vl' maioris ptis volũ-
7 tate et assensu; ¶ Si q̃s ĩfra termĩos nr̃os tã grauit
infirmet. ꝙ nõ posset si foris esset. dictos terminos
pedes vel eques intrare: nõ poterit in monachũ re-
8 cipi ordĩate; ¶ Priores quorũ cõuẽt⁹ ꝓpt pauptatẽ

v ¶ A statutis. Quo ad dãdũ denarios vndeci p elemosyna: et vestes veteres et delectas paupib⁹. ca. 8. scde ptis an. §. 3. et. 4. Aut panez siue aliud paupib⁹ seculi. ca. 26. scde ptis an. §. 1.

x ¶ Usufructum. Nec vsufructuz in libris vel alijs reb⁹ sibi p̃sumat vẽdicare. ca. sequenti. §. 19. Uide ca. 10. ttie cõpil. §. 15. 16. 17

¶ De nouitijs et eorũ pfessiõe habetur ca. 23. et 24. scde ptis an. p totũ. et ca. 8. ttie cõpil. p totũ

a ¶ Remoto. De h̃ habet in ca. 23. secũde partis an. §. 8

b ¶ Statutis. Scz in ca. 23. scde partis an.

c ¶ Prouideãt. vide ca. 8. tertie cõpil. §. 4.

diuidunt: nullos valeant interim nouitios recipe-
re: absq3 licentia prioris cartusie vel capituli gene-
ralis; ¶ Hospites et nouitij in his que diuidũtur ꝑ 9
d conuentum: equalem cum ꝓfessis habeant portio-
nem; ¶ Nouitij tam monachi q3 clerici possint ad 10
arbitrium priorum suorũ missas priuatas celebra-
re: et ad eas cũ ecclesiastica cuculla seruire teneant;
¶ Recitata lectione in capitulo. et ꝓpositis a p̃sidē- 11
te ꝓponendis: nouitij confestim a caplo recedant:
et a capitulo generali finito sermone omnino exclu-
dant: quibus consulimus q̃tinus sine licentia pre-
sidẽtis in colloquijs non remaneant: nec etiam tũc
ibidem faciant magnam moram; ¶ Nouitij non fa- 12
e ciant ꝓfessiónem. nisi ꝓprio priore p̃sente et celebrã-
f te: vel alio de ordine nostro per volũtatem eius: si
legitime fuerit ꝑpeditus; ¶ Prior cartusie possit dis- 13
pensare. vt ad ꝓfessionem admittant infra annũ per-
g sone: quarum sufficientia hoc meret; ¶ Mõnachi 14
in alia religione benedicti et professi: apud nos an-
h num probationis faciũt cum cuculla: et sine capa;
¶ Monachus alterius religionis apud nos ꝓfes- 15
sionem faciens: nõ benedicit si in primo ordĩe fue-
rit benedictus: cetera tamen facit: quia vsum susci-
pe me. dicit: orari ꝓ se postulat: professionem le-
i git: et cõmunicat; ¶ Si q̃s prófessionem fecerit in 16
aliqua domo ordinis. et iterum in alia habeat pro-
fiteri: sufficit ad professionem faciendam. vt obedi-
entiam ꝓmittat in manibus prioris in conuẽtu: et
excõicati ꝓfessio. seu obediẽtie ꝓmissio nihilominus
fixa durabit; ¶ Persone ordinis q̃ vocant vel mit- 17
k tunt ad professionem extra domos suas: obedien-
tiam ꝑoribus domorum ad quas dirigunt ꝓmittere
nõ recusent: quando ꝑ illos ꝑores et de volũtate
suorum conuentuũ fuerint requisiti; Alioq̃n ꝓ inobe-
dientia sint in disciplina generali ad ordinis volũ-
tatem: et nihilominus habeant ꝓ ꝓfessis; ¶ Quic- 18
l quid dat prófesso acq̃rit domui vnde est ꝓfessus:
nisi sibi alibi hospitãti aliquid donatũ fuerit fauore
m domus in qua hospitat; ¶ Et nulla ꝑsona q̃ apud 19
nos fuerit ꝓfessa tacite vel exp̃sse: in libris vel alijs

d ¶ Equalẽ. Et prio-
res in victu et vestitu eq̃
ꝓuideãt hospitibus vt ꝓ
fessis. ca. 3. huius part.
no. §. 5.

e ¶ Professionẽ. Mis-
sam ꝓfessiõis nouitij ñ
dimittit prior ꝓpt̃ fragi-
litatẽ. ca. 43. prime par-
tis an. §. 88

f ¶ Vel alio. Sc3 ꝑo-
re. vide ca. 8. tertie com
pil. §. 3.

g ¶ Mõachi. vt sunt
mõachi ordis sctĩ bñdi-
cti / cisterciẽses et ceteri.
de q̃bus habet ca. 4.
tertie cõpi. §. 5

h ¶ Cuculla. Mõacha
li ordinis nr̃i. ca. 23. se-
cũde partis an. §. 11

i ¶ Professionẽ. Uide
ca. 8. t̃tie cõpil. §. 8. et. 9.
et ca. 10. t̃tie cõpil. §. 4.

k ¶ Obediẽtiã. De hoc
habet ca. 24. scde par-
tis an. in fine.

l ¶ Professo. De his
q̃ dant p̃sidẽtibus. habet
ca. 3. huius ptis no. §. 8

m ¶ Hospitat. Quia
tunc acq̃rit domui in q̃
hospitat. ca. 3. huius ptis
no. §. 8. Et ideo si inde
exierit / nõ debẽt illud as-
portare sine licẽtia prio
ris domus eiusdẽ. ca. 32
scde partis an. §. 18

rebꝰ quibuscūq; sui gratia ordini acquisitis· vsu n
fructum vel aliū quemlibet titulū sibi psumat ven-
dicare: sed illum vsum cum gratiarūactione non vt
20 rei proprie· ꝫ aliene recipiat· si sibi ɔcedat; ¶ Cui- o
libet statuum nostri ordinis· scilicet monachorum· p
conuersoꝝ et redditoꝝ: loco trium inutilium pos- q
sunt addi tres vtiles: sic tamen ꝙ numerum vtiliū
21 non excedant; ¶ Sacerdos qui missam in conuen-
22 tu celebrare non potest: inutilis reputatur; ¶ Om-
nibus psonis ordinis inhibemus: ne infra domo-
rum nostraꝝ clausuras· vel clausurarū limitatiōes·
fossatis vel signis quibuscūq; designatas· mulie- r
res ingredi pmittant: sed potius quantū poterūt s
se opponant: et defendant quantū in eis est nē in- t
trent; Qui vero culpabiles vel negligentes fuerint
in pmissis: si priores fuerit sint extra sedes suas vbi
q; in conuentu· vsq; ad sequens capitulum genera-
le: in quo etiam de hoc clament culpas suas; Alij
vero de ordine vsq; ad idem capitulum sint in disci-
plina generali: et obedientias si habēt· amittant:
prior tñ possit eos postea in eisdem officijs vel alijs
reuocare: si vtilitati domus viderit expedire· et ali-
ud nō obsistat;

De caplo generali; Ca. VII

1 Priores et alie psone ordinis ad cartusiam tem
pore capli venientes: si ante sabbatū pcedens
capitulum generale· etiam cum licentia pontem in- a
trauerint: soluant singulis diebus p quolibet ani-
2 mali tres grossos turonēses argēti; ¶ Nullus mo-
nachus p priore suo veniat ad capitulum generale: b
nec mittat ad domum cartusie sup annū p negocijs
quibuscūq;: alias monachi qui contrariū fecerint
reputent fugitiui: et priores qui eos miserint ab offi- c
3 cio p vnū mēsem sint suspensi; ¶ Quilibet de ordi- d
ne potest ea q̄ sibi vl̄ sue domui necessaria· vtilia aut e
dānosa videbunt: priori cartusie et caplo generali· p
4 lr̄as vel psonas ordis itimāre; ¶ Priores aūt et alie f
psone ordinis· que tempe capli vel alias sup annum
vadunt ad cartusiam ordinate: si cuiusq; fauore vel
odio litteras et denūciatiōes cōuentuū· ac singulaꝝ g

n ¶ Rebꝰ. De ħ habet ca.5.huiꝰ ptis no.§.17
o ¶ Proprie. Nec aīo obstinato.ca.preceden/ti.§.17.
p ¶ Monacho. Monachi inutiles reputant q̄ in ɔuētu celebrare non pn̄t.ca.pn̄ti.§.21
q ¶ Conuersoꝝ. Inutiles reputant ɔuersi: q̄ p petuis ipedimētis p̄pe/diti/ñ pn̄t laborare.ca.2.tertie ptis no.§.15
r ¶ Mulieres. De mulieribꝰ habet ca.26.secū de ptꝭ an.§.3.et ca.5.ter/tie cōpil.§.6.
s ¶ Ingredi. Idē ca.26.secunde ptis an.§.3. Pn̄t tñ ingredi ecclias nr̄as q̄ dedicant.ca.28 p̄me ptis an.§.15.et ca.26.scd̄e ptis an.§.5
t ¶ Ne intrēt. Etiā si eis dn̄s papa idulserit/ ꝙ intrēt.ca.26.scd̄e p/tis an.§.5. vide ca.5.ter tie cōpil.§.5.et.6.7.8.et ca.6.tertie cōpil.§.2.
¶ De forma capli generalis habet ca.28.scd̄e ptis anti.p totū. Et de caplo generali hr̄ ca.29 scd̄e ptis an.p totū. Et ca.9.tertie cōpi.§.1.vsq; ad.§.15.
a ¶ Pontē. Et q̄ post caplm lecta charta re/māserit: exceptꝭ diffini/toribꝰ ⁊ visitatoribꝰ.ca.9.tertie cōpil.§.20
b ¶ Veniat. Per ħ re uocat qd̄ habet ca.22.secūde ptis an.§.15.et ca.29.eiusdē ptis an.§.4.
c ¶ Fugitiui. Vide ca.10.tertie cōpil.§.4.5.6.
d ¶ Quilibet. Cōcor dat cū ca.1.huiꝰ ptꝭ no.§.18.
e ¶ Pōt. Immo tenet exp̄sse ħ facere.ca.1.secūde ptis an.§.5.et ca.4 eiusdē ptis an.§.9.
f ¶ Intimare. Sꝫ caueat falsum scribere sub pena discipline criminosoꝝ.ca.pn̄ti.§.6
g ¶ Lr̄as. Si q̄s lr̄as caplo generali vel priori cartusie directas ape/ruerit: vel ne ad effectū deueniāt impedierit: nō pōt absolui sine licentia capli vel prioris cartusie.ca.9.tertie compil.§.8.

ꝑsonarꝝ domorꝝ ꝑ quas transeũt. recipe et afferre cõ
tempserint p̄ore et capitulo memoratis: coram ip-
sis capitulo generali vel p̄ore cartusie. viua voce vel
h ꝑ lr̃as clament culpã suam dẽ p̄missis; ¶ Illi quoqꝫ 5
q̃ directe vel etiam indirecte subditos suos ĩpediũt
vel conuẽtus: ne tales lr̃as seu denunciatiões faci-
ant vel transmittãt. aut transeũtes ne illas recipiãt
a suis subditis q̃buscũqꝫ: idẽ facere teneanť; ¶ Et 6
vt via falsum scribẽdi vel denũciandi oib⁹ p̄cluda-
tur: statuimus vt q̃cũqꝫ amodo de p̄ore suo vel ꝑ-
sonis ordinis. capitulo. aut p̄ori cartusie scripserit
i maliciose et mẽdose: tanq̃ꝫ falsarius sit in criminno-
sorꝝ disciplina ad ordinis volũtatem; ¶ Nulla etiã 7
domus ordinis vel ꝑsona ꝓlixe aut sine causa scri-
k bat capitulo generali: alias respõsum non expectet;
¶ Diebus capl̃i generalis nõ liceat monachis exi- 8
re clausuras domorꝝ suarꝝ: poterũt tamen post no-
nam de bonis habere colloquiũ; ¶ Clerici redditi 9
vel cõuersi ad caplm̃ ꝓ domibus suis venientes. of
ferant petitiões et lr̃as suas p̄ori cartusie: nec intrẽt
l caplm̃. nisi forte clerici ꝓ sermõe tm̃ audiẽdo; ¶ Fa- 10
muli ꝑsonarꝝ ordinis venientes ad capitulũ genera-
le. vel ad domũ cartusie sup annum: nõ deferant in-
fra terminos cartusie enses vel cultellos magnos:
sed in ingressu terminorꝝ cõmendent custodi põtis.
et custodi grangie de rucheria: alioq̃n ipse ꝑsone or
dinis. sciant se ꝓ suis famulis grauiter puniẽdas;
Famuli quoqꝫ p̄dicti pẽdẽte capitulo generali. pon
tem nõ transeant: nisi de licẽtia ꝓcuratoris cartusie
m speciali; ¶ Licẽtie de võcandis ꝑsonis cũ pace p̄orꝝ 11
suorꝝ a capitulo vel p̄ore cartusie de cetero impetrã-
de: ꝑ biennũ et nõ vltra habeant roboris firmita-
tem: et ꝑsone que ꝑ tales lr̃as vocabunť: sup obti-
nenda licentia p̄ores suos postq̃ꝫ eam denegauerint
vlterius nõ molestent: alioq̃n ad arbitriũ p̄orꝝ suo-
rum. generali subiaceant discipline: nec tales lr̃e de
n facili concedanť: quia inde subõrnatiões et multa
scandala generanť; ¶ Oibus ꝑsonis ordinis firmi- 12
o ter inhibemus: ne inducãt suos fundatores. seu se
culares alios ad scribendũ caplo generali ꝓ seipsis.

h ¶ De p̄missis. Vide ca. 9. tertie compil. §. 6. 7. 9. 10.

i ¶ Tanq̃ꝫ falsarius. Vide ca. 10. tertie compil. §. 11.

k ¶ Caplo. Vide ca. 9 tertie cõpil. §. 6. et. 9. et. 10

l ¶ Clerici. Et fr̃es laici prima die. scꝫ feria scd̃a ad missam. ca. 29. scd̃e ꝑtis an. §. 13

m ¶ De vocãdis. Vide ca. 4. tertie cõpil. §. 27. et ca. 10. tertie cõpil. §. 9

n ¶ Subornatiões. vide ca. 3. tertie cõpil. §. 4

o ¶ Inhibemus. Vide ca. 9. tertie cõpil. §. 7. et ca. 3. tertie cõpil. §. 16. et ca. 2. tertie ꝑtis no. §. 12. et ca. 4. tertie ꝑtis no. §. 24.

vel de factis domorũ suarũ particularibꝰ et ꝑuatis:
nec excessus vel disciplinas ꝑsonarũ ordinis. secula
ribus denunciẽt vllo modo; Qui cõtra fecerit: pro
13 modo culpe grauiter puniatꝛ; ¶ Capitulũ generale
potest quãcũqꝫ personã ordinis ex causa rationabi
li. in quacũqꝫ domo collocare: etiã ad ꝓfessionẽ fa- p
14 ciendã; ¶ Nullꝰ appellet nisi ad priorẽ cartusie. vel
ad capitulũ generale: ⁊ si pronunciatũ fuerit ipsam
appellationẽ iniustã fuisse: is qui sic appellauit gra
15 uiter puniatꝛ; ¶ Nullus a correctiõe appellet: nisi q
graue et manifestã cõtineat iniquitatẽ: alioqn ordi r
nẽ absqꝫ vlla misericordia tenere cõpellatꝛ; Appella
tionẽ vo suam nõ ꝓsequantꝛ subditi. in ꝓpria ꝑso-
na: sed per nunciũ et litteras: et in hoc casu ꝑores
teneantꝛ ministrare subditis nuncium et expensas;
16 ¶ Quãdo a caplo generali. vel ꝑore cartusie. cuiqꝫ
aliq̃d reddere vel facere sine ꝑfinitione tẽporis iniũ-
gitur: illud q̃citius potest implere tenetꝛ: et si sine
causa rationabili distulerit: clamet de hoc culpã suã
17 in caplo subsequẽti; ¶ Quicũqꝫ ꝑsumpserit propo
nere aliq̃d ad statuendũ per qđ antiquus rigor ordi
nis minuatꝛ: si monitꝰ a ꝑore cartusie. vel diffinito-
ribꝰ cessare noluerit: tanqꝫ rebellis a caplo puniatꝛ;
18 ¶ Volumꝰ ꝙ status capituli generalis: annis sin-
gulis in pleno caplo omnibus intimetꝛ;

De visitatoribꝰ et visitationibꝰ; VIII

1 Prior cartusie põt mutare visitatores: ex causa
2 q̃ sibi rõnabilis videatꝛ; ¶ Visitatiões domo-
rũ ãglie: cathalõie: sclauonie: scti bartholomei:
et ceterarũ domoꝝ multũ a cartusia remotarũ: fiant
amodo de biennio in bienniũ: sicut et domoꝝ alia-
3 rũ; ¶ Celãtes visitatoribꝰ reuelãda: nõ possint ab-
solui ꝑ ꝑores suos nisi iniũcta penitẽtia septẽ absti-
4 nentiaꝝ: ꝑter abstinẽtias ab ordĩe ꝯstitutas; ¶ Vi
sitatores officiũ suũ fidelitꝛ exerceãt et feruẽter: et in
domibꝰ q̃s visitãt. sine causa iusta morã nimiã nõ fa
ciant: alioqn in sequẽti caplo clamẽt culpas suas;
5 ¶ Propter aliq̃s ꝑores raro vel nunqꝫ. scđm vsum
laudabilẽ patrũ ꝑcedẽtiũ misericordiã postulãtes:
visitatoribꝰ iniungimꝰ: vt quotiẽs causam rationa-

p ¶ Ad ꝓfessionẽ fa. Et si obedientiã prioribus ꝓmittere recusent: nihilominus habeãtur pro ꝓfessis. ca. 6. huiꝰ ꝑtis no. §. 17.

q ¶ Nullꝰ a corre. De h habetꝛ ca. 9. ꝑtie cõpil. §. 24. et. 25. Itẽ nullus appellet a cõmissariis/ seu visitatoribꝰ a priore cartusie missis ⁊c̃. ca. eodem. §. 23.

r ¶ Ordinẽ. Quid sit ordinẽ tenere habetꝛ ca. 10. huiꝰ ꝑtis no. §. 6.

¶ De visitatoribꝰ et visitationibꝰ domoꝝ habetur etiã ca. 30. secũde ꝑtis an. Et ca. 9. tertie cõpil. §. 15. vsqꝫ ad finez capituli.

bilē viderint apparere: priorib⁹ iubeāt vt ab officio
priorat⁹ corā ipsis miscdiam postulēt et reqrāt: et il-
lis potissime q̄s ad petēdū nouerint obstinatos; Ne
a minē tn̄ absoluāt ab officio priorat⁹: nisi in casib⁹ cō
b tentis in antiq̄s statutis: sine licētia speciali prioris
c cartusie. vl' capli generalis; Alios tn̄ officiales q̄ prin
cipaliter domib⁹ nō p̄sidēt. s₃ alijs simplicit' sūt obe-
diētijs deputati: poterūt visitatores idifferēter ab-
d soluere: qn̄ eis visū fuerit expedire; ¶ Visitatores 6
fortiter rep̄hēdāt priores. q̄ defacili monachis dant
e materiā euagādi frequētādo spaciamenta extra do-
mos: iponātq₃ eisdē priorib⁹ p̄ huiusmōi culpis bo
nas disciplinas: et si eis visum fuerit. tales licētias
moderent' et restringāt: p̄hibeātq₃ monachis. ne p̄
textu cuiusq₃ ꝯsuetudinis. i talib⁹ spaciamētis. extra
f clausuras domorꝝ suarꝝ cōmedere p̄sumāt; ¶ Ut pe
riculosis p̄sonarꝝ ordinis nr̄i vagatiōib⁹ obuiem⁹:
q̄b⁹ qd dolētes referim⁹ aīarū maxima dispēdia. no
tabiles infamias. et scandala q₃ plurima nouim⁹ p̄-
uenisse: et vt illi q̄ p̄sonas incōpositas ꝛ p̄uersas ad
p̄fessionē recipe nō verent'. in eo quo delinquūt pu
niant': et ex eorū culpis alij nō grauent': statuto p̄-
petuo et irrefragabili ordinam⁹: ꝙ occasiōe cuius-
cūq₃ criminis vl' delicti. nulla p̄sona de domo p̄pria
emittat': s₃ ibidē si fieri pōt p̄ mō culpe legitime pu
niat'; Si q̄s vo fuerit tā p̄uersus. ꝙ ꝯfisus de parē-
tib⁹ vl' amicis. in domo p̄pria corrigi nō valeat de-
bite vel puniri: et visitatorib⁹ euidēter cōstiterit de
p̄missis: tūc et nō aliter. visitatores deū p̄ oculis ha
g bētes. talē p̄sonā de domo sua valeāt emittere: ꝛ in
alia eiusdē p̄uincie s₃ debitis disciplinis collocare:
ita dūtaxat ꝙ prior su⁹ ipsū p̄prijs expēsis. ac cū visi-
tatorū lr̄is. fidē de p̄missis facientib⁹. ad domū p̄ vi-
sitatores ordinatā. tute faciat deducere: solutur⁹ ni
hilomin⁹ illi domui expensas ab ordine p̄taxatas:
q₃diu ibidē fuerit hospitat⁹; Emissus vo talis: p̄ter
disciplinas a visitatorib⁹ sibi impositas. colloquijs
carebit q₃diu ibidē fuerit hospitat⁹: ne p̄uersis suis
v̄bis ac morib⁹. ceteros īficiat vel corrūpat; Distri-
cte vo p̄dictis visitatorib⁹ ꝛ priorib⁹ iniūgim⁹: q̄tin⁹

a ¶ Absoluāt ab of. Idē ca. 30. secūde ptis an. §. 29. et ca. 9. t'tie cō-pil. §. 26. et. 27. et. 29.

b ¶ In antiq̄s statu. Dic et in nouis: ꝛ in tertia compil.

c ¶ Officiales. De q̄bus etiā habet' ca. 9. tertie cōpil. §. 28.

d ¶ Absoluere. Uide ca. 4. tertie cōpil. §. 9.

e ¶ Extra domos. De nō exeūdo extra terminos domorꝝ i spaciamentis/ habet' ca. 22. secunde ptis an. §. 15.

f ¶ Comedere. Uide ca. 3. tertie cōpil. §. 3.

g ¶ Emittere. Similiter pacis turbatores. ca. 21. scde ptis an. §. 7. et ca. presenti. §. 8. Et illos q̄ capitales habent inimicos. ca. 30. secūde partis an. §. 20. et ca. 31. eiusdē ptis an. §. 43. Et cōuictos de incōtinētia si de carcere educerent'. ca. 9. huius ptis no. §. 8. Similiter discordes: et ad pacē redire nolētes. ca. 30. scde ptis an. §. 39

sі cōtra premissa vel aliquid fecerint de p̄missis: cla-
ment inde culpas suas in capitulo generali subse-
quenti: disciplinas recepturi quas pro modo cul-
8 pe capitulū ordinabit; ¶ Si vero aliqui contētiosi re-
perti fuerint. de quibus est verisimile q ipsis ibidē
existentibus dom9 illa pacem non habebit: ad rela-
tionem visitatorū prior cartusie ipsos alibi nō diffe- h
9 rat collocare; ¶ Visitatores nō possunt absq licē-
tia capituli generalis. vel p̄oris cartusie mittere ali- i
q̊s extra p̄uinciā quā visitāt: sed nec p̄ores. q̄ q̄nq
mittunt ad ꝯuent9 diuidēdos: nisi eos mitteret in
p̄uinciā vn̄ vltimo sūt ꝓfessi: nec mittāt aliquē vbi
10 sciuerint hospites tres tūc esse; ¶ Visitatores alteri
q̄ p̄ori cartusie. vl' diffinitorib9 capl'i generalis exces
sus domoꝝ q̄s visitauerint. maxime infamiā tāgen
tes ꝑsonarū nō reuelēt: alias in capl'o generali gra-
11 uissime puniant; ¶ Caueāt etiā ne cōuersi aut reddi
ti. vl' famuli eoꝝ. culpas et modū visitatiōis domo
12 rū visitatarū sciāt vel inq̄rāt: alijs ve reuelēt; ¶ Vi-
sitatores in domib9 q̄s visitāt. inq̄rāt diligēter. vtrū
carceres sufficiētes. et p̄sentes ꝯstitutiōes habeāt:
et quos in p̄missis negligentes inuenerint districte
puniant: et eis sub bona pena iniungant: vt predi
cta iuxta domoꝝ suarum facultates nō differant ad-
13 implere; ¶ Quod semel prōhibitū est a visitatori- k
bus. intelligitur semꝑ esse prohibitum: nisi per ca-
pitulum generale. vel priorē cartusie aut visitatores
alios reuocetur;

De expulsis. et fugitiuis; Ca. IX

1 Singule dom9 ordinis carcerē habeāt cōpeten-
tē: ī quo ad agēdā penitētiā. criminosi et q̄ mi
nant ignē vel mortē. vel de inferēdo aliq̄ graui scan
dalo sunt suspecti. et ceteri de q̄bus stātutū est reclu a
dant: et ad hoc agēdū. obedire superiorib9 subditi
2 teneant; ¶ Priores circa subditos suos sint sollici
ti. ne ordinē dimittāt. vel de ordine fugiāt: et si q̊s b
huius ꝓpositi esse ꝓbabiliter cognouerint. et eos q̄
aliū. vel alios ad hoc induxerint: valeāt carceri mā
3 cipare; ¶ Fugitiui reꝑti absq licētia p̄oris cartusie.
vel priorū suorū: ꝑ quoscūq p̄ores ordinis pōssūt c d

h ¶ Prior cartusie. Possunt etiā tales contētiosi ꝑ visitatores alibi collocari. ca. 21. scd'e partis an. §. 7. et ca. 31. eiusdē ꝑtis an. §. 43.
i ¶ Mittere ali. Vide ca. 9. tertie cōpil'. §. 38.

k ¶ Prohibitū est. Qd' semel iniunctū est a visitatoribus siue ordinatū sꝑ intelligit esse iniunctū siue ordinatū nisi &c. ca. 9. tertie compil'. §. 48.
¶ De expulsis et fugitiuis / habet ca. 31. scd'e ꝑtis an. ꝑ totū. et ca. 10. tertie cōpil'. §. 1. vsq. 15.
a ¶ Statutū est. ca. 31 secunde partis an. §. 2.
¶ Si q̊s īcurrerit insaniā custodiat in vinculis ferreis. ca. 32. secūde ꝑtis an. §. 13.
b ¶ Fugiāt. Et si fugerint / priores eoꝝ debent eos diligēter req̄rere. ca. p̄senti. §. 6.
c ¶ Priorū suo. Vide ca. 10. tertie cōpil'. §. 8.
d ¶ Possunt capi. Immo oībus priorib9 rectoribus / monialiū vicarijs et ꝓcuratoribus in meritū sancte obediētie iniungit vt eos capiant. ca. 10. tertie cōpil'. §. 1. et. 2.

capi: auxilio si necesse fuerit nihilominꝰ inocato brã
chij secularis; ¶ Priores et alij qui notabiliter re- 4
perti fuerint culpabiles. negligentia vel alio modo
de euasione incarceratorũ: ab obedientijs absoluã-
tur: et locum subeant euadentis ad ordinis volun-
tatem; ¶ Nullus pro quocunqꝫ crimine de ordine 5
e expellatur: sed pro modo criminis et delicti. carceri
perpetuo vel ad tempus intrudatur; ¶ Priores et 6
vicarij monialiũ suos apostatas et fugitiuos ad se
f redeuntes recipiant: redire vero nolentes. require- g
re cum diligẽtia nõ omittant; ¶ Et nisi infra quinqꝫ 7
dies quis eorum redierit: priusqꝫ a proprio priore.
vel priore cartusie recipiatur. sponte se offerat carce
rẽ subiturũ: a quo si criminosus fuerit. eijci nõ pote
rit nisi per priorem cartusie. vel per capitulum gene-
rale; Si vero criminosus nõ fuerit: por suus de cõ-
silio conuẽtus possit illum educere: quãdo sibi vi-
debitur expedire; Et cum eductus fuerit aliquis de
predictis: faciat disciplinã scriptã de talibus in sta-
h tutis; ¶ Si quos de incõtinẽtia conuictos aliquo 8
tempore cõtingat ordini reconciliari: nullo modo
hoc fiat in domibus in quibus fuerint cõuicti: nisi
i ad perpetuũ carcerem; De quo si educerẽtur nullo
modo ibi remaneant: sed sub debita disciplina alibi
collocentur; ¶ Quicũqꝫ de quacũqꝫ indicibili in- 9
continentia conuicti fuerint. vel publice confessi:
perpetuo carceri mancipẽtur: sine omni spe libera-
tionis; ¶ Prior cartusie possit reconciliare ordini 10
quoscũqꝫ criminosos. seruata ordinis disciplina:
k quã possit quãdoqꝫ. si ei videbitur moderari: alius
vero prior etiã proprius eorundẽ. sine ipsius prio-
l ris cartusie licentia. preterqꝫ in mortis articulo. face
re hoc non potest; ¶ Criminosi ordini reconcilia- 11
m ti. spirituale beneficium habeant. iuxta gradum ad
n quem fuerint restituti: võcem tamen non habebũt
etiam ab omni disciplina pro crimine imposita abso
o luti: nisi specialiter et expresse eisdem fuerit restitu-
p ta; ¶ Criminosi reconciliati: quadraginta diebus 12
q capituli mane et vespere. ad terram et super asserem
nudum in refectorio comedere compellant;

e ¶ Expellatur. Per hoc cessat qđ de qbusdã expellẽdis dicit ca. 31. scđe ptis an. §. 2. et. 3.

f ¶ Recipiãt. Et eis habitum restituãt ordinis si nõ habẽt: eosqꝫ a sẽtẽtia excõicatiõis maioris quã ex dimissione habitꝰ incurrerũt/absoluant ꝛc. ca. 10. tertie cõpil. §. 6.

g ¶ Nolentes. Per censurã ecclesiasticã faciãt eos cõpelli. ca. 31. secunde ptis an. §. 27. Uide ca. 3. huiꝰ ptis no. §. 19. et ca. 10. tertie compil. §. 13.

h ¶ In statutis. ca. 31. secũde ptis an. §. 27. et sequentibus.

i ¶ Si educerẽt. Idẽ de cõuersis. ca. 2. tertie ptis no. §. 10.

k ¶ Moderari. Uide ca. 9. tertie cõpil. §. 35.

l ¶ Mortis arti. Dic vt in ca. 31. secunde ptis an. §. 27.

m ¶ Spirituale. Idẽ ca. 4. pme ptis no. §. 38.

n ¶ Uocẽ tamẽ. Nec obediẽtiã. ca. 31. secũde ptis an. §. 25.

o ¶ Restituta. Scꝫ p capl̃m generale. ca. 31. secũde ptis an. §. 25.

p ¶ Quadraginta diebꝰ. Idẽ ca. 31. secunde ptis an. §. 21.

q ¶ Ad terrã. Cõputatis diebꝰ qbus cõmunicauerit: vel eps comederit i refectorio. ca. 31. secũde ptis an. §. 21.

De diuersis institutis. et de quorun-dam dubiorũ declaratione; Ca. X

¶ De diuersis institutis etiã habet ca. 32. secunde ptis an. per totũ et ca. 13. tertie cõpil. per totum.

1 Ersone ordinis que amodo habebunt agere in
curijs prelatorũ et principũ. vel in alijs locis
insignibus ad que freques fit cõcursus. iuxta quas
vel que ordo domos habet. vel habebit in futurũ:
propter ordinis honestatem inclinent ad easdem;
2 ¶ Et ne domus huiusmodi a superuenietibus ho-
spitibus nimiũ grauentur sumptibus et expensis:
taxandas duximus illas vt sequitur; Videlicet ꝙ
ducens vnum equũ soluat pro se ⁊ famulo et equo.
qualibet die tres grossos turonenses: si vero duos
equos habuerit. pro die q̃libet soluat quinqꝫ; Pro
pͥma autẽ die qui pluribus: vel qui vna tantũ die.
ibidem fuerit hospitatus. nihil soluat: sed ob gra-
tiam hospitalitatis illa die gratis sibi omnia victua
3 lia ministrent; ¶ Et quia sunt nõnulle domus alie
ordinis. nõ multum remote a locis memoratis. que
pro suis negocijs quãdoqꝫ frequẽtant curias sepe-
dictas: quibus si semper. id est in quolibet eorum
aduentu. prima dies sine expensis. ⁊ hospitalitatis
gratia redderetur: predicte domus vicine. vt mul-
tum a talibus grauarẽtur: idcirco prout sequit cir-
ca tales duximus ordinãdũ; Videlicet ꝙ bis in an-
no. id est post sex menses. cum ad loca declinauerint
vicina curijs supradictis: eisdẽ hospitalitatis gra-
tia semel reddatur sine expẽsis prima dies: quã cũ
vna persona siue prior fuerit. siue alter alicuius do-
mus receperit: omibus alijs personis eiusdem do-
mus infra sex mensium tempus de rigore valeat de-
4 negari; ¶ Nullus de ordine publice predicare pre-
sumat. nisi in claustro vel capitulo monachorum et
conuersorũ: nec ibidem aliquis secularis nisi quã-
5 tum [a] statuta volunt admittat; ¶ [b] Prima opera com-
munia. secũda hebdomada post octauas pasche:
alia. secũda hebdomada post festum apostolorũ pe-
tri et pauli: tertia vero. prima hebdomada post fe-
stum sancti michaelis fieri consueuerũt; Et si dictis
temporibus. aliquod impedimẽtũ occurreret: ante

a ¶ Statuta volũt. ca. vltimo secunde partis an. §. 31.
b ¶ Prima opa. De his operibus habet ca. 18. scde ptis an. §. 5.

vel post prout cōmodius fieri poterit supplebuntur; Nullum tamē aliud colloquiū in illis septimanis. nisi venerit festū capituli. est habēdū; ¶ Ordinem tenere est. feria secunda et quarta. esse contentū pane et coquina: feria tertia et sabbato. pane vino et coquina: feria autē qunita. et diebus capituli. et festis duodecim lectionū. more conuentus: abstinentia ordinis omni hebdomada nisi manifesta necessitas interdicat etiam obseruata; ¶ Declaramus 6
c ꝙ illud statutū quod dicit. ꝙ nemo vtatur statuto nouo donec per duo capitula continua fuerit confirmatum: intelligendū est solūmodo de illis statutis que fierent contra rigorem ordinis; ¶ Et de cetero quādo fiet statutum nouū. vtantur diffinitores his verbis: statuimus vt illud et illud fiat; Quādo vero fiet declaratio antiqui statuti: vtantur his verbis; Declaramus. et cetera; 7 8

c ¶ Statuto nouo. Quod est ca. 28. secunde partis an. §. 18.

Explicit secunda pars statutorū nouorū;

Incipiūt capitula tertie partis noua-
rum cōstitutionū ordinis cartusiensis;

Incipiūt noue cōstitutiones. ad tertiam partem consuetudi- num pertinentes.

De clericis redditis; Capl'm I

1 Um monachus nouitius ad statū cle-
rici redditi reducit᷑: per annū integrū
2 c in habitu clerici probet᷑; ¶ Clerici red
diti annum ꝓbationis faciāt in habitu
suo sine capa; Recipiant᷑ ỽo et ꝓfessio-
nē faciāt sicut monachi: habitus tamē eorū nō bn̄-
dicit᷑: sed dicto ỽsu. suscipe me. et petito orari ꝓ se.
statim vadūt ad cornu altaris: vbi legant ꝓfessionē
suā et sup altare offerāt: ac benedictionē recipiant: a
5 ipsaqꝫ die ꝓfessionis cōmunicare teneant᷑; ¶ Cleri-
ci redditi ꝓ habitu deferāt cucullas sine vittis: i mo
nachos aūt si alias sufficiētes et ꝓmotibiles fuerint
valeāt recipi. de cōsensu cōuentuū domoꝝ suaꝝ: et
4 precē faciāt in caplo monachoꝝ; ¶ Si clerici reddi
ti ꝓfessi habitū monachorū susceperint: ꝓbabunt᷑
in habitu redditorū supposita tn̄ capa: et tūc in mo
nachali ꝓfessione cuculla benedicet᷑. sed nō ipsi: cū
5 in ꝓfessione ꝑma fuerint benedicti; ¶ Clerici reddi
ti cū monachis habitātes. in ieiunijs ordinē teneāt
sicut illi: sed in domibus inferioribus existētes vel b
extrā missi. teneāt ordinē in ieiunijs vt cōuersi: et ex c
tra domos suas possint comedere cū ꝓoribꝰ suis et
etiā alienis: et ꝓ fractiōe silētij ad mēsam. vt mona
chi: septem psalmos cum letania dicere teneantur;

a ¶ Altare offerant. Exosculatū. ca. 24. secū de pt3 an. §. 5. ibi. Sicqꝫ.

b ¶ Sicut illi. Clerici redditi q̄ cū monachis habitāt/ sicut ipsi/ cellā/ silētiū et ordinē teneāt. ca. 11. tertie cōpil. §. 1.

c ¶ Extra missi. Extra terminos mitti possūt per priorē cū opus est ꝓ factis domus: sed nō sine famulo. ca. 3. secunde ptis no. §. 16.

¶Quelibet domus ordinis possit habere clericos 6
d redditos tres vel duos: qui cū monachis existen-
tes: ecclesiā capitulū et refectoriū cum eis frequēta
būt: seruiēt et ministrabūt vt monachi in diuinis.
e vbi de cōsuetudine hoc habet: beneficia spiritua-
lia habebūt vt monachi: corporalia vt conuersi: et
ad eadē spiritualia pro aliis reddenda vt monachi
astringent: primi clamabūt culpas suas in capitu-
lo et recedēt: legēt in refectorio vt ceteri: vocem nō
habebūt: nec in cōmunibus erūt tractatibus: non
poterūt ad sacerdotiū ꝓmoueri absq licentia p̄oris
cartusie vel capli generalis: et de cetero fratres no-
minent etiā si fuerint sacerdotes; ¶ Permittim⁹ q 7
clerici redditi ꝓfessi et in sacris ordinibus ↄstituti:
f si habitū susceperint monachorū: infra annū proba
tionis capa nō obstāte epistolā et euāgeliū legere:
missam quoq celebrare valeant in cōuentu: si tamē
ante in statu clerici erat eis hoc ꝑmissum; ¶ Sacer- 8
dotes etiā redditi monialiū qn transeunt ꝑ domos
monachorū: ibidē in cōuentu de licentia p̄sidentiū
valeant celebrare; ¶ Cum bigami de iure sint p̄uati 9
tonsura et omi p̄uilegio clericali: inhibemus ne de
cetero recipiant ad habitū monachorū. vel clerico-
rū redditorū: q2 fieret iniuria et offensa ordini cleri-
cali; Si sec⁹ fuerit attēptatū: talis receptio. sed nec
ꝓfessio si inde fuerit subsecuta: nulli⁹ sit valoris;

d ¶ Tres vel duos. Ultra numerum monachorū de quo habet ca. 25. scde ptis an. §. 1. 2. 4.

e ¶ Bñficia spi. Uide ca. 4. p̄me ptis no. §. 4.

f ¶ Si habitū susce. Nouitialē. ca. pñti. §. 4.

De cōuersis. et redditis laicis; Ca. II

¶ De cōuersis et redditis laicis / etiā habet in tertia pte statutorū no. p totū. Et ca. 33. tertie partis an. p totū. Et ca. 11. tertie cōpil. §. 2. vsq. 16.

In omnibus domib⁹ cōuersorū. que aliter infe- 1
riores nominant. in q̄b⁹ est capella: ter vel bis
ad minus in hebdā celebret missa a procuratore vel
p̄ore: aut clerico sacerdote; Et si iusto impedimēto
cessante prior hoc neglexerit facere obseruari: culpā
suam teneat in primo generali capitulo ꝓclamare;
a ¶ Ibidē etiā corpus christi ad succurrēdū infirmis 2
seruet si pōt fieri reuerēter: sed in quolibet mense re
nouet; ¶ Oratio materna in qua cōuersi laici scdm 3
b c statuta sunt instruendi. et ad quā faciedā habēt post
matutinas singulis dieb⁹ festinare: sub forma q̄ se-
quit fieri ↄsueuit; Prostrati in terrā: scdm suū idio-
ma seu vulgare ꝓ omi statu intercedūt; Uidelicet ꝓ

a ¶ Ad succurrēdū. Quod ptinet ꝓcuratori p̄ore absente. ca. 8. secūde ptis an. §. 21. vel vicario priore et ꝓcuratore absentibus. ca. 10. secunde ptis an. §. 2.
b ¶ Statuta sūt. ca. 2. tertie ptis an. §. 3.
c ¶ Instruēdi. Ut in ca. 6. scde ptis an. §. 18.

statu nostre religionis :· pro statu sacrosancte roma
ne ecclesie · et dñi nostri pape :· pro ꝓprio diocesano ·
et ceteris episcopis · ꝑsonisq̨ ecclesiasticis vniuer-
sis :· pro imperatore romano · regibus et oībus pn̄-
cipibus christianis :· pro oībus bn̄factoribus · recō
mēdatis · familiarib⁹ et amicis :· ꝑ oībus tēptatis ·
et in q̄cūq̨ tribulatiōe corꝑis et anime cōstitutis :·
pro excōmunicatis et interdictis :· pro cōuersiōe he
reticoꝝ et schismaticorū :· pro ꝯuersione iudeorū et
paganoꝝ :· pro nauigātibus · ꝑegrinis · et īfirmis :·
pro terre fructib⁹ et cultorib⁹ eorundē :· pro tēperie
aeris :· pro suijpsius ꝑseuerātia in ordine · et obser-
uantia mādatoꝝ dei · ac nr̄e religiōis :· et si qua sunt
alia :· ꝑ q̄bus orātis spiritū diuina inspiratio inflā-
4 met et accēdat; ¶ Sciēdū p̄terea ꝙ ad quēlibet sta-
tū q̄ volūt · pater nr̄ humiliter deuoteq̨ subiūgūt :·
dictā orōnē pro q̄litate tp̄is discretionis et feruoris
5 ampliādo · vel etiā breuiādo; ¶ Priores nō tenent
seq̄ cōsiliū cōuersoꝝ vel redditoꝝ in receptiōe alio d
6 rū :· nisi cōuētui expediēs videat; ¶ Cōuersi et red-
diti laici nisi de p̄sidētis licētia · et in necessitatis ar-
ticulo q̊d missas seruire nō p̄sumāt :· ⁊ in officio eccle e
siastico · quo ad regulares cērimonias clericos imi- f
7 tent; ¶ Dēferāt honorē sibijpsis :· fratres se nomi- g
nent :· alioq̄n pro q̄libet defectu veniā accipiant :· et
8 culpā suā in sequēti capl'o recognoscāt; ¶ Cōuersi
et redditi habitātes īfra parrochias seculares :· in fe-
stis colēdis et nō colēdis · illis ꝑ oīa se ꝯformēt; In
fra terminos domorū suarū sine ꝑorib⁹ nō eq̄tent :·
nisi adeo debiles extiterint :· ꝙ nō valeant peditare;
Sed nec extra :· nisi scd̄m qd̄ scriptū est in stātutis; h
Et q̄ ex eis potuerint et noluerint laborare · vino et
pitātia careant ad ꝑoris volūtatē :· et si necesse fuerit
9 grauı⁹ puniāt; ¶ Cōuersi q̄ cū nouacula grēnones i
sibi radi fecerint :· q̄rta et sexta feria a vino abstineāt
vsq̨ ad rasurā subsequētē; Priores q̄z et ꝓcurato-
res qui scienter hoc nō fecerint obseruari :· semel in
hebdōa vsq̨ ad sequētē rasurā a vino abstineāt :· p̄ter
10 abstinētias ab ordine ꝯstitutas; ¶ Si cōuersos de
īcōtinētia ꝯuictos · vl' ꝯfessos · de carcere educi aliq̄n

d ¶ Conuersoꝝ. Ad testimoniū tn̄ cōuersoꝝ inter q̊s cōuersati sunt suscipiūt. ca. 24. tertie ꝑtis an. §. 2.

e ¶ Ad missas. Ad missas priuatas seruire possunt: cōuersi et red/diti laici / donati et pre/bēdarij: q̄uis forte sint irregulares. ca. 11. tertie cōpil. §. 8.

f ¶ Cerimonias de. Scz inclinationes ⁊ ceteros religiosos corpo/ris mot⁹. ca. 1. tertie partis an. §. 2.

g ¶ Deferāt ho. De hoc habet ca. 21. tertie ꝑtis an. §. 4. Uide ca 11. tertie cōpil. §. 7. 9. 10. 11.

h ¶ In statutis. ca. 6 scd̄e ꝑtis an. §. 39. et ca. 26. t̄tie ꝑtꝭ an. §. 6. et. 7

i ¶ Grenones. Hoc etiā ꝓhibet ca. 28. tertie ꝑtis an. §. 13. Sed conceditur in tertia cōpil. ca. 13. §. 3.

ↄtigerit:· domū suam et cellam ꝑpetuo sine spe dis-
pensationis amittant. et alibi collocenť: ac quo ad
barbā et victualia ad statum redditorū reducantur;
¶ Similiter et cellā amittant qui priorē suum diffa- 11
mauerint:· aut creditores ad recuperanda debita sol
licitauerint: seu aliter ꝑcurauerint damnū domus;
¶ Conuersi et redditi qui dominis secularibus per 12
se vľ per alium quoquo modo de correctiōibus ꝑso
k narū ordinis aliq̄d denūnciauerint:· amittāt perpe-
tuo domos suas: et alibi sub debitis pro modo cul
pe disciplinis ab ordine collocenť; ¶ Celle et offici- 13
ne conuersorū et redditorū a priore vel ꝑcuratore se
mel in mēse vel quotiēs eis placuerit visitenť: qui-
l bus ipsi cōuersi et redditi quicq̄d habēt expōnere te
neanť; Et si quis ex eis cibaria aut alia illicita tene-
re fuerit assuetus. et monitus se noluerit emendare:
perdat cellā pro modo offense ꝑpetuo vľ ad tēpus;
Clauē quoq; de ostio anteriori qui habuerit tradat
m coq̄nario quotiēs tērminos exierit: alias careat vi-
no ⁊ pitātia cum redierit vno die vel pluribus ad ar
bitriū ꝑsidentis; ¶ Terre remote ⁊ steriles seu inuti 14
n les ad tēpus possint dari in emphiteosim de cōnuē-
tuū voluntate: quando videbiť esse lucrū domus;
Si vero aliqui cōuersi ꝑdicta impedire palā vel oc-
culte attēptauerint. et potuerit hoc ꝑbari: reducan-
o tur ad statū redditorū; ¶ Cōuersi inūtiles reputan 15
tur: qui impedimētis ꝑpetuis prepediti. nō possūt
secundū ordinis cōsuetudinē laborare; ¶ Cōuersi 16
p et redditi laici cāpis nigris nō vtātur:· q̄bus noue
q ↄsuetudines ad ipsos ꝑtinentes legāť ter in anno:
vel amplius. si priori videbiť expedire; ¶ Cōuersi 17
nō cessant ab operib⁹: in solēnitatibus et festis que
sequunť; Videlicet in solēnitatib⁹ dedicatiōis eccle
r sie. et scīficatiōis beate marie q̄n trāsferūnť :· et san
cti hugonis lincolniensis:· in festis aplōrū thome
⁊ matthie:· ac euāgelistaꝝ marci et luce: doctorūq;
gregorij. ambrosij. augustini et hieronymi glíosoꝝ
cōfessorū; ¶ Redditi laici amodo frēs vocenť :· et ꝑ 18
s fessionē faciāt ad altare: scōm modū et fōrmā cōuer-
sorū; In solennitatibus q̄z infra scriptis: superius

k ¶ Denūciauerint. Hoc eñ firmiter est inhibitū. ca. 7. secūde partis no. §. 12. Vide ca. 3. tertie cōpiľ. §. 16.

l ¶ Exponere. Idem ca. 5. scđe ꝑtis no. §. 11.

m ¶ Terminos exie. Vide ca. 26. tertie partis an. §. 10.

n ¶ De ↄuētuū. Vide de hoc ca. 3. tertie cōpiľ. §. 9. 10. 11. 12. 13.

o ¶ Inutiles repu. Loco triū inutiliū possūt recipi tres vtiles ⁊c̄. ca. 6. scđe ꝑtis no. §. 20

p ¶ Capis nigris. Sed griseis. ca. 11. tertie cōpiľ. §. 13.

¶ Capellū seu pileum possunt portare griseū. ca. 13. tertie cōpiľ. §. 9.

q ¶ Leganť ter in. Antique vero semel in anno. ca. 1. scđe ꝑtis an. §. 3. ibi. Tertia vero.

r ¶ Trāsferūť. Et sancti bn̄dicti et scti iohannis q̄n trāsferunť. ca. 11. tertie cōpiľ. §. 6. Et in festo sctē agathe: et in festis cōpassionis/visitationis et ꝑsentatiōis beate marie. ca. eodē. §. 6. Et in festo reliquiaꝝ ecclesie superioris. ca. 28. ꝑme ꝑtis an. §. 7. Et vndecim milia ꝟginū. ca. 2. ꝑme ꝑtis no. §. 36. Et in festo reliquiarū ecclesie inferioris. ca. 28. prime ꝑtis an. §. 12.

s ¶ Et formā. ca. 24. tertie ꝑtis an. §. 4.

in refectorio comedāt cū conuersis; Uidelicet in die
natiuitatis dn̄i et duobus dieb⁹ sequētibus: in epi
phania. et purificatiōe. et annūciatione beate marie
virginis: duob⁹ diebus in pascha. et in ascensione
dn̄i: duob⁹ diebus in pētecoste. et in festo corporis
christi: in natiuitate beati iohānis baptiste: in as
sumptione. et natiuitate beate marie: et omniū san
ctorum solennitate;

De donatis. et prebēdarijs; Ca. III

1 Um ex incauta et indiscreta receptiōe donato
rum et p̄bendariorū damna et scādala q̄pluri
ma nr̄o ordini ꝑuenerint: ordinamus q̄ de cetero
nullus recipiat in donatū vel p̄bendariū absq̄ licen a
tia capl̄i generalis. vel p̄oris cartusie: qui etiā defa
cili. aut sine magna et euidēti necessitate vl̄ vtilitate.
2 talē licentiā nō cōcedāt; ¶ Cum autē obtēta licētia
aliq̄s recipiēdus fuerit in donatū: ꝓpter voti peri
culū. paupertatē et castitatē vouere nō cogat: sed
recipiat cum cōditionibus infra scriptis; Uidelicet
q̄ domui illi et ordini erit verus obediēs et fidelis:
damnū seu vituperiū prioris et aliorū dicte domus b
eis nō celans sed reuelās: honorē et cōmodū eorū
diligens et ꝓcurans; Item ꝓmittat se correctiōi or
dinis totaliter subiacere: et de his q̄ habuerit prio
ri et ꝓcuratori reddere rationē: quotiēs sup̄ hoc fue
rit requisitus; Et si qd̄ absit in p̄missis aut in aliquo
premissorū deficeret: aut etiā continentiā nō serua
ret: donationē huiusmodi ordo valeat infringere:
et se de tā infelici ꝑsona expedire: nullā remūneratio c
3 nē eidem de tēpore quo seruiuit faciēdo; ¶ Dōna d
tis et p̄bendarijs residentibus in grangijs et domi
bus nostris: ac mercēnarijs et familiaribus et do
mesticis: possumus auctoritate apostolica licite sa
4 cramēta ecclesiastica ministrare; ¶ Donati qui or
dini se et sua dederūt et nobiscum resident cōtinue:
5 possunt in nr̄is cimiterijs si elegerint sepeliri; ¶ Et e
q̄uis habitum nō mutent secularē: volumus tamē f
q̄ vestis eorum superior vnicolor sit: ꝛ tam longa
q̄ genua operiat et transcendat; Et quando die
bus dominicis et festiuis pro diuino officio audi

¶ De donatis habetur etiā ca. ii. tertie cōpil. §. 16. et sequētibus.

a ¶ Donatū vl̄ p̄bē. Mulieres in domib⁹ ordinis nullo modo recipiant in donatas vel p̄bendarias: nec pariter recipiant viri vxorati in donatos aut p̄bēdarios. ca. ii. tertie compil. §. 19.

¶ In receptiōe donatoꝝ hoc seruet statutū: nec recipiant cū ꝓprio. Et presidētes domorū eis sufficient ꝓuideant de necessarijs ꝛc̄. ca. eodem. §. 16.

b ¶ Uituperiū prio. Uide ca. 3. tertie cōpil. §. 16. et ca. 5. tertie compil. §. 6.

c ¶ Remunerationē. Uide ca. ii. tertie cōpil. §. 20.

d ¶ Donatis et p̄bē. Nullus donatos aliarū domorū ad se inordinate veniētes recipiat, nisi ad carceres: deinde ad domos suas remittat: Al's teneat ordinē in victualib⁹ ꝛc̄. ca. ii. tertie cōpil. §. 18.

e ¶ Sepeliri. Et habēt donati viuētes sine ꝓprio beneficiū breuis sicut cōuersi. et gaudēt p̄uilegijs indulgētijs ꝛ libertatib⁹ ordinis. ca. ii. tertie cōpil. §. 16.

f ¶ Habitū non mu. Donati in vestimentis cōformēt se ↄsuetudini domoꝝ ꝛ ꝓuinciarū suarū. Nec comā seu capillos relaxēt aut nutriāt: Al's incarcerent. ca. ii. tertie cōpil. §. 17.

endo superius ascendent: vel pro negocijs ordinis
extra terminos a priore vel procuratore dirigētur:
vtantur caputio cōuersorum ꝓpter honestatē ordi-
nis et pro scandalis q̄ cōtingere possent euitandis;
¶ Cōtumaces vero et rebelles ordini in p̄missis: ca- 6
reant vino. et etiā pane albo ad p̄oris volūtatē: do-
nec emendationē fecerint cōpetentē; ¶ Uestes etiā 7
virgatas et partitas. et vestes viridis rubei croceiq;
coloris: eis sub pena p̄uationis a b̄n̄ficijs ordinis
g et p̄benda. ꝑpetuo ꝓhibēmus; ¶ Donati et p̄bēda 8
rij senes debiles et infirmi. sicut idui possunt ad suc-
h currēdū. qn̄ locus vacauerit redditoꝝ: ita in simili
casu recipi poterūt in habitu ↄuersoꝝ: qn̄ in domo
i cōpletus fuerit numerus redditoꝝ; ¶ Donati et p̄- 9
bendarij nō tenent̄ reddere officiū q̄zdiu sunt in ha-
bitu seculari: dieb⁹ tamē d̄n̄icis et festiuis intersint
exhortationi p̄oris et p̄cibus in capl'o conuersorū:
vbi etiā de suis defectib⁹ cū necesse fuerit arguant̄.
et per subtractionē victualiū puniant̄; ¶ Prima q̄z 10
die d̄n̄ica cuiuslibet mēsis ↄfiteant̄: et in natali d̄n̄i.
k pascha. et pentēcoste corp⁹ d̄n̄i suscipiāt reuerēter;

De monialibus nostri ordinis. ac vicarijs. et priorissis earundē; Ca. IIII

Ulla ꝑsona ordinis nr̄i. domos monialiū fre- 1
quentet. nisi vrgente necessitate vel euidēti vti-
litate: et peracto ꝓ quo iuerit negocio recedat absq;
mora; ¶ Uicarij monialiū fortiter reprehēdant ꝑso 2
nas ordinis cuiuscūq; cōditionis fuerint: que sine
causa rationabili domos monialiū freq̄ntare nō eru
bescūt: nec differāt domno cartusie nūciare: vbi vi
derint expedire; ¶ Monachi cōuersi et redditi vni- 3
a uersi in domibus monialiū habitātes: obēdientiā
ꝓmittant tantū vicario. et nō priorisse; ¶ Priorissa 4
quoq; nō obstāte obediētia quā ꝑ chartā ꝓ se et do
b c mo sua promittit gēnerali capitulo: tenet̄ nihilo-
minus per se obediētiā ꝓmittere vicario: et monia
les ac cōuerse tantūmodo priorisse; Debēt tamē mo
niales in p̄sentia vicarij. cū noīatione ipsi⁹ et p̄orisse
ꝓfessionē facere: ac eidē in oībus licitis et honestis
obedire; ¶ Uicarij monialiū ī foro penitētie quo ad 5

g ¶ Prohibem⁹. Nulla domus recipiat seculares extra statū donatorū ꝛ p̄bendarioꝝ/ nisi cum conditione ꝛc̄. ca. 11. tertie cōpil. §. 20.
h ¶ Ad succurrēdū. Ut ī ca. 33. tertie partis an. §. 4.
i ¶ Donati. Uide ca. 11. t'tie cōpil. §. 8. 9. 10. 11.

k ¶ Et pētecoste. Et in festo corporis christi ca. 1. tertie cōpil. §. 31.

¶ De monialib⁹ etiam habet̄ ca. 34. tertie partis an. per totū: et ca. 12 tertie cōpil. per totū.

a ¶ Obediētiā pro. Et habeāt locū aptū ad recognoscendū culpas suas diebus capl'i. Nō manducēt cū secularib⁹ nec ipsos admittant ad mēsam suā in cellis ꝛc̄. ca. 12. tertie cōpil. §. 19. Et priorissa et vicarius eis ꝓuideāt de necessarijs: ꝓut in domib⁹ monachoꝝ est fieri ↄsuetū. Et elemosynas seu dona q̄ eis offerūt̄ tradāt priorisse. ca. eodē. §. 19.
b ¶ Generali. Ut ī ca. 34. tertie ꝑtis an. §. 1.
c ¶ Capl'o. Quolibet anno. ca. 9. tertie cōpil. §. 4.

moniales et ꝑsonas cum eis habitātes· illam habēt
potestatē: quā habēt ꝑores in suos monachos· ali-
osq; subiectos; Et cū ꝓ se indiguerint: vn⁹ de mo-
nachis cū ipsis habitātibus illos possit absoluere
a mortali: exceptis casib⁹ a iure superiorib⁹ reserua-
tis; In q̄b⁹ si domni cartusie· vel sui ꝑoris copiā ha
bere cōmode nequerint· ad alterū visitatorū illi⁹ pro
uincie recursum habeāt: ab eis etiā in foro cōsciētie
absoluēdi· casib⁹ dūtaxat exceptis· in q̄bus fuerit se
6 des aplica cōsulēda; ¶ Caueant sibi vicarij et prio-
risse· ne monachos suos sine licētia capli generalis
vel ꝑoris cartusie· extra terminos mittāt: alias ipsi
monachi essent fugitiui: et mittētes grauius puniē
7 di; ¶ Cū in domib⁹ monialiū electio fuerit celebrā- d
da: vicarius ꝑmā vocē habeat: et postmodū cum
8 cōfirmatorib⁹ vota scrutet̄ monacharū; ¶ Nulla q̄z
monialis ad eligēdū cū alijs admittat̄· nisi duode-
cimū annū pegerit: et ꝓfessionē fecerit tacite vel ex-
9 presse; ¶ Nulla etiā monialis in priorissam eligi po
terit: nisi tricesimū annū etatis cōpleuerit: fueritq;
10 expresse ordinē ꝓfessa; ¶ Nulla priorissa ꝑsente vi-
cario bn̄dicite dicere ꝑsumat: nec ꝑsente monacho·
aut clerico presbytero duodecimā legere lectionem;
11 ¶ De diuino quoq; officio ordinādo· aut correctio
ne hominū quorūcūq; se nullatenus intromittat: et
monialē· vel personā aliā sine cōsensu sui cōuentus e
vel maioris partis: ad habitū ordinis nō recipiat; f
Quod si contrariū facere ꝑsumpserit: talis receptio
efficacie sit nullius: et moniales priorisse in ꝑmissis
vel aliquo eorū cōsentiētes· generalē ordinis disci-
plinā sustineāt: quousq; ꝑ priorē cartusie vel per ca
12 pitulū relaxet̄; ¶ Vicari⁹ de licētijs dandis monia-
libus et disciplinis īponendis· et de administratio- g
ne tēporali se nullaten⁹ intromittat: nisi cū per prio-
rissam fuerit req̄situs; Reprehēdere tamē potest ac
etiā accusare· cū viderit expedire: et tā ī ꝑorissam q̄z
in moniales et ceteras ꝑsonas ordinis cū eis cōmo-
rātes· excōmunicatiōis suspēsionis et interdicti sen
tētias cū necesse fuerit ꝓmulgare: et alias ꝑoris ge-
rere officiū: exceptis casib⁹ mēoratis: ⁊ vbi ꝯtrariū

d ¶ Electio fue. Moniales q̄ nobiles ⁊ amicos in suis electionib⁹ requirūt: ꝑuent̄ velo nigro ⁊c̄. ca. ꝑsenti. §. 24.

e ¶ Sui cōuētus. Et vicarij dom⁹. ca. presenti. §. 13.

f ¶ Ad habitū. Non ꝓfiteant̄ moniales añ finitū duodecimū annū quo finito/ si ꝑ annū cōtinuū ꝓbate fuerint/ ꝓ ꝓfessis habētur ca. 12. tertie cōpil. §. 7.

g ¶ Administratiōe. Priorissa ⁊ vicarius custodiāt et administrent pecunias dom⁹: et singulis annis/ vicarius ⁊ ꝓcurator reddāt cōpotū de receptis et expositis in ꝑsentia priorisse ⁊ duarū aut trium antiq̄rum monialiū. ca. 12. tertie cōpil. §. 20.

in statutis expresse notaret; ¶ Prohibemus vica- 13
rijs priorissis et cōuentibus monialiū: ne de cetero
h recipiant in sorores nisi q̄t de bonis monasterij po-
terūt sine penuria sustētari: nec aliquā sb cuiuscūq;
cōmodi velamine. donec loc⁹ vacauerit recipiāt vel
recipe ꝑmittant: nec ꝓpter munera vel etiā ꝓmissa
aliquā p̄sumant recipe. ne vitiū cōmittāt symonie:
i k numerū q̄z cōstitutū. in quo etiā nouitie et cōuerse
cōputant aliq̄ten⁹ nō excedāt; ¶ Nulla p̄orissa etiā 14
de sui cōuent⁹ volūtate se vel domū suā valeat obli-
gare. aut lr̄as obligatiōis sigillare: vicario incōsul-
to; Alioq̄n p̄orissa cōtrariū faciēs. et moniales ad h̄
cōsentiētes: grauiter puniāt ꝑ p̄orē cartusie. vel ꝑ
capl̄m generale; ¶ Caueat sibi q̄libet p̄orissa: ne si- 15
l ne licētia vicarij. vel ei⁹ vices gerētis: aliquē de or-
dine mēdicātiū ꝑmittat ingressum habere ad monia
m les vel loq̄ui cū eisdē: nec in domib⁹ monialiū p̄di-
catiōes eoꝝ vl' alioꝝ quorūcūq;. q̄ de ordine nr̄o nō
fuerint vllaten⁹ audiant: nisi de vicarij et priorisse
licētia speciali: et cū recipient ad mēsā viri religio-
si: sint vicario vel aliq̄ de capellanis sociati; ¶ Vi- 16
n carius vel q̄cūq; ali⁹ nō ingrediat domū monialiū
ab ostio claustri et infra. nisi cū socio honesto: et si
causa ꝯfessiōis vel alteri⁹ sacramēti ministrādi ingre
di habuerit: ita ītret et stet q̄ plures videre possint
tā cōfessorē q̄z etiā cōfitētē; Qui cōtra fecerit: ac p̄o-
rissa et ceteri q̄ hoc sciēter ꝑmiserint: teneāt ordinē
donec per p̄orē cartusie absoluant: et si sinistrū. qđ
de⁹ auertat cōtingeret. graui⁹ puniant; ¶ Inhibe- 17
o mus oībus p̄orissis. ne post cōpletoriū loquēdi cū
aliq̄. monialib⁹ tribuāt facultatē: sed nec vllo tp̄e cū
aliquo loq̄ndi licētiā habeāt: nisi in p̄sentia sodalis
p religiose ⁊ honeste; ¶ Priorisse nō habeāt cameras 18
q appropriatas sibi ad iacēdū comedēdū vl' bibēdū:
nec aliq̄ caputia priorisse et cetere sorores vllo vnq̄
tp̄e portare ꝑmittātur; ¶ Nulla monialis possit in 19
monasterio comedere vel bibere extra refectoriū. et
infirmariā. preter priorissam et cellerariā: que cū do
minabus nr̄e vel alterius religionis approbate va-
leant alibi comedere: in loco tamē licito ⁊ honesto;

h ¶ Recipiant. Uide de hoc ca. 12. tertie compil. §. 1. 2. 3. 4. 5.

i ¶ Munerū q̄z. Iste numerus p̄figit a visitatoribus eaꝝ cōsiderata dom⁹ facultate. ca. 34. tertie ꝑtis an. §. 3.

k ¶ Etiā nouitie. Uide ca. 12. t̄tie cōpil. §. 6.

l ¶ De ordine. Idem ca. 3. scđe ꝑtis no. §. 18.

m ¶ Vel loq̄. De hoc habet ca. 3. scđe ꝑtꝫ no. §. 18. et ca. p̄senti. §. 28.

n ¶ Nō ingrediat. Uide de hoc ca. 12. tertie cōpil. §. 11. 12. 13.

o ¶ Post cōpleto. Uide ca. 6. t̄tie cōpil. §. 26.

p ¶ Et honeste. Et velata facie/ et presente ac audiēte priorissa vl' supriorissa: ⁊ vna aut duabus ex alijs monialib⁹: que cōtra fecerit/ ꝑ q̄libet vice ꝑ vnā hebdam comedat ad terrā in refectorio. ca. 12. tertie cōpil. §. 14.

q ¶ Comedēdū. Priorisse nō habeāt in refectorio duplicē portionē ca. eodē. §. 21.

Ca. IIII

Et qñ aliq̃ ɔtrariũ facere p̄sumpserint: a vino absti-
neāt in crastinũ tota die; Nulla etiã monialis in refe
20 ctorio comedat in mēsa p̄orisse; ¶ Moniales ꝓfesse
habeāt vittas in scapularib⁹ suis. et velũ nigrũ por-
tent: et in cōspectu hoīm se nō p̄sentēt: nisi velatis
facieb⁹; Cōuerse vo p̄missis nō vtunt̄: sed nec mo-
niales q̄ nō sũt bñdicte vtũt̄ velo nigro: ꝟ vittas ha
21 beāt et velata facie icedāt vt ꝓfesse; ¶ Et si aliq̃ mo- r
nialis de incōtinētia cōuicta fuerit vel cōfessa: ꝑpe-
22 tuo sine spe rehabēdi careat velo nigrō; ¶ Monia- s
les nō portēt caudas in vestib⁹ suis: nec tunicas in
q̄b⁹ sũt scissure vel manice inhoneste: nec portēt pel
les ī cōuētu: nisi sub mātello simplici et sine forratu
23 ra; ¶ Moniales iaceant cũ cuculla et cōuerse cũ sca-
pulari. et q̃libet sola: nec vocēt se dominas ad īuicē
sed sorores: nec vnq̄ꝫ seruiāt ad missas: nec q̃cq̄ꝫ ab
aliq̃ recipe vel donare audeāt alicui: sine licētia priō t v
24 risse; ¶ Moniales secularib⁹ infamiã ordinis tangē
tia quocũq̄ꝫ reuelātes. aut nobiles et amicos ī suis x
electiōib⁹ req̄rētes: p̄uent̄ velo nigro. et nihilomi-
nus p visitatores districte puniant̄: si inde scādalũ
25 fuerit subsecutũ; ¶ Moniales reddāt breues ordi-
nis: et missas reddere faciāt q̄ debent̄ ꝓ breuib⁹ me-
26 moratis; ¶ Pro q̃libet missa q̄ ꝓpter defectũ sacer-
dotũ reddi nō poterit dicat̄ vnũ psalteriũ: ita q̄ se-
cũdũ ordinationē vicarij vl' p̄orisse. ⁊ numeꝝ missa-
rũ q̄ reddi nō poterũt diuidant̄ psalteria īter ipsas;
27 ¶ Tricēnaria q̄ꝫ in missis ⁊ q̃ũq̄genis faciāt sicut y
nos: et nos pro eis sicut ꝓ alijs psonis ordinis fa-
28 ciemus; ¶ Moniales nō suant vestes extraneoꝝ se-
cularũ vel religiosorũ: nec loq̃ant̄ cũ ēis nisi ad z a
cratē cancellatã: nec lr̄as mittāt vel recipiāt sine licē
29 tia vicarij vel priorisse; ¶ Propter scādala et īfami-
as que q̄nq̄ꝫ in domib⁹ monialiũ euenerũt. et quoti
die possent euenire: statuto ꝑpetuo et irrefragabili
ordinamus. ne amodo in ordine nostro domus no-
ue monialiũ recipiant̄ aut incorporent̄: sed tantũ
cura nobis sufficiat susceptarũ;

Explicit tertia pars statutorũ nouorũ;

r ¶ Et velata fa. Moniales q̄ fuerunt in officijs: ipsis officijs cessantibus/ vultu velato icedant. ca. 12. tertie compil. §. 17.

s ¶ Velo nigro. Et carceri mancipet̄. ca. 9. scđe partis no. §. 8. Pro moniali q̄ ꝓpter suã incōtinētiã velũ ꝑdiderit vt sibi restituat̄/ nullus intercedat: al's per tres mēses in victualib⁹ ordinē teneat. ca. 12. tertie cōpil. §. 25.

t ¶ Recipere. Idem ca. 12. tertie cōpil. §. 12.

v ¶ Priorisse. Vel vicarij: Al's comedat ad terrã ī refectorio ꝑ vnã hebdomadam. ca. eodē. §. 12.

x ¶ Reuelātes. Vide ca. 3. tertie cōpil. §. 16. et ca. 12. tertie cōpil. §. 8. 9. 10. 13. 15. 16. 22. 23. 24. 26.

y ¶ Et quinq̃genis. Scꝫ q̄nq̃ginta psalmos ꝓ singulis tricennarijs que nō sũt de charta capituli. ca. 4. prime ꝑtis no. §. 13. Sed ꝓ illis que sunt de charta capl'i: ad vinginti psalmos tenētur tm̄. ca. 2. tertie compil. §. 25.

z ¶ Loquantur. De hoc habet̄ ca. p̄nti. §. 17

a ¶ Cũ eis. Nec eos aut q̄scũq̄ꝫ alios osculētur seu amplexent̄: Al's per vnã hebdomadam comedāt ad terrã in refectorio. ca. 12. t̄tie cōpil. §. 12.

Tertia compilatio statuto rum ordinis cartusiensis.


Franciscus de puteo

¶Domno guilhelmo q̄ noua statuta cōpilauit viam
vniuerse carnis felicit̄ igresso·domū cartusie regēdā su
scepit domnus bonifaci⁹ ferrarij·decretoꝝ doctor solē
nis·frat̄ scti vincētij ferrarij excellētissimi p̄dicatoris·
Euocat̄ aūt a bn̄dicto·xiij·durāte schismate i eccl'ia et
ordie·dū ꝑs ⁊ nō minor·domnū stephanū p̄orē dom⁹
vall' scti iohānis baptiste in seytz·tāq3 prem reuerēdū
hr̄et·⁊ ꝑs alia domui maioris cartusie adhereret·Sub
lato itaq3 schismate ab eccl'ia·laborauert̄ etiā pr̄es ger-
manice natiōis ordinē vnire·ob h̄ cū dicto domno ste
phano cartusiā maiorē intrātes·tractauert̄ vt domn⁹
bonifaci⁹ p̄or cartusie absens ꝑ lr̄as·domn⁹ vo steph a
nus p̄or in seytz pn̄s/viue vocis oraculo absolutionē
ab officijs peteret et acciperet·Quo facto/vnanimit̄ p̄-
fecerūt cartusie·domnū iohannē de grifomōte natio-
ne saxonē·virū verbis dulcē·moribus mitē ac mā sue-
tū·i faciēdis/elemosynis i paupes sollicitū·Huic suc-
cessit domnus guillerinus·et ipse humilis·sed magn⁹
zelator ordinis·opib⁹ misericordie plurimū intent⁹·q̄
etiā post obitū miraculis claruit·et in locū eius substi
tutus domnus frāciscus/sciētia ⁊ eloquētia insignis·
ad dādas elemosynas largissimus·zelator ordinis ma-
gnus·Tante etiā reputatiōis apud omnes extitit·vt
tempe concilij basilien̄·decē voces in electiōe summi
pōtificis habuisse dicat̄·Post hūc p̄ficit̄ cartusie dom
nus iohānes/vir angelicus·Cui successit domnus an
tonius·et post hūc alius antonius·cui misericordiā
ꝯsecuto·successit domnus petrus/multa et scīa et expe
riētia p̄ditus·post cui⁹ transitū vnanimit̄ eligit̄ dom-
nus franciscus de puteo·litteris diuinis eruditus·et
vtriusq3 iuris doctor insignis·cuius virtutes qm̄ ad-
huc in humanis est/nūc reticent̄·Hic magno et labo-
re et industria/ex diuersis capituli ordinatiōibus·ab-
iectis supfluis·penis multis vel sublatis vel in mitio
res cōmutatis·tertiam cōpilationem statutorū colle-
git·et eādem patribus ordinis ex omni natiōe in qui-
bus dom⁹ ordinis sunt ad hoc specialiter deputatis·
examinandam et corrigendam tradidit·et per tria sibi
inuicē immediate succedētia capl'a/ita examinatā et cō
firmatā in hanc formam redegit;

Prologus

Incipit prologus in tertiã compilationem statutoꝝ ordinis cartusiensis.

Ad dei laudẽ·nostrã·subditorũq; nostroꝝ om-
a nium cõmunẽ·salutẽ et pacem·et obseruantie
regularis augmentum:· nos humiles fratres·
franciscus prior maioris domus cartusie·ceteriq; dif-
finitores capituli generalis·nostri cartusiensis ordi-
nis·anno domini millesimo·quingentesimonono·vt
moris est·cartusie celebrati:· tertiã compilationẽ sta-
tutoꝝ (sic eñ eã volumus appellari) ex diuersis char-
taꝝ ordinatiõibus (pluribus ex eis reiectis tanq; sup-
fluis·aliq̃bus vero additis·vtilibus et necessarijs:·)
de mandato nostro nouiter editã·et sub suis infrascri-
ptis titulis et capitulis ordinatã:· ꝑ nos et deputatos
a nobis ꝑ tria continua capitula diligẽter examinatã:·
cõmuni omniũ nostrũ·et deputatoꝝ predictoꝝ·nec-
non et conuẽtus cartusie·consilio pariter et consensu·
laudamus·approbamus·et cõfirmamus:· et eam cũ
singulis in ea cõtentis et descriptis ordinatiõibus·ad
instar antiquoꝝ et nouoꝝ statutoꝝ obseruari·et cũ il-
lis·per singulas ordinis domos describi·et registrari
volumus et ordinamus; Ordinatiões alias hic non
insertas·post cõpilationẽ nouoꝝ statutoꝝ predictoꝝ
factas:· necnõ et ea q̃ de hic insertis ordinatiõibus re-
secata sunt:· tanq; supflua·vel in aliquo emẽdata·im-
mutata seu correcta·reuocãdo; Statuta eñ hec ⁊ illa·
antiq̃ scilicet noua et p̄sentia si diligẽter obseruent:·
ad conseruandũ ordinis statũ·sufficere vident:· cum
raro·rariq; casus·(de quibus ꝓpterea nõ debet fieri
lex·aut ordinatio specialis·) inter nos eueniant:· qui
per ea decidi·et terminari nõ valeant; Cessante igitur
onerosa et periculosa statutorum et ordinationum vl-
teriori non necessaria multitudine:· ad regularem ob-
seruantiam·iuxta nobis ꝑ statuta predicta traditam
formam·fideliter et sollicite laboremus:· vt ꝑ hec·do-
mino concedente ad ꝑfectionẽ charitatis·que totius
religionis est finis·peruenire·et eternã inde beatitudi
nẽ obtinere valeamus;

Explicit prologus;

Incipiunt capitula tertie compilationis statutorū ordinis cartusiensis;

Incipit tertia cōpilatio statutorum ordinis cartusiensis.

De diuino officio. et alijs circa diuinum officiū occurrētibus; Caplm I

1 In domibus ordinis. in quibus sunt octo monachi priore incluso: diurnū et nocturnum officium cum cantu celebret; ¶ Per
2 i totū ordinē. diebus ferialibus. tali hora prima pulset: q ea dicta. facto signo cum campana: monachi cōmode possint ad locum consuetum interesse ꝓ confessionibus faciendis: et eas ibidē ante missam cōuentualē ordinate facere; Pro

a ¶ Cum cantu. De modo cantandi et psallendi/habet ca.39. ꝑme partis an. per totū.
b ¶ Pulset. Non obstāte statuto. ca.41. prime ꝑtis an.§.13.et.14.

q̄bus·post dictū signū·licite possunt de cellis exire;
¶ Sacerdos celebrās ad cōfessionē·que fit in misse 3
initio:· dicit et vobis fratres et cetera·in plurali: q̄z
uis solus sit qui iuuat eum·vt in hoc seruet vnifor-
mitas; ¶ Diaconus cōmunicaturus in cōuentu:· 4
ipa die· nec disciplinat: nec ad terrā comedit; ¶ Qr 5
c diaconus ad missam seruiēs·veniam sumat ad gra-
dū altaris·missa finita:· intelligit·si in illa hora que
missam sequit·venia sumat: aliter nō; ¶ Si serui- 6
d turus ad missam in vigilia natalis dn̄i·sit secūndā
lectionē in ordine tabule lecturus:· leget primā: et
qui primā lecturus erat·legit in hoc solo casu secū-
dam; ¶ Sacerdos hebdomadarius feria quarta et 7
sabbato quattuor temporū:· in domibus in q̄bus
est copia monachorū: etiā si nō celebret·in missa le-
ctionē nō leget·idē de vltimo ī ordine: si ipsa die ma
ne missam in cōuentu celebrauerit; ¶ In missa dn̄i- 8
cali post natiuitatē christi:· siue celebret infra octa-
uas natiuitatis siue post: nō dicit p̄fatio nec cōmu
nicantes de natiuitate; ¶ Quādo inter epiphaniā 9
et septuagesimā supest vna sola dn̄ica:· tunc octaue
e epiphanie anticipant:· et fiunt iuxta antiquū stātu
tum·in sabbato ipsam dn̄icam intermediā p̄cceden-
te: p̄pter respōsoriā dn̄e ne in ira·in crastinū necessa
rio inchoandam; Quo casu·missa dn̄ice infra octa-
uas·si fuerit copia monachorū: dicet supra hebdo
madā ante ipsas octauas in cōuentu; Et nulla alia
de ea fit cōmemoratio; Lectiones vero que legi de-
buissent in ipsa dn̄ica: legent in refectorio·die epi-
phanie; Et si festū sancti hilarij euenerit post dictā
dn̄icam:· fiet de eo·festū trium lectionū: cū illis tri-
bus respōsorijs que sibi cōtingunt ex ordine tabu-
le; ¶ Quādo octaue epiphanie·occurrūt in dn̄ica:· 10
tunc in cōmemoratione de dn̄ica·dicunt v̄siculi de
vsu feriali: videlicz·eleuatio manuū·dn̄s regnauit·
et dirigat; ¶ Et quādo ipse octaue celebrant in sab 11
bato: in hymno cōpletorij·dicit vltim⁹ v̄sus·glo-
ria tibi dn̄e qui natus es de virgine; Et similiter fit
in octauis festorū beate marie occurrētib⁹ in sabba-
to; ¶ Qn̄ festū duodecim lectionū occurrit ī dn̄ica 12

c ¶ Veniā. Pro vt di cit statutū. ca. 43. prime partis an. §. 52.

d ¶ Secundā le. De hoc habet ca. 4. prime partis an. §. 1. sed hic clarius.

e ¶ Statutum. ca. 6. prime p̄tis an. §. 11.

Ca. I

ĩfra octauas epiphanie·totũ officiũ est de festo:· et
tunc in sabbato ad vesꝑas fit ꝑmo cõmemoratio de
epiphania:· postea de dñica; In ipsa vero dñica·ad
laudes·missam·et vesꝑas·fit ꝑmo cõmemoratio de
dñica:· postea de epiphania; Et in refectorio legit
qđ erat in ecclesia legendũ; Missa vo dñicalis·dicit
13 ꝑma die vacante suꝑ hebdõam; ¶ Quãdo festũ san-
cti antonij occurrit in dñica ꝑma post octauas epi-
phanie:· et nõ restat alia dñica in qua possit inchoa
ri rñsoria dñe ne in ira tua:· dictũ festũ ad diẽ sequẽ-
tem sine caplo transfert; Et in missa dicti festi:· dica
14 tur euangeliũ·si q̄s venit ad me; ¶ Si cõtingat du-
bietatẽ oriri suꝑ celebratione septuagesime:· eo casu f
quo ad hoc:· q̄libet domus ordinis·cõformet se ec-
15 clesie cathedrali sue diocesis; ¶ Quãdo festũ capli
occurrit feria secũda·tertia·vel sabbato hebdomade
quinq̄gesime:· fit de eo per omĩa sicut de festo sancti
16 andree occurrẽte in aduentu; ¶ Quãdo festũ cathe g
dre sancti petri occurrit in aliquo sabbato q̄dragesi-
me:· missam de ieiunio dicit hebdomadarius in cõ h
17 uentu:· et de festo·vicarius eius in ꝑuato; ¶ In so-
lẽnitatib9 cõceptiõis· purificatiõis et annunciatio-
nis beate marie:· quocũq̃ tẽpore euenerint:· gloria i
18 in excelsis ad missam dicit; ¶ In oĩbus etiã missis
de sancto spiritu·de trinitate·et de angelis·tam cõ-
uentualib9 q̃ȝ ꝑuatis:· exceptis aduẽtu·et septuage
sima:· pariter dicit glia in excelsis; In q̄bus missis·
dicat omni tẽpore·dñicale kyriel:· sicut et in missis
beate marie; Et ĩ missis de trinitate· et de cruce·siue k
19 in cõuentu·siue in ꝑuato dicat p̄fatio ꝓpria; ¶ Se-
ptima mẽsis marcij festũ sancti thome de aq̄no·per
totũ ordinẽ cũ tribus lectionib9 celebret:· sicut vni9
20 cõfessoris nõ episcopi; ¶ Cum festũ sancti bñdicti·
celebrat tẽpore paschali:· in primis vesꝑis dicit re
sponsoriũ magnũ·beatus vir qui inuẽtus est:· sicut
21 in responsoria paschali·festi sancti ambrosij; ¶ Qñ l
festũ annũciatiõis transfert:· cũ sua totali solenni- m
tate transfert; Et ipsa die qua dictũ festũ celebrat:·
ab oĩbus operib9 cessat; Ubi tamẽ in hoc ritus or-
dinis seruari nõ posset:· ꝑmittimus q̄ q̄libet dom9

f ¶ Septuagesime. De septuagesima habetur ca.9.prime ꝑtis an. per totũ.
¶ De festis occurrentibus a septuagesima vsq̃ ad pascha: habet ca.2.prime partis an.§.17.et.18.

g ¶ Sancti andree. De quo habet ca.2.prime ꝑtis an.§.15.

h ¶ Dicit hebdõari9. Nõ obstãte statuto.ca.3.ꝑme ꝑtis no.§.6.

i ¶ Gloria in excel. Nõ obstãte statuto.ca.2.prime ꝑtis an.§.6.et ca.34.ꝑme ꝑtis an.§.12

k ¶ Beate marie. De quib9 habet ca.34.prime ꝑtis an.§.12.

l ¶ In responsoria. De qua habet ca.12.prime ꝑtis an.§.8.

m ¶ Festũ annũcia. De hoc festo habet ca.12.prime ꝑtis an.§.2.et sequẽtibus.et ca.2.prime ꝑtis nouo.§.17. In hoc festo dicit gloria in excelsis / dum celebrat in q̄dragesima,ca.p̄senti.§.17. Itẽ de hoc festo habet ca.p̄senti.§.23.et ca.7.huius partis.§.5.et.6.

se quo ad hoc· cõformet ritui et ↄsuetudini diocesis
ĩ qua sita est· Et si festũ istud celebreť post pascha:
in hymnis ad horas diurnas diciť vltimus ṽsus·
gloria tibi dñe qui natus es de virgine; ¶ Festum 22
cõpassiõis beate marie celebreť in sabbato ante dñi-
cam psalmarũ solẽniter cũ candelis: quo ad mona-
chos tantũ; Cuius officiũ est in matutinis et cete-
ris horis: sicut in eius natiuitate: noĩe natiuitatis
mutato in nomẽ cõpassiõis: exceptis q̃ttuor lectio
nibus vltimis: que sunt de homelia beati augusti-
ni episcopi: que incipit· hec nimirũ sup euãgelium
scdm iohannẽ· stabãt iuxta crucẽ; In missa ṽo diciť
introitus· vultũ tuũ: gl'ia in excelsis taceť: orõ fa-
mulis tuis: mutato vt supra noĩe· ep'la· ego q̃si vi-
tis: rñsoriũ cõcupiuit: tractus· aue maria: euãge-
n lium· stabãt iuxta crucẽ: cẽtera vt in natiuitate; Se-
cunde vespere a cap'lo et deinceps sunt de dñica: cũ
sola cõmemoratione de solẽnitate; Et in eis candele
nõ accenduť: nec incẽsum adoleť; ¶ Qꝛ si festum 23
annunciationis dicto sabbato cõtigerit: de ipso fit
cum plena solẽnitate et vtrisq₃ vesperis; Et tunc fe-
stũ copassionis transferť ad diẽ primo vacantẽ post
dñicã; Cetera ṽo festa que dicta die contingere pos-
sunt: festo cõpassionis cedũt: et ad diẽ primã post
o dñicã vacante· modo suo trãsferunť; ¶ Feria quar 24
ta hebomade sancte· in ĩtroitu misse· sup formas ꝓ-
cumbimus: nec inde surgimus: quousq₃ sex ꝑme
dictiones eiusdẽ introitus· videlicet· in nomĩe dñi·
om̃e genu flectať· fuerint finite; ¶ Feria quinta· in 25
cena dñi· altare maius durante missa: soleniter de-
bet ꝑparari; ¶ Misse ꝑme ↄuentuali pasche· et pen 26
p tecostes· et secũde natalis dñi: oẽs mõnachi inter-
q esse debẽt; ¶ Quando festũ apostolorũ philippi ẽt 27
iacobi celebrať post ascensionẽ: fit de eo per oĩa in
missa et matutinis: sicut ante ascensionẽ; ¶ Tẽpo- 28
re paschali· in missa de trinitate: dicať· secũdũ all'a·
hec dies; ¶ Permissum est· ꝙ domus ordinis pos- 29
sint si velint· cum tribus lectiõibus et missa ꝓpria:
facere festũ sancte katharine de senis· die sexta mẽsis
maij; Et pariter ꝑmissum est· ꝙ domus ordinis in

n ¶ Cetera vt in na. Scꝫ offertoriũ et cõio.

o ¶ Modo suo trãs. Id est si sit festũ candelarũ transferť cũ candelis quo ad mõachos: ⁊ si sit festũ cap'li cũ duodecim lectionibus.

p ¶ Oẽs monachi. Nõ obstãte statuto. ca. 14. ꝑme ꝑtis an. §. 2.

q ¶ Philippi ⁊ iaco. De hoc festo/habeť ca. 7. huius ꝑtis. §. 8.

ꝓuicijs gebenēsis· et burgūdie:· possint si velint fe-
stum sancti claudij facere:· cū tribus lectionibus· et
50 missa ꝓpria cōuentuali; ¶ Si festū dedicationis ec- r
clesie superioris occurrat in altero ex q̄ttuor primis
51 diebus pentecostes:· fit in feria q̄nta sequēti; ¶ In
festo corporis christi:· totū officiū est p̄oris; Et est s
ipsa die cōmunio generalis pro nō celebrātibus· cō
uersis et donatis:· sicut in festo natiuitatis· pasche·
52 et pētecostes; ¶ Ipsa etiā die· ꝓpter indulgentias t
cōsequēdas:· cōuersi· et redditi· sequi debēt ecclesiā
in domo superiori:· et interesse oībus horis· ⁊ in re-
53 fectorio comedere; ¶ Itē in dicto festo· ob reuerētiā
tante solēnitatis· celebrare et cōicare possum⁹:· no-
cturnā fragilitate nō obstāte:· p̄missa tamē cōfessio- v
54 ne; ¶ In dicto festo· et per ei⁹ octauas:· in hymnis
ad horas vltimus v̄sus dicit· gloria tibi dn̄e· q̄ na-
55 tus es de virgine; ¶ In hymnis v̄o ꝓprijs eiusdē
festi:· quoties siue in cōuētu siue in p̄uato· dicit ad
vespas v̄sus· tantū ergo sacramētū veneremur cer-
nui:· et ad laudes· o salutaris hostia· que celi pādis
56 ostiū:· veniā sup formas accipimus; ¶ Qn̄ festum
sancti iohānis accidit in dn̄ica infra octauas corpo
ris christi:· dicent due misse in cōuentu:· p̄ma de fe-
sto ab hebdario· secūda de corpe christi sine nota·
ab eius vicario:· in qua incēsum nō adolet· nec cō-
municat diacon⁹:· postq̄ dicit officiū nudū de dn̄i-
57 ca; ¶ Qn̄ octaue corporis christi· occurrūt in festo
apostolorū petri et pauli· vel alicuius festi candela-
58 rū:· fiunt in vigilia festi; ¶ Festū visitationis beate
marie:· per totū ordinē cum candelis solēniter cele-
bret secūda die iulij cū suis octauis· per oīa sicut fe-
stum natiuitatis eiusdē:· mutato nomīe natiuitatis· x
in nomē visitationis:· eo excepto:· q dicit euange-
liū· exurgēs maria; In matutinis v̄o· q̄ttuor vltime
lectiōes sunt de homelia beati ambrosij:· q̄ incipit·
morale est oībus:· et p octauas· lectiones sunt de li-
bris regū; Et in dn̄ica infra octauas· q̄ttuor vltime
lectiōes sunt de residuo dicte homelie:· et vn̄ hoc mi
hi; Si tn̄ octaue cōtigerint in dn̄ica:· dicet homelia
59 sicut in die:· et nō dictū residuū; ¶ De sancta anna·

r ¶ Si festū dedica. De hoc festo/ habet ca. 28. p̄me ptis an. §. 13. 14. 15. et ca. 2. prime partis no. §. 4. 5. et ca. p̄senti §. 47. et. 48.

s ¶ Corpis christi. De hoc festo/ habet ca. 2. p̄me partis no. §. 20. et sequētib⁹. et ca. 4. se cunde ptis no. §. 27.

t ¶ Propter indul. Indulgētie infra octauas corporis christi/ cōcedunt per vrbanū papā quartū/ martinū q̄ntū/ et eugeniū quartū.

v ¶ Nocturna fragi. Quāuis statutū cōtradicat. ca. 43. prime partis an. §. 87.

x ¶ Festū natiuita. De festo natiuitatis beate marie/ habet ca. 26 prime ptis an. §. 1. et ca. 2. prime ptis no. §. 33.

y ¶ Octaue natiui. De octauis natiuitatꝫ beate marie/ habet ca. 26. prime ptis an.§.1.et sequẽtibus.
z ¶ Officiũ nudum. De nudo officio/habet ca.43. prime ptis an.§. 57.et ca.5.pme partis no.§.31.

a ¶ In festo natiui. De quo habet ca.26. prime ptis an.§.1.et ca. 2.pme ptis no.§.33.
b ¶ In festo sctẽ katharine. De hoc festo habet ca.30.prime partis an.§.25.
c ¶ Et septuagesi. Dñ officia dñicalia ab octauis pẽtecostes vsqꝫ ad aduentũ nõ sufficiũt habet ca.20. pme ptis an.§.9. Dñ ante septuagesimã officia dñicalia nõ sufficiunt vel supfluunt/habet ca.7.prime ptis an.§.6.et ca.3. prime ptis no.§.4.

d ¶ Statuto.ca.2.prime ptis no.§.8.et ca.2. tertie ptis no.§.17.
e ¶ Dedicatiõis eccle. De hoc festo etiam habet ca.psenti.§.30.
f ¶ Statuto.ca.2.prime ptis no.§.4.

fiat per totũ ordinẽ festũ trium lectionũ: vicesima
sexta mẽsis iulij: cũ oratione et missa ppria; ¶ Qñ 40
y octaue natiuitatis beate marie occurrũt feria quar
ta ieiuniorũ tẽporaliũ septẽbris: post missam octa
z uarũ dicit officiũ nudum de ieiunio; ¶ Festũ sancti 41
hugonis lincolniẽsis episcopi ordinis nostri sicut
quo ad monachos: ita et quo ad conuersos et cete
ras psonas ordinis abinde per totũ ordinẽ cum can
delis solẽniter celebret: et ab oibus operibꝰ cesset;
¶ Festum psentatiõis beate marie solẽniter celebre 42
tur per totũ ordinẽ vicesimapma mẽsis nouẽbris:
quo ad monachos tantũ; Et fiat eius officiũ p om
a nia sicut in festo natiuitatis eiusdẽ: mutato solo no
b mine natiuitatis in nomẽ psentationis; ¶ In festo 43
sancte katharine dicat et in libris domorũ ordinis
describat eius orõ ppria: deꝰ qui dedisti legẽ moy
c si; ¶ Quãdo añ aduentũ et septuagesimã sunt plu 44
res dñice in qbus idem officiũ misse cum eadẽ epi
stola et euãgelio est dicendũ: tunc si in aliq ipsarũ
occurrat festũ duodecim lectionũ: homelia dñica
lis nõ leget in refectorio: nec missa dñicalis dicet
sup hebdõam: si in pcedenti dñica dicta sit aut in fu
tura dicẽda fuerit; Fiet tamẽ in ipso festo cõmemo
ratio de dñica: tam in missa festi qꝫ in alijs missis de
viuis; ¶ Qui volunt possunt festũ sancte barbare 45
cũ tribus lectionibus et missa ppria celebrare: die
quarta mẽsis decẽbris; ¶ Festum gloriose vginis 46
marie qd solẽniter celebrat sexto idus decembris:
amodo per totũ ordinẽ celebret sub noie cõceptio
d nis: iuxta determinationẽ ecclie statuto nõ obstã
te: de sanctificatione mẽtionẽ faciẽte; ¶ Si festum 47
e dedicationis ecclie superioris occurrat in aliq dñi
ca aduẽtꝰ: vel in dñica a septuagesima vsqꝫ ad pa
f scha: transfert nõ obstãte statuto; Et si occurrat in
octauis apparitiõis ascẽsionis corpis christi visi
tationis assumptiõis et natiuitatis btẽ marie: ipse
octaue anticipant; ¶ Qz si ipsa dedicatio occurrat 48
in vigilia natiuitatis dñi vel pẽtecostes: tũc vespe
erũt itegraliter de vigilia cũ psalmis ferialibꝰ: et de
dedicatiõe fit tantũ cõmemoratio; ¶ Oratio eccle 49

ſie tue· in miſſa cōuentuali· cum celebrat de viuis:
ſemel in die dicat· excepta cena dn̄i et ſabbato ſctō; s
50 ¶ Oratio adeſto· ꝓ itinerātibus dicat ſingulis die
bus· a ſingulis ꝑſonis ordinis litteratis: a feria ſe
cūda paſche· vſq; ad ꝑmā diē pentecoſtes· ꝓ veniē
tibus ad capl'm generale· et inde redeūtibus: inter
alias orōnes que dici ſolēt poſt pſalmū· deus vene
runt gētes; Et hoc die paſche· per vicariū aut ſacri
ſtam cuiuſlibet dom⁹ intimet· per cedulā tabule affi
51 gendā: vt in tabulis moris eſt; ¶ Et orōnes deus
q̄ corda· vel p̄tende· que dici debēt et ſolēt· de ſtatu h
to· tēpore capl'i generalis: cōtinuent vſq; ad ſabba
tum incluſiue; Et hoc pariter ꝑ quos ſupra· et vt ſu
52 pra: intimet dn̄ica ante dictū capl'm; ¶ In letanijs
ꝓuatis· deſcribat et ꝓnunciet ſanctus hieronym⁹:
īmediate poſt ſanctū gregoriū; Deſcribat pariter et
pronunciet abinde in letanijs poſt ſanctū auguſti
53 num: ſanct⁹ hugo epiſcopus ordinis noſtri; ¶ A
feſto annūciationis· vſq; ad feſtū ſancti michaelis·
ꝓ fructibus terre dicat oratio· a domo tua· poſt ma
tutinas beate marie: cū alijs orōnibus· que dicunt
54 poſt dictū pſalmū· deus venerūt gentes; ¶ Priore
⁊ vicario abſentib⁹· ſi antiq̄or ſit de choro ſiniſtro:
tranſit ad dextrū ad inchoandū hymnū· te deū lau
55 damus; ¶ Et dum ī dicto hymno· dicit verſus· tē i
ergo q̄ſumus: et in p̄fatione miſſe· gratias ăgam⁹: k
genua flectim⁹: nec donec finitis v̄ſibus inde ſurgi
56 mus: ꝓpter indulgētias cōſequēdas; ¶ In cōmu
nione generali monachoꝝ ⁊ couerſoꝝ: flexis geni l
57 bus· vſq; ad finē cōionis ꝑſeueram⁹; ¶ Pro miſſa
ſacerdotib⁹ iniuncta ꝑ chartā· vel p̄ſidentē: dicant
nō celebrātes· ſeu nō ſacerdotes profeſſi: ſeptē pſal
58 mos cū letania; ¶ Sacerdotes noſtri ordinis dum
celebrāt in eccleſijs· que nō ſunt de ordine noſtro:
cōforment ſe cū alijs ſacerdotibus in modo cōfeſſio
nis faciēde· ante altare· in eleuatione calicis: in di
cendo agnus dei· in benedicēdo populū poſt miſ
ſam: et in ceteris q̄ ſine ſcandalo omitti nō poſſunt;
59 ¶ In omnib⁹ domib⁹ ordinis que ſunt ſub ditio
ne dn̄i regis francie: ſingulis dieb⁹· hora meridiei·

s ¶ Semel in die. Similiter ſemel in die dicat orō/de⁹ a quo/in cōuentu. ca. 5. prime ꝑtis no. §. 12.

h ¶ De ſtatuto. ca. 16 prime ꝑtis an. §. 6.

i ¶ Te ergo queſu. Pro quo habem⁹ tres quadragenas indugentiarum.

k ¶ Gratias agam⁹. Pro quo habemus centū dies indulgentiarū.

l ¶ Flexis genibus. Nō obſtāte ſtatuto. ca. 5. prime ꝑtis an. §. 23. et ca. 43. prime partis an. §. 47.

m ¶ Apostolica. Scilicet sixti pape quarti.

n ¶ Ex indulto. Scilicet sixti pape quarti.

o ¶ Ex indulto. Scilicet domini vrbani pape quinti.

m ex ordinatione apostolica pulsetur campana. pro aue
maria. p pace dicti regni cōseruāda: eo modo quo
pulsatur hora cōpletorij: et singule psone earundē do
morū dicant tribus vicibus aue maria; Pro q̄bus.
n vice q̄libet: trecentos dies de indulgētia. ex indul
to apostolico cōsequuntur vere penitētes et confessi;
¶ In grangijs. cellarijs. et alijs domib9 nr̄is: pos 60
sumus cū altari portatili. missas et alia diuina offi
cia celebrare. et corā nobis celebrari facere: etiā an
o te diem. circa tamē auroram. ex indulto apostolico;
Parce tamē eo vti debem9; ¶ In lectura kalēdarij. 61
a duodecimo numero. vsq ad vicesimū exclusiue:
minor numerus in pnunciādo. maiorē p̄cedat: sic
videlicet dicēdo. tertiodecimo. quartodecimo. et ce
tera; ¶ Eucharistie sacramentū custodiatur in vase 62
mūdo. sub tuta et firma cū claue custodia; Et reno
uetur bis in mense; Et fiant hostie. de pura et mun
dissima farina triticea; Et vbi cōmode potest habe
ri vinum rubeū: nō celebretur in vino albo; ¶ Quan 63
do missa dn̄icalis. dicēda sup hebdomadā. non po
test dici ante feriam sextā: si ipsa die fuerit festū triū
lectionū. habēs missam propriā: missam dn̄icalem
dicet hebdomadarius in conuentu. et missam festi.
eius vicarius in priuato; ¶ Si vero in vigilia mis 64
sam ppriā habente. occurrat etiā festū triū lectionū.
habēs missam ppriā: missam vigilie dicit hebdo
madarius in cōuentu: festi vero eius vicari9 de ma
ne pariter in cōuentu; ¶ Et si in ipsa vigilia habēte 65
missam ppriā. sit necessario dicēda missa dn̄icalis:
illam dicet de mane vicarius hebdomadarij: et mis
sam vigilie hora debita hebdōarius; Et ambe dicen
tur in cōuentu; ¶ Si aūt in dicta vigilia. que scz ha 66
bet missam propriā. occurrat festū duodecim lectio
nū: missam festi de mane dicet hebdōarius in cōuen
tu: missam vo vigilie. eius vicari9. hora debita. pa
riter in cōuētu; ¶ In oībus missis de viuis debitis 67
vel de gr̄a: fit cōmemoratio de vigilia. festo. et ieiu
nio; ¶ Si feria q̄rta in capite ieiunij prior celebrat 68
in cōuentu: dato per eū cinere diacono. recipit eum
statim a vicario: vicari9 vo. ab eodē priore. in ordine

suo; Si vo vicari⁹ ꝑore absente in cōuētu celebrat:
dat post diaconū cinerē antiq̄ori et īmediate eū ab
69 ipso antiq̄ore recipit; ¶ Infrā octauas natiuitatis p
dn̄i pasche et pētecostes dicta oratione ad noctur-
nū: solus sacerdos surgit remanente conuentu su-
per misericordias inclinato: et dicit versa facie ad
altare deus in adiutorium: quo dicto inclinat: et
70 statim ad misericordiam redit cū conuentu; ¶ Post
completorium beate marie dicatur euangelium in
principio erat verbum: et in fine te decet laus cum
ōrōnibus cōcede quesumus de natiuitate deus illu
minator et ꝓtector in te sperantium: sicut solet dici
post p̄mā eiusdē ōfficij; Et in aduētu loco officij sal- q
71 ue sancta parens dicatur ōfficium rorate; ¶ Qn̄ fe- r
stū duodecim lectionum et p̄sens defunctus occur-
runt in sabbato ieiuniorum temporalium septembris ad
uentus et quadragesime: dicuntur tres misse in cō-
uentu: p̄ma p defuncto: secunda de festo: tertia de
ieiunio; Et si tempus non sufficit: missa de ieiunio
72 sine cantu dici poterit; ¶ Quando festum candela-
rum occurrit in dominica infra octauas corporis
christi visitationis et assumptiōis beate marie: pri
73 us fit cōmemoratio ō octauis q̄z de dominica; ¶ Et
quāndo festum exaltationis sancte crucis occurrit s
feria secunda: in primis vesperis eiusdem festi ꝑus
pariter fit cōmemoratio de octauis: q̄z de domini-
74 ca; ¶ Si feria secūda tertia et quarta pasche et pē-
tecostes inter sextā et nonam hebdomadario fragi-
litas acciderit: nihilominus nonam cantat: et si ce-
75 lebrauerit cenam vel prandium benedicit; ¶ Si ve
ro alijs tribus inde sequentibus diebus etiam ante
matutinas fragilitatem habuerit: nihilominus ta-
men totū officium suum faciet: excepta missa et be-
nedictione mensarum ac vesperis in q̄bus ascendi-
76 tur ad thurificandum altare; ¶ Qr si duobus die-
bus post festū thome martyris hebdomadario fragi
litas acciderit: nihilominus tamen totum officium
suum faciet: nisi sit dn̄ica preter missam et benedi-
77 ctionem mensarum et vespas circūcisionis; ¶ Cre- t
do non dicitur in festis martyrum confessorum ac

p ¶ Infra octauas. De hoc habet ca. 42. p̄me partis an. §. 12. sz hic plenius ꝛ clarius.

q ¶ Officij. De q̄ habet ca. 5. p̄me ptis nonorum §. 2.

r ¶ Officiū. Nō obstā te statuto. ca. 36. prime partis an. §. 11

s ¶ Qn̄ festū. De hoc festo habet ca. 26. p̄me partis an. §. 6.

t ¶ Credo. Qn̄ credo dicit, habet ca. 34. p̄me partis an. §. 13

virginum. duodecim lectionum. etiam si sint festa
candelarum: nisi occurrant in dominica; ¶ In om- 78
nibus missis apostolorum. et euangelistarum duo-
decim lectionum: dicitur credo. et prefatio aposto-
lorum; ¶ Si in missis conuentualibus. et priuatis 79
v propter cōmemorationes occurrētes. numerus cōl-
lectarum excedat septenarium: pro vna cōmemora-
tione omittitur. deus largitor: pro alia. omnipotēs
deus christiani; Et nulla alia preter istas omittitur:
etiam si superexcedant dictum numerum; ¶ In vi- 80
gilia pasche. et pētecostes. si prior sit hebdomada-
rius. et nō celebret: non dicit lectionem in missa; Et
idem de alio sacerdote hebdomadario non celebrā-
te: si veniat sibi lectio; ¶ Item si prior. missam ma- 81
tutinalem cantauerit in cōuentu. in vigilia penteco-
stes. nō dicit lectionē; Et idem de alio celebrāte mis-
sam matutinalem: si sibi accidat lectio; Si tamē ad-
sit copia monachorum; ¶ Quando a kalendis nouē- 82
bris vsque ad pentecosten celebratur in dominica de
festo duodecim lectionum: tūc hebdomada sequē-
x ti. rēsponsoria inchoata. non reincipitur: sed ab eo
loco quo fuerat intermissa in hebdomada precedēti
cōtinuatur; Idem fit infra octauas natiuitatis dn̄i.
apparitiōis. ascensionis. visitatiōis. assumptiōis.
et natiuitatis beate marie: si in ipsis dn̄icis celebretur
de aliquo festo; ¶ Liceat monachis tribus diebus 83
y post pascha. et pentecosten: sedēre ad nocturnos;
¶ Omni tempore quādo noua respōsoria in domi- 84
nica incipitur: in vesperis sabbati precedentis. ma-
z gnum cantamus responsum prout dicit statūtum:
intelligitur. nisi sit illa die. vel sequenti festum can-
delarū; ¶ In solēnitatibus natiuitatis dn̄i. pasche. 85
et pētecostes. post laudes fit interuallū pro dormitio-
a ne: statūto nō obstante;

De infirmis et defunctis: et de officio et beneficijs defunctorum; Capl'm II

Infirmus morti appropinquās nō ponatur sup 1
a bn̄dictū cinerē. put vult antiquum statūtum:
ppter periculum accelerāde mortis: sed dūtaxat le-
ctus in quo iacet. modico cinere respergatur; ¶ Dum 2

v ¶ Collectarum. De collectis siue suffragijs. habetur ca. 43. prime partis an. §. 77. et sequētibus. Et ca. 5. prime partis nouorum. §. 12.

x ¶ Responsoria. De dn̄icalibus respōsorijs habetur ca. 20. prime partis an. §. 10. et. 11

y ¶ Sedere. Nō obstāte statuto. ca. 37. prime partis an. §. 24

z ¶ Statutū. Ca. 20. prime partis an. §. 12.

a ¶ Statuto. Ca. 5. prime ptis an. §. 7. et ca. 14. prime ptis an. §. 3. et ca. 19. eiusdē ptis an. in principio.

a ¶ Statutū. Ca. 46 prime ptis an. §. 8. et ca. 47. prime ptis an. §. 2.

infirm⁹ cōmunicat: cōmunio. hoc corpus submissa
3 voce dr: nō cū nota seu cantu; ¶ Sup osculo dando
infirmo. iuxta statutum: possunt p̄sidētes domoꝝ b
ordinis dispensare: tempis et infirmitatis qualita-
4 te pēsata; ¶ Laborāti in extremis. non legant que-
dā recōmendationes. dicte beati anselmi: q̄ potius
ad laicoꝝ q̄z ad monachoꝝ statū ptinere videntur;
5 ¶ Oleū infirmoꝝ in singulis domib⁹ ordinis semp
habeat: fideliter custodiat: omni anno renouet:
6 et vetus cōburat; ¶ Absolutio defuncti post sepul-
turā in claustro. de qua loquit statutum: nō debet c
fieri per modū absolutionis sacramētalis: sed p mo-
dū orōnis. sic dicēdo; Dn̄s vobiscū: oremus: ab-
solue dn̄e animā famuli tui. ab oī vīculo peccatoꝝ:
vt in resurrectiōis gloria. inter sctōs tuos resuscitat⁹
respiret: p christū dn̄m nr̄m: amen; Requiescat in
7 pace: amen; ¶ Presente in ecclesia defuncto: non
fit interuallū ante laudes: et porte chori remanent
8 apte. donec post sepulturā; ¶ Cadauer defuncti po-
test ante missam p eo cantatam sepeliri: si de eius re- d
9 seruatione periculum verisimiliter imineret; ¶ De-
functoꝝ corpora ponantur in choro conuersorum:
10 nō monachoꝝ; ¶ Si p̄sens defunctus occurrat in-
fra octauas natiuitatis dn̄i. duobus scilicet p̄uatis
diebus post festū sancti thome martyris: vel feria
q̄nta. sexta. et sabbato hebdomade pasche: vl' feria
quinta hebdomade pētecostes: post missā defūcti.
dicit officiū nudum de natiuitate. resurrectione. vel e
11 pentecostes; ¶ Quādo sepultura fratrū nostrorum
cōtinget illa die qua fiēde sunt ꝯfessiōes cōmunes:
12 omittit ea die colloquiū; ¶ Si tricēnaria nō pos-
sunt psolui ante receptionē charte tūc futuri caplī:
eo casu. anniuersaria possunt trāsferri: quādo et in-
quantū fuerit necesse; Et anniuersaria que transferū-
tur: comprehendantur cum alijs anniuersarijs pri-
mo loco celebrādis: nisi interim vacaret dies. in q̄
possent ipsa anniuersaria sic trāslata. cōmode cele-
13 brari; ¶ Priores infra q̄ndecim dies postq̄z a caplo
generali redierint. aut chartā recepint: describi fa-
ciant in kalendarijs domorum suarum. anniuersaria

b ¶ Statutū. Ca. 46 prime partis an. §. 7.

c ¶ Statutū. Ca. 47 prime partis an. §. 26.

d ¶ Ante missā. Non obstāte statuto. ca. 47. prime partis an. §. 11.

e ¶ Officiū nudum. De officio nudo. habet ca. 43. prime ptis an. §. 57. et ca. 5. prime parts no. §. 31.

per capl'm illo anno concessa: et alia ꝑpetua benefi-
cia: alias donec hoc fecerit. a vino abstineāt; Et ni-
hilominus in tunc sequēti capitulo generali. culpā
suā recognoscāt; ¶ Pro habētibꝰ bn̄ficia ordinis. 14
monachatū videlicet. tricēnariū. breuē. seu anniuer-
sarium. vel missam aliquā ꝑ litteras sibi suꝑ hoc con
cessas: nihil fiet. aut fiendū ordinabit in capl'o ge-
nerali: nisi mittantur littere originales ipsoꝝ bene-
ficioꝝ; ¶ Priores mittant aut portent ad capitulū. 15
nomina et cognomina personaꝝ ordinis. apud eos
defunctaꝝ: specificando si sint sacerdotes aut non:
et cuius domus fuerint primo et vltimo ꝓfessi; Et si
fuerint alibi priores. rectores. aut monialiū vicarij:
et in q̊bus domibus. et qua die obierūt: vt possint
describi in kalendarijs domoꝝ illarum: in q̊bus. ra-
tione p̄sidentie. aut ꝓfessionis habent monachatū;
Qꝫ si neglexerint nunciare diem obitus eorum qui
monachatus habent. aut anniuersaria: pro quali-
bet omissione. sex missas defunctorum reddant: pro
his. quorum beneficia retardant; ¶ Si aliqua per- 16
sona ordinis habet per totū ordinē aliqđ beneficiū
spirituale. siue tricennarium. siue monachatū: do-
mus tamen sue ꝓfessionis. aut p̄sidentie si quibus p̄-
fuerit. non tenebuntur ꝓ eo. ad duplex beneficium:
sed dūtaxat ad vnicum tricēnariū: aut vnicū mona-
chatū. vel huiusmodi; ¶ Si is cui aliquod spiritua 17
le beneficiū ab ordine concessum est. aliud impetrare
voluerit: de p̄mo tenebit facere mentionē; Alioq̄n.
per cōcessionem secundi: p̄mū de quo tacitū est: cē-
set esse reuocatum; Ita ꝙ nō ad primū: sed ad secū-
dū dūtaxat tenebimur; ¶ Bn̄ficia defunctoꝝ. puta 18
monachatus et huiusmodi. q̄ suꝑ annū denūciant:
q̄ꝫcitius fieri poterit ꝑsoluant: nec vsqꝫ ad sequēs
capitulū differant; Sufficit tamen inchoare tricen-
naria capituli preteriti. ante receptionē charte futu-
ri: nisi aliter ante ipsum capitulū valeant inchoari;
¶ Si ꝑsonis q̄ nō sunt de ordine nostro. fuerit con- 19
cessa fraternitas. seu breuis quod idē est: et tricēna-
rium: persone ordinis nostri. non tenebunt ꝓ eis
exoluere: nisi solū officium tricennarij; Nec pariter

tenebunt reddere breues in priuato: pro quibuscunque
personis habentibus insolidū tricennariū ordinis;
20 ¶ Pro quolibet ex habētibus plenū cum psalterijs
monachatū: debetur pro semel tricennariū. et anni-
uersarium perpetuum; Et nihilominus. a quolibet
litterato. debent duo psalteria: vel pro quolibet psal-
terio tres misse; Pro habentibus vero simplicē mo-
nachatū: nulla de psalterijs facta mentione: dūta-
xat tenemur pro semel ad tricennariū. et anniuersariū
21 perpetuum. in kalendarijs scribendum; ¶ Priores
domus maioris cartusie. habēt per totū ordinē du-
22 plicem cum psalterijs monachatum; ¶ Monachi.
moniales. clerici redditi. cōuersi. redditi laici. cōuer-
se monialiū: habent tricennariū defunctorum per totū
ordinē; Et nihilominus participes sunt centū bre-
uiū: que anno quolibet. in charta capituli generalis.
dici ordinantur: dum tamen laudabiliter. in obedi-
entia ordinis perseuerauerint: ad relationem priorū
23 suorum; ¶ Persone ordinis extra domos professi-
onum suarum hospitantes: aut alibi professionem fa-
cientes: tenent ad beneficia spūalia. pro professis do-
morum sue prime. et vltime professionis: et pro perso-
nis domorum. eisdem domibus associatarum: etiā si ta-
les persone. extra domus professionū vel associatio-
num predictarum. sub obediētia tamen ordinis deces-
serint: et viceuersa. persone domorum associatarum vbi-
cunque existentes: pro ipsis etiam soluere tenentur;
24 ¶ In domibus in quibus nō sunt sex sacerdotes: pro
quolibet tricennario tam viuorum quam defunctorum: di-
cant dumtaxat due misse in conuētu. vel in priuato: f
cum cantu. vel sine cantu: iuxta consuetudinem do-
25 mus; ¶ Persone nostri ordinis professe litterate non
celebrantes: debent pro quolibet tricennario viuorū
vel defunctorum. quod a capitulo generali iniungit: g vi-
ginti psalmos; Conuersi vero: h quinquaginta pater no-
ster. et totidem aue maria; Siue tale tricennariū in-
iungatur pro personis ordinis: siue pro extraneis;
26 ¶ Donati viuētes sine proprio: habent i beneficium
27 breuis sicut et conuersi: aliter nō; ¶ Cōuersi nō te-
nent soluere qualibet hebdomada: vltra septē anniuer-

f ¶ Due misse. De hoc habet ca. 4. prime partis no. §. 15.

g ¶ Viginti psalmos Per hoc mitigat statutū. ca. 4. prime partis no. §. 13

h ¶ Quinquaginta Et similiter mitigat statutū. ca. 4. prime partis no. §. 13

i ¶ Beneficiū. Idem ca. 11. huius partis. §. 16

k ¶ De chaleis. De h officio habet ca. 4 8. prime partis an. §. 36.

k sarie; ¶ Ad officium de chaleis nō tenemur: nisi ad 28
statum pristinū reuertantur; ¶ Pro faciliori expedi- 29
tione et persolutione monachatuū · possunt celebrā-
tes missas ipsoꝝ monachatuū dicere ad suam deuo-
tionem: dum tamen prima missa sit de requiē: cum
orōne ppria pro illo defuncto · pro quo monachat⁹ cele-
brat; Et q in ceteris missis si de viuis fuerit: in pe-
nultimo · sin autē · in primo loco: dicta orō ppria dicat
ad intentionē ipsius defuncti; Qz si plures mona-
chat⁹ simul occurrāt: illi nō soluent simul cū orati-
one plurali: sed qlibet de per se · cū orōne singulari di-
cēda modo pdicto; ¶ Nulla psona ordinis nō req- 30
sita · pticipatiōes pro extraneis · q scilicet de ordīe no-
stro nō sunt: impetret · vel sollicitet · vt petant; Qui
cōtrafecerit · si inferior priore fuerit: tres abstinentias
faciat; Prior vero qnquaginta psalmos dicat; ¶ Qz 31
missa benefactoꝝ · et anniuersarij sit hebdomadarij ·

l ¶ Statutū. Ca. 43. prime ptis an. §. 66. et. 68 et ca. 4 8. prime partis an. §. 13. et. 17

m ¶ In statutis. Ca. 29. scde partis an. §. 3. et ca. 4. prime ptis nouorū. §. 41.

l put dicit statutum: intelligit si tricennariū nō cur-
rat; Nam eo currēte: pertinet ad eum cui ptingit ex
m ordine tabule; ¶ Duplex officiū de quo in statutis 32
habet: est duplex agēda defunctoꝝ: in quaꝝ prima ·
dicit missa ab hebdomadario · in alia vero nō; ¶ Pro 33
defunctis in ppietate · ad nullū tenemur officium:
postq eoꝝ crimē fuerit detectū; ¶ In vigilijs ascē- 34
sionis · sancti iohānis baptiste · aploꝝ petri et pauli ·
et assumptiōis beate marie: si psens defunctus oc-
currat: sexta ante missam dicit cū nota · sz nō nona;

n ¶ Statutū. Ca. 47 prime partis an. §. 29

n ¶ Statutum dicēs q cum defunctus ab exaltatiōe 35
sancte crucis · vsq ad kalēdas februarij sepelit: sex-
tam diei submissa voce in ecclesia cātamus: intelli-
git · nō solū ad vsq predictas kalēdas: sed vsq ad
quinquagesimam;

De reprehēsione. et his que reprehēsione et emēdatione digna sunt; Ca. III

Nulla psona ordinis · infantem de sacro fonte le- 1
uare psumat: aut eum nisi in casu ineuitabilis
necessitatis baptizare; Qz si prior aut quis alius offi-
cialis cōtrarium fecerit: absolutiōis a suis obediē-
tijs · ceteri discipline generalis: donati vero et pbē-
darij expulsiōis penas sustineāt; ¶ Nullus prior · 2

monachus·cleric⁹ reddit⁹·aut cōuersus nostri ordi-
nis in itinere ꝯstitut⁹·mātellū secularē·seu capā a ca-
putio sepatā portare p̄sumat: alias rē ipsam pdat;
Et nihilomin⁹ p caplm generale·seu visitatores·iu-
3 xta casus et psone exigentiam puniat; ¶ Monachi
causa deuotiōis·pietatis·recreatiōis·visitatiōis pa
rētū·aut quauis causa alia: terminos suos nullate- a
nus exeāt; Et cū intdū p licētias p̄sidētis extra do-
mos suas·infra tn̄ termīos p̄dictos recreatiōis cau-
sa·in spaciamētis exeūt: nō intrēt domus seculariū·
etiā infra eoꝝ terminos sitas; Et si dum exeunt·ne-
cessario trāsitum facere cogant·p vicinas villas·aut
villagia: hoc casu·solo trāsitu sint cōtēti: nec morā
ibidem faciāt·aut colloquium cū secularibus·maxi-
me mulieribus teneāt; Nec in ipsis spaciamētis su-
is·cōmedant seu bibāt; Nec secū victualia portēt; b
Qui cōtra fecerit·p vice qualibet semel ī refectorio·
p̄sente cōuentu·ad terram comedat: pane ⁊ aq̄ ꝯtē-
tus·et assere nudo; Et si tertio pseuerauerit: p̄siden-
tis arbitrio grauius prout casus exegerit puniat;
Et qui eis victualia ministrauerit: si inferior prio-
re fuerit: eidem pene subiaceat; Prior vero si in hoc
excesserit: visitatorum arbitrio parit puniat; Nec
visitatores·quāto minus proprij p̄ores·possint su-
per hoc dispensare·aut licētias dare: vel ordinatio-
nem istā quomodolibet relaxare; Licētias quascū-
q̄ hactenus sup hoc ꝯcessas reuocādo: ⁊ inhiben-
4 do·ne similes ꝺ cetero frustra petant; ¶ Nullus pri-
or aut queuis alia ordinis persona·verbis·lr̄is·nū-
cijs aut alias quouis modo·sollicitet·subornet·vel
inducat personas aliarum domoꝝ ad aliquā insta-
bilitatem: pmittendo eis obedientias·grossas pi-
tātias·optima vina·crebra spaciamēta·⁊ huiusmo-
di: in non modicum psonaꝝ ⁊ domoꝝ predictarum
dispendium·⁊ salutis periculum; Qui cōtra fecerit·
et quotiēs id fecerit: ordinēm per mēsem in victua- c
libus sine misericordia teneat; Et nihilominus per
caplm generale·seu per visitatores·prout casus exe-
5 gerit·rigide puniat; ¶ Picturas ⁊ imagines curi-
osas·iuxta alias ordināta: in ecclesijs·et domibus ꝺ

a ¶ Terminos. De h habet ca.22. secūde partis an.§.15

b ¶ Comedāt. Idem habet ca.8. secūde partis no.§.6

c ¶ Ordinē. Quid sit ordinē tenere. habet ca.10. scꝺe ptis no.§.6

ꝺ ¶ Ordinata. Ca.1. scꝺe partis no.§.7

ordinis·siue in vitreis·siue in tabulis·lapidib⁹·pa-
rietib⁹·⁊ locis aliis·tanq̄ derogantes et ꝯrias sim-
plicitati·rusticitati·⁊ humilitati nostri arrepti ꝓpo-
siti rep̄hendimus:· ⁊ ne de cetero fiant inhibemus;
Jam factas vo si cōmode ⁊ sine scādalo fieri possit:
tolli ⁊ amoueri volum⁹; Et qd̄ de picturis ⁊ imagi-
nibus huiusmodi:· illud ⁊ de edificiis·vestimentis·
eq̄taturis·ac earū ornatu: et ceteris rebus curiosis
omnibus ordinam⁹; Sup quo visitatores diligent
inuigilēt; ¶Et quia nōnulli sunt in acq̄rēdo nimis 6
auidi:· alii in alienādo īprouidi: alii vo ad litigia ꝓ-
ni:· in suum ⁊ domoꝝ suaꝝ nō modicum detrimen-
tum: ꝓp̄tea omnes et quascūq̄ licentias·in genere·
vel specie·domibus ordinis de acq̄rēdo extra termi-
nos possessionū hactenus ꝯcessas: reuocam⁹; ¶Et 7
vt damnata cupiditas q̄ q̄plures iā religiones euer-
tit:· finem·modū·et terminum·⁊ reꝝ possessio·certū
limitē accipiat: ordinam⁹·ꝙ de ceto districte seruet
e illud tam solenne statūtū:· de nihil acq̄rendo extra
terminos possessionum: nisi hoc fiat cum speciali li-
centia capl̄i generalis·aut p̄oris cartusie; Et ꝙ in li-
centiis impetrādis·⁊ ꝯcedēdis·exp̄mat· illius do-
mus q̄ talem petit licentiā necessitas: rei acquirende
qualitas·⁊ vtilitas; Alias talis licentia·et acq̄sitio
īde secuta: nulli⁹ roboris sint·aut momēti; ¶Res· 8
tura·redditus·aut possessiones domoꝝ ordīs infra
terminos possessionum·vel etiā extra·cū debita licē-
tia iam acq̄sitas·seu acq̄rendas:· vel q̄ sunt de pa-
trimonio·⁊ antiqua fundatione suarū domoꝝ·nul-
lus alienet: nisi pro domoꝝ ipsaꝝ vrgenti necessita-
te vel maiori vtilitate:· ⁊ cum licētia speciali dictoꝝ
capl̄i vel p̄oris cartusie:· p̄cedente etiam debito tra-
ctatu·⁊ interueniente consensu suoꝝ conuentuū: ⁊ si
cōmode fieri possit·visitatoris ꝓuincie; ¶Terrule 9
f tamen seu possessiones minus vtiles iuxta statūtū·
de ꝯsensu conuentuū suoꝝ·⁊ cum cōsilio ꝓboꝝ vi-
roꝝ·ac vnius visitatoꝝ: poterūt alienari ꝓ vtilita-
te domoꝝ:· ita tamen: ꝙ p̄ciū in possessiōes magis
vtiles conuertat; Alienationis autem nomīe intel-
ligit venditio·donatio·permutatio·locatio ad lon-

e ¶Statutū. Ca.19. scd̄e ꝑtis an.§.1.et seq̄ntibus.

f ¶Statutū. Ca.2. tertie partis no.§.14.

gum tempus: et emphiteosis ꝑpetua· rei· que non
10 est albergari solita; ¶ Cõstitutio penalis pauli pa-
pe secundi· sup alienatiõe reꝝ ⁊ bonoꝝ eccl'iasticoꝝ
facta: fuit ꝑ innocentiũ papã octauũ· quo ad ordinẽ
11 nostrũ relaxata; ¶ Nullus etiam cũ licẽtia emat red-
ditus aut possessiones: cũ gr̃a redemptiua· et mino-
ritate p̃cij; Tales eñ cõtractus censent simulati: et
12 ꝓptea· a nostro ꝓposito alieni; ¶ Et si res imobilis
vendat: p̃ciũ illius· nisi cum licentia capl'i genera-
lis aut p̃oris cartusie· non expendat: sed in acq̊siti-
one rerum aliarum imobiliũ conuertat; Prior qui ꝯ
fecerit· absoluat: et monachi q̊ in hoc sibi consen-
serint· sint in disciplinã[g] generali· ad ordinis volun- g
tatem; Pariꝗ pena plectant· qui sine licentia· red-
ditus annuos· seu pensiones· aut seruitutem aliam:
sup rebus et bonis sue domus vendiderint· vel im-
13 posuerint ꝑpetuo vel ad vitam; ¶ Cũ vero aliq̃ do-
mus ordinis· ꝑ absolutionẽ aut mortem sui p̃oris·
pastoris est solatio destituta: nulla in ea penitus
alienatio fiat rei alicuius imobilis· aut etiam mobi-
lis: que ad aduẽtum noui p̃oris· sine detrimẽto do-
mus seruari pōt; Qui ꝯ fecerit: absoluat ab oĩbus
obedientijs ordinis; Et nihilominus alienatio non
14 valeat; ¶ Quãtum poterimus· lites et ꝓcessus fu-
giamus; Seruos eñ dei litigare non licet; Et si in-
terdum ad id· nos impellit necessitas: pacem cum
aduersarijs· via amicabili· vel arbitrali· si fieri potit·
queramus· vel oblatam amplectamur: ad vitãdum
discursus varios· litis euentus dubios· et expẽsas;
Ex his eñ· multa domibus· et ꝑsonis ordinis eue-
15 niunt incõmoda; ¶ Artem alchimie seu quinte es-
sentie· nulla persona ordinis per se· vel per alium in
domib⁹ ordinis aut alibi exercere p̃sumat: aut exer-
cẽtibus· auxilium· cõsiliumve p̃stare: vel vbi illã ex-
ercent· interesse: seu instrumenta artis· penes se ha-
bere et custodire: sub pena quo ad p̃ores· et ceteros
officiales· absolutiõis a suis obedientijs· et ꝑpetue
inhabilitatis ad eas: quo ad monachos· ꝯuersos·
et redditos· disciplinẽ[h] generalis: quo v̊o ad dona- h
16 tos· et p̃bendarios· expulsiõis ab ordine; ¶ Ad cõ-

g ¶ In disciplina ge. Quid sit disciplina generalis. habet ca. 31. secũde partis an. §. 22

2. Timoth. 2. d.

h ¶ Discipline gene. Quid sit disciplina generalis. habet ca. 31. secũde partis an. §. 22.

seruandum ordinis honestatem. inhibem⁹ omnib⁹
et singulis subditis nostris: ne secreta ordinis. siue
statum et defectus ꝑsonaꝝ et domoꝝ eiusdem: ex q̃-
bus mala opinio. vel sinistra suspitio. seu diffama-
tio. apud audientes oriri posset: alicui ꝑsone eccle-
siastice. vel seculari. q̃ de ordie nostro nõ sit; Aut ali-
cui etiam nouitio scienter et maliciose. verbo. scp̃to.
nũcijs. nutu. vel signis: aut alias quouis modo. re-
uelare p̄sumat; Qui cõtra fecerit: de tanto reatu. ab-
solui nõ possint: subditi videlicet nisi per proprium
priorẽ: nec p̄or nisi ꝑ vicarium. cum iniunctiõe dua-
rum abstinentiaꝝ; Quã q̃dem ꝓhibitionẽ et penã:
ad p̄orissas. et moniales nostri ordinis. et vicarios
eaꝝ extẽdi volumus; Et nihilomin⁹ si tales de reue-
latiõe huiusmodi cõuicti fuerint: iuxta casus exigẽ-
tiam punient; ¶ Et ex eadem causa. cum p̄or cõtra 17
subditos. vel ecõtra. subditi cõtra p̄orẽ. de statu do-
moꝝ. et personarum ordinis. aliqua scribere volũt ꝛ
scribunt: ex q̃bus aliqua suspitio seu sinistra opi-
nio cõtra ordinem. domos et personas p̄dictas ori-
ri posset: nulli sup̄ hoc scribant: nisi capl'o generali.
vel p̄ori cartusie: aut alteri ex visitatoribus ꝓuĩcie:
q̃ possunt super hoc ꝓuidere; ¶ Nulla ꝑsona ordi- 18
i nis assumat in se executionem testamentorum etiam
ad pias causas: nec sollicitudinem aut ꝓsecutionẽ
aliquarum causarum. aut negocioꝝ alienorum; Nec
pariter legationes seu ambasiatas: que simplicita-
ti ordinis minime conueniunt; Nec super hoc licẽ-
tias frustra petat; ¶ Nulla domus ordinis pro mis- 19
sis. anniuersarijs. tricennarijs. aut alijs diuinis of-
ficijs. et ordinis beneficijs ad tempus. vel in perpe-
tuum celebrandis. pecunias aut aliq̃d aliud tempo-
rale. interueniente pacto recipere presumat: aut pro
eis. se et domum suam aliqualiter obligare; ¶ Nul- 20
la etiam persona ordinis. ꝑ se aut q̄uis aliam inter-
positam personam. ꝓ missis et alijs p̄dictis officijs
et beneficijs. pecunias etiam gratis oblatas. vel ali-
k q̃d aliud ad suos vsus ꝯuertẽdũ: sb̄ pena disciplinẽ
generalis recipiat; Sed si q̃d pia fideliũ deuotione
offerat: illud cũ gratiarũactiõe. cessante omni pa-

i ¶ Executionẽ. De h̄ habet ca. 3. secũde ꝑtis no. §. 13.

k ¶ Discipline. Quid sit disciplina generalis. habet ca. 31. secũde partis an. §. 22.

cto recipiatur: et ad vsus ac cōmodum nō illius cui offertur sed totius cōmunitatis conuertatur ad prioris arbitrium; Qui si prior in hoc excesserit: visitatorum arbitrio puniatur;

De electiōe prioris et eius officio. necnō de officiis procuratoris et vicarii; Ca. IIII

1 Si in triduo ante pascha domus aliqua ordinis per obitum vel absolutionem sui prioris pastoris fuerit solatio destituta: durante ipso triduo preces que dici debent pro electiōne futuri prioris: dicentur sub silētio tacito gloria patri in fine psalmi; a

2 ¶ Domus ordinis orbata pastore per absolutionē seu mortē sui prioris: potest extunc vocare duos aut vnum si duo cōmode haberi nō possunt: de vicinioribus et discretioribus prioribus ordinis pro electiōe sui futuri prioris; Quorum vnus si cōmode fieri possit: sit alter ex visitatoribus prouincie; Quā quidem electionem ipsi duo vel vnus si solus fuerit cū seniore ipsius domus si rite celebrata fuerit: seruatis seruādis auctoritate capituli generalis cōfirmabūt; Exceptis tamen domibus que a cartusia nō distant vltra sex dietas: que iuxta formā statutorum se pastore orbatas: tenebuntur domui cartusie nūciare; Alie vero domus hoc quantocito cōmode poterūt: eidē domui pariter nūciabūt; b

3 ¶ Si vnus ex prioribus vocatis ad electionē confirmādā eligatur in priorē: alius cū antiquiore domus eius electionē si canōica fuerit poterit confirmare;

4 ¶ Vocati ad cōfirmationē alicuius electiōis nullo modo sollicitēt eligētes de aliqua particulari persona eligēda aut postulāda: sed eligētium vota pure et simpliciter inquirāt: statuti forma seruata; c

5 ¶ Professi in ordine cisterciēsium et consimiliū nō possint habere aliquā obediētiā in ordine nostro sine dispēsatione capituli generalis prout continetur in statutis: declaramus quod per illud verbū consimiliū intelliguntur monachi omnes qui militant sub regula sancti benedicti: vt sunt cluniacēses celestini premonstratenses grādimōtēses et huiusmodi; d

6 ¶ Quāuis electiōes diebus feriatis hoc est festiuis licite celebrari valeant: assignatiōes tamen terminorum que fiunt per priores vocatos ad opponēdū cōtra electiōis formā et electi personam: debēt cadere

a ¶ Pro electiōe. De electiōe prioris habetur ca. 5. secūde partis an. §. 1. et sequētibus. et ca. 2. secunde partis no. §. 1. et sequentibus.

b ¶ Statutorum. Ca. 5 secūde partis an. §. 4.

c ¶ Statuti. De quo habetur ca. 5. secūde partis an. §. 8 et ca. 2. secūde partis no. §. 1. et sequētibus.

d ¶ In statutis. Ca. 2. secūde partis no. §. 9.

ad diem nõ feriatam: ꝛ die non feriata. confirmatio ipsa fieri: cum sit actus iudicial; ¶ Si ꝑor aliq̃s pe- 7
tat misericordiã sibi fieri: visitatores seu ꝑores alij ad hoc vocati et deputati. ei⁹ sola resignatiõe nõ cõtẽti: petitã misericordiã sibi faciãt: et eũ absoluãt: anteq̃ ad futuri ꝑoris electionem ꝓcedaf; ¶ Prior 8
cartusie. q̃ super annum. capl'i generalis auctoritate fungif: libere vtaf potestate sua: nec illã nimis moderef. aut restringat; ¶ Priores cum maturo consi- 9
lio. possunt instituere et destituere officiarios suos: nec ĩ hoc ĩpediri possunt: nisi ꝑ capl'm generale. aut ꝑorẽ cartusie; ¶ Priores ãnis singulis. vicario. ꝓ- 10
curatore. et duob⁹ ad minus seniorib⁹. seu discretioribus ꝯuẽtus ꝑ̃sentibus: reddãt rationẽ. sibi credite administratiõis; De his videlicet. que super annum receperũt et expenderũt: saltẽ summarie sic dicendo; Tantũ ꝓ ouis. tantũ ꝓ piscib⁹: et sic de singulis; Sup quo visitatores inuigilẽt; Et nihilominus statũ domus videant: et chartis inserãt; Et si ꝑorẽ in hoc remissum aut negligentẽ inuenerint: ꝓuideant. aut sequẽti capl'o vt ꝓuideaf referãt; ¶ Qz 11
e ꝑor absolutus iuxta formã statuti. possit sibi domũ eligere: intelligif de domo sue ꝓfessiõis. aut etiã alterius dom⁹ illi⁹ ꝓuincie cui s'best domus a qua absoluif. si domus quã eligit velit eũ recipe; Et ꝓ̃fea. vt eidem absoluto ꝓuideaf: et euagationis materia subtrahaf: ordinam⁹. q̃ absolut⁹ nõ recedat extra domũ a qua absoluif: nisi ꝑ̃us fuerit debite certificatus. q̃ ꝑor et ꝯuẽtus dom⁹ illi⁹ quã eligit. voluerint eum recipe: quo tũc. et non ante. domus illa cui prefuit. pecunias ꝓ expensis itineris necessarias. cũ equo et famulo sibi ministrabit; Qz si postq̃ in duab⁹ domibus ꝓ comperiẽdo receptorẽ. diligẽtiam fecerit: et neutram illarz inuenerit. que eum recipe velit: aut in domo vnde absoluif maneat: aut ad domum sue ꝓfessionis reuertaf: donec sequens capl'm generale. aut interĩ ꝑor cartusie si hoc petierit. sibi alif ꝓuiderit; ¶ Qz vero ꝑor absolutus faciat 12
f ꝓfessionem in domo a qua absoluif. si sibi placet et priori domus ꝓut dicit statutũ: intelligif si etiam

e ¶ Statuti. Ca.6. secũde partis au.§.37

f ¶ Statutũ. Ca.6. secũde ptis an.§.36. et ca. 3. scõe partis no.§.24.

13 placet conuentui vel maiori parti; ¶ Illud etiã q̃d
statuto cauet · q̃ quãdo aliq̃s nostrũ de domo in q̃ s
professionem fecerat · transfert ad aliam domũ: post
annum ibidem pfessionem faciat vel infra: qñcũq̃
priori placuerit: intelligit si sibi placet ibidẽ pfessio-
nẽ facere · et priori ac conuẽtui suo · illum ad eã recipe;
14 ¶ Priores ac rectores domorũ nõ mittãt ad ordĩes
recipiẽdos monachos aut clericos redditos · donec
ad etatẽ legitimã · q̃lẽ ordo ipe req̃rit deuenerit: nisi
sup hoc fuerit alit dispẽsatũ; Nouitij vo donec pfes-
sionẽ fecerit · ad ordĩes nõ mittant; Etas aũt legiti-
ma ẽ in diacono vicesim⁹ · in sacerdote vo vicesimus-
q̃ntus ãnus: q̃uis sufficiat · q̃ annũ illi⁹ etatis quẽ
15 ordo req̃rit attigerint: licet nõ cõpleuerit; ¶ Mo-
nachi et clerici redditi · p suscipiẽdis ordinib⁹ ad p- h
priam ciuitatẽ mittant: si in ea ordines celebrent;
Uel ad locũ magis vicinũ · in quo ordines ipsos ce-
lebrari continget: nec in eundo aut redeũdo · a recto
itinere notabilit diuertãt: nec ibidem moram inor-
dinatam faciãt; Sed q̃ primũ ordines recepint · clau-
strum repetãt: omni fraude cessante · super quo · prio-
16 res sui · curam exhibeant diligentem; ¶ Priores · p-
curatores · et ceteri officiales domorũ · in pitãtijs or-
dinarijs · et gratijs · nõ differãt a subditis: nec hos-
pitibus · iuxta alias ordinata in statuto · vel visitato- i
ribus ordinis ministrent vltra duo fercula non curi-
ose parata: nisi ex aliqua occurrẽte causa · honesta ·
17 vel necessaria; ¶ Priores aut pcuratores domorũ ·
p negocijs que per clericum redditum · cõuersum ·
donatum · famulum · litteras · aut alias expediri pos-
sunt · a suis domibus nõ exeãt: nec illa p seipsos ex-
erceant: sed in suis ꝯuẽtibus · cũ monachis a q̃bus
assumpti sunt resideant: seq̃ cum eis conforment in
victu et ceteris obseruantijs: et diuinum officium ·
die noctuq̃ sequant quantum negocia domorum
suarum hoc permittunt: vt ceteris de seipsis · bonũ
exemplum prebeant; Qz si negocium tale fuerit · q̃
prioris aut procuratoris predictorum presentiã ne-
cessario exigat: hoc casu pcurator potius q̃z prior ex-
eat: si p solum pcuratorem expediri possit; Alioq̃n

s ¶ Statuto. Ca. 24 scde ptis an. §. 12

h ¶ Pro suscipiẽdis. De ordinibus suscipiẽdis habet ca. 5. secũde partis no. §. 6. et. 7.

i ¶ In statuto. Ca. 1. scde partis no. §. 13

prior aut si necesse fuerit· ipsi ambo simul: ꝓ ipsius
rei aut negocij tūc occurrētis expeditiōe exeāt: ⁊ q̄ꝫ-
citi⁹ potuerit reuertant᷑: nec exeūdi occasiōes q̄rāt;
¶ Priores q̄ mōachos suos· ꝓcuratores simulate 18
faciūt· vt ħ medio· ad medicos· vel ad visitādū ami-
cos· aut alias· ꝓ eoꝝ recreatiōe ⁊ volūtate a domib⁹
exeāt: et inde postq̄ꝫ sunt reuersi· absoluūt· et alios
instituūt: visitatores· dure repħendāt et puniāt; Et
tales monachos· tanq̄ꝫ fugitiuos iudicēt: et parit᷑
puniāt· ꝓut casus hoc exegerit; ¶ Licētie q̄ ꝓcura- 19
toribus ꝯcedunt᷑ ꝑ p̄orē cartusie· vt possint exire ter-
minos suos· et eq̄tare· intelligunt᷑ ꝓ solis negocijs
sue domus: et de equitando· si ꝓcurator sit senex·
aut debilis· vel si via est longa· difficilis et lutosa:
vel sit alia causa rationabilis· per eius priorem ar-
bitranda; ¶ Licentie parit᷑ que prioribus per char- 20
tam capl'i generalis· de exeūdo terminos concedunt᷑
tam parue q̄ꝫ magne: intelligunt᷑ ꝓ solis negocijs
domoꝝ q̄bus p̄sunt: q̄ ꝑ alios cōmodius expediri
nō p̄nt; Qꝛ si ꝓ alijs negocijs exierit: aut si expedi-
k tis illis· ꝓ q̄bus exire p̄nt· stati nō redierit: penā sta[k]
tuti sustineāt; Magnas aūt licentias interp̄tamur:
q̄n extra terminos· illa die qua exeunt· pernoctant᷑;
Paruas vero: si eadem die reuertant᷑; ¶ Licentie 21
que ꝯcedunt᷑ p̄oribus· et ꝓcuratoribus· de comedē-
do cum hospitibus: nō intelligunt᷑ passim· et indif-
ferēter de oībus: sed dumtaxat de ꝑsonis honestis·
magne reputatiōis et grauibus: vel domoꝝ suaꝝ·
aut ordinis benefactoribus· ⁊ p̄cipuis fautoribus:
ac talibus q̄bus hoc cōmode negari nō p̄ot; Cū q̄-
bus etiā quāto rarius fieri poterit: meli⁹ erit; ¶ Vi- 22
carius potest absoluere priorem ab excōmunicatiōe
iuris· et ab oībus casibus nō reseruatis sedi aposto-
lice: et secū sup̄ eis dispensare; ¶ Vicarij in domib⁹ 23
monachoꝝ· mortuo p̄ore· eandem habēt auctorita-
tē in sp̄ūalibus quo ad ꝑsonas ordinis: quā p̄or ha
bebat· dū viueret; Et parit᷑ p̄ore excōicato· suspēso·
vel intdicto: vicarius habet illam auctoritatē· q̄ ad
ꝑsonas ordīs quā habebat p̄or iure ordīario· ⁊ ex sta
tutis: donec ipe p̄or· a p̄dictis cēsuris absoluat᷑· aut

k ¶ Statuti. Ca. 6. se cūde ptis an. §. 31. et. 34.

alius ei in ꝓoratu subrogetur; Nõ tñ põt ipe ꝓor me-
dio tempe. hoc est durãtibꝰ excõicatiõe. suspẽsione.
vel interdicto ꝑdictis. vicariũ absoluere: et in eiꝰ lo-
24 cũ. aliũ subrogare; ¶ Si cõtingat in posterum. aliq̃s
ordinatiões alias ꝑ caplm generale fieri: vicarij do-
moꝝ ordinis. recepta charta eiusdẽ capli. ãnis sin-
gulis eas describãt in vno libro. de nouo ꝓptea fiẽ-
25 do: ne q̃s de eis ignorãtiã ꝓtẽdere possit; ¶ Presi-
dẽtes domoꝝ ordĩs. religiosis suis etiã officialibꝰ.
cũ alibi ꝑ obediẽtiã trãsferuntur: nõ dẽt pecunias ꝓ
suis fagotis. seu fardellis: sub pena. arbitrio vsitato-
rũ moderãda; Qr si ꝓpter locoꝝ distãtiã. aut alias. ve-
stimẽta portari nõ possint: ꝓores ad q̃s mittuntur.
eis de necessarijs ꝓuideãt: et domꝰ ꝓfessionũ suaꝝ.
qd ipsi ꝓores ꝓptea legitie exbursauerit restituãt:
salte in tũc seq̃nti caplo: si citiꝰ cõmode fieri nõ pos-
26 sit; ¶ In domibꝰ mõachoꝝ nullus sit vicariꝰ. ꝓcu-
rator. aut sacrista. nisi sit ipsiꝰ domꝰ ꝓfessus: sine spe
ciali licẽtia capli generalis. vel ꝓoris cartusie: vel ĩ ca
su ĩminẽtis necessitatis: ꝑncipalis visitatoris ꝓuĩcie;
Qui si sup hoc. licẽtiã dederit: in tũc sequẽti caplo. ra
27 tificari debebit. alias vlteriꝰ nõ valebit; ¶ Per licẽ-
tias q̃ iterdũ ꝯceduntur ꝓoribꝰ. rectoribꝰ. aut vicarijs
monialiũ. vt ꝓ necessitate sua possint vocare ꝑsonas
aliaꝝ domoꝝ ordinis: nõ pñt vocari ꝑsone alteriꝰ l
ꝓuincie: sed dũtaxat ꝓprie; Et hoc cũ pace vocãdoꝝ et
28 ꝓoꝝ suoꝝ; Nisi aliter exꝑmatur in hmõi licẽtia; ¶ Pri-
ores ordinis ex indultõ aplico. pñt in suis domibꝰ m
bñdicere paramẽta altariũ: cruces. casulas. et alia
ad diuinũ cultũ necessaria: ad vsum tñ suaꝝ aut alia-
rũ dicti nostri ordinis domoꝝ. et nõ aliter;

l ¶ Vocari. Non pñt pariter vocari fugitiui: apostate/vel criminosi. ca. 10. huius partis. §. 9

m ¶ Ex indulto. Scz dñi innocẽtij pape octaui.

De colloquio claustri. hospitibus re-cipiendis. et mulieribus non introducẽdis; Capitulum V

1 Colloquium cõuentuale non habetur in claustro
ferijs quintis. in aduẽtu. quinq̃gesima. et qua-
dragesima; In festis tamẽ capli. occurrẽtibus in ad-
uentu et quinquagesima. seruetur circa colloquium
claustri. et quo ad alia: ꝓut in statutis continetur. de a

a ¶ Statutis. Ca. 2. ꝑme partis an. §. 15.

festo sancti andree·ipso tempore occurrẽte; ¶ Qui 2
nõ fuit in nona diebus bine refectiõis: nõ debet in-
teresse colloq̃o; ¶ Nullũ habet colloquiũ·in septi- 3
manis minutionũ·feria quinta· nisi venerit festum
capituli; ¶ Hospitibus cũ ad nos veniũt·aut ꝑ nos 4
inuitant ad conuiuia: non ministrent·nec ꝓparent
diuersa et exq̃sita cibaria: ex q̃bus ⁊ religiosi·⁊ secu-
lares·imo etiã et ipsi hospites scãdalizant·et domꝰ
grauant: vnde duobꝰ nõ curiose ꝓparatis ferculis·
cũ coq̃na·caseo·et fructibus debẽt esse contenti: ni-
si tãte dignitatis·et auctoritatis essent tales hospi-
tes·q̃bus in his certa lex·aut mẽsura ĩponi nõ pos-
set; ¶ Auctoritate apostolica·et ꝑ litteras sanctissi- 5
mi dñi nostri·dñi iulij secũdi pape moderni: oẽs et
q̃cũq̀ licẽtie et ꝑmissiones hactenus·etiã auctorita-
te ꝓdicta·mulieribus cõcesse: vt possent ingredi ec-
clesias nostri ordinis·sunt reuocate; Nos vͦo execu
tores lr̃aꝝ predictaꝝ: eadẽ auctoritate·⁊ sub penis
alijsq̀ cẽsuris in eisdẽ lr̃is ꝯtẽtis: inhibemꝰ oĩbus ⁊
singulis ꝑsonis ordinis·et alijs q̃bus inhibendum
fuerit: ne abinde mlieres aliq̃s·in ecclesijs aut mo-
nasterijs nostris: ĩgredi patiant aut ꝑmittãt; Qui-

b ¶ Statuta. Ca. 26. scde partis an. §. 3. et. 5. Et ca. 6. scde partis nouo. §. 22.

b bus etiã iniũgimus: vt statuta ordinis suꝑ hoc fa-
cta·diligẽter obseruẽt: q̃buscũq̀ licẽtijs in cõtrariũ
cõcessis·nõ obstãtibus·q̃s reuocamus; ¶ Quicũq̀ 6
nobis ⁊ ordini nostro sbiecti·mulieres aliq̃s incõti-
nẽtie causa·infra septa monasterioꝝ·aut in alijs do-
mibꝰ grãgijs seu cellarijs nr̃i ordinis introduxerint·
aut ĩtroduci fecerit: vel q̃ iã introductas receptaue-
rint: et q̃ in hoc eis ꝓstiterint auxiliũ·ꝯsiliũ·vel fa-
uorẽ: siue actꝰ secutꝰ fuerit·siue nõ: nõ possunt a tã-
to reatu absolui·nisi subditi ꝑ ꝓpriũ ꝓore: et ꝓores
ꝑ suũ vicariũ: cũ iniunctiõe penitẽtie salutaris; Qꝫ
si ꝓores·ant ceteri officiales·in ꝓmissis culpabiles
inuẽti·aut suꝑ hoc cõuicti·vel publice ꝯfessi fuerit:
a suis obediẽtijs absoluant: ⁊ ad eas aut q̃scũq̀ ali-
as ꝑpetuo sint inhabiles: sine spe alicuiꝰ restitutio-
nis: pena nihilominꝰ grauiori·si casus h̃ exegerit pu-
niẽdi; Mõachi·clerici redditi·ꝯuersi et redditi ĩcarce-
rent ad volũtatẽ ordis; Donati vͦo et ꝑbẽdarij: ab

7 ordine sint ꝑpetuo penit⁹ alieni; ¶ Fenare cũ mulie
ribus aut aliq̃d aliud tale cũ eis operari: monachis
et clericis redditis oĩbus expresse ꝓhibem⁹; Qui cõ
trariũ fecerit: sit ĩ disciplinã generali ad ordinis vo c
luntatẽ; Et si ꝑor hoc fieri ꝑmiserit· vel si hoc nõ ꝓ
hibuerit: sit ꝑ tres mẽses extra sedẽ suã vbiq̃ in cõ
uentu; Et nihilomin⁹ per visitatores seu capl'm ge
nerale· rigide puniat; Sub eadẽ pena mulierũ qua
8 rũcũq̃ amplexus ꝓhibemus et oscula; ¶ Familia
ritatẽ et colloquia cũ mulieribus: maxime cũ perso
nis· et in locis· ac horis suspectis· ꝓhibem⁹; Et vi
sitatorib⁹ vt illa rescindere studeant iniungimus;

c ¶ In disciplina ge. Quid sit disciplina generalis habet ca. 31. secunde ꝑtis an. §. 22.

De confessione. capitulo. refectorio: cella et silentio; Capitulũ VI

1 Flexis genibus sup̃ formas ꝓcumbẽtes· cõfes- a
siones facimus: nõ ꝓstrati· nudato tamẽ capi
2 te; ¶ Confessiones seculariũ et aliorũ qui de ordine
nr̃o nõ sunt: mercẽnarijs exceptis· qui nobis dome
stice famulant: sine suorũ superiorũ licẽtia· audire
nõ possumus: nec debemus; Mulieres aũt· etiã cũ
suorũ superiorũ licẽtia: nullatenus ad cõfessiões fa
3 ciendas recipimus; ¶ Quicũq̃ ꝑori suo· vel alteri
sacerdoti improperauerit· q̃ ipse suã aut alterius cõ
fessionẽ reuelauerit: cũ hoc peccatũ· reuelare scꝫ cõ
fessionẽ alienã· sit grauissimũ· et detestabile crimẽ:
nec ꝓbari possit· nisi ipse cõfessor hoc dixerit· q̃ vi
delicet· hoc vel illud a tali vel tali in cõfessiõe habue
rit: nec credi debeat hoc asserẽti: tanq̃ turpitudinẽ
suam allegãti: eo ipso· improperãs ipse· tanq̃ calũ
niator· sit in disciplinã criminosorũ: donec fame il- b
lius quẽ offendit· satisfecerit: et ab ea· per capl'm ge
nerale· seu ꝑorẽ cartusie relaxari meruerit; Qr si prior
hoc fecerit: ꝑ tres mẽses sit extra sedem suã vbiq̃ in
cõuentu; Et nihilomin⁹ ꝑ capl'm generale· siue ꝑorẽ
cartusie· vel visitatores grauius ꝓut casus exegerit
4 puniat; ¶ Qr subditi de pctõ mortali certo· de quo
absente ꝑore· et de eius auctoritate· vel volũtate fue
rũt iã ꝯfessi et absoluti: teneant ꝑori suo iterũ ꝯfite
ri· ꝓut videbit sentire statutũ nouũ· et certe alie· in- c
de secute ordinationes: non debet simpliciter intel-

a ¶ Flexis genibus. Nõ obstãte statuto. ca. 11. secũde ꝑtis an. §. 6. et ca. 30. tertie ꝑtis an. §. 1.

b ¶ Disciplina. De qua habet ca. 31. secũde partis an. §. 22.

c ¶ Statutũ nouũ. ca. 4. scde ꝑtis no. §. 12.

d ¶ Ad statutū. ca. 11. secūde ptis an. §. 7.

e ¶ Et statutis. ca. 21 secunde ptis an. §. 1. 3. 5. et ca. 22. scde ptis an. §. 19. et ca. 31. secunde ptis an. §. 2. 3. et sequētibus. et ca. 9. scde ptis no. §. 3. et sequētibus.

f ¶ Statuta volūt. ca. 11. scde ptis an. §. 7. et ca. 4. secunde partis no. §. 12.

g ¶ Ex indulto. Sexti pape quarti.

d ligi· de quolibet mortali· sed cōformiter ad statutū antiquū· de pctō mortali criminali; Nō em̄ oē mortale est criminale· licet ecōtra· om̄e criminale sit mortale; Et ita declaramus ꝓ cōscientiarū serenitate· et animarū salute· ac subditoꝝ quiete; ¶ Que aūt sint 5
pctā mortalia criminalia· cū q̄uis plura sint q̄ enumerat apl's· et que in iure cōmuni· et statutis ordinis ptinent· hic tamē pauca de pluribus· ꝓ nr̄a et subditoꝝ p̄dictoꝝ pace et salute· enumerāda duximus; Hec itaq; sūt; Homicidiū· veneficiū· sacrilegiū· furtū seu rapina· vsura· ꝓprietas· oīs incōtinentia actualis· symonia· blasphemia in deū et sctōs eius· periuriū· falsum testimoniū· sortilegiū· incendiū· apostasia· iniectio manuū violēta· falsificatio litterarū· instrumētoꝝ· aut sigilloꝝ· rebellio· seu inobediētia in superiorē suū manifesta· infamatio criminis· qd̄ q̄s alteri obijcit· et ꝓbare nō pōt· magisteriū cōspirationis· odiū inueteratū· et frequēs semiatio discordie; In casib' istis· si q̄s offenderit· p deputatos ad cōfessiones audiēdas· absolui nō poterit· nisi ꝓut statuta volūt et ꝑmittūt· sed ad superiorē suū ꝓ absolutione cōsequēda remittendus erit; Appellatione aūt sup̄ioris· hoc casu et similib'· intelligit' prior· ꝓprius· aut respectu p̄oris in foro penitētiali dūtaxat vicari'; In ceteris v̄o peccatis· etiā certis mortalib'· possūt deputati p̄dicti· tam p̄orē suū· q̄z ceteros subditos sibi cōfitētes absoluere· et eis satisfactionē iniūgere· p̄sente vel absente p̄ore· aut respectu p̄oris· vicario; Nec tenent' sic cōfessi· et absoluti· de eis iterū ɔfiteri; ¶ Qz siq̄s 6
prior· ꝓcurator· monachus· clericus redditus· aut ɔuersus· in itinere cōstitutus· alteri q̄z suo p̄ori· vel deputato· de certo mortali ɔfessus fuerit· domū reuersus· tenebit' iterū cōfiteri p̄ori· aut prior vicario· de criminali· de alijs v̄o· vel p̄ori· vel uni ex alijs ad cōfessiones audiēdas deputatis; ¶ Sunt aūt certi 7
casus alij· sedi aplice reseruati· de q̄bus solus prior cartusie· et quinq̄ginta p̄ores alij per eum deputati possunt ex indulto apostolico absoluere· in q̄b' ad priorē p̄dictū· vel ad alterū ex deputatis ab eo· pro

absolutiõe obtinẽda· vel dispẽsatione si ea opus sit·
8 debebit fieri remissio; ¶ Sũt pariter certi alij casus·
quoꝝ absolutio ꝑ statuta ordinis· nõiatim et expres h
se reseruat̃ superiori: ad quẽ ꝓpterea fiet de eis pa-
9 riter remissio; ¶ Ab excõicatiõe aũt maiori· siue a iu
re· siue ab hoĩe lata fuerit: nõ absoluũt deputati· sed
10 remittũt supiori· ad hoc potestatẽ habẽti; ¶ De in-
certis mortalib⁹ etiã reseruatis: de q̃b⁹ videlicet in-
certũ est an mortalia sint· tam ꝯfessori q̃ꝫ ꝯfitẽti: po-
terũt deputati p̃dicti absoluere: vel ꝓ tutiori caute
la: si eis videat̃· cõfitẽtes absoluẽdos· superiori re-
11 mittere; ¶ Possunt pariter ipsi deputati absoluere
de pctĩs etiã certis mortalib⁹· priori vt p̃mittit̃ reserua
tis· absente a ꝯuentu priore· vl' etiã eo p̃sente: si eius
ꝑ tunc copia haberi nõ possit sine nota: ꝓpter mis-
sam· siue ex debito siue de grã celebrãdã· aut aliã ne-
cessitatẽ instãtẽ; Prouiso tamẽ· ꝙ hoc casu· deinde
habita opportunitate: teneat̃ iterũ de dictis reser-
uatis ꝯfiteri priori: iuxta mẽtẽ ⁊ tenorẽ dicti noui sta i
12 tuti; ¶ Possunt tñ priores si volũt alicui seu aliq̃bus
ex cõfessorib⁹ in suis domib⁹ ad cõfessiones audien
das deputatis· dare auctoritatẽ plenã aut limitatã
absoluẽdi in p̃sentia vel absentia sua: a pctĩs etiam
mortalibus reseruatis· de q̃bus ipsimet possent· au-
ctoritate sua ordinaria absoluere; Curẽt tñ ad tantũ
opus· tales cõmittere: de q̃bus possint merito cõfi
dere: et qui sciãt et valeãt iter leprã et leprã· sangui-
nẽ et sanguinẽ discernere: et singulis salubre dare
cõsiliũ: et necessariũ adhibere remediũ; Nã hoc ca-
su· ꝯfessi his q̃bus est hec specialis absoluẽdi vide
licet a mortalib⁹ reseruatis attributa facultas: non
13 tenent̃ sibi iterũ cõfiteri; ¶ Possunt pariter priores·
sibiĳpsis cõfessorẽ eligere vnũ ex eisdẽ deputatis: q̃
poterit eos etiã a p̃dictis reseruatis absoluere: nec
tenebunt̃ sic ꝯfessi et absoluti: eadẽ pctã iteꝝ suo vi
14 cario cõfiteri; ¶ Vigore facultatis ꝑ apl̃icã sedẽ con
cesse alicui ꝑsone ordinis nr̃i: et q̃ cõiter apponi so-
let in apl̃icis indulgẽtĳs: ꝙ videlicet q̃s possit sibi
eligere cõfessorẽ idoneũ· secularẽ· aut cuiusuis ordi-
nis regularẽ: q̃ possit eũ absoluere· ab oĩbus pctĩs

h ¶ Per statuta. ca. 22. secũde ptis an. §. 19. et ca. 5. secũde ptis no. §. 12. et ca. 3. huius ptis §. 16. et ca. 5. huius partis. §. 6.

i ¶ Noui statuti. ca. 4. scđe ptis no. §. 12.

suis·etiã sedi p̃dicte reseruatis: null⁹ de ordine nr̃o·
põt sibi eligere cõfessorẽ aliũ·q̃ȝ subdit⁹ priorẽ: aut
prior vicariũ: vel vnũ ex cõfessoribus generalib⁹ ad
cõfessiones audiẽdas in ꝯuẽtu deputatis; Nec põt
dicta facultate vti·cõtra mentẽ ordinis et formã sta
tuti; Et de cetero nullus facultates huiusmodi fru-
stra impetret: cũ sufficiẽter et plene sit nobis· et or-
dini nr̃o·tã de indulgẽtijs·q̃ȝ de absolutiõe ab oĩb⁹
casibus etiã reseruatis: ꝑ p̃uilegia ordinis·ex bñfi-
cio dicte sedis ꝓuisum: ita q̈ frustra q̃rit·et in frau
dem fieri videt: qñ illud q̃rit qđ habet; ¶ Perso- 15
ne nãq; ordinis nr̃i·si litterate fuerint·dicẽdo septẽ
psalmos penitẽtiales: illiterate vo vigintiq̃nq; orõ-
nes dñicas·et totidẽ salutatiões angelicas: in ora-
torijs cellarũ·vel locorũ in q̃bus ex ordine·diuinũ
ꝑsoluũt officiũ: et p̃ores·ac ꝓcuratores i itinere cõ
stituti itinerãdo: infirmi vo et debiles illud idẽ dicẽ
do cũ socio: vel si dicere nõ possunt·auscultando:
cõsequunt easdẽ indulgẽtias·et remissiones plena-
rias·q̃s conseq̃rent·si ea die ecclesias vrbis·aut ꝓ-
prie ciuitatis vel diocesis in q̃b⁹ dom⁹ sue site sunt:
et in q̃bus indulgẽtie et remissiones p̃dicte concesse
sũt·ꝑsonalit visitarẽt: et man⁹ in eis adiutrices por
rigerẽt: ex indulto bone mẽorie dñi sixti pape q̃rti;
¶ Cuius etiã vigore·possunt prior cartusie·et dicti 16
q̃nq̃ginta p̃ores per eũ deputati·absoluere ꝑsonas
ordinis in singulis casibus·etiã sedi p̃dicte reserua
tis: et cũ eis sup his in foro dũtaxat cõsciẽtie dispẽ
sare; Jta tamẽ·q̈ sup irregularitate cõtracta pro ho
micidio volũtario dispẽsent citra altaris ministeriũ;
¶ Preterea ꝑsone ordinis·ex indulto dñi martini 17
pape quinti·possunt in mortis articulo sibi eligere
cõfessorẽ: qui in articulo p̃dicto·de peccatis de q̃b⁹
cõtriti sunt et cõfessi: potest eis dare plenariã remis-
sionẽ·dum tamẽ ex hoc nõ reddant ꝓcliuiores ad
peccandũ; ¶ Nullus igit facultates alias·sup hoc 18
impetret; Qui contra fecerit: ad ordinis voluntatẽ
incarceret; Or si prior hoc fecerit: ꝑ tres menses sit
extra sedẽ suã vbiq; in cõuẽtu; Et nihilomin⁹ arbi-
trio dicti capl'i·seu p̃oris cartusie·aut visitatoꝝ ꝓut

19 casus exegerit debite puniat; ¶ Priores deputati p pore cartusie ad absoluedū in casib⁹ sedi pdicte reseruatis: nō possunt alteri cōmittere vices suas: cū sit in eis electa industria psone: nec possunt aliquē absoluere p lrãs: qz talis absolutio ē sacramētalis. nō iudicialis;
20 ¶ Et ppterea pores. quoꝝ monachi tali indigēt absolutiõe: debēt alterū ex dictis deputatis porib⁹ ad se vocare sumptib⁹ sue dom⁹; Qz si idē deputatus venire nō possit: eo casu. pōt por dicte dom⁹. monachū suū ad dictū porē. potestatē habentē ducere. suis sumptib⁹: aut p pcuratorē. si ipse secū ire nō possit mittere. nō deuiādo tñ a recto itinere;
21 ¶ Dū culpe clamant: caplm null⁹ intret. aut exeat;
22 ¶ Null⁹ clāmet aliquē in ꝯuētu p aliq culpa: nisi pus itimauerit psidēti: sup quo. eius ꝯsilio. oīno
23 stare teneat; ¶ Qñ dieb⁹ capli. lector refectoriꝫ supplet in ecclia vices hebdōarij. missam cōuentualē celebrādo: supplet etiā eius vices in refectorio. mēsas bñdicēdo: et post prādiū et cenā grãs in ecclia psoluēdo; Et eo casu: lectura refectoriꝫ trãsit ad eū p illa die cui ꝯtingit ex ordine;
24 ¶ Qñ i obitu fratrū nroꝝ is q sepeliuit. nō est psens i refectorio: mēsas bñdicit. q agit ibidē vices poris: etiā si ea die nō celebrauerit; Idē seruat in festiuitatib⁹ natiuitatis dñi. pasche. ꝛ pētecostes. ac corpis christi: qñ por ad quē spectat officiū dictarū festiuitatū. nō est psens in refectorio;
25 ¶ Qz si forte infra octauas festiuitatū pdictarū. videlicet dieb⁹ puatis natiuitatis. pasche. et pentecostes. psens defunct⁹ occurrat: mēsas dieb⁹ ipsis bñdicet hebdōarius: sicut in festis capli fieri solet;
26 ¶ Post dictū cōpletoriū. psonis ordinis comedere nō licet aut bibere: nisi necessitate cogēte; Et licentie. q sup hoc dant: de cōpletorio pulsato. nō dicto itelligunt; Nō licet pariter post cōpletoriū loq. nec deinde an pmã: nisi rationabili causa exigente;
27 ¶ Dicētes culpas suas de fractiõe silētij: debēt exꝑmere locū. vices. ꝛ gradū psonaꝝ. cū qb⁹ fregerūt;

k Null⁹ clamet. Nō obstāte statuto. ca. 12. secunde ptis an. §. 8.

l ¶ Sup hoc dant. ca. 29. scde ptis an. §. 9.

De ieiunijs. abstinētijs. pitãtijs. medicina. rasura. et minutione; Ca. VII

1 Eiuniū cum cōmēmoratione: in vigilia apłoꝝ

a ¶ Cum cōmemoratione. Nō obstāte statuto. ca. 31. prime ptis an. §. 8.

b ¶ Statuto. ca. 3. prime partis an. §. 2. et ca. 27. pme ptis an. §. 1.

thome et matthie seruet et fiat; ¶ Ieiunia tẽpora- 2
lia mẽsis septẽbris. fiat feria q̃rta et seq̃ntibus post
b exaltatione sancte crucis: nõ obstãte statuto; ¶ Ab 3
stinẽtia fiat in vigilijs festorũ. visitatiõis. p̃sentatio
nis. et cõpassiõis beate marie; ¶ Qñ vigilia annũ- 4
ciationis accidit feria secũda. vel tertia hebdomade
sancte. abstinẽtia nõ fit in ipsa vigilia: sed in die pa
rasceues; ¶ Qñ vero dictũ festũ celebrat infra octa 5
uas pasche: ipsius vigiliã nõ ieiunamus: nec a la-
cticinijs abstinem⁹; ¶ Si festũ duodecim lectionũ 6
occurrat in feria sexta hebdomade minutionũ: ab-
stinẽtia fit in sabbato seq̃nti; Et pariter si circũcisio
dñi occurrat feria sexta: abstinẽtia fit sabbato seq̃uẽ
ti; ¶ Qñ festũ aplõr philippi et iacobi accidit feria 7
secũda vel tertia rogationũ: non infringit ieiuniũ;
¶ Qñ vigilia scti iohãnis baptiste. et vigilia aplo- 8
rũ petri et pauli: vel qñ vigilia eorũdẽ aplõr. et vi
sitatiõis btẽ marie. occurrũt in eadẽ hebdõ: in pma
vigilia fit abstinẽtia: in secũda vo ieiunat. et dũta-
xat a lacticinijs abstinet; ¶ Qñ feria sexta occurrit 9
festũ duodecim lectionũ: fit abstinentia feria q̃rta:
deinde deuenit ad feriã secũdã: deide ad sabbatũ:
deinde ad feriã tertiã: deinde ad feriã quintã: sic q
saltẽ semel in hebdõ. fiat abstinẽtia; ¶ Qñ feria ter- 10
tia. quinta. vel sabbato. euenit abstinẽtia: die p̃cedẽ
ti. nõ debet pitãtia; Et si det: hoc fit de gratia. nõ
ex debito; ¶ Gratia generalis de abstinentijs nulli 11
det; Petẽtibus et obtinẽtibus a p̃sidente. de absti-
nentia. gratiã. dieb⁹ abstinẽtie deputatis: nihil ali-
ud ministret. nisi panis. vinũ. seu ceruisia. et coqui
na; Et si q̃d interdũ detur. cibi lautioris. ex beniuo-
lentia et puidẽtia p̃sidẽtis: hoc nõ debet in ɔsequẽ
tiã trahi: sed cũ gratiarũactione suscipi; ¶ Dona- 12
tiones. elemosynas seu legata. p fundatiõe pitãtia-
rũ distribuendarũ cõuẽtui. dieb⁹ p̃dictis abstinẽtie
deputatis: nullus exigat aut pcuret; Et si etiã vo-
luntarie offerant: nullus recipiat: cũ ex hoc. obser
uantia nr̃i ordinis plurimũ cõfundat. et corrũpat;
Et si que hacten⁹ recepte sunt: ille nõ dent cõuenti
bus. dieb⁹ p̃dictis: sed potius dieb⁹ alijs. q̃bus ex

ordine pitātia dari solet: cōsuetudine contraria seu
verius corruptela cōtra rigorē ordinis fortasse in ali-
q̄bus domibus ordinis ex hac vel alia q̄uis causa in-
13 troducta: quā statutū improbat nō obstāte; ¶ Cir c
ca pitātias q̄ dant feria secūda et q̄rta et interdū die-
bus abstinētiarum: p̄sidētes domorū et inde visitato
res diligēter inuigilēt: vt nō indifferēter statuta re- d
laxent: sed pensata locorum et psonarū q̄litate: pitā-
14 tie ipse moderent et restringant; ¶ Eis q̄ faciūt ce-
nā i refectorio: nihil aliud die illa nisi necessitate co
gente ministret in cella: cōsuetudine ɔtraria nō ob-
stante; Qr si lector refectorij ibidē cenā facere volue-
rit: nulla sibi in eo pitātia detur: sed sit cōtentus his
15 que ceteris fuerūt cōuentualibus ministrata; ¶ Nul-
la psona ordinis suo p̄ori aut visitatori infesta sit
p licētia obtinenda vt mittat ad physicos aut alia
loca: alioq̄n sit in disciplinā generali ad ordinis vo e
lūtatē; Priores tñ eis de necessarijs puideāt in do-
16 mibus suis: put eorum hoc exiget infirmitas; ¶ Ra
sura monachorū et cōuersorū fiat per totū ordinē
bis in mēnse; Priores tñ rectores vicarij monia- f
liū et pcuratores qui p domorū negocijs exeunt:
radi possunt semel in hebdo: qui tamē q̄n cū mona
chis erūt: se cū eis quo ad hoc ɔformare debebūt;
17 ¶ Si tēpore generalis minutiōis nullus minuat:
pitātia vel aliud singulare beneficiū ex ordine nō de-
betur: nec hoc casu ieiuniū soluit;

De nouitijs et eorum ac aliorū pro- fessione; Caplm VIII

1 Nouitij nō recipiant etate minores: nisi de licen a
tia capituli generalis vel prioris cartusie; Nec
pariter recipiant nisi sint in membris suis et corpo
re bene dispositi: et sufficientes ad supportandum
2 onera ordinis; ¶ Non recipiant ad professionē no
uitij donec finito probationis anno: et nullus pro
3 pfessionis anticipatione supplicet; ¶ Rectores do-
morum incorporatarū ordini possunt nouitios ad
professionē recipere: vbi priores ad hoc vocandi b
distant vltra vnam dietam: mutato tamen nomine
4 prioris in nomē rectoris; ¶ A nouitijs seu a volen-

c ¶ Statutū impro. ca. 14. scde ptis an. §. 21.

d ¶ Statuta rela. ca. 14. secūde ptis an. §. 5.

e ¶ In disciplina gene. Quid sit disciplina generalis / habet ca. 31. secūde ptis an. §. 22.

f ¶ Bis mēse. Nō obstante statuto ca. 15. secunde ptis an. §. 16.

a ¶ Nouitij nō reci. De nouitijs et eorū pfessione / habet ca. 23. et 24. scde ptis an. per totum. et ca. 6. secūde partis no. per totū.

b ¶ Ad hoc vocādi. Scdm statutū. ca. 6. secunde ptis no. §. 12.

tibus ingredi ordinē nostrū: nihil a quoq₃ penitus
c exigat aut petat: statuto cōtrario nō obstāte; Qui
eīm ab eis q̄cquā exigit. et recipit: sentētiā excōica-
tionis incurrit; Ex ɔstitutione vrbani pape q̄nti: q̄
incipit. ne i vinea dn̄i; Si tñ libere aliq̄d. et sine omi
pacto. nullaq₃ p̄cedēte petitione. dare voluerint: li
bere poterit recipi: et iuxta dātis volūtatē expēdi-
d dū tñ talis volūtas nō deuiet a rigore statuti: nec p
eā lapsus aliq̄s in ordine fiat; Unde si vellet. q̄ ex re
donata. acquireret aliq̄ pitātia. p tpe vel in p̄petuū
danda ɔuētui. dieb⁹ q̄b⁹ ex ordine pitātia nō dat:
vl' q̄ aliq̄d alicui seu aliq̄bus particulariter. et nō ad
cōmunē vsum. et cōmune cōmodū daret. aut q̄d si-
mile: nullo modo debēt audiri; Qui cōtra fecerit:
e pena q̄ statutor̄ trāsgressorib⁹ imponit: irremissibi
liter puniat; ¶ Bona nouitior̄ an̄ emissam p̄fessio 5
nē nullus alienet: vel alienari. etiā nouitio volente
p̄mittat; Sed eor̄ oīa. adinstar depositor̄. fideliter
f custodiant; ¶ Episcopis. et abbatib⁹ q̄ ordinē no 6
strū ingredi voluerint: ante p̄fessionē optio det. de
obedietijs nr̄i ordinis. post eor̄ p̄fessionē suscipiē-
dis vel nō suscipiēdis: ob reuerētiā sue dignitatis;
¶ Null⁹ cōiugat⁹. altero cōiuge i sc̄lo remanēte. etiā 7
si i hoc auctoritas diocesani epi. ⁊ ɔsensus in sc̄lo re
manētis. interuenerit: recipiat ad ordinē nr̄m: sine
speciali licētia capl'i generalis. vel prioris cartusie;
g ¶ Si plures q̄s in ordine p̄fessiōes fecerit: vltima 8
semp fixa manebit: nec illi. sine licētia capl'i genera-
lis renūciare poterit; ¶ Si q̄s ex p̄orib⁹ ordinis in 9
manib⁹ p̄oris aut vicarij alteri⁹ dom⁹. obedietiā p-
mittat. ex hoc intēdens ipsi⁹ dom⁹ p̄fessus effici: ta
lis p̄missio nō teneat: nec ex hoc. dicte dom⁹ cēseat
h esse p̄fessus; ¶ Priores ex indulto ap̄lico. habēt ple 10
nā auctoritatē absoluēdi monachos nouiter p̄fes-
sos ab oībus pctīs suis: et vicarij nouos p̄ores:
etiā a penis p statuta ordinis institutis; Possūt pa-
riter cōuersi. redditi. et donati. auctoritate capl'i ge-
neral' absolui a suis p̄orib⁹: a dictis penis ordinis;
i ¶ Possūt etiā p̄ores absoluere eos q̄ nr̄o ordini vo 11
lūt aggregari. postq₃ habitū susceperit: a sentētijs

c ¶ Statuto cōtra. ca. 6. sc̄de ptis no. §. 4.

d ¶ A rigore statu. ca. 14. sc̄de ptis an. §. 6. et ca. 4. prime ptis no. §. 24. et ca. 4. sc̄de partis no. §. 24.

e ¶ Statutor̄. ca. 21. secūde ptis an. §. 1.

f ¶ Episcopis. De episcopis et abbatibus / habet ca. 9. sc̄de ptis. an.

g ¶ Professiōes fe. De ho: habet ca. 23. secunde ptis an. §. 11.

h ¶ Apostolico. Scilicet clemētij pape q̄rti.

i ¶ Absoluere eos. Ex idulto alexādri pape quarti.

excōicationis·suspēsiōis ⁊ interdicti·q̄bꝰ sūt forsitā īnodati: ⁊ sup irregularitate p̄us cōtracta dispēsare· si in ordie pseuerauerīt: nisi casus adeo esset grauis· et enormis: ꝙ sup eo·sedes aplica esset merito cōsulēda; Et puiso·ꝙ si essent p debito· excōmunicati· suspensi·vel interdicti: satisfaciāt q̄bus tenent;

De caplo generali. et de officio visitatorū et visitationibus; Caplm IX

1 Priores·rectores·vicarij monialium·pcuratores·et alij religiosi ordinis·qui ad capitulū generale ordinate venīūt: tenent durāte caplo· sequi diurnū et nocturnū officiū: et interesse vespis saltē vsq ad salue regina·matutinis·vsq post secundū nocturnū·et misse cōuentuali: nisi dum dicit·celebrent·vel nisi fuerint occupati circa facta capli: vel ex aliq rationabili causa·et cū licētia·eos tūc horis et misse p̄dictis·interesse nō posse ɔtigerit; Alioq̄n: culpā suam in audiētia publica dicti capli recognoscere teneat;

2 ¶ Nullus chartā capli copiari seu describi faciat per seculares clericos: aut alios q̄ de ordine nr̄o nō sunt: sed per solos pfessos ordinis copiet; Qui cōtrariū fecerit: culpā vt supra·recognoscat; Nō portet copia charte extra cartusiā·nisi p̄us cum suo originali correcta fuerit: vel cum alijs exemplaribus iam correctis;

3 ¶ Ad dubia seu q̄stiones· que tēpore capli·vl sup annū mittunt aut portant ad cartusiā: nullus respōdeat·nisi p̄or cartusie·vel cui ipse cōmiserit: habita cōferentia cum peritis et expertis in talibus: ⁊ de eorū cōsilio si opus fuerit;

4 ¶ De antiq̄ et approbata ordinis cōsuetudine·singuli priores·rectores·priorisse· et vicarij monialiū eiusdē ordinis·in singulis caplis generalibꝰ·p seipsos si p̄sentes fuerint: alioquin p lr̄as·misericordiā suā petere tenent; Et si nō fecerint: nihilominus p petita habeat;

5 ¶ In publica audiētia capli generalis·nullus nisi vocatus surgat: aut p seipsum aliq̄d pponat: sed si q̄d in audiētia ipsa pponi voluerit: det illud per cedulam·in manu scribe eiusdē capituli: qui de mandato diffinitorū annuente sibi priore cartusie·illud legere et publicare poterit more soli-

a ¶ Ad caplm. De capitulo generali. ca. 29. secūde ptis an. habet. et ca. 7. secūde ptis no.

b ¶ Misericordiā suam. Prout i priuilegio dn̄i iohānis pape. xxij. habetur.

e ¶ Statutũ loquit ca.29. scde ptis an.§.16

e to; Proponẽs enim de quo statutũ loquit: est ipse
scriba ad cuius officium hoc spectat; Or si quis ali-
qd forte secretũ. aut aliud tale negociũ. qd publicã
audiẽtiã nõ reqrat. caplo intimare voluerit: in pua-
to diffinitorio. audientiã q sibi nõ negabit petere:
et ibidẽ. q pponenda erũt. paucis et necessarijs ver-
bis pponere: aut illa priori cartusie. ad partẽ signifi-
care poterit. et debebit; ¶ Persone ordinis q lras 6
scribunt caplo generali. aut sup annũ priori cartusie:
nõ faciãt in lris phemiũ vel arengas: sed paucis et
necessarijs verbis intimẽt vel petãt q volũt: et que
petũt. petãt p articulos inuicẽ cõgruẽti spatio sepa
ratos: vt sic faciliter respõsum qd optãt. inter tãtas
occupatiões obtinere valeãt; Et qn scribũt tpe capi
tuli. simul scribãt priori cartusie et diffinitorib: nisi
forte casus secretus. aut alias. talis occurreret: q so
li priori cartusie intimãdus esset; Tũc em sibi poterũt
ad partẽ scribere: z qd volũt intimare; ¶ Priores. 7
rectores. vicarij monialium. et ceteri officiales ordi-
nis. q pcurant et obtinẽt lras cõmẽdaticias a suis
cõuentibus. vel a qbuscũqz pncipibus et dñis tpa-
libus. ecclesiasticis aut secularib: reqsitorias aut
cõminatorias. vt in suis manuteneant officijs: et
eas ad capłm. vel sup annũ ad priorẽ cartusie mittunt
seu portãt: eo ipso reddũt se suspectos de mala ad-
ministratione: et pptera tanqz suspecti. veniunt a
suis obediẽtijs absoluẽdi; Et cõuẽtuales q lras hu-
iusmodi inordinato fauore. potiusqz veritate ducti.
scribũt: sunt legitime puniẽdi; Alie vero psone ordi-
nis. q lras similes sibi pcurãt: vt qs nondũ habẽt
obediẽtias. hoc medio obtinere valeãt: ad illas et
qscũqz alias eoipso efficiũt indigni; ¶ Si qs lras 8
caplo generali. vel priori cartusie directas aperuerit:
vel ne ad eos qbus mittunt deueniãt impedierit: a
tanto reatu. sine licẽtia speciali. capli aut prioris pdi-
ctorz. absolui nõ poterit; ¶ Persone vero ordinis. cũ 9
aliq scribũt. dictis caplo aut priori cartusie: scribãt q
vera sunt. et q pbari possunt: nullo interposito mẽ-

d ¶ Si statutorũ. ca. 7. secũde ptis no.§.6.

d dacio: si statutorz penas effugere voluerint; ¶ Qñ 10
cõuentuales scribũt dicto caplo aut priori cartusie.

nomīe ꝯuentus⁝ debēt se singuli· manu ꝓpria sub-
scribere: alias nulla fides· suis exhibebit lr̄is· nec re
spōsum obtinebūt; Illud idē seruet in singulis⁝ qn̄
singuli de ꝑ se et singularit scribūt: vt scz in suis lit-
11 teris· pariter se subscribāt; ¶ Illi q̄bꝰ sermō fiendꝰ e
tēpore capl̄i seu collatio iniungit: ad capl̄m venire
tenent; Qꝫ si forte legitimo fuerint impedimēto de-
tenti· ita vt capl̄o interesse nō possint: debent hoc·
opportuno tp̄e itimare ꝑori cartusie⁝ aut visitatori
ꝓuincie: q̄ aliū in eiꝰ locū subrogabūt; Qꝫ si nec ve-
nerint· nec excusationē mādauerint: sint ꝑ duos mē
ses extra sedē suā in cōuētu; Et nihilominus· si eoꝝ
cōtemptꝰ aut negligētia· maiorē penā exegerit: ma
12 iori pena punient; ¶ Quibꝰ iniunctꝰ est sermo· vel
collatio in capl̄o generali: possunt si volūt· illū et il-
lam· in scriptis recitare; Et pariter in visitatiōibꝰ et
13 alijs actibus cōuentualibus; ¶ Nullus monacho-
rū cartusie· se actiue· aut passiue de factis ordinis vl
singularꝝ personarū aut domorū eiusdē· etiā si ab ip
sis domibꝰ aut ꝑsonis litteras acceperit· quomodo
libet impediat vel intromittat: nisi vocatus· vel ad
hoc· per capl̄m generale· vel priorē cartusie deputa-
14 tus; ¶ Cum nuncij domoꝝ ordinis a capl̄o genera
li vel a cartusia sup annū redeūt⁝ ꝑores· seu in eorū
absentia vicarij domorū ꝑ q̄s trāseunt· receptis lit-
teris aut chartis si q̄s ipse nuncius portat· q̄ ad eos
ꝑtineant: diligēter et fideliter in suo sacculo seu bo-
geta reponāt litteras et scripturas alias ad eos nō
ꝑtinētes⁝ taliter ꝙ per eorū negligentiā nō ꝑdant:
15 in preiudiciū ceteroꝝ; ¶ Unus ex duobus visitato
ribus singularū prouinciarū ordinis· saxonia et an
glia exceptis⁝ singulis annis ad capl̄m generale ve
nire tenet· pro informatione dicti capituli: de statu
et regimine sibi creditarū ꝓuinciarū; Qꝫ si ambo le-
gitimo fuerint impedimēto detenti⁝ poterūt· immo
hoc casu tenebunt et debebunt mittere vnū ex prio-
ribus alijs sue ꝓuincie cū chartis et statu illiꝰ: et de
singulis sufficiēter instructū⁝ vel saltē vbi tam visi-
tatores q̄ꝫ ceteri ꝑores· qđ raro cōtingit· essent pari-
ter impediti: poterunt et debebunt chartas cū statu

e ¶ Sermo fiendus. Quādo priores faciūt sermonē/ habemꝰ indulgentias centū dieꝝ/ qn̄ vo nō ꝑores: quinquaginta.

p̄dictis:· per priorē alterius ꝓuincie· aut per fidelē
nunciū mittere: vt hoc vel illo medio· capl'm de sin-
gulis occurrētib' possit et valeat informari; Ex pro
uincijs v̄o saxonie et anglie· ī anno bisextili· alter vi
sitatorꝝ pariter venire: et alijs tribus annis· nunciū
fidelē mittere tenent; Qꝛ si nec hoc nec illō fecerint:
eorū cōtēptus et cōtumacia· in tunc sequēti caplo·
pena debita purgabit; ¶ Et ne domus visitatorū 16
predictorū ex hoc grauent:· singule domus ꝓuin-
cie· domo visitatoris ad capl'm veniētis dūtaxat ex-
cepta· q̄libet ꝓ rata sua cōtribuere tenebunt in expē
sis: quas dicti visitator· prior aut nuncius in veni
endo et redeundo faciēt; ¶ Per hoc tamē nō p̄clu- 17
dit via ceteris p̄oribus:· quo minus si velint ad ca
pitulū venire possint: expensis ꝓprijs; Qui si vene
rint: ad cōtributionē predictā ꝓ illo anno minime
tenebunt; ¶ Si v̄o ambo visitatores venerint: nō 18
tamē tenebunt cetere domus ad cōtribuendum nisi
pro rata expensarū vnius; ¶ Priores nō mittāt ad 19
capitulū cōuersos· seu redditos· aut donatos: pro-
bationis tēpore durāte; ¶ Lecta charta capl'i· diffi- 20
nitores· si que forte restant ad expediendū:· et pari-
ter visitatores· si nondum potuerint expedire char-
tas et facta sua: poterūt ī cartusia remanere vsq; ad
f sequēs sabbatū; Ceteri vero si remāserint: taxā sol-
g uent; ¶ Singule domus ordinis· visitent singulis 21
biennijs per visitatores ordinarios:· et pariter do-
mus visitatorū per eos quos capitulū generale· vel
prior cartusie deputauerint: aut prior et cōuentus·
per licentiā dictorū capituli· vel prioris cartusie cō-
muniter vel singillatim elegerint; Ita tamē:· q̄ q̄ꝫtū
cōmode fieri poterit· visitator· suum cōuisitatorē si-
ne speciali cōmissione nullaten' visitet· nec econtra:
cōtraria cōsuetudine nō obstante; ¶ Nulla domus 22
aut ꝑsona ordinis· visitatores a caplo generali ordi
natos audeat refutare: nisi ex tali causa que iudicio
dicti capituli vel p̄oris cartusie rationabilis fuerit;
¶ Nullus pariter cōmissarijs· vel visitatorib' a p̄o- 23
re cartusie suꝑ annū missis audeat resistere· vl' eos re
futare: vel ab eis appellare:· sub pena carceris quo

f ¶ Taxā soluēt. Sci licet tres grossos turonēses. ca. 7. secūde partis no. §. 1.

g ¶ Visitent singu. De visitatoribus: et visitationib' domorū habet ca. 30. secunde ꝑtis an. §. 1. et seq̄ntib'. et ca. 8. secūde ꝑtis no. §. 1. et sequētibus.

24 ad subditos:· et absolutiōis q̊ ad p̄sidētes; ¶ Que
cūq; ꝑsona ordinis a correctiōe sui p̄sidētis· vl' visi
tatoꝝ· aut cōmissarioꝝ p̄dictoꝝ· appellare p̄sumpse h
rit: cellā ꝓ carcere· et ordinē in victualib⁹ teneat; Et
si de fuga aut ꝑiculo alio verisimilit' timeat': firmis
carcerib⁹ intrudat' et detineat':· donec ꝑ caplm gene
rale aut priorē cartusie· visis ⁊ cognitis· dicte p̄tense
25 appellatiōis causis: alit' fuerit ordinatū; ¶ Caueāt
tn̄ p̄sidētes· visitatores· et cōmissarij p̄dicti: ne ī cor
rigēdo modū excedāt; Et nihilomin⁹ h̄ casu appel
lationis ꝯtingēte:· q̄cciti⁹ poterūt· exp̄ssimu nūciū et
fidelē mittāt ad p̄orē cartusie: cū plena īstructiōe de
v̄itate negocij:· et cū lr̄is ipsi⁹ appellātis· sue appel
latiōis causas ꝯtinētib⁹: vt cūctis visis· rectū vale
ant iudiciū reportare; Nisi forte excessus grauis eēt
et enormis ac manifest⁹: cui d̄ statuto īposita sibi pe
na· merito deberet'; Quo casu sufficiet· ꝙ ī tūc seq̄n
ti caplo· instructionē et lr̄as p̄dictas mittāt seu por
tēt; In seq̄ndo tn̄ ꝯstitutionē sup̱ hoc editā· ꝑ bone
memorie clemētē tertiū· et celestinū tertiū romanos
pōtifices:· nulli tn̄ ex p̄orib⁹ aut frīb⁹ ordinis q̄cūq;
temeraria p̄sūptiōe· sine ꝯsensu et volūtate capli do
mus sue· vel maioris et sanioris ꝑtis eiusdē: licētia
26 pateat appellādi; ¶ Visitatores ꝓuinciaꝝ circa ab
solutiōes p̄orū· statutū nouū diligēter obseruēt:· vt i
videlꝫ ad instātiā et īportunitatē monachorū nemi
nē a p̄oratu absoluāt: nisi in casib⁹ in statutis exp̄s k
sis· sine speciali cōmissiōe ⁊ licētia capli generał· vel
p̄oris cartusie; Et vbi etiā īmineret absolutiōis ca
sus:· si sine scādalo et dom⁹ notabili incōmodo fieri
possit: absolutio vsq; ad sequēs caplm nihilomin⁹
27 differat'; ¶ Nemine etiā absoluāt:· nisi seruata for
ma iuris· debita scꝫ inq̄sitiōe p̄cedēte et audita ꝑte:
et nisi ī actu visitatiōis· etiā si nōdū ad domos suas
28 redierint; ¶ Priores tn̄ vel ceteri officiales· q̊s visi
tatores absoluūt:· nullo mō reponāt' in suis obediē
tijs: sine licētia capli generalis vel p̄oris cartusie; l
29 ¶ Null⁹ parit' monachorū cartusie· ꝑ caplm aut p̄o
rē cartusie· visitator deputat⁹:· aliquē a p̄oratu ab
soluat· sine speciali cōmissiōe: aut sine ꝯsultatiōe di

h ¶ Appellare presumpse. De appellatione a correctiōe/ habet' ca. 7. scd̄e ꝑtis no. §. 15.

i ¶ Statutū nouū. ca. 8. scd̄e ꝑtis. no. §. 5.

k ¶ In statutis ex. ca. 30. scd̄e ꝑtis an. §. 29

l ¶ Sine licētia. Idē habet' ca. 5. secūde ꝑtis an. §. 20. et ca. 8. secūde ꝑtis an. §. 28.

ctī ꝑoris; ¶ Uisitatores de his q̄ correctiōe et emē- 30
datiōe digna sūt· diligēter inq̄rāt: singula prudent̄
examinēt: et sine ꝑsonarū acceptiōe· iusticiā debitā
faciāt; ¶ Nemine tñ iudicēt aut cōdēnēt vł inchar- 31
tēt: nisi ꝯ sibi īpositis· duob⁹ saltē legitimis testib⁹
cōuict⁹ fuerit· aut cōfessus; ¶ Nec recitēt in lectura 32
charte friuola q̄dā et leuia: q̄ interdū sibi ī scrutinio
referunt: q̄ pacē poti⁹ turbāt· q̄ȝ nutriāt; Nec seruēt
scrutinia vltra tps· tūc futuri capli: sed ea cōburāt;
¶ Quos culpabiles· criminosos· aut alias merito 33
inchartādos· īuenerint: noīatim inchartēt· et iuxta
casus exigētiā puniāt: vt pena suos auctores tene-
at: et ne culpa vni⁹ aut aliquorꝝ: nota sit et infamia
multorꝝ; ¶ Monachos aut alias domorꝝ ꝑsonas· q̄ 34
se de administratiōe domorꝝ ītromittūt: vltra id q̄ꝺ
m statūta cōcedūt: dure reꝑhēdāt et corripiāt; ¶ Cir- 35
ca inordinatos· inq̄etos· et cōtra ordinē excedētes:
penas statutorꝝ stricti⁹ obseruari faciāt; ¶ Et q̄s or- 36
dinatiōes capli generalis vel p̄cedētiū visitatorꝝ in-
uenerint nō seruasse· aut eas īpugnasse: a vino· ⁊ cer
uisia suspēdāt: donec eas īpleuerint cū effectu: aut
alias ꝓut casus exegerit puniāt; ¶ Uisitatores· licē- 37
tias seu gr̄as semel alicui denegatas ꝑ caplm̄ genera
le· seu ꝑorē cartusie· dare nō possūt: nisi de h̄· habue
rint speciale mādatū: ⁊ nisi petēs talē licētiā seu gra
tiā· de sibi facta denegatiōe· exꝑssam faciat mētionē;
¶ Nō dēt pariter licētias monachis se trāsferēdi ad 38
n alias domos sue ꝓuincie· nisi ī casib⁹ in stātutis ex-
pressis: aut in casu vrgētis et ineuitabilis necessita
tis: nec grauamē allegāti credāt: nisi de eo fuerint
debite certificati; ¶ Null⁹ tñ ꝑor refutare audeat ꝑ- 39
sonas sibi ꝑ visitatores missas: ꝫ eas saltē vsq̄ȝ ad
tūc seq̄ns caplm̄ retineat; Alias· sit ꝑ tres mēses ex-
tra sedē suā in ꝯuētu: et ī futuro caplo culpā suā cla-
met; Licētias suꝑ hoc aliq̄b⁹ fortasse hacten⁹ cōces-
sas reuocando; ¶ Uisitatores post lectā chartā sue 40
visitatiōis· ꝑ eos ordinata ꝑoris arbitrio relaxāda
nō cōmittāt; Nec dispēsent in casib⁹· in q̄b⁹ pōt se-
quēs caplm̄ expectari; ¶ Questiōes de fardellis de- 41
bitis et similib⁹ si q̄ fiāt· audiāt et decidāt: sic q̄ȝ ad

m ¶ Statuta conce. ca. 44. prime ꝑtis an. §. 8.

n ¶ In statutis ex. ca. 24. scđe ꝑtis an. §. 7. et. 8. et ca. 30. scđe ꝑtis an. §. 20. et ca. 31. secūde ꝑtis an. §. 43. et ca. 9. secūde ꝑtis no. §. 8. et ca. 30. scđe ꝑtis an. §. 39. et ca. 8. scđe ꝑtis no. §. 7. ibi, Si quis.

caplm q̄stiões hmōi· si cōmode possint alit̄ termina
ri: nō veniāt aut deuoluant̄; Quib⁹· singuli subdi-
42 ti· obedire teneant̄; ¶ Chartarū domoꝝ q̄s visitāt
copias· fideliter clausas et sigillatas q̄ꝫciti⁹ poterūt·
sup̱ annū mittāt ad cartusiā· p̱ oīa siles illis q̄s in do
mib⁹ relinquūt visitatis: nec differāt vsqꝫ ad caplm
si fieri possit: vt ꝯgruo tp̱e· possit eas p̄oꝛ cartusie vi
sitare; Et caueāt ne aliq̄ extranei· chartas ip̄as vide
43 ant: vel illaꝝ copias; ¶ Presidētes domoꝝ et p̱cu
ratores· visitatiōe durāte· cū visitatorib⁹ nō come-
dāt: donec recitata charta· nec eoꝝ se colloq̄is imi-
sceāt: ad vitādā oēm suspitiōis notā: nisi tales forte
tūc sup̱uenirēt hospites: q̄b⁹ iudicio visitatoꝝ· offi
44 cialiū p̄sentia· cōmode negari nō posset; ¶ Visitato
res a domib⁹ visitatis nihil exigāt: aut etiā gratis o
oblatū recipiāt: nisi moderatas expēsas: q̄s veniē
do fecerūt: vł redeūdo facturi sūt; Quas tn̄· ne sum-
ptib⁹ suis militēt: exigere poterūt· et licite recip̱e a
domib⁹ q̄s visitāt: etiā si nō distēt a domib⁹ visita-
45 torū· vltrā duas dietas; ¶ Mūnera nulla recipiāt: p q
nec ducāt vltra duas eq̄taturas; In victualib⁹ sint
ꝯtēti· de his q̄ sibi religiose ministrāt̄: duob⁹ videlꝫ
ferculis nō curiose p̄paratis: et talib⁹ q̄ appetitū ex-
tinguāt· poti⁹ q̄ꝫ accēdāt; Ut p̱ hec· nō q̄ sua· ſ̄ q̄ chri
sti sūt· q̄rere videant̄; Et vt illa sola mercede ꝯtēti:
quā fidelib⁹ seruis dn̄s rep̱romisit: regularē obser-
46 uātiā· factis poti⁹ ōn̄dāt· q̄ꝫ v̄bis doceāt; ¶ In ho
spitijs· tā ipsi q̄ꝫ p̄ores oēs· et cetere p̱sone ordinis·
sint sobrij: cōpositi: et in suis dictis et factis disci-
plinati: nec suos famulos p̱mittāt isolescere: vt de
ea q̄ i eis est religiōe: etiā his q̄ foris sūt· bonū exē-
47 plū p̄beāt; ¶ Mortuo visitatore p̄ncipali alicui⁹ p̱-
uincie vł amoto: plena ptās capli generalis· trāsit
et remanet apud ꝯuisitatorē: ⁊ nō trāsit ad defuncti
vel amoti successorē; Qui q̄dē ꝯuisitatoꝛ hoc casu·
sicut ⁊ visitatoꝛ q̄libet· pōt sibi assumere p̄orē vł mo
nachū quē voluerit: de sua tn̄ p̱uincia· p̱ actu visi-
tationis exercēdo: donec aliter sup̱ hoc p̱ seq̄uēs ca
48 pitulū aut p̄orē cartusie p̱uisum fuerit; ¶ Sicut q̄d
semel prohibitū· ita q̄d semel iniunctū seu ordinatū r

o ¶ Nihil exigāt. Idē ca. 30. scd̄e p̱tis an. §. 32.

p ¶ Ultra duas dietas. Nō obstāte statuto. ca. 30. secūde partis an. §. 30.

q ¶ Munera nulla. Idem ca. 30. secūde partis an. §. 32.

r ¶ Prohibitū. Prout dicit statutū. ca. 8. secūde p̱tis no. §. 13.

fuerit a visitatorib⁹: intelligit̄ semp ꝓhibitū. iniunctū et ordinatū: nisi ꝑ caplm generale vel p̄ore cartusie aut visitatores alios fuerit reuocatū;

De fugitiuis. apostatis. criminosis. et proprietarijs; Caplm X

Omnib⁹ et singulis p̄orib⁹. rectorib⁹. monialiū vicarijs. et ꝓcuratorib⁹ nr̄i ordinis in scte obe diētie meritū iniungim⁹: q̄tin⁹ si q̄s ex ordine nr̄o. monachos aut ꝯuersos fugitiuos. vl' apostatas sciuerint et īuenire potuerint: illos si spōte ad obediētiā ordinis redire noluerint. etiā īuitos capiāt et firmis intrudāt carcerib⁹. nec relaxēt: donec aliud a sequēti tūc caplo. vel īterim a p̄ore cartusie ī mādatis habuerint: inuocato ad h̄. si op⁹ fuerit auxilio. vtriusq̄ȝ brachij. eccl'iastici scȝ et secl'aris; Et ī h̄ fiat diligētia possibilis: ꝓ dei et ordinis reuerētia. et aīarū salute; Nec parcat̄ laborib⁹ et expēsis: de q̄b⁹ fiet ꝛ fieri mādabit̄ in tūc sequēti caplo. plena et ītegralis refusio: sic ꝙ sue dom⁹. nullū ex hoc detrimētū patient̄; ¶ Et nihilomin⁹ ne forte p̄ores. rectores. vicarij et ꝓcuratores p̄dicti. timētes ex eoꝝ detētione et custodia grauari et exeq̄ postponāt mādatū et ordinationē hmōi: cōcedit̄ eis auctoritas et licētia: vt postq̄ȝ eos ceperint. si ꝓfessi sui nō fuerint. vel si eos apd̄ se retinere noluerint: vinctos et sub fida custodia ducere vl' mittere possint. ad domos suaꝝ ꝓfessionū: vel ad domos vn̄ exierint: dū t̄n neutra ipsaꝝ distet vltra tres dietas; Alioq̄n. ad aliā domū ordinis magis ꝓpinquā. ibidē parit̄ detinēdos et custodiēdos: q̄s dom⁹ ipsa nullo mō audeat refutare; Qr si forte ipsi. vel alter ex eis. q̄d absit mandatū hmōi. cū possent adīplere neglexerint: cōtēpserint. distulerint. aut dissimulauerint: et pariter officiales dom⁹ illi⁹. q̄ missos ad eā recipe noluerint: in seq̄nti caplo. sue ꝯtumacie et iobediētie penas luāt; ¶ Si ṽo aliq̄ ex eis fugitiuos et apostatas hmōi receptauerint. seu occultauerint: vl' eis ad ꝯtinuationē sue fuge vel apostasie. ꝑ se vel ꝑ quācūq̄ȝ aliā ꝑsonā interpositā. q̄uis mō dederint auxiliū. cōsiliū. vl' fauorē: vl' q̄ eis pecunias mutuo. dono. vl' alias cōcesse-

a ¶ Fugitiuos. De fugitiuis ꝛ criminosis/ habet̄ ca. 31. secūde ptis an. et ca. 9. secunde partis nouorū.

rint: a suis obediētijs absoluāt; Monachi· clerici
redditi· cōuersi· redditi· donati· et p̄bēdarij· si hoc fe
cerint: incarcerent; Nec dom⁹ sue ꝓfessiōis· ad resti
4 tutionē mutuatarū pecuniarū teneant; ¶ Fugitiui
v̄o ad aliquā domū ordinis spōte veniētes· recōcili
ent: et vt moris est īcarcerent: nec recipiāt nisi ad
carceres: et dū ab eis educunt: nullo mō possūt in
eisdē domib⁹ ꝓfiteri: aut obedientias habere: sine
exp̄ssa licētia capl̄i gn̄alis· vl̄ p̄oris cartusie; Possūt
tn̄ p̄ores seu rectores· aut eis absentib⁹· eoꝝ vicarij
si volūt eos retinere: aut remittere ad domos suaꝝ
5 ꝓfessionū: earūdē domoꝝ sūptib⁹ ⁊ expēsis; ¶ Ue
niētes v̄o ad domū cartusie· parit̄ nec ibi recipiant
nisi ad carceres: nisi ex aliq̄ rōnabili causa· alit̄ visū
fuerit priori ipsi⁹ dom⁹: q̄ poterit eos a carcerib⁹ cū
voluerit educere: ⁊ eos alibi ꝓut sibi visū fuerit: ad
6 hospitādū mittere; ¶ Apostate aūt· an̄ oīa ad reassu
mēdū habitū ordinis cōpellant: et deinde parit̄ re
cōciliēt: ⁊ ab apostasia· necnō ⁊ ab excōicatiōis sen
tētia: quā ex dimissiōe habit⁹ īcurrerūt: adhibitis
7 testib⁹ absoluant· et vt supra īcarcerent; ¶ Et si cri
mē aliqđ de reseruatis sedi apl̄ice cōmiserint: aut ir
regularitatis notā ex h̄ cōtraxerint: ad aliquē ex p̄o
rib⁹ ꝓuincie ad absoluēdū· et dispēsandū ī casib⁹ re
seruatis deputatū ꝓ absolutiōe et dispēsatiōe ꝯseq̄n
da trāsmittāt; Ab alijs v̄o nō reseruatis sedi p̄dicte·
et etiā ab apostasia possūt p̄sidētes domoꝝ ī q̄b⁹ de
tinent· eos audita eoꝝ ꝯfessiōe absoluere: et eis pe
8 nitētiā iniūgere salutarē; ¶ Uigore statuti· q̄ fugiti b
ui repti absq̄ licētia p̄oris cartusie· vl̄ p̄orū suoꝝ· ꝑ
q̄scūq̄ p̄ores ordinis possint capi: nulla p̄orib⁹ su
is cēset attributa facultas monachos suos emittē
di: nisi ꝓ ordinibus suscipiēdis· aut nisi suꝑ hoc· a
capl̄o gn̄ali· vl̄ p̄ore cartusie· licētiā ⁊ facultatē habe
9 ant specialē; ¶ Per licētias q̄ interdū ꝯcedunt aliq̄
bus p̄orib⁹ vocādi ad se aliq̄s ꝑsonas ordinis: nō
10 possūt vocari fugitiui· apostate· aut crimīosi; ¶ Pro c
expēsis incarceratoꝝ taxant et solui debēt ꝓ q̄libet
11 mense: vn⁹ ducat⁹ auri; ¶ Quecūq̄ ꝑsona ordinis
falsificauerit sigillū· aut l̄ras capl̄i gn̄alis· vel p̄oris
cartusie: pēna falsi ⁊ criminosoꝝ puniat: ⁊ sit ppe d

b ¶ Statuti. ca. 9. se
cunde ꝑtis no. §. 3.

c ¶ Apostate. Uel ꝑ
sone alterius ꝓuincie:
nisi ꝑ licentiā exp̄ssam.
ca. 4. h ui⁹ ꝑtis an. §. 27

d ¶ Pena falsi. Pro
ut ca. 7. secunde partis
no. §. 6.

tuo ĩhabilis ad q̃ſcũq; obediẽtias ordinis· ſine ſpe
alicuiꝰ reſtitutiõis; ¶ Quicũq; monachꝰ· clericus 12
redditꝰ· aut ꝯuerſus· nr̃i ordinis ad ĩmunitatẽ eccle-
ſiaſticã ſeu alia loca ꝓuilegiata· vt ordinis diſciplinã
et correctionẽ effugiat· aufugerit: ⁊ ꝓuilegijs locoꝝ
p̃dictoꝝ ſe ꝯtra ordinẽ tueri et defẽdere voluerit: ip
ſo facto ſn̄iam excõicatiõis ĩcurrat; Et ſi p̃or fuerit·
aut q̃uis aliꝰ officialꝭ: obediẽtiã ſuã· ipſo facto amit
tat; Ceteri vͦo· oĩ bñficio ſpũali ordinis ſint ꝓuati:
et ꝑpetuo ad eiꝰ obediẽtias ĩhabiles; Si vͦo donati
aut p̃bẽdarij fuerint: ab ordine ꝑpetuo ſint expulſi;
¶ Nulla ꝑſona ordinis ſupplicet dño pape vl' apl̃i- 13
co legato· ꝓ his q̃ ad ordinẽ ex apoſtaſia reuertũꝛ:
ꝓ diſpẽſatione executiõis ſuoꝝ ordinũ: ſine licẽtia
ſpẽali capl̃i gñalis· aut p̃oris cartuſie· Et qñ talẽ vo
luerint obtinere licẽtiã: debẽt crimina ĩ apoſtaſia cõ
miſſa ſpecificare; ¶ Illi pariꝫ q̃ ob aliquã cauſã ſeu 14
crimẽ cõmiſſũ· poſt religiõis ĩgreſſũ· ad obediẽtias
ordinis inhabiles facti ſũt: ĩ gr̃a ſeu rehabilitatiõe
obtinẽda a capl'o gñali vl' p̃ore cartuſie: cauſã ſeu cri
mẽ hmõi exp̃mere teneꝛ: alioq̃n: gr̃a et rehabilita-
tio nulla erit; ¶ Vitiũ ꝓpetatis· p̃ſidẽtes domoꝝ et 15
viſitatores· a ꝑſonis ordĩs penitꝰ extirpare coneꝛ:
nec ꝑmittãt· ꝙ pecunias aliq̃s ꝑ ſe· vel ꝑ mediũ cu-
iuſcũq; ĩterpoſite ꝑſone· ĩ ſua volũtate habeãt: aut
vt depoſita aliena· q̃cũq; ſint· penes ſe cuſtodiant;
Et ſi q̃s ĩ his culpabiles ĩuenerint: rigide puniãt;
¶ Si vͦo alicui ex ꝑſonis p̃dictis· aliq̃d datũ· vl' ob- 16
latũ fuerit: in eo nullũ ius aut ꝓpetatẽ p̃tẽdere de-
bet ſiue põt: licꝫ ex ꝑmiſſu p̃ſidẽtis· ad ſimplicẽ vſũ
ad eiꝰ nutũ reuocabilẽ· illud poſſit apd̓ ſe cuſtodire·
et eo vti· pecunijs exceptis; Qꝛ ſi q̃s ꝯtentioſe illud
tanq̃ ſuũ· retinere voluerit: ab eo auferaꝛ: et ad cõ
munẽ vſũ deputeꝛ; ¶ Debent itaq; ꝓfeſſi oẽs· ĩmo 17
teneꝛ ex neceſſitate voti ſue ꝓfeſſiõis· habere ani-
mũ paratũ· reſignãdi in manibꝰ p̃ſidẽtis: ſpõte et li
bere· ea oĩa· q̃ ſibi ad vſũ ꝯceſſa ſũt: ſiue libri fuerint·
aut aliq̃d aliud charũ vl' vile: q̃tiẽs ſupior h̓ volue-
rit· et fieri mãdauerit: nec ſi h̓ fecerit· debẽt murmu-
rare· aut q̃relare: alioq̃n: nõdũ ſe et ſua reliq̃rũt: et
ꝓpterea pauperẽ chriſtũ ſequi· et eius imitatores et

discipuli fieri nō possunt: nec eius pauptate ditari;
18 ¶ Statutū dicēs. ꝙ qui fratrē suū. vel etiā redditū e
mētiri dixerit: seipsū mox includēs in cella. maneat
extra cōuentū: intelligit̄ ad iussum p̄sidētis;

De clericis redditis. cōuersis. et redditis laicis. donatis. et prebēdarijs; XI

1 Clerici redditi. q̄ cū monachis habitāt. sicut ip- a
2 si. cellā. silentiū. et ordinē teneāt; ¶ Cōuersi et b
redditi laici. dicere nō tenent̄ aliqͦd officiū. vel aliq̄d
aliud: pro officio btē marie; Nec tenent̄ dicere gl'ia
p̄ri. post orōnē dn̄icā. in officio suo. trib⁹ dieb⁹ ante
3 pascha: sicut tenent̄ alio tp̄e; ¶ Conuersi et redditi
laici. dicāt dieb⁹ singulis. durāte hebd͞a capl'i generalis: pat̄ nr̄. et aue maria. p directiōe eiusdē capl'i;
4 ¶ Qn̄ cōuersi vel redditi laici p̄fitent̄: eoꝝ caputia
5 nō b̄ndicūt̄; ¶ Cōuersi aūt a redditis laicis. p bar-
6 bā discernunt̄; ¶ In festo sctē agathe. et in festis cō
passiōis. et p̄sentatiōis btē marie: cōuersi et redditi
laici. nō cessant ab opib⁹; Nec pariter i festis. scti benedicti. et scti iohānis baptiste. qn̄ trāsferunt̄; Nō
7 tn̄ tūc debēt laborare. circa domū superiorē; ¶ Nō
pmittāt p̄ores. ꝙ ↄuersi aut redditi laici. et donati:
8 portēt tonsurā clericalē; ¶ Cōuersi. et redditi laici.
donati. et p̄bēdarij. seruire possunt ad missas priuatas: q̄uis forte sint irregulares; ¶ Non pmittat̄ ꝙ
9 cōuersi. et redditi laici. aut donati ascendāt ad statū
monachoꝝ. aut clericoꝝ redditoꝝ: sed vnusq̄sq; in
ea vocatiōe q̄ vocat⁹ est. in ea p̄seueret; Nec sup hoc
possint ꝓprij p̄ores. aut visitatores dispēsare: aut licentiā cocedere; ¶ Nec pmittāt ꝙ ipsi cōuersi. red-
10 diti laici. vel donati. cantū vel lr̄as discāt: ne sup h̄.
sibi postea sint infesti; Si tn̄ inter eos esset aliq̄s ita
idone⁹. ꝙ stat⁹ mutationē mereret̄: ducere eū poterit ad visitatorē p̄ncipalē ꝓuincie p̄or su⁹: q̄ eū examinabit; Et tūc seq̄ns capl'm de ei⁹ idoneitate īformabit: vt petitā licentiā. si ei⁹ idoneitas hoc exegerit. obtinere possit; ¶ Qz si ↄtingat ex tali licētia. ali-
11 quē ex ipsis statū mutare: ꝓfessionē leget et faciet:
q̄lē legūt et faciūt hi. ad quoꝝ statū transit; Nō obstante. ꝙ cōuersus iam pridē aliā ꝓfessionē fecerit;

e ¶ Statutū di. ca. 21. scd͞e ptis an. §. 4.

a ¶ Clerici reddi. De clericis redditis/habet̄ ca. 1. tertie ptis no. quasi per totū.

b ¶ Conuersi et red. De cōuersis ⁊ redditis habet̄ in tertia parte statutoꝝ no. q̄si per totū. et ca. 2. tertie partis no. per totum.

¶ Cōuersi circa obseruātiā silētij·sint plꝰ solito sol- 12
c licitiꝰ·et i hoc ꝯformēt se statuto ordinis: sup quo·
p̄sidētes inuigilēt·vt obseruet; ¶ Cōuersi aut red- 13
diti laici·nō mittant extra termios sine capa grisea
et famulo: aut alia honesta comitiua; ¶ In ptibus 14
vbi vinū nō crescit·cōuersi·sint cōtēti vino·diebꝰ fe
stiuis q̄bꝰ i refectorio comedit: alio vo tpe·ceruisia
vtant; ¶ Or vnꝰ ex septē redditis·q̄ possūt esse i do 15
mo vna·possit esse clericꝰ: q̄ i habitu redditi·nō pōt
d ꝓmoueri vltra diaconatū·iuxta statutū: debet itel-
ligi de redditis laicis: nō de clericis; ¶ In receptio 16
e f ne donatoꝝ seruet statutū: nec recipiant cū ꝓpo:
sed in cōi viuāt; Et p̄sidētes eis de necessarijs ꝓui-
deāt sufficiēter; Sunt em̄ de gremio ordinis·et gau
dēt ꝑuilegijs: indulgētijs ⁊ libertatibꝰ ordinis; Et
g si sine ꝓprio vixerint: habēt bn̄ficiū brēuis sicut cō
uersi; ¶ Donati in vestimētis ꝯformēt se cōsuetudi 17
ni domoꝝ et ꝓuinciarū suarū: nec in hoc·ꝑmittat
aliq̄ deformitas; Nec comā seu capillos relaxēt aut
nutriāt: sed sic eos tondeāt·vt patētibꝰ auribꝰ ince-
dāt; Or si ter moniti·facere noluerint: incarcerent;
¶ Nullꝰ·donatos aliarū domoꝝ ad se iordinate ve 18
niētes·recipiat·nisi ad carceres: ⁊ deīde eos·ad do
mos suas remittat: aut eorū fugā et detētionē suis
p̄orībꝰ significet; Qui ꝯtra fecerit: ordinē i victua-
libꝰ teneat·donec eos remiserit: aut eorū detētionē
intimauerit; ¶ Mulieres in domibꝰ ordinis·nullo 19
mō recipiant donate·vl̄ p̄bēdarie: nec parit donati
aut p̄bēdarij vxorati; ¶ Nulla domꝰ ordīs recipiat 20
seculares·extra statū donatoꝝ et p̄bēdarioꝝ·ḡtis eis
seruire volētes: nisi ꝑmissiōe mediāte·q̄ si ꝓpt ex-
cessus suos·seu cl̄pā a domo ipa expelleret: nihil pe
tēt·exigēt·aut recipiēt·ꝓ suo salario·seu mercede;

De monialibus nostri ordinis et earū vicarijs. ac priorissis; Capl̄m XII

a N domibꝰ mōnialiū nr̄i ordinis·nulla de cete- 1
ro·in monialē seu sororē recipiat vltra numerū
b fundatiōis: nec vltra seu supra q̄ suppētant facul-
tates domꝰ illꝰ·in q̄ recipit: ꝓ eius et ceteraꝝ sustē
tatiōe sine penuria; ¶ Districte inhibēdo·et sub se- 2

c ¶ Statuto ordi. ca. 3. tertie ptis an. §.10.

d ¶ Iuxta statutū. ca. 25. scde ptis an. §.3. et ca. 33. tertie ptis an. §.2.

e ¶ Donatorū. De donatis et p̄bendarijs, habetur ca. 3. tertie ptis no. per totum.

f ¶ Statutū. ca. 3. tertie ptis no. §.2.

g ¶ Breuis. Idē ca. 2. huius ptis. §.26.

a ¶ Monialium. De monialibus, habet ca. 34. tertie ptis an. ꝑ totum. et ca. 4. tertie partis no. per totum. ¶ Vide ca. 3. huius partis. §.16.

b ¶ Suppetāt facultates. Idē ca. 4. tertie partis no. §.13.

quētib⁹ penis·vicarijs·ꝑorissis monialiū·ꝛ monia
lib⁹ vniuersis∴ ne deinceps·aliquā vltra numerꝫ ꝑ-
dictū·et vltra q̄ꝫ vires seu facultates earꝫ suppetāt∴
q̄uis mō recipiāt·aut vt recipiat' ꝯsentiāt; Et ne ꝑ
se·aut ꝑ īterpositā quācūqꝫ ꝑsonā·ecclīasticā aut se
cularē∴ q̄uis q̄sito medio·vel colore·a caplo nr̄o ge
nerali·seu a ꝑore cartusie·ꝓ ei⁹ vel earū receptiōe·cō
tra formā hui⁹ edicti et inhibitiōis∴ licētiā vl' aucto
ritatē petāt; Qz si sec⁹ qđ absit factū·ꝑsumptū·vl' at
tēptatū fuerit∴ talis receptio nulla erit·et penit⁹ in
ualida∴ tanq̄ꝫ facta cōtra volūtatē dicti nr̄i capli∴ et
cōtra formā iuris cōis∴ et ꝯstitutionē bone mēorie
dn̄i bonifacij pape octaui·ī caplo vnico·§·Sane·de
statu regulariū·li·vi·Et quā nos q̄ten⁹ opus est·ex
nūc cassam⁹·et irritam⁹∴ seu cassā·nullā·ꝛ irritā de
3 claram⁹; ¶ Et nihilomin⁹·q̄ vl' q̄·cōtra hmōi nr̄am
ordinationē·volūtatē·et inhibitionē·aliquā vel ali
q̄s in altera domorꝫ ꝑdictarū receperint∴ aut ī eius
vel earū receptiōe cōsensum ꝑbuerint·auxiliū·consi
liū·vel fauorē∴ vicarij·priorisse·et ceteri officiales∴
a suis obediētijs absoluant'; Moniales vō si hoc fe
cerint∴ sint in disciplina generali ad ordinis volun
4 tatē; ¶ Si vō ꝓ illius vel illarū receptiōe·vltra nu
merū·et supra vires·seu facultates suas·ꝑ nūciū aut
lr̄as licētiā petierint∴ ꝑ se·vl' quāuis aliā īterpositā
ꝑsonā∴ vl' si lr̄as a q̄buscūqꝫ ꝑncipib⁹·dn̄is ecclīa
sticis·aut seclarib⁹·vl' alijs·cōminatorias·vl' deꝑca
torias·ad capl'm gn̄ale·vl' ꝑorē cartusie·ꝓpterea ob
tinuerint∴ q̄tiēs id fecerit·ordinē·ꝑ tres mēses in vi
5 ctualib⁹ sine mīscđia teneāt; ¶ Et vt materia seu oc
casio ꝑscindat'·tales receptiōes·vlteri⁹ faciēdi vl' ꝓ
curādi·īhibem⁹ sb dicta pena tenēdi scꝫ ī victualib⁹
ordinē·ꝑ tres mēses∴ ne ī domib⁹ ꝑdictis·vllo mō
recipiāt aliq̄ iuuenes puelle seu filie ī habitu seclari∴
6 ꝓ lr̄is addiscēdis; ¶ Nec parit' recipiant' aliq̄·sub
spe seu ꝯfidētia·eas ad ordis habitū deinde recipiē
di∴ nisi h fiat cū ꝯsilio et ꝯsensu vicarij·ꝑorisse·et cō
uent⁹∴ aut maioris ptis eiusdē; Et hoc casu·ꝑorissa
eā vel eas q̄ recipient'∴ alteri ex monialib⁹ īstruēdas
cōmittat; ¶ Nō tn̄ ꝓfiteant' ante finitū duodecimū

annū: quo finito. si p annū cõtinuū pbate fuerint:
pro pfessis habeant. iuxta dispositionē iuris cõis;
Nec ɔsecrent an̄ vicesimūq̄ntū annū; ¶Et vt nulla 8
ipsarū. se p ignorãtiã excusare valeat: ordinam⁹ ꝙ
caplm istud a pncipio. vsq3 hic. eis in caplo earū le
gat: quotiēs eis legit. charta visitatorꝝ; ¶In rece 9
ptiõe. pfessiõe et ɔsecratiõe monialiū. seruet ĩ cibis
ministrãdis. modestia ordinis: et ĩ eq̄tatu͛is parē
tū et aliorū q̄ in talib⁹ freq̄ter ɔueniūt. iponat mo
dus et numer⁹ cert⁹. sic ꝙ ex h̄ dom⁹ notabilit nõ gra
uent: excepta tñ familia ɔsecrãtis: cui nõ põt regu
la certa dari; ¶Et q2 dñs vrban⁹ papa q̄nt⁹. in q̄dã 10
ei⁹ cõstitutione extrauagãte q̄ icipit; Ne ĩ vinea dñi.
expsse phibuit. ne ab intrãtib⁹ religionē. an̄. vl' post
receptionē aliq̄d exigat. seu petat directe vel indire
cte: dãtes et recipiētes. excõicationis: capl'a vo et
ɔuēt⁹. suspēsiõis subijciēdo sentētijs: a q̄b⁹. pterq3
in mortis articulo. absolui nõ possent sine aplice se
dis licētia speciali. ppterea metu cēsurarū hmõi. cõ
stitutionē pdictã. ĩ receptiõe monialiū obseruari vo
lumus; ¶Priorisse vel moniales nõ visitēt mona 11
chos. aut ɔuersos. nec viros alios apud eas degē
tes: nec parit. monachi. ɔuersi. redditi. aut donati.
visitēt priorissas aut moniales aliq̄s: etiã sub ptextu
alicui⁹ ifirmitatis. vl' ex q̄uis alia necessitate seu cau
sa: nec priorisse aut vicarij sup hoc dent licentiam:
sed visitent viri ifirmi p viros. et mulieres infirme p
mulieres: nisi dūtaxat p sacris mĩstrãdis: et nisi p
c ut statuta pmittūt; Uel nisi ex aliq̄ causa vtili vl' ne
cessaria: vicari⁹ cū honesta comitiua vni⁹ aut duorꝝ
monachorꝝ: opportuno tpe. ad illas ingredi. ꝛ eas
visitare voluerit; Monialis que cõtra fecerit. p vice
q̄libet. semel ad terrã in refectorio comedat: mona
chus. ɔuersus. aut reddit⁹. tres abstinētias sine mi
sericordia faciat: donat⁹ p vnã hebdõam. vino et cer
uisia careat: vicari⁹ vo et priorissa. si in h̄ excesserint.
aut si sup hoc. licētiã dederint: tres pariter abstinē
tias. p vice q̄libet faciant; Quod si ex h̄. excessus aliq̄s.
vel aliq̄d scandalū secuta fuerint: sic excedētes. aut
scãdalo causam dantes: maiori nihilominus pena

c ¶Permittūt. ca. 4. tertie ptis no. §. 16.

12 punient; ¶ Inhibem⁹ pariter· ne monachi· ꝯuersi·
redditi· donati· aut p̄bēdarij ordinis ītrēt claustrū·
seu clausurā aliā monialiū: nec exeant cū eis ad spa
ciamēta· nisi tp̄e cōgruo: et p̄sente vicario; Nec sup
hoc· possit p̄orissa licētiā cōcedere; Inhibem⁹ etiā·
ne moniales dēt p̄sonis ordinis· aut ab eis recipiāt d
aliq̄ munuscula· iocalia· vel l̄ras: sine licētia vicarij· e
vel p̄orisse; Monialis q̄ ꝯtrū fecerit: p vnā hebdām
13 comedat ad terrā in refectorio; ¶ Volum⁹ pariter et
ordinam⁹: vt deincepſ q̄uis ꝯsuetudine ꝯtraria nō
obstāte· sicut ī domib⁹ monachoꝝ· mulieres nō in
grediunt: ita nec parit viri· q̄ de ordine nr̄o nō sūt·
cuiuscūq3 stat⁹· grad⁹· aut ꝯditiōis fuerint· claustrū
monialiū· vllaten⁹ īgredi p̄mittant; Nisi de licētia·
et in p̄sentia vicarij· et p̄orisse· aut alteri⁹ ipsoꝝ: q̄ tñ
nō debēt ī licētia hmōi cōcedēda reddere se faciles:
14 sed poti⁹ p dei et ordinis reuerētia difficiles; ¶ Et
vt nulla monialis cū aliq̄ seculari quātūcūq3 ꝓpin
quo loquat aut loq̄ p̄mittat ad partē· nisi velata fa
cie: et p̄sente ac audiēte p̄orissa vel supp̄riorissa: seu
vnā vel duab⁹ ex alijs monialib⁹; Que ꝯtra fecerit: f
15 p vice q̄libet· pāri pena puniat; ¶ Et vt p̄missa oīa g
inuiolabilit obseruent: ad cōseruādā etiā sanctimo
nialiū christi spōsaꝝ· pudicitiā· honestatē· et ītegri
tatē: volum⁹ et pariter ordinam⁹: q̄ in singulis do
mib⁹ monialiū dicti nr̄i ordinis· porta illa· p quā in
trat ad claustrū eaꝝ· iugit die ac nocte· cū claue clau
sa teneat: et ad ei⁹ custodiā aliq̄ fidelis monialis·
ꝯuersa· vel donata· q̄ ad iussū vicarij· seu p̄orisse clau
dat et apiat: et neminē sine eoꝝ aut alti⁹ ipoꝝ scitu et
mādato ītroducat vl' educat· deputet; Que etiā die
b⁹ singul' pulsato cōpletorio· claues porte p̄dicte· ad
man⁹ p̄orisse· p eā vsq3 ī crastinū custodiēdas tradere
16 teneat; ¶ Ex eadē etiā causa· ībibem⁹: ne p̄orissa·
moniales· ꝯuerse· vl' donate· viros q̄ ad eas ex p̄missi
one ordis et stātuti· vl' alias ordinate īgrediunt· vl h
laten⁹ osculent vel amplexent: nec corā eis appa
reāt nisi velate: solis p̄orissa et celleraria· quo ad ve
lamē dumtaxat exceptis; Que cōtra fecerint: pena i
17 p̄dicta parit puniant; ¶ Moniales q̄ fuerūt in offi
cijs· ipsis officijs cessantib⁹· vultu velato incedāt;

d ¶ Ordinis. Aut alijs. ca. 4. tertie p̄tis no. §. 23.
e ¶ Iocalia. Idē ca. 4. tertie p̄tis no. §. 28.
f ¶ Seu vna. De hoc habet ca. 4. tertie partis no. §. 17.
g ¶ Pari pena. Scilicet per vnā hebdomadam ad terrā in refectorio comedat. ca. presenti. §. 12.
h ¶ Et statuti. ca. 4. tertie p̄tis no. §. 16.
i ¶ Pena predicta. Scilicet p qualibet vice comedāt p vnā hebdomadā ad terrā in refectorio. ca. p̄senti. §. 12.

¶ Monachi de incõtinẽtia diffamati· vel suspecti· 18
nõ pmittãt habitare cũ monialibꝰ; ¶ Monachi ha 19
bitãtes in domibꝰ monialiũ· habeãt locũ aptũ: ad
recognoscẽdũ culpas suas diebꝰ capli; Nõ mãducẽt
cũ seclaribꝰ: nec ipos admittãt ad mẽsã suã i cellis;
Qui ɔtra fecerit: absolui nõ possit· nisi cũ iniũctio-
ne vniꝰ abstinentie; Et elemosynas siue dona· q̃ eis
offerunt: tradãt priorisse; Priorissa vo et vicariꝰ· eis
puideãt de necessarijs: put in domibꝰ monachorꝝ·
est fieri ɔsuetũ; Qꝛ si nõ fecerint: possũt ipi monachi
priori cartusie· vl' visitatori puincie scribere: q̃ eis p-
k uidebũt; ¶ Priorissa et vicariꝰ· custodiãt et admini 20
strẽt pecunias domꝰ; Et singulis ãnis· vicariꝰ et p-
curator reddãt cõpotũ· de receptis et expositis: i p̄-
sentia priorisse· et duarũ aut triũ antiquarꝝ monialiũ;
¶ Priorisse nõ habeãt in refectorio duplicẽ portio- 21
nẽ: ß simplicẽ· sic̃ cetere moniales; ¶ In visitatiõi- 22
bus domorꝝ monialiũ· loco capli de rephẽsione scḋe
ptis antiq̃rũ: et capli p̄mi scḋe ptis nouorũ: legat
caplm· xxxiiij· tertie ptis antiquorꝝ de monialibꝰ: ⁊
caplm q̃rtũ de monialibꝰ tertie ptis nouorꝝ: vna cũ
p̄senti caplo; ¶ Visitatoribꝰ monialiũ iniũgimꝰ: q̃- 23
tinꝰ ipsi ambo vl' alt' iporꝝ· ter i anno· aut saltẽ semel
ad monasteria monialiũ accedãt: ibiq; de vita et mo
ribꝰ· et obseruãtijs ordinis· monialiũ· monachorꝝ·
et aliarꝝ psonarũ ibidẽ degẽtiũ· diligẽter inq̃rãt: et
puideãt vt oẽs· aplico more· cõiter viuant: nihilq;
sibi pꝛiũ eẽ dicãt: vt q̃cq̃d eis dat' aut mittit'· i ma
nibꝰ priorisse realit' offerãt et resignẽt: nec eo vtãt' si-
ne eiꝰ scitu· licẽtia et volũtate: vt oibꝰ eq̃lit' de neces-
sarijs puideat': nihilq; habeãt· nisi qḋ eis de cõi ab
officialibꝰ ministrat': ita ⁊ talit'· q̃ oẽ genꝰ pprietatis
ab eis penitꝰ p̄scindat'; Qꝛ si forte moniales aliq̃· in
hoc priorisse sue· obedire noluerint: et q̃ habẽt i suis
manibꝰ resignare: vino careãt· donec sibi paruerit;
¶ Prouideãt pariter visitatores ipsi· circa clausurã 24
earꝝ: circa seclariũ ad eas ingressũ: et circa alia gene
raliter· q̃ ad earꝝ statũ ptinẽt et salutẽ; ¶ Pro monia 25
li· q̃ pter suã incõtinẽtiã velũ pdiderit: vt sibi resti
tuat'· nullꝰ itercedat; Qui ɔtra fecerit: p tres mẽses i
victualibꝰ ordinẽ teneat; ¶ Quãuis priorisse· sermões 26

k ¶ Administrẽt. Nõ obstante statuto. ca. 4. tertie ptis no. §. 12.

seu collatiões de scripturis sacris· monialib⁹ suis fa
cere nõ possint:· possũt tñ eis cũ volũt· exhortatiões
aliq̃s facere de obseruãtia regulari: ⁊ ceteris q̃ ad or
27 dinẽ ptinẽt; ¶ Priorisse monialiũ a psonis ordinis·
mr̃es vel domine vocent· nõ dñe:· moniales v̄o so
rores: q̃cũq; cõsuetudine cõtraria nõ obstãte;

De diuersis consuetudinibus et sta-tutis; Capl'm XIII

1 Oncedim⁹ vt p̄ores et ꝯuent⁹ domoꝝ ordinis
nr̃i· iminẽte periculo tp̄e guerrarũ· possint se cũ
bonis suis ad domos ordinis magis vicinas si cõ
mode fieri poterit· alioq̃n ad loca tutiora trãsferre:
de cõsilio tñ vni⁹ visitatorũ· si cõmode adiri possit;
Alioq̃n: p̄or ip̄e cũ ꝯsilio senioꝝ sui ꝯuẽt⁹ possit sup
2 hoc· ordinare et disponere; ¶ Permittim⁹ q̄ psone
ordinis in itinere ꝯstitute· possint in hospitijs· extra
tñ domos alias ordinis dormire in lẽctis[a]· put eos
paratos inuenerint: sic tñ q̄ nõ nudi inter duo lin
theamina:· s; cũ habitu ⁊ i forma ordinis dormiãt:
3 seu se ad dormiẽdũ reponãt; ¶ Permittim⁹ etiã· q̄
psone ordinis in itinere ꝯstitute· possint portare ici
sos sotulares siue estiuallos: ⁊ q̄ ꝯuersi possint rade
4 re grenones· statũto[b] nõ obstãte; ¶ Permittim⁹ pa
riter· hũane cõpatiẽtes ĩfirmitati:· q̄ oĩ tp̄e religiosi
possint post matũtinas redire ad lectos: nõ obstãte
5 statũto[c]; ¶ Monachi vocent̃ fr̃es in puincijs illis· ĩ
6 q̃b⁹ int̃ sc'lares eẽt scãdalũ: si vocarẽt̃ domni; ¶ Si
dom⁹ aliq̃ ordinis vltra suã puisionẽ· vinũ habeat·
qd̃ vẽdere velit:· illud ĩ grosso vẽdere poterit: vl' si h̃
cõmode fieri nõ possit sine suo magno incõmodo:·
poterit vẽdi ĩ minuto: in ciuitatib⁹ seu villis· aut lo
cis alijs· extra tñ septa mõasterij sui:· puiso tñ· q̄ nõ
tenebit̃ ibi taberna· ad comedẽdũ aut bibẽdũ: s; di
spẽsabit̃ emẽtib⁹ ĩ mẽsuris vt moris ẽ alibi bibẽdũ;
Prouiso ẽt· q̄ dispẽsatio seu distributio p mẽsuras:
nõ fiat p aliquã psonã ordinis· s; poti⁹ p aliquẽ fidũ
7 sc'larẽ; ¶ Cũ ordo nr̃ sit sub speciali ptectione sedis
aplice:· ĩhibet̃ oĩb⁹ ⁊ singulis psonis ordinis· sb̃ pe
na excõicatiõis: ne sine scitu ⁊ spẽali cõmissiõe capl'i
general' aliquẽ seu aliq̃s ex dñis cardinalib⁹· p bre-

a ¶ In lectis. Nõ ob stante statuto. ca. 1. secũ de ptis no. §. 1.

b ¶ Nõ obstãte. ca. 1. secũde ptis no. §. 1.

c ¶ Statuto. ca. 41. prime ptis an. §. 12.

ne aplicū aut alias · ī ꝓtectores speciales dicti nr̄i or
dinis īpetrare · vl' sibi ꝓcurare p̄sumāt; Oīm em̄ au
xilio et ꝓtectiōe indigemꝰ: vn̄ · cū speciales aliq̄s ꝓ
tectores impetramꝰ: ceteris q̄dāmodo derogamꝰ;
¶ Professi nr̄i ordinis ad aliū ordinē trāsire nō pos 8
d sūt: nisi cū eis fuerit sup̱ hoc · ꝑ papā · et sб bulla plū
e bea dispēsatū; ¶ Ex indulto aplico · ꝑsone ordinis 9
nr̄i possunt deferre pileū seu capellū de filtro: mona
chi scʒ nigrū: ꝯuersi vo et ceteri griseum; In q̄bꝰ tn̄
f nulla ponat curiositas aut foderatura: vl' circūferē
tia de serico; ¶ Qn̄ ꝑsone ordinis ꝑ capl'm generale 10
aut ꝑ ꝑorē cartusie · vel ꝑ visitatores · ī actu visitatio
nis · ad suā instātiā · vel ex alia causa mittūt ad alias
domos: domꝰ suaꝝ ꝓfessionū · tenent ad expēsas ·
g q̄s faciūt in itinere; Si vo domꝰ ad quā vadūt · eos
req̄reret: domꝰ ipā · nō domꝰ ꝓfessiōis · eo casu · ad di
h ctas expēsas tenebit; ¶ In litteris ordinis siue pa 11
tētes sint · siue missorie: sp̱ apponāt dies et annus;
¶ Cōsuetudines oēs ꝯ statuta ordinis ītroductas 12
i et fortasse ītroducēdas · q̄s statutū īprobat · reuoca
mus: et corruptelas esse potiꝰ q̄ȝ ꝯsuetudines decla
ramꝰ; ¶ Qr si q̄s abinde · ꝯtra statuta p̄dicta · ꝯsuetu 13
dinē aliquā ꝑtinaciter allegare aut ea se tueri · et illā
potiꝰ q̄ȝ statutū seq̄ et obseruare voluerit: tādiu vi
no et ceruisia careat · donac statuto se cōformauerit;
Et si eiꝰ cōtumacia · maiorē penā exigat: maiori pe
na puniat; ¶ Et qr parꝝ est statuta condere · nisi sint 14
q̄ ea tueant: ꝓpterea oībꝰ et singulis ꝑoribꝰ · recto
ribꝰ · monialiū vicarijs · et ꝑorissis · ac visitatoribꝰ in
iungimꝰ: vt reiectis ꝯsuetudinibꝰ huiusmodi · circa
statutoꝝ obseruātiā · in se et ī ceteris diligēter inuigi
lēt: sibi iniūctā ab ordīe curā fideli't ipleāt: q̄ apud
eos · reformatiōe · correctiōe · et emēdatiōe digna fue
rint reformēt: corrigāt · emēdēt: zelū tenētes helie:
et ꝯstātiā mathathie; ¶ Subditos vo oēs et singu 15
los hortamur et monemꝰ in dn̄o iesu: vt cōpilatio
nē istā · ex pluribꝰ chartaꝝ antiq̄rū ordinatiōibꝰ ali
q̄bꝰ additis cū mlto labore ī vnū collectā · cū ceteris
antiq̄s · scʒ et nouis statutis hūiliter recipiāt: et in
eis cōtēta · ꝓ dei et ordinis reuerētia · pro sua pace et

d ¶ Sub bulla plū. Ex indulto dn̄i bn̄dicti pape. xiij. qd confirmat dominus martinus papa quintus.
e ¶ Ex indulto apli. Scilicet dn̄i vrbani pape quinti.
f ¶ Curiositas. De curiosis/ habet ca. 3. huiꝰ ꝑtis an. §. 5.
g ¶ Si vero domꝰ. De hoc habetur ca. 3. secunde ꝑtis no. §. 6.
h ¶ In litteris. Data ponat. ca. 31. secunde ꝑtis an. §. 39.
i ¶ Statutū impro. ca. 22. scde ꝑtis an. §. 13.

3. Reg. 19. b
1. Mach. 2. c.

ꝯsolatiōe·et aīaꝝ suarū salute·obseruare studeāt:· ꝑ
cepta ⁊ monita salubria maioꝝ suoꝝ·maxīe ꝑlatoꝝ·
q̄ vice dei funguntᷣ·cū oī māsuetudine audiāt ⁊ ĩple
ant; Et si interdū errauerint vt hoīes:· nō sint ī emē
dādo ptinaces vt demones:· ꝫ vīgā discipline et cor
rectionis patiēter sustineāt:· sue ꝓfessiōis mēores:·
16 vt salui fiāt; ¶ Et vt null⁹ ignorātie·iustā causā ꝑtē
dere possit:· volum⁹ ꝙ īfra bienīū·a die publicatiōis
cōputādū·q̄libet dom⁹ ordinis cōpilationē istā·pe
nes se habeat:· et illā post statuta noua describi faci
17 at; ¶ Et vt singulis annis·inter festū oīm sctōꝝ et
pascha·post finitā lecturā antiq̄rū statutoꝝ legātᷣ:·
18 ea q̄ singulis respectiue legēda sūt; ¶ Qꝛ si ī posterū
aliq̄ alie·ꝑ nr̄m generale capl'm ordinatiōes seu decla
rationes fiāt:· volum⁹ ꝙ eo anno q̄ fiēt·iuxta alias
ordinata:· q̄ter in ꝯuētu legantᷣ; Et si eas·seq̄ns ca
pitulū approbauerit:· ī libro sup hoc de nouo·vt su
19 pra ordinātū est fiēdo·describantᷣ; ¶ Hortamur tñ [k]
eos·q̄ huic caplo generali futuris ꝑfuerint tpib⁹:· vt
q̄tū fieri poterit ⁊ nisi eos coegerit necessitas·aut ca
sus tal' emerserit:· q̄ ꝑ iā edita statuta·decidi nō pos
sit:· ⁊ q̄ necessario ordinationē nouā exigat:· ab ordi
20 nationū multiplicatiōe onerosa abstineāt; ¶ Inhi
bēdo ne q̄s abīde statuta ordinis·ātiq̄ scꝫ noua et ꝑ
sentia·aut ordinatiōes alias si q̄ fiāt·glosare vl' īterꝑ
tari ꝑsumat·sine spēali auctoritate et licētia dicti nr̄i
capl'i·seu ꝑoris cartusie:· exceptis dūtaxat cōcordā
tijs·de ātiq̄s ad noua·et ꝑsentia·vl' ecōtra:· q̄ a mar
21 gine describi poterūt; ¶ Sed si q̄d aliud dubietatis
emerserit·seu q̄stiōis:· sup eo·dictū caplꝫ seu ꝑor car
tusie cōsuli poterit·et debebit:· ꝓ rn̄siōe obtinēda·si
22 dubietas seu q̄stio tal' fuerit·q̄ rn̄sū exegerit; ¶ Pre
stet nob oīb⁹ omps et misericors dn̄s:· vt nr̄e ꝓfessio
nis vota·fidelit' ĩpleam⁹:· suaue nr̄e seruitutis iugū·
cū hūilitate·charitate·patiētia·et ꝑseuerātia sustine
amus:· de virtute in virtutē sic ꝓficiētes:· vt religio
nis optatū finē·et inde repromissā in fine mercedē·
ꝑcipe valeam⁹:· eodē dn̄o cōcedēte·q̄ sine fine viuit
et regnat in secula seculoꝝ:· amē;

Explicit tertia cōpilatio statutoꝝ ordinis cartusien·

[k] ¶ Ordinatum est. ca.4. huius ptis. §.24.

Repertorium statutorū ordinis cartusiensis per ordinem alphabeti.

Incipit repertoriū in statuta ordinis cartusiensis per litteras alphabeti.

Abbas. Ab

a Abbates magni nominis: inclinati/ flexis genibus suscipimus. ca. 9. secū/de ptis anti. §. 2.
b Abbates sedē prioris/ tam in ecclesia q̃ in ceteris tenent locis. ibidem. §. 3. Sed nisi sint ibi p̄sentes/ p̄ores nō dimittūt sedes suas. ca. 4. secūde ptl no. §. 4.
c Abbates sola sedis honorificētia sunt cōtenti: nec dant benedictiones. ca. 9. secū/de partis anti. §. 3. et. 4.
d Abbas duodecimā legit lectionē. ca. 35. p̄rie ptl an. §. 15. et. ca. 10. secūde ptl an. §. 4.
e Abbas facit sermonē in claustro vel in capitulo. ca. 9. secunde partis an. §. 18.
f Abbas in festis natiuitatis/ pasche et pentecostes missam celebrat/ et cōuentum cōmunicat. ca. 5. p̄me partis an. §. 16. et. 18. et. ca. 14. prime ptis an. §. 9. et. 10.
g Abbates et priores cōuentuales ordinis approbati/ celebrare possunt in conuen/tu. ca. 9. secunde partis an. §. 19.
h Abbates cū clericis honestis licet secularib⁹/ ad mēsam p̄oris suscipiunt. ibi. §. 27.
i Cum abbatib⁹ loqui possunt priores in mensa. ca. 6. secunde partis an. §. 57.
k Abbates et priores et quicūq̧ fratres de ordine p̄dicatorū ⁊ minorū: celebrare/ et in ecclesia ⁊ refectorio: clerici cū clericis/ ⁊ laici cum laicis recipi possunt. ca. 9. se/cunde partis anti. §. 19.
l Abbate presente: prior dimittit mensam suam/ ⁊ sedet in capite mense ꝯuētualis. nisi abbas fecerit eum secū sedere. ca. 13. secunde partis an. §. 23.
m Abbas si presens fuerit/ offerat ei defunct⁹ sepeliēdus. ca. 47. p̄me ptis an. §. 14.
n Abbas cluniacensis cum moritur: agendā et missam ꝓ eo soluimus in conuentu. ca. 48. prime partis anti. §. 32.
o Abbas si priori et conuentui placuerit/ sit primus in ordine quantū ad locum. ca. 23. secunde partis anti. §. 10.
p Abbas si postulauerit/ et priori et cōuentui placuerit: infra annum faciat professio nem. ibidem. §. 10.
q Abbatibus et episcopis: ante ꝓfessionē/ detur optio: de obedientijs ordinis reci/piendis vel nō: post eorū ꝓfessionē. ca. 8. tertie compil. §. 6

Abluere. Vide Aqua. i. k. Sacrista. l. Ablu

a Abluuntur pedes omnibus/ in cena domini. ca. 13. prime partis an. §. 15.
b Abluitur defunctus: cum pro eo agenda dicitur. ca. 47. prime partis an. §. 6.
c Abluere mortuos nō debet coq̄narius īferior nec superior. ca. 11. tertie ptis an. §. 12

Absolutio Absol

a Absoluit iterū defunctum in claustro prior. ca. 47. prime partis an. §. 26.
b Absolutio defuncti/ qualiter fieri debeat. ca. 2. tertie compil. §. 6

Absoluere/ in foro penitentiali/ siue a peccatis.

a Absoluere possunt confessores de criminali in p̄iculo: tali conditione q̧ si vixerint priori confiteantur. ca. 11. secunde partl an. §. 7.
b Absoluendi subditos a quocūq̧ peccato: potestatē dare possunt priores vicarijs suis in absentia eorū: ita q̧ de mortali certo/ teneantur om̄es iterū cōfiteri priori ab eoq̧ absolui. ca 4. secunde partis no. §. 12.
c Regressus prior/ de mortali certo/ teneatur iterum confiteri vicario. ca. 6. secunde partis an. §. 55.
d Absolui nō potest ꝓprietarius/ nisi p̄ priorē suum. ca. 5. secunde ptis no. §. 12
e Absoluere potest prior cartusie oēs p̄sonas ordinis in foro penitentie a peccatis. ca. 3. secunde partis no. §. 1.
f Absoluere potest vicariū monialiū/ monachus cū eo habitās a mortali: exceptis casibus a iure supioribus reseruatis. ca. 4. tertie partis no. §. 5.
g Absolui nō p̄ot subdit⁹ nisi p̄ p̄orē: nec p̄or nisi p̄ vicariū/ q̄ secreta ordis/ siue statū ⁊ defectū p̄sonaꝝ ipsi⁹/ alicui p̄sone extranee aut etiā alicui nouitio quouis mo/

do reuelauerit: nisi cũ iniũctiõe duarũ abstinentiarum: quã prohibitionẽ et penã extendim⁹ ad priorissas ꝛ moniales / ꝛ vicarios eaꝝ. ca. 3. tertie compil. §. 16.

h Absolui nõ possunt subditi / nisi p priorẽ: vel põres nisi per vicariũ: qui introduxerint mulieres infra septa monasterioꝝ aut alia loca: nisi cũ iniunctione penitẽtie salutaris. Et si officiales in hoc culpabiles inuenti fuerint: a suis obediẽtijs absoluantur: ꝛ ad eas ppetuo sint inhabiles. Monachi / clerici redditi / cõuersi ꝛ redditi / incarcerenẗ: donati ꝛ pbendarij sint ab ordine alieni. ca. 5. tertie cõpil. §. 6

i Absoluti semel a peccato mortali / nõ tenẽtur iterũ ↄfiteri põri. ca. 6. tertie compil. §. 5. ibi. In ceteris.

k Nõ absoluũt deputati ad cõfessiones audiẽdas de criminali / sed priores. ibidem §. 5. In casibus.

l Absoluere possunt tñmodo prior cartusie / ꝛ quinquaginta põres per eũ electi. in casibus pape reseruatis. ibidem. §. 7.

m Absolutio in certis casibus in statutis expressis / reseruaẗ põri. ibidẽ. §. 8.

n Absoluere nõ possunt deputati / ad cõfessiones audiendas ab excõicatione maiori. ibidem. §. 9.

o Absoluere possunt ipsi deputati / de peccatis mortalib⁹ incertis / reseruatis: vel superiori remittere. ibidem. §. 10

p Absoluere pñt ipsi deputati de peccatis mortalib⁹ etiã certis / põri reseruatis cũ cõditione. ibidem. §. 11

q Absoluendi auctoritatẽ a peccatis mortalib⁹ reseruatis / possunt põres dare aliq̃bus seu alicui ex ↄfessorib⁹ in domibus suis. ibidẽ. §. 12. Uide Cõfessor. l

r Absoluere possunt prior cartusie et alij p eum nominati ab oĩbus casibus etiã sedi apostolice reseruatis. ca. 6. tertie compil. §. 16

s Absoluere nõ possunt priores per priorẽ cartusie deputati / aliquẽ per litteras: vel vices suas alteri cõmittere. ibidem. §. 19.

t Absolutione apostolica indigentes monachi: eoꝝ vocent ad se priorẽ / talem potestatem habentẽ / sumptibus suis: aut prior monachum suũ ducat / vel pcurator ad talem priorem / si ipse non possit venire. ibidẽ. §. 20.

v Absoluere possunt priores eos qui habitũ nostrũ susceperũt: ab excõicatiõe / suspẽsione ꝛ interdicto. ca. 8. tertie compil. §. 11.

x Absoluendi potestatem habent priores / monachos nouiter ↄfessos: et vicarij nouos priores / etiam a penis per statuta institutis. ibidem. §. 10

y Absolui possunt conuersi / redditi et donati a põribus suis auctoritate capituli generalis: a dictis penis ordinis. ibi. §. 10.

z Absolui nõ poterit sine licentia capli generalis vel põris cartusie: q̃ litteras eis directas aperuerit: vel ne ad eos veniat impedierit. ca. 9. tertie cõpil. §. 8

ab Absoluere possunt p̃sidẽtes domoꝝ / a casibus nõ reseruatis sedi aplice crimiosos et apostatas audita eoꝝ ↄfessione. ca. 10. tertie cõpil. §. 7. ibi. Ab alijs.

ac Absoluanẗ apostate ab excõicatiõe: quã ex dimissiõe habit⁹ incurrerũt. ibi. §. 6.

ad Ad absoluendũ et dispensandũ mittanẗ apostate / ad priorẽ habentẽ potestatẽ / si crimẽ aliq̃d de reseruatis sedi aplice cõmiserint: aut irregularitatis notã contraxerint. ibidem. §. 7

ae Absolui nõ potest monachus in domo monialiũ / comedens cum aliquo seculari in cella sua / nisi cum iniunctione vnius abstinentie. ca. 12. tertie compil. §. 19

Uide Uicarius. d. e. f. g.

Absoluere ab officijs ordinis.

af Absoluere põt electũ prior cartusie cũ ↄsilio sui ↄuẽtus si ſm deũ viderit expedire. ca. 5. secunde partis an. §. 26

ag Absoluanẗ priores / domos suas grauãtes / dando de bonis ordinis sine cõsensu suoꝝ cõuentuũ. ca. 3. secunde partis no. §. 12

ah Absoluanẗ põres ꝛ alij culpabiles / de euasiõe icarceratoꝝ. ca. 9. scõe ptis no. §. 4.

ai Absoluendi potestatem habet prior cartusie: priores misericordiam petentes sup annum. ca. 3. secunde partis no. §. 2.

ak Absoluanẗ priores / vicarij ꝛ pcuratores: q̃ carnes comederint / vel psonis ordinis mistrauerit vł nõ phibuerit comedere cũ phibere potuerit. ca. 4. scõe ptis no. §. 32

al Nulli congregationi/nisi de consensu capituli generalis/licet amouere priorē.ca.5 secunde partis an.§.38.
am Absolutus est prior ipso facto/qui p ꝯtumaciā ⁊ rebellionē recedit ab obediētia ⁊ ꝓfessione ordinis.ca.31.secunde ptis an.§.4
an Absoluant visitatores priores/si imminet damnum domus vel scandalum ordinis si absolutio differaꝝ.ca.30.secunde partis an.§.29
ao Nullū a ꝑoratu absoluant visitatores sine licētia/nisi casum inuenirēt.ibi.§.29
ap Absolutionis causas inuentas/scribant visitatores diffinitoribus capituli generalis.ibi.§.29
aq Neminem ab officio prioratus absoluant visitatores/nisi in casibus contentis in antiquis statutis/sine licentia prioris cartusie vel capituli generalis.ca.8.secunde partis nouoꝝ.§.5.
ar Neminē absoluāt visitatores/etiā si imineret absolutiōis casus/si sine scandalo ⁊ dom⁹ notabili incōmodo fieri possit/ꝫ vsq̧ ad caplm differaꝝ.ca.9.tcie cōpil.§.26
as Neminē absoluāt visitatores/nisi seruata forma iuris/debita scꝫ inqsitiōe ꝑcedente ⁊ audita parte.ibi.§.27. Uide Damnū.a
at Absoluere nō debēt visitatores/ꝑores ad instantiā monachoꝝ.ibi.§.26.
av Absoluere nō debet mōachus cartusie ꝯstitut⁹ visitator aliquē priorē sine speciali cōmissione vel ꝯsultatiōe prioris cartusie.ibi.§.29
ax Absoluanꝝ trāsgressores ⁊ ꝯtēptores capli q̄rti scd̄e ptis an.qd̄ est de repħēsiōe: ⁊ primi capli scd̄e ptis nouoꝝ.ca.1.scd̄e ptis no.§.19
ay Absoluti sunt officiales q̄ infantē de sacro fonte leuauerint/aut baptiçauerint: nisi i casu necessitatꝭ: ceteri vo sint i disciplia generali: donati aūt ⁊ ꝑbēdarij/sint ab ordine expulsi.ca.3.tertie compil.§.1
az Absoluaꝝ prior q̄ ꝑciū rei imobilis vēdite/sine licētia expēderit/nisi in acquisitione aliaꝝ reꝝ immobiliū.Et monachi/qui sibi in hoc cōsenserint/sint in disciplina generali ad ordinis voluntatē.ibi.§.12
bb Absoluaꝝ ab omnibus obedientijs ordinis qui alienauerit aliquam rem immobilem seu mobilem/que seruari potest/sede prioris vacante/⁊ alienatio non valeat.ibi.§.13.
bc Absoluanꝝ officiales qui artē alchimie/seuquinte essentie exercuerint/⁊ perpetuo sint inhabiles ad obedientias ordinis: alij sint in disciplina generali: donati aūt ⁊ ꝑbendarij expellanꝝ ab ordine.ibi.§.15
bd Absoluāt priores vocati/priorem misericordiā petentē/anteq̧ ad electionem futuri prioris ꝓcedant.ca.4/tertie compil.§.7
be Absolutus prior pōt sibi eligere domū.ca.6.scd̄e ptis an.§.37
bf Qꝫ absolutus prior possit sibi eligere domum: intelligiꝝ si domus quam eligit velit eum recipe.ca.4.tertie compil.§.11.Siue sit domus sue ꝓfessionis/aut etiā illius ꝓuincie cui subest domus a qua absoluiꝝ.ibidē.
bg Absolutus prior non recedat a domo/nec aliquid secum deferat/nisi que statuta ꝯcedūt/⁊ successori decētia videbunꝝ.ca.3.scd̄e ptis no.§.22
bh Absolutus ꝑor faciat ꝓfessionē si sibi placet/⁊ priori dom⁹ in qua absoluiꝝ post annum vel infra.ca.6.scd̄e ptis an.§.36.et.37.
bi Qꝫ absolutus prior faciat professionem i domo a qua absoluiꝝ/si placet priori: intelligiꝝ si etiā placet ꝯuētui vel maiori pti.ca.4.tertie compil.§.12
bk Absolutus ꝓcurator q̄cq̄d habuerit in cella ⁊ quicq̄d mittere voluerit/ostendat ⁊ exponat volūtati prioris.ca.8.scd̄e ptis an.§.29
bl Absolutionem seu misericordiam petant presidentes domorum in capitulo generali ꝑsonaliter/vel per litteras dum sunt absentes.ca.9.tertie compil.§.4.
bm Absoluendi sunt ꝑsidentes domoꝝ/qui ꝓcurāt sibi litteras/vt manuteneantur in officijs.ibi.§.7.
bn Absoluantur priores qui restiterint visitatoribus aut commissarijs a priore cartusie missis: vel ausi fuerint eos refutare/aut ab eis appellare.ibi.§.23. Uide Carcer.l
bo Absoluti ꝑores vel ceteri officiales a visitatoribus/non reponanꝝ in obedientijs suis/sine licentia capli generalis/vel prioris cartusie.ibi.§.28.

bq Absoluti sunt officiales/ꝗ ad aliquã imunitatẽ eccl'iasticã declinando/disciplinã ordinis confugerint:ceteri vero omni beneficio spirituali ordinis sunt priuati/⁊ perpetuo sunt ad obedientias ordinis inhabiles facti/ac sententiam excommunicationis incurrunt:donati aũt ⁊ prebẽdarij/ab ordine sint expulsi.ca.10.tertie compil'·§·12.

br Absoluantur officiales qui fugitiuos seu apostatas receptauerint/seu occultauerint/vel ad continuationem sue fuge pecunias dederint: alij vero incarcerentur. Nec domus sue professionis tenentur ad restitutionem mutuatarum pecuniarum.ibi·§·3.

bs Absoluantur vicarij/priorisse/⁊ ceteri officiales monialium/qui receperint personam vltra numerum ⁊ facultatẽ domus. Moniales vero sint in disciplina generali ad ordinis voluntatẽ.ca.12.tertie cõpil'·§·3. Uide supra.g

bt Absoluere non potest prior vicarium/durantibus certis impedimentis.ca.4.tertie compil'·§·23.ibi. Non tamen.

bv Absoluatur prior/qui litteras miserit/vel portauerit contra bonũ pacis.ca.1.scde ptis no.§·12. Uide Criminosi.i.

a Abstinentiã facimus in vigilijs natalis dñi/ascẽsiõis/pẽtecostes/sancti iohãnis/ petri ⁊ pauli/assumptiõis btẽ marie/oĩm sctõꝝ.ca.14.scde ptis an·§·1. Absti

b Qñ ꝑdicte vigilie occurrũt in sabbato/in ipso abstinẽtia fit.ibi·§·1.

c Abstinentia fit in vigilia corpis christi/⁊ in vigilijs quinqꝫ solennitatũ beate marie.ca.4.scde ptis no·§·26

d Abstinentia fit in vigilijs festoꝝ/compassionis/visitationis/⁊ ꝑsentatiõis btẽ marie.ca.7.tertie compil'·§·3.

e Abstinẽtia fit in vigilia bti iohãnis/qñ vigilia corpis christi ⁊ iohãnis baptiste in vna occurrũt hebdõa.ca.4.scde ptis no·§·27. Uide Festũ

f Cum festum duodecim lectionum occurrit in vigilia ascensionis ⁊ corpis christi/fiat abstinentia feria sexta sequenti:⁊ in predictis vigilijs abstineatur a lacticinijs.ibi·§·27.

g Abstinentia fit feria sexta sequenti/quando octaue corpis christi veniẽt in die sancti iohannis:⁊ ipse octaue fient in vigilia dicti festi.ca.2.ꝑme ptis no·§·23

h Abstinẽtia fit in parasceue/qñ vigilia annunciatiõis occurrit feria scda vel tertia hebdomade sancte.ca.7.tertie compil'·§·4.

i Abstinẽtia nõ fit in vigilia annũciatiõis/nec ieiunat/nec a lacticinijs abstinet/qñ celebrat infra octauas pasche.ibi·§·5

k Abstinentia fit in sabbato/qñ festum duodecim lectionũ occurrit feria sexta hebdomade minutionum.ibi·§·6.

l Abstinẽtia fit in sabbato/qñ circũcisio occurrit feria sexta.ibi·§·6

m Abstinentia fit in vigilia sancti iohãnis/qñ ipsa ⁊ vigilia petri ⁊ pauli/in vna occurrunt hebdomada.ibi·§·8

n Abstinẽtia fit in vigilia petri ⁊ pauli/qñ ipsa ⁊ vigilia visitationis beate marie/in eadẽ occurrũt hebdomada.ibi·§·8.

o Abstinẽtia fit feria quarta/qñ feria sexta occurrit festũ duodecim lectionũ:deinde venit ad feriã secundã:deinde ad sabbatũ:deinde ad feriã tertiã:deinde ad quntã:sic ꝙ semel in hebdomada fiat abstinẽtia.ibi·§·9

p Abstinentia quando venit feria tertia/quinta/vel sabbato/die ꝑcedenti nõ debet pitantia.ibi·§·10.

q De abstinẽtijs/gratia generalis nulli det:⁊ si aliqñ petentibus ꝑ ꝑsidentẽ dat/nõ trahat in ꝯsequentiã.ibi·§·11

r Abstinentiam vnam faciant ad minus in septimana monachi.ca.14.secũde partis anti·§·5.

s Abstinẽtia nõ fit vltra semel in septimana.ca.4.scde ptis no·§·26

t Abstinẽtie diebus sicut a vino/sic a ceruisia est abstinendũ.ibi·§·31.

v Abstinẽtie diebus/caseis aut ouis nõ vtimur.ca.14.scde ptis an·§·2.

x Abstinẽtie diebus/oua ⁊ caseũ/hospitibus nõ ministramus.ibi·§·2.

y Abstinentie diebus/hospitibus ꝗ nõ sunt de ordie oua ⁊ caseum permittimus ministrari.ca.4.secũde partis nouoꝝ·§·22.

z Abstinentia qñ fit feria secũda vel q̃rta/ ꝓpter festum duodecim lectionum occur/
rens in feria sexta/ ouis ⁊ lacticinijs vti nõ possumus. ibi. § 22

ab Abstinẽtie diebus/ nulli nostrũ dek pitãtia/ nisi debilib⁹/ infirmis/ valitudinarijs ⁊
senibus. ca. 14. scđe ptis an. § 12

ac In abstinentijs qualiter se habeant monachi ⁊ ꝯuersi/ inq̃rant visitatores. ca. 30. se
cunde partis an. § 15

ad Abstinẽtias nullus prior aut subditus faciat/ p̃ter ab ordine ꝯstitutas. ca. 14. secũ/
de partis an. § 26

ae Abstinẽtie diebus/ monachi nõ laborẽt extra cellas ꝓprias: nec eis spaciamẽta cõ
cedank. ca. 4. scđe ptis no. § 28.

af Abstinentias quadragesimales faciat prior/ qui aliquid exegerit a nouitio. ca. 23.
secunde ptis an. § 2.

ag Abstinentias tres faciat quecũꝗ persona ordinis/ non requisita/ impetrans par/
ticipationem pro extraneis: et prior dicat quinquaginta psalmos. ca. 2. tertie
compil. § 30.

ah Abstinentias tres faciat vicarius monialium/ dans viris secum degentibus licẽ/
tiam visitandi aliquam monialem infirmam. Priorissa similiter visitãs aliquem
virum infirmum/ vel licentiam dans alicui moniali/ faciat tres abstinẽtias. Mo
nialis que contra fecerit: ꝓ qualibet vice comedat ad terram in refectorio: mo/
nachi/ conuersi ⁊ redditi/ tres abstinentias faciant: donati vero per vnam hebdo
madam/ vino ⁊ ceruisia careant. ca. 12. tertie compil. § 11. Uide Absoluere. ae.

ai Abstinentiam faciant conuersi/ feria semꝑ sexta: exceptis solẽnitatibus. ca. 20. ter/
tie partis an. § 1

ak Abstinentiam faciant cõuersi alia die in hebdomada/ quando festum occurrit fe/
ria sexta. ibi. § 1

al Abstinẽtias duas faciãt ꝯuersi/ in hebdomada in aduẽtu ⁊ quinquagesima ⁊ ieiu
nijs quattuor tempoꝝ. ibi. § 2.

am Abstinentiam faciant conuersi/ in vigilijs ascensionis/ pentecostes/ sancti iohan/
nis/ petri ⁊ pauli/ assumptionis/ omnium sanctorum. ibi. § 3. Uide supra
Abstinentia. c. d.

an Abstinẽtias p̃cipuoꝝ ieiunioꝝ nõ soluant conuersi/ exeuntes extra terminos: nec
etiam sexte ferie: ceterorũ ve ieiunioꝝ/ nisi ex prioris licentia vel procuratoris. ca.
26. tertie partis an. § 10.

ao Abstinentias nullus conuersus faciat/ p̃ter ab ordine constitutas. ca. 28. tertie par
tis anti. § 50.

ap Abstinentiam nõ ꝯcessam/ nullus ꝯuersus occulte faciat. ca. 20. tertie ptis an. § 9.

aq Abstinentiã faciãt redditi laici/ sexta feria quattuor tempoꝝ/ aduẽtus ⁊ quadrage
sime: ⁊ in p̃cipuis vigilijs. ca. 33. tertie ptis an. § 21

a Accipe/ petere ⁊ donare sine licẽtia si quis p̃sumpserit/ ꝓ qualitate culpe puniak. Accipe
ca. 22. scđe ptis an. § 10. Et. 28. tertie ptis an. § 8.

b Recipere aliquid a prioribus non licet cuiꝗ monacho vel conuerso nisi ꝑ licentiã.
ca. 6. scđe partis an. § 58

c Accipe nullus ꝯuersus põt vestẽ vel aliq̃d hmõi sibi missum/ de ꝓcuratoris licen/
tia. ca. 8. scđe ptis an. § 9. Et ca. 28. tertie ptis an. § 66.

d Accipere vel dare preceptum non habent magister ouium ⁊ eius socij. ca. 18. tertie
partis an. § 4

e Accipere vel dare sine licentia/ nihil audet coquinarius superior. ca. 10. tertie par/
tis anti. § 5

f Accipere vel dare nihil audet coquinarius inferior sine procuratoris precepto. ca.
11. tertie partis an. § 2.

Accõmodare. Uide Liber. ab. Accõ

a Accõmodantes/ donantes vel alienantes bona domus vltra valorem trium soli/
doꝝ turonensium/ sentẽtiam excõmunicatiõis incurrũt/ donec a p̃oribus absol/
uank. ca. 5. scđe ptis no. § 14

b Accõmodare non debet procurator oues/ boues/ saginarios/ sine prioris licentia.
ca. 8. secunde partis an. § 7.

d Agendā post nocturna dicim⁹ in ecclesia in crastino omniū sctōꝝ ⁊ reliqaꝝ/nisi sit dñica/tūc die sequēti.ca.49.prime ptis an·§·1.et.5.
e In agēda pñtis defuncti anniuersarij ⁊ inchoandi tricennarij/ad omnes psalmos stamus.ca.37.pme ptis an·§·24.
f Agēda cū laudibus ⁊ vespis p pñte defuncto dicit/cū orōne defuncti/⁊ fidelium: nisi tricennariū vel anniuersariū/vel aliud ꝓpriū officiū defunctoꝝ agi ꝯtigerit: quoꝝ oratio est dicēda.ca.47.prime ptis an·§·5
g Agēde due dicunt/āniuersario/pñte defūcto occurrēte.ca.4.pme ptis no·§·25.
h Agendam vnam dicāt occupati ⁊ debiles/p venijs psalterij pſentis defuncti.ca.47.pme ptis an·§·10
i Agendam breuis venientis soluere differentes/in omnibus agendis quas in cellis dixerint/ꝓpriā orōnē p illo mortuo dicāt/dū moram fecerint in reddēdo.ca.48.pme ptis an·§·22
k Agendā a q̄rto nonas nouēbris vſq₃ ad septuagesimā/in cellis diebus duodecim lectionum dicimus: ꝓpriam cum tribus antiphonis ⁊ nouē lectionibus: quotidianam seu cōmunem cū pma antiphona ac vsiculo pmo/⁊ tribus lectionib⁹ ꝛc. ca.4.prime ptis no·§·10
l Agēdam quotidianā vel specialē/a septuagesima vſq₃ ad nouēbris initiū/diebus duodecim lectionū dicere nō tenemur.ibi·§·11.
m In nulla agēda ex debito/dicit orō: omps q̄ viuoꝝ.ibi·§·9
n Agēdā q̄tidianā ⁊ horas canōicas dicit sacrista i ecclesia.ca.41.pme ptis an·§·46.

Agnellarium — Agnel
a In terris agnellarioꝝ nemo pſumat facere culturā sine licētia capli: excepto ꝙ hortus poterit ibi haberi.ca.19.scde ptis an·§·11
a Agnos singulis pastorib⁹ magister ouiū nō teneat nisi a tempe pariēdi ad plus/ vſq₃ ad festū oim sctōꝝ.ibi·§·15.et ca.18.tertie partis an·§·19. — Agnos
b Agnos ad nutriendū/retinet magister ouium/iuxta pceptum procuratoris.ca.18. tertie partis an·§·10

Agnus dei. Uide Celebrare.h. — Agnus
a Agros/vineas/hortos/nulla domus possideat absq₃ licentia capli generalis.ca. 19.secunde ptis an·§·1. — Agros

Agricultura. — Agri
a De agricultura ⁊ nutrimēto aīaliū/poti⁹ q̄₃ de redditib⁹ alienis viuere disposuim⁹ ca.25.scde ptis an·§·2.et ca.33.tertie ptis an·§·1.
b Agriculture ⁊ pecoꝝ nutrimēto/ꝯuersi operam dare tenent.ca.25.scde ptis an·§·2. et ca.33.tertie ptis an·§·1.
c Qui pest agriculture/grangie ⁊ boū: ⁊ cūctorū q̄ ad illā obedientiā ptinēt/diligentiam habet.ca.17.tertie ptis an·§·1.
a Albas ⁊ casulas recipit sacrista ad numeꝝ.ca.41.pme ptis an·§·1 — Albas
b Albe sint de tela alba ⁊ candida/nec nimis subtili ⁊ perspicua.ca.5.prime partis nouoꝝ·§·21
c Albis croceis aut sulphureis/aut aliter coloratis nō vtimur.ibi·§·21.

Alchimia. Uide Absoluere.bc — Alchi
Aliena deposita. Uide Depositū.c.d.e.f.g.h — Alie
Aliena placita. Uide Iudex.b
a Alienare.
b Alienent possessiones q̄ extra terminos detinent: vel q̄ de cetero ꝑuenerint ad domos.ca.19.scde ptis an·§·5.et sequētibus.
c Alienari pñt ⁊ dari in emphiteosim ad tempus/terre remote ⁊ steriles seu inutiles de ꝯuētuū volūtate.ca.2.tertie ptis no·§·14.
d Alienari poterūt terrule seu possessiōes min⁹ vtiles de ꝯsensu ꝯuentuū/cū ꝯsilio ꝓboꝝ viroꝝ/ac vni⁹ visitatoꝝ.ca.3.tertie compil·§·9
e Alienare nō licet.ibi·§·6
f Alienare nō licet res/iura/reddit⁹ aut possessiones ꝛc.ibi·§·8
g Alienatio quid sit.ibi·§·9.
h Sup alienatione bonoꝝ ecclesiasticoꝝ/ꝯstitutio penalis/pauli pape scdi/quo ad

ordinē nostrū/est relaxata.ibi.§.10. Uide Absoluere.bb. Excōicatio.b.
Alimentum. Ali
a Alimētoꝝ nihil vnq̄ȝ in aliena licitū habem⁹ sumere cella.ca.15.scđe ptis an.§.7
a Alleluia/hec dies đr in missa de trinitate tpe paschali.ca.1.tertie cōpil.§.28 Alla
Ambassiata. Uide Testamentū.b Amba
a Altare maius solēnit̄ pparat̄/durāte missa dn̄ice cene.ca.1.tertie cōpil.§.25. Altare
b Cū altari portatili possum⁹ missas ꝛ alia diuina officia celebrare/ꝛ corā nobis celebrari facere/etiā ante diē in locis nostris.ibi.§.60.
a Amplexus ꝛ oscula non laudamus/neq̄ȝ ludos manuales.ca.1.secūde partis nouoꝝ.§.10. Uide Osculū.r. Moniales.v. Am
a Animalia/scȝ oues/boues ꝛc̄.nulli accōmodat pcurator sine licentia p̄oris.ca.8.secunde partis an.§.7 Ani
b Animalia/scȝ greges cū vadunt ad hyemandū ꝛ cū redeūt/a pcuratore numerentur.ca.8.scđe partis an.§.55
c Aialiū numeꝝ p̄fixū nulla dom⁹ excedat ꝛc̄.ca.19.scđe ptis an.§.14.
d De aialiū nutritura/potius q̄ȝ de redditib⁹ alienis/viuere disposuimus.ca.25.scđe ptis an.§.2. Et ca.33.tertie ptis an.§.1
e De aialiū nūero in visitatiōe inq̄rat̄.ca.30.scđe ptis an.§.15.
Anna. Uide Festū.ca Anna
Animus. Uide Resignare.b. Uotū.l. Anim⁹
a Anniuersariū scribit̄ in die obitus/si ante cōpletoriū obierit:alioq̄n sequēti die.ca.47.p̄me ptis an.§.26 Annue
b Pro anniuersarijs ordinis nostri/dicitur in oratione/famuloꝝ tuorum.ca.48.prime partis an.§.6.
c Anniuersarij ꝛ tricēnarij missa/vna ē:ꝛ đr orō p̄ma p āniuersario.ibi.§.9.
d Associatio tricennarij fiat cum primo anniuersario occurrente post inchoationem tricennarij/dicēdo vnā collectam p illis/q̄bus talis associatio concedit̄.ca.4.prime ptis no.§.18.
e Anniuersarij missam/cātat p̄uatim hebđarius sabbato ante dn̄icā ramis palmaꝝ.ca.11.p̄me ptis an.§.23.Et ca.48.p̄me ptis an.§.17
f Anniuersarij missa p̄uati cantabit̄/sabbatis:ꝛ trib⁹ dieb⁹ capl̄i generalis:ꝛ diebus missam de viuis habētibus.ca.48.prime ptis an.§.7.
g Anniuersariū occurrens in crastino omniū sanctoꝝ ꝛ reliquiaꝝ/differt̄.ca.49.prime ptis an.§.2.et.6.
h Anniuersarioꝝ misse reddant̄ in priuato/infra octauas corpis christi.ca.2.prime partis nouoꝝ.§.20
i Anniuersarioꝝ misse reddant̄ in p̄uato/infra octauas assumptiōis ꝛ natiuitat̄ beate marie/q̄n de ipsis celebrabit̄ in p̄uētu.ibi.§.33
k Anniuersaria reddant̄ in priuato/quando ante septuagesimā ꝛ aduentum/misse dominicales restantes dicuntur in conuentu.ca.3.prime partis nouoꝝ.§.4. Uide Agenda.g.
l Anniuersario ꝛ presente defuncto occurrente/duas missas facimus.ca.47.prime partis an.§.16. Et anniuersarij missa/dicitur in priuato.ca.4.prime partis nouorum.§.25.
m Anniuersarij ꝛ tricennarij misse superius reddi debent.ca.8.scđe ptis an.§.23.
n Anniuersaria in longū tempus nō transferant̄ pPter tricēnaria inchoanda.ca.4.prime ptis no.§.17
o Anniuersaria possunt q̄nq̄ȝ trāsferri pPter tricēnariū inchoandū:ꝛ pPter officium bn̄factoꝝ sancti stephani ꝛc̄.ibi.§.22
p Anniuersariū ꝛ tricēnariū fiat p redditis laicis:ita scȝ q̄ dies obit⁹ vniuscuiusq̄ȝ ꝛc̄.ca.33.tertie ptis an.§.22.
q Anniuersaria/festiuitates/preces ꝛ bn̄ficia ꝛc̄.debet fratribus q̄ nō ascendūt pcurator intimare.ca.8.scđe ptis an.§.43
r Anniuersaria possunt transferri/quando ꝛ inquantū fuerit necesse pro tricennarijs inchoādis.Et ea que transferunt̄/compħendant̄ cum alijs p̄mo celebrandis/nisi interim vacaret dies/in q̄ possent celebrari.ca.2.tertie compil.§.12.

Et in maiori missa pentecostes.ca.8.scđe partis an.§.19.

b Antiqor priore ĩpedito/celebrat p̄mā missam/ꝓ bn̄factoribus sancti stephani.ca.5 prime partis an.§.35.Et primā missam ꝓ cluniacēsib⁹.ca.48.prime ꝑtis an.§.33. Et missam primi tricēnarij post capl'm generale.ca.4.p̄me ꝑtis no.§.16. Et p̄mā missam ꝓ officio capl'i generalis.ca.48.prime ꝑtis an.§.35.

c Antiquior cantat primam missam natalis dn̄i/nisi sit hebdomadarius.ca.5.prime partis an.§.3. Et primā missam pasche ⁊ pentecostes/cū hebdomada pasche et pētecostes priori ꝯtigerit.ca.14.prime ꝑtis an.§.6.

d Antiqor/post p̄orē cātat missam dieb⁹ vacātib⁹ ⁊c.ca.43.p̄me ꝑtis an.§.67

e Antiquior priore absente legit primā lectionē ad missam in vigilia pasche.ca.13. prime partis an.§.43. Et in vigilia pētecostes.ca.18.prime partis an.§.2. Et de vtroqꝫ.ca.5.prime ꝑtis no.§.24.

f Antiqor/p̄ore absente/⁊ vicario celebrāte/vel seruiēte ad missam:dicit q̄ntā lectionē in sabbatis quattuor tēpoꝝ.ca.2.prime ꝑtis no.§.40

g Antiqor absente p̄ore ⁊ emēdatore/emēdat si scit ⁊ pōt.ca.40.prime ꝑtis an.§.6

h Antiquior offert sacerdoti incensum/ad vespas ⁊ matutinas/qn̄ vicarius cātoriā hebdomadalē facit ꝓcuratore absente.ca.33.prime partis an.§.4.Et ca.8.secunde ꝑtis an.§.18.Et ca.10.scđe partis an.§.8

i Antiqor post priorē exit de eccl'ia:deinde ceteri ⁊c.ca.37.prime ꝑtis an.§.20

k Antiquior/priore ⁊ ꝓcuratore ac vicario absentibus/exit de eccl'ia:⁊ refectoriū ingredit̃.ca.10.scđe partis an.§.19

l Antiquior/priore ⁊ ꝓcuratore absentibus:in scutellis apponendis ⁊ remouendis agit vices ꝓcuratoris.ibi.§.12

m Antiqor se trāsfert ad choꝝ dextrū/absentib⁹ p̄ore ⁊ vicario ad ĩchoādū hymnū:te deū laudamus:si sit de choro sinistro.ca.1.tertie cōpil'.§.54.

n Antiquiores rep̄hendant inordinatos excessus.ca.4.scđe partis an.§.9 Et ca.31. tertie partis an.§.1

o Antiquior prioꝝ cū simul fuerint/corrigat excessum alterius/siue cōuersi/siue gartionis.ca.6.scđe partis an.§.43

p Antiqor petit a p̄orib⁹ ꝯfirmari ꝑsonā in quā ꝯueniūt.ca.5.scđe ꝑtis an.§.24.

Antonius sanctus. Uide Festū.v.x.y Anto

a Apes/custodit custos horti.ca.15.tertie ꝑtis an.§.1 Apes

a Apparitio qn̄ occurrit in dn̄ica/cōmēoratio fit de dn̄ica.ca.6.prime ꝑtis an.§.1 Appa

b Apparitiōe in dn̄ica occurrēte/in cōmēoratiōe dn̄ice dicunt̃ antiphone:Cū factus esset ⁊c.ca.2.prime ꝑtis no.§.12.

c Apparitiōis rn̄soria/q̊tiēs dr̄ in officio duodeci lectionū/totiēs cū postea dici debet/a capite reicipit̃:nec bn̄dict⁹ q̄ vēit dimittit̃/licet mutuet̃.ca.6.p̄me ꝑt' an.§.4

d Apparitiōis p̄fatio/dicet̃ in octauis ⁊ infra/qn̄ cātabit̃ de festo.ibi.§.5.

e Qn̄ infra octauas celebrabit̃ de apparitiōe/kyrieleison feriale dr̄:⁊ gloria in excelsis reticet̃.ca.2.prime ꝑtis no.§.12

f Dn̄ica infra octauas apparitiōis/ad missam ꝯuentualē nō dicit̃ p̄fatio de solēnitate/sed cōmunis.ibi.§.13 Uide Missa.ad.ae

g Qn̄ octaue apparitionis occurrūt in dn̄ica/⁊ non restat alia dominica ꝓ inchoādā responsoria domine ne in ira:totū officiū de octaua fiet in sabbato p̄cedēti.ca.6. prime partis an.§.11.

h Infra octauas apparitiōis/de festo triū lectionū fit tm̄ cōmēoratio.ca.6.prime ꝑtis an.§.12. Et ca.30.prime ꝑtis an.§.9. Et ca.31.prime ꝑtis an.§.11. Et qn̄ de his octauis ⁊ de festo triū lectionū/cōmēoratio simul faciēdo occurrit:de octauis primū fit cōmēoratio ⁊c.ca.6.prime ꝑtis an.§.12.Et ca.30.prime ꝑtis an.§.9

i Apparitionis octaue anticipant̃/qn̄ inter ipsam ⁊ septuagesimā/vna sola superest dn̄ica.ca.1.tertie compil'.§.9. Uide Lectio.q.

k Qn̄ octaue apparitiōis occurrūt in dn̄ica/in cōmēoratione de dn̄ica/dicunt̃ versiculi de vsu feriali.ibi.§.10

l Quando octaue apparitionis celebrant̃ in sabbato/in hymno completorij dicit̃ versus/gl'ia tibi dn̄e. Silr̄ fit in octauis festoꝝ beate marie occurrētibus in sabbato.ibi.§.11. Uide Cōmemoratio.k.

francie/dum campana pulsat/pro pace ipsius regni: que consequunt trecẽtos dies indulgẽtie/penitẽtes ⁊ cõfessi.ca.1.tertie cõpil.§.59.

a Auricularia vniuersa ab ordine remoueant.ca.32.secũde ptis an.§.28. Auri

a Auriphrisia de casulis remoueant.ibi.§.3.

Aurum. Uide Ornamentũ.a.

Baptiçare: Uide Absoluere.ay. Bap

a Barbã nõ decurtẽt ꝯuersi/nec rasorijs grenões radãt.ca.28.tertie ptis an.§.13 Bar

Grenones radere possunt cõuersi.ca.13.tertie cõpil.§.3.

b Per barbã/cõuersi a redditis discernunt.ca.11.tertie cõpil.§.5.

c Quo ad barbã ⁊ victualia reducant ad statũ redditoꝝ/cõuersi de incõtinentia cõuicti/vel cõfessi.ca.2.tertie ptis no.§.10.

d Grenones cũ nouacula radi sibi faciẽtes cõuersi/quarta ⁊ sexta feria/a vino abstineant ⁊c.ibi.§.9. Nunc pmissum est.ca.13.tertie cõpil.§.3.

Barbare festũ: Uide Festũ.e.

a Benedictio cereorũ/cineris ⁊ ramoꝝ/⁊ orõnes/sicut lectiones ad matutinas pronunciant.ca.8.prime ptis an.§.9. Bene

b Benedicunt candele tenẽte eos diacono/ad dextrũ cornu altaris.ibi.§.3.

c Benedicẽdus cinis offert sacerdoti/tenente ipsum diacono/ad dextrũ cornu altaris.ca.10.prime ptis an.§.4.

d Benedicunt rami/tenente eos diacono ad dextrum cornu altaris.ca.11.prime ptis an.§.27. Uide Aqua.a.

e Benedicit cinis cui superponẽdus est infirmus.ca.46.prime ptis an.§.8.

f Benedicitur cuculla super gradum ante nouitium posita.ca.24.secunde partis antiquorũ.§.5.

g Benedicit pfessus/inclinatus ad sacerdotis pedes.ibi.§.5.

h Benedictiones euãgelice quattuor/in natiuitate dñi dicunt.ca.5.pme ptis an.§.2. et ca.42.prime ptis an.§.4.

i Benedictio diuini verbi/dicit in festo sancti stephani.ca.5.prime partis an.§.33.et ca.42.prime ptis an.§.4.

k Benedictiones due: scꝫ diuini verbi/et euãgelica doctrina/per totũ annũ vicissim dicunt.ca.42.prime ptis an.§.4.

l Benedictiones largit hebdomadarius ad lectiones in matutinis.ibi.§.3.

m Benedictionẽ hebdomadario legenti lectionẽ largit prior/et eo absente vicarius. ca.6.secũde ptis an.§.10.

n Benedictionẽ dat prior vicario sacerdotis minuti/quãdo lectionẽ legit/⁊ eo absente vicarius.ca.15.secũde ptis an.§.12.

o Benedictiones largitur episcopus ad lectiones/dicto prius ab hebdomadario/pater noster: Suscipe domine: Exurge domine/vel Ostende nobis.ca.9.secunde partis an.§.6.

p Benedictionẽ diaconus lecturus euangeliũ/inclinans de gradu altaris/petit ab episcopo si adsit: als a sacerdote.ca.43.prime ptis an.§.16.

q Benedictiones due ad legendũ euangeliũ in missa.ibi.§.16.

r Benedictionẽ omnibus largit episcopus post missam pro viuis et post vesperas. ca.9.secũde ptis an.§.8.

s Benedicit sacerdos singulas mensas in refectorio.ca.13.secũde ptis an.§.19.

t Benedicit in refectorio hebdarius si celebrauit/alioquin vnus ex alijs qui celebrauerunt.ca.43.prime ptis an.§.90.

v Benedicit mẽsas die sepulture fratrũ nostroꝝ qui missam defuncti celebrauit/nisi sit festũ capituli.ca.47.prime ptis an.§.30.

x Benedicit mẽsas in refectorio die sepulture/qui agit vices prioris/absente eo qui sepeliuit/etiã si nõ celebrauit eadẽ die.ca.6.tertie cõpil.§.24.

y Benedicit mẽsas in refectorio priuatis diebus infra octauas natiuitatis/pasche ⁊ pentecostes/hebdarius/quãdo psens defunctus occurrit.ibi.§.25.

z Benedicit mẽsas hebdarius in refectorio/feria secũda/tertia ⁊ qrta/infra octauas pasche ⁊ pentecostes si celebrauit/nõ obstante fragilitate/inter sextã ⁊ nonam habita.ca.1.tertie compil.§.74.

aa Benedicit lector refectorij/in refectorio/vices agendo hebdomadarij/missam con/uentualẽ celebrando.ca.6.tertie compil'.§.23.
ab Benedicit mensas in refectorio/qui agit vices prioris/in festis natiuitatis/pasche et pentecostes/ac corporis christi/quãdo prior nõ est in refectorio.ibi.§.24.
ac Benedicere paramẽta altariũ/cruces/ casulas/⁊ alia/possũt priores nostri ordinis/ ad vsum suarũ vel aliarũ domorũ ordinis.ca.4.tertie cõpil'.§.28.
ad Benedicite ⁊ versum sequentẽ/incipit/qui preest cõuentui:similiter ⁊ versum post prandiũ vel post cenã.ca.13.secũde ꝑtis an.§.20.
add Benedicite dicto/post primã/de necessarijs possunt loqui infirmarius ⁊ infirmus. ca.45 prime ꝑtis an.§.4.
ae Benedicite dicit prior in cap'lo post lectionẽ / et respõdentes dominus/inclinamꝰ. ca.12.secũde ꝑtis an.§.5.
af Benedicite dicit vicarius in capitulo et claustro/et in omni opere cõmuni/absente priore.ca.10.secũde ꝑtis an.§.5.
aff Benedicite/dicit vicarius om̃ibus/etiã prioribus superueniẽtibus absente priore. ca.4.secũde ꝑtis no.§.11.
ag Benedicite/donec audiamus a priore vel vicario/ex quo operari incipimus/ silen/tium tenemus.ca.18.secũde ꝑtis an.§.6.
ah Benedicite nõ dicunt monachi veniẽtes ad recordationẽ.ca.35.prime ꝑtis an.§.2.
ai Benedicite dicit' ante lectionẽ vel recordationẽ/quãdo post nonã in ecclesia dictã/ in claustro remanemus.ca.4.secũde ꝑtis no.§.9.
ak Benedicite quisq; cũ aduenit/sedẽti iuxta se dicit/cũ monachi ad colloquiũ conuocant'.ca.9.secũde ꝑtis an.§.32.
al Benedicite/non dicit' ante lectionẽ/diebus quibus per cellas ad colloquiũ euoca/mur.ca.4.secũde ꝑtis no.§.9.
a Benedictus sanctus. Uide Festũ.ak.al.am.an.ao.

Benefactor.

a Benefactorũ nostrorũ cõmemoratio pronunciat' die sancti stephani in cap'lo a lectore.ca.5.ṗme ꝑtis an.§.33.et ca.12.secũde ꝑtis an.§.6.
b Benefactorum nostrorũ missa in conuentu/ post circũcisionem dicitur.ca.5. prime partis an.§.35.
c Pro benefactoribus ipsis/ missa vna a singulis dicit': nõ celebrãtes dicunt vnum psalteriũ.ibi.§.36.
d Benefactorũ missa singulis hebdomadibus reddit'.ca.48.prime ꝑtis an.§.13.
e Benefactorũ missa/que per singulas hebdomadas currere consueuit/non dimitti/tur in hebdomada / qua redditur officium benefactorũ sancti stephani.ca.4.pri/me partis no.§.27.
f Benefactorũ missa/nunq; reddi debet in festo duodecim lectionũ / si alia dies va/cauerit.ibi.§.26.
a Beneficia collata/et cõferenda/scribant' alicubi/ne his q̇bus fuerint collata depereant.ca.49.ṗme ꝑtis an.§.18.
b Beneficiũ plenũ habet prior in domo cuius prioratui cessit / nisi pro crimine fuerit depositus.ca.6.secũde ꝑtis an.§.37.
c Beneficium retinent in domibus quibus prefuerunt priores et vicarij monialium qui nõ ꝓ crimine absoluunt'/sed nõ nisi pro domibus q̇bus presunt reddere sunt astricti/⁊ in q̇bus ṗmo ⁊ vltimo sunt ꝓfessi.ca.4.ṗme ꝑtis no.§.33.
d Beneficiũ nullũ habẽt priores ⁊ vicarij monialiũ in domibus associatis illis domibus a q̇bus absoluunt'.ibi.§.33. Uide Associatio.a.c.
e Beneficiũ spiritale habet q̇libet in ṗma domo ꝓfessionis/dummodo occasione criminis nõ transferat'.ca.24.secũde ꝑtis an.§.11.
f Beneficium spirituale/retinet quilibet in prima et vltima domo professionis:⁊ ipse pro personis illarum domorum/tenetur ad illud exoluendum.ca.4.prime par/tis nouorũ.§.32.
g Beneficiũ monachatus debent priores non professi pro personis domorũ quibus presunt:sed pro associatis eis/nõ nisi ad duas missas obligantur.ca.4. prime par/tis nouorũ.§.35.

h Bñficium spũale habent hospites vbi hospitantur/si ibi pacifice fuerint conuersati.ibi·§·37
i Bñficiũ habẽt nouitij/tã clerici q̃ laici/vt ꝓfessi.ibi·§·3
k Bñficio ordinis nõ ꝑuet/q̃ recõciliatus est ordini.ibi·§·38
l Bñficiũ spũale habẽt criminosi recõciliati.ca.9.scδe ꝑtis no·§·11.
m Bñficia spũalia nõ exigãt visitatores.ca.30.scδe ꝑtis an·§·32
n Bñficia ꝑpetua/scʒ monachat⁹/tricẽnariũ/ãniuersariũ:nõ ꝯcedãt/nisi q̃bus tot⁹ ordo esset obligatus.ca.4.p̃me ꝑtis no·§·28. Uide Anniuersariũ.x.y
o Bñficia nõ ꝑpetua amicis ꝛ bñ factorib⁹/prior cũ monachis impꝑtiri valeat/q̃ñ fuerint req̃siti.ibi·§·29
p Bñficia ꝛ salutatiões/prior in caplo insinuat.ca.6.scδe ꝑtis an·§·6.
q Bñficioꝝ littere originales mittant ad capitulum:alias nihil fiet ꝑ eis.ca.2.tertie compil·§·14
r Ad duplex bñficiũ nõ tenebunt dom⁹ ordinis ꝑ illis q̃ p̃fuerint pluribus domib⁹ aut ꝓfessionem fecerint.ibi·§·16
s Beneficium spirituale habens aliquis/aliud impetrare voluerit/primum tenetur manifestare.ibi·§·17.
t Bñficia defunctoꝝ q̃citi⁹ ꝑsoluant/nec ꝓtelent vsq̃ ad caplm.ibi·§·18
v Bñficiũ breuis nõ tenent dicere ꝑsone ordinis ꝑ q̃buscũq̃ ꝑsonis habẽtibus tricennariũ insolidum.ibi·§·19.
x Bñficij centũ breuiũ sunt participes/mõachi/moniales/clerici redditi/ꝯuersi/redditi laici/ꝛ ꝯuerse ꝛc.ibi·§·22
y Ad bñficia spũalia/tenent hospitantes in alijs domibus aut ibidem ꝓfitentes/ꝑ ꝓfessis domoꝝ sue prime ꝛ vltime ꝓfessionis/ꝛ ꝑ ꝑsonis domoꝝ eisdem domib⁹ associataꝝ ꝛc.ibi·§·23
z Bñficiũ breuis hñt donati viuẽtes sine ꝓprio.ibi·§·26.et ca.11.tertie cõpil·§·16.
ab Ad bñficiũ siue officiũ de chaleis nõ tenemur.ca.2.tertie compil·§·28.
ac Beneficium nullum debet defunctis in ꝓprietate/postq̃ crimen eorum est detectum.ibi·§·33.
ad Pro bñficijs ordinis/diuinis officijs/missis/anniuersarijs ꝛ tricẽnarijs celebrãdis pecunias nulla domus recipiat/aut ꝑ eis suam domũ p̃sumat obligare.ca.3.tertie compil·§·19. Uide Absoluere.bq.
ae Bñficiũ generale nõ facit ꝓcurator frib⁹ sine licẽtia p̃oris.ca.8.scδe ꝑtis an·§·31
af Bñficiũ ꝛ visitationẽ habet minut⁹ extra generalẽ minutionẽ.ca.15.scδe ꝑtꝭ an·§·13
ag Bñficia anniuersarioꝝ priuatoꝝ nõ fiãt diebus abstinentie deputatis.ca.4.secũde partis nouoꝝ·§·24

a Bernardus sctũs/formã psallẽdi docet.ca.39.p̃me ꝑtis an·§·2. Ber
b Festũ sancti bernardi celebrat cũ caplo quo ad monachos:ꝛ cũ in dñica acciderit/transfert.ca.2.p̃me partis no·§·32

a Bibẽtes/duabus manibus cyphũ tenem⁹.ca.13.scδe ꝑtis an·§·30 Biben
b Bibere vinũ nõ licet/nisi in prãdio vel cena.ca.14.scδe ꝑtis an·§·13
c Bibendi vinũ post prandiũ diebus minutiõis licentiã habemus.ca.15.scδe part an·§·7.et ca.21.tertie partis an·§·6
d Bibere vinum licet post vesꝑas/si cenare nõ libet.ca.14.secunde partis an·§·13.et ca.20.tertie partis an·§·8
e Bibẽs vinũ puꝝ/nisi vrgẽte necessitate:totiens abstineat a vino/q̃ñ bibere poterat ordinate.ca.14.scδe ꝑtis an·§·14.et ca.28.tertie ꝑtis an·§·63
f Nunq̃ bibunt aut mãducant monachi/in aliqua domo vel officina:exceptis cellis proprijs ꝛ refectorio tempore prandij vel cene/nisi prior aut procurator.ca.13 secunde partis an·§·35
g Nullus ꝯuersus comedit in coq̃na sup̃iori/nisi coq̃narius ꝛ eius adiutor/nisi forte cum licentia prioris ꝛ raro.ca.28.tertie ꝑtis an·§·4.
h Nullus etiam p̃ter p̃dictos in ea bibat/nisi priore vel ꝓcuratore p̃sente:nec intret nisi vocatus ab eis.ibi·§·4.
i Nullus oĩno comedat i iferiori coq̃na/nisi coq̃nari⁹:null⁹ ali⁹ ibidẽ bibat/nisi p̃ore vel ꝓcuratore p̃nte:ꝛ in cena/ad mãdatũ.ibi·§·5. Uide Comedere.n.p.ak.

a Bigami nō recipiantꝛ ad hitū mōachoꝝ vel clericoꝝ redditoꝝ.ca.1.tertie ptꝭ no.§.9 Biga
a Birretū rotundū/nullus portare p̄sumat.ca.1.scđe partis no.§.8 Bir
a Blasphemus/impie iurando/vel turpia verba dicendo de deo/de sacramentis/ Blas
de sanctis eius/prout res exegerit/pene subiaceat grauiori.ca.21.secunde partis
an.§.8.et ca.28.tertie partis an.§.58 Boc

Boccaran.
a De boccarā ꝛ serico albo casulas sustinemus.ca.32.scđe ptis an.§.2
b Boccarā vel fustana cucullas ecclesiasticas fieri inhibem⁹.ca.5.p̄me ptis no.§.20
c De boccarā vel fustana tunicas interdicim⁹ vniuersis.ca.1.scđe ptis no.§.6
a Bona/ꝛ res domoꝝ male expēdere/damnosum est ordini ꝛc.ca.32.scđe ptis an.§. Bo
32. Uide Absoluere.ag. Alienare.f.h.
b Bona a bonis totius cōmunitatis separatim aut appropriatim nullus custodiat.
ca.5.secunde partis no.§.9
c Bona domus/elemosyne/ dona ꝛ exenia/dispēsationi ꝛ ministratiōi p̄sidētis sub/
iaceant.ibi.§.9. Uide Guerra.a.
d Bona nouitioꝝ nullus alienet/etiā eis volētibus.ca.8.tertie compil.§.5.
Boues. Uide Animalia.a
a In bub⁹ ꝛ canib⁹ ꝛ mercēnariis mod⁹ absq; superfluitate fuerit.ca.19.scđe ptis an.§.19
b De boū mgr̄o ꝛ aliis ad suū officiū ptinētib⁹: hr̄ ca.17.tertie ptꝭ an.§.2.et sequētib⁹. Bre
a Breues p procuratores sunt mittendi/vt p eis dicatꝛ oratio specialis.ca.4.prime
partis nouoꝝ.§.12
b Breuis defuncti scribitꝛ/ꝛ de mittēdo iniūgitꝛ procuratori.ca.47.p̄me ptis an.§.26
c Breues sibi mittant inuicē bis aut ter infra annū/domus ordinis vltra duas die/
tas adinuicē distantes.ca.48.prime ptis an.§.23
d Breues aliaꝝ domoꝝ si procurator aut coquinarius/vltra duas retinuerint noctes/
ordinē teneāt donec miserint.ibi.§.23.
e Breuis ordinis qn̄ venit/statim si ante completoriū fieri pōt/p cellas monachis
intimatꝛ.ibi.§.18. Uide Agenda.i
f Breues qn̄ simul tot veniūt/q̄ ab hebdario reddi nō possunt/diuidantꝛ p conuentū:
ꝛ reddantꝛ in eadem hebdomada.ibi.§.19.
g Breues duos cōputatis tricēnariis q̄ a caplo iniūguntꝛ/singul septianis etiā natal
dn̄i/pasche ꝛ pētecostes/qlibet reddere tenetꝛ.ca.4.prime ptis no.§.12
h Breues plēs q̄ duos in hebda si dixerim⁹/tot min⁹ in sequenti reddem⁹.ibi.§.12
i Breues reddūtꝛ post collationē capli generalis.ca.29.scđe ptis an.§.8
k Breues reddūt conuersi cū veniis/scz triginta pr̄ nr̄.ca.9.tertie ptis an.§.1
l Breuis concedit singulis domibus monialiū.ca.34.tertie ptis an.§.8
m Breues ordinis reddāt moniales/ꝛ missas p breuib⁹ reddere faciāt.ca.4.tertie p/
tis no.§.25. Uide Bn̄ficiū.v.x.3. Duplex officiū.a.
n Breues debentꝛ redditis laicis/sic ꝛ conuersis: s nō psalteria.ca.33.tertie ptis an.§.22. Bul
Bulla. Uide Ordo.n. Cal
Calciamēta deponim⁹ in caplo ad mādatū congregati.ca.13.p̄me ptis an.§.15
a Calciamēta in parasceue finitis orōnibus deponim⁹/donec finite sint vel/
b pere nō resumpturi.ibi.§.27 Cali
a Calibē custodit procurator.ca.8.scđe ptis an.§.44
a Calicē argēteū habeat q̄ poterit/ad cōicādū infirmū.ca.46.p̄me ptis an.§.2
a Pret calicē ornamēta aurea vel argētea in ecclia nō habem⁹.ca.32.scđe ptꝭ an.§.1.
b Cū calice vinū recipiāt laici in natali dn̄i qn̄ cōicāt.ca.5.p̄me ptis an.§.20
c Calicē vino lauat diacon⁹/ꝛ vinū sumit tm̄mō qn̄ cōicat.ca.43.p̄me ptis an.§.55.
d Calicē/dicto orem⁹/offert diacon⁹ sacerdoti/osculās manū eius.ibi.§.24.
e Caligaꝝ tria paria habet incola celle.ca.16.scđe ptis an.§.2.et ca.23.tertie ptꝭ an.§.1
a Cambire aut vendere p alienis non licet.ca.20.secunde partis an.§.4.et ca.28. Cam
a tertie partis an.§.51.
a Camisias libroꝝ vniuersaq; tersoria lauat sacrista.ca.41.p̄me ptis an.§.36
b Camisiis nō vtentꝛ/neq; carnib⁹/redditi laici.ca.33.tertie ptis an.§.7.
a Campana pulsatur cum eleuatur hostia/in missis tm̄ conuentualibus.ca.43.pri/
me partis an.§.36.

a Cãtores chori: dñe labia mea: hymnos/psalmos/cãtica ⁊ cãtũ misse icipiũt. ibi. § 9 Cãto
b Cãtores chori/in cãtu debent emendare. ibi. § 11.
c Cãtores/in choro suo/psalmos leuãt vel deponũt. ibi. § 14
d Cãtores chori corripiũt eos q̃ nimis lẽte vel nimis festinãter cantãt. ibi. § 16
e Cãtores cũ hora canit̃/ꝓuidere pñt/qd̃ sunt cãtaturi ⁊c̃. ibi. § 17
f Cãtor chori si misse seruiat/de sede seruitoris incipit introitũ/kyrieleison/ꝛñsumt allł'a/⁊ sanctus diebus solẽnibus. ibi. § 22
a Capas habentes in choro/vel alibi/qñ inclinamus vel sedemus/oras complicare debemus. ca. 37. prime ꝑtis an. § 13 Capa
b Capã int̃ alia ad vestitũ ꝑtinẽtia accipimus. ca. 16. scd̃e ꝑtis an. § 2.
c Capã a caputio sepatã seu mãtellũ/nullus prior aut alius portare p̃sumat: alias ꝑ caplm generale aut visitatores puniat̃. ca. 3. tertie compil. § 2
d Sine capa/pelles extra cellã nõ portamꝰ. ca. 22. scd̃e ꝑt. an. § 7. Uide Cõũsus. ai.
e Absq; capis nõ equitẽt priores ⁊ ꝯuersi extra terminos/nec etiã infra ꝑ villas. ca. 6. secunde ꝑtis an. § 39
f Capis griseis vł albis vti pñt p̃ores ꝑ loca guerraꝝ ituri. ibi. § 40
g Sine capa grisea ⁊ famulo/non mittant̃ extra terminos/ꝯuersi ⁊ redditi. ca. 11. tertie compil. § 13.
h Capã vel ꝓpriũ famulũ/nullus ꝯuersoꝝ habeat. ca. 28. tertie ꝑtis an. § 23.
i Sine capa/clerici redditi ãnũ ꝓbatiõis faciũt in hitu suo. ca. 1. tertie ꝑtis no. § 2
k Capã sup habitũ redditoꝝ/induũt clerici redditi ꝓfessi/cum habitum monachoꝝ suscipiũt. ibi. § 4
l Capis nigris nõ vtant̃ ꝯuersi ⁊ redditi. ca. 2. tertie ꝑtis no. § 16.
m Capa rotũda/vestiti sunt redditi laici. ca. 33. tertie ꝑtis an. § 7
n Capa nigra rotũda/vtat̃ clericus redditus. ca. 33. tertie ꝑtis an. § 8
o Cape due fiũt fratribꝰ: ⁊ due pastoribus. ca. 18. tertie ꝑtis an. § 8
p Capã vnã in hyeme habet frater/q̃ capras custodit. ibi. § 15
a Capellũ d̃ filtro pñt portare ꝑsone ordis/i q̃ nllł'a sit curiositas. ca. 13. t̃tie cõpil. § 9 Capellũ
b Capellũ i ꝯuẽtu/nũq; portãt ꝯũsi/nisi caputia desup habeãt. ca. 28. t̃tie ꝑt. an. § 46
a Caplm ad p̃mã/dñe miserere nr̃i/in aduẽtu ⁊ q̃dragesima/dñicis ⁊ festis duodeci lectionũ/dicimus. ca. 2. p̃me ꝑtis an. § 7. et ca. 11. prime ꝑtis an. § 3 Caplm
b Caplm ad primã/dñe miserere nostri/in vigilia natalis dñi/dicimus. ca. 4. prime partis an. § 6
c Capł'a nocturna ⁊ diurna/in capite ieiunij mutamus: sed non versiculos. ca. 10. prime ꝑtis an. § 1.
d Capł'a dñicalia ⁊ ꝟsiculos/sabbato añ q̃dragesimã ad vespas mutamus. ca. 11. prime ꝑtis an. § 2
e Capł'a ⁊ ꝟsiculos/sabb̃o añ dñicã de passiõe ad vespas mutamus. ibi. § 18
f Capł'a ꝓpria/cũ nõ habent̃ in festis duodeci lectionũ: p̃mũ ex cõibꝰ ad vespas/laudes/tertiã ⁊ vespas: scd̃m ad sextã: tertiũ ad nonã dicit̃. ca. 29. p̃me ꝑtis an. § 1
g Caplm primũ/dr̃ ad vespas ⁊ tertiã: scd̃m ad nocturnũ ⁊ sextã: tertiũ ad laudes in festis trium lectionũ. ca. 30. prime ꝑtis an. § 5
h Caplo ⁊ ꝑcibꝰ nos cõuenit int̃esse q̃ñcũq; de eccl'ia exeamꝰ. ca. 37. p̃me ꝑtis an. § 23

Caplm monachoꝝ. Caplm monachorũ.

a In caplo die natalis dñi/loco lectionis pauli/dicit̃ populus qui ambulabat. ca. 5. prime ꝑtis an. § 14.
b In caplo die sancti stephani/lector ꝓnunciat cõmẽorationẽ bñfactoꝝ nostroꝝ. ibi. § 33. et ca. 12. secunde ꝑtis an. § 6
c In caplo/in festo sancti iohãnis ⁊ feria scd̃a pasche/legit̃ charta visitatoꝝ. ca. 5. prime ꝑtis an. § 37. et ca. 14. prime ꝑtis an. § 14. et ca. 30. scd̃e ꝑtis an. § 28
d In caplo q̃diu lector est ad lectoriũ/nõ inclinat. ca. 12. scd̃e ꝑtis an. § 4
e In caplo in festo reliq̃aꝝ a lectore ꝓnũciant̃ reliq̃e. ca. 12. scd̃e ꝑtis an. § 6
f In caplo/ꝯfitẽtes/ꝓlixitatẽ caueamus. ca. 11. scd̃e ꝑtis an. § 4
g Caplm intrãtes vel exeũtes/ad crucẽ nudatis capitibus inclinamus. ca. 36. prime ꝑtis an. § 26. et ca. 12. secunde partis an. § 1.
h Caplo int̃esse debet infirmus/diebus festis/si possit. ca. 45. prime ꝑtis an. § 17.

i Capl'm nullus intret aut exeat/dū culpe clamanť.ca.6.tertie compil'·§·21
k In capl'o nullus clamet aliquē ꝑ aliqua culpa/nisi prius intimauerit p̄sidenti/sup
quo/eius ꝯsilio stare teneť.ibi·§·22
l In capl'o obediētie monachis cōmēdari debēt.ca.7.scđe ꝑtis an·§·6
m In capl'o sermonē facit ep̄s ⁊ abbas/⁊ q̄cūq₃ alij approbate religiōis:ꝫ clerici secu
lares in claustro.ca.9.scđe ꝑtis an·§·18
n In capl'o/nullus secreto loquať cū aliq̄:vel vbicūq₃ fuerit in conuentu.ca.12.secū/
de partis an·§·16.
o In capl'o nō loq̄mur/nisi q̄n ꝯfitemur:vel q̄n teneť capl'm.ibi·§·17
p De capl'o/primus exit nouitius.ibi·§·21
q Capl'm ⁊ eccl'iam mūdat sacrista i vigilijs solēnitatū.ca.41.prime ꝑtis an·§·37
Capl'm conuersoꝝ. Capl'm ꝯuersoꝝ
a Capl'm fratrū diebus festis pulsat sacrista/nec pulsat ad missam donec fratribus
capl'm teneať.ca.41.prime partis an·§·40
b Capl'm teneť fratribus in vigilia natalis dn̄i post nonā die dn̄ico:alias post vespe
ras.ca.4.prime partis an·§·12.
c Capl'm teneť fr̄ibus in vigilia pasche post vespas.ca.13.prime ꝑtis an·§·49
d Capl'm teneť fr̄ib⁹ in vigilia pētecostes post vespas.ca.18.p̄me ꝑtis an·§·12
e Capl'm tenet p̊or fr̄ibus post sepulturā.ca.47.prime ꝑtis an·§·27
f Capl'm supi⁹ ꝯūsis tenere debet p̊or:al's cui iniūxerit.ca.6.scđe partis an·§·22
g Capl'm tenet laic' vicari⁹/absente p̊ore vel infirmāte.ca.10.scđe ꝑtis an·§·23
h Capl'm tenet laicis inferius/ꝓcurator cum opus est/eosq₃ corrigit.ca.8.secūde par
tis anti·§·38
i Capl'm teneť frib⁹ a ꝓcuratore an̄ cenā inferi⁹ dieb⁹ festis.ca.1.tertie ꝑtis an·§·8
a Capl'm generale habet curā aiaꝝ nr̄aꝝ.ca.4.secūde partis an·§·9 Capl'm generale
b Capl'm generale agit erga nos vices dei.ibi·§·7
c Capl'm generale in domo cartusie annis singulis celebreť.ca.2.scđe ꝑtis an·§·1.et
ca.28.secunde partis an·§·2.
d Capl'i generalis forma.ca.28.secūde partis an·§·1.
e Capl'i generalis celebratio.ca.29.secūde partis an·§·8.
f In capl'o generali nihil determineť a diffinitoribus/nisi q̄d fuerit ꝓpositū in cō/
muni audientia capl'i.ibi·§·18
g Capl'i generalis statuta/nunq̄₃ retracteń/nisi ꝑ capl'm generale.ibi·§·19
h In capl'o generali ꝓposita ⁊ diffinita/nullus vsq₃ in diem tertium reuelare presu/
mat.ibi·§·21
i In capl'o generali si quid tractandū fuerit de aliqua re q̄ tāgit priorē cartusie/ipse
exibit de ꝯsilio.ibi·§·28.
k Capl'm generale debet corrigere p̊uatū si errauerit.ca.29.scđe partis an·§·41
l Capl'o generali p̊ores/domos suas tradiderūt corrigēdas.ca.2.scđe ꝑtis an·§·3
m Capl'm generale cuilibet ꝯgregationi renitenti/sine causa iusta debet dare vel au/
ferre priorē.ca.5.scđe partis an·§·38
n Capl'm generale ꝓuidere teneť vtilitati domus/cuius prior inutilis reputať.ca.6
secunde partis an·§·47.
o Capl'm generale pōt quācūq₃ ꝑsonā ordis ex causa rōnabili in q̄cūq₃ domo collo/
care/etiā ad ꝓfessionē faciendā.ca.7.scđe ꝑtis no·§·13.
p A capl'o generali q̄d iniungiť alicui/q̄citius implere teneť:alias clamet culpā su/
am.ibi·§·16. Uide Ordinatio.c.
q Ad capl'm generale null⁹ mōach⁹ veniat ꝓ p̊ore suo/nec mittať ad cartusiā sup an/
nū:al's p̊or sit suspēsus ab officio suo ꝑ vnū mēsem.ibi·§·2
r Ad capl'm generale veniētes priores ante sabbatū/soluāt q̊tidie ꝓ quolibet aiali
tres grossos turonenses.ibi·§·1
s Capl'i general' dieb⁹/nō licet mōachis exire clausurā domoꝝ suaꝝ.ibi·§·8.
t Per capl'm generale recōciliabunť crimiosi.ca.31.scđe ꝑtis an·§·11.et ca.32.t'tie par
v Status capl'i generalis/annis singulis in pleno capl'o omnibus (tis anti·§·9.
intimeť.ca.7.secunde partis nouoꝝ·§·18. Capl'm priuatū
Capitulum priuatum.

Repertorium statutorum

a Ad caplm priuatũ vocabit prior cartusie/priores q̃ttuor/illos qui p caplm genera
le fuerint nominati.ca.28.scđe partis an.§.14

b Ad caplm p̈uatũ si necesse fuerit/ꝯuocenť q̃ttuor p̈ores/de magis discretis ꝛ ido/
neis:q̃ a diffinitoribus fuerint noiati.ca.29.scđe ptis an.§.31.et.37.

c In caplis p̈uatis/sic̃ fit in generali:p̈mittunť ꝯsuete p̈ces.ibi.§.39.

d Caplm p̈uatũ/si errauerit/generale caplm corrigere debet.ibi.§.41

a Caprarꝫ magr̃ est silr magr̃ ouiũ ꝛc̃.ca.18.tertie partis an.§.2. Capra

b Caprarꝫ magr̃/habet bursam.ca.28.tertie partis an.§.21.

c Caprarꝫ magr̃ ꝛ socij ei⁹/grãgiã ex magna pte custodiũt.ca.18.ťtie ptis an.§.2

d Capras frater custodiẽs/tres habet mercẽnarios/capam vnã in hyeme:ꝛ tres ca/
nes.ibi.§.15.

e Capre nõ sepanť ab ouibus/sine ꝓcuratoris licẽtia.ibi.§.16.

a Caputiũ remouet cãtor hebdari⁹/añq̃ʒ iuitatoriũ icipiat.ca.38.p̈me ptis an.§.1. Caputiũ

b Caputiũ remouet cãtor hebdari⁹/ad oĩa q̃ rõne sui officij dicit.ibi.§.5.

c Caputiũ remouẽt cãtores chori/cũ aliq̃d ex officio suo incipiũt:excepto agn⁹dei ꝛ
cõmunione.ibi.§.12.

d Caputiũ remouet sacerdos hebdari⁹/cũ incipiẽda ẽ hora.ca.42.prime ptis an.§.1

e Caputiũ remouet sacerdos hebdarius/cũ incipiť pr̃ nr̃ ante lectiões.ibi.§.2.

f Caputiũ remouet sacerdps hebdarius/q̃tiẽs largiť bñdictionẽ.ibi.§.3.

g Caputiũ remouet sacerdos hebdari⁹/cũ ad horas incipiť kyriel.ibi.§.6.

h Caputia remouem⁹ intrãtes ecclesiã ꝛ exeũtes.ca.37.prime ptis an.§.1.

i Caputia remouemus cũ soli aliq̃d in ecclesia dicimus:et cum diciť/te deum lauda
mus/euangelium/bñdictus/quicũq̃ʒ vult/confiteor ad missam/gloria in excelsis/
credo/magnificat.ibi.§.6. Uide Canon.a.

k Caputia alio tpe in oib⁹ locis ita tenere debem⁹/vt facies nr̃e appareãt.ibi.§.10

l Caputia cucullarꝫ sint q̃drata/nec excedãt mensurã duorꝫ palmorꝫ in longum vel
in latũ.ca.1.scđe partis no.§.2.

m Caputia caparꝫ sint longiora/ita q̃ nõ excedãt mensurã triũ palmorꝫ in longitudi/
ne.ibi.§.2. Uide Capa.c

n Caputia ꝯuersorꝫ ꝛ redditorꝫ in ꝓfessiõe nõ bñdicunť.ca.11.tertie compil.§.4.

o Caputijs ꝯũsorꝫ vtanť donati/dñicis ꝛ festis/qñ ascẽdũt supi⁹ ꝓ diuino officio au/
diẽdo:ꝛ cũ ex̃ terminos mittunť.ca.3.tertie partis no.§.5

p Caputia nõ pmittanť portare p̈orisse ꝛ moniales.ca.4.tertie partis no.§.18.

q Caputiũ/mantellũ/mitanas/pelles habent ꝯuersi inter cetera ad vestitum ptinen/
tia.ca.23.tertie partis an.§.1.

r Sine caputijs ire nõ pñt ꝯuersi ad ecclesiam.ca.28.tertie partis an.§.6.

s Caputia sua habeant conuersi/cum foras exeunt non laboraturi.ibi.§.6. Ui/
de Capellus.b.

t Caputio q̃drato ꝛ capa nigra rotũda/vtať clericus reddit⁹.ca.33.tertie ptl̃ an.§.8

v Caputijs q̃libus ꝛ ꝯuersi/vestiti sint redditi laici.ibi.§.7.

a Carcerẽ cõpetẽtẽ habeãt singule dom⁹ ordĩs.ca.9.scđe ptis no.§.1. Carcerẽ

b Carceres sufficiẽtes nõ hñtes/districte puniãt visitatores.ca.8.scđe ptis no.§.12

c Carceri mancipenť/q̃ ꝯtentiones reuelauerint dñis seu principibus/vel eorũ do/
mesticis ꝛc̃.ca.3.scđe partis no.§.7.

d Carceri recludanť criminosi/ꝛ qui minanť ignẽ vel mortẽ/vel de scandalo inferen/
do.ca.9.scđe partis no.§.1.

e Carceri valeant mãcipari/q̃ de ordine volũt fugere:ꝛ ad h̃ alios induxerit.ibi.§.2.

f Carceri intrudanť ppetuo vel ad tẽpus/ꝓ mõ criminis vel delicti/qui hoc meren/
tur.ca.9.scđe partis no.§.5.

g Carceri mãcipeť/monachus vel alia psona ordinis carnes comedẽs:vel psone or/
dinis ministrãs.ca.4.scđe partis no.§.32.

h Carceri ppetuo mancipenť in domibus suis cõuicti de incontinentia.ca.9.secun/
de partis no.§.8.

i Carceri perpetuo sine spe liberationis mancipentur de indicibili incontinentia cõ
uicti.ibi.§.9.

k A carcere nõ pñt educi criminosi/nisi p priorẽ cartusie vel caplm generale.ibi.§.7.

c Casula induit in diebus ieiunioꝝ/dum miserere mei deus/dicit.ca.43.prime partis an.§.2

d Casula induit in festis/dicto bñdicamus dño/post orōnē.ibi.§.2 Uide Alba.a Boccaran.a Auriphrisia.a. Bñdicere.ac.

a Caudas nō portēt moniales in vestibus suis.ca.4.tertie ꝑtis no.§.22 Cauda

a Causa si cuilibet nr̄m fuerit a sede ap̄lica delegata/ad eā audiendam exeat ꝛc.ca.20.scđe ꝑtis an.§.2. Uide Accōmodare.e. Testamentū.b. Causa

a Celātes visitatoribꝰ reuelāda/nō possint absolui ꝑ ꝑores suos/nisi iniūcta penitētia septē abstinētiaꝝ.ca.8.scđe ꝑtis no.§.3 Celan

b Celās aliqđ de his de qbus interrogatus fuerit/poterit etiā post ꝓfessionē expelli.ca.23.scđe ꝑtis an.§.4

c Celās aliqđ de his q̄ habet in cella/vt ꝓprietariꝰ puniat.ca.5.scđe ꝑtis no.§.11

d Celādi aīo aliqđ retinētes vltra valorē triū solidoꝝ/sententiā excōicationis incurrunt.ibi.§.14.

e Nihil celās vnusqsqꝫ ꝓnūciet ꝟitatē in visitatiōe.ca.30.scđe ꝑtis an.§.6

f Celanda si quis reuelasse fuerit deprehensus/iuxta modum culpe puniat.ca.29.secunde partis an.§.21

g Celare non debent donati/damnum vel vituperium prioris ꝛ alioꝝ domus.ca.3.tertie partis no.§.2

a Celebrare/seruire/ordines suscipe non ꝓhibent noui sacerdotes ꝓpter fragilitatem.ca.43.prime partis an.§.85. Cele

b Celebrātes nouiter/ad gradū altaris nō descendāt ꝓ oblationibus suscipiendis.ca.5.prime partis no.§.9

c Celebrare ē ꝑmissum ꝑoribꝰ in itinere/ꝑuatim ꝛ sine cātu.ca.6.scđe partis an.§.41.

d Celebrare pn̄t in ꝯuētu/abbates ꝛ ꝑores ꝯuētuales ordinis approbati:ꝛ quicūqꝫ frēs de ordine p̄dicatoꝝ ꝛ minoꝝ.ca.9.scđe partis an.§.19

e Celebrare possunt in priuatis altaribus nostris/religiose persone ꝛ seculares autentice.ibi.§.21

f Celebrare possunt in ꝯuētu/clerici redditi monialiū/qn̄ transeūt ꝑ domos monachoꝝ.ca.1.tertie partis no.§.8

g Celebrat a priore vel ꝓcuratore missa in domibus ꝯuersoꝝ/ter vel bis in hebdōa.ca.2.tertie partis no.§.1.

h Celebrātes sacerdotes nr̄i ordis in aliīs eccl'iīs q̄ nō sunt de ordine nr̄o/ꝯformare se debēt cū aliīs sacerdotibus in modo ꝯfessionis faciēde ante altare/in eleuatione calicis/in dicendo agnus dei:ꝛ in benedicendo populum post missam ꝛc̄.ca.1.tertie compil.§.58

i Celebrare possumus ꝛ cōicare in festo corꝑis christi/nō obstāte fragilitate.ibi.§.33.

k A nō celebrāte cū nudū officiū misse reddit/in secreto semꝑ cōpleta reticet/in q̄ fit mētio de susceptiōe sacramēti.ca.5.prime partis no.§.32

l Nō celebrātes/ꝓ q̄libet tricēnario/tā viuoꝝ q̄ȝ defunctoꝝ dicāt psalmos quinquaginta.ca.4.prime partis no.§.13.

m Nō celebrātes ꝓfessi dicāt ꝓ quolibet tricennario tam viuoꝝ q̄ȝ defunctoꝝ siue fuerit ꝑ ꝑsonis ordinis siue extraneis/qđ a capl'o iniūgit/viginti psalmos.ca.2.tertie cōpil.§.25. Uide Cōfessio.t. Missa.aq

a Celle ꝛ alioꝝ que ad ordinē nostrū ꝑtinēt obseruantiā ꝛ exercitiū/iniūgit ꝑor nouitio.ca.23.secunde partis an.§.15 Cella

b Celle solitudini ꝛ silentio vacare/precipue studium ꝛ ꝓpositum nostrum est.ca.9.secunde partis an.§.26

c Celle incola occasiones egrediendi foras non machinet vel recipiat.ca.17.secunde partis an.§.1

d Cellā sue saluti incola celle/deputet necessariā.ibi.§.1.

e Cellā leuibus de causis exiēs/cito habebit exosam.ibi.§.1.

f Celle vtēsilia idcirco vni tāta ꝯcedimus/ne qđ illicitū ducimus exire de cella compellat.ca.16.secūde partis an.§.12

g Cellā exire nō ꝯcedit/nisi cum ad claustrū vel ecclesiā conuenit/vel de licentia.ibi.§.12. Uide Interuallum.k.

h Cellā exiēs monachus ꝑ licentiā/de dispositionibꝰ ⁊ negocijs domꝰ/nulla curiositate se itromittet/extraneis vel domesticis/nisi iussus nō loquet/ꝶ qbꝰ priori vel vicario placuerit.ca.44.prime ꝑtis an·§·8

i Extra cellas mōachi nō laborēt/die q̄ debet fieri abstinētia.ca.4.scđe ꝑtꝭ no·§·28.

k Cellū exire licet/qn̄ ad claustrū vl' eccl'iā ꝯuenit vl' de licētia.ca.16.scđe ꝑtꝭ an·§·12

l Cellam exire licet ꝓ pane/vino/aqua/igne/vel ꝓpter clamorē ⁊ strepitū insolitū/vel periculū ignis.ca.17.scđe partis an·§·2

m Cellam egredi pōt q̄ vult/in festis quadragesime/a post prandiū vsq3 ad completoriū.ca.12.prime partis an·§·5

n Cellas exire licet vsq3 ad cōpletoriū/die cene post mādatū.ca.13.p̄me ꝑtis an·§·22

o Circa cellas post recordationē licet cuiq3 ire vel oꝑari vsq3 ad vespas/⁊ in quadragesima vsq3 ad completoriū/qn̄ suꝑ hebdomadam recordamur.ca.35.prime partis an·§·13

p Cellas exire licet mōachis cartusie diebꝰ capl'i generalis post primā ⁊ nonam:post vespas aūt ⁊ inter prandiū ⁊ nonam/non licet absq3 licentia prioris.ca.29.secunde partis an·§·11

q Cellas tenere nō cogunt frēs/die sepulture.ca.47.prime partis an·§·28

r Extra cellam existēs/audito cōpletorio debet recedere/nisi maiorē moram faciēdi speciale mandatū habuerit.ca.17.scđe partis an·§·7

s Ad cellā si q̄s ex nr̄is venerit/volēs loq̄ nob vl' itrare nobiscū/iterroget ꝑus si p̄or iusserit:alit ad colloquiū nō recipit/nec itrare ꝑmittit.ca.17.scđe ꝑtis an·§·6

t Ad cellam si q̄s importunus venerit/ad coq̄nariū eū mittimus/nec cum eo loquimur.ibi·§·5

v In alterius cella/nullus nisi iussus ingredit.ca.22.scđe ꝑtis an·§·24

x Cellā infirmi intrat infirmarius de nocte si sit necesse/sed nō de die sine licentia.ca.45.prime partis an·§·8

y In cella cū plures fuerint/ostiū primū debet esse apertū.ca.18.scđe partis an·§·4.et ca.28.tertie partis an·§·32

z In cella cū plures fuerint/primo ostio penitus aperto/secundū ex toto nō claudatur.ca.5.secunde partis no·§·1

ab In cella alterius horas nobis cātare nō licet/nisi operemur cum illo.ca.22.secūde partis an·§·3 Uide Alimentū.a

ac In cellis nihil nisi prius ostēsum ⁊ iussum/mutari fieri ve ꝑmittit.ca.22.scđe partis an·§·23.et ca.28.tertie partis an·§·30

ad In cellis oleū nunq̄3 teneat.ca.14.scđe ꝑtis an·§·8.et ca.20.tertie ꝑtis an·§·7

ae In cellas nr̄as/q̄ de ordine nostro non sunt/non introducant ad morandū.ca.32.secunde partis an·§·5

af Extra cellā nec p̄or nec mōachꝰ manet/nisi ꝓcurator/si domꝰ habet tredeci cellas:⁊ monachi fuerint q̄ttuordecim.ca.22.scđe partis an·§·6

ag De cellis pn̄t exire monachi ꝓ ꝯfessionibus faciēdis/diebꝰ ferialibus post primā:q̄ hora congrua pulset.ca.1.tertie compil'·§·2.

ah Cellā ⁊ silētiū ⁊ ordinē teneāt clerici redditi/sic mōachi.ca.11.tertie cōpil'·§·1

ai Cellas ⁊ silētiū teneāt ꝯuersi/dn̄icis ⁊ alijs festis diebus.ca.3.tertie partis an·§·5. Uide Ascendere.n.

ak Cellas teneāt ꝯuersi/vel laborent ꝓ viribus/q̄ obedientias non habent.ca.28.tertie partis an·§·27

al In cella alteriꝰ/nullus q̄cq̄3 comedat vel bibat.ca.21.tertie ꝑtis an·§·6

am In cella alteriꝰ ⁊ in officinis/nullꝰ igredit sine licētia/aut loq̄t.ca.28.t'tie ꝑtꝭ an·§·31

an In cella sua cū redit ꝯuersus/si qua data sunt ei/nō debet reponere sine licētia p̄oris aut ꝓcuratoris.ca.26.tertie ꝑtis an·§·13

ao Cellā mōachi pōt ingredi coq̄nariꝰ supior/ad dādū panē/vinū ⁊c̄.eo absente vl' ad panē accipiēdū:alit nō ingredit sine licētia.ca.10.tertie ꝑtis an·§·6

ap In cellis ꝯūsoꝝ nō intrat coq̄nariꝰ iferior sine licētia/nisi qn̄ absenti aliq̄d dare voluerit/siue aliq̄d in cellā mittere/vel vtēsilia accipe.ca.11.tertie ꝑtis an·§·11

aq Ut in cella sua nihil remaneat qđ deteriorari possit/ꝓuidere debet ꝯuersus quando alicubi vadit.ca.28.tertie partis an·§·40

ar Aliquā de cellis vacātibꝯ debet ꝓuidere coq̄narius inferior/ꝯuerso de ordine nr̄o cum ordinate venit.ca.11.tertie ptis an·§·25
as Ad cellā prioris vel ꝓcuratoris nō veniūt ꝯuersi post completoriū/nisi ex necessi/tate/vel vocati ex noīe.ca.28.tertie ptis an·§·28
at Cellam suam ⁊ domum/ꝑpetuo amittāt ꝯuersi de incōtinētia ꝯuicti vel ꝯfessi.ca.2 tertie partis nouoꝝ·§·10.
av Cellā suā amittāt ꝯuersi/q̄ priorē suum diffamauerint.ibi·§·11
ax Cellā ꝑdat ꝓ mō offense/q̄ cibaria aut alia illicita tenere fuerit assuetus.ibi·§·13
bb Celle ꝯuersoꝝ ⁊ redditoꝝ ⁊ officine/a priore vel ꝓcuratore/semel in mēse/vel quo/tiēs eis placuerit visitenť.ibi·§·13
a Cellaria qñ fuerit necessaria/a generali caplo postulenť.ca.32.scđe ptis an·§·19. Cellaria
a Cena dñi/quō pagať.ca.13.ꝑme ptl an·§·1.et seq̄n. vide ca.7.ťtie ptl an·§·1.et seq. Cena
b Cene dñice totū diei officiū est prioris:⁊ oēs tā clerici q̄ꝫ laici cōmunicāt.ca.5.ꝑme partis no·§·18. Uide Altare.a. Cōmunicare.e.
c Cene dñice die/ad collationē/nectar ⁊ quaslibet alias vini ⁊ specieꝝ ꝯfectiōes/nul/lo vnq̄ꝫ tpe ministramus.ca.4.secūde ptis no·§·30
a Cenā in refectorio facere nō pōt/nec recordationi interesse:q̄ in cella prandiū fa/cit.ca.45.prime partis an·§·20
b Cenare in refectorio nō dimittit sine licentia/q̄ prandet in refectorio/dūmodo ves/peris interfuerit.ca.13.secunde partis an·§·37
c Cenare q̄ nequerit añ cōpletoriū/cenare postea ē eis ꝑmissū.ca.29.scđe ptl an·§·9.
d Cenare seu comedere vel bibere nō licet post cōpletoriū dictū:⁊ licētie ꝑ statutum date/intelliguntur de cōpletorio pulsato/non dicto:nec licet loq̄ a completorio di/cto/vsq̄ꝫ post primam.ca.6.tertie compil·§·26
e In cena fructꝰ vel herbe crude/in refectorio apponunť.ca.13.scđe ptis an·§·24.
f Ad cenā nūq̄ꝫ pitātia ꝯuētui deť in refectorio/aut ab aliq̄ comedať:q̄ ꝯ̄riū fecerit/sequēti die sine caplo a vino abstineāt.ca.4.scđe ptl no·§·17. Uide Pitātia.v.x.
g In cena/cibaria composita/aut risi vel offe seu aliud ferculū/nunq̄ꝫ in ꝯuētu potest monachis vel ꝯuersis ministrari.ibi·§·18
h Ad cenandū tria oua suscipimus diebus minutionis.ca.15.secunde ptis an·§·8.et ca.21.tertie partis an·§·6.
a Cerā ad cerādū inť vtēsilia celle accipiūt ꝯūsi a coq̄nario īferiori.ca.11.ťtie partis (an·§·1. Cera
a Cereꝰ accēdať in eleuatiōe corpis christi/i missis ꝯuētualibꝰ ⁊ ꝑuatis.ca.5.ꝑme ꝑ/(tis no·§·13 Cere
Cerimonia. Ceri
a Ad cerimonias regulares/ꝯuersi imitenť clericos.ca.2.tertie ptis no·§·6
Ceruisia Uide Abstinētia.ah. Cōuersus.br. Ordinatiōes.c. Cōsuetudo.ad. Ceruisia
a A ceruisia/sic a vino abstinēdū ē/diebꝰ q̄bꝰ debet fieri abstinētia.ca.4.scđe ptl no.(·§·31.
Cibus. Cibus
a De cibis ⁊ lectis hospitū/ꝓuidētiā debet hr̄e ꝓcurator.ca.8.scđe ptis an·§·34.
b Cibi cōes nr̄i ordis/sale tm̄ ꝯdiunť ⁊c̄.ca.14.scđe ptl an·§·8.et ca.20.ťtie ptl an·§·6
c Cibos ⁊ lectos tales hospitibꝰ ꝑparamꝰ/q̄libꝰ ipsi vtimur.ca.9.scđe ptis an·§·24
d In ciboꝝ mistratiōe sobrietatē seruēt ꝑores ⁊ alie ꝑsone ordis cū hospitibꝰ/videlꝫ vt post coq̄nā/duobꝰ fercul' sint ꝯtēti/nisi tāte auctoritatis hospites extiterint/q̄ eis in cibis ꝑparādis nō possit certa limitatio dari.ca.1.scđe ptis no·§·13.
e Circa cibos sup̄fluos ⁊ lautiores/vestitusq̄ꝫ cultiores/malas ꝯsuetudines introdu/ctas studeāt ꝑsidētes domoꝝ extirpare.ca.5.secūde ptis no·§·8.
f Cibaria aut alia illicita/si q̄s ex ꝯuersis/vel redditl in cella tenere fuerit assuetus/⁊ emēdare noluerit/ꝑdat cellā ꝓ modo offense.ca.2.tertie ptis no·§·13
g Cibaria talia sibi sumit coq̄nariꝰ iferior/q̄lia aliis mistrat.ca.11.tertie ptis an·§·1
h Cibos solitos/legumina ⁊ hmōi/frībus ꝑparat coq̄narius inferior.ibi·§·1.
i Cibū siue escā nec suscipiūt a q̄q̄ꝫ nec hospitiū ꝯūsi extra missi.ca.26.ťtie ptl an·§·4
a Cicer nō coquit coq̄narius sup̄ior sine licentia/nec crudum dat monachis.ca.10. tertie partis an·§·19 Cicer
b Cicer nō coq̄t coq̄nariꝰ iferior/nec duas coq̄nas fač sine licētia.ca.11.ťtie ptl an·§·23
a Ciliciū ⁊ lintheū sup̄ q̄ crux in gradibꝰ altaris in parasceue a diacono est colloca/da/a sacrista ⁊ ꝓcuratore ꝑparanť.ca.13.prime partis an·§·28 Cilicium

a Clerici redditi ꝓ habitu deferāt cucullas sine vittis.ca.1.tertie ꝑtis no.§.3 Cleri
b Clerici redditi cū mōachis habitātes/in ieiunijs teneāt ordinē sic illi:ꝫ in domibꝰ
inferioribꝰ vel extra missi/vt ꝯuersi.ibi.§.5. Uide Capa.i.k. Cella.ah
c Clericos redditos/duos vel tres possit hr̄e q̄libet domꝰ.ibi.§.6 Uide Epl̄a.f.
d Clerici redditi vocē nō habebūt/nec poterit ad sacerdotiū ꝓmoueri sine licētia ꝑo
ris cartusie vel capl̄i general:⁊ frēs noient.ibi.§.6. Uide Cōuersus.bo.
e Clerici redditi de ꝯsensu ꝯuētuū/valeāt recipi in monachos.ibi.§.3
f Clericos nō mittāt priores extra/sine famulo.ca.3.scd̄e ꝑtis no.§.16. Uide Ce-
lebrare.f.Et ca.1.tertie partis nouoꝝ ꝑ totum.

Cluniacenses.

a Pro cluniacēsibꝰ ⁊ ceteris associatis inchoat officiū circa festū beati luce.ca.28.pri
me ꝑtis an.§.2.et ca.48.ꝑ̄me ꝑtis an.§.33. Clu
b In officio cluniacensiū/currēte tricēnario:oratio/inclina/tertio loco repetit.ca.4.
prime partis no.§.7.
c Pro cluniacēsibꝰ singuli sacerdotes/singulas reddūt missas.ca.48.prime ꝑtis an
ti.§.33.Et nō celebrātes psalteriū vnū.ibi.§.34. Et ꝯuersi trecentos pater no-
ster.ibi.§.34.et ca.9.tertie ꝑtis an.§.2.Et redditi dicūt triginta pat noster.ca.33.
tertie ꝑtis an.§.18. Uide Abbas.n.et ꝑ totum. Antiqor.b.

a Cochlearia duo dant incole celle.ca.16.scd̄e ꝑtis an.§.11. Coc
b Cochlear/cyphū ⁊ iustā ⁊c.dat mōachis coqnariꝰ supior.ca.10.tertie ꝑtis an.§.16
c Cochlear/scutellas/lūbaria ⁊c.accipiūt ꝯūsi a coqnario iferiori.ca.11.ttie ꝑtl an.§.1.
d Cochlearia de argēto/cyphos godetos/nullus habeat.ca.1.scd̄e ꝑtis no.§.8

a Cogitatiōes vane ⁊ ociose/in officio diuino sunt vitāde.ca.39.ꝑ̄me ꝑtis an.§.2. Cogi
b Nil aliud dū psallitis/q̄ȝ qd̄ psallitis cogitetis.ibi.§.2

a Collatio vel lectio habetur die sepulture:⁊ possumus loqui de bonis.ca.47.pri-
me partis an.§.32 Colla
b Collatiōe ꝑ̄missa vel admonitiōe a priore cartusie/littere recitant ⁊ breues reddū-
tur in capl̄o generali.ca.29.scd̄e ꝑtis an.§.14
c Collatio siue sermo in capl̄o monachoꝝ in q̇bus solēnitatibus fit.ca.3.ꝑ̄me partis
no.§.2. Uide Cena dn̄i.c.

a Collectas quot dicit sacerdos audiēte ꝯuētu/tot tantūmodo dicit secretas/⁊ eo-
dem ordine.ca.43.prime partis an.§.31 Colle
b Si collectaꝝ numerus in missis cōuentualibus ⁊ priuatis excedat septenariū/ꝓ-
pter cōmemorationes occurrētes/ꝓ vna cōmemoratiōe dimittit/deus largitor:
ꝓ alia/omnipotens deus christiani.ca.1.tertie compil.§.79 Uide Oratio.f.
Suffragia per totum.

a Colloquiū de bonis habemus in festo sancti andree/cum infra aduentum occur
rit.ca.2.prime partis an.§.15. Collo
b Colloquiū habet in festis capl̄i occurrētibꝰ in aduētu.ca.5.tertie cōpil.§.1
c Colloquiū nō habet ferijs q̇ntis in aduētu/q̇nq̄gesima ⁊ q̄dragesima.ibi.§.1.
d De vtilibus locuturi diebus dn̄icis ⁊ festis capl̄i/post nonam in claustro conueni-
mus.ca.34.prime partis an.§.7
e Colloquiū vel recreationem habent monachi feria quinta ⁊c.ca.1.secunde partis
an.§.3. Uide Bn̄dicere.ak.al.
f Ad colloquiū cōuenimus ꝑ̄ma die minutionū/post refectionem:⁊ secūda/post no-
nam.ca.15.scd̄e partis an.§.6
g Colloquiū ea die qua fiēde sunt ꝯfessiones/omittit in sepultura defuncti.ca.2.ter-
tie compil.§.11. Uide Collatio.a.
h Colloquiū hn̄t mōachi diebus capl̄i generalis.ca.7.scd̄e ꝑtis no.§.8
i Colloquiū nō habemus tribus diebus post festū innocentū/qn̄ occurrūt sine festo
capl̄i.ca.34.prime partis an.§.6
k Colloquiū nō habet in festis q̄dragesime sup hebd̄am.ca.12.prime ꝑtis an.§.5.
l Colloquium non habet in festis duodecim lectionū/que sunt sine capl̄o.ca.4.se-
cunde partis no.§.8
m Colloquium nō habet in septimanis operū cōmuniū/nisi venerit festum capl̄i.ca.
10.secunde partis nouoꝝ.§.5.

n Colloquium non habetur in septimanis minutionũ feria quinta/ nisi venerit festũ capituli.ca.5.tertie compil.§.3.
o Colloquio claustri iteresse nõ potest/q̃ in cella prãdiũ facit.ca.45.p̃me ptl an.§.20
p Colloquio nõ debet iteresse q̃ nõ fuit i nona die bine refectiõis.ca.5.t̃tie cõpil.§.2.
q Colloquio ⁊ none interesse possunt/qui in refectorio non comedunt/vbi est defectus personarum.ca.5.prime partis no.§.22.
r In colloquio non remaneant nouitij sine licentia/nec tunc faciant ibi magnã moram.ca.6.secunde partis no.§.11.
s De vtilibus loqui possumus in cena dñi post recordationẽ. ca.13.p̃me ptl an.§.12.
t Colloquio claustri careat/qui domũ suam diffamasse fuerit deprehensus.ca.21.secunde partis an.§.5.et.ca.28.tertie partis an.§.55.
v Colloquio carebũt p annũ/ criminosi monachi vel cõuersi.ca.31.scde ptis an.§.22
x Colloquio carebũt p annũ monachi ⁊ cõuersi fugitiui/nõ criminosi. ibi.§.34.
y Colloquiũ inter duo signa vesperarũ non habent/qui colloquijs interesse non debent.ca.4.secunde partis no.§.8.
z In colloq̃o cauẽdũ est a m̃tiloq̃o:⁊ vt s̃mões nr̃i honesti sint.ca.9.scde ptl an.§.29
ab In colloquijs/exclusis verbis ociosis et nociuis/verba edificationis habeant.ca.32.secunde partis an.§.24.
ac In colloquio cõmuni/nullus cõsulere debet/vl̃ susurrare/vel dicere aliquid quod nolit ab omnibus intelligi.ca.9.secunde partis an.§.30.
ad Nullus secreto loquatur cum aliquo/in capitulo vel vbicunq̃ fuerit in conuentu.ca.12.secunde partis an.§.16.
ae Loqui in claustro alibi q̃ in parte vbi colloquium fit/non licet/nisi aliquãdo pauca verba.ca.34.prime partis an.§.8.
af In multiloquio nõ deest peccatũ.ca.30.secunde partis an.§.34.
ag Colloquia vana ⁊ indisciplinata/p̃ores studeant rescindere.ca.3.scde ptl no.§.7.
ah In colloquijs/interdicãt priores monachis habere verba iordinata / de dominis et principibus/⁊ factis eorũ contendendo ⁊ partes faciendo.ibi. 7.
ai A colloquijs excludant qui contra fecerint:⁊ acrius puniant.ibi.7.
ak In colloquio claustri ⁊ hospitum/si monachi seruant honestatem/inquiratur a visitatoribus.ca.30.secũde partis an.§.15.
al In claustro cõmunẽ licet hr̃e s̃monẽ cũ hospitib⁹ religiosis.ca.9.scde partl an.§.28
am Ubicunq̃ colloquiũ habeamus/curandum est nobis maxime coram hospitibus: vt caueamus a multiloquio ⁊ clamore/et vt sermones nostri honesti sint/nõ seculares vel contentiosi.ca.9.secunde partis an.§.29.
an Ad colloquiũ cõmune vel priuatũ non recipiant extranei/sine licentia prioris vel vicarij:et si se ingesserint/recedãt monachi a colloquio.ca.4.scde partis no.§.10.
ao Colloquium cum psonis ordinis/priores habere nõ pmittant mẽdicãtes assuetos inducere psonas ordinis vt se transferant ad eosdem.ca.3.secũde partis nouorũ.§.18. Uide Cella.s.
ap Ad colloquiũ nullus debet recipi ad fenestrã vel per ostium prati/etiam si dixerit se habere licentiam colloquendi.ca.17.secũde partis an.§.8.
aq Colloquium habent conuersi die sepulture in domo superiori tantũ/excepta quadragesima.ca.47.prime partis an.§.27.
ar Colloquiũ habẽt conuersi in die cene/sed nõ in alijs festis quadragesime que sup hebdomadam occurrunt.ca.7.tertie partis an.§.2.
as Colloquiũ habẽt fratres minuti/i vna cellarũ eoꝝ p̃ma die.ca.21.tertie ptl an.§.6.
at Colloquia et familiaritatem cum mulieribus habere ꝓhibemus:et visitatoribus vt illa restringant/iniungimus.ca.5.tertie compil.§.8.
av Cum procurator monachos extra cellam inuenit/non potest loqui cum eis/nisi inuenerit eos colloquium habentes de licentia.ca.8.secunde partis an.§.16.
ax Colloquiũ nõ habẽt mõachi cũ ꝓcuratore/nisi in locis antedictis.ibi.§.14.et.17.

Comedere Come

a Comedim⁹ bis in refectorio/dñicis et festis capituli:exceptis festis capituli super hebdomadã in aduentu/⁊ quinquagesima.ca.14.secũde partis an.§.9.
b Comedimus bis/tribus diebus minutionis.ca.15.secunde partis an.§.5.

c Comedimus bis in refectorio die susceptionis noui prioris/nisi tale fuerit ieiuniū qđ pro festo capl'i minime frangeret.ca.5.secūde partis an.§.30.
d Bis vescimur/die quo defunctus apud nos sepelit/ exceptis ieiuniis/ que ꝑ festo capituli minime frangimus.ca.47.prime ptis an.§.28.
e Manducamus semel in die/ab exaltatione scte crucis vsqꝫ ad pascha:exceptis vsqꝫ ad quinqꝫgesimā festis capl'i/ꝛ die susceptionis noui prioris:exceptis infirmis/valitudinariis/debilibus/senibus et minutis.ca.14.secūde ptis an.§.9.
f Comedit ꝓcurator cum hospitib' religiosis: exceptis gyrouagis et fugitiuis.ca.8.
g Comedere pōt ꝓcurator in grangiis ꝓrimis.ibi.§.42. (scđe ptis an.§.34.
h Comedere possūt clerici redditi/cū priorib' suis extra domos suas.ca.1.tertie ptis
i Comedere nō possunt priores cū secularib' etiā in ꝑsentia religiosorꝫ/ (no.§.5.
nisi ꝑsentibus epis/ vel nisi cū abbatibus venerint.ca.9.scđe ptis an.§.27.
k Comedere nolens monachus vel cōuersus que sibi apponunt in refectorio/ alteri porrigere fas nō habet.ca.13.secūde ptis an.§.28.
l Nunqꝫ lector refectorii comedit in cella/sine licētia.ibi.§.10.
m Nullus comedit ad mensam prioris/eo absente/nisi epus vel abbas.ibi.§.22.
n Nunqꝫ in refectorio cōuersorū:nunqꝫ in refectorio monachorū/nisi in festis tēpore prandii vel cene:nunqꝫ exceptis cellis ꝓpriis in aliqua domo vel officina/ monachi manducāt aut bibunt/nisi prior aut ꝓcurator.ibi.§.35.
o Nō comedāt monachi in spaciamētis extra clausurā domorꝫ suarꝫ.ca.8.scđe ptꝭ no.
p Comedāt ad terrā in refectorio in pane et aqua/qui comederint vel bibe/ (.§.6.
rint in spaciamētis/vel victualia ministrauerint:et si tertio ꝑseuerauerint/ꝑsidētis arbitrio grauius puniātur:sup qua pena nō possunt visitatores vel proprii priores dispensare/seu licētias dare.ca.3.tertie cōpil'.§.3. Uide Alimentū.a
q Quādiu hospites comedūt/nullus monachus nisi ꝓcurator:et absente p̄ore vicarius/audeat ꝑsens adesse.ca.4.secūde ptis no.§.7.
r Siue bis/siue semel comedendum/tribus diebus post circūcisionē/sexta cantatur de octauis.ca.5.prime ptis an.§.60.
s Semel comedimus in refectorio in festo sancti andree/quādo occurrit infra aduentum.ca.2.prime ptis an.§.15. Uide Colloquiū.a
t Comedere nō licet cōuerso/in refectorio monachorū.ca.13.secūde ptis an.§.36.
v Non comedāt cōuersi cum p̄oribus suis/in domib' nostris.ca.6.scđe ptis an.§.56. et ca.26.tertie partis an.§.9.
x Comedūt fratres bis in die:excepto aduentu et quinquagesima/et vigiliis et ieiuniis quattuor temporū.ca.20.tertie ptis an.§.4. Uide bibere.g.i
y Comedūt superius qui adsunt fratres/die sepulture defuncti:exceptis diebus abstinentie.ca.47.prime ptis an.§.27.
z Comedant summō mane cōuersi et redditi/quādo nō ieiunāt/ quādo exeunt ad labores in hyeme.ca.20.tertie ptis an.§.5. Uide Cella.al.
ab Quādo prior aut ꝓcurator comedit solus/aut cū hospitibus/ nullus cōuersus intrat ad eos ꝛc̃.ca.28.tertie ptis an.§.7.
ac Comedāt cū cōuersis redditi laici/qui sunt in grangiis.ca.33.tertie ptis an.§.21.
ad Comedāt ꝯuersi semel i vigiliis aplorꝫ/iacobi/bartholomei ꝛc̃.ca.20.ẜtie ptꝭ an.§.4
ae Comedāt cū ꝯsis redditi laici/i natiuitate dn̄i/i epiphania ꝛc̃.ca.2.ẜtie ptꝭ no.§.18.
af Comedāt i refectorio vl' calefactorio/ꝯsi q̄ supi' sūt i pasceue.ca.7.ẜtie ptꝭ an.§.4.
ag Comedere nō debēt ꝑsidentes domorū et ꝓcuratores cū visitatoribus durāte visitatione/nec imiscere se colloquiis eorū/nisi supuenirēt hospites/q̄bus iudicio visitatorū/ꝑsentia officialiū negari nō posset.ca.9.tertie cōpil'.§.43.
ah Comedere possunt priores et ꝓcuratores cū hospitibus magne reputationis/grauibus et magnis benefactorib' ꝛ fautorib' ordinis.ca.4.tertie cōpil'.§.21. Uide Absoluere.ae. Conuiuiū.a
ai Comedere ad terrā in refectorio nō debet diaconus/nec disciplinatur ea die, qua cōmunicauit.ca.1.tertie cōpil'.§.4.
ak Comedere vel bibere nō licet post cōpletoriū dictū:et licētie per statutū date/ intelligunt de cōpletorio pulsato/nō dicto. Nec licet pariter loqui a completorio dicto vsqꝫ post primā.ca.6.tertie cōpil'.§.26.

m Cōio/hoc corpus/dicat͛ sine cantu/dum infirmus cōicat.ca.2.tertie cōpil.§.2.
n Cōicat diaconus in solēnitatibus p̄ter festa beatorū stephani/iohānis et innocen-
tum.ca.32.prime ptis an.§.3.et ca.43.prime ptis an.§.51.
o Nō cōicat diacon⁹ feria scda/tertia/⁊ q̄rta pasche ⁊ pēteco.ca.32.p̄me ptis an.§.4.
p Non cōicat diaconus in festis sancti benedicti.ca.2.prime ptis no.§.15.magdale
ne.§.30.et hugonis lincolniēsis.§.37.
q Cōicat diacon⁹ dieb⁹ dn̄icl̄ ꝺ hostia q̄ p̄cedēti dn̄ica ꝓuata ē.ca.43.p̄me ptl an.§.49
r Cōicare null⁹ ꝓhibet͛ ꝓpt͛ fragilitatē dieb⁹/natiuitatl/pasche ⁊ pētecost.ibi.§.87.
s Cōicaturus in cōuentu/nō debet illa die nosatim aliq̄ reprehēsione inquietari/nisi
pro graui offensa.ca.5.prime ptis an.§.25.et ca.31.tertie ptis an.§.5.
t Nō ē cōio general͛ frāgētes silētiū nō disciplināt͛.ca.4.scde ptl no.§.14. Uide Co
v Cōicat ifirm⁹ p⁹ iunctionē/nisi ea die cōicauerit.ca.46.p̄me ptl an.§.7. (medere.a i
x Cōmunicare infirmos prioris est.ca.6.secūde partis an.§.5.
y Cōicat ꝯuersos infirmos ⁊ redditos/ꝓcurator i domo iferiori absente p̄ore.ca.8.se
z Cōionē sacrā/ infirmus ieiunus accipiat.ibi.§.22. (cūde ptis an.§.21.
ab Cōionē post cibū dari nō licet/nisi ad succurrendū.ibi.§.22.
ac Cōicare poterūt in solēnitatib⁹ criminosi monachi/vel ꝯuersi/añ recōciliationē.ca. **Com**
(31.secūde ptis an.§.19.
Compassio. Uide Festū.a.q
Completa. Uide Celebrare.k
a Completoriū nunq̄ anticipamus.ca.36.prime ptis an.§.15.
b Usq̄ ad cōpletoriū/in q̄dragesima licet manualia opari.ca.41.prime ptis an.§.21.
c Ad cōpletoriū/ante vel post/fit trina pulsatio parua:et dicit͛/aue maria.ca.5.p̄me
partis no.§.6. Uide Aue maria per totū.
d Cōpletoriū cū adhuc legi potest/pulsat͛.ca.41.prime ptis an.§.22.
e Cōpletorio pulsato infirmarius nō debet morari diu cū infirmo/nisi necessitate co
gente.ca.45.prime ptis an.§.5. Uide Cella.r
f Completoriū semp in cellis dicimus.ca.41.prime ptis an.§.24.
g Cōpletorio dicto/neq̄q̄ vltra differim⁹ accubare.ibi.§.22.et ca.2.tertie ptl an.§.8.
h Cōpletorio pulsato/cōuersi nō debēt remanere cū hospitibus nisi qui ad seruiēdū
sunt deputati.ca.28.tertie ptis an.§.39. Uide Comedere.ak
i Post cōpletoriū lectos adeūt cōuersi:⁊ vt dormiāt satagūt/ ne forte cū vigilare de
buerint/dormire cōpellant͛.ca.2.tertie ptis an.§.8. Uide Cella.as
k Post cōpletoriū p̄orisse nō dēt licētiā mōialib⁹ loq̄ndi cū aliq̄.ca.4.t͛tie ptl no.§.17
l Post cōpletoriū btē marie/ dicat͛ euāgeliū:in p̄ncipio erat v͛bū.ca.1.t͛tie cōpil.§.70
a Compotū siue rōnē reddāt p̄ores singulis annis corā vicario/ꝓcuratore ⁊ duob⁹
seniorib⁹/sup q̄ visitatores inuigilēt:⁊ statutū dom⁹ videāt/⁊ chartis iferāt.ca.4.
b Cōpotū reddāt singulis annis vicari⁹ monialiū ⁊ ꝓcurator in (tertie cōpil.§.10.
p̄sentia p̄orisse ⁊ duarū monialiū āntiq̄rū.ca.12.tertie cōpil.§.20. Uide Rō p totū.
Confectiones. Uide Cena dn̄i.c
a Confessiōes cōmunes semp facimus in vigilia natalis dn̄i/nisi sit dn̄ica/vel feria
secūda.ca.4.prime ptis an.§.9.et ca.11.secūde ptis an.§.2.
b Confitemur oīni sabbato/nisi sit festū capl'i.ca.11.secūde ptis an.§.1.
c Occurrēte festo capl'i in sabbo cōfitemur die p̄cedēti/que sine festo occurrit.ibi.§.1.
d Confessiones cōmunes/in q̄libet hebd̄a facimus.ibi.§.2.
e Pro ꝯfessiōe p̄uata/q̄ in cella fit/nō dimittit͛ generalis q̄ fit in sabbato.ibi.§.5.
f In ꝯfessione quā v͛bis latinis facimus/dicēdū est: mea culpa per superbiā.ibi.§.12.
g Per totū spaciū cōfessionis / nullus debet in ecclesia residere vel libros reuoluere.
ibi.§.3. Uide Capitulū monachorū.f
h Prostratus debet esse/ac detecto capite/quilibet quādo confitet͛.ibi.§.6.
i Cōfessiones facimus genibus flexis/ ꝓcumbētes sup formas.ca.6. tertie cōpil.§.1.
k Confessiones audire/prioris est.ca.6.secūde ptis an.§.5.
l In cōfessionibus recipiendis/vicarius agit vices prioris.ca.10.secūde ptis an.§.1.
m Cōfessiones recipiat vn⁹ ex monachis/cui prior iniūxerit/priore et vicario absenti-
bus.ca.6.scde ptis an.§.55.et ca.10.scde ptis an.§.15.et ca.11.scde ptis an.§.1.
n Confessiones qui audiūt/nulli pro criminali satisfactionē iniungūt:sed eū ad prio
rem mittunt.ca.11.secūde partis an.§.7.

t Consuetudinis nostre nõ est/pro victualib⁹ murmurare.ca.22. secũde ptis an.§.1. et ca.28.tertie ptis an.§.59.

v Petenti miscδias ꝑ cõsuetudine subtrahanẗ/donec q̃d de miscδia/q̃d de cõsuetudine sit/bene recognoscat.ca.22.scδe ptis an.§.12.et ca.28.tertie ptis an.§.61.

x De cõsuetudinibus tracteẗ in capitulo monachorũ/dominica in ramispalmaꝝ.ca. 22.secũde ptis an.§.19. Uide Cibus.e

y Prohibeãt visitatores/ne p̃textu cuiusdã cõsuetudinis monachi in spaciamentis comedere p̃sumant.ca.8.secũde ptis no.§.6. Uide Comedere.p

z Pretextu cuiusdã cõsuetudinis priores nõ ꝑmittãt antiquos famulos a nouis extorquere denarios.ca.3.secũde ptis no.§.17.

ab Cõsuetudo est/vt duo genera panũ faciam⁹.ca.32.secũde ptis an.§.9.ꝛ ca.20.tertie

ac Consuetudines introducte/seu forte introducende contra statuta (ptis an.§.10. reuocantur.ca.13.tertie cõpil.§.12.

ad Consuetudinẽ aliquã cõtra statuta ptinaciter allegãs ꝛ obseruans/ vino ꝛ ceruisia careat/donec statuto se cõformauerit.ibi.§.13.

a Contẽdere cũ priore suo vel ludere/nullus subditus p̃sumat.ca.3. secũde partis — Conten

b Nemo suam vel alterius cõtentiose presumat defensare sententiam. (no.§.21 ca.7.secunde partis an.§.2.

c Qui cõtra priorẽ vel saniorẽ partẽ cõuentus/suã vel alterius sententiã cõtentiose vł maliciose defendere p̃sũpserit:a cõibus tractatib⁹ excludaẗ.ca.4.scδe ptł no.§.1

d Qui inter se pacem ꝛ concordiã per contentiones ꝛ rixas violare p̃sumpserint/per domos ordinis/sub disciplina congrua diuidantur.ca.21.secũde partis an.§.7.et ca.28.tertie partis an.§.57.

e Contentiosos ad relationẽ visitatoꝝ/prior cartusie alibi nõ differat collocare.ca.8. secũde ptis no.§.8. Uide Carcer.c Colloquiũ.ah.ai

a Continẽtiã/pseuerãtiã/obediẽtiã ꝛ viuere sine ꝓprio/ꝑmittãt redditi laici/cũ ꝓfessionẽ faciũt.ca.33.tertie ptis an.§.5. Uide Carcer.h.i — Continen

a Contractus reemptionũ/in ordine sunt ꝓhibiti.ca.3.tertie cõpil.§.11. — Contrac

a Conuersionis sancti pauli officiũ.ca.7.tertie ptis an.§.10. (tertie ptis an.§.2. — Conuer

a Cõuersoꝝ numer⁹ sedeci statut⁹ ẽ:ꝛ redditoꝝ septẽ.ca.25. scδe ptł an.§.3.et ca.33.

b Cõuersi iuuãt sacristã ad mũdãdũ ecclesiã in pasceue.ca.13.p̃me ptis an.§.24. Ui

c Quilibet ꝯuersus thuribulũ accipit ad missã deficiẽte coq̃nario su (de Aqua.c. periore.ca.33.p̃me ptł an.§.6.et ca.28.tertie ptis an.§.1. Uide Cõicare.a.b.e.f.g.

d Cõuersi ꝛ redditi ad missas seruire nõ p̃sumãt nisi in necessitate ꝛ (k.l.r.s.t.y.ac. de licentia prioris.ca.2.tertie ptis no.§.6.

e Conuersi ꝛ redditi/donati ꝛ p̃bendarij seruire possunt ad missas.ca.11.tertie cõpil. .§.8. Uide Cerimonia.a

f Cõuersi ꝓ benefactorib⁹ scti stephani/dicũt trecentis vicib⁹ pꝛ nꝛ.ca.5.p̃me ptł an. .§.36.et ca.9.tertie ptis an.§.3.Et ꝓ cluniacẽsib⁹. vide Cluniacẽses.c.

g Cõuersi ꝓ officio capłi generalis dicũt trecẽtis trigita vicib⁹ pꝛ noster.ca.48. prime partis an.§.34.et ca.9.tertie ptis an.§.2.

h Conuersi ꝓ prece monachorũ dicũt ter pater nꝛ.ca.48.p̃me ptis an.§.27.

i Cõuersi ꝓ monachatũ/dicũt trecẽtis trigita vicib⁹ pꝛ nꝛ/medietatẽ cũ venijs.ca.9. tertie ptis an.§.1. Uide Anniuersariũ.3 Et in singulis anniuersarijs nouẽ pater noster cũ totidẽ venijs.ca.9.tertie ptis an.§.1. Uide Breuis.k.n

k Cõuersi debẽt duos breues q̃libet hebδa.ca.4.p̃me ptis no.§.12.

l Cõuersi ꝓ q̃libet tricẽnario charte capłi/dicũt q̃nq̃ginta pꝛ nꝛ.ca.2. t̃tie cõpil.§.25.

m Cõuersi ꝓ q̃libet tricẽnario/qδ nõ est de charta/dicũt.c.l.pꝛ nꝛ.ca.9.t̃tie ptł an.§.4

n Conuersi ꝓ missa sacerdotibus iniuncta/dicũt q̃nq̃ginta pater nꝛ.ibi.§.5.

o Conuersi ꝛ redditi sequanẗ ecclesiã.in festo corpis christi ꝓpter indulgẽtias consequẽdas/ ꝛ comedãt in refectorio.ca.1.tertie cõpil.§.32. Uide cõio.k

p Cõuersi ꝛ redditi nõ teneñ aliq̃d dicere ꝓ officio btẽ marie/nec dicũt gl̃ia pr̃i/post orõnẽ dñicã in officio suo/trib⁹ dieb⁹ añ pascha.ca.11.tertie cõpil.§.2.

q Conuersi ꝛ redditi/dicant durãte capło generali pater nꝛ singulis diebus.ibi.§.3.

r Conuersi a redditis per barbã discernunẗ.ibi.§.5. Uide Caputiũ.n

s Conuersi nõ cessant ab operibus in dedicatione ecclesie superioris et ꝯceptiõe bea

te marie qn̄ transferunt: ⁊ in festis thome ⁊ matthie/marci ⁊ luce/gregorij/ambrosij/augustini ⁊ hieronymi.ca.2.tertie ꝑtis no.§.17.

t Cōuersi nō cessant ab opib⁹ in festo scti hugonis lincolniēsis.ca.2.ꝑme ꝑtis no.§.37

v Cōuersi cessāt ab opib⁹ in festo scti hugonis lincolniēsis.ca.1.tertie cōpil.§.41.

x Conuersi nō cessant ab opibus in festo reliquiaꝝ ecclesie superioris.ca.28.ꝑme partis an.§.7.et inferioris.ibi.§.12.

y Conuersi nō cessant ab operibus in festo sancti bernardi.ca.2.prime ꝑtis no.§.32. Et vndecim miliū virginū.ibi.§.36.

z Conuersi nō cessant ab operibus in festis sancte agathe/cōpassionis/visitatiōis/et ꝑsentationis beate marie: nec in festis sancti benedicti et scti iohānis baptiste qn̄ transferunt: non tn̄ debēt laborare circa domū supiorē.ca.11.tertie cōpil.§.6.Et q̄ nō debēt laborare circa domū superiorē.ca.2.ꝑme ꝑtis no.§.36.37.

ab Cōuersi nolētes laborare/vino ⁊ pitātia careāt.ca.2.tertie ꝑtis no.§.8.

ac Cōuersi qui nō possunt laborare/inutiles reputant.ibi.§.15.

ad Cōuersi ⁊ redditi ac donati/nō ascēdāt ad statū monachoꝝ aut clericoꝝ redditorū. Nec sup hoc possūt dispēsare visitatores/aut ꝑores licētiā dare.ca.11.tertie cōpil.§.9

ae Cōuersi ⁊ redditi ac donati/nō portēt tonsurā clericalē.ibi.§.7.

af Conuersi/redditi ac donati/nō addiscāt cantū vel litteras.ibi.§.10.

ag Conuersi aut redditi per licentiā/post examinationē datā/ascēdentes ad statū ꝑdictum/professionē legent.ibi.§.11.

ah Cōuersi magis solito silētiū obseruēt/sup q̄ ꝑsidētes inuigilēt vt obseruet.ibi.§.12.

ai Conuersos nō mittant priores extra sine socio vel famulo.ca.3.secunde partis no.§.16. Vide Capa.e.g

ak Conuersi ⁊ priores dum fuerint in itinere missas audiāt.ca.6.secūde ꝑtis an.§.42.

al Conuersis ⁊ prioribus dum fuerint in itinere ad lectos redire licet.ibi.§.44.et ca.26.tertie ꝑtis an.§.16. Vide Antiquior.o

am Conuersi non equitent infra terminos domus sine prioribus suis/nisi ita debiles essent/q̄ nō possent peditare.ca.2.tertie partis no.§.8. Vide Comedere.v. Vide Confortare.a Accipere.b.c

an Nullus cōuersus aliqd vendit aut emit/infra termios absq̄ licētia ꝓcuratoris.ca.8.scđe ꝑtis an.§.54.

ao Cōuersi tenētes aīalia vltra numerū ꝑfixū/sustineāt generalē ordinis disciplinā/⁊ amittāt obediētias/prior tn̄ postea possit eas ipsis iterū cōmendare.ca.19.secūde ꝑtis an.§.14. Vide Agnus.a

ap Magister ouiū tenēs singulis pastorib⁹ vltra viginti oues sine licētia/teneat generalē ordinis disciplinā/⁊ obedientiā amittat.ca.19.scđe ꝑtis an.§.15.

aq Conuersi per disciplinā facti nouitij/si necesse fuerit/poterūt pro negocijs domus extra terminos mitti.ca.23.secūde ꝑtis an.§.28.

ar Quicūq̄ sit obediētiarius/mercēnarios sibi necessarios querit: ⁊ a ꝓcuratore conducunt.ca.8.secūde ꝑtis an.§.52.

as Conuersi sine licentia/mercennarios nō conducunt.ca.28.tertie ꝑtis an.§.26.

at Conuersi mulieres non custodiant/nec eis proprijs manibus/mercedem reddant. ca.26.secunde partis an.§.4.

av Conuersi cū obediētie eis cōmendant/nō audeāt querere in cōuentu misericordiā/nisi de cōsensu prioris.ca.7.secūde ꝑtis an.§.5.

ax Cōuersi qui obediētias nō habēt/veniūt ante ꝓcuratorē post primā: vt qđ voluerit/eis ꝑcipiat.ca.8.secūde ꝑtis an.§.48.

ay Conuersis potest ꝓcurator ꝑcipere in virtute sancte obediētie: si tamē inobediētes fuerint/disciplina pertinet ad priorē.ibi.§.41.

az Cōuersus inobediēs/aut ꝑuerse obediēs ꝓcuratori: et emendare nolēs/ordinē teneat: ⁊ sit extra conuentū.ca.21.secūde ꝑtis an.§.3.

bb Cōuersi nō rephēdāt ꝓcuratorē/nisi corā ꝑore: Al's sint extra ꝯuētū.ca.4.scđe ꝑtis an.§.10.

bc Conuersi cum a ꝓcuratore reprehendunt/prostrati tenent veniam postulare.ca.8.secūde ꝑtis an.§.47.

bd Conuersis pōt dare ꝓcurator licentiā loquēdi/cum opus est/vel pitantiā/nō tn̄ simul conuersis.ibi.§.8. Vide Comedere.k.t.

be Conuersi ⁊ redditi a circūcisione vsq̄ ad quinquagesimā/ostēdant q̄cquid habent

m Culpā suam clamēt in conuentu/redeuntes fugitiui/misericordiā petant ⁊ emēdationē ꝑmittant.ca.31.secūde partis an·§·30. Uide Scandalū.b
n Culpam suam clamet in capitulo generali/qui neglexerit facere celebrare missam i domo inferiori/ter vel bis i hebdōa.ca.2.tertie partis no·§·1. Uide Celebrare.g
o Culpam suam clamet qui non sequit officium diuinum in capitulo generali. ca.9. tertie compil·§·1. Uide Officium diuinū.b
p Culpas suas clament in capitulo generali/qui culpabiles fuerint de ingressu mulierū infra clausuras domorū.ca.6.secunde partis no·§·22.
q Culpam suam clament in capitulo generali/qui litteras ⁊ denunciationes conuētuum vel personaꝝ domorum per quas transeunt/cōtempserint afferre capitulo generali vel priori cartusie.ca.7.secunde partis no·§·4.
r Culpam suam clamet in capitulo generali/qui sine causa rationabili distulerit implere quod sibi iniunctū fuerit a caplo generali vl pore cartusie.ibi.16.
s Culpas suas clament in capitulo generali/visitatores ⁊ priores/si quē ꝑ quocūqꝫ crimine de domo sua emiserint.ca.8.secūde partis nouoꝝ·§·7. Uide Charta.e Anniuersarium.s Refutare.a
t Culpā suā clamēt fugitiui si criminosi:⁊ emēdatiōez ꝑmittāt.ca.31.scde ptl an·§·30
v Culpā suā recognoscit coqnariꝰ supior/qn aliqd alicui deest.ca.10.tertie ptl an·§·12.
x Culpā suā clamat coqnarius inferior/si aliquid deperierit.ca.11.tertie ptis an·§·5
y Culpas suas de offensis suis/dicunt conuersi.ca.1.tertie partis an·§·2.
z Culpā suā recognoscāt cōuersi/qn nō deferūt honorē sibiipsis.ca.2.tertie ptl no·§·7.
a Cultellꝰ ad panem datur incole celle.ca.16.secunde partis an·§·11.
b Cultellos refectorij custodit a rubigine et exacuari facit coquinarius superior. ca.10.tertie partis an·§·27.
c In cultellis ⁊ zonis nihil sit de serico/vel argento/seu quocūqꝫ precioso/vel aliud quod appareat curiosum.ca.1.secunde partis no·§·5.
d Cultellos barbarinos nō portent mercennarij.ca.19.secunde partis an·§·21.
e Cultellos magnos non deferant infra terminos cartusie/famuli venientes ad cartusiam.ca.7.secūde partis no·§·10.
a Curam cunctorū sollicite gerere debet prior.ca.6.secūde partis an·§·1.
b Cura tēporaliū rerū ac sollicitudine/ne prior ꝑgrauatus spiritalibus minus possit intendere:tales singulis obediētijs fratres satagit deputare:quoꝝ eas fidei secure valeat credere.ca.7.secūde partis an·§·3.
c Curam vniuersorū strenue gerit procurator.ca.8.secūde ptis an·§·2.
d Curā oīmodā adhibere debet ꝑcurator/circa singulas obediētias.ibi·§·37.
e Ad curam coquinarij superioris pertinet/vt iuste/cyphi ⁊c. munda sint.ca.10. tertie partis an·§·26.et.27.
f Curā domꝰ et vniuerse supellectilis/gerit coqnariꝰ inferior.ca.11.tertie ptis an·§·5.
g Curā horti et gallinarū/et si necesse sit saginariorū/debet habere coquinarius inferior.ibi·§·27.et ca.15.tertie ptis an·§·3.
h Curas ꝓpinquorū suorū interdicimꝰ vniuersis cōuersis:⁊ ne ipsos sine licētia prioris aut ꝑcuratoris/mercēnarios conducāt.ca.28.tertie ptis an·§·26.
a Curias seculariū frequētare/equitare cū mulieribꝰ:⁊ res domoꝝ male expendere damnosum est ordini ac religionis cōtrariū honestati.ca.32.scde ptis an·§·32.
b In curijs platorū et pncipū/vel in alijs locis:iuxta q̄s vel que ordo domos habet:psone ordinis ꝓpter honestatē ordinis declinent ad easdē.ca.10. scde ptis no·§·1.
c Curiā romanā si quis adierit/vel dn̄o pape scribere ꝑsumpserit/aut litteras a curia romana/sine licētia capituli postulauerit:puniat.ca.21.secūde partis an·§·2.et ca. 28.tertie partis an·§·52.
d Curiā romanā nō intrēt psone ordinis/etiā pro suscipiēdis ordinibus sine licentia prioris cartusie.ca.5.secūde ptis no·§·6.
a Curiositas ⁊ accuratio in vestibus deuitet.ca.16.secūde ptis an·§·4.
b Curiositas euitetur in factura indumentorū.ca.1.secunde partis no·§·3. Uide Cultellus.c Cella.h
c Ad curiositatē ptinent potius q̄ ad simplicē cantū/fractio et inundatio vocis:⁊ geminatio puncti.ca.39.prime ptis an·§·1.

a Data semꝑ in litteris ponaᷓ/tā a ꝓore cartusie ꝙ̄ a ceteris: ⁊ ꝙ̄diu valeāt/tempus Dat
competens ꝑfigaᷓ.ca.31.scd̄e partis an·§·39.
b Pro data apponanᷓ dies ⁊ ānus in litteris ordinis.ca.13.tertie compilᷓ·§·11.
Debiles. Uide Agēda.h Debi
a Erga debiles/īfirmos atq̄ in tēptatiōe positos/benignū atq̄ misericordē debere
se nouerit prior existere/eosq̄ visitare.ca.44.prime ꝑtis an·§·1.
b Debiles/infirmi/valitudinarij/senes/⁊ minuti a ieiunijs ordinis excipiunᷓ.ca.14
secunde partis an·§·9.
c Debiliores corꝑe palpanᷓ in legēdo lectiōes ī officio triū lectionū: ⁊ in officio.xij.
lectionū/si nūerus mōachoꝝ duodenariū excedat.ca.35.prime ꝑtis an·§·30.
a Decias nlla dom⁹ ex termios possideat/absq̄ licētia capli.ca.19.scd̄e ꝑtis an·§·1. Dec
b Decimas reddāt mercēnarij de aialibus suis: ⁊ ad reddendū cum tempus fuerit/
inducanᷓ.ibi·§·21.
a Dedicationis ecclie suꝑioris festum solēniter agimus.ca.28.prime partis an·§· Dedicat
13.et ca.32.prime partis an·§·1 supior
b In dedicatione ecclie ante vesꝑas altare paraᷓ.ca.32.prime partis an·§·1
c Qñ festū dedicatiōis accidit in dñica/in q̄ necesse est inchoare hīstoriā nouā q̄.solis
dñicis cātaᷓ: nec pōt dici in alia dñica/transferᷓ.ca.28.prime partis an·§·14.
d Dedicationis ecclie festū/nō trāsferᷓ/nisi venerit in alio festo cādelaꝝ: vel trib⁹ die
bus añ pascha: vel dñica in qua noua hīstoria/que aliter dici non valeat/sit neces/
sario inchoanda.ca.2.prime partis no·§·4.
e Festū dedicationis si occurrat in aliq̄ dñica aduētus: vel in aliq̄ dñica/a septuage/
sima vsq̄ ad pascha/transferᷓ.ca.1.tertie compilᷓ·§·47
f Qñ festū dedicationis ecclie a die cene vsq̄ ad quartā feriā pasche euenerit/fiet fe
ria q̄nta/nisi annūciatio dñica/illā diē impediret: ⁊ festū dedicationis tūc ad fe/
riam sextā transferreᷓ.ca.2.prime ꝑtis no·§·5
g Festū dedicationis si occurrat in altero ex q̄ttuor primis diebus pētecostes/fit fe/
ria quinta.ca.1.tertie compilᷓ·§·30
h Festū dedicatiōis si occurrat in octauis apparitiōis/ascēsiōis/corꝑis christi/visita
tiōis/assumptiōis ⁊ natiuitatꝭ btē marie/anticipanᷓ.ibi·§·47
i Festū dedicatiōis si occurrat in vigilia natalis dñi vel pētecostes: tūc vesꝑe erunt
integraliᷓ/de ipsa vigilia.ibi·§·48. Uide Cōmēoratio.n
k Ad missam dedicationis dicitᷓ tractus: q̄ ꝯsidūt/qñ a septuagesima vsq̄ ad pascha
celebraᷓ.ca.2.prime ꝑtis no·§·6
l In festo dedicatiōis/ieiuniū ordis ab hospitibus q̄ misse cōuētuali interfuerint/⁊
ibi ꝑnoctauerint/possit solui.ibi·§·7
m Qñ dedicatio ecclesie transferᷓ/ꝯuersi non cessant ab opib⁹.ca.2.tertie ꝑtis no·§·17
n Primo die dedicatiōis/pñt ingredi mulieres ecclias nostras que dedicanᷓ.ca.28.
prime ꝑtis an·§·15.et ca.26.scd̄e partis an·§·5
Dedicatio ecclie inferioris. Dedicat inferior
o In vigilia dedicatiōis/ꝓor descēdit ad domū īferiorē.ca.6.scd̄e ꝑtis an·§·25
p In dedicatione ecclesie/ꝓpter fragilitatem/prior ab officio suo non cessat.ca.43.ꝓ
me partis an·§·88
q In dedicatione ecclesie/ꝓpter fragilitatē prior ⁊ ꝓcurator ab officio suo non ces/
sant.ca.2.prime partis no·§·39
r In dedicatione ecclesie cum fratres thurificandi sunt/thuribulum cum incenso ad
thurificandos ꝯuersos ⁊ hospites si adsunt/ꝓcurator ꝑparat coq̄nario.ca.8.secū
de partis an·§·49
s Eadē die oēs horas in ecclia cātat ꝓcurator.ibi·§·49
t Si die crastina sit festū capli/anteq̄ ascēdat/cātat in ecclia oēs horas.ibi·§·50
v Propter festū dedicationis ⁊ reliq̄aꝝ: vel ꝓpter hospites/prior ⁊ ꝓcurator/ieiuni/
um non infringūt.ca.4.scd̄e partis no·§·21.
Defunctus. Uide Abluere.b.c. Ciliciū.d. Eṗs.k Defunc
a Defunctus non nisi post missam ꝓ eo cantatā sepeliᷓ: alias seruaᷓ in crastinū.ca.
47.prime partis an·§·11
b Defunctus pōt ante missam sepeliri/si de reseruatione imineret periculum.ca.2.

tertie compil.§.8

c Defuncto p̄ñte in eccl'ia/nõ fit interuallum añ laudes:⁊ porte chori remanẽt apte donec post sepulturã.ca.2.tertie compil.§.7

d Defunctoꝝ corpa nõ ponant in choro monachoꝝ/ſ ꝯuersoꝝ.ibi.§.9

e Defunctus si occurrat infra octauas natiuitatis dñi/dicit officiũ nudũ de natiuitate ⁊c.ibi.§.10

f Defunctus si occurrat in vigilijs ascẽsionis/sancti iohãnis ⁊c.sexta dicit cum nota.ibi.§.34

g De defuncto sepeliẽdo ab exaltatiõe sctẽ crucis vsq̄ ad kalendas februarij/qualit statutũ intelligit.ibi.§.35. Uide Agẽda.e.f.g. Anniuersariũ.l.

h Defũctoꝝ noĩa ⁊ cognoĩa/specificãdo afferãt ꝑores ad capl'm.ibi.§.15

i Defuncti in furto vel ꝓprietate/i cimiterio nõ sepeliant:⁊ sepulti extrahant.ca.31.scđe ptis an.§.9.et ca.32.tertie ptis an.§.8. Uide Bñficiũ.ac.

k Pro defunctis nostris/monachis ⁊ ꝯuersis:idẽ ⁊ par officium facimus.ca.48.prime partis an.§.8.

l Defunctoꝝ noĩa afferant priores ad capl'm scripta:⁊ prior sellionis portabit cluniacum.ca.29.scđe partis an.§.7

m Defuncti/veniẽdo ad capl'm vel reuertẽdo/duplex in ordine officium habebunt:⁊ qui ad loca remotiora transmittunt.ibi.§.3. Uide Absolutio.a. Bñficium p totum. Pñs defunctus p totum. (an.§.3.

a Denarios nõ dat ꝓcurator ꝓ elemosyna supra vndecim sine licẽtia.ca.8.scđe ptis Dena

b Denarij cum ad opus pitantie dant:ꝓcurator nõ expendit eos/nisi quantũ ⁊ qñ prior voluerit.ibi.§.45

c Denarij nõ dent vltra duodeci gartionibus.ca.30.scđe ptis an.§.52

d Denarios ⁊ alias res/q̄s attulerint/q̄ in alienis domib⁹ morant/tradãt ꝓcuratori ad custodiendũ.ca.32.scđe ptis an.§.18

e Denarios vl' munuscula nõ ꝑmittãt ꝑores ãtiq̄s famulos extorq̄re a nouis:nec famulis domoꝝ ꝑ q̄s trãseũt/donẽt vltra vnũ grossum.ca.3.scđe ptis no.§.17

a Denuncient priori cartusie vel capl'o generali/qui sunt culpabiles in non obseruando statuta.ca.1.scđe ptis an.§.5 Denun

b Denũcient capl'o generali excessus inordinati.ca.4.scđe ptis an.§.9

c Denũcient priori cartusie vel capl'o generali/illi q̄ domos suas sumptib⁹ grauãt.ca.1.scđe ptis no.§.14. Uide Damnũ.e.

d Denũciationes facere omittẽtes/sciãt se rõnem districto iudici reddituros.ca.4.scđe ptis an.§.13.et ca.31.tertie ptis an.§.4.

e Denũciationes afferre priori cartusie vel capl'o generali/ꝯtemnẽtes:dicãt culpam suam corã ipsis.ca.7.scđe ptis no.§.4

f Denũciatiões ne fiãt impediẽtes/idem faciãt.ibi.§.5

g Denũciandi falsum via ꝑcludit:⁊ q̄ hoc fecerit/tanq̄ falsarius sit in criminosorum disciplina.ibi.§.6

h Si q̄ ꝯtentiones de dñis terre/ipsis dñis reuelauerint:careant voce ⁊ sint nouitij.ca.3.scđe partis no.§.7

i Nũciatiões ꝯboten⁹ nullus facere p̄sumat/q̄ possent esse ꝯ bonũ pacis:vel principes ad indignationẽ ꝓuocare.ca.1.scđe ptis no.§.12

k Denũciare secularib⁹ excessus ⁊ disciplinas ꝑsonaꝝ ordis inhibet:⁊ ꝯ faciens puniat.ca.7.scđe ptis no.§.12. Uide Absoluere.g.

l Denũciãtes ꝯuersi dñis secularibus aliq̄d de correctione ꝑsonaꝝ ordinis/amittãt domos suas.ca.2.tertie ptis no.§.12.

m Denũciat coq̄nari⁹ supior/ꝑori vel vicario ea q̄ mittunt.ca.10.tertie ptis an.§.4

a Deposita vel pecuniã cõmendat prior/nõ ꝓcurator:sciente tñ ꝓcuratore.ca.6.secunde partis an.§.14. Depo

b Deposita ⁊ pecuniã domus sciat cũ priore ⁊ ꝓcuratore/vnus vel duo quos prior elegerit.ibi.§.15. Uide Accõmodare.i.

c Deposita ꝓp̄a ⁊ aliena/sb duab⁹ vl' trib⁹ clauib⁹ custodiant.ca.3.scđe ptis no.§.11.

d Deposita custodienda recipe non debet procurator/nisi concedente priore.ca.8.secunde partis an.§.5.

e Deposita aliena/nō habeāt psone ordinis penes se/aut custodiant:q̄ si in his visi/
tatores/aliquos culpabiles inuenerint/rigide puniant.ca.10.tertie compil.§.15.
Uide Pecunia ꝑ totum.
f Depositum non custodiat ꝯuersus aut redditus/etiam p̄cipiente ꝓcuratore.ca.28
tertie partis an.§.17
g Q̄ si vadēs foras depositū recepit/reu̇sus mox ꝓcuratori reddat.ibi.§.17
h Qui sine licētia p̄oris depositū habuerit/sicut de ꝓprio iudicet.ibi.§.17.
i In depositis q̄ntū domus habeat/vel a q̄bus deposita suscepit/non inquirant visi
tatores.ca.30.scd̄e ptis an.§.15. Uide Absoluere.az
a Diaconi officium ad longū.ca.43.prime partis an.§.9. et sequē. Dia
b Diaconus diebus dn̄icis cū incipit psalmus:memor esto/intrat vestiarium/cucul
lam induit.ibi.§.9
c Diacon⁹ dū p̄ces dicunt/ponit missale sup dextrū cornu altaris:ꝛ portat thuribu/
lū ad lectoriū ꝛ cādelas accēdit.ca.43.prime partis an.§.11.
d Diacono iuuāte sacerdos induit casulā:ꝛ diaconus redit ad sedem suam.ibi.§.12.
Uide Credo.k.l. Cōmunicare.n.o.p.q.
e Diaconus lecturus euangeliū/inclinās de gradu altaris/ab ep̄o si adsit:alias a sa
cerdote petit bn̄dictionē.ibi.§.16.
f Diaconus bis casulā trahit:scz cū post offertoriū dicit/orate frēs:ꝛ cū post cōmu/
nionē dicit/dn̄s vobiscū.ibi.§.54.
g Diacon⁹/ sacerdos ꝛ q̄ ministrat thuribulū/omni tp̄e pn̄t exercere ministeriū suū.
ca.37.p̄me partis an.§.5.
h Diacon⁹ sacerdotē adiuuat ad iduēdū/cū sacrista pat⁹ nō ē.ca.43.p̄me ptl an.§.86.
i Diacon⁹ seruit ad oēs missas conuentuales.ibi.§.60.
k Diacon⁹ cū paratus nō est/nec ali⁹ in choro suo:ille cui de alio choro sequēs cōtin/
git hebd̄a/exequit officium eius.ibi.§.84.
l Diacon⁹/dieb⁹ duas missas habentib⁹/seruit ad maiorē.ibi.§.60.
m Diacon⁹ nō cōicat in missa corpis christi/qn̄ festū scti iohānis occurrit in dn̄ica.ca.
1.tertie cōpil.§.37. Uide Comedere.ai. Culpa.f.
n Diaconi noui/non ꝓhibent seruire ꝓpter fragilitatem:p̄missa tamen confessione.
ca.43.prime partis an.§.85.
o Q̄ diacon⁹ veniā sumat post missam/intelligit si in hora que sequit missam/venia
sumat:alit non.ca.1.tertie compil.§.5.
p Si diacon⁹ in vigilia natalis dn̄i/sit scd̄am lectionē lecturus/leget p̄mā.ibi.§.6.
q Diacon⁹ ꝛ sacerdos in natiuitate dn̄i dū homelie dicunt/ad p̄parandum se egredi/
unt.ca.5.prime partis an.§.4.
r Diacono p̄cedēte ꝛ lumē ferēte/facta orōne sacerdos vestiarium ingredit.ibi.§.5.
Uide Cādela.a.c.e.f. Bn̄dicere.b.c.d. Cinis.a.
s Diacon⁹ vltim⁹/duos ramos porrigit sacerdoti.ca.11.p̄me partis an.§.29
t Diacon⁹ ramos nō tenet dū legit passionē.ibi.§.29. Uide Genua.
v Diacon⁹ legit euangelium in mandato.ca.13.prime partis an.§.20.
x Diacono p̄cedente ꝛ lumen ferente/sacerdos vestiariū ingredit/in die pasche ꝛ pē
tecostes.ca.14.prime partis an.§.4
y Diacon⁹ crucē portat ad visitandū ꝛ inungendū infirmū.ca.46.p̄me ptis an.§.1.
z Diacon⁹ de nr̄is seruit ep̄o cū celebrat in ꝯuētu:ꝛ cū trahit ei casulā/genua flectit.
ca.9.secunde partis an.§.11.
a Dictiōes q̄ ꝑ x/remissum ꝓferunt.ca.5.p̄me partis no.§.25. Dictio
b Dictiōes q̄ int duas vocales ꝑ vnicū.s.scribunt ꝛ ꝑ duplex ꝓferunt.ibi.§.26
c Dictiones que ꝑ.t.scribunt/ꝛ sonant.ibi.§.27.
Diffamare. Uide Colloquiū.t. Absoluere.g. Cella.av. Diffa
a Diffinitoꝝ sex electores/discreti ꝛ idonei noiant.ca.28.scd̄e ptis an.§.3.et.4. Diffi
b Diffinitores octo eligunt/q̄ magis idonei iudicant.ibi.§.5.
c Diffinitor null⁹ eligat in duob⁹ caplis successiue:excepto p̄ore cartusie.ibi.§.5.
d In diffinitoꝝ electione/nullus subornet alium.ibi.§.6.
e Diffinitores electos/vn⁹ eligētiū/in cōmuni audiētia publicabit.ibi.§.7.
f Diffinitores electi/habent plenā ptātē/ordinare/statuere/ꝛ diffinire:que sm deū ꝛ

ca.4.prime partis an.§.12.

s Pro culpa silentij nō disciplinant̄ pueri in vigilia pasche/qñ tenet̄ eis caplm.ca.13.prime partis an.§.49.

t Pro culpa silētij nō disciplinant̄ pueri in vigilia pentecostes/qñ tenet̄ eis caplm.ca.18.prime partis an.§.12.

v Discipline nō dant̄ puerīs in vigilijs natiuitatis/pasche & pentecostes: & in festis cōmunibus p culpa silentij &c.ca.28.tertie partis an.§.29. Uide Comunio.t. Comedere.ai.

x Disciplinent̄ redditi/in caplo puerorum &c.ca.33.tertie partis an.§.8.

y In disciplina generali sit/q infestus fuerit priori vel visitatori p licentia obtinenda mittendi ad medicos aut alia loca: priores tamē puideant eis de necessarijs. ca.7.tertie compil.§.15. Uide Fenare. Absoluere.az.bc. Confessio.y. Osculum.r. Pecunia.f. (an.§.41.

Discor

a Discordiā terminabūt int̄ domos/priores a domo cartusie destiati.ca.30.scde ptis

b Discordātiū prior/q nō seruauerit/qd fuerit diffinitū/careat missa/nisi p sepeliendo mortuo: vel p nouitio pfessionē facturo.ibi.§.41.

c Discordie semiatores/moneant̄ vt se corrigāt.ca.31.scde partis an.§.3.

d Discordes & ad pacē redire nolētes/visitatores diuidāt sub congrua disciplina.ca.30.scde partis an.§.39. Uide Contēdere.d.

Dispen

a Dispēsare pōt prior cartusie/vt ad pfessionē admittant̄ infra annum psone: quarum sufficientia hoc meret̄.ca.6.scde partis no.§.13. Uide Culcitra.b. Absoluere.ad. Cōuersus.ad. Comedere.p.

b Dispēsandi sup possessiōibus & redditibus extra terminos habēdis/ois spes aufert̄.ca.19.scde partis an.§.8. Uide Uisitator.ag.

c Dispēsatio ad relaxationē rigoris ordis nō valeat/quousq p duo capla generalia cōtinua/fuerit approbata.ca.28.scde partis an.§.10.

d Sine dispēsatione summi pōtificis/mēdicantes nō pñt habere obedientiā in ordine nostro.ca.2.scde partis no.§.9.

e Sine dispēsatione capli generalis/pfessi in ordie cisterciensiū & psimilium: nō pñt habere obedientiā in ordine nostro.ibi.§.9.

f Sine dispēsatione capli generalis/monachi q militāt sub regula sancti bñdicti: vt sunt cluniacēses &c. nō possunt habere obedientiam in ordine nostro.ca.4.tertie compil.§.5.

g Dispēsare pñt priores/cū illegitime natis quo ad obediētias ordinis/pter prioratum.ca.2.scde partis no.§.11. Uide Crimē.d. Ordo.m.n.

h Dispēsare pñt psidētes domorum/sup osculo dādo infirmo.ca.2.tertie compil.§.3

Diui

a Diuidendi puentū in magna necessitate/potestatē habēt visitatores/missi a priore cartusie.ca.30.scde partis an.§.37.

b Ad diuidendos conuētus/missi priores extra puinciam/aliquem mittere nō pñt: nisi vbi vltimo est pfessus/nec vbi sciuerit hospites tres tūc esse.ca.8.secūde partis nouorum.§.9.

c Cū puētus ppt pauptatē diuidunt̄/priores eorum/nouitios interi nō recipiāt/sine licētia prioris cartusie vel capli generalis.ca.6.scde partis no.§.8.

a Diuinū officiū p oēs domos vno ritu celebret̄.ca.1.pme ptis an.§.1.et ca.3.scde ptis an.§.1.et ca.1.pme ptis no.§.1. Uide Cātare.b. Officiū.a.b.c.d. Missa.af.

b Diuinum officium/qualiter monachi celebrant/inquirant visitatores.ca.30.secūde partis an.§.15.

c Diuinum officium festinantius & submissius dicit̄ diebus minutionum.ca.15.secūde partis an.§.9.

Dola

a Dolabrū ad opa/habet icola celle.ca.16.scde ptis an.§.11.et ca.23.tertie ptis an.§.5.

Domi

Dominica. Uide Missa.af.

a In dñica cū festū.xij.lectio.occurrit ab oct.pētecostes vsq ad aduētū/totū cantat̄ de festo: & dñicalis homelia/legit̄ in refectorio.ca.20.pme ptis an.§.6.

b Dñica tali/si historia incipienda sit/cuius hystoria in alia dñica dici possit: cātat̄ de festo: & in refectorio pmo legit̄ homelia dñicalis: deinde residuū homelie festiualis. Hystoria vo eiusdē historie/reseruat̄ vsq ad sequentē dñicā: in cuius sabbato

dicitur magnum responsum. ibi. § 7

c Dñica tali si historia incipiẽda sit / cuius historia in alia dñica dici non possit / festo duodeci lectionũ in ea occurrẽte / cãtatur totũ de dñica: et officiũ festi transfertur ad diem sequentẽ sine caplo: exceptis dñicis que venerint in exaltatione sancte crucis: et in octauis natiuitatis beate marie. ibi. § 8

a Dñicalia officia / qñ añ aduentũ nõ sufficiũt: vltimum officiũ quotiẽs necesse est / iteratur. ca. 20. pme partis an. § 9.

b Dñicalia officia si añ septuagesimã nõ sufficiũt / totiẽs iteratur / adorate / quousqȝ ad septuagesimã veniatur: si supfluũt / qd supest / infra hebdõam dicetur si vacauerit dies. ca. 7. prime partis an. § 6.

c Domus ordis que nõ habẽt sufficientiã sacerdotũ / pro euãgelijs dñicalibus / eplis / et collectis: q supfluũt añ septuagesimã et ante aduentũ: vltimũ dñicale officiũ repetere nõ coguntur: q vero sacerdotibus abundãt / poterũt repetere dictum officium. Et si dies vacãtes nõ habuerint / poterũt reddere anniuersaria in priuato. ca. 3. pme partis no. § 4.

a Dñicalis orõ / dicitur ad laudes et vespas infra hebdõam ab octauis pẽtecostes vsqȝ ad aduentũ. ca. 20. prime partis an. § 3

b Dñice subsequẽtis orõ dr semp in sabbato. ibi. § 4. et ca. 7. pme ptis an. § 2.

a Dñs vobiscũ / sacerdos solus nõ dicit / nisi qñ dicturus est euangeliũ: sed dñe exaudi. ca. 43. prime partis an. § 91.

a Domini / nõ appellentur plati aut subditi. ca. 32. scde partis an. § 23.

b Dominas nõ se vocẽt moniales adinuicẽ / sed sorores. ca. 4. tertie partis no. § 23.

Domne non domine vocentur priorisse monialiũ a psonis ordinis. ca. 12. tertie compil. § 27.

a Domni nũcupentur priores a subditis suis. ca. 3. scde partis nouorum. § 15. Uide Fratres. a.

a Domus reprobare non valet electum / a prioribus conuocatis approbatum. ca. 5. secunde partis an. § 37. Domus

b Domus si sit grauata debitis et quãtũ / inqrãt visitatores. ca. 30. scde partis an. § 15.

c Domus si grauata sit debitis / nulla apparente causa: culpa redundat in priorem. ibi. § 16. Uide Denũciare. c. Absoluere. ag

d Domus trigita marchas debẽs / nouũ de pprio edificium nõ faciat / valoris qndecim librarum. ca. 32. scde partis an. § 8.

e Domus ordis nõ recipiãt homagia: sed fidelitates / fide et iuramẽto vallatas. ibi. § 26. Uide Guerra. a. Uinum. a.

f Domus nõ recipiant in ordie / nisi pro sustẽtatione prioris et duodeci monachorum. ca. 5. scde partis no. § 3. Uide Septuagesima. b.

a Dona siue munuscula / nullus recipiat sine licentia. ca. 1. scde partis no. § 18 Dona

b Dona et elemosyne dispẽsatiõi et admistratiõi psidẽtis subiaceãt. ca. 5. scde partis no. § 9. Uide Dare. f. h. i. k. Elemosyna. d. m. Donatiões. a.

a Donati / nõ recipiantur sine licẽtia capli / vel poris cartusie. ca. 3. tertie ptis no. § 1

b Donati recipiantur cũ certis cõditiõibus. ibi. § 2. Uide Caputiũ. o.

c Donati diebus dñicis intersint exhortationi prioris in caplo cõuersorum / vbi de suis defectibus puniantur. ibi. § 9. Uide Absoluere. h. Cõuersi. e. ad. ae. af. Beneficium. z. Abstinẽtia. ah. Cõfessio. ag.

d Donati recipiantur sm statuta / et nõ aliter. ca. 11. tertie compil. § 16.

e Donati non recipiantur cum pprio: et psidentes eis puideant de necessarijs. ibi. § 16 Uide Induere. h.

f Donati gaudẽt priuilegijs / indulgẽtijs et libertatibus ordinis. ibi. § 16.

g Donati in vestimentis conforment se consuetudini domorum et prouinciarum. ca. 11. tertie compil. § 17

h Donati nõ nutriãt comã / seu capillos relaxẽt / et patẽtibus auribus icedãt: qui si terminiti noluerint facere / incarcerentur. ibi. § 17

i Donatos aliarum domorum inordinate ad se veniẽtes / nullus psidens recipiat / nisi ad carceres: et deinde remittat ad domos suas / aut detentionẽ eorum poribus suis significet: als ordinẽ teneat in victualibus. ibi. § 18.

k Ecclesiam mundat sacrista in vigilijs solennitatum/ vel diebus precedentibus.ca. 41.prime partis an.§.37.
l Cum conuersus vadit vel redit ab ecclesia/ caueant conuersi/ ne in galileis appareant.ca.28. tertie partis an.§.44. Uide Custodire.h.
m Ecclesiam intrantes et egredientes conuersi/ capita nudant.ibi.§.47
n Ad ecclesiam seruata grauitate concurrunt conuersi.ca.1.tertie partis an.§.2
o Ad ecclesiam debent properare conuersi/ alijs pretermissis: quando signum pulsatur quo ad ecclesiam est eundum.ca.28.tertie partis an.§.33.
p Ad ecclesiam sine caputijs/ cum quibus etiam mantellum ferant aut pelliceam/ ire non possunt conuersi.ibi.§.6.
q Ad ecclesiam nunquam vadunt conuersi sine sotularibus.ibi.§.45
r Ad ecclesiam inferiorem diuertunt conuersi/ cum exeunt foras vel redeunt.ca.26.tertie partis an.§.11.
s Cum superius ascendunt conuersi/ pro operibus: vel quando extra missi redeunt/ facta oratione in ecclesia veniunt ad priorem.ibi.§.12.
t Ante ecclesiam non debent loqui conuersi/ quamdiu fit oratio ante horam: nec extraneos vt ibi loquantur sustinere.ca.28.tertie partis an.§.34
v Ecclesie introitum/ capituli et refectorij prohibeat prior conuersis/ qui pecuniam mutuo tradiderint vel receperint etc.ca.28.tertie partis an.§.14
x Ecclesiarum nostrarum societates/ cum alterius ordinis ecclesijs/ sine permissu capituli nullatenus fiant.ca.32.secunde partis an.§.7
a Edificia curiosa/ non fiant in ordine.ca.3.tertie compil.§.5. Uide Domus.d. Edi
a Egrediens vicarius ecclesiam/ circa finem vltimi psalmi ingreditur refectorium.ca. 10.secunde partis an.§.18 Egre
Egrotus. Uide Infirmus.v.al. Egro
a Electionem prioris precedunt ieiunia et preces.ca.5.secunde partis an.§.1.et ca.2.secunde partis no.§.1 Elec
b Pro electione facienda/ dicantur preces in silentio/ tribus diebus ante pascha.ca.4. tertie compil.§.1.
c Ad electiones priorum nostrorum/ nullatenus qui de ordine nostro non sunt/ aduocantur. ca.5.secunde partis an.§.2.
d Electiones infra quadraginta dies fiant: alias domus negligens puniatur.ibi.§.3
e Electionem facturus conuentus/ significet quantotius domui cartusie/ pastore se esse orbatos/ petentes licentiam/ duos quos voluerint conuocandi priores.ibi.§.4.
f Pro electione facienda/ domus quelibet ordinis/ potest vocare duos priores: quorum alter sit ex visitatoribus: exceptis domibus que non distant a cartusia/ vltra sex dietas.ca.4.tertie compil.§.2.
g Electionis die/ conuocatis prioribus/ mane missa de spiritu paracleto/ in conuentu deuotissime celebratur.ca.5.secunde partis an.§.7.
h Electionis forma: scilicet presentibus omnibus/ assumantur tres de collegio/ qui vota cunctorum exquirant.ibi.§.13.
i Electiones clandestine reprobantur.ibi.§.14
k Electionem inordinate fieri videntes/ priores habent auctoritatem a capitulo generali contradicendi ac reprobandi.ibi.§.21.
l Eligendus est ille/ cuius vita/ scientia et etas/ sit in sancte conuersationis exemplum. ibi.§.4.
m Eligatur is in quem omnes vel maior et sanior pars capituli consentit.ibi.§.13
n Eligi potest omnis monachus de domo qualibet/ saluis institutis a generali capitulo disciplinis.ibi.§.18.
o Eligere potest domus quelibet monachum suum/ licet prior sit in alia domo: nisi prior cartusie.ibi.§.19.
p Eligi possunt hospites idonei/ sed non eligere: nec electionibus domorum vbi hospitantur interesse.ca.2.secunde partis no.§.4.
q Prior qui non propter crimen/ sed propter aliam culpam depositus est/ in alia domo poterit eligi: sed in amissa nunquam/ nisi de voluntate capituli generalis/ vel licentia.ca.5.secunde partis an.§.20.
r Eligere non possunt nec eligi/ ad subdiaconatum non promoti/ non professi/ leprosi/ criminosi/ excommunicati/ suspensi/ vel interdicti.ca.2.secunde partis no.§.3.

g Eligi nō pōt/ꝗ vicesimūqntū annū etatis sue nō attigit.ibi.§.5.
f Preficī nō pōt in pₒrē sine licētia prioris cartusie vel capli generalis/ꝗ in ordie nostro nō steterit laudabilit̄ ꝑ tres annos.ibi.§.10.
t Eligendi potestate careant/qui infra tres menses/non eligunt.ca.5.secunde partis an.§.11
v Eligēdi voce ⁊ ptāte priuatus est ꝯuentus/eligens scienter ꝑsonam ineligibilem: aut ita senio vel alio impedimēto impeditā/ꝙ ad caplm generale venire nō possit.ca.2.scđe partis no.§.2.
x Electū petit ꝯfirmari/vnꝰ de antiq̄oribus ꝯuētus.ca.5.scđe partis an.§.24
y Electionē ꝯfirmēt pₒres auctoritate dei/⁊ capli generalis.ibi.§.24.
z Si vnꝰ ex vocatis ad electionē ꝯfirmandā/eligat̄ in priorē:aliꝰ cū seniore domus/ electionē ꝯfirmabit.ca.4.tertie compil.§.3.
aa Electiōes q̄uis diebꝰ festis possint fieri/ꝯfirmatio tñ ⁊ assignatio terminoꝝ ad opponendū/debēt cadere in die feriali.ibi.§.6.
ab Ad electionē ꝯfirmādā vocati/nō sollicitēt eligētes de aliq̄ ꝑticulari ꝑsona eligenda.ibi.§.4. Uide Absoluere.h.bc.bq.
ac Electiōe ꝯfirmata/duo pₒres electū si pn̄s est:alioq̄n cū aduenerit/duo antiq̄ores eūdo in eccl'iam/in ꝓdecessoris transferūt locū.ibi.§.28.
ad Electū ⁊ ꝯuocatoꝝ prioꝝ approbatiōe approbatū/domus a qua eligit̄/reprobare non valet.ibi.§.37.
ae Electū priorē extra domū/nullus vadat ad querendū:nisi ꝗ ꝑ cōfirmatores fuerit deputatus.ca.2.scđe partis no.§.12.
a Elemosyne pure/sine dn̄io ⁊ rei possessione extra terminos licite possunt haberi. ca.19.scđe partis an.§.9. Eleme
b Elemosynas diuidāt priores vel expendant ꝰm voluntatem donatoꝝ.ca.6.secunde partis an.§.51.
c Elemosynas denūciēt pₒres in caplo ꝯuētibus suis/⁊ q̄bus mittunt̄ distribuant ꝰm voluntatē donatoꝝ.ca.5.scđe partis no.§.10
d Elemosyne/dona/exenia/dispensationi ⁊ administrationi presidentis subiaceant. ibi.§.9.
e Elemosynas ad caplm afferentes/diuidant eas ꝰm voluntatem donatoꝝ.ca.29.secunde partis an.§.6.
f Elemosyne que portant̄ ad caplm/non prius diuidant̄ q̄ꝫ fuerint pronunciate in caplo.ca.29.secunde partis an.§.6.
g Elemosyne si venerint ad manus prioꝝ diuidende/moniales habeant partē suā. ca.34.tertie partis an.§.6.
h Elemosynas receptas in caplo/narrare debēt pₒres fribus suis.ca.29.scđe partis an.§.36. Uide Denarius.a. Asportare.b.
i Elemosynas/paupibꝰ seculi damꝰ:raro tecto suscipimꝰ.ca.26.scđe ptis an.§.1.
k Elemosynam petentes/coq̄narius supior/ad domum inferiorem trāsmittit.ca.10. tertie partis an.§.1.
l Elemosyne non dent̄ mulieribus/nisi longe a domibus nostris.ca.26.scđe partis an.§.2.et ca.28.tertie partis an.§.9.
m Mōachi habitātes cū monialibus/tradāt pₒrisse elemosynas siue dona ꝗ eis offerunt̄:qbꝰ pₒrissa ⁊ vicariꝰ ꝓuideāt de necessarijs.ca.12.tertie compil.§.19
Emēdare. Uide Consiliū.c. Cantor.b. Emen
a Emendat in eccl'ia/in refectorio ⁊ in claustro:excepta recordatiōe/ille cui iniungit̄ a priore.ca.40.prime partis an.§.1.
b Emendat ille cui iniungit̄ a priorē vbicūq̄ꝫ in conuētu lectio habet̄:excepta recordatione.ca.6.scđe partis an.§.46.
c Emēdator emēdat/in oibus que soli dicimus:excepto ꝙ ad recordationē emēdat ille/ꝗ est iuxta librū.ca.40.prime partis an.§.2.
d Emendator modestius q̄ꝫ potest/emedare debet:⁊ si in ecclesia mēdose emendat/ veniam accipit.ibi.§.3.
e Emendat primus in ordine vel secūdus vel alius ꝗ scit emendare/absente priore ⁊ emendatore.ibi.§.6.

f Ep̄lam ⁊ euangelium possunt legere clerici redditi ꝓfessi/si habitū susceꝑint mona
chox/non obstante capa:⁊ missam celebrare in conuentu.ca.1.tertie partis nouo/
rum.§.7. Uide Penultimus.a.b.

a Eq̄tare sine mātīcis retro nos positis nō debemus.ca.1.scḋe ꝑtis no.§.9. Eqta
b Si nimis eq̄tāt priores/ingrāt visitatores.ca.30.scḋe ꝑtis an.§.13.
c Nō eq̄tēt priores/nisi sint clerico vel ꝯuerso aut honesto famulo sociati.ca.3.secun
de ꝑtis no.§.16. Uide Capa.e. Uisitatores.aa.
d Non equitent procuratores/nisi de licentia prioris cartusie.ca.8.scḋe partis an.§.
27.et ca.4.secunde partis no.§.3.
e Licentie que procuratoribus conceduntur/vt possint exire terminos/⁊ equitare:in/
telligunt̄ ꝓ solis negocijs sue domus:⁊ si ꝓcurator sit senex aut debilis.ca.4.ter
tie compil.§.19. Uide Cōuersi.am. Curia.a
f Equitaturas accuratas ⁊ vestes ꝑciosas/capl'm frequenter rep̄hēdit.ca.4.secun/
de partis an.§.7.
g Propter equitaturas curiosas ⁊ preciosas/religio nostra diffamat̄.ca.1.scḋe par/
tis nouox.§.19.
h Equitaturas secularium non procuramus/si sine scandalo vitari possit.ca.9.secū/
de partis anti.§.22.
i Equitaturas/vestimenta/sellas/frena/calcaria/non debent visitatores habere de
sumptibus visitationis/nisi casu contigerit aliquid ex his amissum esse vel factū
inutile.ca.30.secunde partis an.§.32.
k Eq̄stres siue pedestres/cū ire iubent̄ ꝯuersi/nō ꝯdicāt.ca.26.tertie ꝑtis an.§.6.
l Eq̄tature non ministrent̄ monachis vel ꝯuersis missis ꝓ disciplina/nisi infirmita/
te cogēte.ca.31.scḋe ꝑtis an.§.45.

a Eq̄s nō ꝓcuram⁹/q2 vagādi ⁊ q̄sitādi ꝯsuetudinē horrem⁹.ca.9.scḋe ꝑtꝫ an.§.25. Equi
b Equi quicūq3 vel runcini non emant̄/occasione nutriendi/⁊ vendēdi postea/vltra
decem.ca.19.scḋe partis an.§.16.
c Equum/sellam/capam/vel ꝓprium famulum/nullus conuersus habeat.ca.28.ter
tie partis anti.§.23
d Equum vnum ducens/soluat ꝓ se ⁊ famulo ⁊ equo/quolibet die/tres grossos tu/
ronenses.ca.10.scḋe partis no.§.2.
e Si duos eq̄s habuerit/ꝓ die q̄libet/soluat q̄nq3.ca.10.scḋe ꝑtis no.§.2.

a Erratum est multotiens in iudicio absentium/de cetero tale iudicium caueatur. Erra
ca.29.scḋe partis an.§.20

a Esca/lapis ignit⁹ ⁊ focile ad ignē/dat̄ incole celle.ca.16.scḋe ꝑtis an.§.11. Esca
b Escā nō suscipiūt a quoq3/nec hospitiū ꝯuersi extra missi in circūuicinis.ca.26.ter/
tie ꝑtis an.§.4. Uide Cibus ꝑ totum.

a Esdras/feria scḋa pasche incipit̄ in refectorio:⁊ legit̄ ibi totus ante ascēsionē.ca. Esdr
14.prime ꝑtis an.§.19.

a Estiuallos siue incisos sotulares q̄cūq3 portauerit/aut int̄ duo lintheamina iace/ Estiu
re ꝑsumpserit/tot dieb⁹ a vino abstineat.ca.1.scḋe ꝑtis no.§.1.
b Estiuallos pn̄t portare ꝑsone ordis in itinere ⁊c.ca.13.tertie compil.§.3.

Etas. Uide Electio.s. Ordo.i.k. Moniales.l. Etas

a Euagātiū ꝑiculū ac scādalū intuētiū/⁊ subiectox iacturā ⁊ ꝑiudiciū/est vagādi ꝑ Euag
mundū officium.ca.4.scḋe partis an.§.6.
b Euagatiōes crebras ꝑ mundū/multi sectant̄.ibi.§.8.
c Propter euagatiōes nimias ⁊ discursus priox/corūq3 vestes ⁊ eq̄taturas ordo no
ster diffamat̄.ca.1.scḋe partis no.§.19.
d Sine euagatione pergat ad aliam domum/si ire voluerit prior cedens prioratui.
ca.6.scḋe partis an.§.37.
e Si euagauerit ꝑ seculū fugitiui/ꝑores eox ꝑ cēsurā ecclesiasticā faciāt eos compel/
li.ca.31.scḋe ꝑtis an.§.27.et ca.32.tertie ꝑtis an.§.18. Uide Uagari ꝑ totum.

a Eucharistie sacramentū/custodiat̄ in vase mūdo/⁊ renouet̄ bis in mense.ca.1.ter Euch
tie compil.§.62. Uide Festum.bi. Cōmēoratio.l. Genua.c. Cō/
muicare/ꝑ totum. Corpus christi/ꝑ totum.

Euangeliū. Uide Completoriū.l. Epistola.f. Euan

Expel

a Expelle re nouitiũ/est in nostra optione ⁊c.ca.23.secũde ꝑtis an.§.8.
b Nullus ꝓ quocũq; crimine de ordine expellat̃/sed ꝓ modo criminis ⁊ delicti/carceri ꝑpetuo vel ad tẽpus intrudat̃.ca.9.secũde ꝑtis no.§.5.
c Expulsionis cause.ca .21.secũde ꝑtis an.§.2.et ca.31.secũde ꝑtis an.§.2.3.
d Expellant̃ rebelles ⁊ inobediẽtes/cõspiratores ⁊ discordie seminatores/⁊ q̃ domũ vel ꝑsonã ordinis corã quocũq; iudice/in ius traxerint/nisi post tertiã admonitionẽ eis factã se reddiderint emẽdatos.ca.31.secũde ꝑtis an.§.3.
e Expellant̃ quicũq; crimẽ expulsionis cõmiserint.ibi.§.6.
f Pro expulsis habeant̃ fugitiui/q̃ cõmisso crimine/expulsione digno fugiũt.ibi.§.16
g Expellant̃ fures/qui vltra duodecim denarios furtũ cõmiserint.ibi.§.8.
h Non expellant̃ fures/qui in re aliqua vltra duodecim denarios nõ valente furtum cõmiserint.ibi.§.7.
i Expulsi qui reconciliabunt̃/in domib⁹ ꝓprijs vsq; ad capitulũ sustentent̃.ibi.§.14.
k Expellant̃ donati qui nõ obseruauerint ea que ꝓmiserũt in sua receptione.ca.3.tertie ꝑtis no.§.2. Uide Absoluere.h.bc.bq.

Exper

Expendere. Uide Curia.a
a Non expendat̃ in alios vsus pecunia data pro emendis redditibus.ca.32.secunde partis an.§.33.
Expendat prior bona domus ⁊c. Uide Bona.c
b Expensis suis si ad vagandũ querendũ ve/nos compellũt hospites/ad mala declinare faciunt.ca.9.secũde ꝑtis an.§.26.
c Ne ad maiores expensas q̃ȝ domus nr̃e patiant̃/coacti q̃rere ⁊ vagari/incipiamus/numeri paucitatẽ delegimus.ca.25.secũde ꝑtis an.§.5.
d De expensis factis pro cap̃lo generali/duo priores ordinati per diffinitores rationem recipiant.ca.29.secũde ꝑtis an.§.34.
e Cum fiunt expense suꝑ annũ in capitulo priuato/vel aliter: si pro cõmuni vtilitate facte sint/persoluent̃ de cõmuni ⁊c.ibi.§.43.
f Expensas taxent priores vocati ad capitulũ priuatũ/cum priore ⁊ procuratore domus cartusie.ibi.§.43.
g Expensas factas ⁊ fiendas/recipiãt visitatores a domibus visitatis.ca.30.secunde partis an.§.30.
h In expensarũ rationẽ/amplius conferat domus remotior.ibi.§.30.
i Expensas dumtaxat factas occasione visitationis veniendo/ad capitulũ accipiant visitatores.ibi.§.30.
k Expensas de suo faciant siue sumptus/visitatores si visitatio vltra duas nõ extendatur dietas.ibi.§.30.
l Expensas possunt exigere visitatores a domibus visitatis/etiã si non distent vltra duas dietas.ca.9.tertie cõpil.§.44.
m In expensis cõtribuãt domus ꝓuincie/veniẽti ad capitulũ generale.ibi.§.16.
n Expensis ꝓprijs/quilibet prior potest venire ad capitulũ generale.ibi.§.17.
o Pro expensis vnius visitatoris tantũ/tenebunt̃ domus ꝓuincie/q̃uis ãbo visitatores ad capitulũ generale venerint.ibi.§.18.
p Expensas soluẽt priores remanẽtes/in cartusia post lectã chartã capituli.ibi.§.20.
q Expẽsis ⁊ laboribus nõ parcat̃ in capiendo fugitiuos ⁊ apostatas/de q̃bus fiet integralis refusio.ca.10.tertie cõpil.§.1.
r Expense incarceratorũ taxant̃.ibi.§.10.
s Expensas soluant domus professionis sue pro personis que mittunt̃ ad alias domos per capitulũ generale/vel priorẽ cartusie seu visitatores.ca.13.tertie compil.§.10. Uide Fardellus.a Charta.i
t Expensas moderatas ministrẽt priores his qui ad aliam domũ trãsmittunt̃.ca.31.secũde partis an.§.44.
v Expensas debẽt ministrare hospitibus ꝓ via necessarias/priores qui petũt ab eis releuari.ca.3.secũde ꝑtis no.§.6.
x Expensas ministrabũt hospitibus/priores qui eos recipient aut requirent.ibi.§.6. Uide Appellare.c
y Expensis ꝓprijs prior faciat deducere ad domũ ordinatã eum qui propter paren-

b Pro fardellis/debitis: ⁊ similib⁹/q̃stiones nõ deuoluant ad capitulũ generale/sed visitatores eas decidant: q̃bus obediendũ est.ca.9.tertie cõpil.§.41.

a Fenare cũ mulierib⁹/aut aliq̃d tale op⁹ oꝑari/ꝓhibet monachis ⁊ clericis reddi/tis: qui ꝯtrariũ fecerit/sit in disciplina generali. Et si prior hoc fieri permiserit: aut nõ ꝓhibuerit/sit extra sedẽ suam per tres menses/⁊ per visitatores rigide punia/tur.ca.5.tertie cõpil.§.7. Fena

a Feneratorũ familiaritatẽ euitamus.ca.32.scd̃e ꝑtis an.§.11. Uide Excõicatio.g. Fene

a Fenum ꝑparare facit magister boum: ⁊ ipsum fenũ adducit et manipulos.ca.17. tertie ꝑtis an.§.4.et.6.et ca.18.tertie ꝑtis an.§.9.et.14. Fenũ

Ferculum. Uide Conuiuiũ.a.

a In ferculis ⁊ vino circa eos q̃ sunt de ordine nr̃o modestiã seruam⁹.ca.9.scd̃e ꝑtis (an.§.24.

b Ferculis duob⁹ nõ curiose paratis hospites sint cõtenti.ca.1.secunde partis no.§.13. Uide Cena.g

c Ultra duo fercula/nõ curiose parata/nõ ministrent hospitibus vel visitatoribus: nisi ex aliqua causa honesta vel necessaria.ca.4.tertie cõpil.§.16.

a Ferramẽta cõmunia seruat coquinarius inferior/nisi adsit faber.ca.11.tertie partis (an.§.4. Fer

Ferrũ. Uide Custodire.b. Faber.a. Fes.

Festum.

a De festo sancti andree/habet ca.2.prime ꝑtis an.§.1.et.15. Uide Ieiunare.i.

b Quãdo vigilia sancti andree in die sancti silee celebrat: ad missas orõ/q̃sumus omnipotens/bis dicat.ca.2.prime ꝑtis no.§.38.

c Festum sanctificationis beate marie: amodo celebret sub nomine conceptionis. ca.1.tertie cõpil.§.46.

d In hoc festo fiat officiũ sicut in natiuitate eiusdẽ/mutato nomine natiuitatis in nomẽ cõceptionis.ca.2.ꝑme ꝑtis no.§.8. Et qñ in dñica occurrit: transfert ad diẽ sub sequẽtẽ.ibi.§.8. Uide Abstinẽtia.c. Glia i excelsis.l. Cõuersi.s. Colloquiũ.b.

e Festũ scte barbare/possũt facere q̃ volũt cũ trib⁹ lectionib⁹ ⁊ missa ꝓpria.ca.1.ter (tie cõpil.§.45.

f Festũ sancti thome apli/qñ occurrit sabbato ieiunio⁊ tꝑalium aduẽtus/de festo missa mane cantat: ⁊ post tꝑe cõgruo ante sextã fit parua pulsatio ⁊c̃.ca.3.ꝑme ꝑtis an.§.9. Uide Colloquiũ.c. Cõmemoratio.s.

Festum natalis domini.

g De vigilia natalis dñi/habet ca.4.ꝑme ꝑtis an. per totũ.et ca.1.tertie cõpil.§.6.et ca.2.prime ꝑtis no.§.9. Uide Abstinẽtia.a.

h Quãdo vigilia natalis dñi accidit feria secũda/tunc in dñica/de homelia vigilie fit recordatio.ca.35.prime ꝑtis an.§.10.

i In festo natalis dñi/totius diei officiũ prioris est.ca.5.ꝑme ꝑtis an.§.1.et ca.6.scd̃e (ꝑtis an.§.3.

k In hoc festo quãdo incipit inuitatoriũ/christus natus/veniã accipimus.ca.36.prime ꝑtis an.§.24. Uide Benedicere.h.

l In hoc festo ad lectionẽ prioris/dat vicarius bñdictionẽ.ca.10.secũde ꝑtis an.§.3.

m Secũda missa natalis dñi/dicit aurora patente ⁊c̃.ca.2.prime ꝑtis no.§.10. Uide Sermo.b. Cõmunicare.r. Officium.t.

n In festo natalis dñi: non dicit missa pro defuncto presente: et tamẽ sepeliretur.ca.47.prime partis an.§.11.

o Festum sanctorũ/stephani/iohãnis ⁊ innocentũ cũ candelis celebram⁹.ca.5.ꝑme ꝑtis an.§.29. Uide Cõicare.n. Credo.b. Sedere.a. Bñdicere.i. Bñfactor.a.

p Quãdo dñica occurrit in festis ꝑdictis: nulla fit cõmemoratio de ea.ca.5.ꝑme ꝑtis (an.§.32.

Festum circũcisionis.

q Si circũcisio in dñica fuerit/totũ officium est de circũcisione: ⁊ fit cõmemoratio de dñica.ca.5.prime ꝑtis an.§.51.

r In festo circũcisionis ꝑfatio ⁊ cõicãtes de natiuitate dicunt.ca.2.ꝑme ꝑtis no.§.11.

s In vespis circũcisiõis/fit cõmẽoratio de sctõ stephano.ca.5.ꝑme ꝑtis an.§.55. Uide (Abstinẽtia.l.

Festũ apparitiõis. Uide Apparitio ꝑ totũ. Sermo.b.

t Festũ scti hilarij celebrat cũ tribus lectiõibus ⁊ tribus rñsorijs sibi cõtingẽtibus quãdo octaue epiphanie anticipant.ca.1.tertie cõpil.§.9.

v Festũ sancti antonij transfert ad diẽ sequẽtem sine caplo/quãdo occurrit in dñica prima post octauas epiphanie: ⁊ nõ restat alia ante septuagesimã.ibi.§.13.

x In missa huius festi/ dicat euangeliũ: Si quis venit ad me. ibi. §. 13.
y In festo scti antonij legit sicut scti bñdicti: exceptis lectiõibꝰ. ca. 29. pme ptis an. §. 13
z Festum cõuersionis sancti pauli. ca. 7. prime ptis an. §. 10.
aa In huius festi vigilia/ nõ fit cõmemoratio de ea. ca. 31. pme ptis an. §. 8.
ab Festum purificatiõis beate marie/ semp agitur die suo. ca. 2. prime partis an. §. 18. Uide Abstinentia. c.
ac Festũ purificatiõis qñ occurrit i septuagesima vel sexagesima/ totũ fit de festo officiũ: et de septuagesima vel sexagesima cõmemoratio. ca. 8. prime ptis an. §. 1. Uide Sermo. b. Gloria in excelsis. l.
ad In hoc festo/ qñ candelas accipimus/ nõ inclinamus ad gloriã que dicit post nunc dimittis. ca. 36. pme ptis an. §. 27. Uide Candela. a. b. c. d. e.
ae Ab hoc festo vsqꝫ ad pascha/ vigilie paulatim decrescũt. ca. 8. pme ptis an. §. 8. et ca. 41. pme ptis an. §. 7
Festum sancte agathe. Uide Conuersus. z.
Festum cathedre sancti petri. Uide Hebdarius. ad.
Festum beati matthie apostoli. Uide Cõuersus. s.
ag Hoc festũ/ vigiliã habet/ nõ obstante statuto. ca. 31. pme ptis an. §. 8. et ca. 4. secũde partis no. §. 29. Uide Cõmemoratio. s.
ah Festum sancti thome de aquino/ fiat cum tribus lectionibus/ sicut vnius cõfessoris nõ episcopi. ca. 1. tertie cõpil. §. 19.
Festum sancti gregorij. Uide Conuersus. s.
ai In hoc festo legitur sermo beati fulgentij: et homelia beati hieronymi. ca. 29. prime ptis an. §. 11.
Festũ sancti benedicti. Uide Conuersus. z.
ak In hoc festo/ dicit magnũ responsum in pmis vesperis/ beatus vir/ quãdo celebratur post pascha. ca. 1. tertie cõpil. §. 20.
al Quãdo pdictũ festũ a die cene et deinceps/ acciderit/ fiet post octauas pasche: et dicet rñsoria/ sicut sancti ambrosij etc. ca. 12. pme ptis an. §. 7. Et tunc dicet euãgeliũ/ ego sum vitis cũ sua homelia: et ad missam/ officiũ pteristi. ca. 2. pme ptis no. §. 16.
am Quãdo festũ sancti benedicti occurrit in dñica/ eius officiũ transfert ad diem sequẽtem sine capitulo. ca. 12. prime ptis an. §. 1.
an Quãdo festũ pdictũ transfert/ transfert cũ caplo/ candelis et refectorio/ quo ad monachos. ca. 2. pme ptis no. §. 2. Uide Credo. e.
ao In hoc festo ad primas vesperas super psalmos antiphona: Sint lumbi/ responsũ beatus seruus. ibi. §. 15.
Festum annũciationis. Uide Annunciatio per totũ.
ap Festa sanctorũ hugõis/ ambrosij et marci/ quãdo occurrũt a die cene vsqꝫ ad octauas pasche/ eoꝶ officia singillatim transferunt sine caplo post octauas. ca. 12. pme ptis an. §. 7. Et tunc dicit euangeliũ/ ego sum vitis/ cum sua homelia: et ad missã/ officiũ pteristi. ca. 2. prime ptis no. §. 16.
aq Festũ cõpassionis beate marie celebrat sabbato ante ramos palmarũ solenniter/ quõ ad monachos tantũ. ca. 1. tertie cõpil. §. 22. Uide Abstinẽtia. d. Incẽsuꝫ. v.
ar Festum cene dñi/ et duorũ sequentiũ dierũ. ca. 13. prime partis an. per totũ. Uide Altare. a. Cena dñi per totũ.
Festum pasche. Uide Sermo. b.
ar Festi pasche officiũ spectat ad porẽ. ca. 14. pme ptis an. §. 1. et ca. 6. scde ptis an. §. 3.
as De hoc festo habet ca. 14. pme ptis an. p totũ. Uide Presens defunctꝰ. f.
Festum philippi et iacobi.
at Si hoc festum occurrat in vigilia ascẽsionis/ totũ officium est de festo vsqꝫ ad vesperas etc. ca. 17. pme ptis an. §. 8. Uide Ieiuniũ. h.
av In vigilia hoꝶ aploꝶ nõ fit cõmẽoratio in missis. ca. 31. prime ptis an. §. 8.
ax Quãdo festũ hoc celebrat post ascensionem/ fit de eo per omnia sicut ante ascensionem. ca. 1. tertie cõpil. §. 27.
Festum ascẽsionis. Uide Sermo. b. Abstinẽtia. a.
ay De hoc festo et eius vigilia/ habet ca. 17. prime ptis an. §. 7. et sequẽtibus.
az Festũ sancte katherine de senis possunt facere qui volũt cum tribus lectionibus et missa ppria/ die sexta mẽsis maij. ca. 1. tertie cõpil. §. 29.
bb Festum pentecostes. Uide Abstinẽtia. a. Sermo. b. Dedicatio. g. i.

bc Festi pẽtecostes/totũ officiũ ꝓoris est.ca.19.ꝑme ptis an.§.1.et ca.6.scđe ptꝭ an.§.3.
bd De vigilia pentecostes/habeť ca.18.prime ptis an.§.1.et sequẽtibus.
be Totã hebdõam pẽtecostes/sicut paschalẽ decurrim⁹/nisi ꝙ ieiunia tꝑalia in ea fiũt.
ca.19.ꝑme ptis an.§.1.et sequẽtibus. Uide Presens defunctus.f.
bf Festũ sancti claudij possũt facere dom⁹ ordinis in ꝓuincijs gebennẽsis ⁊ burgun
die/cũ tribus lectionib⁹ ⁊ missa ꝓpria.ca.1.tertie cõpilꝰ.§.29.
Festum trinitatis. Uide Cõmemoratio.r. Signa.a.
bg Dñica in octauis pẽtecostes/festũ solẽne/de trinitate facim⁹ ⁊c.ca.19.prime ptis an.
.§.10.Et est missa de trinitate cũ sua ꝓpria ꝑfatione.ibi.§.11.
Festũ corpis christi. Uide Abstinẽtia.c.e.f.g. Cõicare.k. Cõmẽoratio.l. Glia
bi Festũ corpis christi/feria qnta post octauas pẽtecostes solẽniter ce/ (tibi dñe.a.
lebreť:cuius octaue fiunt eo ritu et solennitate/ qbus fiunt octaue assumptionis
beate marie.ca.2.prime ptis no.§.20.
bk Festum corporis christi per totũ diem spectat ad priorẽ celebrãdũ.ca.1.tertie com/
pilꝰ.§.31. Uide Conuersi.o. Genua.c.
bl De hoc festo habeť ad longũ.ca.2.prime ptis no.§.20.et sequẽtibus.
bm Qñ festũ sancti iohãnis/occurrit in dñica infra octauas corpis christi / dicunť due
misse in cõuentu.ca.1.tertie cõpilꝰ.§.36. Uide Audũ officiũ.c. Incensum.x.
bn Quãdo octaue corporis christi/occurrũt in festo apostolorũ petri et pauli/ fiunt in
vigilia festi.ibi.§.37.
Festum barnabe apostoli.
bo In huius festi vigilia/nõ fit cõmemoratio.ca.31.prime ptis an.§.8.
Festum sancti iohãnis baptiste. Uide Abstinẽtia.a.e.g. Sermo.b.
bp De hoc festo ⁊ eius vigilia/habeť ca.22.prime ptis an.§.1.et sequẽtibus.
bq Quãdo festũ sancti iohãnis ⁊ corporis christi occurrũt vno die/die ꝑcedenti/fit ab/
stinẽtia ꝓ ambobus ⁊c.ca.2.prime ptis no.§.22.Et tunc festũ sancti iohãnis trãs/
ferť ad feriã sextã.ibi.§.22. Uide cõuersus.3.
br Festum sanctorũ iohãnis ⁊ pauli/quãdo occurrit in dñica infra octauas corporis
christi/ transferť.ca.2.prime ptis no.§.21.
bs Festũ cõmemoratiõis sancti pauli/qñ occurrit in octauis corporis christi/trãsferť
ad feriã sextã.ca.2.prime ptis no.§.21.
Festũ apostolorũ petri ⁊ pauli. Uide Abstinẽtia.a.
bv De hoc festo ⁊ eius vigilia/habeť ca.23.prime ptis an.§.1.et sequẽtibus.
bx Festũ visitationis beate marie solẽniter celebreť per totũ ordinẽ/ quo ad mona/
chos.ca.1.tertie cõpilꝰ.§.38. Uide Abstinẽtia.d. Cõuersus.3
Festũ beate marie magdalene. Uide Sermo.b.
bz De hoc festo habeť ca.24.prime ptis an.§.1.et ca.2.prime ptis no.§.30. Uide Cre
do.e. Cõmunicare.p.
Festum sancti iacobi. Uide Jeiunare.i.
ca Festum sancte anne/per totum ordinẽ celebretur cum tribus lectionibus/ ⁊ missa
ꝓpria.ca.1.tertie cõpilꝰ.§.39.
cb Festum vinculorũ sancti petri.ca.24.prime ptis an.§.2.
cc In huius festi vigilia/nõ fit cõmemoratio.ca.31.prime ptis an.§.8.
cd Festũ inuentionis sancti stephani.ca.24.prime ptis an.§.3.
ce De hoc festo etiã habeť ca.2.prime ptis no.§.31.et ca.30.prime ptis.§.21.
Festum sancti laurẽtij. Uide Jeiunare.i.
Festũ assumptiõis. Uide Abstinẽtia.a. Sermo.b. Assumptio.a.b.
cd De hoc festo ⁊ vigilia/habeť ca.25.prime ptis an.§.1.et sequẽtibus.
ce In hac vigilia ⁊ ꝑ totas octauas/quãdo incipim⁹ hymnũ/aue maris stella/veniã
accipimus.ca.36.prime ptis an.§.18.
cf Per totas octauas/venias nõ accipimus.ca.37.prime ptis an.§.3.
cg Infra has octauas/⁊ natiuitatꝭ btẽ marie/qñ celebrať de solẽnitate in cõuentu/di/
citur dñicale kyrieꝭ.⁊ glia in excelsis.ca.2.prime ptis no.§.33.
Festum sancti bernardi. Uide Bernardus.a.b. Cõuersus.y.
Festum sancti bartholomei. Uide Jeiunare.i.
Festum sancti augustini. Uide Cõuersus.s.

ch In hoc festo legit̄ sermo/ dñicus sermo: ⁊ homelia beati hieronymi/ homo quidam
peregre ꝓficiscens.ca.29.prime ꝑtis an.§.11.

ci Festum decollationis.ca.25.prime ꝑtis an.§.10.et.11.

ck In hoc festo cessat cõmemoratio de sancto iohãne cõis.ca.31.prime partis an.§.15.
Festũ natiuitatis btẽ marie. Uide Abstinẽtia.c. Sermo.b. Audũ officiũ.d.

cl Octaue huius festi/ recipiunt̄/ sicut in assumptione eiusdẽ.ca.26.prime ꝑtis an.§.1.

cll Festũ exaltationis sancte crucis.ca.26.p̄me ꝑtis an.§.6.et sequẽtibus.

cm In hoc festo/ in hymno de laudibus dum dicit̄/ o crux/ veniã sumimus.ca.36.p̄me
ꝑtis an.§.24. Uide Dormitio.b. Cõmemoratio.m.

cn Ab hoc festo vsq₃ ad pascha/ qñ comedit̄ in refectorio/ post gr̃as redimꝰ ad cellas:
et lector refectorij sũpta refectiõe/ pulsat ad nonã.ca.26.prime ꝑtis an.§.8.

co In crastino huiꝰ festi/ incipiũt ieiunia ordinis.ca.14.secũde ꝑtis an.§.9.

cp In crastino huiꝰ festi incipiũt vigilie.ca.41.p̄me ꝑtis an.§.5.

cq Ab hoc festo vsq₃ ad pascha post prandiũ diebꝰ capl̄i/ reuersi ad cellas dicimꝰ no/
nã beate marie: ⁊ alijs exercitijs spiritualibꝰ occupamur.ca.34.prime ꝑtis an.§.6.
Festum sancti matthei. Uide Jeiunare.i. Sabbatũ.m.n.o.

cr De hoc festo habet̄ ca.27.prime ꝑtis an.§.1.3.7.

cs De vigilia huius festi/ in missis de viuis prius fit cõmemoratio/ q̃₃ de ieiunio.ca.31.
prime partis an.§.9.

ct Festũ scti mauritij.ca.27.p̄me ꝑtis an.§.2.6.9. Uide Sabbatũ.p.q.r.
Festum sancti michaelis. Uide Sermo.b.

cv De hoc festo/ habet̄ ca.27.prime ꝑtis an.§.10.
Festũ sancti hieronymi. Uide Cõuersus.s. Letania.e.

cx Festũ scti dionysij/ possũt domꝰ frãcie celebrare cũ capl̄o.ca.2.prime ꝑtis no.§.35.

cy Festi sancti luce officiũ est sicut sancti iacobi: gl̄ia in excelsis/ ⁊ credo/ ⁊ p̄fatio aplo
rũ dicunt̄.ca.28.p̄me ꝑtis an.§.1. Uide Cõuersus.s. Cluniacẽses.a.

cz Festũ vndecim miliũ virginũ possunt moniales celebrare cũ cãdelis: et monachi
cum capl̄o.ca.2.prime ꝑtis no.§.36. Uide Cõuersus.y.
Festũ sanctorũ simonis ⁊ iude. Uide Jeiunare.i. (Sermo.b.

db Festũ oim sctõꝝ celeberrime colimꝰ.ca.28.p̄me ꝑtis an.§.4. Uide Abstinẽtia.a.

dc De hoc festo ⁊ vigilia/ habet̄ ca.28.p̄me ꝑtis an.§.34. Uide Consuetudines.g.h.

dd In h̄ festo ante cõpletoriũ/ dicit̄ placebo in cellis/ ꝓ cunctis fidelibus/ ⁊ die sequẽti
agenda post nocturna.ibi.§.5. Uide Agenda.k.l.

de Ab hoc festo vsq₃ ad pascha/ conuersi auene vescunt̄ pane.ca.20.tertie ꝑtis an.§.12.

df In h̄ festo/ ꝯũsi vnã tunicã veterẽ reddũt/ vnãq₃ nouã accipiũt.ca.23.t̃tie ꝑt̄ an.§.2.

dg Festũ reliquiarũ solẽniter celebramꝰ.ca.28.p̄me ꝑtis an.§.7. Uide Cõuersus.x.

dh De hoc festo/ habet̄ ca.28.p̄me ꝑtis an.§.8.9.10. Uide Capl̄m monachorũ.e.

di Hac die añ cõpletoriũ/ dicit̄ placebo in cellis/ ꝓ fratribus ordinis ⁊c̄.ibi.§.11.

dk Festum reliquiarũ ecclesie inferioris/ fit in octauis festi reliquiarũ ecclesie superio
ris.ca.28.prime ꝑtis an.§.12.

dl In vigilia huiꝰ festi/ prior descẽdit ad domũ inferiorẽ.ca.6.secũde ꝑtis an.§.25.

dm In hoc festo prior ⁊ ꝓcurator ꝓpter fragilitatẽ non cessant ab officio suo.ca.2. pri/
me partis no.§.39. Uide Cõuersus.x.

dn In hoc festo/ prior et ꝓcurator/ ieiunium nõ infringunt.ca.4.secũde partis no.§.21

do Festo sancti martini/ legit̄ sicut in festo sancti nicolai.ca.29.prime ꝑtis an.§.12.

dp Festũ scti hugonis lincolniẽsis celebramꝰ solẽniter cũ candelis quo ad oẽs.ca.2.
prime ꝑtis no.§.37.et ca.1.t̃tie cõpil̄.§.41. Uide Sermo.b. Cõuersus.v. Cre/
do.e. Cõmunicare.p. Letania.e.

dq In hoc festo/ lectiones sicut scti martini.ca.29.p̄me ꝑtis an.§.12.

dr Festũ p̄sentatiõis btẽ marie solẽniter celebret̄ quo ad monachos ꝑ totũ ⁊c̄.ca.1.
tertie cõpil̄.§.42. Uide Abstinẽtia.d. Cõuersus.3.

ds Festo sctẽ katharine/ dicit̄ officiũ sctẽ agathe.ca.30.prime ꝑtis an.§.25.

dv In hoc festo dicit̄ oratio ꝓpria/ sc₃/ deus qui dedisti legem.ca.1.tertie cõpil̄.§.43.
Festum dedicationis. Uide Dedicatio per totũ.

dy Festũ patroni ecclesie sue cathedralis q̃libet domus potest semel in anno celebra
re cũ duodecim lectionibꝰ.ca.2.prime ꝑtis no.§.42.

dz Festum capituli quãdo occurrit feria secũda/ vel tertia seu sabbato hebdomade quinquagesime/ fit de eo sicut in festo sancti andree quãdo occurrit infra aduentum.ca.1.tertie compil.§.15.

Festum duodecim lectionũ. Uide Credo.d.

eb Festi officiũ ad diem sequẽtẽ trãsferimus/ quãdo in aduẽtu ⁊ a septuagesima vsqꝫ ad pascha festũ duodecim lectionũ habẽs vel nõ habens capitulũ occurrit die dominico.ca.2.prime ptis an.§.17.

ec Festi officiũ trãsfert ad diẽ sequẽtẽ sine caplo: qñ ab octauis pẽtecostes vsqꝫ ad aduentũ/ festũ duodecim lectionũ occurrit in dñica/ in qua historia incipiẽda est/ cuius rñsoria in alia dñica/ dici nõ potest.ca.20.ꝑme ptis an.§.8.

ed Festũ cuius officiũ trãsfert/ si ieiuniũ habeat/ ipsum ieiuniũ ⁊ cõmemoratio de vigilia fit in sabbato ad missam/ vel missa ꝓpria/ si vigilia habeat dicit/ excepta vigilia natalis dñi.ca.2.prime ptis an.§.21

ef Festa duo si trãsferri cõtingat/ officiũ maioris festi/ primo fiat/ etiã si vltimo euenerit.ca.2.prime partis no.§.1.

eg Festiuitates candelarũ que sunt trãsferẽde/ transferant cum caplo/ candelis et refectorio quo ad monachos.ibi.§.2.

eh Festa duo candelarũ si sibi successerint/ vespere festi subsequẽtis a capitulo inchoantur.ca.3.prime partis no.§.1.

ei Si duo festa duodecim lectionũ siue dñica cum festo cõtinuant/ de presenti/ vespere vsqꝫ ad capitulũ/ cantant.ca.29.prime ptis an.§.7.

ek Si solẽnitas in hac cõtinuatione euenerit/ totũ officium de solẽnitate agit.ibi.§.8.

el Festa trium lectionũ/ quo ad inuitatoriũ/ ꝟsiculos ⁊ rñsoria/ capla et oꝛones/ quomodo celebrant.ca.30.prime ptis an.§.1.

em In festis triũ lectionũ/ ea respõsa dicimus que a signis monstrant.ibi.§.2.

en De festo trium lectionũ ad vespas ⁊ laudes fit cõmemoratio infra octauas apparitionis/ ascensions/ assumptionis ⁊ natiuitatis beate marie: et tribus vltimis diebus pasche et pentecostes/ et in dñicis diebus/ ⁊ festis duodecim lectionũ.ca.31. prime partis an.§.11.

eo De festo triũ lectionũ cõmẽoratio fit in omi missa de viuis.ca.31. ꝑme ptis an.§.12.

ep De festo trium lectionum/ prius fit cõmemoratio in missa de viuis ꝙ de ieiunio.ibi .§.10. Uide Cõmemoratio.i.p.t.

a Fideiubere seu spondere pro his qui de ordine nostro nõ sunt ꝓhibemur.ca.6.secunde ptis an.§.17.et ca.28.tertie ptis an.§.8. Fi

b Fidelitates. Uide domus.e.

a Fides nõ adhibeat fugitiuis/ veniẽtibus sup annũ ad cartusiã sine litteris prioꝝ suoꝝ.ca.32.tertie ptis an.§.22. Uide Scribere.g.

a Filum forfices ⁊ cetera accipit incola celle.ca.16.secũde ptis an.§.6.

b Filũ/ acus ⁊ forfices habẽt cõuersi.ca.23.tertie ptis an.§.5.

c Filum dat monachis coqnarius superior.ca.10.tertie ptis an.§.16. Uide Acus.c.

a Flectamꝰ genua/ et humiliate/ dicit in missa a capite ieiunij vsqꝫ ad cenã dñi: excepta oꝛone eple in sabbo ieiunioꝝ tpaliũ.ca.10.ꝑme ptis an.§.5. Uide Genua p (totũ. Fle

a Fossoriũ/ dolabrũ ⁊ cetera habẽt ꝯuersi.ca.23.tertie ptis an.§.5. Fos

a Fragilitas impedit sacerdotẽ hebdomadariũ ab officio suo.ca.43.ꝑme ptis an. .§.81. Uide Hebdõarius.y.x.z.ab.ah.ai.ak.al. Cõmunicare.r. Fra

b Fragilitas impedit diaconũ seruire ad missam.ibi.§.60.

c Fragilitas impedit oẽs a celebratione ⁊ a seruiẽdo ad missam.ibi.§.87.

d Fragilitas impedit oẽs a cõmunione.ca.5.ꝑme ptis no.§.19.

e Fragilitas impedit oẽs/ ab ascẽsu gradus altaris.ca.43.prime ptis an.§.86.

f Fragilitas nõ impedit sacerdotẽ hebdõam a missa/ qñ nõ est alius paratꝰ. ibi.§.84.

g Fragilitas nõ impedit nouos sacerdotes ⁊ nouos diaconos celebrare ⁊ seruire.ibi (.§.85.

h Fragilitas nõ impedit a cõione in die cene dñi.ca.5.ꝑme ptis no.§.18. Uide Dedicatio.p.q. Festum.dm. Celebrare.i.

Frangere silentiũ. Uide Culpa.g.h.i. Comedere.an. Fran

a Frangens silentiũ ad mẽsam prior infra terminos/ dicat septem psalmos cum letania.ca.6.secũde partis an.§.57.

i Fugitiui reperti/sine licētia prioris cartusie possunt capi per quoscūq priores. ca. 9. secūde ptis no. § 3.

k Fugitiui nō ꝑsumāt venire ad capitulū/vel ad domū cartusie super annum. ca. 31. secūde partis an. § 46.

l Fugitiuus si ad cartusiā venerit/nihil ꝓficiet/sed ad domū de qua venerit reuertet: ⁊ semel in hebdā vinū subtrahet ei/die q̄ daret. ibi § 46. Uide Fides. a. Scribere. g. Diffinitor. s. Absoluere. bc. Expensa. q. r. Carcer. m. Licētia.

m Tanq̄ fugitiuos puniant visitatores monachos/qui per priores suos facti sunt procuratores simulati: quos priores dure/reprehendant visitatores et puniant. ca. 4. tertie cōpil. § 18.

n Fugitiui ⁊ apostate capti/ducant ad domos vnde exierint/vel ad domos ꝓfessionum suarū/vel ad domū magis ꝓpinquā/si neutra illarū distet vltra tres dietas: quos nulla domus audeat refutare. ca. 10. tertie cōpil. § 2.

o Fugitiui nō possunt facere ꝓfessionē/aut obediētiā habere in domo ad quā ꝯfugerint sine licentia capli generalis/vel prioris cartusie. ibi § 4.

p Fugitiuos possunt retinere ꝑsidētes domorū in domib⁹ suis/aut remittere ad domos suas/expēsis domoꝝ ꝓfessionis ipsoꝝ fugitiuorū. ibi § 4.

q Fugitiui veniētes ad domū cartusie incarcerent/nisi aliter visum fuerit priori ipsius domus: ⁊ eos cum sibi placuerit/de carcere educere: et ad aliquā domū ad hospitandum mittere. ibi § 5.

r Fugitiui/apostate ⁊ criminosi/nō poterunt vocari per licētias que dant prioribus pro personis vocandis. ibi § 9.

Fundator. Uide Cimiteriū. f

a Fundatores seu alios seculares/ꝑsone ordinis nō inducant ad scribendū capitulo generali. ca. 7. secūde ptis no. § 12.

a Fures furtū cōmittentes in re parua valēte vltra duodecim denarios/expellant: et postea si misericordiā postulauerint/in domibus ꝓprijs/vsq ad capitulū sustētent. ca. 31. secūde partis an. § 8. Uide Expellere. g. h. Defunctus. i. Beneficium. ac. Excōmunicatio. e.

a Gagerias/null⁹ accipiat vllo mō. ca. 32. scde ptis an. § 29. Uide Cōtract⁹. a

a Galileis/nullus loquit. ca. 28. tertie partis an. § 36.

b In galileis ⁊ a primo ostio coquine vsq ad portam signi: et vsq ad ostiū cellarij/nullus loquat. ibi § 36.

Gallina. Uide Cura. g

Garcio. Uide Antiquior. o. Denarius. c. Famulus. a. b.

a Genua nō flectimus in laudibus vigilie natalis dñi/vsq post octauas apparitionis. ca. 4. prime ptis an. § 4.

b Genua flectimus ⁊ veniā accipimus in ꝑfatione misse/dum dicit gratias agamus: ⁊ in te deum/dum dicit/te ergo/ꝓpter indulgētias cōsequendas. ca. 1. tertie compil. § 55. Uide Cōmunio. l. Confessio. i.

c Genua flectimus ⁊ veniā accipimus in hymnis festi corporis christi ad vesperas ⁊ laudes/dum dicit/tantū ergo sacramentū/ ⁊ o salutaris hostia. ibi § 35.

d Genua flectimus ⁊ veniā sup formas accipim⁹ in feria quarta hebdomade sancte/dum incipit introitus misse: In noīe dñi/omē genu flectat. ibi § 24.

e Procumbimus super formas diebus ferialibus ad pater noster ante hore initium et ad gloria patri/et preces. ca. 36. prime partis an. § 30. Uide Ascendere. a. Communicare. h.

f Genua flectimus ad gradum altaris: ⁊ manū sacerdotis osculamur/dum candelas accipimus. ca. 8. secūde ptis an. § 7.

g Genua flectim⁹ ad gradum altaris/cū aspergimur cinere. ca. 10. prime ptis an. § 4.

h Genua flectimus ad gradū altaris: ⁊ manū sacerdotis osculamur/cum ramos accipimus. ca. 11. prime partis an. § 29.

i Genua flectit sacerdos ad gradū altaris/posito incenso/ quādo incipit antiphona ad magnificat ⁊ benedictus. ca. 33. prime ptis an. § 9.

k Genua flectit sacerdos in venijs quādo est ad lectoriū: ⁊ osculatur postem lectorij. ca. 36. prime ptis an. § 23. Uide Uenia per totū.

l Genuā nō flectit sacerdos/dum est ad altare/sed osculatur altare in venijs.ibi.§.23.
et ca.43.prime ptis an.§.22. Gyro
Gyrouagi. Uide Comedere.f
a Gyrouagi/ad mensam prioris nō suscipiunt.ca.9.secūde ptis an.§.27.
a Gloria in excelsis/solēniter cantamus in solēnitatibus.ca.32.p̄me ptis an.§.3. Glo
b Gloria in excelsis/⁊ ite missa est/p̄terq̧ in aduētu:⁊ a septuagesima vsq̧ ad pascha/
cantamus in dn̄icis et festis duodecī lectionū/⁊ in officio ꝓprio hebdōarū natalis
dn̄i:pasche ⁊ pētecostes:⁊ in vigilijs pasche ⁊ pentecostes.⁊ in missis btē marie cō
uentualibus ⁊ p̄uatis:⁊ in eius officio nudo.ca.34.p̄me ptis an.§.12.
c Gloria in excelsis/p̄ter aduentū ⁊ septuagesimā dicit in missa beate marie cōuētua/
li ⁊ p̄uata.ca.36.p̄me ptis an.§.7.
d Gloria in excelsis/dicim⁹ infra octauas assumptiōis/ natiuitatis beate marie/qn̄ cā/
tabit de solēnitate.ca.2.p̄me ptis no.§.33.
e Glia in excelsis/dicimus in missa spūssancti in electione noui prioris /nisi in aduen/
tu/⁊ a septuagesima vsq̧ ad pascha.ca.16.p̄me ptis an.§.7.
f Glia in excelsis / dicit/qn̄ inchoat tricēnariū de spūsctō.ca.5.prime ptis no.§.10.
g Glia in excelsis/dicit in oib⁹ missis de spūsctō/de trinitate ⁊ angelis/ tā cōuētualib⁹
q̄ p̄uatis:exceptis septuagesima ⁊ aduētu.ca.1.tertie cōpil.§.18. Uide Kyriel.m.
h Ad glia in excelsis/sacerdos nō expandit manus.ca.43.p̄me ptis an.§.13.
i Gloria in excelsis/⁊ ite missa est/a p̄ma dn̄ica aduētus/vsq̧ ad p̄mā missam natiuita
tis/ dimittimus.ca.2.prime ptis an.§.6.
k Gloria in excelsis/⁊ ite missa est/a septuagesima vsq̧ ad sabbatū sanctū dimittim⁹.
ca.9.prime ptis an.§.4.
l Glia in excelsis/dicit in festis cōceptionis/purificationis/⁊ annūciatiōis beate ma/
rie/quocūq̧ tēpore occurrāt.ca.1.tertie cōpil.§.17.
m Glia in excelsis/nō dicit in missa festi triū lectionū.ca.30.prime ptis an.§.36.
n Glia in excelsis/reticet infra octauas epiphanie ⁊ ascēsionis/qn̄ diebus triū lectio/
nū de octauis celebrat in cōuentu.ca.2.p̄me ptis no.§.12.
o Glia in excelsis/credo/sanctus ⁊ agnus dei/cōuentualiter in officio nudo/oīni tem/
pore reticent.ca.5.prime ptis no.§.31.
a Gloria tibi dn̄e qui natus es/dicit ad horas diurnas/in hymnis īfra octauas cor/
poris christi.ca.1.tertie cōpil.§.34. Uide Apparitio.l
a Gloria patri/nō dicit ad benedictionē mense ⁊ gratiarūactionē/in die cene ⁊ para
sceue.ca.13.prime ptis an.§.10.
b Gloria patri/quādo dicit/inclinati sup misericordias supplicamus ⁊c.ca.36.prime
partis an.§.27. Uide Festū.ad. Conuersus.p
c Si gloria patri/ vel gloriā hymni/vel dn̄s vobiscū/intrādo vel exeundo de ecclesia
dici cōtigerit /statim inclinamus.ca.37.p̄me ptis an.§.4.
d Gloria patri/nō dicit in p̄cibus ꝓ electione prioris tribus dieb⁹ ante pascha.ca.4.
tertie cōpil.§.1. Uide Electio.b
Glosare. Uide Statutū.i
Gradus. Uide Ascendere.a
a De gradu maioris altaris.debet intelligi statutū/dicēs q̄ nō parati ea die nō ascen Grad
dunt gradū.ca.5.prime ptis no.§.30.
b Quando gradū altaris ascendimus: ⁊ cum transimus ante altare/inclinamus.ca.
37.prime partis an.§.26.
c Ad gradū altaris flexis genibus/dicit pater noster sacerdos/missam celebraturus.
ca.43.prime ptis an.§.1. Uide Genua.f.g.h.i
d Ad gradum quādiu sacerdos orationē facit/ nec diaconus/ nec alius transit iuxta
eum.ca.42.prime ptis an.§.13.
e Gradū altaris ascendunt sacrista ⁊ ꝓcurator:etiā nō parati/p̄missa tn̄ si fieri potest
confessione.ca.43.prime ptis an.§.86. Uide Fragilitas.e
f Gradū ascēdit sacrista/ante cōfessionē diebus festis/vt candelas accēdat.ibi.§.86.
a Grangiā ex magna parte custodiunt/magister ouium ⁊ caprarum ac socij eius.ca. Gran
18.tertie partis an.§.2.
b A grangijs cū veniūt cōuersi/ad ecclesiā inferiorē diuertūt. ca.26.tertie ptis an.§.11

c In grangijs primis pcurator nunꝙ̃ iacet/sed comedere põt.ca.8.scđe ptl an·§·42
d In grangijs nřis ad tps vrgẽte necessitate ꝛ nõ aliter/recipe arcas ꝛ pecora est per/ missum.ca.32.scđe ptis an·§·6.et ca.28.tertie ptis an·§·65.
e Ad grangias vinũ purũ nõ mittaꝛ̃/nec fratribꝰ aut familie vbicũꝙ̃ fuerint ad ope/ randũ.ca.32.scđe ptis an·§·21.et ca.28.tertie ptis an·§·48.
f In grangijs vinũ nõ mittaꝛ̃ fratribꝰ qui ibi operanꝛ̃ vel alibi/nisi sit illuc eis pro/ ctandũ.ca.28.tertie ptis an·§·49. Uide Comedere.ac
g Grangie ꝛ pecoꝝ magistri/nõ poterũt esse cõuersi criminosi/cognarij/mulatarij vel magistri boũ/donec p generale caplm cõcedaꝛ̃.ca.31.scđe ptis an·§·25.
a Gregẽ derelinqueꝰ/pastor est solo nomie/idolũ inutilitate.ca.4.scđe ptis an·§·4. **Gre**
b Greges singulis annis cũ vadũt ad hyemãdũ ꝛ cũ redeũt/a pcuratore numerenꝛ̃. ca.8.scđe ptis an·§·55. Uide Aialia per totũ. Negocia.c
a Grenones rasorijs nõ radãt cõuersi.ca.28.tertie ptis an·§·13. Uide Barba.a.d
b Grenones radere pmittiꝛ̃ cõuersis.ca.13.tertie cõpil·§·3.
Guerra. Uide Capa.f **Guer**
a Guerrarũ tpe/domꝰ ordinis possũt se trãsferre cũ bonis suis/ad domos ordinis/vꝉ ad loca tutiora/de cõsilio saltim vniꝰ visitatorũ.ca.13.tertie cõpil·§·1.
a Habitum nostrũ si episcopi ꝛ cardinales suscipere voluerint/ erũt i cella.ca. 23.secunde partis an·§·9. **Hab**
b De priori habitu/nec superpelliciũ dimittiꝛ̃ canonico regulari cum recipi/ tur ad ordinem.ibi·§·11.
c Cum habitu suo/nouitij sepeliunꝛ̃ sine capa.ca.4.prime ptis no·§·3.
d Habitus clericorũ redditoꝝ nõ benediciꝛ̃.ca.1.tertie ptis no·§·2.
e Habitum/donati non mutant.ca.3.tertie partis no·§·5. Uide Apostata.c Ui/ de Absoluere.v.ac.
f Ex dimissione habitus apostate/excõicationẽ incurrũt.ca.10.tertie cõpil·§·6.
g Habitus auferaꝛ̃ oĩbus expulsis ꝛ fugitiuis/ si fieri põt.ca.31.secũde ptis an·§·41.
a Hebdõarius sequẽtis septimane/dicit missam btẽ marie in sabbato.ca.5.pͥme ptis (no·§·5. **Heb**
b Hebdõarij officiũ in matutinis.ca.42.pͥme ptis an.p totũ.
c Hebdõarij officiũ in celebratione misse.ca.43.per totũ.
d Hebdõarij est missa festi per totũ annũ/qñ dicunꝛ̃ due misse in cõuentu/scʒ de festo ꝛ de ieiunio.ca.11.prime ptis an·§·15.
e Hebdõarius cantat missam de ieiunio/qñ missa anniuersarij occurrit.ibi·§·16.
f Hebdomadarij est missa dominicalis:et pro festo tam trium ꝙ̃ duodecim lectionũ ca.43.prime partis an·§·66.
g Hebdõarius dicit missam festi trium lectionũ/nisi habeat missam solenniorem.ca.3. prime partis no·§·5.
h Hebdõarius dicit missam ãniuersarij.ca.43.pͥme ptis an·§·66.et ca.48.pͥme ptis an. ·§·15.Sed intelligiꝛ̃/tricẽnario nõ currẽte.ca.2.tertie cõpil·§·31.
i Hebdõarius dicit missam benefactoꝝ.ca.43.pͥme ptis an·§·68.et ca.48.prime ptis an·§·15.Sed intelligiꝛ̃/nullo tricẽnario currẽte.ca.2.tertie cõpil·§·31.
k Hebdõarius dicit missã p breui.ca.43.pͥme ptis an·§·66.et ca.48.pͥme ptis an·§·19.
l Hebdõarius dicit missas defunctorũ in crastino omniũ sanctoꝝ et reliquiarũ.ca.43. prime partis an·§·66.
m Hebdõarius dicit missam p prece monachi.ca.48.pͥme ptis an·§·31.
n Hebdõarius dicit vnã missam in obitu mercẽnarij.ca.19.secũde ptis an·§·21.
o Hebdõarius nõ cantat de tricẽnario/nisi in ordine suo.ca.48.pͥme ptis an·§·5.
p Hebdõarius dicit missas triũ dierũ capli.ca.16.prime ptis an·§·5.
q Hebdõarij sunt misse rogationũ/ieiuniorũ tẽporaliũ ꝛ vigiliaꝝ que missas habent. ca.43.prime partis an·§·66.
r Hebdomadarius dicit preces in capitulo/die reliquiarũ.ca.28. prime partis an·§· 10. Uide Benedicere.t
s Hebdomadarius si prima die hebdomade sue missam cõuẽtualẽ cãtauerit: ꝛ dein/ ceps officium suum exequi nõ potuerit/vicarius eius hebdomadã illam ꝛ suam exequeꝛ̃.ca.43.prime partis an·§·79.
t Qz si hebdõarius primã missam nõ cantauerit/nec deinceps officiũ suum recupera/

uerit/hebdõa illa vicario suo deputat̃.ibi.§.79
v Hebdõario cuilibet licet añ feriã q̃ntã recupare suã hebdõam:ꝫ feria q̃nta ⁊ deinceps
nõ licebit:excepto lectore refectorij.ibi.§.80.
x Hebdõari⁹cũ nõ est pat⁹in fest.xij.lec.⁊ feria scđa/tertia ⁊ q̃rta pasche ⁊ pẽtecostes/
totũ officiũ eiusdẽ vicarius eius exequit̃.ibi.§.81
y Hebdõario si fragilitas acciderit int̃ sextã ⁊ nonã in fest seu vigilijs in q̃bus altare
parat̃:nonã cãtat si festũ est capli:cenã vel prandiũ bñdicit:ꝫ vicario suo/cetera
oĩa derelinquit.ibi.§.82.
z In hebdõarij choro/cũ nec ipse nec alius ẽ paratus:ille cui de alio choro/sequẽs cõ
tingit hebdõa/exequit̃ officium hebdõarij.ibi.§.83.
ab In neutro choro sacerdote parato/põt hebdõarius de mãdato prioris/vel vicarij/
officium suum facere:⁊ tã ipse q̃ ceteri/missas quas nõ oportet differri vel omit/
ti celebrare.ibi.§.84.
ac Hebdõarius nõ legit lectionẽ in missa/feria q̃rta ⁊ sabbato ieiunioꝝ tempaliũ/si nõ
celebret.ca.1.tertie compil.§.7.
ad Hebdõarius dicit missam de ieiunio in cõuẽtu/qñ cathedra sancti petri/occurrit in
aliquo sabbato quadragesime.ibi.§.16
ae Hebdõarius dicit missam de vigilia in ↄuẽtu/in festo trium lectionum habẽte mis/
sam ꝓpriam.ibi.§.64.
af Hebdõarius dicit missam dñicalẽ/feria sexta/occurrẽte festo triũ lectionũ hñte missã
ꝓpriã/qñ missa dñicalis/nõ potuit dici antea.ibi.§.63.
ag Hebdõarius dicit missam festi.xij.lec.occurrẽtis in vigilia habẽte missam ꝓpriam.
ibi.§.66. Uide Bñdicere.y.z.ab.
ah Hebdõarius nonã cãtat/feria scđa/tertia ⁊ q̃rta pasche ⁊ pẽtecostes:si int̃ sextã ⁊ no
nam/fragilitatẽ habuerit.ibi.§.74.
ai Hebdõarius/totũ officiũ suũ facit/tribus diebus seq̃ntibus si fragilitatẽ habuerit:
excepta missa.ibi.§.75.
ak Hebdõarius/totũ officiũ suũ facit/duob⁹diebus post festũ thome martyris/nisi ⁊c.
ibi.§.76. Uide Sacerdos ꝑ totũ. Lectio.r
al Hebdomadarius si nõ celebret in vigilia pasche ⁊ pẽtecostes/non legit lectionẽ in
missa.ibi.§.80.
Herbe. Uide Fructus ꝑ totum. Cena.e. Her
Hilarius sanctus. Uide Festum.t. Hila
a Hymnos solẽniter cãtamus tota hebdõa natalis dñi/etiã in festis occurrentibus. Hym
ca.5.prime partis an.§.24.
b Hymnos solẽniter cãtamus/tota hebdõa pasche.ca.14.prime partis an.§.25.
c Hymnos solẽnit̃ cãtamus/dñica in octauis pasche.ca.15.prime ꝑtis an.§.1
d Hymnus paschalis solẽnit̃ cãtat̃/dñicis vsq̃ ad ascẽsionẽ.ibi.§.1.
e Hymn⁹ in crastino ascẽsiõis cãtat̃/sicut splẽdor patñe glie.ca.17.ꝑme ꝑtis an.§.12.
Uide Antiq̃or.m. Genua.b. Apparitio.l. Annũciatio.f.
a Hircos/ad custodiendũ sufficiũt duo mercẽnarij.ca.18.tertie ꝑtis an.§.16. Hir
a Historias incipimus dñicis ꝓpinq̃oribus kalẽdis mẽsiũ/a kalẽdis augusti/vsq̃ Histo
ad kalẽdas nouẽbris.ca.21.prime partis an.§.2
b Historia si tpe suo ↄsummari nõ põt/ↄsummata sequenti:quo ad refectorium ꝓce/
dens repetat̃.ibi.§.6.
c Historia incipit̃ in refectorio/dñica q̃ incipiẽda ẽ/si cãtet̃ de festo.ibi.§.7.
d Historia icipit̃ in refectorio/qñ octaue natiuitat btẽ marie veniũt in dñica:⁊ rñso/
ria historie differt̃ ad sequentẽ dñicã.ca.26.ꝑme partis an.§.5
e Historia machabeoꝝ incipit̃ in festo sancti michaelis/qñ accidit in dñica:⁊ rñsoria
historie ad sequentẽ dñicã reseruat̃.ca.27.ꝑme partis an.§.10.
f Historia icipit̃ post homeliã dñicalẽ:⁊ residuũ homelie festiualis/ab octauis pẽte
costes.ca.20.ꝑme ꝑtis an.§.7.Et in dñica infra octa.natiuitatis btẽ marie.ca.26
ꝑme ꝑtis an.§.5.Et in festo omniũ sanctoꝝ qñ accidit in dñica.ca.28.ꝑme partis
an.§.6. Uide Dñica.b.c.
g Historie lectiões/ꝓ triũ lectionũ festo nũq̃ dimittim⁹/nisi ĩ vigilia natal dñi:⁊ duo
bus post festũ thõe martyr dieb⁹:⁊ hebdõadib⁹pasche ⁊ pẽtecostes:⁊ ifra octauas

assũptiõis btẽ marie.ca.21.pme ptis an.§.13. Et ĩfra octa.corpis christi.ca.2.pme
h Historiam lector refectorij legit rotũdius/sermones ꝛ home/ (partis no.§.25.
lias attractius.ca.13.scđe partis an.§.5.
i Si sabbo festũ occurrat in q̃ historia legať in refectorio: de historia q̃tũ cene suffi/
ciat dimittim⁹: ꝛ post illud/fit de seq̃nti ťmiatiõe recordatio.ca.35.pme ptl an.§.9
a Hieremiã a dñica de passione/vsq; ad cenã: partim in ecclia/partim in refectorio Hie
legimus.ca.11.prime partis an.§.19.
b Ultime tres lectiões de hieremia/terminanť: cum tu aũt.ibi.§.34.et ca.21.pme p/
tis an.§.12.et ca.35.prime partis an.§.17.
a Hieronymus sanctus. Uide Festum.cv.
Homagia. Uide Domus.e. Hona
a Homelie euãgelioꝝ qñ supfluũt dñica ante septuagesimã/leguntur in refectorio.ca. Home
7.prime partis an.§.8
b Homelia dñical' pmũ legiť in refectorio: qñ in dñica cãtať đ festo duodeci lectionũ
ꝛc.ca.20.prime partis an.§.6 Uide Dñica.a
c Homelia dñicalis primũ legiť in refectorio: qñ in dñica cãtať de festo.xij.lectio.de/
inde qđ remanet de homelia festi/ab octauis apparitiõis: nisi sit dictũ vel dici ha
beat in alio festo.ca.7.prime partis an.§.9 (Uide Lectio.an
d Homelias ꝛ sermões legit attractius/lector refectorij.ca.13.secunde partis an.§.5.
e Homeliã vel sermonẽ si legi debeat crastia die/loco lectiõis recordamur ĩ claustro
dñicis ꝛ festis capli ꝛc.ca.35.pme ptis an.§.10. Sermonẽ tñ assumptiõis non re/
cordamur/nisi ꝛc.ibi.§.10.
a Homicide nũq; recõciliabunť.ca.31.scđe ptis an.§.6.et ca.32.tertie ptis an.§.5 Homi
Honestas. Uide Curia.a. Hone
a Si honestatẽ debitã religioni seruãt monachi cũ secularibus/cũ socijs inquirãt vi/
sitatores.ca.30.scđe partis an.§.15
b Propter honestatẽ ordinis ꝛ p scãdalis euitãdis/donati vtanť caputio ꝯuersoꝝ.
ca.3.tertie partis no.§.5 Uide Caputium.o
a Honorẽ deferãt sibijpsis ꝯuersi.ca.2.ťtie ptis no.§.7. Uide Culpa.3. Frẽs.c. Hono
b Honorẽ ꝛ cõmodũ poris ꝛ alioꝝ domus sue/debet donat⁹ diligere ꝛ pcurare.ca.3.
a Horas btẽ marie dicimus in cellis/vel vbi sumus in ope/ (tertie ptis no.§.2 Hora
extra cellas.ca.36.prime partis an.§.13.
b Horã vnã de btã maria ꝛ vespas/añ pulsũ dicere possum⁹: nisi vespas ĩ quadrage/
c Horas btẽ marie dicit sacrista in ecclia ꝛ horas canõicas/qñ ab (sima.ibi.§.15
alijs in cellis psoluunť.ca.41.prime partis an.§.46
d Horas btẽ marie/trib⁹ diebus añ pascha: q̃liť dicimus.ca.13.prime partis an.§.14
a Horas diei: scz matutinas/missam ꝛ vespas in ecclia: in cellis semp completoriũ
dicimus.ca.41.prime partis an.§.24
b Pro alijs horis cãtãdis/nõ venim⁹ ad ecclesiã: nisi in festis capli/vel qñ in vigilijs
aut ieiunijs missam habẽtib⁹/hora in ecclesia cãtãda est añ missam.ibi.§.24
c Horas oẽs pter cõpletoriũ in festis capli in ecclia cãtam⁹: excepta ťtia ꝛ sexta in ce/
na dñi.ca.34.pme ptis an.§.1.et ca.13.prime partis an.§.7
d Horas diurnas dicẽdo/nob sedere nõ licet: nisi faciente necessitate.ca.37.pme ptis
e Horas ante signũ cãtare possumus/diebus minutionum.ca.15.scđe (an.§.25.
partis an.§.8. Uide Cella.ab
f Horã pcedentẽ ꝛ subsequentẽ cãtat q̃ celebrat in ꝯuentu/si de ordine nostro sit.ca.
11.prime partis an.§.15.et ca.43.prime partis an.§.89
g Horas/si in ecclia cãtãde sint/cãtat infirmarius infirmis/anteq; pulseť.ca.45.pme
ptis an.§.4 Uide Defunctus.f. Colloquiũ.p
h Hore dicãť ĩfirmis a custodib⁹ suis.ca.44.pme ptl an.§.7.et ca.29.ťtie ptl an.§.4.
i Horaꝝ spacia sic terminet sacrista/ne frẽs debeãt molestari.ca.41.pme ptl an.§.38
a Hortos extra terminos/nulla domus possideat.ca.19.scđe partis an.§.1 Hortus
b Hortus põt haberi in terris agnellarioꝝ.ibi.§.11 Uide Agnellariũ.a Cura.g
Custos.m.n.o.p
Hortolanus. Uide Custos.p
a Hospites religiosos in choꝝ ꝛ caplm ꝛ refectoriũ ĩtroducim⁹.ca.9.scđe ptl an.§.1. Hos

b Hospites religiosi in purificatiõe btē marie/post priorē candelã accipiũt de manu sacerdotis.ca.8.prime partis an·§·4
c Hospites religiosi post priorē/cinerē accipiũt.ca.10.prime ptis an·§·4
d Hospites religiosi post priorē/ramos accipiũt.ca.11.prime partis an·§·28
e Hospites religiosos post ṗorē/aspgit sacerdos aq̄ bñdicta.ca.43.prime ptꝭ an·§·6
f Hospites seculares aspergit sacerdos post conuersos.ibi·§·6 Uide Clerici.e Celebrare.d.
g Hospites suscipit ꝓcurator/in domo iferiori ⁊ mãducat cũ eis si sint religiosi:⁊ ad priorē q̃s dignos iudicat/trãsmittit vel adducit.ca.8.scđe ptis an·§·34. Uide Comedere.f.i.q. Ferculũ.a.b.c. Libꝰ.a.c.d. Abstinētia.x.y. Colloquiũ.ak.al.
h Hospites religiosi/si tali hora venerint ad mēsam/a priore suscipiunt. (am.an. ca.9.secunde partis an·§·27.
i Hospites religiosi recipi pñt in refectorio.ca.9.scđe ptis an·§·19.et ca.13.scđe ptis
k Hospites visitat vicarius absente priore.ca.10.scđe partis an·§·23. (an·§·22.
l Cũ hospites adsunt/nõ debemus in rñdēdo eis/priorē ꝑuenire.ca.9.scđe ptis an. ·§·31. Uide Eq̄tare.h. Cãdela.t. Eligere.p.
m Hospites religiosi/tantũ in domo supiori/iacere ꝯsueuerũt.ibi·§·28
n Hospitibꝰ volētibꝰ venire ad matutīas/coq̄narꝰ supior absente ꝓcuratore:eũdo ⁊ redeũdo ꝓuidet vt lumē habeãt.ca.10.tertie ptꝭ an·§·14 Uide Cõpletoriũ.h.
o Hospitibꝰ ꝓuidet coq̄narꝰ supior pelles/pellicias ⁊ sotulares nocturnos.ibi·§·15.
p Hospites q̃ de ordine nr̃o nõ sunt/ad sermonē recipiunt in caplo generali/siue sint religiosi/siue seculares.ca.29.scđe ptis an·§·12. Uide Custos.h.
q Cũ hospitibꝰ/nullus nisi specialit̃ iussus infra claustrũ loquit.ibi·§·12
r Pro hospitibꝰ absentibꝰ vel a domibꝰ recedētibꝰ/nõ dent recreatiões psonis ordinis.ca.4.scđe ptis no·§·5. Uide Expẽsa.v.x.z.
s Hospitibus in victu ⁊ vestitu ⁊ alijs eque ꝓuideãt priores vt ꝓfessis.ca.3.secũde partis nouoꝝ·§·5.
t In hospitibus ⁊ ꝓfessis/habēt priores eãdem ptãtem.ibi·§·5
v Hospites tenent prioribus ⁊ ceteris officialibus ꝑ oĩa obedire/vt ꝓfessi.ibi·§·5
x Hospites ⁊ nouitij in his que diuidunt ꝑ ꝯuentũ/equalē cum ꝓfessis habeãt portionem.ca.6.scđe ptis no·§·9 Uide Dare.e Asportare.b Accõmodare.a.
y Hospitãtes in domo de plãtatis/nihil inde p̃ter hospitiũ recipiãt.ca.32.scđe ptis an·§·15.et ca.26.tertie ptis an·§·5
z Hospitari nõ debēt ꝯuersi in domibus sanctimonialiũ.ca.28.tertie ptis an·§·12
ab Hospitibus ꝑgrauat domus silue bñdicte:ideo nullus mittat ad sustentandũ.ca.31.scđe ptis an·§·49 Uide Bñficiũ.h.y.
a Hostie fiãt de pura ⁊ mũdissima farina triticea.ca.1.tertie compil·§·62 Hostia
b Hostia dñici corporis/itegra in pasceue/a sacerdote sumēda seruat.ca.13.p̃ie ptꝭ an.
c Hostiã q̃ vsq; ad sequentē dñicã reponēda est/nõ frãgimus/in natali dñi. (·§·9. ca.5.prime partis an·§·23.
d Hostijs integris ad dextrum cornu altaris/tam clerici q̃ laici in natali dñi cõmunicamus.ibi·§·22
e Hostie tres ministrant in die cene dñi.ca.13.prime ptis an·§·9 Uide Cõicare.e
f Hostia eleuat vt possit videri.ca.43.prime ptis an·§·36 Uide Casula.b Cereus a. Campana.a
g In eleuatiõe hostie si stãtes oramus/ad terrã ꝓsternimur.ibi·§·37
h Si due sint hostie/eã q̃ a dextris est tractamus:si tres/eã q̃ est in medio:si plures/ vt in pascha ⁊ pētecostes ⁊ natali dñi/diuidimus eas hincinde:⁊ eã quã debemꝰ recipe/in medio collocamus.ibi·§·38
i De hostia integra diaconꝰ cõicat in solēnitatibꝰ sup hebdam.ibi·§·51
k De hostia q̃ p̃cedēte dñica seruata ē/cõmunicat diaconꝰ diebꝰ dñicis.ibi·§·49
l Hostia q̃ est in capsula/nõ mutat infra hebdam in solēnitatibus.ibi·§·51.
m Si tñ ꝓpt infirmũ fracta fuerit/mutare licebit.ibi·§·51 Uide Corpꝰ christi.c.d.
a Hugo grãnopolitanus sanctus. Uide Festum.ap Hugo
b In h̄ festo/lectiões sunt sic̄ sancti martini.ca.29.prime partis an·§·12
Hugo lincolniēsis sanctus. Uide Festum.dp.dq.

a Incẽsum adolet̃ in missa de luce/in natiuitate dñi.ca.5.prime partis an.§.8. Incen
b Incẽsum adolet̃ in missa cene dñice.ca.13.ꝑme ptꝭ an.§.9. Uide Cena dñi ꝑ totũ.
c Incẽsum nõ adolet̃ in missa sabbati sancti.ibi.§.45.
d Incẽsum nõ adolet̃ in missa vigilie pẽtecostes.ca.18.prime partis an.§.8
e Incẽsum nõ adolet̃/in ꝑma missa pasche ⁊ pẽtecostes.ca.14.ꝑme ptis an.§.5.
f Incẽsum offerimꝰ/feria scđa/tertia ⁊ q̃rta pasche ⁊ pẽtecostes.ibi.§.20.
f Incẽsũ nõ adolet̃ feria q̃nta/sexta ⁊ sabbo pasche.ibi.§.21.Et pẽtecostes.ca.19.prie ptꝭ an.§.4.
g Incẽsũ ñ adolet̃ ꝑma die capl̃i generalꝭ missa.ca.16.ꝑme ptꝭ an.§.1.
h Incẽsum nõ adolet̃/in missa electionis noui prioris.ibi.§.8.
i Incẽsum offerimus in octauis pẽtecostes.ca.19.prime partis an.§.10
k Incẽsũ ponimꝰ in solẽnitatibꝰ.ca.32.ꝑme ptꝭ an.§.3.
l Incẽsũ diebꝰ dñicꝭ/⁊ festꝭ capl̃i cãdelas nõ hñtibꝰ/tãtũ ad missã adolet̃.ca.33.ꝑme ptis an.§.1.
m Qui ad vespas ⁊ matutias/sacerdoti incẽsum mĩstrat:nec mag̃t/nec bñdictꝰ icipit: nec eoꝝ antiphonas/nec manũ sacerdotis osculat̃.ibi.§.3.
n Sacerdos positurꝰ incẽsum/dũ dr̃ ꝟsus penultimꝰ hymni:cucullã iduit ecclꝭiasticã. (ibi.§.8.
o Cũ sacerdos positurus ẽ incẽsum in thuribulũ ante euangeliũ surgit/ mittẽdo nihil dicit.ca.43.prime partis an.§.15
p Incẽsum mittit in thuribulũ sacerdos dispositis hostijs seu hostia.ibi.§.27.
q Incẽsum sacerdoti/semꝑ ꝓcurator ministrat.ca.8.scđe partis an.§.18.
r Incẽsum debet ministrare ꝓcurator/si alter facit officiũ hebdomadarij.ca.33.ꝑme partis an.§.5.et ca.8.secunde partis an.§.18.
s Incẽsũ nõ offert sacerdoti vicariꝰ/cũ hebdalẽ cãtoriã facit: ꝓcuratore absente.ca.33.ꝑme ptꝭ an.§.4.et ca.10.scđe ptis an.§.9. Uide Antiquor.h. Inclinare.a.
t Incẽsum in thuribulũ/nunq̃ʒ ponit eṗs:nisi cũ officiũ facit.ca.9.scđe ptis an.§.13. Uide Thuribulũ.a. Thurificare.a.b.c.
v Incẽsum nõ adolet̃ in scđis vespis cõpassiõis btẽ marie/nec cãdele accendunt̃.ca.1.tertie compil̃.§.22
x Incẽsum nõ adolet̃ in missa corpis christi:qñ ⁊c.ibi.§.36.
a Incidi nullus se faciat ꝓpt̃ rupturã/vel alia q̃cũqʒ causa aliũ icidat.ca.15.scđe ptꝭ (an.§.2. Inci
a Inclinat sacerdos/posito incenso/postq̃ʒ genua flexerit ad gradũ:qñ incipit̃ antiphona ad mag̃t ⁊ bñdictus.ca.33.prime partis an.§.9. Incli
b Inclinat sacerdos ante hore initiũ/⁊ incipit deus in adiutoriũ/⁊ inclinat ⁊c.ca.42.prime partis an.§.1.
c Inclinat sacerdos ad gradũ altaris/eundo ad dicendũ euãgeliũ/⁊ redeũdo:⁊ priori si transierit ante illum.ibi.§.7.
d Inclinat quilibet postq̃ʒ incepit rñsoriũ/⁊ postq̃ʒ dixerit versum:⁊ dixerit gloria patri.ca.35.prime partis an.§.27.
e Incliat cãtor hebdariꝰ cũ incepit iuitatoriũ:⁊ post vltimũ ꝟsũ:⁊ post gl̃iam:⁊ post reiceptũ iuitatoriũ.ca.38.ꝑme ptis an.§.2. Uide Gl̃ia pr̃i.b.c. Jesus.a.
f Incliamur ad miscđias a laudibꝰ vigilie natal̃ dñi/vsqʒ i crastinũ oct̃.apparitiõis:⁊ a pascha vsqʒ ad octa.pẽtecostes:⁊ ifra octa.assũptiõis ⁊ natiuitatꝭ btẽ marie:⁊ in.xij.lectionũ festis.ca.37.ꝑme ptis an.§.3. Uide Bñdicere.ac. Crux.k.
g Incliamꝰ suꝑ miscđias/ qñ post euãgeliũ dr̃/te decet:⁊ qñ in gl̃ia in ex.dr̃/adoramꝰ te:⁊ qñ in credo dr̃/simul adorat̃:⁊ qñ sacerdos dicit/orate frẽs:⁊ qñ dr̃/sanctus:⁊ qñ in festiuis diebꝰ/dicunt̃ ꝑces ⁊ orõnes.ca.36.prime partis an.§.28.
h Supplicamꝰ ad altare cũ añ euãgeliũ signãtes nos/diximꝰ:gl̃ia tibi dñe:⁊ qñ inceptũ ẽ/gl̃ia in ex.⁊ credo:⁊ qñ sacerdos ꝟtit se ad ppl̃m/dicẽs dñs vobiscũ:⁊ qñ g̃dũ altarꝭ ascẽdimꝰ:⁊ cũ trãsimꝰ añ altare.ibi.§.26. Uide capl̃m mõachoꝝ.d.g
i Supplicat̃ priori ad lectionẽ eũti vl̃ redeũti:vel cũ añ eũ trãsit̃.ca.6.scđe ptꝭ an.§.2
k Incliamꝰ in refectorio apponẽti aliq̃d ⁊ remouẽti/⁊ ipse nob.ca.13.scđe ptꝭ an.§.31.
l Inclinamꝰ tradẽti nob tortas ad ostiũ refectorij/⁊ ipse nobis.ibi.§.39.
m Nõ inclinat is q̃ hymnũ vel psalmũ incipit.ca.38.prime partis an.§.10.
n Non inclinat ad pater noster/is qui primã/qui quintã/qui nonam lecturus est lectionem ⁊c.ca.35.prime partis an.§.19.

Incola. Uide Cella.c. Inco
Incontinentia. Uide Carcer.h.i. Cella.at. Incon

primam: sed ceteras horas. ibi. §. 13.

n Infirmarius si sit minut⁹/ alter facit officium suū. ibi. §. 16

o Infirmarius cātatis horis/ ꝛ dicto bn̄dicite/ pōt loq̄ cū infirmo ꝛ cū assistentibus. ibi. §. 5. Uide Bn̄dicere. add. Completorium. e.

p Infirmari⁹ nō intromittit se de cibo ꝛ potu infirmoꝝ. ibi. §. 7.

q Min⁹ īfirmi ad magł īfirmos cātaturi horas pn̄t ire obtēta licētia. ibi. §. 18.

r Infirm⁹ tolerat a socijs ꝑ q̄ttuor vel octo dies: ꝛ sedet assidue ī choro. ca. 37. ṗme p/ an. §. 26

s Infirm⁹ maiori indigēs indulgētia/ trāsfert ad locū vltimū: ꝛ in eo pōt dū psalmi dicunt/ iuxta libitū suū sedere. ibi. §. 26 Uide Ecclesia. i. Capl'm monachoꝝ. h.

t Infirmus q̄uis matutinis nō interfuerit/ pōt ad primā ꝛ ad quālibet aliā horam intrare: nona excepta. ibi. §. 19. Uide Confessio. af.

v Egrotās mōach⁹ dū exit de eccl'ia/ signū facit infirmario vt sequat eū. ibi. §. 9.

x Infirmi pl'es ī vna domo pn̄t collocari/ si necesse fuerit. ca. 44. ṗme ptis an. §. 7

y Infirmū q̄ de nouo dimittit eccl'iā visitat ṗor/ vel eo absente vicarius. ibi. §. 1

z Erga infirmos ac debiles/ prior sollicitū/ benignū ꝛ misericordē se debet exhibere. ibi. §. 1. Uide Coquinarius. a.

ab Infirmos q̄ eccl'iā dimiserūt/ debet ꝓcurator visitare. ca. 8. scd̄e ptis an. §. 15.

ac Infirmi ne a seruitorib⁹ vel alijs negligant/ ṗor ꝓuideat. ca. 44. ṗme ptis an. §. 3

ad Infirmi vt sanos a sanis/ ita egrotos ab egrotis secularibus debere cogitēt discrepare. ibi. §. 2. et ca. 29. tertie partis an. §. 1.

ae Infirmis ꝭm possibilitatē dom⁹/ necessaria ꝑparent. ca. 44. ṗme partis an. §. 2.

af Infirmi suꝑflua vel impossibilia non petant/ nec seruiētes sibi murmurando contristent. ibi. §. 2.

ag Pro infirmis albū panē facimus. ca. 14. secunde partis an. §. 16.

ah Pro īfirmo/ pisces emere solem⁹. ca. 44. ṗme ptł an. §. 4. Uide Carnes. a. b.

ai Infirmi a ieiunijs ordinis excipiunt. ca. 14. scd̄e partis an. §. 9.

ak Infirmi ad lectos redeunt post matutinas. ca. 41. prime partis an. §. 12. Uide Culcitra. b.

al Egrotās cum morti ꝓpinquare putabit/ congregat conuētus ad eum visitandū ꝛ inungendum. ca. 46. prime partis an. §. 1. Uide Cōmunicare. m. v. x. y. z. ab. Hora. h. Corpus christi. c. Bn̄dicere. e

am Infirmi q̄ nec pedibus nec eq̄tādo pn̄t intrare terminos nostros/ nullo recipimus modo. ca. 23. scd̄e ptis an. §. 35. Uide Cella. h. Dispēsare. h.

an Infirmus nō ponat sup bn̄dictū cinerē: ꝫ lectus eius modico cinere respergat. ca. 2. tertie compil. §. 1.

ao Infirmis nō legant q̄dā recōmēdatiōes dicte beati anselmi. ibi. §. 4

ap Cū ꝯuersi infirmi ex terminos infirmant/ pōt eos ꝓcurator vel ṗor visitare. ca. 29. tertie ptł an. §. 5

aq Cōuersos cartusie infirmos extra terminos visitabūt ṗores ordis viciniores de mādato prioris cartusie ꝛc̄. ibi. §. 5.

ar Infirmi ꝑbēdarij. Uide Induere. g. h.

a Infirmitatem grauem incurrēs/ si votum fecerit possit recipi ꝛc̄. ca. 23. secunde partis an. §. 29.

b Cum prior ꝓpter infirmitatē factus inutilis voluerit habere misericordiā/ significet domui cartusie ꝛc̄. ca. 6. scd̄e partis an. §. 48.

a Inniti non debent ad librum qui lectiones legunt/ tam in ecclesia q̄ȝ alibi. ca. 35. ṗme partis an. §. 16. Inni

b Nō innitimur qn̄ dicit/ veni sancte spūs: ꝛ quotiēs sine caputijs esse debemus. ca. 37. prime partis an. §. 7.

c Nō innitit ille q̄ incipit ṗmū ꝟsum hymni vel psalmi. ca. 38. prime ptis an. §. 10.

a Inobediens priori/ vel ꝑuerse obediens: ordinē teneat ꝛ sit extra conuētum. ca. 21. secunde partis an. §. 3. Inobe

b Tanq̄ȝ inobediētē deo ꝛ capl'o generali/ grauit puniat ille quē visitatores inuenerint nō obseruasse ꝑcedentē visitationē. ca. 30. scd̄e partis an. §. 12.

c Inobedientes/ rebelles/ conspiratores ꝛc̄. vt se corrigant/ moneant. ca. 31. secunde partis an. §. 3.

e Lectiones terni legimus in officio trium lectionum: vnus de inferioribus p̄mā: de mediocribus secundā: de sup̄ioribus tertiā. ca. 35. prime partis an. § 28.

d Quādo aliq̄ lectoꝝ defuerint in officio trium lectionum: illi q̄ lecturi sunt in hebdomada sequenti/ supplebūt vices eoꝝ. ibi. § 29

e Tertie lectiones prioris sunt/ infra hebdomadam pasche ⁊ pētecostes: secunde ꝓcuratoris: prime illius qui seruit ad missam. ca. 14. prime partis an. § 16. Uide Diaconus. p.

f Lectionē p̄mā legit in officio duodeci lectionū q̄ inferior est ordine: ⁊ singuli ꝑ ordinem singulas. ca. 35. prime partis an. § 14.

g Si q̄ matutinis nō interfuerint/ vices eoꝝ in ecclesia supplebūt/ quibus a vicario iniungetur vel cantore. ibi. § 8. Uide Ecclesia. d.

h Qui lectiones legunt/ viua voce/ apte ⁊ distincte legant ad intelligendū. ibi. § 16.

i In omnibus lectionibus que de ꝓphetis ad matutinas leguntur: dicitur loco tu autem: hec dicit dominus/ conuertimini ⁊c. ca. 21. prime partis an. § 12. et ca. 35. p̄me partis an. § 17. Uide Hieremias. b.

k Post lectiones de ꝓphetis/ que terminantur cum explicit: tu autem debet dici. ca. 5. prime partis no. § 8.

l Lectiones omnes/ in quibus nec tu autem dicimus: nec cōuertimini ad me/ finiuntur sicut versiculi trium dierum ante pascha. ca. 35. prime partis an. § 18. Uide Laterna. a

m Is qui primam/ qui quintam/ qui nonam lecturus est lectionem: circa finem vltimi psalmi vel cantici/ nudat caput/ deponit sedem suam ⁊ candelam accendit ⁊c. ibi. § 19. Uide Candela. p.

n Lectiones ad recordationem attente ⁊ sine strepitu audimus. ca. 35. prime partis an. § 5. Uide Historia. g. Job. c.

o Lectionē in missa feria q̄rta ieiunioꝝ tp̄aliū legit vltimus. ca. 3. p̄me ꝑtis an. § 3. et ca. 11. p̄me ꝑtis an. § 6. et ca. 19. p̄me ꝑtis an. § 3. et ca. 27. p̄me ꝑtis an. § 1.

p Lectionē nō legit vltimus in feria q̄rta ⁊ sabbo ieiunioꝝ tēpaliū/ si missam de mane cantauit in conuentu. ca. 1. tertie compil. § 7 Uide Hebdomadarius. ac. al. Festum. t.

q Lectiones dñice infra octauas epiphanie legentur in refectorio quando octaue anticipantur. ibi. § 9.

r Lectionē nō legit prior in missa in vigilia pasche ⁊ pētecostes/ si sit hebdomadarius ⁊ non celebret. ibi. § 80.

s Lectionē nō legit p̄or in missa/ in vigilia pētecostes/ si missam matutinalē cantauit in ꝯuētu. Et idē de alio celebrāte missā matutinalē/ si sibi veniat lectio. ibi. § 81.

t Lectionē quintā legit p̄or vel vicarius in sabbatis ieiunioꝝ tp̄aliū/ licet mane celebrauerint in ꝯuētu: aut ipse vicarius seruierit in ꝯuētu. ca. 2. p̄me partis nouoꝝ. § 40. Uide Antiq̄or. f.

v Lectiōes in vigilia pasche/ sine titulis dicimus. ca. 13. prime partis an. § 43. Et pētecostes. ca. 18. prime partis an. § 2.

x Lectiōes nō legūt in matutis/ trib⁹ dieb⁹ añ pascha: hebdōari⁹/ diacon⁹/ s̄bdiacon⁹/ lector refectorij ⁊ cātor hebdōarius/ si sit copia monachoꝝ. ibi. § 12.

y Lectio ⁊ ep̄la simul ab vno dicuntur ad missam vigilie natalis dñi. ca. 4. prime partis an. § 8. Et in die. ca. 43. prime partis an. § 64. Uide Cap̄lm mōachoꝝ. a. Consuetudo. f. et sequentibus.

z Lectio de euāgelijs habetur dieb⁹ festis/ a pascha vsq̄ ad festū omniū sctōꝝ. ca. 34. prime partis an. § 7. et ca. 1. scd̄e partis an. § 3.

aa Lectionis vtilitatem nō intēdimus excludere a spacijs operi manuū deputatis. ca. 41. prime partis an. § 20.

ab Lectionū studia/ nulla re magis q̄ solitudine pñt iuuari. ca. 27. scd̄e ꝑtis an. § 9

Lector in matutinis. Uide Inclinare. n. Laterna. a. Jube. a.

ac Lector debet versum repetere/ cum emendator grūnit. ca. 40. prime partis an. § 4 Uide Emēdator. f. Candela. p.

ad Lector recedit a lectorio/ anteq̄ versus responsorij incipiatur. ca. 35. prime partis anti. § 23.

ae Lector capituli egredit diebus dñicis/cũ dicit ꝟsus vnus omnino: in festis dicto confiteor.ca.12.secũde ptis an.§.2.
af Lector capituli claudit ostium claustri/ostium refectorij/ostium hospitij ꝛc.ca.12.secũde partis an.§.3.
ag Lector capituli quãdiu est ad lectoriũ/non inclinat.ibi.§.4. Uide Benefactor.a. Uide Capitulũ monachorũ.e.
ah Lector capli in lectura kalẽdarij/a duodecimo numero vsqz ad vicesimũ/dicat numerũ minorẽ añ maiorẽ/ꝓnũciãdo sic/tertiodecio/q̃rtodecimo ꝛc.ca.1. tertie com (pil.§.61.
ai Lector refectorij post capitulũ libros portat in refectoriũ/ꝓuidẽs vt sufficiant.ca.13.secũde ptis an.§.1.
ak Lector stat ad librũ ꝟsa facie ad orientẽ/cum cõuentus ingredit refectoriũ.ibi.§.2.
al Lector inclinat versa facie ad cõuentũ/inclinãte cõuentu ad glia patri/ꝛ ad pat noster.ibi.§.3. Uide Jube.b. Historia.h. Comedere.l.
am Lector nõ debet sedere/donec sedeat ille qui ꝓest cõuentui.ibi.§.4.
an Lector apte ꝛ distincte legat oia vt possit itelligi/ꝛ tali voce ꝙ possit audiri.ibi.§.5.
ao Lector inclinat ad gratias versa facie ad cõuentũ/inclinãte cõuentu.ibi.§.7.
ap Lector alios libros ad minus post cenã suam in ecclesiã portat.ibi.§.8.
aq Lector in refectorio/benedictionẽ ad prandiũ/vel ad cenã iterare nõ debet.ibi.§.9
ar Lector gratias agit in ecclesia vel in capitulo.ibi.§.11.
as Lector in hebdõ natalis dñi/legit duos dies:nisi eadẽ solẽnitas sit i dñica/tũcvno tñ legit die.ibi.§.12. Uide Bñdicere.aa. Culpa.f.
at Si lector nõ potuit ichoare hebdõam suã/q̃cito poterit/debet eã recupare/etiã post feriã quintã.ibi.§.13.et ca.43.ꝑme ptis an.§.80. Uide Festũ.cn.

Lectus. Uide Dormire.e.f.g.
b Ad lectum accipit incola celle/paleam/filtrum/puluinar/coopertoriũ.ca.16. secunde partis an.§.1.
c Ad lectos redim⁹ dieb⁹ minutionũ.ca.15.scðe ptis an.§.8. Uide Infirm⁹.ak.an.
d Ad lectos post matutinas nullo redit tẽpore.ca.41.ꝑme ptis an.§.12.
e Ad lectos redire licet ꝑorib⁹ ꝛ fratrib⁹ dum fuerint i itinere.ca.6.scðe ptis an.§.44
f Lecti duriciã minuẽdo circa infirmos/prior potest dispẽsare.ca.44. ꝑme ptis an.§.5. Uide Cibus.a.c. Dormitoriũ.c.
g Ad lectos redeunt cõuersi diebus minutionũ.ca.21.tertie ptis an.§.6.
h Ad lectos non redeunt conuersi a kalendis octobris vsqz ad pascha ꝛc.ca.2.tertie (ptis an.§.4.
i Ad lectos redeũt cõuersi a pascha vsqz ad festum sancti michaelis.ibi.§.5.

Legata. Uide Donationes.a. Lega
Legationes. Uide Testamentũ.b.
a Leprã si nouitius incurrerit/nõ faciat ꝓfessionẽ.ca.23.secũde ptis an.§.39. Lepra
b Leprã si quis redditorũ incurrerit/alius recipi poterit loco ipsius.ca.33.tertie ptis (an.§.16.

Leprosus. Uide Carnes.a.b.
b Propter leprosum si inter nos fuerit/nouitios recipere nõ recusamus.ca.23. secun (de partis an.§.38.
c Leproso edificatur domuncula/extra clausurã aliarum.ibi.§.38. Uide Eligere.r.
a Letania perbreuis dicit cui iniunctũ est a priore in sabbato sancto.ca.13.ꝑme partis an.§.44.Et in vigilia pentecostes.ca.18.ꝑme ptis an.§.7. Leta
b Qui dicit letaniã nõ legit lectionẽ vel epistolã/si sit copia monachorũ.ca.13. prime ptis an.§.44.et ca.18.ꝑme ptis an.§.7.
c In letania pasche vel pentecostes/qñ ꝓnunciat sancta trinitas/veniã sumim⁹ sup formas.ca.36.prime ptis an.§.21.
c Dum letania dicit/stat sacerdos ad cornu altaris ante librũ:stamus ꝛ nos versa facie ad altare.ca.13.ꝑme ptis an.§.44.et ca.18.prime ptis an.§.7.
d Letaniã breuem vel longam/prout res patitur/incipit sacerdos/cum aliquis moritur.ca.47.prime ptis an.§.2.
e In letanijs priuatis pronuncietur sanctus hieronymus/et post sanctũ gregorium conscribatur.ca.1.tertie compil.§.52.Et similiter sanctus hugo lincolniensis episcopus post sanctũ augustinũ.ibi.§.52.

Manipulus. Uide Ornamentũ.a.
b Pro manipulo inuoluit diacon⁹ stolã in sinistra manu lectur⁹ euãgeliũ.ca.43.p̄me ptis an.§.18.
Mantice: Uide Equitare.a.
a Mantile/dat incole celle.ca.16.secũde ptis an.§.11.et ca.23.tertie ptis an.§.5.
b Contra consuetudinẽ est/ vt in refectorio manus vel os ad mantile tergamus. ca. 13.secũde partis an.§.33.
c Mantilia nõ cõuoluimus/donec prior suũ mantile cõuoluat.ibi.§.34.
d Ne mãtilia maculent a vasis/ puidet coqnarius superior.ca.10.tertie ptis an.§.24.
e Mantile albũ p̄parat coqnarius inferior/quãdo prior descẽsurus est ad faciẽdum hebdõam suam.ca.11.tertie ptis an.§.29.
Manus. Uide Genua.f.h. Calix.e. Canon.b. Incensum.m.
b Manũ sacerdotis osculat diaconus/quãdo incẽsum mittit in thuribulũ ante secretas.ca.43.prime ptis an.§.27.
c Manus leuat sacerdos/cũ dicit per oĩa secula seculorũ/finitis secretis.ibi.§.31.
d Manus nr̃as in ecclesia ꝛ vbiq̧ cũ sumus sine capa/extra cucullã ꝛ insimul habere debemus.ca.37.p̄me ptis an.§.12. Uide Ep̄us.a. Mantile.b.
e De manu violẽta/cõfessũ vel cõuictũ/a toto ordine facim⁹ alienũ.ca.31.secũde ptis an.§.2.et ca.32.tertie ptis an.§.1. Uide Criminosus.h. Scribere.g.
a Manutergiũ accipit incola celle.ca.16.secũde ptis an.§.11.
b Manutergiũ sibi necessariũ cũ sacerdos assumit/ iungit digitos illos q̄bus hostiã tenuit vel tenere debet.ca.43.prime ptis an.§.33.
c Manutergia lauant a sacrista ꝛc̃.ca.41.prime ptis an.§.34.
Maria. Uide Jesus.a.
Maria magdalena. Uide Festũ.by.bz.
Martyrologiũ. Uide Extranei.b. Lector capl̃i.ah.
b Martyrologij lectio/dicit more solito sine iube domne/die cene dñi.ca.13.p̄me ptis an.§.6.
Mattheus. Uide Festum.cr.
Matthias. Uide Festum.ag.
Mauricius. Uide Festum.ct.
a Medici qui sunt in ordine nr̃o/in extraneis medicinã exercere nõ debẽt.ca.15.scd̃e ptis an.§.1. Uide Disciplina.y. Minutio per totũ.
b Medicinis/ excepto cauterio ꝛ sanguinis minutiõe praro vtimur.ibi.§.3.
a Mendacio magistrorũ pecorũ/decepti/prior ꝛ pcurator tenẽdo aĩalia supra numerũ/ excusant.ca.19.secũde ptis an.§.14. Uide Fraudes.a.
b Mentiẽtes magistri pecorũ in tenẽdo aĩalia vltra numerũ/p annũ sustineãt generalẽ ordinis disciplinã/ꝛ amittãt obediẽtias.ibi.§.14.
c De mẽdacio si q̄s obediẽtiarius cõuictus fuerit in reddẽda ratione/tanq̄ de pprio possit iudicari.ca.28.tertie ptis an.§.22.
a Mentiri qui dixerit fratrẽ suũ/seipsum includẽs in cella/maneat extra cõuentũ ad prioris arbitriũ.ibi.§.54.et ca.21.secũde ptis an.§.4.
b Sed hoc intelligit ad iussum p̄sidentis.ca.10.tertie compil.§.18.
c Nõ mentiunt/qui in alia religiõe nõ fecerũt pfessionẽ/si interrogati/se de altera religione/respõdeãt nõ fuisse.ca.6.secũde ptis no.§.3.
a Mendicãtes. Uide Dispẽsatio.d. Colloquiũ.ao.
b Mendicantiũ aliquẽ nõ pmittat priorissa ingressum habere ad moniales vl̃ loq̧ cũ eisdẽ:nec in domib⁹ monialiũ p̄dicatiões quorũcũq̧/q̄ de ordine nr̃o nõ sunt audiant/nisi de vicarij ꝛ priorisse licẽtia speciali.ca.4.tertie ptis no.§.15.
Mensa.
b Mensis refectorij/ne quid desit prior puidet absente pcuratore/vel quãdo est hebdomadarius.ca.6.secũde ptis an.§.13.
c Mensis refectorij ne aliq̄d desit que apponẽda sunt/ puidet vicarius/ absentibus priore ꝛ pcuratore.ca.10.secũde ptis an.§.18. Uide antiquior.k. Abbas.i. Episcopus.f. Frangere silentiũ.a.b.c.d.f.
d Ad mẽsam si p̄ores extra terminos silẽtiũ fregerint/septẽ psalmos ꝛ letaniã dicãt/ ꝛ disciplinã recipiãt.ca.6.scd̃e ptis an.§.57. Uide Benedicere.s.t.v.x.y.z.ab.aa.
e Mensam suam dimittit prior in refectorio/p̄sente ep̄o vel abbate / nisi fecerit cum

secū sedere.ca.13.secūde ꝑtis an.§.23. Vide Abbas.b. Epus.b. Comedere.m.
Abbas.h.k. Laicus.o. Clericus.d.

f In mēsa prioris in refectorio/null⁹ comedit monachus/ etiā cōuētu absente.ca.4.
g In mensa priorisse/in refectorio/nulla monialis comedat. (secūde ꝑtis no.§.19.
ca.4.tertie ꝑtis no.§.19.

a Mercēnarij debēt laborare in festo reliquiarū ⁊c.ca.28.prime ꝑtis an.§.7. Mer
b Circa mercēnarios infirmos ꝓcurator ⁊ coquinarius diligentes ⁊ benigni sint.ca.
c Mercennarios infirmos cōmunicat ꝓcurator/⁊ eorū reci (44.ꝑme ꝑtis an.§.6.
pit confessiones.ca.8.secūde ꝑtis an.§.21.
d Mercēnarios cōducit ꝑ se ꝓcurator/vel per cōuersum ⁊c.ibi.§.39.
e Mercēnarij nō debēt foras egredi vel minuere sibi/absq̧ eius licētia.ibi.§.40.
f Mercēnarijs debet ꝑcipere ꝓcurator qđ sibi visum fuerit.ibi.§.48.
g Mercēnarijs qn̄q̧ tenet ꝓcurator caplm/eosq̧ corrigere et rep̄hēdere dꝫ.ibi.§.38.
h Mercēnarios sibi necessarios q̄rit q̄cūq̧ sit obediētiarius/ ⁊ ad ꝓcuratorē adducit
vt ab ipso conducant.ibi.§.52. Vide Boues.a. Accōmodare.d. Cultellus.d.
i Mercennariū conductū/infra terminū suū/nullus debet dimittere (Decima.b.
sine procuratoris licentia.ibi.§.53.
k Mercennarij ad parochias suas eant ꝓ cōfessione et cōmunione.ca.19.secūde par
l Mercennarijs possumus auctoritate apostolica/ecclesiastica sacra (tis an.§.18.
menta ministrare.ca.3.tertie ꝑtis no.§.3.
m Nulla domus subtrahat mercēnarios alteri domui:al's puniat.ca.19.scđe ꝑtis an.
.§.20. Vide Hebdarius.n. Cōuersus.ar.as.at. Intrare.f. Confessio.v.
n Mercēnarijs nō dat coq̄narius inferior panē triticeū vel caseū vel vinū/sine licen
tia/nisi quādo debet eis.ca.11.tertie ꝑtis an.§.13.
o Ne mercēnarij ociosi sint/ ꝓuidere debet coq̄narius inferior.ibi.§.27.
p Mercennarij duo/sufficiūt ad custodiendū hircos.ca.18.tertie ꝑtis an.§.16. Vide
q Aliqui de mercennarijs adiuuāt fabrum cum extendit ferrū suum. (Canis.b.
ca.14.tertie partis an.§.4.
r Mercennarijs duobus in hyeme magister boum est cōtentus/tertius in vere con
ducit.ca.17.tertie ꝑtis an.§.2.

a Messes ꝓprias tantū in runcinis excutiāt dom⁹ ordinis nr̄i ⁊c.ca.19. scđe ꝑtis an. Mes
b In messe citius prima pulsat.ca.2.tertie ꝑtis an.§.5. (.§.17.

Michael. Vide Festum.cv. Mich

Minutio siue minuere. Minu

a Minuimur in anno quinquies:scꝫ post octauas pasche/post festum petri et pau
li/secūda hebđa septembris/septimana ante aduentū/⁊ hebđa ante quinquagesi
mam.ca.15.secūde partis an.§.4.
b Minuunt cōuersi in anno q̄ter:circa kalēdas maij/circa idus iulij / circa kalendas
octobris/circa kalēdas februarij.ca.21.tertie ꝑtis an.§.5.
c Minutionis tēpore /per tres cōtinuos dies/bis reficimus/aliq̄d cibi melioris acci
pientes.ca.15.scđe ꝑtis an.§.5. Vide Dormitoriū.b. Colloquiū.f.n. Bibere.c.
Lectus.c. Cena.h. Interuallū.l.
d Pro minutione cōmuni/ab omni hebdomadali officio cessamus.ibi.§.10.
e Minutionis secūda ⁊ tertia die/officiū festinātius ⁊ submissius dicit.ibi.§.9.
f Quādo sacerdos hebdarius minuit/sacerdos qui post eū est in choro nō minutus
exequit vices eius.ibi.§.11. Vide Bn̄dicere.n.
g Cantoris hebdomadarij minuti/vices supplebit/qui post eum est in suo choro nō
minutus.ibi.§.11.
h Minutionis duobus primis diebus:quicquid superest de pitantia prandij / vsq̧
ad cenā possumus reseruare.ibi.§.15.et ca.21.tertie ꝑtis an.§.8. Vide Comede
re.e. Abstinentia.k.
i Minutiones ita fiant/ꝙ ieiuniū sexte ferie non frangat.ca.4.secūde ꝑtis no.§.34.
k Si tpe minutionis nullus minuat/pitātia vel aliud singulare bn̄ficiū ex ordine nō
debet/nec ieiuniū soluit.ca.7.tertie cōpil.§.17.
l Qui nunq̄ sibi minuūt/seu minutionē vsq̧ ad aliā differūt/eisdem q̄bus ⁊ minuti
participāt bonis.ca.15.secūde ꝑtis an.§.14.et ca.21.tertie ꝑtis an.§.7.

m Qui sibi extra consuetã minutionẽ minuit/cõuentũ tenet quantũ ad ecclesiam ⁊c. ca.15.secũde partis an.§.13.

n Quicquid in ecclesia facere debet et dicere/preter missam ⁊ euangelium/ facit ⁊ dicit.ibi.§.13.

o Beneficiũ ⁊ visitationẽ habet sicut in generali minutione.ibi.§.13.

p Minutionis priuate secũdis diebus/vicarius ad arbitriũ ꝓoris: al's ꝑ se disponit qui quos debeãt visitare.ca.10.secũde ꝑtis an.§.16.

q De minutione cõuersoꝝ/habet ad longũ.ca.21.tertie ꝑtis an.§.5.6.7.8.9.

Misericordia. Uide Inutiles.a. Infirmitas.b. Absoluere.ai.bd.bl.

b Misericordiã postulent priores/ab officio prioratus/coram visitatoribus.ca.8.secunde partis no.§.5.

c Misericordiã nõ audeãt q̃rere in cõuentu/clerici ⁊ cõuersi q̃bus obediẽtie cõmendant/nisi de cõsensu prioris ⁊c.ca.7.secũde ꝑtis an.§.5. Uide Cõsuetudo.v.

d Misericordiã si postulauerint criminosi expulsi/non mittant ad priorẽ cartusie/sed clament culpã suam in cõuentu/et emendationẽ promittãt.ca.31.secunde ꝑtis an.§.6.et ca.32.tertie ꝑtis an.§.5.

e Misericordiã si fures postulauerint/in domibus ꝓprijs vsq₃ ad capitulum sustentent.ca.31.secũde ꝑtis an.§.8.et.ca.32.tertie ꝑtis an.§.7.

f De miscdia est/nõ ex debito/si datur pitantia feria secũda/ quarta aut sexta/ occurrente ibi festo duodecim lectionũ.ca.14.secũde ꝑtis an.§.22.

g De misericordia est/si datur vinũ cõuersis/ diebus alijs q̃₃ feria quinta.ca.19.tertie partis an.§.1.

h De misericordia est/nõ ex debito/si in vigilijs vel sabbatis datur vinum conuersis.ibi.§.2.

i De misericordia ordinis datur vinum et coquina / conuersis in vigilia pasche.ca.20.tertie partis an.§.3.

a Misericors. Uide Infirmus.z.

b Misericordes dum videri volũt priores/sibi et subditis suis in subuẽtionibus corporis/remissi fiunt.ca.4.secũde ꝑtis an.§.3.

Missa. Uide Hebdomadarius.per totũ.

b Missa benefactoꝝ/feria secũda cantat ⁊c.ca.43.ꝑme ꝑtis an.§.68.

c Missa pro benefactoribus/dicit feria secũda/vel tertia ante quadragesimã ⁊c. ca.48.prime partis an.§.16.

d Missa ꝓ benefactoribꝰ/dicit ꝑma die post dñicã/nisi anniuersariũ ĩpediat/vel alia missa cõuentualis/vel tricennariũ ⁊c.ibi.§.15.

e Missa ꝓ benefactoribus/reddit in vigilia natalis dñi/si ante reddi nõ potuit.ca.4.ꝑme ꝑtis an.§.3.et ca.48.prime ꝑtis an.§.14.

f Missa ꝓ benefactoribꝰ/dicit in priuato/sabbato ante dñicã in palmis.ca.11.prime ꝑtis an.§.23.et ca.48.ꝑme ꝑtis an.§.17. Uide Benefactor.b.c.d.e.f.

g Qꝫ missa benefactorũ et anniuersarij sit hebdomadarij/intelligit/nullo currẽte tricennario.ca.2.tertie cõpil.§.31.

Missa de trinitate. Uide All'a.a. Gloria in excelsis.g.

i Missa de spiritusancto/cantat feria quinta: cuius ep'la semꝑ est:cum audissent.ca.43.prime ꝑtis an.§.69. Uide Gl'ia in excelsis.e.f.g.

k Missa de cruce/cãtabit feria sexta/⁊ sicut in exaltatiõe ⁊c.ca.43.ꝑme ꝑtis an.§.71.

l Missã de p̃cedẽti dñica cãtamꝰ oĩ sexta feria aduẽtꝰ:⁊ ab eo vsq₃ ad q̃nq̃gesimã/nisi festi tꝑalis ieiunij/tricẽnarij vel anniuersarij missa occurrat.ca.2.ꝑme ꝑt[is] an.§.13

m In missa de cruce nunq̃₃ subiungimꝰ in fine introitus/all'a.ca.36.prime ꝑtis an.§.6.

n Missa beate marie/omni sabbato dicat in conuentu:exceptis sabbatis hebdomadarum natalis domini/ pasche et pẽtecostes/et sabbato sancto/⁊ sabbatis in quibus festum duodecim lectionũ/vel presens defunctus occurrit/vel officiũ defunctorum in crastino omniũ sanctorũ et reliquiarũ.ca.36.prime partis an.§.1.Al's in priuato dicitur/vt ibi.§.2.

o Missa beate marie reddit in priuato/omni die in qualibet domo ordinis: exceptis tribus diebus ante pascha/⁊ in ipso die pasche ⁊ pẽtecostes ⁊ natalis dñi/ ⁊ quotienscũq₃ ex ordine de ipsa beata maria virgine celebrat in cõuẽtu.ca.5.prime partis no.§.4. Uide Hebd'arius.a. Aduẽtus.b.c.

p Quãdo cantatur de beata maria extra aduentũ: dicit officiũ / salue sancta parens. ca.36. prime partis an. §.5.
q In missa beate marie nunq̃ subiungimus in fine introitus seu offertorij / alla: sicut nec in missa de cruce. ibi. §.6.
r Misse officiũ sabbato infra octauas assumptionis ꝛ natiuitatis beate marie: ꝛ ofo ꝛ pfatio / sunt de solẽnitate. ibi. §.7. Uide Kyriel.n. Glia in excelsis.b.c.d.
s Siue aũt in cõuentu siue priuatim cantet / pfatio / dicit ꝛ gloria in excelsis / pter aduentũ ꝛ septuagesimã. ibi. §.9. et. ca.34. pme ptis an. §.12.
t In missis beate marie cõuentualibus: tractus / aue maria dicat a septuagesima vsq̃ ad pascha: et etiam qui voluerint / in priuatis dicãt. ca.36. pme partis an. §.10. Uide Festum.c.g.
v In missis beate marie: tantũ in cõuentu / pacẽ sumimus. ca.34. prime ptis an. §.14.
x Misse triũ dierũ capli / quõ celebrant. ca.16. pme ptis an. §.1.2.3.4.5.6. Uide Hebdomadarius.p.ad.
y Missa festi triũ lectionũ / occurrẽtis feria quarta capli generalis / dicit in cõuentu: ꝛ missa / salus ppli in puato. ca.3. pme ptis no. §.8.
z Missa festi triũ lectionũ veniẽtis in die cinerũ et deinceps in q̃dragesima / mane in cõuentu ab hebdõario celebrat. ibi. §.6.
aa Misse pprie / festoꝝ triũ lectionũ. ca.30. pme ptis an. §.12. et sequẽtib⁹. Uide Glia in excelsis.m. Kyriel.i. Suffragia per totũ. Orationes.d.e.f.g.h. Incẽsum.l.
ab In missis que puentualiter celebrant / cum dominicali kyriel. pacem sumimus. ca.5. prime partis no. §.14.
ac Missa dñicalis / festo duodecim lectionũ in dñica occurrẽte / cantat pma die vacante. ca.7. prime ptis an. §.9. et ca.20. prime ptis an. §.6.
ad Missa dñice infra octauas epiphanie dicit sup hebdõam in cõuentu / qñ octaue anticipant. ca.1. tertie cõpil. §.9.
ae Missa dñice infra octauas epiphanie / dicit prima die vacante / quãdo festũ duodecim lectionũ occurrit in dñica. ibi. §.12.
af Missa dñicalis nõ dicit super hebdõam / quãdo ante aduẽtum ꝛ septuagesimã sunt plures dñice: in q̃bus idem officiũ misse est dicendũ / nec homelia dñicalis legitur in refectorio. ibi. §.44.
ag Misse dñicales que supfluũt ante septuagesimã ꝛ aduentũ sup vltimã hebdõam / dicunt in cõuentu. ca.3. pme ptis no. §.4.
ah Quãdo misse dñicales ab octauis pentecostes vsq̃ ad aduẽtũ nõ sufficiũt / vltima oratio et vltimũ euangeliũ cum sua homelia / quotiens necesse est iteratur. ca.20. prime partis an. §.9.
ai Misse prime pasche et pentecostes / et secũde natalis dñi / oẽs monachi interesse debent. ca.1. tertie compil. §.26.
ai Misse celebrent cũ vinio rubeo ꝛ nõ albo / si fieri potest. ibi. §.62.
ak Misse tres dicunt in cõuentu sabbato ieiunioꝝ tpaliũ septẽbris / aduẽtus et q̃dragesime / qñ ibi occurrit festũ duodecim lectionũ ꝛ psens defunctus ꝛc. ibi. §.71.
al Missas sex / dicãt negligẽtes denũciare diẽ obitus habentiũ monachatũ vel anniuersariũ. ca.2. tertie compil. §.15.
am Misse sex dicant pro pleno monachatu. ibi. §.20. Uide Monachatus.c.
an Missas duas dicat q̃libet monachus in domib⁹ vbi nõ sunt sex sacerdotes, p quolibet tricẽnario / tam viuoꝝ q̃ defunctorũ. ca.4. pme ptis no. §.15.
ao Misse due dicant in domib⁹ ordinis p quolibet tricẽnario / tam viuorũ q̃ defunctorũ in q̃bus nõ sunt sex sacerdotes. ibi. §.24.
ap Misse monachatuũ possũt dici ad deuotionẽ: ita tamẽ / q̃ pma missa sit de requiẽ. ca.2. tertie compil. §.29.
aq Pro missa sacerdotibus iniuncta / per chartã vel presidentẽ / dicant nõ celebrantes pfessi / septem psalmos cum letania. ca.1. tertie compil. §.57. Uide Candela.n.o. Expectare.b. Confessio.an. Intrare.b. Ecclesia.d.
ar Misse matutinales sunt / que cantantur super hebdomadã / nisi sit festum capituli. ca.43. prime partis an. §.75.
as Misse matutinales semp festinãtius ꝛ submissius decantãde sunt. ibi. §.75.

at Ad missam priuatã que p̄cedit/vel que sequit̃ missam cõuentualẽ/sacrista semꝑ ser uit.ca.41.prime partis an.§.42.

av Si misse priuate plures fuerint/qui cantat precedẽtẽ/ seruit ad sequentẽ.ibi.§.43.

ax Ad missas priuatas quilibet nostri ordinis professus seruire potest.ca.43.p̄me par(tis an.§.65

ay Ad missas priuatas cum cucullа ecclesiastica/seruire tenent̃ noui tij.ca.6.secũde partis no.§.10.

az Missas priuatas possunt celebrare nouitij/ tam monachi q̃ clerici.ibi.§.10.sed nõ in ꝯuentu.ca.23.secũde ꝑtis an.§.10. Vide Cõuersus.d.e.ak. Celebrare ꝑ totũ.

bb Ad missas nunq̃ seruiãt moniales.ca.4.tertie ꝑtis no.§.23.

bc Missas priuatas inferius reddere possunt prior ⁊ ꝓcurator.ca.6.scđe ꝑtis an.§.53

bd Missas p̄uatas scz debitas/reddere põt iferius ꝓcurator sic̃ ⁊ prior:exceptꝭ missis anniuersarij ⁊ tricẽnarij:quoꝝ misse superiꝰ reddi debẽt.ca.8. secũde ꝑtis an.§.23.

be Missã maiorẽ cãtat prior in natali dñi.ca.5.p̄me ꝑtis an.§.1.et ca.6.scđe ꝑtis an.§.3

bf Missam cantat prior in cena dñi.ca.5.p̄me ꝑtis no.§.18.

bg Missam maiorẽ cantat prior in die pasche. ca.14.prime partis an.§.1.et ca.6.secũ(de ꝑtis an.§.3.

bh Missam maiorẽ cantat prior/in die pentecostes.ca.19.p̄me ꝑtis an.§.1.et ca.6.secũde ꝑtis an.§.3. Vide Festũ.bk.

bi Missam cantat cõuentualẽ prior/cum frater aliq̄s ꝓfessionẽ facturus est/ vel mor tuus sepeliẽdus.ca.6.secũde ꝑtis an.§.3.

bk Missam primam reddit prior pro cluniacẽsibus.ca.48.prime partis an.§.33. Vi de Cluniacẽses per totum.

bl Similiter pro officio capituli generalis.ibi.§.35.

bm Missam primã reddit prior in cõuẽtu/pro bñfactoribꝰ scti stephani.ca.5. p̄me ꝑtis an.§.35. Vide Benefactor ꝑ totũ. Vide Hebdarius.d. Hora.f.

bn Missas tres dicat ꝓ psalterio/qui voluerit.ca.47.p̄me ꝑtis an.§.10.

bo Missas duas tantũ dicãt priores ꝓ fratribus domoꝝ in q̄bus fuerũt ꝓfessi.ibi.§.10. Vide Beneficiũ.c. Anniuersariũ.c.

bq Missa benefactorũ ⁊ tricẽnarij/vna est/eamq̃ dicit qui dicturus erat missam tricẽ narij ca.48.prime ꝑtis an.§.11.

br Missa benefactorũ ab hebdomadario/vel eius vicario/in eadẽ hebdomada dicit̃ si tricennariũ finiat̃.ibi.§.12.

bs Missam benefactorũ cantat vicarius hebdomadarij / in hebdomadibus in quibꝰ diebus singulis hebdomadarius missam propriã habet.ibi.§.17. Vide Benefa ctor.e. Missa.a.vsq̃.g.

bt Missa benefactorũ etiam currente tricẽnario/ nunq̃ reddi debet in festo duodecim lectionũ:si tamẽ alia dies vacauerit/in qua reddi possit.ca.4.prime ꝑtis no.§.26.

bv Missam defunctoꝝ nõ facimus infra octauas natiuitatis dñi/ pasche ⁊ pẽtecostes ca.49.prime ꝑtis an.§.14. Vide Anniuersariũ.f.l. Tractus.b.c.

bx Missam anniuersarij priuatim reddimus/qñ suꝑ hebdam nõ vacat dies pro missa dñicali.ca.3.prime ꝑtis no.§.3.

by Misse tricennarij diuidẽtur per conuentũ/prior primus reddit missam vnam/⁊ ce teri per ordinem.ca.48.prime partis an.§.2. Alio tricennario/ nõ currente.ca.4. prime partis no.§.16.

bz In missis defunctorũ/ in q̄bus tractus/deprofundis dicit̃:introitus/ requiẽ debet dici.ca.4.prime ꝑtis no.§.5.

ca De missa breuis nouiter defuncti persoluẽda/est in ꝓuidẽtia sacriste.ca.48. prime partis an.§.18. Vide Breuis per totũ. Agenda.i.

cb In missis ⁊ agẽdis ꝓ breuibus ordinis qui simul veniũt/orationẽ pluralẽ dicimꝰ. ca.48.prime partis an.§.20.

cd Misse ꝓ breuibus qui veniũt a caplo/possunt incipi reddi/qñ et agende/nisi occur rat festũ duodecim lectionũ.ibi.§.25.

ce Missas duas pro breuibus/quelibet domus singulis septimanis etiã natalis do mini/pasche ⁊ pentecostes inclusis tricẽnarijs que a capitulo iniungunt̃ / reddere teneat̃.ca.4.prime ꝑtis no.§.12.

cf Missas quas nõ oportet differri vel omitti/potest hebdarius vel alij nõ parati/de mandato prioris vel vicarij celebrare.ca.43.p̄me ꝑtis an.§.84.

cg Missas debitas cū sacerdotes nō sufficiūt reddere/pro q̄libet missa dicant̄ ab aliq̄ psalmi quinq̄ginta.ca.4.prime ptis no.§.14. Uide Cōuersus.n.bp.
ch Pro missa a capite ieiunij vsq̄ ad pascha/soluunt cōuersi ꝓstrati/post nonā/ter pater noster.ca.6.tertie ptis an.§.1.
ci Pro qualibet missa que reddi non potest in domo monialiū/dicatur vnum psalterium:ita q̄ ꝑ missis diuidant̄ psalteria inter moniales.ca.4.tertie partis no.§.26.
Mitana. Uide Caputiū.q. Mit
a Mittere nō differāt priores/ad loca destinata monachos aut cōuersos/qui a capitulo generali cōmodant̄.ca.32.secūde ptis an.§.17.
b Nullus extra domū ꝓpriam mittat̄ pro disciplina/nisi capitales habeat inimicos. ca.30.secūde ptis an.§.20.
c Mittāt ad alias domos visitatores/sub cōgrua disciplina / discordes et ad pacem redire nolētes:nec domus ad quas mittent̄/valeant eos recusare.ibi.§.39.
d Nō mittāt visitatores ad alias domos quos culpabiles inuenerint/sed in domibꝰ ꝓprijs ordinate eos disciplinēt/nisi capitales habeant inimicos:vel pacē inter se seruare cōtemnāt.ca.31.secūde ptis an.§.43.
e Mittere nō possūt visitatores absq̄ licētia capl'i generalis vel prioris cartusie/ aliquos extra ꝓuinciā quā visitāt:nec priores qui mittunt̄ ad cōuentus diuidēdos/ nisi eos mitterēt in ꝓuinciā vnde vltimo sūt ꝓfessi:nec mittēt aliquē vbi sciuerint hospites tres tunc esse.ca.8.secūde ptis no.§.9.
f Missis de domo propria/vel de domo ad domū/ priores sui ministrēt moderatas expensas/et vestes ꝑparent eis qui reconciliandi sunt.ca.31.secūde ptis an.§.44. Uide Hospites.ab.
g Missi de domibꝰ ꝓprijs nō distrahāt vestes suas/nisi ꝓ ineuitabili necessitate.ibi. .§.44. Uide Equitare.l. Expensa.y. Emittere.per totū.
h Emissus de domo sua ad aliā/preter disciplinas a visitatoribꝰ sibi impositas/colloquio carebit/quādiu ibidē fuerit hospitatꝰ.ca.8.secūde ptis no.§.7.
i Trāslatus de domo ꝓfessiōis sue ad aliā/post annū ibidē ꝓfessionē faciat vel infra q̄ncūq̄ priori placuerit.ca.24.secūde ptis an.§.12. Uide Professio.m.
k Nullus mittat̄ extra/si domus habēs q̄ttuordecim monachos/vel nouitios expectās/priorē elegerit de alia domo.ca.5.secūde ptis an.§.33. Uide Absoluere.bk.
l Mittere ad inferiorē domū coq̄narius superior debet/coquinā vel caseū cū remanet in refectorio diebꝰ festis.ca.10.tertie ptis an.§.11.
m Mittere debet coq̄nariꝰ īferior/coq̄nario supiori q̄cq̄d postulauerit ab eo.ca.11.t'tie ptis an.§.33. Uide Grangia.e.f. Esca.b. Eccl'ia.s. Cella.an. Licētia.af.
n Missi cōuersi extra terminos/reuertētes nō possunt petere pitātiā/nisi ꝯtigerit eos ꝓficisci ꝑ sex leucas/vel amplius.ca.26.tertie ptis an.§.8. Uide Lectus.e.
o Missus cōuersus foras/q̄citius pōt/reuerti tenet̄.ibi.§.13. Uide Caputia.s.
p Mitti extra terminos poterūt cōuersi per disciplinā facti nouitij pro negocijs domus.ca.23.secūde ptis an.§.28. Uide Capa.g.
a Mitigare possunt priores penas expulsorū ꝛ fugitiuoꝝ/quantū ad victualia in necessitate.ca.31.secūde ptis an.§.37.
a Moderari pōt prior cartusie disciplinā criminosorū.ca.9.secūde ptis no.§.10. Mode
b Moderari nō pōt alius prior etiā ꝓprius criminosorū disciplinā/sine prioris cartusie licētia/ꝑterq̄ in mortis articulo.ibi.§.10.
a Monachatus. Uide Extraneus.c. Beneficiū per totū. Monach
b Pro monachatu extraneorum ad psalteria dicenda nō tenemur.ca.49.prime partis an.§.16.
c Pro pleno monachatu cum psalterijs/debet̄ tricēnariū et anniuersariū perpetuū: et a quolibet litterato/duo psalteria / vel pro quolibet psalterio tres misse.ca.2. tertie compil'.§.20.
d Pro habentibus simplicem monachatū/tenemur ad tricennariū et anniuersarium perpetuum/in kalendarijs scribendum.ibi.§.20. Uide Missa.ap. Anniuersarium.x.y. Beneficium.n.q.r.s.
e Priores domus maioris cartusie habent per totum ordinem/duplicem cum psalterijs monachatū.ibi.§.21.

f Monachatus nulli psone extranee in aliqua domo ordinis conferat/absq3 licētia prioris cartusie vel capituli generalis.ca.4.prime ptis no.§.29.
g Monachatū habēt visitatores in domo quā visitāt/ q visitādo moriunt. ibi.§.30.
h Monachatus si plures fuerint psoluēdi/nō psoluent simul cū oratione plurali/sed quilibet per se.ca.2.tertie cōpil.§.29.
Monachus. Uide Cella.h.af. Intromittere.b.c. Absoluere.av.ae.
b Quilibet ex monachis pōt reprehēdere pcuratorē.ca.4.secunde ptis an.§.12. Ui de Eligere.n.o. Mensa.f. Terminus.b.h. Comedere.n.o.p.
c Monachi nō manducāt vel bibūt in aliena cella.ca.15.scđe ptis an.§.7. Uide Fugitiuus.h.m.o. Ordo.h.rc. Cuculla.b.
d Monachos pene oēs quos suscipimus/scribere docem9.ca.16.secūde ptis an.§.8.
e Monachorū cōsuetudines ad longū.ca.22.secūde ptis an.§.1.et sequetibus.
f Monachorum in domibus nostris habitatorū numerus/tredecim est rc.ca.25.secunde partis an.§.1.
g Monachi quicquid habēt/ostendāt 7 exponāt volūtati prioris/a quinq̄gesima vsq3 ad ramos palmarū.ca.22.secūde ptis an.§.19. Uide Excōicatio.e. Exire.k. Caplm generale.q.s. Cantare.b. Accōmodare.e. Mittere.a. Dispēsatio.e.f.
h Monachi 7 cōuersi q̄liter se habeāt in obseruātijs ordinis/in nō habēdo pprio/in tenendo silentiū 7 cellas/in cōtinentia/in pprij pastoris obedientia/in eiusdē sua q3 adinuicē reuerētia/in veniēdo ad ecclesiā/in celebrando diuinū officiū/in abstinentijs/si que debent ex ordine sine murmuratione accipiūt eis cōtenti rc. inquirant visitatores.ca.30.secūde ptis an.§.15.
i Monachis iniungat a visitatoribus/ne cui aduersus eos aliquid pferenti/verbis vel factis molesti vnq3 existant.ibi.§.23. Uide Frangere.c. Rasura.d. Coquina.c. Abstinētia.ag. Fratres.a. Locus.h. Abstinētia.ah. Moniales.c.
k Monachi 7 cōuersi habitātes in domibus monialiū/obediētiā pmittāt vicario/et nō priorisse.ca.4.tertie ptis no.§.3. Uide Elemosyna.m. Tricennariū.i.
l Monachis cum monialibus habitātibus/puideant priorissa 7 vicarius de necessarijs: Als ipsi possunt scribere priori cartusie vel visitatori qui eis prouidebunt. ca.12.tertie compil.§.19.
a Moniales nostri ordinis/semp recurrant ad visitatores suos.ca.34.tertie partis an.§.5. Uide Elemosyna.g.
b Moniales nō dirigāt ad caplm/nunciū pprium/sed p pores/breues mittāt.ibi.§.7. Uide Breuis.l.m. Tricennariū.i.
c Cum monialibus nō pmittant habitare/monachi de incōtinētia diffamati vel suspecti.ca.12.tertie cōpil.§.18. Uide Confessio.ai. Frequētare.a.
d Uicarij monialiū reprehendāt psonas ordinis que frequētant domos monialiū. ca.4.tertie ptis no.§.2.
e Nulla monialis recipiat vltra numerum fundationis/nec supra q3 facultates domus suppetunt/pro eius 7 ceterarū sustentatione.ca.12.tertie compil.§.1.et ca.4. tertie partis no.§.13.
f Moniales nō petant licentiā cōtra pdicta.ca.12.tertie cōpil.§.2.
g Uicarij/priorisse ac ceteri officiales/contra predicta recipientes/absoluant ab officijs.ibi.§.3. Uide Absoluere.bs.
h Moniales que per se vel alios licentiā petierint contra pdicta/vel litteras deprecatorias seu cōminatorias quorūcūq3 obtinuerint/ ordinem teneant in victualibus per tres menses.ibi.§.4.
i Moniales nō recipiāt iuuenes puellas p lrīs addiscēdis: Als teneāt ordinē in victualibus per tres mēses.ca.12.tertie cōpil.§.5.
k Moniales nō recipiāt puellas/sub spe eas ad habitū recipiēdi/nisi fiat cum psilio vicarij/priorisse 7 cōuentus rc.ibi.§.6.
l Moniales nō pfiteāt an̄ finitū duodecimū annū/nec psecrent an̄ vicesimūq̄ntū an
m Monialib9 legat psens caplm: dū legit charta visitatorū.ibi.§.8. (nū ibi.§.7.
n In monialium receptione/pfessione 7 consecratione/seruet in cibis ministrandis modestia ordinis/7 in eq̄taturis illo2 qui cōueniūt imponat numerus cert9: excepta familia cōsecrātis.ibi.§.9. Uide Abstinētia.ah.

o In monialiũ receptiõe nihil exigat vel petat: al's recipiẽtes icurrũt excõicationẽ: a qua nõ pñt absolui/ sine licẽtia speciali sedis aplice. ibi. §. 10. Moni

p In claustrũ seu clausurã monialiũ/ nõ intrẽt ꝑsone ordis: nec exeãt cũ eis ad spaciamẽta/ nisi pñte vicario/ ⁊ tpibus cõgruis. ibi. §. 12.

q Moniales nõ dẽt ꝑsonis ordis aut recipiãt aliq̃ munuscula/ iocalia vel lr̃as/ sine licẽtia vicarij vel priorisse: al's comedãt ad trã in refectorio ꝑ vnã hebdõam. ibi. §. 12.

r In monialiũ claustrũ/ viri q̃ de ordine nr̃o nõ sunt: nõ ꝑmittant ingredi/ nisi de licẽtia: ⁊ in p̃sentia vicarij ⁊ priorisse. ibi. §. 13. Vide Ordo. d.

s Nulla monialis cũ aliq̃ seculari loquat/ nisi velata facie: p̃ntibꝰ priorissa vel supriorissa/ seu vna vel duabus alijs monialibus: al's comedat ad terrã in refectorio ꝑ vnam hebdomadam. ibi. §. 14.

t Porta siue ostiũ/ ꝑ qđ ad claustrũ monialiũ intrat/ die ac nocte cũ claue firmet: ad cuius custodiam/ aliqua fidelis deputet: que neminem educat vel introducat sine licentia priorisse vel vicarij. ibi. §. 15.

v Priorisse/ moniales/ ꝯuerse vel donate/ nõ osculent vel amplexent viros q̃ ad eas ex ꝑmissiõe ordis ⁊ statuti ingrediunt: nec coram eis appareãt nisi velate/ excepta priorissa ⁊ celleraria: al's comedat ad terrã in refectorio ꝑ vnã hebomadam ꝛc. ibi. §. 6. Vide Monachus. l. Absoluere. g. bs.

x Moniales que fuerũt in officijs/ ipsis cessantibus vultu velato incedant. ibi. §. 17. Vide Compotus. b. Statutũ. e. Absoluere. g.

y Priorissa ⁊ vicariꝰ/ custodiãt pecunias domus. ibi. §. 20.

z Priorisse nõ habeãt in refectorio duplicẽ portionẽ/ sed simplicẽ. ibi. §. 21.

aa In monialiũ visitatiõibꝰ legant certa capl'a de statutis/ cũ p̃nti capl'o. ibi. §. 22

ab Ad moniales/ accedãt visitatores ter in anno: vel alter ipsoꝝ semel: ⁊ de obseruantijs ordinis inquirãt ꝛc. ca. 12. tertie compil'. §. 23.

ac Moniales cõit viuãt/ vitiũ ꝓprietatl' a se extirpẽt: q̃cq̃d hñt resignẽt in manu priorisse: q̃ si noluerit/ vino careãt/ donec obedire sint parate. ibi. §. 23.

ad Circa monialiũ clausurã/ ⁊ seculariũ frequentẽ ad eas accessum ꝓuideant visitatores. ibi. §. 24.

ae Pro moniali q̃ ꝓpt suã incõtinentiã velum ꝑdiderit/ nullus intercedat: al's ꝑ tres mẽses in victualibus ordinem teneat. ibi. §. 25.

af Priorisse nõ pñt facere sermones monialibus: pñt tñ eis facere exhortationem de obseruãtia regulari. ibi. §. 26.

ag Moniales debẽt vicario suo in oĩbꝰ licitis ⁊ honestis obedire. ca. 4. tertie ꝑtis no. §. 4. Vide Festũ. cz. Missa. ci. Mendicãtes. b. Facies. a.

ah Moniales nõ loquant cũ extraneis secularibꝰ vel religiosis/ nisi ad cratẽ cãcellatã. (ibi. §. 28

ai Moniales nullo tpe licentiã habeãt loquẽdi/ cũ aliq̃: nisi in p̃sentia sodalis religiose. ibi. §. 17. Vide Completoriũ. k.

ak Moniales nõ mittãt lr̃as/ vel recipiãt sine licẽtia vicarij vel priorisse. ibi. §. 28.

al Moniales nõ audeãt q̃cq̃ recipe vel donare sine licẽtia priorisse. ibi. §. 23.

am Moniales reuelãtes secularibꝰ ĩfamiã ordis/ aut nobiles, vel amicos in suis electionibus requirẽtes: ꝓuent velo nigro/ ⁊ ꝑ visitatores districte puniant. ibi. §. 24

an Nulla monialis ad eligẽdũ cũ alijs admittat/ nisi duodecimũ ãnũ ꝑegerit. ibi. §. 8.

ao Nulla monialis in priorissam eligi poterit/ nisi tricesimum annum etatis compleuerit. ibi. §. 9.

ap Monialẽ vel ꝑsonã aliã nõ recipiat priorissa ad habitũ ordinis sine ꝯsensu sui cõuentus vel maioris partis. ibi. §. 11

aq In sorores nõ recipiãt priorisse/ nisi q̃t de bonis monasterij poterũt sustentari: nec aliquã recipiãt/ vel recipe ꝑmittãt/ donec locus vacauerit: nec ꝓpter munera aliquã recipiãt/ ne vitiũ symonie cõmittãt. ibi. §. 13.

ar Numerum constitutum/ nulla occasione excedant. ca. 34. tertie partis an. §. 3. et ca. 4. tertie partis nouoꝝ. §. 13.

as Moniales in p̃sentia vicarij/ cũ nominatiõe ipsius ⁊ priorisse/ ꝓfessionem faciant. ca. 4. tertie partis nouoꝝ. §. 4.

at Moniales ⁊ cõuerse tantũmodo priorisse obedientiam ꝓmittãt. ibi. §. 4. Vide Dñs. b. Missa. bb. Infirmaria. b. Mensa. g

h Nouitioꝝ legata sine petitiōe p̄cedēte p̄nt recipi/dū tñ nō militēt ꝯ rigorē ordinis: alit faciēs/pena q̄ trāsgressorib⁹ statutoꝝ imponit/puniat.ibi.§.4.
i Nouitios ꝯuersos nō mittāt p̄ores ad capl'm generale ꝛc.ca.9.tertie compil.§.19.
k Nouitij/nō missam/nō euangeliū/nō ep'lam dicūt:nec ad missas priuatas seruiūt. ca.23.scd'e partis an.§.10.
l Nouitij possunt missas priuatas celebrare/ꝛ ad eas cum cuculla ecclesiastica seruire.ca.6.scd'e partis no.§.10.
m Nouitij hebdomadā cātus facere/ꝛ tā in ecclesia q̄ȝ in refectorio legere possunt ꝛc. ca.23.scd'e partis an.§.10.
n Nouitius indutus ducit ad ecclesiam:ꝛ instruit vt ad gradum altaris faciat suam orationem.ibi.§.12.
o Nouitius sequit priorē eundo ad cellā:qui veniēs ad ostium celle/aspergit nouitium ꝛ cellam.ibi.§.12.et.13.
p Nouitiū absoluit p̄or audita eius ꝯfessiōe/a votis factis in seculo.ibi.§.15.
q Nouitiū cōmēdat vni ex seniorib⁹ p̄or/q̄ eū instruat ad horas dicēdas.ibi.§.16
r A visitatiōe nouitij ꝯsueuerūt frēs abstinere/donec ꝛc.ibi.§.16
s Nouitij res suas p̄ori ex integro reddāt/vt eas custodiat cui p̄or iniūxerit.ibi.§.17.
t De rebus nouitij nullus nostrū aliq̄d postulet:nec ad ꝓcurationē faciendā instruat ab aliquo.ibi.§.19.et ca.24.tertie partis an.§.3.
v Nouitius blāde leniterq̄ȝ tractat in p̄mis/nec ei totā subito īstitutiōis asp'itatē subire ꝓcedit.ca.23.scd'e partis an.§.20. Uide Negocium.e.
x Nouitius cū cognario q̄nq̄ȝ licētiā loquēdi habet:ꝛ a p̄ore sepi⁹ visitat.ibi.§.20
y Nouitius nec rep̄hendit nec rep̄hendit:sed cum offendit/instruit a priore vel magistro suo.ibi.§.21.
z Nouiti⁹ a claustro ꝛ capl'o/cū necesse est remouet.ibi.§.22. Uide Mora.f.
aa Nouiti⁹ nō q̄rit licētiā vt possit aliquē visitare/nisi forte infirmū.ibi.§.24
ab Nouitij ꝛ redditi ordinis nostri/nec a prioribus nec ab alijs modo aliquo subleuētur/aut subtrahant.ca.23.scd'e partis an.§.25.
ac Si nouitius ꝑ se ad aliam domum se transferre voluerit/non liceat ei absq̄ȝ licētia capl'i generalis.ibi.§.26.
ad Si nouitius exierit/ꝛ postea recōciliatus fuerit:post reconciliationē ꝓbabit ꝑ annum/anteq̄ȝ ꝓfiteat.ibi.§.27.
ae Posito fratri ꝓ aliq̄ culpa vltimo/superueniēs nouitius postponit.ibi.§.27. Uide Leprosus.b. Lepra.a. Hospites.x. Colloquium.r.
af In receptione nouitioꝝ/priores ꝛ conuentus sint magis circūspecti.ca.6.secunde partis nouoꝝ.§.2.
ag Si nouitij sacerdotes ꝛ alij in missaꝝ celebratiōe ꝛ obseruātijs regularib⁹ noluerit se ꝯformare/nō faciāt ꝓfessionē.ibi.§.5. Uide Induere.f.
ah Nouitij recedāt a capl'o/recitata lectiōe ꝛ ꝓpositis a p̄sidēte ꝓponēdis.ibi.§.11.
ai Nouitij excludant a capl'o generali/finito sermone.ibi.§.11
ak Uxoratū/vxore seculū nō relinquēte/q̄ sine ꝓprij ep̄i auctoritate recepit/prioratū amittat.ca.23.scd'e partis an.§.31.
al Uxoratus/altero ꝯiuge in seculo remanēte/nō recipiat ad ordinē sine licētia capl'i generalis/vel prioris cartusie.ca.8.tertie compil.§.7. Uide Cōicare.g. Celebrare.l.m. B̄n̄ficium.i.
am Nouitij sepeliunt eo mō q̄ ꝓfessi.ca.4.p̄me ptl no.§.3. Uide Habitus.c.
an Cū nouitius mōachus ad statū clerici redditi reducit/ꝑ annū integrum in habitu clerici ꝓbet.ca.1.tertie partis no.§.1.
ao Nouitij ꝓfessio.ca.24.scd'e ptis an.§.4.et ca.24.tertie partis an.§.5.
ap Nouitij nō faciāt ꝓfessionē/nisi ꝓprio p̄ore p̄nte:vel alio de ordine nr̄o ꝑ volūtatē eius ꝛc.ca.6.scd'e partis no.§.12. Uide Nouitius.g. Diuidere.c. Liber.ah.
aq Nouitiū post annualē ꝓbationē nō retinemus/nisi ꝓfessionem facere sit paratus. ca.24.scd'e partis an.§.8.
ar Qñ duo nouitij/ad aliquā domum veniūt:qui posterior venit/si prius ꝓfessionē fecerit/primus deinceps remaneat.ibi.§.10
as Nouitij ꝯūsi suscipiunt ad testimoniū eoꝝ int q̄s ꝯūsati sunt.ca.24.tertie ptl an.§.2.

at Nouitij recepti in osculo pacis coram ꝯuentu fratrū ꝛ rasi/mox caputio de manu prioris accepto/induunt.ibi.§.2.

av Nouitius si añ ꝓfessionē mortuus fuerit/eadem sibi fierēt/ac si ꝓfessus esset.ca.25. tertie partis an.§.2. Uide Cādela.x. Dispēsare.a Nouitius.f.i. Misericordia.c. Conuersus.aq.

ax Nouitioꝝ nouitij erūt mōachi ꝑ capl'm recōciliati.ca.31.scđe partis an.§.12.

Nouus p̄or. Uide Licētia.d. Charta.b. Electio.ac.ae. Celebrare.a.b. Nouus

b Nouus p̄or tā domus cartusie ꝙ ceteraꝝ/in ꝓximo sequenti capl'o generali faciat ꝓfessionem.ca.5.scđe partis an.§.35.

c Nouꝰ p̄or mittat vl'afferat ad capl'm generale statū domꝰ sue.ca.3. scđe ptis no.§.2

d Nouo statuto vel dispēsatiōe circa rigorē ordis/nullus vtat̄ ꝗuſꝗ ꝑ duo capl'a fuerint approbata.ca.28.scđe ptis an.§.18. Uide Statutū.f.g.i.

e Nouū statutū illud itelligit̄/qđ fieret ꝯ rigorē ordis ꝛc.ca.10.scđe ptis no.§.7.

a Nudū officiū cū dicit̄ post missā:nō dr in eo sanctus/neqꝫ agnus dei:nec se vertit sacerdos ad ppl'm/cū dicit:dn̄s vobiscū.ca.43.ꝓme partis an.§.57 Nudū

b Nudū officiū cū misse ꝯuētuali fuerit subiungendū:kyrieleison alternati ꝑ choros: cetera oīa dicant̄ ab oībus sine cātu:gl'ia in ex.credo/sanctus ꝛ agnꝰ dei in talibꝰ officijs reticent̄:ꝛ post completā/dictū officiū cū dn̄s vobiscū:ꝛ b̄ndicamus terminat̄.ca.5.p̄me ptis no.§.31. Uide Celebrare.k. Defunctus.e.

c Nudū officiū de dn̄ica dicit̄ in dn̄ica/qñ festum sancti iohānis baptiste occurrit in dn̄ica infra octauas corꝑis christi.ca.1.tertie compil'.§.37.

d Nudū officiū de ieiunio dicit̄ post missam octauaꝝ natiuitatis btē marie/qñ ipse octaue occurrūt in feria q̄rta ieiunioꝝ tp̄aliū septēbris.ibi.§.40

Numerus. Uide Cōuersus.a. Monachus.f. Expēsa.c.

b Si qui ꝑsonam sup numerum sine ꝑmissu capl'i recepint/obedientias amittāt.ca. 19.scđe partis an.§.3. Nume

c Ad numerum p̄dictum conuersoꝝ/quattuor poterunt addi redditi vel cōuersi.ca. 25.scđe partis an.§.4.

d Nūerus fratrū si nō est plenus/redditi tā sani ꝙ egri vestiri poterūt.ca.33.tertie ptis an.§.12. Uide Moniales.e.n.ar. Lectio.ah. Alba.a. Aialia.b.c.d.e.

e Nūerus aīaliū est q̄draginta tricēnaria int̄ oues ꝛ capras lactātes:vacce sexaginta:saginarij sex:vltra q̄ nulla domꝰ h̄re vsurpet.ca.19.scđe partis an.§.13.

f Ad p̄dictum numerum adijcienda/prior cartusie poterit dispēsare vsqꝫ ad viginti tricēnaria ouium.ibi.§.13.

g Numeꝝ animaliū p̄fixum/si quis sine licentia excesserit/cedet residuum in ius capituli.ibi.§.14.

a Obedientia inquantū est virtus.

b Obediētia ab oībus q̄ regulariter viuere decreuerunt/magno studio est seruanda.ca.24.scđe partis an.§.6. Obe

c Melior est obediētia ꝙ victime/ꝛ auscultare magis ꝙ offerre adipē arietū.ibi.§.6.

e Obediētia si defuerit/tāti labores nō solū careāt ꝑmio:ꝫ supplicium damnatiōis incurrant.ca.24.scđe partis an.§.6.

f Uno ꝛ solo obediētie bono/cūcta nobis fructuosa futura speramus.ca.14.secūde partis an.§.28. Uide Monachus.h.

g Obediētie ꝓmittēde cōmuni capl'o/a quolibet nouo priore/modus ꝛ forma.ca.5. secunde partis an.§.35. Uide Nouus.b

h Obedientiam ꝓmittāt omnes priorisse moniali capl'o generali ꝑ se ꝛ domibus suis.ca.34.tertie partis an.§.1.

i Obedientiā ꝓmittāt priori nouo/mōachi in claustro.ca.5.scđe partis an.§.29.

k Obedientiam promittant priori nouo/conuersi ꝛ redditi in capl'o ipsoꝝ.ibi.§.29.

l Obedientiam ꝓmittant vicario monialium/monachi/conuersi ꝛ redditi.ca.4.tertie partis nouoꝝ.§.3.

m Obedientiam tenet̄ ꝓmittere priorissa vicario:ꝛ moniales ꝛ conuerse tantūmodo priorisse.ibi.§.4.

n Obedientiam ꝓmittit nouitius in ꝓfessione sua.ca.24.secunde partis an.§.4.et ca.24.tertie partis an.§.5.

a Osculamur terrã in vigilia natalis dñi/cũ in caplo audimus ꝓnũciari:iesus christus filius dei in bethleem iude nascit̃.ca.4.prime partis an·§·11. Vide Annũciatio.a. Genua.a.f. Crux.d.

b Osculant̃ crucem conuersi oblatam a coq̃nario q̃ inferius sunt/dicentes:adoram⁹ te ꝛc.ca.7.tertie partis an·§·4.

c Osculat̃ sacerdos altare in vigilia pasche/cũ ꝓnũciat̃ in letania:sctã trinitas.ca.13 prime ptis an·§·44.Et in vigilia pẽtecostes.ca.18.prime partis an·§·7

d Osculat̃ sacerdos altare/in venijs quas accipimus.ca.36.prime partis an·§·23

e Osculat̃ sacerdos altare/cum post ꝯfessionẽ/dñicã orõnem dixerit/ante faciem altaris.ca.43.prime partis an·§·13.

f Osculat̃ sacerdos librum cum post euãgeliũ/rñdet̃/amen in matutinis.ca.42.prime partis an·§·9.

g Osculato altari/diaconus legit euangeliũ.ca.43.prime partis an·§·18.

h Ad osculãdũ fert̃ liber epõ/deinde sacerdoti.ibi·§·19.

i Osculat̃ diacon⁹ librũ euãgelij post sacerdotẽ.ibi·§·19. Vide Calix.e. Man⁹.b

k Osculãtes terrã ꝓsternimur/dum dicit̃:ꝛ homo factus est:ꝛ sacerdos osculat̃ altare.ibi·§·22.

l Osculat̃ sacerdos altare semel/dicẽs:q̊tq̊t ex hac altaris ꝑticipatiõe.ibi·§·41.

m Osculato altari/sacerdos dat pacem diacono.ibi·§·45.

n Osculat̃ infirmus ab oibus tãq̃ ꝓfecturus.ca.46.p̃me ꝑtis an·§·7. Vide Dispẽsare.h. Eps.a. Amplexus.a. Moniales.v

o In osculo pacis recipit̃ nouitius a p̃ore:deide a ceteris oib⁹.ca.23.scde ꝑtis an·§·9

p Osculãs formã nouitius/dicit:ora ꝓ me pater.ca.24.scde partis an·§·5.

q Sup exosculatũ altare/offert nouitius ꝓfessionẽ lectã.ibi·§·5.

r Oscula ꝛ ãplex⁹ mulieꝝ ꝓhibent̃ sub pena discipline general̃ q̃ ad subditos:ꝛ q̊ ad p̃ores/stãdi extra sedẽ suã in ꝯuẽtu ꝑ tres mẽses.ca.5.tertie compil̃·§·7.

Ostendere. Vide Absoluere.bk. Monachus.g.

b Oñdere tenent̃ suo p̃ori/eiusq̃ exponere volũtati:oẽs tã clerici q̃ laici ꝓfessi/q̃cq̃d habẽt in cellis vel alibi/q̊tiẽs ab eo fuerint req̃siti.ca.5.scde partis no·§·11.

Ostium. Vide Lectio.af.

b Ad ostiũ eccl̃ie sacerdos asꝑgit mõachũ infirmũ/aq̃ bñdicta.ca.43.p̃me ꝑt̃ an·§·6

c Ad ostiũ eccl̃ie fert moõchus vicinior pacẽ mõacho infirmo.ibi·§·46.

d Ad ostium celle potest loqui ꝓcurator cum monachis.ca.8.secũde partis an·§·14. Vide Colloquium.av.

e Ad ostiũ refectorij pulsat vicarius absente priore.ca.10.scde partis an·§·7

f Ostium suum nõ tenet apertũ vicarius/sicut nec ceteri:nisi sit aliquis in cella cum eo.ibi·§·22. Vide Cella.y.z.

g Ad ostiũ claustri/clamãdo vel pulsando/nõ debẽt facere ꝯuersi nimiũ strepitũ q̃n ꝯuẽtus est in claustro.ca.28.tertie ꝑtis an·§·43. Vide Defunctus.c.

h A p̃mo ostio coq̃ne vsq̃ ad portã signi:ꝛ vsq̃ ad ostiũ cellarij null⁹ loquit̃.ibi·§·36. Vide Intrare.e. Moniales t. Ordo.d. Disciplina.f.g.

Oues. Vide Accõmodare.b. Numerus.f.

b Oues ꝛ capras vltra q̃dragita tricẽnaria nulla dom⁹ h̃re vsurpet.ca.19.scde ꝑt̃ an. (·§·13.

c Si vltra viginti oues teneat magr̃ ouiũ singulis pastoribus/obedientiã amittat. ibi·§·15. Vide Capra.a.b. Grangia.a.g.

d Ouiũ magister habet bursam.ca.28.tertie partis an·§·21.

e Ad curã magr̃i ouiũ ꝛ socioꝝ eius/ꝑtinet dom⁹ in q̃ fiũt casei/quã arcellã vocam⁹: que sicut aliq̃ de cellis seruãda p̃cipit̃.ca.18.tertie partis an.§·3

f Cũ magister ouiũ ꝛ socij eius foras exeũt ad hyemandũ/nihil dare vel accipere p̃ceptum habent.ibi·§·4.

g A puero mercẽnario q̃ est cũ magistro ouiũ/itur ad molendinũ/panis coquit̃/vinum emit̃:ne ad villas ire cogant̃.ibi·§·5. Greges.b.

h Ad mulgendum vicies triginta oues/septem pastores sufficiunt.ibi·§·7. Vide Canis.a.b.

i Magr̃ ouiũ emit fenũ ꝛ annonã ꝛc.ibi·§·9. Vide Agn⁹.a.b. Caseus.g. Loq.h. Cetera q̃ ad magr̃m ouiũ ꝑtinẽt:q̃re ca.18.tertie ꝑtis an.ꝑ totum.

tis an·§·36. Uide Colloquium.ap.
d Prata mūdari ꝛ fenū pparari facit/qui preest agriculture.ca.17.tertie ptis an·§·4.
Prebēdarius. Uide Induere.g.h. Donatus.k.l. Officiū.e.
b Prebēdarijs ꝛ donatis possumus auctoritate ap̄lica/sacramēta ecclesiastica mini/strare.ca.3.tertie ptis no·§·3. Uide Donate.q.
c Pro prebendario ꝛ seruo omniū/postulat se recipi/is qui vult fieri monachus.ca.23.secūde partis an·§·5.
a Precē facimus singuli semel in anno/ p q̄bus volumus.ca.48.p̄me ptis an·§·28.
b Q̄n plures p̄ces generales simul occurrūt/ad vnū solū/placebo tenemur.ibi·§·30.
c Pro p̄ce generali fratrū nostroꝝ/ad minus dicim⁹/placebo in cellis.ibi·§·29. Uide Hebdōarius.m. Anniuersariū.q. Electio.b.
d Precē faciāt in cap̄lo monachorū clerici redditi.ca.1.tertie ptis no·§·3.
e Precē faciāt in cap̄lo cōuersoꝝ/redditi sicut cōuersi.ca.33.tertie ptis an·§·15.
f Preces ꝛ beneficia dicit ꝓcurator monachis infirmis ꝛc̄.ca.8.secūde ptis an·§·15.
Precipere. Uide Auctoritas.b. Culpa.r.
b Sicut p̄cipit cōuentib⁹ electionē facturis/vt sicut melius potuerint/fm deū eligāt: sic vocatis ad electionē prioribus p̄cipit/ne in p̄sonā nō idoneā cōcordent.ca.5.secunde ptis an·§·21. Uide Excōicatio.c. Cōuersus.ay. Juramentū.b.
c Precipiāt visitatores/vt de priore/de seipsis monachis ꝛ cōuersis/qd̄ accusatione dignū cognouerint/singuli edoceāt.ca.30.secūde ptis an·§·6.
a Predicare debēt cōuersis/prima/ secūda ꝛ tertia die natalis dn̄i/hi quibus iniungit a priore.ca.5.prime ptis an·§·26.
b Predicāt conuersis / prima ꝛ secūda die pasche et pentecostes/ hi q̄bus iniungit a priore.ca.14.prime ptis an·§·14.
c Quia ore nō possumus/verbū dei manibus p̄dicemus.ca.16.secūde ptis an·§·10.
d Predicare publice nullus de ordine p̄sumat/nisi in claustro vel capitulo monachorū ꝛ conuersoꝝ.ca.10.secūde ptis no·§·4.
e Predicationi siue sermoni cōuersoꝝ/nullus secularis/nisi q̄tū statuta volūt admittat.ibi·§·4. Uide Familia.b. Mēdicātes.b. Cap̄lm monachoꝝ.m. Clerici.c.
f Sermoni cōuersoꝝ interesse poterūt familia ꝛ alij seculares.ca.32.scd̄e ptis an·§·31
g Sermo fit in solēnitatibus.ca.12.secūde ptis an·§·6.
h In q̄bus solēnitatibus habet sermo.ca.3.prime ptis no·§·2.
i Sermo cū in capitulo habendus est/signum potest maturius ad primā pulsari.ca.41.prime partis an·§·15.
k Sermones in cap̄lo facere/prioris est/vel cui iniunxerit.ca.6.secūde partis an·§·6.
l In dispositione facientis sermonē sit/loqui latine vel vulgariter vel mixtim.ca.32.prime partis an·§·5.
m Sermoni cōuersoꝝ interesse poterūt oēs criminosi/ante reconciliationē.ca.31.secūde ptis an·§·19. Uide Colloquiū.3. Moniales.af.
n Uerbū dei audiūt cōuersi/a priore/vel ab eo cui ipse iniunxerit/dieb⁹ festis habentibus capitulū.ca.1.tertie ptis an·§·2. Uide Confessio.ai. Homelia.d.e.
o Sermonē vel collationē facturi in capitulo generali/ veniāt ad capitulū:q̄ si impediti fuerint/intimēt priori cartusie / aut visitatori ꝓuincie/ qui alium in eius locū subrogabūt.ca.9.tertie compil·§·11.
p Sermonē facturi vel collationē in cap̄lo generali seu visitationibus/ac alijs cōuentualibus actibus/possunt in scriptis recitare.ibi·§·12. Uide Sedes.c.
q Predicatoꝝ ꝛ minoꝝ fratres tam superius q̄ inferius/ꝛ in ecclesia et in refectorio/clerici cū clericis/ꝛ laici cū laicis recipi possunt.ca.9.secūde ptis an·§·19.
r Predicatoꝝ vel minoꝝ nullus recipiat absq̄ licētia prioris vel ministri ꝓuincialis eorundē.ca.23.secūde partis an·§·32.
a Prefatio nō d̄r in missa festi triū lectionū/nisi quotidiana.ca.30.p̄me ptis an·§·36
b Prefatio de solēnitate/dicit sabbato infra octauas assumptiōis/ꝛ natiuitatis beate marie.ca.36.p̄me ptis an·§·7. Uide Missa.r.s. Apparitio.d.f. Festū.cy.bg.
c Prefatio dn̄icalis dicit in festo dedicatiōis ecclie.ca.28.p̄me ptis an·§·13.
d Prefatio dn̄icalis dicit in festo omniū sanctorū.ibi·§·4.
e Prefatio dn̄icalis dicit in festo reliquiarū.ibi·§·10.

f Prefatio diei dicit in prima missa natalis domini.ca.5.prime partis an.§.3.Simili ter in secũda.ibi.§.8.
Prefatio propria dicat in missis de trinitate/et de cruce:siue in cõuentu siue in priuato.ca.1.tertie compil.§.19.
g In missa q̃dragesime/dicit p̃fatio de q̃dragesima.ca.11.p̃me ptis an.§.10.
h Prefatio dñicalis/dicit in missa cene dñi.ca.13.prime ptis an.§.9.
i Prefationẽ paschalẽ/dicimus in missa sabbati sancti.ibi.§.45.
k Prefatio paschalis/dicit in p̃ma missa pasche.ca.14.prime ptis an.§.5.
l Prefatio paschalis/dicit vsq; ad sabbatũ/quãdo cantat de pascha.ibi.§.11.
m In sabbato ⁊ dñica in octauis/sola prefatio dicit.ibi.§.12.
n Prefatio ascẽsionis/dicit per totas octauas/qñ cantabit de solẽnitate.ca.17.p̃me partis an.§.10.
o Prefatio de ascensione/nõ dicit dominica infra octauas.ca.2. prime partis no.§.13.
p In missa dñicali post natale dñi/nõ dicit prefatio/nec cõmunicãtes de natiuitate. ca.1.tertie cõpil.§.8.
q Prefationẽ de pentecoste/dicimus in missa vigilie pentecostes.ca.18.prime ptis an.§.8.
r Prefatio apostoloꝝ dicit in missis apostolorũ ⁊ euangelistarũ duodecim lectionũ. ca.1.tertie compil.§.78.
s Prefatio beate marie dicet in octaua assumptionis ⁊ infra / quãdo cantabit de solennitate.ca.25.prime ptis an.§.5.
a Prelatus vel subditus nõ curabit cuius grossitudinis coloris ve sit q̃cq̃d ad lectũ vestitũq; ptinet.ca.16.secũde ptis an.§.3. Uide Dñs.a. Officiũ.aa. Prela
b Pro funeribus prelatorũ qui apud nos pernoctabũt/in ecclesia vigilamus ⁊ in refectorio comedimus.ca.4.prime ptis no.§.4.
c Propter aduentũ episcopoꝝ ⁊ alioꝝ p̃latoꝝ/priores in ecclesia ⁊ alibi/ nõ dimittũt sedes suas/nisi cũ ibidẽ p̃sonaliter sunt p̃sentes.ca.4.secũde ptis no.§.4.
Presentatio. Uide Festum.dr.
Presens defunctus. Uide Missa.bi. Anniuersariũ.l. Agenda.e.f.g. Presen
b In agẽda p̃sentis defuncti/post ꝓpriã orationẽ/nõ dicit/nisi fideliũ/nisi tricẽnariũ vel anniuersariũ/vel aliud ꝓpriũ officiũ defunctorũ agi cõtigerit/quorũ oro dicẽda est in agenda ⁊ missa p̃sentis defuncti.ca.47.p̃me ptis an.§.15.
c Pro p̃sente defuncto ⁊ tricẽnario/vnã missam quã dicit prior facimus/sed singulis suas orones/dicimus.ca.47.prime ptis an.§.17.
d Presente defuncto in crastino oim sanctoꝝ/in p̃dicte diei missa et agẽda/ post p̃mã orationẽ/dicẽda est eius oro/postea tricẽnarij.ca.49.p̃me ptis an.§.4. Et nihilominus ꝓ p̃sente defuncto ⁊ tricẽnario/vnã specialẽ missã q̃ prioris est/facim⁹: sed singulis suas orones dicem⁹/post q̃s dicet solũmodo/ fideliũ deus.ibi.§.4.
e Presens mortu⁹/si fuerit sequẽti post festũ reliquiarũ die/fiet sicut in crastino oim sanctoꝝ.ibi.§.6. Uide Defunctus per totũ.
f Nisi p̃sens defunctus fuerit/vel tricennariũ agi ꝯtigerit/infra octauas natalis dñi/ pasche ⁊ pentecostes/⁊ in festis duodecim lectionũ missam vel aliud officiũ defunctorũ nõ facimus.ca.49.prime ptis an.§.14.
a Prima pulsat statim post matutinas p̃ma die capli.ca.16.prime ptis an.§.1. Pri
b Prima pulsat/orto sole vel circa/a pascha vsq; ad exaltationẽ sancte crucis.ca.41. prime partis an.§.13.
c Primã lux inchoat a festo sctẽ crucis vsq; ad pascha:exceptis festis capli. ibi.§.14.
d Prima/hora cõgrua pulset ferialib⁹ dieb⁹/ postq; fiant cõfessiões/ꝑ q̃bus faciẽdis monachi possunt exire de cellis.ca.1.tertie compil.§.2. Uide Predicare.i. Ecclesia.d. Interuallum.a.d.
e Primã beate marie dicãt monachi in cellis die natalis dñi/ si finitis laudib⁹ aurora/nõ apparuerit.ca.2.prime ptis no.§.10.
f Primã cãtat īfirmari⁹ infirmis oib⁹ dieb⁹ finitis matutinis.ca.45.p̃me ptis an.§.4.
g Primã cantat in domo inferiori/dieb⁹ singulis/cantatis matutinis.ca.8. scd̃e ptis an.§.51.
h Ad primã pulsare est ꝓcuratoris in domo inferiori.ibi.§.46.
i Ad primã pulsat coquinarius inferior cum procurator infirmat vel minuit sibi.ca. 11.tertie partis an.§.21.et.30.

k Prima pulsat orto sole/a pascha vsq; ad festum sancti michaelis:in messe tamẽ ci/
tius pulsat.ca.2.tertie ptis an.§.5.
l Prima pulsat summo mane/a festo sancti michaelis vsq; ad pascha.ibi.§.6.
m Primã ita incipiunt cõuersi/adiutoriũ nostrũ:deinde pater noster ⁊c.ibi.§.7.
Primus in ordine. Vide Antiquior per totũ.
a Prior cartusie. Vide Consiliũ.b. Exire.c.i.k. Equitare.d. Fugitiuus.h. Lo/ Prior
cus.b Numerus.f. Dispẽsare.a. Eligere.g. Absoluere.e.af.ai.r.av.
b Prior cartusie discernit/que sit grauis vel leuis percussio.ca.31.secunde partis an.
.§.10. Vide Percussio per totum.
c Prior cartusie põt tres monachos de domib⁹ ordinis accipe/⁊ ad ꝓfessionẽ in do/
mo cartusie admittere.ca.3.scđe ptl no.§.4. Vide Criminosus.b. Moderari.a.b
d Prior cartusie vbiq; iu tractatib⁹/duplicẽ habet vocẽ ad rigorẽ ordinis cõseruan/
e Prior cartusie potest mutare visitatores ex causa/que sibi ratio/ (dum.ibi.§.3.
nabilis videat.ca.8.secũde ptis no.§.1.
f Prior cartusie ad relationẽ visitatoꝝ cõtẽtiosos alibi nõ differat collocare. ibi.§.8.
g Prioris cartusie est missa/ꝓme dici capl'i generalis.ca.16.prime ptis an.§.5. Vide
Missa.x. Potestas.a. Auctoritas.a. Monachatus.e.
h Prior cartusie dieb⁹ capl'i generalis/post ꝓmã ⁊ nonã/bñdicite dicit.ca.29. secũde
i Prior cartusie si quid fuerit tractandũ de aliqua re que cõtingit (ptis an.§.25.
eum/exibit de cõsilio/et alij terminabũt.ibi.§.28.
k Prior ⁊ cõuentus cartusie/causas emergẽtes super annũ/que capitulũ nõ possunt
expectare/determinẽt.ibi.§.30.
l Prior cartusie expulsos redditos et fugitiuos/potest vbi voluerit collocare. ca.31.
secũde ptis an.§.50.et ca.32.tertie ptis an.§.11.
m Quicũq; prioratũ cartusie dimiserit/⁊ in eadẽ domo remãserit/ad recipiendũ prio
ratũ alium/cogi nõ poterit.ca.5.secũde ptis an.§.27.
Prior. Vide Festũ.i.ar.bc.bk. Cena dñi.b. Predicare.a.b.k.
b Prior post altaris thurificationẽ/nisi adsit eṗus vel abbas/semp ad sedẽ suã reuer
titur.ca.12.ꝓme ptis an.§.2.et ca.33.ꝓme ptl an.§.10. Vide Lectio.t. Oratio.p.
c Prior tribus dieb⁹ ante pascha/nonã legit lectionẽ/⁊ infra octauas pasche ⁊ pen/
tecostes/⁊ in vigilia natalis dñi tertiã/⁊ in festis duodecimã:et incipit/te deũ lau/
damus.ca.6.secũde ptis an.§.4. Vide Benedicere.m.n.ae.
d Prior primus cantat missam diebus vacantibus.ca.43.prime ptis an.§.67. Vi/
de Missa.by.bk.bl.bm.bi.
e Prior põt ordinare aliquã orõnẽ dicẽdã i missa/in sabbatis ieiunioꝝ tpaliũ.ca.3.
ꝓme ptis an.§.8.et ca.11.ꝓme ptis an.§.7.et ca.19.prime ptis an.§.7.et ca.27.ꝓme
partis an.§.5. Vide Confessio.af.
f Priores qui sciẽtes transgressiones/nõ eas emendari fecerint/sint extra sedem suã
in ecclesia/donec emendent.ca.28.tertie ptis an.§.16. Vide Possessio.c. Adiu/
g Prior que mutãda sunt dicit ⁊ anniuersaria.ca.6.secũde (toriũ.a. Ecclesia.h.
partis an.§.8. Vide Culpa.a. Capitulũ cõuersoꝝ.f.
h Prior die reliquiaꝝ incipit psalmũ/laudate dñm in sanctis eius in capl'o.ca.28.pri
i Prior debet recordationi interesse ⁊ recordationẽ facere.ca.25. (me ptis an.§.9.
ꝓme ptis an.§.3. Vide Infirmus.a.3.
k Prioris est recordationẽ facere/cõfessiões audire/infirmos cõicare/mortuos sepe/
lire.ca.6.scđe ptis an.§.5. Vide Nouiti⁹.b. Negligẽtia.a. Cõsuetudo.c.b.
l Prioris sedes vel vestitus nulla quasi dignitate vel ꝓciositate differt a ceteris.ibi.
.§.1. Vide Inclinare.i. Dominus.a. Domnus.a.
m Priores adinuicẽ scribẽdo/nõ scribãt reuerẽdo.ca.3.secũde ptis no.§.15.
n Priores quietis ⁊ stabilitatis ⁊ alioꝝ religionis exercitioꝝ subditis ꝓbere debent
seipsos in exemplũ.ca.4.secũde ptis an.§.6.
o Prior oibus verbo et vita ꝓdesse debet/⁊ monachis/quietis ⁊ stabilitatis et cete/
roꝝ exercitioꝝ/exemplũ debere debet.ca.6.secũde ptis an.§.1.
p Per priores viget vel deficit ordo in domibus.ca.30.secũde ptis an.§.13.
q De priorum negligẽtia inquiratur a visitatoribus/si corrigant excessus/si sint car/
nales vel seculares/si dant bonum exemplũ in frequentando ecclesiam / in absti/

nentijs et alijs obseruantijs.ibi.§.13.

r Priores qui sciẽter nõ fecerint obseruari/ꝙ ꝯuersi grenones cũ nouacula radi non faciant/a vino abstineant semel in hebdõa vsqꝫ ad rasurã sequentẽ.ca.2.tertie ptis

s Prior si quid magnũ tractandũ fuerit/omẽs monachos in vnum facit (no.§.9. conuenire.ca.7.secũde ptis an.§.1.

t Prior qd melius rectiusqꝫ existimat/sine psonarũ acceptione exequit.ca.7.secũde ptis an.§.1. Uide Consiliũ.k.g.h.i.l.m.o. Pitãtia.e. Inobediẽs.a. Absolue/re.ag. Ciliciũ.c. Lectus.f. Mitigare.a. Moderari.b. Ieiuniũ.k. Ludere.a.

v Prior solitã humanitatẽ nunqꝫ subtrahat/cuiqꝫ/qui ꝯtra eum aliquid dixerit in visitatione.ca.30.secũde ptis an.§.23.

x Prioribus qui de facili monachis dant materiã euagãdi frequẽtãdo spaciamẽta extra domos/visitatores imponãt bonas disciplinas.ca.8.scde ptis no.§.6.

y Prior nõ reprehẽdat in cõuentu a subditis/nisi corã visitatoribus.ca.4.scde ptis an.§.10. Uide Littera.b. Denunciare.c.

z Priores nõ recipiãt executiones testamentoꝝ sine licẽtia prioris cartusie.ca.3.secũde ptis no.§.13. Uide Dedicatio.o.p.q.v.

aa Prior q̃tuor septimanis cũ monachis exactis/quintã facit cum laicis.ca.6.secũde (ptis an.§.23.

ab Prior cum in domo inferiori est/totum officiũ facit.ibi.§.20. Uide Deposita.a. Pecunia.b.

ac Prior cũ ꝓcuratorẽ mutat/manet cũ eo per vnã septimanã.ibi.§.19.

ad Prior semp disponit de potestate vicarij/ꝰm sue discretionis arbitriũ.ca.10.secũde (ptis an.§.14.

ae Priores nõ dent vicarijs generalẽ potestatẽ/nisi in casu euidentissime necessitatis: In absentia vo possũt eis dare potestatẽ absoluẽdi subditos a quocũqꝫ pctõ:a quo ꝛ ipsi p̄ores absoluere possent/eãdẽqꝫ potestatẽ vni de monachis ꝓ psona vicarij cũ exegerit cõmittere:ita tñ ꝙ de mortali certo/teneãt p̄ori suo/oẽs iterũ ꝯfiteri/ab eoqꝫ absolui.ca.4.scde ptis no.§.12. Uide Absoluere.o.p.q. Hospites.s.t.v. Cibus.d.e. Frangere.a. Mensa.d.e. Abbas.i. Eps.f.

af Priores ꝛ alie psone ordinis/nõ recipiãt ad mensam suam/tam in domibus superioribꝰ q̃ inferioribus/seculares etiã in p̄sentia religiosorũ.ca.4.scde ptis no.§.6. Uide Colloquiũ.ag.ah.ao.

ag A p̄ore/epi ꝛ abbates ꝛ religiosi ad mẽsã suscipiunt.ca.9.scde ptis an.§.27. Uide Obseruãtia.a. Capa.c.d.e. Exstare.a.b.c. Mittere.a. Cõuersus.ai.ak.

ah Prioribus ꝛ alijs extra terminos exeuntibus/vestes licet habere aliquãtulũ meliores.ca.16.secũde ptis an.§.4. Uide Exire.b.c.d.e.f.g.h. Aduẽtus.e. Celebrare.c. Clericus redditus.f. Negociũ.a.b.d.

ai Prior in itinere cõstitutus/poterit cõfiteri alicui bono viro / si aliquẽ de ordine nõ inuenerit suo.ca.6.secũde ptis an.§.55. Uide Confessio.ae. Lectus.e. Loqui.b. Antiquior.o. Mulieres.d.

ak Priores sint solliciti/ne subditi sui/ordinẽ dimittãt.ca.9.secũde ptis no.§.2.

al Si qui absqꝫ dispensatione apostolica se trãstulerint ad mẽdicãtes / per priuilegia apostolica/priores nostri/a suis prioribus seu superioribus repetant/alioqn grauiter puniant.ca.3.secũde ptis no.§.19.

am Priores ꝛ vicarij monialiũ/suos apostatas ꝛ fugitiuos/ad se redeuntes recipiant: redire nolẽtes/reqrere cũ diligẽtia nõ omittãt.ca.9.scde ptis no.§.6. Uide Fugitiuus.c.g.m.r. Apostata.b. Elemosyna.b.c.d.e.f.g.h. Defunctus.h.l. Appellare.c. Caplm generale.q. Inutiles.a. Infirmitas.b. Absoluere.al.am.

an Priores reuersi a caplo ad domos suas/faciãt exolui officium capli.ca.29.scde ptl (an.§.36.

ao Prior sine cõsensu cõuentus/nec cõuentus sine licẽtia prioris cuiqꝫ beneficia spiritualia ꝓcuret.ca.4.prime ptis no.§.29 Uide Beneficiũ.o.b.c.d.g.p. Capitulũ generale.m.

ap Priores nõ tenent de anniuersarijs/nisi domorũ qbꝰs p̄sunt.ca.6.scde ptl an.§.52 Uide Absoluere.bh.be.bf.bg.bi. Locus.b. Mutari.a.

aq Prior sine culpa cedens prioratui/si ei placet potest in ibi profiteri.ca.3.scde ptis (no.§.24.

ar Prior cedens prioratui/si ad aliam domũ ire voluerit/sine euagatione pergat ad eandem/et ibi post annum vel infra faciat professionem ꝛc.ca.6.secunde partis an.§.36.

as Prior absolutus anteq̃ status domus in scriptis redigatur/ad aliā domū nō rece- dat:nec secū aliq̄d deferat/nisi que statuta concedūt/ꝛ successori decentia videbū- tur.ca.3.secūde ptis an.§.22. Uide Eligere.q.s. Obediētia.x. Dispēsare.g.d.e.

at Prior resignaturus/vestes debitas poterit asportare.ca.6.secūde partis an.§.49. Uide Criminosus.h. Licentia.d. Nouus.b.c. Charta.b. Officium.d. Pri- or cartusie per totum.

Priorissa. Uide Moniales.g.s.v.y.z.af.ao.ap.aq.ar.as.at. Obedientia.m. Charta.c. Penuria.b. Mendicātes.b.

b Nulla priorissa/p̄sente vicario/benedicite/dicere p̄sumat: nec p̄sente monacho vel clerico p̄sbytero/duodecimā legere lectionē.ca.4.tertie ptis no.§.10.

c Nulla priorissa de diuino officio ordinādo/aut correctione hominū se intromittat: ꝛ monialē vel psonā aliā sine cōsensu sui cōuentus vel maioris partis ad habitū ordinis nō recipiat.ibi.§.11.

d Nulla priorissa/etiam de sui cōuentus voluntate/se vel domū suam valeat obliga- re/aut litteras obligatorias sigillare/vicario inconsulto.ibi.§.14. Uide Comple- torium.k. Caputia.p.

e Priorisse nō habeāt cameras appropriatas sibi/ad iacendū/comedendū vel bibē- dum ꝛc.ibi.§.18. Uide Absoluere.g.bs. Abstinētia.ag.ah.

f Priorisse monialium a personis ordinis nō vocentur domine:sed domne.ca.12.ter- tie compil.§.27.

Priuata. Uide Anniuersaria.t.v. Pitantia.k.

a Processionē in nulla solēnitate facimus.ca.2.prime ptis an.§.16.

a Procurator vinū ministrat cōmunicatis in secūda missa natiuitatis dñi.ca.5.p̄me partis an.§.10. Uide Aqua.b. Incensum.q.r.s. Porta.c. Ascendere.b.c.d.e. (Opera.h.

b Procurator die purificationis portat aquā benedictā in aspersorio sacerdoti.ca.8.prime ptis an.§.3.

c Procurator in mandato cene est a dextris prioris/tenens peluem cum aqua / quā infundit pedibus.ca.13.prime ptis an.§.15.

d Procurator anteq̃ ascēdat superius/ ꝓuidet que pitātia in crastino fratrib᷒ appo- nat/vel coquina.ca.8.secūde ptis an.§.11.

e Procurator cū sursum ascendit/facta oratione in ecclesia /venit ad priorē.ibi.§.14.

f Procurator feria quarta hebdomade ramispalmar altare discooperit: ꝛ postea ad domū superiorē ascendit/in sabbato reuersurus ad disponendā domū inferiorē ꝛ operiendū altare.ibi.§.13.

g Procurator facit hebdam sacerdotij in ordine suo ꝛc.ibi.§.18. Uide Epistola.d.

h Procurator nō facit diaconatū.ca.43.prime ptis an.§.60.

i Procurator nō facit officiū cantoris hebdarij.ca.38.prime ptis an.§.6.

k Procurator si missam priuatā p̄cedentē cantauerit superius/nō seruit ad sequentē ca.41.prime ptis an.§.43. Uide Cōmunicare.y. Celebrare.g. Jacere.b.

l Procurator ad missam seruire debet inferius quicūq̃ cantet/nisi alter adsit religio- sus/qui suppleat vices eius.ca.8.secūde ptis an.§.35. Uide Missa.bc.bd.

m Procurator pōt inferius celebrare ꝓ cōmunicādo infirmo ꝛc.ibi.§.23. Uide Fe- stum.d.m. Dedicatio.q.r.s.t.v. Breuis.a.b.d. Preces.f.

n Procurator portat aquā bñdictā cū egrot᷒ est inungēdus.ca.46.p̄me ptis an.§.1.

o Procurator portat thuribulū/cum portatur corpus defuncti ad tumulum.ca.47. prime partis an.§.21.

p Procurator in capitulo reducit priori ad memoriā bñficia et salutatiōes.ca.6.scde ptis an.§.6. Uide Infirmus.ab. Coqnarius.a. Pitantia.i. Anniuersaria.q.

q Procurator cū sursum ascēdit/fratres per cellas visitat ꝛc.ca.8.secūde ptis an.§.14 Uide Colloquiū.av. Ostium.d. Petere.c. Mensa.b.c. Locus.d.

r Procurator circa finē vltimi psalmi/ de ecclesia egrediēs refectoriū ingredit ꝛc.ca. 10.secūde ptis an.§.18. Uide Caseus.a. Denari᷒.a.b.d. Dare.a.g. Mutuo.a. Pecunia.a.b. Cura.c.d. Consiliū.i. Accōmodare.b. Custodire.a.b.

s Procurator scribit oīa ferramēta/ne aliq̄d deperire possit.ca.14.tertie ptis an.§.2. Uide Negligētia.d.e. Aduētus.f. Hospites.g.n. Comedere.f.g.q.ab.

Procurator propter hosp ites / refectorium dimittit absente priore.ca.8. secunde

c Pulsatur ad tertiã cãtata missa/tã estate q̃ȝ hyeme.ibi.§.13. Uide Caplm̃ puersor.a.
d Pulsatio parua fit ad euigilandũ/ad nonã dieb⁹ dñicis ⁊ festis capli/a pascha vsq̃ȝ ad festũ exaltatiõis sancte crucis.ibi.§.26.
e Pulsatio secũda fit cantata nona btẽ marie/⁊ nos ad ecclesiã pperamus.ibi.§.26.
f Pulsatio cõpletorij/differt/cũ adhuc legi potest.ibi.§.22. Uide Completoriũ.c.
g Pulsatur ad matutinas a sacrista per singulas cellas in parasceue ⁊ die sequẽti.ca.13.prime ptis an.§.23.
h Si nõ inclinamus/nisi pulsati a socio/veniã accipimus.ca.37.prime ptis an.§.17.
i Nunq̃ȝ pulsat coquinarius inferior ad missã/nisi ei pcipiatur.ca.11.tertie ptis an.§.22.
k Pulsat coquinarius inferior signũ ad matutinas.ibi.§.1.et.7. (Uide Ostiũ.e.
l Pulsatur signũ quo ad ecclesiã puenimus/tamdiu/quoadusq̃ȝ vltimus adesse possit. ca.41.pme ptis an.§.27. Uide Signũ.b.d. Quadragesima.f.
Purificatio. Uide Festũ.ab.ac.ad.ae. Puri
Quadragesima. Uide Caplm̃ ad horas.a. Jeiunia.c. Qua
b In q̃dragesima dieb⁹ dñicis ad sextã ⁊ nonã ille dicuntur orõnes q̃ pcedentibus feria qnta ⁊ sexta dicte fuerũt ad vesperas.ca.11.pme ptis an.§.4.
c Per totam quadragesimã vsq̃ȝ ad cenam/in missis/solita quadragesime suffragia dicimus.ibi.§.12.
d A sequẽti feria secũda/post primã dñicam q̃dragesime vsq̃ȝ ad cenã dñi/septẽ psalmos cũ letania post primã siue post tertiã in cellulis quotidie:exceptis duodecim lectionũ festis/exoluimus.ibi.§.5.
e Feria quarta ⁊ sexta ieiuniorũ temporaliũ q̃dragesime/non dimittitur oratio/omps qui viuorũ.ca.3.prime ptis no.§.7.
f Per totã q̃dragesimã/cũ pulsatur ad sextã sup hebdõam/repercutitur signũ:excepto sabbato ramos pcedẽti.ca.11.pme ptis an.§.9.et ca.41.pme ptis an.§.25.
g In q̃dragesima in festis capli/que sup hebdõam occurrũt/fit ante nonã parua pulsatio.ca.11.pme ptis an.§.14.et ca.41.pme ptis an.§.25. Uide Agenda.c.
h In q̃dragesima/nonã ⁊ missam cũ pfatione de q̃dragesima ⁊ vespas oñi die feriali cõtinue in ecclesia cõtinuamus.ca.11.pme ptis an.§.10. Uide Colloquiũ.c. Ascẽdere.c. Hebdõarius.d.ad. Missa.z. Cella.o.
i In q̃dragesima crux cooperta fertur in sepultura defuncti.ca.47.pme ptis an.§.21.
Querere. Uide Infirmarius.a.b.c.d. Petere.a.b.c. Electio.ae. Expensa.b. Que
b Querere ⁊ vagari ne incipiam⁹/numeri paucitatẽ delegim⁹.ca.25.scde ptis an.§.5.
c Si sine querẽdi et vagandi odibilibus officijs posteri nostri tam paruũ numerum pcurare nequiuerint/ad eam redibunt quantitatẽ/quã sine predictis possint portare periculis.ibi.§.6.
d Questitandi et vagandi tanq̃ȝ periculosissimã consuetudinẽ horremus.ca.9. secunde partis an.§.25.
Questio. Uide Dubium.a.h. Fardellus.b.
b Questionẽ altiorẽ si qua de ppositis in caplo/q̃ȝ de facili nõ potuerint diffiniri/aliquibus psonis de ordine cõmittatur.ca.29.secũde ptis an.§.17.
c Questiões nullatenus caplo reseruẽt visitatores/quas poterũt suo iudicio terminare.ca.30.secũde ptis an.§.33.
a Questũ nullũ faciãt priores de runcinis/precio eos cõcedendo ad segetes triturãdas.ca.19.secũde ptis an.§.17.
b Propter q̃st⁹ ad euagatiões crebras p mũdũ/multi se dilatãt.ca.4.scde ptis an.§.8
Quies. Uide Dormire p totũ. Prior.n.o. Procurator.aa. Exercitia.b.
b Quieti deputatur estate/spaciũ qd̃ sexte noneq̃ȝ interest/nunc longius nunc breui⁹. ca.41.prime ptis an.§.19. Qui
c Quietẽ ⁊ silẽtiũ seruãt puersi/dum pcurator dicit eis officiũ diuinũ.ca.1.tertie ptis (an.§.2.
Quinquagesima. Uide Festũ.dz. Colloquiũ.c.
Ratio. Uide Denũciare.d. Compotus.a.b. Expensa.d. Ra
b Ratio a pcuratore sepi⁹ exigatur.ca.8.scde ptis an.§.30. Uide Aduẽtus.f. Negligentia.d. Obediẽtia.ae.ak.
c Rationẽ si nõ reddiderint puersi pma die postq̃ȝ redierint/a vino abstineãt.ca.28. tertie ptis an.§.21. Uide Propictarius.f. Carpentarius.a.

c Pro recordatione cōuenimus in claustro/in sabbatis et in vigilijs festorū duodecim lectionū/et in vigilia cene domini.ca.35.prime partis an.§.1. Uide Benedicere.ab. Infirmarius.a.
d Recordationē cōmendat prior vicario/ꝛ eo absente/cui voluerit.ibi.§.3.
e Recordationē/priore ꝛ vicario absentibus/facit vnus ex monachis cui prior iniunxerit.ca.10.secūde ptis an.§.15. Uide Lectio.n. Liber.a.b.
f Recordantes/nudamus capita nostra.ca.35.prime ptis an.§.6.
g Recordationi qui nō adsunt/qui primā lectionē historie:exceptis prologis/ et primam sermonis vel homelie recordaturi sunt/qui post eos lecturi sunt/eorū lectiones cum suis recordabunt.ibi.§.7. Uide Historia.i. Homelia.e. Emēdare.a.b.c. Opera.i. Cella.o. Intrare.h.
a Recreatiōis causa/si prior cuiqꝫ ex monachis licentiā dederit ꝛc.ca.44.pme partis an.§.8. Uide colloquiū.e. Hospites.v. Recre
Rector: Uide Nouitius.g. Rasura.d. Reuelare p totū. Statutū.b.c.d.i. Rec
a Redditus clericus in habitu redditi/nō poterit vltra diaconum pmoueri:Sed si vellet sacerdos fieri/ad alium ordinem poterit se transferre.ca.25.secūde ptis an.§.3.et ca.33.tertie partis an.§.2. Reddi
b Redditus clericus sedet supra cōuersos.ca.33.tertie ptis an.§.8.et cōmunicat ante cōuersos.ibi.§.19. Uide Caputiū.t.
Redditus laicus: Uide Conuersus.a.e.o.p.q.r.ad.ae.af.ag.be.bf.bn. Numerus.c.d. Obediētia.ai.
b De redditis laicis debet illud statutū intelligi/qꝫ vnus ex septē redditis possit esse clericus.ca.11.tertie cōpil.§.15. Uide Induere.g.h. Professio.i. Cōtinentia.a. Caputiū.v. Barba.b.c. Capa.g.l.m. Camisia.b. Licentia.am.
c Redditi in ecclesia ꝛ capitulo/tam superius qꝫ inferius sedeant iuxta fratres.ca.33.tertie partis an.§.8.
d Redditi intersint caplo in ramispalmarū:quia tenent esse sine pprio.ibi.§.9.
e Quādo de reddito fit cōuersus/aut monachus:per annū pbet sicut ceteri.ibi.§.13 Uide Fratres.d.e. Precem.e. Lepra.b. Officiū.ab.
f Redditi expellant ab ordine/si casus expulsionis cōmiserint.ibi.§.10.
g Redditi p matutinis decies/et pro alijs horis/dicant ter pater noster.ibi.§.17.
h Redditi/p nouiter defuncto in domo sua/dicūt triginta pater noster.ibi.§.18.
i Redditi p anniuersarijs omi septimana/decē pater noster/dicūt.ibi.§.18.
k Redditi in pncipio aduētus ꝛ qdragesime/ꝛ in vigilia pasche ꝛ pētecostes ꝛ natalis dñi/ꝛ in festis beati iohānis/assumptionis ꝛc.confiteant:ꝛ cū infirmi fuerint a priore visitent.ibi.§.19. Uide Prior cartusie.l. Cōmunicare.a.e.f.g.k.y. Ieiunare.n. Abstinētia.aq.
l Redditi in pascha ꝛ pētecostes ꝛ natali dñi/post quer sos cōmunicēt/sed clericus añ cōuersos.ibi.§.19. Uide Comedere.ac.ae Consilium.m. Cōuersus.d.e. Cōformare.a. Peduliū.c. Anniuersariū.p.
m Pro sepultura redditoꝝ laicorū non vigilamus/nec in refectorio comedimus/nisi obierint in domo monachorū.ca.4.pme ptis no.§.4.
Reddit⁹. Uide Possessiones.e. Domus.f. Dispēsare.b. Agricultura.a.
b Ad redditus extra capescēdos/multi mittūt manū.ca.4.secūde ptis an.§.8. Uide Expendere.a. Alienare per totū.
Refectoriū. Uide Mensa.b.c.f. Egrediēs.a. Antiquior.k. Ostium.e. Refec
b Qñ refectoriū intram⁹/inclinam⁹ad crucē.ca.36.pme ptis an.§.26.et.ca.13.secūde ptis an.§.16. Uide Intrare.c.d. Clericus.e. Cena.b.af. Colloquiū.q.
c In refectorio omi tpe viros religiosos recipere est pmissum.ca.13.secūde ptis an.§.14. Uide Procurator.r. Comedere.n.t. Loqui.d. Nouitius.c. Mundare.c. Benedicere.s.t.v.x.y.z.aa.ab.ad.
a Refutare psonas a visitatoribus missas/nullus prior audeat:al's sit p tres mēses extra sedē suā/et in futuro caplo clamet culpā suā.ca.9.tertie cōpil.§.39. Refu
b Refutare/nulla dom⁹ aut psona ordinis audeat visitatores a caplo generali ordinatos/nisi ex causa rōnabili/quā caplm approbet.ibi.§.22. Uide Absoluere.bn.
Religiosos. Uide Comedere.f. Celebrare.e. Refectoriū.c. Colloquium.ao. Hospites.a.b.c.d.e.h.i.m. Carcer.l. Religio

Reliquiarũ festum. Uide Festum.dg.dh.di. Reli
Renunciare. Uide Professio.n. Renu
a Reprehendant vicissim singuli sese charitatiue/publice et nominatim/vel in gene Repre
rali tacito nomine/cum nouerint iordinatos excessus.ca.4.secũde partis an.§.9.
et ca.31.tertie partis an.§.1.
b Reprehendunt priores qui de facili exeunt foras.ca.4.secũde ptis an.§.5.
c Si priores rephẽdãt ea q̃ fiũt inordinate/inqrat a visitatorib9.ca.30.scde ptis an.
.§.13. Uide Licẽtia.ac. Frequẽtare.a. Inordinationes.a. Monachus.b.
d Reprehẽdãt fortiter vicarij monialiũ psonas ordinis/que frequẽtare nõ erubescũt
domos monialiũ.ca.4.tertie ptis no.§.2. Uide Prior.y. Cõuersus.bb.bc. Cõ
municare.s. Capitulũ monachoꝝ.k. Accusare.a.b.c.
e Caueat qui clamat in caplo/ne clamãti aliqd respõdeat/vel eum ipa die in aliquo
reprehẽdat.ca.12.secũde partis an.§.13. Uide Nouitius.y. Murmurare.b. Co
quinarius.i. Custodire.l. Intromittere.c.
f Reprehensiones vel denũciationes si omisse fuerint:tam omittẽtes q̃ excedentes/
sciant se de suo ɔtemptu rationẽ districto iudici/reddituros.ca.4.secũde ptis an.
.§.13.et ca.31.tertie ptis an.§.3.
Repugnare. Uide Pitantia.e. Repug
b Repugnare est quasi peccatũ ariolandi:et quasi scelus idolatrie/nolle acquiescere.
ca.24.secũde partis an.§.6.
Res. Uide Cambire.a. Nouitius.s.t. Bona.a.d. Potestas.f. Liber.ah. Res
b De rebus obediẽtie interrogatus cõuersus si quid occultauerit:cõuictus/vt de fur
to iudicet.ca.28.tertie ptis an.§.19.
c De rebus ad obediẽtiam quã dimisit ptinentibus cõuersus/aliqd fuerit retinuisse
deprehẽsus/vt de furto iudicet.ibi.§.19.
d De rebus siue vtensilibus/celle incole cõcessis.ca.16.secũde ptis per totũ.
e De rebus siue vtensilibus/cõcessis cõuersis.ca.23.tertie ptis an.per totũ.
f De rebus petendis tẽpore colloquij.ca.34.prime ptis an.§.9.
g De rebus ꝓhibitis haberi.ca.1.secũde ptis no
h De rebus oibus ostendẽdis 7 exponẽdis volũtati prioris.ca.22.secũde ptis an.§.
19. Uide Custodire.a.k. Denarius.d. Curia.a.
i Res aliqua si infra terminos nr̃os inuenta fuerit/ei reddit ꝓtinus cuius est:sin au/
tem reddit ꝓcuratori.ca.22.tertie ptis an.§.2.
k Si aliqd a nr̃is extra terminos/inuentũ fuerit/statim fratrib9 aut dño suo/ aut ei p
quẽ fidelius posse reddi putat/cõmendat:al's intactũ dimittit.ibi.§.2.
Residuũ. Uide Pauper.c. Numerus.g. Resi
Resignare. Uide Proprietas.g.
b Resignãdi debẽt habere animũ paratũ subditi ordinis/ oĩa que sibi ad vsũ cõcessa
sunt/siue libri fuerint/aut aliud.ca.10.tertie cõpil.§.17.
Resistere. Uide Absoluere.bn.
Respondere. Uide Bñdicite.ae. Reprehendere.e. Accusare.b.Dubiũ.a. Respo
b Respõdet vicarius/misericordiã postulãtibus/ vl culpas suas recognoscentibus.
ca.10.secũde ptis an.§.6.Uide Hospites.l. Recedere.e.
c Respõdet aduenientibus vel obuiantibus/qui preest ordine/vel cui obedientia est
iniuncta.ca.3.tertie ptis an.§.1.
d Respõdet aduenientibus coquinarius superior.ca.10.tertie ptis an.§.1.
e Respõdet aduenientibus coqnarius inferior.ca.11.tertie ptis an.§.4.
a Respõsoria noua/qñ in dñica incipit/in vesperis sabbati p̃cedẽtis/magnũ canta
mus respõsum.ca.20.prime ptis an.§.12.
b Respõsorie dñicales/que sup hebdam dicunt/qñ ꝓpter occurrens festũ nõ possũt
inchoari in p̃ma dñica/semp p̃ma die que sine festo occurrit inchoant: 7 tunc in se
quẽti sabbato/nõ dicit magnũ respõsum.ibi.§.10.
c Respõsorie/qñ dicunt in dñica/sup hebdam a capite reincipiunt.ibi.§.10.
d De respõsorijs dñicalibus que a kalẽdis nouẽbris vsq ad pentecostes cantant/il
la respõsoria que mutuant sup hebdam tacent:excepta rñsoria/dign9 es/que ne
cessario retinet vnũ responsum.ibi.§.11.

SAbbatum. Vide Cōmemoratio.a. Dñicalis.b. Capitulū ad horas.d. Sab
b Sabbatū/quadragesimā p̄cedens/missa ꝓpria caret/⁊ cantaꝛ missa btē ma
rie in cōuentu/nisi occurrat festum duodecim lectionū ⁊c.ca.11.prime par/
tis an.§.1. Vide Interuallū.c. Responsoria.a. Missa.n. Confessio.b.c. Le/
c In sabbatis/non dicunꝛ in conuentu/misse festorū trium lectionum. (ctio.v.t.
ca.30.prime ꝑtis an.§.12.
d Sabbato ieiuniorū temporaliū de aduentu/sextam et missam et nonam in ecclesia
cōtinuamus.ca.3.prime partis an.§.7.
e In omni sabbato ieiuniorū temporaliū/missam cum quinq̃:excepta epl'a/lectioni
bus cantamꝰ ⁊c.ibi.§.8. Vide Flectamus genua.a. Prior.e.
f Sabbato ieiuniorū temporaliū quadragesime/eadē hora qua ceteris diebus qua
dragesime/missam cantamus.ca.11.prime ꝑtis an.§.7.
g Sabbato ieiuniorū temporaliū q̄dragesime/ad oēs orones que quintā lectionē p̄/
cedunt/dicitꝛ:flectamus genua ⁊c.ca.11.prime ꝑtis an.§.7.
h Sabbato ieiuniorū tp̄aliū q̄dragesime/⁊ feria quarta:si alia missa de viuis occur/
rat/in cōmemoratione de ieiunio/dicitꝛ oratio p̄ma.ibi.§.8.
i Sabbato ieiunioꝝ tp̄aliū pētecostes / ante tertiā fit parua pulsatio: deinde tertia/
missa ⁊ sexta cōtinuatim dicunꝛ ⁊c.ca.19.prime ꝑtis an.§.7.
k Sabbato p̄dicto ⁊ feria sexta/ante nonā fit parua pulsatio ad euigilādū:deinde no
nam in ecclesia cantamus simulq̃ reficimus ⁊c.ibi.§.8.
l Sabbato ieiuniorū temporaliū septembris/ante sextā fit parua pulsatio : deinde
sextā ⁊ missam ⁊ nonā in ecclesia cōtinuamus ⁊c.ca.27.p̄me ꝑtis an.§.5.
m Quādo festū sancti matthei accidit in dñica/in p̄cedenti hebd'a fiunt ieiunia tem/
poralia.ibi.§.1.
n Si festū beati matthei venerit in sabbato ieiunioꝝ septembris / pulsaꝛ ad tertiā si/
cut in dñicis:⁊ sic tertiā ⁊ missā de festo cōtinuamꝰ ⁊c.ibi.§.7. Vide Festū.cr.cs.
o Si predictū festum occurrat feria quarta vel sexta/pulsatur ad tertiā sicut in domi/
nicis:deinde tertia/missa ⁊ sexta/ꝯtinuatim dicunꝛ:⁊ post/dr officiū nudū.ibi.§.3.
p Quādo festum sancti mauricij accidit in dñica/ eius officium ad diem sequentem
transfertur.ibi.§.9.
q Quādo festum predictum occurrit in sabbato ieiuniorū/de ipso mane missa canta
tur ⁊c.ibi.§.6.
r Si festum dictum occurrat feria sexta/ missa de mane celebraꝛ:et post/ nudum offi/
cium de ieiunio.ibi.§.2.
a Sacerdos hebd'arius/dato signo surgēdi/ cū incipiēda est hora/nudat caput/sig/ Sace
gnat se et inclinat: ⁊ incipit deus in adiutoriū / et inclinat.ca.42.p̄me ꝑtis an.§.1.
Vide Caputium.d.e.f.g. Benedicere.o.3.v.y. Confessio.t.ao. Celebrare.h.f.
a.b. Hebdomadarius per totū.
b Ad lectionē episcopi/si ep̄us/ iube domne dicit/dat benedictionē qui cantat matu
tinas.ca.9.secūde ꝑtis an.§.7.
c Sacerdos cum dicit orationē in sede sua vel super formā/eo surgente/surgimus et
nos ⁊c.ca.37.prime partis an.§.8.
d Sacerdos infra octauas natalis dñi/pasche ⁊ pētecostes/dicta oratione ad noctur
num/versa facie ad altare/ dicit:deus in adiutorium et inclinat/ et statim redit ad
misericordiā.ca.42.prime ꝑtis an.§.12.
e Sacerdos solus surgit ad dicendū/deus in adiutoriū/dicta orone ad nocturnū/in/
fra octauas natiuitatis dñi/pasche ⁊ pētecostes/remanēte cōuentu sup miscd'ias.
ca.1.tertie cōpil'.§.69. Vide Osculari.d. Culpa.f.
f Sacerdos veniens ad gradum/primo aspergit abbatē/ deinde priorem ⁊c. ca.43.
prime partis an.§.6.
g Episcopus ad gradū altaris accedēs/⁊ aspersoriū de manu sacerdotis accipiēs/ se
p̄mitus/postea hebd'ariū/deinde priorē;nisi adsit alius ep̄s vel abbas/postea ho/
spites/deinde monachos ⁊c.ca.9.secūde ꝑtis an.§.10. Vide Cantor hebd'ariꝰ.c.
h Sacerdos dicto/de latere dñi/vertit se cū calice supposita patena cū hostia ad epi/
scopū/vt signet eā.ca.43.prime ꝑtis an.§.26.
i Sacerdotis ministeriū/in missa ad plenū.ibi.

Scandalum. Vide Euagari.a. Damnum.a.
b Scandalum non reputamus esse/ibi punire culpas/vbi cōmisse sunt.ca.31.secūde partis an.§.14.
c Scādala multa ꝓuenerūt ꝑ ꝑsonas obstinatas ⁊ in mō viuēdi singulares/tales ad ꝓfessionē nō admittant ⁊c.ca.6.scđe ptl̄ no.§.5. Vide Obstinat⁹.c. Nouiti⁹.ag
d De aliquo graui scādalo inferendo qui sunt suspecti ⁊c.incarcerent̄.ca.9.scđe partis no.§.1. Vide Carcer.d.
Scyphus. Vide Cyphus ꝑ.c.ꝑ totum
Scindula. Vide Carpentarius.b.
Scriba capl̄i. Vide Proponere.d.
a Scribere docemus si fieri pōt/oēs q̄s suscipimus.ca.16.scđe partis an.§.8.
b Scribere qui scit ⁊ pōt ⁊ noluerit/a vino abstineat/arbitrio prioris.ca.22.secunde partis anti.§.5. Vide Accōmodare.f. Curia.c. Ordo.m. Damnum.e. Denunciare ꝑ totum.
c Scribere ṗori cartusie vel capl̄o generali/nō est alicui facultas denegata.ca.1.scđe ptis no.§.18. Vide Disciplina.m. Risum.a. Absoluere.g.bl. Ordinatio.b. Arenga.a. Littera.f. Statutū.g. Defunctus.h.
d Scribere nō licet priori habēti malā opinionē seu suspitionē đ subditis/nisi capl̄o generali vel priori cartusie seu visitatoribus: vel ecōtra/nō licet subditis scribere aliqua cōtra priorē suū/de statu ꝑsonaꝝ ⁊ domoꝝ/vnde sinistra opinio vel suspitio oriri posset/nisi p̄dictis.ca.3.tertie compil̄.§.17.
e Scribētes ad cartusiā tp̄e capl̄i/simul scribāt ṗori cartusie ⁊ diffinitoribus/nisi eēt aliq̄s casus secretus: tūc soli priori cartusie possent scribere ad partem.ca.9.tertie compil̄.§.6.
f Scribētes capl̄o generali aut ṗori cartusie/scribāt q̄ vera sunt: ⁊ q̄ ꝓbari pñt/nullo interposito mēdacio: al's/penas statutoꝝ incurrāt.ibi.§.9
g Scribētes capl̄o generali vel ṗori cartusie/noīe ꝯuētus: debent se singuli manu ꝓpria subscribere: al's nulla fides adhibebit̄ coꝝ l̄ris. Et illud idē seruet̄ qñ singuli de ꝑ se scribūt/i suis l̄ris se subscribāt.ibi.§.10 Vide Anniūsariū.s. Missa.al. Fundator.a. Reuerēdus.b. Data.a.b. Falsarius.b.
h Scribit ꝓcurator qđ accepit ⁊ expenderit.ca.8.scđe partis an.§.1.
i Scribit ꝓcurator ferramēta fabrice/ne aliq̄d deperire possit.ca.14.t̄tie ptis an.§.2
a Scrutiniū in electiōe/non fiat in cellis: sed in tali loco ꝙ scrutatores ab oībus videant̄.ca.5.scđe partis an.§.16. Vide Visitatores.p.
a Scutellas nō exponimus/donec prior suā exponat.ca.13.scđe partis an.§.34.
b Cū scutelle due apponunt̄ in refectorio/qñ exponim⁹ eas: vnā infra alterā ponim⁹: nisi tātū de cibis illatis/remāserit: ꝙ id facere sine īmersiōe nequeamus.ibi.§.27.
c Scutellas apponendo ⁊ remouendo post priorē ⁊ hospites si adsunt/semꝑ incipit̄ a dextera parte refectorij.ibi.§.32.
d Scutellas apponit ⁊ remouet ꝓcurator in refectorio.ca.8.scđe partis an.§.25.
e Scutelle due dant̄ incole celle.ca.16.scđe partis an.§.11.
e Scutellas/cochlear ⁊c.dat mōachis coq̄narius suꝑior.ca.10.tertie partis an.§.16.
f Scutellas a coq̄nario iferiori/accipiūt ꝯuersi.ca.11.t̄tie ptis an.§.1. Vide Olla.b.
g Scutellas duas ad cibos habent conuersi/ad panem vnam mantilis loco.ca.23.tertie partis an.§.5.
Secretū. Vide Intimare.a. Capl̄m monachoꝝ.n. Proponere.e.
b Secretū habeat̄ q̄cq̄d diffinierint diffinitores expulsoꝝ/sicut diffinitio alioꝝ diffinitoꝝ.ca.31.scđe ptis an.§.47. Vide Reuelare.a.b.
Seculares. Vide Clericus ꝑ totū. Comedere.ag.ah. Laicus.o.p. Rumores.a. Predicare.f. Hospites.p. Denūciare.h.i.k.l. Absoluere.ae.
b Seculares si idonei sint ad testificandum/possunt si videat̄ recipi in testimonium tam contra priorem q̄ꝫ contra monachum ⁊ redditum.ca.30.secunde partis anti.§.9. Vide Donati.k.l. Conuiuium.a.
a Securis dat̄ incole celle.ca.16.secunde partis an.§.11.
b Securim/fossoriū/dolabrū ⁊c.habent ꝯuersi.ca.23.tertie partis an.§.5.
a Sedere ad nocturnos licet mōachis trib⁹ dieb⁹ p⁹ natale dñi.ca.5.prie ptl̄ an.§.32.

b Sedere ad nocturnos licet monachis tribus diebus post pascha ꝛ pẽtecostes.ca.
1.tertie cõpi.§.83. Uide Hora diei.d. Infirmariꝰ.r.s. Eṗs.n. Lectio.am
c Sedet ad primos psalmos chorus in quo est cãtor hebdarius/ꝛ alius ad secũdos.
ca.37.prime partis a n.§.29.
d Nec q̃ sedet/nec q̃ sessurus est:sedet ad gloria patri.ibi.§.28.
e Sedet vterq̃ chorus ad officium mortuoꝝ/qñ cum tribus lectionibus dr.ibi.§.29.
f Sedent clerici/ad mensam prioris iuxta eum in refectorio:quando legit mandatũ
in cena domini.ca.13.prime partis an.§.21.
g Nõ sedemus dũ frẽs cõmunicãt/ob reuerentiã dñici corpis in natali dñi.ca.5.ṗme
partis an.§.23. Uide Cõmunicare.l.
h Stãs vel sedẽs q̃ voluerit/põt remãere in choro/in intuallo.ca.41.ṗme ptꝭ an.§.10
i Nõ sedemus ad psalmos/s; stamus in solẽnitatibus cãdelaꝝ.ca.37.prime partis
an.§.24. Uide Agẽda.e.
a Sedes demitti debẽt/postq̃ data bñdictiõe lectori/rñsum fuerit/amen.ca.35.pri-
me partis an.§.22. Sedes
b Sedes nr̃as nõ deponimꝰ donec in missa ad orõnes rñderimꝰ/amẽ.ca.37.ṗme ptis
an.§.9. Uide Prior.l. Prelatus.c. Custodire.a. Fenare.a. Osculari.r.
c Sint ex̃ sedẽ suã p duos mẽses/collationẽ vel sermonẽ facturi in caplo generali:q̃
nõ venerint/vel excusationẽ mãdauerint.ca.9.tertie cõpil.§.11. Uide Predica-
re.o.p. Refutare.a.
d Extra sedẽ suã sit ṗor p tres mẽses/q̃ alteri improperauerit:q ipse suã ꝯfessionẽ re-
uelauerit ꝛc.ca.6.tertie cõpil.§.3. Uide Confessio.y.
e Extra sedẽ suã sit prior p tres mẽses/q̃ impetrauerit alias facultates ꝯfitẽdi:q̃ or-
do ꝯcedit.ibi.§.18. Uide Carcer.n.
a Segetes vt mũdent/debet curã hr̃e coq̃nariꝰ inferior.ca.11.tertie ptis an.§.27. Sege
Sella. Uide Equus.c. Equitare.i. Sella
Sentẽtia. Uide Contẽdere.b.c. Consilium.d. Sen
Sepelire. Uide Prior.k. Defunctus.a.b.i.g. Colloquiũ.g. Sepe
b In sepeliẽdis mortuis/vicariꝰ agit vices prioris.ca.10.scde partis an.§.1.
c Sepeliẽdi modus.ca.47.prime partis an.p totum.
d Sepeliẽdi sunt monachi/cũ cilicio/tunica/cucullа/caligis ꝛ pedulibus.ca.47.pri-
me ptis an.§.6.Et cingulo canabino.ca.4.ṗme ptis no.§.3. Uide Habitus.c.
e Sepeliendi sunt clerici redditi/tam nouitij q̃ ꝓfessi:cum habitu suo/ꝛ alijs vt su-
pra.ibi.§.3.
f Sepeliẽdi sunt ꝯuersi ꝛ redditi/cũ tunica/caputio ꝛ caligis ꝛ pedulibꝰ.ca.47.ṗme
ptis an.§.6. Et cingulo canabino.ca.4.ṗme ptis no.§.3. Et de redditꝭ etiã habet
ca.33.tertie ptis an.§.22. Uide Abbas.m. Eṗs.k. Cimiteriũ.e.f.
g Sepeliri poterũt in nostris cimiterijs donati si elegerint.ca.3.tertie partis an.§.4
Uide Cardinales.b.
h Sepelient in nr̃o cimiterio/eṗi ꝛ cardinales nobiscũ manẽtes/etiã si habitũ nostrũ
suscipe noluerint.ca.23.scde partis an.§.9.
i Sepeliẽdus nõ erit apud nos/q̃ fecerit votũ intrandi ordinẽ nostrũ ꝛ non intraue-
rit.ca.4.prime partis no.§.2.
Sepultura. Uide Bñdicere.v.x.y. Comedere.d. Sepul
b Sepulturis alienis nulla psona ordinis intersit/nisi patris ꝛ matris/fratris ꝛ soro-
ris qñ infra terminos sepelient.ibi.§.1.
c Sepulturis p̄latoꝝ ꝛ potẽtũ ꝛ aliaꝝ honestaꝝ psonaꝝ etiã ex̃ terminos interesse po-
terũt ṗores/clerici redditi ꝛ ꝯuersi:cũ ad hoc fuerint inuitati.ibi.§.1
d Pro sepultura clericoꝝ redditoꝝ q̃ apud nos pnoctabũt/in eccl̃ia vigilamꝰ ꝛ in re-
fectorio comedimꝰ ꝛc.ibi.§.4. Uide Prelatus.b. Redditus laicus.m
a Septuagesima quõ pagit.ca.9.ṗme ptis an.§.1.et sequẽtibus. Septua
b Si ꝯtingat dubietatẽ oriri/sup celebratiõe septuagesime:q̃libet domꝰ ordinis ꝯfor-
met se ecclesie cathedrali sue diocesis.ca.1.tertie compil.§.14
a Seras clãdestinas quicũq̃ habuerit/sit extra cellam ꝛ extra ꝯuentũ.ca.22.secũde Sera
(ptis an.§.21.
b Seras clãdestinas q̃cũq̃ ꝯsusus habuerit/ṗor ꝓhibeat ei introi-
tũ eccl̃ie/refectorij ꝛ capl̃i.ca.28.tertie ptis an.§.15. Uide Prior.f

Seraciū non debet coq̄narius inferior in coquina apponere sine licentia ꝓcurato/ Sera
ris.ca.11.tertie partis an·§·1. Uide Caseus.f.

Sermo. Uide Homelia.d.e. Predicare ꝑ totū. Ser

b Sermo in solēnitatibus in q̄bus fit sunt he/natiuitas dñi/epiphania/ purificatio/
annūciatio/resurrectio/ascēsio/pētecostes/natiuitas sancti iohānis/festū magda
lene/festa assumptiōis ⁊ natiuitatis btē marie/festū sancti michaelis/oim̄ sctoꝝ ⁊
sancti hugonis lincolniēsis.ca.3.prime partis no·§·2

c Per ꝑmissa tū nō restringit facultas alias faciēdi sermonē/cū licētia ꝑsidēt.ibi·§·2

Seruire. Uide Celebrare.a. Cōuersi.d.e

a Sigilla duo magna/nulla domus habeat:sed vno sigillo sit cōtenta.ca.1.secunde Sigillū
partis nouo·§·17.

b Sigillum vel signū ad sigillandū/nulla ꝑsona ordinis habeat:ꝑter priores ⁊ ꝓcu/
ratores/⁊ monialiū vicarios ac priorissas.ibi·§·18. Uide Littera.b. Prio/
rissa.d. Falsarius.b.

a Signa oia mutamus in octauis pentecostes.ca.19.prime partis an·§·12.et ca.30. Signū
prime partis an·§·3.

b Signū quo ad ecclesiā est eundū q̄n pulsat/ad eā ꝯuersi debēt ꝓperare alijs ꝑter/
missis.ca.28.tertie ꝑtis an·§·33 Uide Ecclesia.o. Sacrista.f.i.

c Signa cenobioꝝ/aut nulla aut pauca nouimus.ca.17.scđe partis an·§·3. Uide
Infirmarius.v. Pulsare.b.k.l.

d Signū pulsat bis/paruo interposito spacio quo ad matutinas eundū est:in domo
inferiori.ca.1.tertie partis an·§·2.

Signacula libroꝝ. Uide Ornamentū.a

Silentiū. Uide Cella.b.h. Radere.b. Galilea.a.b. Monachus.h. Silen

b Silētiū tota hebđa in cellis tenem᷒.ca.11.scđe ꝑtis an·§·1. Uide Frāgere ꝑ totū.

c De silētio obseruādo in caplo.ca.12.scđe partis an·§·17.et.18.

d De silētio obseruādo i refectorio.ca.13.scđe ꝑtis an·§·36. Uide Quies.c. Loc᷒.i

e De silētio tenēdo añ ꝑmā.ca.45.ꝑme ꝑtis an·§·4.et ca.6.scđe ꝑtis an·§·38.

f De silētio seruādo cū opari icipim᷒.ca.18.scđe ꝑtis an·§·6. Uide Bñdicere.ag.

g De silētij obseruatiōe/nisi vrgēte necessitate ⁊ paucis v̄bis.ca.17.scđe ꝑtis an·§·3.

h Silētiū soluere licet/si ꝑiculū ignis institerit.ibi·§·2.et ca.22.tertie ꝑtis an·§·1.
Silentiū seruare debēt priores in claustro diebus capli generalis pulsato comple/
torio.ca.29.secunde partis an·§·8.

i Silentiū ⁊ cellas teneant fratres dñicis ⁊ alijs festis diebus.ca.3.tertie partis an/
ti·§·5. Uide Loqui.i.

k Silētiū tenēt ꝯuersi edētes vbicūq3 sint.ca.3.tertie ꝑtis an·§·8.

l Silentiū tenet coq̄nari᷒ inferior/q̄n frēz itroducit in coq̄nā.ca.11.tertie ꝑtis an·§·3.

m Silētio seruato ꝑgūt ꝯuersi ad domū supiorē.ca.1.tertie ꝑtis an·§·6.

n In silētio ꝑmanēt ꝯūsi a vespis vsq3 post ꝑmā:⁊ a caplo vsq3 post nonā.ibi·§·7.

o In silētio ꝑmaneāt ꝯuersi/oib᷒ diebus post vespas.ca.3.tertie ꝑtis an·§·6.

p In obseruatiōe silētij multū errāt ꝯuersi ⁊c̄.ibi·§·10. Uide Cōuersus.ab.

q Silētiū tenēt coq̄nari᷒ supior ⁊ ei᷒ adiutor/vsq3 post ꝑmā.ca.10.tertie ꝑtis an·§·9.

r In silentio operant pistor ⁊ adiutor eius vsq3 ad primam quando coquūt panes.
ca.12.tertie partis an·§·2.

s Silentiū tenere non tenent fratres extra terminos missi ꝓ negocijs nisi in mēsa/⁊
a completorio vsq3 post primā.ca.3.tertie ꝑtis an·§·11.

t Silentium si fregerint conuersi/cum disciplina eis cōueniens penitentia iniunga/
tur.ibi·§·7.

v Silentiū q̄ncūq3 conuersi fregerint/in ꝓrimo caplo id dicant:⁊ sequenti die a vino
abstineant.ibi·§·8.

x Silentiū si fregerint ꝯuersi dū comedūt infra terminos vel extra/in ꝑrimo caplo id
dicāt:⁊ sequēti die a vino abstineāt/nisi hec pena in aliā cōmutet ꝑ eū q̄ tenet eis
caplm̄.ibi·§·8. Uide Disciplina.v.

a Symonia caueat in obligando se ad spūalia ꝓ tempalibus.ca.4.prime part.no/ Symo
uoꝝ·§·29. Uide Moniales.aq.

Sobrietas. Uide Lib᷒.d.e. Lautiores.b. Facultates.a. Uisitatores.aa.ab. Sobri

b Statū domus semel in anno/sciāt duo ex monachis: cū priore ⁊ ꝓcuratore ⁊ vicario. ca. 6. secunde partis an. § 59.
c De statu domus/in visitatione: singuli euidenter edoceant. ca. 30. secunde partis anti. § 6.
d Statū domus annis singulis mittant ad caplm/priores qui non tenent̄ venire ad caplm. ca. 29. scđe partis an. § 4.
Statutū. Uide Cōsuetudo. a. vsq3. q. q2 statuta ⁊ ꝯsuetudies idē sunt. Diffinitor. l. m. n. o. p. q. r. Rigor. b. Caplm generale. g. Disciplina. e.
b A statutis nō dissonēt ea que ordinauerint priores. ca. 1. prime ꝑtis an. § 2. et ca. 3. secunde partis an. § 2.
c Si statuta capli faciāt obseruari ꝓ̇res/inq̄rāt visitatores. ca. 30. scđe ꝑtis anti. § 13. Uide Murmurare. b. Proponere. d. Redditꝰ laicus. b. Defunctus. g.
d Statutum de nihil acquirendo extra terminos possessionum districte seruet̄. ca. 3. tertie compil. § 7.
e Circa statutoꝝ obseruātiā/visitatores/ꝓ̇res/rectores/vicarij monialiū ⁊ priorisse: in se ⁊ in ceteris inuigilēt. ca. 13. tertie compil. § 14.
f Statuta antiq̄/noua: ⁊ ꝑ̄sentē compilationē subditi recipiāt: ⁊ in eis contenta/obseruare studeant. ibi. § 15.
g Statutoꝝ ꝑ̄sentē compilationē q̄libet domus penes se habeat: ⁊ post statuta noua describi faciat. ibi. § 16.
h Statutoꝝ pn̄s compilatio/annis singulis legat̄ int̄ festum omniū sctōꝝ ⁊ pascha: post lecturā antiquoꝝ statutoꝝ. ibi. § 17.
i Statuta antiq̄/noua ⁊ pn̄tia: aut ordinatiōes si q̄ fiāt/nullus glosare aut interꝑ̄tari ꝑ̄sumat sine licētia capli vel prioris cartusie. ibi. § 20.
a Stola a sacerdote añ pectꝰ nō ponit̄ cācellata/nec ligat̄ nisi qñ aq̄ diebꝰ dn̄icis debet bn̄dici: vel ē hora añ receptionē casule p eū in ꝯuētu finiēda: vel qñ aliq̄d sine casula ē facturus. ca. 5. prime ꝑtis no. § 17.
b Stolā plicat sacerdos/cū post euāgeliū de matutinis incepit: deus in adiutorium. ca. 42. ꝓ̇me ꝑtis an. § 9. Uide Ornamentū. a.
c Stolam ponit diaconus sup humerum sinistrum ⁊c. ca. 43. prime partis anti. § 18. Uide Manipulus. b.
d Stolā habet prior cū ducit nouitiū ad cellā. ca. 23. scđe ꝑtis an. § 12.
e Stolam habet prior cum thurificat crucem ⁊ corpus defuncti. ca. 47. prime partis an. § 20.
a Strepitū nō faciat aꝑiendo libros/is q̄ primā/qui quintā/qui nonā lecturus est lectionē. ca. 35. prime ꝑtis an. § 19.
b Ab omni strepitu cauemus sicut in canone misse/quando sup formas vel ad misericordias inclinamur. ca. 37. prime partis an. § 4. Uide Cella. l. Ostiū. g. Coquinarius. c.
c A molesto strepitu/abstinet ille qui ministrat thuribulum/⁊ sacerdos/⁊ diaconus. ibi. § 5.
d Sine strepitu oꝑant̄ frēs a kalēdis octobris vsq3 ad pascha/post matutinas/ vsq3 ad primā. ca. 2. tertie partis an. § 4
Subdelegare vel cōmittere. Uide Absoluere. s.
a Subdiaconus de more dicit eplam: alius aūt inferior ordine nunq̄3. ca. 43. prime partis an. § 6.
b Cū vnus adest subdiaconus ⁊ due occurrūt misse/ipse dicit eplam misse maioris. ibi. § 62. Uide Eligere. r.
c Subdiaconꝰ dicit eplam in missa epi in ordinibꝰ. ca. 9. scđe ꝑtis an. § 11.
d Subdiaconꝰ ad missas ꝓ̇uatas dicat eplam ⁊ mistret. ca. 43. ꝓ̇me ꝑtis an. § 65
Subornare. Uide Diffinitor. d. Ordo. f.
b Subornatiōes ⁊ multa scādala generant̄ ꝓpt̄ licētias de vocādis ꝑsonis: ideo tales licētie de facili nō ꝯcedant̄. ca. 7. scđe ꝑtis no. § 11. Uide Licētia. f. g.
Subtrahere. Uide Nouitius. a. b. Mercēnarius. m.
b Subtracti ad domos vbi votū fecerāt reuertant̄. ca. 23. scđe ꝑtis an. § 25.
a Subulā habēt ꝯuersi. ca. 23. tertie partis an. § 5.

c Terminos suos nulla domus dilatet absq; permissu capituli generalis.ca.19.secūde partis an·§·2.
d Extra terminos/nulla domus aliqd possideat.ibi·§·1.
e Terminos assignatos nō hūtes domus ordinis/vocēt visitatores/q̄ eis assignent terminos.ca.5.scđe ptis no·§·2.
f Termini in nouis domibus limitandi/in scriptis p̄sentent caplo generali proxime subsequēti:ꝛ ibi ꝯfirment.ca.5.scđe ptis no·§·4.
g Terminos de nouo limitatos/si domus aliq̄ subsequēti caplo neglexerit itimare: lapso caplo illo añ ꝯfirmationē/nō gaudeat terminis assignatis.ibi·§·5. Uide Mulieres.b.c. Licentie.d.h.k.l.m.
h Terminos suos causa deuotiōis/pietatis/recreatiōis/visitatiōis parentū: vel alia quacūq; ex causa/monachi nō exeāt:ꝛ si p licentiā/domos suas exeūt:nō intrent domos seculariū īfra terminos sitas:nec cū secularibus/maxime mulieribus colloquiū teneāt.ca.3.tertie compil·§·3.
Terra. Uide Prata.a. Cōuersus.bi.
Testamētoꝝ executiōes. Uide Prior.z.
b Testamētoꝝ executionē/causas tractādas/legatiōes ꝛ ambassiatas:nullus recipiat ꝛc̄.ca.3.tertie compil·§·18.
Tobias: Uide Liber.t.
Thomas de aquino. Uide Festum.ah.
Thomas apostolus. Uide Festum.f.
a Thuribulum dat minister ad ostium chori/in laudibus cum dicit:laudate dn̄m in sanctis eius:ad vespas cū dicit vltim⁹ psalmus/ibidē recepturus/cū incipit versus penultimus hymni.ca.33.prime partis an·§·7. Uide Strepitus.c. Coquina.b. Conuersus.c. Diaconus.c.g. Procurator.o. Dedicatio.r. Incensum.o.p.
a Thurificat sacerdos ad magnificat ꝛ bn̄dictus/ter ad corpus dn̄i ꝛ ad crucem ꝛc̄. ibi·§·9.
b Thurificat sacerdos in missa/semel sup calicē in modū crucis:ꝛ postea semel in modū corone.ca.43.p̄me ptis an·§·28. Uide Prior.b.
c Thurificat diaconus circūiens altare/ter ad crucem/ꝛ ad corpus dn̄i.ibi·§·28.
Thus. Uide Incensum p totum.
Tibia. Uide Pedes.c.
Tonsura. Uide Cōuersus.ac.
a Tortas singulas ad ostiū refectorij/tāq; christi mēdici accipiētes:cellas repetim⁹. ca.34.p̄me ptis an·§·10. Uide Panis.a. Inclinare.l.
b Tortas singulas triticeas ex pitātia recipiūt frēs laici p singulas hebdas in aduētu ꝛ q̄dragesima.ca.20.tertie ptis an·§·12.
c Dimidiam tortam panis conuentualis habeant criminosi/singulis hebdomadibus per sex menses.ca.31.secunde partis an·§·17.et ca.32.tertie partis an·§·11.
Tractatus.
b Si quid magnū vel graue tractandum fuerit/prior omnes monachos in vnum facit conuenire.ca.7.scđe ptis an·§·1. Uide Prior cartusie.d. Consilium.k. Contendere.c.
c In tractatib⁹ cōib⁹ ꝛc̄.nō erūt clerici redditi.ca.1.tertie ptis no·§·6.
a Tract⁹ nō dr̄ in missa festi triū lectio.ca.30.p̄me ptl an·§·36.et ca.3.p̄me ptl no·§·6
b Tractus/de pfundis nō dr̄ ad missā āniusariā/in ꝯuētu.ca.48.prime ptis an·§·5
c Tractus/de pfundis dr̄ cū p̄us est mortuus:ꝛ die crastia post festū oīm sctoꝝ ꝛ reliqaꝝ:ꝛ qn̄ incipimus tricenariū/vel officiū capl'i:siue officiū p cluniacēsibus/ꝛ p bn̄factorib⁹ nr̄is ꝛ fundatoribus.ibi·§·5. Uide Missa.bz.
Transferre. Uide Festum.eb.ec.ed.ef.eg.
b Solēnitates q̄ de necessitate transferunt/nullo tpe fiat in festis.xij.lectionū:q̄ suis diebus poterūt celebrari.ca.2.prime ptis no·§·3.
c Si duo festa capl'i trāsferri ꝯtigerit/officiū maioris festi primo fiat/etiam si vltimo euenerit.ibi·§·1. Uide Infirmarius.s. Eccl'ia.i. Mittere.i. Licētia.q. Ordo.n. Prior.ak.al. Guerra.a. Anniuersariū.n.o.

f Veniā accipim⁹ qñ ad vespas/aue marꝭ stella:ad matutīas inuitatoriū/aue maria: ad laudes rñsiūculū:ad vespas ꝟsiculū. Itē cū ad missā introit⁹/salue sctā parēs:ꝛ offertoriū/aue maria. Itē qñ ꝓ cōmēoratiōe ad laudes ꝛ vespas icipim⁹ ꝑdictū ꝟsiculū/aue maria:ꝛ qñ ad vespas icipiꝛ/salue regīa:ꝛ in lectiōe qñ dicim⁹/aue gr̄a plena. Itē qñ in letania pasche ꝛ pētecostes ꝓnūciaꝛ sctā trinitas. Itē qñcūqꝫ fini to/allꝛa:surgētes incipim⁹/veni sctē spūs.ca.36.ꝑme ptꝭ an.§.18.et sequētibus.

g Veniā accipimus sup formā/cū orōni nō inꝛsumus q̄ fit añ horā.ca.37.ꝑme partis an.§.18. Vide Emendare.d.g.

h Veniā sumit diacon⁹ ad ḡdū altarꝭ genib⁹ flexis/cū dr:ꝛ hō fact⁹ est.ca.43.ꝑme ptꝭ an.§.22. Vide Agēda.h. Eps.h. Prostratus.d. Iurare.b. Cōuersus.bc.

i Veniā sumit retro altare q̄cūqꝫ ꝛ qñcūqꝫ capsulā vbi ē corpus dñi accipit.ibi.§.50.

k Venia sumpta a dextro latere altarꝭ/diacon⁹ dieb⁹ dñicis qñ hostiā q̄ ꝑcedēti dñi/ca seruata est sup patenā deponit.ibi.§.49. (nus.o.

l Veniā accipit diacon⁹ ad ḡdū altarꝭ/dieb⁹ q̄b⁹ venia sumiꝛ.ibi.§.52. Vide Diaco/

m Veniā nō accipim⁹ in gratijs agēdis/in obitu defuncti.ca.47.ꝑme ptis an.§.30

n Veniā nō accipim⁹ in gratijs/in die susceptiōis noui ꝑoris.ca.5.scde ptis an.§.30.

o Veniā humiliꝛ accipiat q̄ clamaꝛ in caplo.ca.12.scde ptis an.§.9

p Veniā petere hortaꝛ infirmus.ca.46.ꝑme ptis an.§.7. Vide Accusare.c.

q Veniā ꝓ q̄libet defectu/accipiāt ꝯuersi.ca.2.tertie ptis no.§.7. (§.12

r Veniā petere debet coḡnari⁹ supior/ab eo q̄ passus ē negligētiā.ca.10.tertie ptꝭ an.

Verbū dei. Vide Predicare.n.

Vestis. Vide Eq̄tare.f. Humilitas.a.b. Cibus.e. Indumenta.a.

b Vestimēta nr̄a nec nimis lōga sint/nec nimis breuia:ꝛ in vestib⁹ modus seruēꝛ.ca. 22.scde ptis an.§.18. Vide Prior.l. Accipe.c. Dare.a.

c Vestes aliquantulū meliores habere licet priores ꝛ alijs extra terminos exeūtib⁹: ca.16.scde ptis an.§.4.

d Vestis vel aliq̄d hmōi/si alicui nr̄m missum fuerit:nō ei ꝫ alteri deꝛ.ca.22.scde partis an.§.25. Vide Tunica ꝑ totum.

e Vestimētis ꝛ pānis/q̄ debenꝛ ex ordie:sint ꝯtēti ꝯuersi.ca.23.tertie ptis an.§.2.

f Vestes debitas asportare poterit prior resignaturus.ca.6.scde ptis an.§.49. Vide Absoluere.bg.

g Vestes ꝑoꝝ ꝛ alioꝝ de alijs domib⁹ assumptoꝝ/remaneant domui in q̄ finiūt vitā suā.ca.3.scde ptis no.§.9. Vide Liber.ac.

h Vestꝭ/nec aliq̄d exigaꝛ alid a nouitio.ca.23.scde ptꝭ an.§.2. Vide Exigere.a.b.c.d

i Vestes ꝑparēt priores eis q̄ recōciliādi sunt ꝛc.ca.31.secūde partis an.§.44. Vide Mittere.f.g

k Cum q̄bus ꝛ q̄t vestibus mittanꝛ/scribaꝛ ꝑorib⁹ ad q̄s trāsmittenꝛ.ibi.§.44. Vide Eq̄tare.i. Donatus.e.g. Moniales.ax.az.

l Vestis donatoꝝ supior/vnicolor sit.ca.3.tertie ptis no.§.5

m Vestes virgatas ꝛ partitas/ꝛ vestes viridis/rubei croceiqꝫ coloris:non portēt donati.ibi.§.7.

a Vicari⁹ in domo supiori vices agit ꝑoris/i visitādis mōachis/in ꝯfessiōib⁹ recipiēdis/iungēdis ꝛ cōicādis īfirmis/sepeliēdis mortuis/missis cantādis q̄s ꝑoratus req̄rit ꝛc.ca.10.scde ptis an.§.1. Vide Locus.a. Recordatio.d.e.

b Vicarius ꝛ ꝓcurator/absente priore supplent vices eius in recordationē faciēdo/ꝯfessiones audiēdo/infirmos cōicādo/inungēdo/ꝛ mortuos sepeliendo.ca.6.scde partis an.§.5. Vide Confessio.l.m.

c Priore ꝛ vicario absentibus/recordationē faciat ꝛ ꝯfessiones recipiat vnus ex monachis cui prior iniūxerit.ca.10.scde ptis an.§.15.

d Vicari⁹ habet auctoritate capli generalꝭ ptātē plenā in his q̄ ad foꝝ pniale ptinēt q̄ ad ꝑorē.ca.6.scde ptꝭ an.§.54. Vide Prior.ad.ae. Ordiatio.b. Officiales.a Absoluere.h.ay.bc.bo.bq.br.bs. Officiarius.a.b. Lr̄a.h. Fugitiuus.p.

e Vicari⁹ pōt absoluere ꝑorē ab excōicatiōe iuris/ꝛ ab oib⁹ casib⁹ sedi aplice nō reseruatis/ꝛ secū sup eis dispēsare.ca.4.tertie compilꝭ.§.22.

f Vicarius mortuo priore/eandē habet auctoritatem in spūalibus quā prior habebat dum viueret.ibi.§.23.

b Visitent̃ redditi/a priore:cũ infirmi fuerint.ca.33.tertie partis an.§.19.
c Visitare pñt egrotũ frẽs ⁊ redditi/die q̃ inunctus est.ca.46.prime partis an.§.10.
Vide Paretẽs.b. Abstinẽtia.ah. Cella.bb.
d Visitare debet hospites/coquinarius inferior cũ adsunt.ca.11.tertie partis an.§.20.
a Visitationes domorũ ordinis/quia nõ bene seruant̃:magna sequit̃ dissolutio ordinis.ca.30.scđe partis an.§.4.
b Visitatiões domorũ remotarũ/fiãt de biennio in bienniũ:sicut domorũ aliarũ.ca.8.secũde partis no.§.2. Vide Moniales.aa.
c Visitationis est alia species que fit ꝑ necessitate sup annum emergente.ca.30.secũde partis an.§.35.
Visitatio beate marie. Vide Festum.bx
Visitator. Vide Cõpotus.a. Ferculũ.c. Fugitiuus.m Colloquiũ.at Ordinatio.c.g. Moniales.ab.ad.
b Visitator/suũ nõ visitet visitatorẽ:nec prior domũ cui⁹ est ꝓfessus/nec aliq̃s prior domũ cuius suus monachus est prior.ca.30.scđe partis an.§.3.
c Visitari debẽt dom⁹ ordinis singulis biẽnijs/ꝑ visitatores ordinarios:⁊ parit̃ domus visitatorũ/ꝑ eos q̃s capl̃m generale:vel prior cartusie/aut prior ⁊ ꝯuẽt⁹ ꝑ licentiã elegerint.ca.9.tertie compil.§.21.
d Jta tñ quantũ cõmode fieri poterit/ꝙ visitator suũ nõ visitet ꝯuisitatorẽ sine licẽtia.ibi.§.21.
e Visitatoribus districte iniũgit̃ a caplõ/vt in visitatiõibus sint solliciti ⁊ studiosi:⁊ formã sibi a caplõ de faciẽda visitatione sibi traditã/nulla trãsgrediant̃ ex ꝑte.ca.30.scđe partis an.§.4.
f Visitatores de obseruatiõe ꝓpositi/de obediẽtia/de ꝓprij pastoris reuerẽtia/faciant ſm ꝙ sibi videbit̃ exhortationẽ.ibi.§.5.
g Visitatores legãt totũ capl̃m de rephẽsiõe/q̃d est capl̃m q̃rtũ scđe ꝑtis antiquorũ:⁊ capl̃m primũ scđe partis nouorũ/⁊ ꝑtẽta in eis faciant inuiolabiliter obseruari.ca.1.scđe partis no.§.19.
h Visitatores lecta forma visitationis/dei ⁊ summi põtificis auctoritate ꝑcipiãt vt de priore/de seipsis adinuicẽ/de ꝯuersis:⁊ totius domus statu/quicq̃d super his de q̃bus interrogati fuerint/accusatiõe dignũ vel emendatiõe cognouerint/singuli euidẽter edoceãt.ca.30.scđe partis an.§.6
i Visitatores inq̃rãt si ꝑcedẽs visitatio bñ fuerit obseruata:⁊ quẽ in nõ obseruando inuenerint culpabilẽ/grauit̃ puniãt.ibi.§.12
k Visitatores inquirãt vtrũ carceres sufficientes/⁊ nouas ꝯstitutiões habeant.ca.8.secunde partis no.§.12.
l Visitatores non credant omni spiritui/nec aliquem ex sola suspitione cõdemnent.ca.30.scđe partis an.§.9.
m Visitatores pñt in grauibus casibus ꝓ reuelanda veritate/ꝑcipe sub pena excõicationis:⁊ exigere iuramentũ.ibi.§.8.
n Visitatores diligenter inquirãt/examinẽt ⁊ iusticiam debitam faciant.ca.9.tertie compil̃.§.30.
o Visitatores neminẽ iudicẽt aut ꝯdẽnẽt seu inchartẽt/nisi de sibi impositis duob⁹ legitimis testibus ꝯuictus aut ꝯfessus quis fuerit.ibi.§.31.
p Visitatores nõ recitẽt friuola q̃ in scrutinio referunt̃/nec seruẽt scrutinia vltra tempus tũc futuri capl̃i.ibi.§.32.
q Cũ visitatores q̃ nouerint scribẽda scripserint/districte ꝑcipiant vniuersis ne illa q̃ magis occultãda sunt q̃ dicẽda:quis eorũ manifestare ꝑsumat.ca.30.scđe ꝑtis anti.§.21. Vide Crimen.b. Celare.a.e. Prior.q.
r Ceterũ prior ⁊ visitatores districte ꝓhibeãt/ne illud cuiq̃ alteri manifestet̃.ca.31.secũde ꝑtis an.§.5. Vide Misericordia.b. Obstinatus.d.
s Si quis in priore vel in aliquo de congregatione crimen vel aliud emendatiõe dignum/cognouerit:etiã non interrogatus/illud visitatoribus insinuare tenet̃.ca.30.scđe partis an.§.18.
t Visitatores ea q̃ sibi insinuant̃ nec ꝓbari pñt/diligẽter inquirãt a remotis:nõ nominata ꝑsona/ſꝫ de vitio inquirẽdo.ibi.§.19

Visita

v Visitatores noiatim incharteɳt culpabiles ꝛ criminosos ꝛc̄.ca.9.tertie cōpil̄.§.33.
x Visitatores faciāt obseruari strictiꝰ penas statutoꝝ/circa inordinatos/inqetos ꝛ ꝯ ordinē excedētes.ibi.§.35. Vide Mittere.b.c.d.e. Corrigere.c.d.e.
y Visitatores nullū a ꝑoratu absoluāt/sine speciali licētia capl̄i generalis:nisi talem casum inuenirēt ꝛc̄. Vide Absoluere.an.ao.ap.aq.ar.as.at.av. Pax.g.h.i.k.l. Questio.c. Charta.g.h.i.k. Excessus.a. Exigere.e. Bñficia.m. Expensa.g.h.i.k.l.o. Victualia.b.
z Visitatores nihil exigāt a domibus visitatis/nisi moderatas expēsas.ca.9.tertie compil̄.§.44. Vide Mora.e. Monachatus.g. Potestas.b.d.
aa Visitatores nulla mūera recipiāt/nec ducāt vltra duas eqtaturas:in victualibus sint sobrij/duobꝰ ferculis nō curiose ꝑparatis sint ꝯtēti:obseruātiā regularē/factis potius ostendāt q̄ꝫ verbis doceāt.ibi.§.45.
ab Visitatores ꝛ ꝑores ac cetere ꝑsone ordinis/in hospitijs sint sobrij/cōpositi ꝛ disciplinati:nec famulos suos ꝑmittāt insolescere.ibi.§.46.
ac Visitatores qui moriunt̄ in suo itinere/in domo in qua sepelient̄ habebunt tricēnarium.ca.4.prime partis nouoꝝ.§.30. Vide Licentia.p.q. Disciplina.y. Comedere.p.ag.
ad Visitatore mortuo vł absoluto/plena ꝑtās capl̄i remanet apud ꝯuisitatorē/q̄ pōt sibi assumere priorē vel monachū ꝑ visitatiōe.ca.9.tertie compil̄.§.47.
ae Visitatoꝝ vnꝰ de singulis ꝑuincijs veniat ad capl̄m:q̄ si ambo fuerint impediti/mittāt vnū ꝑorē sue ꝑuincie vel alterius:seu in necessitate nūciū cū l̄ris ꝛ chartis cū statu ꝑuincie ꝛc̄.ibi.§.15. Vide Pitātia.y. Refutare.a.b.
af Visitatoꝝ vnus d ꝑuincijs saxonie ꝛ anglie veniat ad capl̄m in anno bisextili.ibi.§.15. Vide Intromittere.c. Absoluere.bn.z. Fardellus.b. Proprietas.g. Diffinitor.v. Guerra.a.
ag Visitatores ordinata ꝑ eos/ꝑori nō cōmittāt relaxāda:nec dispēsent in casibus in q̄bus pōt capl̄m expectari.ca.9.tertie compil̄.§.40.
a Vita sancti siluestri legit̄ in refectorio/die suo.ca.5.prime partis an.§.43. Vide Passio.a.b.
b Vite solitarie cōmēdatio.ca.27.scđe partis an.ꝑ totum.
Vltimus v̄sus. Vide Te deū.c. Kyriel̄.t. Egrediēs.a. Procurator.r.
b De vltimo v̄su hymni a medietate/dicere possunt qui sunt in altero choro.ca.50.prime partis an.§.1
Vltimus in ordine. Vide Lectio.f.o.p.
b Vltimus in ordine si feria q̄rta ꝛ sabbo tꝑaliū ieiunioꝝ celebrauit missā de mane in ꝯuētu nō legit lectionē in missa.ca.1.tertie compil̄.§.7.
c Vltimus legit primā lectionē in parasceue.ca.13.prime partis an.§.27.
d Vltimus semꝑ legit primā lectionē:exceptis vigilijs pasche ꝛ pentecostes.ca.43.prime partis an.§.64.
a Vltimus sacerdos supplet vices diaconi cū nō est paratus seruiendo ad oēs missas conuentuales.ibi.§.60.
b Vltimus sacerdos seruit ad minorē missam ꝛ diaconus ad maiorem/diebus duas missas habētibus.ibi.§.60. Vide Penultimus.a.b.
d Vltimus sacerdos/si diaconus nō sit paratus/seruit ad maiorē missam:ꝛ penultimus ad minorem.ibi.§.60.
e Vltimus sacerdos dicit epistolā/nisi sit primā lectionē lecturus:si vnus tantū adsit diaconus.ibi.§.61. Vide Ecclesia.i. Infirmarius.s. Pulsare.l.
f Vltimi semꝑ erūt/ꝛ nouitioꝝ nouitij/criminosi.ca.31.scđe partis an.§.12.
g Omniū quos inuenerint semꝑ vltimi erūt/fugitiui nō criminosi ꝛc̄.ibi.§.35.
h Omnium quos inuenerint/semꝑ vltimi erūt criminosi conuersi reconciliati.ca.32.tertie partis an.§.17.
Vngere. Vide Sotulares.c.f.h.
a Vocibus non parcentes/non ꝑcidentes verba dimidia:non integra transiliētes/non fractis ꝛ remissis vocibus ꝛc̄.ca.39.prime partis an.§.2. Vide Prior cartusie.d. Irregularitas.b. Clericus redditus.d. Consiliū.k. Eligere.v. Vicarius monialium.b.

Repertoriū statutoꝝ ordinis cartusiensis explicit.

Reuerendo in christo patri/domno Francisco de puteo/iu-
ris utriusqꝫ doctori eximio cartusianæ religiōis monarchæ:
dom⁹ maioris cartusiæ priori uigilātissimo &c̄. Frater Gre-
gorius/prior domus montis sancti Ioannis baptistæ/prope
friburgū/prouinciæ rheni: obedientiā cū reuerētia cōdigna.

Legum humanarūqꝫ constitutionum mutationes/in omni statu increbrescere
mecū tacite cōsiderans/Reuerende pater: sacrū nostrū/cartusianū ordinē (cuius
tu primas & monarcha habenas non minus strenue/ꝗ̄ prudenter moderaris)
admirari magis magisqꝫ cœpi: qui postqꝫ statutis & ueteribus & nouis uallatus/
paucissimis immutatis/plurima cum ad clariorē præscriptorū intelligētiam: tum
ad firmiorē obseruantiam adiecerit: nullum lapsum/nullam unqꝫ passus ruinam
uniuersalem/deo misericorditer præseruante: & generali capitulo sollicita & ma
tura deliberatione statuta condente: ac pro conditorum obseruatione strenue
inuigilante. His nanqꝫ cunctæ leges & cōstitutiones robur accipiunt & stabiliun
tur: Lex enim ratione consistit. dis. i. c. cōsuetudo. Et ratio legis/mens legis est: ait
Bar. in: l. nō dubiū. ff. de leg. Quemadmodū igitur corpus regulat̄ ab anima: ita — Bartolus
& ipsa lex regulat̄ ratione: Inquit Panor: c. fi. de rescrip. & c. nihil. de elec. Abeū — Panormita-
te autem uel desinēte anima: quod ea regebat̄ atqꝫ uiuebat/deficere immutariqꝫ — nus.
necesse est: Ita & legem/ratione qua constituta est/desinente: quasi amissa anima
emori uariariqꝫ cōtingit. Ratio autē qua diuina lex/digito dei in tabulis lapideis
exarata & data est: quoniam æterna & incōmutabilis existit: ideo ꝗ̄tū ad huius-
modi rationē/lex naturalis & diuina incōmutabilis & indispensabilis semp per- — Scotus
manebit/scd'm Scotū. li. iij. sen. dis. xxxvij. et Alex. de ales. iij. parte summæ. Hu — Alexander
manæ uero leges & cōstitutiones ex causa rationeqꝫ temporaria/cōsuetudini pa — de ales.
triæ/loco temporiqꝫ cōuenientibus institutæ. dis. iiij. c. erit autē. eousqꝫ inuariate
permanēt/quousqꝫ & hæ rationes subsistunt: quibus cessantibus congruū/quin-
immo necesse est/ut huiuscemodi leges & cōstitutiones immutent̄. dis. xiiij. c. si
cut. & c. non debet. de consang. & affi. Quæ igitur maturiore deliberatione/sa-
niore cōsilio: circumspectione deniqꝫ prudentiore sancita sunt/ratione haud du
bium ualidiore subsistunt: & minus immutant̄/si accesserit alterū quod præmis-
sum est: eorū uidelicet quæ statuta sunt peruigil manutenētia. Parū enim (inquit
papa) esset iura condere: nisi essent/qui ea executioni debitæ demandarent. de
statu regul. c. unico. §. & quoniā. li. vi. Et de elec. c. ubi periculum. §. præterea. eo.
li. Cum igit̄ Reuerende pater/sacri ordinis nostri cōstitutiones/paucis admodū
immutatis/a primordio suæ institutionis inuariatæ permanētes/illustratæ magis
sint: liquet profecto eas matura deliberatione/longeqꝫ perspecta ratione factas/
nihil continere/nisi quod religioni cōueniat/quod disciplinæ congruat/quod sa
luti ꝓficiat: quapropter/nō ab re/& uim/& nomē legis merent̄ habere. ar. dis. i.
c. cōsuetudo. Hoc nimirū dominus hostieñ. attendens in prooemio suæ summæ — Hostien.
de hac ordinis nostri lege scribens/ait: Cartusienses regunt̄ lege euangelica/lege
apostolica/& dictis sanctorū patrū: ex quibus theologia cōsistit: per quā anima
nutritur: regitur & saluat̄. c. inter cætera. de offi. ordi. Hinc (non dubitauerim) &
summus pōtifex Benedictus huius nominis tertiusdecimus/constitutiones or- — Benedictus
dinis nostri cōmendans/regulā nominat/sic dicens: Attendentes ꝙ ordo uester — tertiusdeci-mus.
inter alias sacras religiones artiore quadam regula limitat̄: ꝙꝫ in eo uiget lauda
bilis obseruantia regularis &c̄. Artiore inquit: nullam quippe ex regulis sancto-
rum patrū: Basilij/Augustini/Bn̄dicti/Francisci/uel aliorꝫ ordo noster assumpsit:
sed ex omnibus quæ eremitarū magis/ꝗ̄ cœnobitarū uiuendi normam concer-
nerent/expiscando elegit. Esum uero carnium a se perpetuo abdicans: carnales — Esus carniū.
multos cōtra se cōcitauit. Carnales dixerim/nō sine grauissimo testimonio diui

Hieronym⁹ ɔtra Iouinianum. Hieronymi/libro ſecundo cõtra Iouinianũ/dicentis:Illi arbitrant̃ carnes ſanitati
congruas:qui uolunt abuti libidine/& in cœnum demergi uoluptatũ. Et multa
id genus in eodem uolumine in abſolutione tertiæ quæſtionis. Quæ ſi æmuli no
ſtri ordinis/uel legiſſent/aut lecta ſane intellexiſſent: repperiſſent/ nõ modo car
tuſieñ.uerumetiã ſub aureo ſæculo omne humanũ genus :deinde orientaliũ ꝙ̃
plures/ægypti ſacerdotes/eſſæos iudæoꝝ cõmendatiſſimos:indorum præterea
brachmanas:& in creta Iouis prophetas: alios deniq̃ gẽtium philoſophos: Inſu
per & chriſtianæ religionis ſectatores/anachoretas/eremitas/& ſanctorum pa-
trum multos/perpetuo carnibus renunciaſſe:nõ ſine laude & maxima ſanctita-
tis cõmendatione.Iſtis autẽ qui extremæ infirmitatis cauſam prætendunt:ſuffi-
Hieronym⁹ cienter quidem in eodem uolumine per diuum Hieronymũ reſponſum inueni
Arnoldus tur.Inſuper & per Arnoldum de uilla noua:ſummũ (ut inquit iuriſconſultus Io-
Ioannes andree. annes andreæ) medicũ & theologum / in ſpeciali pro ordinis noſtri defenſione
ad hoc ædito tractatum : Quẽ idem dominus Ioannes andreæ in.c.cõſilium/de
obſer.ieiu.contra cartuſieñ.obtrectatores ſummauit. Dominus quoq̃ Ioannes
Ioannes gerſon. gerſon cancellarius pariſeñ. theologus celeberrimus / & inter cæteros maxime
conſolatorius:aliĳ præterea complures magnæ auctoritatis doctores: contradi-
ctores de nõ eſu carnium refellunt:minime diffidentes in uero neceſſitatis arti-
culo/ſtatuta ordinis/ſanctionibus eccleſiæ nullatenus repugnare:Nõ enim ſub-
iacet legi neceſſitas.d.c.cõſilium.& de conſe.diſ.i.c.ſicut. Quod & romanæ ec-
cleſiæ ſummi pontifices/plures triginta/ minime ignorantes :ab exordio uſq̃ in
præſens/ordinẽ noſtrũ ab omni ordinariorũ iuriſdictione eximẽtes: & ſub pro-
tectione apoſtolicæ ſedis ſuſcipientes : laudauerunt/approbauerunt : & omnia
eius/ nedum ſtatuta/ſed & ſtatuenda cõfirmauerũt. Singularibus deniq̃ & uni-
uerſalibus prærogatiuis/indultis/gratĳs/indulgentĳs & priuilegĳs: domos no-
Pius ſtras & totum ordinẽ ſufficiẽtiſſime munierunt : Pio ſecundo ſummo põtifice/
omnia domorũ ſingularia priuilegia/toti ordini faciente cõmunia. Horũ autem
unum in corpore iuris canonici cõtinet̃ in.c.ĳ.de deci.li.vi. Vbi & ſupramemo-
Ioannes andree. ratus doctor/dominus Ioannes andreæ in nouella dicit/hos duos ordines cartu
ſieñ. ſcilicet & ciſtercieñ.multis ſpecialibus beneficĳs ab olim ditauit & honora
uit eccleſia:& ſe domũ ordinis /ꝓpe bononiã fundaſſe religioſe gloriat̃. Gloriet̃
& ordo tales habuiſſe fundatores:qualis nõ ſolũ Ioannes andreæ /ſed & ſummi
Ioãnes. 22. pontifices fuerũt. Ioannes huius nominis uiceſimuſſecundus/ fundator domus
Innocentius. 6. bonipaſſus:& Innocentius ſextus/ qui fundauit domũ uallis benedictionis/pro
pe auinionẽ:ambo in eiſdem tumulati. Alterũ ordinis priuilegium uidere eſt in
Marti n⁹.5 extrauagãti domini Martini papæ quinti:incipiente: Viam ambitioſæ :ſub ti.de
regu.& tranſ.ad reli. Reliqua omnia/ut ſequunt̃/ prudentia & diligẽtia tua Re-
uerende pater/ſignata & ordinata ſunt:mihiq̃ cum omnibus ordinis noſtri ſta-
tutis aſſignata & cõmiſſa/ut opera & induſtria ſollertiſſimi diligentiſſimiq̃ chal
cographi/magiſtri Ioannis amorbachĳ/ac collegarũ ſuoꝝ mĺtiplicata : ita prodi
rent in publicũ:ut & extraneos omnino laterent/& omnibus totius ordinis no-
ſtri perſonis innoteſcerẽt. Vere plurimũ gratitudinis debent Reuerẽdæ pater-
nitati tuæ omnes/cum pro tertia cõpilatione ſtatutorũ:tum pro eorundẽ & alio
rum maxime priuilegiorũ æditione / & tam liberali/tam munda & polita cõmu
nicatione. Honore præterea & ſingulari beneficio ordinis/ proſequendus eſt di
ctus magiſter Ioannes amorbachius chalcographus: qui nulla cupiditate/ nulla
ſpe lucri/ſed amore tm̃ & fauore ordinis: tantũ tanq̃ diligentẽ ſubĳt laborẽ. Et
ego demũ/qui utcunq̃ iuſſa & mandata eiuſdẽ Reuerẽdæ paternitatis tuæ exe
cutus ſum/deſidero:& eidẽ Reuerendæ paternitati tuæ & ordini nr̃o eſſe & de
ditiſſimus & cõmendatiſſimus. Datũ ex domo montis ſancti Ioannis baptiſtæ/
prope friburgũ bryſgaudiæ/prouinciæ rheni:pridie calendas decembris. Anno
nono ſuper milleſimum/quingenteſimum uirginei partus.

Repertorium in priuilegia ordinis cartusieñ. per litteras alphabeti.

A

Ab Absolutiōis beneficiū iuxta formā eccl'ie impertiri possunt priores nostri ordinis/volentibꝰ nostro aggregari collegio/qui suspensiōis aut interdicti vel excōicatiōis sententijs sunt ligati:et ipsos in fratres recipere: Ac eos qui post assumptū habitū recoluerint se talibꝰ in seculo fuisse sententijs innodatos/ſm formam ipsam absoluere valeant:ita tamen/ꝙ si aliqui ex eisdē/hmōi sentētijs ꝓpter debitū sunt ligati/satisfaciant vt tenenť. Priori cartusie ⁊ ceteris ꝑorībꝰ ordinis/ac vni eoꝝ quē prior cartusie sibimet eligerit/sup premissis iuxta formā eādē/hmōi absolutiōis ⁊ dispēsatiōis beneficiū impēdēdi indulgeť facultas. Etiā singulis diocesanis ꝓ priorībꝰ ordinis/dispensatiōis ⁊ absolutionis hmōi conceditur facultas. Alexander.4.fol.8.B.C.

¶ Absolutōis beneficiū imptiri de cōsilio discretoꝝ fratrū ⁊ litteratorū ac deū timentiū/possunt prior cartusie/⁊ alij priores ordinis in cōuentibꝰ sibi cōmissis fratribus absolutione a sentētia excōicationis ac dispensatiōe indigentibꝰ: siue priusꝗ̄ ordinē intrauerint/siue postea/in casibꝰ excesserint hmōi:⁊ dispensare etiam cū eis/nisi adeo grauis fuerit ⁊ enormis excessus/ꝙ merito sint ad sedē apostolicā destinādi. Priori etiā cartusie/ac ceteris ꝑorībꝰ ordinis/ac vni eoꝝ quē sibi elegerit prior cartusie/sup premissis iuxta formā eādē hmōi absolutiōis ⁊ dispēsatiōis beneficiū impendēdi si necesse fuerit/indulgeť potestas. Alexander.4.fol.8.D.E. Clemens.4.fol.17.B.C

¶ Absoluere possunt priores/monachos nouiter ꝓfessos:auditis eorū confessionibus/semel a peccatis/auctoritate apostolica:⁊ a penis ꝑ cōstitutiōes ipsius ordinis cōstitutis:Et vicarij priores in ipsorū nouitate. Clemens.4.fol.15.A. Item fol.16.A.

¶ Absoluere possunt priores subditos suos ab omībꝰ peccatis/⁊ vicarij priores: nisi in casibus sedi apostolice reseruatis. Clemens.4.fol.16.C

¶ Absoluere possunt priores/eos qui de seculo ad conuersionē veniunt: qui tale delictū cōmiserūt/ꝙ ipso actu sentētiā excōicatiōis incurrerūt:nisi eorū excessus esset adeo difficilis ⁊ enormis/ꝙ ad romanū pōtificē ꝓ absolutiōe sua deberent ꝓpter scandalū destinari. Gregorius.9.fol.19.C.

¶ Absoluere possunt prior cartusie/⁊ alij decem priores ordinis nostri ꝑ eū electi ad hoc/ab omībus casibꝰ etiā sedi apostolice reseruatis:⁊ dispēsare sup quacūꝗ̄ irregularitate:exceptis casibꝰ ꝗ̄ttuor/scʒ iniectiōis manuū in prelatū alterīꝰ ordinis/heresis/volūtarie cedis/ac mutilatiōis membroꝝ:in quibꝰ dispēsare nō possunt. Et prior cartusie/⁊ alij ꝑores ꝑ eū electi/possunt eligere ꝯfessores qui eos absoluāt/et cū eis dispēsent. Et cōcessa fuit gratia hec ad.20.annos. Martinus.5.fol.34.A.B.C.

¶ Hanc gratiā ampliauit Eugenius papa quartus ad. 40.priores eligendos ꝑ priorem cartusie:et extendit ad annos.33. fol.40.per totum

¶ Sixtus papa.4.predictā gratiā ad.50.priores eligendos ꝑ priorē cartusie ampliauit:quibꝰ ꝯcessit/vt possint absoluere ab omnibꝰ casibꝰ sedi apostolice reseruatis:etiā heresis/⁊ iniectiōis manuū in ꝑlatū alterius ordinis/et homicidij etiā voūltarij/ac mutilatiōis membrorū/in foro cōsciētie dumtaxat:⁊ dispensare super omni irregularitate contracta:ita tamen ꝙ sup irregularitate pro homicidio voluntario contracta/citra altaris ministerium dispensetur:gratiam eugenij pape quarti ad tempus concessam/expressis verbis approbando et extendendo. fol.44.D.

Al Altaria portatilia/licet nobis habere cum debita reuerentia ⁊ honore/sup quibus in domibꝰ/ac grangijs ⁊ cellarijs/⁊ alijs locis cōgruētibꝰ ⁊ honestis/ad domos seu prioratus nostros spectantibꝰ/possumꝰ missam ⁊ alia diuina officia celebrare/et in nostra presentia facere celebrari. Urbanus.5.fol.25.C.D

¶ Item priores/vel alij fratres in sacerdotio cōstituti/possunt in ꝑdictis locis cō

uersis ꝛ familiarib⁹ ꝛ alijs secularib⁹ intra septa monasterioꝝ/ꝛ domorū nostrarum ꝓ tēpore habitātib⁹: necnō ꝑoribus et ꝑsonis ordinis nostri aliunde venientib⁹ ac seruitoribus suis/necnō mercēnarijs in grāgijs et cellarijs nostris residentibus/quotiens opus fuerit sacramēta ecclesiastica ministrare: iure parochialis ecclesie/ꝛ cuiuslibet alteri⁹ in oīb⁹ semp saluo. Urbanus.5.fol.25.D.E.

Ap Appellandi licentia/ nec prorib⁹ aut fratribus pateat sine ꝯsensu ꝛ volūtate capituli domus sue vel maioris ꝛ sanioris partis. Clemens.3.fol.3.F. Itē Celestinus.3.fol.4.A.B.

C

Ca Capellis nigris vti possunt monachi: cōuersi aūt ꝛ redditi capellis griseis. Urbanus.5.fol.26.C.D.E

¶ Capituli generalis ordiata ꝛ ordināda de istituēdis ꝛ destituēdis ꝑoribus: de facienda iusticia contra rebelles ordinis/cōfirmanť. Alexander.3.fol.1.F. Innocentius.3.fol.6.C. Innocentius.4.fol.19.A

¶ Capituli generalis institutioni/appellatione vel alio modo nō licet contraire. Alexander.3.fol.1.F.

¶ In capitulo generali/ si oīes ꝯuenire forte nequiuerint: quicq̄d a maiore priore ordinis cum maioris partis ac sanioris cōsilio rōnabiliter ac ꝓuide statutum fuerit: ratū habeať et firmū/et ab oībus nostri ordinis fratrib⁹ irrefragabiliter obseruetť. Clemens.3.fol.3.F. Celestinus.3.fol.4.B.

¶ Capituli generalis forma confirmať. Innocentius.3.fol.5.E

¶ Capituli generalis statuta confirmanť. Innocenti⁹.3.fol.6.D.E

¶ Confirmatur ordinatio dn̄i Johānis cardinalis tituli sancti laurētij in lucina/de celebratione capituli generalis. Alexander.4.fol.9.E

¶ Capituli generalis diffinitores/ꝛ personas ordinis hortať Alexander papa.4 ad concordiam verbis pulcherrimis.fol.9.G.H

¶ Ordinatio dn̄i Johānis presbyteri cardinalis tituli sancti laurentij i lucina/de celebratione capituli generalis/ponitť de verbo adverbū: ꝛ confirmať ꝑ papam Alexandrū.4.fol.10.C.D.E.F.G.H ꝛc.

¶ Forma celebratiōis capituli generalis facta ꝑ cōpromissarios: dn̄os scȝ Johānē archiepm vienneñ. et Philippū lugduneñ. electū/fratrē Humbertū magistrū ordinis predicatorū ꝛc. poniť de vbo ad vbū: et cōfirmať ꝑ Alexādrū.papā.4.fol.11.C.D.E.F.G.H. et folio sequenti.A.B.C.D.E.F.G.

¶ Capituli generalis diffinitores/leuis impetu voluntatis/rigorem ordinis per suas diffinitiones eneruantes/dure reprehendūtur: Et statuitur q̄ de antiquis ipsius ordinis constitutionib⁹ generali capitulo nunq̄ꝫ liceat absq̄ꝫ prioris ꝛ monachorū domus maioris cartusie consilio et assensu aliquid inmutare. Sed nec eis cōsentientib⁹ immutatio hmōi robur habeat/donec in tribus capitulis generalibus successiue fuerit confirmata. Et retractanť aliqua ibi expressa. Clemens 4.fol.14.F.G.H.

¶ Capitulū generale potest dare licētiā maiori cartusie/habendi possessiōes extra terminos. Innocentius.4.fol.18.G.

¶ Pius papa secūdus/ꝓ cōmuni pace totius ordinis tollit dubietates ꝛ inquietudines/tam in celebratione capituli generalis/q̄ꝫ in dubietatib⁹ obseruantiarū ꝛ consuetudinū diuersarum.fol.42.D.E.F.G.H et sequēti.A.B.C.D.

¶ Causas ꝑ litteras apostolicas demādatas/priores preter eorū voluntatē non teneňť cognoscere: nisi fiat in litteris apostolicis exꝑssa mentio de ordine cartusiensi. Innocenti⁹.3.fol.6.F.

Con Cōcordia inter nos cartusienses ꝛ cistercienses: Q nullus de ordine nostro potest transire ad ordinē cisterciensem aut ibidē recipi/nec econtra.fol.48.D.

Cōfessio. Uide sup. Absoluere. Altaria portatilia. Et ifra/ Mercēnarioꝝ. Itē Sacramenta ecclesiastica.

Confirmatio ordinis nostri ꝛ exemptio: Uide infra. Immunitas/Papa.

¶ Consecrationes eccl̄iarū/ordinationes clericorū: si vel ꝓprij epi nō habuerim⁹ copiam: vel si requisitus prestare noluerit/licitū est nobis a quocunq̄ꝫ postulare ep̄o: qui rogatus ad ecclesias nostras accedens/sacramenta nobis necessaria im-

pēdat. Clemens.3.fol.3.B.et.C. Celestinus.3.fol.5.A. Innocenti⁹.3.fol.5.H. Innocētius.4.fol.18.C.

¶ Consecratio paramētorū ipsorū altariū/crucū/casularū/ꝛ aliorū ad diuinū cultū necessariorū/priorib⁹ cuiuslibet domus cōcedit. Innocenti⁹.8.fol.46.B

¶ Conseruatoria Lucij.3.fol.2.G. Item Clemētis.3.fol.3.G.

¶ Conseruatoria Clementis.4.fol.13.F. Item alia eiusdem.fol.eo.G.

¶ Conseruatoria in qua dant cōseruatores:scʒ archieps ebredunen. eps grationopolitan⁹/ꝛ decanus viennen.cū plena auctoritate faciendi iusticiā p se vel p sbde legatos:Etiā si opus fuerit inuocato brachio seculari. Et possunt molestatores nostros trahere ad iudiciū/tribus dietis longe a ppria dioces:nō obstantib⁹ iurib⁹ ꝛ pꝛiuilegijs in ꝯtrariū facientib⁹. Johānes.22.fol.21.D.E.F.G.H.

¶ Conseruatoria predicta renouat p papā Martinū.5.fol.34.G.H. et sequenti. A.B.C.D.E.

¶ Conseruatorib⁹ et alijs iudicib⁹ p litteras apostolicas deputatis/interdicitur ne nos ꝑturbent sup rebus nostris. Et statuit ꝙ ꝑtextu taliū litterarū non tenemur corā eis cōparere/cum clausulis derogatorijs ꝛ insolitis. Nicola⁹.5.fol.41 A.B.C.D.E.

¶ Constitutio pauli pape secundi super alienatione rerum ecclesiasticarū sublata est per Innocentium papam octauum/ita ꝙ non comprehendit personas ordinis nostri cartusiensis.fol.45.F.G

¶ Controuersie sedande causa inter cartusienses et cistercienses/monentur archiepiscopi et episcopi in quorum diocesibus monasteria sita sunt/ vt eos concordent/vel iusticiam ministrent. Innocentius.3.fol.7.B.C.

Cu Curie romane scribere possunt domus cartusie maioris/ꝛ domus sancti bartholomei de trisulto: nō obstāte statuto. Clemens.4.fol.13.H.et.14.A.B.

D

De Decimas laborū nostrorū quos ꝓprijs manibus aut sumptib⁹ colimus/siue de nutrimētis aīaliū nostrorū nullus exigat. Celestinus.3.fol.5.A Innocentius.3.fol.5.H. Innocentius.4.fol.18.C.

¶ Decimas laborū nostrorū de possessionib⁹/tam ante ꝙ̄ post generale conciliū acqsitis/quas ꝓprijs manib⁹ vel sumptib⁹ infra nostros terminos colim⁹/nulli soluere tenemur:nō obstāte/ꝙ aliquē domus nostri ordinis decimas de hmōi laborib⁹ aliqū ꝑsoluerūt:dūmodo inter nos vel aliquos nostrū/ꝛ rectores ecclīaꝝ ad quas decime predicte ꝑtinent/de ipsis soluēdis pactū nō interuenerit: vel tāto tēpore eas soluerim⁹/qḋ sufficeret al's legitime ꝑscribenti. Honori⁹.4.fol.7 H. Clemens.4.fol.13.D. Johānes.22.fol.20.H.et sequenti.A. Martinus.5. fol.39.A.B.C.

¶ Decimas de pratorū nostroꝝ feno/nulli soluere tenemur. Alexāder.4.fol.12.H Johānes papa vicesimussecūdus extendit priuilegia ordini concessa de non soluendis decimis/ad illas domos que tempore concessionis priuilegiorum nondum erant fundate.fol.21.C.

¶ De terris ꝛ possessionibus domorum traditis alijs ad colendum/possumus decimas percipere et habere/quas coloni qui eas excolunt soluere alijs tenerētur: Etiam si alie ecclesie vł persone fuerint in possessione vł quasi/percipiendi ipsas decimas a colonis/ qui coluerunt possessiones predictas. Nec pro dictis terris et possessionibus possint a dictis colonis nisi per nos dumtaxat exigi decime memorate. Johannes.22.fol.22.G.H.

¶ De terris/vineis/hortis/pratis/siluis/pascuis ꝛ possessionib⁹ quibuscūqȝ vbilibet cōsistētib⁹/que impēsentiaꝝ iuste ꝛ canonice possidem⁹:aut in futuꝝ cōcessione pontificū/largitione regū vel principū/oblatione fideliū/seu alijs iustis modis poterim⁹ adipisci:de illis videlʒ que ꝓprijs manib⁹ vel sumptib⁹ excolimus/ etiā si de illis decime vel ꝑmitie aut alia quęuis quota valoris fructuū in eis excrescētiū seu ꝓueniētiū ex eisdem/aut ꝙcquid aliud hmōi decimarū seu primitiarum solui consueuerūt/ seu de fructib⁹ eorūdē: ac etiā de nutrimentis aīaliū nostrorū:ꝛ de illarū possessionū/quas tradimus secularibus eorū sumptib⁹ excolēdis:et ꝓ quib⁹ primitie seu decime solui cōsuete sunt hactenus/fructibus seu ꝓ

uentib⁹ nos cõtingentib⁹ ꝓ parte nostra dumtaxat/rectorib⁹ ecc̃liarũ infra qua/
rũ parochiarũ limites/possessiones ipse ꝯsistũt/ aut alijs ꝑsonis/collegijs siue lo
cis quorũcunq̃ seculariũ vel regulariũ ecclesiarũ/aut locorũ quocunq̃ noĩe nun
cupẽtur/aut priuilegio vł cõsuetudine approbata: vel al's legitime primitie seu de
cime ipse seu certa quota fructuũ eorũdẽ ꝓ eisdẽ primitijs seu decimis/ aut eorũ
occasione vel noĩe ꝑsolute sint hactenus/primitias seu decimas vel aliud ipsaꝝ
occasione nõ tenemur soluere. Innocenti⁹.6.fol.24.H.et sequẽti.A.B. Cle/
mens.7.fol.29.G.H.

¶Decime/census/predia ⁊c. de manibus laicorum: et etiam monasteriorum em/
pti sine requisitione diocesanorum propter cõsuetudinem locorum ibi expresso
rum/confirmantur. Et datur licentia/similes decimas/census et predia ⁊c. eme/
re: etiam absq̃ requisitione diocesanorum/ex eadem causa. Nicolaus.5.fol.41.
F.G.H.et sequenti.A.B.

Decime papales: Uide infra. Exactiones.

Dis Dispensare possunt priores ordinis cum fratrib⁹ ordinis defectum nataliũ pati/
entib⁹/ꝙ possint ad om̃es ordines ꝓmoueri: et ad administratiões dũtaxat sui
ordinis in locis religiosis assumi: de cõsilio tamen ⁊ licentia generalis capituli.
Clemens.4.fol.15.L. Gregorius.11.fol.27.F.

¶Dispensare possunt diffinitores capituli generalis/cũ celebratur in cartusia maio
ri capitulũ/cum decem ꝑsonis/ cisterciẽ. ordinẽ aut aliquẽ ex ordinib⁹ mendicã
tiũ/vel aliũ quẽcunq̃ ordinẽ ꝓfessis/etiã que apostatauerint/⁊ a sentẽtia excõi/
catiõis quã ꝓptea icurrerũt absolute/⁊ al's laudabilr emẽdate/etiã si defectũ nata
liũ patiantur/⁊ cũ alijs defectũ nataliũ patientibus si alias ad hoc idonee ⁊ suffici
entes sint: vt quelibet earundẽ personarũ/quecũq̃ officia/ curã aĩarũ habentia ĩ
nr̃o ordĩe si ꝑsone ipse al's canonice assumantur/libere recipere/⁊ ea successiue lici/
te retinere valeant. Gregorius.11.fol.27.A.B.

¶Dispensari potest ꝑ priores ordinis cũ oĩbus ⁊ singl'is fratrib⁹ ordinis nr̃i quẽ
cũq̃ defectũ nataliũ patiẽtib⁹: de cõsilio tñ ⁊ licẽtia generalis capituli/ꝙ ipsi ad
om̃es ordines ꝓmoueri/ac ad quoscũq̃ prioratus et administratiões nostri or/
dinis: etiã si administratiões ipse vicariat⁹ fuerint/preterq̃ ad prioratũ maioris
cartusie. Gregorius.11.fol.27.F.G.

¶Dispensare possunt diffinitores ipso capitulo generali durante/cum ꝗbusuis
ꝑsonis ⁊ fratribus dicti ordinis cartusiensis: etiã si ex alijs ordinib⁹ etiã mendi/
cantib⁹ ad ipsum ordinẽ cartusiensem trãsiuerint/si al's ad hoc habiles fuerint:
vt ad quascũq̃ dicti ordinis obedientias/etiã curã animarũ fratrũ dicti ordinis
cartusiensis habentes/si aliud canonicũ nõ obstat assumi: ⁊ illas exercere et locũ
⁊ vocẽ actiuã et passiuã/ tam in dicto capitulo generali q̃ om̃ibus alijs tractati
bus ⁊ negocijs in ipso ordine expediendis cum alijs fratrib⁹ eiusdem cartusien/
sis ordinis habere possint ⁊ valeant. Julius.2.fol.47.D.

Dispensare: Uide supra Absoluere.

¶Dispensatos ab ordine nostro possunt priores ordinis cõpellere ad obseruan/
tiã regularẽ ordinis nostri ꝑ censuras ecclesiasticas/⁊ alia iuris opportuna reme
dia/appellatione postposita: inuocato etiã ad hoc secularis brachij auxilio. In
nocentius.8.fol 46.A.B.

E

Ele Electi in priores iuxta formam ordinis/ postq̃ electioni de se facte assen/
sum prestiterint: et eorum electio per priores vnum vel duos fuerit con/
firmata/debent gerere curam animarum. Alexander.4.fol.8.H. Cle/
mens.4.fol.16.E.

¶Priores ordinis nostri instituere et destituere cõcedit capitulo generali. Ale/
xander.3.fol.1.F.

¶Prior nullus vel ꝓcurator in domib⁹ nostris/cuiusq̃ violentia vel astutia ꝓpo
natur/nisi quẽ fratres de cõmuni consilio vel maioris ⁊ sanioris partis ſm statu
ta ordinis duxerint eligendũ. Urbanus.3.fol.2.H. Celestinus.3.fol.5.L. In
nocentius.4.fol.18.E.

¶Si monasterijs nostris vacantib⁹ duos disiunctiue in eis casu aliquo eligi cõ/

tigerit in priores: per alteram electionum ipsarum/reliqua dum aliis canonice fuerit celebrata nullatenus vitietur. Q etiam si de forma concilij generalis aliquid fuerit pretermissum/dum tamen de consensu eligentium constet/et de idoneitate persone: electio huiusmodi ab eo qui presidet valet confirmari. Clemens.4.fol.13.E.

¶Elemosynas factas vel fiendas domibus ordinis/nullus impediat: alioquin p diocesanū sententie excōicatiōis inuoluat/vel terra interdicto subijciatur. Celestinus.3.fol.3.H.

Epi ¶Epis diocesanis nō licet penas inflictas fratribus retractare siue eneruare: nec se electionibus priorū intromittere/aut a prioribus insolitā obedientiā extorquere/vel obedientias et officia disponere/aut cum fratrib' silentiū rumpere/aut domos ordinis indebitis exactionib' onerare. Et in domibus ordinis nullus ali' hospitari p̄sumat/neci capitulis prioris vsurpet officiū. Celestinus.3.fol.4.C D. Innocentius.4.fol.18.D.E.

Ex ¶Exactiōes nouas et indebitas quibuslibet/tam clericis q̄ laicis a nobis exigere phibetur. Clemens.3.fol.3.D.

¶Ad prestationē aliquarū collectarū/subsidiorum et aliarū exactionū imponendarum/domibus nostris a sede apostolica seu legatis eiusdē/aut ipsorum auctoritate et mādato/nō tenemur p litteras ipsius sedis apostolice seu legatorum ei'/que plenam et expressam de indulgētia hmōi et ordine nostro nō fecerint mentionē: Etiam si cōtineant in eisdem litteris/q id quod mandant p eas/fiat aliqua indulgentia nō obstante. Alexander.4.fol.9.B. Clemens.4.fol.15.H.

¶Ad exhibendas pcuratiōes legatis apostolice sedis/etiā si fuerint de latere vel eius nuncijs: seu ad prestanda quenis subsidia/seu exactiōes quocūq nomine censeant/quibuscūq p̄sonis minime tenemur: nec ad id cōpelli aliquatenus valemus per litteras apostolicas vel legatorum: etiam si se specialiter extenderent ad exemptos: nisi predicte littere apostolice de hac concessione et ordine nostro expressam et de verbo ad verbum facerent mentionem. Clemens.4.fol.15.E. Nicolaus.4.fol.20.B

¶Ad prestationē vicesime/terre sancte subsidio deputate nō tenemur. Innocētius.4.fol.17.D.E.F.

¶Exempti sumus de fructib' vacantiū. Johānes.22.fol.22.B.C. Item mādatur collectoribus vacantiū/p̄sentib' et futuris de predicta exemptione vacantiū vsq ad beneplacitū sedis apostolice. Johānes.22.fol.22.D.E.F.

¶Ad prestationē siue solutionē quarūcunq decimarū/que p aplica camera vel alijs p̄sonis eccl'iasticis qualitercūq imponent/nō tenemur: neq ad id compelli valem'. Gregorius.11.fol.28.A. Hoc idem sequēti priuilegio cōcedit: in quo ponunt clausule derogatorie derogatoriarum. Vide ibi.fol.28.C.D. Clemēs.7.fol.28.E.F.G.H. Item Benedictus.13. Cū clausulis derogatorijs derogatoriarū et incōsuetis.fol.31.A.B.C.D.E. Item sup h' dedit p̄seruatores. eo.fol.F.G.H.et sequenti.A.B.C. Item Urbanus.6.cum specialib' clausulis.fol.33.D.E.F.G. Itē Martin'.5.fol.35.F.G.H.et sequēti.A.B.C. Item super hoc dedit cōseruatores: Epm bononiensem/et decanos lugduneñ.et colonieñ.ad gradus.fol.36.D.E.F.G.H. et sequenti.A.B.C. Item Martinus.5.cōfirmat priuilegium Urbani.6.fol.38.E.F.G.H.

¶Excōicationis sententia coerceant hi qui de ordine nostro/vel ex subuentione terre oriētalis/vel ex alijs causis quibuslibet/occasiōes euagādi assumūt. Clemens.3.fol.3.C.E.

¶Excōicationis sententiam contra tenorem priuilegiorum nobis concessorum/nemo in nos communiter vel diuisim promulgare valet. Clemens.4.fol.16.B

¶Excommunicatiōis sententiam late sententie/incurrunt viri et mulieres cuiuscunq conditionis extiterint/qui absq prioris maioris domus cartusie et diffinitorum capituli generalis/aut eorum commissariorum vel loca tenentium/licentia speciali ingredi presumunt monasteria monialium nostri ordinis. Julius.2.fol.48.A.B.

¶De excōicatione: vide supra. Absoluere.

Extensio priuilegior: vide infra Priuilegia.

F

Fu Fugitiuos monachos vel conuersos seu contumaces aut inobedientes si reperti fuerint in habitu nostro vel seculari/capere possum⁹ per nos vel alios/et sub custodia detinere et excõmunicare. Clemens.4.fol. 15.B. Gregorius.11.fol.27.D.

H

He Hereditatem bonorum mobilium et immobilium que nobis competerent si in seculo remansissemus/recipere possumus: ita tamen ꝙ eadem bona iuxta statuta vendere tenemur: et precium conuertere in vtilitatẽ domorum. Clemens.4.fol.14.C.

Ho Hospitalitatis obtẽtu nullus prelatus ꝑ se vel familiã suam nos grauare debet/aut eam exigere quasi ex debito. Alexãder.4.fol.8.G. Clemens.4.fol.15. F. Idem.fol.16.G.H.

I

Im Immunitas domorũ concedit/ita/vt nullus infra terminos nostros vel domorum nostrarum possit hominẽ capere: furtum seu rapinam cõmittere/vel homicidium facere audeat/aut homines ad domos nostras venientes vel ab eis recedentes quomodolibet perturbare/sub interminatione anathematis. Et infra dimidiã leucam nulli religioso liceat edificium construere vel possessionem acquirere. Alexander.3.fol.1.B. Celestinus.3.fol.4.H. Innocẽtius.3.fol.5.F.G. Innocentius.4.fol.18.B.C.

Nullus pretextu cuiusdã praue consuetudinis nobis inferre molestias/aut bona monasterij absqꝫ iuris ordine occupare/vadiare seu quõlibet detinere presumat. Johannes.21.fol.20.F.G.

In Indulgentiã triũ quadragenarũ consequimur genib⁹ flexis stantes/quãdo dicitur/Te ergo quesumus ꝛc. in Te deum laudamus. Item centũ dies/quotiens cunqꝫ in ꝑfatiõe hec verba/Gratias agamus dño deo nostro/audientes/genua flectimus: et presbyter celebrans caput reuerenter inclinat. Cuius indulgentie ꝑticipes sunt qui infirmitate corporali matutinis ꝛ misse interesse non possunt. Benedictus.13.fol.32.D.E.

Semel in mortis articulo/potest quilibet prior/frater/nouiti⁹/oblatus seu donatus aliaqꝫ ꝑsona vtriusqꝫ sexus nostri ordinis/eligere confessorẽ: qui ei de oĩbus peccatis quib⁹ corde contrit⁹/ꝛ ore ꝯfessus fuerit/plenariã remissionẽ indulgeat/nisi ex hac indulgentia quis ꝓcliuior reddat ad peccandũ: in quo casu nõ valet. Martinus quintus.fol.34.C.D. Eugenius.4.fol.40.F.G.

Persone ordinis nostri/si litterate fuerint/dicẽdo septẽ psalmos penitẽtiales: illitterate vo.25.orõnes dñicas/ꝛ totidẽ salutatiões ãgelicas i oratorijs cellarũ vl' locorũ i quib⁹ ex ordine ꝑsoluũt diuinũ officiũ/ꝯsequunt easdẽ indulgẽtias ꝛ remissiões plenarias/quas ꝯsequerent si ea die basilicã seu ecclesiam vel ecclesias ꝯsistẽtes in vrbe/aut alia ciuitate/terra/castro/villa seu alio loco diocesis in qua domus ipsa sita est visitassent/ꝛ oĩa illa fecissent que ad ꝯsecutionẽ indulgentiaꝝ hmõi forent quõlibet opportuna. Sixtus.4.fol.44.C.D.G.H.

Alexander papa sextus concessit ꝙ priores ac procuratores in itinere constituti itinerando: infirmi vero et debiles illud idem dicendo cum socio/vel si dicere non possunt ausculrando/consequuntur easdem plenarias indulgentias vt ꝓxime supra. Alexander.6.fol.46.D.E.

In festo natiuitatis gloriose virginis marie/singulis annis frater quilibet ordinis cartusieñ. potest eligere ꝯfessorẽ ordinis sui/qui eum absoluat ab oĩbus peccatis suis: etiã sedi apostolice reseruatis: et ei ꝯcedat plenariã oim peccatoꝝ suorũ remissionẽ. Sixtus.4.fol.45.B.C.D.

Indulgentias oẽs ꝑsonis religiosis nostri ordinis a summis pontificib⁹ cõcessas confirmauit Innocentius papa.8.fol.45.G.

Institutiões capl'i generalis facte ꝛ fiende cõfirmant. Alexander.3.fol.1.F.G. (Celestin⁹.3.fol.4.C.

Interdictum.

Propter interdicta cõmunia terraꝝ: mõasteria nostra/excõicatis ꝛ interdictis

exclusis /a diuinis nō coguntur officijs abstinere. Celestinus.3.fol.5.C. Innocē tius 4.fol.18.E.

¶ Interdicto terre existente generali /licet nobis/excōicatis ꝛ noīatim interdictis exclusis/ianuis clausis/non pulsatis campanis/submissa voce diuina officia celebrare. Honorius.3.fol.7.F.

Quotiens tēpore generalis interdicti/ ianuis clausis/excōicatis et interdictis exclusis/non pulsatis cāpanis ꝛ voce submissa/missas ꝛ alia diuina officia nos celebrare seu celebrari facere canonice contigerit: ꝯuersi nostri ordinis/necnō familiares nostri/ ꝛ etiā alij seculares qui intra septa monasterioꝝ ꝛ prioratuū nostroruz habitāt/ vna nobiscū missis ꝛ officijs hmōi īteresse possunt: dūmodo ipsi nō dederīt causā īterdicto/nec eis cōtigat specialiter īterdici. Innocēti9. 6.fol.24. A.B.C. Itē p̄dictis cōuersis/familiarib9 ꝛ secularib9 tēpore interdicti/ possumus mīstrare sacra eccl̄iastica/ ꝛ in nr̄is cimiterijs eos sepelire. Idē fol.eo.D.E.

¶ Interdicti tempore/priores ꝛ personas alias nostri ordinis vna cum seruitoribus suis ad nos aliunde venientes/ ꝛ mercēnarios in grangijs ꝛ cellarijs nostris residentes/possumus recipere ad diuina/ dūmodo hmōi interdicto causaz nō dederint/nec id nobis ꝛ ipsis contingat specialiter īterdici. Urban9.5.fol.25.F.G

¶ Interdicti tempore/ alta voce iuxta modum et ritum consuetudinis nostre /septis clausis/excommunicatis et interdictis exclusis/diuina possumus officia celebrare /et audire:dummodo causam non dederimus interdicto. Clemens.7. per legatum suum fol.29. A.B.C.

Iu Iuramentum calumnie subire priores et fratres ordinis nemo compellat. Honorius.3.fol.7.F.

L

Li Litteris apostolicis vel legatorum/extra ciuitates ꝛ dioceses in quibus site sunt domus ordinis/ in causam trahi non possumus:nisi littere de indulto huiusmodi de verbo ad verbum fecerint mentionem. Clemens. 4.fol.13.B.

¶ Litigantes persone ordinis super rebus temporalib9 ꝛc. dure increpantur ab Innocentio papa tertio:et monentur redire ad primariam et originalem ordinis obseruantiam.fol.6.G.H.

M

Ma Maior domus cartusie suscipit sub ꝓtectione apostolica : et limites eius specificant ac ꝯfirmant: ꝛ ī eis venatio/aucupatio/piscatio ꝛc. ꝓhibēt. Luci9.3.fol.2.B.C. Celestin9.3.fol.4.G.H. Urban9.5.fol.26.A.B.

Me Mercennarioꝝ qui nobis domestice famulant/possunt priores et fratres quib9 prior iniūgit/audire ꝯfessiones/ ꝛ sacramenta exhibere ecclesiastica :sine iuris tamen p̄iudicio alieni. Alexander.4.fol.8.F. Clemens.4.fol.16.H.et.17.A Uide etiam supra/Altaria portatilia.

Mendicantes

¶ Nulla p̄sona ordinis nr̄i se trāsferre potest ad ordines mēdicātiū/vl̄ ad aliū ordinem sine licentia pape: que de priuilegio p̄senti faciat de verbo ad verbū mentionē: ꝛ ꝙ alit eos null9 recipiat. Clemēs.6.fol.23.D.E. Itē ꝓ manutenētia huius p̄uilegij/dedit iudices:scilicet archiep̄os/arelaten̄.ꝛ treueren̄.ꝛ ep̄m granopolitanū. fol.23.F.G.H

¶ Item Benedictus.13.addit ꝙ nō licet cartusiensi transire ad aliā religionē/nisi cū litteris apostolicis/vera bulla plumbea munitis.fol.30.D. Uide clausulas ibi speciales. Item dedit sup hoc ꝯseruatores.eo.fol.F.G.H.

¶ Item Martinus papa.5.confirmat.fol.38.B.C.D.

¶ Mendicātes nō possunt transire ad aliū ordinē nō mendicantiū/excepto ordine nostro.Et est extrauagans Martini pape.5.fol.39.D.E.F.G.

¶ De mēdicātib9 trāseūtib9 ad ordinē nr̄m. Uide supra Dispēsare et Absoluere.

Mi Missam nobis celebrare licet anteꝗ̄ illucescat dies/circa tamē diurnā lucē / pui so ꝙ parce hmōi ꝯcessione vtamur. Urbanus.5.fol.25.H.

Mo Molestantes nos temere/ꝑ archiep̄os ꝛ episcopos in quoꝝ diocesibus domus ordinis sunt/cōpelli debent ad satisfactionē. Honorius.3.fol.7.E.

Monialiũ ordinis nr̃i intrare monasteria: vide sup̃/ Excõicatiõis sniaꝫ late snſe.

Mu Mulieribus licentie concesse intrandi terminos vel ecclesias nostras/ reuocant: ꝛ iniũgitur/ vt ↄtradictores ꝑ censuras ecclesiasticas/ ꝛ alia remedia opportuna statutorũ ꝛ ↄsuetudinũ laudabiliũ ordinis cõpescant. Julius.2.fol.46.F.G.

O

Or ORdo noster. Uniuersi ꝛ singuli priores/ monachi/ conuersi et donati/ monasteria/ prioratus/ domus/ loca: qui nunc sunt et in posterum erunt/ ac eorum bona vbiqꝫ consistentia/ presentia et futura: sub sedis apostolice protectiõe suscipiuntur: et ab omnium ordinariorũ iurisdictione ꝛc. eximunt ꝛc. Clemens.7.fol.29.D. Bonifacius.9.fol.32.H. ꝛ sequenti A.B.C. Itẽ Martinus.5.fol.37.D.E.F.G.H. ꝛ sequenti.A. Julius.2.fol.47.F.G. Uide supra Maior domus. et infra Papa.

¶ Ordinationũ tẽpore/ diocesano ep̃o requisito/ si ei⁹ copiam habere nequiuerimus/ licet nobis aliũ episcopũ catholicũ inuitare: qui auctoritate apostolica qđ postulauerimus largiat. Lucius.3.fol.2.F. Celestinus.3.fol.5.A. Innocentius.3.fol.5.H. et.6.A

¶ Ordinationes clericoꝝ/ si vel ꝓpriũ ep̃i nõ habuerim⁹ copiã: vel si p̃stare req̃sit⁹ noluerit: licitũ est nobis a quocũqꝫ postulare ep̃o: qui rogat⁹ ad eccl̃ias nostras accedẽs/ sacramẽta nobis necessaria apl̃ica fret⁹ auctoritate ipẽdat. Clemẽs.3.fol.3.B.E. Celestin⁹.3.fol.5.A. Innocẽti⁹.3.fol.5.H. Innocẽti⁹.4.fol.18.C.

¶ Ad presbyteratus ordinẽ possunt ꝓmoueri om̃es monachi ꝛ clerici redditi/ vicesimũsecundũ etatis sue annũ attingentes. Clemens.7.fol.30.A.B.

P

Pa PApa omnes domus ordinis/ cum omnibus bonis/ pascuis et possessionibus iam iuste possessis et possidendis/ sub beati petri et sua ꝓtectione suscipit. Alexander.3.fol.1.B. Clemens.3.fol.3.D. Innocentius.3.fol.5.F.G. Clemẽs.5.fol.19.E.F. Gregori⁹.10.fol.19.H. Johãnes.21.fol.20.E Julius.2.fol.47.F.G. Uide supra. Ordo.

Priuilegium.

Pri ¶ Priuilegĳs papalib⁹ licet ad tẽpus vsi ex ignorantia vel simplicitate nõ fuerimus/ rursus vti possum⁹/ dũmodo eis nõ sit ꝑ prescriptionẽ vel al's legitime derogatum. Nicolaus.4.fol.20.C.

¶ Priuilegia vniuersa ꝛ singl'a ordini cõcessa/ Clemẽs papa.6. extẽdit ad domos nr̃i ordis post ↄcessionẽ ꝓuilegioꝝ hmõi ichoatas/ ꝛ ꝑsonas ipaꝝ. fol.23.B.C.

¶ Priuilegia oĩa domui cartusie et alĳs domib⁹ cartusiensis ordinis a romanis põtificibus ↄcessa/ ad om̃es ꝛ singulas domus nostri ordinis extunc edificatas ꝛ edificari inchoatas/ ac etiã in posteꝝ inchoandos/ cum canonice fundate ꝛ edificate extiterint se extendunt: ꝛ domus ipse ac persone que in eis ꝓ tẽpore morabunt/ om̃ibus ꝛ singulis priuilegĳs hmõi gaudeãt/ sicut gaudent domus cartusie ꝛ alie dom⁹ ãtedicte/ ac ꝑsone p̃fate degẽtes in ipsis. Gregorius.11.fol.26.G.

¶ Pius papa.2. priuilegia/ ↄcessiones/ indulgẽtias/ libertates/ exẽptiones/ immunitates/ gratias/ indulta ordini nostro ꝛ domibus ac ꝑsonis ꝑ se vel predecessores suos/ etiã motu ꝓprio ꝛ ex certa scientia/ quouis modo/ respectu/ singularitate seu causa/ cõmuniter vel diuisim concessa/ ad om̃es ꝛ singl'as domos ordis nostri/ tam ante q̃ꝫ post fundatas ꝛ in posterũ fundandas: necnõ ad singulas earundẽ domoꝝ ꝓ tẽpore ꝑsonas/ si ꝛ ꝓut iuste ꝓcesserũt/ extẽdit: ꝛ ex certa sciẽtia ampliauit. Ac illa om̃ia ꝛ singula/ tam in iudicio q̃ꝫ extra/ etiã in foro ↄscientie in antea ꝑfutura/ de nouo concessit. fol.43.E.F.G.H

¶ Sixtus papa quartus extensionem priuilegiorũ factam per Gregorium.11. et Pium.2. romanos pontifices/ confirmauit et ampliauit. fol.44.E.F. Uide supra. Immunitas. Ordo. Papa.

¶ Priuilegĳs ꝛ gratĳs apostolicis priuant sine om̃i spe rehabilitatiõis/ om̃es ꝑsone ordinis que ꝓcurauerint aliquã diuisionẽ in ipso cartusiensi ordine/ seu exẽptionẽ aliquarũ domorũ dicti cartusiensis ordinis/ et ipsius ordinis fratrũ/ a cõmuni obedientia prioris cartusie ꝛ capituli generalis: Etiã om̃ibus obedientĳs ordinis priuant/ ꝛ ad eas sunt ꝑpetuo inhabiles. Julius.2.fol.47.A.B.C.

R

Re Redditi ordinis nostri gaudent eisdem priuilegijs ordini concessis / sicut fratres ordinis: hoc est monachi et conuersi. Gregorius.9.fol.19.D.
¶ Religiõis iferioris clericos siue laicos / liberũ est nob recipere: et postq̃ ꝓfessiõne apd nos fecerint / retinere: saluis tamẽ ꝑuilegijs sup hoc a sede aplica impetratis. Si vero priuilegiatorũ aliquis ꝑ annũ postq̃ fratribus domus ĩno tuerit de qua egressus est / apud nos nõ requisitus morã fecerit: non licet ei ordinem nostrũ deserere / vel ab ipso ꝑ violentiã reuocari. Clemens.3.fol.3.B.D.

S

Sa Sacramenta ecclesiastica ministrare: Uide supra / Altaria portatilia. Item Interdictum. Item Mercennariorũ ꝛc.
Su Subsidia. Uide supra. Exactiones.

T

Ter Termini domoꝝ nostrarũ ac possessionum per papam cõfirmant̃. Alexãder.3.fol.1.B: Uide Maior domus / Ordo / Papa.
¶ Terminos nostros intrare: Uide supra. Mulieribus.
Tes Testimonium ferre priores ꝛ fratres ordinis cartusiensis nemo compellat. Honorius.3.fol.7.F.
Tran Transire ad nostrã vel aliã religionẽ: Uide supra Mendicãtes / et Dispensare.

V

Ua Uagabundi monachi / per censuras ecclesiasticas coerceant̃. Clemens.3 fol.3.C. Uide supra / Dispensatos / et Fugitiuos.
¶ Uaccas vsq̃ sexagita quelibet domus habere potest. Innocentius.4.fol.17.G.H.
Ui Uisitari ordo nr̃ a nllo alio debet aut corrigi / nisi a ꝑorib⁹ et fratrib⁹ idoneis q̊s ꝑores ad hoc duxerit deputandos. Alexãder.4.fol.9.C. Clemẽs.4.fol.16.F.
Un Unitatem ordinis scindere. Uide supra Priuilegijs et gratijs ꝛc.

¶ Repertoriũ priuilegiorum ordinis cartusiensis per litteras alphabeti Explicit.

Argumentorū in priuilegia et confirmationes a summis pōtificibus ordini cartusiensi concessa: annotatio.

Fol.1.a **Alexander.iij.** ponit personas ordinis sub ꝓtectione apostolica/ etiam bona nostra/ confirmando terminos cum li- 1
bertatibus eorū. Et prohibet ne qui religiosi infra dimidiam leucam a terminis
nostris possint edificare: aut possessiones acquirere. Item sub pena/ ne quis pro
possessionibus nostris nos perturbet.

Eo .fol.f ¶ Idem cōfirmat institutiones factas et faciendas per capitulum generale: cum 2
potestate instituendi ⁊ destituendi priores: ⁊ corripiendi personas ordinis: qui-
bus non liceat appellare.

Eo.fol.g ¶ Idem confirmat institutiones factas. 3

Eo.fol.h ¶ Idem mādat archiepiscopo viennen̄. ⁊ ei⁹ suffraganeis: vt molestantes nos in 4
terminis vel pascuis cohibeant: ⁊ ne q̄ aliJ religiosi iuxta nos edificent.

Fol.2.a **Lucius.iij.** confirmat terminos domus cartusie: Prohibendo sub pena/ ne quis cōtra libertates nostras quicq̄ offendat. 5

Eo.fol.e ¶ Idē cōcedit licētiā vocādi aliū ep̄m/ si ꝓpriū nequiuerim⁹ habere. Duplex est. 6

Eo.fol.f ¶ Idē cōmittit archiep̄o viennen̄. ⁊ suffraganeis de ꝓtectione ordinis ⁊ domus 7
(cartusie.

Eo.fol h **Vrbanus.iij.** prohibet ne quis preponatur in priorem/ vel pro- curatorem: nisi scd̄m formam ordinis sit electus. 8

Fol.3.a **Clemens.iij.** concedit/ vt fratres alteri⁹ religionis possimus reti- nere/ si apud nos velint profiteri/ nisi infra annū re- 9
quirant. Et q̄ possumus vocare aliū episcopū pro ordinibus ⁊ cōsecrationibus
altariū/ si propriū habere nequeam⁹. Etiā vt persone ordinis quacunq̄ occasio-
ne euagantes cohibeantur sub pena excōmunicationis. Duplex est.

Eo.fol.c ¶ Idem de eodem: et ponit domū cartusie cum omnibus bonis sub protectione 10
apostolica: prohibendo ne q̄s exigat a nobis nouas vel indebitas exactiones.
Et de recipiendo ad ordines alios: ⁊ de vocando alium episcopū ⁊c̄. vt supra.

Eo.fol.e ¶ Idem prohibet ne quis nostrum sine licentia capituli domus sue appellet: et 11
confirmat institutiones capituli generalis.

Eo.fol.f ¶ Idem mandat diocesanis vt nos defendant: ne quis cōtra indulta priuilegia 12
nos perturbet.

Eo.fol.g **Celestin⁹ .iij.** inhibet: ne q̄s impediat elemosynas nobis fiendas. 13

¶ Idē q̄ nulli pateat licētia appellandi. Et cōfirmat statuta capituli generalis. 14

Fol.4.a
Eo .fol.b ¶ Idem cōfirmat institutiones ordinis. Et ꝓhibet ne diocesani se intromittant 15
de disciplinis personarū ordinis/ vel de electionibus priorū nisi vocati: aut ne
extorqueant a priorib⁹ indebitā ⁊ insolitā obedientiā: siue de obedientiJs/ ⁊ offi-
ciJs ordinis aliquid disponant/ cōtra statuta nostra: vel sine licentia prioris/ ali-
quē ex nostris de cella educant/ aut cū eo loquant̄. Prohibet etiā/ ne domos or-
dinis grauent exactionibus vel oneribus: et ne quis eorū hospitet̄ in domo su-
periori/ aut in capitulo quoquo modo vsurpet officium prioris.

Eo.fol.e ¶ Idem distinguit terminos domus cartusie/ ⁊ eorū libertatē: et q̄ nos et nostra 16
sumus sub protectione ap̄lica: prohibens sub pena excōmunicationis/ ne q̄s fa-
ciat cōtra libertates nostras. Cōcedit etiā/ q̄ possum⁹ recipere omnes seculares
ad ordinē: prohibendo ne q̄s de professis nostris sine litteris prioris sui recipia-
tur in alia religione. ¶ Itē ꝓhibet ne q̄s religiosus infra dimidiam leucā a ter-

Argumentorum in priuilegia

Eo.fol.d ¶ Idem de celebratione capituli generalis. 35
Eo.fol.f ¶ Littere eiusdem reprehensionis ⁊ admonitionis ordinis cartusiẽ. vt vnū sen 36
tiant. Et cōfirmat ordinationes de forma capituli generalis. Et sunt due bulle
vnius tenoris.
Fol.10.b ¶ Idem de concordia inter priorẽ cartusie et aliquos priores ordinis/super cele/ 37
bratione et ordinatione capituli generalis facta/ per reuerendum patrem domi
num cardinalem tituli sancti laurentij in lucina.
Fol.11.b ¶ Idem de forma celebrationis capituli generalis.
Fol.12.g ¶ Idem ꝙ non tenemur soluere decimas de feno pratorū. 38
39
Fol.13.a **Clemens.iiij.** ꝙ nō possumꝰ in causam trahi extra propriā dioce/
sim: etiā ꝑ legatos aut litteras sedis aplice: nisi de 40
indulgētia eiusdē plenā et expssam huiusmodi de ꝟbo ad ꝟbū fecerint mētionē.
Eo.fol.c ¶ Idem ꝙ nō soluamus decimas possessionum quas infra terminos habemus:
et quas proprijs manibus vel sumptibus laboramus: nisi interuenerit pactum 41
vel prescriptio. Et sunt due bulle.
Eo.fol.d ¶ Idem ꝙ si due simul fiant electiones: q̃uis vna sit vitiata/alteri nō preiudicet
etiam si de forma concilij generalis aliquid fuerit pretermissum. 42
Eo.fol.f ¶ Idem precipit diocesanis vt per censuram ecclesiasticam compescant eos qui
contra indulta nobis priuilegia nos molestant. 43
Eo.fol.g ¶ Idem de eodem.
Eo.fol.h ¶ Idem ꝙ domꝰ cartusie et sancti bartholomei de trisulto possint scribere ad cu/ 44
riam romanam: non obstante statuto contrario. 45
Fol.14.c ¶ Idem ꝙ possumus recuperare hereditatem professorū nostrorum. Cuius bul/
la est in domo vallis omnium sanctorū. 46
Eo.fol.d ¶ Idem ꝙ sine cōsensu prioris et cōuentus domus cartusie/capitulum generale
non possit aliquid immutare de statutis factis: nec etiam tunc nisi per tria capi/ 47
tula immediate succedentia illud fuerit approbatum. Et reuocat quedam que
fuerant per generale capitulum ordinata. Et est duplex bulla.
Fol.15.a ¶ Idem ꝙ priores possint suos nouos ꝓfessos semel a peccatis absoluere: ⁊ etiā
a penis per ordinē institutis: ⁊ similiter nouos priores vicarij. 48
Eo.fol.b ¶ Idem ꝙ possumꝰ nr̃os delinquētes capere/excōmunicare ⁊ incarcerare.
Eo.fol.c ¶ Idem vt persone ordinis defectū natalium patientes/ si fuerint laudabilis con 49
uersationis/possunt promoueri ad sacros ordines: ⁊ ad administrationes ordi/ 50
nis de licentia capituli generalis. Et sunt tres bulle similes.
Eo.fol.d ¶ Idem ꝙ nō teneamur ꝓcurare nuncios vel legatos apl̃icos: aut soluere subsi/ 51
Eo.fol.f dia vel exactiones: nec suꝑ hoc possumꝰ excōicari. Et sunt tres bulle similes.
¶ Idem ꝙ non tenemur ex debito necessaria ministrare diocesanis vel alijs pre/
latis in domibus nostris. 52
Eo.fol.g ¶ Idem ꝙ sumus exempti a collectis/ subsidijs et exactionibus: nec ex hoc pos/
sumus excōmunicari etiam per litteras apostolicas. 53
Fol.16.a ¶ Idem de potestate absoluendi nouos professos/ ⁊ nouos priores.
Eo.fol.a ¶ Idem ꝙ contra priuilegia nr̃a/nullus possit nos excōicare. Et sunt tres bulle. 54
Eo.fol.c ¶ Idem ꝙ priores possunt absoluere subditos suos ab omnibꝰ peccatis: Et vi/ 55
carij priores suos nisi in casibus reseruatis sedi apostolice. 56
Eo.fol.d ¶ Idem cōfirmat priuilegia alexandri quarti: de quibus supra fit mentio in pri/
uilegijs dicti alexandri quarti. 57

Fol.17.d **Innocentius.iiij.** ꝙ episcopus grānopolitanus non permit 58
tat nos molestari pro solutione vicesime/
terre sancte. Pro toto ordine est priuilegium. Et sunt due bulle.
Eo.fol.e ¶ Idem ꝙ non tenemur ad prestationem vicesime/terre sancte subsidio deputa/
te: Et est pro toto ordine. Et est duplex bulla. 59
Eo.fol.f ¶ Idem ꝙ quelibet domus possit tenere seu habere sexaginta vaccas.
Eo.fol.h ¶ Idem cōfirmat terminos domꝰ cartusie: Eamq; cū omnibꝰ bonis suis ponit 60
sub protectione apostolica/imponendo penam delinquentibꝰ infra terminos. 61

¶ Item ꝙ possumus recipere ad ordinē ad nos venientes: ⁊ ex nostris nullus alterius religionis possit recipere aliquem sine litteris nostris. ¶ Item vt nullus religiosus infra dimidiam leucam a terminis possessionū nostrarū edificet: aut possessiones acquirat. ¶ Item de vocando alium episcopū/ si propriū nō possumus habere. ¶ Item ꝙ nō tenemur ire ad synodum vel cōuentus foreñ. etiā ꝓ rebus nostris. ¶ Itē ne diocesanus se intromittat de electione/institutione vel destitutione priorū. ¶ Itē ꝙ nos aut mercennarij nostri nō possum⁹ excōmunicari contra tenorē priuilegiorū: Nec etiā hi qui nobiscū laborant quando alij feriantur. ¶ Item de nō seruando generale interdictum: exclusisq; interdictis/ianuis clausis/submissa voce/nō pulsatis campanis possumus officia diuina celebrare. ¶ Item obeunte priore/nullus preponatur: nisi qui scdm statuta fuerit electus. ¶ Item nullus sine auctoritate apostolica pro rebus nostris: vel al's in aliquo nos perturbet sub pena ⁊c.

62 ¶ Idem ꝙ capitulum generale possit dare licētiam domui cartusie habendi possessiones extra terminos. Fol.18.g

63 ¶ Idem confirmat de instituendis et destituendis prioribus: de correctione delinquentium: de cōfirmatione statutorū factorū et faciendorū: et ꝙ nulli nostrū liceat appellare sine licentia capituli. Eo.fol.h

64 **Gregorius.ix.** cōcedit/vt sicut cōcessum est abbatibus: ita et nos possumus absoluere intrantes ordinē a sententia excōmunicationis in seculo illata: nisi esset casus papalis. Fol.19.b

65 ¶ Idem concedit ꝙ redditi gaudeant priuilegijs ordinis. Eo.fol.c

66 **Clemens.v.** quomō dom⁹ cartusie cum bonis suis iuste possessis sunt sub protectione apostolica: et ipsa bona presentia et futura confirmat. Eo.fol.e

67 **Gregorius.x.** cōfirmat omnia priuilegia domus cartusie/tam ab ecclesia ꝗ̄ a laicis cōcessa: testificans/ꝙ nullius nisi romane curie potestati sumus subiecti. Eo.fol.g

68 **Nicolaus.iiij.** ꝙ non tenemur procurare aut ministrare necessaria legatis sedis apostolice: et ꝙ sumus exempti a subsidijs et exactionibus. Et sunt due bulle. Fol.20.a

69 ¶ Idem ꝙ possumus vti priuilegijs papalibus licet nō fuerimus vsi: dum tamē non interuenerit prescriptio. Et sunt tres bulle similes. Eo.fol.c

70 **Johannes.xxj.** confirmat omnes libertates seu priuilegia domui cartusie concessa: tam a summis pontificibus ꝗ̄ a principibus secularibus. Eo.fol.d

71 ¶ Idem prohibet ne quis in personis vel reb⁹ nostris molestiam inferat: aut de bonis nostris contra iusticiam aliquid retineat. Eo.fol.f

72 **Johannes.xxij.** ꝙ nō tenemur soluere decimas possessionum nostrarū: nisi intersit pactum/vel prescriptio. Et est duplex bulla. Eo.fol.g

73 ¶ Idem de decimis possessionū nr̃arū ⁊ noualiū nō soluēdis. Et sunt due bulle. Fol.21.b

74 ¶ Idem dedit conseruatores ⁊ iudices ordini nostro: archiepiscopum ebredun̄. episcopum grānopolitan̄. et decanum vienneñ. cum plena auctoritate faciendi nobis iusticiam: etiam si opus fuerit inuocato brachio seculari: et possunt molestatores nostros trahere ad iudicium tribus dietis longe a propria diocesi: non obstantib⁹ iurib⁹ et priuilegijs in cōtrariū factis. Due sunt bulle similes. Eo.fol.d

75 ¶ Idem ꝙ sumus exempti de fructibus vacantiū. Et sunt due bulle. Fol.22.b

76 ¶ Idem mandat de predicta exemptione vacantium collectoribus presentibus Eo.fol.d

et futuris: vsqz ad beneplacitum sedis apostolice.

Eo.fol.g ¶ Idem q domus bonipassus de terris/possessionibus quas tradidit alijs excolendas/ possit decimas percipere. rc. 77

Fol.23.a **Clemens.vj.** extendit priuilegia ad ceteras domos ordinis vsqz tunc inchoatas. 78

Eo.23.c ¶ Idem q nullus ex nostris se transferat ad ordinem mendicantiu/vel ad alium ordinem sine licentia pape: que de presenti priuilegio faciat de verbo ad verbu mentionem: et q aliter eos nullus recipiat. 79

Eo.fol.e ¶ Idem phibet mendicantib9 r alijs prelatis/ne eos recipiant: mandando trib9 diocesanis: vt iam receptos cogant nobis restitui: no obstantibus rc. 80

Fol.24.a **Innocetius.vj.** q tempore generalis interdicti/couersi/ familiares / et alij seculares infra septa monasterij manetes/possint nobiscu interesse in diuinis: dummo no sint in causa interdicti. 81

Eo.fol.c ¶ Idem eodem modo/ q possumus eisdem ecclesiastica sacramenta ministrare et sepulturam: sine tamen pulsatione campane/saluo iure alieno. 82

Eo.fol.e ¶ Idem q domus vallis benedictionis possit possessiones dare ad censum/ redditum/vel pensione in emphiteosim perpetuam vel ad tempus rc. 83

Eo.fol.g ¶ Idem q domus vallis benedictionis no soluat decimas de possessionib9/presentibus r futuris: vel animalibus: vel de possessionibus quas secularibus tradent eoru sumptibus excolendis: quantu tanget parte eoru. 84

Fol.25.b **Urbanus.v.** q possum9 in grangijs et alijs locis honestis habere altaria portatilia: et cum debita reuerentia ibi celebrare missas. 85

Eo.fol.d ¶ Idem q ibide possum9 ministrare ecclesiastica sacramenta omnibus personis ordinis et mercennarijs/alijsqz nobiscu reside tib9: saluo tn iure parochiali. 86

Eo.fol.f ¶ Idem vt tempore generalis interdicti possim9 ad diuina recipere omnes personas ordinis cum seruitoribus et omnibus mercennarijs ordinis: dummodo interdicto causam no dederint: aut nisi hoc specialiter interdicatur. 87

Eo.fol.g ¶ Ide q circa luce liceat nob celebrare qn negocia hec exigunt/parce tn vtendo. 88

Fol.26.a ¶ Idem q domus cartusie/persone r bona sunt sub protectione apostolica/cum exemptione ab omni iurisdictione quorumcunqz ordinarioru perpetuo: nullisqz subiaceant nisi sedi apostolice. 89

Eo.fol.c ¶ Idem q eundo extra domu/priores ordinis/monachi r clerici redditi/ possunt vti capellis nigris: conuersi vo griseis/cum antea no fieret. Hic constat q idem primo imposuit capellum priori treuere n. proprio motu. 90

Eo.fol.f **Gregorius.xj.** q priuilegia ordinis etia singularu domoru se extendunt ad domos postea inchoatas / vel in perpetuum inchoandas. 91

Eo.fol.h ¶ Idem q capitulu generale possit promouere ad obedientias ordinis dece personas professas ordinis nri ex illegitime natis: vel que venerunt ex ordine mendicantiu et cisterciẽn. etiam si quandoqz fuissent apostate. Item hoc constat etia in supplicatione manu ipsius pape signata. 92

Fol.27.c ¶ Idem de potestate excomunicandi/capiendi/incarceradi fugitiuos/ aut alios cotumaces p nos vel alios: nec in hoc incurrim9 sententia excomunicationis. 93

Eo.fol.e ¶ Idem q illegitime nati possunt promoueri ad sacros ordines/ r ad administrationes ordinis: de consilio tamen capituli generalis. 94

Eo.fol.h ¶ Idem q dom9 cartusie est exempta a decimis qbuscuqz camere apostolice. 95

Fol.28.a ¶ Idem q domus cartusie generaliter sit exempta. 96

Eo.fol.e **Clemens.vij.** q domus cartusiẽn. ordinis in sua obedientia existẽn. sunt exempte a decimis camere apostolice: et 97

a quibuscunqꝫ subsidijs vel impositionibꝰ/ tam pro camera q̄ꝫ pro quacunqꝫ ec/
clesiastica vel seculari persona imponēdis: etiam si regali presulgeat dignitate.
Nec super hoc possumus excōmunicari: nō obstantibus quibuscunqꝫ ꝛc̄.

98 ¶ Idem per legatū suum concedit: vt interdicti tpe alta voce iuxta modū et ritū cōsuetudinis nostre/ septis clausis/ excōmunicatis ꝛ interdictis exclusis/ diuina possimꝰ officia celebrare ꝛ audire/ dummō causam nō dederimꝰ interdicto. Eo. fol. h

99 ¶ Idē q̄ psone ordinis/ etiā donati cū oībꝰ bonis illorū/ sunt sub ꝑtectione apo/stolica: et sunt exempti ab omni iurisdictione preterq̄ꝫ soliꝰ sedis aplice. Fol. 29. c

100 ¶ Idem q̄ domus sancte crucis in iaresio non soluat decimas de possessionibus presentibus ꝛ futuris: vel animalibus: vel de possessionibus quas secularibꝰ tra dent eorū sumptibus excolendis: quantū tanget partē eorū ꝛc̄. Eo. fol. f

101 ¶ Idem q̄ possumꝰ mittere ordinandos ad sacerdotiū in vicesimosecūdo anno. Fol. 30. a

102 **Benedictus. xiij.** q̄ nullus de ordine nr̄o transeat ad quam/cunqꝫ aliam religionē/ nisi cum bulla plumbea sedis apostolice. Eo. fol. b

103 ¶ Idem sup hoc dedit cōseruatores: tres episcopos/ inhibendo ne quis alterius religionis aliter nostros recipiat. Eo. fol. e

104 ¶ Idem q̄ sumus exempti per totum ordinem de non soluendis decimis papa/libus/ vel alijs quibuscunqꝫ impositionibus. Fol. 31. a

105 ¶ Idē q̄ sumꝰ exempti p totū ordinē de nō soluendis decimis papalibꝰ vel alijs quibuscunqꝫ impositionibꝰ ꝛc̄. Et sup hoc dedit nobis cōseruatores. Eo. fol. f

106 ¶ Idem de indulgentia quā habemus ad/ Te ergo quesumus: de/ Te deum laudamus: et etiam ad/ Gratias agamus/ in prefatione misse. Fol. 32. d

107 **Bonifacius. ix.** q̄ domus et persone ordinis sunt exempte ab omni iurisdictiōe ordinaria. Et q̄ soli sedi apo/stolice sint subiecte: et super hoc non possumus excōmunicari. Eo. fol. g

108 **Vrbanus. vj.** q̄ sumꝰ exempti ab omni cōtributione/ exactione/ nec per quascunqꝫ litteras vel instantias nuncioꝝ apostolicorum/ ad id possumus compelli: nisi in eisdem litteris fieret mentio ex/pressa/ de nomine omniū ꝛ singulorū monasteriorū ordinis cartusiensis. Fol. 33. c

109 **Martinus papa. v.** concessit personis ordinis plenā indul/gentiam in articulo mortis. Item idem cōcedit q̄ vsqꝫ ad viginti annos decē priores ordinis possint absoluere: ꝛ dispē/sare cum personis ordinis de casibus sedi aplice reseruatis: exceptis q̄busdam. Eo. fol. g

110 ¶ Idem cōfirmat omnia priuilegia/ imunitates ꝛ indulgentias/ ac exemptiones per predecessores suos/ siue per reges ꝛ principes eidem ordini concessas. Fol. 34. e

111 ¶ Idē renouat cōseruatoriū ordini cōcessum p iohannē papā vicesimūsecundū. Eo. fol. f

112 ¶ Idē cōfirmat priuilegia clemētis septimi ꝛ bn̄dicti. xiij. de decimis papalibꝰ et alijs impositionibus ꝛ procurationibus nō soluendis/ cū amplissimis suis dero gationibus. Et est duplex bulla. Fol. 35. e

113 ¶ Idem cōfirmat exemptiones clementis septimi et benedicti. xiij. ordini cartu/sien̄. cōcessas de nō soluendis decimis/ subsidijs ꝛc̄. camere aplice. Et sup hoc de dit executores/ episcopū bonon̄. decanos lugdunen̄. et colonien̄. ecclesiarū. Fol. 36. d

114 ¶ Exemptio eiusdem a iurisdictione quarumcunqꝫ ordinariorū. Fol. 37. c

115 ¶ Idem cōfirmat inhibitionē domini benedicti tredecimi: ne quis de ordine car/tusien̄. transeat ad alium ordinē/ nisi cum bulla plumbea apostolica. Fol. 38. a

116 ¶ Idem confirmat priuilegium vrbani sexti: q̄ ordo cartusiensis/ non tenet pre/stare quecunqꝫ subsidia nuncijs apostolicis. Eo. fol. e

117 ¶ Exemptio eiusdē a solutiōe primitiarū et decimarū possessionū nostrarū/ quas proprijs manibus siue sumptibus colimus/ siue acquisite fuerint ante cōcilium generale siue post: et pariter de fetibus animalium. Eo. fol. b

Fol.39.d ¶ Idem q mendicantes non possunt transire ad alium ordinem non mendicantium/excepto ordine nostro. 118

Eo.fol.h **Gratia** nobis data per summū pontificē/papā eugeniū quartū/de quadraginta pōrib⁹ ordinis nostri datis ad absoluēdū de oib⁹ casib⁹: preter quattuor reseruatis pape/omnes psonas ordinis ad trigitatres annos. 119

Fol.41.a **Nicolaus papa.v.** prohibet cōseruatorib⁹ et alijs iudicib⁹ per litteras aplicas deputatis/ne priores et fratres ordinis cartusieñ. sup bonis ad eos legitime pertinentib⁹/aliq modo habeant perturbare: et statuit/q pretextu litterarū taliū cōseruatorꝝ vel iudicum ab eisdē deputatorū vel deputandorū/ priores et fratres dicti ordinis corā eis nō possint trahi/nec corā eis cōparere: etiā si in litteris aplicis cōtingeret apponi clausulas derogatorias ꝛ insolitas: decernens irritos ꝛ inanes omnes processus qui pretextu ipsarū litterarū fierent: sentētias excōmunicationis/interdictionis ꝛ suspensionis: et omnes sententias ꝛ penas nulli⁹ valoris et momenti. 120

Eo.fol.e ¶ Idem confirmat cartusieñ. dom⁹ maguntie/decimas/census/predia/qs de manibus laicorū ꝛ etiā monasteriorū emerūt sine requisitione diocesanorū: et dat licentiā eisdē similes decimas/census ꝛc. emere etiā absqz cōsensu diocesanoꝝ ꝛc. 121

Fol.42.c **Pius.ij.** super cōmuni pace nostra: et totius ordinis quiete ꝛ sedatione/totius dubietatis et inquietudinis: tam in celebratiōe capituli generalis/qz in dubietatib⁹ obseruantiarū ꝛ cōsuetudinū diuersarū. 122

Fol.43.e ¶ Idem super priuilegiorum extensione ad singulas domos ꝛ personas ordinis presentes ꝛ futuras pariformiter. 123

Fol.44.a **Sixtus.iiij.** concedit certas indulgentias. Itē cōfirmat priuilegia indulta/extensiones/confirmationes a predecessorib⁹ cōcessas ꝛc. Item cōcedit q quinquaginta priores deputandi per priorē cartusie/possint absoluere in casibus reseruatis ꝛc. 124

Eo.fol.g ¶ Idem Sixtus cōmutat psalmum: miserere mei deus. Et septem orationes dominicas/prout in bulla. 125

Fol.45.a ¶ Idem dat alias indulgentias plenarias cum facultate eligendi cōfessores pro personis die natiuitatis beate marie. 126

Eo.fol.e **Declaratio** facta per innocentiū octauū/q cōstitutio pauli secundi pape super alienatione rerum ecclesiasticarum nō comprehendat ordinem nostrum. 127

Eo.fol.h ¶ Idē q possum⁹ capere dispēsatos ab ordine: Et q priores ordinis nři possunt bñdicere paramēta altariū: cruces/casulas/ꝛ alia ad diuinū cultū pertinētia. 128

Fol.46.c **Alexander.vj.** de eadē indulgētia ꝛ facultate: de qb⁹ sixtus qrt⁹ ꝑ priorib⁹/ꝓcuratorib⁹/infirmis ꝛ debilibus. 129

Eo.fol.e **Littere** in forma breuis domini iulij secundi pape/q mulieres nō ingrediantur domos nostri ordinis. 130

Eo.fol.h ¶ Bulla iulij secundi/ad cōseruandā ordinis vnitatē: cū facultate dispēsandi/cū his q fuerūt alteri⁹ religionis/vt possint obtinere obediētias in ordine nřo. 131

Fol.47.f ¶ Alia bulla eiusdem iulij/confirmationis priuilegiorū ordinis nostri. 132

Eo.fol.h ¶ Idem iulius papa secūdus/prohibet viris ꝛ mulierib⁹ cuiuscūqz conditionis fuerint sub sentētia excōmunicationis late sententie/ne ingrediant monasteria monialiū ordinis cartusieñ. absqz licētia speciali prioris maioris cartusie/et diffinitorū capituli generalis ꝓ tpe/aut eorū cōmissariorū vel loca tenentiū. 133

Fol.48.b ¶ Lrē capli nři general/in qb⁹ ordo nř cartusieñ. perpetuo renūciauit esui carniū. 134

eo.fol.d ¶ Q nullus de ordine nostro potest transire ad ordinem cisterciensiū: aut ibidez recipi sine consensu nostro nec econtra. 135

¶ Finiūt argumentorū ānotatiōes in priuilegia ordinis cartusieñ.

A Alexãder tertius



Alexãder tertius ponit ꝑsonas ordinis sub ꝓtectiõe apostolica etiã bona nostra cõfirmãdo terminos cũ libertatibus eorũ. Et prohibet ne qui religiosi infra dimidiã leucã a terminis nostris possint edificare: aut possessiões acqrere. Itẽ sub pena: ne qs pro possessionibꝰ nostris nos ꝑturbet.

I Lexander epus/seruꝰ seruoꝝ dei: dilectis filijs/Guigoni priori cartusień. eiusqꝫ fratribꝰ/tam

a ꝓsentibꝰ qꝫ futuris/regularẽ vitã ꝓfessis in ꝑpetuũ/Salutem et aplicã bñdictionẽ. ¶ Cũ vos ꝑ dei gratiã multa ꝑmineatis gloria meritoꝝ ꝛ vitã solitariã eligẽtes/diuine cõtẽplationi artiꝰ intẽdatis: bonꝰ odor religionis vestre ad id nos inducit/vt cõmuni et speciali debito quieti vestre debeamꝰ intendere: ꝛ iura vestra sũmopere ꝯseruare.

Originale est in cartusia signatũ per. A.z.

B ¶ Eapropter/dilecti in dño filij/vestris iustis postulatiõibus clemẽter annuimus/vestrã ꝛ alias domos ordinis vestri cũ oĩbus bonis/pascuis/ꝛ possessionibus qs impsentiaꝝ iuste ꝛ canonice possidetis/aut in futurũ iustis modis prestante dño poteritis adipisci: sub beati petri ꝛ nostra ꝓtectione suscipimꝰ/ꝛ ꝑsentis scripti priuilegio cõmunimus: Et terminos quos rationabiliter statuistis/vobis ꝛ domibus vestris auctoritate apostolica cõfirmamus.

Domus cũ ꝑsonis ꝛ bonis suis beati petri ꝓtectione suscipiuntur.

¶ Ad hec auctoritate aplica artius interdicimus: ꝛ sub interminatione anathematis ꝓhibemus/ne quis infra terminos vestros vel domoꝝ vestrarũ/hominẽ capere/furtũ seu rapinam cõmittere/vel homicidiũ facere audeat/aut homines ad domos vestras venientes vel ab eis redeuntes quomodolibet ꝑturbare: vt ob reuerẽtiã dei ꝛ locorum vestrorũ infra hos terminos: non solũ vos ꝛ fratres vestri: sed etiã alij plenã pacẽ habeãt ꝛ quietẽ.

Immunitas

¶ Adijciẽtes quoqꝫ statuimꝰ/vt infra dimidiã leucã/a terminis possessionũ quos habetis/nulli religioso liceat quodlibet edificiũ ꝯstruere

C vel possessiones acquirere. ¶ Decernimus ergo/vt nulli oĩno hominũ liceat vos sup possessionibus vel pascuis vestris temere ꝑturbare/aut sup his vobis molestiã vel grauamẽ inferre/vel eas ablatas retinere/minuere seu quibuslibet vexationibus fatigare: sed illibata oĩa et integra cõseruent eorũ pro quorũ gubernatione ꝛ sustentatione cõcessa sunt vsibus omnimodis ꝓfutura/salua sedis apostolice auctoritate.

Ut infra dimidiã leucam nulli alij religiosi edificiũ cõstruant.
Ne nobis inferat ꝑturbatio sup possessionibꝰ nostris.

¶ Si qua igit in futurũ ecclesiastica secularisue ꝑsona/hãc nostre cõstitutionis paginã sciẽs cõtra eam temere venire tẽptauerit/secũdo tertiove cõmonita/nisi ꝑsumptionẽ suam digna satisfactione correxerit/potestatis honorisqꝫ sui dignitate/careat: reamqꝫ se diuino iudicio existere/de ꝑpetrata iniqtate cognoscat: Et a sacratissimo corpore ac sanguine dei/ꝛ dñi redẽptoris nostri ie

Pena

D su christi/aliena fiat: atqꝫ in extremo examĩe districte vltioni subiaceat. ¶ Cũctis autẽ eidẽ loco sua iura seruãtibus/sit pax dñi nostri iesu christi: qtenꝰ et hic fructũ bone actionis ꝑcipiãt/ꝛ apud districtũ iudicẽ ꝑmia eterne pacis inueniãt amẽ.

Premiũ

¶ Ego alexander catholice ecclesie episcopus/subscripsi.
Ego hulbadus hostień. episcopus/subscripsi.
Ego iohãnes sctoꝝ iohãnis ꝛ pauli ꝑsbyter cardinalis tituli pamachij/subscripsi
Ego albertus ꝑsbyter cardinalis tituli scti laurẽtij in lucina/subscripsi.
Ego zver. ꝑsbyter cardinalis sancti petri ad vincula/subscripsi.
Ego boso/ꝑsbyter cardinalis sancte prudentie tituli pastoris/subscripsi.
Ego iohãnes ꝑsbyter cardinalis tituli sancti marci/subscripsi.
Ego theodinus ꝑsbyter cardinalis sancti vitalis tituli de vestine/subscripsi.

Ego manfredus p̃sbyter cardinalis tituli sancte cecilie/subscripsi. E
Ego petrus p̃sbyter cardinalis tituli sancte susanne/ subscripsi.
Ego hiacynthus sancte marie in cosmidin diaconus cardinalis/subscripsi.
Ego cinchius diaconus cardinalis sancti hadriani/ subscripsi.
Ego hugo diaconus cardinalis sancti eustachij iuxta tẽplũ agrippe / subscripsi.
Ego laborans diaconus cardinalis sctẽ marie in porticu/subscripsi.
Ego kaynerus diaconus cardinalis sancti georgij ad velũ aureũ/subscripsi.
¶ Datũ anagnie per manũ gratiani sancte romane ecclesie subdiaconi,⁊ notarij:
quarto nonas septẽbris/inditiõe nona:incarnationis dñice/anno millesimo cen/
tesimo septuagesimosexto/pontificatus xo dñi alexandri pape tertij anno.xvij.

Idem confirmat institutiones factas et faciendas per capitulũ generale:cum potestate instituendi et destituendi priores:et corripiendi ꝑsonas ordinis:quibus nõ liceat appellare. F

Originale est ĩ cartusia signatũ per A.3.

Cõmendaꝛ ordo

ALEXANDER episcopus/seruus seruorũ dei:dilectis filijs/priori ⁊ fratribus cartusieñ.salutẽ ⁊ apostolicã benedictionẽ. ¶ Cum sitis religioni et honestati faciẽte dño deditii/et operibus charitatis intenti/preter cõmune debitũ/vos speciali volum⁹ p̃rogatiua diligere ⁊ vouere/⁊ vestris semꝑ intendere cõmodis ⁊ augmẽtis. ¶ Inde est:ꝙ nos religionẽ vestrã que per gratiã dei circũquaqꝫ redolet odore virtutũ:volentes de die in diem robur et incrementũ suscipere / et ad anteriora semꝑ extendi. ¶ Ea que generale capitulũ ordinis vestri ꝓuida circũspectione disposuerit/⁊ ordinauerit de instituẽdis/⁊ destituẽdis prioribus: Et ea etiã que in ordine salubriter statuit vel statuerit/⁊ iusticiã quã suꝑ illos fecerit/quos ordini rebelles esse cõstiterit:auctoritate ap̃lica cõfirmantes/rata ⁊ firma decernimus in posterũ ꝑmanere. ¶ Statuentes/ne cui liceat appellatione vel alio modo institutioni capituli vestri cõtraire. Datũ venetie in riuo alto/quinto idus iulij. 2

De instituẽdis vel destituendis prioribus ꝑ auctoritate capl̃i generalis.

Qꝫ nõ appelleꝛ a capitulo.

Idem confirmat institutiones factas. G

Originale est ĩ cartusia sigtũ ꝑ A.1.

ALEXANDER episcopus/seruus seruoꝝ dei:dilectis filijs/Basilio cartusieñ.priori/et vniuersis priorib⁹ et fratribus de ordine cartusieñ.salutẽ et apostolicã benedictionẽ. ¶ Ex rescripto litterarũ circũpositoꝝ episcoporũ nuper accepimus : ꝙ illi ea que a vobis ad honorẽ dei et obseruantiã ordinis vestri cõmuniter statuta esse noscũꝛ: rata ⁊ firma consistere decreuerũt/ ⁊ sui scripti munimine roborauerunt. ¶ Unde nos vestris p̃cibus inclinati: omnes institutiones vestras/ que ad obseruãtiã religionis ordinis vestri de cõmuni assensu capituli rationabiliter facte sunt/ratas et firmas habẽtes:eas vobis auctoritate ap̃lica cõfirmamus/⁊ p̃sentis scripti patrocinio cõmunimus. Datũ seuoñ.xv.kl̃as maij. 3

Cõfirmatio statutorũ capituli generalis.

Idem mandat archiep̃o vieñ.⁊ ei⁹ suffraganeis. vt molestantes nos in terminis vel pascuis cohibeãt:⁊ ne qui alij religiosi iuxta nos edificent. H

Originale est ĩ cartusia sigtũ ꝑ A.2.

ALEXANDER ep̃us/seruus seruoꝝ dei: venerabilib⁹ fratrib⁹: vieñ.archiep̃o/ap̃lice sedis legato/ ⁊ suffraganeis eius/in quoꝝ episcopatib⁹/dom⁹ vel pascua fratrũ cartusieñ.consistũt:salutẽ ⁊ ap̃licam bñdictionẽ. ¶ Nõ latet discretiõis vr̃e prudẽtiã/ q̃to desiderio quãtoqꝫ amore p̃dicti frẽs diuinis intẽdãt obsequijs/⁊ abnegãtes carnalia desideria/rerũ terrenarũ delectatiões spernẽtes/sobrie/iuste ac pie in hoc seculo viuere elegerũt/⁊ icessanꝛ supne meditatiõi ꝓposuerũt vacare. ¶ Unde qꝛ dignũ est ⁊ ꝯueniẽs ⁊ ꝯsentaneũ rõni:vt in tam sctõ ⁊ pio ꝓposito pontificalibus adiuueꝛ studijs/⁊ necessarijs ac opportunis foueanꝛ auxilijs. ¶ Fraternitati vr̃e 4

A per aplica scripta ꝑcipiendo mandamus/ q̃tenus si q̇ parochianoꝝ vr̃oꝝ p̃dictos
fratres sup terminũculis/pascuis que rationabiliter possidẽt molestare vl̃ turba/
re p̃sumpserint: de ipsis nisi moniti abstinuerint/ districtã ⁊ plenã appellatiõe re/
mota iusticiã faciatis. Ne iux̃ domos suas: alia domus religionis cõstruat̃/ vnde
ipsos religiosos merito possit impedire vel turbare/aut etiã scandalũ ꝑuenire/ ex
parte nr̃a artius ꝓhibeatis. Datũ anagnie tertio idus aprilis.

Lucius tertius



Lucius tertius confirmat termios domꝰ cartusieñ. Prohibẽdo sub pena: ne quis cõtra libertates no/stras quicq̃ꝫ offendat.

Ucius ep̃us/seruus seruorũ dei: dilectis filijs/ priori ⁊ Originale est ĩ car
fratribꝰ cartusieñ. tam p̃sentibꝰ q̃ꝫ futuris here tusia signatũ per
miticã vitã ꝓfessis in ꝑpetuũ. Religiosam vitã eligẽtibꝰ aplicũ A.4.
cõuenit adesse p̃sidiũ: ne forte cuiuslibet temeritatis ĩcursus/aut
eos a ꝓposito reuocet/aut robur/qd̓ absit/sacre religiõis infrin/
B gat. Eapropter dilecti in dño filij/ vr̃is iustis postulatiõibus
clementer annuimꝰ/et felicis recordatiõis alexãdri pape p̃decessoris nr̃i/ vestigijs
inherẽtes/domũ cartusieñ. heremi in qua diuino mãcipati estis obseq̇o: sub bea/ Domꝰ cartusie su/
ti petri ⁊ nr̃a ꝓtectiõe suscipimꝰ/ ⁊ p̃sentis scripti p̃uilegio cõmunimꝰ. In p̄mis scipit̃ sub ꝓtectio
siquidẽ statuẽtes: vt ordo heremitice vite/ qui fm̃ deũ in eodẽ loco institutus esse ne sedis aplice.
dinoscit̃/ ꝑpetuis ibidẽ tꝑibus inuiolabiliter obseruet̃. Preterea possessiones Ordo heremitice
oẽs a christifidelibꝰ pietatis intuitu/domui vestre cõcessas/ ⁊ a vobis possessas q̃ vite.
infra terminos vr̃os cõtinent̃/ scꝫ infra locũ qui vocat̃ clusa ⁊ rupẽ claudentẽ val Limites cartusie.
lem/ ⁊ ꝑtingentẽ vsq̧ ad molarẽ claudentẽ ⁊ diuidentẽ combam chaldã/ ⁊ ꝑueniẽ
tẽ vsq̧ ad rupẽ mediã q̃ est sup bochgesos: Deinde molarẽ aliũ qui ascẽdendo ꝓ/
tendit̃ vsq̧ ad rupẽ bonuiãt: Exinde molarẽ alium / qui descẽdendo ꝓducit̃ per Limites.
crepidinẽ plataneti/ a bonuiant vsq̧ ad rupẽ q̃ est supra furnũ de la follia. Simi/
liter ab illo mõte qui de eadẽ rupe porrigit̃ vsq̧ ad montẽ aillinart/ ⁊ a mõte ailli/
nart descẽdẽdo extendit̃ iuxta mortã cõtra occidentẽ vsq̧ ad rupẽ q̃ est sup carre/
riain: et ab hac rupe porrigit̃ vsq̧ ad rupẽ de ꝑtuso: Inde postremo protendit̃ de
C scendẽdo/ vsq̧ ad flumẽ qd̓ vocat̃ guerus mortuꝰ. Et a guero mortuo/ ascẽdendo
ꝓcedit̃ ꝑ rupẽ claudentẽ minorẽ tarreriã/ vsq̧ ad terrassiã: et a terrassia ꝑ crepidi/
nẽ plataneti/ et ꝑ lo foleys diuertẽs vsq̧ ad ianuariũ. Et a ianuario sic̃ alpes ver/
gũt cõtra ꝓueysien vsq̧ ad calmetam goncelim. Et a calmeta goncelim porrigit̃
ꝑ crepidinẽ vsq̧ ad rupem de chaluienton: et inde descendit ꝑ rupẽ berardi vsq̧
ad clusam: vobis ⁊ successoribꝰ vr̃is/ ꝯfirmamꝰ. Quia v̾o donatores ipsaꝝ pos Prohibitio infra
sessionũ/ piscationẽ ⁊ venationẽ ⁊ auiũ captionẽ/ ouiũ vl̃ caprarũ atq̧ oĩm dome/ dictos limites
sticoꝝ aĩaliũ/ pascua ⁊ trãsitũ infra p̃scriptos terminos ꝓhibuerũt. Nos eandẽ ꝓ Piscatio / venatio
hibitionẽ/ nihilominꝰ auctoritate aplica roboramꝰ. Decernimꝰ ergo vt nulli oĩno aucupatio pascua
hoĩm/ fas sit domũ vestrã temere ꝑturbare/ eiusq̧ supradictas possessiões auferre et trãsitus aĩaliuꝫ.
D vel ablatas/ retinere/ minuere/ seu q̇buslibet vexatiõibus fatigare: sed oĩa integra
ꝯseruent̃/ eoꝝ ꝓ quoꝝ gubernatiõe et sustẽtatiõe cõcessa sunt vsibꝰ oĩmodis ꝓfu
tura: Salua in oĩbus aplice sedis auctoritate. Si q̃ igit̃ in futurũ ecclastica se/ Pena
cularisve ꝑsona/ hanc nr̃e cõstitutiõis paginã/ sciens cõtra eã temere venire tẽpta
uerit/ scd̓o tertiove cõmunita / nisi p̃sũptionẽ suã cõgrua satisfactiõe correxerit/ po
testatis honorisq̧ sui dignitate careat: reamq̧ se diuino iudicio existere de ꝑpetra
ta iniq̇tate cognoscat: et a sacratissimo corpe ac sanguine dei et dñi redẽptoris nr̃i
iesu christi/ aliena fiat: atq̧ in extremo examine diuine vltiõi subiaceat. Cũctis
aũt eidẽ loco sua iura seruãtibꝰ/ sit pax dñi nr̃i iesu christi: q̃tenꝰ ⁊ hic fructũ bone
actiõis ꝑcipiãt/ et apud districtũ iudicẽ premia eterne pacis inueniãt/ amẽ.

Ego lucius catholice ecclesie episcopus/subscripsi. E
Ego theodinus presbyter cardinalis pontueñ. ⁊ sancte rufine/subscripsi.
Ego heinricus albaneñ. episcopus/subscripsi.
Ego iohānes sancti marci p̄sbyter cardinalis/subscripsi.
Ego laborās p̄sbyter cardinalis sancte marie trās tyberim/subscripsi.
Ego hupertus tituli sancti laurētij in damaso p̄sbyter cardinalis/subscripsi.
Ego pandulfus p̄sbyter cardinalis tituli basilice duodecim aploꝝ/subscripsi.
Ego arditio diaconus cardinalis sancti theodori/subscripsi.
Ego gratianus sanctoꝝ cosme ⁊ damiani diaconus cardinalis/subscripsi.
Ego albinus sancte marie noue lucis diaconus cardinalis/subscripsi.
Ego gofredus sancte marie in via lata diaconus cardinalis/subscripsi.
¶ Datū verone ꝑ manū alberti sctē romane ecclesie p̄sbyteri cardinalis ⁊ cācella/rij.xij.kal̄as ianuarij/inditione tertia/incarnatiōis dñice/anno millesimo centesi/mo octogesimoq̄rto/pontificat⁹ xo dñi lucij tertij/anno.iiij.

Idem concedit licentiā vocandi aliū episcopū: si proprium nequiuerimus habere. Duplex est.

Originale est in cartusia signatum per A.5.

6 Ucius ep̄s/seru⁹ seruoꝝ dei: dilectis filijs/p̄ori cartusieñ. et oib⁹ frib⁹ eiusdē ordinis/salutē ⁊ aplicā bñdictionē. ¶ Quāto feruētius obseruātie regulari faciēte dño insudatis: tanto sinceri⁹ vniuersitatē vestrā diligim⁹/⁊ q̄eti vr̄e attētius debem⁹ ⁊ volum⁹ ꝓuidere. ¶ Eapropter/ vr̄is postulatiōib⁹ annuētes: auctoritate vob aplica indulgem⁹/vt si tp̄e ordinationū/diocesano ep̄o req̄sito/ei⁹ habere copiā neq̄ueritis/liceat vobis aliū catholicū/de cui⁹ ordinatione nullū ꝓpter antistitē dispēdiū timere oporteat/inuitare: q̄ auctoritate nr̄a q̄d postulaueritis largiat̄. ¶ Nulli ḡ hoim oino liceat hāc paginā nr̄e ꝯcessionis infringere/ vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē oipotētis dei/ ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ ei⁹ se nouerit incursurū. Datum veroñ.vj.idus ianuarij. F

Pro ordinib⁹ recipiēdis.

Idem cōmittit archiepscopo vieneñ. ⁊ suffraganeis de ꝓtectione ordinis ⁊ domus cartusie.

Originale est in cartusia signatū ꝑ A.6.

7 Ucius ep̄us/seruus seruoꝝ dei: venerabilib⁹ fratrib⁹/archiep̄o vieñ. ⁊ suffraganeis eius/salutē ⁊ aplicā bñdictionē. Cū oib⁹ debeam⁹ aplicū patrociniū imꝑtiri/eis potissimū ꝓuidere tenemur G
q̄ charitatis feruēt opib⁹/ ⁊ seculi vanitatib⁹ spretis diuinis inueniunt̄ penit⁹ obsequijs mācipati. ¶ Eaprop̄t fraternitatē vestrā rogam⁹ attētius ⁊ exhortamur in dño: q̄ten⁹ dilectos filios frēs cartusieñ. ⁊ eoꝝ ordinē/diligere ⁊ manutenere curetis/eoꝝ domos ⁊ iura ꝯtra oēm seruetis neq̄tiā/illibata penit⁹ et secura/malefactores eoꝝ conterere: et bñfactorib⁹ fauorē velitis et gratiā ac p̄sidiū īpertiri/ vt nullū sentiat p̄fata dom⁹ sub nr̄a ꝓtectiōe defectū: sed auctore dño de die in diē ꝑcipiat incremētū. Et q̄r nos defensores ⁊ bñfactores eoꝝ sub aplice ꝓtectionis defensione suscipim⁹/vos eos ab oi iniuria ⁊ ꝑturbatiōe ampliori fiducia ⁊ fauore/auctoritate aplica defendatis/nullis litteris obstātib⁹/ tacita veritate a sede aplica impetratis. Datū veroñ.iiij.idus decēbris.

Conseruatoria

Urban⁹ tertius



Urbanus tertius prohibet ne quis preponatur in priorem vel procuratorem: nisi scd̄m formā ordinis sit electus. H

Originale ē ī cartusia signatū per A.7.

8 Rbanus episcopus/seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ p̄ori ⁊ fratribus cartusieñ. salutem ⁊ aplicam bñdictionē. Tanto religiosa loca artiori debemus dilectiōe amplecti ⁊ eorū cōmodis diligēti⁹ intēdere q̄nto ī eis dignior īpēdit̄ dño famulatus. Uolentes igit̄ vtilitati vr̄e paterna sollicitudie ꝓuidere/ auctoritate p̄sentiū duxim⁹ inhibēdū/ne p̄or aliq̄s vel ꝓcuratori domo vr̄a cuiusq̄ violē/

A tia vel astutia ꝑponat̃ nisi quē fratres de cōi cōsilio vel maioris ⁊ sanioris partis
ſm statuta ordinis duxerint eligendũ. Datum veroñ. xiiij. k̄las maij.

Pro electione priorũ et ꝓcuratorũ.



Clemēs tertius cōcedit vt frēs alterius religiōis possimus retinere: si apud nos velīt ꝓfiteri: nisi īfra annũ reꝗrant̃. Et ꝙ possumus vocare aliũ epm ꝓ ordinibus ⁊ cōsecrationibus altariũ: si ꝓpriũ habere nequeamꝰ. Etiā vt ꝑsone ordinis quacunqȝ occasione euagantes cohibeant̃ sub pena excōicatiōis. Duplex.

Clemēs tertius.

Clemens epūs / seruꝰ seruoꝝ dei: dilectis filijs / ꝑori ⁊ fratribus cartusieñ. salutē ⁊ ap̄licā bñdictionē.
9 ¶ Inter virtutũ aromata ⁊ sctōꝝ fragrantiā / studioꝝ opinionis
vr̄e balsamꝰ suo nobis odore discernit̃: q̄ cũ se asꝑiorībꝰ īstitutis
a mũdana separet vanitate / ⁊ p̄clara resplēdeat gl̄ia meritoꝝ / no
B bis est ampliꝰ honorāda. ¶ Prouidēdũ q̄z diligētiꝰ est ⁊ cauēdũ
ne q̄etē sanctā improbitas alicuiꝰ valeat cōturbare. ¶ Eapropt̃ dilecti in dño filij
vr̄a humili supplicatiōe inducti / p̄sentibꝰ vobis lr̄is indulgemꝰ / vt q̄cũqȝ īferioris
religiōis clerici siue laici / ad ordinis vr̄i ꝓpositũ duxerint ascēdēdũ / liberũ vobis
sit eos recipe de licētia nr̄a: et receptos / postq̄ȝ ꝓfessionē penes vos fecerint retine
re: saluis tñ p̄uilegijs sup̱ hoc a sede ap̄lica impetrat̄. ¶ Si xᵒ p̄uilegiatoꝝ aliq̄s
p̱ annum postq̄ȝ fratribꝰ domꝰ innotuerit de q̄ egressus est / apud vos nō req̄situs
morā fecerit: postea nō liceat ei ordinē vestrũ deserere / vel ab ipso p̱ violētiā reuo
cari. ¶ Cōsecratiōes q̄z ecclesiarũ / ordinatiōes clericoꝝ / si vel ꝓprij epi nō habue
ritis copiā / vel req̄sitꝰ p̄stare noluerit ꝑut debet: licitũ sit vobis a q̄cũqȝ postulare
epō: q̄ rogatꝰ ad ecclesias vr̄as accēdēs / sacra vobis necessaria nr̄a fretus auctori
C tate impēdat. ¶ Eos etiā qui de ordine vr̄o vel ex subuētione terre oriētalis vel
ex alijs causis q̄buslibet / occasiōes euagādi assumũt: si cōmoniti nō duxerint a ꝓ
posito desistēdũ / liceat tibi dilecte fili p̄or p̱ excōicatiōis sentētiā coercere. ¶ Nulli
ergo oīno hoīm / liceat hanc paginam nr̄e cōcessionis ⁊ ꝯstitutiōis īfringere vel ei
ausu temerario cōtraire. Si q̄s autē hoc attēptare p̄sumpserit / īdignationē oīpo
tentis dei ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ eius / se nouiter incursuꝝ. Datum lateraũ.
sc̄do idus aprilis / pontificatus nostri anno primo.

Originale est ī cartusia sigtũ p̱ A. 8, et aliud p̱ A. 8.

De receptione fratrũ alteriꝰ inferioris religionis ⁊c̄.

Pro cōsecratiōibꝰ et ordinibus recipiendis.

Contra vagabundos.

Idem de eodē: ⁊ ponit domũ cartusie cũ oībus bonis sub ꝓtectione ap̄lica: ꝓhibēdo ne q̄s exigat a vobis nouas vel indebitas exactiōes. Et de recipiēdo ad ordines alios: ⁊ de vocando aliũ episcopũ ⁊c̄. vt supra.

Clemēs epūs / seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs / priori ⁊ fratribus
10 cartusie: salutē ⁊ ap̄licā bñdictionē. ¶ Inter virtutũ aro
mata ⁊ sctōꝝ fragrantiā: studiorũ opinionis vr̄e balsamꝰ suo nobis odo
re discernit̃: q̄ cũ se asperioribꝰ institutis a mundana separet vanitate / ⁊ p̄clara re
D splēdeat gl̄ia meritorũ / nobis est ampliꝰ honorāda. ¶ Prouidēdũ q̄z diligētiꝰ est
⁊ cauendũ / ne q̄etē sanctā improbitas alicuiꝰ valeat cōturbare. ¶ Eapropter dile
cti in dño filij / vr̄a humili supplicatiōe inducti / domũ vestrā cũ oībꝰ ꝑtinētijs suis
⁊ oībus bonis q̄ īmp̄sentiarũ rōnabiliter possidetis / vl' in futurũ pia vob̄ fuerint
donatiōe cōcessa / vl' aliq̄bꝰ iustis modis poteritis adipisci: sub bt̄i petri ⁊ nr̄a pro
tectiōe suscipimꝰ / ⁊ p̄sent̄ scripti patrocinio cōmunimꝰ. ¶ Statuētes / vt oīa vob̄
firma ⁊ illibata ꝑmaneāt: nec alicui liceat vos sup̱ his indebite molestare. Nouas
etiā ⁊ indebitas exactiones a q̄buslibet / tā clericis q̄ȝ laicis a vob̄ exigi auctorita
te ap̄lica districtiꝰ inhibemꝰ. ¶ Ad hec p̄sentibꝰ vobis lr̄is indulgemꝰ / vt q̄cunqȝ
clerici siue laici ad ordinis vestri ꝓpositũ duxerint accedendũ: liberũ sit vob̄ eos
recipe de licētia nr̄a: et receptos postq̄ȝ ꝓfessionē penes vos fecerint / retinere: sal
uis tñ priuilegijs sup̱ hoc a sede ap̄lica impetratis. Si xᵒ priuilegiatorũ aliq̄s p̱
annũ postq̄ȝ fratribꝰ domꝰ innotuerit de q̄ egressus est: apud vos nō req̄sitꝰ morā

Originale est ī cartusia sigtũ p̱ A. 11

Domꝰ cartusie cũ suis ꝑtinētijs / ponit̃ sub ꝓtectione apostolica.

De receptiōe religiosoꝝ vt p̄cedēs.

fecerit: postea nõ licet ei ordinem vr̃m deserere / vel ab ipso per violentiam reuo- E
cari. ¶ Cõsecrationes q̃z ecclĩarũ / ordinationes clericoꝝ / si vl' ꝓprij epi nõ habuerit copiã / vel requisit⁹ pstare noluerit ꝓut dz / licitũ sit vob a quocũqz postulare epo: q rogat⁹ ad ecclĩas vr̃as accedẽs / sacra vobis necessaria / nr̃a fret⁹ auctoritate ipẽdat.
¶ Eos etiã q de ordie vr̃o vel ex subuẽtiõe terre oriẽtalis / vl' ex alijs causis quibuslibet occasiões euagãdi assumũt: si cõmoniti nõ duxerint a ꝓposito desistẽdũ / liceat tibi dilecte fili pori ꝑ excõicatiõis sniam coercere. ¶ Nulli ergo oino hoim / liceat hãc paginã nr̃e ꝯcessiõis ⁊ ꝯstitutiõis infringere / vl' ei ausu temerario ꝯtraire. Si quis aũt h attẽptare psũpserit / indignationẽ dei oipotẽtis / ⁊ btõꝝ petri ⁊ pauli aplõꝝ ei⁹ / se nouerit incursurũ. Datũ lateranĩ. viij. id⁹ iunij / põtificat⁹ nr̃i anno tertio.

Idem ꝓhibet ne quis nostrũ sine licẽtia capituli domus sue appellet: ⁊ cõfirmat institutiões capli generalis.

Originale ẽ in cartusia signatuz per A.10.

Clemẽs epũs / seru⁹ suoꝝ dei: dilectĩ filijs / vniũsis priorib⁹ ⁊ fribus cartusienĩ. ordis: salutẽ ⁊ aplicã bñdictionẽ. ¶ Cũ ab oibus tumultuũ seculariũ agitatiõib⁹: nõ solũ mẽtib⁹ ⁊ ꝓfessiõe / sed etiã locis sitis ⁊ habitatiõib⁹ sepati: sũma vos opter diligẽtia pcauere / ne alicui⁹ tpalis cõmodi causa / vos iterũ ꝯ ꝓpositũ ordis vr̃i / sclĩ turbinib⁹ imergatĩ / et sub recti specie vosmetipos decipiẽtes / ob tpale cõmodũ acquirẽdũ / vel incõmodũ euitãdũ / temere causaꝝ vos altercatiõib⁹ iseratĩ. ¶ Inde ẽ q ⁊ paci ⁊ trãquillitati vr̃e ꝓuidere volẽtes / firmit' inhibem⁹ / ne alicui de priorib⁹ aut frib⁹ vr̃is / quocũqz temeraria psumptiõe sine ꝯsensu ⁊ volũtate capli dom⁹ sue vel maioris ⁊ sanioris ptis licẽtia / pateat appellãdi. ¶ Preterea cũ generale vos caplm / sicut annis singul' ꝯsueuistis celebrare ꝯtigerit / si oẽs ꝯuenire forte nequerint / quicquid a maiori pore ordis cũ maioris ptĩ ac saniorĩ ꝯsilio / rõnabilit' ac ꝓuide statutũ fuerit / ratũ habeat' ⁊ firmũ / ⁊ ab oib⁹ vr̃i ordis frib⁹ irrefragabilit' obseruet'. ¶ Nulli ergo oino hoim / liceat hãc paginã nr̃e inhibitiõis infringere / vl' ei ausu temerario cõtraire. Si quis aũt hoc attẽptare psumpserit / indignationẽ oipotẽtis dei / et beatorũ petri ⁊ pauli aplõꝝ eius se nouerit incursurũ. Datũ lateranĩ. vij. id⁹ iunij / pontificat⁹ nr̃i anno tertio. 11 F

Tollit' priorib⁹ et religiosis facultas appellandi ⁊c.

Pro his q ordinãtur ꝑ capitulũ generale.

Idem mãdat diocesanis vt nos defendãt: ne quis cõtra indulta ꝓuilegia nos ꝑturbet.

Originale est i cartusia signatuz per A.12.

Clemẽs epũs / seruus seruorũ dei: venerabilib⁹ fribus: archiepis ⁊ epis / ad quos lr̃e iste ꝑuenerint: salutẽ ⁊ aplicã bñdictionẽ. Cũ dilectos filios nr̃os frẽs cartusienĩ. merito sue religiõis charos habeam⁹ plurimũ ⁊ acceptos / mãdatũ qd ꝓ eis facim⁹: tãto volum⁹ efficaci⁹ adimpleri / quãto graui⁹ creatorẽ nr̃m offendũt / q eos ex occasiõe aliq psequũt'. ¶ Quapropter vniũsitati vr̃e ꝑ aplica scripta mandam⁹ atqz pcipim⁹: quaten⁹ si quis ꝯ indulta eisdẽ fratrib⁹ ꝓuilegia venire psũpserit: ⁊ admonit⁹ resipiscere forte noluerit / eũ nulli⁹ ꝯdictione vel appellatiõe obstante / ꝑ cẽsurã ecclĩasticã cõpescatis: ita q ijdẽ frẽs ꝑ instãtiã vestrã debita pace letẽt': et vos de celo iusticie ⁊ ope pietatĩ possitĩ apud deũ ⁊ hoies cõmẽdabiles apparere: nullis lr̃is obstãtib⁹ tacita veritate a sede aplica ipetratis. Datũ lateranĩ. viij. idus iunij / pontificat⁹ nr̃i anno. iij. 12 G

Celestinus terti⁹.

Originale est i cartusia sigtũ ꝑ. A.13.



Celestiu⁹ terti⁹ ihibet: ne quis impediat elemosynas nobis fiẽdas.

Celestin⁹ epũs / seru⁹ suoꝝ dei: venerabilib⁹ frib⁹ / vienenĩ. archiepo et suffraganeis eius: salutẽ ⁊ aplicaz bñdictionẽ. ¶ Ex cõquestione dilectoꝝ filioꝝ nr̃oꝝ / prioris ⁊ fratrũ cartusienĩ. nob ẽ intimatũ / q quidã partiũ vr̃arũ tyrãni / hoib⁹ terrarũ suaꝝ cũ nõ sint serui / districti⁹ inhibẽt / ne cũ ad eorũ religionẽ accedũt / vel cũ supme volũtatis ordinãt testamentũ / aliquid etiã mobiliũ q rõnabilit' possidẽt eis ꝯferre seu testamẽto legare psumãt: qd quidem sit oi humanitatĩ ꝯriũ / ⁊ tã canonũ quã toti⁹ iuris ciuilis obuiet rõni / nemo recte itelligẽs iudicat aut ignorat. ¶ Ideoqz vniuersitati vr̃e ꝑ aplica scripta mãdam⁹ / firmiterqz pcipimus: 13 H

Ne impediant' elemosyne.

A quatenꝰ oībꝰ parochianis suis/ vnusq̄sq; districtiꝰ inhibere ꝓcuret/ ne tales ele-
mosynas de cetero īpedire p̄sumāt. Et si q̄s huiꝰ mādati nr̄i cōtēptor extiterit/ vel
eosdē frēs sup hmōi elemosynis iā receptis vel etiā recipiēdis vexare tēptauerit/
diocesanꝰ suus cū oī appellatiōe ⁊ cōtradictiōe cessantibꝰ/ ꝑ excōicatiōis sentētiā
totiꝰ terre sue interdictū a tali p̄sumptiōe cōpescere nō postponat. Datū lateraṅ.
k̄las aprilis/ pontificatꝰ nr̄i anno primo.

Idem ꝙ nulli pateat licētia appellandi. Et cōfirmat statuta capituli generalis.

14 Elestinꝰ ep̄s/ seruꝰ seruoꝝ dei/ dilect͛ filijs/ vniuersis ꝓoribꝰ ⁊ fra-
tribꝰ cartusieṅ. ordinis: salutē ⁊ ap̄licā bn̄dictionē. Cū
ab oībꝰ tumultuū seculariū agitatiōibꝰ/ nō solū mētibꝰ ⁊ ꝓfessiōe: ꝟ etiā
locis sitis ⁊ habitatiōibꝰ sepati: sūma vos optet diligētia p̄cauere/ ne alicuiꝰ tpa-
lis cōmodi causa/ vos iterum ꝯtra ꝓpositū ordīs vr̄i scl̄i turbinibꝰ īmergat͛ et sb
recti specie vosmetip̄os decipiētes/ ob tpale cōmodū acq̄rēdū vl̄ incōmodū euitā-
dū/ temere causaꝝ vos altercatiōibꝰ inserat͛. Inde ē ꝙ ⁊ paci ⁊ trāq̄llitati vr̄e ꝓui-
dere volētes/ firmit͛ inhibemꝰ/ ne alicui de ꝓoribꝰ aut fr̄ibꝰ vr̄is q̄cūq; temeraria p̄-
B sumptiōe/ sine ꝯsensu ⁊ volūtate capl̄i domꝰ sue/ vel maioris ⁊ sanioris ꝑt͛ licētia
pateat appellādi. ¶ Preterea cū gn̄ale vos capl̄m/ sicͭ annis singulis ꝯsueuist͛ ce-
lebrare contigerit/ si oēs ꝯuenire forte neq̄uerint/ q̄cq̄d a maiori ꝓore ordīs cū ma-
ioris ꝑtis ac sanioris ꝯsilio rōnabil͛r ac ꝓuide statutū fuerit/ ratū habeat͛ ⁊ firmū/
⁊ ab oībꝰ vr̄i ordinis fr̄ibꝰ irrefragabilit͛ obseruet͛. ¶ Nulli ḡ oīno hoīm/ liceat hāc
paginā nr̄e inhibitiōis infringere/ vel ei ausu temerario ꝯ͞ire. Si q̄s aūt h̄ attēpta-
re p̄sūpserit/ indignationē oīpotētis dei/ ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apl̄oꝝ eiꝰ se noue-
rit incursurū. Datū lateraṅ. ij. noṅ. iulij/ pōtificatus nr̄i anno scd̄o.

Originale est ī cartusia signatum ꝑ A. 14.
Idē ī substātia cū bulla clemētis tertij supra īserta.

De appellatiōibꝰ ⁊ ordinatiōnibꝰ capituli.

Idem ꝯfirmat īstitutiōes ordīs. Et ꝓhibet ne diocesani se ītromittāt de disciplinis ꝑsonaꝝ ordīs/ vel de electiōibꝰ ꝓorū nisi vocati: aut ne extorq̄ant a ꝓoribꝰ indebitā ⁊ insolitā obediētiā: siue de obediētijs/ ⁊ officijs ordinis aliq̄d disponāt/ ꝯ͞ statuta nr̄a: vl̄ sine licētia ꝓoris/ aliquē ex nr̄is d̄ cella educāt aut cū eo loq̄nt͛. Prohibet etiā/ ne domos ordīs grauēt exactiōibꝰ vl̄ oneribꝰ/ ⁊ ne q̄s coꝝ hospitet͛ in domo supiori/ aut in capl̄o q̄q̄ mō vsurpet officiū ꝓoris.

15 Elestinꝰ ep̄s/ seruꝰ seruoꝝ dei: dilect͛ filijs/ ꝓori ⁊ fr̄ibꝰ cartusieṅ.
C salutē ⁊ ap̄licā bn̄dictionē. ¶ Paci ⁊ tranq̄llitati vr̄e tā-
to ꝓpensiꝰ ꝓuidere volētes/ q̄̄to artiꝰ diuinis estis obsequijs mācipati ⁊
in ꝯtēplatiōis arce ꝓcul a terrenoꝝ tumultu semoti: pie postulatiōi vr̄e faciliꝰ an-
nuimꝰ/ et fauorē ap̄licū libētius impͭimur. ¶ Inde est/ ꝙ vt īstituta vr̄i ordīs ꝑ-
petuā habeāt firmitatē ꝓut approbata sūt/ et a bene vtētibꝰ obseruata/ rata ī po-
sterū fore decernimꝰ/ ⁊ auctoritate q̄ fungimur ꝯfirmamꝰ. ¶ Statuētes vt ī domi-
bus ordīs vr̄i disciplinas q̄ fr̄ibꝰ delinq̄ntibꝰ ꝟm instituta ordīs imponunt͛: dioce-
sanis ep̄is nō liceat retractare/ aut ꝯ͞ volūtatē ꝓoris ⁊ maioris ⁊ sanioris ꝑt͛ capl̄i
eneruare. Nec de ꝓoꝝ electiōibꝰ/ q̄s de auctoritate ap̄lica vr̄ ordo liberas hacte-
nus habuit/ se q̄sq; ep̄s intromittat aut ad eas se ingerat/ nō vocatꝰ. ¶ Seu a ꝓo-
ribꝰ domoꝝ insolitā ⁊ indebitā obediētiā valeat extorq̄re: aut ꝯtra ius ꝓoribꝰ de-
bitū ⁊ ipsiꝰ ordinis instituta domoꝝ/ obediētias ⁊ officia disponere q̄s attēptet.
D ¶ Fratrē etiā aliquē absq; ꝓoris licētia de cella educere vl̄ ad eū ingredi/ ⁊ in ꝑtē-
trahēdo/ silētiū rumpe/ q̄d nunq̄̄ hactenꝰ licuit/ temeritate aliq̄ nō p̄sumat. ¶ Nec
domos ordīs vr̄i exactiōibꝰ indebit͛/ seu grauaminibꝰ/ cuiq; liceat onerare. ¶ In
domibꝰ etiā q̄ receptiōi tm̄ fratrū sūt ipsiꝰ ordīs deputate/ nullꝰ aliꝰ hospitari p̄su-
mat/ ne ꝑ ipsum aut ꝑ eos q̄ circa eū fuerint/ fratrū quies ⁊ silētiū valeat ꝑturbari.
¶ Nec in capl̄o/ ꝓoris vsurpās officiū/ tā sup disciplinis q̄̄ sup alijs domoꝝ nego-
cijs disponēdis se ꝯ͞ ipsiꝰ ordinē īstituta/ p̄ter volūtatē ꝓoris ⁊ fratrū aliq̄tenꝰ in-
tromittat. ¶ Decernimꝰ ḡ vt nulli oīno hoīm liceat hāc paginā nr̄e inhibitiōis et
ꝯstitutiōis īfringere vel ei ausu temerario ꝯtraire. ¶ Si q̄s aūt h̄ attēptare p̄sum-
pserit/ indignationē om̄ipotētis dei/ ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apl̄orū eiꝰ se nouerit
incursurū. Datū lateraṅ. iiij. idus iulij/ pōtificatꝰ nr̄i anno scd̄o.

Originale est ī cartusia signatū ꝑ A. 15.

Cōfirmat statuta ordinis.

Ne diocesani se intromittāt de disciplinis religiosorū aut de electiōibus priorū/ et ne extorqueāt obedientiā: nec aliquē a cella extrahāt/ et ne grauēt domos exactionibus.

Idem distinguit termios dom⁹ cartusie: ꝛ eoꝝ libertatē: ꝛ E
ꝙ nos ꝛ nr̃a sum⁹ sub ꝓtectione ap̃lica: ꝓhibēs sub
pena excõicatiõis: ne q̃s faciat ꝯtra libertates nr̃as. Cõcedit etiã
ꝙ possum⁹ recipe oẽs seculares ad ordinẽ: ꝓhibẽdo ne q̃s de ꝓ
fessis nr̃is sine lr̃is p̃oris sui recipiat̃ i alia religiõe. ¶ Itē ꝓhibet
ne q̃s religiosus infra dimidiã leucã a t̃minis nr̃is edificet vl̃ pos
sessiões acq̃rat. ¶ Itē ꝯcedit de adeũdo aliũ ep̃m si ꝓpriũ hr̃e nõ
possum⁹. ¶ Itē ꝙ nõ soluam⁹ decimas: ꝛ q̃dã alia cõcedit q̃ iã sũt
in p̃cedẽtib⁹. ¶ Prohibet etiã ne q̃s ep̃s cogat nos ire ad syno-
dũ vel ꝯuentus forẽs. aut iudicio seculari subiacere ꝓ reb⁹ nr̃is:
siue etiã veniat ad domos nr̃as ꝓ ordinib⁹ celebrãdis nisi voca
tus: aut ꝓ tractãdis causis: ꝛ ꝙ ibi nõ cõuocet cõuent⁹ publicos
¶ Itē vt de instituẽdis vel destituẽdis obediẽtiariis ordinis nõ F
se intromittat. ¶ Itē cõcedit ꝙ nõ possim⁹ excõicari vel interdici
aut mercẽnarii ꝛ bñfactores nr̃i ꝯtra tenorẽ p̃uilegioꝝ vel etiã hi
q̃ nobiscũ laborãt qñ alii feriat̃. ¶ Itē ꝓpter cõia iterdicta terraꝝ
nõ tenemur cessare a diuinis: exclusis tñ iterdictis. ¶ Itē nullus
p̃ponat̃ nisi scd̃m statuta fuerit elect⁹. Et est duplex bulla.

Originale est i cartusia signatũ per A.46.

Celestinus ep̃us / seruus seruoꝝ dei: dilectis filiis / p̃ori et fratri 16
bus cartusiẽ. tam p̃sentib⁹ q̃ futuris heremiticã
vitã ꝓfessis in ꝑpetuũ. ¶ Cũ vos ꝑ dei gratiã multa p̃mineatis gl̃ia me-
ritoꝝ / et vitã solitariã eligẽtes / diuine ꝯtẽplatiõi artius intẽdatis: bon⁹ odor re-
ligionis vr̃e ad id nos inducit / vt cõi ꝛ speciali debito q̃eti vr̃e debeam⁹ intẽdere
ꝛ iura vr̃a sũmope cõseruare. ¶ Eapropter dilecti in dñō filii / vr̃is iustis postula-
tionib⁹ clemẽter annuim⁹ / ꝛ felicis recordatiõis / alexãdri ꝛ lucii p̃decessoꝝ nr̃oꝝ
vestigiis inherẽtes: domũ vestrã cartusieñ. heremi in q̃ diuino estis obseq̃o man-
cipati: sub beati petri ꝛ nr̃a ꝓtectione suscipim⁹ / ꝛ p̃sentis scripti priuilegio cõmu
nim⁹. ¶ In p̃mis siquidẽ statuẽtes vt ordo heremitice vite / q̃ s̃m deũ in eodẽ lo- G
co institut⁹ esse dinoscit̃ / ꝑpetuis ibidẽ tp̃ibus inuiolabilit̃ ibidẽ obseruet̃. ¶ Pre
terea possessiões oẽs a christifidelib⁹ pietatis intuitu domui vr̃e cõcessas: ꝛ a vob
possessas / q̃ infra terminos vr̃os continent̃: scz infra locũ q̃ vocat̃ clusa / et rupem
claudẽtẽ vallẽ ꝛ ꝑtingentẽ / vsq̃ ad molarẽ claudentẽ ꝛ diuidẽtẽ combã chaldã / ꝛ
ꝑueniẽtẽ vsq̃ ad rupẽ mediã q̃ est sup bochgesos: deinde molarẽ aliũ q̃ ascẽdẽdo
ꝓtendit̃ vsq̃ ad rupẽ bouinãt: exinde molarẽ aliũ q̃ descẽdẽdo ꝓducit̃ ꝑ crepidi-
nẽ plataneti a bouinant vsq̃ ad rupẽ q̃ est iux̃ furnũ de la follia. Silr̃ ab illo mõte
q̃ de eadẽ rupe porrigit̃ vsq̃ ad mõtẽ aillinart: ꝛ a mõte aillinart descẽdẽdo extẽ-
dit̃ iuxta mortã cõtra occidẽtẽ vsq̃ ad rupẽ q̃ est sup carreriã. Et ab hac rupe por-
rigit̃ vsq̃ ad rupẽ q̃ est ꝑtuso. Inde postremo ꝓtẽdit̃ descẽdẽdo vsq̃ ad flumẽ q̃d
vocat̃ guerus mortuus / et a guero mortuo ascẽdẽdo ꝓtendit̃ ꝑ rupẽ claudẽtẽ mi-
norẽ carreriã vsq̃ ad terrassiã: ꝛ a terrassia ꝑ crepidinẽ plataneti ꝛ ꝑ la follei durtie H
res vsq̃ ad ianuariũ: ꝛ a iannario sicut alpes vergũt ꝯtra ꝓueysieu vsq̃ ad calme
tã goncelim / et a calmeta goncelim porrigit̃ ꝑ crepidinẽ vsq̃ ad rupẽ de chaluiẽ-
ton. Et inde descẽdit ꝑ rupẽ berardi vsq̃ ad clusam: vobis ꝛ vr̃is successorib⁹ cõ-
firmam⁹. ¶ Quia v̾o donatores ip̃aꝝ possessionũ / piscationẽ ꝛ venationẽ ac auiũ
captionẽ / ouiũ vel caprarũ atq̃ oĩm domesticoꝝ aĩaliũ / pascua ꝛ trãsitũ ĩfra p̃scri
ptos terminos ꝓhibuerũt: nos eandem ꝓhibitionẽ / nihilomin⁹ auctoritate ap̃li-
ca roboram⁹. ¶ Ad hec auctoritate ap̃lica artius interdicim⁹ ꝛ sub interminatiõe
anathemat̃ ꝓhibem⁹ / ne q̃s infra t̃minos vr̃os vel domoꝝ vr̃oꝝ hoĩez cape fur-
tũ seu rapinã cõmittere: aut ignẽ apponere / vl̃ homicidiũ facere audeat: aut hoĩes
ad domos vr̃as veniẽtes / vel ab eis redeũtes q̃modolibet ꝑturbare: vt ob reuerẽ
tiã dei ꝛ locoꝝ vr̃oꝝ infra hos termios / nõ solũ vos ꝛ frẽs vr̃i / sed etiã alii plenã
pacẽ habeãt / ꝛ q̃etẽ. ¶ Liceat quoq̃ vobis clericos vl̃ laicos / liberos ꝛ absolutos
a seculo fugiẽtes / ad conuersionẽ vestrã recipere / et eos absq̃ vllius contradictio-

Dom⁹ cartusie recipit̃ sub ꝓtectiõe ap̃lice sedis.

Obseruet̃ ꝑpetuo ordo vite heremitice.

Termin⁹ cartusie

Interdicit̃ hic infra dictos limites Piscatio / venatio aucupatio / ꝛ past⁹ aĩaliũ aut transit⁹. Immunitas infra dictos terminos.

Ut recipi possint clerici et laici.

A ne in vestro collegio retinere. ¶ Prohibemus insuper vt nulli fratrum vestrorū
post factam in eodem loco professionem/ absq̧ licentia prioris sui fas sit de clau
stro vestro discedere: discedentem vero absq̧ communi litterarum cautione/ nul/
lus audeat retinere. ¶ Sane laborum vestrorum quos proprijs manibus aut
sumptibus colitis/ siue de nutrimētis vestrorū animaliū/ null⁹ a vobis decimas
p̄sumat exigere. ¶ Adijciētes quoq̧ statuimus/ vt infra dimidiā leucā a terminis
possessionū q̄s habetis/ nulli religioso liceat q̄libet edificiū cōstruere vel possessi
ones acq̄rere. ¶ Cōsecratiōes ꝟo altariū seu basilicarū/ ordinationes clericoꝝ ve
stroꝝ qui ad sacros ordines fuerint ꝓmouendi/ a diocesano suscipiatis episcopo:
siquidē catholicus fuerit/ ⁊ gratiā atq̧ cōmunionē apl̄ice sedis habuerit: ⁊ ea vo/
bis gratis ⁊ absq̧ prauitate aliq̄ voluerit exhibere: Alioq̄n liceat vob̄ quē volue/
ritis catholicū adire antistitē/ qui nimirū nr̄a fult⁹ auctoritate/ q̄d postulat̄ indul/
geat. ¶ Insup̄ auctoritate apl̄ica inhibemus: ne vllus ep̄us vl' q̄libet alia ꝑsona
B ad synodos vel cōuent⁹ forenses vos ire vel iudicio seculari de vr̄a ꝓpria substā/
tia vel possessionib⁹ vr̄is subiacere cōpellat. ¶ Nec ad domos vr̄as nō vocatus/
causa ordines celebrādi/ causas tractādi vel aliq̄s publicos ꝯuentus cōuocandi
venire p̄sumat: nec regularē electionē prioris vestri īpediat: aut de instituēdo vel
remouēdo eo qui ꝓ tp̄e fuerit/ cōtra statuta cartusien̄. ordinis se aliq̄tenus intro/
mittat. ¶ Porro si ep̄i vel alij ecclesiaꝝ rectores/ in monasteriū vestrū vel ꝑsonas
inibi cōstitutas/ suspēsiōis/ excōicationis vel interdicti sentētiā ꝓmulgauerint/ si/
ue etiā in mercēnarios vr̄os ꝓ eo q̄ decimas nō soluitis/ vel aliq̄ occasione: eoꝝ q̄
ab apl̄ica benignitate vobis īdulta sunt: seu bn̄factores vr̄os ꝓ eo q̄ aliq̄ vobis
beneficia vel obsequia ex charitate p̄stiterint vl' ad laborandū adiuuerint in illis
dieb⁹ in q̄bus vos laboratis/ ⁊ alij ferian̄t/ eandē sentētiā ꝓtulerint/ ipsam tanq̄
cōtra sedis apl̄ice indulta prolatā decernimus irritandū: Nec littere vlle firmita/
tē habeāt q̄s tacito noīe cartusien̄. ordinis ⁊ cōtra tenorē apl̄icoꝝ priuilegioꝝ cō/
C stiterit impetrari. ¶ Statuimus etiā vt ꝓpter cōmunia interdicta terrarū/ mona/
steriū vestrū/ excōicatis et interdictis exclusis/ a diuinis nō cogat̄ officijs abstine/
re. ¶ Obeunte ꝟo te/ nunc eiusdē loci priore vel tuoꝝ quolibet successorū/ nullus
ibi q̄libet subreptionis astucia seu violētia p̄ponat̄: nisi quē frēs cōmuni consensu
vel fratrū maior pars cōsilij sanioris/ s̄m dei timorē ⁊ approbata vestri ordinis in/
stituta ꝓuiderint eligendū. ¶ Decernim⁹ ergo/ vt nulli oīno hoīm/ liceat p̄fatum
monasteriū temere ꝑturbare/ aut eius possessiōes auferre/ ablatas retinere/ minue
re seu q̄buslibet vexationib⁹ fatigare: Sed oīa integra cōseruen̄t/ eorū pro quorū
gubernatione ac sustētatione cōcessa sunt vsibus oīmodis ꝓfutura: Salua sedis
apl̄ice auctoritate. ¶ Si qua igit̄ in futurū ecclesiastica secularisve ꝑsona/ hāc nr̄e
cōstitutionis paginā/ sciens cōtra eā temere venire tēptauerit/ secūdo tertiove cō
monita/ nisi reatum suū digna satisfactione correxerit: potestatis honorisq̧ sui ca
reat dignitate: reamq̧ se diuio iudicio existere/ de perpetrata iniq̄tate coḡscat: Et
a sacratissimo corpore/ ac sanguine dei ⁊ dn̄i redēptoris nr̄i iesu christi/ aliena fiat:
atq̧ in extremo examine districte subiaceat vltioni. Cunctis autē eidē loco sua iu
ra seruantib⁹/ sit pax dn̄i nr̄i iesu christi: q̄tenus ⁊ hic fructū bone actionis percipi
ant/ et apud districtū iudicē premia eterne pacis inueniāt/ amen.

D ¶ Ego celestinus catholice ecclesie episcopus/ subscripsi.
Ego iohānes preuestinus episcopus/ subscripsi.
Ego pandulfus basilice duodecim aplo̅ꝝ p̄sbyter cardinalis/ subscripsi.
Ego iohānes tituli sancti clemētis cardinalis tuscanen̄. ep̄us/ subscripsi.
Ego romanus tituli sancte anastasie p̄sbyter cardinalis/ subscripsi.
Ego hugo p̄sbyter cardinalis sancti marcij tituli equitij/ subscripsi.
Ego iohānes tituli sancti stephani in celiomōte p̄sbyter cardinalis/ subscripsi.
Ego iohānes sancti theodori diaconus cardinalis/ subscripsi.
Ego bernardus sancte marie noue diaconus cardinalis/ subscripsi.
Ego gregorius sc̄ti georgij ad velū aureū diacon⁹ cardinalis/ subscripsi.
Ego nicolaus sc̄tē marie in cosmidin diacon⁹ cardinalis/ subscripsi.
¶ Datum lateran̄. ꝑ manum egidij sancti nicolai in carcere tulliano diaconi car/
dinalis. vij. idus iulij/ inditiōe decima/ incarnatiōis dn̄ice Anno. M. c. xcij. ponti
ficatus vero dn̄i celestini pape tertij/ anno sc̄do.

Ne liceat fratrib⁹ a claustro recede/re sine licentia: et nullus audeat eos retinere.
De non soluendis decimis.
Infra dimidiā leucā nō liceat alijs religiosis edificare: aut possessiōes ac/quirere
De ꝯsecratiōib⁹ et ordinib⁹ recipien/dis.
Nō tenemur ire ad synodū/ nec ꝓ reb⁹ nr̄is corā seculari iudice r̄ndere. Q᷑ ep̄i in domib⁹ ordinis nō p̄nt nisi vo/cati ordines cele/brare: nec causas audire/ nec de ele/tiōe aut remotiōe p̄orꝫ se ītromittere
Q᷑ ep̄i nō p̄nt nos excōicare/ nec iter/dicere/ nec mercē/narios nr̄os/ nec eos q̄ nos adiuuāt dieb⁹ q̄b⁹ labora/mus: etiā si alij fe/rientur.
Q᷑ nō valeāt littere ꝯtra ꝑuilegia ī/petrate/ tacito no/mine cartusien̄.
Pro īterdicto cōi t'rarū/ nō tenemur cessare a diuinis.
De electiōe p̄iorꝫ
Q᷑ nllus nos cō/turbet in reb⁹ ⁊ bonis nostris ⁊c̄.
Pena ꝯtra facien̄.



Innocentius tertius cõfirmat institutiones de celebratione capituli generalis. A

Innocẽtius tertius.

Originale est i cartusia signatũ per A.27.

Innocẽtius eps/seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/priori et ꝯuẽtui cartusieñ. salutẽ ꝛ aplicã bñdictionẽ. ¶ Cũ a nob petit qđ iustũ ẽ ꝛ honestũ/tã vigor eq̃tatꝭ q̃ ordo exi- 17
git rõnis / vt id p sollicitudinẽ officij nr̃i ad debitũ perducat effectũ.
¶ Eapropter/dilecti in dño filij/vr̃is iustis p̃cib⁹ inclinati/ formã vr̃i

Forma capl̃i generalis hic cõfirmat

capl̃i generalis/ab vniuersis p̃orib⁹ totius ordinis ꝯstitutã:sicut ꝓ bono religio- B
nis est facta/et in ꝯfectis exinde lr̃is ꝯtinet:auctoritate aplica ꝯfirmam⁹ ꝛ p̃sentis
scp̃ti p̃rocinio cõmunim⁹. ¶ Nulli ġ oĩno hoĩm/liceat hãc paginã nr̃e ꝯfirmatio-
nis infringere vel ei ausu temerario ꝯtraire. Si q̃s aũt h̃ attẽptare p̃sũpserit/ indi-
gnationẽ oĩpotẽtis dei ꝛ beatoꝝ petri ꝛ pauli aploꝝ ei⁹ se nouerit icursurũ. Datũ
lateraũ. viij. idus decẽbris/pontificatus nr̃i anno. xj. F

Idem ꝙ p̃sone ordinis ꝛ bona sunt sub ꝓtectiõe aplica. Et cõfirmat termios: ꝓhibẽdo ne q̃s ĩfra termios nr̃os delinq̃t. ¶ Itẽ ꝙ possum⁹ recipe p̃sonas ad ordinẽ veniẽtes: ꝓhibendo ne q̃s alteri⁹ religiõis recipiat nr̃os ꝓfessos sine lr̃is prioris sui. ¶ Itẽ ꝙ nõ tenemur soluere decimas: ꝛ ꝙ possum⁹ ire ad aliũ epm si nõ possumus habere ꝓpriũ. ¶ Itẽ ꝓhibet ne q̃s nos p̃turbet: imponitq̧ penã violatoribus huius priuilegij.

Originale est i cartusia signatũ per A.19.

Innocẽtius eps/seru⁹ seruoꝝ dei: dilectis filijs/p̃ori cartusieñ.
eiusq̧ frib⁹/tam p̃sentib⁹ q̃ futuris/regularẽ vitã 18
p̃fessis i ppetuũ. ¶ Cũ vos p dei grãz mlt̃a p̃mineatꝭ glĩa meritoꝝ: ꝛ vitã
solitariã eligẽtes/diuine cõtẽplatiõi artius intẽdatis: ad id nos bon⁹ odor
vr̃e religiõis induxit/ vt cõi ꝛ speciali debito/quieti vr̃e debeam⁹ intẽdere/et iura
vr̃a sũmope cõseruare. ¶ Eapropter/dilecti in dño filij/vr̃is iustis postulatiõib⁹

Ponit domus cartusie cũ suis bonis ꝛ terminis sub ꝓtectiõe sedis aplice

clemẽter annuim⁹/ ꝛ felicis recordatiõis alexãdri ꝛ lucij p̃decessoꝝ nr̃oꝝ/romano-
rũ pontificũ vestigijs inherẽtes/tã domũ vestrã q̃ alias domos ordinis vr̃i/cum
oĩbus bonis/pascuis ꝛ possessionib⁹ q̃s impn̄sentiarũ iuste et canonice possidetis: G
aut in futurũ iustis modis/p̃stante dño poteritis adipisci: sub beati petri ꝛ nr̃a ꝓ-
tectione suscipim⁹/ ꝛ p̃sentis scripti p̃uilegio cõmunim⁹: Et terminos q̃s rõnabili-
ter statuistis domibus vr̃is/auctoritate aplica cõfirmam⁹. ¶ Ad hec auctoritate

Immunitas infra terminos

aplica artius interdicim⁹ ꝛ sub interminatiõe anathematis ꝓhibem⁹/ne q̃s infra
terminos vr̃os vl̃ domoꝝ vr̃aꝝ/hoĩem cape/furtũ seu rapinã cõmittere: aut ignẽ
apponere/ vl̃ homicidiũ facere audeat: aut hoĩes ad domos vr̃as veniẽtes vl̃ ab
eis redeũtes quõlibet p̃turbare: vt ob reuerẽtiã dei ꝛ locoꝝ vr̃oꝝ ĩfra hos termi- H
nos: nõ solũ vos ꝛ frẽs vr̃i/sed etiã alij plenã pacẽ habeãt ꝛ q̃etẽ. ¶ Liceat q̃z vo-

Ut recipi possint clerici et laici.

bis clericos vl̃ laicos: liberos ꝛ absolutos e seclo fugiẽtes/ad ꝯuersionẽ recipe/ et
eos absq̧ ꝯ̃dictione aliq̃ retinere. ¶ Prohibem⁹ insup/vt nulli fratrũ vr̃orũ post

Nulli facta ꝓfessione liceat recedere.

factã in eodẽ loco ꝓfessionẽ/absq̧ licẽtia p̃oris sui/fas sit de claustro vr̃o discede-
re: discedentẽ v̈o absq̧ cõmuni litterarũ cautione null⁹ audeat retinere. ¶ Sane

De decimis nõ soluendis

laboꝝ vr̃oꝝ q̃s ꝓprijs manib⁹ aut sumptib⁹ colitis/siue de nutrimẽtis aĩaliũ vr̃o-
rũ null⁹ a vobis decimas exigere/vel extorq̃re p̃sumat. ¶ Cõsecratiões v̈o altarꝭ

Pro ꝯsecratiõibus et ordinibus

seu basilicarũ ordinatiões/clericoꝝ vr̃oꝝ q̃ ad sacros fuerint ordines ꝓmouendi:
a diocesano suscipietis episcopo/ siquidẽ catholicus fuerit/ ꝛ gratiã atq̧ cõmuni-
onẽ aplice sedis habuerit/ ꝛ ea vobis gratis absq̧ prauitate aliq̃/voluerit exhibe-
re: Alioq̃n liceat vobis quẽcũq̧ malueritis adire antistitẽ catholicũ / gratiã ꝛ cõ-

A munionē aplice sedis:habentē qui māsuetus auctoritate vobis qđ postulat impendat. ¶Decernimus ergo/ vt nulli omnino hominū/liceat vos sup possessionibus vel pascuis vestris temere pturbare/ aut sup his vobis molestiā vel grauamen inferre: vel ea ablata/retinere/minuere seu q̄buslibet vexationibus fatigare: sed oīa integra conseruent/ eorū pro quorū gubernatione / ac sustētatiōe cōcessa sunt vsibus omnimodis pfutura/salua sedis aplice auctoritate. ¶Si qua igit in futurū ecclesiastica secularisve psona/hanc nostre cōstitutionis paginā/ sciens cōtra eam temere venire temptauerit: secundo tertio ve cōmonita/nisi reatū suum congrua satisfactione correxerit / potestatis honorisq̃ sui dignitate careat : reamq̃ se diuino iudicio existere de ppetrata iniq̄tate cognoscat : et a sacratissimo corpore ac sanguine dei τ dñi redēptoris nostri iesu christi/aliena fiat:atq̃ ī extremo examine diuine vltioni subiaceat. ¶Cūctis aūt eidem loco sua iura seruātibus/ sit pax dñi nostri iesu christi:q̄tenus et hic fructū bone actiōis pcipiant/ τ apud districtū iudicē premia eterne pacis inueniat/amen.

Q nlla iferat turbatio:sup rebus et possessionibus.

Pena

B ¶Ego innocētius catholice ecclesie episcopus/subscripsi.
Ego octauianus hostień. τ velletień. episcopus/subscripsi.
Ego iohānes albanen. episcopus/subscripsi.
Ego petrus tituli sancte cecilie p̄sbyter cardinalis/subscripsi.
Ego hugo sancti martini p̄sbyter cardinalis tituli equitij/subscripsi.
Ego iohānes tituli sancte prisce p̄sbyter cardinalis/subscripsi.
Ego centius sctōꝝ iohānis τ pauli p̄sbyter cardinalis tituli pamachij/ subscripsi.
Ego gratian⁹ sanctoꝝ cosme τ damiani diaconus cardinalis/subscripsi.
Ego gregorius sancti georgij ad velū aureū diaconus cardinalis/subscripsi.
Ego hugo sancti eustachij diaconus cardinalis/subscripsi.
Ego mattheus sancti theodori diaconus cardinalis/subscripsi.
¶Datū lateraū. per manū blasij sancte romane ecclesie subdiaconi τ notarij/ nonis decembrib⁹/ inditione sexta/ incarnatiōis dñice/anno millesimo ducentesimo secūdo/pontificatus xo dñi innocētij pape tertij/anno quinto.

Idem dat licentiā de instituēdis τ destituēdis prioribus: Et cōfirmat institutiones factas τ faciendas:prohibetq̃ ne cui psone ordinis liceat appellare.

C
19 **Nnocētius** ep̄us/seruus seruoꝝ dei:dilectis filijs priori et fratribus cartusień. salutē τ aplicā bn̄dictionē. Cum sitis religioni τ honestati/faciēte dn̄o dediti: et intēti opibus charitatis/speciali nos cōuenit dilectiōis vos progatiua fouere: ac vr̄is semp intēdere cōmodis τ augmētis. ¶Hinc est q̄ nos religionē vestrā que per dei gratiā circūquaq̃ redolet odore virtutū/volētes ad anteriora semp extendi τ suscipe iugiter incrementū:ad exēplar felicis recordatiōis alexādri pape p̄decessoris nr̄i. ¶Ea q̄ generale cap̄lm ordinis vr̄i/de instituēdis τ destituēdis priorib⁹/ac de illis qui ordini sunt rebelles:et alijs q̄ in ordine salubriter ac circūspectione puida statuerūt hacten⁹/vel de cetero duxerint statuēda:auctoritate aplica ↄfirmātes / rata τ firma decernim⁹ in posterū pmanere. Statuētes ne cui liceat appellatiōe vel alio modo/institutiōi vestri cap̄li temere ↄtraire. Nulli ergo oīno hoim/liceat hāc paginā nr̄e ↄfirmatiōis τ institutionis infringere/ aut ei ausu temerario cōtraire.
D Si q̄s aūt hoc attemptare p̄sumpserit/indignationē oipotētis dei et beatorū petri τ pauli aploꝝ eius/ se nouerit incursurū. Datum cornēt. nono nouēbris/pontificatus nr̄i anno decimo.

Originale est ī cartusia signatū per A.22.

De istitutiōe τ destitutione prioꝝ:τ de statutis p capitulū generale. Ne liceat appellare ab ordinatione capituli.

Idem confirmat ordinationes capituli generalis sicut pie et prouide facte sunt.

20 **Nnocētius** ep̄us/seruus seruoꝝ dei:dilectis filijs/priori τ fratrib⁹ cartusień. salutē τ aplicā bn̄dictionē. ¶Iustis petentiū desiderijs facilē nos ↄuenit p̄bere cōsensū / τ vota q̄ a rōnis tramite nō discordāt effectu psequēte cōplere. ¶Cū igit ad cōseruandū

vestre religionis ꝓpositū/ quedā statuta feceritis in vestri ordinis consilio gene/rali: Nos vestris postulationibus annuētes/ statuta ipsa sicut pie ac ꝓuide facta sunt/ auctoritate aplica cōfirmamus: ꝛ p̄sentis scripti patrocinio cōmunim⁹. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginam nostre cōfirmationis infringere/ aut ei ausu temerario contraire. Si quis aūt hoc attēptare presumpserit/ indignationē omnipotētis dei/ et beatoꝝ petri ꝛ pauli apostoloꝝ ei⁹/ se nouerit incursurū. Datum cornēt. ij. kl'as nouēbris/ Pontificatus nr̄i anno decimo. E

Idem eximit nos ne cogamur cognoscere de causis contra voluntatē: nisi per bullā papalē facientē expressam mentionē de ordine nostro cogeremur.

Originale est i cartusia signatū per A. 20.

Per litteras aplicas nō faciētes mētionē de ordie cartusieñ. non debeant priores preter eorū voluntatē de aliq̄ causa cognoscere.

Nnocentius episcopus/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs priori/ et fratribus cartusieñ. salutē et apostolicā benedictionē. ¶ Pie postulatio volūtatis effectu/ debet ꝓsequēte compleri: vt ꝛ deuotionis sinceritas vberius vigeat/ ꝛ spiritualis vtilitas/ laudabiliter cumulet̄. ¶ Eapropter/ dilecti in dn̄o filij: vestris supplicationibus inclinati/ tranquillitati vestre vtiliter p̄cauere volentes/ ne vos qui marthe circa plurima satagētis officiū dimittētes/ elegistis potius cū maria iuxta pedes dn̄i residere audiētes verbū illius/ causaꝝ strepitus inquietet/ ꝛ ab ocio sancto deducat: Auctoritate vobis presentiū indulgem⁹/ vt si ad te fili prior/ vel ad aliquē alium priorē vel fratrē ordinis cartusiensis sup aliqua causa nostre fuerint littere impetrate: que de ordine vestro expressam nō faciāt mentionē/ huiusmodi litterarū obtentu/ de causa illa preter propriā voluntatē nullatenus cognoscatis. Nulli ergo oīno hominū/ liceat hanc paginā nostre ꝯcessionis infringere: aut ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē omnipotentis dei/ ꝛ beatoꝝ petri et pauli aplo̅ꝝ eius/ se nouerit incursurū. Datū cornēt secūdo kl'as nouēbris/ Pontificatus nr̄i anno decimo. 21 F

Idem optime hortat̄ nos de simplicitate ordinis seruāda: et vt magis iniuriā patiamur q̄ ꝙ frequentemus litigia et curias tam romanā q̄ secularē.

Originale ē in cartusia signatuꝫ per A. 31.

Increpant̄ prior et fratres cartusie de litigijs ꝛc.

Nnocentius episcopus/ seruus seruorū dei: dilectis filijs priori ꝛ fratribus cartusieñ. salutē ꝛ apostolicā benedictionē. ¶ Usq̄ adeo vestre religionis odor hactenus se diffudit: vt sumpta de vestre simplicitatis puritate fiducia/ crederet̄/ ꝙ potius tolerare velletis quātūlibet graues iniurias ꝛ iacturas iniuriātib⁹ ꝓ satisfactione vel saltem cessatione iniurie supplicare contenti/ q̄ pro tēporalibus iudiciali strepitu litigare: vtpote qui apostolicā sequēdo doctrinā/ docentē/ ꝙ seruū dei nō oportet litigare: sed esse mansuetū et patientē ad oēs: iam ad illā credebamini perfectionē euāgelicā euasisse: qua vnā percutiēti maxillā/ alterā p̄bere iubemur: et tunicā auferēti etiā palliū exhibere. Uerendū est autē ne mutatus sit color optimus/ cū iam scd̄m hominē ambuletis/ inter vos habētes iudicia: ꝛ fraudē pati ac iniuriā accipere nesciētes. Qd̄ inde maxime p̄sumim⁹ esse verū: qm̄ ab apostolica sede/ plures cōmissiones pro vobis infra q̄ttuor ꝓxime preteritos annos credimus emanasse: q̄ per viginti annos retroactis temporibus emanarint. Cum ꝛ si contra vos superabundauerit iniq̄tas malignoꝝ: charitas tamē in vobis refrigescere nō debuerit: q̄ iubet̄ vsq̄ ad inimicos extendi. Ueremur etiā ne facultas quā ordini vestro exhibere curauimus/ vobis forte noceat in hac parte: dum de nostra plusq̄ expediat gratia p̄sumētes/ ac ideo abutētes eadem/ causarū inextricabiles labyrinthos ingredi nō timetis: vosq̄ negocijs secularibus/ intermissa diuina/ militia implicare: nō attēdentes ꝙ ioseph sic in egyptie manib⁹ chlamydē reliquisse narrat̄/ ꝙ eam nunq̄ legit̄ repetisse. ¶ Ne igitur qui spiritu cepistis/ cōsumemini carne: qd̄ absit/ vniuersitatē vestrā monem⁹ attētius ꝛ hortamur/ ꝑ apostolica vobis scripta mandātes/ q̄ten⁹ primariā ꝛ originalē vestri ordinis obser/ 22 G H

A uantiã nullatenus deseratis. ¶ Sed ita in dei semitis ipso dirigẽte studeatis pfi/cere gressos vr̃os ⁊ suoꝝ via currere mãdatoꝝ/mũdana cũ aplo arbitrãtes velut stercora ꝑpꝫ christũ: ꝙ vr̃a ꝯuersatio nõ solũ vobis ad meritũ/ſꝫ etiã alijs sicut cepit ꝓficiat ad exemplũ. ¶ Pro certo sciẽtes/ ꝙ si mẽtis aciẽ curaueritis flectere in vosipsos/⁊ vr̃aꝝ ꝯsciẽtiaꝝ angulos cautius ꝑscrutari: q̃tũ vobis ꝑ hmõi causaꝝ litigia in tp̃alibus cognoscetis accrescere/tantũ in sp̃ualibus decrescere sentietis. Datũ Sugnie.xiiij.kl̃as augusti/ põtificatus nostri anno.xvj. — Monemur ad primã obseruantiam

Idem mandat de cõtrouersijs si oriant̃ nostre cartusieñ.et altecũbeñ.stamedei ⁊ bone vallis ordinis cisterciẽsis/ terminent̃ ꝑ diocesanos. Et sunt tres bulle similes.

B 23 INnocentius episcopus/seruus seruoꝝ dei: venerabilibus fratribus/archiep̃is ⁊ ep̃is ad q̃s lr̃e iste ꝑuenerint/salutẽ ⁊ aplic̃ã bñdictionẽ. ¶ Cũ inter om̃es religiosos nostri temporis viros/cisterciẽñ.⁊ cartusieñ.ordinũ frẽs/magna ꝑ dei gratiã polleãt honestate: si q̃n forsitã inter eos hũani generis inimico/dissem inãte ciçania/materia litis exorit̃/ꝑ quã apud eos sãcte quietis ociũ ꝑturbet̃. ¶ Nos qui puritatẽ religionis ipsoꝝ feruẽti charitate çelamur: nõ possumus nõ moueri: sciẽtes ꝙ ꝯtẽtiones hmõi a suo ꝓposito aliene/ religionis maculãt puritatẽ: cum ſm aplm/seruũ dei nõ oporteat litigare. ¶ Ut igit̃ diabolice fraudis astutia que vt in eis religionẽ cõmaculet/lites suscitat inter ipsos ꝑ ap̃lice sollicitudinis studiũ celeriter elidat̃. ¶ Uniuersitati vr̃e ꝑ ap̃lica scripta ꝑcipiẽdo mandam⁹: q̃ten⁹ cũ in diocesibus vestris/inter dilectos filios/priorẽ ac fratres cartusie ex pte vna: ⁊ fratres altecũbe/bone vallis vel stamedei/cisterciẽñ.ordinis ex altera: aliqua fuerit materia litis exorta/vos sine mora ptes vestras interponatis ad pacem inter C eos amicabiliter reformandã. ¶ Que si forsan hoc modo ꝑuenire nõ poterit/sine sumptu ⁊ strepitu causam inter eos mediãte iusticia terminetis/faciẽtes q̃d decreueritis ꝑ censurã ecclesiasticã/sublato cuiuslibet cõtradictiõis ⁊ appellatiõis obstaculo firmiter obseruari. Datũ Sugnie.vj.kalẽdis septẽbris/pontificatus nostri anno quintodecimo.

Originale est ĩ cartusia signatũ per A.28.A.29.A.30

Cisterciẽñ.et cartusieñ.

Pro terminandis certis litigijs inter fratres ordinis cartusieñ.et frẽs altecumbeñ stamedei. et boneuallis.

Idem ne quis transeat ad laxiorẽ ordinẽ: ⁊ ne possideatur extra terminos aliquid cõtra volũtatẽ ordinis. Triplex est bulla/licet diuersis ꝑsonis directa.

24 INnocentius ep̃s/seruus seruoꝝ dei: venerabilib⁹ fratrib⁹: archiepiscopo vieñ ⁊ suffraganeis eius/salutem ⁊ aplic̃ã bñdictionẽ. ¶ Dilecti filij/prior ⁊ frẽs cartusieñ sua nobis insinuatiõe mõstrarũt: ꝙ q̃dã priores ⁊ frẽs sui ordinis abhorrẽtes iugũ sue ꝓfessiõis in patiẽtia sustinere/trãsire nitunt̃ ad ordinẽ laxiorẽ: ⁊ vt possint liberius suũ maliciosum ꝓpositũ adimplere: iter fratres rixas ⁊ schismata non metuunt seminare / ac quosdam minus cautos alliciunt: vt eosdem in D consimilem deducant errorem. ¶ Quidam quoqꝫ ipsoꝝ possessiones quasdam extra suos terminos acquisitas/contra cartusiensis ordinis instituta detinere p̃sumunt: licet hoc sit eisdem inhibitum in capitulo generali/mandatis supradicti prioris/in his ⁊ multis alijs temere obuiantes. ¶ Quocirca fraternitati vestre ꝑ apostolica scripta mãdamus: quatenus huiusmodi priores ⁊ fratres qui fuerint in vestra iurisditione reperti/vt ab huiusmodi presumptione desistant: ⁊ ſm sue ꝓpositum professionis/ deuote deo studeant militare: sepedicto priori suo reuerentiam ⁊ obedientiam debitam exhibentes: monitione premissa per censuram ecclesiasticam sublato appellatiõis obstaculo compellatis. Datum Rome apud sanctum petrum/tertio nonas decembris/pontificatus nostri anno decimo.

Originale est ĩ cartusia signatũ per A.23.A.24.et.A 25.

Cõtra eos qui trãsire nitunt̃ ad aliũ ordinẽ: et q̃ acquirũt extra terminos possessiones

Honorius terti⁹



Honorius tertius mandat episco/pis ne permittãt nos in aliquo molestari: et ne cogamur ad prestan/dum iuramẽtum calumnie: aut ad aliquod ꝓhibendũ testimoniũ. E

Originale est ĩ cartusia signatũ per A.33.

Conseruatoria.

Honorius ep̃s/ seruus seruoꝝ dei: venerabilibus fra/tribus/ archiepis ꝛ epis in quorũ diocesib⁹ 25
sunt domus cartusieñ. ordinis ꝯstitute: salutẽ ꝛ aplicã bñdictionẽ. ¶ Cũ dilecti filij frẽs cartusieñ. ordinis/ acceptis pẽnis colũbe/ in mẽtis solitudinẽ euolarit: illico ꝓ suis gemãt ꝛ alioꝝ peccatis/ in ara cordis mactatis carnalibus desiderijs/ holocaustũ offerẽtes dño semetipsos/ ne pedes quos lauerant cogan̄t iteꝝ inqnare. Fraternitati vestre ꝑ apostolica scripta mandamus: quatenus quilibet vestrum parochianos suos qui eos p̃sumpserint temere molestare: vt suꝑ hoc eis debitam satisfactionẽ impendant/ monitione p̃missa ꝑ censurã ecclesiasticã appellatione remota cõpellat. ¶ Et quoniã ijdẽ vt credimus a se calumniã ꝓiecerunt/ auctoritate p̃ntiũ inhibemus: ne q̃s ꝑores seu frẽs ordinis memorati subire compellat calũnie iuramentũ: nec ijdẽ ad ferendũ testimoniũ cogan̄t inuiti. Datũ laterañ. quinto idus februarij/ põtificatus nostri anno scdo. F Nota.

Nõ tenen̄t fratres ordinis p̃stare calumnie iuramentum.

Idem ꝙ tꝑe generalis ĩterdicti: excõmunicatis ꝛ nominatim interdictis exclusis: clausis ianuis/ nõ pulsatis campanis submissa voce possimus diuina officia celebrare.

Honorius ep̃s/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs fratribus car/tusieñ. ordinis: salutẽ ꝛ aplicã bñdictionẽ. ¶ Au/ctoritate p̃ntiũ vobis indulgem: vt cũ terre interdictũ fuerit generale/ liceat vobis/ excõmunicatis ꝛ nominatim interdictis exclusis/ ianuis clausis/ nõ pulsatis campanis/ submissa voce diuina officia celebrare. Nulli ergo omnino hominũ/ liceat hãc paginã nostre ꝯcessionis infringere: vel ei ausu temerario cõtraire. Si q̃s aũt h̃ attẽptare p̃sumpserit/ indignationẽ omnipotẽtis dei et beatoꝝ petri ꝛ pauli apl̃oꝝ eius/ se nouerit incursuꝝ. Datum anagnie. sexto idus iunij/ pontificatus nostri anno primo. 26

Qꝫ possum⁹ celebrare tꝑe iterdicti.

G

Honorius quart⁹



Exemptio honorij quarti de decimis possessionum nostrarum non soluendis: nisi pactum vel prescriptio intersit.

Originale est ĩ cartusia signatũ ꝑ A. 32.

Honorius ep̃s/ seru⁹ seruoꝝ dei: dilectis filijs cartusie/ ꝛ alijs ꝑorib⁹ ꝛ frib⁹ vniũsis cartusieñ. ordinis: salutem ꝛ aplicã bñdictionẽ. Speciali gr̃a ꝛ fauore/ vos illa de causa dignos potissime reputam⁹: qꝛ toto cordis affectu/ ad hoc semꝑ intenditis: vt ꝑ sctẽ ꝯuersationis ꝛ vite studiũ in ꝯspectu dei ꝛ hoim placeatis. ¶ Hinc est ꝙ nos vr̃is supplicatiõib⁹ inclinati/ vob vniũsis ꝛ singulis/ vt laboꝝ vr̃oꝝ de possessiõib⁹ tã ante q̃ꝫ post generale ꝯsiliũ acq̃sitis/ q̃s ꝓprijs manib⁹ vel sumptib⁹ infra vr̃os termios colitis/ nulli decimas soluere teneamini: ad instar felicis recordatiõis clemẽtis pape q̃rti p̃decessoris nr̃i/ auctoritate p̃ntiũ indulgem⁹. Districti⁹ inhibẽtes ne q̃s a vob de hmõi laborib⁹/ decias exigere vel extorq̃re p̃sumat. Nõ obstãte ꝙ aliq̃ dom⁹ vr̃i ordis decias de hmõi laborib⁹ aliq̃ñ ꝑsoluerũt/ dũmodo int̃ vos vł aliq̃s vr̃m ꝛ rectores eccl̃iaꝝ/ ad q̃s decie p̃dicte ꝑtinẽt: d ipsis soluẽdis pactũ nõ 27 H

Qꝫ decimas non soluim⁹ de possessiõib⁹ q̃s colimus.

A infueuerit: vel tāto tpe eas solueritis qd̄ sufficeret alias legitie p̄scribēti. ¶ Nulli ergo oino hoim / liceat hāc paginā nr̄e ꝯcessiōis ꝛ inhibitiōis infrigere: vel ei ausu temerario ꝯ̄ire. Si q̄s aūt h̄ attēptare p̄sumpserit / indignationē omnipotētis dei ꝛ beatoꝝ petri ꝛ pauli apostoloꝝ eius / se nouerit incursurū. ¶ Datū rome apud sanctū petrū / idus iunij / pōtificatus nostri anno primo.



Alexander quartus de absolutiōe et dispensatione. Et sunt due bulle.

Originale est ī cartusia signatū per A.56.et.A.57

28 Lexander ep̄s / seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs cartusie / ac vniūsis p̄oribꝰ cartusieñ. ordis: salutē ꝛ ap̄licā b̄ñdictionē. Celestis amor patrie mētes vr̄as sic allexisse p̄spicit̄: vt q̄si hoc solum delectationē vobis tribuat / qd̄ diuine voluntati sit placitū: ꝛ salutē ꝓferat animarū. Procedit ex hoc ꝙ nos vr̄is pijs petitionibus fauorē largiri beniuolū delectātes / maxie cū ex ap̄lici cura teneamur officij circa religionis

B augmentū attēti ꝛ vigiles inueniri. ¶ Uobis auctoritate p̄ñtiū indulgemus: vt volētibus vr̄o aggregari collegio / q̄ suspēsionis aut interdicti vel excōicationis sentētijs sunt ligati: absolutiōis b̄ñficiū iuxta formā eccl̄ie imp̄tiri / ꝛ ipsos in fr̄es recip̄e: ac eos q̄ post assumptū habitū recoluerint se talibus in seculo fuisse sentētijs innodatos s̄m formā ipsam absoluere valeatis: ita tñ ꝙ si aliq̄ ex eisdē hmōi sentētijs ꝓpter debitū sunt ligati / satisfaciāt vt tenent̄. ¶ Ceteꝝ tibi fili prior cartusie / ceteris p̄oribꝰ ordinis tui / ac vni eoꝝ quē elegeris tibimet sup̄ p̄missis iuxta formā eandē hmōi absolutiōis ꝛ dispensatiōis b̄ñficiū impēdendi / si necesse fuerit / indulgemus auctoritate p̄ñtiū p̄tātē. ¶ Ueꝝ ne vobis filij p̄ores ex aliq̄ causa possit aliqd̄ more vel difficultatis imminere discrimē / singulis diocesanis vr̄is dispēsatiōis ꝛ absolutionis hmōi ꝯcedimus / auctoritate p̄ñtiū facultatem: vt ab eis cū vobis vel alicui vr̄m fuerit oportunū valeāt obtineri. ¶ Nulli ergo oino hoim / liceat hāc paginā nr̄e ꝯcessiōis infringere: vel ei ausu temerario contraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄sumpserit / indignationē oipotentis dei: ꝛ btōꝝ petri ꝛ pauli ap̄loꝝ eius / se nouerit incursurum. Datum anagnie. xij. kalendas iulij / pōtificatus nostri anno primo.

Ueniētes ad ordinē p̄nt absolui / a q̄buscunq̄ sentētijs excōicatōis / suspēsiōis / et interdicti.

Idem q̄ ad p̄ores

Et sup̄ hoc ꝯcedit̄ facl̄tas diocesanis

C

Idem ꝙ priores ordinis p̄nt subditos absoluere: ꝛ de irregularitate cū eis dispēsare de consilio fratrū ordinis discretoꝝ ꝛ deum timentiū: ꝛ ab oibus sentētijs / nisi esset casus soli pape reseruatꝰ / siue p̄usq̄ ordinē intrauerit / siue postea.

Originale est ī cartusia signatū per A.45

29 Lexander ep̄s / seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs cartusie: ꝛ vniuersis p̄oribus cartusieñ. ordinis: salutem ꝛ ap̄licā b̄ñdictionē. ¶ Licet ad hoc fratrū vr̄i ordinis pia desudet intētio: vt ab eis in his q̄ faciūt / prudēter ꝛ ꝓuide ꝓcedat̄ s̄m deū ꝛ ordis

D honestatē: Aliq̄ñ tñ ex ꝯditiōis hūane fragilitate ꝯtingit / ꝙ q̄dā ex ipsis excedūt in casibus / in q̄bus excōicatiōis sententiā / ꝛ notā irregularitatꝭ incurrūt. ¶ Quare a nob̄ supplicatiōe humili postulastis: vt cū viri ꝯtēplationi dediti sint in religionis fauorē a discursibꝰ cohibēdi: ac ꝓpt̄ viaꝝ p̄icula eisdē fribꝰ / ad nr̄am p̄sentiā ipediat̄ accessus / sup̄ h̄ ꝓuidere de benignitate solita curaremꝰ. ¶ Nos ita ꝙ pie volētes ꝙ vr̄a deuotio in his q̄ digne possumus sedē ap̄licā repisse gaudeat gratiosam: vt singuli vr̄m in ꝯuētibꝰ sibi cōmissis p̄dictis fribꝰ ꝯstitutis / ibidē absolutiōe ac dispēsatiōe indigētibꝰ: siue p̄usq̄ ordinē intrauerit: siue postea in casibus excesserit / mēoratꝭ / de ꝯsilio discretoꝝ fratrū vr̄oꝝ / q̄ l̄rati sint ꝛ deū timentes

Cōcedit̄ priorib̄ facultas absoluendi et dispensandi

impetrari valeatis absolutiōis bñficiū ⁊ dispēsare cū eis/ vob auctoritate pñtiū cōcedim⁹ facultatē: nisi adeo grauis fuerit ⁊ enormis excessus/ q̄ merito sint ad sedem aplicā destinādi. ❡Ceterū tibi fili prior cartusie/ ac ceteris priorib⁹ ordinis tui: ac vni eorū quē elegeri͂ tibi sup pmissis/ iuxta formā eādē/ hmōi absolutiōis ⁊ dispēsatiōis bñficiū impēdēdi si necesse fuerit indulgem⁹ auctoritate pñtiū ptātem. Nulli ergo oīno hoim liceat hāc paginā nr̄e ↄcessionis infringere: vel ei ausu temerario contraire. Si qs aūt hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē omnipotētis dei: ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apostolorum eius/ se nouerit incursurum. Datum neapoli quarto nonas aprilis/ pontificatus nostri anno primo.

De priore cartusie

Idem ↄcedit q̄ possumus p priores vel quibus ipsi iniunxerint p̄sbyteris ordinis mercēnarijs nostris sacramenta ministrare/ sine tamen p̄iudicio alieno.

Originale est ī cartusia signatū per A.63.

Q̄ possum⁹ audire ↄfessiōes mercēnariorū/ p̄nias iniūgere: ⁊ ecclica sacramēta ministrare sine p̄iudicio iuris alieni.

Lexāder eps̄/ seru⁹ seruorum dei: dilectis filijs/ priori cartusie ⁊ ceteris priorib⁹ cartusieñ. ordis: salutē ⁊ aplicā bñdictionē. ❡Aiarum salutē plenis desiderijs affectantes/ vob auctoritate pñtiū indulgem⁹: vt vos ⁊ frēs ordis vr̄i p̄sbyteri qbus id duxeri͂ cōmittēdū/ mercēnariorum vr̄orum q̄ vob domestice famulant/ possit͂ ↄfessiōes audire/ penitētiā illis salutarē iniūgere/ ac exhibere etiā eccl'iastica sacra/ sine iuris p̄iudicio alieni. ❡Nulli ergo oīno hoim liceat hāc paginā nr̄e ↄcessiōis infrīgere/ vel ei ausu temerario cōtraire. Si qs aūt hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē omnipotētis dei/ ⁊ beatorum petri ⁊ pauli apostolorum eius/ se nouerit incursurū. ❡Datū lateraū. sexto idus februarij: pōtificatus nostri anno tertio. 30 f

Idem p̄hibet ne q̄s p̄latus aut ei⁹ familiares causa debiti exigāt a nobis humanitatē vel alijs expēsis grauēt nos. Et est duplex bulla.

Originale est ī cartusia signatū per A.64. et p A.65.

Ne p̄lati aut eorum familiares/ exigāt a domib⁹ ordinis vt eis ministrēt expensas cum ad domos nostras declinant ⁊c̄.

Lexāder eps̄/ seru⁹ seruorum dei: dilectis filijs/ priori cartusie et ceteris priorib⁹ ⁊ frib⁹ cartusieñ. ordis: salutē ⁊ aplicā bñdictionē. Exhibita nob deuotiōis vr̄e petitio ↄtinebat: q̄ cū exhibeatis vos in hospitalitate oīb⁹ liberales/ diocesanis vr̄is ⁊ alijs ecclesiarum p̄latis/ eorūq̄ familijs cū ad domos vr̄as declināt charitatiue necessaria ministrātes. Nōnulli p̄latorum hmōi grām ↄuertere molientes in debitū/ ⁊ debere sibi qd̄ sic spōte illis ipenditis asserētes/ vos ⁊ dom⁹ vr̄as multiplicit͂ aggrauāt ⁊ molestāt. ❡Nos igit͂ qeti vr̄e in hac pte paterna volētes diligētia p̄uidere: ne q̄sq̄ p̄latus de cetero id p̄sumat/ auctoritate pñtiū districti⁹ inhibem⁹. ❡Nulli ergo omnino hoim/ liceat hāc paginā nr̄e inhibitiōis infrīgere: vel ei ausu temerario ↄire. Si qs aūt hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē oīpotentis dei: ⁊ btōrum petri ⁊ pauli aplorum eius/ se nouerit incursurum. ❡Datum lateraū. sexto idus februarij/ pōtificatus nostri anno tertio. 31 g

Idem vt electi p nos iuxta formā ordinis postq̄ ↄsenserit electiōi curā gerāt animarum. Duplex est bulla

Originale est ī cartusia signatū per A.61. et p A.62.

Lexāder eps̄/ seru⁹ seruorum dei: dilectis filijs/ generali caplo cartusieñ. ordis: salutē ⁊ aplicā bñdictionē. Licet sic accepim⁹: tā ex ↄstitutiōib⁹ vr̄is p sedē aplicā ↄfirmatis/ q̄ ex antiq ⁊ approbata ↄsuetudie vr̄i ordinis habeat: vt cū aliquā domū ordinis eiusdē vacare/ ac ei d aliq p electionē seu postulationē ↄtigerit canonicā p̄uideri: duo vicini priores: aut si dom⁹ vacans a domo cartusie remota sit: ita vt nō teneatur annis singulis generale visitare capl'm: tantū vn⁹ a frib⁹ eiusdē domus vocati electionē vel postulationē hmōi ↄfirmēt auctoritate vr̄i capli vel admittāt: et electus hmōi postq̄ electiōi de se facte assensū p̄stiterit/ plenā aiarum curā in suos subditos ↄsueuerit exercere. ❡Quia tñ nōnulli priores ⁊ frēs ipsi⁹ ordis nihilominus dubitāt q̄ hmōi curā gerere nequeāt: priores talit͂ instituti/ ⁊ ppt͂ h habeāt ↄsciam scrupulosā/ nob humilit͂ supplicastis: vt p̄uidere vob ⁊ eis saltē ad cautelā sup h salubrit͂ curaremus. ❡Volētes igit͂ de taliū ↄsciētijs q̄tū ad istū articulū ptinet oēm ābiguitat͂ scrupulū amoueri/ vob ac hmōi priorib⁹ ⁊ frib⁹ specialit͂ indulgem⁹: 32 h

A vt postq̃ in priores electi/electiõi de se facte assensũ pstiterint: ⁊ eorum electio p alios
priores sic vocatos / put supi⁹ dr fuerit ↄfirmata/possint ⁊ debeãt tã nr̃a q̃ ipsi⁹ ↄsti
tutiõis vr̃e auctoritate curã gerere supdictã. ¶ Nulli ergo oĩno hoim/liceat hãc pagi
nã nr̃e ↄcessiõis infringere/ vl' ei ausu temerario ↄire. Si qs aũt hoc attẽptare pre/
sumpserit/ indignationẽ omnipotẽtis dei/ ⁊ btõrum petri ⁊ pauli aplorum eius/se noue/
rit incursurum. ¶ Datũ laterañ. xvij. kl'as februarij/põtificat⁹ nr̃i anno tertio.

Idem q̃ nõ teneamur ad subsidia: collectas vel exactiones sedis apostolice. Quattuor sunt bulle.

33 Alexãder eps/seru⁹ seruorum dei: dilectis filijs cartusie ac vniũ
sis priorib⁹ ⁊ frib⁹ cartusieñ. ordis: salutẽ ⁊ aplicã bñ
dictionem. Religiõis vr̃e meret honestas/vt vos speciali diligẽtes in
dño charitate/ psequmur gr̃a sedis aplice ac fauore. ¶ Sane tenuitatẽ
B vr̃orum reddituũ ⁊ pueñtuũ sollicite attẽdẽtes/ ac p h volẽtes alicui⁹ releuatiõis so/
latio vos gaudere: auctoritate vob p̃ntiũ indulgem⁹/vt ad prestationẽ aliq̃rum col
lectarum/subsidiorum ⁊ aliarum exactionũ imponẽdorum/vob ⁊ domib⁹ vr̃is a sede aplica
seu legatis eiusdẽ aut ipsorum auctoritate ⁊ mãdato nõ teneamini p lr̃as ipsius se/
dis seu legatorum ei⁹ q̃ plenã ⁊ expssam de indulgẽtia hmõi ⁊ ordine vr̃o nõ fecerint
mentionẽ: etiã si ↄtineat in eisdẽ lr̃is/q̃ id qd mandat p eas fiat aliq̃ indulgentia
nõ obstãte. ¶ Nulli ergo hoim/liceat hãc paginã nr̃e ↄcessiõis infrigere/ vel ei ausu te
merario ↄire. Si qs autem hoc attemptare presumpserit/ indignationẽ omnipo/
tentis dei/ ⁊ btõrum petri ⁊ pauli aplorum eius se nouerit incursurum. Datũ neapoli. xv.
kalẽdas maij/põtificatus nostri anno primo.

Originale est ĩ cartusia signatũ per A.48. A.49. A.50. A.15.

Qr dom⁹ ordinis nõ tenent ad solutionẽ aliq̃rũ collectarũ / subsidiorũ/ aut aliarũ exactionum.

Idem ne q̃s exerceat in nobis officiũ visitatiõis ⁊ correctionis: nisi scdm formam ordinis: et q̃ super hoc non possumus excõmunicari.

34 Alexãder eps/seru⁹ seruorum dei: dilect' filijs cartusie/ ⁊ ceteris
priorib⁹ ⁊ frib⁹ cartusieñ. ordis: salutẽ ⁊ aplicã bñdi/
C ctionẽ. ¶ Thesauro v̓tutũ sic pclara vr̃a religio suũ semp astrinxit affe
ctũ/q̃ habet ⁊ in ↄspectu regis et̃ni placita ⁊ in oculis hoim g̃tiosa: ip/
sa q̃dẽ vt colũba mitis ⁊ hũilis/ ⁊ electa dñi specialis/pulchra p totũ aspicit/oẽs a
se rugã enormitatis abijciẽs/ ⁊ maculã deformitatis excludẽs/ vigilãtibus illis q̃
patne sollicitudis in ea gerũt officiũ: q̃ ibidẽ nulle possint viciorum spine succresce/
re: s ipsa florum honoris ⁊ fructuũ honestat' imarcessibili polleat vbertate. ¶ Pro/
pter hũc etem sctẽ opatiõis effectũ/nũq̃ ordo vester officio aliene visitatiõis vel
correctiõis indiguit: sed de ipso aliqb⁹ alijs reformatiõis bñficiũ ex puidentia se/
dis aplice iã puenit. ¶ Cũ itaq̃ nos q̃ ex hmõi v̓tuosis actib⁹ spũ in dño exulta/
mus/claris agnoscam⁹ indicijs/dictũ ordinẽ esse alijs recte vite speculũ ⁊ salutife
re ↄuersatiõis exẽplũ: q̃ ipse sic oli/sic ⁊ in posterum ab illis dũtaxat priorib⁹ ⁊ fribus
idoneis/q̃s vos filij priores ad h duxeritis deputãdos: ⁊ a nullo alio visitari possit
aut corrigi/auctoritate p̃ntiũ duxim⁹ statuendũ. ¶ Eadẽ auctoritate nihilomin⁹
decernẽtes: vt si aliqd ↄ statutũ hmõi a quoq̃ ppa extiterit temeritate psumptũ
sit irritũ ⁊ inane. ¶ Et si forte aliq̃ sentẽtie in vos occasiõe hmõi plate fuerit/nul/
D lũ robur obtineãt firmitatis/mãdato sedis aplice semp saluo. ¶ Nulli ergo oĩno ho
minũ/liceat hãc paginã nr̃e ↄstitutiõis infrigere: vl' ei ausu temerario ↄire. Si qs
aũt hoc attẽptare psumpserit/indignationẽ omnipotẽtis dei/ ⁊ btõrum petri ⁊ pau/
li apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum laterañ. sexto idus februarij/põtifi
catus nostri anno tertio.

Originale est ĩ cartusia signatuz per A.66.

Nõ indiguit visitatione.

Qr dom⁹ ordinis nõ p̃nt visitari aut corrigi/nisi p priores ad id p ordinẽ deputandos.

Idem de celebratione capituli generalis.

35 Alexãder episcopus/seruus seruorum dei: venerabilibus fratri/
bus/archiepo vieneñ. et epo grãnopolitano: salutẽ
⁊ aplicã bñdictionẽ. ¶ Orta dudum inter dilectos filios/priorẽ ⁊ frẽs
cartusie ex pte vna: ⁊ priores cartusieñ. ordinis ex pte altera/ super pro
cessibus ⁊ ordinatione generalis capituli eorum: materia questionis/felicis recorda
tionis Innocẽtius papa predecessor noster: dilecto filio nostro iohãni tituli san/

Originale est ĩ cartusia signatuz per A.47.

cti laurentij in lucina/p̄sbytero cardinali/cōmisit vt sine iudicij strepitu corrigeret E
sup h/ea q̄ ad vtilitatē ipsi⁹ ordis ⁊ sup statu eiusdē capl'i corrigēda erāt vel etiā re
formāda. Qui sup his q̄ndā ordiationē fecit: quā idē p̄decessor auctoritate apl'i/
ca ꝯfirmauit. Et licet hmōi ordiatio tūc ꝑrio i eodē celebrato capl'o/fuerit obser/
uata: ipsi tñ frēs cartusie/ asserētes se ex p̄dicta ordinatiōe ḡuatos/ad nr̄am sup h
ꝓuidētiā recurrerūt. ❡ Cū itaqꝫ hmōi negociū eidē cardinali cōmiserim⁹ iudicio
vel cōcordia terminādū: idē cardinal' negociū ip̄m/p q̄ndā ordinationē de ꝯsensu
ꝑtiū termiauit/ ꝓut in publico instr̄o ꝯfecto exinde sigillato sigillo ipsi⁹ cardinal'
pleni⁹ ꝯtinet. ❡ Nos itaqꝫ dictoꝝ p̄oris ⁊ fratrū cartusie p̄cib⁹ inclinati/qđ sup h
ab eodē cardinali factū ē/ratū ⁊ firmū hn̄tes: id p l'ras nr̄as duximus ꝯfirmandū.
❡ Quocirca frat'nitati vr̄e p apl'ica scripta mādam⁹: q̄ten⁹ hmōi ordinationē sup
p̄missis ab eodē cardinali vltio factā ⁊ a nob etiā ꝯfirmatā faciat' auctoritate nr̄a
inuiolabilit' obſuari: nō obstāte p̄ori ordinatiōe cardinal' eiusdē: de q̄ mētio supe/
ri⁹ facta ē: vel aliq̄ ꝯfirmatiōe sedis apl'ice sup ea postmodū subsecuta: aut q̄buscū
qꝫ l'ris sup his ab eadē sede obtētis: vel si aliq̄b⁹ a sede apl'ica sit indultū/q̄ suspē/
di vel int'dici aut excōicari nō possint p l'ras apl'icas: nisi de indulto hmōi plena ⁊
exp̄ssa seu de v̄bo ad v̄bū in eis mētio habeat'. Cōtradictores p cēsurā eccl'iasticā F
appellatiōe postposita compescēdo. Qđ si nō ambo his exequēdis potuerit' int'/
esse: alter vr̄m ea nihilominus exequat'. ❡ Datum neapoli q̄nto idus maij/ponti
ficatus nostri anno primo.

Confirmat pap a quādā ordinatio/nē factā p quēdaꝫ cardinalē cōmissarium sup certis ꝓcessib⁹ et ordinationib⁹ capituli generalis

Littere eiusdē rep̄hēsiōis ⁊ admonitiōis ordis cartusieñ. vt vnū sentiāt. Et ꝯfirmat ordinatiōes de forma capituli generalis. Et sunt due bulle vnius tenoris.

Originale est i cartusia signatū per A.54. et p A.55.

Lexāder ep̄s/seru⁹ seruoꝝ dei: dilectis filijs/priori cartusie:
⁊ vniūsis p̄orib⁹ ac frib⁹ cartusieñ. ordins in gene/ 36
rali capl'o ꝯstitutis: salutē ⁊ apl'icā bn̄dictionē. ❡ Amictus lumine/sic
vestimēto/ dei filius dn̄s iesus christus suā sacrosanctā eccl'iam q̄si tot
videt' illustrasse luminib⁹/q̄t in ea ꝯstituit gradus: ⁊ ordines v̄tutū insignijs ⁊ cul
tus diuini studio refulgētes. ❡ Int' ꝑsonas siq̄dē alias/q̄s in laudē sui nois v̄tus
altissimi ab antiq̄s tp̄ib⁹ vsqꝫ nūc assumpsisse dinoscit'/illi q̄si vident' fuisse p̄cipui
qui vr̄i sanctitatē ordinis sunt ꝓfessi: vigiles etenī ⁊ solliciti ad hoc ipsi studuerūt G
assidue inueniri: q̄ ⁊ spōsus celestis in eoꝝ ꝯscientijs haberet lectū floridū: ⁊ chri/
stiana religio/de ipsoꝝ ꝯuersatiōe angelica sumeret sanctitat' exemplū: sede apl'i/
ca de h multitudinē sp̄ualis leticie sepe sepi⁹ ꝯsequēte: ita q̄ ipsa in eis tāqꝫ in odo
re agri pleni cui bn̄dixit dn̄s sine int'missione delectās/eos int' alios eccl'ie filios/p̄
cipue dilectiōis āplexib⁹ ⁊ gratiosi fauoris afflūctia ꝯfouebat. Multis nihilomi
nus de diuersitate fideliū ad hoc vacātib⁹/q̄ circa religionē tā famosam ⁊ celebrē
sincerissime dilectiōis effunderēt largitatē. Ecce charissimi nob in dn̄o/manifeste
p ista ꝯijcit': q̄ ordo vester deo ⁊ hoibus/olim charissimus habeat'. ❡ Digne itaqꝫ
de corde nostro ꝓfunda emitti suspiria: ⁊ ab oculis vr̄is debēt irrigua ꝓfluere la/
chrymaꝝ: q̄ apostata ille angelus qui concitauit in celo turbinē/⁊ suā atqꝫ suorū
sequaciū ꝑ supbie vitio ꝑdidit claritatē: vos quōdā electa vasa dn̄i ⁊ lucis filios
molit⁹ est reddere tenebrosos: suscitando inter vos altercatiōis ⁊ rixe materiā/vt
transiret in nihilū quicq̄d vobis est p merita māsuetudinis seu pacis ⁊ concordie H
acq̄sitū. Absit/absit a vobis viri honorabiles/viri virtutū aromata redolētes: q̄
tale ordini vr̄o gaudeat intulisse naufragiū sp̄us infernaliū ꝓcellaꝝ. Absit q̄ vos
celestis agni ministros/mites ⁊ humiles: sathā suos fecisse p discordiā estimet ser
uitores. Absit vt vos q̄s olim quasi ꝑ quibusdā columbis eccl'ia dei habuit: mū/
dus in coruos p interuentum fraudis diabolice reputet trāsiuisse. Festinant' igit'
humilitas vestra cōtrito corde cōfugiat ad p̄ris eterni clementiā: vt dato fine or/
tis de nouo in ordine vestro desidijs/vos absqꝫ dilatiōe resumat in statū pristine
vnitatis: Maxime cū vos olim ad hoc fueritis feruētes ⁊ seduli/q̄ haberetis pa/
cem omniū: ⁊ q̄ hostes etiā decus ⁊ formā resumerēt amicoꝝ. Studuit p̄terea ve/
stra circūspecta sinceritas declinare penitus iurgioꝝ stimulos ⁊ causarū strepit⁹/
vt sp̄us ille paracletus q̄ cū simplicibus sermocinat' / et ꝑmanet in vr̄is cordib⁹ q̄

Cōmendat' ordo.

Increpat' de altercationib⁹ et rixis.

Hortatur ad pacē

A gratiā habitaret. ¶ Ut aūt qđ pie ⁊ salubriter in hac pte intendimus/ intelligere clarius ⁊ efficacius pficere valeatis: ad vestrā pferimus p̄sentiū tenore noticiam: q̄ inimica deo ⁊ amarissima nobis illa discordia que nouissime diebus istis vr̄az obumbrasse cernit̄ charitatē: p dilectū filiū nr̄m/ iohannē tituli sancti laurentij in lucina/ p̄sbyterū cardinalē: quē sup hoc auditorē dedim⁹/ diuina cooꝑante gratia laudabilit̄ est sopita. Uniuersitatē vestrā itaqꝫ p dei misericordiā obsecramus in remissionē vobis peccaminū iniungētes: ac p apostolica scripta in virtute obediē tie districte p̄cipiēdo mandātes: q̄tenus pēsato prudēter/ q̄ sicut dei vocant̄ filij q̄ pacē faciunt: ita pculdubio sathane sunt filij q̄ cōfundūt: omni v̄tute qua poteritis a vob infamiā schismatis seu scādali repellat̄: loquētes vobismetipsis iuxta morē in psalmoꝝ ⁊ hymnoꝝ frequētatiōe dulcissima/ vt p laudis sacrificiū mereri possitis p̄mia beatoꝝ. Sitqꝫ de vobis fama celebris/ q̄ innocētis vite studio cū om̄i diligētia desudatis: sede apostolica ex hoc habitura materiā/ q̄ vos in domo dn̄i oliuā esse fructiferā arbitret̄: illūqꝫ vobis cultū interne benignitatis adhi

B beat/ p quē vestra religio honoris ⁊ honestatis fructū vbertate cōcrescat. ¶ Nos qꝫ nihilominus/ qui vbiqꝫ vigere pacē/ ⁊ pia seu religiosa loca in diebus nostris esse cōspicua sanctitate cupimus/ vos semp reputemus nobis amabiles: ⁊ habeamus in filios speciales: nullaqꝫ decetero nostris ⁊ fratrum nostroꝝ auribus causa intonet: q̄ p̄textu diuisiōis aut schismatis/ vos nobis qđ absit reddere possit odibiles/ tanqꝫ oues in deuio positas/ ⁊ a pastoris et̄ni pascuis alienas. ¶ Datū neapoli. iij. idus maij/ pōtificatus nostri anno primo.

Intimat discordiam sopitam.

Idem de concordia inter priorē cartusie ⁊ aliquos priores ordinis/ sup celebratiōe et ordinatiōe capl̄i generalis facta/ p reuerendū patrē dominū cardinalem tituli sancti laurentij in lucina.

Alexāder ep̄s/ seruus seruoꝝ dei: dilect̄ filijs cartusie/ ac cartusien̄. ordis/ vniu̇sis p̄orib⁹ ⁊ frib⁹: salutē ⁊ apl̄icā b̄ndictionē. ¶ Orta dudū inter vos filij p̄or ⁊ frēs cartusie ex pte vna: ⁊ vos filij p̄ores cartusien̄. ordinis ex altera sup pcessib⁹ ⁊ ordiatiōe vr̄i generalis capl̄i/ materia q̄stionis/ felicis recordatiōis/ innocētius papa p̄decessor

C noster: dilecto filio nr̄o/ iohāni tituli sancti laurētij in lucina/ p̄sbytero cardinali cōmisit: vt sine iudicij strepitu corrigeret sup hoc ea q̄ ad vtilitatē ipsius ordinis ⁊ sup statu ipsius capl̄i corrigēda erāt vel etiam reformāda: qui sup his quandā ordinationē fecit/ quā idem p̄decessor auctoritate apostolica cōfirmauit. ¶ Et licet huiusmodi ordinatio in eodē capitulo tūc primo celebrato fuerit obseruata: vos tamē frēs cartusie asserētes vos ex p̄dicta ordinatiōe grauatos/ ad nostrā sup hoc puidentiā recurristis. Cū itaqꝫ hm̄oi negociū eidē cardinali cōmiserimus iudicio vel concordia terminandū: idē cardinalis negociū ip̄m p quādā ordinationē de cōsensu partiū terminauit: put in instr̄o publico cōfecto exinde sigillato sigillo ipsius cardinalis plenius cōtinet̄. ¶ Nos itaqꝫ qđ sup hoc ab eodē cardinali factū est/ ratū ⁊ gratū habētes/ id auctoritate apostolica confirmamus: ⁊ p̄ntis scripti patrocinio cōmunimus: tenorē ipsius instrumēti/ de v̄bo ad v̄bū p̄ntibus inseri faciētes: q̄ talis est. ¶ In noīe dn̄i amē. Qto dilecti filij frēs cartusien̄. ordis p meritoꝝ suffragia sctē conuersatiōis exēpla: ⁊ p incremēta sapīe salutaris in edificationē ecclīe christi feruēter assurgūt: tāto attētius cōuenit eoꝝ pspici cōmodis ⁊ puide

D ri quieti: vt tanqꝫ pacis intime celatores tranquille dispositi et ordinati p pacem pectoris interius acq̄sitā/ ad pacis et̄ne pulchritudinē cū obtinendi fiducia felicit̄ valeāt inhiare: Sꝫ frequent̄ hūani generis inimic⁹/ draco ille in malicia veteran⁹ q̄ de firmamēto celi/ tertiā ptē stellaꝝ secū traxisse legit̄/ illos adhuc ignit̄ discordie telis ⁊ limat̄ defensionū aculeis v̄sipellit̄ aggredi nō veret̄: q̄ i caliginoso miserie p̄nt̄ ergastulo q̄si stelle lucētes resplēdēt alijs p exēpli famā laudabilē: ⁊ sibi nihilomin⁹ p nitētis conscie puritatē/ inter q̄s p̄dicti frēs merito nūerant̄ p̄fulgētes multiplici radioꝝ iubare: q̄ sue conuersatiōis fulgorib⁹ illustrāt efficaciter orbē terre. ¶ Uerum quia dicti draconis nequicia operante/ inter prefatos fratres suborta fuit materia questionis: precipue super pcessibus ⁊ ordinatione sui generalis

Originale est i cartusia signatuz per A.52. et p A.53.

Narrat ordinationē quādā fuisse factā p cardinalē super certis pcessib⁹ et ordinatione capituli generalis.

Ordinatio seu concordia facta p cardinalē scti laurēn. cōmissariū sup pcessibus et ordinatiōe capl̄i generał.

capl'i/felicis recordatiōis/dñs inocēti⁹ papa q̄rt⁹/motu ꝓprio vł instinctu alieno/ E
nob fratri iohāni miseratiōe diuīa/tituli scti laurētij in lucina presbytero cardīali/
tāq̄ȝ ex ꝓprio cōmisit officio/ sine strepitu iudicij ptib⁹ nō vocatis: ea q̄ ad vtilita/
tē ipsi⁹ ordis ⁊ sup statu capl'i generalis corrigēda erāt vel etiā reformāda. Dedit
insup ptātē ⁊ mādatū vt ad ea statuēda ⁊ ordināda q̄ dec⁹ ordis ⁊ decorē ꝓspice/
rēt/nr̄a sollicitudo prudēter intēderet ⁊ intentio vigilaret. ¶ Nos vo sic simplici/

Monachi claustrales nō debēt admitti cū p̄orib⁹ ad diffiniēdū

tati religiōis cōgruere videbat/iuris ordine nō seruato/sentētialit ordinauimus
mōachos claustrales nō debere admitti cū p̄orib⁹ ordinis ad diffiniēdū sedēte ge
nerali capl'o/nec ad aliq̄d cū eisdē statuendū: cū tales p̄ores obligent vniuersos:
nec fas sit iux legitias sanctiōes/vt dominiū habeat par in parē: ⁊ mlto min⁹ mi/
nimus in maiorē: ⁊ hmōi ꝯstitutiōes edite vel edēde/nō a minorib⁹ ad maiores: ſ
a maiorib⁹ deriuari debeāt ad minores. ¶ Ordinatiōe tādē hoc mō publicata p
dictū dñm innocētiū sciēter ꝯfirmata/sic acceptata fuit in ꝓrio sequēti capl'o: ꝙ p
ipsam ⁊ ſm ipsam illa vice diffinitores/⁊ ipse p̄or cartusie in diffiniēdo ⁊ statuēdo

Querimonia religiosorū cartusie a dicta ordinatione

totalit ⁊ snialit ꝓcesserūt. ¶ Sȝ celebrato p hūc modū generali capl'o/frēs dom⁹ F
cartusie p nostrā ordinationē se ḡuatos asserētes/ꝓcuratorē suū ad curiā destina/
rūt: q̄ cū indefesso clamoris instātia ⁊ importunitate diuturna/sup h̄ petijt a sum/
mo pōtifice sine culpa sua/ḡuatis misericordit ꝓuideri: ꝓ sua pte nō imprudēter
adijciens: ꝙ cū ipsi fuerint in possessiōe vel q̄si/ponēdi vel hn̄di q̄ttuor mōachos
cū q̄ttuor priorib⁹ q̄ diffiniūt/illa possessiōe p nostrā ordinationē extiterūt indebi
te spoliati. Sūm⁹ vo pōtifex/videlicet dñs alexāder q̄rtus/totū cōmisit negociū
nr̄e ꝓuidētie/pace vel iudicio terminādū. ¶ Nos vo vocatis ptib⁹ q̄ fuerūt euo/
cāde: ⁊ auditis de plano/q̄ fuerūt hincinde corā nob ꝓposita/festināter ⁊ vtilit in

Concordia

tēdebam⁹ totā ꝯtrouersiā ſm allegata ⁊ ꝓposita terminare. Sȝ vtreq̄ȝ ptes cōpto
p ꝯiecturas nr̄e volūtatis ꝓposito/verētes p̄stolari snīe calculū an̄q̄ȝ aggredere/
mur ꝓnūciātis officiū in subscriptā pacis formulā vnanimit ⁊ eq̄nimit ꝯcorda/

Nominet p̄or cartusie vnū electorē de mōachis cartusie.

runt. ¶ Videlicet ꝙ singulis ānis collecto capl'o generali apud cartusiā: primus
prior cartusie/vnū discretū ⁊ idoneū diffinitorē nomīet electorē: scȝ quē voluerit
de mōachis cartusie: vel de p̄orib⁹ in eodē capl'o cōgregatis. ¶ Deinde q̄nq̄ȝ prio G

Quinq̄ȝ alij p̄ores nominēt quinq̄ȝ alios electores / siue de p̄oribus/siue d' mōachis cartusie.

res p̄maꝝ domoꝝ ipsi⁹ ordis singularit singuli diffinitoꝝ singl'os alios nominēt
electores/siue de p̄orib⁹/siue de cartusie mōachis in eodē capl'o cōgregatl seu ꝯsti
tutl. ¶ Hoc pēsato de eq̄li ⁊ debita portiōe: vt q̄nq̄ȝ p̄dicti p̄ores/q̄ diffinitoꝝ ele

Priores noiantes electores mutēt singulis annis.

ctores noiant/ annis mutent singul' successiue domoꝝ ordie ꝯseruato/descēdēdo
scȝ p singulos p̄ores vsq̄ȝ ad vltimū inclusiue: ⁊ postmodū a capite inchoādo p̄o/
re cartusie nō mutato. ¶ Sex igit electores stati postq̄ȝ vt sup̄ dictū ē/noiati fue/

Isti sex electores eligūt octo diffinitores.

rint/ secedāt in locū ad h̄ specialit deputatū: ⁊ breui tractatu int se habito absq̄ȝ
vlla ꝑsonaꝝ/ptiū /nationū vł ꝯditionū acceptiōe/eligant octo diffinitores ꝓ sue

Diffinitores possūt eligi de monachis cartusie.

volūtatl arbitrio: siue de seipsis/siue de p̄orib⁹/siue de mōachis cartusie in eodē
capl'o cōgregatis/q̄s teste fideli ꝯscia/suo crediderint iudicio q̄libet exceptiōe di/
gniores. Quib⁹ electl/vn⁹ eligētiū diffinitores ip̄os p hūc modū electos/vice sua
⁊ collegaꝝ suoꝝ ī cōi mox audiētia publicabit. Qui diffinitores electi ⁊ noiati ha

Ptās diffinitoruȝ

bebūt plenitudinē ptātis vna cū p̄ore cartusie ordinare/statuere ⁊ diffinire q̄ ſm
deū ⁊ ꝓpositi cartusieñ. obseruationē meli⁹ ⁊ vtili⁹ in ipso capl'o viderit ordināda. H

Quattuor diffinitores cū priore cartusie ⁊c.

Ita ꝙ q̄cq̄d a priore cartusie/cū q̄ttuor de p̄libatl diffinitorib⁹ ad min⁹/vel cū plu
rib⁹ diffinitū fuerit vel statutū/plenā hēbit in toto ordie firmitatē. Quinq̄ȝ vo vł

Si diffinitores nō ꝯueniāt in eādem sententiā cū priore cartusie q̄d agēdum.

sex sine p̄dicto priore cartusie/nihil cū effectu poterūt ordiare: sed septē vel octo si
aliq̄d ordinauerint vł statuerint q̄ priori cartusie mēorato nō placeat: tūc eligāt
duo arbitri: vn⁹ ex pte prioris cartusie: ⁊ ali⁹ ex pte diffinitoꝝ: ⁊ terti⁹ sit cōis de to

Eligunt arbitri

to elect⁹ mōachoꝝ cartusie ⁊ prioꝝ collegio: ita tn̄ ꝙ nullus sit de diffinitorib⁹ se/
pedictis. Et q̄cq̄d ipsi tres sup ordinatiōe illoꝝ septē vel octo diffinitoꝝ dixerint
esse tenēdū vtile vel expediēs: vel etiā respuēdū/erit ratū ⁊ firmū ⁊ p totū ordinē

De priuatis capitulis sup annum.

inuiolabilit obseruandū: alias vo nō. ¶ Priuata vero capl'a sup annū vt coꝝ al
ludamus vocabulo/celebrabunt in illa forma quam generale capitulum ordina
bit. ¶ Nos vero predictus cardinalis supradictam concordiam factam de com/
muni partium voluntate potissimum acceptantes/ ipsam volumus ⁊ manda/
mus auctoritate domini pape: ⁊ de consensu seu consilio cardinalium illibatam

A atq̃ firmam in sui roboris cõsistentia ꝑpetuo ꝑmanere: contradictores ⁊ rebelles
sub interminatione anathematis compescendo: Non obstãtibus ordinatiõe no/
stra de qua mentionẽ fecimus: vel aliquo actu contrario vel ꝯfirmatione dñi pa/
pe: vel quibuscũq̃ litteris sup ipsis impetratis vel etiam impetrãdis/ vel quibus/
cũq̃ ꝯfessionibus vel respõsionibus/ coram nobis in iudicio vel extra iudiciũ ꝓ/
mulgatis: ꝑ quas nolumus in posterum extra vel vltra p̃sentem ordinationẽ ali/
cui partium ius acquiri vel p̃iudicium generari. Supplentes auctoritate dñi pa/
pe/ ⁊ de ipsi⁹ plenitudine omnem defectum si quis fuerit in ꝓcuratoribus partiũ
vel in ꝓcuratorijs eorundẽ. ¶ Actum ẽ hoc neapoli in hospitio nostro: anno dñi — Data.
millesimo ducẽtesimo/ quinquagesimoquinto/ inditiõe tertiadecima/ mẽsis apri/
lis/ die quartodecimo/ põtificatus dñi alexãdri pape quarti/ anno ꝑmo: P̃ntibus
fratre richardo monacho fosse noue/ capellano nostro: fratre mauro monacho san
cti sebastiani/ neapolitañ. ⁊ guilhelmo de cabilone/ clerico nostro. Ad maiorẽ aũt
B fidem huic ordinationi in posterum adhibendam/ ipsam cum nostri sigilli appen
sione/ ꝑ leonardum infrascriptum tabellionẽ redigi fecimus in publica documen
ta. ¶ Ego leonardus/ impꝑiali auctoritate notarius/ p̃dicte ordinationi interfui: ⁊
ipsã de mandato ⁊ auctoritate p̃dicti dñi. J. cardinalis scripsi ⁊ publicaui. ¶ Nul
li ergo omnino hominũ liceat hanc paginam nostre ꝯfirmatiõis infringere vel ei
ausu temerario contraire. Si quis aũt hoc attemptare p̃sumpserit/ indignationẽ
omnipotentis dei: ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/ se nouerit incursurum.
¶ Datũ neapoli quarto kalẽdas maij/ põtificatus nostri anno ꝑmo.

Idem de forma celebrationis capituli generalis.

38 Lexander ep̃s/ seru⁹ seruoꝝ dei: dilectꝭ filijs/ fratri bernar/ — Originale est ĩ cartusia ꝑ A.60.
do priori ⁊ conuentui cartusie: salutẽ ⁊ aplicam
bñdictionẽ. Ea que iudicio vel concordia terminantur/ firma debẽt ⁊ illi/
bata ꝑsistere: ⁊ ne in recidiue contẽtionis scrupulũ relabantur/ conuenit
aplico p̃sidio cõmuniri. ¶ Sane petitio vr̃a nobis exhibita cõtinebat: ꝙ cũ inter
C vos ⁊ guigonẽ del groyn monachũ vr̃m ⁊ adherẽtes vob/ ex ꝑte vna: ⁊ dilectũ fi/
liũ henricũ portarũ/ ⁊ rifferiũ vallis sctẽ marie domorũ cartusieñ. ordinis/ p̃ores ⁊
ꝓcuratores vniuersitatis p̃oꝝ eiusdẽ ordĩs/ q̃ apud cartusiã in generali caplo ce/
lebrato/ inibi cõgregati fuerãt ⁊ eis adherẽtes ex altera: sup mõ celebrãdi genera/
le caplm: necnon ⁊ mõ diffiniẽdi ibidẽ q̃ diffiniẽda noscuntur: ac etiã sup q̃busdam
alijs diuersis articulis orta fuisset materia q̃stionis: Tandẽ mediãtibus venera/
bili fratre nr̃o/ iohãne vieñ. archiep̃o: ac dilecto filio philippo lugduñ. electo: ⁊ fra/
trib⁹ hũberto mag̃ro ordĩs fratrũ p̃dicatoꝝ: ac petro rochelins de tharẽtasia: ⁊ ra/
dulpho de varey p̃dicti ordinis p̃dicatoꝝ frib⁹/ in q̊s fuit hincinde ꝯcorditer cõpro
missum/ amicabilis inter ꝑtes cõpositio interuenit/ ꝓut in lr̃is inde ꝯfectis plenius
ꝯtinetur: quã cõpositionẽ aplico petiuistis munimine roborari. ¶ Nos igitur vestris — Cõfirmat cõpositionẽ inferius ĩsertam.
supplicatiõibus inclinati/ cõpositionẽ ipsam sicut sine prauitate facta est ꝓuide/ ⁊
ab vtraq̃ ꝑte spõte recepta/ ⁊ hactenus pacifice obseruata: auctoritate aplica ꝯfir
mamus/ ⁊ p̃ntis scripti patrocinio cõmunimus. Tenorẽ lr̃aꝝ ipsaꝝ de verbo ad
D ꝟbũ p̃ntibus inseri faciẽtes: q̃ talis est. ¶ Johãnes dei gr̃a/ sancte vieneñ. ecclie — Cõpositio ꝺ q̃ sup̃
vocatus archiep̃s: ⁊ philipp⁹ ꝑmissiõe diuina ꝑme lugduñ. ecclie electus: ⁊ frater
hũbertus mag̃r ordĩs fratrũ p̃dicatoꝝ: ⁊ frater petrus rochelins de tharẽtasia: ⁊ fra
ter radulphus de varey eiusdẽ ordĩs: vniuersis p̃ntes lr̃as inspecturis/ salutẽ cũ
noticia rei geste. Uniuersitati vr̃e tenore p̃ntiũ inotescat: ꝙ cũ inter bernardũ p̃orẽ — Hic narratur cõtrouersia inter priorẽ cartusie: et alios p̃ores ordinis / sup modo celebrandi capitulũ generale.
dom⁹ cartusie ⁊ guigonẽ del groyn monachũ eiusdẽ dom⁹/ ⁊ ꝯuentũ eiusdẽ dom⁹
⁊ adherentes eis ex vna ꝑte: ⁊ henricũ p̃orẽ portaꝝ/ ⁊ rifferiũ p̃orẽ vallis sctẽ ma/
rie ordinis cartusieñ. ꝓcuratores vniuersitatis p̃oꝝ/ q̃ fuerũt ꝯgregati cartusie/ in
caplo generali celebrato: Anno dñi millesimo ducentesimo/ q̃nq̃gesimoq̃rto: die
veneris ante ascensionẽ dñi/ ⁊ adherẽtes eis ex altera ꝑte: sup modo celebrãdi ca/
pitulum generale: ⁊ sup modo diffiniendi ibidẽ/ ⁊ sup q̃busdã alijs/ orta esset ma/
teria q̃stionis. ¶ Tandem vtraq̃ pars sup p̃missis ⁊ super pertinentibus ad pre/ — Compromissum.
missa cõpromiserũt in nos spõte ⁊ vnanimiter/ ꝓut in instrumẽto sigillis eorundẽ

Instrumētū compromissi.

roborato/plenius continetur sub hac forma. ¶ Nos frater bernardus prior do/ E
mus cartusie: ⁊ frater guigo del groyn/monachus eiusdem domus: ⁊ frater henri/
cus prior portarum: ⁊ frater rifferius prior vallis sancte marie ordinis cartusieñ.
notum facimus vniuersis p̄sentes litteras inspecturis: q̄ nos super discordia mo
ta de modo celebrandi capitulum nostrum generale: ⁊ de modo diffiniendi in ca/
pitulo/⁊ super omnibus querelis motis ꝓpositis vsq; ad hodiernum diem: ⁊ etiā
ꝓponendis infra tres dies/iter nos videlicet p̄dictos/ fratrem. B. priorē: ⁊ fratrē
G. ⁊ domū cartusie/⁊ adherentes nobis ex vna parte: et nos alios predictos prio
res/ videlicet fratrem henricum ⁊ fratrem rifferium ꝓcuratores vniuersitatis pri/
orum ordinis cartusieñ. qui fuerunt cōgregati in capitulo generali celebrato: An/
no dñi millesimo ducentesimo quinquagesimoquarto/die veneris ante ascensio/
nem dñi: et adherentes nobis ex altera parte: ꝓmittimus bona fide ⁊ stipulatio/
ne legitima interposita/⁊ sacrosanctis tactis corporaliter euangelijs ꝓ nobis ⁊ do/
mibus ⁊ cōuentibus nostris ⁊ monachis ⁊ p̄oribus adherētib⁹ nobis: ⁊ ꝓ succes/
soribus nr̄is/⁊ eorꝝ q̄ꝫtū possumus stare sup p̄missis: ⁊ sup oībus ptinētib⁹ ad pre/
missa de plano/ sine strepitu aduocatorꝝ seu iudiciorꝝ alte ⁊ basse/arbitrio ordina/
Noīa arbitrorum. tioni seu dicto venerabilium patrū ⁊ dñorꝝ Johānis dei gratia archiepiscopi vie/ F
neñ. ⁊ philippi eiusdē mīatiōe p̄me lugduñ. eccl'ie electi: ⁊ virorꝝ religiosorꝝ fratrꝝ
humberti/magistri ordinis fratrū p̄dicatorꝝ: ⁊ fratris radulphi de varey. ⁊ fratris
petri rocelins de ordine fratrū p̄dicatorū/cōcorditer ab eis ꝓlatis/etiā iuris ordi/
ne non seruato. Predicta etiam facta sunt ⁊ concessa/de consilio ⁊ cōsensu prioris
maioreui: ⁊ prioris allionis ordinis cartusieñ. quos nos p̄dicti: frater henricus et
frater rysferius specialiter vocauimus ad p̄missa. Et ego etiā p̄dictus frater hen/
ricus/p̄missa vniuersa ⁊ singula ꝓ me ⁊ ꝓ priore silue ordinis cartusieñ. qui mihi
cōmisit vices suas: promitto bona fide ⁊ stipulatione legitima interposita/et per
iuramētum corporaliter p̄stitum seruare firmiter/⁊ fideliter adimplere: Qꝫ si forte su
per premissis a predictis arbitris seu arbitratoribus non fieret vel non perficere/
tur infra quindecim dies ordinatio/tunc deberent littere ⁊ ratiōes ⁊ iura vtriusq;
partis ⁊ etiam aliud compromissum qd̄ p̄cessit in suo robore permanere. ¶ Pre/
dicta igitur omnia ⁊ singula promittimus ⁊ iuramus seruare ⁊ tenere pro nobis
⁊ nobis adherentib⁹: ⁊ inducere adherentes nobis ⁊ socios nostros bona fide et
pro posse nostro/ad consentiendum ordinationi que fiet super premissis concor/
diter per predictos: ⁊ procurare ⁊ laborare bona fide in capitulo nostro generali G
proximo celebrando: vt ordinatio que super premissis/per predictos modo pre/
dicto facta fuerit/approbetur ⁊ ratificetur. Et tandem etiam q̄ a domino papa
confirmetur: ⁊ vt si quid forte s̄m iura ibi deficeret/per ipsum suppleatur de ple/
nitudine potestas. Est etiā actū ⁊ ꝯcessum inter ptes: vt p̄dicta cū expēsis taxan/
dis a p̄dictis arbitris ꝓcurent̄ ⁊ cōpleant̄. ¶ Renūciam⁹ aūt nos oēs p̄dicti spō/
tanee ⁊ ex certa sciētia ⁊ sub vinculo p̄stiti iuramēti/bn̄ficio restitutiōis in integrū
⁊ exceptiōibus doli ⁊ in factū ⁊ oī exceptiōi ⁊ p̄uilegio seu indulgētie cuiuscūq; i/
petratis vel etiā impetrādis/ ⁊ iuri dicēti: generalē renūciationem nō valere: ⁊ oī
auxilio iuris canonici vel ciuilis/ vel etiā ꝯsuetudinis qd̄ cōtra p̄dicta nobis aliq̄
modo cōpetere vel ꝓdesse posset. ¶ In cuius rei testimoniū: ego p̄dictus frater
guigo del groyn/cū sigillū ꝓpriū nō haberē/p̄n̄ti charte sigillum prioris domus
cartusie apponi feci: Et nos etiā alij p̄dicti priores sigilla nr̄a apposuimus. Nos
etiam p̄dicti p̄or maioreui/ ⁊ p̄or allionis ad p̄ces p̄dictorꝝ/p̄n̄ti charte sigilla nr̄a
apposuimus in testimoniū veritatis. Actum anno dñi millesimo ducētesimo q̄n/ H
quagesimoq̄nto. xiiij. kalēdas martij. ¶ Nos igit̄ p̄dicti/iohannes dei gr̄a sancte
vieneñ. ecclesie vocatus archiepiscopus: ⁊ philippus diuina ꝑmissiōe prime lug/
duneñ. ecclesie electus: ⁊ frater hūbertus magister ordinis fratrū p̄dicatorꝝ: ⁊ fra/
ter petrus rocelins: ⁊ frat̄ radulphus de varey eiusdē ordinis/p̄dictū cōpromissū
de assensu/⁊ ad p̄ces dictarꝝ partium ꝓ bono pacis in nos recipientes: auditis ⁊
ventilatis diligenter his que dicte partes coram nobis ꝓponere voluerunt: ⁊ di/
ligenti ⁊ frequenti tractatu super his habito/deum habentes p̄ oculis. ¶ Tandē
anno dñi millesimo ducētesimo q̄nq̄gesimoq̄nto/mēse februarij/die sabbati añ fe
stū cathedre scti petri: dict̄ ptib⁹ assignata/legitīe ⁊ ꝑemptorie/ad audiēdā sniam

A seu ordinationē nostrā/eadē die p̄sītibus coram nobis oībus q̄ in nos cōpromise
rant/sup p̄missa q̄stione ⁊ aliis q̄relis corā nobis ꝓpositis in scriptis ferēdo sentē
tiā/omnes simul vnanimiter ⁊ ꝯcorditer/vno ꝓ oībus seu vice omniū ꝓnūciāte/
arbitrati sumus/ ordinauimus seu diximus in hūc modū:arbitramur/ordinam⁹
seu dicimus sup p̄missis vnanimiter ⁊ ꝯcorditer. ¶ In primis vt cap̄lm generale
totius ordinis cartusiensis in domo cartusie semꝑ annis singulis celebret/nisi for
te ad certum tempus ex aliqua certa causa:⁊ tūc de ꝯsensu prioris domus cartu/
sie/⁊ omniū diffinitoꝝ oporteret illud alibi celebrari. ¶ Singulis vero annis/col
lecto generali capitulo apud domū cartusie : prior domus cartusie/vnum discre/
tum ⁊ idoneum nominet electorem diffinitorum; videlicet quem voluerit/seu de
monachis domus cartusie/seu de prioribus in eodē capitulo congregatis. ¶ De
inde quinq̄ priores primaꝝ domoꝝ ipsius ordinis post domum cartusie/singu/
lariter singuli alios singulos diffinitorum nominent electores:siue de monachis
domus cartusie/siue de prioribus in eodem capitulo constitutis. ¶ Hoc pensato
tamen de equali ⁊ debita portione: vt quinq̄ p̄dicti priores qui diffinitoꝝ electo
res nominant/ annis mutent singulis successiue domoꝝ ordinis cartusieñ. ordi/
B ne conseruato:descendendo videlicet ꝑ singulos priores in capitulo p̄ntes vsq̄
ad vltimum inclusiue:⁊ postmodum a capite inchoando/priore domus cartusie
nō mutato. ¶ Sex igit electores statim postq̄ vt supra dictū est fuerint nomina/
ti/secedent in locum ad hoc specialiter deputatum:⁊ breui tractatu inter se habi/
to absq̄ vlla ꝑsonaꝝ/partium/nationum vel conditionum acceptiōe/eligāt octo
diffinitores ꝓ sue arbitrio voluntatis:siue de seipsis/siue de p̄oribus/siue de mo/
nachis domus cartusie in eodē capitulo constitutis:quos teste fideli conscientia
magis idoneos iudicabūt. Quibus electis/vnus eligētium diffinitores/ipsos ꝑ
hunc modum electos vice sua ⁊ collegaꝝ suoꝝ in cōmuni mox audientia publica
bit. Qui diffinitores electi ⁊ nominati/habebunt plenitudinem potestatis/vna
cū priore domus cartusie:ordinare/statuere ⁊ diffinire: que s̄m deū ⁊ ꝓpositi car/
tusieñ. ordinis obseruationem/melius ⁊ vtilius in ipso capitulo viderint ordinā/
da. ¶ Ita dumtaxat q̄ quicquid ab omnibus eis vel saltem a maiori parte ipso/
rum omnium:hoc est a quinq̄ diffinitum fuerit vel statutum/plenam habebit in
toto ordine firmitatem. Hoc excepto q̄ generalem ⁊ euidentem relaxationem or/
C dinis / vel propositi cartusieñ. per constitutionem aliquam / vel statutum facere
non valebunt : nisi vel omnes diffinitores cum priore cartusie / vel saltem quat/
tuor cum eodem consenserint in idipsum. ¶ Si vero dissentiente priore cartusie/
septem vel octo diffinitores/aliquid in hoc casu ordinauerint vel statuerint:tunc
duo arbitri eligantur / vnus ex parte prioris cartusie : et alius ex parte diffinito/
rum:⁊ tertius sit cōmunis de toto electus monachoꝝ cartusieñ. et priorum colle/
gio:ita tamen q̄ nullus sit de diffinitoribus supradictis. Et quicquid ipsi tres vl'
saltem duo ex eis super ordinatione illorum septem vel octo diffinitorum tenen
dum vel respuendum esse dixerint / preualebit. ¶ Ad hec etiam ordinamus / q̄
dispensatio ad relaxationem rigoris ordinis pertinens /cum aliqua vel aliqui/
bus domibus/specialiter ꝑ capitulū generale facta/ non valeat vsq̄quo per duo
capitula generalia cōtinua fuerit approbata. ¶ Nulla etiā constitutio vel statu/
tum per capitulum generale fieri poterunt cum effectu:nisi per duo generalia ca/
pitula continua approbentur/non obstante aliquo quod superius sit expressum.
D ¶ Sed nec singulares libertates/prerogatiue seu emunitates domus cartusie/
quas hactenus habere singulariter consueuit : per aliquam diffinitionem vnius
siue plurium capitulorum/siue priuatorum / siue generalium auferentur eidem.
¶ Insuper etiam potestas prioris cartusie et auctoritas quam habet in capitu/
lis generalibus : ⁊ quam hactenus habuerit super annum/ auctoritate capituli
generalis eidem semper remaneat:⁊ eadem super annum/auctoritate capituli ge
neralis vtatur : nec alteri possit committi / nisi ex aliqua causa in certo articulo et
ad tempus determinatum de consensu eiusdem prioris ⁊ omnium diffinitoꝝ ali
ter contingeret ordinari. Per hoc tamē nullum p̄iudicium volumus his fieri que
sunt sup̄ius ordinata. ¶ Ad celebrandū vero p̄uatu cap̄lm sup annū/vocare tene
bit p̄or cartusie p̄ores alios q̄ttuor/de magl' discretis ⁊ idoneis/nec multū remot'

Sētētia arbitroꝝ.
Qꝫ semꝑ capl'ꝫ generale teneat i cartusia /nisi ex certa causa/ad tempus et de consensu ⁊c̄.
Prior cartusie nominat vnū et discretum electorē.
Quinq̄ p̄ores/nomināt alios quinq̄ electores
Mutant p̄ores q̄ nomināt electores annis singulis.
Sex electores eligāt octo diffinitores.
Diffinitores h̄nt plenitudinē p̄tātis.
Ab oīb⁹ vel saltem a quinq̄ ⁊c̄.
De his q̄ ꝯcernūt relaxatiōes ordinis
Pro auctoritate p̄oris cartusie.
Eligunt arbitri.
Per duo capitula
Pro prerogatiuis domus cartusie
Pro auctoritate p̄oris cartusie.
De priuato cap̄lo.

illos dumtaxat/qui per diffinitionem generalis capituli ad hoc fuerint nomina/ E
ti. ¶ Ordinamus etiam / vt vtraq₃ pars ad hm̄oi ordinationis nostre confirma/
tionem/a sede apostolica obtinendam/laborare sine mora/bona fide teneatur:ita
vt si fieri poterit/habeat̃ ante generale capitulum ꝓximo celebrandum:ꝛ ẜm ip/
sam regat̃ capitulum /si fuerit confirmata. Si vero ante ꝓximum capitulum con
firmatio hm̄oi ordinationis obtenta nō fuerit/ capitulo congregato inducantur
ab vtraq₃ parte bona fide/ et pro posse suo/omnes in capitulo cōgregati:vt cōsen
tiant ꝛ ratam habeant/ et cōfirmari sine mora ꝓcurent a sede ap̄lica ordinationē
premissam. ¶ A noīationibus vo̾ electoꝝ ꝛ ab electiōe diffinitorū : ꝛ ab his que/
cūq₃ ꝑ diffinitores vel a diffinitoribꝰ fieri solent in illo capitulo/supersedeat̃ om/
nino: Utraq₃ vero pars confirmationem ordinationis nostre hm̄oi in forma sua
integra ꝛ tenore/ sine additione vel diminutione vel mutatione aliqua procura/
De expensis — re sine mora/bona fide pro posse suo/efficaciter expensis ꝓpriis teneat̃. ¶ Refun/
dantur autem eis expense/ẜm taxationem in primo generali capitulo postea ce/
lebrando/martini prioris vallis sancti petri/ꝛ henrici prioris portaꝝ cartusiēsis
ordinis/ꝛ hugonis monachi domus cartusie/vel duoꝝ ex ipsis si discordarent ar/
bitrio faciendam. Quorū si forte aliquem vel aliquos abesse contigerit/loco illi/
us vel illoꝝ ꝑ capitulum idonei taxatores aliꝫ statuant̃. Omnes autem teneant̃ F
in hoc casu solutionis/videlicet expensarum/quas taxauerint p̄dictis taxationi/
bus obedire. De expensis vero in ꝓcurando confirmationis negocio/ab vtraq₃
parte factis/eoꝝ q̄ nuncios vel ꝓcuratores ad hoc mittent /iuramēto sine aliqua
ꝓbatione credat̃. Hanc autem ordinationem de cōmissione taxationis expensa/
rum/facimꝰ de cōsensu partiū speciali. ¶ Hec autē p̄dicta/vniuersa ꝛ singula/que
ꝓ bono pacis ordinamus/salua in omnibus auctoritate et voluntate sedis apo/
stolice intelligimus /ꝛ intelligi volumus esse facta. ¶ In cuius rei testimonium:
nos p̄fati : iohānes dei gratia sancte viennēsis ecclesie/vocatus archiepiscopus:
ꝛ philippꝰ ꝑmissione diuina/prime lugdunēsis eccl̄ie electus:ꝛ frater humbertus
magister ordinis fratrū p̄dicatoꝝ:ꝛ frater petrus de rochelins de tharentasia:et
frater radulphus de varey eiusdem ordinis/presenti charte sigilla nostra apponi
mus. Ad maiorem etiam firmitatem/nos p̄dicti priores: videlicet bernardus pri
or cartusie:henricus prior portaꝝ:rifferius prior vallis sancte marie/p̄missa ap/
probando/p̄senti charte sigilla nostra apponimus. ¶ Ego etiam p̄dictus guigo G
del groyn/cum sigillum ꝓprium non habeam/p̄missa approbando:p̄senti charte
sigillum prioris domus cartusie appono. ¶ Et nos p̄fatus B. prior domus car/
tusie sigillum nostrum predicto guigoni del groyn ad p̄ces eius accōmodamus.
¶ Actum lugdun̄. in domo fratrū p̄dicatorū: Anno domini millesimo ducentesi/
mo quinquagesimoquinto/mense februariꝫ:die sabbati ante festum cathedre san
cti petri. ¶ Nulli ergo omnino hominū/liceat hanc paginam nostre confirmatio/
nis infringere:vel ei ausu temerario contraire. ¶ Si quis autem hoc attemptare
p̄sumpserit/indignationem omnipotentis dei/ ꝛ beatoꝝ petri ꝛ pauli apostolo/
rum eius/se nouerit incursurum. ¶ Datum anagnie:sexto idus octobris/pontifi/
catus nostri anno secundo.

Idem ꝙ non tenemur soluere decimas de feno pratoꝝ.

Originale ē in cartusia signatuz per A.67.

Lexander ꝛc. Dilectis filiꝫ/priori ꝛ conuentui cartusie/ac
vniuersis prioribus ꝛ fratribus cartusiensis or
dinis/salutem ꝛc. ¶ Hoc sibi apud sedem apostolicam/ sacra vestri H
ordinis religio/piꝫ vite/conuersationisq₃ celestis moribus vendica/
uit:vt vos beniuolo ꝓsequentes fauore/omnem vobis quā cum deo possumus
Decimas soluere non tenemur de feno pratorum — gratiam faciamus. ¶ Hinc est ꝙ vestre deuotionis p̄cibus inclinati:vt de prato/
rum vestrorū feno/nulli decimas soluere teneamini: auctoritate vobis p̄sentium
indulgemus:districtius inhibentes/vt nullus a vobis hm̄oi decimas exigere vł
extorquere p̄sumat. Nulli ergo ꝛc. Si quis autē ꝛc. ¶ Datum anagnie. xv. kalen/
das maiꝫ/pontificatus nostri anno sexto.

A Clemẽs quartus



Clemẽs quartus: ꝙ nõ possumus in causam trahi extra propriã diocesim etiã ꝑ legatos aut litteras sedis aplice: nisi de idulgẽtia eiusdẽ plenã ⁊ expressam huiusmodi de verbo ad verbũ fecerint mẽtionẽ.

40 B **Clemens** epũs/seruus seruorũ dei: dilectis filijs cartusie: ac alijs prioribus et fratribus vniuersis cartusieñ. ordinis: salutẽ et aplicam bñdictionẽ. ¶ Speciali gratia et fauore/ illa vos de causa dignos potissime reputamus: qr toto cordis affectu: ad hoc semp intẽditis/ vt per sancte cõuersationis ⁊ vite studiũ/ in cõspectu dei ⁊ hominũ placeatis. ¶ Hinc est ꝙ nos vestris supplicationibus inclinati/ auctoritate vobis p̃sentiũ indulgemus/ vt vos vel aliqui vestrũ extra vestras ciuitates vel diocesim trahi nõ possitis in causam/ per litteras aplice sedis/ vel legatoꝝ ipsius: nisi littere sedis eiusdẽ de indulgẽtia huiusmodi plenã ⁊ expressam/ ac de verbo ad verbũ fecerint mentionem. ¶ Ceterũ excõicationis/ suspẽsionis ⁊ interdicti sentẽtias si quas in vos vel aliquẽ vestrũ cõtra indulta huiusmodi ꝓmulgari cõtigerit: decernimus irritas ⁊ inanes. ¶ Nulli ergo omnino hominũ/ liceat hanc paginã nostre concessionis ⁊ cõstitutionis infringere/ vel ei ausu temerario cõtraire. Si quis autẽ hoc attemptare p̃sumpserit/ indignationẽ om̃ipotẽtis dei/ ⁊ beatorũ petri ⁊ pauli aplorũ eius se nouerit incursurũ. Datũ ꝑusij. iiij. noñ. maij/ põtificat⁹ nr̃i anno p̃mo.

Originale est ĩ cartusia signatũ per A. 68.

Per litteras apostolicas nõ possum⁹ trahi extra diocesim/ nisi fiat ĩ litteris exp̃ssa mẽtio de isto indulto.

Cassant cẽsure in contrarium late.

C **Idem** ꝙ nõ soluamus decimas possessionũ q̃s infra terminos habem⁹: et quas ꝓprijs manibus vel sumptib⁹ laboram⁹: nisi interuenerit pactũ vel p̃scriptio. Et sunt due bulle.

41 **Clemẽs** epũs/ seruus seruorũ dei: dilectis filijs cartusieñ. ac alijs priorib⁹ et fratrib⁹ vniuersis cartusieñ. ordinis: salutẽ ⁊ aplicam bñdictionẽ. Speciali gratia ⁊ fauore/ vos illa de causa dignos potissime reputam⁹: qr toto cordis affectu/ ad hoc semp intenditis: vt per sancte cõuersationis ⁊ vite studiũ in cõspectu dei ⁊ hoim placeatis. ¶ Hinc est ꝙ nos vestris supplicationibus inclinati/ vobis vniuersis ⁊ singulis/ vt laboꝝ vestroꝝ de possessionibus/ tam ante q̃ post generale cõsiliũ acq̃sitis quas ꝓprijs manibus vel sumptibus infra vestros terminos colitis: nulli decimas soluere teneamini: auctoritate presentiũ indulgemus: districtius inhibẽtes/ ne q̃s a vobis de huiusmodi laboribus/ decimas exigere vel extorquere p̃sumat.

D ¶ Nõ obstãte ꝙ aliq̃ dom⁹ vestri ordinis/ decimas de hm̃oi laboribus aliq̃n p̃soluerint/ dũmodo inter vos vel aliquos vestrũ/ ⁊ rectores ecclesiarũ/ ad q̃s decime p̃dicte ꝑtinent/ de ipsis soluendis pactũ nõ interuenerit: vel tanto tp̃e eas solueritis ꝙ sufficeret alias legitime p̃scribenti. ¶ Nulli ergo oĩno hoim liceat hanc paginã nr̃e cõcessionis ⁊ inhibitiõis infringere vel ei ausu temerario cõtraire. Si q̃s autẽ hoc attemptare p̃sumpserit/ indignationẽ om̃ipotẽtis dei et beatorũ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius se nouerit incursurũ. Datum viterbij. xv. kl̃as ianuarij/ pontificatus nostri/ anno tertio.

Originale est ĩ cartusia signatuz per A. 83. et ꝑ A. 84.

De decimis nõ soluẽdis ꝓ possessiõib⁹ q̃s habem⁹ ĩfra terminos nostros et q̃s ꝓprijs manibus colimus.

Non obstãte ꝙ solutio ⁊c̃.

Idem ꝙ si due simul fiant electiones: q̃uis vna sit vitiata: alteri nõ p̃iudicet: etiã si de forma consilij generalis aliquid fuerit pretermissum.

42 **Clemẽs** epũs/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ priorib⁹ ⁊ fratribus vniuersis cartusieñ. ordinis: salutẽ ⁊ aplicam bñdictionẽ. ¶ Ex illo specialis dilectiõis affectu quẽ ad vestrũ ordinẽ gerimus/ ꝓuenire dignoscit: vt in his q̃ vobis ac eidẽ ordini cognoscim⁹ expedire

Originale est ĩ cartusia sigñtũ ꝑ A. 82.

votis vestris fauorabili ꝓmptitudine annuamus. ¶ Sane vestra nobis exhibi/ E
ta petitio continebat/ ꝙ cõtingit plerũqꝫ: ꝙ monasterijs vestris priorũ solatio de/
stitutis/ ꝑ tẽpore electiones que de futuris ibidẽ prioribus celebrant̃ ꝓpter sim/
plicitatẽ eligentiũ/ q̃ cõtẽplationi dediti/ nec iuris subtilitati dant operã/ nec con/
sulũt in hac parte peritos/ forma canonica nõ seruata nequeũt cõfirmari: Ex quo
vobis ac eidẽ ordini grauia imminẽt onera expensarũ/ ac al's nõ modicũ spiritua
liter ⁊ tẽporaliter incurritis detrimentũ. ¶ Quare sup hoc per nostrã ꝓuideri sol/
licitudinẽ suppliciter postulastis. ¶ Nos igit̃ vestre simplicitati parcere ac ordi/

Si vna ex duabus electiõib⁹ vitiat̃ alteri nõ ꝑiudicet.

nis ꝑlibati dispendijs volẽtes fauorabiliter obuiare: vt si forte monasterijs ipsis
vacãtib⁹/ duos disiũctiue in eis casu aliquo eligi cõtigerit in priores/ ꝑ alterã ele/
ctionũ ipsarũ/ reliq̃ dũmodo alias canonice fuerit celebrata/ nullatenus vitietur.

De electionib⁹ priorum.

Omissio forme cõsilij generalis non vitiat.

¶ Nos etiã si de forma cõsilij generalis aliq̃d fuerit ꝑtermissum: dum tamẽ de con
sensu eligentiũ cõstet/ ⁊ idoneitate ꝑsone/ electio huiusmodi ab eo qui ꝑsidet/ va/
leat confirmari: vestris inclinati ꝑcibus/ auctoritate vobis ꝑsentiũ indulgemus.
¶ Nulli ergo oĩno hoĩm liceat hanc paginã nr̃e ꝯcessionis infringere: vel ei ausu
temerario cõtraire. Si quis autẽ hoc attemptare ꝑsumpserit/ indignationẽ oĩmni
potẽtis dei/ et beatorũ petri ⁊ pauli aploꝝ eius/ se nouerit incursurũ. Datũ viter/
bij. xv. kl'as augusti/ pontificatus nostri anno secũdo. F

Idem ꝑcipit diocesanis vt per censurã ecclesiasticã cõpescãt eos qui cõtra indulta nobis ꝓuilegia nos molestãt.

Originale est ĩ cartusia signatuz per A.80. et ꝑ A.81.

Clemẽs epũs/ seruus seruorũ dei: venerabilib⁹ fratrib⁹/ archi/ 43
epĩs et epĩs/ ad quos littere iste peruenerint: salutẽ et
aplĩcam bñdictionẽ. Cum dilectos filios/ priores ⁊ frẽs cartusieñ. ordi
nis/ merito sue religionis charos habeam⁹ plurimũ ⁊ acceptos: man/
datũ qd̃ ꝑ eis facim⁹: tanto volum⁹ efficacius adimplere/ quãto grauius creato/

Conseruatoria.

rẽ nostrũ offendũt/ qui eos ex occasione aliq̃ ꝑsequunt̃. ¶ Quapropter vniuersi/
tati vestre ꝑ aplĩca scripta mandam⁹ atqꝫ ꝑcipimus: q̃tenus si q̃s contra indulta
eisdẽ priorib⁹ ⁊ fratribus priuilegia venire ꝑsumpserit ⁊ admonit⁹ resipiscere for/
te cõtempserit/ eũ nullius cõtradictione vel appellatione obstãte: per censurã ec/
clesiasticã compescatis: Ita ꝙ ijdẽ priores ⁊ fratres ꝑ instantiã vestrã debita gau
deant pace: et vos de celo iusticie ⁊ ope pietatis possitis apud deũ ⁊ hoĩes cõmẽ/
dabiles apparere. Datũ viterbij idus iulij/ põtificat⁹ nr̃i anno scd̃o. Duplex est. G

Idem de eodem.

Originale est ĩ cartusia signatuz per A.86. et ꝑ A.87.

Clemens epũs/ seruus seruoꝝ dei: venerabilib⁹ fratrib⁹/ vni/ 44
uersis archiepĩs et epĩs/ ad quos littere iste ꝑuene
rint: salutẽ ⁊ aplĩcã bñdictionẽ. Cum dilectos filios priores et frẽs car
tusieñ. ordinis merito sue religiõis charos habeamus/ plurimũ ⁊ acce/
ptos: mandatũ qd̃ pro eis facim⁹/ tanto volum⁹ efficacius adimpleri/ quãto gra/
uius creatorẽ nostrũ offendũt q̃ eos occasiõe aliq̃ ꝑsequunt̃. ¶ Quapropter vni/
uersitati vr̃e ꝑ aplĩca scripta mandam⁹ atqꝫ ꝑcipimus: q̃tenus si q̃s ꝯtra indulta

Conseruatoria

eisdem priorib⁹ ⁊ fratrib⁹ ꝓuilegia venire ꝑsumpserit/ idqꝫ notoriũ fuerit: aut vo/
catis qui euocãdi fuerint/ vobis vel alicui vestrũ de plãno absqꝫ oblatione libelli

Sine strepitu

sine strepitu etiã ⁊ figura iudicij de hmõi ꝑsumptione ꝯstiterit/ ac admonit⁹ resipi
scere forte cõtẽpserit/ vestrũ q̃libet subditos suos/ nulli⁹ cõtradictiõe vel appella/

Appellatiõe non obstante.

tione obstante/ ꝑ cẽsurã ecclesiasticã cõpescatis: Ita ꝙ ijdẽ ꝓores et frẽs ꝑ instãtiã
vestrã debita gaudeãt pace/ ⁊ vos de celo iusticie ⁊ ope pietat' possit' apud deũ ⁊ H
hoĩes cõmẽdabiles apparere. Datũ viterbij. x. kl'as februari. põtificat⁹ nr̃i ãno. iij.

Idem ꝙ dom⁹ cartusie ⁊ scti bartholomei d' trisulto possint scribere ad curiã romanã nõ obstãte statuto ꝯtrario.

Originale est ĩ cartusia signatuz per A.90. et ꝑ A.91.

Clemens epũs/ seru⁹ seruoꝝ dei: ad futurã rei memoriã: Ad 45
nostrũ ꝑuenit auditũ/ ꝙ diffinitores capl'i genera/
lis cartusieñ. ordinis nouiter ĩ eodẽ capl'o/ cũctis priorib⁹ ⁊ monachis

A ac ceteris dicti ordinis fratribꝰ/districte in virtute obediētie/preceperunt:ne q̄sq̄
eorū per se vel interpositā ꝑsonā/tacite vł expresse/nobis vel alicui de romana cu
ria scriberet:nec aliq̄d cōtra statuta/libertatē/seu cōsuetudinē eiusdē ordinis siue
cōtra cōpositionē inter maiorē domū cartusie/et ꝑores dicti ordinis factam/quo
modolibet ꝓcuraret. ¶ Nos igit̄ attendētes/ꝙ talis p̄cepti obseruatio/in graue
dispendiū/dilectorū filioꝝ prioris ꝛ cōuentus dicte maioris domus/ posset mul
tipliciter redundare: Ipsi quoq̄ domui que p̄cipuis est manutenēda fauoribus/
et de cuius statu ꝓspero sollicite cogitamus: Nec nō domui scti bartholomei de
trisulto alatrineñ. diocesis/quā romanā fundauit eccl'ia/ sup̄ his specialiter defer
ri volētes/ priores cōuentus ꝛ ceteros fratres domoꝝ earundē/a p̄dicti obserua
tione p̄cepti generaliter et specialiter/ auctoritate ap̄lica duximus eximēdos: Ita
ꝙ eodē p̄cepto nequaq̄ obstāte/ nob ꝛ cuicūq̄ voluerint de p̄dicta curia scribere/
B nuncios mittere:ac q̄cq̄d ad salutē suam ꝛ ꝓsperū statū domorū ꝛ ordinis p̄dicto
rum expedire viderint libere valeāt ꝓcurare. Dictis insup̄ diffinitoribus/ ꝛ cap̄lo
districtius inhibemus/ne cōtra eosdē priores ꝛ cōuētus / cōmuniter vł diuisim in
aliquo hac occasione ꝓcedant. ¶ Nos eñ excōicationis/ suspēsionis ꝛ interdicti
sentētias/ꝛ q̄slibet penas si q̄s in eos vel eoꝝ aliquē p̄textu p̄cepti huiusmodi nō
seruati/cōtra exemptionis ꝛ inhibitionis nr̄e tenorē:a quoq̄ ꝓmulgari vel infli
gi cōtigerit/exnunc decernimus irritas et inanes. ¶ Nulli ergo oīno hoīm liceat
hanc paginā nr̄e exemptionis/inhibitionis ꝛ cōstitutionis infringere/vel ei ausu
temerario cōtraire. Si q̄s autē hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē oīpoten
tis dei/et beatorū petri ꝛ pauli ap̄loꝝ eius/se nouerit incursurū. Datū viterbij. v.
kł'as augusti/pontificatus nr̄i anno q̄rto. Duplex est bulla.

Priores ꝛ fratres domus cartusie: ꝛ scti bartholomei de trisulto possunt scribere i romanā curiam/statuto nō obstante.

C

Idem ꝙ possumꝰ recuperare hereditatē ꝓfessoꝝ nostroꝝ. Cuius bulla est in domo vallis oīm sanctoꝝ.

46 Clemēs ꝛc. dilectis filijs/priori cartusie/ac vniuersis prioribꝰ
et fratribus cartusieñ. ordinis:salutē ꝛc. ¶ Deuotio
nis vestre p̄cibus inclinati:petendi et recipiēdi partē bonoꝝ mobiliū
et immobiliū/que vobis quoquo modo cōpeterēt/ si in seculo reman
sissetis/liberā vobis licentiā auctoritate p̄sentiū duximus concedendā: Ita tamē
ꝙ eadē bona/ postq̄ ad manꝰ vestras ꝑuenerint/teneamini vendere iuxta statu
ta ordinis in vtilitatē domoꝝ earundē dictoꝝ bonorū preciū cōuertēdo. Datum
viterbij noñ. iunij/pontificatus nostri anno secūdo.

Originale est i domo vallis omniuꝫ sanctorū ꝓuincie alemanie superioris.
Priores et fratres ordinis/possūt petere et recipere portionē bonoruꝫ sibi cōpetentium ꝛc.

Idem ꝙ sine cōsensu prioris et cōuentus domus cartusie: cap̄l'm generale non possit aliq̄d imutare de statutis

factis: nec etiā tūc nisi per tria cap̄l'a imediate succedētia illud fue
D rit approbatū. Et reuocat quedā que fuerāt ꝑ generale capitulū
ordinata. Et est duplex bulla.

47 Clemēs ep̄us/seruus seruorū dei: dilectis filijs/priori et con
uentui domus maioris cartusie: et vniuersis priori
bus/fratribus et cōuersis cartusieñ. ordinis:salutē et apostolicā bene
dictionē. Christi spōsam/ sanctā ecclesiā/nullā rugam habentē aut ma
culā/sub vnitate fidei/religionū vniuersitas/ nō mediocri venustate decorat:que
licet vna dici possit et debeat propter suorum ciuium vnitatem:suis tamē per or
bem domibus distributa superne retinet ciuitatis exemplar / que cum sit vnica
multas habet/testāte domino/māsiones. ¶ Hec est veteris quidē arca noe miro
studio fabricata /mansiunculas habens ꝛ cameras/ac tristega. Hec ioseph mysti
ci tunica polymita. Hec demū ipsius domini/vestis est inconsutilis :sed desuper
contexta per totum: vt ex his pateat/ꝛ ecclesie ipsius vnitas que regulariū distin
ctionem professionum non abijcit: ꝛ earundem diuersitas/que materni corporis
nec tollit/nec lacerat vnitatē. ¶ Ad hanc sane pulchritudinē mirabiliem/q̄ splen
det/et splenduit: quasi q̄adā varietate circūdata/ pia mater retroactis tēporibꝰ

Originale ē in cartusia signatuꝫ per A.92. et ꝑ A.93.

Ad laudẽ ordinis
adiecit plurimum/ordo vester a suis fundatoribus: viris spiritualibus et tanquã e
adeps a carne penitus sepatis/magno pariter et exacto cõsilio circũcisus: qui ab
hominũ segregati consortijs/et ad vite subsidia necessaria/satis paucis contenti/
aquilarũ more nidum suum in arduis posuerunt in preruptis silicibus/ ꝛ inacces
sis rupibus habitantes/delitiarũ hortũ squalentis heremi solitudinẽ arbitrati:
vbi lectionibus/orationibꝰ et contemplationi vacantes/sollicitudine marthe se/
De terminis possessionũ ꝛ aialibꝰ.
posita/subsederunt ad pedes domini cum maria. Tandẽ vt eo liberius/tam stu/
diosum ocium/tam ociosum studium ꝓsequerent̃ ad votum: quo curis tempora
lium paucioribꝰ tenerent̃: certos sibi possessionũ terminos/certa genus sexum et
numerũ animaliũ processu temporis statuerũt: vt sicut rerũ possessio limitẽ/sic et
cupiditas finẽ acciperet: cum scd̃m lignorũ multitudinẽ ignis ardeat: et deducto
stipite vel subducto/cõsueuerit flamma minui vel perire. ❡ Ceterũ vt audiuimꝰ: f
qui paterna vestigia nõ se
pro tantis patribus nati filij/si tamẽ filij dici debeant: qui paterna vestigia nõ se
quuntur/in capitulis generalibꝰ ad officiũ diffinitorũ assumpti: ficto quodã com
passionis affectu/domorũ quarundã vestrarũ deplorantes penuriam: causantes
insuper/ꝙ generaliter totus ordo ꝑ religiões pauperes et modernas/elemosynis
pluribus defraudat̃: quibus olim cõsueuerat sustentari: de antiquis cõstitutioni
bus ꝛ obseruantijs vestri ordinis imutare plurima presumpserunt: ꝛ nuper inter
De numero aialiũ
cetera statuerũt/ꝙ domus singule omnis generis animalia libere possiderẽt: ꝙꝫ
De equitando procuratores.
procurator maioreui/ter in anno valeat equitare: ꝙꝫ prebendarij vestri/in vr̃is
De sepulturis
valeant cimiterijs sepeliri: ꝛ ꝙ prioribꝰ ꝛ cõuentibus singularũ domoꝝ/liceat ter
Dare ad censum
ras suas ꝛ grangias ad censum dare perpetuũ: ꝛ quẽcunꝫ contractũ facere: con/
De prerogatiuis cartusie
uersis et redditis minime requisitis: et plura alia que a vetusto eiusdem ordinis g
vsu laudabili noscuntur penitus aliena. ❡ Nonnulla insuper adiungentes que
prerogatiuis preiudicant/quas domus vestra maior habuisse dinoscit̃ ab anti/
quo: Sicꝫ vt dicit̃ per diuersa capitula/tam seuere ꝙ̃ vtiles ꝛ sincere constitutio
nes ꝛ obseruãtie ordinis relaxant̃: obscurat̃ aurum ipsius et color optimus imu/
tatur: et q̃ procurãt talia/eiusdem ordinis excellentie detrahunt/dum infirmitati
cõdescẽdere se cõfingũt. ❡ Nos vo/qui vos/vestrũ ordinẽ et diligimꝰ ꝛ dileximꝰ
ex affectu/in q̃ bone memorie qui scd̃m carnem nos genuit/pater noster ꝛ religio/
se vixisse noscit̃ et agonẽ suũ feliciter credit̃ cõsummasse: dictis dispẽdijs et simili
bus/salubri consilio duximus obuiandũ: ad id nostrũ flectentes intuitum: vt nec
ordinis libertas pereat circa ea que capitulũ generale pro tempore statuenda de
creuerit: nec in eam euagetur licẽtiã/vt eiusdem rigores/tam celebres/ tam famo/
sos leuis impetus voluntatis euacuet a sanctis patribus: nõ sine consilio prout
credimus/sanctispiritus introductos/et ad vitam cõmunẽ redigat/ tam preclare h
religionis statum et eminentiã singularẽ/vt per hanc viam mediã et eorum vite/
mus calumniã: qui cito nobis obijcerent/ꝙ facile de ieiunijs disputet venter ple
nus: et illorũ obuiemus astutie/ qui sub cilitio plusꝙ̃ expedit forsitan delicati: vt
voluntati proprie satisfaciant/ne quod absit dici conueniat voluptati necessitati/
bus aliorũ sese compati simulant: huius defectũ temporis allegantes/ qui vt di/
Ordinatio
cunt nõ patitur tante districtionis censuram. ❡ Statuimus igitur et inuiolabili/
Diffinitores nihil possunt immutare de antiquis constitutionibꝰ ordinis siue cõsilij prioris et monachorũ domus cartusie. Et nisi in tribus capitulis ꝛc̃.
ter obseruari precipimus: ꝙ de antiquis ipsius ordinis constitutionibus genera
li capitulo vel diffinitoribꝰ/nunꝙ̃ liceat absꝫ prioris et monachorũ domus ma/
ioris cartusie/consilio et assensu aliquid immutare. Sed nec eis consentientibus
immutatio huiusmodi robur habeat/donec eorũ perdurante consensu in tribus
capitulis generalibus successiue fuerit cõfirmata. Quod si secus fuerit attempta
tum/id decernimus irritum et inane. ❡ Et licet cõstitutiones/tam canonice ꝙ̃ le
gales/nõ preterita regulariter/sed futura dumtaxat respiciãt: Ea tamẽ que in ve
Reprobat quedã statuta tunc facta ꝑ caplm̃ generale.
stro caplõ generali nuꝑ fuere statuta/quorũ vel in specie vel in genere supra feci
mus mentionem/penitus reprobamus/et omni carere volumus robore firmita/
tis. ❡ Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginam nostre ꝯstitutionis/pre/
cepti/et reprobationis infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem
hoc attemptare ꝓsumpserit/indignationẽ om̃ipotẽtis dei/ ꝛ beatorũ petri ꝛ pau/
li apostolorũ eius/se nouerit incursurũ. Datum viterbij. xj. kl'as septembris/pon
tificatus nostri anno quarto. Duplex bulla.

A **Idem** ꝙ priores possint suos nouos professos semel a peccatis absoluere: et etiā a penis per ordinē institutis: ꝛ similiter nouos priores vicarij.

48 **Clemens** episcopus/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ priori cartusie/ ac vniuersis prioribus cartusien̄. ordinis: salutē et apostolicā bn̄dictionē. ¶ Ut ordinē vestrū eo salubrius manutenere possitis/ quo maiori per nos fueritis auctoritate muniti: Prioribus ordinis vestri absoluendi monachos eiusdem ordinis nouiter professos/ auditis eorū cōfessionibus/ semel a peccatis auctoritate nostra/ et a penis per cōstitutiones ipsius ordinis ꝯstitutis: Uicarijs vero vestris absoluendi simili modo priores eosdē in ipsorū nouitate priorū: plenā cōcedimus auctoritate ꝑsentiū facultatē. Datū viterbij non̄. iunij/ pontificatus nr̄i anno secūdo.

Originale est i cartusia signatuȝ per A. 74.

Priores possūt absoluere nouiter ꝓfessos auctoritate ap̄lica/ a penis: et vicarij nouos priores.

B **Idem** ꝙ possumus nostros delinquentes capere: excommunicare et incarcerare.

49 **Clemens** episcopus/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ priori cartusie: ac vniuersis prioribus cartusien̄. ordinis: salutē ꝛ apostolicā benedictionē. ¶ Ut ordinē vestrū eo salubrius manutenere possitis/ quo maiori per nos fueritis auctoritate muniti: Capiendi per vos vel per aliū seu alios/ ꝛ sub custodia detinendi et excōmunicandi monachos ꝛ cōuersos vestros fugitiuos seu cōtumaces aut inobediētes si reperti fuerint in habitu seculari vel vestro/ liberā vobis auctoritate presentiū cōcedimus facultatē. Decernētes vt ex hoc notā excōmunicationis nullatenus incurratis. Datū viterbij non̄. iunij/ pontificatus nr̄i anno secūdo.

Originale est i cartusia signatū per A. 73.

Possunt monachi fugitiui capi/ detineri/ et excōicari.

C **Idem** vt persone ordinis defectum nataliū patiētes si fuerint laudabilis cōuersationis: possunt ꝓmoueri ad sacros ordines et ad administrationes ordinis de licentia capituli generalis. Et sunt tres bulle similes.

50 **Clemēs** episcopus/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ priori cartusie: ac vniuersis priorib⁹ cartusien̄. ordinis: saluteȝ et apostolicam benedictionē. Regularis ordinis ꝓfessoribus religionis fauore/ non indigne aliqua permittunť/ que solent alijs interdici. ¶ Cum igiť ex parte vestra fuerit nobis humiliter supplicatū/ vt fratribus vestri ordinis defectū natalium patientibus curaremus/ de dispensationis gratia ꝓuidere. ¶ Nos attēdētes: ꝙ ad religionē cōuersi si fuerint in monasterijs suis laudabiliter cōuersati/ illegitimitatis macula nō obstante/ iuris ꝑmissione possunt libere ꝓmoueri: Tibi fili prior cartusie ꝛ successorib⁹ tuis prioribus: ac vniuersis prioribus ordinis vestri qui erūt pro tempore/ ꝑsentiū auctoritate cōcedimus: vt cum fratribus eisdē/ tam ꝑsentibus ꝙ̄ futuris/ ꝙ huiusmodi nō obstante defectu/ possint ad oēs ordines ꝓmoueri/ et ad administratiōes/ dūtaxat sui ordinis i locis religiosis assumi: et dispensetis auctoritate nostra: de consilio tamē ꝛ licētia generalis vestri capituli/ prout animarū suarū saluti videritis expedire.
D Datum viterbij non̄. iunij/ pontificatus nostri anno secūdo. Triplex est ista et sunt simul ligate eundem effectum cōtinentes.

Originale est i cartusia signatuȝ per A. 70. A. 71. ꝛ A. 72.

Priores ordinis possūt cū fratrib⁹ ordinis dispēsare/ vt nō obstante defectu nataliū possint ad omes ordines promoueri: de ꝯsilio tn̄ capl̄i generalis.

Idem ꝙ nō teneamur ꝓcurare nūcios vel legatos apostolicos: aut soluere subsidia vel exactiones: nec suꝑ hoc possumus excōicari. Et sunt tres bulle similes.

51 **Clemens** ep̄us/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ priori cartusie: ac vniuersis prioribus ꝛ fratribus cartusien̄. ordinis: salutē ꝛ ap̄licam benedictionē. ¶ Meritis vestre deuotionis inducimur: vt qđ a nobis suppliciter petitis/ ad exauditiōis gratiā quā

Originale est i cartusia signatū per A. 75. et p A. 76.

tum cum deo possumus fauorabiliter admittamus. ¶ Uestris itaq supplicatio- B
nibus inclinati/presentiū vobis auctoritate cōcedimus: vt ad exhibēdas ꝓcura-
tiones legatis aplice sedis/etiā si fuerint de latere sedis eiusdē/vel eius nunciis:
seu ad prestanda queuis subsidia seu exactiones/ quocūq nomine censeant/qui
buscūq ꝑsonis minime teneamini: nec ad id compelli aliqtenus valetis per litte-
ras aplicas vel legatorū eorundē: etiā si se specialiter extēderēt ad exemptos/ni-
si ꝓdicte littere aplice de hac cōcessione et ordine vestro plenā et expressam de ver
bo ad verbū fecerint mentionē. ¶ Nos eñ excōicationis/ suspēsionis et interdicti
sententias si quas cōtra tenorē huiusmodi nostre cōcessionis a quoq ꝓmulgari
contigerit/exnunc decernimus irritas et inanes. ¶ Nulli ergo oino hominū liceat
hanc paginā nostre cōcessionis et constitutionis infringere/vel ei ausu temerario
cōtraire. Si quis autē hoc attēptare ꝑsumpserit/indignationē omipotētis dei/ et
beatorū petri et pauli apostolorū eius/se nouerit incursurū. Datum viterbij.xv.
kl'as februarij/pontificatus nr̄i anno tertio.

Nō tenemur procurare nūcios aut legatos aplicos: nec ad solutionem aliquarū exactionum: nisi fiat in litteris apostolicis expressa mētio de ordine cartusieñ.

Idem ꝙ nō tenemur ex debito necessaria ministrare diocesanis vel alijs prelatis in domibus nr̄is. F

Originale est i cartusia sigtū p A.89

52 Clemens epūs/ seruus seruorū dei: dilectis filijs cartusie/et
ceteris prioribus et fratrib' cartusieñ. ordinis: sa-
lutē et aplicam bn̄dictionē. Deuotionis vestre ꝑcibus inclinati/tenorē
cuiusdā indulgētie felicis recordationis alexandri pape quarti/ꝑdeces-
soris nostri/ vobis et ordini vestro cōcesse/in registro ꝑdecessoris predicti repertū:
de verbo ad verbū ꝑsentibus fecimus annotari: qui talis est. ¶ Alexander eps/
seru' seruorū dei: dilectis filijs ꝑori cartusie/et ceteris priorib' et fratrib' cartusieñ.
ordinis: salutē et aplicā bn̄dictionē. ¶ Exhibita nobis deuotionis vr̄e petitio cō-
tinebat: ꝙ cū exhibeatis vos in hospitalitate oibus liberales diocesanis vestris/
et alijs ecclesiarū ꝑlatis/eorūq familijs cū ad domos vestras declināt/charitatiue
necessaria ministrātes: Nōnulli prelatorū huiusmodi gratiā ꝯuertere moliētes in G
debitū/ et deberi sibi qḋ sic spōte illis impēditis asserētes/vos et domos vr̄as mul
tipliciter aggrauāt et molestāt. ¶ Nos igit quieti vr̄e in hac pte paterna volētes
diligētia ꝓuidere/ne quisq ꝑlatus de cetero id ꝑsumat/auctoritate ꝑsentiū distri
ctius inhibem'. ¶ Nulli ḡ oino hoim liceat hanc paginā nr̄e inhibitiōis ifringere
vel ei ausu temerario ꝯtraire. Si qs aūt hoc attēptare ꝑsūpserit/indignationē oi-
potētis dei/ et btōrū petri et pauli aplorū ei'/se nouerit incursurū. Datū laterañ.vj.
id' februarij/pōtificat' nr̄i anno tertio. ¶ Per h aūt vob ius nouū acqri nolum':
sed antiquū tantūmō ꝯseruari. Datū viterbij.iiij.noñ.iulij/pōtificat' nr̄i anno.iij.

Vide bullam istā supra fol.8.G.

Qꝫ ex debito non tenemur ecclīarū prelatis/ cū penes nos declinant: aut eorū familie necessaria ministrare etc̄.

Idem ꝙ sum' exēpti a collectis: subsidijs et exactiōib': nec ex hoc possum' excōicari etiā p lr̄as aplicas.

Originale ē in cartusia signatuꝫ per A.69.

53 Clemēs epūs/seruus seruorū dei: dilectis filijs cartusie/ac vni-
uersis ꝑorib' et fratrib' cartusieñ. ordinis: salutē et apli- h
cā bn̄dictionē. Religiōis vr̄e meret honestas/vt vos speciali diligētes
i dn̄o charitate ꝓseqmur gr̄a sedis aplice ac fauore. ¶ Sane tenuitatē
vestrorū reddituū et ꝓuentuū sollicite attēdētes/ac p hoc volētes alicui' releuati-
onis solatio vos gaudere: Adinstar felicis recordatiōis alexādri pape ꝑdecessoris
nr̄i/auctoritate vobis ꝑsentiū indulgem'/vt ad ꝑstationē aliqrū collectarū/ subsi-
diorū et aliarū exactionū imponēdorū vobis et domib' vr̄is a sede aplica seu legatis
eiusdē aut ipsorū auctoritate ac mādato / nō teneamini p lr̄as ipsi' sedis seu lega-
torū ei'/ꝗ plenā et expssam de indulgētia hmōi et ordine vr̄o nō fecerint mētionē:
etiā si ꝯtineat in eisdē lr̄is/ꝙ id qḋ p eas mandat/fiat aliq indulgētia nō obstāte.
¶ Nos eñ excōicatiōis/ suspēsionis et interdicti sentētias/si qs occasione ꝑdictorū
in vos cōiter vel aliqs vestrum ab aliq ꝓmulgari cōtigerit/decernim' nō tenere.
¶ Nulli ḡ oino hoim liceat hāc paginā nr̄e ꝯcessiōis et ꝯstitutiōis infringere/vl ei
ausu temerario ꝯtraire. Si qs aūt hoc attēptare ꝑsumpserit/indignationē oipotē
tis dei/et beatorū petri et pauli aplorū eius/se nouerit incursurū. Datū ꝑusij.viij.
idus maij/pontificatus nostri anno primo.

De isto al[e]xādro ap[...] fol.9.B

Qꝫ non tenemur ad prestationē aliquarū collectarū/ subsidiorū/aut aliarum exactionū: nisi fiat expssa mētio de ordine.

A **Idem** de potestate absoluendi nouos professos et nouos priores.

54 **Clemēs** epus/seru⁹ seruoꝝ dei: dilectis filijs/priori cartusie/ac vniuersis ꝓorib⁹ cartusieñ. ordinis: salutē ꝛc. Ut ordinē vestrū eo salubrius manutenere possitis/quo maiori p nos fueritis auctoritate muniti: Priorib⁹ ordinis vr̄i/absoluēdi monachos eiusdē ordinis nouiter ꝓfessos/auditis eoꝝ ꝯfessionib⁹/semel a pctis auctoritate nr̄a/ꝛ a penis per cōstitutiones ipsius ordinis institutis: Uicarijs ꝟo vestris absoluēdi simili modo priores eosdē in ipsoꝝ nouitate priorū/plenā cōcedimus auctoritate presentiū facultatē. Datū viterbij non. iunij/pontificatus nr̄i anno secūdo.

Originale est i cartusia signatuz per A.73. et A.74.

Idē sup̄ fol.15. A. De absolutiōe nō ꝓfessorū ꝛ priorū

Idem ꝙ contra priuilegia nostra: nullus possit nos excōmunicare. Et sunt tres bulle.

55 **Clemēs** epus/seru⁹ seruoꝝ dei: dilectꝫ filijs/ꝓori cartusie/ꝛ vniuersis ꝓorib⁹ ꝛ fratrib⁹ cartusieñ. ordinis: salutē ꝛ aplicā bñdictionē. ¶ Quāto studiosius diuinis estis obsequijs deputati: tanto libētius illa vobis ꝯcedere fauorabili liberalitate intendim⁹: per q̄ vr̄e pacis cōmodū ꝓuenire valeat ꝛ quietis. ¶ Hinc est ꝙ nos vr̄is supplicationibus assensu beniuolo ꝯcurrētes: auctoritate vobis p̄sentiū indulgem⁹: vt nullus in vos cōiter vel diuisim ꝯtra ꝓuilegioꝝ vobis vel ordini vr̄o a sede aplica cōcessoꝝ/tenorē excōicationis sentētiā valeat ꝓmulgare. ¶ Nos em̄ sentētiā hmōi: si eā ꝯtra p̄sentis formā indulti ferri cōtigerit/exnunc irritā ꝓrsus decernimus et inanē. ¶ Nulli ḡ oīno hoīm liceat hanc paginā nr̄e cōcessionis ꝛ cōstitutionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē oīpotētis dei/ꝛ beatorū petri et pauli aploꝝ eius/se nouerit incursurū. Datum viterbij. v. non. iulij/pontificatus nr̄i anno secūdo.

B

Originale est i cartusia signatuz per A.77. et per A.78. et per A.79.

Qꝛ nō possum⁹ excōicare ꝯtra tenorem priuilegioꝝ ordinis.

C **Idem** ꝙ priores possunt absoluere subditos suos ab omnibus peccatis: Et vicarij priores suos nisi in casibus reseruatis sedi apostolice.

56 **Clemēs** eps/seru⁹ seruoꝝ dei: dilectꝫ filijs/ꝓorib⁹ ꝛ ꝯuētib⁹ vniuersis domoꝝ ꝛ locoꝝ cartusieñ. ordinis: salutē ꝛ aplicā bñdictionē. Piā affectionē vestrā q̄ regi celesti sup oīa placere: ac in sinceritate cordiū deſuire ꝗritꝫ/charitatiua dilectiōe cōplectimur/ꝛ ipsā vt salutarē ad quē tēdit effectū ꝑtingat/digne ꝓmpti fauorꝫ gratitudīe adiuuam⁹. ¶ Prouide sīqdē/nos deuotiōis vr̄e supplicatiōib⁹ benignū ipertiētes assensū/vob̄ filij ꝓores p̄sentiū auctoritate ꝯcedim⁹: vt singuli vr̄m sbditos suos de cōmissis q̄ vobis ꝯfessi fuerint/absoluere valeatis/iniūcta eis ꝓpter h̄ penitētia salutari. ¶ Uicarijs vr̄is ꝓores impēdēdi p̄misso mō vobis si oportunū fuerit/hmōi absolutionis bñficiū ꝯcedentes/auctoritate p̄dicta nihilomin⁹ potestatē: nisi q̄d absit vos aut sbditi p̄libati talia forsan cōmiseritis/ꝓpter que recursus merito ad sedē aplicam sit habendus. ¶ Nulli ḡ oīno hoīm liceat hanc paginā nr̄e cōcessionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē oīnipotētis dei/ꝛ beatoꝝ petri ꝛ pauli aploꝝ eius/se nouerit incursurū. Datum viterbij non. februarij/pontificatus nr̄i anno tertio.

Originale est i cartusia signatū per A.88.

Priores ordinis subditos suos: et vicarij priores possunt absoluere: nisi in casib⁹ in q̄b⁹ sedes apostolica esset consulenda.

D **Idem** cōfirmat ꝓuilegia alexandri ꝗrti: de q̄bus supra fit mentio in ꝓuilegijs dicti alexādri quarti.

57 **Clemēs** eps/ſu⁹ ſuorū dei: vniūsis christifidelib⁹ p̄sentes lr̄as inspecturis: salutē ꝛ aplicā bñdictionē. Tenores ꝗrūdā lr̄aꝝ seu indulgētiaꝝ/felicis recordatiōis alexādri pape p̄decessoris nr̄i/reptos in registro ipsi⁹/de ꝟbo ad ꝟbū p̄sentib⁹ fecim⁹ annotari: q̄ tales sunt. ¶ Alexāder eps/seru⁹ seruoꝝ dei: dilectis filijs/generali caplo cartusieñ. ordinis: salutē ꝛ aplicā bñdictionē. ¶ Licet sicut accepim⁹/tā ex ꝯstitutiōib⁹ vr̄is p sedem aplicā ꝯfirmatis/q̄s ex antiq̄ ꝛ approbata ꝯsuetudine vr̄i ordinis habeaꝛ: vt cū aliquā domū ordis eiusdē vacare: ac ei de aliq̄ p electionē seu postulationē ꝯtigerit

Originale est i cartusia signatuz per A.85.

Uide bullam istā supra fol. 8, B.

canonicā ꝓuideri/duo vicini ꝑores/aut si dom⁹ vacās a domo cartusie remota sit: E
ita vt nō teneaꝛ annis singulis generale visitare capl'm/tñ vn⁹ a fratrib⁹ eiusdē
dom⁹ vocati/electionē seu postulationē hmōi cōfirment auctoritate vr̄i capituli
vel admittant: Et electus huiusmodi postq̄ electioni de se facte assensum presti-
terit/plenā animarū curā in suos subditos cōsueuerit exercere. ¶ Quia tñ nōnul
li priores ꝛ fratres ipsius ordinis nihilominus dubitant/q̄ huiusmodi curā gere
re nequeāt priores taliter instituti/ ꝛ ꝓpter hoc habeant cōscientiā scrupulosam:
nobis humiliter supplicastꝭ/vt prouidere vobis/ꝛ eis saltē ad cautelā sup hoc sa/
lubriter curaremus. ¶ Volētes igitur de talium cōsciētijs quātū ad istum articu
lum pertinet/omnē ambiguitatis scrupulū amoueri/vobis ac huiusmodi priori/
bus ꝛ fratribus specialiter indulgemus: vt postq̄ in priores electi/electioni de se
facte assensum ꝓstiterint: ꝛ eorū electio per alios priores sic vocatos/prout superi
us dicitur/ fuerit ꝯfirmata/possint ꝛ debeāt/tam nostra q̄ ipsius ꝯstitutiōis vestre/ B
auctoritate curā gerere supradictā. ¶ Nulli ergo omnino hominū liceat hanc pa/
ginā nostre cōcessionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis aūt hoc
attēptare ꝑsumpserit/indignationē oīpotētis dei: et beatorū petri ꝛ pauli apo/
stolorū eius/se nouerit incursurū. Datum lateraū. xvij. kl'as februarij/pontificat⁹
Vide bullam istā supra fol. 9. C — nostri anno tertio. ¶ Alexander epūs/seruus seruorū dei: dilectis filijs/priori F
cartusie/et ceteris ꝑoribus ac fratribus cartusieñ. ordinis: salutem ꝛ apl'icam be/
nedictionē. Thesauro ꝟtutū sic preclara vestra religio suū semp astrinxit affectū:
q̄ habetur/et in conspectu regis eterni placita/et in oculis hominū gratiosa. Ipsa
quidē vt columba mitis et humilis/ ꝛ electa domini specialis/pulchra per totum
aspicitur/omnē a se rugā enormitatis abijciens ꝛ maculā deformitatis excludēs/vi
gilantib⁹ illis q̄ paterne sollicitudinis in ea gerūt officiū: q̄ ibidem nulle possint
vitiorū spine succrescere: sed ipsa florū honoris ꝛ fructuū honestatis imarcessibili
polleat vbertate. ¶ Propter hunc etenim sancte operatiōis effectū: nunq̄ ordo
vester officio aliene visitationis vel correctionis indiguit/sed de ipso aliq̄b⁹ alijs
reformationis beneficiū ex ꝓuidentia sedis apl'ice iam ꝓuenit. ¶ Cum itaq̄ nos
qui ex huiusmodi virtuosis actibus / spiritu in dn̄o exultamus/claris agnoscam⁹
indicijs/ dictū ordinē esse alijs recte vite speculū et salutifere cōuersatiōis exēplū:
q̄ ipse sicut olim / sic et in posterū ab illis dumtaxat prioribus ꝛ fratrib⁹ idoneis/
quos vos filij priores ad h̄ duxeritꝭ deputādos / et a nullo alio visitari possit aut G
corrigi/ auctoritate presentiū duximus statuendū. ¶ Eadē auctoritate nihilomi/
nus decernētes/vt si aliquid cōtra statutū huiusmodi a quoq̄ propria extiterit te
meritate presumptū/sit irritū et inane. ¶ Et si forte alique sentētie in vos occasio
ne huiusmodi prolate fuerint/ nullū robur obtineant firmitatis / mandato sedis
apl'ice semp saluo. ¶ Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre constitu
tionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attēptare ꝑsum
pserit/indignationē oīpotētis dei/et beatorū petri ꝛ pauli aploꝝ ei⁹/ se nouerit
Vide bullam istā supra fol. 8. G — incursurū. Datū lateraū. vj. idus februarij/pōtificat⁹ nr̄i anno tertio. ¶ Alexan/
der epūs/seru⁹ seruoꝝ dei: dilectꝭ filijs/priori cartusie/et ceteris priorib⁹ ac frib⁹ car
tusieñ. ordinis: salutē et apl'icam benedictionē. Exhibita nobis deuotionis vestre
petitio cōtinebat: q̄ cū exhibeatis vos in hospitalitate oīnibus liberales/ dioce/
sanis vestris/et alijs ecclesiarū prelatis eorūq̄ familijs/cū ad domos vestras de/
clinant/charitatiue ministrātes necessaria: Nonnulli prelatorū huiusmodi gratiā H
cōuertere moliētes in debitū/et deberi sibi qđ sic sponte illis impēditis asserētes/
vos ꝛ domos vestras mltipliciter aggrauāt ꝛ molestāt. ¶ Nos igitur quieti vestre
in hac parte paterna volētes diligētia ꝓuidere: ne quisq̄ ꝑlatus de cetero id ꝑsu/
mat/auctoritate presentiū districtius inhibemus. ¶ Nulli ergo oīno hominū lice
at hanc paginā nostre inhibitionis infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si
quis autē hoc attemptare ꝑsumpserit/indignationē oīpotētis dei/ et beatorū
petri et pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursurū. Datū lateraū. vj. idus februa/
Vide bullam istā supra fol. 8. F — rij/pontificatus nr̄i anno tertio. ¶ Alexander epūs/seruus seruoꝝ dei: dilectis
filijs/ priori cartusie/ et ceteris ꝑorib⁹ cartusieñ. ordinis: salutē et apl'icā bñdictio
nē. Aiarū salutē plenis desiderijs affectātes/auctoritate vobis ꝑsentiū idulgem⁹
vt vos ꝛ frēs ordinis vr̄i ꝑsbyteri qb⁹ id duxeritꝭ cōmittēdū/mercēnarioꝝ vxoꝝ q

A vobis domestice famulant̄ / possitis confessionē audire / penitētiā illis salutarem iniungere: ac exhibere etiam ecclesiastica sacramenta sine iuris preiudicio alieni. ¶ Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostre ꝯcessionis infringere / vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare ꝑsumpserit / indignationem omnipotētis dei / et beatorū petri et pauli apostolorū eius / se nouerit incursurum. Datum lateraň. vj. idus februarij / pontificatus nostri anno tertio. ¶ Alexander epus / seruus seruorū dei: dilectis filijs cartusie: et vniuersis prioribus cartusieň. ordinis: salutē ⁊ apostolicā benedictionē. ¶ Licet ad hoc fratrū vestri ordinis pia desudet intentio vt ab eis in his que faciunt prudenter et prouide procedatur scdm deum et ordinis honestatē: Aliquādo tamē ex conditionis humane fragilitate cōtingit: ꝙ quidā ex ipsis excedunt in casibus in quibus excōmunicatio

Vide bullam istā supra fol. 8. numero. 29. D

B nis sententiā et notā irregularitatis incurrūt. ¶ Quare a nobis supplicatiōe humili postulastis: vt cum viri cōtemplationi dediti sint in religiōis fauorē a discursibus cohibendi / ac ꝑpter viarū pericula / eisdem fratribus ad nostrā presentiam impediat̄ accessus / sup hoc ꝓuidere de benignitate solita curaremus. ¶ Nos itaꝙ pie volētes ꝙ vestra deuotio in his que digne possumus / sedē apostolicā reperisse gaudeat gratiosam: vt singuli vestrū in cōuentibus sibi cōmissis / ꝑdictis fratribus cōstitutis / ibidem absolutione ac dispensatione indigētibus: siue priusꝙ ordinē intrauerint / siue postea in casibus excesserint memoratis: de cōsilio discretorum fratrū vestrorū qui litterati sint / et deum timētes impertiri valeatis absolutionis beneficiū ⁊ dispensare cum eis: vobis auctoritate presentiū concedimus facultatē: nisi adeo grauis fuerit / ⁊ enormis excessus / ꝙ merito sint ad sedem apostolicā destinādi. ¶ Ceterū tibi fili prior cartusie: ac ceteris prioribus ordinis tui:

C ac vni eorū quē elegeris tibi sup premissis iuxta formā eandē / huiusmodi absolutionis et dispēsationis beneficiū impendēdi si necesse fuerit / indulgemus auctoritate presentiū potestatē. Verū ne vobis filij priores ex aliqua causa possit aliqd more vel difficultatis imminere discrimen: singulis diocesanis vestris / dispensationis ⁊ absolutionis huiusmodi concedimus auctoritate presentiū facultatē: vt ab eis cum vobis vel alicui vestrū fuerit opportunum valeant obtineri. ¶ Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre cōcessionis infringere / vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare ꝑsumserit / indignationē omnipotētis dei: et beato℞ petri et pauli aplo℞ eius / se nouerit incursurū. Datum anagnie xij. kl'as iulij / pontificatus nostri anno primo. ¶ Per hoc autē nullū ius alicui de nouo acquiri volumus: sed antiquū tantūmodo conseruari. Datum viterbij. x. kl'as februarij / pontificatus nostri anno tertio.

D

Innocētius quartus



Innocētius quartus: ꝙ episcopus grānopolitanꝰ non permittat nos molestari ꝑ solutiōe vicesime: terre sancte. Pro toto ordine est priuilegium. Et sunt due bulle.

58 Innocētius episcopus / seruus seruorū dei: venerabili fratri episcopo grānopolitano: salutem ⁊ apostolicā benedictionē. ¶ Religionis dilectorū filiorū / priorum ⁊ vniuersorū conuentuū cartusieň. ordinis meretur honestas / vt eos sincera diligentes in domino charitate / votis eorum fauorabiliter annuamus. ¶ Hinc est ꝙ eorū deuotis supplicationibus inclinati ꝙ ad prestationem vicesime / terre sancte subsidio deputate: minime teneantur: auctoritate litterarum nostrarū eis duximus indulgendum. Ideoꝙ fraternitati tue per apostolica scripta mandamus: quatenus non permittas dictos priores

Originale est ī cartusia signatuz per A. 42. et ꝑ A. 43.

Non tenemur ad prestationem vicesime / pro subsidio terre sancte.

et conuentus contra concessionis nostre tenorem super hoc ab aliquibus indebite molestari. ¶ Molestatores huiusmodi per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescēdo/ ac relaxando sentētias si que in ipsos priores et conuentus occasiōe dicte vicesime sunt prolate. Datum perusij. vj. idus februarij/ pontificatus nostri anno decimo.

Idem ꝙ non tenemur ad prestationem vicesime: terre sancte subsidio deputate: et est pro toto ordine Et est duplex pulla.

Originale est I cartusia signatū per A.42. et ꝑ A.43.

Innocentius episcopus/ seruus seruorū dei: dilectis filijs/ prioribus et cōuentibus vniuersis cartusieñ. 59
ordinis: salutē et apostolicā benedictionē. Religionis vestre meretur honestas: vt vos sincera diligētes in domino charitate/ votis vestris fauorabiliter annuamus. ¶ Hinc est ꝙ vestris deuotis supplicationibus inclinati: ꝙ ad prestationē vicesime/ terre sancte subsidio deputate/ minime teneamini/ auctoritate presentium vobis indulgemus. ¶ Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam nostre cōcessionis infringere/ vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autem hoc attemptare p̄sumpserit/ indignationē om̄ipotētis dei/ et beatorū petri et pauli apostolorū eius/ se nouerit incursurū. Datum perusij. vj. idus februarij/ pontificatus nostri anno decimo.

Ad idem pro toto ordine de non prestando vicesimam ꝓ subsidio tre sancte.

Idem ꝙ quelibet domus possit tenere seu habere sexaginta vaccas.

Originale est I cartusia signatū per A.38.

Innocentius episcopus/ seruus seruorū dei: dilectis filijs/ priori et capitulo ordinis cartusieñ. salutem 60
et apostolicā benedictionē. ¶ In agro ecclesie a domino deputati cultores/ inter cetera ipsius agri plātaria/ specialiter religionē sacram apostolice gratie intendimus rore cōspergere/ ac fauoris fulcimēto necessarij cōfouere: vt laudabilibus continue proficiens incrementis/ florem proferat copiosius honestatis/ et fructum salutis vberius deo tribuente producat. ¶ Unde ne profectum ipsius necessariorū contingat impediri defectu: nō solum nociua sibi correctionis falce amputare cupimus/ verum etiā in his ei que opportuna ipsi cognoscimus subuentionis cōmodo prouidere. ¶ Hinc est ꝙ nos attendētes/ vt cōuenit/ defectus multiplices quos pro eo ꝙ necessaria vobis non habetis/ animalia sustinetis/ et indigentie vestre paterno in hac parte compatiētes affectu: Precibus etiā dilecti filij nostri. S. tituli sancte marie trās tiberim presbyteri cardinalis inducti: ordini vestro/ vt quelibet domus ipsius vsqꝫ ad sexaginta vaccas prout sibi expedire viderit habere valeat/ auctoritate p̄sentiū indulgemus. ¶ Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre concessionis infringere vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare presumpserit/ indignationē omnipotentis dei/ et beatoꝝ petri et pauli apostolorū eius/ se nouerit incursurū. Datū lateraū. iij. noñ. februarij/ pontificatus nr̄i anno primo.

Qꝫ q̄libet domus ordinis possit tenere. 60. vaccas.

Idem cōfirmat terminos domus cartusie: Eamqꝫ cum omnibus bonis suis ponit sub ꝓtectione apostolica: imponendo penam delinquētibus infra terminos. ¶ Item ꝙ possumus recipere ad ordinē ad nos venientes: et ex nostris nullus alterius religionis possit recipere aliquem sine litteris nostris. ¶ Item vt nullus religiosus infra dimidiā leucā a terminis possessionū nostrarū edificet: aut possessiones acquirat. ¶ Item de vocādo alium episcopū: si propriū nō possumus habere. ¶ Item ꝙ nō tenemur ire ad synodū vel cōuentus foreñ. etiam ꝓ rebus

A nostris. ¶ Item ne diocesanus se intromittat de electione: institu
tione vel destitutiōe priorū. ¶ Itē ꝙ nos aut mercennarij nr̄i nō
possumus excōicari cōtra tenorē priuilegioꝝ: Nec etiā hi qui no
biscū laborāt qñ alij feriant. ¶ Itē de nō seruādo generale iterdi
ctum: exclusisqꝫ interdictis: ianuis clausis: submissa voce: nō pul/
satis campanis possumus officia diuina celebrare. ¶ Itē vacan/
te priore: nullus preponat̄: nisi q̄ ſm statuta fuerit electus. ¶ Itē
nullus sine auctoritate apostolica ꝓ rebus nostris vel al's in ali/
quo nos perturbet sub pena ꝛc̄.

61 Innocētius ep̄us/ seruus seruoꝝ dei: dilect̄ filijs/ priori cartu/
sie/ eiusqꝫ fratribus/ tam p̄sentibus q̄ꝫ futur̄ regu/
larē vitā ꝓfessis in ppetuū. Religiosam vitā eligētib⁹/ apostolicū cōuenit
adesse presidiū: ne forte cuiuslibet temeritatis incursus: aut eos a ꝓposito

Originale est ī cartusia signatū per A,38.

B reuocet: aut qđ absit/ robur sacre religionis infringat. ¶ Eapropter dilecti in do/
mino filij/ vestris iustis postulationib⁹ clementer annuim⁹: ꝛ domū vestrā cū om
nibus bonis/ pascuis ꝛ possessionib⁹/ quas impresentiarū rōnabiliter possidetis:
aut in futurū iustis modis prestante dn̄o poteritis adipisci: sub beati petri et no/
stra ꝓtectione suscipimus/ ꝛ p̄sentis scripti priuilegio cōmunim⁹/ et terminos ve/
stros ab ordine cartusieñ. ꝓuida deliberatione statutos auctoritate ap̄lica cōfir/
mamus. ¶ Ad hec auctoritate ap̄lica iterdicim⁹/ et sub interminatiōe anathema
tis ꝓhibemus: ne q̄s infra terminos ipsos/ hominē capere/ furtum seu rapinā cō
mittere: aut apponere ignē/ vel homicidiū facere audeat: aut homines ad domū
vestrā veniētes/ vel ab ea redeuntes q̄molibet ꝑturbare: vt ob reuerentiā dei ꝛ lo
ci vestri infra predictos terminos: non solū vos ꝛ fratres vestri: sed etiā alij plenā
pacē habeāt et quietē.

Dom⁹ carusie cū suis reb⁹ et bonis oib⁹ suscipit̄ sub ꝓtectiōe ap̄lice sedis

Cōfirmat t̄minos

Immunitas infra terminos domus

C ¶ Liceat quoqꝫ vobis/ clericos vel laicos/ liberos et abso
lutos a seculo fugiētes/ ad cōuersionem vestrā recipere/ ꝛ eos absqꝫ vllius cōtra/
dictione in vestro collegio retinere. ¶ Prohibemus insup/ vt nulli fratrū vestroꝝ
post factā in eodē loco professionē/ absqꝫ licentia prioris sui/ fas sit de claustro ve
stro discedere: discedentē vero absqꝫ cōmuni litterarū vestrarū cautione/ nullus
audeat retinere. ¶ Sane laborū vestrorū de possessionibus habitis ante consiliū
generale/ ac etiā noualiū/ que ꝓprijs manibus aut sumptib⁹ colitis: de q̄bus no/
ualibus aliq̄s hacten⁹ nō ꝑcepit: siue de hortis/ virgultis ꝛ piscationibus vestris/
vel de nutrimētis animaliū vestroꝝ/ nullus a vobis decimas exigere vel extorq̄/
re p̄sumat. ¶ Adijciētes quoqꝫ statuimus: vt infra dimidiā leucā/ a terminis pos/
sessionū vestrarū/ nulli religioso liceat quodlibet edificiū ꝯstruere/ vel possessiōes
acquirere: sicut ordini vestro dicit̄/ ab ap̄lica sede cōcessum. ¶ Consecrationes ve
ro altariū seu basilicaꝝ/ ordinationes clericoꝝ vestroꝝ qui ad sacros ordines fue
rint ꝓmouēdi: a diocesano suscipiat̄ episcopo: siquidē catholicus fuerit/ et cōmu
nionē et gratiā apostolice sedis habuerit/ ꝛ ea vobis gratis/ ꝛ absqꝫ aliqua praui/
tate voluerit exhibere: Alioquin liceat vobis quēcūqꝫ malueritis catholicū adire
antistitē/ cōmunionē et gratiā ap̄lice sedis habentē: q̄ nimirū nr̄a fult⁹ auctorita/

Quoslibet laicos ꝛ clericos ad ordinē venientes recipere possumus ꝛc̄.
Qꝫ post factā professiōez nō liceat a claustro discedere sine licentia ꝛc̄.
Recedentes null⁹ retineat.
De decimis nō soluendis.
Infra dimidiā leucā null⁹ religiosus edificet aut possessiones acquirat.
De cōsecrationib⁹ et ordinibus.

D te/ vob̄ qđ postulat̄ impēdat. ¶ Insup auctoritate ap̄lica inhibem⁹ ne vllus ep̄s
vel alia quelibet ꝑsona ad synodos vel cōuentus forenses/ vos ire/ vel iudicio se/
culari de vestra ꝓpria substantia vl' possessionib⁹ vr̄is subiacere cōpellat. Nec ad
domū vestrā nō vocatus/ causa ordines celebrandi/ causas tractandi vel cōuen/
tus aliquos publicos cōuocandi venire p̄sumat. Nec regularē electionē prioris
vestri impediat: aut de instituēdo vel remouēdo eo qui ꝓ tēpore fuerit/ cōtra sta
tuta cartusieñ. ordinis se aliq̄tenus intromittat. ¶ Porro/ si ep̄i vel alij ecclesiarū
rectores/ in ecclesiā vestrā vel ꝑsonas inibi cōstitutas/ suspēsionis/ excōicationis/
vel interdicti sententiā ꝓmulgauerint: siue etiā in mercēnarios vestros pro eo ꝙ
sicut dictum est: decimas nō persoluitis/ vel aliqua occasione eorum que ab apo/
stolica vobis benignitate indulta sunt: seu benefactores vestros/ pro eo ꝙ ali/
qua vobis beneficia vel obsequia ex charitate prestiterint/ vel ad laborandum

Qꝫ ep̄i nō īpediāt electiōes prioꝝ

Nō tenemur ire ad synodum/ nec corām episcopis cōparere ī iudicio ꝛc̄ nec pn̄t ep̄i nō vocati ī domib⁹ nr̄is ordines celebrare/ aut ibidem causas tractare. Reuocantur censure contra nos per ep̄m late: aut ꝯtra mercēnarios vl' bn̄factores nr̄os/ vl' ꝯtra eos q̄ iuuāt nos ad laborādū dieb⁹ q̄b⁹ laboramus.

adiuuerint in illis dieb⁹ in q̄bus vos laboratis/ et alij feriant: eandē sententiā p̄tulerint: ipsam tanq̄ cōtra sedis ap̄lice indulta prolatā decernimus irritandam. Nec littere vlle firmitatē habeāt: quas tacito nomie cartusieñ. ordinis/ τ cōtra tenorē ap̄licoꝝ priuilegioꝝ cōstiterit impetrari. ¶ Statuimus etiā/ vt ꝓpter cōmunia interdicta terrarū/ ecclesia vestra/ excommunicatis τ interdictis exclusus/ a diuinis non cogat officijs abstinere. ¶ Obeunte vero eiusdē loci priore/ nullus ibidem qualibet subreptionis astutia seu violētia preponat / nisi quē fratres de cōmuni cōsensu/ vel fratrū maioꝝ pars consilij sanioris/ s̄m deum/ et approbata vestri ordinis instituta ꝓuiderint eligendū. ¶ Decernimus ergo/ vt nulli omino hominū liceat ecclesiā vestrā temere ꝑturbare: aut eius possessiones auferre/ vel ablatas retinere: minuere seu q̄buslibet vexationibus fatigare: Sed oia integra conseruent/ eorū pro quorū gubernatione ac sustētatione cōcessa sunt/ vsibus omnimodis pro futura: salua sedis ap̄lice auctoritate. ¶ Si qua igit in futurū ecclesiastica/ secularisve ꝑsona/ hanc nostre cōstitutionis paginā/ sciens cōtra eam temere venire temptauerit/ secūdo tertio ve cōmonita/ nisi reatū suum congrua satisfactione correxerit/ potestatis/ honorisq̄ sui/ careat dignitate: reamq̄ se diuino iudicio existere de ꝑpetrata iniq̄tate cognoscat: et a sacratissimo corpe ac sanguine dei et dn̄i redemptoris nostri iesu christi aliena fiat/ atq̄ in extremo examine districte subiaceat vltioni. ¶ Cunctis autē eidē loco sua iura seruātibus/ sit pax dn̄i nostri iesu christi: quatenus et hic fructū bone actionis percipiāt/ et apud districtū iudicem premia eterne pacis inueniant/ amen.

Propt cōia interdicta a diuinis nō cessamus.

Pro electiōe p̄orū

Inhibitio de non auferēdo bona nostra/ vel de nō fatigando ⁊c̄.

Pena

¶ Innocētius catholice ecclesie episcopus/ subscripsi.
Ego otto pontueñ. et sancte rufine ep̄us/ subscripsi.
Ego vuillus sabineñ. episcopus/ subscripsi.
Ego petrus tituli sancti marcelli p̄sbyter cardinalis/ subscripsi.
Ego vuillus basilice. xij. aploꝝ p̄sbyter cardinalis/ subscripsi.
Ego frater iohannes tituli sc̄ti laurētij in lucina p̄sbyter cardinalis/ subscripsi.
Ego egidius sanctoꝝ cosme τ damiani diacon⁹ cardinalis/ subscripsi.
Ego octauian⁹ sancte marie in via lata diaconus cardinalis/ subscripsi.
Ego petrus sancti georgij ad velū aureū diaconus cardinalis/ subscripsi.
Ego iohannes sancti nicolai in carcere tulliano diaconus cardinalis/ subscripsi.
Ego vuillus sancti eustachij diaconus cardinalis/ subscripsi.
¶ Datū lugduñ. per manū magistri marini sancte romane ecclesie vicecancellarij. iij. noñ. nouēbris/ inditione tertia/ incarnationis dn̄ice: anno. M. cc. xlv. pontificatus vero dn̄i innocētij pape. iiij. anno tertio.

Idem q̄ capitulū generale possit dare licētiā domui cartusie habendi possessiōes extra terminos.

Originale est i cartusia signatū per A. 40. et p A. 41.

Capitulū generale pōt dare licētiā domui cartusie acquirendi possessiones extra termios

Innocētius ep̄us/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ cap̄lo generali cartusieñ. ordinis: salutē τ ap̄licā benedictionē: Ut dom⁹ cartusie que p dei gratiā florere dinoscit valeat dilatari: vt eidē domui habēdi extra suos terminos possessiōes in certa quātitate/ vel alia que necessaria sibi expedire videritis/ possitis cōmuni deliberatione cōcedere: statuto cōtrario ipsius ordinis nō obstāte/ auctoritate vobis p̄sentiū indulgemus. ¶ Nulli ergo oino hoim liceat hanc paginā nr̄e ꝯcessionis infringere vl ei ausu temerario ꝯtraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē oipotētis dei τ beatoꝝ petri τ pauli apl'oꝝ eius se nouerit incursurū. Datū perusij vij. idus ianuarij/ pontificat⁹ nr̄i anno nono. Et sunt due bulle similes. 62

Idem cōfirmat de instituēdis τ destituēdis p̄orib⁹: de correctione delinquētiū: de cōfrmatiōe statutoꝝ factorū et faciendorū: τ q̄ nulli nr̄m liceat appellare sine licētia cap̄li.

Originale est i cartusia signatū per A. 39.

Innocētius ep̄us/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ priori τ fratribus cartusieñ. salutē τ ap̄licā bn̄dictionē. Cum sitis religioni et honestati faciēte dn̄o dediti/ τ intenti operibus charitatis: 63

A speciali nos cõuenit dilectiõis vos prerogatiua fouere/ ac vestris semp intẽdere cõmodis ꝛ augmẽtis. ¶ Hinc ẽ ꝙ nos religionẽ vr̃am que p dei gr̃am circũquaqꝫ redolet odore virtutũ: volẽtes ad anteriora semp extẽdi ꝛ suscipe iugiter incremẽtũ: ad exẽplar felicis recordatiõis alexãdri ꝛ innocẽtij pdecessoꝝ nostroꝝ romanoꝝ pontificũ: Ea que generale capl'm ordinis vestri de instituẽdis ꝛ destituẽdis priori bus: ac de illis q ordini sunt rebelles: ꝛ alijs q̃ in ordine salubriter ac circũspectione puida statuerũt hactenus/ vel de cetero duxerint statuẽda: auctoritate apl'ica ↄfirmãtes/ rata ꝛ firma decernimus in posteꝝ pmanere. ¶ Statuẽtes/ ne cui liceat appellatiõe vel alio modo institutioni vestri capl'i temere cõtraire. ¶ Nulli ergo hominũ/ liceat hãc paginã nostre ↄfirmatiõis ꝛ institutionis infringere: vel ei ausu temerario cõtraire. Si quis aũt hoc attẽptare psumpserit/ indignationẽ omnipotẽtis dei/ et beatoꝝ petri ꝛ pauli apl'oꝝ eius/ se nouerit incursuꝝ. ¶ Datum
B lugduñ. ij. nonas octobris/ põtificatus nostri anno quarto.

Gregorius nonus.



Gregorius nonus cõcedit: vt sicut concessum est abbatibus: ita ꝛ nos possumus absoluere intrantes ordinem a sententia excommunicationis in seculo illata: nisi esset casus papalis.

64 Gregorius eps̃/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs vniuersis prioribus cartusieñ. ordinis: salutẽ ꝛ apl'icã bñdictionẽ. ¶ Pro reuerẽtia religionis ꝛ ordinis vestri pter cõmune debitũ quo vniuersis tenemur/ deuotionẽ vestrã benigno fauore psequmur: ꝛ vobis in qbus cum deo possumus specialẽ gr̃az exhibe
C mus. Cũ igit abbatib9 a sede apl'ica sit indultũ/ ꝙ possint absoluere de seculo fugiẽtes: qui suscepto religionis habitu in eoꝝ monasterijs ↄfitent se tale cõmisisse delictũ: ꝙ ipo actu sententiã excõicationis incurrerũt/ nisi eoꝝ excessus esset adeo difficilis ꝛ enormis ꝙ ad romanũ pontificẽ p absolutiõe sua/ deberẽt pter scandalũ destinari. ¶ Nos vestris supplicatiõibus annuẽtes/ in religiõis vestre fauorẽ vt talibus euagãdi materia subtrahat/ indulgentiã hmõi ad vos duximus extendendã. Datũ perusij. iij. nonas nouẽbris/ pontificatus nostri anno secũdo.

Originale est ĩ cartusia signatũ per A.36.

Priores possũt absoluere venientes ad ordinẽ ab excõicatiõis snia nisi rẽ

Idem concedit ꝙ redditi gaudeant priuilegijs ordinis.

65 Gregorius episcopus/ seruus seruoꝝ dei: dilect' filijs/ priori ꝛ capitulo cartusieñ. salutem ꝛ apostolicam benedictionem. ¶ Quotiens a nobis petit/ qđ religioni ꝛ honestati conuenire dinoscit/ animo nos decet libenti concedere: ꝛ iustis petentium desiderijs fauorem beniuolum impertiri. Cum igit sicut vestra petitio no
D bis exhibita cõtinebat/ septem oblatos qui redditi vulgariter appellant in qualibet domo vestri ordinis habeatis/ agriculture vestre operi deputatos: ꝛ ipsi relicto seculo cõtinentie voto astricti/ pmissa loci stabilitate sub obedientia sine proprio viuere teneant. ¶ Nos vestris precibus inclinati/ eosdem sub beati petri et nostra ptectione suscipimus: auctoritate vobis presentium indulgentes/ vt ipsi eisdem libertatibus ꝛ imunitatibus gaudeant/ quibus gaudent fratres ordinis antedicti. ¶ Nulli ergo omnino hominum/ liceat hanc paginam nostre ptectionis ꝛ concessionis infringere/ vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit/ indignationem omnipotẽtis dei/ ꝛ beatoꝝ petri ꝛ pauli apostolorũ eius/ se nouerit incursurum. Datum reate. iij. noñ. februarij/ pontificatus nostri anno quinto.

Originale est ĩ cartusia signatuꝫ per A.37.

Oblati seu redditi ordinis/ eisdẽ gaudent priuilegijs.

Clemens quītus.



Clemēs quintus: quō domus car/ E
tusie cū bonis suis iuste possessis
sunt sub protectione apostolica: et
ipsa bona presentia et futura con/
firmat.

Originale est ī cartusia signatuz per A.103.

Lemens episcopus/seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs 66
priori et cōuentui maioris domus cartusie:
grānopolitane diocesis: salutem ⁊ apostolicam benedictionem.
¶ Cum a nobis petit̄ qō iustum est ⁊ honestum/tam vigor equi F
tatis q̄ȝ ordo exigit rationis: vt id per sollicitudinem officij no/
stri ad debitum perducat̄ effectum. ¶ Eapropter dilecti in do/

Domꝰ cartusie cū suis rebꝰ ⁊ bonis/ sunt sub ꝓtectione sedis apostolice

mino filij/vestris iustis postulationibus grato concurrētes assensu/personas ve/
stras et locum in quo diuinis estis obsequijs mancipati: cum oībus bonis que
impresentiaꝝ rationabiliter possidetis: ac in futurum iustis modis/prestante do/
mino poteritis adipisci: sub beati petri ⁊ nostra protectione suscipimus. ¶ Spe/

Cōfirmat bona q̄ sunt domus

cialiter autem decimas/terras/domos/hortos/prata/pascua/ nemora / molendi/
na/⁊ alia bona vestra/ auctoritate apostolica confirmamus/⁊ presentis scripti pa
trocinio cōmunimus: salua in predictis decimis moderatione consilij generalis.
¶ Nulli ergo omnino hominum/liceat hanc paginam nostre confirmationis in/
fringere/ vel ei ausu temerario contraire. ¶ Si quis autem hoc attemptare p̄sum G
pserit/indignationem omnipotentis dei/⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/
se nouerit incursurum. ¶ Datum vienne decimoquinto kalendas aprilis/ponti/
ficatus nostri anno septimo.

Gregoriꝰ decimꝰ.



Gregorius decimus cōfirmat om
nia priuilegia domus cartusie tam
ab eccl'ia q̄ȝ a laicis cōcessa: testifi/
cās ꝙ nullius nisi romane curie po
testati sumus subiecti.

Regorius episcopus/seruus seruoꝝ dei: dilectis fi/ 67
lijs /priori ⁊ cōuētui monasterij de cartu
sia ad romanā eccl'iam nullo medio ꝑtinente/ cartusieñ. ordinis H
grānopolitane diocesis: salutem ⁊ apostolicam benedictionem.
¶ Cum a nobis petit̄/qō iustum est ⁊ honestum: tam vigor eq̄ta
tis q̄ȝ ordo exigit rationis vt id per sollicitudinē officij nostri ad

Originale est ī cartusia signatuz per A.94.

Confirmat omnia priuilegia domus cartusie.

debitum perducat̄ effectum. ¶ Eapropter/ dilecti in domino filij/vestris supplica
tionibus inclinati/omnes libertates ⁊ imunitates/a p̄decessoribus nostris roma
nis pōtificibus/ ꝑ priuilegia seu alias indulgētias/vobis ⁊ monasterio vestro cō
cessas: necnon libertates ⁊ exemptiones secularium exactionum a regibus ⁊ prin
cipibus ac alijs christifidelibus rationabiliter vobis indultas: sicut eas iuste et
pacifice obtinetis/vobis ⁊ per vos eidem monasterio auctoritate apostolica con
firmamus ⁊ presentis scripti patrocinio cōmunimus. ¶ Nulli ergo omnino ho/
minum/liceat hanc paginam nostre confirmationis infringere vel ei ausu temera
rio contraire. ¶ Si quis autem hoc attemptare p̄sumpserit/ indignationem om/
nipotētis dei/⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursurū. ¶ Da/
tum lugduñ. viij. kl'as februarij/pōtificatus nostri anno secundo.

A Nicolaus quartus



Nicolaus quartus: ꝙ non tenemur procurare aut ministrare necessaria legatis sedis apostolice: et ꝙ sumus exempti a subsidijs et exactionibus. Et sunt due bulle.

68 Nicolaus episcopus/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs priori cartusie: ⁊ vniuersis ꝓoribus ⁊ fratribus cartusieñ. ordinis: salutē ⁊ apostolicā benedictionē. ¶ Aderitis vr̄e deuotionis inducimur: vt qḋ a nobis suppliciter petitis/ ad exauditionis gratiā ꝗtū cū deo possumus fauorabiliter admittamus. ¶ Uestris itaqꝫ supplicatiōibus inclinati/ ad instar felicis recordatiōis/ clemētis pape quarti p̄decessoris nostri/ p̄ñtiū vobis auctoritate cōcedimus: vt ad exhibendas ꝓcuratiōes legatis ap̄lice sedis/ etiā si fuerint de latere sedis eiusdem vel eius nūcijs/ seu ad p̄stāda queuis subsidia seu exactiones quocūqꝫ nomine censeant̄/ quibuscunqꝫ ꝑsonis minime teneamini: nec ad id compelli aliquatenus valeatis ꝑ litteras ap̄licas vel legatoꝝ eorundē: etiā si se specialiter extenderēt ad exemptos/ nisi p̄dicte lr̄e ap̄lice de hac ꝯcessione ⁊ ordine vr̄o/ plenā ⁊ exp̄ssam ac de verbo ad verbū fecerint mentionē. ¶ Nos eñ excōmunicatiōis/ suspēsionis ⁊ interdicti sentētias si quas cōtra tenorem hm̄oi nr̄e cōcessiōis a quoqꝫ ꝓmulgari cōtigerit/ exnūc decerimus irritas et inanes. ¶ Nulli ergo oīno hominū/ liceat hāc paginā nr̄e ꝯcessionis infringere/ vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis aūt hoc attemptare p̄sumpserit/ indignationem omnipotentis dei/ ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ eius/ se nouerit incursurū. ¶ Datū rome apud sanctā mariā maiorē. v. nonas maij/ pōtificatus nostri anno secūdo.

Originale est ī cartusia signatuz per A.98. A.99.

Uide bullam isti⁹ clementis supra fol.15.C.

B

Dom⁹ ordinis nō tenent̄ ꝓcurare legatis ap̄lice sedis nec ad solutionem quoꝝuis subsidioruz/ nisi fiat exp̄ssa mentio de ordine. ¶ Cassant̄ cēsure in contrariū late.

C

Idem ꝙ possumus vti priuilegijs papalibus licet nō fuerimus vsi: dum tamen non interuenerit p̄scriptio. Et sunt tres bulle similes

69 Nicolaus ep̄s/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ ꝓori cartusie/ ac ceteris ꝓoribus ⁊ fratribus cartusieñ. ordinis: salutē ⁊ ap̄licā bn̄dictionē. ¶ Cū sicut ex ꝑte vestra fuit ꝓpositum corā nobis/ vos ⁊ p̄decessores vestri/ ꝗbusdā ꝓuilegijs ⁊ indulgentijs a p̄decessoribus nr̄is romanis pōtificib⁹/ ordini vr̄o cōcessis/ ꝓpter simplicitatē ⁊ iuris ignorantiā/ vsi nō fueritis tꝑibus retroactis. ¶ Nos vr̄is supplicatiōib⁹ inclinati/ ordinis eiusdē indēnitati volētes in posteꝝ p̄cauere/ vtēdi de cetero eisdē ꝓuilegijs ⁊ indulgētijs/ dūmodo eis nō sit ꝑ p̄scriptionē vl' al's legitie derogatū/ auctoritate vobis p̄ñtiū ꝯcedim⁹ facultatē. ¶ Nulli ergo oīno hoīm/ liceat hāc paginā nr̄e ꝯcessiōis infrigere/ vel ei ausu temerario cōtraire. Si ꝗs aūt hoc attēptare p̄sūpserit/ indignationē oīpotētis dei/ ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ eius/ se nouerit incursurū. Datū apḋ vrbē veterē. iij. kl'as nouēbris/ pōtificat⁹ nr̄i anno tertio.

Originale est ī cartusia signatuz per A.100. A.101. et ꝑ A.102.

Possumus vti priuilegijs qb⁹ nondum vsi fuim⁹/ dū tñ nō sit p̄scriptuz

D Johannes vicesimus primus



Johānes vicesimus prim⁹ cōfirmat oēs libertates seu ꝓuilegia domui cartusieñ. ꝯcessa: tam a summis pōtificibus ꝗꝫ a principibus secularibus.

70 Johānes ep̄s/ seru⁹ seruoꝝ dei: dilectis filijs/ ꝓori ⁊ cōuētui monasterij cartusie/ grānopolitane diocesis: salutē ⁊ ap̄licā bn̄dictionē. ¶ Cū a nobis petit̄ qḋ iustū est ⁊ honestū/ tam

Originale est ī cartusia signatū per A.95.

vigor equitatis q̄ ordo exigit rationis/vt id ꝑ sollicitudinē officij nostri/ad debi E
¶ Cōfirmat oīa priuilegia dom⁹ cartusie. tū ꝑducat effectū. ¶ Eapropter/dilecti in dn̄o filij/vestris iustis postulationibus
grato ꝯcurrente assensu/oēs libertates ⁊ imunitates a ꝑdecessorib⁹ nr̄is/romanis
pōtificibus/siue ꝑ priuilegia seu alias indulgētias/vobis ⁊ monasterio vestro cō
cessas:necnō libertates ⁊ exemptiones seculariū exactionū a regibus ⁊ ꝑncipib⁹
ac alijs christifidelibus rationabiliter vobis ⁊ monasterio ꝑdicto indultas:sicut
eas iuste ac pacifice obtinetis/vobis ⁊ ꝑ vos/eidē monasterio auctoritate aposto
lica ꝯfirmamus/⁊ p̄ntis scripti patrocinio cōmunimus. ¶ Nulli ergo oīno homi/
num/ liceat hāc paginā nr̄e ꝯfirmatiōis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire.
Si quis aūt hoc attemptare ꝑsumpserit/indignarionē omnipotentis dei/⁊ bea/
tor̄ petri ⁊ pauli apostolor̄ eius/se nouerit incursur̄. Datū viterbij.v.kalendas
nouēbris/pontificatus nostri anno primo.

Idem Prohibet ne quis in ꝑsonis vel rebus nostris mo/lestiam inferat:aut de bonis nostris contra iusticiā aliquid retineat. F

Johānes ep̄s/seruus seruor̄ dei: dilectis filijs/priori ⁊ con/ 71
uentui monasterij cartusie : grānopolitane dioce/
¶ Originale est i cartusia signatuz per A.96. sis:salutē ⁊ apostolicam bn̄dictionē. ¶ Ex parte vestra fuit ꝓpositum
corā nobis/ q̄ nōnulli clerici ⁊ laici asserentes se in vos aliq̄d questiōis
habere:aliq̄n monachos/interdū ꝯuersos/ ⁊ nōnūq̄ aīalia ⁊ alia bona
monasterij vr̄i ꝑtextu cuiusdā praue ꝯsuetudinis/temeritate ꝓpria vadiare/inua/
dere:ac tādiu detinere ꝑsumūt/donec sit eis de hmōi q̄stionib⁹ iuxta ipsor̄ bn̄pla
citum satisfactum:quanq̄ iurisdictionē qua hoc possint in vos/nō habeāt ordina
¶ Qr nō possum⁹ pignorari seu vadiari ⁊c̄. riam seu etiā delegatā. ¶ Cū itaq̄ iudicialis rigor sit ideo in medio ꝯstitutus/ vt
nemo sibi audeat ꝑsumere vltionē:⁊ ob hoc id tanq̄ nullo iure subnixum/non sit
aliquatenus tolerandū. ¶ Nos volētes quieti vr̄e cōsulere/ac ꝑdictor̄ malicijs
obuiare/auctoritate ꝑsentiū districtius inhibemus:ne quis predicte ꝯsuetudinis G
occasione vobis memoratas inferre molestias/ac bona monasterij vestri/absq̄ iu
ris ordine occupare/vadiare/seu quomodolibet detinere ꝑsumat. ¶ Nulli ergo
omnino hominū/liceat hāc paginam nostre inhibitiōis infringere/vel ei ausu te/
merario contraire. Si q̄s aūt hoc attēptare ꝑsumpserit/indignationē omnipoten
tis dei/⁊ beator̄ petri ⁊ pauli ap̄lor̄ eius/se nouerit incursur̄. Datū viterbij.iij.
nonas martij/pōtificatus nostri anno primo.

¶ Johannes.22.



Johānes vicesimussecundus:q̄ nō tenemur soluere decimas possessi/onum nostrarū:nisi intersit pactū vel prescriptio. Et est duplex bulla. H

Johānes ep̄s/seruus seruor̄ dei:dilect̄ filijs cartusie 72
¶ Originale est i cartusia signatuz per A.104. ⁊ alijs prioribus ⁊ fratribus vniuersis cartu
sien̄.ordinis:salutē ⁊ apostolicā bn̄dictionē. ¶ Presignis ordi/
nis vestri religio fecūditate referta/virtutum ⁊ meritor̄ conspi/
cua sanctitate/necnō deuotionis sinceritas/quā reuerenter ⁊ se/
dulo erga nos ⁊ romanam exhibetis eccl̄iam ꝓmerent/ vt vos
apostolici fauoris plenitudine ꝓsequentes/vobis reddamur ad
¶ Uide bullam istā sup̄ fol.13.C gr̄am liberales. ¶ Exhibita siq̄dē nobis vr̄a petitio ꝯtinebat:q̄ dudū felicis re/
cordatiōis/clemēs papa q̄rtus ꝑdecessor noster/vobis vniuersis ⁊ singulis vt la/
bor̄ vr̄or̄ de possessiōibus/tā ante q̄ post generale ꝯsiliū acq̄sitis/q̄s ꝓprijs ma/
¶ De decimis nō soluendis nibus infra vr̄os terminos/vel vr̄is sumptibus colitis/nulli decimas soluere te/
neremini ꝑ suas lr̄as duxit indulgendū : districtius inhibens/ne quis a vobis de

A huiusmodi laboribus/decimas exigere vel extorquere p̄sumeret:non obstante q̄ aliq̄ domus vestri ordinis/ decimas de hmōi laboribus aliq̄n p̄soluissent: dūmodo inter vos vł aliquos vr̄m/ τ rectores eccl'iarū ad quas p̄dicte decime ptinerēt/ de ipsis soluendis pactū nō interuenisset/vel tanto tp̄e soluissetis easdē/q̄ sufficeret alias legitime p̄scribenti: put in eiusdē p̄decessoris litteris plenius continet. Nos itaq̄ vr̄is supplicatiōibus inclinati: q̄d sup hoc ab eodē p̄decessore actū est/ ratū τ gratū habētes:illud auctoritate apostolica ex certa sciētia p̄firmamus/τ p̄sentis scripti patrocinio cōmunimus. ¶ Nulli ergo omnino hominū/liceat hanc paginā nr̄e p̄firmatiōis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autem hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei/τ beatoꝝ petri et pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursuꝝ. Datum auinioñ. quarto nonas iulij/pontificatus nostri anno secundo.

B **Idem** De decimis possessionum nostrarum et noualium non soluendis. Et sunt due bulle.

73 **Johānes** epūs/seruꝰ seruorū dei: dilectis filijs/ vniuersis prioribus τ conuētibus ordinis cartusieñ. salutem et ap̄licā bn̄dictionē. ¶ Actus vr̄os in regis eterni bn̄placito dirigentes exercitio virtutū cultui religionis intenditis: τ ꝑ deuotaꝝ orationū instantiā salutē queritis animarū: sicq̄ ꝓpitiationē celestis gratie ꝓmerētes/ad eterne beatitudinis brauiū tenditis/ tanq̄ bn̄dictionis filijs repromissum/ ꝑpter q̄d digne meruistis apostolicis attolli fauoribus: et illius prerogatiua gratie cōmuniri: ꝑ quā vobis cōmoda quietis accrescant/ vestreq̄ religionis status/ad laudē diuini nominis augeat. ¶ Oblata siquidē nobis ex parte vr̄a petitio continebat: q̄ dudū apostolica sedes vos τ ordinē vestrū affluentia pietatis
C p̄sequēs/gratiose vobis τ eidem ordini: q̄ de ꝓuētibus illaꝝ possessionum τ noualium/nemini teneamini soluere decimas que ꝓprijs manibus excolebatis vel sumptibus/duxit ꝑ speciale priuilegium indulgēdum. ¶ Cum itaq̄ post indultū hmōi multa vobis τ eidem ordini vestro/in diuersis regionibus monasteria/conuentus τ loca incrementū gratia diuina p̄bente/accreuisse noscant: Et nonnulle eccl'iastice p̄sone p̄tendant indultum hmōi ad eadem loca nequaq̄ extendi. Nos volentes vobis hmōi gratiam ampliare/vestris supplicationibꝰ inclinati/ predictum indultū ad eadē monasteria/q̄ post illd vobis τ eidē ordini/vt p̄dicit accreuerunt extendi volumꝰ de gratia speciali. ¶ Nulli ergo oīno hominū/liceat hanc paginā nostre ampliatiōis τ volūtatis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei/τ beatoꝝ petri τ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursurū. Datum auinioñ. idus iulij/pontificatus nostri anno tertio.

Originale est i cartusia signatū per A.106. τ ꝑ A.107

De decimis non soluendis: etiam de his que nouiter accreuerūt ordini τc̄.

D **Idem** dedit cōseruatores τ iudices ordini nr̄o: archiep̄m ebreduñ. ep̄m granopolitañ. et decanū vienneñ. cū plena auctoritate faciendi nobis iusticiam: etiā si opus fuerit inuocato brachio seculari: et possunt molestatores nr̄os trahere ad iudiciū tribus dietis lōge a ꝓpria diocesi: nō obstātibus iuribus et ꝑuilegijs in cōtrariū factis. Due sunt bulle similes.

74 **Johānes** epūs/seruus seruoꝝ dei: venerabilibus fratribus archiep̄o ebreduñ. τ ep̄o granopolitañ. ac dilecto filio decano eccl'ie vienneñ. salutē τ apostolicā bn̄dictionem. ¶ Militanti eccl'e/ licet imeriti disponēti domino p̄sidētes/ circa curā eccl'iarū et monasterioꝝ omni sollertia reddimur indefessa solliciti/ vt iuxta debitum pastoralis officij/eorū occurramus dispendijs τ ꝓfectibus/ diuina cooperante clementia salubriter intendamus. ¶ Sane dilectoꝝ filioꝝ/ prioris τ conuētus maioris domus cartusie/ grānopolitañ. diocesis/ aliorūq̄ prioꝝ τ fratrum ac

Originale est i cartusia signatū per A.105.
Conseruatores

conuersorum cartusieñ. ordinis/in diuersis mundi partibus consistentium/con/ E
questione ꝑcepimus: Q nōnulli venerabiles fratres nostri/ patriarche/archiepi/
Conseruatoria. episcopi/ceteriq̄ ecclesiarum ꝓlati ac clerici/⁊ ecclesiastice ꝑsone/tam religiose q̄
seculares/necnon duces/marchiones/comites ⁊ barones/nobiles/milites/cōmu
nia ciuitatum/vniuersitates/⁊ alie singulares persone/occuparunt seu occupari
fecerunt ecclesias/ villas/ opida/ colonos ⁊ seruos/ animalia/ decimas/nemora/
prata/pascua/piscarias/venatiōes/hortos/pomeria/molendina/ terras/domos/
vineas/possessiones/iura/redditus ⁊ prouentus ipsorum: ⁊ alia bona mobilia ⁊
immobilia/ad priores/fratres ⁊ ordinem predictos spectantia: ⁊ ea detinent in/
debite occupata. ¶Nonnulli etiam ciuitatum ⁊ partium predictorum/qui nomē
domini inuacuum recipere non formidant/prioribus ⁊ fratribus supradictis/su/
per eccl̄ijs/villis/opidis/colonis ⁊ seruis/animalibus/decimis/ nemoribus/pra/
tis/pascuis/piscarijs/venationibus/ hortis/ pomerijs/ molendinis/terris/locis/
domibus/vineis/possessionibus/iuribus/redditibus ⁊ prouentibus eorundem:
⁊ quibuscunq̄ alijs bonis mobilibus ⁊ immobilibus/spiritualibus ⁊ temporali/
bus/ac alijs rebus ad priores ⁊ fratres predictos spectantibus/multiplices mo/
lestias ⁊ iniurias inferunt ⁊ iacturas. ¶Quare dicti priores ⁊ fratres/nobis hu/ F
militer supplicarunt/ vt cum eisdem valde reddatur difficile pro singulis quere/
lis/ad apostolicam sedem habere recursum/prouidere sibi super hoc paterna di/
ligentia curaremus. ¶Nos igitur aduersus occupatores/ presumptores/mole/
statores ⁊ iniuriatores huiusmodi illo volentes eis remedio subueuire/per quod
illorū compescatur temeritas/⁊ alijs aditus cōmittēdi similia ꝑcludatur: Discre/
Vos vel duo ⁊c. tioni vestre per apostolica scripta mandamus/quatenus vos vel duo aut vnus
vestrum per vos vel per alium seu alios/etiam si sint extra loca in quibus depu/
tati estis conseruatores et iudices/ prefatis prioribus ⁊ fratribus efficacis defen/
sionis presidio assistentes/non permittatis eosdem super his ⁊ quibuslibet alijs
bonis ⁊ iuribus/ad dictos priores ⁊ fratres spectantibus/ ab eisdem vel quibus/
cunq̄ alijs indebite molestari: vel eis grauamina/seu damna vel iniurias irroga
ri/facturi dictis prioribus ⁊ fratribus: cum ab eis seu vicarijs aut procuratorib⁹
suis vel eorum aliquo fueritis requisiti de predictis / ⁊ alijs personis quibuslibet G
super restitutione ecclesiarum/villarum/opidorum/ colonorum ⁊ seruorum/ ani/
malium/decimarum/nemorum/ pratorum/pascuarum/piscariarum/ venationū/
hortorum/ pomeriorum/ molendinorum/ locorum/ terrarum/ domorum/vinea/
rum/possessionum/iurium/reddituum ⁊ prouentuum/ac bonorum inmobilium
⁊ mobilium/⁊ aliorum quorumcūq̄ bonorum: necnon de quibuslibet molestijs/
iniurijs atq̄ damnis presentibus ⁊ futuris/in illis videlicet que iudicialem req̄/
Sine strepitu. runt indaginem/de plano sine strepitu et figura iudicij: in alijs vero prout qua/
litas ipsorum exegerit/iusticie complementum. ¶Occupatores seu detentores/
molestatores/ꝓsumptores ⁊ iniuriatores huiusmodi/necnō cōtradictores quos/
libet ⁊ rebelles cuiuscunq̄ dignitatis/status/ ordinis vel conditionis extiterint/
quandocūq̄ ⁊ quotienscunq̄ expedierit/per censuram ecclesiasticam/appellatio/
Inuocato ⁊c. ne postposita compescendo: Inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secu/ H
Non obstante laris. ¶Non obstantibus felicis recordationis bonifacij pape octaui ꝓdecesso/
Videlicet ca. statu ris nostri/in quibus cauetur/ ne quis extra suam ciuitatem vl' diocesim/nisi in cer
tum. de rescriptis. tis exceptis casibus/⁊ in illis vltra vnam dietam a fine sue diocesis ad iudicium
li. 6. euocetur: Seu ne iudices ⁊ conseruatores a sede deputati ꝓdicta/extra ciuitatem
Vt in ca. fi. de offi. dele. eo. li. ⁊ diocesim in q̄bus deputati fuerint contra quoscūq̄ procedere/siue alij vel alijs
vices suas cōmittere/aut aliquos vltra vnam dietam a fine diocesis eorundē tra
Vt in ca. 1. de offi. dele. eo. li. here presumāt: seu q̄d de alijs q̄ de manifestis iniurijs ⁊ violentijs ⁊ alijs que iu/
dicialem indaginem exigūt / prius in eos si secus egerint ⁊ in id procurantes ad/
iectis/conseruatores se nullatenus intromittant: Et tam de duabus dietis in cō/
Vltra duas vel tres dictas silio generali/dūmodo vltra duas vel tres dietas aliquis extra suam ciuitatem ⁊
diocesim/ auctoritate ꝓsentium non trahat/q̄ alijs quibuscūq̄ constitutiōibus a
ꝓdecessoribus romanis pontificibus: tam de iudicibus delegatis ⁊ conseruatori/
bus/q̄ ꝑsonis vltra certum numerum ad iudicium nō vocādis /aut alijs edictis/
que vestre possent in hac parte iurisdictioni aut potestati/eiusq̄ libero exercitio

quomodolibet obuiare. Seu si aliquibus cōmuniter vel diuisim a p̄dicta sit sede indultum: q̄ excōmunicari/suspendi vel interdici seu extra vel vltra certa loca ad iudiciū euocari non possint/per litteras apostolicas non facientes plenā ꝛ expressam ac de verbo ad verbū de indulto huiusmodi ꝛ eorū personis ꝛ locis/ordinibus ac nominibus proprijs mentionē: ꝛ qualibet alia indulgentia dicte sedis generali vel speciali/cuiuscunq̄ tenoris existat: per quam p̄sentibus non expressam vl' totaliter non insertam vestre iurisdictiōis explicatio in hac parte valeat quomodolibet impediri: ꝛ de qua cuiusq̄ toto tenore de verbo ad verbū in nostris litteris habenda sit mētio specialis. ¶ Ceterū volum⁹ ꝛ apostolica auctoritate decernimus/q̄ quilibet vestrū prosequi valeat articulū etiam per aliū inchoatū: q̄uis idem inchoans nullo fuerit impedimento canonico impeditus: q̄q̄ a data p̄sentiū sit vobis ꝛ vnicuiq̄ vestrū in p̄missis omnibus ꝛ eorū singulis/ ceptis ꝛ nō ceptis/ p̄sentibus ꝛ futuris ꝑpetuata potestas ꝛ iurisdictio attributa: vt eo vigore/ eaq̄ firmitate possitis in p̄missis om̄ibus / ceptis ꝛ nō ceptis/ p̄sentibus ꝛ futuris ꝛ pro p̄dictis procedere/ac si p̄dicta omnia ꝛ singula/coram vobis cepta fuissent: ꝛ iurisdictio vestra ꝛ cuiuslibet vestrū in p̄dictis omnibus ꝛ singulis/ꝑ citationem vel modū aliū ꝑpetuata/legitimū extitisset constitutione p̄dicta sup conseruatoribus ꝛ alia q̄libet in cōtrariū edita nō obstāte. Datū auinioñ. iiij. nonas iulij/pōtificatus nostri anno secūdo.

Idem Q: sumus exempti de fructibus vacantium. Et sunt due bulle.

75 Iohannes episcopus/seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ prioribus ꝛ fratribus ordinis cartusieñ. salutem et apostolicam b̄ndictionē. ¶ Deuotionis vestre sinceritas/ꝑ quam libēter diuine maiestatis inheretis obsequijs/digne nos excitat ꝛ inducit/ vt vos ꝛ ordinē vestrū paťno ꝓsequētes affectu/vobis reddamur ad gratiā quā necessitatib⁹ v̄ris vtilē fore cōspicimus liberales. Dudū siquidē ꝓ necessitatibus camere nostre vtiq̄ grandibus facilius supportādis/fructus/redditus ꝛ prouētus primi anni quorūlibet b̄nficioꝝ ecclesiasticoꝝ vacantiū/etiam dignitatū ꝑsonatuū ꝛ officioꝝ/cathedralibus ꝛ abbatialibus ecclesijs secularibus ꝛ regularibus exp̄ssim exceptis: ꝑcipiendos ꝑ dicta camera certo modo ꝑ nostras diuersas litteras vsq̄ ad certi temporis spacium nōdum finitum duximus reseruandos. ¶ Cum itaq̄ sicut porrecte nobis petitionis vestre series continebat: ordo vester adeo tenues habeat possessiōes ꝛ redditus: q̄ vix possint vobis sufficere ad vestrū victū necessariū ꝛ vestitū: Necq̄ priores prioratuū eiusdē ordinis qui singulis annis ꝯsueuerūt petere in v̄ro caplo generali ab officijs hm̄oi prioratuū se absolui: frequenter ex causis leuibus ad eoꝝ instantiā seu de volūtate dicti ordinis ab huiusmōi officijs absoluunt. ¶ Nos qui vos ꝛ ordinē ip̄m brachijs paterne charitatis amplectimur: his ꝯsideratis attēte volentes vos ab omnibus q̄ vobis incūberēt ratione reseruatiōis fructuū/redditū ꝛ prouētuū huiusmodi releuare: vt de fructibus domoꝝ ordinis p̄dicti vacantiū: nihil a vobis ꝑ quempiā p̄textu reseruationis hm̄oi exigi debeat/vsq̄ ad apostolice sedis b̄nplacitū/p̄sentiū tenore vobis cōcedimus de gratia speciali. ¶ Nulli ḡ oīno hominū/liceat hāc paginā n̄re ꝯcessionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄sumpserit/indignationem omnipotētis dei/ꝛ beatoꝝ petri ꝛ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursuꝝ. Datum auinioñ. tertio kalēdas maij/pōtificatus nostri anno quartodecimo.

Originale est I cartusia signatum ꝑ A.108. et ꝑ A.109

De p̄mis fructib⁹ vacātiū b̄nficiorū

Nō tenemur ad solutionem primorū fructuum vacante prioratu n̄ri ordis

Usq̄ ad ꝛc.

Idem Mandat de p̄dicta exemptione vacantiū collectoribus presentibus et futuris: vsq̄ ad beneplacitum sedis apostolice.

76 Iohānes ep̄s/seru⁹ seruoꝝ dei: dilect' filijs/vniūsis collectorib⁹ fructuū/redditū ꝛ ꝓuētuū b̄nficioꝝ eccl'iasticoꝝ vacātiū primi anni ꝓ necessitatib⁹ camere n̄re releuādis vtilius auctoritate

Originale est I cartusia signatuz per A.110. et ꝑ A.111.

apostolica reseruatorū in quibusuis partibus deputatis/ ⁊ in posterum deputan E
dis:salutem ⁊ apostolicam benedictionem. ¶ Deuotionis sinceritas dilectorum
filiorum/priorum ⁊ fratrum ordinis cartusieñ. per quam ipsi libēter diuine maie/
statis inherēt obsequijs/digne nos excitat ⁊ inducit: vt eos ⁊ ipsorū ordinem pa/
terno ꝓsequentes affectu/eis reddamur ad gratiam quā necessitatibus ipsoꝝ vti
lem fore conspicimus liberales. ¶ Dudum siquidem pro necessitatibus camere
nostre vtiqꝫ grādibus facilius supportandis/fructus/redditus ⁊ prouentus pri/
mi anni quorūlibet beneficioꝝ ecclesiasticoꝝ vacantium/etiam dignitatum/ per/
sonatuum ⁊ officiorū/cathedralibus ⁊ abbatialibus ecclesijs secularibus ⁊ regu/
laribus expressim exceptis/ percipiēdos ꝑ dicta camera certo modo per nostras
diuersas litteras vsqꝫ ad certi temporis spacium nōdum finitum duximus reser/
uandos. ¶ Cum itaqꝫ sicut porrecte nobis eorundem priorum ⁊ fratrum petitio/
nis series continebat/ordo ipsorum adeo tenues habent possessiones ⁊ redditus
ꝙ vix possunt ei sufficere ad eorum victum necessarium ⁊ vestitum: Atqꝫ priores F
prioratuum eiusdem ordinis/qui singulis annis consueuerunt petere in eorū ca/
pitulo generali ab officijs huiusmodi prioratuum se absolui / frequēter ex causis
leuibus ad eorum instantiam seu de voluntate dicti ordinis/ab huiusmodi offi/
cijs absoluunt. ¶ Nos qui eosdem priores ⁊ fratres ac ordinem ipsum brachijs
paterne charitatis amplectimur: His consideratis attente volentes eos ab om/
nibus que ipsis incumberent/ratione reseruationis fructuum/reddituum ⁊ pro/
uentuum huiusmodi releuare: vt de fructibus domorum ordinis predicti vacan/
tium/nihil ab eis per quempiam pretextu reseruationis huiusmodi exigi debeat/
vsqꝫ ad apostolice sedis beneplacitum/eis ꝑ nostras litteras concessimus de gra/
tia speciali. ¶ Quocirca discretioni vestre per apostolica scripta mādamus/qua/
tenus prefatos priores ⁊ fratres super huiusmodi fructibus/beneplacito duran/
te predicto nullatenus molestetis. Datum auinioñ. tertio kalendas maij/pontifi
catus nostri anno quartodecimo.

Iste sunt executoriales precedeñ. ꝓ vacantibus.

Idem Qꝫ domus bonipassus de terris/ possessiōibus q̄s tradit alijs excolendas possit decimas percipe ⁊c. G

Iohannes episcopus/seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ pri 77
ori et fratrib⁹ domus bonipassus cartusieñ. or/
dinis/caualiceñ. diocesis: salutē et aplicā bñdictionē. ¶ Religiōis vr̄e
ꝓmerēt honestas: vt vos q̄s speciali diligim⁹ in dño charitate/ ꝓseq̄/
mur gr̄a sedis aplice ⁊ fauore. Cū itaqꝫ sicut petitio vr̄a nobis exhibi/
ta cōtinebat: ꝓ eo ꝙ terras ⁊ possessiones quas vobis ⁊ domui vr̄e ꝓ sustētatiōe
vr̄a cōcessimus/ ꝓprijs sumptib⁹ excolitis/ ꝓpter occupatiōes et decursus cultu/
re huiusmodi/officijs diuinis vacare cōmode nequeatis: quinimo laicorum colo/
norum familiam vobiscum habitantium/ ⁊ animalia necessaria nutrire: Proptea
vos oporteat: ⁊ ob hoc vt diuino cultui liberius intendere valeatis/ ⁊ secularium
vitare tumultus: credatis vobis expedire vt terras ⁊ possessiones huiusmodi tra H
datis alijs excolendas. ¶ Nos tum propter premissa/tum ob tenuitatē vestrorū
reddituum ⁊ prouentuū/volētes vos in hac parte ꝓsequi gratiose: vestris suppli
catiōibus inclinati: ꝙ de p̄dictis terris ⁊ possessiōibus domus vr̄e/quas tradetis
alijs excolendas/possitis decimas percipere ⁊ habere: quas coloni qui eas exco/
lent/soluere alijs tenerent: Etiam si alie ecclesie vel persone fuerint in possessione
vel quasi/percipiendi ipsas decimas a colonis qui coluerunt possessiones predi/
ctas. Nec ꝑ dictis terris ⁊ possessionibus possint a dictis colonis nisi per vos dū
taxat exigi decime memorate. Nec ad id dicti coloni a quoqꝫ valeant coartari/vo
bis auctoritate presentium indulgemus. ¶ Nulli ergo omnino hominum/liceat
hanc paginam nostre concessionis infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si
quis autem hoc attemptare presumpserit/indignationē omnipotentis dei/ ⁊ bea
toꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursuꝝ. Datū auinioñ. iij. kalēdas
maij/pōtificatus nostri anno quartodecimo.

Originale istius bulle est in domo bompassus/ ꝓuincie ꝓuincie: Trāssumptū ꝟo in cartusia signatuz per A.166.

A Clemens sextus



Clemens sextus: extendit priuilegia ad ceteras domos ordinis vsqȝ tunc inchoatas.

78 Clemēs eps/seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs cartusie/ceterisqȝ priorībus ⁊ fratribus cartusieñ. ordinis: salutē ⁊ apostolicā bñdictionē. ¶ Presignis ordinis vestri sacra religio in agro dominico/diuina dispositiōe plantata/ex sue institutiōis exordio/p insigniū meritoꝝ gratiā ⁊ exemplaris vite doctrinā/vberes hactenus in vniuersali ecclia honestatis ⁊ salutis B fructus ꝓtulit ⁊ ꝓducit: Et ideo dignū ⁊ congruū arbitramur/vt ordinē ipm/psonas ⁊ loca eiusdē/oportunis muniamus p̄sidijs/⁊ specialibus fauoribus attollamus. ¶ Sane petitio vr̄a nobis exhibita cōtinebat: q̄ sedes apostolica vobis et ordini vr̄o nōnulla priuilegia/libertates ⁊ imunitates/⁊ alias nōnullas gratias continētia de sua consueta benignitate concessit: q̄qȝ post concessionē priuilegiorum hmōi/nōnulle domus vestri ordinis in diuersis ptibus fundate sunt a nonnullis fidelibus ⁊ etiā inchoate: Quare nob humiliter supplicastis/vt priuilegia hmōi ad dictas domos extēdere/de benignitate apostolica dignaremur. ¶ Nos igiť attendentes: q̄ vos sub arte vite studio/gratum ⁊ assiduum impenditis dn̄o famulatum: ⁊ q̄ currētibus in stadio hmōi vite/rectum iter ostenditis/quo ad salutis brauium peruenit. Et ꝓpterea volentes vos specialis gratie munere p̄ueni C re: vestris supplicationibus inclinati/vniuersa ⁊ singula priuilegia vobis ⁊ ordini vestro ab eadem sede ꝯcessa/ad domos vestri ordinis post concessionem priuilegioꝝ hmōi inchoatas/⁊ psonas ipsaꝝ extēdimus de gratia speciali. ¶ Nulli ergo omnino hominū/liceat hanc paginā nr̄e extensionis infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attemptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei/⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ eius/se nouerit incursuꝝ. Datū auinioñ. kalēdis decēbribus/pōtificatus nostri anno primo.

Originale est ī cartusia signatū p A. 114.

Extendit p̄uilegia ordinis ad domos nouiter inchoatas et personas ⁊c.

Idem. Q nullus ex nostris se transferat ad ordinem mendicantium vel ad alium ordinem sine licentia pape: que de presenti priuilegio faciat de verbo ad verbum mentionē et q̄ aliter eos nullus recipiat.

D
79 Clemēs eps/seruus seruoꝝ dei/ad ꝑpetuā rei memoriā. ¶ Ad fruct⁹ vberes q̄s cartusieñ. ordo/in agro militātis ecclesie plātatus/dextera dn̄i velut arbor bona ꝓduxit hacten⁹ ⁊ ꝓducit: ꝯsideratiōis nr̄e oculos extendētes/⁊ attēdētes q̄ dicti ordinis ꝓfessores/mūdo mortui soli christo q̄ est vita viuētes/p vniūsali fideliū salute/incessanter ad dn̄m p̄ces fundunt: dignū ducim⁹/vt illa eos ꝓsequamur prerogatiua fauoris/p quā eis submoueamus scandala/et quietē etiā procurem⁹. ¶ Cum itaqȝ sicut pro pte dilectoꝝ filioꝝ cartusieñ. grānopolitañ. diocesis/⁊ alioꝝ prioꝝ ⁊ fratrum dicti ordinis fuit nobis expositū/interdū cōtigerit: q̄ q̄dā eiusdē ordis frēs ad mēdicantiū ⁊ alios ordines regule ⁊ obseruātie laxioris/nō obtēta nec petita licētia supioꝝ suoꝝ: se ꝓpria temeritate trāstulerūt/⁊ recepti fuerūt etiā in eisdem in graue salutis eoꝝ dispendium/ac prioꝝ ⁊ fratrum cartusieñ. scandalum p̄dictorum. ¶ Nos volentes super hoc eisdē prioribus ⁊ fratribus de opportuno remedio ꝓuidere: ⁊ attendētes/q̄ decet ⁊ expedit vt iuxta doctrinam apl'i/quisqȝ in ea in qua vocatus est vocatione persistat/ipsoꝝ supplicationibus inclinati: omnibus ⁊ singulis personis vtriusqȝ sexus cuiuscūqȝ gradus ⁊ status sint/eiusdem ordinis cartusieñ. p̄sentibus ⁊ futuris: ne d ordine ipso/ad quosuis mēdicantes vel

Originale est ī cartusia signatuȝ per A. 115.

alios ordines trãſire:ac ꝑlatis ⁊ alijs ꝑſonis oĩbus ac ſingulis mendicantiũ et E
alioꝝ ordinum predictoꝝ/ne illos quoquo modo abſqꝫ licentia ſedis apoſtolice
eis ꝑ ſpeciales dicte ſedis litteras plenam ⁊ expſſam/ac de verbo ad verbum fa/
cientes de pñtibus mentionem concedenda/recipe pſumant/diſtrictius inhibe
mus:Decernẽtes extũc trãſitũ et receptionẽ taliũ irritos ⁊ inanes. ¶ Nulli ergo
omnino hominũ/liceat hãc paginã nr̃e inhibitionis ⁊ ꝯſtitutionis infringere/vel
ei auſu temerario cõtraire.Si quis aũt hoc attemptare pſumpſerit/indignationẽ
omnipotẽtis dei/⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aplˀoꝝ eius/ſe nouerit incurſuꝝ. ¶Datũ
auinioñ.idus decẽbris/põtificatus noſtri anno nono.

Idem Prohibet mẽdicantibus ⁊ alijs ꝑlatis:ne eos reci/piant:mandando tribus dioceſanis:vt iã receptoſ cogant nobis reſtitui nõ obſtãtibus ⁊c̃.

Originale eſt ĩ cartuſia ſignatuꝫ per A.116.
Ad idem ſicut precedens cũ deputatione executorum

Clemens epũs/ſeruꝰ ſeruoꝝ dei: venerabilibus fratribꝰ/are/ 80
lateñ.⁊ treuereñ.archiepĩs/ac epõ grãnopolitano:
ſalutẽ ⁊ aplĩcã bñdictionẽ. ¶Ad fructus vberes/q̃s cartuſieñ.ordo in F
agro militantis ecleſie/plantatus dextra domini velut arbor bona ꝓ/
duxit hactenus ⁊ ꝓducit:conſiderationis noſtre oculos/extendentes ⁊ attenden
tes ꝙ dicti ordinis profeſſores/mundo mortui ſoli chriſto qui eſt vita viuẽtes ꝓ
vniuerſali ſalute fidelium inceſſanter ad dominum preces fundũt:dignum duci/
mus: vt illa eos proſequamur prerogatiua fauoris/ per quam eis ſbmoueamus
ſcandala:⁊ quietem etiam procuremus. ¶Cum itaqꝫ ſicut pro parte dilectorũ fi/
lioꝝ cartuſieñ. grãnopolitane dioceſis:⁊ alioꝝ priorũ ⁊ fratrum dicti ordinis fu/
it nobis expoſitum / interdum contigerit:ꝙ quidam eiuſdem ordinis fratres/ad
mendicantium/⁊ alios ordines regule ⁊ obſeruantie laxioris/non obtẽta nec pe/
tita ſuperioꝝ ſuoꝝ licentia/temeritate ſe propria tranſtulerunt: ⁊ recepti fuerunt
etiam in eiſdem/ in graue ſalutis eorum diſpendium/ac priorum ⁊ fratrum cartu
ſieñ.ſcandalum predictorum. ¶Nos volentes ſuper hoc eiſdem prioribus ⁊ fra/
tribus de opportuno remedio prouidere:et attendentes ꝙ decet ⁊ expedit vt iu/ G
xta doctrinam apoſtoli:quiſqꝫ in ea qua vocatus eſt vocatione perſiſtat/ipſorũ
ſupplicationibus inclinati:omnibus ⁊ ſingulis perſonis vtriuſqꝫ ſexus/cuiuſcũ/
qꝫ gradus ⁊ ſtatus ſint eiuſdem ordinis cartuſieñ.preſentibus ⁊ futuris:ne de or
dine ipõ/ad quoſuis mendicantium vel alios ordines tranſire/ac prelatis ⁊ alijs
perſonis omnibus ⁊ ſingulis mendicantium ⁊ aliorum ordinum predictorum:
ne illos quoquo modo abſqꝫ licentia ſedis apoſtolice/eis per ſpeciales dicte ſe/
dis litteras/plenam et expreſſam/ac de verbo ad verbũ facientes de preſentibus
mentionem concedenda/ recipere preſumerent/diſtrictius inhibuimus:decernen
tes extunc tranſitum ⁊ receptionem talium irritos ⁊ inanes. ¶Quocirca frater/
nitati veſtre per apoſtolica ſcripta mandamus:quatenus vos/vel duo aut vnus
Executorialis. veſtrum per vos vel alium ſeu alios/dictis prioribus ⁊ fratribus eiuſdem ordi/
nis cartuſieñ. efficacis ſuper hoc defenſionis preſidio aſſiſtentes/huiuſmodi me/ H
morati ordinis perſonas/ad eoſdem mendicantium vel quoſcunqꝫ alios tranſi/
re ordines preſumentes:ad regrediendum ad eundem ordinem cartuſieñ.⁊ prela
tos ac perſonas quaſcunqꝫ alias mendicantium ⁊ aliorum quorũcunqꝫ ordinũ/
illas recipere ac retinere cõtra inhibitionem ⁊ decretum noſtrũ huiuſmodi preſu/
mentes:ad dimittendum ⁊ reſtituendum illos/ auctoritate noſtra/per cenſuram
eccleſiaſticam compeſcatis. ¶ Non obſtantibus exemptionibus ⁊ alijs priuile/
gijs indultis ⁊ litteris apoſtolicis/ quibuſcũqꝫ locis/perſonis ⁊ ordinibꝰ/ab apo/
ſtolica ſede conceſſis:etiam ſi de illis ⁊ eorum totis tenoribus:necnon locis /ordi
nibus ⁊ nominibus proprijs/de verbo ad verbum/eſſet in preſentibus ſpecialis
et expreſſa mentio facienda : ſeu ſi aliquibus cõmuniter vel diuiſim a dicta ſit ſe/
de indultum:ꝙ interdici /ſuſpendi vel excõmunicari non poſſint/per litteras apo
ſtolicas/non facientes plenam ⁊ expreſſam/ac de verbo ad verbũ de indulto hu/
iuſmodi mẽtionem: Cõtradictores cenſura ſimili/appellatiõe poſtpoſita cõpeſcẽ
do. ¶Datũ auinioñ.idus decẽbris/põtificatus noſtri anno nono.

A nocētiꝰ ius.



Innocētius sextus: q̄ tempore generalis interdicti: conuersi: familiares: ⁊ alij seculares infra septa monasterij manentes: possint nobiscū interesse in diuinis: dummodo non sint in causa interdicti.

81 INnocentius episcopus/ seruus seruorum dei: dilectis filijs cartusieñ. grānopolitane diocesis: ⁊ vniuersis monasterioꝝ p priores solitoꝝ gubernari/ ⁊ etiam prioratuū/ ordinis cartusieñ. prioribus eorūq̄ conuentibus: salutem ⁊ apostolicam benedictionem. ¶ Deuotionis vestre sinceritas ꝓmeret/ vt votis vestr̄ in his p̄sertim que animarum salutem respiciūt/ q̄tum cū deo possumus fauorabiliter annuāmus. ¶ Nos itaq̄ venerabilis fratris nostri talayrandi epi albaň. ac vestris supplicationibus inclinati/ vobis auctoritate presentiū indulgemus: vt quotiens tempe generalis interdicti/ ianuis clausis/ excōmunicatis ⁊ interdictis exclusis/ nō pulsatis campanis/ ⁊ voce submissa missas ⁊ alia diuina officia/ vos celebrare seu celebrari facere canonice contigerit: conuersi vestri ordinis/ necnō familiares vestri: ⁊ etiam alij seculares qui intra septa monasteriorū ⁊ prioratuū vestroꝝ habitant ⁊ pro tempore habitabūt vna vobiscum/ missis ⁊ officijs huiusmodi interesse possint/ dūmodo ipsi non dederint causam interdicto/ nec eis contingat specialiter interdici. ¶ Nulli ergo omnino hominum/ liceat hāc paginam nostre concessionis infringere/ vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare p̄sumpserit/ indignationem omnipotentis dei/ ⁊ beatorū petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/ se nouerit incursurum. ¶ Datum auinioñ. ij. kalendas martij/ pontificatus nostri anno tertio. Originale est ī cartusia signatuz per A. 117.

Idem eodem modo. Q̄ possumus eisdē ecclesiastica sacramenta ministrare ⁊ sepulturam: sine tamen pulsatione campane/ saluo iure alieno.

Q̄ tpe generalis interdicti possumꝰ ad diuina audienda admittere conuersos ⁊ alios familiares etiam seculares.

82 INnocentius episcopus/ seruus seruorū dei: dilectis filijs cartusieñ. grānopolitane diocesis: et vniuersis aliorum monasterioꝝ per priorū solitoꝝ gubernari/ ac prioratuum ordinis cartusieñ. prioribus eorūq̄ conuentibus: salutem ⁊ apostolicam benedictionem. ¶ Religionis in qua relictis seculi vanitatibus/ domino deseruitis fauor exposcit: vestreq̄ deuotionis merita ꝓmerent vt petitiones vestras quātū cū deo possumꝰ/ ad exauditiōis grām admittamꝰ. ¶ Olim siqdē vob p nr̄as lr̄as duximus indulgendū/ vt quotiēs tpe generalis int̄dicti/ ianuis clausis/ excōicat̄ et int̄dict̄ exclusis/ nō pulsatis cāpanis/ ⁊ voce sbmissa/ missas ⁊ alia diuiā officia vos celebrare seu facere celebrari canōice ꝯtigeret: ꝯuersi vr̄i ordis/ necnō familiares vr̄i ⁊ etiā alij seculares q̄ intra septa monasterioꝝ ⁊ ꝓratuū vr̄oꝝ tūc habitabāt/ ⁊ p tpe habitarēt/ vna vobiscū missis ⁊ officijs hmōi int̄esse valerēt/ ꝓut i dictis lr̄is pleniꝰ ꝯtinet. ¶ Nos igit̄ volētes vos āpliori ꝓseq̄ grā ⁊ fauore/ vr̄is in hac pte supplicatiōibꝰ iclinati: vt hmōi int̄dicti tpe/ p̄fati ꝯuersi/ familiares ⁊ seculares/ q̄ itra septa dictoꝝ mōasterioꝝ ⁊ ꝓratuū vt p̄mittit̄ hitant ⁊ hitabūt/ p tpe: a vob filij ꝓres seu ab alijs p̄sonis vr̄i ordis ad h̄ p vos ꝓres ⁊ ꝯuēt' i dict̄ monasterijs ⁊ ꝓratibꝰ ac eccl̄ijs vr̄is deputandis/ ecclastica sacr̄a recipe possint: vosq̄ ⁊ dicte p̄sone/ ip̄is ꝯūsis/ familiaribꝰ ⁊ secl̄aribꝰ/ sacr̄a hmōi mīstrare/ ac vos ꝓres ⁊ ꝯuentus ipsoꝝ ꝯuersoꝝ/ familiariū ⁊ seculariū corpa/ si hmōi tpe de hac luce migrauerint/ ad eccl̄iasticā sepulturā in vr̄is cimiterijs/ cū silētio tñ ⁊ sine campanaꝝ pulsatione/ recipe ⁊ admittere valeatis: dūmodo ipsi conuersi/ familiares ⁊ seculares causam nō dederint interdicto: nec id eis ꝯtingat specialit̄ int̄dici: q̄buscūq̄ Originale est ī cartusia signatum p A. 118.

Tēpore generalis interdicti possumꝰ ꝯuersis ⁊ familiaribꝰ nostris sacramēta ministrare/ ⁊ eos sepelire ⁊c̄.

cõstitutiõib⁹ apl̃icis ⁊ alijs cõtrarijs nequaq̃ obstãtib⁹ a iure parochialis eccl̃ie et cuiuscunq̃ alterius in oĩbus semp saluo: vobis auctoritate apl̃ica tenore p̃sentiũ indulgemus. ¶ Nulli ergo omnino hominũ/ liceat hãc paginã nostre ꝯcessionis infringere/ nec ei ausu temerario cõtraire. Si quis aũt hoc attemptare p̃sumpserit/ indignationẽ omnipotẽtis dei/ ⁊ btõꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/ se nouerit incursurum. ¶ Datum auinioñ. quinto kalendas nouembris/ pontificatus nostri anno quarto.

Idem ꝙ domus vallis bñdictiõis possit possessiões dare ad cẽsum/ redditũ/ vel pẽsionẽ in emphiteosim perpetuã vel ad tempus ⁊c̃.

Originale ẽ i domo auinionis: trãsumptũ ẽ o i cartusia/ signatũ per A. 186

Innocentius ep̃s/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ priori ⁊ fratribus domus vallis bñdictiõis de villa noua cartusieñ. ordinis/ auinioneñ. diocesis: salutẽ ⁊ apl̃icam bñdictionẽ. ¶ Sacra ⁊ imaculata vestra religio/ sub qua carnẽ subdentes spũi: ⁊ motus corporeos/ rõnis moderamine cohibẽtes/ grate seruitutis libamina offertis altissimo ꝓmereꝛ/ vt apostolica sedes ꝓpitiam se vobis exhibeat: ⁊ in vestris opportunitatibus gratiosam. ¶ Uestris igiꝛ cõmodis paterne sollicitudinis ꝓuidẽtes affectu: vt eo liberius atq̃ quietius celestibus vacare possitis: quo minus tempaliũ penuria vobis fuerit onerosa: vineas/ terras/ hortos/ siluas/ pascua ⁊ possessiones alias ad domũ vestrã ꝓ tempe/ iusto titulo ptinẽtia: vbicũq̃ fuerint seu cõstiterint/ sub cẽsu/ redditu/ vel pensione annuis/ in emphiteosim/ vel ad firmã p certũ tempus aut in ppetuũ alijs cõcedẽdi/ tradẽdi seu locãdi: aut etiã cũ alijs possessiõibus dicte domui vtiliorib⁹ ⁊ magis accõmodis pmutandi: possessionesq̃ hmõi ad domũ ptinẽtes p̃fatã: q̃ amortiçari nõ possent/ alienãdi ac vẽdendi ꝓ iusto p̃cio/ in ipsius domus ꝓfectũ ⁊ cõmodũ fideliter ꝯuertẽdo. ¶ Seruatis tñ tractatib⁹ ⁊ solẽnitatibus in talibus solitis obseruari/ dom⁹ prioris maioris cartusieñ. grãnopolitane diocesis/ dũtaxat obtenta licẽtia. ¶ Nõ obstantibus q̃buscũq̃ ꝯstitutiõibus apostolicis/ ac ordinis p̃dicti ꝯsuetudinibus ⁊ statutis in contrariũ editis/ plenã ⁊ liberã auctoritatẽ p̃sentiũ cõcedimus facultatem. ¶ Datũ auinioñ. ij. idus augusti/ põtificatus nostri anno decimo.

Idem ꝙ domus vallis benedictiõis nõ soluat decimas de possessiõibus presentibus ⁊ futuris: vel animalibus: vel de possessionibus quas secularibus tradet eoꝝ sumptibus excolendis: quãtũ tanget partem eorum.

Originale est i domo auinionis.

Innocentius ep̃us/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs priori et fratrib⁹ dom⁹ vallis bñdictõis/ de villa noua/ cartusieñ. ordinis/ auinioñ. diocesis: salutẽ et apostolicã bñdictionem. ¶ Inter cũctos religionis monastice ꝓfessores/ q̃b⁹ veluti rutilãtib⁹ margaritis/ militãs coruscat eccl̃ia/ vr̃i cartusieñ. ordinis cãdidi naçarei splẽdore illustrãt eximio ecclesiã memoratã: vite q̃dẽ mũdicia nitidi/ feruore charitatꝭ igniti/ cõtinẽtie cingulo lũbos succincti/ mũdo mortui/ christo viuũt. Digne igiꝛ ordinẽ ipsum ⁊ eius mẽbra/ p̃sertim nostrã domũ vallis bñdictiõis d villa noua dicti ordinis auinioñ. diocesis/ quã nup inspirãte dño fundari ⁊ cõstrui fecimus/ apostolice bñdictiõis dulcedine/ libẽter ⁊ fauorabiliter p̃uenimus: vt dicte domus noua plãtatio opportuni rore irrigata suffragij/ a nonijs auctore dño p̃serueꝛ: ⁊ felicibus coalescẽ valeat incremẽtis. ¶ Eapropt dilecti filij/ vr̃is cõmoditatib⁹ patꝛnis affectibus intendẽtes/ motu ꝓprio nõ ad vestrã vel alterius nobis sup hoc oblate petitionis instantiã: sed de nostra mera liberalitate/ vt de terris/ vineis/ hortis pratis/ siluis/ pascuis/ ⁊ possessiõibus quibuscũq̃ vbilibet cõsistẽtib⁹/ que impresentiarũ iuste ⁊ canonice possidetis/ aut in futurũ concessione põtificũ/ largitiõe regum vel principũ/ oblatione fideliũ/ seu alijs iustis modis p̃stante dño poteritis adipisci: de illis videlicet que ꝓprijs manibus vel sumptibus excolitꝭ/ vel in posterũ excoletis: etiã si de illis decime vel primitie/ aut alia queuis quota valoris

A fructuū in eis excrescentiū seu ꝓueniētiū ex eisdē/aut quicq̄d aliud hmōi decima/
rū seu ꝑmitiaꝝ solui cōsueuerunt/seu de fructibus eorundē:ac etiā de nutrimētis
animaliū vr̄oꝝ p̄sentiū ⁊ futuroꝝ:⁊ de illaꝝ possessionū q̄s tradetis secularibus
eoꝝ sumptibus excolēdas:⁊ ꝓ q̄bus ꝑmitie seu decime solui cōsuete sunt hacte/
nus fructibus seu ꝓuētibus vos ꝯtingētibus/ꝓ ꝑte vr̄a dūtaxat/vos ⁊ illi q̄ vo/
bis in domo p̄fata successerint/rectoribus ecclesiaꝝ infra quaꝝ parochiaꝝ limi/
tes possessiōes ipse ꝯsistūt/aut alijs ꝑsonis/collegijs siue locis quorūcūq; secula/
riū vel regulariū ecclesiaꝝ/ aut locoꝝ quocūq; nomine nūcupenꝛ/aut ꝑuilegio vl'
ꝯsuetudine approbata:vel al's legitime primitie seu decime ipse / seu certa quota
fructuū eorundē/ꝓ eisdē primitijs seu decimis aut eoꝝ occasione vel nomine ꝑ/
solute sint:hactenus ꝑmitias seu decimas vel aliud ipsaꝝ occasione/nō teneami
ni soluere:Nō obstātibus quibuscūq; statutis ⁊ consuetudinibus contrarijs:etiā
cōfirmatiōe sedis apostolice roboratis/ seu eiusdē sedis litteris/indulgētijs ⁊ ꝑui
legijs de q̄bus quorūq; totis tenoribus plenā ⁊ exꝑssam/ac de v̄bo ad v̄bū opor
teret fieri in p̄ntibus mentionē/deuotioni vr̄e tenore p̄ntiū de speciali gratia in/
B dulgemus. ¶ Nulli ergo oīno hominū/liceat hāc paginā nostre cōcessiōis infrin/
gere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄sumpserit/indigna/
tionē omnipotētis dei/⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli aplo'ꝝ eius/se nouerit incursuꝝ. Datū
auinioñ. ij. idus augusti/pōtificatus nostri anno decimo.

Urbanus quintus. 

Urbanus quintus:ꝙ possumus in grangijs et alijs locis hone/stis habere altaria portatilia: et cum debita reuerentia ibi cele/brare missas. — Originale est ī cartusia signatuz per A.119.

Rbanus ep̄s/ seruus seruoꝝ dei:dilectis filijs/priori
C domus cartusie/grānopolitañ. diocesis/ ac
85 prioribus ꝑoratuū ⁊ domoꝝ aliaꝝ/ceterisq; ꝑsonis cartusieñ. or
dinis:salutē ⁊ aplicā bn̄dictionē. ¶ Sincere deuotiōis affectus
quē ad nos ⁊ romanā eccl'iam geritis nō indigne mereꝛ/vt peti
tionib⁹ vr̄is/illis p̄sertim/q̄s ex deuotiōis ꝫelo ꝓdire ꝯspicimus
q̄tū cū deo possumus fauorabilit' annuamus. ¶ hinc est ꝙ nos vr̄is in hac ꝑte
supplicatiōibus inclinati/vt liceat vobis ⁊ successorib⁹ vr̄is habere altaria porta/
De altari portatili tilia/cum debita reuerētia ⁊ honore:sup q̄bus in domibus ac grangijs ⁊ cellarijs — Hoc priuilegiū et sequens videntur fuisse impetrata propter cōtrariam prohibitionem:de qua/de priuilegijs ca. auctoritate. versi. inhibem⁹. li. 6.
⁊ alijs locis ꝯgruētibus ⁊ honestis/ad dom⁹ seu ꝑoratus vr̄os spectātib⁹/possitis
missam ⁊ alia diuina officia celebrare / ⁊ in vestra presentia facere celebrari/deuo/
tiōi vr̄e tenore p̄ntiū indulgemus. ¶ Nulli ergo oīno hoīm/liceat hāc paginā no
stre ꝯcessiōis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄/
D sumpserit/indignationē omnipotētis dei/⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli aplo'ꝝ ei⁹/se noue/
rit incursuꝝ. Datū auinioñ. vij. kl'as maij/pōtificatus nostri anno ꝑmo.

Idem Qꝛ ibidē possumus ministrare ecclesiastica sacramē
ta omnibus personis ordinis ⁊ mercēnarijs/alijsq;
nobiscū residētibus:saluo tn̄ iure parochiali.

Rbanus ep̄s/seruus seruoꝝ dei:dilectis filijs/ꝑori domus
cartusie/grānopolitañ. diocesis/ac ꝑoribus ꝑora/
tuū ⁊ domoꝝ aliaꝝ/ceterisq; ꝑsonis cartusieñ. ordinis:salutē ⁊ aplicā
bn̄dictionē. ¶ Sacre vr̄e religiōis eximia ꝓmereꝛ sinceritas/vt ea vo/
86 bis affectu beniuolo fauorabilit' cōcedam⁹/q̄ ad salutē cedere valeāt aiaꝝ. ¶ Cū — Originale est ī cartusia signatuz per A.120.
itaq; hodie/ꝑ alias nr̄as l'ras vob duxerim⁹ ꝯcedendū/ꝙ liceat vob ⁊ successorib⁹
vestris in domibus grāgijs/cellarijs ⁊ alijs locis cōgruētibus ⁊ honestis ad do/
mos seu ꝑoratus vr̄os spectātibus habere altaria portatilia/cū debita reuerētia
⁊ honore:sup q̄bus possitis missam ⁊ alia diuina officia celebrare/⁊ in vr̄a p̄ntia
facere celebrari. ¶ Nos volētes sinceritatē vr̄am fauore ꝓseq̄ ampliori/vt vos ⁊

In domibꝰ/grangijs ⁊ cellarijs nostris cū altari portatili celebrando possumꝰ familiaribus nostris ecclesiastica sacramenta ministrare.

ijdē successores/in sacerdotio ꝯstituti/possitis in locis ipsis/ꝯuersis ⁊ familiaribꝰ/ E
⁊ alijs secularibus intra septa monasterioꝝ ⁊ domoꝝ vr̄arū ꝓ tp̄e habitātibꝰ:nec
nō ꝑoribus ⁊ ꝑsonis ordinis vestri aliunde venientibꝰ ac seruitoribus suis:necnō
mercēnarijs in grāgijs ⁊ cellarijs vr̄is residentibꝰ/q̊tiēs opus fuerit sacramēta ec
clesiastica ministrare:felicis recordatiōis clementis pape q̄nti p̄decessoris nostri:
⁊ alijs q̄buscūq̧ ꝯstitutiōibꝰ ꝯ̄rijs nequaq̄ obstantibꝰ/iureq̧ parochialis eccl̄ie ⁊
cuiuslibet alterius in oibus semꝑ saluo /auctoritate p̄ntiū indulgemus. ¶ Nulli
ergo oino hominū/liceat hāc paginā nr̄e ꝯcessionis infringere/vel ei ausu temera
rio cōtraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei/
⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursuꝝ. Datū auinioñ. vij. ka
lēdas maij/pōtificatus nostri anno p̄mo.

Idem Ut tempore generalis interdicti possimus ad diuina recipere omnes personas ordinis cum seruitoribus et oibus mercēnarijs ordinis:dūmodo interdicto causam non dederint:aut nisi hoc specialiter interdicat̄. F

Originale est ī cartusia signatū per A.121.

Rbanus ep̄s/seruꝰ seruoꝝ dei:dilectis filijs/ꝑori domꝰ car/ 87
tusie/grānopolitañ. diocesis:ac ꝑoribus ꝑoratuū
⁊ domoꝝ aliarū/ceterisq̧ ꝑsonis cartusieñ. ordis:salutē ⁊ apl̄icā bn̄di
ctionē. ¶ Sacre vr̄e religiōis ꝓmeret̄ sinceritas:vt votis vr̄is quantū
cū deo possumus/fauorabiles nos reddamus:in illis p̄cipue q̄ spualē salutē ꝯspi
ciūt/⁊ fraterne charitatis sapiūt incrementū. ¶ Sane petitio ꝓ parte vr̄a nobis
nuꝑ exhibita ꝯtinebat:q̧ felicis recordatiōis Innocētius papa sextus/ p̄decessor
noster/vobis duxit ꝑ suas certi tenoris litteras cōcedendum: vt tp̄e generalis in
terdicti/vobis liceret ꝯuersos dicti ordinis ⁊ familiares vr̄os ⁊ alios seculares in
fra septa ꝑoratuū ⁊ domoꝝ vr̄aꝝ habitantiū recipe ad diuina. ¶ Cū aūt sicut ea
dē petitio subiūgebat/vos charitatiuo desiderio cupiat̄/etiā ꝑores et ꝑsonas ali
as dicti ordinis/ad vr̄os ꝑoratus seu domos aliunde veniētes et seruitores suos
quos secū habuerint:necnō mercēnarios ī grāgijs ⁊ cellarijs vr̄is residētes/ dicte
grē fore ꝑticipes. ¶ Nos cupiētes votis vr̄is annuere fauorabilit̄ / in hac ꝑte ve G
stris supplicatiōibus inclinati/vt ꝑores ⁊ ꝑsonas alias dicti ordinis vna cū serui
toribus suis ad vos aliūde veniētes/⁊ mercēnarios p̄dictos hmōi interdicti tēꝑe
possitis recipe ad diuia/dūmodo hmōi interdicto causam nō dederint: nec id vo
bis ⁊ ipsis ꝯtigerit specialiter interdici:deuotioni vr̄e tenore p̄ntiū indulgemus.
¶ Nulli ergo oino hoim/liceat hāc paginā nr̄e ꝯcessiōis infringere/vel ei ausu te
merario cōtraire. Si quis aūt hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē omnipotē
tis dei/⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl̄oꝝ eius/se nouerit incursuꝝ. Datū auinioñ. vij. ka
lēdas maij/pōtificatus nostri anno p̄mo.

Vide bullam istā suꝑ fol. 24. b. et. d

Personas ordinis tempore interdicti possumꝰ recipere ad diuina

Idem Qr circa lucē liceat nobis celebrare qñ negocia hec exigunt/parce tamen vtendo.

Originale est ī cartusia signatuz per A.122.

Rbanus ep̄s/seruus seruoꝝ dei:dilect̄ filijs domus cartu/ 88
sie/grānopolitañ. diocesis:ac vniuersis ⁊ singulis
ꝑoribus ꝑoratuū ⁊ domoꝝ aliaꝝ/ceterisq̧ ꝑsonis cartusieñ. ordis:salu H
tē ⁊ apl̄icā bn̄dictionē. ¶ Sacre vr̄e religiōis eximia ꝓmeret̄ sinceritas
vt votis vr̄is fauorabilit̄ annuamꝰ/illis p̄serti ꝑ q̄ diuino cultui existatis intēti/⁊
spūalis salutis vob ꝓueniat incremētū. ¶ Hinc ē q̧ nos vr̄is deuotis p̄cibꝰ incli
nati:vt vob ceterisq̧ ꝑsonis vr̄i ordinis/p̄ntibꝰ ⁊ futuris in sacerdotio cōstitutis/
missam añq̧ illucescat dies/circa tñ diurnā lucē cū q̄litas negocioꝝ ꝓ tp̄e igruētiū
id exegerit liceat celebrare: ita q̧ id nec vobis nec alicui vr̄m talit̄ celebrantibꝰ ad
culpam valeat īputari : deuotiōi vr̄e auctoritate p̄ntiū indulgemꝰ. ¶ Prouiso q̧
parce hmōi ꝯcessiōe vtamini: qr cū in altaris mysterio īmolet̄ dn̄s nr̄ iesus christꝰ/q̄
est cādor luc̄ et̄ne/cōgruit h̄ nō in noctis tenebris fieri:s̄ in luce. ¶ Nulli ḡ hoim/
liceat hāc paginā nr̄e ꝯcessiōis infrigere/vl̄ ei ausu temerario ꝯ̄ire. Si q̄s aūt h̄ at
tēptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei/⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apostolo
rū eius/se nouerit incursuꝝ. Datū auinioñ. vij. kalēdas maij/pontificatus nostri
anno primo.

Possumꝰ missam celebrare anteq̧ illucescat dies:circa tamē aurorā.

A **Idem** Q: domus cartusie/ꝑsone et bona sunt sub ꝓtectio
ne apostolica / cū exemptione ab omni iurisdictiōe
quorūcunqꝫ ordinariorum ꝑpetuo: nulliqꝫ subiaceant nisi sedi
apostolice.

89 **Urbanus** eṗs/seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ṗori ꝛ cōuē/ Originale est ī car
tui maioris domus cartusie/grānopolitañ. dioce/ tusia signatuꝫ per
sis: salutē ꝛ apl̄icā bñdictionē. ¶ Sacre religionis vr̄e in q̄ deuotū deo A.124.
iugit̄ redditis famulatū/ꝓmeret̄ honestas: vt vos ꝛ domū vr̄am car/
tusie/q̄ caput ꝛ principalior domus vr̄i ordinis cartusieñ. existit/ in his q̄ vr̄am et
ipsius domus tranqllitatē respiciūt/apl̄icis gratijs ꝛ fauoribus ꝓseq̄mur. ¶ Cu/ Dom⁹ cartusie cū
piētes igit̄/vt eo deuotius ꝛ qetius diuinis obsequijs vacare possitis/q̄ maiorib⁹ suis personis ꝛ bo
priuilegijs ꝛ libertatibus ꝑ sedē apl̄icā fueritis cōmuniti: vr̄is supplicationibus nis recipiunt̄ sub
inclinati/vos dictāqꝫ domū vr̄am/ꝛ oēs ac singulas ꝑsonas q̄ sub religionis vr̄e protectione sedis
obseruātia in ea degūt/ꝛ degēt ꝓ tp̄e: ac oīa bona ꝛ iura ad vos ꝛ domū ipsā spe/ apostolice: eximen
ctantia q̄ impn̄sentiaꝝ rōnabilit̄ possidetis/ꝛ iustis modis in futuꝝ p̄stāte dño po/ do eos a potestate
teritis adipisci/in ius ꝛ ꝓprietatē ac sub ꝓtectiōe beati petri suscipimus atqꝫ no/ diocesani.
strā. ¶ Uosqꝫ ac domū /ꝑsonas /bona ꝛ iura p̄dicta/ab oī iurisdictiōe/dominio ꝛ
B ṗtāte diocesani vr̄i/ꝛ alioꝝ/ archiep̄oꝝ/ep̄orū ꝛ ordinarioꝝ quorūcūqꝫ in ꝑpetuū
prorsus eximimus de grā speciali: Ac vos/domū/ꝑsonas/bona ꝛ iura p̄dicta de/
cernimus exnūc in antea soli romano pōtifici ꝛ sedi apl̄ice in spūalibus/absqꝫ vl/
lo medio subiacere: Ita ꝙ diocesanus vester/nec quis ali⁹ ordinari⁹ in vos ꝛ do/
mū ac ꝑsonas p̄dictas/possint excōicatiōis/suspēsionis aut īterdicti sentētias ꝓ/
mulgare: aut in vos ac domū/ꝑsonas ꝛ bona ac iura supradicta quacūqꝫ rōne vel
causa/potestatē/dominiū seu iurisdictionē aliquā exercere: decernētes exnūc irri/
tū ꝛ inane/si secus a quoqꝫ quauis auctoritate scienter vel ignorāter cōtigerit at/
tēptari. ¶ Nulli ergo oīno hoīm/liceat hāc paginā nostre ꝓtectiōis/exemptiōis
ꝛ ꝯstitutiōis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si qs aūt hoc attēptare p̄/
sumpserit/indignationē omnipotētis dei/ꝛ beatoꝝ petri ꝛ pauli apostoloꝝ eius/
se nouerit incursuꝝ. Datum auinioñ. nono kalendas aprilis/pontificatus nostri
anno quinto.

C **Idem** Q: eūdo extra domū/priores ordinis/mōachi ꝛ cle/
rici redditi/possunt vti capellis nigris: cōuersi vero
griseis: cū antea nō fieret. Hic cōstat ꝙ idē primo imposuit capel
lum priori treuereñ: ꝓprio motu.

90 **Urbanus** eṗs/seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/maioris do/ Originale est ī car
mus cartusie/grānopolitañ. diocesis/ꝛ aliaꝝ do/ tusia signatuꝫ per
moꝝ cartusieñ. ordinis/prioribus/monachis/ clericis ꝛ ꝯuersis: salutē A.123.
ꝛ apl̄icā bñdictionē. ¶ Nr̄e mētis affectibus/suggerit māsuetudo ꝛ pi/
etas pastoralis/ vt dñicaꝝ ouiū/illarū p̄sertim q̄ ꝑ deuota religiōis obseq̄a intus
exuberāt spūaliū fructib⁹ opeꝝ/ꝛ exteri⁹ nitēt laudabiliū ꝓpositiōib⁹ exēploꝝ ob/
uiare/ studeam⁹ icōmodis ꝛ opportunitatib⁹ ꝓuidere. ¶ Cū itaqꝫ sicut accepim⁹:
vestri priores ꝛ ꝓfessores ordinis/monachi/clerici ꝛ ꝯuersi/cū eos extra suoꝝ ꝯuē/
tuū seu grāgiaꝝ/domos ꝛ loca/ob ꝓmouēda negocia ꝯtingit ꝓ tp̄e ꝓficisci/vti ca
pellis/nullo id ꝓhibēte statuto: ꝫ ex qbusdā diuturnis/obſuātia/vsu ꝛ ꝯsuetudi/
ne p̄dictoꝝ/etiā aere/pluuijs/estu/ ꝓcellis/turbinibus/aut al's intempato nō pre/
D sumpserint/hactenus nec p̄sumāt. ¶ Nos attēdētes ꝙ ex obseruātia hmōi/mul/
ta possunt eis incōmoda corpalia ꝓuenire: et ob ea vr̄a negocia ipediri/seu plus
debito ꝓrogari: qđqꝫ omissio hmōi obseruātie vr̄e ꝓfessioni aut ordinis instituti/
oni nequaqꝫ obsistit: nec ex ea deus offendit̄/dū corpa suoꝝ ministroꝝ a noxijs p̄/
seruant̄: ꝛ ad impēdendum sibi debitū officiū/ locorūqꝫ ei dedicatoꝝ/necessitates
aut vtilitates ꝓcurādas/habilius disposita reddunt̄/cū corpus nostrū: qꝛ ps no/
stri ē/ad h̊ nobis diligēdū sit: vt saluti eius ac fragilitati naturalit̄ ꝯsulam⁹/ ꝛ aga
mus/q̄ten⁹ rōni ordinate sbiectū/ ad eternā salutē accepta imortalitate ꝛ incorru/
ptiōe ꝑueniat: ꝛ ꝙ ex p̄dicta obseruātie omissiōe vr̄e religiōis/ honestas nō viola
tur: ꝫ potius augmētat̄ ꝛ ꝯseruat̄/se decenter cū ceteris ministris etiam religiosis

vniuersalis eccl'ie ꝯformãdo/motu ꝓprio nõ ad vr̃am nec alterius ꝓ vobis sup/plicãtis instantiã: sed ex mera benignitate/ꝙ vob ꝛ successorib⁹ vr̃is/dictaꝝ domoꝝ ꝓorib⁹/earũq; mõachis ꝛ clericis/nigri:cõuersis xõ earundẽ domoꝝ q̃ sunt vel erunt ꝓ tpe:ꝙ grisei coloris capellis/quotiẽs vos vel eos extra domos/loca/grãgiasq; ꝓdictas ꝓficisci ꝯtigerit/ dictis ꝯtũcũq; lõgeuis/vsu/ꝯsuetudine ꝛ obseruantijs nõ obstãtib⁹: vt libere ac impune liceat/auctoritate p̃ntiũ indulgem⁹. ¶ hmõi aũt capellos/seruata dictoꝝ distinctiõe coloꝝ/esse volum⁹ vniformes/ꝛ ad illi⁹ capelli silĩtudinẽ ꝛ exẽplar: quẽ dilecto filio/iohãni/ꝓori monasterij sancti albani ꝓpe muros treuereñ. ꝓ priorẽ soliti gubernari/vr̃i cartusieñ. ordinis/tũc in romana curia ꝯstituto: cũ gr̃a diuine bñdictionis/ꝛ nr̃e quã paterno desiderio affectamus/in totũ ordinẽ redũdare/ꝓdictũ ꝓprijs manibus assignandũ duximus eiusq; capiti primitialiter imponendũ. ¶ Nulli ergo oĩno hominũ/liceat hãc paginã nr̃e ꝯcessionis infringere/vel ei ausu temerario cõtraire. Si q̃s aũt hoc attẽptare p̃sumpserit/indignationẽ omnipotẽtis dei/ꝛ beatoꝝ petri ꝛ pauli apostolorũ eius/se nouerit incursurũ. Datũ rome apud sanctũ petrũ/idus nouẽbris/pontificatus nostri anno septimo.

Margin: Ꝙ possum⁹ vti pileis — E — F



Gregorius vndecimus: ꝙ priuilegia ordinis etiam singularum domorũ se extẽdunt ad domos postea incohoatas vel in perpetuum inchoandas.

Margin: Gregorius vndecim⁹ — B

Regorius ep̃s/seru⁹ seruoꝝ dei: ad ꝑpetuã rei memoriã. ¶ Suadet religionis honestas/ꝛ debitũ rõnis exposcit: vt religiosa loca ꝛ ꝑsone in eis sub religionis obseruãtia ꝯstitũ/dño grati famulatus obseq̃a impẽsure benignis fauoribus/ac gratiaꝝ ꝛ priuilegioꝝ exhibitiõibus ꝑ sedẽ ap̃licã foueant: ꝛ eo suauius eedẽ ꝑsone iugũ dñi ferãt/quo ꝛ ip̃e ꝛ loca eoꝝ maiori ꝓrogatiua libertatũ fuerint cõmunite. ¶ hinc ẽ ꝙ nos dilectoꝝ filioꝝ/ꝓoris ꝛ ꝯuẽtus domus cartusie/grãnopolitañ. diocesis/supplicatiõibus inclinati: vt oĩa priuilegia predicte domui cartusie/ꝛ alijs domibus cartusieñ. ordinis/a ꝓdecessoribus nr̃is/romanis põtificibus ꝯcessa/ad oẽs ꝛ singulas dom⁹ dicti ordinis extũc edificatas ꝛ edificari inchoatas/ac etiã in posteꝝ inchoãdas: cũ canonice fundate ꝛ edificate extiterint se extendãt. Et ꝙ domus ipse ac ꝑsone q̃ in eis ꝓ tpe morabunt/oĩbus ꝛ singulis ꝓuilegijs hmõi gaudeãt/sicut gaudẽt domus cartusie/et alie dom⁹ antedicte/ac ꝑsone p̃fate/degẽtes in ipsis/eisdẽ priori ꝛ ꝯuẽtui ac ordini auctoritate ap̃lica ꝯcedimus de gr̃a speciali. ¶ Nulli ḡ oĩno hoĩm/hãc paginã nostre cõcessionis liceat infringere/vel ei ausu temerario cõtraire. Si q̃s aũt hoc attẽptare p̃sumpserit/indignationẽ omnipotẽtis dei/ꝛ btõꝝ petri ꝛ pauli ap̃loꝝ eius/se nouerit incursurũ. Datũ auinioñ. idibus martij/põtificatus nostri anno primo.

Margin: 91 — G — C. Originale est i cartusia signatũ per A.125. Extensio priuilegioꝝ ordinis ad domos tunc inchoatas ꝛ inchoandas.

Idem Ꝙ capitulũ generale possit ꝓmouere ad obedientias ordinis decem ꝑsonas ꝓfessas ordinis nostri ex illegitime natis: vel que venerũt ex ordine mendicantium et cisterciẽn. etiam si quandoq; fuissent apostate. Item hoc constat etiam in supplicatione manu ipsius pape signata.

Margin: H — D

Regorius episcopus/seruus seruoꝝ dei/ad futurã rei memoriã. Romani põtificis precellẽs auctoritas frequẽter ꝑsonarũ conditiõe p̃esata/de gratia sue benignitatis indulget qđ iuris seueritas interdicit. ¶ Exhibita siquidẽ nobis nuꝑ ꝓ parte dilectoꝝ filiorũ/prioris ꝛ conuentus domus cartusie/grãnopolitane diocesis/

Margin: 92. Originale est i cartusia signatuz per A.126.

A petitio continebat: q sepe contingit q nonnulle psone/ que cistercieñ. ordinẽ/ aut
aliquẽ ex ordinibus fratrũ mendicantiũ/ vel alium quẽcunq ordinẽ sunt ꝓfesse: ꝛ
postq ab eisdẽ ordinibus exiuerũt/ ꝛ etiam apostatarũt/ laudabiliter emendant:
ac q nõnulle alie psone/ defectum nataliũ patiẽtes/ de solutis parentibus genite
ad hoc al's habiles ꝛ idonee/ in eodẽ ordine cartusieñ. recipiunt in monachos ꝛ in
fratres. ¶ Quare ꝓ parte prioris ꝛ conuẽtus predictoꝝ/ nobis extitit humiliter
supplicatũ: vt cum in dicto ordine cartusieñ. psone ipse ad aliqua officia non va/
leant ꝓmoueri/ dispẽsatione sup hoc apostolica non obtẽta/ ac modernis tempo/
ribus psonaꝝ ad hoc habiliũ et idonearũ in eodẽ ordine magnꝰ defectus existat:
ꝓuidere sup hoc de benignitate apostolica dignaremur. ¶ Nos igit hmõi suppli/ Facultas ꝛ cõces/
cationibus inclinati/ vt cum in dicta domo contigerit caplm generale celebrari: sio dispensandi cũ
diffinitores eorundẽ capli ꝛ caplm p̃dicti/ cũ decẽ ex psonis hmõi q aliquẽ ex di/ decem personis al/
ctis ordinibus seu alium quẽcunq ordinem fuerint ꝓfesse: ꝛ que postq ab eisdẽ terius ordinis/ vel
ordinibꝰ exiuerint ꝛ etiam apostatauerint/ a sentẽtia excõmunicationis quã pro/ defectũ nataliũ pa/
pterea incurrerint/ absolute ꝛ al's laudabiliter emendate fuerint: ac ipse ꝛ alie hu/ tientium.
B iusmodi defectum natalium patiẽtes psone p̃dicte al's ad hoc sufficiẽtes ꝛ idonee
extiterint: ꝛ al's eis merita suffragent/ ad huiusmodi dispẽsationis gratiam obti/
nendã: vt quelibet earundẽ psonaꝝ/ quecũq officia/ curam animarũ habentia in
dicto ordine cartusieñ. si psone ipse al's canonice assumant/ ad illa libere recipe et
ea successiue licite retinere valeant: p̃missis ac felicis recordationis clementis pa/
pe quinti p̃decessoris nostri/ ac quibuscũq alijs ꝯstitutionibus apostolicis/ nec/
non statutis ꝛ ꝯsuetudinibus/ domoꝝ dicti ordinis ꝛ ipsius ordinis cõtrarijs/ iu/
ramẽto/ ꝯfirmatiõe apostolica vel quacũq firmitate alia roboratis/ nequaq ob/
stantibꝰ auctoritate apostolica dispensare valeant: diffinitoribꝰ ꝛ caplo predictis
tenore p̄ñtiũ concedimus de gratia speciali potestatẽ. ¶ Volumus aũt q si super
huiusmodi cõcessione/ alie nostre sub data p̄ñti forsitan sint confecte littere/ vel in
posteꝝ ꝯficiant/ ipse nullã penitꝰ obtineant roboris firmitatẽ: sed sint casse ꝛ irrite
C ac nulliꝰ roboris efficacie vel momenti. ¶ Nulli ergo omnino hominũ/ liceat hãc
paginam nostre cõcessionis ꝛ volũtatis infringere/ vel ei ausu temerario cõtraire.
Si quis aũt hoc attemptare p̄sumpserit/ indignationẽ omnipotẽtis dei/ ꝛ beato/
rum petri ꝛ pauli apostoloꝝ eiꝰ/ se nouerit incursuꝝ. Datũ auinioñ. idibꝰ martij
pontificatus nostri anno primo.

Idem De potestate excõmunicandi/ capiẽdi/ incarcerandi fugitiuos aut alios cõtumaces ꝑ nos vel alios: nec in hoc incurrimus sententiã excõmunicationis.

93 Gregorius episcopus/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs car/ Originale est i car
tusie/ grãnopolitañ. diocesis/ ac vniuersis alia/ tusia signatuz per
rum domorũ ꝛ prioratuũ cartusieñ. ordinis prioribus: salutem ꝛ apo/ A. 127.
stolicam benedictionem. ¶ Exigit vestre deuotionis sinceritas/ ꝛ reli/
gionis promeret honestas: vt petitiõibus vestris fauorabiliter annuamꝰ. ¶ Sa/
D ne/ nup pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum/ vt priuilegium per fe/
licis recordationis/ clemẽtẽ papam quartũ/ predecessorẽ nostrũ cõcessum vobis/
qd incipit vetustate consumi/ innouare de benignitate apostolica dignaremur.
¶ Nos igit qui priuilegium ipsum in cancellaria nostra inspici fecimus diligen/
ter/ cuiusq tenorem de verbo ad verbum presentibus fecimus annotari: qui qui/ Uide bullam istã supra fol. 15. B
dem tenor talis est. ¶ Clemens episcopus/ seruus seruorũ dei: dilectis filijs/ pri/
ori cartusie/ ac vniuersis prioribus cartusieñ. ordinis: salutem ꝛ apostolicam be/
nedictionem. ¶ Ut ordinem vestrũ eo salubrius manutenere possitis/ quo maio/
ri per nos fueritis auctoritate muniti: Capiendi per vos vel per aliũ seu alios/ ꝛ Cõtra fugitiuos.
sub custodia detinendi ꝛ excõmunicandi monachos ꝛ conuersos vestros fugiti/
uos seu contumaces aut inobedientes si reperti fuerint in habitu seculari vel ve/
stro/ liberam vobis auctoritate presentium concedimus facultatem: Decernẽtes
vt ex hoc notam excõmunicatiõis nullatenus incurratis. Datum viterbij/ nonas
iunij/ pontificatus nostri anno secundo. ¶ Uestris in hac parte supplicatiõibus

inclinati/dictum priuilegium auctoritate apostolica tenore presentium innoua/ E
mus/ꝛ presentis scripti patrocinio cōmunimus. ¶Per hoc tamen nullum ius vobis/de nouo acquiri volumus:sed antiquum tantūmodo conseruari. ¶Nulli ergo omnino hominum/liceat hanc paginam nostre innouationis ꝛ voluntatis infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si quis aūt hoc attemptare p̄sumpse/rit/indignationem omnipotētis dei/ꝛ beatoꝝ petri ꝛ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursurum. Datū apud villam nouā/auinioñ.diocesis/pridie nonas octo/bris/pōtificatus nostri anno secundo.

Idem Qꝛ illegitime nati possunt ꝓmoueri ad sacros ordines/et ad administrationes ordinis:de consilio tñ capituli generalis.

Originale est ĩ cartusia signatuꝫ per A.128.

94 Gregorius eps̄/seruus seruoꝝ dei:dilectis filijs/cartusie/grānopolitañ.diocesis/ac vniuersis aliaꝝ domoꝝ ꝛ p̊oratuū cartusieñ.ordinis p̊oribus:salutē ꝛ apl̄icā bñdictionē.

Uide bullam istā supra fol.15.C

¶Romane pōtificis excellēs auctoritas/nōnulla qñq꜄ religiōis fauo/re/de grā sue benignitatis indulget/q̄ iuris seueritas interdicit. ¶Olim siq̇dē felicis recordationis:clemēs papa q̄rtus/p̄decessor nr̄/p̊ori cartusie/grānopolitañ.diocesis/q̄ tūc erat/ꝛ successoribus suis/p̊orib9 ac vniūsis p̊orib9 vr̄i ordinis q̄ es/ F
sent ꝓ tp̄e/ꝑ suas lr̄as ꝯcessit:vt cū fratrib9 vr̄i ordinis defectū nataliū patiētib9/tūc p̄ntib9 ꝛ futuris:ꝙ hmōi nō obstāte defectu/possent ad oēs ordines ꝓmoueri:et ad administratiōes dūtaxat dicti ordinis ĩ locis religiosis assumi:de ꝯsilio tñ ꝛ licētia capl̄i generalis/ordinis antedicti/ꝓut aīaꝝ suaꝝ saluti viderēt expedire/auctoritate apl̄ica dispēsarēt/ꝓut in dictis lr̄is plenius ꝯtinet̄. ¶Cū aūt sicut ex/hibita nobis nuꝑ ꝓ p̄te vr̄a petitio ꝯtinebat:ab aliq̇bus dubitet̄/an indultū hu/iusmodi/ad quecūq꜄ defectū nataliū/ac ad p̊orat9 ꝛ vicariat9 domoꝝ seu p̊oratuū monialiū dicti ordinis se extēdat: et in dicto ordine modernis tp̄ib9/raritas ꝑsonaꝝ/ad hmōi p̊orat9 ꝛ vicariat9 habiliū existat. ¶Nos suꝑ his ꝓuidere volētes/vr̄is in hac p̄te supplicationib9 inclinati:vobis ꝛ vr̄m singulis ꝛ successorib9 vr̄is priorib9 dicte cartusie/ꝛ aliaꝝ domoꝝ ꝛ p̊oratuū dicti ordinis q̄ fuerint ꝓ tp̄e/au
ctoritate apl̄ica tenore p̄ntiū indulgem9:vt cū oībus ꝛ singulis fratrib9 dicti ordi/ G
nis/quecūq꜄ defectū nataliū patiētib9/ꝙ ipsi ad oēs ordines ꝓmoueri/ac ad q̄scūq꜄ p̊oratus ꝛ administratiōes dicti ordinis/etiā si administratiōes ipse vicariatus hmōi fuerint/p̄terq꜄ ad p̊oratum dicte dom9 cartusie/libere ꝛ licite eligi ꝛ assumi valeāt defectu hmōi/ac pictaueñ.ꝯsilij/ꝛ alijs ꝯstitutiōibus apl̄icis/necnō statutis ꝛ ꝯsuetudinibus domoꝝ ac p̊oratuū p̄dictoꝝ ꝯtrarijs/iuramēto/ꝯfirmatio/ne apl̄ica vel q̄cūq꜄ firmitate alia roboratis/nequaq꜄ obstantib9/auctoritate nr̄a dispēsare possitis:de ꝯsilio tñ ꝛ licētia capl̄i generalis vr̄i ordinis antedicti/prout aīaꝝ suaꝝ saluti videritis expedire. ¶Nulli ergo oīno hoīm/liceat hāc paginam nostre cōcessionis infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si q̄s aūt hoc attē/ptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei/ꝛ btōꝝ petri ꝛ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursurū. Datū apud villā nouā auinioñ.diocesis/pridie nonas octobris/pōtificatus nostri anno secundo.

Nota de quocūq꜄ defectu nataliū.

Ut cū fratrib9 possit dispensari suꝑ defectu natalium.

Idem Qꝛ domus cartusie est exēpta a decimis quibuscunq꜄ camere apostolice. b

Originale ē in cartusia signatuꝫ per A.129.

95 Gregorius eps̄/seruus seruoꝝ dei:dilectis filijs/p̊ori ꝛ cō/uētui domus cartusie/grānopolitañ.diocesis:salutē ꝛ apl̄icā bñdictionē. ¶Presignis ordinis vr̄i religio/fecūditate refecta/v̄tutū ꝛ meritoꝝ cōspicua sanctitate:necnō ꝛ deuotiōis sinceritas/quā reuerēter ꝛ sedule erga nos ꝛ romanā exhibetis eccl̄iam ꝓmerent̄:vt vos apl̄ici fauoris plenitudine ꝓsequentes/vobis assidue reddamur ad gratiam liberales. ¶Sane petitio ꝓ p̄te vr̄a/nobis nuꝑ exhibita cōtinebat:ꝙ domus vr̄a/tā ꝓpter fructuū sterilitatē ꝛ caristiā ꝑmaximā/q꜄ incendiū ꝛ alios casus contrarios suꝑuenietes/ad pauꝑtatē nō modicā est deducta:ꝛ ꝙ nisi eidē domui subuenissemus/eius status nō ꝑmāsisset ꝓut ꝑmanet de p̄nti: q꜄ collectores ad exigendū decimas ꝑsonis eccl̄iasticis/partiū earundē de redditibus ꝛ ꝓuētibus suis eccle-

A ſiaſticis/auctoritate apl'ica impoſitas/vos ad ſoluēdū hmōi decimas/ſicut alios
quotidie cōpellūt: Quare ꝓ parte vr̃a nobis fuit humiliter ſupplicatū/vt vobis
ꝓuidere in p̄miſſis de benignitate apl'ica dignaremur. ¶ Nos igit̃ vos ⁊ vr̃m or/
dinē/cui dn̄s bn̄dixit/gerētes in viſceribus charitatis/ſicut filios p̄dilectos/hmōi Dom⁹ et ordo car/
ſupplicatiōibus inclinati: vt ad p̄ſtationē ſiue ſolutionē quarūcūq decimaꝝ/q̄ ꝑ tuſieſi. eſt exēptus
apl'ica camera vel alijs ꝑſonis eccl'iaſticis p̄dictaꝝ partiū iā impoſite ſunt/ vel in a ſolutiōe decime
antea qualitercūq imponenẗ/nullatenus teneamini: neq ad id cōpelli aliq̄ten⁹ papalis
valeatis/vobis auctoritate apl'ica cōcedim⁹ de gr̃a ſpeciali: Oēs ⁊ ſingulas excō/
municatiōis/ ſuſpēſionis ⁊ interdicti ſentētias/⁊ penas alias/q̄s cōtra hoc in vos
ſeu prefatā domū vr̃am ⁊ eius eccl'iam ꝓferri ↄtigerit: decernētes tenore p̄ñtiū ir/
ritas ⁊ inanes. ¶ Nulli ergo oīno hominū/liceat hanc paginā noſtre cōceſſionis
⁊ ↄſtitutionis infringere/ vel ei auſu temeraria cōtraire. Si quis aūt hoc attēpta/
re p̄ſumpſerit/indignationē omnipotentis dei/⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apoſtolorū
eius/ſe nouerit incurſurū. Datum auiniō. vj. nonas martij/pontificatus noſtri
anno quinto.

Idem Qr domus cartuſie generaliter ſit exempta.

96 Gregorius ep̄s/ſeruus ſeruoꝝ dei: dilectis filijs/ p̄ori ⁊ cō/ Originale eſt i car
B uētui domus cartuſie / grānopolitañ. dioceſis: tuſia ſignatum ꝑ
ſalutē ⁊ apl'icā bn̄dictionē. ¶ Quāto ſtudioſius diuine ↄtēplationi va A.130.
catis/deuota mēte ac humili ſub regulari obſeruātia dn̄o famulando:
tāto libēti⁹ vob̃ benigno fauore ↄcedim⁹/q̄ vob̃ ⁊ domui vr̃e fore ↄſpicim⁹ oppor/
tuna. ¶ Exhibita ſiq̄dē nob̃ nuꝑ ꝓ pte vr̃a petitio ↄtinebat: q licet vos ⁊ domus
vr̃a a preſtatiōe ſeu ſolutiōe decimaꝝ / ſubſidioꝝ ⁊ exactionū q̄rūlibet q̄cūq noīe
nūcupenẗ/q̄buſcūq ꝑſonis faciēda/ꝑ ſedē apl'icā ꝓ camera apl'ica/ſeu al's quomo
docūq ꝑſonis eccl'iaſtic' impoſitaꝝ/vl' in poſteꝝ īponēdaꝝ/ꝑ p̄uilegia a ſede p̄di/
cta vob̃ ⁊ domui vr̃e ↄceſſa ſit' exēpti penit⁹ ⁊ īmunes: tū ꝓpẗ diuerſas clauſulas Exemptio a ſolu
⁊ obſtātias q̄ in l'ris apl'icis q̄ ſuꝑ īpoſitiōib⁹ ſeu ↄceſſiōib⁹ decimaꝝ/ſbſidioꝝ/ſeu tione decime pa/
īpoſitionū hmōi ↄficiunẗ/inſerunẗ p̄uilegia p̄dicta vob̃/vt p̄ferẗ ↄceſſa/i nll'o vob̃ palis
ↄficiūt nec ↄſequunẗ effectū. ¶ Quare ꝓ pte vr̃a nob̃ extitit humilit' ſupplicatū/
vt ꝓuidere vob̃ ⁊ domui p̄dicte ſuꝑ h' de benignitate apl'ica dignaremur. ¶ Nos
igit̃ vos ⁊ domū ipſā/gerētes in viſcerib⁹ charitat'/hmōi ſupplicatiōib⁹ inclinati:
C vt vos ⁊ dom⁹ ipſa ad p̄ſtationē/ſeu ſolutionē decimaꝝ/ſubſidioꝝ/ſeu īpoſitionū
hmōi ꝓ camera p̄dicta/ſeu al's ꝑſonis eccl'iaſtic' iā īpoſitaꝝ vl' i antea q̄lit̃cūq īpo
nēdaꝝ/ſeu ad ↄtribuēdū cū alijs in eiſdē minime teneami: nec ad id a q̄q cōpelli
poſſit' inuiti/auctoritate q̄rūlibet l'raꝝ apl'icaꝝ/ſub q̄uis forma vl' exp̄ſſiōe v̄boꝝ
ↄfectaꝝ ſeu ↄficiēdaꝝ in poſteꝝ/etiā ſi de vob̃ ac domo/ordine/exēptiōe ⁊ īmuni/ Nota iſta/de clau
tate ac p̄uilegijs vr̃is hmōi exp̄ſſam faciāt mētionē: ⁊ etiā ſi in eis caueaẗ exp̄ſſe/q ſulis derogatorijs
oēs ꝑſone eccl'iaſtice/ſeculares ⁊ regulares/exēpte ⁊ nō exēpte/ad p̄ſtationē ſeu ſo derogatoriaꝝ pro
lutionē decimaꝝ/ſubſidioꝝ ſeu īpoſitionū hmōi/ſeu ad cōtribuēdū in eis cōpelli nō ſolutione deci/
valeāt. Nō obſtāte ſi vob̃ ⁊ domui ſeu ordini vr̃o vel q̄buſuis alijs cōit̃ vel diui/ me papalis.
ſim a p̄dicta ſit ſede indultū/q ad ſolutionē ſeu p̄ſtationē decimaꝝ/ſubſidioꝝ ſeu
īpoſitionū hmōi/ſeu ad ↄtribuēdū in eis minime teneami: aut q int̃dici/ſuſpēdi/
D ſeu excōicari nō poſſit' ꝑ l'ras apl'icas q̄ de indulto hmōi ⁊ tenore ipſi⁹ plenā ⁊ ex/
preſſā/ac d' v̄bo ad v̄bū nō facerēt mētionē/ſiue q̄buſuis p̄uilegijs vl' indulgētijs
vob̃ ſeu q̄buſcūq ꝑſonis/ loc' vl' ordinib⁹ a p̄fata ſede ↄceſſis/de q̄b⁹ oporteret in
dict' l'ris ſpecialē fieri mētionē/⁊ ꝑ q̄ effect⁹ l'raꝝ ipſaꝝ q̄modolibet īpediri valeret
vel etiā retardari: vel alie q̄cūq ⁊ q̄leſcūq clauſule p̄dictis ſil'es/vel etiā diſſil'es/⁊
ſub q̄cūq tenore ſeu exp̄ſſiōe v̄boꝝ apponerenẗ q̄ indulto hmōi poſſent in aliq̄ de
rogare: deuotiōi vr̃e auctoritate apl'ica de ſpeciali gr̃a ⁊ ex certa ſcia tenore p̄ñtiū
indulgem⁹. ¶ Et inſuꝑ ſn̄ias ſuſpēſiōis/int̃dicti ⁊ excōicatiōis ⁊ alias penas ſi q̄s
cōtra vos ſeu aliquē vr̃m ac domū ⁊ loca vr̃a premiſſoꝝ occaſiōe ferri ↄtigerit ſeu
etiā ꝓmulgari/decernim⁹ irritas ⁊ inanes. ¶ Nulli ḡ oīno hoīm/liceat hāc paginā
nr̃e ↄceſſiōis ⁊ ↄſtitutiōis infrīgere/vl' ei auſu temerario ↄire. Si q̄s aūt h' attēpta
re p̄ſumpſerit/ īdignationē oīpotēt' dei/⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ ei⁹/ſe nouerit
incurſuꝝ. Datū anagnie. xvj. kl'as octobris/pōtificat⁹ noſtri anno ſeptimo.

Clemens septimus



Clemens septimus: ꝙ domus car tusieñ. ordis in sua obediētia exi/ steñ. sunt exempte a decimis ca/ mere aplice: ⁊ a quibuscūqȝ sub/ sidijs vel ipositiōibus: tā ꝓ came/ ra q̄ȝ pro q̄cūqȝ eccl̄iastica vel se/ culari ꝑsona imponēdis: etiā si regali prefulge at dignitate. Nec suꝑ hoc possumus excōicari: nō obstantibus quibuscunqȝ ⁊c̄. E F

Originale est i cartusia signatuz per A.132.

Clemēs ep̄s/seruus seruoꝝ dei: ad ꝑpetuā rei mēoriā. ¶ Pre/ signis cartusieñ. ordinis religio/ fecūditate virtutū re ferta/ ⁊ meritoꝝ sanctitate ꝯspicua/ necnō deuotiōis sinceritas/ quā re uerēter ⁊ sedule/ dilecti filij dom⁹ cartusie/ grānopolitañ. diocesis/ cete/ riqȝ ꝑores et frēs/ ac alie ꝑsone dicti ordinis/ erga nos ⁊ romanā exhibēt eccl̄iam ꝓmerenẗ: vt ipsos apl̄ici fauoris plenitudine ꝓsequētes/ eis assidue nos redda/ mur ad grām liberales. ¶ Hinc ē ꝙ nos/ ꝑoꝝ/ fratrū ⁊ ꝑsonaꝝ p̄dictoꝝ in hac par te supplicatiōibus inclinati: eisdē priorib⁹/ fratrib⁹ ⁊ ꝑsonis in obediētia ⁊ deuotio ne nr̄a ꝑsistētib⁹/ auctoritate apl̄ica ꝺ speciali grā/ ex certa sciētia indulgem⁹: vt ip/ si ac monasteria/ ꝑorat⁹/ dom⁹/ ⁊ alia loca dicti ordinis/ ad p̄stationē seu solutionē decimaꝝ/ subsidioꝝ ⁊ impositionū quorūlibet quocūqȝ noīe nūcupenẗ/ q̄buscūqȝ ꝑsonis faciēda/ ꝑ sedē aplicā ꝓ camera apl̄ica seu al̄s ꝑsonis eccl̄iasticis iā imposi toꝝ vel in antea qualitercūqȝ imponendoꝝ/ seu alijs q̄busuis ꝑsonis/ etiā si rega li vel alia q̄licūqȝ eccl̄iastica vel mūdana prefulgeāt dignitate/ ꝯcessoꝝ seu in po/ steꝝ ꝯcedēdoꝝ/ seu ad cōtribuendū cū alijs in eisdē minime teneanẗ. Nec ad id a quoqȝ cōpelli possint inuiti/ auctoritate q̄rūlibet lr̄aꝝ apl̄icaꝝ/ sub quauis forma vel exp̄ssione ꝟboꝝ cōfectaꝝ seu ꝯficiēdarū in posterū: etiā si de ꝑoribus/ fratrib⁹ ⁊ ꝑsonis ac monasterijs/ ꝑoratibus/ domibus ⁊ locis/ ordine ac ꝑuilegio hmōi ex/ pressam faciāt mētionē. ¶ Et etiā si in eis caueaẗ expresse/ ꝙ oīes ꝑsone eccl̄iasti/ ce/ seculares ⁊ regulares/ exempte ⁊ nō exempte/ ad p̄stationē seu solutionē deci/ maꝝ/ subsidioꝝ seu impositionū hmōi/ ⁊ ad contribuendū in eis cōpelli valeant. ¶ Nō obstāte si prioribus/ fratrib⁹ ⁊ ꝑsonis/ mōasterijs/ ꝑoratibus/ domibus/ lo/ cis ⁊ ordini p̄dictis vl̄ q̄busuis alijs cōmuniter vel diuisim a p̄dicta sede indultū existat/ ꝙ ad solutionē seu p̄stationē decimaꝝ/ subsidioꝝ seu impositionū hmōi ⁊ ad cōtribuendū in eis minime teneanẗ. ¶ Aut ꝙ interdici/ suspēdi vel excōmuni/ cari nō possint ꝑ litteras apostolicas/ q̄ de indulto hmōi/ ⁊ toto tenore ipsi⁹ plenā ⁊ exp̄ssam/ ac de verbo ad verbum nō facerēt mētionē/ siue quibusuis priuilegijs vel indulgētijs/ prioribus/ fratribus ⁊ ꝑsonis p̄dictis seu quibuscūqȝ ꝑsonis/ lo/ cis vel ordinibus a p̄fata sede concessis/ de quibus oporteret in dictis litteris spe cialē fieri mētionē: ⁊ ꝑ q̄ effectus litteraꝝ ipsaꝝ quomodolibet impediri valeret: vel etiā dissimiles ⁊ sub quocūqȝ tenore seu exp̄ssione ꝟboꝝ apponerenẗ/ que in/ dulto hmōi possent in aliquo derogare. ¶ Et insuꝑ sentētias/ suspēsionis/ interdi cti vel excōmunicatiōis/ aut alias penas/ si q̄s cōtra ꝑores/ frēs ⁊ ꝑsonas vel eoꝝ aliquē: ac monasteria/ ꝑoratus/ domos ⁊ loca hmōi ꝑmissoꝝ occasiōe ferri conti/ gerit seu etiā ꝓmulgari: decernimus irritas ⁊ inanes. ¶ Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre cōcessionis ⁊ ꝯstitutionis infringere/ vel ei ausu temera rio cōtraire. Si quis aūt hoc attēptare p̄sumpserit/ idignationē omnipotētis dei/ ⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl̄oꝝ eius/ se nouerit incursuꝝ. Datū apud pōtē sorgie/ aui/ nioñ. diocesis. ij. nonas maij/ pōtificatus nostri anno tertio.

Exēptio a solutione decime papalis ⁊ ab alijs subsidijs G

Derogatorie derogatorū vt in precedenti. H

Idem Per legatū suum ꝯcedit: vt interdicti tꝑe alta voce iuxta modū et ritū cōsuetudinis nostre: septis clau/

A sis/excōicatis ⁊ interdictis exclusis/diuina possimus officia cele
brare ⁊ audire/dūmodo causam nō dederimus interdicto.

98 **Willermus** ministratiōe diuina/tituli scti stephani in ce/ Originale est ī domo friburgi
liomōte/p̄sbyt̄ cardinal'/ap̄lice sedis legatus:
dilectis nob in christo/p̄ori ⁊ ꝯuētui domꝰ mōtis sancti iohānis bapti/
ste ꝓpe friburgū/ordis cartusieñ. cōstañ. diocesis: salutē in dño. ¶De/
uotiōis vr̄e p̄cibꝰ benignū impꝑtiētes assensum/auctoritate dñi pape/⁊ legationis
nob in hac ꝑte cōmissa ac ptāte attributa: ꝓut in l̄ris ipsiꝰ dñi pape pleniꝰ ꝯtinet̄:
quaꝝ tenor sequit̄/⁊ ē talis. ¶Clemēs ep̄s/seruꝰ seruoꝝ dei: dilecto filio guiller/
mo/tituli sancti stephani in celiomōte/p̄sbytero cardinali/ap̄lice sedis legato: sa/
lutē ⁊ ap̄licā bñdictionez. ¶Cum te nuꝑ ad alemanie ac certas alias ꝑtes in l̄ris
tue legatiōis exp̄ssas/cōmisso tibi in eis plene legatiōis officio/ꝓ magnis ⁊ ardu
is ⁊ eccl'ie romāe negocijs duxerimꝰ destinādū: Nos affectātes toto cordis deside
rio: vt in executiōe negocioꝝ hmōi/eo feliciꝰ valeas ꝓspari/ꝙ maiori ꝑ nos fueris
B ptāte munitꝰ: Circūspectiōi tue quā in alt' ⁊ arduis iugit̄ exꝑimur/⁊ de q̄ plene cō
fidimꝰ/tractādi/dādi/ꝯcedēdi/dispēsandi/ꝯfirmādi/faciēdi/ordinādi/disponēdi/
⁊ exequēdi in eisdē ꝑtibus/oīa q̄cūq; sint q̄ nos ex plenitudine ptātis/quā nō ab
hoīe s̄ a deo obtinemus: tractare/dare/ꝯcedere/dispēsare/ꝯfirmare/facere/ordina
re/disponere ⁊ exeq̄ possumꝰ ac debemꝰ: creatiōe ac p̄uatiōe cardinaliū sctē roma/
ne eccl'ie: necnō alienatiōe patrimonij beati petri in thuscia ac ciuitatū/castroꝝ/
terraꝝ/villaꝝ/⁊ alioꝝ locoꝝ ac iuriū eiusdē eccl'ie/⁊ aliaꝝ q̄rūlibet eccl'iaꝝ/ac ꝓmo/
tiōe ⁊ assumptiōe/necnō trāslatiōe p̄latoꝝ ad q̄scunq; metropolitanas ⁊ alias ca/
thedrales eccl'ias ⁊ mōasteria q̄cūq; ac ꝯfirmatiōe electionū archiep̄oꝝ ⁊ ep̄oꝝ q̄/
rūlibet dūtaxat exceptis/auctoritate ap̄lica tenore p̄ntiū plenissimā ꝯcedimus fa
cultatē: ⁊ al's in oībꝰ tibi cōmittimꝰ vices n̄ras. Sic igit̄ in p̄missis ꝓut de matura
⁊ ꝓfunda circūspectione tua/firmā spem obtinemꝰ/prudēter ⁊ vtilit̄ opis/ꝙ ex la
C boribꝰ tuis fructꝰ vberes dāte dño colligamꝰ. Datū auinioñ. q̄rto kl'as septēbris/
pontificatꝰ n̄ri anno p̄mo. Vob tenore p̄ntiū indulgemꝰ/vt interdicti tp̄e/alta vo
ce iuxta modū ⁊ ritū ꝯsuetudinis vr̄e/septis clausis/excōicatis ⁊ interdict' exclu/
sis/diuīa possit' ⁊ valeat' officia celebrare/eaq; audire: dūmodo causam nō dede/
rit' int̄dicto/nec vob ꝯtigat ꝓpt̄ h̄ id specialit̄ int̄dici. Datū apd̄ friburgū: ꝯstañ.
diocesis/idibꝰ augusti/pōtificatꝰ dñi clemētis p̄fati pape. vij. anno tertio.

Idem Quod ꝑsone ordinis/etiā donati cū oībus bonis illo/
rum/sunt sub ꝓtectiōe ap̄lica: ⁊ sunt exempti ab om
ni iurisdictiōe p̄terq; solius sedis apostolice.

99 **Clemēs** ep̄us/seruꝰ seruoꝝ dei: ad ꝑpetuā rei mēoriā. ¶Licet Originale est ī cartusia signatuz per A.133.
oīa eccl'ie mōasteria/p̄oratꝰ/domꝰ ⁊ alia loca eccl'iasti/
ca/ꝑ vniūsū orbē diffusa/sedi ap̄lice q̄ sup ill' obtiet p̄ncipatū disponēte
dño fuit s̄biecta: Sedes tñ eadē/nōnulla ex ipsis ⁊ ꝑsonas degētes ī ill'/
D aliqñ specialit̄ sibi s̄bdit ea: ab alioꝝ q̄rūlibet eximēs ptāte/ac statuēs ipa q̄dā ho
noris p̄rogatiua fore libera parit̄ ⁊ exēpta. ¶Uñ nos ad mōasteria/p̄oratus/do/
mos ⁊ alia loca cartusieñ. ordis/⁊ ꝑsonas in eis degētes/ap̄lice ꝯsideratiōis intui
tū ꝯūtētes: illaq; volētes ap̄lic' p̄sidijs cōmunire/⁊ ḡtijs honorare ꝯdignis: vt ꝑso
ne ip̄e eo libētiꝰ misterijs diuinis intēdāt/dictāq; sedē eo maioris deuotiōis ꝓm/
ptitudīe studeāt reuereri/ꝙ ipse ac eadē mōasteria/p̄oratꝰ/domꝰ ⁊ loca/maiori fue
rint lib̄tati donati. ¶Uniūsos ⁊ singl'os p̄ores/mōachos/ꝯūsos ⁊ donatos dicti Exemptio religiosorū/conuersorū/⁊ donatorū ordinis
ordinis q̄ sūt ⁊ erūt ꝓ tp̄e/ac mōasteria/p̄oratꝰ/domos ⁊ loca dicti ordinis q̄ nūc
sunt ⁊ in posteꝝ fuerit/ac eoꝝ bona vbiq; ꝯsistētia/p̄ntia ⁊ futura sub n̄ra ⁊ sedis
p̄dicte/ac btōꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ ꝓtectiōe suscipimꝰ. ¶Eaq; a q̄rūcunq; metro
politañ. locoꝝ/dioceſ. ⁊ alioꝝ ordiarioꝝ iudicū/lege/dominio/ptāte/coertiōe/cō
pulsiōe/cēsura/iurisditione etiā ꝑ appellationē vel al's ꝓ q̄uis causa/auctoritate
ap̄lica ꝓrsus eximimꝰ ⁊ totalit̄ liberamꝰ: ac p̄ores/mōachos/ꝯuersos ⁊ donatos:
necnō mōasteria/p̄oratꝰ/domos ⁊ loca hmōi nob ⁊ sedi p̄fate imediate subesse de
cernimꝰ ⁊ etiā ordinamꝰ. ¶Ita ꝙ ijdē metropolitañ. diocesani aut alij ordinarij

iudices rōne delicti vel cōtract⁹ seu q̄si/aut rei de q̄ agit̄ vbicūq̧ cōmittat̄ delictū E
ineat̄ cōtract⁹ vel res ip̄a ꝯsistat:nō possint in p̄ores mōachos/ꝯuersos/donatos/
mōasteria/p̄oratus/domos ꝛ loca p̄dicta/excōicationis/suspēsionis ꝛ intdicti sen
tētias fulminare:aut quācūq̧ aliā iurisdictionē/dominiū/ptātē/cognitionē/deci
sionē/coertionē/cōpulsionē vel cēsurā quomodolibet etiā ꝑ appellationē aut al's
exercere:felicis recordatiōis Innocētij pape q̄rti p̄decessoris nr̄i/ꝛ alijs ꝯstitutio/
nib⁹ ap̄licis ꝯ̄rijs nō obstātib⁹ q̄buscūq̧. ¶Districti⁹ inhibētes eisdē metropoli/
tanis/diocesanis/ordinarijs iudicib⁹ ꝛ q̄busuis alijs cōiter vl' diuisim:ne ipsi ꝯ̄ te
norē p̄ntiū aliq̄d attēptare p̄sumāt:ac decernētes exnūc irritū ꝛ inane quicq̄d in
cōtrariū a quoq̧ q̄uis auctoritate/scient' vel ignorāter cōtigerit attēptari. ¶Nre
tm̄ intētiōis existit:q̧ ꝑ susceptionē/exemptionē/subiectionē et ordinationē nr̄as/
hmōi:nullū p̄orib⁹ ꝛ alijs p̄sidētib⁹ i dicto ordine q̄ min⁹ ipsi iurisdictionē eis al's
in mōachos/ꝯuersos ꝛ donatos p̄dictos/quomodolibet cōpetentē in eosdē mo/
nachos/ꝯūsos ꝛ donatos libere exercere valeāt sic̄ p̄us/p̄iudiciū generet̄. ¶Nul/
li ergo oīno hoīm/liceat hāc paginā nr̄e susceptiōis/ exemptiōis/ liberatiōis/or/
dinatiōis/inhibitiōis/ꝯstitutiōis ꝛ voluntat̄ infringere/vel ei ausu temerario cō F
traire. Si q̄s autē hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei/ꝛ be/
atoꝝ petri ꝛ pauli ap̄loꝝ eius/se nouerit incursuꝝ. Datum auinioñ.iiij.idus iu/
nij/pōtificatus nostri anno sexto.

Idem Qꝛ domus sācte crucis in iaresio nō soluat decimas de possessionibus p̄ntibus ꝛ futuris/ vl' animalib⁹: vel de possessionibus quas secularibus tradēt eoꝝ sumptibus excolendis:quantū tanget partē eoꝝ.

Originale est i domo sancte crucis in iaresio:vidim⁹ ꝯ̄o in cartusia signatū ꝑ A.235.

Lemēs ep̄s/seruus seruoꝝ dei:dilect̄ filijs/p̄ori ꝛ ꝯuētui do/ 100
mus sctē crucis i iaresio/cartusieñ.ordis/lugduñ.dio/
cesis:salutē ꝛ ap̄licā bn̄dictionē. ¶Int' cunctos religiōis monastice ꝓ
fessores/q̄b⁹ veluti rutilantib⁹ margaritis militans coruscat eccl'ia:vr̄i
cartusieñ.ordinis cādidi naçarei splēdore illustrāt eximio eccl'iam mēoratā/vite q̄/
dē mūdicia nitidi/ feruore charitat̄ igniti/ꝯtinētie cīgulo lumbos succīcti: mūdo G
mortui/christo viuūt. Digne igit' ordinē ip̄m ꝛ ei⁹ mēbra p̄serti vr̄aȝ domū sctē cru
cis i iaresio/cartusieñ.ordis lugduñ.diocesis/ap̄lice bn̄dictiōis dulcedīe libent' et
fauorabil'r p̄uenim⁹:vt dicta dom⁹a noxijs auctore dn̄o p̄seruet̄ ꝛ felicib⁹ ꝯualescē
valeat icremēt̄. ¶Ea ꝓpt'/dilecti filij/ vr̄is cōmoditatib⁹ intēdētes/vt de terr̄/
vineis/hort̄/prat̄/pascuis ꝛ possessiōib⁹ q̄buscūq̧ vbilibet ꝯsistētib⁹/q̄ ip̄sentiaꝝ
iuste ꝛ canōice possidet̄/aut in futuꝝ ꝯcessiōib⁹ pōtificū/largitiōib⁹ regū vel p̄nci/
pū/oblatiōib⁹ fideliū seu alijs iust̄ modis p̄stāte dn̄o poterit̄ adipisci:de ill' vide
licet q̄ ꝓprijs māib⁹ vel sūptib⁹ excolit̄ vel in posteꝝ excolet̄:etiā si de ill' decie vl'
p̄mitie/aut alia q̄uis q̄ta valoris fructuū in eis excrescētiū vel ꝓueniētiū ex eisdē:
aut q̄cq̄d aliud hmōi deciaꝝ seu p̄mitiaꝝ solui ꝯsueuerūt/seu de fructib⁹ eorundē:
ac etiā de mutrimētis aialiū vr̄oꝝ p̄ntiū ꝛ futuroꝝ:ꝛ de aliaꝝ possessionū q̄s tra/
det̄ secularib⁹ eoꝝ sūptib⁹ excolēdas:ꝛ ꝓ q̄b⁹ p̄mitie seu decime solui ꝯsuete sunt
hacten⁹ fructib⁹ seu ꝓuētib⁹ vos ꝯtingētib⁹ ꝓ ꝑte vr̄a dūtaxat/vos ꝛ illi q̄ vob in H
domo p̄fata successerint/rectorib⁹ eccl'iaꝝ infra q̄ꝝ parochiaꝝ limites/possessiōes
ipse ꝯsistūt:aut alijs ꝑsonis/collegijs siue loc̄ q̄rūcūq̧ seculariū vel regulariū ec/
clesiaꝝ/aut locoꝝ q̄cūq̧ noīe nūcupent̄/aut p̄uilegio vel ꝯsuetudīe approbata/vl'
alias legitie p̄mitie seu decie ip̄e/seu certa q̄ta fructuū eorūdē/ꝓ ipsis p̄mitijs seu
decimis/aut eoꝝ occasiōe vel noīe ꝑsolute sint/hacten⁹ p̄mitias seu decias vl' ali/
ud ip̄aꝝ occasiōe nō teneamini soluere: Nō obstātib⁹ q̄buscūq̧ statut̄ ꝛ ꝯsuetudi
nib⁹ ꝯ̄rijs/etiā ꝯfirmatiōib⁹ sedis ap̄lice roborat̄:seu eiusdē sedis lr̄is/indulgētijs
ꝛ p̄uilegijs de q̄b⁹ q̄rūq̧ tot̄ tenorib⁹ plenā ꝛ exp̄ssā/ac de v̄bo ad v̄bū oporteret
fieri in p̄ntibus mētionē:deuotioni vr̄e tenore p̄ntiū de speciali gr̄a indulgemus.
¶Nulli ḡ oīno hoīm/liceat hāc paginā nr̄e ꝯcessiōis infrigere/vel ei ausu temera/
rio ꝯ̄ire. Si q̄s aūt h̄ attēptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei/ꝛ btōꝝ
petri ꝛ pauli ap̄loꝝ eius/se nouerit incursuꝝ. Datum auinioñ.ij.nonas ianuarij/
pontificatus nostri anno duodecimo.

A **Idem** Quod possumus mittere ordinādos ad sacerdotiū in vicesimosecundo anno.

101 **Iohānes** miseratiōe diuina/tituli sctē anastasie/p̄sbyt cardinalis. viuarieñ. vulgarit nomiatus: dilectis nob in christo p̄ori et cōuētui domus sctē trinitatis indiuidue ꝓpe diuionē situate/ordinis cartusieñ. lingoneñ. diocesis/p excellētē p̄ncipē dñm philippū ducē burgūdie fundate: salutē in dño sempiternā. ¶ Sane sanctissimus in christo pr̄ et dñs noster/dñs clemēs diuina ꝓuidētia papa septimus: attendēs religionē vr̄am ꝓmereri/vt petitionibus vr̄is q̄ntū cū deo pōt annuat gratiose. ¶ Hinc est q̄ idē dñs nr̄/etiā ꝯsideratione dicti dñi ducis/q̄ ad vos et domū vr̄am ante fatā specialem gerit deuotionis affectū/sup hoc p vobis eidē dño nostro humilit supplicātis: vt oēs monachi et clerici redditi dicte domus vr̄e/qui nūc sunt et erūt p tpe/vicesimūsecūdū eoꝝ etatl annū attingētes/possint ad p̄sbyteratus ordinē ꝓmoueri/in ipsoq̄ licite ministrare/defectu dicte etatis ac statutl et ꝯstitutiōibus ipsius ordinis et alijs in cōtrariū nō obstātibus q̄buscūq̄: cōcessit oraculo viue vocis nob p̄ñtibus parit et indulsit de gr̄a speciali: dū tñ dicti monachi et clerici redditi/p̄ñtes et futuri ad hoc al's sufficiētes et idonei existāt: nec aliud

B eisdē canonicū obsistat: Voluitq̄ idē dñs noster hm̄oi gr̄am in suo robore perpetuo remanere. Et in testimoniū p̄missoꝝ/p̄ñtes lr̄as de dicti dñi nr̄i speciali mādato/oraculo viue vocis sup hoc nob facto/nr̄i sigilli appēsiōe munitas vobis et domui vr̄e p̄dicte duximus ꝯcedēdas. Datū auinioñ. sub anno a natiuitate dñi/millesimo tricētesimo nonagesimop̄mo/inditiōe. xiiij. et die. xix. mēsis aprilis/pōtificatus sanctissimi dñi nostri pape p̄dicti anno tertiodecimo.

Originale est i domo diuionis: vidimus vero in cartusia sigtū p A.193.

Benedict⁹ tredecim⁹ 100



Benedictus tredecimus: quod nullus de ordine nostro transeat ad quācunq̄z aliam religionem: nisi cum bulla plumbea sedis apostolice.

C

102 **Benedictus** ep̄us/seruus seruoꝝ dei/ad ꝑpetuā rei mēoriā. ¶ Ad fruct⁹ vberes q̄s cartusieñ. ordo in agro militātis eccl'ie plantat⁹/dextera dñi velut arbor bona ꝓduxit hacten⁹ et ꝓducit: ꝯsideratiōis nr̄e oculos extēdētes/et attēdentes/q̄ dicti ordinis ꝓfessores/mūdo mortui/soli christo/q̄ est vita viuētes: p vniu̇sali salute fideliū incessant ad dñm p̄ces fundunt: dignū duxim⁹ vt illa eos ꝓseq̄mur p̄rogatiua fauoris/p quā eis submoueam⁹ scādala et q̄etē etiā ꝓcurem⁹. ¶ Cū itaq̄ sic p parte dilectoꝝ filioꝝ cartusie/grānopolitañ. diocesis: et alioꝝ p̄oꝝ et fratrū dicti ordinis fuit nob expositū/interdū cōtigerit/q̄ q̄dā eiusdē ordinis frēs/ad mendicantiū et alios ordines regule et obseruātie laxioris: nō obtēta nec petita supioꝝ suoꝝ licētia/temeritate se ꝓpria trāstulerūt: et recepti fuerunt etiā in eisdē/in graue salutis eoꝝ dispēdiū/ac p̄oꝝ et fratrū cartusieñ. scādalū p̄dictoꝝ. ¶ Nos volētes sup hoc

D eisdē p̄oribus et fratribus de opportuno remedio ꝓuidere: et attēdentes q̄ decet et expedit/vt iuxta doctrinā ap̄li/q̄sq̄ in ea in q̄ vocatus est vocatiōe ꝑsistat: ipsoꝝ supplicatiōibus inclinati/oibus et singulis ꝑsonis vtriusq̄ sexus/cuiuscūq̄ g̃dus et status sint eiusdē ordinis cartusieñ. p̄ñtib⁹ et futuris/ne de ordine ipō ad quosuis mēdicantiū vel alios ordines cuiuscūq̄ status/regule vl' ꝯditiōis existāt/etiā si de illis singularit esset p̄ñtibus specialis et exp̄ssa mētio faciēda trāsire/ac platis et alijs ꝑsonis oibus et singulis mēdicantiū et alioꝝ ordinū p̄dictoꝝ/ne illas quoq̄ modo absq̄ sedis ap̄lice licētia/eis p speciales dicte sedis lr̄as/vera bulla plūbea munitas/plenā et exp̄ssam ac de v̄bo ad v̄bū faciētes de p̄ñtib⁹ mētionē ꝯcedēda: q̄bus alias etiā si alicui⁹ ex venerabilib⁹ fratrib⁹ nr̄is sctē romāe eccl'ie cardinalib⁹ aut camerarij nr̄i vl' alteri⁹ cuiuscūq̄ etiā si pōtificali ꝑfulgeat dignitate: sigill' etiā de mādato sedis ap̄lice facto: eis sup hoc oraculo viuevocis/nullā fidē in hac pte

Originale est i cartusia signatū per A.135.

Nō licet cartusieñ bus trāsire ad quēuis aliū ordinē sine licentia speciali sedis apostolice

Cum bulla plumbea

volumus adhiberi/recipe ꝑsumant/districtius inhibem⁹. ¶Decernentes exnunc E
transitum ⁊ receptionem talium irritos ⁊ inanes. ¶Nulli ergo omnino hominũ/
liceat hanc paginam nostre voluntatis/inhibitionis ⁊ constitutionis infringere/
vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare ꝑsumpserit/indi/
gnationem omnipotentis dei/⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit
incursurum. ¶Datũ massilie apud sanctũ victorē/sexto nonas martij/pontifica/
tus nostri anno decimo.

Idem Sup hoc dedit cõseruatores: tres ep̃os/inhibēdo ne quis alterius religionis aliter nostros recipiat.

Originale est ĩ cartusia signatuz per A.136.
Ad idem cũ precedente/ cũ deputatione executorũ

Benedictus episcopus/seruus seruorũ dei: venerabilibus 103
fratrib⁹/ archiepiscopo vienneñ. ⁊ lausaneñ. et
grãnopolitañ. episcopis: salutē ⁊ apostolicã bñdictionē. ¶Ad fructus
vberes quos cartusieñ. ordo in agro militãtis eccl'ie plantatus/ dexte/ F
ra domini velut arbor bona ꝑduxit hactenus ⁊ ꝑducit/ cõsiderationis nr̃e ocu/
los extēdentes/⁊ attēdētes/ ꝙ dicti ordinis ꝓfessores/mũdo mortui soli christo ꝗ
est vita/viuētes: ꝑ vniuersali salute fideliũ incessant ad dñm p̃ces fundũt/dignũ
duxim⁹/vt illa eos ꝓseq̃mur p̃rogatiua fauoris/ꝑ quã eis submoueam⁹ scandala
⁊ quietē etiã ꝓcuremus. ¶Cũ itaqȝ sicut ꝑ ꝑte dilectoꝝ filioꝝ cartusieñ. grãno/
politañ. diocesis ⁊ alioꝝ prioꝝ ⁊ fratrũ dicti ordinis fuit nobis exhibitũ/interdũ
contigerit: ꝙ quidã eiusdē ordinis fratres ad mēdicantiũ/⁊ alios ordines regule
⁊ obseruantie laxioris non obtēta nec petita supioꝝ suoꝝ licētia/temeritate se ꝓ/
pria transtulerũt: ⁊ recepti fuerũt etiã in eisdē/in graue salutis coꝝ dispēdium/ac
prioꝝ ⁊ fratrũ cartusieñ. scandalum p̃dictoꝝ. ¶Nos volētes sup hoc eisdē prio/
ribus ⁊ fratribus de opportuno remedio prouidere: ⁊ attēdentes/ꝙ decet ⁊ expe/ G
dit/ vt iuxta doctrinã apostoli/q̃sqȝ in ea in qua vocatus est vocatiõe/ꝑsistat: ip/
soꝝ supplicationibus inclinati/omnibus ⁊ singulis ꝑsonis vtriusqȝ sexus/cuius/
cũqȝ gradus ⁊ status essent eiusdē ordinis cartusieñ. p̃ntibus ⁊ futuris/ne de ordi
ne ip̃o/ad quosuis mēdicantiũ vel alios ordines cuiuscũqȝ status/regule vel con
ditionis existerēt/etiã si de illis singulariter esset p̃ntibus specialis ⁊ exp̃ssa men/
tio faciēda/trãsire/ ac p̃latis ⁊ alijs ꝑsonis om̃ibus ⁊ singulis mēdicantiũ ⁊ aliorũ
ordinũ p̃dictoꝝ/ne illas quoquo modo/absqȝ licētia sedis apostolice/eis ꝑ specia
les dicte sedis litteras/vera bulla plũbea munitas/ plenam ⁊ exp̃ssam ac de ver/
bo ad verbũ faciētes de p̃ntibus mētionē concedēda/quibus al's etiam si alicu/
ius ex venerabilibus fratribus nr̃is sctē romane eccl'ie cardinalibus aut camera/
rij nostri vel alterius cuiuscũqȝ etiã si põtificali p̃fulgeat dignitate. Sigillis etiã
de mãdato sedis apostolice facto eis sup hoc oraculo viue voc./nullã fidē in hac
ꝑte volum⁹ adhiberi/recipe p̃sumerēt/districtius inhibuimus: decernētes extunc
Executorialis transitũ ⁊ receptionē taliũ irritos ⁊ inanes. ¶Quocirca fraťnitati vr̃e ꝑ apostoli/
ca scripta mãdamus: q̃ten⁹ vos vel duo/aut vnus vr̃m ꝑ vos vel aliũ seu alios di H
ctis p̃oribus ⁊ fratribus eiusdē ordinis cartusieñ. efficacis sup hoc defensiõis p̃si
dio assistētes/hmõi mēoratì ordinis ꝑsonas ad eosdē mēdicantiũ/vel quoscunqȝ
alios trãsire ordines p̃sumentes/ad regrediendũ ad eundē ordinē cartusieñ. ⁊ p̃la
tos ac ꝑsonas quascũqȝ alias mendicantiũ/ ⁊ alioꝝ quorũcunqȝ ordinum/illas re
cipe ⁊ retinere contra inhibitionē ⁊ decretũ nostrũ hmõi p̃sumentes ad dimitten/
dum ⁊ restituendũ illas auctoritate nostra/ꝑ cēsuram ecclesiasticam compescatis.
¶Non obstantibus exemptionibus ⁊ alijs p̃uilegijs/indulgētijs ⁊ litteris apo/
stolicis quibuscũqȝ ꝑsonis locis ⁊ ordinibus ab ap'lica sede concessis/etiã si de il/
lis ⁊ totis eorũ tenoribus/necnon locis/ ordinibus ⁊ nominibus ꝓprijs/de ver/
bo ad verbũ esset in p̃ntibus specialis ⁊ exp̃ssa mentio faciēda. Seu si aliquibus
cõmuniter vel diuisim a dicta sit sede indultum: ꝙ interdici suspēdi vel excõmuni
cari nõ possint ꝑ litteras ap'licas nõ faciētes plenã ⁊ exp̃ssam/ac de verbo ad ver/
bũ de indulto hmõi mentionē: Cõtradictores ꝑ censurã eccl'iasticã appellatione
postposita compescēdo. ¶Datũ massilie apud sanctũ victorē. vj. nonas martij/
põtificatus nostri anno decimo.

A **Idem** q̄ sum⁹ exempti ꝑ totū ordinē de nō soluendis deci
mis papalibus vel alijs quibuscūq̈ impositiōibus.

104 **Benedictus** ep̄us/seruus seruorū dei: ad ꝑpetuā rei memo/ Originale est ī cartusia signatuz per A.137.
riam. Sacri cartusieñ. ordinis perseuerantiā et
augmentū sinceris zelantes affectibus/ad illa libēter intendimus/per
que religionē ipsam ac ꝑsonas sub eadē degentes/fauorib⁹ attollam⁹
gratiosis/⁊ muniamus libertatibus opportunis. ¶ Sane exhibita nobis pro par
te dilectorū filioꝝ maioris cartusie/granopolitane diocesis/ ⁊ aliorū priorū ⁊ con
uentuū ac personarū domoꝝ seu monasteriorū quorūcūq̈ ordinis cartusieñ. peti
tio cōtinebat: Q̄ licet ipsi cum oīnibus locis ⁊ membris suis vbiq̈ cōsistentibus
a p̄statione et solutione decimarū/talliarū/collectarū/subsidioꝝ/exactionū/ ⁊ im/
positionū quorūlibet quocūq̈ nomīe nuncupent̄/q̇buscūq̈ ꝑsonis/ap̄lica vel or
dinaria seu alia q̄uis auctoritate/hactenus impositoꝝ et imponendoꝝ in futurū
per specialia ꝓuilegia eidem ordini ab ap̄lica sede cōcessa/q̇bus non est in aliquo
derogatū: sint prorsus exempti ac liberi pariter ⁊ immunes. ¶ Tamē nōnulli col/
B lectores ⁊ subcollectores fructuū/redditū et prouentuū camere ap̄lice debitorū
in quibusdā regnis ⁊ terris auctoritate ap̄lica deputati/p̄textu quarūdā cōcessio
nū/de decimis/tallijs/collect̄ ⁊ subsidijs a ꝑsonis ecclesiasticis leuādis ⁊ exigen/
dis/aliq̇bus regibus ⁊ ꝑsonis alijs eadē auctoritate factarū/ꝓuilegia/ exemptio/
nes ⁊ libertates hmōi infringere/ac eis ausu temerario cōtraire p̄sumētes: ꝓores
⁊ ꝑsonas p̄dictas ad prestationē/solutionē ⁊ cōtributionē/decimarū/talliarū/col
lectarū/subsidiorū/ exactionū et aliarū impositionū hmōi: per censurā ecclesiasti/
cam ⁊ alias cōpellere nō verent̄/eosdē laboribus ⁊ expensis ⁊ alias multipliciter
fatigando/in eorū p̄iudiciū nō modicū ⁊ grauamē. ¶ Quare ꝓ ꝑte prioꝝ/cōuen/
tus ⁊ ꝑsonarū p̄dictorū/fuit nobis humiliter supplicatū: vt eis in p̄missis ꝓuide/
re de benignitate ap̄lica dignaremur. ¶ Nos igit̄ eosdē/ordinē/priores/ cōuent⁹
⁊ ꝑsonas ac domos/ gerētes in visceribus charitatis/hmōi supplicationib⁹ incli/
nati: eosdē oīnes ⁊ singulos/ cū oībus domibus ⁊ membris suis vbicūq̈ ꝯsistant Exemptio a deci
a p̄statione/solutione/ ⁊ cōtributione decimarū/talliarū/collectarū/subsidiorū/ex mis papalib⁹: ⁊ ab
C actionū/ ꝓcurationū ⁊ aliarū impositionū quarūlibet/quocūq̈ noīe nuncupent̄/ alijs tributꝫ ⁊ sub/
quacūq̈ occasiōe in q̇busuis ꝑtibus iam impositoꝝ vel impositarū/seu in poste/ sidijs.
rum q̄litercūq̈ imponendoꝝ vel imponendarū p̄fate sedis vel legatoꝝ eius: aut
locoꝝ ordinarioꝝ/seu alioꝝ quorūcūq̈ auctoritate ꝓ camera supradicta/ seu alijs
ꝑsonis quibuscūq̈: etiā si pontificali/regali vel alia q̄libet ecclesiastica vel mūda/
na p̄fulgeant dignitate/concessoꝝ seu concessarū/ ⁊ in posterū cōcedendoꝝ seu cō
cedendarū/auctoritate ap̄lica supradicta: ex certa sciētia tenore presentiū etiā de
nouo ꝓsus eximi⁹ ⁊ ꝑpetuo liberam⁹. ¶ Et vt ad prestationē/solutionē seu cōtri/ Nota bene clau
butionē huiusmodi minime teneant̄/nec ad id a quoq̈ cōpelli possint inuiti/au/ sulas istas.
ctoritate quarūlibet litterarū apostolicarū sub quauis forma vel expressione ver
borū confectarū seu conficiendarū in posterum: Etiā si de domibus siue monaste
rijs et ordine cartusieñ. huiusmodi/ac priuilegijs eidē ordini a sede ap̄lica conces/
sis/et cōcedendis expressam faciāt mentionē: Et etiā si in eisdē litteris caueat̄ ex/
presse/q̄ oēs ꝑsone ecclesiastice/seculares ⁊ regulares quorūcūq̈ ordinū exempte
⁊ nō exempte/ ad prestationē seu solutionē decimarū/talliarū/collectarū/ subsidi
D orū/exactionū/ ꝓcurationū ⁊ impositionū huiusmodi ⁊ ad cōtribuendū in eis cō
pelli valeant. ¶ Nō obstātibus/si prioribus/cōuentib⁹/ꝑsonis/domib⁹/ siue mo
nasterijs/seu ordinibus/ipsis vel quibusuis alijs cōmuniter vel diuisim: a p̄dicta
sit sede indultū/ q̄ ad prestationē/solutionē/seu cōtributionē huiusmodi minime
teneant̄: aut q̄ interdici/suspendi vel excōmunicari nō possint per litteras aposto
licas/que de indulto huiusmodi ⁊ toto tenore ipsius plenā ⁊ expressam/ac de ver
bo ad verbū nō facerent mentionē/ ⁊ quibuslibet priuilegijs/indulgētijs: priori/
bus/conuētibus/ꝑsonis/domibus siue monasterijs ⁊ ordinibus p̄dictis/siue qui
busuis alijs locis vel personis a prefata sede cōcessis: de quibus oporteret in su/
pradictis litteris specialē fieri mentionē: ⁊ per que effect⁹ earū quomodolibet im
pediri valeret: vel alie quecūq̈ clausule similes vel dissimiles supradictis in eis/
dem litteris apposite fuerint: que indulto huiusmodi possent in aliquo derogare:

eisdẽ prioribus/ cõuentibus/ ꝑsonis ⁊ ordini cartusieñ. auctoritate ꝑdicta de am- E
pliori gratia ex simili scientia tenore presentiũ indulgemus. ¶ Et insup sentẽtias
suspẽsionis/ interdicti ⁊ excõmunicatiõis/ ⁊ alias penas si que ⁊ si quas ꝯtra prio
res/ cõuentus/ ꝑsonas ⁊ domos ꝑdictas ⁊ ꝑsonas singulares eorundẽ premissoꝝ
occasione/ a tempore concessionũ dictorũ priuilegioꝝ citra late fuerint seu ꝓmul
gate: necnõ ferri cõtigerit/ seu etiam ꝓmulgari exnũc decernimus irritas ⁊ inanes
ac nullius prorsus existere firmitatis. ¶ Et quia post substractionẽ bulle nostre
papalis nobis factam in arta oppressione detenti bulla ipsa iuxta morẽ romane
curie nõ vtimur: hanc paginam apostoloꝝ anulo impendẽti iussimus cõmuniri.
Cui ac si sub bulla nostra plumbea bullata fuisset/ plenã fidem volumus adhibe-
ri. ¶ Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginã nostre exemptionis/ liberta-
tis/ cõcessionis/ constitutionis/ ⁊ volũtatis infringere/ vel ausu temerario contra-
ire. Si quis autẽ hoc attemptare ꝑsumpserit/ indignationẽ omnipotentis dei / et
beatorũ petri et pauli apostolorũ eius/ se nouerit incursurũ. Datum auinioñ. vj.
idus octobris/ pontificatus nostri anno octauo.

Idem ꝙ sumus exempti per totũ ordinẽ de nõ soluen-
dis decimis papalib⁹ vel alijs quibuscũꝫ impo f
sitionibus ⁊c. Et sup hoc dedit nobis cõseruatores.

Originale est I cartusia signatuz per A. 138.

Benedictus epus/ seruus seruoꝝ dei: venerabilibus fratri- 105
bus arelateñ. ⁊ vienneñ. archiepiscopis/ ac epi
scopo grãnopolitano: salutẽ ⁊ aplicam benedictionem. Iustis peten-
tium desiderijs libẽter annuimus: ea que fauore ꝓsequimur opportu-
no. ¶ Dudum siquidẽ pro parte dilectoꝝ filioꝝ/ maioris cartusie/ grãnopolitañ.
diocesis et aliorũ priorum ac conuentuũ et personarũ domorũ seu monasteriorũ
quorũcunqꝫ ordinis cartusieñ. nobis exposito: Q licet ipsi cum omnibus locis ⁊
membris suis vbiqꝫ cõsistentibus: a prestatione et solutione/ decimarũ/ talliarũ/
collectarũ/ subsidiorũ/ exactionũ ⁊ impositionũ quorũlibet: quocũqꝫ nomie nun-
cupenẽ quibuscũqꝫ ꝑsonis: aplica vel ordinaria/ seu alia quauis auctoritate ha- G
ctenus impositoꝝ ⁊ imponẽdorũ in futurũ / per specialia priuilegia eidem ordini
ab aplica sede concessa: quibus nõ est in aliquo derogatũ: essent prorsus exempti
ac liberi pariter ⁊ imunes. ¶ Tamẽ nõnulli collectores et subcollectores fructuũ

Exemptio a solutione decime papalis

reddituũ ⁊ prouentuũ camere aplice debitorũ: in quibusdã regnis ⁊ terris aucto
ritate aplica deputati: pretextu quarundã concessionũ de decimis/ tallijs / colle-
ctis ⁊ subsidijs a ꝑsonis ecclesiasticis leuãdis/ colligẽdis ⁊ exigẽdis aliqbus regi
bus aut ꝑsonis alijs eadẽ auctoritate factarũ: priuilegia exemptiões ⁊ libertates
huiusmodi infringere: ac eis ausu temerario cõtraire presumẽtes: priores ⁊ perso
nas predictas ad prestationẽ/ solutionẽ ⁊ contributionẽ/ decimarũ/ talliarum/ col
lectarũ/ subsidioꝝ/ exactionũ/ procurationũ ⁊ aliarũ impositionũ huiusmodi per
censurã ecclesiasticã/ ⁊ alias compellere nõ verebanẽ: eosdẽ laboribus ⁊ expensis

Vide bullam istã supra proxime

et alias multipliciter fatigãdo/ in eorũ preiudiciũ nõ modicũ ⁊ grauamẽ. ¶ Nos h
eosdẽ/ ordinẽ ⁊ priores/ cõuentus ⁊ ꝑsonas cum oĩbus domib⁹ ⁊ mẽbris suis vbi-
cunqꝫ cõsisterẽt/ a prestatione solutionis ⁊ cõtributionis decimarũ/ talliaꝝ/ colle-
ctarũ/ subsidiorũ/ exactionũ/ procurationũ/ ⁊ aliarũ impositionũ quarũlibet quo-
cunqꝫ nomine nuncuparenẽ/ quacũqꝫ occasione/ in qbusuis partibus iam imposi
torũ vel impositarũ/ seu in posterũ qualitercũqꝫ imponẽdoꝝ vl' imponẽdaꝝ/ ꝑfa-
te sedis vel legatoꝝ eius/ aut locoꝝ ordinarioꝝ seu alioꝝ quorũcunqꝫ/ auctorita-
te ꝓ camera supradicta/ seu alijs ꝑsonis quibuscũqꝫ/ etiã si pontificali/ regali vel
alia qlibet ecclesiastica vel mundana prefulgeãt dignitate concessoꝝ seu cõcessa-
rum/ ⁊ in posterũ concedendoꝝ seu cõcedẽdarũ auctoritate aplica supradicta: ex
certa sciẽtia tenore litteraꝝ nostraꝝ prorsus cxemimus et ꝑpetuo liberauim⁹. Et
vt ad prestationẽ/ solutionẽ seu contributionez hm̃oi minime tenerenẽ: nec ad id
a quoqꝫ cõpelli possent inuiti / auctoritate quarũlibet litteraꝝ aplicarũ sub qͥs
forma vel expressione verboꝝ confectarũ seu cõficiendarũ in posterũ. ¶ Etiam si
de domib⁹ siue monasterijs ⁊ ordine cartusieñ. huiusmodi ac ꝑuilegijs eidẽ ordini

A a sede ap̃lica cõcessis ⁊ cõcedẽdis/expressam facerẽt mentionẽ. ¶Et etiã si in eisdem litteris cauerẽt expresse: ꝙ oẽs psone ecclesiastice/seculares ⁊ regulares quorũcunꝗ ordinũ/exempte ⁊ non exempte: ad prestationẽ seu solutionẽ/ decimarũ/talliarũ/collectarũ/subsidiorũ/ exactionũ/procurationũ ⁊ impositionũ huiusmodi/ad cõtribuendũ in eis compelli valerẽt. Nõ obstante si prioribus/ cõuentibus psonis/ domibus siue monasterijs seu ordinib⁹ ipsis: vl' q̃busuis alijs cõmuniter vel diuisim/a p̃dicta esset sede indultũ: ꝙ ad prestationẽ/solutionẽ seu cõtributionem huiusmodi minime tenerent: aut ꝙ interdici/suspendi vel excõmunicari non possent ꝑ litteras ap̃licas/q̃ de indulto huiusmodi ⁊ toto tenore ipsius/plenã ⁊ expressam/ac de verbo ad verbũ nõ facerẽt mentionẽ/⁊ q̃buslibet priuilegijs ⁊ indulgentijs/priorib⁹/cõuentibus/psonis/domib⁹ siue monasterijs ⁊ ordinib⁹ p̃dictis/siue q̃busuis alijs locis ⁊ psonis a p̃fata sede cõcessis: de q̃bus oporteret in supradictis litteris specialẽ fieri mentionẽ: et per que effectus earũ quomodolibet impediri valeret: vel alie quecũꝗ clausule/similes vel dissimiles/supradictis in eis-
B dem litteris apposite fuerint: que indulto hm̃oi possent in aliquo derogare: eisdẽ prioribus/cõuentibus / psonis ⁊ ordini cartusieñ. auctoritate p̃dicta de ampliori gratia ex simili sciẽtia/tenore dictarũ litterarũ nostrarũ indulsimus. ¶Et insuper sentẽtias/suspẽsionis/interdicti vel excõicatiõis: ac alias penas si quas ꝯtra priores/cõuentus/psonas/ ⁊ domos p̃dictas/⁊ psonas singulares eorundẽ premissorum occasione ferri cõtingeret/seu etiã ꝓmulgari/extũc decreuimus irritas ⁊ inanes: ac nullius prorsus existere firmitatis. ¶Cum autẽ sicut exhibita nobis postmodũ pro pte dictoꝝ prioꝝ/cõuentuũ ⁊ psonarũ petitio cõtinebat: ipsi dubitent se cõtra tenorẽ exemptionis/liberatiõis/ indulti ⁊ ꝯstitutiõis hm̃oi: ab aliquibus indebite molestari: pro pte ipsoꝝ nobis fuit humiliter supplicatũ: vt ꝓuidere eis sup hoc de benignitate ap̃lica dignaremur. ¶Nos igiť hm̃oi supplicationib⁹ in- Executorialis
C clinati: fraternitati vestre per ap̃lica scripta mãdamus : q̃tenus vos vel duo/aut vnus vestrũ/per vos vel aliũ seu alios/exemptionẽ/liberationẽ/indultũ ⁊ ꝯstitutionẽ/p̃dicta faciatis auctoritate nr̃a inuiolabiliter obseruari : nõ ꝑmittentes eosdem priores/cõuentus/et psonas aut eorũ aliquẽ contra tenorẽ exemptiõis/liberationis/indulti ⁊ ꝯstitutionis hm̃oi ab aliq̃b⁹ indebite molestari. ¶Molestatores/necnõ cõtradictores quoslibet ⁊ rebelles quotiescũꝗ expedierit / auctoritate nr̃a per censurã ecclesiasticã appellatione postposita cõpescendo. ¶Non obstãte si aliq̃bus cõmuniter vel diuisim/ a prefata sede indultũ existat: ꝙ interdici/suspẽdi vel excõmunicari nõ possint per litteras apostolicas/nõ facientes plenam ⁊ expressam / ac de verbo ad verbũ de indulto huiusmodi mentionẽ. Datum ianue. iiij. idus iulij/pontificatus nostri anno vndecimo.

D **Idem** de indulgẽtia quã habemus/ad Te ergo q̃sumus: de/te deũ laudamus: ⁊ etiã: ad gratias agamus/ in prefatione misse.

106 **Ferdinandus** miseratione diuina/basilice duodecim ap̃loꝝ de vrbe/sancte romane eccl'ie presbyter cardinalis/tirasoñ. vulgariter nuncupatus: venerabilib⁹ et religiosis viris: maiori/⁊ ceteris priorib⁹/ac fratrib⁹ /donatis/oĩbusꝗ alijs ⁊ singulis psonis ordinis cartusieñ: salutem ⁊ sincerã in dño charitatẽ. ¶Sacre vestre religiõis que huius mũdi tenebras/tanꝗ lucifer matutinus illuminat/promeret honestas: vt ea per quẽ vestra ad sedem ap̃licam/caput fidelium omniũ et magistrã accrescat deuotio/⁊ salutis animarũ vestrarũ ꝓueniat incrementũ/vobis liberaliter conceditur. ¶Hinc est ꝙ sanctissimus in christo pater et dñs noster/dominus benedictus/diuina ꝓuidentia papa tertiusdecimus: vestris supplicationibus inclinat⁹: vobis ⁊ vestrũ cuilibet in obediẽtia ⁊ deuotione ipsius domini nostri pape/⁊ successorũ suorum romanoꝝ pontificũ canonice intrantiũ/ꝑsistentibus/qui in matutinorũ officio/dum in hymno: Te deum laudamus/ille magne deuotionis v̾sus/Te ergo q̃sumus famulis tuis subueni/q̃s precioso sanguine redemisti/cantatur: genibus flexis steterint: tres q̃dragenas: Necnõ quotiescũꝗ in prefatione misse/

Originale ẽ in cartusia signatuz per A. 217.

Indulgentia

Tres q̃dragenas ad Te ergo ⁊c.

hec verba/ videlȝ/ Gr̃as agam⁹ dño deo nr̃o: audientes/ genu flexerint/ ⁊ p̃sbyteri
Centum dies ad Gratias agam⁹.
sic celebrãtes / caput reuerẽter inclinauerint/ centũ dies de iniũctis eis penitẽtijs
ꝑ p̃sentes auctoritate apl̃ica misericorditer relaxauit: Indulgẽtiaꝝ hmõi illos ex
vobis qui in hmõi matutinoꝝ ⁊ missarũ solẽnitatib⁹ seu officijs corꝑali infirmita
te detẽti/ interesse aut celebrare nõ poterint/ vt prefert̃: participes esse volẽs/ ac si
in solẽnitatib⁹ seu officijs hmõi p̃sentes genu flexissent: aut celebrãtes vt p̃fertur
Obsidio pape.
deuote capita inclinauisset. ¶ Uerũ cum ꝓpter nõnullas ꝑsecutiones/ satis toti
orbi notorias/ prohdolor eidẽ dño nr̃o pape illatas / obsidionẽq꜄ manifestã in q̃
in auinioñ. in palatio apl̃ico ꝑ biennium ⁊ vltra detẽtus est: ac subtractionẽ bul-
le papalis sibi factã/ littere apl̃ice / tam suꝑ hmõi q̃ suꝑ alijs diuersis gratijs: q̃s
ꝑsonis diuersis/ dictus dñs nr̃ papa fecerat/ ⁊ extunc etiã faceret/ necnõ iusticie ⁊
alijs litterꝛ in cancellaria expediri ꝯsuetis/ more solito / expediri ⁊ bullari nõ pos-
sent: Ne ꝑsone hmõi dictarũ gratiarũ ⁊ aliarũ litteraꝝ predictaꝝ frustrarent̃ effe-
ctu: Idẽ dñs noster papa statuit/ ⁊ per suã cõstitutionẽ ordinauit: ꝙ nos ferdinã-
dus cardinalis tirasoneñ. p̃fatus suꝑ p̃dictis oĩbus ⁊ singulis cõcessionibus ⁊ in-
dultis ⁊ alijs gratijs q̃buscũq꜄ factis ⁊ fiendis: necnõ ⁊ litteris alijs q̃buscunq꜄ in
cancellaria expediri solitis / litteras nr̃as sub nr̃o sigillo ꝯcederemus. ¶ Uolens
nihilominus ꝙ hmõi litteris nr̃o sigillo munitis / tam iã expeditis q̃ in posterũ ex-
pediẽdis/ traditis ⁊ tradẽdis/ vbiq꜄ plena fides adhibeat̃/ tam in iudicio q̃ extra.
Atq꜄ ipse littere ad ꝓbandũ oĩa ⁊ singula in eis cõtenta sufficiãt: ac si essent litte
re apl̃ice suꝑ gratijs vel alijs p̃dictis confecte/ ⁊ sub bulla sua plũbea bullate: nec
ad id alterius ꝓbatiõis adminiculũ requirat̃. ¶ In quoꝝ oĩm et singuloꝝ/ fidẽ ⁊
testimoniũ p̃missorũ/ p̃sentes nr̃as lr̃as nostri sigilli appẽsiõe munitas vob duxi-
mus cõcedendas. Datũ auinioñ. sub anno a natiuitate dñi millesimo quadringẽ
tesimop̃mo/ inditione nona: die vo q̃ntadecima mensis ianuarij/ põtificatus p̃fa
ti dñi nostri/ dñi benedicti pape tertijdecimi/ anno septimo.

Bonifacius nonus



Bonifacius nonus: ꝙ domus ⁊ ꝑsone ordinis sunt exempte ab omni iurisdictione ordinaria. Et ꝙ soli sedi apl̃ice sint subiecte: ⁊ suꝑ hoc nõ possumus excõicari.

Originale est i cartusia signatuz per A.134.

Bonifacius ep̃us/ seru⁹ seruoꝝ dei: dilectis filijs/ prio
ri generali/ ⁊ vniuersis fratribus ordinis
cartusieñ. tam p̃sentibus q̃ futuris: salutẽ ⁊ apl̃icam bñdictionẽ.
¶ Sacrosancta romana eccl̃ia/ mater cunctorũ fideliũ ⁊ magistra
in agro virtutũ vestri ordinis/ cui altissimus bñdixit/ et in decore
sancte religiõis/ sub qua mundanis abiectis illecebris/ deuotũ ac
sedulũ exhibetis dño famulatũ / exultat et iubilat: presertim dum ꝓspicit/ ꝙ vos
ad alta virtutũ/ gradibus/ ꝑ exercitiũ bonoꝝ operũ ⁊ p̃clara sanctitatis merita ꝓ-
cedentes/ trahitis ad diuine maiestatis obsequiũ alios per exempla/ vitã ducen-
do pijssimã/ ⁊ frequẽter diuinis laudibus ex q̃bus diuina glorie maiestatis attol-
litur/ deuotissime insistẽdo/ ⁊ huic mũdo mortui/ ac dño nr̃o iesu christo qui est vi-
ta viuẽtes/ ꝓ vniuersali salute fideliũ ad dñm p̃ces funditis incessanter. Propter
que eundẽ vestrũ ordinẽ/ quẽ erga nos ⁊ p̃dictã ecclesiã deuotionis claritate plu-
cere cõspicimus/ infra claustra nr̃i pectoris/ paternis affectib⁹ cõtẽplãtes/ circa bo
nũ statũ ipsius ordinis feruẽtib⁹ studijs vigilam⁹: Et vt deo ꝓpitio idẽ ordo ꝓte
gat̃ a noxijs/ ⁊ salubria semꝑ suscipiat incremẽta: personeq꜄ ipsi⁹ pacis ⁊ tranquil
litatis affluant vbertate/ ab oĩq꜄ sint ꝑturbatiõe secure: ac ab oppressiõib⁹ indebi
tis p̃seruent̃ illese/ ordinẽ ipsum p̃rogatiua apl̃ice libertatis ⁊ exemptionis p̃sidio
cõmunim⁹. ¶ Sane petitio ꝓ ꝑte vr̃a/ nobis nuꝑ exhibita cõtinebat: Qꝛ licet p̃di
ctus ordo vester/ cũ oĩbus monasterijs/ p̃oratib⁹/ domib⁹ ⁊ locis eiusdẽ: atq꜄ ꝑso-
nis degentibus in eisdẽ/ ab olim reputat⁹ fuerit/ ⁊ adhuc etiã cõiter reputet̃ fore a

A iurisdictiōe quorūlibet ordinarioꝝ iudicū exemptꝰ/⁊ soli sedi aplice imediate sub/
iectꝰ: Tamē nōnulli locoꝝ ordinarij/cupiētes vr̃a ⁊ dicti ordinis ꝑuilegia ⁊ liber/
tates infringere/⁊ alias diuersis ex causis vos inq̄etare ⁊ mltipliciter molestare/⁊
ꝑsonas eiusdē ordinis ad forū suū trahere/et alias vexare ꝑsumūt: ꝓpt̃ q̄ nōnūq̄
vos a ↄtēplatione ⁊ quiete vr̃a cōtra religionis vr̃e statū/retrahi ⁊ secularibꝰ ne/
gocijs implicari oportet. ¶ Quare ꝓ ꝑte vr̃a nobis fuit humiliter supplicatū: vt
ad euitandū cuiuslibet molestie ⁊ inq̄etationis materiā/⁊ grauamina q̄ vobis cō
tra hm̄oi exemptiōis libertatē possent inferri/⁊ vt tollat̃ q̄libet cōtra vos occasio
malignandi: vos ⁊ eundē vestrū ordinē/cū oībꝰ monasterijs/prioratibꝰ/domibꝰ
ac locis eiusdē: ꝓ incremēto vestri status ⁊ ꝓ pace ⁊ tranq̄llitate ꝑsonaꝝ degētiū
in eisdē / de nouo plenarie eximere de speciali gr̃a dignaremur. ¶ Nos igit̃ hm̄oi
supplicatiōibꝰ inclinati/vos ⁊ p̄dictū ordinē vestrū cū oībus ⁊ singulis monaste/
rijs/prioratibꝰ/domibꝰ/⁊ locis eiusdē q̄ nūc habetis/⁊ in posterū vos habere ↄti
gerit/ ⁊ cū ꝑsonis degētibus in eisdē p̄sentibꝰ ⁊ futur/ab om̄i ordinaria iurisdicio
ne/dominio/visitatione ac ptāte q̄libet oim ⁊ singuloꝝ/ patriarchaꝝ/archiep̄oꝝ/
B ep̄oꝝ/⁊ alioꝝ quorūlibet iudicū ordinarioꝝ: de specialis dono gr̃e de nouo pro/
sus eximimꝰ ⁊ totaliter liberamꝰ/illaq̄ʒ in ius ⁊ ꝓprietatē beati petri ac sedis apl̄i
ce ac sub eoꝝ ⁊ nr̃a speciali ⁊ imediata ꝓtectiōe p̄sentiū tenore suscipimus: Decer
nentes ordinē/monasteria/p̄oratus/domos ac loca/⁊ ꝑsonas hm̄oi soli ⁊ imedia/
te sedi p̄dicte fore subiecta: Et q̄ locoꝝ ordinarij seu diocesani / vl̄ alia q̄uis ꝑsona
in vos seu monasteria/prioratꝰ / domos aut loca vel ꝑsonas p̄fata/vtpote ꝓrsus
exempta/nō possint auctoritate ordinaria/excōicationis/supēsionis/ aut iterdicti
sententias ꝓmulgare/vel alias etiā rōne delicti vel ↄtractꝰ/aut rei de q̄ aget̃ vbi/
cunq̄ʒ cōmittat̃ delictū ineat̃ cōtractus/ vel res ipsa ↄsistat iurisdicionē aliquā ex
ercere: felicis recordatiōis innocētij pape q̄rti p̄decessoris nr̃i circa exemptos edi/
ta/q̄ incipit: Volētes/⁊ alijs ↄstitutionibꝰ apl̄icis in ↄtrariū editis nō obstātibus
q̄buscūq̄ʒ. ¶ Nos em̄ oēs excōicatiōis/suspēsiōis/⁊ interdicti sentētias/ ⁊ q̄scūq̄ʒ
ꝓcessus/q̄suis penas ⁊ sentētias cōtinētes: q̄s ⁊ quos aduersū vos/⁊ monasteria
C p̄oratꝰ/domos/vel loca aut ꝑsonas hm̄oi/ↄtra tenorē et formā exemptiōis hm̄oi
q̄modolibet ꝓmulgari ⁊ haberi cōtigerit/irritos decernimꝰ ⁊ inanes ac nulliꝰ exi/
stere firmitatis. ¶ Per exemptionē aūt ⁊ libertatē hm̄oi ⁊ alia supradicta/liberta/
tibus ꝑuilegijs ⁊ imunitatibꝰ vel alijs iuribꝰ vr̃is ⁊ p̄dicti ordinis/ac monasterio
rū prioratuū ⁊ domoꝝ atq̄ʒ locoꝝ p̄dictoꝝ: nullū intēdimꝰ p̄iudiciū generari/q̄n/
imo volumus q̄ illa in sua plena remaneāt firmitate. ¶ Nulli ḡ oīno hoīm liceat
hanc paginā nr̃e exemptiōis/liberatiōis/susceptionis/ↄstitutiōis/⁊ volūtatis in/
fringere/vel ei ausu temerario ↄtraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄sumpserit/indig/
nationē om̄ipotētis dei/⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli aplōꝝ eius / se nouerit incursurū.
Datū rome apud sanctū petrū. xvij. kl̄as aprilis/pontificatꝰ nr̄i anno secūdo.



Urbanus sextus

D Urbanꝰ sextus: q̄ sumꝰ exempti ab
om̄i ↄtributione: exactiōe: nec ꝑ q̄s/
cūq̄ʒ litteras vel instātias nuncioꝝ
aplicorū: ad id non possumus cōpel
li: nisi in eisdē litteris fieret mentio
expressa: de nomine omniū et singulorū mona
steriorū ordinis cartusiensis.

108 Urbanus ep̄s/seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/priori ge/ Originale est i cartusia signatuʒ per A.131.
nerali: ac vniuersis fratribꝰ ordinis cartusieñ.
salutē ⁊ aplicā b̄ndictionē. Sacre vr̃e religiōis/sub q̄ abiectis mun
danis illecebris/deuotū et sedulū exhibetis altissimo famulatū ꝓ/
meret̃ honestas: vt petitiōibus vr̃is/illis p̄sertim q̄ ꝑsonaꝝ ac mo/
nasterioꝝ ⁊ locoꝝ vestri ordinis vtilitatē cōcernūt fauorabiliter annuamus. Cū

itaq̃ sicut exhibita nobis nuper ꝑ ꝑte vestra petitio cõtinebat: licet vobis ⁊ vr̃o E
ordini p̃dicto a sede ap̃lica ꝑ ipsius sedis litteras sit indultũ: vt ad exhibẽdas ali
q̃s ꝓcurationes legatis/aut nuncijs dicte sedis: etiã si hmõi legati essent de late/
re/aut ad prestãda q̃uis subsidia seu exactiones quocũq̃ noie censeant̃ q̃buscũq̃
ꝑsonis minime teneamini / ⁊ ad id cõpelli nequeatis ꝑ litteras dicte sedis vel eo/
rundẽ legatorũ: etiã si specialiter littere ipse se extẽderet ad exemptos/ nisi de ve/
stro ordine ac de hmõi indulto plenã et expressam/ac de verbo ad verbũ facerent
mentionẽ: Tamẽ q̃r in hmõi litteris ap̃licis que modernis tẽporibus sup p̃statio
nibus huiusmodi ꝓcurationũ/legatoꝝ ⁊ nuncioꝝ dicte sedis/cõficiunt̃/ tot clau/
sule derogatorie inserunt̃: q̃ hmõi indultũ nullatenus vobis ꝓdesse põt/sed quo
dãmodo per casdẽ litteras infringi videt̃: ꝑ ꝑte vestra nobis fuit humiliter sup/
plicatũ: vt ꝓuidere vobis sup h̃ de opportuno remedio dignaremur. ¶ Nos igi/
tur volẽtes vos fauore ꝓsequi gratie specialis/hmõi supplicationibus inclinati:
volumus ac vobis ⁊ p̃dicto vestro ordini tenore presentiũ auctoritate ap̃lica in/
dulgemus: vt ad dandũ seu prestandũ huiusmodi ꝓcuratiões aliq̃bus legatis/ F
etiã de latere/vel q̃busuis nuncijs dicte sedis/aut alia queuis subsidia/seu exacti
ones quocũq̃ noie censeant̃/quibuscũq̃ ꝑsonis/vel ad cõtribuendũ in ꝓcuratio
nibus seu subsidijs huiusmodi minime teneamini: neq̃ ad id cõpelli possitis inui
ti/pretextu quarũcunq̃ litterarũ dicte sedis sub quauis forma vel expressiõe ver
borũ iam forsan cõcessarũ/vel in posterũ concedendarũ/nisi in eisdem litteris no
minatim expressa fuerint oia nomina monasteriorũ vestri ordinis supradicti: di/
strictius inhibẽtes huiusmodi legatis ⁊ nuncijs ⁊ q̃buslibet alijs/ne vos sup pre/
missis cõtra indultũ nostrũ huiusmodi quomodolibet molestare: aut ad soluen/
dum ꝓcurationes ⁊ subsidia seu exactiones hmõi: aut ad contribuendũ in ipsis/
vos quoquo modo compellere presumãt: ac decernẽtes exnunc irritos et inanes G
quoscũq̃ ꝓcessus ⁊ sentẽtias/quos ⁊ quas post ⁊ cõtra inhibitionẽ nostrã huius/
modi cõtra vos fieri cõtigerit seu etiã ꝓmulgari. ¶ Nulli ergo oino hominũ lice/
at hanc paginã nostre cõcessionis ⁊ cõstitutionis infringere/vel ei ausu temerario
cõtraire. Si quis autẽ hoc attemptare p̃sumpserit/indignationẽ omipotẽtis dei/
et beatorũ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursurũ. Datum rome apud
sanctũ petrũ.xvij.k̃l'as.maij/pontificatus nostri anno quarto.

Martinus quint⁹



Martinus papa quintus: concessit personis ordinis plenã indulgen/tiam in articulo mortis. Item idẽ cõcedit q̃ vsq̃ ad viginti annos de cem priores ordinis possint absol/uere: et dispẽsare cum personis or dinis de casibus sedi apostolice reseruatis: ex ceptis quibusdam. H

Originale est i car tusia signatũ per A.142.

Johannes miseratiõe diuina/ tituli sancti sixti/ presbyter cardinalis: venerabilib⁹ religiosis/priori ma/ 109
ioris domus cartusie/ceterisq̃ prioribus ⁊ fratribus monasteriorũ et
locorũ cartusien̄. ordinis/ vniuersis p̃sentibus ⁊ futuris: salutẽ ⁊ since
ram in dño charitatẽ. Ad sanctã religionẽ vestrã sub qua transitorijs
⁊ caducis labilis huius seculi/precipue abdicatis/in arta ⁊ firma obseruãtia diui
ne cõtemplationi ⁊ sacris orationibus mancipati/sedulũ prestare noscimini altis/
simo famulatũ. Sanctissimus in christo pater ⁊ dñs noster/dñs martinus diuina
ꝓuidẽtia papa q̃nt⁹/more pij p̃ris sue dirigẽs oculos charitatis/nuper vestris iu
stis ⁊ honestis p̃cibus inclinatus/vt tolleret perplexitates ⁊ scrupulositates que

A vestre religionis ꝑsonis ꝓpter ecclesiasticas censuras ac impedimēta varia ⁊ ma/
culas irregularitatis ex diuersis causis emergētia/ad vestras etiã ↄscientias sere/
nandas: vt sublatis scrupulorũ laqueis/absq; discursus ⁊ euagationũ periculis/
quietius possitis et liberius altissimo famulari/auctoritate aplica sue viue vocis
oraculo/die infra scripta in eius camera cõsueta/ꝑsentib⁹ nobis et preces vestras
sue sanctitati humiliter porrigētibus/dignatus est de speciali dono grẽ vobis mi
sericorditer indulgere: ¶ Ut vsq; ad viginti annos a data presentiũ cõputãdos:
vos pater prior domus prefate/⁊ alij vobis/ infra dictũ tēpus forsitan successuri:
et decē alij priores religiõis hmõi per vos vel successores ipsos eligēdi/quos mu
tare ⁊ alios eligere/quotiēs vestre vel illorũ consciētijs videbiꝛ expedire: durãte
tēpore supradicto/ potestatē absoluēdi ꝑsonas ordinis ꝑlibati/a quibuscũq; pec
catis seu criminib⁹ / ac sentētijs ⁊ censuris eccliasticis/iuris vel hominis: etiã si ex
aplico decreto vel alr̃s essent solũ per romanũ pontificē absoluēdi. ¶ Necnõ cum
B eisdē ꝑsonis sup singulis irregularitatib⁹ ⁊ inhabilitatib⁹ quauis causa cõtractis
ꝑterq; pro volũtaria cede/mutilatione vel debilitatiõe mēbri/ac heresi/⁊ iniectio/
ne manuũ in quēquã prelatũ de vestra religione minime existentē: ac etiam cum
eisdē/vt premissis nõ obstãtib⁹ /eorũ excessib⁹/ad oẽs etiã sacros ordines libere ⁊
licite ꝓmoueri possint ⁊ valeant/ ⁊ cum ꝓmotis etiã post hmõi irregularitates ⁊
inhabilitates cõtractas/ ⁊ sciēter sup executione ordinũ susceptorũ/ac ad officia ⁊
administrationes dicti ordinis dispēsandi ⁊ habilitãdi. ¶ Dictiq; etiã priores eli
gendi se adinuicē/⁊ alias ꝑsonas eiusdē ordinis a q̃buscunq; labe ⁊ crimine symo
nie/in bñficijs/ordinibus q̃buslibet aut sacramētalibus/ vel alias quouis modo
cõtractis/ ⁊ a penis inflictis exinde: ac oĩa alia ⁊ singula faciēdi et exequēdi que
in premissis ⁊ circa ea necessaria viderenꝛ/ auctoritate sua/ↄstitutionibus aplicis
⁊ reliquis cõtrarijs nõ obstãtibus quibuscũq;: habetis vos prior prefatus/⁊ suc
cessores vestri/ac eligēdi priores huiusmodi/ habeãt plenã ⁊ oĩmodã facultatē.
C ¶ Sic tamē q̃ quãdo essent vel eorũ aliq̃s existeret/ad alterius partis instãtiã ex
cõmunicati ⁊ aliq̃ bona ex eorũ facto monasterijs vel domib⁹ vbi tales sic irreti
tos degere cõtigerit/quomodolibet obuenissent/ iuxta facultatē bonorũ hmõi le
sis debite satisfiat/suspensis nihilominus ipsis ad tempus in forma et penitentia
eis iniuncta arbitrio confessorũ. ¶ Similēq; potestatē habeant singuli cõfessores
quos vos ⁊ alij supradicti priores duxeritis eligēdos. ¶ Utq; huiusmodi indul/
tum/ ad domos/ꝑsonas/ nouitios/et oblatos seu donatos dicti ordinis vniuer/
sos/ꝑsentes ⁊ futuros/dicto durante tēpore plene ⁊ oĩmode se extēdat. ¶ Pre/
terea optimi serui dei/ in eodem instanti/ prefatus sanctissimus dñs noster papa:
vobis prioribus/fratribus/nouitijs/oblatis seu donatis/⁊ alijs vniuersis et sin/
gulis ꝑsonis vtriusq; sexus dicti vestri ordinis/ꝑsentib⁹ ⁊ futuris/preces vestras
cum animarũ salutē respicere dinoscanꝛ/ad exauditionis gratiã admittēdo: vt cõ
D fessor quē vestrũ quilibet duxerit eligendũ/omniũ peccatoꝝ suorum de q̃bus cor
de cõtritus/et ore cõfessus fuerit/semel tantũ in mortis articulo plenã remissionē
vobis oĩbus/successiue singulis in perpetuũ in sinceritate fidei/ vnitate sancte
romane ecclesie: ac obediētia ⁊ deuotiõe ipsius sanctissimi dñi nostri pape/ ⁊ alio/
rum romanorũ pontificũ successorũ suorum canonice intrantiũ ꝑsistentibus/apo
stolica auctoritate predicta cõcedere valeat: pia miseratione ⁊ de plenitudine po
testatis aplice indulsit pariter ⁊ cõcessit: Sic tamē q̃ idem cõfessor de his de qui/
bus fuerit alteri satisfactio impendēda/illam per vos faciendã iniungat. ¶ Et ne
q̃d absit ꝓpter huiusmodi gratiã reddamini ꝓcliuiores ad illicita in posterũ com
mittenda: vult idem sanctissimus dñs noster papa: q̃ si ex cõfidentia huiusmodi
gratie/ aliqua forte cõmitteretis/quo ad illa/ꝑsens remissio vobis nullatenus suf
fragetur/cõmittens ⁊ mandans nobis sepedictus dñs noster papa/ore ꝓprio in/
dilate: q̃tenus sup premissis gratijs ⁊ indultis per sanctitatē suã nobis viue vo/
cis oraculo/vt premittiꝛ erogatl/has nostras litteras fidem de ipsis faciētes: vo/
bis cõcedere deberemus/ad noticiam presentiũ ⁊ memoriã futurorũ. ¶ In cuius
rei testimoniũ vt tenemur/ mandatis apostolicis obsequētes: has litteras fieri ⁊
scribi fideliter nostriq; maioris sigilli et consueti fecimus appensione muniri: ad
fidem presentium ⁊ memoriã futurorũ. Datum Cõstantie ꝓuincie maguntineñ.

Potestas absoluendi
Dispensandi
Exceptio
Quattuor casus excepti qui deinde cõceduntꝛ p bullã sixti ifra fol. 43. D
Symonia
Plena remissio

anno a natiuitate dñica/millesimo quadringentesimo decimoseptimo/ inditione E
decima: die vero lune sexta mensis decembris/pontificatus prefati sanctissimi in
christo patris/⁊ dñi nostri/dñi martini pape. v. anno primo.

Idem cōfirmat oīa priuilegia/imunitates ⁊ indulgētias ac exemptiones p̄ p̄decessores suos siue per reges ⁊ p̄n cipes eidem ordini concessas.

Originale est i cartusia signatuz per A.145.

Martinus epūs seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/magne cartu IIo
sie/grānopolitañ. diocesis/ceterisq; cartusieñ. ordi/
nis domoꝝ/ priorib9 ⁊ cōuētibus: salutē ⁊ apl'icā bñdictionē. Cū a no
bis petit qđ iustū est ⁊ honestū: tam vigor eq̄tatis q̄ȝ ordo exigit ratio
nis/vt id p̄ sollicitudinē officij nr̄i ad debitū p̄ducat effectū. ¶ Eapropt dilecti in
dño filij/ vr̄is iustis postulatiōib9 grato ꝯcurrētes assensu/oēs libertates ⁊ imuni
tates a p̄decessorib9 nr̄is romanis pōtificib9/siue p̄ p̄uilegia/vł alias indulgētias
vobis ⁊ ordini vr̄o indultas: necnō exēptiōes seculariū exactionū a regib9 ⁊ p̄nci
pibus ac alijs christifidelibus vobis ⁊ ordini vr̄o p̄dicto concessas: sicut eas iuste
possidetis ⁊ quiete/vobis ⁊ p̄ vos eidē ordini auctoritate apl'ica ꝯfirmam9/⁊ pre/
sentis scripti patrocinio cōmunim9. ¶ Nulli ergo oīno hoim liceat hanc paginā
nr̄e cōfirmatiōis et cōmunitionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s
autē hoc attemptare presumpserit/indignationē omipotētis dei/et beatorū petri F
⁊ pauli apostolorū eius se nouerit incursurū. Datū rome apud sanctū petrū. xvij.
kl'as aprilis/pontificatus nostri anno septimo.

Idem renouat conseruatoriū ordini cōcessum per iohannem papā vicesimūsecundū.

Originale est i cartusia signatuz per A.143.

Martinus epūs/seru9 seruorū dei: ad p̄petuā rei memoriā. Re/ III
gimini vniuersalis ecclesie q̄q; immeriti disponēte
dño p̄sidētes/ curis assiduis angimur ⁊ ꝯtinua meditatiōe pulsamur:
vt ordinū/⁊ p̄sertim in agro p̄pagati militātis eccl'ie/laudesq; ⁊ extollē
tia dignissimi cartusieñ. ordinis professores/ipsorūq; domos ⁊ loca nr̄i ministerij G
ope felicib9/iugiter cōgratulent euētib9/⁊ his que p̄ eorū statu ac indemnitatib9
sedis apl'ice p̄uidētia facta fuere: ne sinistris subdant casibus apl'ici p̄sidiū muni/
minis efficaciter impertimur. ¶ Hinc est q̄ nos q̄rundā felicis recordatiōis/iohā/
nis pape. xxij. p̄decessoris nr̄i: dilectis filijs/priori ⁊ cōuētui/maioris dom9 cartu/
sie/grānopolitañ. diocesis: alijsq; priorib9/fratrib9 et cōuersis eiusdem cartusieñ.
ordinis / in diuersis mūdi p̄tibus ꝯsistētibus cōcessarū litterarū: q̄s in cancellaria
nr̄a diligēter inspici fecim9 / tenore de v̄bo ad v̄bū presentibus annotato: eas/cū
incipiāt vetustate cōsumi/ad ipsoꝝ prioꝝ/cōuētuū/fratrū atq; ꝯuersoꝝ instantiā
auctoritate apl'ica tenore p̄sentiū innouam9 ⁊ p̄sentis scripti patrocinio cōmuni/
mus: per hoc nullū volētes ius cuiq; de nouo acq̄ri/sed antiquū si qđ sit tantūmo H
do cōseruari. Tenor vero dictarū litterarū talis est. ¶ Johānes epūs/seruus ser/
uoꝝ dei: venerabilib9 fratrib9/archiep̄o ebreduñ. ⁊ ep̄o grānopolitañ. ac dilecto fi
lio/decano eccl'ie vieneñ. salutē ⁊ apl'icā bñdictionē. Militanti eccl'ie licet imeriti
disponēte dño p̄sidētes/ circa curā ecclesiarū ⁊ monasterioꝝ oī sollertia reddimur
indefessa solliciti: vt iuxta debitū pastoralis officij eoꝝ occurram9 dispendijs/⁊ p̄
fectibus/diuina cooperāte clemētia salubriter intēdam9. ¶ Sane dilectoꝝ filioꝝ
prioris ⁊ cōuentus maioris dom9 cartusie/grānopolitañ. diocesis/ aliorūq; prioꝝ
⁊ fratrū ac cōuersoꝝ cartusieñ. ordinis /in diuersis mūdi p̄tibus ꝯsistentiū: cōque
stione p̄cepim9: Q̄ nōnulli venerabiles fratres nr̄i/patriarche/archiep̄i/episcopi:
cetericq; ecclesiarū prelati ac clerici ⁊ ecclesiastice p̄sone/tam religiose q̄ȝ seculares:
necnō duces/marchiones/comites ⁊ barones/nobiles/milites/cōmunia ciuitatū:
vniuersitates/⁊ alie singulares p̄sone: occuparunt seu occupari fecerūt ecclesias/
villas/opida/colonos et fuos/aīalia/decimas/nemora/prata/pascua/ piscarias/
venationes/hortos/pomeria/molēdina/terras/domos/vineas/possessiones/ iu/
ra/redditus ⁊ p̄uentus ipsoꝝ/⁊ alia bona mobilia ⁊ imobilia: ad priores/fratres
⁊ ordinē p̄dictos spectātia/⁊ ea detinēt indebite occupata. ¶ Nōnulli etiā ciuita/

A tū et partiū predictarū: qui nomē dñi inuacuū recipe nō formidāt: priorib⁹ et fra/
tribus supradictis sup ecclesijs/villis/opidis/colonis ⁊ seruis/aīalibus/decimis/
nemorib⁹/pratis/pascuis/piscarijs/venationib⁹/hortis/pomerijs/ molēdinis/lo
cis/terris/domib⁹/vineis/possessionib⁹/iuribus/redditib⁹ ⁊ ꝓuentibus eorundē:
⁊ quibuscūqȝ alijs bonis: mobilib⁹ ⁊ īmobilibus/spiritualibus ⁊ tꝑalib⁹ / ac alijs
rebus ad priores ⁊ fratres ꝑdictos spectātib⁹/ mltiplices molestias ⁊ iniurias in/
ferūt ac iacturas. ¶ Quare dicti priores ⁊ fratres nobis humiliter supplicarūt:
vt cū eisdē valde reddat difficile ꝓ singulis q̄relis ad aplicā sedē habere recursū:
ꝓuidere sibi sup hoc paterna diligētia curaremus. ¶ Nos igit aduersus occupa
tores/ꝑsumptores/molestatores / ⁊ iniuriatores hmōi/illo volentes eis remedio
subuenire/ꝑ qd illoꝝ cōpescat temeritas/⁊ alijs aditus cōmittendi similia preclu/
dat: discretioni vestre ꝑ aplica scripta mādamus: q̄tenus vos/vel duo aut vnus
vestrū /per vos vel ꝑ aliū seu alios/etiā si sint extra loca/in q̄b⁹ deputati estis cō/
seruatores ⁊ iudices/ꝑfatis prioribus ⁊ fratribus efficacis defensionis ꝑsidio assi/
stentes: nō ꝑmittatis eosdē sup his/⁊ q̄buslibet alijs bonis ⁊ iurib⁹/ad dictos ꝑo/
B res ⁊ frēs spectātib⁹/ab eisdē vel q̄buscūqȝ alijs indebite molestari/ vel eis graua
mina seu damna vel iniurias irrogari/facturi dictis priorib⁹ ⁊ fratribus cū ab eis
seu vicarijs aut ꝓcuratorib⁹ suis vel eorū aliq̄ fueritis requisiti de ꝑdictis/et alijs
ꝑsonis q̄buslibet sup restitutione/ecclesiarū/villarū/opidorū/colonoꝝ/ ⁊ seruoꝝ/
animaliū/decimarū/nemorū/pratoꝝ/pascuaꝝ/piscariarū/venationū/hortoꝝ/ po
meriorū/molendinorū/locorū/terrarū/domorū/vinearū/possessionū/iurium/ red
dituū/⁊ ꝓuentuū: ac bonorū immobiliū ⁊ mobiliū/⁊ aliorū quorūcunqȝ bonorū:
necnō de quibuslibet molestijs/iniurijs atqȝ damnis: ꝑsentibus ⁊ futuris: in illis
videlicet que iudicialē req̄rūt indaginē/de plano siue strepitu et figura iudicij: in
alijs vero/ ꝓut q̄litas ipsorū exegerit iusticie cōplementū. ¶ Occupatores seu de/
tentores/molestatores/ꝑsumptores ⁊ iniuriatores hmōi/necnon contradictores
q̄slibet ⁊ rebelles cuiuscȝ dignitatis/stat⁹/ordinis/vl cōditiōis extiterint/ q̄ncūqȝ
⁊ q̄tiēscūqȝ expedierit/ꝑ censurā ecclesiasticā appellatiōe postposita/cōpescando/
C inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis. ¶ Non obstātib⁹ felicis
recordatiōis bonifacij pape. viij. ꝑdecessoris nři ꝯstitutionib⁹/in q̄bus cauet/ ne
aliq̄s extra ciuitatē vel diocesim/nisi in certis exceptꝭ casib⁹/ ⁊ in illis vltra vnam
dietā a fine sue diocesis ad iudiciū euocet: seu ne iudices ⁊ ꝯseruatores a sede de/
putati ꝑdicta/extra ciuitatē et diocesim in q̄b⁹ deputati fuerint/ꝯtra quoscūqȝ ꝓ/
cedere /siue alij vel alijs vices suas cōmittere: aut aliquos vltra vnā dietā a fine
diocesis eorundē trahere ꝑsumāt: Seu q̄ de alijs q̄ȝ de manifestꝭ iniurijs ⁊ violē/
tijs/⁊ alijs q̄ iudicialē indaginē exigūt/penis in eos si secus egerint/⁊ in id ꝓcurā
tes adiectis/ꝯseruatores se nullaten⁹ intromittāt: ⁊ tā de duab⁹ dietis in ꝯsilio ge
nerali/ dūmodo vltra duas vel tres dietas aliq̄s extra suā ciuitatē ⁊ diocesim au
ctoritate ꝑsentiū nō trahat/q̄ȝ alijs q̄buscūqȝ ꝯstitutiōib⁹ a ꝑdecessorib⁹ nřis roma
nis pontificib⁹/tā de iudicib⁹ delegatis ⁊ ꝯseruatoribus/q̄ȝ ꝑsonis vltra certū nu
merū ad iudiciū nō vocādis/ aut alijs edictis q̄ vře possent in hac ꝑte iurisdictio/
D ni aut potestati/eiuscȝ libero exercitio quomodolibet obuiare. ¶ Seu si aliq̄bus
cōiter vel diuisim a ꝑdicta sit sede indultū/q̄ excōicari/suspendi/vel interdici/seu
extra vl vltra certa loca/ ad iudiciū euocari nō possint /ꝑ lr̄as aplicas/nō faciētes
plenā ⁊ expssaz/ ac de verbo ad verbū de indulto hmōi/⁊ eoꝝ ꝑsonis ⁊ locis/ordinib⁹
ac noīb⁹ ꝓprijs mētionē: ⁊ q̄libet alia indulgētia dicte sedis generali vel speciali
cuiuscūqȝ tenoris existat/ ꝑ quā ꝑsentib⁹ nō expssam vl totalr nō insertā vře iuris/
dictionis explicatio in hac ꝑte valeat q̄modolibet impediri/⁊ de q̄ cuiuscȝ toto te
nore de verbo ad verbū in nřis lr̄is habēda sit mentio specialis. ¶ Ceterū volumus
⁊ aplica auctoritate decernimus/q̄ quilibet vřm ꝓseq̄ valeat articulū etiā ꝑ aliū
inchoatū: q̄uis idē inchoans/nullo fuerit impedito canonico prepeditus: q̄qȝ a
a data presentiū sit vobis ⁊ vnicuiqȝ vestrū in premissis omibus et eorū singulis
ceptis ⁊ nō ceptis/presentibus ⁊ futuris ꝑpetuata potestas ⁊ iurisdictio attribu/
ta: vt eo vigore eacȝ firmitate possitis in ꝑmissis oibus/ceptis ⁊ nō ceptis /presen
tibus et futuris et pro predictis procedere: ac si predicta omnia et singula coram
vobis cepta fuissent/et iurisdictio vestra ⁊ cuiuslibet vestrum in predictis omni/

bus ⁊ singulis per citationem vel modum alium ꝑpetuta legitimū extitisset/cōsti E
tutione p̄dicta sup cōseruatoribus/⁊ alia q̄libet in cōtrariū edita non obstāte. Da
tum auinioñ.iiij.noñ.iulij/pontificatus nr̄i anno secūdo. ¶ Nulli ergo oīno ho/
minū liceat hanc paginā nostre innouationis ⁊ cōmunitiōis infringere/vel ei au
su temerario cōtraire. Si quis autē hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē om/
nipotentis dei/et beatoꝝ petri ⁊ pauli apl'oꝝ eius/se nouerit incursurū. Datum
gebeñ.ij.kl'as septēbris/pontificatus nostri anno primo.

Idem cōfirmat priuilegia clemētis septimi et benedicti.xiij. de decimis papalibus ⁊ alijs impositionibus ⁊ ꝓcurationibus nō soluēdis/cum amplissimis suis derogationibus. Et est duplex.

Originale est ī cartusia signatuz per A.146.⁊ A.147.

Cōfirmatoria clementis.7. et benedicti.13. de decimis nō soluendis ⁊c̄.

Martinus ep̄s/seruꝰ seruoꝝ dei:ad futurā rei memoriā. Sacri II2
cartusieñ.ordinis/ꝑseuerantiam et augmētum sin/
ceris ẓelātes affectibus:que ad ipsius ⁊ personaꝝ sub eo degentiū/ fa F
uorē ꝓuide facta sunt:vt illibata ꝑsistant/libēter opportunis cōfirma
tionibus roboramꝰ. ¶ Sane petitio dilectoꝝ filioꝝ cartusie / grānopolitañ.dio/
cesis:necnon alioꝝ prioꝝ ⁊ fratrū dicti ordinis/ nobis nuper exhibita ꝯtinebat:
Q' dudū clemēs septimus in sua obediētia noīatus/ p̄dictoꝝ prioꝝ/fratrū ⁊ ꝑso/
narū in ea ꝑte supplicatiōibus inclinatus/eisdē prioribus/fratribꝰ ⁊ ꝑsonis:in ea
dem obediētia ⁊ deuotiōe ipsius ꝑsistētibus:auctoritate apl'ica et ex certa sciētia
ꝑ suas litteras indulsit:vt priores/fratres/ꝑsone/necnō monasteria/p̄oratus/ do/
mus ⁊ alia loca dicti ordinis:ad p̄stationē seu solutionē decimaꝝ/subsidioꝝ et im
positionū quorūlibet quocūq; noīe nuncuparenť/quibuscūq; ꝑsonis faciēda/per
sedē apl'icam/ ꝓ camera apl'ica seu alijs ꝑsonis ecclesiasticis/tūc impositoꝝ vel in G
antea qualitercūq; imponēdoꝝ/seu alias q̇busuis ꝑsonis:etiā si regali vl' alia q̄li/
bet ecclesiastica vel mundana p̄fulgerent dignitate/concessoꝝ seu in posterū cōce
dendoꝝ:seu ad ꝯtribuendū cum alijs in eisdē minime tenerenť:nec ad id a quoq;
compelli possent inuiti:auctoritate quarūlibet litterarū apl'icarū:sub quauis for/
ma vel expressione verboꝝ confectarū seu cōficiendarū in posterū:Etiā si de prio
ribus/fratribus ⁊ ꝑsonis ac monasterijs/p̄oratibus/domibꝰ ⁊ locis/ordine ac p̄ui
legio hm̄oi/ exp̄ssam facerēt mētionē:⁊ etiā si in eis cauerenť expresse/q' oēs ꝑsone
eccl'iastice/ seculares vl' regulares/exēpte ⁊ non exēpte/ad p̄stationē seu solutionē
decimaꝝ/subsidioꝝ/seu impositionū hm̄oi/⁊ ad ꝯtribuēdū in eis cōpelli valerēt.
¶ Necnō idē clemēs/suspēsiōis / interdicti/⁊ excōicatiōis sn̄ias atq; alias penas
si q̇s cōtra priores/fratres ⁊ ꝑsonas p̄fatas vel eoꝝ aliquē:ac monasteria/ p̄oratꝰ
domos ⁊ loca hm̄oi p̄missoꝝ occasione ferri ꝯtingeret:seu etiā ꝓmulgari/decreuit
irritas ⁊ inanes:ꝓut in ipsius clemētis litteris p̄dictis latius continenť. ¶ Et de/
inde petro de luna/bn̄dicto.xiij.in sua obediētia tūc nūcupato ꝓ ꝑte dictoꝝ prio/
rū/fratrū ⁊ ꝑsonarū/domoꝝ ⁊ monasterioꝝ quorūcūq; dicti ordinis exposito:Q' H
licet ipsi cū oībus locis ⁊ mēbris suis vbiq; cōsistētibus:a p̄stationibus ⁊ solutio
nibus/decimarū/talliarū/collectarū/subsidioꝝ/exactionū ⁊ impositionū quorūli
bet quocūq; noīe nuncuparenť:q̇buscūq; ꝑsonis eadem apl'ica vel ordinaria seu
alia q̄uis auctoritate hactenus impositoꝝ ⁊ imponēdoꝝ in futurū ꝑ specialia pri
uilegia:eidē ordini a sede p̄dicta cōcessa:q̇bus nō erat in aliquo derogatū: essent
ꝓrsus exēpti ac liberi pariter et imunes. ¶ Tñ nōnulli collectores et subcollecto/
res fructuū/ reddituū ⁊ ꝓuētuū camere apl'ice debitoꝝ ī q̇busdā regnis ⁊ terr' ea
dē auctoritate apl'ica deputati/p̄textu q̄rūdā ꝯcessionū de decimis/ tallijs/collect'
⁊ subsidijs a ꝑsonis eccl'iasticis leuādis/colligēdis ⁊ exigēdis/aliq̇bꝰ regibꝰ ⁊ ꝑso/
nis alijs eadē auctoritate apl'ica factaꝝ:p̄uilegia/exēptiōes ⁊ libertates hm̄oi in/
fringere/ac eis ausu temerario ꝯtraire p̄sumētes:p̄ores ⁊ ꝑsonas p̄dictas/ad p̄sta
tionē solutionis ⁊ cōtributionis/decimarū/talliarū/collectarū/subsidioꝝ/exactio
num ⁊ aliarū ipositionū hm̄oi per censurā ecclesiasticā ⁊ al's cōpellere nō verebā/
tur/eosdē laboribus ⁊ expēsis/⁊ al's multipliciter fatigando:in eorūdē prioꝝ/fra/
trum/personarū/domoꝝ ⁊ monasterioꝝ preiudiciū nō modicū ⁊ grauamē. Idem

A petrus de luna/tunc benedictus.xiij.eosdē/ordinē/priores/fratres ⁊ ꝑsonas/cum
oībus domibus ⁊ membris suis vbicunqꝫ cōsisterent:a ꝑstatione/solutione ⁊ cō/
tributiōe/decimaꝝ/talliarū/collectarū/subsidioꝝ/exactionū/ ꝓcurationū/ac alia/
rum impositionū quarūlibet quocunqꝫ nomie nuncuparenť/quacūqꝫ occasione/
in quibusuis ꝑtibus iam impositorū vel impositarū:seu in posterū qualitercūqꝫ
imponendorū vel imponendarū:prefate sedis vel legatorū eius:aut locorū ordi
nariorū seu alioꝝ quorūcunqꝫ auctoritate pro camera supradicta/seu alijs perso/
nis quibuscūqꝫ:etiam si pontificali/regali vel alia qnalibet ecclesiastica vel mun/
dana prefulgerēt dignitate/concessorū seu cōcessarum/⁊ in posterū concedendoꝝ
seu concedendarū auctoritate aplica prefata : ⁊ ex simili sciētia prorsus exemit et
ꝑpetuo liberauit:Et vt ijdem priores/fratres ⁊ persone/ad prestationē/solutionē
seu contributionē huiusmodi minime tenerenť:nec ad id a quoqꝫ cōpelli possent
inuiti/auctoritate quarūlibet litterarū apostolicarū: sub q̄uis forma vel expressi/
one verboꝝ/ cōfectarū/seu conficiendarū in posterū.Etiā si de domibus siue mo/
nasterijs ⁊ ordine ꝑdictis:ac priuilegijs eidem ordini a dicta sede cōcessis ⁊ conce
dendis/expressam facerēt mētionē: Et etiā si in eisdem litteris cauereť expresse:ꝙ
B oēs ꝑsone ecclesiastice/seculares ⁊ regulares quorūcunqꝫ ordinū exempte ⁊ nō ex
empte/ad prestationē seu solutionē/decimarū/talliarū/collectarū/subsidiorū/ ex/
actionū/procurationū/⁊ impositionū huiusmodi ad cōtribuendū in eis compelli
valerēt:ipsis prioribus/fratribus/⁊ ꝑsonis ac ordini ex simili sciētia indulsit:Nec
nō etiā sententias suspēsionis interdicti ⁊ excōicatiōis:ac alias penas si q̄s cōtra
priores/fratres/ ꝑsonas ⁊ domos ꝑdictas ⁊ ꝑsonas singulares eorundē premisso
rum occasione ferri cōtingeret/seu etiā ꝓmulgari/extūc decreuit irritas ⁊ inanes:
ac nullius prorsus existere firmitatis : Certis sup hoc per ipsum petrum/tunc be/
nedictum/ipsis prioribus/fratribus/⁊ ꝑsonis executoribus deputatis:prout hec
oīa in dictis litteris prefati petri de luna bñdicti.xiij.tunc nominati/ etiā plenius
cōtinenť. ¶ Quare.pro ꝑte prioꝝ ⁊ fratrū predictoꝝ/nobis fuit humiliter suppli
catū/vt exemptionē /liberationē/indulta ⁊ decreta:ac oīa alia in ꝑfatis litteris di
C ctorū clemētis septimi/et bñdicti.xiij.cōtenta/auctoritate aplica/ ꝑdicta cōfirma/
re de benignitate aplica dignaremur. ¶ Nos igiť huiusmodi supplicatiōibus in/
clinati:exemptionē/liberationē/indulta ⁊ decreta:ac oīa alia premissa / necnon
dictas litteras/⁊ quecūqꝫ in eis expressa/sicut rite ⁊ ꝓuide facta sunt:dicta aucto/
ritate aplica ꝯfirmamus ⁊ ꝑsentis scripti patrocinio cōmunimꝰ. ¶ Nō obstātibꝰ
etiā oībus que clemēs.vij.in suis: ac bñdictus.xiij.ꝑfati/ in suis litterl prefatl vo/
luerūt nō obstare. ¶ Nulli ergo oīno hoīm liceat hanc paginā nr̃e cōfirmationis
⁊ cōmunitionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire.Si q̄s autē hoc attēpta
re ꝑsumpserit/indignationē oīpotētis dei/⁊ beatoꝝ petri et pauli aplorū eius/
se nouerit incursurū. Datū rome apud sanctos apostolos.v. noñ.octobris/pon/
tificatus nostri anno octauo.

Idem cōfirmat exemptiones clemētis septimi ⁊ benedi
cti.xiij.ordini cartusieñ.concessas de nō soluēdis
D decimis:subsidijs ⁊c̄.camere aplice.Et sup hoc dedit executo/
res:episcopū bonoñ.decañ.lugduneñ.et colonieñ.ecclesiaꝝ.

113 Martinus eps/seruꝰ seruorū dei:venerabili fratri/epo bonieñ. ⁊ dilectis filijs decano lugduneñ. ac ꝓposito beate Originale est ī cartusia signatuz per A.148.
marie ad gradus colonieñ.ecclesiaꝝ:salutē ⁊ aplicā bñdictionē. ¶ Nu
per siquidē in fauorē dilectoꝝ filiorū/generalis ⁊ alioꝝ priorū ⁊ fratrū
cartusieñ.ordinis/litteras aplicas concessimus in hec verba: Martinꝰ epus/seruꝰ
seruorū dei:ad futurā rei memoriā:Sacri cartusieñ.ordinis ꝑseuerantiā ⁊ augmē/
tū sinceris ȥelātes affectibꝰ:q̄ ad ipsiꝰ ⁊ ꝑsonarū sub eo degentiū fauorē ꝓuide fa
cta sunt:vt illibata ꝑsistant/libēter opportunis ꝯfirmationibus roboramꝰ. ¶ Sa/
ne petitio dilectoꝝ filioꝝ cartusie/grānopolitañ.diocesis/necnon aliorū priorū et
fratrū dicti ordinis:nob nup exhibita ꝯtinebat:Qꝫ dudū clemens.vij.in sua obe/
dientia nominatus/predictoꝝ prioꝝ/fratrū ⁊ personarū in ea ꝑte supplicationibꝰ

inclinatus/eisdẽ prioribus/fratribus ⁊ ꝑsonis in eadẽ obediẽtia ⁊ deuotione ipsi E
us persistẽtibus/auctoritate ap̃lica ⁊ ex certa sciẽtia per suas litteras indulsit: vt
priores/fratres/ꝑsone/necnõ monasteria/prioratus/domus: ⁊ alia loca dicti ordi
nis ad p̃stationẽ seu solutionẽ decimarũ/subsidiorũ ⁊ ĩpositionũ quorũlibet quo/
cunq₃ nomine nuncuparent̃/quibuscũq₃ ꝑsonis faciẽda per sedẽ ap̃licam/pro ca/
mera ap̃lica seu alijs ꝑsonis eccl̃iasticis tunc impositoꝝ vel in antea qualitercũq₃
imponendoꝝ seu alijs quibusuis ꝑsonis/etiã si regali vel alia qualibet ecclesiasti
ca vel mundana p̃fulgerent dignitate cõcessorũ seu in posterũ concedendorũ seu
ad contribuendũ cum alijs in eisdẽ minime tenerent̃: nec ad id a quoq₃ compelli
possent inuiti/auctoritate quarumlibet litterarũ ap̃licarũ: sub q̃uis forma vel ex/
pressione verborũ cõfectarũ seu conficiendarũ in posterũ: etiã si de prioribus/ fra/
tribus/ꝑsonis ac monasterijs/prioratibus/domibus ⁊ locis/ordine ac priuilegio
huiusmodi expressam facerẽt mentionẽ: etiã si in eis cauerent̃ expresse ꝙ oẽs perso
ne ecclesiastice/seculares vel regulares exempte ⁊ nõ exempte/ad prestationẽ seu
solutionẽ/decimarũ/subsidiorũ seu impositionũ huiusmodi/ et ad contribuendũ F
in eis cõpelli valerent. ¶ Necnõ idem clemẽs/ suspẽsionis/interdicti ⁊ excõmuni
cationis sentẽtias: atq₃ alias penas/si q̃s cõtra priores/ fratres et ꝑsonas p̃fatas
vel eorũ aliquẽ ac monasteria/prioratus/domos ⁊ loca huiusmodi premissorũ oc
casione ferri cõtingeret seu etiã promulgari/decreuit irritas ⁊ inanes/prout in ip/
sius clemẽtis litteris p̃dictis latius continet̃. ¶ Et deinde petro de luna benedi/
cto.xiij. in sua obediẽtia tunc nuncupato/pro parte dictorũ priorũ/fratrũ/⁊ perso
narũ/domorũ ⁊ monasteriorũ quorũcũq₃ dicti ordinis exposito / ꝙ licet ipsi cum
oĩbus locis ⁊ membris suis vbiq₃ cõsistẽtibus/a p̃stationibus seu solutiõibus
decimarũ/talliarũ/collectarũ/subsidioꝝ/exactionũ ⁊ ĩpositionũ quorũlibet quo/
cũq₃ nomine nuncuparent̃/quibuscũq₃ ꝑsonis/eadẽ ap̃lica vel ordinaria/seu alia
quauis auctoritate hactenus impositorũ ⁊ imponendorũ/in futurũ per specialia
priuilegia eidem ordini a sede ap̃lica cõcessa: quibus nõ erat in aliquo derogatũ/ G
essent prorsus exẽpti ac liberi pariter ⁊ ĩmunes. ¶ Tamẽ nõnulli collectores ⁊ sub
collectores fructuũ/reddituũ ⁊ prouentuũ camere ap̃lice debitorũ in q̃busdã reg/
nis ⁊ terris/eadẽ auctoritate ap̃lica deputati/p̃textu quarundã cõcessionũ de de/
cimis/tallijs/collectis ⁊ subsidijs/a ꝑsonis ecclesiasticis/leuãdis/colligendis ⁊ exi
gendis/aliquibus regibus ⁊ ꝑsonis alijs eadem auctoritate ap̃lica factarũ/priui/
legia/exemptiones/et libertates huiusmodi infringere: ac eis ausu temerario con
traire presumẽtes: priores ⁊ ꝑsonas predictos ad prestationẽ/solutionẽ ⁊ contri/
butionẽ decimarũ/ talliarũ/collectarũ/subsidiorũ/exactionũ/et aliarũ impositio/
num/huiusmodi per censurã ecclesiasticã/et alias compellere nõ verebant̃/ eosdẽ
laboribus ⁊ expensis et alias multipliciter fatigando/in eorundem priorũ/fratrũ
personarũ/domorũ ⁊ monasteriorũ preiudiciũ nõ modicũ ⁊ grauamen. Idem pe
trus de luna/tunc benedictus.xiij. eosdẽ priores/ fratres/ꝑsonas /⁊ ordinẽ cũ om
nibus domibus ⁊ membris suis vbicũq₃ cõsisterent/a prestatione/solutione/ ⁊ cõ
tributione decimarũ/ talliarũ/collectarũ/subsidiorũ/exactionũ / procurationũ/et H
aliarũ impositionũ quarũlibet quocũq₃ nomine nuncuparent̃/ quacũq₃ occasio/
ne/in quibusuis partibus iam impositorũ vel impositarũ seu in posterũ qualiter
cunq₃ imponendorũ vel imponendarũ/prefate sedis vel legatorũ eius: aut loco/
rum ordinariorũ seu aliorum quorũcunq₃ auctoritate pro camera supradicta/seu
alijs ꝑsonis quibuscũq₃: etiã si põtificali/regali/vel alia qualibet ecclesiastica vel
mũdana p̃fulgerẽt dignitate/cõcessoꝝ seu cõcessarũ: ⁊ in posterũ cõcedendoꝝ seu
cõcedendarũ/auctoritate ap̃lica p̃fata ex sibi sciẽtia ꝓrsus exemit/⁊ ꝑpetuo libera
uit. ¶ Et vt ijdem priores/fratres ⁊ ꝑsone/ ad prestationẽ/solutionẽ seu contribu
tionẽ huiusmodi minime tenerent̃: nec ad id a quoq₃ compelli possent inuiti / au/
ctoritate quarũlibet litterarũ ap̃licarũ : sub quauis forma vel expressione verbo/
rum/confectarũ seu conficiendarũ in posterũ etiã si de domibus siue monasterijs
⁊ ordine p̃dictis/ac priuilegijs eidẽ ordini a p̃dicta sede cõcessis ⁊ cõcedendis ex/
pressam facerẽt mentionẽ: Et etiã si in eisdẽ litteris cauerent̃ expresse/ oẽs ꝑsone/ec
clesiastice / seculares ⁊ regulares quorũcũq₃ ordinũ exempte/⁊ nõ exempte: ad p̃/
stationẽ seu solutionẽ/decimarũ/talliarũ/collectarũ / subsidiorũ / exactionũ/ ꝓcu/

A rationū ⁊ impositionū hmōi/ad ꝯtribuendū in eis cōpelli valerēt/ipsis ꝑoribus/
fratribus ⁊ ꝑsonis ac ordini ex sili sciētia indulsit:necnō etiā snias suspēsiōis/int/
dicti ⁊ excōicationis/ac alias penas si q̄s ꝯ ꝑores/frēs/ꝑsonas ⁊ domos p̄dictas
⁊ ꝑsonas singulares eorundē p̄missoꝝ occasiōe ferri ꝯtingeret/seu etiā ꝓmulgari/
extūc decreuit irritas ⁊ inanes/ac nullius ꝓrsus existere firmitatis: ¶ Certis sup
hoc ꝑ ipsum petrū/tunc benedictum/ ipsis prioribus/fratribꝰ ⁊ ꝑsonis executori/
bus deputatis/ ꝓut hec oīa in dictis lr̄is p̄fati petri de luna /bn̄dicti.xiij.tūc noīa
ti/ etiā pleniꝰ cōtinent. ¶ Quare ꝓ ꝑte priorū ⁊ fratrū p̄dictorū/nob fuit humilit
supplicatū/vt exemptionē/liberationē/indulta ⁊ decreta/ac oīa alia in p̄fatis lit/
teris dictoꝝ clemētis.vij.et bn̄dicti.xiij. cōtēta/auctoritate aplica p̄dicta ꝯfirma/
re de benignitate aplica dignaremur. ¶ Nos igit hmōi supplicatiōibus inclina/
ti/exemptionē/liberationē/indulta ⁊ decreta/ac oīa alia p̄missa:necnō dictas lit/
teras ⁊ q̄cūqꝫ in eis exp̄ssa/sicut rite ⁊ ꝓuide facta sunt/dicta auctoritate aplica cō
B firmamus/⁊ p̄ntis scripti patrocinio cōmunimus: Nō obstātibꝰ etiā oībus q̄ p̄fa
ti/clemēs.vij.in suis: ac bn̄dictꝰ.xiij.in suis litteris prefatis voluerūt nō obstare.
¶ Nulli ḡ oīno hoim/ liceat hāc paginā nr̄e ꝯfirmatiōis ⁊ cōmunitiōis infringere/
vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē
oīpotētis dei/⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ eius/se nouerit incursuꝝ. Datum rome
apud sanctos aplos.v.nonas octobris/pōtificatus nostri anno octauo. ¶ Quo/
circa discretioni vr̄e ꝑ aplica scripta mādamus:q̄tenus vos vel duo aut vnus ve
strū/ꝑ vos vel ꝑ aliū seu alios/generali ⁊ alijs ꝑoribus ⁊ ꝑsonis p̄dictis sup ꝯten/
tis in clemētis.vij.et bn̄dicti.xiij. lr̄is p̄dictis/ ꝓut rite ⁊ prouide facta fuerūt/effi/
cacis defensiōis p̄sidio assistētes: nō ꝑmittatis ꝑores ⁊ ꝑsonas p̄fatos cōtra teno
rem lr̄aꝝ p̄dictaꝝ/ quomodolibet molestari seu etiā impediri:Cōtradictores ꝑ cē
C surā ecclīasticā appellatiōe postposita cōpescēdo. Non obstañ.si aliquibus com/
muniter vel diuisim a sede aplica indultū existat:ꝙ interdici/suspēdi vel excōmu
nicari nō possint ꝑ lr̄as aplicas/nō faciētes plenā ⁊ exp̄ssam/ac de v̄bo ad verbū
de indulto hmōi mētionē. Datū rome apud sanctos aplos.viij.idus nouēbris/
pōtificatus nostri anno octauo.

Exemptio eiusdem a iurisdictione quarumcunqꝫ ordinariorū.

114 Artinus ep̄s/seruus seruoꝝ dei:ad futurā rei mēoriā. ¶ Ex/ Originale est ī cartusia signatuz per A.149.et A.150.
citat nr̄e mētis arcanū/specialis affectio/q̄ dilectos
filios .generalē / ⁊ vniuersos priores ⁊ fratres cartusieñ.ordinis sumꝰ
hactenus ꝓsecuti/⁊ paterno studio ꝓsequi nō cessamus:vt libēter nō
solum ipsos atqꝫ eoꝝ loca ⁊ ꝑsonas in eis degētes/qui feruētibus studijs/ꝑ exem
pla virtutū alios ad diuine maiestatis obsequia trahunt/gratijs ac libertatibus
foueamus: verūetiam que ꝓ eoꝝ tranquillo statu/⁊ ꝓ predictoꝝ subsistentia fir/
miori/ ꝓuide facta sunt:vt illibata ꝑsistant/cum a nobis petit confirmatiōis apo
D stolice munimine roborāmꝰ. ¶ Sane petitio ꝓ ꝑte dictoꝝ prioris ⁊ fratrū/nobis
nuꝑ exhibita continebat:ꝙ dudū quondā clemēs in sua obedientia septimus no
minatus/ꝑ suas litteras/priores ⁊ fratres p̄dictos:necnō etiā dilectos filios/ vni
uersos ⁊ singulos monachos/ cōuersos ⁊ donatos/qui tūc erāt ⁊ essent ꝓ tempe:
ac mōasteria/prioratus/domos ⁊ loca alia dicti ordinis /ac eoꝝ bona vbicūqꝫ exi
stentia/p̄ntia ⁊ futura/sub sua ⁊ apostolice sedis/ac beatoꝝ petri ⁊ pauli aposto/
loꝝ ꝓtectiōe suscepit:eaqꝫ a q̄rūcūqꝫ metropolitañ.locoꝝ/diocesanoꝝ:⁊ alioꝝ or
dinarioꝝ iudicū/lege/dominio/potestate/coertiōe/cōpulsione/censura/iurisdicio
ne/etiā ꝑ appellationē vel al's ꝓ quauis causa auctoritate apostolica/ ꝓrsus exe/
mit et totaliter liberauit. Necnō idē clemēs septimus/priores/monachos/cōuer/
sōs/donatos/monasteria/prioratus/domos ⁊ loca hmōi sibi ⁊ sedi p̄fate imedia
te subesse decreuit/⁊ etiā ordinauit:ita ꝙ ijdē metropolitañ.diocesani/⁊ alij ordi/
narij iudices/ratione delicti vel cōtractus seu quasi/aut rei de qua ageret vbicū/
qꝫ cōmitteret delictū/iniret ꝯtractus /vel res ipsa cōsisteret:nō possent in priores
monachos/cōuersos/donatos/mōasteria/ prioratus/domos ⁊ loca p̄dicta/ excō/

municatiōis/suspēsionis ⁊ interdicti sentētias fulminare/aut quācūq꜄ iurisdicio/ E
nem aliā/dominiū/potestatē/cognitionē/decisionē/coertionē/compulsionem vel
cēsuram quomodolibet/etiam ꝑ appellationem aut al's exercere: Inhibendo ni/
hilominus idem clemens eisdē metropolitañ. diocesanis/ordinarijs iudicibus/⁊
quibusuis alijs cōmuniter vel diuisim/ne ipsi contra dictarum suarū litterarū te/
norem/aliquid attemptare presumerent: ac decreuisset extunc irritū ⁊ inane quic/
quid in contrarium a quoq꜄ quauis auctoritate/scienter vel ignoranter contingē
ret attemptari. Atq꜄ p̄fati clementis septimi intentiōis fuisset/ꝙ ꝑ susceptionem/
exēptionē/subiectionē/⁊ ordinationē hmōi/p̄dictis priorib⁹ ⁊ al's p̄sidentib⁹ in di
cto ordine/quo minus ipsi iurisdicionē eis al's in monachos/ꝯuersos ⁊ donatos
p̄dictos quomodolibet competentē / in eosdē libere exercere valerēt/ sicut prius/
nullū p̄iudiciū generaret̄/ ꝓut in ipsis litteris plenius cōtinet̄. ¶ Et deinde quon
dam bonifacio in sua obediētia nono nūcupato/ ꝓ parte dilecti filij /prioris gene
ralis ⁊ fratrū p̄dictoꝝ exposito: ꝙ licet dictus ordo cū oibus monasterijs/priora/ F
tibus/domibus/⁊ locis eiusdē/atq꜄ ꝑsonis degētibus in eisdē ab olim reputatus
esset/⁊ tunc etiam cōmuniter reputaret̄ fore a iurisdicione quorūlibet ordinarioꝝ
iudicum exemptus/⁊ soli sedi p̄dicte immediate subiectus: tñ nōnulli locoꝝ ordi/
narioꝝ/cupientiū dictoꝝ/prioris generalis ⁊ fratrū dicti ordinis p̄uilegia ⁊ liber/
tates infringere/⁊ diuersis ex causis eos inquietare/⁊ multipliciter molestare: ac
ꝑsonas eiusdē ordinis ad forū suū trahere: ⁊ al's vexare presumerent/ ꝓpter q̄/nō
nunq꜄ prior generalis ⁊ fratres predicti a cōtemplatione ⁊ quiete sua contra reli/
gionis statū trahi /⁊ secularibus negocijs implicari oporteret: ac ꝓ parte dictorū
prioris generalis et fratrū/eidē bonifacio supplicatū: vt ad euitandum cuiuslibet
molestie et inquietationis materiam ⁊ grauamina/ que ipsos contra huiusmodi
exemptionis libertatē/possent inferri: ⁊ vt tolleret̄ quelibet cōtra eos occasio ma
lignandi/priorem generalem ⁊ fratres/necnon ordinem predictos/cum omnibus
monasterijs/prioratibus/domibus/ac locis eiusdem/ ꝓ incremento eorundē/sta/
tus/⁊ ꝓ pace ⁊ trāquillitate ꝑsonaꝝ degentiū in eisdem/de nouo plenarie exime/ G
re dignaret̄. Prefatus bonifaci⁹/dictoꝝ/prioris generalis/⁊ fratrū supplicationi
bus inclinatus/etiam ꝑ suas litteras/priorem generalē ⁊ fratres/necnō ordinem
predictos/cum omnibus ⁊ singulis monasterijs/p̄oratibus/domibus ⁊ locis eo/
rundē/que tunc habebāt/⁊ in posterū ipsos habere ꝯtingeret/⁊ cū ꝑsonis degen/
tibus in eisdem/presentibus ⁊ futuris/ab omni ordinaria iurisdicione/dominio/
visitatione ac potestate qualibet/omniū ⁊ singuloꝝ patriarchaꝝ/ archiepiscopo/
rū/episcopoꝝ/⁊ alioꝝ quorūlibet iudicum ordinarioꝝ/de nouo prorsus exemit ⁊
totaliter liberauit: Illaq꜄ in ius ⁊ ꝓprietatem beati petri ⁊ sedis apostolice predi
cte/ac sub eoꝝ ⁊ sua speciali ⁊ immediata ꝓtectione suscepit: Decernēs ordinem/
monasteria/prioratus/domos ac loca ⁊ ꝑsonas huiusmodi/ soli ⁊ immediate sedi
predicte fore subiecta: ⁊ ꝙ locoꝝ ordinarij seu diocesani /vel alia queuis persona
in priorem generalem ⁊ fratres seu monasteria/prioratus/domos/aut loca/vel ꝑ/ H
sonas prefata/vtpote prorsus exempta/non possent auctoritate ordinaria excō/
municationis/suspensionis aut interdicti sentētias ꝓmulgare: vel etiam alia ra/
tione delicti vel contractus aut rei de qua ageret̄/vbicūq꜄ cōmitteret̄ delictū/in/
iret̄ contractus/vel res ipsa consisteret/iurisdicionē aliquam exercere: necnon ex/
cōmunicatiōis/suspensionis ⁊ interdicti sentētias/⁊ quoscunq꜄ ꝓcessus/quasuis
penas ⁊ sentētias ꝯtinētes/quas ⁊ quos aduersum priorem generalem ⁊ fratres
ac monasteria/prioratus/domos vel loca/aut ꝑsonas huiusmodi contra tenorē
⁊ formam exemptionis huiusmodi/ipsius bonifacij noni/quomodolibet ꝓmul/
gari contingeret/irritos decreuit et inanes/ac nullius existere firmitatis: ꝙq꜄ idē
bonifacius nonus ꝑ exemptionem ⁊ libertatem huiusmodi ⁊ alia supradicta/li/
bertatibus/priuilegijs ⁊ immunitatibus vel alijs iuribus/p̄oris generalis ⁊ fra/
trum ordinis ac monasterioꝝ/p̄oratuū ⁊ domoꝝ atq꜄ locoꝝ p̄dictoꝝ/nullū inten
debat preiudicium generari: quinimo voluit ꝙ illa in sua plena remanerēt firmi/
tate: ꝓut in ipsius bonifacij litteris prefatis dicit̄ plenius contineri. ¶ Quare ꝓ
parte p̄oꝝ ⁊ fratrū predictoꝝ/nobis fuit humiliter supplicatū: vt exemptiōibus/
susceptionibus/subiectiōibus/⁊ oibus alijs premissis in prefatis litteris/ dictoꝝ

A clementis septimi ⁊ bonifacij noni ꝯtentis/robur apostolice ꝯfirmatiōis adijcere de speciali gratia dignaremur. ¶ Nos igit̄ huiusmodi supplicationibus inclinati/exēptiōes/susceptiōes/subiectiones hmōi/⁊ oīa alia p̄missa/necnō dictas litteras ⁊ quecūq₃ in eis ꝯtēta: sicut rite et ꝓuide facta sunt ⁊ ꝯcessa/rata habētes atq₃ grata/ea auctoritate aplīca cōfirmamus/⁊ p̄ntis scripti patrocinio cōmunimus. ¶ Nulli ergo omnino hominū/liceat hanc paginam nostre ꝯfirmatiōis ⁊ cōmunitionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis aūt hoc attemptare presumpserit/indignationē omnipotētis dei/⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursurum. Datum rome apud sanctos apostolos. v. nonas octobris/pōtificatus nostri anno octauo.

Idem Confirmat inhibitionem domini benedicti tredecimi: ne quis de ordine cartusieñ. trāseat ad alium ordinem/nisi cum bulla plumbea apostolica.

115 Artinus epūs/seruus seruoꝝ dei/ad futurā rei mēoriā. ¶ Sincere deuotionis affect⁹ quē dilecti filij cartusie/grānopolitañ. diocesis/⁊ alij p̄ores ⁊ frēs cartusieñ. ordīs/ad dilatationē sacre religionis ⁊ diuini noīs cultū habere dinoscunt̄/digne nos inducit: vt eos specialibus fauoribus ꝓsequentes/que circa dilatationē ⁊ cultum huiusmodi/ac ꝓspeꝝ ꝓfessoꝝ ordinis antedicti statum prouide facta sunt/vt illibata ꝑsistant/ꝯfirmationis nostre libenter p̄sidio foueamus. ¶ Sane petitio prioꝝ ⁊ fratrū predictoꝝ/nobis nuꝑ exhibita continebat: ꝙ olim ꝓ parte eoꝝ quondā petro de luna in sua obedientia tūc b̄ndicto. xiij. nūcupato/exposito: ꝙ interdum contigisset/quosdam fratres eiusdē ordinis/ad mēdicantiū ⁊ alios ordines regule ⁊ obseruātie latioris/nō obtēta nec petita superioꝝ suoꝝ licētia/temeritate ꝓpria se transtulisse: ipsosq₃ receptos fore etiam in eisdē/in graue salutis eoꝝ dispēdium: ac prioꝝ ⁊ fratrum dicti ordinis scandalum predictoꝝ: prefatus petrus tūc b̄ndictus. xiij. nominatus/volens super hoc eisdem prioribus ⁊ fratribus de opportuno remedio ꝓuidere/etiam prioꝝ ⁊ fratrum predictoꝝ sibi suꝑ his supplicationibus inclinatus/ꝑ suas litteras/oībus ⁊ singulis ꝑsonis vtriusq₃ sexus/cuiuscūq₃ status ⁊ gradus essent eiusdē cartusieñ. ordinis/p̄ntibus ⁊ futuris: ne de ordine ipso/ad quosuis mēdicantiū vel alios ordines cuiuscūq₃ status/regule vel conditionis existerēt: etiā si de illis singularit̄ esset in eisdē suis l̄ris specialis ⁊ exp̄ssa mētio faciēda trāsire: ac p̄latis ⁊ alijs ꝑsonis oībus ⁊ singulis mēdicantiū ⁊ alioꝝ ordinū p̄dictoꝝ/ne illas quoquo modo absq₃ licētia sedis aplīce eis ꝑ speciales dicte sedis l̄ras/vera bulla plūbea munitas/plenā et exp̄ssam/ac de v̄bo ad v̄bū de ipsius petri tūc b̄ndicti. xiij. p̄dictis litteris mentionē faciētib⁹ ꝯcedēda: quib⁹ al̄s etiā si alicuius ex venerabilibus sc̄tē romane eccl̄ie cardinalibus ac camerarij sui vel alterius cuiuscūq₃/etiā si pōtificali p̄fulgeret dignitate: sigillis etiā de mandato p̄fate sedis facto eis suꝑ hoc oraculo viue vocis/nullam fidē in hac parte voluit adhiberi/recipe p̄sumerent/districtius inhibuit ac decreuit tūc etiam transitū ⁊ receptionē talium irritos ⁊ inanes: certis suꝑ his ipsis prioribus ⁊ fratribus executoribus deputatis/ꝓut in eisdem litteris ipsius petri tunc b̄ndicti. xiij. nominati plenius contineť. ¶ Quare pro parte prioꝝ ⁊ fratrum predictoꝝ/nobis fuit humiliter supplicatum: vt inhibitioni ⁊ decreto ac alijs in p̄fatis litteris ipsi⁹ petri tūc b̄ndicti. xiij. nominati ꝯtētis/robur aplīce cōfirmatiōis adijcere/de speciali gratia dignaremur. ¶ Nos igit̄ supplicatiōibus hmōi inclinati inhibitionem et decretū/necnō dictas litteras ipsius petri tūc b̄ndicti. xiij. noīati/⁊ q̄cūq₃ in eis expressa/sicut iuste ⁊ ꝓuide facta sunt/rata habētes atq₃ grata/ea auctoritate aplīca ꝯfirmamus: ⁊ p̄ntis scripti patrocinio cōmunimus. ¶ Nulli ergo oīno hoim/liceat hāc paginā nostre ꝯfirmatiōis ⁊ cōmunitiōis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei/⁊ b̄toꝝ petri ⁊ pauli aploꝝ eius/se nouerit incursuꝝ. Datū rome apud sc̄tōs apostolos. v. nonas octobris/pōtificatus nostri anno octauo

Originale est ī cartusia signatuz per A.151.

Idem Confirmat priuilegium vrbani sexti: ꝙ ordo cartusi E
ensis / nō tenetur prestare quecunqꝫ subsidia nūcijs
apostolicis.

Originale est i cartusia signatuz per A.152. et A.153.

Martinus episcopus / seruus seruoꝝ dei: ad futurā rei memo/ 116
riam. ¶ Illa que pro tranquillo statu personarum
sub religionis habitu / domino famulantium / studio pie vite prouide
facta sunt: vt illibata persistant libenter cum a nobis petitur apostoli/
ce confirmationis robore cōmunimus. ¶ Sane petitio pro parte dilectoꝝ filioꝝ
prioris generalis / ac vniuersoꝝ fratrū cartusieñ. ordinis / nobis nuꝑ exhibita con/
tinebat: ꝙ olim quondam vrbano in sua obedientia sexto nuncupato / pro parte
eorum exposito: ꝙ licet priori ac fratribus ⁊ ordini p̄dictis per litteras sedis apo/
stolice esset indultum: vt ad exhibendas aliquas ꝓcurationes legatis aut nun/ F
cijs dicte sedis / etiam si huiusmodi legati essent de latere: aut ad prestanda que/
uis subsidia seu exactiones quocūqꝫ nomine censerent / quibuscunqꝫ personis mi
nime tenerentur: ⁊ ad id compelli per litteras dicte sedis vel eorundem legatoꝝ
nequirent / etiam si specialiter littere ipse se extenderent ad exemptos / nisi de ordi
ne predicto ac huiusmodi indulto / plenam et expressam ac de verbo ad verbum
facerent mentionem. Tamē quia in litteris apostolicis que tunc super prestatio/
nibus huiusmodi ꝓcurationū legatoꝝ ⁊ nuncioꝝ dicte sedis ꝯficiebant / tot clau/
sule derogatorie inserebant: ꝙ huiusmodi indultum priori ⁊ fratribus antedictis
nullatenus prodesse poterat / sed quodamodo per easdem litteras infringi vide/
batur: Idem vrbanus eorundem prioris et fratrum / super hoc supplicationibus
inclinatus / ꝑ suas litteras voluit / ac priori / fratribus ⁊ ordini predictis auctorita
te apostolica indulsit: vt ad dandum seu p̄standum huiusmodi ꝓcurationes ali/
quibus legatis etiam de latere / vel quibusuis nūcijs dicte sedis / aut alia queuis G
subsidia seu exactiones quocunqꝫ nomine censerent / quibuscūqꝫ personis vel ad
contribuendum in ꝓcurationibus seu subsidijs huiusmodi minime tenerentur:
neqꝫ ad id compelli possent inuiti / p̄textu quarumcunqꝫ litterarū dicte sedis / sub
quauis forma vel exp̄ssione verboꝝ tūc forsan concessarum vel ꝓ tempore conce/
dendarum / nisi in eisdem litteris nominatim expressa fuerint nomina omnia mo/
nasterioꝝ ordinis supradicti: districtius nihilominus inhibendo huiusmodi lega
tis ⁊ nūcijs ⁊ quibuslibet alijs: ne p̄orem ⁊ fratres predictos super premissis aut
ad soluendum ꝓcurationes ⁊ subsidia seu exactiones huiusmodi / aut ad contri/
buendum in ipsis / priorem ⁊ fratres predictos super premissis contra indultum
huiusmodi quomodolibet molestare seu compellere quoquo modo p̄sumerent:
ac decreuit extunc irritas ⁊ inanes / quoscūqꝫ processus ⁊ sententias quos ⁊ quas
post ⁊ cōtra inhibitionem suam huiusmodi cōtra priorē ⁊ fratres antedictos fer/
ri contingeret seu etiam promulgari / prout in ipsius vrbani litteris prefatis dicit
plenius cōtineri. ¶ Quare pro parte prioris ⁊ fratrū predictoꝝ / nobis fuit humi
liter supplicatum: vt indulto / inhibitioni ⁊ decreto: ac alijs premissis in p̄fatis lit/
teris ipsius vrbani sexti contentis / robur apostolice confirmationis adijcere de
benignitate apostolica dignaremur. ¶ Nos igit huiusmodi supplicationibus in H
clinati: indultum / inhibitionem ⁊ decretum ac omnia alia premissa: necnō dictas
litteras ipsius vrbani ⁊ quecunqꝫ in eis contenta / sicut iuste ⁊ prouide facta sunt
atqꝫ concessa / rata habentes atqꝫ grata / ea auctoritate apostolica predicta confir/
mamus: ⁊ presentis scripti patrocinio cōmunimus. ¶ Nulli ergo omnino homi/
num / liceat hanc paginam nostre confirmationis ⁊ cōminutionis infringere / vel
ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare p̄sumpserit / indigna/
tionem omnipotentis dei / ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius / se nouerit incur
surum. Datum rome apud sanctos apostolos / quinto nonas octobris / pontifica/
tus nostri anno octauo.

Exemptio eiusdem A solutione primitiarum ⁊ deci
marum possessionum nostrarū

A quas proprijs manibus siue sumptibus colimus/siue acquisite fuerint ante concilium generale siue post:et pariter de fetibus animalinm.

117 **M**Artinus eṗs/seruus ſuoꝝ dei:ad ꝑpetuā rei memoriā. ¶Fōs paruulus q̄ creuit in fluuiū ⁊ in lucē soleꝙ ꝯūsus/in aq̄s plurimas redūdauit: Cartusieñ.ē vtiꝙ ordo:ꝑlucidus/q: in sui ortus exordio/ꝑuus ⁊ humilis abiectiōe habitus/tenuitatꝭ substātia/humilitatis ꝓfessiōe/ac nūero ꝓfessoꝝ sub fontis siłitudine nō indigne describit:cui diuersarū illi ꝓprietatū ꝯformitate rñdēs/ nō imerito cōparatur. Hic eñ fons est hortoꝝ irriguus/ceteras irrigās religiōes ⁊ ordines/ac exēplis salubrib⁹ scaturitās.Hic ē fons amenus/varietate ꝩtutū ꝑclarus/mūdicie/puritate/pietate patēs indeficiēs sanctitate:hoꝝ meritoꝝ illustratus:ita nomē fontꝭ ampliauit vt fluui⁹ esse cēseat. Cui⁹ ꝓfessio laudabilis/de ꝩtute in ꝩtutē ꝓgrediēs:vt deum deoꝝ in sion videat/vniūsalis ecclīe letificet ciuitatē:in q̄ ꝑ meritoꝝ euidentiā clare lucis splēdorē adeptus/q̄si stella matutina refulget in medio nebule mūdi hui⁹.Huius siq̄dē ordinis sacra religio a sue institutionis auspicijs/ q̄si deserta ⁊ inuia paucis adhuc initiata cultorib⁹/tādē honorꝭ ⁊ honestatꝭ fruct⁹ parturiēs/ramos suos:ra-
B mos q̄dē honoris ⁊ gr̄e generatiōes germinās/religiōis sinceritatē ⁊ austerā vite ꝯtinentiā ampliauit. Eaprop̄t exultat iā in multitudine nūerosa spectabilis/q̄ olim in solitudine dilatebat.His itaꝙ ꝯsideratiōib⁹ inducti/religionis eiusdē ꝑseuerātiā ac ꝑsonaꝝ sub illi⁹ habitu diuine vacantiū seruituti/vtilitates ⁊ cōmoda sinceris affectib⁹ ꝓcurātes/maioris ⁊ aliaꝝ q̄rūcūꝙ domoꝝ p̄dicti ordinis vbilibet ꝯsistentiū: p̄ores ⁊ frēs p̄ntes ⁊ posteros a p̄statiōe ⁊ solutiōe p̄mitiaꝝ ⁊ decimaꝝ/ex fructib⁹/ ꝓuētib⁹ ex eoꝝ pratis/ pascuis/terrꝭ/vineis/hortꝭ/agris/siluis/ nemorib⁹/mōtib⁹/alijsꝙ p̄dijs ⁊ possessiōib⁹ in q̄buscūꝙ mūdi ꝑtib⁹ ꝯsistētib⁹/tā
6 ante q̄ꝫ etiā post generale ꝯciliū habitis vel acq̄sitis:illis videlicet q̄ de p̄nti manib⁹ ꝓprijs aut eoꝝ laborib⁹ vel expēsis/ excolūt vel excoli faciēt in futuꝝ:necnō ex fetib⁹ aialiū eorundē debitaꝝ/auctoritate ap̄lica ꝑpetuo imunes reddim⁹ ⁊ cō-
C stituim⁹ ⁊ etiā liberam⁹/ac etiā imunes ⁊ liberos esse volum⁹ ac decernim⁹ ⁊ censemus. Eisꝙ nihilomin⁹ ne p̄mitias ⁊ decimas hm̄ōi cuiq̄ꝫ soluere vel p̄stare teneātur:nec ad id a q̄q̄ꝫ inuiti valeāt cōpelli/tenore p̄ntiū indulgemus:ꝯcilij p̄dicti ac alijs ꝑ nos siue p̄decessores nr̄os romanos pōtifices editis ꝯstitutiōib⁹ ap̄licis ꝯ̄rijs nō obstātib⁹ q̄buscūꝙ. ¶Nulli ḡ oīno hoim/liceat hāc paginā nr̄e ꝯstitutiōis liberatiōis/volūtatis ⁊ ꝯcessiōis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s aūt hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē omnipotētis dei/⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ eius/se nouerit incursuꝝ. Datum rome apud sctōs ap̄los. viij. kl̄as octobris/pōtificatus nostri anno.xiij. Originale est i cartusia signatuꝫ per A.154.

D **Idem** Qꝛ mendicātes nō possunt transire ad aliū ordinē nō mēdicantiū/excepto ordine nostro. Est inter extrauagantes.

118 **M**Artinus eṗus/seru⁹ seruoꝝ dei ⁊c.ad futurā rei memoriā. Viā ambitiose cupiditatꝭ religiosis potissime mēdicātibus p̄cludere cupiētes/ ad alios ordies mōasticos p̄serti/fucatꝭ tñ colorib⁹ asserētib⁹ ob frugē melioris vite/aut artioris obſuātie/tā bti bñdicti q̄ꝫ cistercieñ.camalduleñ.vallis vmbrose/canonicoꝝ regulariū scti augustini/ vł alioꝝ mōasticoꝝ ordinū ꝯuolare nitētib⁹/licētiā a sede ap̄lica/seu legatꝭ ac nūcijs eiusdē sedis de trāfferēdo se a mēdicātiū ordinib⁹/ea rōne p̄serti:vt verisilr ꝑ ut facti euidētia docet / ē putādū/q̄ꝛ liberi⁹ degāt/dignitatesꝙ ⁊ bñficia mōastica ꝯseq̄ valeāt:⁊ ex certis alijs causis honestati nō ꝯsonis obtinētes:ac volētes ꝯseruatiōi ordinū mēdicātiū etiā ꝓuidere / auctoritate ap̄lica ex certa scīa tenore p̄ntiū declaram⁹ ac decernim⁹/statuētesꝙ q̄ꝛ de cetero nullus religiosus de ordinib⁹ mēdicantiū quorūcūꝙ cuiuscūꝙ status/ꝯditiōis vel religiōis existat quomodocūꝙ aut q̄litercūꝙ possit vel debeat ꝩtute cuiuscūꝙ licentie ac indulti ap̄lici vel

penitētiarie nostre curam gerentis/vel alia quauis auctoritate hactenus etiam ꝑ E
bullas apostolicas facultatū quarūuis / tam legatoꝝ vl' nuncioꝝ sedis p̃fate:nec
non penitentiarie huiusmodi ꝓ ope curam gerentis/q̄ȝ alioꝝ quorūcūqȝ sub qua/
uis potestate vel auctoritate/maxime de transferēdis fratribus aut aliq̄bus /p̃ser
tim ordinem mendicantium ꝓfessoribus/in genere vel in specie/ab ordinibus hu
iusmodi mēdicantiū/ad monasticos sub quacunqȝ verboꝝ forma appareaut/ad/
mitti seu recipi ꝑ aliquos etiam suꝑiores ordinis vel monasterij/aut loci monasti
ci:seu aliter in monachum vel in fratrem alicuius ex ordinibus monasticis supra
dictis/vel alijs exp̄ssis ⁊ nō exp̄ssis/ordine cartusieñ. dumtaxat excepto/sub pena
excōmunicationis/quā tam recipientes q̄ȝ recepti ip̄o facto incurrant:⁊ quam ex
nunc ꝓut extunc contra quēlibet transgressorem q̊modolibet in p̄missis/sentētia
⁊ auctoritate p̄fata ꝓferimꝰ in his scriptis/⁊ a nemine nisi dumtaxat a romano pō
tifice/p̄terq̄ȝ in mortꝪ articulo excōmunicati huiusmodi possint absolutionis bñ/
ficiū quomodolibet obtinere:et nihilominus secus vl' aliter facta nō teneant aut
nullius existant efficacie/roboris vel momenti. ¶ Decernētes etiam ⁊ volētes/ꝙ
si quis hactenus virtute cuiusuis licentie seu indulti huiusmodi/ fuisset receptus
ad aliquē monasticū ordinē/⁊ habitum ꝯsuetū gestari ꝑ monachos talis ordinis F
suscepisset siue ꝓfessionē emiserit/siue non:sub dicta pena teneať in monasterio
in quo receptus fuit/etiam si bñficia ecclesiastica seu rectorias ecclesiaꝝ quarum/
uis obtineat/stare in eius totali vocatione in huiusmodi ordine monastico ⁊ al/
tissimo deseruire. ¶ Si quis aūt p̄textu huiusmodi licētie/ cū habitu vl' sine quo/
libet vagando incedere/monitione preuia teneať ⁊ debeat infra terminū quinde
cim dierū a die monitionis huiusmodi computandoꝝ/ad eius religionē ⁊ ordinē
vnde cum licentia vel sine licētia recesserat/remeare. Quꝫ si efficere neglexerit/post
ipsum terminum/tanq̄ȝ notorius apostata ⁊ excōmunicatus in omnibus ⁊ ꝑ om/
nia debeat ꝑ quēlibet reputari ⁊ tractari/etiam ꝑ inuocationem auxilij brachij se
cularis quotiens fuerit opportunum. ¶ In futurū nullus ex professoribus alicu
ius ex ordinibus mendicantium huiusmodi /ad aliquē monasticum ordinem car G
tusieñ. dumtaxat excepto/possit vel debeat ꝑ quēcunqȝ recipi vel admitti virtute
alicuius licentie vel indulti/absqȝ sedis eiusdem licētia speciali sub dictis penis.
Et nihilominus secus facta non teneant ipso iure huiusmodi licentijs vel indul/
tis/necnon constitutionibus apostolicis ⁊ mendicantium ordinum predictorū/
etiam si de his specialis ⁊ expressa/ac de verbo ad verbum nostris litteris men/
tio habenda foret:⁊ alijs contrarijs non obstantibus quibuscunqȝ. ¶ Nulli ergo
omnino hominum/liceat hanc paginam nostre declarationis/decreti/statuti/ꝓ/
hibitionis ac voluntatis infringere/vel ei ausu temerario contraire. Si quis au/
tem hoc attemptare p̄sumpserit/indignationem omnipotentis dei/⁊ beatoꝝ pe/
tri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursurū. Datū gebeñ. iiij. kalendas augu/
sti/pōtificatus nostri anno primo.

h

Eugeniꝰ quartus.



Gratia nobis data per summum pōtificem papam eugenium quartum:de quadraginta prioribus ordinis nostri datis ad absoluendum de omnibus casibus:preter quattuor reseruatis pape omnes ꝑsonas ordinis ad trigintatres annos.

A
119 Ardicinus miseratione diuina/sanctorũ cosme ⁊ da/
miani/sacrosancte ecclesie romane diaco/
nus cardinalis/ nouarieñ. cõmuniter nũcupatus: deuotis ac re/
ligiosis in christo/priori maioris domus cartusie/grãnopolita/
nis diocesis: ceterisqꝫ monasteriorum ⁊ locorum ordinis cartu/
sieñ. prioribus/fratribus ⁊ personis vniuersis/presentibus ⁊ fu/
turis vbicunqꝫ constitutis: salutem ⁊ sinceram in domino charitatem. ¶ Notum
facimus per presentes/ ꝙ sanctissimus in christo pater ⁊ dominus noster/domi/
nus eugenius diuina prouidentia papa quartus: per venerabilem virum domi/
num petrum de mera/prepositum embriceñ. traiecteñ. diocesis/decretorũ docto/
rem/ referendarium ⁊ cubicularium suum/de facultate ⁊ indultis/ quorum tenor
infra scribitur/vobis per felicis recordationis martinum papam quintum/prede
cessorem suum/ad viginti annos adhuc durantes concessis/plene informatus/fa
cultatem et indulta huiusmodi/prout vobis illa per eundem predecessorem con/
cessa fuerunt/ ad supplicationem vestram nobis per eundem petrum sub tenore
infrascripto porrectam/ad trigintatres annos a dicto dictorum viginti annorum
B computandos/gratiose prorogauit cum potestate eligendi quadraginta priores
vestri ordinis/ pro executione facultatis ⁊ indultorum predictorum: prout in fine
ipsius porrecte scedule petitum apparet. In cuius rei testimoniũ/presentes litte/
ras de mãdato dicti dñi eugenij pape quarti/ facto nobis super hoc oraculo viue
vocis fieri/nostriqꝫ sigilli fecimus appensione cõmuniri. Datum rome: anno do/
mini millesimo quadringentesimo tricesimosecundo/ inditione decima: die vero
sexta mensis decembris/pontificatus prefati domini nostri eugenij pape quarti/
anno secũdo. Tenor vero predicte scedule sequit: et est talis/videlicet. ¶ Johãnes Vide istã facultatẽ supra fol. 33. B.
miseratione diuina/tituli sancti sixti/presbyter cardinalis: venerabilibꝰ ⁊ religio/
sis/priori maioris domus cartusie: ceterisqꝫ prioribus ⁊ fratribus monasteriorũ
⁊ locorum cartusieñ. ordinis vniuersis presentibus ⁊ futuris: salutem ⁊ sinceram
in domino charitatẽ. ¶ Ad sanctam religionem vestram sub qua transitorijs et
caducis/labilis huius seculi precipue abdicatis/in arta ⁊ firma obseruantia/di/
uine cõtemplationi ⁊ sacris orationibꝰ mancipati/sedulum prestare noscimini al/
C tissimo famulatum. Sanctissimus in christo pater et dominus noster/ dominus Et vide istiꝰ extensionẽ in perpetuũ infra fol. 44. D
martinus diuina prouidentia papa quintus/more pij patris/sue dirigẽs oculos
charitatis/nuper vestris iustis ⁊ honestis pcibus inclinatus /vt tolleret perplexi/
tates ⁊ scrupulositates que vestre religionis personis propter ecclesiasticas cen/
suras ac impedimenta varia: ⁊ maculas irregularitatis ex diuersis causis emer/
gentia/ad vestras etiã conscientias serenandas: vt sublatis scrupulorũ laqueis/
absqꝫ discursionis et euagationis periculis quietius possitis et liberius altissimo
famulari/auctoritate apostolica sue viue vocis oraculo/ die infrascpta in eius ca/
mera consueta/presentibus nobis et preces vestras sue sanctitati humiliter por/
rigentibus/dignatus est de speciali dono gratie vobis misericorditer indulgere:
ꝙ vsqꝫ ad viginti annos a data presentium computandos/vos pater prior do/
D mus prefate/et alij vobis infra dictum tempus forsitan successuri: Et decem alij
priores religionis huiusmodi/per vos vel successores ipsos eligendi/quos muta
re ⁊ alios eligere/quotiens vestre vel illorum conscientijs videbitur expedire/ du
rante tempore supradicto/potestatem absoluendi personas ordinis prelibati a
quibuscunqꝫ peccatis seu criminibus/ac sententijs ⁊ censuris ecclesiasticis/iuris
vel hominis/etiam si ex apostolico decreto vel alis essent solum per romanũ pon/
tificem absoluendi: Necnon cũ eisdem personis super singulis irregularitatibus
et inhabilitatibus quauis causa contractis: Preterea pro voluntaria cede/muti/ Exemptio
latione vel debilitatione membri/ac heresi/⁊ iniectione manuum in quemquam
prelatum de vestra religione minime existentem/ac etiam cum eisdem vt premis/
sis non obstantibus eorum excessibus/ad omnes etiam sacros ordines libere ⁊ lici/
te promoueri possint ⁊ valeant: Et cum promotis etiam post huiusmodi irregu/
laritates ⁊ inhabilitates contractas/ac scienter sup executione ordinũ susceptorum
ac ad officia ⁊ administratiões dicti ordinis dispensandi et habilitãdi: ¶ Dictiqꝫ

etiā priores eligēdi se adinuicē/ ⁊ alias psonas eiusdē ordinis a quibuscunq̄ labe E
et crimine symonie/ in beneficijs/ ordinibus quibuscunq̄ aut sacramentalibus vł
Symonia alias quouis modo contractis/ ⁊ a penis inflictis exinde: ac alia omnia et singula
faciendi ⁊ exequendi que in premissis et circa ea necessaria viderentur/ auctorita/
te sua constitutionibus apostolicis et reliquis contrarijs non obstantibus qui/
buscunq̄/ habeatis per vos prior prefatus ⁊ successores vestri/ ac eligēdi priores
huiusmodi habeant plenam ac omnimodam facultatem: ¶ Sic tamen ꝙ quan/
do essent vel eoꝝ aliquis existeret ad alterius partis instantiam excōmunicati: et
aliqua bona ex eorum facto monasterijs vel domibus vbi tales sic irretitos de/
gere contigerit quomodolibet obuenissent/ iuxta facultatē bonorum huiusmodi
lesis debite satisfiat/ suspensis nihilominus ipsis ad tempus in forma ⁊ peniten/
tia eis iniuncta arbitrio cōfessorum: ¶ Similemq̄ potestatē habeant singuli con
fessores/ q̄s vos ⁊ alij supradicti priores duxeritis eligendos. ¶ Atq̄ huiusmodi
indultum ad domos/ personas/ nouitios et oblatos seu donatos dicti ordinis F
vniuersos/ presentes et futuros dicto durante tempore/ plene et omnimode se
extendat. ¶ Preterea optimi serui dei/ in eodem instanti/ prefatus sanctissimus
Remissio plenaria in mortis articulo dominus noster papa vobis prioribus/ fratribus/ nouitijs/ oblatis seu dona/
tis ⁊ alijs vniuersis ⁊ singulis personis vtriusq̄ sexus dicti vestri ordinis presen/
tibus ⁊ futuris/ preces vestras cum animarum salutem respicere dinoscantur/ ad
exauditionis gratiam admittendo: vt confessor quem vestrum quilibet duxerit
eligendum/ omnium peccatorum suorum: de quibus corde contritus ⁊ ore confes
sus fuerit/ semel tm̄ in mortis articulo plenam remissionem vobis omnibus/ suc/
cessiue singulis in perpetuum in sinceritate fidei/ vnitate sancte romane ecclesie/
ac obedientia ⁊ deuotione ipsius sanctissimi domini nostri pape ⁊ aliorum roma/
norum pontificum successorum suorum canonice intrantium persistentibus/ apo
stolica auctoritate predicta/ concedere valeat/ pia miseratione ⁊ de plenitudine
potestatis aplice indulsit pariter ⁊ concessit: Sic tamē ꝙ idem cōfessor de his de
quibus fuerit alteri satisfactio impendenda/ illam per vos faciendam iniungat. G
¶ Et ne qd̄ absit propter huiusmodi gratiam reddamini procliuiores ad illicita
in posterum cōmittenda: vult idem sanctissimus dominus noster papa: ꝙ si ex cō
fidentia huiusmodi gratie aliqua forte cōmitteretis/ quo ad illa presens remissio
vobis nullatenus suffragetur: cōmittens ⁊ mandans nobis supradictus domi/
nus noster papa ore proprio indilate: quatenus super premissis gratijs ⁊ indul/
tis per sanctitatem suam vobis viue vocis oraculo vt premittitur erogatis/ has
nostras litteras fidem de ipsis facientes/ vobis concedere deberemus ad notici/
am presentium/ ⁊ memoriam futurorum. ¶ In cuius rei testimonium vt tene/
mur/ mandatis apostolicis obsequētes: has litteras fieri ⁊ scribi fideliter/ nostri/
q̄ maioris sigilli ⁊ consueti fecimus appensione muniri/ ad fidem presentium et H
memoriam futurorum. Datum constantie/ prouincie maguntineñ. Anno a nati/
uitate domini/ millesimo quadringentesimo/ decimoseptimo/ inditione decima/
die vero lune sexta mensis decembris/ pontificat' prefati sanctissimi in christo pa
tris ⁊ dn̄i nostri/ dn̄i martini pape quinti/ anno primo. Supplicant humiliter et
deuote sanctitati vestre/ deuoti vestri priores ⁊ fratres ac persone ordinis cartu/
sieñ. quatenus supradictam gratiam per martinum papam quintum modo pre/
misso ad viginti annos adhuc currentes concessam/ ad perpetuum ⁊ cum faculta
te eligendi quadraginta priores vbi prius nisi decem erant pro executione pre/
missorum concedere: ⁊ desuper ad instar predictorum litteras testimoniales sub
sigillo alicuius reuerendissimoꝝ dominoꝝ cardinaliū viue vocis oraculo sancti/
tati vestre de hoc facto sibi fieri mādare dignemini/ in contrarium faciētibus non
obstantibus quibuscūq̄.

A Nicolaus quintus



Nicolaus papa quintus: prohibet ꝯseruatoribus et alijs iudicibus ꝑ litteras apl'icas deputatis ne prio res et frẽs ordinis cartusieñ. super bonis ad eos legitiẽ ptinẽtib⁹ ali quo mõ habeãt pturbare: ⁊ statuit ꝙ pretextu litteraꝝ taliũ cõseruatoꝝ vel iudicũ ab eisdẽ deputatoꝝ vel deputãdorũ: priores et

B frẽs dicti ordinis corã eis nõ possint trahi nec corã eis cõparere: etiã si in litteris apl'icis ꝯti geret apponi clausulas derogatorias ⁊ insoli tas decernens irritos ⁊ inanes oẽs ꝓcessus q̃ pretextu ipsaꝝ litteraꝝ fierẽt: sñias excõicatio nis interdictionis ⁊ suspẽsionis: et oẽs sñias et penas nullius valoris et momẽti.

C

120 Nicolaus ep̃s/ seruus seruoꝝ dei: ad ꝑpetuã rei memoriam. ¶ Si romani põtificis excellẽs clemẽtia/ cũctis fi delib⁹ bñmeritisq; ꝑsonis sedis apl'ice p̃sidia iploratib⁹/ benigne ⁊ op portune ꝯsueuit annuere: sub obseruãtia tñ ⁊ habitu regularib⁹ studio pie vite vacãtib⁹/ eo magl' cõuenit fauores apl'icos imptiri/ q̃ liberi⁹ ⁊ q̃etius diui nis bñplacitl' se coaptãt/ cũ ab hũanis molestijs litiũq; dispẽdijs ꝯspiciũt se imu nes. Exhibita siq̃dẽ nob ꝓ pte dilectoꝝ filioꝝ/ p̃oris maioris dom⁹ ac vniũsoꝝ fra trũ ordis cartusieñ. petitio ꝯtinebat: ꝙ licet ipsi ab oĩ iurisdiciõe ⁊ ptãte p̃triarcha rũ/ archiep̃oꝝ/ ep̃oꝝ/ abbatũ/ ⁊ q̃rũlibet ordiarioꝝ ac alioꝝ iudicũ cũ domib⁹ ⁊ re bus suis ꝑ speciale sedis apl'ice p̃uilegiũ/ cui nõ ẽ in aliq̃ derogatũ/ sint ꝓrsus exẽ pti ⁊ sedi p̃dicte imediate sbiecti: tñ nõnulli ꝯsuatores ac alij iudices ꝑ lr̃as apl'icas deputati/ sup bonis ⁊ reb⁹ ad eoꝝ domos hmõi legitime ptinẽtib⁹/ eos mltiplicit molestare/ ⁊ a suo laudabili ꝓposito abstrahere/ ac al's inq̃etare p̃sumũt i ip̃oꝝ nõ modicũ detrimẽtũ. Quare ꝓ pte eiusdẽ maioris/ necnõ aliaꝝ domoꝝ eiusdẽ ordi nis p̃oꝝ ac fratrũ p̃dictoꝝ nob fuit humilit supplicatũ: vt ne exẽptio p̃dicta eis red dat inutil'/ ipsiq; a deuotiõe ⁊ ꝯtẽplatiõe ꝑpetua distrahant/ eoꝝ statui ⁊ q̃eti sup

D hoc oportune ꝓuidere de benignitate apl'ica dignaremur. ¶ Nos igit hmõi sup plicatiõib⁹ iclinati/ auctoritate apl'ica tenore p̃ntiũ statuim⁹ ⁊ ordiam⁹/ ꝙ p̃ores ⁊ frẽs dicti ordis/ p̃ntes ⁊ q̃ ꝓ tpe erũt ꝑpetuis futurl' tpib⁹ p̃textu siliũ ⁊ q̃rũcũq; ali aꝝ lr̃aꝝ apl'icaꝝ sb q̃busuis formis aut ṽboꝝ exp̃ssiõib⁹ ab eadẽ sede etiã ꝯ exem ptos ꝯcessaꝝ siue in posteꝝ ꝯcedẽdaꝝ/ etiã si derogatorias ⁊ apponi isolitas q̃suis alias clausulas ꝯtineãt a q̃buscũq; ꝯseruatorib⁹ atq; in lr̃is hmõi deputatl' seu de putãdis iudicib⁹ ad iudiciũ trahi seu vocari nõ possint: neq; corã ꝯsuatorib⁹ ⁊ iu dicib⁹ mẽoratl'/ seu eoꝝ aliq̃ aut aliq̃b⁹ i iudicio vel ex̃ cõparere aut q̃modolibet d̃ iure r̃ndere teneant: nec ad id cõpelli valeãt aut debeãt quoq̃ mõ/ districti⁹ inhibẽ tes vniũsis ⁊ singul' ꝯseruatorib⁹ ⁊ iudicib⁹ hmõi/ ne ꝯ priores ⁊ frẽs ipsos eorũ ve domos/ loca/ seu bona q̃uis mõ q̃sito colore ꝓuidere audeãt vel p̃sumãt: decernẽ tes ex nũc oẽs et singulos ꝯ p̃ores/ frẽs/ domos/ loca ⁊ bona p̃dicta ꝑ ꝯseruatores seu iudices p̃dictos contra concessionem ⁊ indultũ huiusmodi factos seu habitos in posterũq; habendos processus ⁊ illoꝝ pretextu vsq; ad presens latas seu pro mulgatas ferẽdasq; excõicatiõis/ suspẽsiõis ⁊ interdicti/ aliasq; sñias/ censuras ⁊

Originale est i cartusia signatuz per A.155.

penas ac totū ⁊ quicq̄d cōtra tenorē p̄sentiū fieri attemptari ve contigerit/irrita ⁊ E
inania nulliusq̊ roboris vel momenti. ¶ Nō obstantibus omnibus premissis ac
ꝯstitutiōibus apl̄icis ceterisq̊ cōtrarijs q̄buscūq̊. ¶ Nulli ergo oīno hoim/liceat
hāc paginā nostre ordinatiōis/statuti/inhibitiōis/ꝯstitutiōis ⁊ volūtatis infrin/
gere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis aūt hoc attēptare p̄sumpserit/indi/
gnationē omnipotētis dei/⁊ btōꝝ petri ⁊ pauli apl̄oꝝ eius/se nouerit incursurū.
Datū rome apud sanctū petrū: Anno incarnatiōis dn̄ice/millesimo q̄dringentesi
mo q̄nq̄gesimosecundo.xvij.kl̄as octobris/pōtificatus nostri anno sexto.

Idem Confirmat cartusien̄. domus maguntie decimas/cē sus/predia/ quas de manibus laicorū et etiam mo/ nasterioꝝ emerunt sine requisitione diocesanorum: et dat licen tiam eisdem similes decimas/census ⁊c̄. emere etiam absq̊ ꝯsen su diocesanoꝝ ⁊c̄.

Originale est ī do mo maguntin̄.

Nicolaus ep̄s/seruus seruoꝝ dei: ad ꝑpetuā rei memoriam. 121
¶ Et si ex debito sūmi pōtificatus/cui licet imeri/
ti disponēte dn̄o p̄sidemus/ ꝓ cūctoꝝ statu religiosoꝝ pariter ⁊ profe/ F
ctu salubriter dirigēdis/paterne charitatis curā libēter adhibemus: sa
crū tamē cartusien̄. ordinē/dextera dn̄i in agro dominico plantatū / tanto studijs
effectuosioribus merito ꝓsequimur/quāto ꝓfessores eius mūdanis relegatis il/
lecebris/celestibus agnouimus feruentius inhiare/deiq̊ ⁊ nō hominis prelia pre
liari: ideoq̊ ⁊ vt in tempalibus necessitatibus cōuenienter prouisi / ꝑ contempla/
tionū pennas cum suauitate spiritus vt aquile altius eleuari: ⁊ cū maria optimā
partē cōseq̄/ac votiue pacis dulcedine delectari valeāt/his q̄ ꝓ illoꝝ cōmoditati
bus ꝓuida circūspectione facta fiendaq̊ compimus: q̄tenus illibata ꝯsistant/effi
caces fauores impertimur. ¶ Cū itaq̊ sicut accepim⁹ / in treueren̄. maguntinen̄.
colonien̄. ac alijs circūadiacētib⁹ ꝓuincijs ⁊ diocesib⁹ nōnulle laicales ꝑsone bla/
doꝝ aliarūq̊ frugū ac reꝝ inibi excrescētiū/decimas in q̄ꝝ ꝑceptiōe ꝑsone hmōi ⁊ G
illi q̄bus ipse in possessiōe decimas hmōi ꝑcipiēdi successerūt/a tāto tp̄e fuerūt cu
ius ꝯrij mēoria hoim nō existit: etiā absq̊ eo ꝙ decimas ipsas ab eccl̄ijs teneant
vel se recognoscāt habere noscant possidere: necnō ꝑsone decimas hmōi de ꝯsue/
tudine a simili tp̄e ibidē obseruata in q̄scūq̊ etiā laicos absq̊ req̄sitiōe vel ꝯsensu
diocesanoꝝ seu rectoꝝ parochialiū ⁊ aliaꝝ eccl̄iaꝝ infra quaꝝ limites dicte deci/
me ꝯsistūt / alienēt ⁊ trāsferāt ad libitū sue volūtatis. Dilecti filij/p̄or ⁊ cōuentus
domus sancti michaelis extra muros maguntin̄. cartusien̄. ordinis ꝓ felici statu
⁊ salubri ꝯseruatiōe ac ꝑsonaꝝ ipsius domus sustentatione / aliq̄s ex ipsis ⁊ alijs
noualibus/ decimis a p̄fatis laicis/necnō certa alia p̄dia/possessiōes/decimas/cē
sus pecuniarios/agros/ vineas/blada ⁊ alia bona immobilia a q̄busdā monaste
rijs ⁊ ꝯuētibus aliquoꝝ infra sc̄ptoꝝ ⁊ alioꝝ ordinū acq̄siuerūt/ redemerūt ⁊ eme
runt: necnon decimas ꝓut a laicis ac possessiones aliaq̊ bona huiusmodi/ea con
ditione sicut a monasterijs ⁊ cōuentibus ipsis haberi ⁊ possideri consueuerūt /ha H
bent ⁊ possidēt pacifice ⁊ quiete: ipsiq̊ prior ⁊ conuētus dicte domus similes de/
cimas cum similibus noualibus a dictis laicis ⁊ possessiones ⁊ bona huiusmodi
a p̄fatis ⁊ alijs monasterijs/conuentibus/domibus ⁊ ecclesijs acquirere/redime/
re ⁊ emere ꝓ statu ⁊ sustentatione huiusmodi ꝓponant/dūmodo eis sup̄ hoc per
sedem apostolicam licentia concedat/ac eis super premissis opportune prouisio/
nis remedio succurrat. ¶ Nos de sinceritate conscientiarū /prioris ⁊ conuentus
sancti michaelis predictoꝝ/apud nos de vigilanti obseruantia dicti sui ordinis
multipliciter cōmendatoꝝ/sufficienter informati/acquisitiones/redemptiones ⁊
emptiones decimarum ac noualium/ ⁊ aliorum bonorum huiusmodi ac inde se/
cuta quecūq̊/quorum omnium status/qualitates/quantitates ⁊ situationes ac
litteraꝝ sub quacunq̊ verboꝝ forma /etiam instrumentoꝝ desup̄ cōfectaꝝ /teno
res/datas ⁊ effectus: ac si de verbo ad verbū insererent p̄sentibus ex certa sciētia
haberi volumus ꝓ exp̄ssis/motu ꝓprio ⁊ ex simili scientia apostolica auctoritate
ꝯfirmamus ⁊ approbamus/ac p̄sentis scripti patrocinio cōmunimus: supplētes
oēs ⁊ singulos defect⁹ si q̄ forsan interuenerint in eisdē: Et nihilomin⁹ priori ꝓ tp̄e

A existenti/ac dicte domus conuentui prefatis/ꝙ ipsi absq; requisitione et consensu diocesanorū ⁊ rectorum predictorum/ac alicuius vel aliquoꝝ eorundem/ omnia et singula predia/possessiões/decimas/⁊ bona acquisita hmōi/vt prefert/ ꝑpetuo ꝑcipe ⁊ licite retinere:ac de cetero etiā vltra dictas/ quascūq; antiquas ⁊ nouales decimas ac bona alia/iustis tū titulis ⁊ modis eis ꝑfateq; domui de nouo ac a q̄/busuis laicalibus ꝑsonis ⁊ religiosis ac monasterijs/ etiā sancti bn̄dicti/cisterciē. ⁊ btē marie theutonicoꝝ/ ac alioꝝ q̄rūcūq; ordinū in possessiõe illas ⁊ illa ꝑcipiē/di ꝓ tpe existētibus/acq̄rere/redimere ⁊ emere/ac decimas ⁊ bona hmōi tūc aut ꝓ tpe acq̄rēda/redimēda siue emēda vna cū noualibus ꝓ tpe occurrētibus iuxta ratā siue q̄tā/ſm quā ipsos ꝓorē ⁊ ꝯuentū dicte antiq̄ decime ꝯtingeret/ꝑpetuo ꝑci/pere/ retinereq; licite possint/eiusdē motu/sciētia ac auctoritate plenā ac liberā licentiā ꝯcedimus ⁊ etiā indulgemus. ¶ Nō obstātibus ꝯstitutiōibus ⁊ ordinationibus aplicis ac statutis ⁊ ꝯsuetudinibus domus/monasterioꝝ ⁊ ordinū ꝑdicto/rum:necnon priuilegijs ac legibus impꝑialibus eisdem monasterijs ac ordinibus forte concessis/ etiam si de illis eorumq; totis tenoribus presentibus mentio de

B v̄bo ad v̄bū habēda foret/ac iuribus ⁊ ꝯsuetudinibus partiū illaꝝ municipalib⁹ etiam iuramēto/ꝯfirmatiōe apostolica vel quauis alia firmitate roboratis:q̄bus omnibus quo ad premissa motu ⁊ scientia similibus expresse derogamus/ceterisq; contrarijs quibuscūq;. ¶ Nulli ergo omnino hominum/liceat hanc paginam nostre ꝯfirmationis/approbationis/ cōmunitionis/suppletionis ⁊ ꝯcessionis in/fringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare presumpse/rit/indignationē omnipotentis dei/ ⁊ beatoꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/se no/uerit incursurū. Datū rome apud sanctum petrum: Anno incarnationis domini/ce/millesimo quadringentesimo quinquagesimoquarto/ septimo kalendas iulij/ pontificatus nostri anno octauo.

C Pius secundus



Pius secūdus: Super cōmuni pace nostra: et totius ordinis quiete ⁊ sedatiōe: totius dubietatis et inquietudinis: tā in celebratiōe capl'i generalis: q̄z in dubietatibus obseruantiarū ⁊ ꝯsuetudinum diuersaꝝ.

122 Pius eps/seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/priori maioris domus cartusie/generali/⁊ ceteris prioribus ac perso/nis cartusieñ. ordinis: salutē ⁊ apostolicam bn̄dictionem. ¶ Romani pontificis ꝓuidentia circūspecta/circa monasteriorū ⁊ regularium ꝑsonarū/statum salubriter ⁊ ꝓspere dirigēdum sic cu/ra intendit assidua/ꝙ sublatis ab eis sinistris quibuslibet/domi/no concedēte/in pacis ⁊ quietis māsuetudine/suū laudabiliter exhibeant dn̄o fa/mulatū. Exhibita siquidē nobis nuꝑ ꝓ parte dilectoꝝ filioꝝ/prioris domus ma/ioris cartusie/generalis prefati/⁊ diffinitoꝝ capituli generalis/ac vicarij ⁊ cōuen/tus eiusdem domus ⁊ ordinis cartusieñ. petitio ꝯtinebat: Qꝫ dudū felicis recor/datiōis calixtus papa terti⁹ predecessor nr̄/in q̄rundā suggestionib⁹/qui plurima sinistra minus veraciter de ordine ⁊ fratribus eiusdē/eidem nunciauerāt/ ꝑ quas/dam suas litteras dictis priori ⁊ vniuersis prioribus ⁊ fratribus dicti ordinis tūc generale capitulum eiusdem de ꝓximo celebraturis: Anno incarnationis domi/nice/millesimo quadringentesimo/quinquagesimooctauo directas/q̄s inter alia statuta dicti ordinis describi ⁊ in singulis capl'is generalibus eiusdem ordinis celebrandis annuatim/legi ⁊ publicari mandauit/voluit/ statuit ⁊ ordinauit: ac in virtute sancte obedientie ⁊ spiritussancti mandauit: ꝙ singulis ad minus bien/nijs/omnia ⁊ singula mōasteria ⁊ domus dicti ordinis/incipiēdo a domo maiori

D

Originale est ī cartusia signatuz per A.159.

Constitutio calixti.

Data

cartusie p̄dicta / ꝑ ꝑsonas idoneas visitari deberent: ⁊ alia necessaria ⁊ opportuna E
facerēt/ac sub excōmunicatiōis late sentētie ⁊ priuationis vocū ⁊ officioꝝ/necnō
ꝑpetue inhabilitatiōis ad illa vel ad alia in posterꝝ habēda ⁊ obtinēda/penis in/
Munera. hibuit: ne quisq̄ cuiuscūq̄ gradus ⁊ cōditiōis existeret/munus aliqd̄ seu enceniū
paruū aut magnū cuiuscūq̄ generis esset vel speciei ⁊ quocūq̄ noīe censeret/pro
voce/officio vel administratiōe qbuscūq̄ dādis seu recipiēdis in caplo generali
vel alias qlitercūq̄ dare seu recipe/ ꝑ se vel aliū/directe vel indirecte quoq̄ modo
p̄sumeret: Alioqn cōtrafaciētes/ipsos nō prius voluit posse absolui ab ipsis sen/
tētijs/q̄ de excessu hmōi dolētes/ condignā facerent penitentiā: ⁊ absolutiōis bn̄
ficiū mererent obtinere. ¶Et subsequēter/nos p̄mo ꝑ q̄sdā dilecto filio magistro
angelo de amelia/ notario nostro/ac comitat⁹ nostri venesini gubernatori/cōmi/ F
simus ⁊ mādauimus: qtenus ad caplm generale dicti ordinis tūc de proximo cele/
Alia iniunctio pij brādū: Anno dn̄ice incarnatiōis/ millesimo qdringētesimo qnqgesimonono/ꝑso
naliter se ꝯferēs/oībus p̄oribus ⁊ singulis ꝑsonis p̄dictis ad ipm caplm cōuentu
ris/auctoritate nostra in virtute sctē obediētie iniūgeret: ⁊ sub certis cēsuris ⁊ pe/
nis / q̄s ꝯtrafaciētes incurrere voluimus/eoipso districtius mādaret: vt p̄dictum
generale caplm sm statuta ⁊ ordinatiōes ac ꝯsuetudines dicti ordinis/ ⁊ nō aliter
vnanimit celebraret: diffinitores idoneos elegerēt: ⁊ iuxta eadē diffiniēdo ꝓcede
rēt: ⁊ oībus petētibus iusticiā ministrarēt cū effectu. Ac voluimus q̄ si p̄missa sm
eadē instituta/in pte aut in toto ꝑ eos nequaq̄ fieri ꝯtingeret/idē angelus vt oīa
debite fierēt/eadē auctoritate ꝓuideret/ ⁊ iusticiā p̄dictā sūmarie faceret. Ac etiā
voluim⁹ ⁊ eadē auctoritate ꝯcessimus/ q̄ caplm seu diffinitores p̄fati/sua auctori/
tate ordinaria/semꝑ ab antiq̄ tpe ipsis debita/circa p̄ores ⁊ oēs ipsi⁹ ordinis ꝑso/
nas libere vterent: ⁊ antiq̄ ⁊ laudabili eoꝝ ꝯsuetudine vti licite valerēt. ¶Et de/
inde ꝑ alias nr̄as lr̄as/eidē angelo de amelia/notario nr̄o cōmisim⁹ ⁊ mādauim⁹: G
qten⁹ ad ipm caplm generale dicti ordinis/tūc de proximo celebrādū/ꝑsonalit se cō
ferēs/oībus p̄orib⁹ ⁊ singulis ꝑsonis p̄dictis ad ipm caplm ꝯuēturis/auctoritate
nostra in virtute sancte obedientie iniūgeret/ac sub certis censuris ⁊ penis quas
cōtrafacientes incurrere voluimus/ eoipso districtius mandarent: vt predictum
capitulum scd̄m institutam ⁊ nō aliter formam celebraretur: ac diffinitores scd̄m
statuta prefati ordinis eligerentur: ⁊ sm eadem diffiniēdo ꝓcederēt/ac omnibus
petentibus sm intentionem statutoꝝ eiusdem ordinis iusticiam ministrarēt. Ac
voluimus q̄ certi religiosi de corpore ipius capituli/post dictū caplm de oībus ⁊
singulis eoꝝ gestis ⁊ actibus nos informarent/ac illa nobis referrēt/ vt ea ꝯfirma
re vel in melius mutare valeremus: sicut latius in prefatis litteris dicit contine/
ri. Ob qd̄ dicti prior ⁊ conuentus maioris cartusie/ac certi priores dicti ordinis
qui tunc in dicto capitulo conuenerant/timentes dictas sententias ⁊ censuras/
concordarunt/ q̄ de cetero capitulum generale celebraretur sm statuta ⁊ nō aliter
prout in dictis litteris nostris mandabatur: hoc adhibito moderamine/ q̄ in ele/
Electores ctione ⁊ nominatione diffinitorū ipsius capituli: Electores eorundem pro tempo
diffinitoꝝ re/priorem dicte maioris domus cartusie/etiam possent conuocare/ ⁊ ab eo consi/
lium recipere: prout in quodam instrumento publico desuper cōfecto dicitur ple/
nius contineri. ¶Cum autem sicut eadem petitio subiungebat: licet in ordine p̄/ H
fato sm illius statuta/de biennio in biennium sit priorum electio fienda: qui ⁊ q̄s
Uisitatio. domus visitari debeant / ⁊ semper seruatum ⁊ vsitatum fuerit: tamen tales visita
tiones non semper singulis biennijs: sed quandocūq̄ opportunum ⁊ necessariū
est fieri: ⁊ prout diffinitoribus capituli/seu visitatoribus ad hoc deputatis expe/
diri videtur. Ac in statutis huiusmodi tales pene ⁊ censure non cōtinent: que ani
mas illaqueare/et alias ꝯscientias ipsoꝝ ledere possint. Ac satis in diffamationē
Munera. ordinis predicti cedere videtur/ q̄ contra accipientes munera et encenia seu alia
pro vocibus ⁊ officijs ac alijs administrationibus/ sententie/censure ⁊ pene pro/
mulgentur. Et q̄ singulis annis singulariter talia in capitulis generalibus legan
tur: cum prefata religio a talibus immunis existat: nec de premissis adeo diffama
ta/ q̄ vltra penas iuris cōmunis alijs penis specialibus affici debeat: necnō quia
Auctoritas in litteris nostris predictis/ac per dictam concordiam videtur quodāmodo dero
prioris. gari potestati ⁊ auctoritati dicti prioris cartusie / ⁊ cōsuetudinibus laudabilibus

A ſiſi celebratione dicti capituli generalis fieri conſuetis/⁊ a tanto tempe pacifice ⁊
vnanimiter citra ſeruatis/quoꝝ memoria hominum contraria non extitit: que li/
cet ſint preter/non tamen contra ipſa ſtatuta: quinimo in forma celebrandi capli
generalis/habeł expreſſe: videlicet ꝙ libertates / prerogatiue ſeu imunitates do/
mus maioris cartuſie per aliquã diffinitionẽ capituli aut capitulorũ generalium
nõ poſſunt illi auferri: ſed et poteſtas ⁊ auctoritas prioris ipſius quã habet in ca/
pitulis generalibus/⁊ quã hactenus habuit ſup annũ auctoritate capituli gene/
ralis/eidẽ remaneant: et eadem ſup annũ auctoritate capituli generalis vtatur/
neqꝫ alteri poſſit cõmitti/niſi in certo articulo ad tempus/et de conſenſu eiuſdem
prioris et omniũ diffinitorũ/ſed ſalue ſibi remaneant. ¶ Unde ne de cetero pra/
uis malignandi prebeatur occaſio: ac dubitates que ex p̃miſſis oriri poſſent/cla/
re ⁊ determinate maneant/quibus ſublatis quietius altiſſimo valeant impende/
re famulatũ/fuit nobis pro parte prioris/diffinitorũ ⁊ aliorum predictorũ humi/ Supplicatio
liter ſupplicatũ: quatenus ſentẽtias/cenſuras ⁊ penas in predictis litteris/tam ca
lixti predeceſſoris noſtri/ac noſtris cõtentis/amouere/ac alias in premiſſis ſtatui
B ipſorum prouidere de benignitate apoſtolica dignaremur. ¶ Nos igitur qui or/ Diſpoſitio pḡ.2.
Laus dini veſtro cartuſieñ. predicto ex corde afficimur ꝓpter ipſius perſeuerantiã inter
ceteros ⁊ ſanctimoniã ſingularẽ/cupientes vos ab omnibus ſcrupulis/litigÿs et
queſtionibus eſſe remotos: quoniã noſtri ſtudÿ eſt/ſacram veſtrã religionem car
tuſieñ. in ſua integritate/et deuotionis obſeruantia conſeruare: volumus omnia
illa de medio tollere que his quomodolibet poſſent obuiare/iter que poſſent eſſe
conſuetudines que primeuis ſtatutis per apoſtolicã ſedem approbatis contra/
riantur: oẽs enim tales ſi que quantũcunqꝫ antique reperianł/tollimus ⁊ caſſa/ Reuocatio cõſuetudinũ
mus. ¶ Uerum ſi que cõſuetudines ſunt introducte/que ipſis primeuis ſtatutis Conſuetudines
non contrariantur/ſed preter ipſa/et cum ipſis ſtatutis a quinquaginta annis ci/
tra ſine contradictione in obſeruantia fuerunt/vſqꝫ ad datũ litterarũ/tam calixti
predeceſſoris qꝫ noſtrarũ predictarũ: preſumentes illas laudabiles ⁊ illarũ con/
C tinuationẽ ad pacem ⁊ bonũ ſtatum ordinis conferre/illas approbamus. ¶ Uo/ Approbatio
lentes hanc noſtrã ordinationẽ/tam in generalibus capitulis circa electionẽ diffi
nitorũ: et diffinitorũ diffinitiones: ac alia queqꝫ ordinis inuiolabiliter obſeruari:
et a nouis introducendis conſuetudinibus contra formam ſtatutorũ antiquorũ
predictorũ amplius abſtineri. ¶ Et quia per hanc noſtrã generalem prouiſionẽ:
que ſtatutorũ obſeruantiã modo predicto continet: atqꝫ etiam per ius ſcriptum
ſatis credimus premiſſis omnibus eſſe prouiſum: Et etiam his mundicÿs manu
um/et ceteris que per calixtũ papam tertiũ predeceſſorẽ noſtrũ/ſtatuta et ordina
ta reperiũtur: atqꝫ his etiam que nos in litteris noſtris circa ſtatuta ⁊ conſuetudi
nes fieri mandamus: Ne ex multiplicitate/tam calixti qꝫ noſtrorũ penalium man
datorũ/peccatorũ ſcrupoloſitates et inuolutiones oriantur: illas bullas et bre/
uia/quorũ forma cõtinẽtias ⁊ effectus ſufficienter pro expreſſis habentes preſen/ Reuocatio
tium tenore viribus vacuamus. Et ſi reperienł ab eodem calixto papa tertio/aut
a nobis vel ſede apoſtolica aliqua emanaſſe/circa diſpoſiotionẽ alicuius domus
D ſeu domorũ/vel alias generaliter ordinis veſtri: que veſtris ſtatutis ⁊ laudabili/
bus cõſuetudinibus/a quinquaginta annis citra vt premittił obſeruatis obuia/
re reperiãtur: Declaramus noſtre mentis eſſe/nunqꝫ illis ſtatutis ⁊ conſuetudini
bus voluiſſe derogare. Abſit enim ꝙ nos ea que circa religionẽ predictã per no/
ſtros p̃deceſſores ſancte approbata reperiunł/directe vel indirecte iminuamus.
¶ Intendimus enim poteſtate nobis diuinitus tradita/in edificationẽ vti et nõ
deſtructionẽ: nõ obſtantibus premiſſis ac omnibus illis que dictus calixtus pre/
deceſſor in ſuis/et nos in noſtris litteris non obſtare volumus ceteriſqꝫ cõtrarÿs
quibuſcunqꝫ. ¶ Nulli ergo omnino hominũ liceat hanc paginam noſtre caſſatio
nis/approbationis/voluntatis/vacuationis/declarationis/et intentionis infrin
gere/vel ei auſu temerario contraire. Si quis autẽ hoc attemptare preſumpſerit/
indignationem omnipotentis dei/et beatorum petri et pauli apoſtolorũ eius/ſe
nouerit incurſurum. Datum ſenis/anno incarnationis dominice/milleſimo qua/
dringenteſimo ſexageſimo/idus auguſti/pontificatus noſtri anno ſecũdo.

Idem Suꝑ priuilegioꝝ extensione ad singulas domos ⁊ ꝑsonas ordinis p̄sentes ⁊ futuras pariformiter. E

Originale est ĩ cartusia signatuz per A.158.

Ius ep̄s/seruꝰ seruoꝝ dei:ad ꝑpetuā rei memoriā. Ex supne dispēsatiōis arbitrio/q̄ꝫ insufficiētibus meritis/ vniuersalis eccl'e regimini p̄sidētes:dum dilectoꝝ filioꝝ/prioris generalis/ et vniuersoꝝ fratrū ordinis cartusieñ.merita p̄clara attēdimꝰ/dumqꝫ internē ꝯsideratiōis acie ꝑscrutamur/q̄ꝫ placitū in humilitat' spiritu/in ipso ordine degētes/suaui ꝯtēplationis ocio/sedulū exhibeāt altissimo famulatū/dignis ꝓuocamur affectibꝰ/illa eis benigno fauore/cōcedere ⁊ nr̄o cōcessa munimie roborare/ꝑ que statui ⁊ quieti eorū salubriter consulteŕ/ ac sacri ipsiꝰ ordinis ꝓpagines vbilibet dilatenŕ. ¶ Exhibita siq̄dē nobis nuꝑ ꝓ ꝑte p̄oris ⁊ fratrū p̄dictoꝝ petitio cōtinebat:ꝙ olim postq̄ꝫ felicis recordationis gregorius papa vndecimꝰ p̄decessor noster/oīa ⁊ singula priuilegia/tam maiori q̄ꝫ ceteris domibus ipsius ordinis cartusieñ.ꝑ alios romanos pōtifices p̄decessores suos cōcessa/ ad oēs ⁊ singulas domos dicti ordinis extūc edificatas ⁊ edificari inchoatas : ac etiā in posterū inchoandas/ cū canonice fundate ⁊ edificate essent/extendens /ꝙ domus ipse ⁊ ꝑsone que in eis ꝓ tēpore morarenŕ:oīnibus ⁊ singulis p̄uilegijs huiusmodi gauderent:quēadmodū domus cartusie/⁊ alie domus antedicte ac ꝑsone in eis degentes gaudebāt: auctoritate ap̄lica ꝑ litteras suas gratiose cōcesserat: ꝓut in dictis litteris plenius ꝯtineŕ. Post concessionē huiusmodi/nōnulli alij p̄decessores etiā nr̄i/ipsius gregorij successores/plura alia p̄uilegia/ꝯcessiones/libertates/exēptiones/imunitates/indulgētias/gr̄as/atqꝫ indulta ordini/domibꝰ et ꝑsonis p̄dictis cōiter ⁊ diuisim cōcesserunt:Quare ꝓ ꝑte eorundē/prioris ⁊ fratrū nobis fuit humiliter supplicatū: vt priuilegia/cōcessiones/libertates/exemptiōes/imunitates/indulgētias/gr̄as ⁊ indulta p̄dicta/ ad oēs ⁊ singulas domos p̄fatas/tā añ ꝯcessionē eandē/q̄ꝫ post fundatas et in posterū fundādas:necnō ad singulares earundē domoꝝ/ ⁊ in eis ꝓ tp̄e degētes ꝑsonas/in oībus ⁊ ꝑ oīa extēdere:ac al's ordinis/⁊ domoꝝ ac p̄oris ⁊ fratrū p̄dictoꝝ cōmodis ⁊ q̄etis opportune ꝓuidere de benignitate ap̄lica dignaremur. ¶ Nos igiŕ q̄ viris voto religionis astrictis/ ⁊ ꝑ semitas mādatoꝝ dn̄i recto tramite īcedētes/ fauoribꝰ ap̄licis ⁊ p̄sidijs opportunis libēter assistimꝰ/ vt ĩ sctā q̄ vocati sūt vocatiōe liberiꝰ ꝓficē valeāt cū ꝑseuerātia salutari: hm̄ōi supplicatiōibꝰ inclinati/p̄uilegia/ ꝯcessiōes/indulgētias/libertates/exēptiones/imunitates/gratias/⁊ indulta p̄dicta/ordini ⁊ domibus ac ꝑsonis p̄fatis per nos vel ꝑ p̄decessores predictos:etiā motu ꝓprio ⁊ ex certa sciētia quouis modo/respectu/singularitate seu causa/cōmuniter vel diuisim concessa:que quot ⁊ qualia sint/etiam si expressionē exigerēt indiuiduam/siue alias specialē:eorumqꝫ omnium et singuloꝝ tenores ⁊ effectus/acsi presentibus de verbo ad verbū inserta forent et specifice enarrata haberi volumus pro expressis/ et queuis alia que eis quomodolibet competere ⁊ suffragari poterunt in futurū/ad omnes et singulas eiusdē ordinis domos/tam ante q̄ꝫ post fundatas / et in posterum fundandas: Necnō ad singulares earundem domoꝝ pro tempore personas/si et prout iuste processerunt/pariformiter extendimus: et ex certa scientia ampliamus:ac illa oīa et singula/tā in iudicio q̄ꝫ extra:etiā in foro cōsciētie in antea ꝓfutura de nouo cōcedimus per presentes:Nō obstantibus omnibus que predecessores predicti in suis litteris prefatis voluerunt nō obstare/ac constitutionibus ⁊ ordinationibus apostolicis:statutis quoqꝫ et cōsuetudinibus dicti ordinis ceterisqꝫ cōtrarijs quibuscunqꝫ. ¶ Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginam nostre ampliationis/extensionis ⁊ concessionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit/indignationē omnipotentis dei/et beatoꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursurum. Datum senis/anno incarnationis dominice/millesimo quadringētesimo sexagesimosexto/idibꝰ iulij/ pontificatus nostri anno secundo.

123 F G H

A Sixtus quartꝰ.



Sixtus quartus cõcedit certas indulgẽtias. Itẽ cõfirmat priuilegia indulta: extẽsiones: cõfirmationes a predecessoribꝰ cõcessas ⁊c̃. Item cõcedit ꝙ q̃nquaginta priores deputandi ꝑ priorẽ cartusie: possint absoluere in casibus reseruatis ⁊c̃.

124 Sixtus epũs/seruꝰ seruoꝝ dei: ad perpetuã rei memoriã. Ad fructus vberes/q̃s cartusieñ. ordo in agro militantis ecclesie/dextera dñi plantatꝰ: velut arbor bona ꝓduxit hactenꝰ et ꝓducit: nr̃e dirigẽtes ꝯsiderationis intuitũ: ⁊ attẽdentes/ꝙ dicti ordinis ꝓfessores/mundo mortui/⁊ soli christo/q̃ est vita/viuẽtes: ꝓ vniuersali salute fideliũ incessanter ad dñm fundunt p̃ces/dignũ ducimꝰ/ vt illa eos ꝓseq̃mur p̃rogatiua fauoris/per quã eoꝝ quieti ⁊ aiarũ saluti vtiliter ⁊ salubriter valeat ꝓuideri. ¶ Cum itaqꝫ dilecti filij/prior maioris cartusie. grãnopolitane diocesis et aliarũ domoꝝ dicti ordinis vbilibet cõsistentiũ priores ⁊ fratres: nunc ⁊ ꝓ tẽpore existẽtes/intra claustra domoꝝ earũdẽ: iuxta regularia instituta dicti ordinis vacare diuinis debeãt bñplacitis/in cõtemplatiõis suauitate ⁊ hm̃oi regularibꝰ institutis impediti: basilicas ⁊ ecclesias vrbis ac alioꝝ locoꝝ/in q̃bus seu ꝓpe que eorũ domus cõsistũt: ꝓ cõseq̃ndis indulgẽtijs illas visitãtibus pro tꝑe cõcessis visitare nõ possint. Nos cupiẽtes eisdẽ prioribus ⁊ fratribus dicti ordinis: q̃ nũc sunt/ ⁊ ꝓ tꝑe erũt: ne ꝓpterea frustrent̃ indulgẽtijs hm̃oi: neve exinde aliquã mẽtis ꝑturbationẽ incurrãt: ꝓuidere de oĩpotẽtis dei miscdia ac beatoꝝ petri ⁊ pauli aplõꝝ eius auctoritate cõfisi/ volumus ⁊ aplica auctoritate p̃sentiũ tenore/ eisdẽ prioribꝰ ⁊ fratribꝰ/ qui nũc sũt ⁊ in posterũ ꝑpetuo ꝓ tꝑe erũt/in maiori ⁊ alijs dicti ordinis domibꝰ p̃dictis: etiã si forẽt ex illis/q̃bus ꝓ negocijs dictaꝝ domoꝝ rõne officioꝝ que obtinẽt/vel al̃s eis exire licet: Cõcedimus vt visitãdo maius et alia altaria cõsistẽtia in ambitu eccl̃ie domus in qua eos ꝓ tꝑe degere cõtigerit/ ⁊ ante q̃libet altare eorundẽ/genibꝰ flexis/psalmũ illũ penitẽtialẽ q̃ incipit: miserere mei deꝰ: seu si illitterati forẽt/septẽ dñicas orõnes/cũ totidẽ angelicis salutationibus deuote dicẽdo: vere penitẽtes ⁊ cõfessi/easdẽ ꝓrsus indulgẽtias ⁊ pctõrũ remissiões etiã plenarias ꝯsequant̃: q̃s cõseq̃rent̃ cũ vel sine adiutricũ manuũ porrectiõe/ ex aplica vel alia cõcessione/q̃ hactenꝰ vel ꝓ tꝑe tunc iã emanassent: si ea die q̃ id fecerint/basilicas vel aliã seu alias/ecclesiã vel ecclesias ꝯsistẽtes in vrbe/aut alia ciuitate/terra/castro/villa seu alio loco diocesis in q̃ domꝰ ipsa/ cuius eccl̃ie altaria: sic ꝑ eos visitata forẽt/existerẽt/visitarẽt/in oĩbus ⁊ ꝑ oĩa ꝑinde acsi ipi p̃ores ⁊ frẽs/sic dicta altaria visitãtes/basilicas seu eccl̃ias p̃dictas/vrbis/ciuitatis/terre/ville/castri/loci vl̃ diocesis in q̃ domꝰ ipsa/cuiꝰ eccl̃ie altaria ꝓ tꝑe fuerint ꝑ eos visitata cõsistit/ꝑsonaliter visitassent/⁊ oĩa illa fecissent q̃ ad cõsecutionẽ indulgẽtiaꝝ hm̃oi forẽt q̃modolibet oportuna. ¶ Et vt ipsi p̃ores ⁊ frẽs q̃ nũc sunt/⁊ ꝓ tꝑe erũt dicti ordinis/cõsciẽtie pacẽ ⁊ aie salutẽ deo ꝓpitio possint vt optant facilіꝰ adipisci/⁊ indulgẽtias hm̃oi ꝯsequi/maioris cartusie ⁊ alijs quinq̃ginta prioribꝰ domoꝝ dicti ordinis ꝑ ipsum maioris cartusie priorẽ ꝓ tꝑe deputatis ad absoluẽdũ ꝑsonas dicti ordinis: in singulis etiã sedi aplice reseruatis casibꝰ/ ⁊ cũ eis dispẽsandũ/ex idulto felicis recordatiõis eugenij pape q̃rti p̃decessoris nr̃i: eis ad tẽpus cõcesso ⁊ ꝑ nos approbato ac extẽso: ꝑsonis dicti ordinis/tã ad effectũ indulgẽtiaꝝ hm̃oi/q̃ al̃s in singulis etiã heresis / ⁊ iniectiõis manuũ in p̃latũ alterius ordinis/⁊ homicidij etiã volũtarij/ac mutilationis mẽbroꝝ/casibꝰ/in foro ꝯsciẽtie dũtaxat/ de absolutionis bñficio/⁊ oportune dispẽsationis grã/auctoritate nr̃a ꝑpetuo futuris tẽporibus ꝓuidendi alias iuxta p̃decessoris cõcessionẽ ⁊ nostrã illius approbationẽ ⁊ extensionẽ: ita tamẽ ꝙ sup irregularitate cõtracta

Originale est I cartusia signatuz per A.161.

B

C

D

Facultas absoluendi in casibus reseruatis

Uide supra fol. 34. B.

ꝓ homicidio voluntario/citra altaris ministeriũ dumtaxat dispẽsent/eadẽ aucto e
ritate p̃sentiũ tenore facultatẽ elargimur. ¶ Ac felicis recordationis gregorij vn
decimi/⁊ pij secũdi romanorũ pontificũ etiã predecessorũ nostrorũ:qui oĩa pri/
uilegia/cõcessiones/libertates/exemptiones/indulgẽtias/imunitates/gratias et
indulta/maiori cartusie ⁊ alijs domibus predictis/⁊ illaꝝ prioribus ac fratribus
ab eorũ predecessoribus respectiue concessa/ad postmodũ fundatas/⁊ quas fun
dari cõtingeret in posterũ dicti ordinis domos ꝑ eoꝝ litteras extenderunt / et de
nouo pro potiori cautela cõcesserunt/vestigijs inherẽdo:p̃dicta ⁊ queuis alia eis/
dem domibꝰ/et cuilibet earũ cõcessa priuilegia/cõcessiones/libertates/exemptio/
nes/indulgẽtias/imunitates/⁊ indulta quecũq; a p̃dictis et quibusuis alijs pre/
decessoribus nostris/⁊ alias domibꝰ p̃fatis/ac alicui earũ in genere/ vel in specie
q̃modolibet/tã ꝑ eosdẽ p̃decessores nr̃os /q̃; ꝑ nos etiã v̈bo/ac viue vocis oracu/
lo cõcessa/ illarũ tenorẽ etiam si de illo specialis ⁊ indiuidua mẽtio habẽda foret/
pro expresso ⁊ inserto habẽtes/prefata auctoritate/⁊ ex certa nostra sciẽtia appro
bamus/⁊ robur perpetue firmitatis obtinere debere decernimus/ac ad alias do/
mos/ etiã de nouo inchoatas/⁊ quas in futurũ ꝑpetuis futuris tẽporibus cano/ f
nice fundari cõtigerit/cum sic fundari ceperint:eadẽ auctoritate de nouo cõceden
do in perpetuũ extendimus/ac etiã ampliamus. ¶ Nõ obstantibus cõstitutioni
bus ⁊ ordinationibus ap̃licis:ac oĩbus illis que predecessores prefati in eorũ
litteris voluerũt nõ obstare/ceterisq; cõtrarijs quibuscũq;. ¶ Nulli ergo oĩno
hominũ liceat hanc paginã nostre volũtatis/concessionis/approbationis/ consti
tutionis/indulti/extẽsionis/⁊ ampliationis infringere/vel ei ausu temerario con/
traire. Si quis autẽ hoc attemptare p̃sumpserit/indignationẽ oĩpotẽtis dei/ac
beatoꝝ petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/se nouerit incursurũ. Datũ rome apud san/
ctũ petrũ/anno incarnationis dñice/millesimo q̃dringentesimo octogesimop̃mo
xvij.k̄las aprilis/pontificatus nostri anno vndecimo.

g

Idem Sixtus cõmutat psalmũ:miserere mei deus. Et septẽ orationes dominicas:prout infra.

Breue apostolicũ sub sigillo piscatoris missum a sixto q̃rto p̃ori cartusie.

Sixtus papa quartus:dilecte fili:salutẽ ⁊ apostolicã benedictio/
nem. Superiori anno per alias litteras nostras indulsi/
mus ⁊ cõcessimus:vt oẽs ⁊ singule ꝑsone ordinis tui/altaria in ambitu
ecclesie domoꝝ in quibus degerent/deuote visitantes:⁊ litterate psalmũ/misere/
remei deus:illitterate vero septies orationẽ dominicã coram ipsis altaribus / di/
centes/certas indulgẽtias in eisdem litteris cõtentas consequerent̄. Uerũ quo/
niam vti nobis nuper exponi fecisti/q̄ occasione visitationis dictorũ altariũ/ da/
tur facultas personis dicti ordinis cellas exeundi ⁊ solitudinem infringendi: que
potissimum regularem obseruantiã conseruat: ideo nobis vt salubrius circa hec
prouidere velimus humiliter supplicare voluisti. Quocirca huiusmodi supplica/ h
tionibus inclinati/tenore presentiũ tibi cõmittimus / vt declares ⁊ decernas nos
visitationem dictorum altarium/ psalmũq;/miserere mei deus/ et septem oratio/
nes dominicas dicendas/vt prefertur /sic cõmutasse/videlicet q̄ omnes ⁊ singule
persone eiusdem ordinis litterate/septem psalmos penitentiales: illitterate vero
vigintiquinq; orationes dominicas/totidemq; salutationes angelicas in orato/
rijs cellarum vel locorum in quibus ex ordine persoluunt officium diuinũ/ dicen
tes/et deuote recitantes:illasmet indulgentias ꝯsequant̄:que in prefatis litteris
nr̄is exprimunt̄/ ⁊ q̄s consecute fuissent si illa altaria/vt premittitur/visitassent:⁊
psalmum/miserere mei deus:septemq; orationes dominicas coram ipsis altari/
bus dixissent: Dictis litteris ceterisq; in contrariũ facientibus/ non obstantibus
quibuscũq;. Datum rome apud sanctũ petrum sub annulo piscatoris:die.xxvij.
ianuarij:Anno dñi millesimo q̃dringentesimo octogesimoquarto/ põtificatꝰ no/
stri anno tredecimo.

A **Idem** dat alias indulgẽtias plenarias cum facultate eligendi cõfessores pro personis die natiuitatis beate marie.

126 **Laurentius** miseratione diuina/patriarcha anthiochenus/ episcopus teruisinus: alme vrbis gubernator: cõmissarius ꝛ executor ad infrascripta /a sanctissimo dño nostro specialiter deputatus: vniuersis ꝛ singulis fratribus monasteriorũ omnium totius ordinis ꝛ religionis cartusieñ. presentes litteras inspecturis pariter et audituris: salutem in domino sempiternã/et fidem indubiam presentibus adhibere. ¶ Noueritis ꝙ nuper sctissim⁹ in christo pater et domin⁹ noster/ dñs sixtus diuina prouidẽtia papa quartus/quandam supplicationẽ nobis ad pedes sue sanctitatis hac die genuflexis exhibuit/ atq; dedit manu propria sue sanctitatis signatam/quã reuerenter ꝛ vt decuit de ipsius domini nostri pape manibus recepimus huiusmodi sub tenore: Beatissime pater: summi sancte romane ecclesie pontifices sanctitatis vestre predecessores olim monasterijs/et alijs pijs locis totius cartusieñ. ordinis/nõnullas indulgentias sub certis modis ac formis in domino concesserunt: quarũ omniũ tenores hic pro sufficienter expressis habere dignemini. Cum autẽ fratres ordinis predicti ꝓ suarũ animarũ salute vtq; pro deuotione

Originale est i domo mõtelli. Uidimus võ in cartusia sigtũ p A.218.

B sua in eandem vestrã sanctitatem alicuius recordationis eiusdem memoriã obtineant aliquid reportare desiderent/supplicant sanctitati vestre/quatenus huiusmodi indulgentias ratas gratasq; habentes illasq; auctoritate apostolica approbantes et ꝯfirmantes/ seu illas approbari ꝛ confirmari mandare/ꝛ illas de nouo concedere: Necnon dicti ordinis fratribus/plenariam omniũ suorum peccatorũ absolutionem in aliqua festiuitate semel in anno in perpetuũ in forma ecclesie cõsueta: Ac ꝙ ipsi fratres presentes ac futuri/confessorem qui eos ab omnibus peccatis suis/etiam sedi apostolice reseruatis absoluere valeat similiter in perpetuũ eligere possint/concedere ꝛ indulgere seu cõmittere dignemini de gratia speciali/ constitutionibus ꝛ ordinationibus apostolicis ceterisq; contrarijs non obstantibus quibuscũq;. In fine vero dicte supplicatiõis/erant infrascripta verba manu vt premittitur ipsius domini nostri scripta: videlicet: fiat vt petitur pro fratribus religionis. F. Subsequenter in eadem cõmissione modicũ remote/erant vba huiusmodi:

C Et de approbatione/ꝯfirmatione ꝛ noua cõcessione predictis: Et ꝙ sola signatura sufficiat/et committatur vestre alme vrbis gubernatori. Que quidem verba sic signata reperiebant̃/fiat vt supra. F. de ipsius domini nostri pape manu similiter scripta. ¶ Quã quidem cõmissionem ac omnia ꝛ singula in eadẽ contenta: Nos laurentius patriarcha/gubernator ac cõmissarius auctoritate prefati domini nostri pape ac de eius speciali ꝛ expresso mãdato super premissis exequẽdis nobis facto/vobis omnibus ꝛ singulis fratribus predicte religionis quibus nostre presentes diriguntur/ tenore presentium intimamus/insinuamus ꝛ notificamus: ac ad vestrã et cuiuslibet vestrum noticiã deducimus ac deduci volumus per presentes/omnes ꝛ singulas indulgentias per summos pontifices olim monasterijs/ac alijs pijs locis totius ordinis cartusieñ. concessas per dictum dominum

D nostrũ sanctissimũ innouatas/ ꝯfirmatas ꝛ approbatas: Omnibusq; supradictis plenariam et suorum peccatorum absolutionem in festiuitate natiuitatis beate marie virginis. Quẽ quidem diem ex auctoritate nobis iniũcta pro eorum deuotione ad hoc eligimus et deputamus semel in anno dumtaxat/ ac in perpetuum in forma ecclesie cõsueta concessam fuisse. ¶ Atq; fratres predicti tam presentes ꝙ̃ futuri /confessorem idoneũ dicti ordinis solummodo/quem eorum quilibet duxerit eligendum /qui eos ab omnibus ꝛ singulis peccatis suis/etiam prefate sedi reseruatis/absoluere valeat in perpetuũ similiter eligere possint et valeant/ etiam cõcessisse ac indulsisse ad perpetuam rei memoriam significamus/constitutionibus ꝛ ordinationibus apostolicis ceterisq; cõtrarijs nõ obstantib⁹ quibuscunq;. ¶ In quorum fidem ꝛ testimonium has patẽtes litteras nostras cum

insertione supplicationis et signature prefate / de verbo ad verbum in fidem ⁊ te E
stimonium veritatis fieri et soliti sigilli nostri appensione muniri iussimus. Datū
rome in domib⁹ nostris / die septima maij. Anno a natiuitate dñi / millesimo qua/
dringentesimo septuagesimoseptimo / inditione septima / pontificatus eiusdē san
ctissimi in christo patris ⁊ domini nostri dñi / sixti diuina prouidentia pape quar/
ti / anno sexto.

Innocentius octauus.



Declaratio facta p innocētiū octauum: ꝙ cōstitutio pauli secundi pape super alienatione rerum ecclesiasticarum nō comprehendat ordinem nostrum.

Originale est i cartusia signatuz per A.223.

Liuerius miseratione diuina / episcopus sabineñ. san 127
cte romane ecclesie cardinalis neapolitañ.
ac ordinis cartusieñ. ꝓtector: reuerēdo in christo patri maioris F
cartusie priori: ac venerabilibus ⁊ religiosis patribus domorū
dicti ordinis prioribus: salutē in dño sempiternā. ¶ Cum in or/
dine vestro cartusiensi / ordinationes existant: vt in euidentem domorū vestrarū
vtilitatē / bona immobilia / cum totius vel maioris partis conuentus consensu / ⁊
vnius saltem ex visitatoribus licentia seu consilio alienare possitis / ⁊ ꝓpterea nō
nulla bona immobilia / in euidentē monasteriorū / vt preferṫ / vtilitatem / per vos
anteacto tēpore seruata / ordinationū predictarū forma alienata fuerunt: Quia
vero pie memorie paulus secundus pontifex / quasdā constitutiones sub penis ⁊
censuris ecclesiasticis promulgauit: quibus huiusmodi alienationes expresse fie/
ri prohibenṫ inconsulto romano pontifice: dubitabatis idcirco ne ob alienatio/ G
nes huiusmodi per vos vt supra dicitur absq; sedis apostolice licentia factas / in
censuras ⁊ penas a prefato pontifice inflictas incurrissetis. ¶ Nos itaq; ꝓ nostro
erga vos officio serenitati cōscientiarū vestrarū consulere cupiētes / a sanctissimo
domio nostro innocentio papa octauo / viue vocis oraculo obtinuim⁹: vt si quas
fortasse censuras ecclesiasticas ⁊ alias penas in predictis sui predecessoris consti
tutionibus cōtentas propterea incurrissetis / vos apostolica auctoritate viue vo
cis oraculo absoluerit / ⁊ absolutos esse benigne decreuerit: Necnō vt in posterū
alienatiōes huiusmodi / vt preferṫ / a vobis fieri licite possint / seruata ordinatio/
num vestrarū predictarū forma / auctoritate apostolica gratiose concessit factasq;
confirmauit / dummodo facte ac faciende alienationes huiusmodi euidētem mo/
nasteriorū vestrorū vtilitatē concernant / et earum precia in manifestum illorum
augmentū conuertanṫ. ¶ Indulgentias insuper omēs / personis religiosis vestri
ordinis a summis pōtificib⁹ ꝯcessas / simili viue vocis oraculo ꝯfirmauit. ¶ Quā H
rem vniuersitati vestre pro vestra consolatione ac animorū satisfactione significa
mus ⁊ intimamus: In quoꝝ omniū fidem / presentes fieri fecimus / et per secreta/
rium nostrum subscribi: sigilliq; nostri iussimus ⁊ fecimus appensione cōmuniri.
Datum rome in domibus nostris sub anno a natiuitate dñi millesimo quadrin/
gentesimo octogesimoseptimo / inditione quinta / die vero prima mensis aprilis /
pontificatus ꝑlibati dñi nostri dñi innocētij pape octaui anno tertio.

Idem ꝙ possum⁹ capere dispēsatos ab ordine: Et ꝙ priores ordinis nostri possunt bñdicere paramenta altariū: cruces / casulas ⁊ alia ad diuinū cultū pertinentia.

Originale est in anglia: Transsumptum ꝟo in cartusia signatū per A.174.

Nnocentius epus / seruus seruorū dei: ad perpetuā rei me 128
moriā. Ad romani pontificis ꝓuidentiā cir/
cumspectā / sic sedis apostolice priuilegia ⁊ indulta moderari ꝑtinere di/

A noscit: q ex eis omīs scandalorū materia auferat/ac psone que sub religionis ha/
bitu vacare debeāt/studio pie vite/ac bono obediētie/ et perseuerātia obseruātie
regularis/quā professe fuerūt:necnon diuini seruitij nullatenus retrahant. Sane
pro pte dilecti filij/antonij prioris domus magne cartusie:cartusieñ. ordinis/grā/
nopolitane diocesis:ipsius ordinis generalis: nobis nuper exhibita petitio con/
tinebat: Q diuersi fratres dicti ordinis/hacten⁹ vt beneficia ecclesiastica cum cu/
ra vel sine cura/secularia/ ⁊ ordinū quorūcūq regularia obtinere/ac carnes come
dere/vel extra septa et claustra domoꝝ dicti ordinis moram trahere possent/a se/
de apostolica dispēsationes obtinuerūt: ex q̄ fratres predicti/hincinde vagando
discurrūt/nō sine religionis opprobrio:ac pernicioso exemplo ⁊ scādalo plurimo
rum. Quare pro pte eiusdē antonij prioris/nobis fuit humiliter supplicatū:vt in
pmissis oportune puidere de benignitate aplica dignaremur. Nos igitur desup
put ex debito pastoralis incumbit officij/salubriter puidere volentes/huiusmo/
di supplicationibus inclinati:q tam ipse antonius q̄ alij aliarū dicti ordinis do/
morū priores/prefatos fratres ad obseruantiā regularē ordinis eiusdē ad perma
nendū in claustro domorū predictarū/p censuras ecclesiasticas/ ⁊ alia iuris oppor
B tuna remedia/appellatione postposita:inuocato etiam ad hoc si opus fuerit secu
laris brachij auxilio cōpellere possint / auctoritate aplica tenore presentiū statui/
mus ⁊ ordinamus. ¶ Et quia sicut accepimus/domibus dicti ordinis per sedem
apostolicā est concessum: vt per quēcunq catholicū antistitē/ benedictionē para
mentorū/altariū/crucū/casularū/et aliorū ad diuinū cultum necessariorū fieri fa/
cere possint: ¶ Prioribus cuiuslibet domus dicti ordinis pro tēpore existētibus:
q ipsi in eorū domibus/benedictionē huiusmodi facere/libere ⁊ licite valeant/ea/
dem auctoritate/de specialis dono gratie indulgemus. ¶ Non obstātibus pmis/
sis ac cōstitutionibus ⁊ ordinatiōibus apostolicis ceterisq cōtrarijs quibuscūq.
Nulli ergo oino hominū liceat hanc paginā nostre statuti ordinationis ⁊ indulti
infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare psumpse/
rit/indignationē omipotentis dei/ ⁊ beatorū petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius / se no/
C uerit incursurū. Datum rome apud sanctū petrū/anno incarnationis dñice/mille
simo q̄dringētesimo nonagesimo. vj. klas iulij/pontificatus nri anno sexto.

Alexander sextus



Alexander sextus de eadē indul= gentia ⁊ facultate: de quib⁹ sixtus quartus: pro prioribus: procurato ribus : infirmis et debilibus.

129 Lexander papa sextus/vniuersis et singulis fratri/
bus ordinē cartusieñ. professis : salutem
D et apostolicā bñdictionē. ¶ Expositū nobis nuper fuit p par/
te vestra/q dudum felicis recordationis sixtus papa quartus
pdecessor noster/per quasdā primo vobis omnibus/ altaria in
ambitu ecclesie domorū in quibus pro tēpore degeritis/deuo/
te visitantibus: ⁊ litteratis personis psalmū/miserere mei deus : illitteratis vero
septies orationē dominicā dicentibus/certas indulgētias tunc expressas: ⁊ dein/
de per alias litteras suas in forma breuis visitationē altarium/ ⁊ alia premissa cō
mutando/predictis litteratis septem psalmos penitentiales: illiteratis vo vigin
tiquinq orationes dñicas / et totidem angelicas salutationes/ in oratorijs cella
rum/ ⁊ locorum predictorū dicētibus/ easdem indulgētias cōcessit/prout in singu
lis litteris predictis/ quarū tenores presentibus haberi volum⁹ p expressis/ ple/
nius dicitur contineri. ¶ Cum autē sicut eadem expositio subiungebat: in ordine
pdicto sint nōnulli ita debiles/q pmissa saltē sine socio adiutore/ ⁊ aliq adeo infir
mi q illa nullo pacto valēt adimplere/ ⁊ ppterea vt in pmissis oportune puidere
de benignitate aplica dignaremur/nobis humiliter supplicare feceritis. ¶ Nos

Originale est in domo parisiensi. Uidim⁹ vo i cartusia sigtū p A. 219.

Uide supra fol. 44. per totū.

saluti aiarū ac eorundē infirmoꝝ ⁊ debiliū statui/quantū cū deo possumꝰ/pater/ E
ne cōsulerē cupiētes/hmōi supplicatiōibus inclinati/fratribꝰ infirmis et debilibꝰ
p̄dictis/septē psalmos penitētiales cū socio dicētibꝰ/vł ipsis infirmitate impedi/
tis/aliquē ex cōfratribꝰ illos dicētē audientibꝰ/necnō prioribꝰ et ꝓcuratoribꝰ di/
cti ordinis ꝓ tpe existētibꝰ/itinerātibꝰ/psalmos hmōi cū vno socio similiter dicē/
tibus/ eas indulgētias in oibus ⁊ ꝑ oia ꝯsequātur/q̄s ꝯsequerent̄ si ꝯtēta in eius/
dē p̄decessoris litterꝫ p̄dictis plene adimplerēt / apłica auctoritate tenore p̄sentiū
de speciali gr̄a cōcedimꝰ pariter ⁊ indulgemꝰ. ¶Nō obstātibꝰ p̄missis ac cōstitu/
tionibꝰ ⁊ ordinationibus apłicis:necnō dicti ordinis iuramēto/ vel alꝭ roboratꝫ
statutis ⁊ cōsuetudinibꝰ ceterisq̄ cōtrarijs q̄buscūq̄. Datū rome apud sanctū pe
trū sb annulo piscatoris/die tertiadecima marcij /millesimo q̄dringētesimo nona
gesimooctauo/pontificatus nr̄i anno sexto. Sic scriptū al solares.

Julius secundus.



Littere in forma breuis domini iulij secūdi pape q̄ mulieres nō ingrediantur domos nostri ordinis. F

Originale est ī car tusia signatuꝫ per A.230.

Julius papa secūdus:dilectꝫ filijs/priori generali /diffinito 130
ribꝰ/⁊ caplo ordinis cartusieñ. Dilecti filij: salutē et
apłicā bn̄dictionē: Pro ꝑte vr̄a nobis expositum fuit:q̄ licet felicis
recordationis/eugeniꝰ papa q̄rtus/⁊ nōnulli alij p̄decessores nr̄i ro
mani pōtifices/ꝑ eoꝝ litteras apłicas ꝑpetuo specialiter cōcesserint
priori et fratribꝰ domui btē marie de bellilarrico antisiodoreñ. dio/
cesis/⁊ nōnullis alijs domibꝰ dicti ordinis:vt vniuersi christifideles in certis fe/
stiuitatibꝰ ecclias domoꝝ earūdē visitātes/⁊ ꝓ illarū reparatiōe manꝰ porrigētes
adiutrices/certas peccatoꝝ remissiōes ⁊ indulgētias ꝯsequerent̄: ⁊ specialiter/ vt
ad eundē effectū contra ipsius ordinis generalia instituta/mulieribꝰ liceret easdē
ecclesias visitare ⁊ intrare: Tamē q̄r tpe ꝓcedente/id q̄d ad bonū finē sexui femi/ G
neo circa p̄missa ex gr̄a ꝑmissum fuit/ad noxā ac dissolutionē ⁊ ꝑsonaꝝ inibi diui/
no seruitio mācipatarū/⁊ totius religionis vr̄e scandalū cedere posse dubitatis:⁊
attēto q̄ ꝑ easdē lr̄as domibꝰ eisdē ꝯcessum extitit:vt ꝑsone ille q̄ legitime impedi
te/ ecclesias ip̄as ꝑsonaliter visitare nō possent/si elemosynas eisdē ecclesijs mittē
do ꝑ alios eas visitarēt/ easdē indulgētias cōsequerent̄:et ꝓinde humiliter sup/
plicatū fuit / vt hmōi scādalo obuiare paterna charitate vellemꝰ. ¶Idcirco nos
vr̄is supplicatiōibꝰ iclinati/licētiā ⁊ ꝑmissionē mulieribꝰ intrādi ecclesias domoꝝ
p̄dictaꝝ/siue vt eas ecclesias hmōi intrare ꝑmittere possint/prioribꝰ fratribꝰ ⁊ do
mibus p̄dictꝫ/vt p̄fert̄/ꝯcessas/p̄sentiū tenore apłica auctoritate reuocamꝰ/⁊ quo
ad hoc viribꝰ vacuamꝰ/illis alias in suo robore ꝑmāsuris:vobisq̄ p̄sentiū tenore
cōmittimꝰ ⁊ mādamꝰ/vt statuta ordinis vr̄i hmōi inuiolabiliter:etiā ꝑ p̄ores fra/
tres/ꝯuentꝰ ⁊ ꝑsonas domoꝝ earūdē obseruari mādetis ⁊ faciatis:ꝯtradictoresq̄
⁊ rebelles ꝑ censurā ecclesiasticā/⁊ alia statutoꝝ ⁊ ꝯsuetudinū laudabiliū ordinis
p̄fati remedia cōpescatis:Nō obstantibꝰ cōcessionibꝰ ⁊ lr̄is p̄dictis alijsq̄ cōstitu/ H
tionibus ⁊ ordinationibꝰ apłicis cōtrarijs q̄buscūq̄. Datū rome apud sanctū pe
trū sub annulo piscatoris/die.vij.ianuarij/ millesimo quingētesimo sexto/pōtifi/
catus nostri anno tertio. Sigismūdus.

Bulla iulij secūdi:ad cōseruandā ordinis vnitatē:cū facultate dispēsandi cū his qui fuerunt alterius religionis: vt possint obtinere obedientias in ordine nostro.

Originale est ī car tusia signatuꝫ per A.231.

Julius eṗs/seruus seruoꝝ dei:ad ꝑpetuā rei memoriā. Dum ad 131
fructꝰ vberes/quos cartusieñ.ordo in agro militātis eccle
sie plantatus/velut arbor bona ꝓduxit hactenus ⁊ ꝓducit /ꝯsideratiōis

A nostre oculos extẽdimus: et attẽdimus ꝙ dicti ordinis ꝓfessores/mortui mũdo/
sed christo q̃ est vera vita viuẽtes/ ꝓ vniuersali salute fideliũ incessanter ad dñm
p̃ces effundũt:dignũ ⁊ cõgruũ existimam⁹/illa ꝓuide cõcedere p̱ que illius ꝓfesso
res oĩ dissentiõis ⁊ inobediẽtie fomite semoto/sinceris valeãt dño mẽtibus inser/
uire. ¶ Sane ꝓ p̱te dilectorũ filioꝝ/ frãcisci prioris maioris domus cartusie/grã/
nopolitañ. diocesis/ ac diffinitoꝝ capl'i generalis dicti ordinis/nobis nuper exhi/
bita petitio ꝯtinebat: Q̃ licet oẽs dom⁹ dicti ordinis citra ⁊ vltra mõtes ac vbili
bet existẽtes/illarũq; frẽs sub vna obediẽtia videlicet prioris p̃dicte dom⁹ cartu/
sie/ ⁊ diffinitoꝝ dicti capl'i generalis ꝓ t̄pe existentiũ/existãt: ⁊ quos vna religio et
ꝓfessionis vinculũ alligauit/ nulla emulatio/nulla p̃sidendi ambitio/ aut queuis
alia causa abinuicẽ diuidere debeat/sed charitatis vinculũ in vnitate pacis eos
ꝯseruare. Tamẽ q2 humani generis inimico/q̃ ꝓpter inuidiã inter p̱mos parẽtes
sup̱bie fomitẽ ⁊ emulationẽ seminauit/ ꝓcurãte ⁊ instigãte ꝯtingere posset/ꝙ aliq̃
fratres dicti ordinis tẽptarẽt alijs obediẽtijs subijci/ ⁊ ab eoꝝ vo sup̱iore ⁊ capite
discedere/ ex q̃ eorũ desideriũ si effectũ sortiret̃:non solũ eoꝝ/sed alioꝝ fratrũ dicti
ordinis aĩaꝝ periculũ imineret ⁊ eueniret/ac etiã ipsa religio indies scissurã pate/
ret̃/et successu t̄pis ipsa religio q̃ inter ceteras asperioris seu strictioris obseruãtie
B existit/ paulatim ad laxiorẽ viuẽdi modũ declinaret/ in ipsius religiõis vilipẽdiũ
⁊ depressionẽ. Quare ꝓ p̱te frãcisci p̱oris ⁊ diffinitoꝝ p̃dictoꝝ /nobis fuit humili
ter sup̱plicatũ/vt oẽs ⁊ singulas p̱sonas dicti ordinis cuiuscũq; gradus/status/cõ
ditiõis vel p̃eminẽtie in ipso ordine nũc ⁊ ꝓ t̄pe existẽtes/metu censurarũ a p̃mis/
sis coercere/ ⁊ eũ ex diuersis alijs ordinib⁹ /etiã mendicãtibus q̃plures ad ipsum
ordinẽ cartusieñ. vtpote strictioris obseruãtie/ ⁊ religiõis trãseãt:ꝙ ipsi sic trãseũ/
tes parẽ cũ ipsis fratrib⁹ dicti ordinis cartusieñ. statũ ⁊ fructũ habere possint: ac
al's in p̃missis oportune ꝓuidere de benignitate ap̱l'ica dignaremur. ¶ Nos igit̃
qui ordinẽ p̃dictũ ⁊ illius p̱sonas nõ cessantes in humilitatis spiritu ⁊ cõtẽplatio
ne sublimiũ dño famulari/in visceribus gerim⁹ charitatis: frãciscũ priorẽ/ ⁊ diffini
tores p̃fatos/ac eoꝝ quẽlibet a quibusuis excõicationis / suspẽsionis ⁊ interdicti
alijsq; ecclesiasticis sentẽtijs/censuris ⁊ penis a iure vel ab homine quauis occa/
sione vel causa latis/si quibus quomodolibet innodati existunt/ad effectum pre
sentium dumtaxat consequendũ/harum serie absoluentes ⁊ absolutos fore cẽsen
tes huiusmodi supplicationibus inclinati: Q̃ omnes ⁊ singule persone dicti car/
C tusieñ. ordinis/cuiuscũq; gradus /status ⁊ cõditionis vel preeminẽtie sint vel fu/
erint: nunc in ipso ordine/et pro tempore existentes/ que per se vel alium seu ali/
os/directe vel indirecte / publice vel occulte procurauerint aliquã diuisionem in
ipso cartusieñ. ordine/seu exemptionem aliquarum domorum dicti cartusieñ. or
dinis / et ipsius ordinis fratrum a cõmuni obedientia prioris/et capituli genera/
lis predictorum / eoipso omnibus obedientijs et officijs in ipso cartusieñ. ordine
perpetuo priuati: et ad similia/obediẽtias ⁊ officia perpetuo inhabiles existant:
ac omnibus ⁊ singulis priuilegijs/ libertatibus/immunitatibus/gratijs ⁊ indul/
tis eidem cartusieñ. ordini ⁊ illius personis in genere vel in specie quomodolibet
concessis/et concedendis/sine spe rehabilitationis ad illa perpetuo careant: litte/
req; apostolice desuper inpetrande gratiam siue iusticiã cõcernentes/nullius sint
penitus roboris vel momenti/auctoritate apostolica tenore presentiũ perpetuo
D statuimus et ordinamus: decernẽtes exnunc irritũ et inane quicq̃d secus sup̱ his
a quoq; quauis anctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari. ¶ Ac
eisdem priori ⁊ capitulo generali dum pro tẽpore celebrabit̃ /seu illius diffinitori
bus pro tẽpore existentibus: ꝙ ipso capitulo generali durante/cum q̃busuis p̱so/
nis et fratribus dicti ordinis cartusieñ. etiam si ex alijs ordinibus/etiam mendicã
tibus ad ipsum ordinem cartusieñ. trãsiuerint/ si alias ad hoc habiles fuerint: vt
ad quascunq; dicti ordinis cartusieñ. obediẽtias/etiam curam animarũ fratrum
dicti ordinis cartusieñ. habentes/si aliud canonicum non obstat assumi/et illas
exercere ac locum ⁊ vocẽ actiuã ⁊ passiuam/tam in dicto capitulo generali /q; om
nibus alijs tractatibus, ⁊ negocijs in ipso ordine expediẽdis/cum alijs fratribus
eiusdem cartusieñ. ordinis habere possint ⁊ valeant/dispensandi eadem auctori/
tate licentiã/ ⁊ facultatẽ concedimus per presentes. ¶ Non obstãtibus felicis re/

cordationis clementis pape quinti/ p̄decessoris nostri sup hoc in cōcilio vienneñ. E
editā/ que incipit: vt pfessores/ ⁊ alijs apostolicis cōstitutiōibus/ necnō cartusieñ.
et aliorū ordinū predictorū iuramento/ confirmatione apostolica vel quauis fir/
mitate alia roboratis/ statutis ⁊ cōsuetudinibus/ ac illis sub quibuscunq̧ tenori/
bus concessis priuilegijs/ indulgētijs/ indultis/ ac litteris apostolicis: quib⁹ qua/
tenus in aliquo premissis obstent illis alias in suo robore permansuris hac vice
dumtaxat specialiter ⁊ expresse derogamus ceterisq̧ cōtrarijs q̄buscūq̧. ¶ Nulli
ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostre absolutionis/ statuti/ ordinatio/
nis/ decreti/ cōcessionis ⁊ derogationis infringere/ vel ei ausu temerario cōtraire.
Si qs autē hoc attemptare p̄sumpserit/ indignationē omnipotētis dei/ ac beatoꝝ
petri ⁊ pauli apostoloꝝ eius/ se nouerit incursurū. Datum rome apud sanctū pe/
trum/ anno incarnatiōis dn̄ice/ millesimo quingentesimo octauo. xvj. kl'as iulij/
pontificatus nostri anno quinto.

Alia bulla eiusdē iulij/ cōfirmatiōis priuilegiorū ordinis nr̄i. F

Originale est i cartusia signatuz per A.232.

Iulius ep̄us/ seruus seruoꝝ dei: dilectis filijs/ francisco cartusieñ. 132
grānopolitañ. diocesis/ generali/ ⁊ alijs cartusieñ. ordinis
domorū prioribus ⁊ fratribus: salutem ⁊ apostolicā benedictionē. Cum
a nobis petitur quod iustum est et honestum/ tam vigor equitatis q̄ ordo exigit
rationis: vt id per sollicitudinē officij nostri ad debitū perducat̄ effectum. ¶ Ea/
propter dilecti in dn̄o filij/ vestris iustis postulationibus grato cōcurrentes assen
su/ p̄sonas vestras ⁊ loca in quibus diuino estis obsequio mancipati/ cum omni/
bus bonis que impresentiarū rationabiliter possidetis: aut in futurum iustis mo
dis prestāte dn̄o poteritis adipisci/ sub beati petri ꝓtectione suscipimus atq̧ no/
stra: Om̄es quoq̧ libertates ⁊ imunitates a p̄decessorib⁹ nostris romanis ponti/
ficibus/ siue per priuilegia vel alia indulta/ vobis ⁊ ordini ac domibus vestris cō
cessas/ necnō libertates ⁊ exemptiones seculariū exactionū/ ab imperatoribus/ re
gibus/ p̄ncipibus ⁊ alijs christifidelibus vobis ⁊ eisdē ordini ⁊ domibus rationa G
biliter indultas: Specialiter autē ꝓuentus/ oblatiōes/ census/ fructus/ redditus/
possessiones/ agros/ prata/ pascua/ nemora/ siluas/ casalia/ grangias/ molendina/
aquas/ aquaꝝ decursus/ stagna/ lacus/ piscarias/ iura/ iurisdictiōes: ⁊ oīa alia bo
na ad ordinē ⁊ domos p̄dictas legitime spectātia: necnō ꝑpetua bn̄ficia ecclesia/
stica que eisdē domib⁹ annexa ⁊ incorporata/ que vos in vsus ꝓprios tenere asse
ritis/ sicuti oīa ea iuste ⁊ pacifice possidet̄/ vobis ⁊ per vos eisdē domibus aucto/
ritate ap̄lica cōfirmamus/ ⁊ p̄sentis scripti patrocinio cōmunimus. ¶ Nulli ergo
oīno hoīm liceat hanc paginā nostre cōfirmationis ⁊ cōmunitiōis infringere/ vel
ei ausu temerario ꝯtraire. Si qs autē hoc attēptare p̄sumpserit/ indignationē om
nipotētis dei/ ac beatoꝝ petri ⁊ pauli ap̄loꝝ eius/ se nouerit incursurū. Datum ro
me apud sanctū petrū/ anno incarnationis dn̄ice/ millesimo quingentesimo octa
uo/ nono kl'as augusti/ pontificatus nostri anno quinto.

Idem iulius papa secūdus prohibet viris ⁊ mulieri/ H
bus cuiuscūq̧ conditionis fuerint sub sentētia
excōmunicatiōis late sentētie: ne ingrediant̄ monasteria mo
nialium ordinis cartusieñ. absq̧ licētia speciali prioris ma/
ioris cartusie: ⁊ diffinitorū capituli generalis pro tempore
aut eorum cōmissariorū vel loca tenentiū.

Originale est i cartusia signatum p A.234.

Iulius papa secūdus: dilectis filijs/ priori maioris domus car/ 133
tusie ⁊ diffinitorib⁹ capituli generalis ordinis cartusieñ.
Dilecti filij: salutem et apostolicā benedictionē. ¶ Exponi nobis fecistis
q̄ licet per regularia instituta ordinis cartusieñ. ⁊ canonicas sanctiones om̄ibus:

A presertim viris/tam secularibus ꝗ regularibus inhibeaꝛ/ ne monasteria monia/
lium dicti ordinis ingrediantꝛ:tamen nonnulli viri sub pretextu visitandi eorum
consanguineas ⁊ affines in monasterijs ipsius ordinis existentes/aut alijs exqui
sitis vijs/monasteria monialiū prefati ordinis absq; licētia vestra ingredi presu/
munt:ex quo nō parua scādala possent verisimiliter exoriri:Quare pro parte ve/
stra nobis fuit humiliter supplicatum:vt super his opportune prouidere de beni
gnitate apostolica dignaremur. ¶ Nos igiꝛ cupientes /vt moniales et deo dica/
te persone/honestam/pudicam ⁊ castam vitam conseruent: huiusmodi supplica/
tionibus inclinati/ quibuscūq;/tam viris ꝗ mulieribus cuiuscūq; cōditionis exi/
stentibus/ne monasteria monialiū dicti ordinis:etiam pretextu quarūcunq; licē/
tiarum eis desuper/etiam per sedem apostolicā concessarū/absq; prioris maioris
domus cartusie/et diffinitorū capituli generalis dicti ordinis pro tempore existē
B tium/aut eorū cōmissariorū vel loca tenentiū/licentia speciali ingredi presumant
sub excōmunicationis late sententie pena harū serie districtius inhibemꝰ. ¶ Nō
obstantibus constitutionibus ⁊ ordinationibus apostolicis ceterisq; contrarijs
quibuscūq;. Datum rome apud sanctū petrum/sub annulo pascatoris/ die.xv.iu
nij/millesimo quingētesimooctauo/pontificatus nr̄i anno qnto. F.ponzetꝰ.

Littere capituli nostri generalis: in q̄bꝰ ordo noster cartusien̄. perpetuo renunciauit esui carnium.

134 Nouerint vniuersi presentē paginam inspecturi: Nos. G.tunc
tpis prior cartusie/et ceteri priores vniuersi eiusdē
ordinis ad generale capitulū in cartusia simul congregati/⁊ in ipso ca
C pitulo existentes /presentibus venerabilibus patribus Rod.dei gratia tarenta/
sien̄.archiepiscopo/⁊.F.eadem gratia episcopo grānopolitan̄. spontanei ⁊ volū/
tarij/nō coacti/tam pro se ꝗ pro suis cōuentibus vnanimiter ⁊ concorditer in ple
no ⁊ generali capitulo esui carniū perpetuo abrenunciauerūt:adijcientes ꝙ si q̄s
illorū/siue prior siue monachus contra huiusmodi statutum presumptione teme
raria/qđ absit/venire p̄sumpserit/ a societate ⁊ cōmuniōe totius ordinis / ⁊ ab ip/
so ordine amotū se nouerit penitus ⁊ exclusum. Datū anno dn̄i millesimo ducen
tesimo quinquagesimoquarto/die lune post festum ascensionis dn̄i. In cuius rei
testimonium/predicti dn̄i Rod. tarentasien̄. archiepiscopus/⁊ dn̄s. F.episcopus
grānopolitan̄.presentē paginā ad instantiā ⁊ petitionē dicti prioris ⁊ capituli ge
neralis sigillorū suorum munimine roborauerūt.

Originale est i cartusia signatuꝫ per C.1.

Qꝛ nullus de ordine nostro potest transire ad ordinē cistercien
D sium:aut ibidem recipi sine consensu nostro nec econtra.

135 Ego frater G.dictus abbas cistercij/totusq; cōuentus ab/
batum capituli generalis:Notum facimus pre/
sentibus ⁊ futuris:Qꝛ nos ⁊ fratres cartusien̄.hoc federe perpetuo su
mus inuicē obligati:vt ipsi fratres nostros ab ordine nostro recedentes sine con/
sensu nostro/in ordine suo nulla ratione suscipiant:nec nos fratres eorū receden/
tes ab ipsis/nisi ex eorū bn̄placito ad habitandū nobiscū recipiemus:vtq; stabi/
litate perpetua hec rata sit pactio/tam nostro ꝗ illorum sigillo munire curamus.
Actū est hoc anno incarnati dn̄i/millesimo centesimo nonagesimoquinto. ¶ Re/
uerendo patri ⁊ dn̄o. J.deo disponente/priori cartusie/⁊ vniuerso eiusdem mona
sterij sancto cōuentui:frater. G.dictus abbas cistercien̄.⁊ generalis abbatum con
uētus:salutē et sincerā in christo dilectionē. Uisis ⁊ lectis in ipso capitulo nostro
cui destinate fuerāt/litteris sanctitatis vestre /pium petitionibus vestris que ibi
cōtinebanꝛ ⁊ fauorabilē prebuimꝰ assensum. Siquidē sancte religioni vestre/quā
etiā a secularibus deuotissime honorari videmus ⁊ plurimū cōgaudemus quic/

Originale est i cartusia signatū per C.38.

quid placeret & nostris esset humeris portabile/nulla ratione denegare possem^9:
vnde & vniuersis in capitulo ↄstitutis abbatibus/ petitiones vestre ꝑposite sunt
& approbate:ita ꝙ omnibus vniuersaliter preceptū est:vt pactiones que inter or
dinem nostrū & vestrū constitute sunt/& in scriptis autenticis consignate/firmiter
teneant:nec eas in aliquo violare presumāt. Qđ si forte aliquando ab aliquo in
aliquo eas cōtigerit violari/vel a nostris ordini vestro vel a vestris nostro aliqđ
lesionis inferri/per vtriusꝙ ordinis personas sapientes & pacis amicas emenden
tur iniurie/ corrigant lesiones & pactiones vtrinꝙ pacifice reformenť: quatenus
deus pacis & dilectionis maneat semꝑ cum oibus nobis. Amen.

¶ Finiunt statuta et priuilegia ordinis cartusiensis feliciter:impressa Basilee
arte & industria magistri iohannis amorbachij ac collegarū suorum:impensis do
mus montis sancti iohannis baptiste/prope friburgum: Anno domini quingen/
tesimo decimo /supra millesimum ad.18.calendas februarias.

Reuerēdo in christo patri ac dño / domino francisco de puteo/ maioris cartusiæ
priori: cæterisꝙ diffinitoribus & patribus cartusieñ.ordinis : Ioãnes Amorbach
S.P.D. Exemplaria & statutorū & priuilegiorū uestri ordinis ad me detulit ue-
nerandus pater/dominus gregorius reisch/prior domus montis sancti iohannis
baptistæ/prope friburgum/& prouinciæ rheni uisitator:sese in mandatis habere
asserēs / ut ea formis æneis excudi curaret: quatenus in multa excusa uolumina/
patribus/fratribusꝙ uestri ordinis diuulgarenť: Ego qui multis a retro annis/or-
dinem uestrum & amabam & obseruabam:occasionem mihi præstitam gaude-
bam:ut quo uellem pacto/ meum uobis in uos amorem & beniuolentiam decla
rarem: Suscepi curam/statuta & priuilegia formis nostris excudendi: quibus du
ctore/auspice & architecto præfato priore/opera mea collegarūꝙ meoꝝ/extre-
ma(uti cernitis)imposita est:quæ optimi p̄res/hilari uultu/hilariore animo tanꝙ
pignus & monumentū mei erga amoris & obseruantiæ / ut accipiatis/ etiam atꝙ
etiā rogo. Valete colēdissimi patres : amorbachij uestri/ac eius collegarū uestris
precibus erga deum immortalē memores . Ex officina nostra litteraria : basileæ/
ad.xviij.calendas februarias. M.D.X.

¶ Inhibitio reuerendi patris ⁊ dñi. dñi francisci de puteo: ne aliquis subditorū suorum operā det. vt statuta et priuilegia ordinis cartusieñ. imprimant: vel alibi impressa siue imprimenda recipiat: nisi cū eius licentia ⁊ generalis capituli.

¶ Franciscus de puteo/maioris cartusie/prior: lectori salutem.

¶ Cum nuper ex decreto ⁊ commissione capituli generalis nostri cartusieñ. ordinis: venerabilis pater et frater nobis in christo iesu dilectissimus. D. gregorius reisch/prior domus montis sancti iohānis baptiste ꝓpe friburgū/visitator principalis ꝓuincie rheni/dicti nostri ordinis/in ciuitate basilieñ. per cōmendabilem eiusdē ciuitatis ciuem/magistrū iohannē amorbach/nobis et dicto nostro ordini deuotissimū/miris characteribus ⁊ ordine/statuta oīa cū suo repertorio ⁊ priuilegia eiusdem nr̄i ordinis imprimi seu extampari fecerit: nō sine magnis sumptibus/laboribus et expensis/in maximū totius nostri p̄dicti ordinis cōmodū ⁊ decorē: Nos frater frāciscus/humilis prior maioris cartusie/licet imeritus: dicti cartusiensis ordinis/generalis minister ⁊ seruus: volentes/vt tenemur/ dictoꝝ prioris ⁊ impressoris/ future indemnitati cōsulere ⁊ ꝓuidere: ne (qđ absit) ꝓ tanto beneficio detrimētū aliqđ patiant̄: auctoritate dicti nostri generalis capituli/ cuius sup annū plena auctoritate fungimur: omnib⁹ et singulis ꝑsonis nr̄i p̄dicti ordinis: sub pena/quo ad priores ⁊ ceteros officiales/absolutionis a suis obediētijs: discipline generalis/quo ad monachos/conuersos ⁊ redditos: quo vo ad donatos seu cōmissos/prebendarios/⁊ alios quoscūq; nobis et dicto nr̄o ordini subditos/ꝑpetue expulsionis ab ordine: districte inhibem⁹/ne dicta statuta/repertoriū ⁊ priuilegia alibi/q̄ apud dictū magistrū amorbachiū imprimi faciāt: aut ꝑ alios forsitan iā impressa/vel imprimenda emant/vel recipiāt: donec ⁊ quousq; expeditis iam impressis/per dictū generale capitulū / seu per nos aliter fuerit ordinatū. Eadem etiā auctoritate volumus et ordinam⁹: ne dicta statuta et priuilegia/ siue dicti capituli/seu nr̄a speciali licentia/alicui q̄ de ordine nr̄o nō sit/vendant̄/ dent̄ aut cōmunicent̄. Et ne q̄s de hac nostra inhibitiōe/ordinatiōe/⁊ voluntate ignorantie/iustā causam pretēdere possit: volum⁹ hanc chartā nr̄a ꝓpria manu scriptā et signatā: et sigillo dicte nr̄e dom⁹ cartusie sigillatā in calce dictorū iā impressorū statutorū ⁊ priuilegiorū describi ⁊ imprimi in fidē ⁊ testimoniū premissorū. Datū cartusie vicesima nouembris. Anno domini millesimo quingentesimonono.

¶ Nomina prouinciarum et domorū ordinis cartusiensis.

Prouincia Gebenensis.

Domus cartusie.
Domus valonis.
Domus angionis.
Repausatorij.
Vallis sancti hugonis.
Allionis.
Pomerij.
Vallis sancte.
Calesij.
Partis dei.
Sancti loci de lancea.
Vallis virtutis / in scocia.
Melani/ monialium.
Dom⁹ correrie/vnita domui cartusie.

Prouincia prouincie

Domus durbonis.
Montis riui.
Uallis sancte marie.
Uerne.
Uallis bone.
Boni passus.
Uallis benedictionis.
Prati mollis/monialiū.
Bertaudi monialiū/vnita domui durbōis

Prouincia aquitanie

Bone fidei.
Portus beate marie.
Glanderij.
Sancte crucis in iaresio.
Caturci.
Uallis clare.
Belliuisus/ prope castras
Sancti saluatoris/ ꝑpe villam francam

Prouincia cathalonie

Domus scale dei/ ꝑpe terrogonā.
Porte celi/prope valentiā.
Btē marie mōtis hilaris / ꝑpe barchinonā
Uallis iesu christi/ ꝑpe ciuitatē segobricā.
Jesu nazareni/in insula maioricarū

Prouincia castelle

Beate marie de paulari/ ꝑpe segouiam.
Beate marie de couis / ꝑpe ysꝑalim.
Beate marie de aniago.
Beate marie de mira flores / ꝑpe burgos.
Defensionis beate marie / ꝑpe xericiū
Conceptionis beate marie de cazalla.

Prouincia burgundie

Domus portarū.
Silue benedicte.
Maiorevi.
Aruerie.
Uallis cluse.
Sellionis.
Boni locis.
Montis merule.
Siligniaci.
Petre castri.
Poletens/ monialiū
Saletarū/monialium.

Prouincia francie

Domus vallis dei.
Luuigniaci.
Ligeti.
Appoinaci.
Belli larrici.
Uallis sancti georgij.
Domus parci.
Uallis viridis/prope parisius.
Uallis profunde.
Basseuille.
Fontis beate marie.
Fontaneti / prope belnā.
Beate marie de pratea / ꝑpe trecas.
Sancte trinitatis/prope diuionē
Rose nostre dn̄e/ ꝑpe rothomagū.
Sctōꝝ donaciani ⁊ rogaciāi/ ꝑpe nānetas
Campi sancti michaelis dauraij.

Prouincia picardie

Domus montis dei.
Uallis sancti petri.
Beate marie de macort/ ꝑpe valencenas
Uallis sctē aldegōdis/ ꝑpe sctm̄ audomarꝝ
Sancti honorati/ ꝑpe abbatis villam.
Montis sancti ludouici/ ꝑpe nouiomū
Uallis sanctispiritus / ꝑpe gosnayum.
Beate marie de pratis/prope monsterolū.
Montis sancte andree/prope tornacū.
Mōtꝭ sctē marie/ ꝑpe bethumā /monialiū

Prouincia theutonie

Domus capelle beate marie/ ꝑpe angiā
Uallis gratie/ ꝑpe brugis
Sancte katharine ꝑpe antwerpiā.
Silue scti martini / ꝑpe geraldimontē
Montis sancte gertrudis/ in hollandia
Btē marie i monichusen ꝑpe arnhē i gelria
Montꝭ sancti iohānis baptiste in zeelem / prope diest.
Uallis regalis/ prope gandauū
Omniū apostoloꝝ/ prope leodiū
Noue lucis scti saluatoris/prope traiectū.
Portꝰ salutis scti andree/ ꝑpe amstredam
Montis sion / ꝑpe zerichzee in zelandia.
Nostre dn̄e de grā / prope bruxellā.
Sancti bartholomei/ prope delfft.
Sancte sophie / ꝑpe boscūducis in gelria.
Sancti martini in mōte solis/ ꝑpe campis
Sācte marie magdalene sub cruce /in monte caluarie in louanio.
Sancte anne ꝑpe brugis/ monialiū.

Prouincia anglie

Domus de witham.
Loci dei de henton.
Belle vallis/ prope nothingā
Salutatiōis beate marie/ ꝑpe londonias.
Sti michaelis in hul/ iuxta kingeston.
Sancte anne/prope conuētre.
Assumptionis btē marie/in monte gratie
Jesu de bethleem/ iuxta shene.
Uisitationis btē marie / de auxiolme.

Prouincia alemanie superioris.

¶ Domus vallis sancti iohannis baptiste in seytz/in sclauonia.
Vallis sctī mauritij in gyrio/in sclauonia.
Vallis iocose in carniola in frenicz/in sclauonia.
Lapidis refugij/in vngaria.
Vallis oīm sctōꝝ in maurbach/in austria.
Vallis sctī antonij in lechnicz/in vngaria.
Montis oīm angeloꝝ/in snals.
Vallis auxilij in tarkan/in vngaria.
Throni btē marie in gēnico/in austria.
Vallis sctī michaelis in lewl/in vngaria.
Stē trinitatis ꝑpe brunnā/in morauia.
Porte btē marie in axpach/in austria.
Vallis iosaphat ꝑpe olmuncz/in morauia
Throni sancte trinitatis ī pletriach/in sclauonia.
Sancti laurētij in ytingen/in schwitzia.

Prouincie alemanie inferioris.

¶ Domꝰ noue celle in grūnaw/ī franconia
Celle salutis in tuckelhausen/in franconia
Horti angeloꝝ in herbipoli/in franconia.
Montis sancti saluatoris/ꝑpe ertfordiam
Sancte helisabet/prope ysnacū.
Celle beate marie/in nurmberga.
Horti christi/prope nordlingen.
Aule beate marie in buxia/ꝑpe memingen
Pontis marie in aschem/in franconia.
Passionis christi/prope legnicz.
Beate marie boni lapidis/ꝑpe vrach.
Montis sctī iohānis baptiste/in hassia.
Horti marie in ylmbach/in franconia.
Beate annunciate/in conradspurg.
Trāsfiguratiōis iesu christi/circa zwuzaw.
Sancti viti/prope ratisponā.

Prouincia rheni.

¶ Domus sctī michaelis/ꝑpe maguntiā.
Sancti albani/ꝑpe treuerim.
Montis sctī beati/ꝑpe confluentiā.
Sancte barbare/in colonia.
Montis sancte marie/ꝑpe argentinā.
Montꝭ sctī iohānis baptiste/ꝑpe friburg.
Bethleem in ruremund/in gelria.
Sancte paule porte mōtis/prope bern/in schwitzia.
Vallis sctē margarethe/in basilea.
Insule regine celi/ꝑpe wesaliā.
Sancti sixti/in rutila.
Compassiōis beate marie/in cantauio/prope iuliacum.
Castri marie/prope dulmaniā.

Prouincia saxonie

¶ Domus gratie dei/ꝑpe sterin.
Paradisi marie/in pruscia.
Claustri marie/prope hildeshem.
Misericordie dei/ꝑpe franckenford
Templi marie/prope lubeck
Regis marie/prope rostock.
Corone marie/in pomerania.
Pacis dei/ꝑpe schiuelben ī noua marchia
Pacis marie/in regno schwecie

Prouincia lombardie propinquioris

¶ Domus casularum.
Vallis pisij.
Montis benedicti.
Stole dei/prope parmā
Sctī bartholomei de riparolio/ꝑpe ianuā
Montis sancti petri.
Montis brachi.
Sancti ambrosij/alꝭ agnus dei/prope mediolanum.
Apostoloꝝ philippi ⁊ iacobi/prope ast.
Sancte marie de gratia/prope papiā.
Sancte trinitatis/prope mantuā
Sancte marie de laureto/prope saonā.

Prouincia tuscie

¶ Domꝰ sctē marie ꝺ magiano/ꝑpe senas
Sancti hieronymi/prope bononiā.
Sancti petri de pontigniano/ꝑpe senas.
Sanctispiritus/prope lucam
Belreguardi/prope senas.
Sancti laurētij/prope florentiā.
Montelli.
Vallis gratiose de calci/ꝑpe pisas.
Sancti andree de littore/prope venetias.
Sctōꝝ hieronymi ⁊ bernardi/ꝑpe baduā.
Sancti christophori/prope ferrariā.
Sancti marci/de vedane.

Prouincia lombardie remotioris

¶ Domus sancti bartholomei/de trisulto.
Sancti laurentij/de padula.
Sancti martini/prope neapolim.
Sancti iacobi/in insula de capro.
Sancte crucis/in roma.
Vallis sancti nicolai claremontis.







